శ్రీమతే రామానుజాయ నమః.

నిఖిలజగదుజ్జీవనావతీర్ణ

శ్రీ భగవద్రామానుజ విరచితం

గద్యత్రయమ్

ఇతఱ్కు

శ్రీ శ్రుతప్రకాశికా భట్టరరుళిచ్చెయ్‌త

సంస్కృత వ్యాఖ్యానమ్,

పరమకారుణికరాన పెరియవాచ్చాన్పిళ్ళై అరుళిచ్చెయ్‌త

మణిప్రవాళ వ్యాఖ్యానమ్,

శ్రీ వేదాన్తాచార్యరరుళిచ్చెయ్‌త

సంస్కృత వ్యాఖ్యానమ్,

శ్రీవైష్ణవ గ్రన్థ ముద్రాపకసభా పణ్డితరాన

ప్ర తిరువేఙ్కటాచార్యరాల్

నన్ఱాక పరిశోధిక్కప్పట్టు,

క. ఆళ్వారయ్యాచార్రియారాల్,

శ్రీవైష్ణవగ్రన్థ ముద్రాపక సభైయిన్ మూలమాక

నళనామ సంవత్సరత్తిల్

1915

కాఞ్చీపురం

శ్రీనివాస ముద్రాక్షరశాలైయిల్

అచ్చిడప్పట్టతు.

విజయతేతమామ్.

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః.

శ్రీవైష్ణవ గ్రన్థముద్రాపక సభ (లిమిటెడ్.

ఈసభలో తెనుఁగులిపిలో నచ్చువేసిన గ్రన్థములు,

	రూ.అ.పై.		రూ.అ.పై.
౧. రామచరమశ్లోకము	౦-౧-౬	౨౨. తిరుప్పావై మూవాయిరప్పడి అరుమ్బదసహితమ్	౧-౫-౬
౨. భారతాది తనిశ్లోకము	౦-౨-౬	౨౩. దీపప్రకాశ సహిత తత్త్వదీపమ్	౨-౦-(
౩. శాణ్డిల్యవిశిష్ట పరమధర్మశాస్త్రము (తాత్పర్యసహితము)	౦-౯-౦	౨౪. తత్త్వసఙ్గ్రహమ్	౦-౨-(
౪. దుష్కరశ్లోకటిప్పణి	౦-౨-౬	౨౫. గురుపరమ్పరాప్రభావమ్	౨-౧-
౫. ముదల్ (తిరువన్దాది) వ్యాఖ్యానారుమ్బద ప్రతిపదసహితము	౦-౧౦-౦	౨౬. యతీన్ద్రప్రవణప్రభావమ్	౦-౧౨-౬
౬. రెండో తిరువన్దాది	౧-౬-౦	౨౭. తిరుప్పావై ఈరాయిరప్పడి నాలాయిరప్పడికళ్	౦-౧౩-(
౭. మూడో డిటో	౦-౬-౦	౨౮. ముముక్షుప్పడి వ్యాఖ్యానారుమ్బద ప్రమాణత్తిరట్టు సహితమ్	౧-౬-౬
౮. నాల్గవ డిటో	౦-౭-౦	౨౯. రహస్యత్రయమీమాంసాభాష్యమ్ 1st	౧-౮-(
౯. తిరువిరుత్తమ్ (వ్యాఖ్యానద్వయ ఉరై ప్రతిపదతాత్పర్యసహితము)	౨-౪-౦	౩౦. రహస్యత్రయమీమాంసాభాష్యమ్ 2nd	౦-౯-(
౧౦. తిరువాశిరియమ్ (వ్యాఖ్యానాది సహితము)	౦-౩-౦	౩౧. పరన్దరహస్యమ్	౦-౮-(
౧౧. పెరియతిరువందాది	౦-౭-౦	౩౨. సమ్ప్రదాయ అకరాతి	౧-౧౩-(
౧౨. తిరువెళుక్కూత్తిరుక్కై	౦-౨-౦	౩౩. చతుశ్శ్లోకీసవ్యాఖ్యానమ్	౦-౬-౬
౧౩. శిఱియతిరుమడల్	౦-౫-౦	౩౪. నాచ్చియార్ తిరుమొழி	౧-౧౦-
౧౪. పెరియతిరుమడల్	౦-౭-౬	౩౫. చరమశ్లోకటిప్పణి	౧-౮-౬
౧౫. శ్రీవచనభూషణమ్	౧-౧౨-౬	౩౬. స్తోత్రరత్నవ్యాఖ్యానమ్	౦-౭-౬
౧౬. శరణశబ్దార్థవిచారమ్	౦-౨-౦	౩౭. పెరుమాళ్ తిరుమొழி	౦-౧౨-
౧౭. ప్రపత్త్యనుపాయత్వవిచారమ్	౦-౧-౦	౩౮. తిరుప్పావై ఆరాయిరప్పడి	౧-౮-
౧౮. నాయమాత్మభాష్యమ్	౦-౨-౬	౩౯. కణ్ణినుణ్ శిఱుత్తామ్బు వ్యాఖ్యానమ్	౦-౧౫-
౧౯. ఇరామానుశనూత్తన్దాది	౧-౧౨-౦	గద్యత్రయవ్యాఖ్యానం	
౨౦. యమకరత్నాకరమ్	౨-౧౧-౦		
౨౧. తిరుప్పల్లాణ్డు	౦-౭-౬		

పైకనుపరిచిన గ్రన్థములకన్నిటికిని పోస్టుచార్జు ప్రత్యేకము.

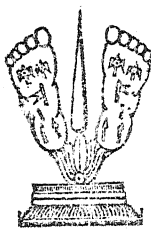
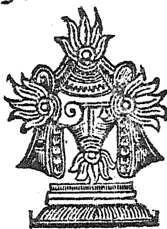
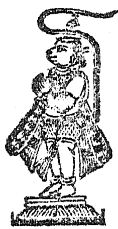
ఇట్లు,

మ. తిరువేఙ్కటముడయానయ్య,

కార్యదర్శి ధనాధికారి,

నెం. ౩౧. వెంకటాచలమొదలివీధి, చెన్నపట్టణ

శ్రీమతేరామానుజాయనమః.

శ్రీవిశిష్టాద్వైత సిద్ధాన్తనిర్ధారణధురన్ధర
శ్రీభగవద్రామానుజ విరచితంగద్యత్రయమ్.

తనియన్గళ్.

శ్రీశైలేశదయాపాత్రం ధీభక్త్యాదిగుణార్ణవమ్ ।
యతీన్ద్రప్రవణం వన్దేరమ్యజామాతరంమునిమ్ ॥

లక్ష్మీనాథసమారమ్భాం నాథయామునమధ్యమామ్ ।
అస్మదాచార్యపర్యన్తాం వన్దేగురుపరమ్పరామ్ ॥

యోనిత్యమచ్యుతపదామ్బుజయుగ్మరుక్మ
వ్యామోహతస్తదితరాణి తృణాయమేనే ।
అస్మద్గురోర్భగవతోఽస్యదయైకసిన్ధోః
రామానుజస్య చరణౌశరణంప్రపద్యే ॥

మాతాపితాయువతయస్తనయావిభూతిః
సర్వంయదేవనియమేన మదన్వయానామ్ ।
ఆద్యస్యనః కులపతేర్వకుళాభిరామం
శ్రీమత్తదంఘ్రియుగళం ప్రణమామిమూర్ధ్నా ॥

భూతంసరశ్చమహదాహ్వయభట్టనాథ
శ్రీభక్తిసారకులశేఖర యోగివాహాన్ ।
భక్తాంఘ్రిరేణుపరకాల యతీన్ద్రమిశ్రాన్
శ్రీమత్పరాఙ్కుశమునిం ప్రణతోఽస్మినిత్యమ్ ॥

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః.

శ్రీసుదర్శనభట్టార్యప్రణీతం శ్రీమచ్ఛ్రుతప్రకాశికాభిధానమ్,

శరణాగతిగద్యవ్యాఖ్యానమ్.

యతీన్ద్రకృతభాష్యార్థా యద్వ్యాఖ్యానేన దర్శితాః ।
వరం సుదర్శనార్యం తం వన్దే కూరకులాధిపమ్ ॥
వరదం ద్విరదాద్రీశం శ్రీనిధిం కరుణానిధిమ్ ।
శరణ్యం శరణం యామి ప్రణతార్తిహరం హరిమ్ ॥

ఉపాయోపేయపరం ద్వయం విశదీక్రియతే. తత్ర ప్రతాపోష్మళపితృత్వమరాసద భగవత్సంశ్రయణసిద్ధయే, పురుషకారభూతవాత్సల్యనిర్భరలక్ష్మీసమాశ్రయణం శ్రీమచ్ఛబ్దవివరణముఖేనాఽభిధీయతే.

పరమకారుణికరాన పెరియవాచ్చాన్పిళ్ళై అరుళిచ్చెయ్త

శరణాగతిగద్య వ్యాఖ్యానమ్.

శ్రీమత్కృష్ణసమాహ్వాయ నమో యామునసూనవే ।
యత్కటాక్షైకలక్ష్యాణాం సులభః శ్రీధరస్సదా ॥

అవ:— శ్రీభాష్యత్తిల్ "తత్త్వమసి" ఇత్యాదివాక్యజన్య

శ్రీమన్నిగమాన్తమహాదేశికప్రణీతపృథుగద్యాధికారనామకమ్

శరణాగతిగద్య వ్యాఖ్యానమ్.

శ్రీమాన్వేఙ్కటనాథార్యః కవితార్కికకేసరీ ।
వేదాన్తాచార్యవర్యో మే సన్నిధత్తాం సదా హృది ॥

ప్రఖ్యాతశ్రుతవిభవాన్ గురూనశేషాన్
ప్రస్తుత్య ప్రణయతి వేఙ్కటేశసూరిః ।
లక్ష్మీశప్రపదనవైభవప్రతిష్ఠాం
రాగాన్ధ్యప్రశమకరీం రహస్యరక్షామ్ ॥

అత్ర భగవాన్ భాష్యకారః సదాచార్యసమ్ప్రదాయాగతద్వయపదపసేన

జ్ఞానమే మోక్షసాధనమెన్ఱుమ్, కర్మజ్ఞానసముచ్చయమే మోక్షసాధనమె
న్ఱుమ్ శొల్లుకిఱ కుదృష్టికళై నిరసిక్కైక్కాగ, కర్మజ్ఞానఙ్గళాయ్ వేదన
ధ్యానోపాసనాది శబ్దవాచ్యమాయ్ భక్తిరూపాపన్నమాన ఉపాస
నాత్మకజ్ఞానమే వేదాన్తప్రతిపాద్యమాన మోక్షసాధనమెన్ఱు ఇవర్ నిశ్చ
యిత్తరుళిచ్చెయ్కైయాలే, ఇవర్ మోక్షసాధనమాక వఱుతియిట్టవర్థమ్
ఇతువేయెన్ఱుకొణ్డు తమ్ముడైయ రుచిపరిగృహీతమానవర్త్తైయే విశ్వసి
త్తిరుక్కుమ్ సాత్త్వికర్ ఇత్తైయేవిశ్వసిత్తిరుక్కక్కడవరెన్ఱు పార్త్త
రుళి ఆచార్యరుచి పరిగృహీతముమాయ్ తమక్కుత్తఞ్జముమాకత్తామ
అఱుతియిట్టిరుక్కుమర్థమ్ ప్రపత్తియెన్నుమిడత్తై ఇగ్గద్యరూపేణ వెళియి
ట్టరుళుకిఱార్.

ఆనాల్, ఇప్రపత్తితన్నైక్కొణ్డు కుదృష్టినిరసనమ్ పణ్ణా
తొఴివానెన్నెన్నిల్; బ్రాహ్మణన్ చణ్డాళనుక్కు వేదత్తై ఉపదేశిత్తా
ప్పోలే దూరస్థరానవర్కళుక్కు ప్పరమరహస్యమాన ఇవ్వర్థత్తై వెళియిడ
వొణ్ణాతెన్ఱు పార్త్తు, †అవర్కళిశైన్ద శాస్త్రముఖత్తాలేయే అవర్కళై ని
రసిత్తు శాస్త్రతాత్పర్యమాన స్వసిద్ధాన్తత్తై ఇమ్ముఖత్తాలే వెళియి
డుకిఱార్.

వేదాన్తఙ్గళిలే మహోపధమాకచ్చొల్లుకిఱ భక్తియోగత్తిల్
ఇప్రపత్తిక్కు ఏఱ్ఱమెన్నెన్నిల్; అతు—అధికృతాధికారముమాయ్,
దుష్కరముమాయ్, విళమ్బఫలప్రదముమాయ్, ప్రమాదసంభావ
నైయుళ్ళతుమాయ్, సాధ్యముమాయ్, స్వరూపాననురూపమాయ్,
ప్రాప్యత్తుక్కు విసదృశమాయిరుక్కుమ్. ఇతువోవెన్నాల్, అతుక్కు

స్వయమనుష్ఠితం న్యాసాఖ్యవిద్యావిశేషం స్వబన్ధ్వాదిసంజిజీవయిషయా యాథావ
త్ప్రకాశయన్ (౧) "సీతామువాచాతియశా —— పుష్యమహావ్రతమ్" (౨) "సీతాస
మక్షం కాకుత్స్థమిదంవచనమబ్రవీత్" ఇత్యాది ప్రకారేణ శ్రీప్రపత్తి తదనుగ్రహ
పూర్వకం స్వస్యభగవత్తాసజ్ఞాతం స్వయంప్రయోజనసంవాదవిశేషంనిబధ్నాతి.

---

† (పా) అవర్కళుక్కు ముకమఱిన్ద (౧) రా-అయో-౩౧-౨ (౨) రా-అ-౧౫-౬.

ఎతిర్ త్తట్టామ్బడిసర్వాధికారముమాయ్, సుకరముమాయ్, అవిళమ్బశీ
ఫలప్రదముమాయ్ ప్రమాదసంభావనైయు మిన్ఱిక్కే, సిద్ధముమాయ్,
స్వరూపానురూపముమాయ్, ప్రాప్యత్తుక్కుసదృశముమాయిరుక్కుమ్.

ఆనాల్ ఇవ్వుపాయమ్ - వేదాన్తసిద్ధమో, అన్ఱో వెన్నిల్;-
యాజ్ఞికీయమాన ఉపనిషత్తిలే, "సత్యంతపోదమశ్శమోదానంధర్మః
ప్రజననమగ్నయోఽగ్నిహోత్రం యజ్ఞోమానసమ్" ఎన్ఱు ఒన్ఱుక్కొన్ఱు
ఉత్కృష్టమాకచ్చొల్లిప్పోన్ఱు ఎల్లావఱ్ఱుక్కుమ్ మేలాక, (౧) "తస్మాన్న్యా
సమేషాం తపసామతిరిక్తమాహుః" ఎన్ఱు "తపస్సుకళిల్ వైత్తు
క్కొణ్డు అతిరిక్తమానతపస్సు ప్రపత్తి" ఎన్ఱు ఇతినుడైయ ఉత్కర్షమ్
శొల్లిఱ్ఱు. అతుక్కుమేలే "ధర్మజ్ఞసమయః ప్రమాణం వేదాశ్చ"
ఎన్ఱు ప్రబలప్రమాణమాన ఆచార్యరుచి పరగృహీతత్వాన్ముఖ్యాకిఱ ఏఱ్ఱ
ముమ్ ఇతుక్కుణ్డు. "వేదాశ్చ" ఎన్ఱు వేదముమ్ అప్రధానప్రమాణ
మామ్బడియిఱ్ఱే వైదికపరిగృహీతత్వత్తిన్ ప్రామాణ్యాతిశయమిరుప్పతు.
అళవుడైయరాయిరుప్పార్క్కు ఇతువేపరమాయిఱ్ఱు ప్రామాణ్య
త్తుక్కు. ఇతు తాన్ అళవిల్లాతార్క్కు వేదాన్తసిద్ధముమాయిరుక్కుమ్.

ప్రతి వచనాంశస్తు శరణాగతివశీకృతశరణ్యాభిప్రాయవిశేషో న్నయనేన నిబ
ధ్యత ఇత్యేకే. ఇహ "సంపత్స్యతే" ఇత్యన్తం శ్రీమచ్ఛబ్దాభిప్రేతప్రదర్శనమ్. *
అఖిలేత్యాదికమ్ "అశరణ్యశరణ్య" ఇత్యన్తం నారాయణ శబ్దార్థవివరణమ్. తస్మాద్వే
"శ్రీమన్నారాయణ" ఇతిద్విఃపఠనమ్ - ఉపాయోపేయవాక్యయో స్సిద్ధరూప
ప్రధానాంశవ్యం జనమ్. "అనన్యశరణోహమ్" ఇత్యన్తం పురుషాభిప్రేతాధికారి
విశేషోక్తిః, "త్వత్పాదారవిన్దయుగళమ్" ఇత్యాదికమప్యర్థస్స్వరూప తశ్చమాత్ర
వర్ణికపదత్రయజ్ఞాపకమ్. ఏవం ప్రధానతమేన సిద్ధోపాయేన సిద్ధప్రాప్యేనచసహ
మహావాక్య పర్యవసానభూమితయా శాబ్దప్రాధాన్యవాక్ సాధ్యోపాయాంశో
దర్శితః; సాధ్యప్రాప్యమపి * పారమార్థికేత్యాదినా సంక్షిప్తమితి జ్ఞాపయితుంచ ద్వే
ద్వయామితి వ్యాఖ్యేయసమాఖ్యానిర్దేశః.

(౧) తై-నా-

ఆక ఇప్పడి వేదాన్తసిద్ధముమాయ్ స్వరూపప్రాప్తముమాయ్, ఆచార్యరుచి పరిగృహీతముమాయ్, శరణ్యాహృదయానుసారియుమాయిరుక్కైయాలే అతిలుమ్ ఇతువే అనుష్ఠేయమెన్ఱు ఇతత్తై త్తమ్మై విశ్వసిత్తిరుక్కుమ్ సాత్త్వికర్ ఇఴక్కవొణ్ణాతెన్ఱు పార్త్తు, తాముమ్ పెరియ పెరుమాళుమ్ అతిన్దతాక వశసత్తివిడ అమైన్దిరుక్క, తమ్ముడైయ పరమకృపైయాలే గద్యరూపేణ శెయిడుకిఱార్.

ఇతుతాన్ అవతరిత్తపడి ఎఙ్ఙనేయెన్నిల్; ఒరుతిరువుత్తిరత్తిరునాళిలే పెరుమాళుమ్ నాయ్చ్చిమారుమ్ పుఱప్పట్టెఴుయరుళానిఱ్క మ[illegible]విలే ఎమ్పెరుమానార్ ఎఴున్దరుళి త్తిరువడితొఴానిన్ఱార్. అస్యామవస్థాయామ్, తిరువుళ్ళత్తిలే సంసారభీతి నడైయాడ, తిరువడికళిలే విఴున్దు శరణమ్బుక్కు శరణమ్బుక్క ప్రకారత్తుక్కు ప్పాశురమిట్టపడి.

ముతలిలే సంసారభయభీతరాయ్ కొణ్డు పెరియనమ్బి శ్రీపాదత్తై ఆశ్రయిత్తపోతే పెరియపెరుమాళ్ తిరువడికళిలే శరణమ్ పుక్క

* పితరమిత్యాదిభిః జితన్తావిశేష భగవద్గీతాదిపఠితై రుక్తసంవాదకై రుపబృంహణగ్రన్థైః ప్రస్తుతోపాయ విశేషపరిగ్రహం శరణ్యస్వభావానుసన్ధానపూర్వకం ప్రాప్యవిరోధినివృత్తి ప్రార్థనాంశఞ్చ ప్రపఞ్చయిష్యమాణ ద్వయార్థస్య సఙ్గ్రహేణ సఙ్కలయ్యాహ "మనోవాక్కాయైః" ఇత్యాదిభిః; అర్థక్రమేణ పదశ్శబ్దార్థవివరణపూర్వకం చతుర్థ్యభిప్రేత పరమపురుషార్థప్రార్థనా ప్రకాశ్యతే. ప్రతివచనవాక్యైస్తు ప్రకృతాధికారి నిర్భయత్వాయ స్వీకృతభరస్యశరణ్యస్య స్వాభావికదయార్ద్రముత్తరఖండోక్తపరమఫలాఙ్కురకల్ప మభిప్రాయంవ్యవృణుత. అతఃకృత్స్నమిదంగద్యం ద్వయవివరణమితి సాధీయాన్ సమ్ప్రదాయః.

ఇహచభగవత్ప్రపదనేసముద్యతస్య సమ్యగ్జ్ఞానసమ్పాదన పురుషకారపురస్కారాదికం పూర్వకృత్యమ్. సాఙ్గస్వరక్షాభరసమర్పణం తత్కాలకృత్యమ్, స్వనిష్ఠానుసంధాన పూర్వకంస్వాధికారోచితకైఙ్కర్యముత్తరకృత్యమ్. శరణ్యస్యతుపూర్వకృ

అన్ఱో?; "సకృదేవ" ఎన్ఱత్తో శరణ్యహృదయమిరుప్పతు; అనవిన్ఱు, (౧) "తత్తస్య సదృశం భవేత్" ఎన్ఱుమ్, (౨) "ఉన్నాలల్లాల్ యావరాలుమ్ ఒన్ఱుమ్ కుఱై వేణ్డేన్" ఎన్ఱుమ్, (౩) "కళై వాయ్ తున్బమ్ కళైయాతొழివాయ్ కళైకణ్ మఱ్ఱిలేన్" ఎన్ఱుమ్, శొల్లుకిఱపడియే, "ఉడైమైయాన ఉడైమైయై శెయ్తపడి శెయ్కిఱాన్" ఎన్ఱు ఆఱియిరుక్క ప్రాప్తనాయిరుక్క, తిరియట్టుమ్ ఇప్పోతు శరణమ్పుక వేణ్డువానెన్నెన్నిల్; ఇవ్వళవు అఱియిరుక్క మాత్రాత తమ్ప్రాప్యత్వరైయాలే శరణమ్ పుకుకిఱార్. ఇతిఱే ఆళ్వార్కళుక్కుమ్ రీతి. అవర్కళై అడియొఱ్ఱుకిఱ ఆచార్యర్కళుక్కుమ్ ఇతువే రీతియామిత్తనైయన్ఱో?; సంసారభీతియుమ్ ప్రాప్యరుచియుమ్ కనక్కక్కనక్క ఒరుకాల్ శరణమ్పుక్కాల్ పోతాతే ఒన్బతిన్కాల్ శరణమ్ పుకుమిత్తనైయిఱే ఇవర్కళ్. ఆః సంసారనివృత్తిపూర్వకమాక కైఙ్కర్యసిద్ధిక్కు ప్పెరియ పెరుమాళ్ తిరువడికళిలే శరణమ్ పుకుకిఱార్.

ఇతుతాన్ ద్వయత్తుక్కు వ్యాఖ్యానమాయిరుక్కిఱతు. ఇతిల్ ముతల్ చూర్ణైయాలే శరణమ్పుకువార్క్కు శరణమ్పుక యోగ్యతైయుళ్ళతు-కణ్ణழివఱ్ఱ ఉపేయరుచియుమ్, ఉపాయాధ్యవసాయముముణ్డానాలాకైయాలే తత్సిద్ధ్యర్థమాక ప్పిరాట్టి తిరువడికళిలే శరణమ్పుకుకిఱార్.

త్యమ్ - పురుషకారప్రరోచనాదికమ్; తత్కాలకృత్యం-సమన్వితసర్వభరస్వీకరణమ్; ఉత్తరకృత్యన్తుస్వయప్రయోజనభక్త్యాదిప్రదానాన్తిమదశాప్రబోధనప్రభృతిపరిపూర్ణకైఙ్కర్యప్రదానపర్యన్తమ్; ఏతదఖిలమిహ శబ్దతోఽర్థతశ్చ యథాస్థానమనుసన్ధేయమ్. కిఞ్చ, సంబోధనైః పరంతత్త్వం న్యాసోక్త్యా పరమం హితమ్। ప్రార్థనాభిశ్చ పరమః పుమర్థ ఇహ దర్శితః ॥

(౧) రా-సు-3౯-30 (౨) తి-వాయ్-౫-౮-3. (3) తి-వాయ్-౫-౮-౮.

అతువెన్?, (౧) "సకలఫలప్రదోహివిష్ణుః" ఎన్ఱు సర్వాపేక్షైకళు క్కుమ్ ఫలప్రదన్ అవనన్ఱో?; ఆనపిన్బు, అన్దయోగ్యతాసిద్ధిక్కుమాక అవన్ తిరువడిగళిలే శరణమ్బుకత్తక్కదెన్నిల్, (౨) "సుహృదంసర్వభూతానామ్" ఎన్గిఱపడియే సర్వభూతసుహృత్తాయిరుక్కిఱ ఈశ్వరనైయుమ్ నీరిలే నెరుప్పుక్కిళరుమాపోలే "క్షిపామి" "నక్షమామి" ఎన్ఱపరాధఙ్గళై ప్పణ్ణిప్పోన్దనామ్ సేర్ కొడునేరేసెన్ఱు శరణమ్బుక్కాల్ పూర్వవృత్తత్తుక్కు స్మారకమావుతోమెన్ఱు తన్నై అఞ్జి, తమ్మతత్తిల్ ఈశ్వరనుక్కుణ్డాన శిక్షత్తై ఆక్షిరుమవళుమాయ్, స్త్రీత్వప్రయుక్తమాన మార్దవత్తైయుడైయవళుమాయ్, మాతృత్వప్రయుక్తమాన కుడల్ తుడక్కైయుడైయళుమాయ్, ఇవర్కళ్ శొల్లుమ్ వార్త్తైయై శెవితాழ్త్తు క్కేట్కుమవళుమాయ్, అవనై త్తన్ భోగ్యతైయాలే తువక్కిక్కేట్పిక్కుమవళుమాయ్, అతుక్కుమేలే త్తనక్కు ప్రజైక్కు త్తాయ్ కీళ్ ఒతుఙ్గుకైపాత్తమానహోపాతి స్వరూపప్రాప్తైయుమాయి

నన్వేవంసకలఫలప్రదోభగవానేవప్రపత్తిసిద్ధ్యర్థముపాస్యప్రియతామ్, కిమిహలక్ష్మీప్రపదనేన. మైవమ్; యదిభగవత్ప్రపదనమిదానీంశక్యమితి నిశ్చినుయాత్, తదామోక్షార్థమేవతదుపాదదీత; నపునస్తదర్థం తత్ప్రయుఞ్జీత. అనిశ్చితేతుశక్యత్వే నితరామ్; ననుచవిదితశ్చేత్ప్రపత్తిశాస్త్రార్థస్సచసుకరః, తదాస్వయమేవమోక్షార్థమనుష్ఠీయతామ్; మైవమ్, దుష్కరకర్మాద్యఙ్గవిరహాత్సౌకర్యేపిమహావిశ్వాసాద్యఙ్గకప్రపత్తిస్వరూపే, "శ్రూయతేకిలగోవిన్దే" "సత్యంశతేనవిఘ్నానామ్" ఇత్యాది న్యాయేనసమ్భవత్ప్రతిబన్ధమాత్రయాదౌష్కర్యాత్; ఉక్తఞ్చ "ఉపాయస్సుకరస్సోయందుష్కరశ్చమతోమమ" ఇతి; అతః "స్థితేమనసి" ఇత్యాదిప్రక్రియయా విషయతస్స్వరూపతశ్చ విశిష్టాకారప్రపత్త్యనుష్ఠానే ప్రాప్యాఽభిలాషప్రాపకాధ్యవసాయప్రాపకాన్తరాఽనన్వయానువృత్త్యనుగుణమనస్సమాధానాద్యర్థమిహ తత్ప్రార్థనం యుక్తమ్.

---

(౧) విష్ణుధర్మే-౪౩-౪౯.   (౨) గీ-౫-౨౯.

శ్రు;-యద్వా శ్రియంప్రపద్య తత్సన్నిధౌ మూలమన్త్రేణ స్వరూపానురూపపురుషార్థప్రార్థనం తదుపాయ ప్రార్థనాపర్యన్తం కృత్వా, తదనుజ్ఞయా ద్వయమనుసన్ధీయత ఇతి పూర్వాచార్యానుసన్ధాన మనుస్మరన్

రుక్కైయాలే పిరాట్టితిరువడి కళిలేశరణమ్ పుకుకిఱార్. నెడుఙ్గాలమ్ విషయప్రవణనాయ్ పోన్ద ప్రజై నివృత్తనానవన్ఱు పితావిన్కైక్కల్ సేర్ ముకమ్పార్త్తు చ్చెల్లుకై అరితాయ్, మాతావిన్కైక్కల్ శెల్లుకై - ఎళితాయిరుక్కుమిఱే. ప్రథమత్తిల్ ఆశ్రయిక్కైక్కుజ్గూడ ఇఱాయ్త్తవివర్ ఇవళై, ఆశ్రయిత్తవనన్తరమ్ పణ్ణిన అపరాధఙ్గళైయుమ్ "క్షమస్వ" ఎన్నారిఱే, అన్తకి పురపరికరమాకైయాలే.

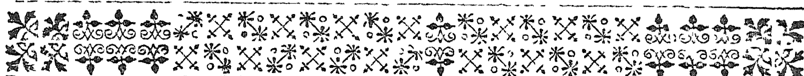
అవతారికై ముఱ్ఱిఱ్ఱు.

ఏవమపి సుకృత విశేషైరేవ లక్ష్మీప్రపత్తివత్, భగవత్ప్రపత్తిరప్యస్మాకమైవమ్, తదర్థవిధ్యాయాం సుకృతవిశేషః. నచాత్రాపి పూర్వపదవైయర్థ్యచోదనా; స్వాతన్త్ర బుద్ధ్యైవపూర్వంతావన్నస్మిన్ తస్యశక్తిప్రదానాత్, తదభిప్రాయేణహ్యుక్తం భగవతాశౌనకేన;--"వాచఃపరం ప్రార్థయిత్వాప్రపద్యేన్నియతశ్శ్రియమ్" ఇతి. శ్రీసాత్వతే చ;--"యామాలంబ్యసుఖేనేమం దుస్తరంహిగుణోదధిమ్। నిస్తరన్త్యచిరేణైవ వ్యక్తధ్యానపరాయణాః" ఇతి. సాఙ్ఖ్యాయనసంహితాయామపి;-- "ప్రాయశ్చిత్తప్రసఙ్గేతు సర్వపాపసముద్భవే। మామేకాం దేవదేవస్య [illegible]శరణం శ్రయేత్" ఇతి. నచైవమ్, తదర్థమపి ప్రపత్త్యన్తరాపేక్షాయా [illegible] ప్రసఙ్గః. స్వతన్త్రసఙ్కల్పేన వ్యవస్థితత్వాత్. సామగ్రీవిశేషాణాం సామగ్ర్య[illegible]నవస్థాతు సర్వస్మిన్నపి కార్యేసమానేతి ఆస్తికైర్నకర్తవ్యాః స్వీకృతా చేతి నానాసాదోషః.

అతోఽపవర్గార్థ భగవత్ప్రపత్తిసిద్ధయే, (౧)"యజ్ఞవిద్యా మహావిద్యా గుహ్యవిద్యాచశోభనే। ఆత్మవిద్యాచదేవిత్వం విముక్తిఫలదాయినీ" "విద్యాసహాయవన్తం మామాదిత్యస్థం సనాతనమ్" ఇత్యాదిభిస్సర్వవిద్యాప్రవర్తకతయాతత్త్వద్వారత్వేన నిర్దిష్టాంసమ్యజ్జ్ఞాన వ్యవసాయోపాయాది ప్రదానే విశేషాధికారవతీ మనుగ్రహైక

(౧) వి-పు-౧-౯-

శ్రీమతే రామానుజాయనమః.

శ్రీభగవద్రామానుజ విరచితగద్యత్రయే

శరణాగతిగద్యమ్.

యోనిత్యమచ్యుతపదామ్బుజయుగ్మరుక్మ
వ్యామోహత స్తదితరాణి తృణాయమేనే ।
అస్మద్గురోర్భగవతోస్య దయైకసిన్ధో
రామానుజస్య చరణౌ శరణంప్రపద్యే ॥

వన్దే వేదాన్త కర్పూరచామీకర కరణ్డకమ్ ।
రామానుజార్యమార్యాణాం చూడామణిమహర్నిశమ్ ॥

మూ;- భగవన్నారాయణా

ప్రథమం శ్రియం ప్రపద్యతే (భగవదితి). భగవన్నారాయణశబ్దౌ గుణ విభూతిపౌష్కల్యపరౌ, ద్విషట్కాఽష్టార్ణమోరపితత్సాహిత్యజ్ఞానపరౌ చ.

వ్యా;—(భగవన్నారాయణ) భగవచ్ఛబ్దత్తాలే "వినాహేయై ర్గుణాధిభిః" "ఎన్గిఱపడియే హేయసమ్బన్ధరహిత పూర్ణ షాడ్గుణ్యత్తై చ్చొల్లుకిఱతు. (౧) "జ్ఞానశక్తిబలైశ్వర్య వీర్యతేజాంస్యశేషతః । భగ వచ్ఛబ్దవాచ్యాని వినాహేయైర్గుణాదిభిః" ఎన్నక్కడవతిఱే. ఇత్తాల్ పయిపక్కు నీర్ నిలై పోలే సర్వాత్మాక్కళుక్కుజ్గూడ ఉజ్జీవనహేతువాన గుణపూర్ణనాయ్, పిఱపడై యదోషమ్ తట్టాతపడియాన హేయరాహి త్యత్తైయు ముడైయవనెన్గిఱతు. (నారాయణ) భగవచ్ఛబ్దత్తిలే సర్వ ముమిల్లైయో? ఇనినారాయణ శబ్దాపేక్షైయెన్నెన్నిల్; "అన్యత్రహ్యపి

స్వభావాం శ్రియమాదౌ ప్రపద్యతే (భగవదితి). అత్ర "అశరణ్యశరణ్యామ్" ఇతి వక్ష్యమాణస్య ఉపయుక్తావిశేషాః నవభిఃపదైః ఖ్యాప్యన్తే.

---

(౧) వి-పు-౬-

చారతః" ఎన్గిఱపడియే భగవచ్ఛబ్దత్తుక్కుమ్ బ్రహ్మశబ్దత్తోపాతిస్ త్రైక్య న్దరజ్గళిలే ఔపచారికమాన వాకిలుమ్ ముఖ్యార్థం. అతువు మిన్ద్రియేయనన్యపరమాన నారాయణానువాకసిద్ధమాగుమ్, యోగార్థ యాలే నారాయణశబ్దమ్ సర్వేశ్వరనుక్కు వాచకమ్. అత్తాలే పేశ మిక్కుఱతు.

ఆక "భగవన్నారాయణ" ఎన్ఱు సమస్తకల్యాణ గుణాత్మక నాయ్ ఉభయవిభూతినాయకనాన సర్వేశ్వరనై చ్చొల్లిఱ్ఱాయిత్తు.

పిరాట్టితిరువడికళిల్ శరణమ్పుకుకిఱాకిల్ ఇవ్విడత్తిల్ ఇతు శొల్లువేణ్డుకిఱతెన్నెన్నిల్; అవళుక్కు సహ్యాయిల్లాతెయుమ్, విశ్లేషిల త్తుక్కు ఏఱక్కట్టుప్పోలేయుమ్, ఇవళుడైయ కల్యాణగుణఙ్గళుక్కుడ యానకల్యాణగుణయోగత్తైయుమ్, ఇవళుడైయ సమ్పత్తిక్కుడియాన ఉభ యవిభూతియోగత్తైయుమ్ శొల్లుకిఱతు. అవనై ... శ్రీమానెన్న

నను, "విష్ణుపత్ని" "విష్ణువల్లభాః" ఇత్యాదిషు ... సాపేక్షపదత్వాత్ స్వా నిరూప్యతామ్. యథోక్తం వ్యాఖ్యామేవ;- "అనన్యాహిమయాసీతా" "అనన్యా రాఘ వేణాహమ్" ఇతి. ఇహతు తయోరన్నిరూపణే వ్యాఖ్యేయాన్తే కిమితి భగవతః స్వానిరూ ప్యతే; ప్రస్తుతోపయోగార్థమితి బ్రూమః. భగవదభిమతేను రూపత్వేహి తస్యాన్తే నేచ్ఛావిషయతాభావాత్తద్విరుద్ధేచ్ఛా విరహాచ్చ తతోస్మద్రక్షణం సఙ్ఘ్యేత్. ప్రభయా ప్రభావత ఇవ వ్యాఖ్యేయగతం తేన తస్యనిరూపణమపి శ్రీశబ్దాదిష్వపదేశదర్శ యిష్యతి. ఇదమ్పరస్పరనిరూప్యత్వమన్యత్రాప్యుక్తమ్, "నచతత్స్వాత్మనిష్ఠం పరస్పరవిచిన్విత మ్। ఆదావన్యోన్యమిశ్రత్వా దన్యోన్యప్రతిపాదకమ్" ఇతి. [ఆదా వన్యోన్యమిశ్రత్వాత్] శాన్తానన్తేత్యాది ప్రకారేణ నిత్యమన్యోన్య సమ్బద్ధత్వాది త్యర్థః. నచపరస్పరనిరూప్యత్వే అన్యోన్యాశ్రయదోషః, ప్రభాప్రభావతోరివప్రమా ణతః ప్రకారాన్తరేణాపి తయోర్నిరూపణాత్.

అత్రద్విపదాష్టాక్షరగతాభ్యాం భగవన్నారాయణ శబ్దాభ్యామ్ "శుద్ధేమ హావిభూత్యాఖ్యే" "నరసమ్బన్ధి నో నారాః" ఇత్యాదిభిర్నిరుక్తాం ఖ్యాసు భయలిఙ్గత్వ ముభయవిభూతిత్వ ఞ్చఖ్యాప్యతే. భగవచ్ఛబ్దస్య "ఉత్పత్తింప్రళయఞ్చైవ" ఇత్యాది

మూ:- అభిమతాఽనురూప

అనురూపే ఽనభిమతిరననురూపే చాఽభిమతిశ్చ దృశ్యత ఇతి తదుభయవ్యుదాసాయ అభిమతాఽనురూపశబ్దౌ

స్వేశ్వరోపాత్తి, ఇలాంటి చాల్లు మాత్రుమే "విష్ణుపత్నీ" ఎన్న శబ్దము జేయిరుప్పతు, నిరూపకత్తైయుమ్ నిరూప్యత్తుక్కు స్థితియిల్లాత వాపాతి నిరూప్యత్తైయుమ్ నిరూపకత్తుక్కుమ్ స్థితియిల్లైయే.

(అభిమత) ఏవంవిధనాయిరుక్కుమళవు ఇవనుక్కు అభిమతమాయిరుక్కై. (అనురూప) రాజాక్కళ్ నీచస్త్రీకాళ్ళుడైయిలేతువళుమాపోలే అభిమతమేయాకిలుమ్ అననురూపమాయిరుప్పనవుణ్డు; అజ్ఞస్త్రీక్కు (౧) "ఉనక్కే యాం" ఎన్నుమ్పడియే అనురూపమాయిరుక్కై. ఇప్పడి

ప్రదర్శితక్రమేణ "శ్రియఃపతిర్భ్యపచారిః" ఇత్యాద్యుపచారికప్రయోగప్రాచుర్యమస్తి. నారాయణశబ్దస్య తు తన్నాస్తి. కారణవాక్యేషు చాఽనన్యథాసిద్ధనిస్సన్దేహవిశేష నిర్ధారణోపయుక్తశ్చాయమ్ (౨) "ఏకో హ వై నారాయణ ఆసీన్న బ్రహ్మా నేశానః" ఇతి శ్రుతేః! సహస్రశీర్షమిత్యనువాకే నైవ సర్వపరవిద్యావేద్యనిర్ధారణమ్. అతస్తే నాత్ర విశేష్యస్యనిర్దేశః, తతశ్చ తద్విశేషణతయా భగవచ్ఛబ్దో నాత్ర రూఢః, ఉభయలిఙ్గత్వవ్యక్త్యర్థమేవ.

ఉక్తప్రకారం భగవతస్స్వరూపం నిరతిశయానన్దతయా ముక్తానాం నిత్యానాం చ వచస్స్వాప్యభిమతమ్, తతోఽపి స్వవల్లభాయాస్స్వరూపాదికమిత్యభిప్రాయేణాఽభిమతేత్యుక్తమ్. శ్రూయతే హి (౩) "శ్రియం లోకే దేవజుష్టాముదారామ్" ఇతి. నిరవధికక్రీడోపయుక్తతయా దేవే భగవతా ప్రీతివిషయీకృతామిత్యర్థః సాపేక్షనిరపేక్షయోర్నిరపేక్షే సంప్రతిపన్నే బాధకస్యాఽభావాదౌచిత్యాఽతిశయాత్తత్రైవ వేదవిద్వ్యాఖ్యాతత్వాచ్చ, దేవశబ్దోఽత్ర వాసుదేవపరః; దేవైర్జుష్టామితి తు మన్దమ్. స్మర్యతే చ (౪) "ప్రాణేభ్యోఽపి గరీయసీ" ఇతి (౫) "అస్యా దేవ్యా మనస్తస్మిన్ తస్య చాఽస్యాం

---

(౧) తి-పాయ్-౧౦.౧౦ ౬ (౨) మహోపనిషత్. (౩) శ్రీసూక్తమ్
(౪) రా- (౫) రామ-౧౫.౭-౫

మూ;- స్వరూప రూప

అభిమతమాయ్, అనురూప మాయిరుక్కిఱ నై ఎనై యెన్నిల్; *స్వరూపరూపగుణవిభవైశ్వర్య శీలాదిళ్.

స్వరూపమ్ - అవనుక్కు అభిమతమాయిరుక్కై యావతు-ఇవళ్ స్వరూపమ్-తన్ స్వరూపత్తుక్కు ధారకమాయిరుక్కై. రావణన్ మాయాశిరస్సైక్కాట్టినపోతుమ్, ఇన్ద్రజిత్తు మాయాసీతైయైక్కాట్టినపోతుమ్, ఇరువరుమ్ మెయ్యెన్ఱు భ్రమిక్కచ్చెయ్ తేఅన్యోన్యమ్ ధరిత్తుక్కిడన్దవిడమ్ స్వరూపసత్తైయాలిఱే. అవన్ స్వరూపమ్ ఇవళుక్కు ధారకమాకిఅతు-స్వరూపతః. ఇవళ్ స్వరూపమ్ అవనుక్కు ధారకమాకిఅతు-అభిమతత్వత్తాలే. అనురూపమాకై యావతు-(౧)"యథాసర్వగతోవిష్ణుస్తథైవేయమ్" ఎన్ఱుమ్, (౨) "త్వయాచవిష్ణునా యుక్తో రామస్యభవతీ" (3) "తవైవోచితయా" ఎన్ఱుమ్ శొల్లుకిఅపడియే ఇవళుడైయ స్వరూపమ్ అవనోడొక్క చ్చొల్లలామ్పడియిరుక్కై.

(రూప) స్వరూపత్తై చ్చొన్నవనన్తరమ్ స్వరూపగుణఙ్గళై చ్చొల్ల ప్రాప్తమాయిరుక్క విగ్రహత్తై చ్చొల్లిఱ్ఱు స్వరూపత్తుక్కుమ్ స్వరూ

ప్రతిష్ఠితమ్। తేనేయంసచధర్మాత్మాముహూర్తమపిజీవతి'' ఇతిచ. అభిమతత్వేప్యనను రూపత్వ మనురూపత్వేప్యనభిమతత్వఞ్చ లోకేదృష్టమితి తద్వ్యవచ్ఛేదార్థముభయోక్తిః. యథా"చకర్థయస్యాభవనంభుజాన్తరమ్'' ఇత్యాది శ్లోకయోర్లోకేకేనచిదాకారేణాఽభిమతాఽనురూపత్వమాకారాన్తరేణ తదభావశ్చక్వచిద్దృశ్యతే, తద్వ్యుదాసాయాస్వరూపరూపాదిసర్వోక్తిః.

అత్రతుస్వరూపస్య స్వగుణత్వాఽయోగాత్, స్వరూపంరూపం గుణాఃవిభవైశ్వర్యశీలాద్య నవధికాఽతిశయాఽసంఖ్యేయకల్యాణగుణగణశ్చేతిద్వన్ద్వః; అనురూపత్వమిహసమ్బన్ధేసతి ప్రకృష్టం సాదృశ్యమ్; యథా "పరస్పరస్య సదృశౌప్రమాణేఙ్గిత

(౧)వి-పు-౧-౮-౧౭. (౨) రా- (3)స్తో-ర-

పాశ్రయమానగుణజ్గళుక్కుమ్ ప్రకాశకమాక్కైయాలే. స్వరూపమ్ అభిమతమాకానిన్టాల్, రూపమ్ అభిమతమెన్నుమిడమ్ శొల్లవేణ్డావిత్తే. అతుతాన్ స్వరూపాశ్రయమెన్టిత్తే అభిమతమాయిఱ్ఱు. రూపమ్ అభిమతమాక్కైయావతు-(౧)"అకలకిల్లేనిఱైయుమ్" ఎన్టుఅవళ్ తుణుక్కుత్తుణుక్కెన్ను మప్పడియానవవస్థాన్ మేల్విఘ్నమప్పడియాయిరుక్కై. (౨)"మెల్లియల్ తోళ్తోయ్న్దాయ్" (౩) "మామలర్ మఙైమణనోక్కుమున్డాన్"ఎన్టుఅవనుక్కు *ఉణ్ణుమ్ శోఱుపరుకునీర్ ఇవళ్ వడివేయాయిఱేయిరుప్పతు. అనురూపమాక్కైయావతు - శీలత్తాలుమ్ వయస్సాలుమ్ వృత్తత్తాలుమ్ తుల్యమాయిరుక్కై.

చేష్టితైః" ఇతి. రత్నకాంచన ముక్తాప్రవాళాదేరివస్వసమ్బన్ధేన శోభాతిశయహేతుత్వరూపమౌచిత్యంవా; యథా(౪) "అతీవరామశ్శుశుభేఽతికామయావిభుశ్శ్రియా విష్ణురివాఽమరేశ్వరః" ఇతి; యథాచ(౫)"తుల్యశీలవయోవృత్తాంతుల్యాఽభిజనలక్షణామ్। రాఘవోఽర్హతి వైదేహీంతఞ్చేయమసితేక్షణా" ఇతి. అత్రవయోలక్షణస్తుల్య శబ్దౌచిత్యపరః; దంపత్యోర్న్యూనాధికవయస్కత్వాత్. స్త్రీపుంసలక్షణానాఞ్చ భిన్నప్రకారత్వాత్, తత్సహితాశ్శీలాది ష్వప్యౌచిత్యమేవ, తుల్యశబ్దార్థస్యాఽర్హతీతి సముదాయనిర్దేశాచ్చ.

యద్వాఅర్హత్వస్య సాధకతయాతుల్యశబ్దేనసదృశత్వముచ్యతే. వయస్సదృశత్వం (౬) "ఘనకనకద్యుతీయువదశామపి ముగ్ధదశామ్"ఇత్యుక్తమాసన్నతరత్వమ్. లక్షణస్యసదృశత్వం - పతిలక్షణవత్సర్వోత్కృష్టవ్యఞ్జకత్వమ్; యేనసపురుషోత్తమః, సాచ(౭)"సర్వలక్షణసమ్పన్నానారీణాముత్తమోత్తమా" ఇత్యుచ్యతే. "సదాతవైవోచితయా"(౮)"ఆపమస్సైవరను రూపరూపవిభవైః"ఇత్యాదికమత్రాఽనుసన్ధేయమ్.

భగవత్స్వరూపాపేక్షేతత్స్వరూపాదీనాంయథాక్రమమానురూప్యమూహ్యమ్. తత్రస్వరూపం స్యాఽసాధారణధర్మనిరూప్యంధర్మి; తస్యాఽఽనురూప్యమ్,(౯)"నానయోర్విద్యతేపరమ్"ఇత్యాదిషుగ్రాహ్యమ్. రూపంహి, హిరణ్యవర్ణామిత్యాద్యామ్నాతమ్. తస్యాఽనురూపత్వంహ్యతిరమణీయత్వ నిత్యత్వాఽప్రాకృతత్వాదివిశిష్ట

---

(౧) తి-వాయ్-౬-౧౦-౧౦. (౨) తిరునె-౧౩. (౩) తి-మొ-౮-౧౦-౧.
(౪) రా-బా- (౫) రా-సు-౧౬-౫. (౬) శ్రీగుణర-
(౭) రా-బా-౧ (౮) చతుశ్శ్లోకీ. (౯) వి-పు-౧-౮-౩౫

మూ:- గుణవిభవ

రూపాదనన్తర గుణశబ్దప్రసిద్ధ్యనుసారాదపరం.

(గుణ) రూపానన్తరభావిత్వాత్తాలె ఇతుపోల్ స్వరూపగుణజ్గళుక్కు మ్
పతు. రూపత్తుక్కు నిఅమ్ కొడుత్తు భోగసరక్కజ్గళుమాయ్ యాలే అభిమ
తమాయిరుక్కుమ్. అతఏవ అనురూపమాయిరుక్కుమ్.

(విభవ) (౧) "అర్థో విష్ణురియంవాణీ" ఎన్ఱు అర్థాంశమ్ అవన
తాయ్, శబ్దాంశమ్ ఇవళ్ తాయిరుక్కై. (౨) "ప్రన్నామా భగవాన్
హరిః। స్త్రీనామ్నీ లక్ష్మీః" ఎన్నుమ్పడి పుల్లిఙ్గపదార్థజ్గళ్ అవనతాయ్,
స్త్రీలిఙ్గపదార్థజ్గళ్ ఇవళ్ తాయిరుక్కై. (౩) [సర్వాన్ భోగాన్ పరిత్యజ్య]
సర్వభోగజ్గళైయుమ్ విట్టుక్కాట్టిల్ ప్రవేశిప్పిత్తా ళ్తైయాలే, లీలో
పకరణజ్గళుమ్ భోగోపకరణజ్గళుమ్ అవన్ విభూతియిలుమ్ పుక్కాయిరుక్కై.
(౪) "మంగైలుమ్ పెణ్ణియుమ్ వన్దుమూలలుమ్ పేశుకిన్ఱ కిళ్ళైల్
మెన్ పూవైయుమ్ విట్టకన్ఱ శెయుజ్గోతై" ఎన్ఱుమ్, (౫) "పూనైప్పెజ్గి
ళిక్కళ్ వన్దుతూతై పూమ్పుట్టిల్ కళ్" ఎన్ఱుమ్*, ప్రసన్ననాడకిళుమ్;
అద్వైతాన్ సామాన్యమాయుమ్ అనన్తః పురపరికరవా

మన్నుతతమత్వమ్, నిత్యవేత్యపక్రమ్య, (౬) "విష్ణుదేహానురూపాం వై కరో
త్యేషాఽఽత్మనస్తనుమ్" ఇతివచనిగమితమ్. అత్రరూపానన్తరో గుణశబ్దస్పష్టత్వాది
దివ్యవిగ్రహగుణపరః. (౭) "గుణాద్రూపగుణాచ్చాపి ప్రీతి భూయో వ్యవర్ధత" ఇతి
వద్విగ్రహగుణానాం స్వరూపగుణానాఞ్చ పృథఙ్నిర్దేశః ప్రీత్యతిశయద్యోతనార్థః.
విభవః. (౮) "భణిపతిశయ్యాఽఽసనం వాహనమ్" ఇత్యాది భిరుక్తం భూ
తిద్వయమ్; యథోక్తమ్; - అస్యాఙ్మమచ శేషం హి విభూతిరుభయాత్మికేతి ఉక్తఞ్చ
శ్రీరామమిశ్రైః, "ఉభయాధిష్ఠానఞ్చైకం శేషిత్వమ్" ఇతి. ఏకద్వయోర్విభ
ఖర్మైకత్వేపి తదానురూప్యవచనమన్యా నానాతిరిక్త విభూతి మాత్రపరమ్.

(౧) వి పు-౧-౮. (౨) వి-పు-౧-౮ ౩౫ (౩) రా-సు-౧౬-౧౯ (౪) తి-మొ-౩-౭-౮
(౫) తి-వాయ్-౬-౭-౩-(౬) వి-పు-౧-౯. (౭) రా- (౮) చతుశ్లో-౧.

సూ:- ఐశ్వర్యశీలాది

పరత్వసౌలభ్యయో ప్రసిద్ధగుణత్వా తదర్థ్యానాప్తా ఐశ్వర్యశీలత్వా.

యుమిరుక్కును. ఇఙ్గు ఉళ్ళతిలే. (౧) "యా యో ఽగత ప్రఖ్యాతమ్" (౨) "శేషిత్వే పరమం పుమాంస్" ఎన్నుమ్బడిక్కే సవిభూతికనాన ఈశ్వరనైత్తుమామ్. ఇతు అభిమతమాకిఱతు - అప్పరత్వం పురపరికరమాకైయాలే.

(ఐశ్వర్య) సర్వపదార్థనియమనసామర్థ్యమ్. త్రివిధచేతనరైయుమ్ స్వరూపేణ నియమిక్కుమ్. ఈశ్వరనై ప్రణయిత్వేన నియమిక్కుమ్. నియమిక్కుమ్ ప్రకారమెన్నెన్నిల్, బద్ధరై కర్మానుగుణమాక నియమిక్కుమ్. నిత్యముక్తరై స్వరూపానుగుణమాక నియమిక్కుమ్. ఈశ్వరనై రక్షణానుగుణమాక నియమిక్కుమ్. ఇతు అభిమతమాకిఱతు - పురుషోత్తమత్వసూచకమాకైయాలే. ప్రణయినియుడైయ నియమనమ్ ప్రణయిక్కు పుంస్త్వావహమిఱే. ఇతు జ్ఞానాదిగుణఙ్గళుక్కుముపలక్షణమ్.

(శీల) శీలమ్ - రాక్షసికళ్ పక్కల్ ప్రసిద్ధమ్. రావణనైక్కుఱిత్తు (3) "మితమేవాభిరోచయ" ఎన్ఱుమ్, "విదితస్సహి

యాద్వా, ఆర్థోఽస్మరియంవాణీత్యాదిభరాభిరేకదమ్పతిన్యాయేన విభజ్యనిర్దిష్టా విభూత్యంశాః. స్వాఽసాధారణ విభూషణాదికఞ్చ విభవాః; "నిధిః పద్మో నిధి శ్శఙ్ఖశ్చతుర్దన్తీ గజస్తథా। కల్యాణసర్వః పర్యస్య శ్శిఖిలోగ్రహారకః" ఇత్యాదిపురాణప్రసిద్ధమానురూప్య మిహాయథార్హం గ్రాహ్యమ్.

ఐశ్వర్యేశీలే చాఽన్వితే నాఽఽదిశబ్దేన పరత్వసౌలభ్యోపయిక గుణవర్గద్వయసఙ్గ్రహః. "సర్వైశ్వర్యగుణోపేతాం నిత్యాం తద్ధర్మధర్మిణీమ్" ఇత్యాదిభిరేతత్సిద్ధిః.

(౧) (౨) (3) రా-సు-౨౧-౧౯

మూ-; అనవధికాతిశయాఽసంఖ్యేయ కల్యాణ

అనవధికేత్యాది స్పష్టార్థః.

ధర్మజ్ఞః" ఎన్నుమ్ రాక్షసికళై క్కుచ్చొత్తు (౧) "భవేయంశరణంహివః" ఎన్నుమ్, (౨) "రాజసంశ్రయవశ్యానామ్" "పాపానాంవాశుభానాం వా" ఎన్నుమ్ తిరువడియోడేమలైన్దుమ్ రక్షిత్తాళితే. ఇగ్గుణమ్ అభిమతమాకి ఆతు - తనక్కు స్వరూపమానరక్షణత్తుక్కు ఉపయోగియాకైయాలే. ఆదిశబ్దత్తాలే - అనుక్తజ్గళై నినైక్కిఱతు. సమస్తకల్యాణగుణాత్మకనై ప్పేశిలుమ్ ఇవళై ప్పేశిముడియాతెన్నై.

(అనవధికాతిశయ) ఇవై తాన్ ఓరోన్ఱే అపరిచ్ఛేద్యమాయిరుక్కుమ్. (అసఙ్ఖ్యేయ) ఇవై తాన్ ఎణ్ణిఱన్దిరుక్కై. (కల్యాణ(౩) "ఇయన్ఱ

అత్ర పరస్పరేచ్ఛావిఘాతాఽభావా ద్వైశ్వర్యమనురూపం, శీలఞ్చ గుహాదిషు రామస్యే వ త్రిజటాదిషు తస్యాః ప్రసిద్ధమ్. ఏవం పతిపారార్థ్యయుక్త తదితరసర్వశేషిత్వాఽన్వితానామన్యేషామపి గుణానామానురూప్యం సుగమమ్.

"బ్రహ్మేశాదిసురవ్రజస్సదయితస్త్వద్దాసదాసీగణః" ఇత్యుక్తేభ్యస్సాతిశయసఙ్ఖ్యతగుణేభ్యో వ్యావృత్త్యర్థమాహ (అనవధికాతిశయాఽసఙ్ఖ్యేయేతి). అనవధికత్వమిహ స్వాపేక్షయా ఉత్కృష్టావధిరాహిత్యమ్. నను భగవత ఏవైశ్వర్యమనవధికాతిశయమ్; "తమీశ్వరాణాం పరమం మహేశ్వరమ్" "సర్వేశ్వరేశ్వరః - కృష్ణః" "న తత్సమశ్చాఽభ్యధికశ్చ దృశ్యతే" "న త్వత్సమోస్త్యభ్యధికః కుతోన్యః" ఇత్యాదిభిస్తథోక్తేః. పుంప్రధానేశ్వరేశ్వరీతి నామతస్త్రీప్రత్యయాఽనుపపత్తేః, శ్రుత్యాదివిరోధాచ్చ అన్యథా నేయమ్. పుంప్రధానేశ్వరేశ్వరశబ్దయోగోఽబలీవర్దన్యాయేన విశేషత ఉక్తానాం బ్రహ్మాదీశ్వరాణాఞ్చ భగవానీశ్వరః తత్పత్నీ ఇయమితి, పుంయోగాదాఖ్యాయామితి వా స్త్రీప్రత్యయోపపత్తిః. పుంప్రధానేశ్వరశక్త్యైశవనియచ్ఛతి, ఈశ్వరస్తు వాల్లభ్యేనేతి నిర్వాహో విరూపః క్లిష్టశ్చ. "ఈశ్వరీంసర్వభూతానామ్" ఇత్యేతదప్యేతేన గతార్థమితి.

---

(౧) రా-సు-౫౮-౯౩. (౨) రా-యు-౧౧-౪౪ (౩)

మూ. —　　　　గుణగణామ్

భవతో భార్యాదోషైః కదాచిత్ర్పివర్జితా ” ఎన్గిఱపడియే ఉళ్ళతెల్లామ్ అఱ్ఱకియతాయిరుక్కై. ఇవళ్ గుణఙ్గళుక్కు వ్యావర్తకమ్_అవన్ గుణఙ్గళ్; అవన్ గుణఙ్గళుక్కు దోషమే తెన్నిల్, అవనుక్కు స్వరూపానుబన్ధియాన నిరఙ్కుశస్వాతన్త్ర్యముణ్డు.(౧)“క్రోధమాహారయత్తీవ్రమ్” ఎన్ఱు కోపత్తై అరుళప్పాడిట్టు క్కారియఙ్గళ్ పణ్ణుమ్ దశైయుముణ్డు. అవై ఇవళుక్కిన్ఱిక్కేయిరుక్కై. (గుణగణామ్) ఇవై తాన్ తిరళ్ తిరళాయిరుక్కై.

అత్రోచ్యతే;- యద్యపినామ్నా తథా నిర్వాహః, తథాపి శ్రుతౌ న తథా స్యాత్, సర్వభూతానామితి పష్ఠ్యన్వయ వైఘట్యప్రసఙ్గాత్. స్త్రీప్రత్యయస్తు బాహుళకేన నేయః. *అస్యేశానా జగతో విష్ణుపత్నీతి చ మన్త్రాన్తరేణోక్తమ్, తదపిహి తద్విభూతిభూతభూమి విషయత్వాత్ తత్పర్యవసాయ్యేవ. శ్రీవైకుణ్ఠగద్యే చ శేషాదీనామపి తదాజ్ఞానువిధాయిత్వముక్తమ్, శేషశేషాశనాది సర్వం పరిజనం భగవతస్తత్తదవస్థోచిత పరిచర్యాయామాజ్ఞాపయన్త్యేతి. ఆహుశ్చ భగవద్యామునాచార్యాః, “యస్యాస్తే మహిమానమాత్మన ఇవ త్వద్వల్లభోఽపి ప్రభుర్నాఽలం మాతుమియత్తయా నిరవధిం నిత్యాఽనుకూలం స్వతః” ఇతి. వేదార్థసఙ్గ్రహే చోక్తమ్, “స్వాభిమతస్వాఽనురూపస్వరూప రూపగుణ విభవైశ్వర్యశీలాద్యనవధికమహిమమహిషీ” ఇతి. ఉక్తఞ్చ శ్రీవత్సాఙ్కమిశ్రైః, “దేవి త్వన్మహిమాఽవధిర్న హరిణా నాపి త్వయా జ్ఞాయతే” ఇతి. తదాత్మజైశ్చ, ప్రశకనబలేత్యారభ్య - తవ భగవతశ్చైతే సాధారణా గుణరాశయః” ఇతి.

నచైతావతా భగవతో నిస్సమాఽభ్యధికత్వవిరోధః, ప్రత్యుత తత్ప్రతిష్ఠాపనమేవ, (౨)“హ్రీశ్చ తే లక్ష్మీశ్చ పత్న్యౌ” ఇతి శ్రుతేః. న హ్యేవం విధిపత్నీవిశిష్టత్వం కస్యచిత్తదన్యస్యాస్తి, యేన తత్సామ్యాదిశఙ్కా స్యాత్. ఉపబృంహితఞ్చ (3) “అప్రమేయం హి తత్తేజో యస్య సా జనకాఽఽత్మజా” ఇతి.

ఏవమస్యాశ్శీలాదీనామనవధికాతిశయత్వేఽప్య విరోధః, “యథా ప్రభాగుణోత్కర్షైర్భాస్కరో నిస్సమాధికః। శ్రీమానపి తథా దైవస్యాత్పతిః పత్నీగుణోన్నతౌ। జ్ఞానభోగ

(౧) రా-అ.　　(౨) యజు-అర-3.　　(3) రా-అ-3౭-౧౫.

మూ.— పద్మవనాలయామ్

పరత్వసౌలభ్యయోస్సమాఖ్యాః ప్రమాణయతి - పద్మేత్యాదిభిశ్చతర్భిః పదైః.

(పద్మవనాలయామ్) పద్మశబ్దమ్ - మఙ్గళఙ్గళుక్కు ఉపలక్షణమాయ్, సర్వమఙ్గళనివాసినియెన్తై. అఙ్గనన్తిక్కే, (౧)"సర్వగన్ధః"ఎన్గిఱవస్తువైయుమ్ స్వసమ్బన్ధత్తాలే పరిమళితమాక్కుకై యెన్నుమామ్. పద్మశబ్దత్తాలే - భోగ్యతైయైచ్చొల్లిన్ఱాయ్, అత్తాలే నిరతిశయభోగ్యభూతైయెన్నవుమామ్. పరిమళమిఱే వడివుక్కు ఉపాదానమ్. (౧) "సర్వగన్ధస్సర్వరసః" ఎన్గిఱవివైయిరణ్డుమ్ ఇత్తలైయిలే కిడన్దపడి.

సమానత్వే నిత్యముక్తేశ్వరేషుచ । యథావైషమ్యనియతి స్తగైవా ఽలేత్యనావిలమ్" శాస్త్రేషుబహుధా భగవద్గుణత్వాదిరూపేణ నిర్దిష్టాయాస్తస్యాః కైఙ్కర్యగుణత్వాదికంశఙ్క్యత ఇతి తన్నిరాసాయ కల్యాణగుణోక్తిః. గుణత్వాదసిద్ధశాస్త్రవస్యాదర్శిత్వాద్య విరోధేనఅన్యపరాఇతితత్రతత్రద్రష్టవ్యమ్. "తతోఽవలోకితాదేవాః" (౨) "త్వయావలోకితాస్సద్యః" (౩) "సశ్లాఘ్యస్సగుణీధన్యః" ఇత్యాదిభిరేతదవలోకనాత్ క్షుద్రాణామపి గుణసిద్ధౌ, సర్వకల్యాణగుణ శాలిత్వమస్యాః కైముత్యసిద్ధమ్. కల్యాణత్వం మోక్షపర్యవసాయితత్వజ్ఞానాది మఙ్గళావహత్వంస్వయం నిత్యానుకూలత్వఞ్చ. (౪) "నతేవర్ణయితుంశక్తా గుణాన్ జిహ్వాపివేధసః" ఇత్యాద్యభిప్రేతసర్వా పరిచ్ఛేద్యగుణానన్త్యాతిశయసూచనాయగణశబ్దః; ఐశ్వర్యాదేరనేకావాన్తరగుణసముదాయాత్మకత్వాద్వా, ప్రకృష్టంవిజ్ఞానమిత్యాదినాయాత్.

అథవిభూతి తోఽపిమఙ్గళనిర్వాహకత్వం ప్రదర్శయతి (పద్మవనాలయామితి) ఏతేన(౫)"పద్మేస్థితాంపద్మవర్ణామ్"(౫) "గన్ధద్వారామ్" ఇత్యాద్యామ్నాతస్వావర్ణ్యసౌగన్ధ్యాతిశయోఽపిసూచితః. తచ్ఛరణవరణమన్త్రేచోక్తమ్, "తాంపద్మనేమింశరణమహంప్రపద్యే" ఇతి. నాభిస్థానీయకర్ణికావస్థానాత్పద్మమస్యాః నేమివద్భవతి. పద్మమేవనేమిః-నయనసాధనం యస్యాస్సాపద్మనేమిరితికేచిత్; "మాతరంపద్మమాలి

మూ. — భగవతీంశ్రియమ్

(భగవతీమ్) భగవచ్ఛబ్దమ్-పూజ్యవాచి. (౧) "తత్ర పూజ్యపదార్థోక్తి పరిభాషాసమన్వితః। శబ్దో౽యం నోపచారేణ" ఎన్గిఱవనుక్కుమ్ పూజ్యైయాకవిరుక్కుమ్. ఆక, "పద్మవనాలయాంభగవతీమ్" ఎన్గిఱ విత్తాల్ తన్ వస్త్రియాక అవనైప్పఱ్ఱినాల్ కుఱ్ఱమ్ పారాతపడి అవనై త్తన్ భోగ్యతైయాలే తువక్కప్పావుప్పిక్కై.

(శ్రియమ్) తనైప్పఱ్ఱి సర్వముముణ్డామ్పడియాయ్, తాన్ అవనైప్పఱ్ఱి ఉళ్ళాయిరుక్కై. ఇతిలేనియత్తిప్రక్రియైయుమ్ నడక్కక్కడవతు.

నీమ్"(౨) "ఆర్ద్రాం పుష్కరిణీంయష్టింపిఙ్గళాంపద్మమాలినీమ్" "శ్రీనిలయమాలాధారిణీ" "ప్రియాణితస్యాః పుష్పాణికమలానివిదుర్బుధాః"(౩) "వికాసికమలస్థితా" ఇత్యాదిష్వప్యస్యావిశేషతః పద్మాఙ్గీకారశ్శ్రూయతే. శ్రీవిష్ణుస్మృత్యాదిషు విస్తరేణోక్తానాం మఙ్గల్యవిభూతిభేదానామియం విశేషతో దేవతేతి జ్ఞాపయితుమిహ సుప్రసిద్ధముఖ్యమఙ్గళభూత పద్మవనోదాహరణమ్. యత్ర పద్మవనానిచేతి భగవతో విశేషసన్నిధిస్థానే పద్మవనే తద్విగ్రహ ఇవ విశేషేణాస్యాస్సన్నిధత్తే. ఏతేన "సాహం వై పఙ్కజే జాతా సూర్యరశ్మిప్రబోధితే. భూత్యర్థం సర్వభూతానాం పద్మా శ్రీః పద్మమాలినీ" ఇతి శ్రీవాసవసంవాదోక్తం సర్వభూతోజ్జీవనార్థావతారసౌలభ్యమపి ప్రదర్శితంభవతి.

ఏవం మంగళగుణవిభూతియోగేన నిర్దోషత్వమపి సఙ్కలయ్యాహ (భగవతీమితి). *జ్ఞానశక్తిబలేత్యారభ్య, వినా హేయైర్గుణాదిభిరితిస్మర్యతే. అథోక్తవక్ష్యమాణ సర్వాతిశయస్థాపికయా సుప్రసిద్ధస్వాసాధారణసమాఖ్యయా సర్వసమాశ్రయణీయత్వాదికమాహ (శ్రియమితి). ఏవం హి శ్రీశబ్దో నిరుచ్యతే;- "శృణాతి నిఖిలాన్ దోషాన్ శ్రీణాతి చ గుణైర్జగత్। శ్రీయతే చాఖిలైర్నిత్యం శ్రయతే చ పరమ్పదమ్" ఇతి. "శ్రయన్తీం శ్రీయమాణాం చ శృణతీం శృణ్వతీమపి" ఇతి చ. అస్య చ నామ్నస్సర్వప్రకారోత్కర్ష(౪)జ్ఞాపకత్వమాహుః "శ్రీరిత్యేవ చ నామ తే భగవతి బ్రూమః కథం త్వాం వయమ్" ఇతి. (౫) "శ్రీరసి యతః" ఇతి చ. భగవన్నారాయణపదోక్తస్యానురూప్యాచ్చ భగ

(౧) వి-పు-౬-౫-౭౭. (౨) శ్రీసూక్తమ్. (౩) వి-పు-౧-౯-౧౦౦.
(౪) చతుశ్శ్లో-౧. (౫) శ్రీగుణరత్న.

మూ. — దేవీం నిత్యానపాయినీమ్

సదాఽపరాధాఽనభిజ్ఞతాయై (నిత్యాఽనపాయినీమ్) ఇతిపదమ్.

(దేవీమ్) వడివిల్ పుకరిరున్దపడి. అవనోట్టైచ్చేర్త్తియాలే ద్యోతమానైయాయిరుక్కుమవళై. (నిత్యానపాయినీమ్) (౧) "విష్ణోశ్శ్రీరనపాయినీ" ఎన్గిఱపడియే అవనోడుణ్డాననిత్యసంశ్లేషత్తాలే

వతీం శ్రియమితిపదాభ్యాం దర్శితమ్. శ్రీపదనిరుక్తిభిస్సంశ్రితదోషనిరాకరణమ్, ప్రాప్యరుచిప్రాపకాధ్యవసాయాది ప్రదానముపాయస్వరూపనివర్తకత్వమ్, (౨) "పితేవత్వత్ప్రేయాన్" ఇత్యాద్యుక్తం పతిప్రసాదజనకత్వఞ్చ సిద్ధమ్.

ఏవమాశ్రితార్థవ్యాపారాస్తదనుగుణాఽవతారా దయాశ్చనకర్మకృతా ఇత్యాహ (దేవీమితి). భర్తుర్లీలాయామైకరస్యాత్తదనుగుణవిచిత్రవ్యాపారోపపత్తిరితి భావః. భగవతీమిత్యాదిపదత్రయేణ ద్విషట్కార్థస్య భగవద్వాసుదేవపదార్థానురూప్యఞ్చ జ్ఞాప్యతే. శ్రియం దేవీమితి సమభివ్యాహారేణ, (3) "శ్రియం దేవీముపహ్వయే శ్రీర్మా దేవీజుషతామ్" (౪) "శ్రీర్దేవీపయసస్తస్మాదుత్థితా ధృతపఙ్కజా" ఇత్యాదయశ్శ్రుతిస్మృతయస్సూచ్యన్తే. "శ్రియశ్శ్రీశ్చ భవేదగ్ర్యా" ఇత్యాద్యుక్తపతిసమ్బన్ధేనద్యోతమానత్వాదికమపి దేవీమిత్యనేనగమ్యతే.

ఏవం "క్రీడార్థమవతీర్ణస్య తస్య" ఇత్యాద్యుక్తలోకాఽనుకమ్పాహేతువతారాయా అపితస్యాః (౫) "పశ్యతాం సర్వదేవానామ్" (౬) "మయావినాశు వ్యతి శోకదీనమ్" ఇత్యాదిభిరాగన్తుకసంశ్లేషవిశ్లేషాదివ్యపదేశాత్ కథమపరాధభీతానాం తత్తదవస్థాసు తత్పురస్కారేణ భగవదాశ్రయణం స్యాదిత్యత్రాహ (నిత్యానపాయినీమితి) (౭) "శ్రీవత్సవక్షానిత్యశ్రీః" (౭) "నిత్యైవైషా జగన్మాతా (౮) విష్ణోశ్శ్రీరనపాయినీ" "అన్యేషు చాఽవతారేషు విష్ణోరేషాఽనపాయినీ" (౯) "భగవద్వాసుదేవస్య నిత్యైవైషాఽనపాయినీ మహావిభూతేస్సమ్పూర్ణషాడ్గుణ్యవపుషః ప్రభోః। మమ సర్వాత్మభూతస్య నిత్యైవైషాఽనపాయినీ" ఇత్యాదిభిరనయో

---

(౧) వి-పు-౧-౮-౧౭. (౨) శ్రీగుణరత్న. (3) శ్రీసూక్తమ్. (౪) వి-పు-౧-౯-౧౦౦.
(౫) వి-పు-౧-౯-౧౦౫. (౬) రా-సు. (౭) రా-యు-౧౧౪-౧౫.
(౮) వి-పు-౧-౯-౧౪౪. (౯) భగవచ్ఛాస్త్రే.

మూ — నిరవద్యామ్

దౌర్లభ్యరూపాఽవద్యరహితా - నిరవద్యా.

అపాయమిన్ఱిక్కే యిరుక్కై. అపాయః - విశ్లేషః. (నిరవద్యామ్) కీఴ్చ్చొన్నవైయెల్లామ్ స్వార్థమాయిరాతే అత్తలైక్కేయామ్పడి యిరుక్కై. ఏతేనుమొన్ఱు తనక్కానై - అవద్యమ్. పిఱర్క్కానై - నిరవద్యమ్. ఇనివిషయవిభాగమేయుళ్ళతు. అతువకుత్తవిషయమా మిత్తనైయేవేణ్డువతు. అవన్ఱానుమ్ తనైప్పెయ్యుమ్ తన్నుడైమైయా యుమ్ (౧) "భక్తానామ్" ఎన్ఱితేయిరుప్పతు.

నకదాచిదపివిశ్లేషః. అవతారేష్వపికదాచిద్విశ్లేషశోకాదేరభినయమాత్రమేవ ఇదఞ్చశ్రీమద్రామాయణాన్తే సూచితమ్. "రామస్యసవ్యపార్శ్వేతు పద్మాశ్రీస్సముపస్థితా । దక్షిణేహ్రీర్విశాలాక్షీ వ్యవసాయస్తథాగ్రతః" ఇతి. ఏవందేవీమిత్యత్రైన వ్యాఖ్యేయస్థ శ్రీశబ్దార్థోదర్శితః. తన్ముఖేననిత్యం భగవతస్సుఖప్రసాదనీయత్వం వ్యఞ్జయితుం నిత్యానపాయినీమిత్యత్రైన తత్రత్యమతుబర్థశ్చోక్తోభవతి.

నను భగవతీమిత్యాదిభిస్స్వతోనిర్దోషత్వాదౌ నిత్యసమ్బన్ధేచసిద్ధేపి, స్త్రీత్వోపాధివశాత్కదాచిత్పతి పారార్థ్యవైముఖ్యమ్, పతిప్రతికూలాభిప్రాయత్వమ్, అవిమృశ్యకారిత్వం, నృశంసత్వం, నిగ్రహరుచిత్వఞ్చ, "శతహ్రదానాం లోలత్వం మత్స్యానాం ప్రతికూలతామ్ । గరుడానిలయోశ్శైఘ్ర్యమనుగచ్ఛన్తియోషితః" "విద్యతేస్త్రీషుచాపల్యంకింనకుర్వన్తియోషితః" ఇత్యాదిభిః ప్రసిద్ధంయదిస్యాత్తదాకథంనిత్యమశరణ్యశరణ్యత్వంస్యాదిత్యత్రాహ(నిరవద్యామితి). సామాన్యతస్స్త్రీత్వనిబన్ధనదోషవచనం క్షేత్రజ్ఞేష్వేవ కర్మోపాధివిశేషనియతం ప్రాయికఞ్చేతినాస్త్యత్రప్రసఙ్గః. ఉక్తఞ్చతన్త్రైవ, "అనవద్యానవద్యాఙ్గీనిత్యం తద్ధర్మధర్మిణీ" ఇతి. శ్రీరామాయణేచ "ఇయన్తుభవతోభార్యా దోషైరేతైర్వివర్జితా" ఇతి.

(౧) జితన్తే.

మూ.— దేవదేవదివ్యమహిషీమ్

కృతాఽభిషేకా - మహిషీ, అతః అప్రతిహతచికీర్షితా.

(దేవదేవదివ్యమహిషీమ్) సర్వేశ్వర సామ్రాజ్యత్తిలే దేవర్క్కుమ్ దేవనాన అవనోడొక్క అభిషిక్తైయానవళై. (౧) "కృతాభిషేకామహిషీ".

కిఞ్చ (౨) "ఆనృశంస్యం పరో ధర్మస్త్వత్త ఏవ మయా శ్రుతమ్" ఇతి స్మారయన్త్యా ఆనృశంసత్వప్రసఙ్గ ఏవ నాస్తి. నిగ్రహరుచిశ్చ సమర్థాయా అపి వాస్యా అత్యన్తాపకారిష్వపి న సమ్భవతీతి స్వవాక్యసిద్ధమ్, (౩) "అసన్దేశాత్తు రామస్య తపసశ్చానుపాలనాత్ । న త్వాం కుర్మి దశగ్రీవ భస్మ భస్మార్హ తేజసా" ఇతి. ఏతద్విభూతిభూతదేవతాదిషు స్వకర్మవశాదీదృశదోష సమ్భవేఽపి నాస్యాః తన్మూలభూత సఙ్కల్పః. (౪) "త్వయా దేవి పరిత్యక్తం సకలం భువనత్రయమ్ । వినష్టప్రాయమభవత్త్వయేదానీం సమేధితమ్ । సన్త్యక్తా యే త్వయామల" ఇత్యాదిషూక్తస్త్యాగోఽప్యుపేక్షామాత్రమ్ తచ్చ ప్రీతికోపవిరహేణాఽవస్థానమ్.

నన్వేవం భగవదభిమతత్వాదికం తచ్ఛరణ్యత్వోపయికం సర్వం తత్పత్న్యన్తరేఽపి స్యాత్ "విష్టమ్భో దివో ధరుణః పృథివ్యాః" ఇత్యాదిభిస్తన్మాహాత్మ్యప్రసిద్ధేః; తారతమ్యన్తు దురూహమ్; అతః కథమశరణ్యశరణ్యా మనన్యశరణ ఇత్యుచ్యతే తత్రాహ (దేవదేవదివ్యమహిషీమితి). యథా మనుష్యాదిభ్యోఽధికానాం బ్రహ్మాదిదేవానాం మనుష్యస్థానీయానాం సర్వప్రకారసమధికతయా భగవాన్ దేవః, తథా బ్రహ్మాదిదేవపత్నీభ్యస్సమధికానాం భగవత్పత్నీనామప్యసౌ ప్రధానతమేత్యభిప్రాయేణ అత్ర దివ్యశబ్దః. ఇయం హ్యుభయాధిష్ఠానైకశేషిత్వ సామ్రాజ్యేన సర్వమఙ్గళ ప్రదాయిత్వాదిభిశ్చ ప్రకృష్యత ఇతి భగవచ్ఛాస్త్రోక్తమ్. తథా బ్రహ్మాణ్డపురాణేఽపి, "అనన్తనామధేయా చ శక్తిచక్రస్య నాయికా" ఇతి. పత్న్యాదిషు శక్తి శబ్దస్తత్తద్వ్యాపారాది కార్యోపయుక్తవిశేషణత్వాదభిప్రాయః. తదిదం ప్రాధాన్యం కృతాఽభిషేకా మహిషీతి విశేషణాన్మహిషీశబ్దేనైవ వివక్షితమ్. తదా దివ్యశబ్దస్తద్విగ్రహస్య భగవద్విగ్రహస్యేవాఽప్రాకృతత్వాదికం వ్యనక్తి.

---

(౧) అమరకోశ. (౨) రా-సు-౩౮-౪౧. (౩) రా-సు-౨౨-౨౦.
(౪) వి-పు-౧-౯-౧౨౩.

మూ.—— అఖిలజగన్మాతరమ్

అఖిలశబ్దః స్వాన్తర్భావపరః, నహ్యస్మద్వర్జితమితి భావః.

(అఖిలజగన్మాతరమ్) ఇన్దప్పిరియమేన్దైయై ఎక్కణ్డు ఇరాయక్క వేణ్డాతపడి సకలచేతనరోడుముణ్డాన అవినాభూతమాన కుడల్ తుడక్కై చ్చొల్లుకిఱతు. సార్వభౌమన్ మహిషి తన్ ప్రజైకళ్ క్కై యక్కైన్దు మడియిలేగే అప్పక్కాల్ అణైత్తు ఉచ్చియై మోక్కుమిత్తనై యిఱే. ప్రజైయిన్బక్కల్ ప్రాప్తియేయిఱే జీవిప్పతు. అఖిలశబ్దత్తిల్ తాత్పర్యమ్

ఏవం చికీర్షిత భఙ్గపరిహారాయ ప్రత్యాఖ్యానాఽనర్హత్వాయచ పతివా ల్లభ్యాతిశయ ఉక్తః. అథతథావిధోత్కర్షస్వనికర్ష స్వాపరాధ దర్శనజనిత సాధ్వస పరిహారాయ ప్రజావాత్సల్యాతిశయమాహ (అఖిలజగన్మాతరమితి) జగచ్ఛబ్ద ఇహ చేతన పరః. (౧)"నమామిసర్వలోకానాం జననీమబ్ధిసమ్భవామ్" "త్వంమాతాసర్వలోకానామ్" ఇత్యాదిభిరస్యాశ్చతుర్ముఖాదీన్ సర్వజన్తూన్ ప్రతిమాతృత్వాల్లోకమాతేతినామ పఠ్యతే. ఏవముపబృంహణబలాత్ (౨)"నిజదేవీంమాతరమ్" ఇత్యాదిషూక్తమస్యా మాతృత్వం భగవతః పితృత్వేన సమానవిషయమ్, నహిమదేకవర్జమస్యా మాతృత్వమిత్యభిప్రాయేణాఽఖిలశబ్దః.

తదిదం విశ్వమాతృత్వ ప్రదర్శితం నిరుపాధికవాత్సల్యం రిపూణామపి వత్సలస్య పత్యురనురూపతమమ్. తచ్చహితచిన్తారహితేష్వహితచిన్తకేష్వపి కయాచిన్నియత్యా కదాచిత్ఫలతి; కిమ్పునరిదానీంహితచిన్తోన్ముఖేష్వియాతి భావః. దుస్సహనిరన్తరాఽపరాధే దోషైకనిధౌ రావణేపిహి సోన్మాదేపుత్ర ఇవ జననీత్వేనైవజాత వాత్సల్యా (౩) "మిత్రమౌపయికంకర్తుమ్" (౩) "విదితస్సహిధర్మజ్ఞః" (౩) "ప్రసాదయస్వత్వంచైనమ్" ఇత్యాదిభిస్సర్వాధికంరహస్యముపదిశ్యతద్భ్రమప్రశమనే ప్రయతతే. ఏవమఖిలజగన్మాతరమిత్యనేన వదైశ్చికీర్షితాయాస్తత్ప్రియపత్తైరతిశయితాఽమోఘ ధర్మత్వంసూచితమ్. యథోక్తంకాశ్యపీయే, "నారాయణాత్మికాం దేవీం శ్రియంత్రైలోక్యమాతరమ్। భజమానోమహాభాగ పరమోధర్మఉచ్యతే" ఇతి. అయ ఞ్చతదాత్మకత్వ వ్యపదేశః తత్ప్రాప్తిత్వాఽభిప్రాయేణ.

(౧) వి-పు-౧-౯-౧౧౭. (౨) శ్రీసూక్తమ్. (౩) రా-సు-౨౧-౧౯.

మూ — అస్మన్నాథరమశరణ్యాశరణ్యామ్

శరణ్యాంభగవన్తమలబ్ధవన్తః - అశరణ్యాః,

అన్తరఙ్గాతరాకైయాలే తమ్మైయుజ్జీవిక్కికొళ్ళుకిఱార్ (అస్మన్నాథరమ్) ఎన్ఱు.

(అశరణ్యాశరణ్యామ్) గుణలేశమాత్రత్తాలే కుఱ్ఱజ్జళై యడైయప్పొఱుత్తు ఉకక్కుమవళ్; పుఱమ్బుపుకలఱ్ఱార్కక్కుమ్ భగవద్విషయత్తుక్కు ప్పుఱమ్బాయిరుప్పార్కక్కుమ్ పుకలాయిరుక్కుమవళ్. (౧) "శెయ్తారేల్ నన్ఱుశెయ్తార్" ఎన్నుమవర్ శీఱ్ఱక్కైయుమ్ విల్లుమానవన్ఱుమ్, ఇవళ్ తిరువడికళే పుకలాయిరుక్కుమ్. "సర్వలోకశరణ్యార్" ఎన్ఱు కాళమూర్తిత్తిరియుమవర్ అశరణ్యారానవన్ఱుమ్, ఇవళ్ తిరువడికళ్ శరణ్యమాయిరుక్కుమ్. శరణమెన్గిఱ ఉక్తియెప్పొళ్ళశ్రీశరణ్యార్ అవర్; సమ్బన్ధమే హేతువాక శరణ్యైయాయిరుక్కుమ్ ఇవళ్.

అత్ర అస్మత్స్వామిన్నితివదస్మన్నాథరమిత్యపి శ్రీవిష్ణుచిత్తా దయః పఠన్తి. వ్యాచక్షతే చయామున మునివంశజనచేన పునశ్చవిశేషేణాఽస్మన్నాథరమితీతి. ఉక్తస్యస్వభావస్యద్ధమపేక్షితాఽనుగుణమాకారమాహ (అశరణ్యాశరణ్యామితి). యేషాం మోక్షోపాయనిష్పత్తికామానాం సర్వలోకశరణ్యోఽపినభవేచ్ఛరణ్యః, తేషామప్యసౌశరణ్యా. యథోక్తమ్ త్రిజటయా, (౨) "భర్త్స్యతామపియాచధ్వం రాక్షస్యఃకింవివక్షయా, రాఘవాద్ధిభయంఘోరం రాక్షసానాముపస్థితమ్। ప్రణిపాతప్రసన్నాహి మైథిలీజనకాత్మజా। అలమేషాపరిత్రాతుం రాక్షస్యోమహతోభయాత్" ఇతి. వానరపరిషది చైతదనువదన్హనుమానేవమాహ (౩) "అలమేషాపరిత్రాతుం రాఘవాద్రాక్షసీగణమ్। తతస్సాహ్రీమతీబాలా భర్తుర్విజయహర్షితా। అవోచద్యదితత్తథ్యం భవేయంశరణంహివః" ఇతి (౪)"పాపానాంవాశుభానాంవా"ఇత్యాదీనిచ ప్రభఞ్జన

(౧) పెరి-తి-౪-౯-౨. (౨) రా-సు-౨౭-౪౭. (౩) రా-సు-౫౮-౯౩.
(౪) రా-యు-౧౧౯-౪౪.

మూ.   అనన్య శరణశ్శరణమహం ప్రపద్యే ॥

అహమపి తేష్వేక ఇత్యాహ (అనన్యఇతి,)

---

(౧)"సపిత్రా చ పరిత్యక్తః" (౨) "మిత్రమౌపయికం కర్తుమ్" (౧) "విదితస్సహి ధర్మజ్ఞః" (3) "రాజసంశ్రయవశ్యానామ్" (౪) "పాపానాం వా శుభానాం వా".

(౫) "అనాలోచిత విశేషాऽశేష లోక శరణ్య" ఎన్గిఱపడియే సర్వసమాశ్రయణీయమాన భగవద్విషయత్తుక్కు ప్పుఱమ్బాయిరుప్పారుమున్డో ఎన్నిల్; (అనన్యశరణోహమ్) అన్దఅనన్యశరణనాకిఱేన్ నానెన్గిఱార్. (శరణంప్రపద్యే) అశరణ్యర్కుక్కుమ్ శరణ్యరాన దేవర్ తిరువడికళైయే ఉపాయమాక అధ్యవసిక్కిఱేన్. అశరణ్యర్కుక్కుమ్ శరణ్యైయావతెన్నెన్నిల్; అఖిలజగన్మాతావాకైయాలే అపేక్షానిరపేక్షమాక ప్పరిగ్రహిక్కుమ్ దేవర్కుక్కుమ్, పరిగ్రహిత్తల్లతు నిఱ్కవొణ్ణాతపడియాన అపేక్షైయైయుమ్ పణ్ణినేన్. (౬) "తాం పద్మనేమీం శరణమహం ప్రపద్యే".   (౧)

సుతం ప్రతి తద్వాక్యాని. కుపితనరసింహసమీపాऽగతిభీతాశ్చ ప్రజాపతిప్రభృతయస్తామేవ విశ్వమాతరమాశ్రిత్య తత్పురస్కారేణ తముపసేదురితి పురాణప్రసిద్ధమ్. ఆహుశ్చ (౭) "మాతర్మైథిలి రాక్షసీస్త్వయి తథైవాऽర్ద్రాऽపరాధాస్త్వయా రక్షన్త్యా" ఇత్యాది.

భవత్వేవమశరణ్యశరణ్యత్వం తస్యాః, భవతస్తేనకిమాయాతమిత్యత్ర తదేక ప్రపత్తియోగ్యాం స్వావస్థాం దర్శయతి (అనన్యశరణఇతి) అన్యచ్ఛరణం యస్య నాస్తి సోऽనన్యశరణః; శరణమ్ - ఉపాయః. "ఉపాయే గృహరక్షిత్రోశ్శబ్దశ్శరణమిత్యయమ్। వర్తతే సామ్ప్రతం చైష ఉపాయార్థైకవాచకః" ఇతి వ్యవస్థాపనాత్; ఏవముత్తరత్రాపి ద్రష్టవ్యమ్. ఉత్తమపురుషేణైవ స్వాన్వయే సిద్ధే అహమిత్యధికోక్త్యా స్వస్య చ దుష్కరోపాయాన్తరాऽశక్తిస్సూచ్యతే. "ప్రపద్యే" ఇత్యత్ర యద్యపి గత్య

---

(౧) రా-సు-30-33. (౨) రా-సు-౨౧-౨౦. (3) రా-యు-౧౧౬-3౮.
(౪) రా-యు-౧౧౬-౪౪. (౫) శ్రీరఙ్గగద్యే. (౬) శ్రీసూక్తమ్. శ్రీగం-కో-

ర్థేన ధాతునా బుద్ధ్యర్థేన సతా అధ్యవసాయమాత్రముపస్థాప్యతే, తథాపి ప్రమాణాఽను
సారాత్ శరణశబ్దతాత్పర్యాచ్చ ప్రార్థనాద్యన్వితభరన్యాసంకరోమీత్యుక్తమ్భవతి.
ప్రార్థ్యతే చాఽనన్తరం ఫలవిశేషః. యస్తు పరస్పరోపకారేణ దక్షిణాదానేన ప్రశా
సనేన వా భరన్యాసః, నాసౌ ప్రపత్తిః.

నన్విదం ముముక్షోరేవ, భగవద్వ్యవచ్ఛేదేన తదన్యప్రపదనం తదైకాన్త్యం
విహన్యాత్, మైవమ్. యథా కర్మయోగాదికమనన్యోపాసనార్థతయోపాదీయతే,
తథాఽనన్యప్రపదనార్థతయోపాదీయమానమిదం తద్వదైకాన్త్యమేవస్థాపయతి,
యథా చ స్వాధికారోచితపరివారాఽర్చనే అనన్యత్వాఽవిరోధః, తథేహాపి. (౧)
"ఆప్తోవిష్ణోరనాప్తశ్చ ద్విధా పరికరస్స్మృతః। నిత్యోఽనన్యోనచాఽనిత్యః కర్మవశ్యో
ముముక్షుభిః" ఇతి చోక్తమ్. ఏవం ఘటకతయా పరణాపినవిరోధః, అన్యథా గురుభజన
తత్పురస్కారాదికమపి విరుధ్యేత.

అథ, (౨)"తద్విజ్ఞానార్థం సగురుమేవాఽభిగచ్ఛేత్"(౩)"ఆచార్యముపాసీత"
ఇత్యాదిభిస్తాదర్థ్యాత్తత్సంగృహ్యతే; ఇయమపి పూర్వోక్తైస్తద్వదవిశేషాత్. కిఞ్చ
శ్రియః ప్రపత్తిమ్,(౪) "చన్ద్రాం ప్రభాసామ్" ఇతి మన్త్రేణాఽలక్ష్మీనాశనార్థమామనన్తి.
తథా(౫) "ఋచస్సామాని యజూంషి, సా హి శ్రీరమృతా సతామ్" ఇతి. యా
ముముక్షూణాం మోక్షహేతుర్విద్యైవ లక్ష్మీః, తదభావనాశోఽనయా క్రియత ఇతి
తదర్థం శరణ్యాఽభిప్రాయసంవాదినీ తన్మహిషీప్రపత్తిర్యుక్తైవేతి సిద్ధమ్.

ఏవం సేయం సాక్షాత్పరంపరయా వా సర్వఫలసాధికా. ఉదారామితి శ్రౌతం
పదంహ్యానవచ్ఛిన్నవిషయమ్, తచ్చ(౬) "సర్వకామప్రదాం రమ్యాం సంసారార్ణవతా
రిణీమ్। క్షిప్రప్రసాదినీం దేవీం శరణ్యామనుచిన్తయేత్" ఇత్యాదిభిస్స్వయమ్భువాదివచ
నైరుపబృంహితమ్. వ్యాచఖ్యుశ్చ (౭) "ఐశ్వర్యమక్షరగతిం పరమం పదం వా" ఇత్యా
రభ్య, "కథయ కోయముదారభావః" ఇతి. వ్యతిరేకముఖేన చైతత్స్థిరీకృతం చతు
శ్శ్లోక్యామ్ - (౮) "శ్రేయోనహ్యరవిన్దలోచనమనః కాన్తాప్రసాదాదృతే సంసృత్య
క్షరవైష్ణవాఽధ్వసు నృణాం సమ్భావ్యతే కర్హిచిత్" ఇతి.

---

(౧) భగవచ్ఛాస్త్రే. (౨) ముండ-౧-౨. (౩) ఆప-ధ-౧-౧-౬.
(౪) శ్రీసూక్తమ్. (౫) యజు-అష్ట-౩-౭. (౬)
(౭) శ్రీగుణరత్నకో-౫౮. (౮) చతుశ్శ్లోకీ-౩.

మూ: — పారమార్థిక

కిమపేక్షితమిత్యత్రాహ (పారమార్థికేతి). అనుభవవిశేషణమ్ పరమపురుషార్థాఽన్తర్భూతత్వాత్. స్వయంపరమపురుషార్థత్వాత్, అకృత్రిమత్వాద్వాపారమార్థికత్వమ్. అకృత్రిమత్వమ్ - నిరుపాధిక

(పారమార్థికేతి) కీழ் పిరాట్టియుడైయ శరణ్యత్తైయుమ్ అతు క్కడియానపురుషకారత్తైయుమ్, తమ్ముడైయ అనన్యగతిత్వత్తైయుమ్ శొల్లి, అవళ్ తిరువడికళిలే శరణమ్పుక్కునిన్ఱార్. అనన్తరమ్ "ఉమక్కపేక్షితమేన్" ఎన్ఱు పిరాట్టి తిరువుళ్ళమాక, కైఙ్కర్యరుచియుమ్ ప్రపత్తినిష్టైయుమ్ ఎనక్కు ఉణ్డాకవేణుమెన్గిఱార్. ఈశ్వరన్ తిరువడికళిలే కైఙ్కర్యసిద్ధిక్కాకత్తే శరణమ్పుకువతు. అవ్వళవన్ఱిక్కే రుచివిశ్వాసఙ్గళెన్ఱు తనిత్తనియే అపేక్షిత్తుప్పెఱవేణ్డువన శిలఅధికారివిశేషణఙ్గళుణ్డాత్తే ఇప్పోతు అపేక్షిత్తుప్పెఱవేణ్డుమ్పడి ఇతక్కుమున్బు ఇవర్క్కు ఇన్ఱిక్కే యిరున్దతోవెన్నిల్; ఉణ్డానాలుమ్ తన్దాముకొణ్డు మిక్కైయాక విత్తే తన్దామెన్నైత్తిరుప్పతు.

(పారమార్థిక) అర్థమెన్ఱు - ప్రయోజనత్తుక్కుమ్ మెయ్క్కుమ్ పేర్. ఇతు పరభక్తిక్కు విశేషణమానపోతు అతినుడైయ అకృత్రిమత్వమ్శొల్లుకిఱతు. తిరువడికళుక్కు విశేషణమానపోతు అతినుడైయపరమప్రయోజనత్వమ్ శొల్లుకిఱతు. ఇప్పిరివుక్కు ప్రయోజనమెన్నెన్నిల్;- భక్తివిషయమానపోతు తిరువడికళ్ పరమప్రయోజనమాకక్కడవతు. తిరువడికళ్ విషయమానపోతు భక్తి అకృత్రిమైయాకక్కడవతు.

తత్కిమత్రాపేక్షితమిత్యత్రాహ (పారమార్థికేతి). పారమార్థికశబ్దస్య చరణారవిన్ద విశేషణత్వే అర్థశబ్దః - ప్రయోజనవాచీ. పారమార్థికః-పరమార్థ ఇత్యర్థః. యద్వా, పరమప్రయోజనభూతాఽనుభవగ్రాహ్యమ్ పరమభోగ్యమిత్యర్థః

ర్థేన ధాతునా బుద్ధ్యర్థేన సతా అధ్యవసాయమాత్రముపస్థాప్యతే, తథాపి ప్రమాణానుసారాత్ శరణశబ్దతాత్పర్యాచ్చ ప్రార్థనాద్యన్వితభరన్యాసం కరణమిత్యుక్తం భవతి. ప్రార్థ్యతే చానన్తరం ఫలవిశేషః. యస్తు పరస్పరోపకారేణ రక్షణాదానేన ప్రశాసనేన వా భరన్యాసః, నాసౌ ప్రపత్తిః.

నన్విదం ముముక్షోరేవ, భగవద్వ్యవచ్ఛేదేన తదన్యప్రపదనం తద్వైశాస్త్ర్యం విహన్యాత్, మైవమ్. యథా కర్మయోగాదికం మన్నోపాసనార్థతయోపాదీయ, తథాఽనన్యప్రపదనార్థతయోపాదీయమానమిదం తద్వైశాస్త్ర్యమిసస్తానుమితి. యథా చ స్వాధికారోచితపరివారాఽర్చనే అనన్యత్వాఽవిరోధః, తథేహాపి. (౧) "ఆప్తో విష్ణోరనాప్తశ్చ ద్విధా పరికరస్స్మృతః। నిత్యో నిర్హేతుకస్తత్ర ... కర్తవ్యశ్చ ముముక్షుభిః" ఇతి చోక్తమ్. ఏవం ఘటకతయా వా ... విరోధః, అన్యథా గురుశేష ... తత్పురస్కారాదికమపి విరుధ్యేత.

అథ, (౨) "తద్విజ్ఞానార్థం స గురుమేవాభిగచ్ఛేత్" (౩) "ఆ ... " ఇత్యాదిభిస్తాదర్థ్యాత్తత్సంగృహ్యతే; ఇయమపి పూర్వోక్తైస్తైర్వా ... విశేషోపి ... క్రియాః ప్రపత్తిమ్, (౪) "పద్మాం ప్రభాసామ్" ఇతి మన్త్రేణాఽలక్ష్మీనాశనార్థమాదున ... తథా (౫) "ఋచస్సామాని యజూంషి, సా హి శ్రీరమృతా సతామ్" ఇతి. యా ముముక్షూణాం మోక్షహేతుర్విద్యైవ లక్ష్మీః, తదభావనాశోఽనయా క్రియతే ఇతి తదర్థం శరణ్యాఽభిప్రాయసంవాదినీ తన్మహిషీప్రపత్తిర్యుక్తైవేతి సిద్ధమ్.

ఏవం సేయం సాక్షాత్పరంపరయా వా సర్వఫలసాధికా. ఉదాహృతా ... పదం త్వ్యానవచ్ఛిన్నవిషయమ్, తచ్చ (౬) "సర్వకామప్రదాం ... ప్రసాదాభ్యాసత్పరాం రిణీమ్। క్షిప్రప్రసాదినీం దేవీం శరణ్యామనుచిన్తయేత్" ఇత్యాదిభిస్సామాన్యవాక్యైరుపబృంహితమ్. వ్యాచఖ్యుశ్చ (౭) "ఐశ్వర్యమక్షరగతిం పరమం పదం వా" ఇత్యారభ్య, "కథయ కో యముదారభావః" ఇతి. వ్యతిరేకముఖేన ... స్థిరీకృతం చ తు శ్లోకాభ్యామ్ - (౮) "శ్రేయో న హ్యరవిన్దలోచనమనఃకాన్తాప్రసాదాదృతే సంసృత్యక్షరవైష్ణవాధ్వసు నృణాం సంభావ్యతే కర్హిచిత్" ఇతి.

---

(౧) భగవచ్ఛాస్త్రే. (౨) ముండ-౧-౨. (౩) ఆప-ఫ-౧-౧-౬.
(౪) శ్రీసూక్తమ్. (౫) యజు-అష్ట-౩-౭. (౬)
(౭) శ్రీగుణరత్నకో-౫౭. (౮) చతుశ్శ్లోకీ-౩.

మూ; — పారమార్థిక

కిమపేక్షితమిత్యత్రాహ (పారమార్థికేతి). అనుభవవిశేషణమ్ పరమపురుషార్థాఽన్తర్భూతత్వాత్. స్వయంపరమపురుషార్థత్వాత్, అకృత్రిమత్వాద్వాపారమార్థికత్వమ్. అకృత్రిమత్వమ్ – నిరుపాధిక

(పారమార్థికేతి) కీழ் పిరాట్టియుడైయ శరణ్యత్తైయుమ్ అతుక్కడియానపురుషాకారత్తైయుమ్, తమ్ముడైయ అనన్యగతిత్వత్తైయుమ్ శొల్లి, అవళ్ తిరువడికళిలే శరణమ్పుక్కునిన్ఱార్. అనన్తరమ్ "ఉమక్కపేక్షితమెన్" ఎన్ఱు పిరాట్టి తిరువుళ్ళమాక, కైఙ్కర్యరుచియుమ్ ప్రపత్తినిష్ఠైయుమ్ ఎనక్కు ఉణ్డాకవేణుమెన్గిఱార్. ఈశ్వరన్ తిరువడికళిలే కైఙ్కర్యసిద్ధిక్కాకే శరణమ్పుకువతు. అవ్వళవన్ఱిక్కే రుచివిశ్వాసఙ్గళెన్ఱు తనిత్తనియే అపేక్షిత్తుప్పెఱవేణ్డువన శిలవధికారి విశేషణఙ్గళుణ్డే. ఇప్పోతు అపేక్షిత్తుప్పెఱవేణ్డుమ్పడి ఇతుక్కుమున్బు ఇవర్కు ఇన్ఱిక్కే యిరున్దతో వెన్నిల్; ఉణ్డానాలుమ్ తన్దాముకొణ్ఱు మిల్లైయాకవిఱే తన్దామైవినైత్తిరుప్పతు.

(పారమార్థిక) అర్థమెన్ఱు – ప్రయోజనత్తుక్కుమ్ మెయ్క్కుమ్ పేర్. ఇతు పరభక్తిక్కు విశేషణమానపోతు అతినుడైయ అకృత్రిమత్వమ్శొల్లుకిఱతు. తిరువడికళుక్కు విశేషణమానపోతు అతినుడైయ పరమప్రయోజనత్వమ్ శొల్లుకిఱతు. ఇప్పిరివుక్కు ప్రయోజనమెన్నెన్నిల్;– భక్తివిషయమానపోతు తిరువడికళ్ పరమప్రయోజనమాకక్కడవతు. తిరువడికళ్ విషయమానపోతు భక్తి అకృత్రిమైయాకక్కడవతు.

తత్కిమత్రాపేక్షితమిత్యత్రాహ (పారమార్థికేతి). పారమార్థికశబ్దస్య చరణారవిన్ద విశేషణత్వే అర్థశబ్దః – ప్రయోజనవాచీ, పారమార్థికః–పరమార్థ ఇత్యర్థః. యద్వా, పరమప్రయోజనభూతాఽనుభవగ్రాహ్యామ్ పరమభోగ్యమిత్యర్థః

మూ;— భగవచ్చరణారవిన్ద యుగళై కాన్తి కాత్యన్తిక

ప్రేమః భక్తివిశేషణం వా పారమార్థికశబ్దః. (చరణారవిన్దేతి) మాతు ప్రాప్యం ప్రత్యేవ శేషభూతస్య ప్రాప్యమితి భావః. (ఐకాన్తికత్వమ్) ఫలాన్తరార్థత్వాభావా ద్భగవదేకవిషయత్వమ్. (ఆత్యన్తికత్వమ్) అత ఏవసదానువృత్తిః, నిత్యయుక్త ఇతియావత్

(భగవచ్చరణారవిన్ద) కీఴ్చొన్న భగవచ్ఛబ్దమ్ సర్వోత్కర్ష వాచి. ఇతు గుణయోగత్తాల్ వన్దరస్యత్తైయైచ్చొల్లుకిఱతు. గుణజ్ఞఘమ్ భోగ్యమాయిరుక్కైయాలే పరభక్తిజనకమ్. (చరణారవిన్ద) విగ్రహావత్తైయాల్ వన్దభోగ్యత్తైచ్చొల్లుకిఱతు. (యుగళ) శేర్త్తియాల్ వన్ద భోగ్యత్తై. (ఐకాన్తిక) ఏకమే అన్తమాయిరుక్కై. అతావతు - వేఱొరువిషయత్తై యుడైత్తన్ఱిక్కే యిరుక్కై. (ఆత్యన్తిక) అన్తత్తై అతిక్రమిత్తిరుక్కై. అతావతు - నిత్యమాయిరుక్కై.

ఏతేనపరభక్త్యాదిజననార్హత్వం వ్యజ్యతే. నిర్దోషగుణవత్స్వామిచరణయోస్సేవకస్య భక్త్యతిశయస్స్యాదిత్యభిప్రాయేణ భగవచ్చరణశబ్దః అరవిన్దత్వరూపణఞ్చ ఉపాయదశాయామపి స్వాదుత్వసూచకమ్. (౧) "సభ్రాతుశ్చరణౌ గాఢమ్" (౨) "యావన్నచరణౌ భ్రాతుః" (3) "తస్యతామ్రతలాతాత చరణౌసుప్రతిష్ఠితౌ । సుజాతమృదురక్తాభిరంగుళీభిరలంకృతౌ । ప్రయతేనమయామూర్ధ్నాగృహీత్వాహ్యభివన్దితౌ" ఇత్యాదిష్వివాఽన్యోన్యయోగాదపి శోభమానత్వద్యోతనాయయుగళశబ్దః.

పారమార్థికశబ్దస్య పరభక్త్యాదివిశేషణత్వే అనుభవవిశేషణత్వేన పరమప్రయోజనత్వం భ్రమకైతవరాహిత్యంవావివక్షితమ్. ఐకాన్తికత్వమ్ - ప్రయోజనాన్తరాఽన్వయేనతదేకనియతత్వమ్. తతఏవనిత్యాఽనువృత్తత్వమాత్యన్తికత్వమ్, అసఙ్కుచితత్వేహి తత్పృథ్వానివర్తత, నిరతిశయత్వమాత్యన్తికత్వమితిచాహుః.

(౧) రా-అయో-౩౧-౨. (౨) రా-అ-౯౮-౮ (3) రా-

మూ: — పరభక్తిపరజ్ఞాన పరమభక్తికృత

ఉత్తరోత్తరసాక్షాత్కారాభినివేశః - పరభక్తిః. సాక్షాత్కారః - పరజ్ఞానమ్. ఉత్తరోత్తరానుభవాఽభినివేశః - పరమభక్తిః

(పరభక్తిపరజ్ఞాన పరమభక్తి) పరభక్తియావతు - సంశ్లేషవిశ్లేషసుఖదుఃఖరాప్పడియాన ప్రేమవిశేషమ్. పరజ్ఞానమావతు - ఇతినుడైయ విపాకదశైయాన సాక్షాత్కారమ్. పరమభక్తియావతు - క్షణకాలముమ్ విశ్లేషత్తై పొఱుక్కమాట్టాతదశై. "ఉభయపరికర్మిత స్వాన్తస్య" ఎన్గిఱపడియే జ్ఞానకర్మఙ్గళాలే సంస్కృతాన్తః కరణనాయ్ భక్తిపిఱన్దు, అతినుడైయ విపాకదశై పరమభక్తియాకక్కడవతు ఉపాసకమక్కు. ఇవర్క్కు అన్దస్థానత్తిలే భగవదనుగ్రహమ్ నిఱ్క, మేలుళ్ళ దశైకళై అపేక్షిక్కిఱార్. (కృత) ఇవన్ఱాలే పణ్ణప్పట్ట

అత్ర పరభక్తిరుత్తరోత్తర సాక్షాత్కారేచ్ఛాత్మికాధీః, సాచ "యా ప్రీతిః" ఇత్యాదిష్వివ విషయస్వభావజానత్విష్టసాధనత్వ బుద్ధిజా. పరజ్ఞానమ్ - ఉత్తరోత్తర సాక్షాత్కారః సాక్షాత్కృతే నిరన్తరాఽనుబుభూషా - పరమభక్తిః. అనుభవస్త్విహాఽనుకూలతమత్వేన సాక్షాత్కారఏవ. నిత్యానాంముక్తానాఞ్చనిత్యాఽనువృత్తైక రూపాఽనుభవః క్షణభేదేనపరభక్త్యాద్యాకారభేదైశ్చ వికల్ప్యతే. పూర్వపూర్వక్షణేష్వుత్తరోత్తరక్షణాఽవచ్ఛిన్న స్వరూపస్యేష్టతమత్వ మభిప్రేత్య కృతత్వవ్యపదేశః. తస్యముఖ్యత్వన్తుయోగవిశేషజన్యానుభవే.

నన్విహోపాయభూత పరభక్త్యాదిభిః ముక్తిదశాఽనుభవస్య కృతత్వంముఖ్యమేవాస్తు, తథాసత్యుపరి శ్లోకత్రయోదితజ్ఞానస్య స్థానత్రయోదితపరభక్తేశ్చ ప్రార్థనముపపద్యేత. తదర్థఞ్చయథాభాష్యం సంప్రతిపన్నాఙ్గప్రపత్తిరిహ ప్రార్థితా స్యాత్; మైవమ్, "ప్రకృతింస్థూలసూక్ష్మరూపాం విసృజ్య తదానీమేవ మత్ప్రసాదలబ్ధమచ్చరణారవిన్దయుగళైకాన్తికాఽఽత్యన్తిక పరభక్తిపరజ్ఞాన" ఇత్యాది వక్ష్యమాణ స్వరూపతయా తదనుగుణమిహవ్యాఖ్యాతు ముచితత్వాత్. నచభగవత్ప్ర

పత్తేస్స్వతన్త్రయా మోక్షసాధనత్వం నాస్తీతి వాచ్యమ్, శ్రుతిస్మృతిభగవచ్ఛాస్త్రేషు తత్స్వాతన్త్ర్యదృష్టేః.

యో బ్రహ్మాణమిత్యాదికేషు శ్వేతాశ్వతరమన్త్రే హిరణ్యగర్భాదికారణభూతపరమపురుషశరణాగతిర్ముముక్షూణామనుష్ఠేయేతి ప్రతీయతే. నచ క్వచిదఙ్గత్వదర్శనాత్ గురులఘువికల్పానుపపత్తేశ్చాత్ర వ్యవహితసాధనత్వం కల్ప్యమ్, అధికారిభేదేన వ్యవస్థాపనాత్. తథా చోపబృంహితమ్ బ్రాహ్మే పురాణే, "శరణం త్వాం ప్రపన్నా యే ధ్యానయోగవివర్జితాః। తేపి మృత్యుమతిక్రమ్య యాన్తి తద్వైష్ణవం పదమ్" ఇతి. అహిర్బుధ్న్యేన చ స్పష్టముక్తమ్, "యద్యేన కామకామేన న సాధ్యం సాధనాన్తరైః। ముముక్షుణా యత్సాంఖ్యేన యోగేన న చ భక్తితః। ప్రాప్యతే పరమం ధామ యతో నావర్తతే యతిః। తేన తేనాప్యతే తత్తన్న్యాసేనైవ మహామునే। పరమాత్మా చ తేనైవ ప్రాప్యతే పురుషోత్తమః" ఇతి.

ప్రపత్తియోగశ్చ అవిళమ్బిత ఫలప్రదపర్యన్త ఏవోదాహృతః. (౧) "అహమస్మ్యపరాధానామాలయోఽకిఞ్చనోఽగతిః। త్వమేవోపాయభూతో మే భవేతి ప్రార్థనామతిః। శరణాగతిరిత్యుక్తా సా దేవేఽస్మిన్ ప్రయుజ్యతామ్। తస్యానుబన్ధాః పాప్మానస్సర్వే నశ్యన్తి తత్క్షణాత్" ఇతి. అత్రాపి "త్వమేవోపాయభూతో మే భవ" ఇత్యాదిభిః న్యాసాత్మకత్వం సూచ్యతే. "తేషాన్తు తపసాం న్యాసమతిరిక్తం తపశ్శ్రుతమ్" ఇతి చాహ; న్యాసశబ్దస్య చాత్ర శరణాగతి విషయత్వం దర్శితమ్. "నిక్షేపాపరపర్యాయో న్యాసః పఞ్చాఙ్గసంయుతః। సన్న్యాసస్త్యాగ ఇత్యుక్తశ్శరణాగతిరిత్యపి" ఇతి. "న్యాస ఇత్యాహుర్మనీషిణో బ్రహ్మాణమ్" ఇత్యత్ర న్యాసబ్రహ్మశబ్దసామానాధికరణ్యన్త్వన్యపరమ్ ఏవం స్వతన్త్రప్రపత్తిసిద్ధా "భక్త్యా పరమయా వాపి ప్రపత్త్యా వా మహామతే। ప్రాప్యోఽహం నాన్యథా ప్రాప్యో మమ కైఙ్కర్యలిప్సుభిః" ఇతి వికల్పోపి వ్యవస్థితవిషయ ఉపపద్యతే. శ్లోకత్రయోదితజ్ఞానాదిక మప్యత్రస్వ యుష్మద్యోజనతయా ప్రార్థ్యత ఇతి న విరోధః.

నచ ప్రపత్తిస్వాతన్త్ర్యే భాష్యవిరోధః. తథాహి. "చతుర్విధా భజన్తే మాం జనాస్సుకృతినోఽర్జున" ఇత్యాదినోపాసనస్యేవ, ప్రపదనస్యాపి "తావదార్తిస్తథా

మూ.— పరిపూర్ణానవరత నిత్యవిశదతమా

పరపూర్ణత్వాది పదషట్కమనుభవ విశేషణమ్. పరవ్యూహా దిసర్వావస్థ భగవద్విషయత్వం పరిపూర్ణత్వమ్; సకృత్త్వ వ్యావృత్త్యర్థమ్-(అనవరతత్వమ్). అవిరతేచ్ఛావధిమత్త్వవ్యుదాసాయ - నిత్యత్వమ్. విరతనిత్యత్వ వ్యుదాసాయ - అనవరతత్వమ్. స్నానాగ్నిహోత్రాదికంహి విరతనిత్యమ్. పరోక్షత్వవ్యుదాసాయ విశద

(పరిపూర్ణ) పరిపూర్ణమాకై యావతు-స్వరూపరూపగుణ విభూతికళిత్తస్సైయుమ్ ఒరుకాలే అనుభవవిషయమాకై. (అనవరత) అవిచ్ఛిన్నమాయిరుక్కై. అతావతు-ఇడైవిడాతేశెల్లుకై. (నిత్య) యావదాత్మభావియాయిరుక్కై. (విశదతమ) పరభక్తి పరజ్ఞానపరమభక్తి

వాఞ్ఛాతావన్మోహస్తథాసుఖమ్। యావన్న యాతిశరణం త్వామశేషాఘనాశనమ్" "పరిపత్త్యేంక్వచిదప్యేవం పరాపేక్షానవిద్యతే। సాహిసర్వత్ర సర్వేషాం సర్వకామఫలప్రదా" ఇత్యాదిభిస్సర్వాఽభిమతసాధనత్వావగతేః; సర్వఫలసాధారణమపి చరమశ్లోకవిధేయంతత్ర ప్రకృతోపాయ విరోధిపాపనివర్తన రూపోదాహరణవిశేషే ప్రదర్శయామాస. ఇహతుసాధ్యాన్తరసాధనాన్తర రహితమన్త్రవివరణప్రవృత్తత్వాత్, ప్రాప్తివిరోధి నిరసనార్థతయోదాహరతి. తస్మాన్నోపాయభూత పరభక్త్యాదిక మిహోచ్యత ఇతిసిద్ధమ్.

పరభక్త్యాదిభిస్సాధ్యమనుభవాదికం తదభావేపి ప్రపత్తిమాత్రేణ మేభవత్వితి వివక్షాయాం ప్రస్తుతవిరోధాభావేపి వక్ష్యమాణాఽనుసారేణ వివక్షాన్తరందర్శితమ్, "ఆర్తోపచ్ఛన్దనంగద్యం భావ్యన్తు పరరక్షణమ్। ఇత్యాదివిధయోప్యేవం ప్రసీదేయుః ప్రమాణతః". పునశ్చమోక్షాఽనుభవం పరిపూర్ణత్వాది భిష్షడ్భిర్విశినష్టి;అత్రహి ముముక్షూణాం భగవదభిమత విశేషేషు యథాసమ్భవం సుకృతతారతమ్యేన పరిమితాకారగోచరత్వమ్, ఖద్యోతస్ఫురణవత్ సాన్తరత్వమ్, కిఞ్చిత్కాలం నిరన్తర

మూ — ఽనన్యప్రయోజనానవధికాతిశయప్రియభగవదనుభవజనితానవధికాతిశయప్రీతికారితా

తమత్వమ్. ప్రయోజనాన్తరార్థత్వవ్యుదాసాయఅనన్యప్రయోజనత్వమ్. తత్ర హేతుః - అనవధికాతిశయప్రియత్వమ్. ప్రయోజనాన్తరత్వాభావేపి సావధికాతిశయ ప్రియత్వవ్యుదాసార్థమ్; అనవధికాతిశయ ప్రియత్వముక్తమ్. ఈదృశానుభవేన జనితానవధికాతిశయప్రీతిః "అహోమయా ఈదృశానుభవోలబ్ధః" ఇతిపూర్వానుభవలబ్ధవిషయ నిరవధికాతిశయానుకూల ప్రీతిసన్తానరూపా; తయా అనుకారితమ్.

దశైయిల్ అనుభవమాకైయాలే విశదతమమాయిరుక్కై. (అనన్య ప్రయోజన)అనుభవజనిత ప్రీతియుమ్, ప్రీతికారితకైఙ్కర్యముమ్ వేణ్డా; ఇతుతానే అమైయుమెన్నుమ్పడియిరుక్కై. (అనవధికాతిశయప్రియ) అనవధికమాన అతిశయత్తైయుడైత్తానప్రీతి. (భగవదనుభవ) చరమ శరీరావసానసమనన్తరమాక అర్చిరాదియాలే పోయ్‌పరమపదత్తిలనుభవిక్కుమనుభవమ్. (జనితానవధికాతిశయ ప్రీతికారిత) అత్తాల్

త్వేపి సారస్వతస్రోతోన్యాయేన విచ్ఛిన్న ప్రవాహత్వమ్, సామాన్యతస్సర్వవిషయత్వేపి పరోక్షరూపత్వమ్, స్వయంప్రియత్వేపి మధురభేషజన్యాయేన ముక్తిరూపస్వప్రయోజన సాధనత్వబుద్ధ్యా ఉపాదేయత్వమ్, అతఏవసావధిరసత్వఞ్చస్యాత్; నిశ్శేషనివృత్తప్రతిబన్ధస్యతు నతథేతిభావః.

అత్ర ప్రీతిహేతుత్వాభిధానేపి తదర్థబుద్ధ్యా ఉపాదేయత్వాభావాదనన్య ప్రయోజనత్వమవిరుద్ధమ్. తత్ర హేతురనవధికాతిశయ ప్రియత్వమ్. * భగవదనుభవేత్యనేన ముక్తాపాషాణకల్పత్వపక్షః, స్వాత్మమాత్రానుభవనిర్గుణ ప్రాప్త్యాదివాదశ్చవ్యుదస్యతే. సర్వవిశిష్ట బ్రహ్మానుభవే. ప్రధానానుభావ్యఞ్చ వ్యఞ్జితమ్. అత్ర * అనుభవజనిత ప్రీతిర్నామ - "నిరతిశయానుకూలోయం విషయోమయా అనుభూయతే" ఇతిస్వయమపి నిరతిశయానుకూల్యవతీకృతార్థతాబుద్ధిః. "కృతార్థోస్మీత్యమన్యత" ఇతివత్. సాచసామగ్ర్యనువృత్త్యా ప్రతిక్షణభావినీ ప్రవాహావిచ్ఛేదరహితాచేత్యేకే. అన్యేతు, ప్రీతేస్స్వరూపతోనువృత్తత్వేపి పూర్వవదనుభవస్యైవ ప్రయోజ్య ప్రయోజకాకార విభాగేన జన్యజనకవాచోయుక్తిరితి.

మూ:— ఽశేషవస్థోచితాశేష శేషతైకరతిరూప

(అశేషావస్థాః) ఆస్థానాన్తః పురస్థిత్యాదయః అశేషశబ్దః - ఛత్రచామరకళాచీ పాదుకాగ్రహణ తామ్బూలదానాదిపరః.

అనన్తవైనతేయాదీనాం సర్వవిధకైఙ్కర్య ప్రాప్తావపికైఙ్కర్యం ప్రతినియతం దృశ్యతే, తత్కథమితిశఙ్కాయామాహ (రతిరూపేతి).

పిఱన్దప్రీతియాలే పణ్ణువిక్కప్పట్ట. (అశేషావస్థోచిత) సర్వావస్థైకళిలు మనుకూలమాయిరుక్కై. (అశేషశేషతైకరతిరూప) * నివాసశయ్యా

ఆస్యాశ్చప్రీతేరనవధికాతిశయత్వం ప్రీత్యన్తరాపేక్షయా నికృష్టత్వవిరహాత్. ఈశ్వరస్యనిత్యానామపిహీనముక్తే భోగ్యాతిశయితా ప్రీతిః. (౧) "శ్రోత్రియస్యచాకామహతస్య" (౨) "భోగమాత్రసామ్యలిఙ్గాచ్చ" ఇతిసమానభోగవ్యవస్థాపనాత్, ఈశ్వరనిత్యముక్తభోగానాముపచయాపచయతారతమ్యవాదయోరపన్యాయమూలత్వాచ్చ. కైఙ్కర్యస్య భగవదిచ్ఛాకారితత్వేపి "పరిహర్షయిష్యామి" ఇతి, తత్ప్రీత్యుద్దేశేన ప్రవృత్తత్వేపి *ప్రీతికారితేత్యాదినా (౩) "యథార్హం కేశవేవృత్తిమ్" ఇతిన్యాయాత్ ప్రీతేః ప్రేరకత్వాతిశయేన స్వరసప్రవృత్తిర్నియోగ నైరపేక్ష్యఞ్చద్యోత్యతే.

ఏవం ప్రీత్యాప్రవృత్తస్యాపికైఙ్కర్య విశేషేషుస్వాభ్యభిమతి విశేషాస్త్వనురోధనీయాః. తాదృశమేవచకైఙ్కర్యమ్, (౪) "ఏతత్సామగాయన్నాస్తే" (౫) "జక్షత్క్రీడన్రమమాణః" (౬) "సయదిపితృలోకకామోభవతి" ఇత్యాదిష్వప్యుక్తమ్. *అశేషావస్థాశబ్దేన పరవ్యూహాదయఃస్థానాసనశయనాదయః జగత్సృష్ట్యాదయశ్చభగవతోఽవస్థాః, స్వస్యచ సశరీరత్వాఽశరీరత్వాఽనేక శరీరత్వరూపాగృహ్యన్తే; కైఙ్కర్యస్య తత్తదవస్థోచితత్వం యథాలోకం యథాగమఞ్చచామరగ్రహణాదినా భోక్తృతయాభోగ్యతయాచ సన్నిధాయకృతత్వాత్.

(అశేషశేషతా)ఆత్మన ఆత్మీయస్యచపరశేషభావః. యద్వాసర్వప్రకారశేషవృత్తిః. అనన్తగరుడాది ప్రతినియతాధికార కృత్యేషుముక్తస్యేచ్ఛావిరహాత్,

(౧) తై-ఆ-౮. (౨) బ్రహ్మసూ-౪-౪-౨౧. (౩)
(౪) తై-భృగు. (౫) ఛా-౮-౧౨-౩. (౬) ఛా-౮-౨-౧.

మూ; — నిత్యకైఙ్కర్యప్రాప్త్యపేక్షయా

స్వేనకృతత్వేపి పరప్రీతిరేవఫలమ్. "ప్రహర్షయిష్యామి" ఇతిహ్యుచ్యతే; తస్మాదన్యకృతత్వేపి కైఙ్కర్యస్య తజ్జనిత పరప్రీతిం దృష్ట్వా స్వకృతత్వే సతీవ ప్రీతిస్సర్వేషాం జాయతఇతి తాదృశప్రీతిరూపం కైఙ్కర్యమిత్యర్థః. ఇతిమన్త్రచతుర్థ్యర్థోక్తిః.

త్యాదిప్పడియేసర్వవిధశేషత్తైయిలుముణ్డానఅభినివేశత్తైయేవడివాకవుడైత్తాయిరుక్కై. (నిత్య) అపునరావృత్తి లక్షణమాయిరుక్కై. (కైఙ్కర్య ప్రాప్త్యపేక్షయా) కైఙ్కర్యప్రాప్తియులుణ్డాన వపేక్షైయాలే.

ఇవ్యమాణేష్వపిసర్వేషు (౧) "ఏకధాభవతి" (౨) "తావన్తిచ రూపాణి భగవాన్ దేవకీసుతః" ఇతిప్రకారేణ శేషశేషిణోర్యథాభిమతరూపపరిగ్రహేణ ముక్తస్యస్వాభిమత సర్వశేషవృత్తిస్స్యాదేవ; తస్యామేకశబ్దేన స్వప్రయోజనప్రాధాన్యవ్యుదాసః. అథవా, నిత్యానాంముక్తానాఞ్చ భగవత్ప్రీతి ఫలాసుసర్వాసు శేషవృత్తిషుపరకృతాసు స్వకృతాసుచ ప్రీత్యవిశేషోవివక్షితః, (౩) "నిత్యాభివాఞ్ఛితపరస్పరనీచభావైః" (౪) "యాభిస్త్వం స్తనబాహుదృష్టిభిరివ" ఇత్యాదిన్యాయాచ్చ. ఏకరూపావారతిః - ఏకరతిః. కాలభేదేన సఙ్కోచాద్యభావాత్. రతిరిహ ప్రీతిరిచ్ఛావా. తయా హేతుభూతయా కైఙ్కర్యం నిరూప్యత ఇత్యభిప్రాయేణ రూపశబ్దః. "శేషత్వైకరతిః" ఇత్యేతత్, శ్రీవైకుణ్ఠగద్యే - "పరిచర్యైకమనోరథః" ఇత్యనేనవివృతమ్. అత్ర అనుభవరతి కైఙ్కర్యశబ్దేషుజ్ఞాన చికీర్షాప్రయత్నక్రమశ్చ ప్రకాశితః.

యద్వా శేషత్వైకరతిరేవ కైఙ్కర్యప్రధానంస్వరూపమ్, తత్పరీవాహతయా తు వ్యాపారాన్తరాణి భవన్తీత్యభిప్రాయః. ప్రాకృతప్రళయాదిష్వపి అవిచ్ఛిన్నప్రవాహతయా అత్రత్యకైఙ్కర్యాద్వ్యావృత్త్యర్థం నిత్యతోక్తిః. (౫) "ప్రళయేన వ్యథన్తిచ" ఇతిహిగీతమ్ స్వామిసమాదేశాపేక్షితచోదిత కారీకిఙ్కరః, తస్యవృత్తిః కైఙ్కర్యమ్. తస్యఅనైశ్వర్యప్రాపత్వేన అలభ్యలాభత్వ సూచనార్థమ్, ఇతఃపూర్వం

---

(౧) ఛా-౭-౨౬-౨. (౨) (౩) వైకు-స్త-౭౫. (౪) శ్రీగుణ-౨౬.
(౫) గీ-౧౪-౨.

మూ: — పారమార్థికీ భగవచ్చరణారవిన్ద శరణాగతిః

(పారమార్థికీతి) తమఃకార్యవ్యుదాసాయ. ఆనుకూల్యాది శరీరవతీ; తద్ధి తస్యా ఉపాయాన్తరేభ్యో వ్యావృత్తంస్వరూపమ్.

(పారమార్థికీ) ఆర్తరూపైయాయిరుక్కై. (భగవత్) జ్ఞానశక్త్యాదికళాల్ పూర్ణమానవిషయమాకైయాలే సహాయాన్తర నిరపేక్షమాన ఉపాయపౌష్కల్యమ్ శొల్లుకిఱతు. (చరణారవిన్ద) విగ్రహత్తినుడైయపరమోపాయత్వమ్ శొల్లుకిఱతు. (శరణాగతిః) సలక్షణమాయి

ప్రాప్తేరభావాదప్రాప్త ప్రాప్తిపక్షవ్యుదాసేన అపేక్షార్హత్వ జ్ఞాపనార్థఞ్చ అధికః ప్రాప్తిశబ్దః. (౧) "సమ్పద్యావిర్భావః" ఇత్యాదికంహి నిత్యసిద్ధేష్వాకారేషు ముఖ్యమ్; నతుసాధ్యనిరఙ్కుశవికాసేతత్పూర్వక వ్యాపారేచ. తత్రతు నివృత్త ప్రతిబన్ధోపాధికత్వ సూచనార్థమ్. (౨) "అవిస్యుర్త్తమ సహజకైఙ్కర్యవిధయః" ఇత్యభియుక్తైరుక్తమ్.

ఆత్మాభిమానానుగుణ పురుషార్థవ్యవస్థయా। భగవత్పారతన్త్ర్యాది ప్రబుద్ధస్య సుఖాయతే। పరేచ్ఛాయత్త భూమ్నోపి స్వేచ్ఛాయా అవిఘాతతః। సర్వం పరవశం దుఃఖమిత్యాద్యం నాత్రబాధకమ్। స్వతశ్శేషత్వకైఙ్కర్యేన సత్రాప్యసుఖావహే। కర్మజత్వాత్తథాత్వస్య లోకేచవ్యభిచారతః। మహానన్దమహిమ్నా చ ప్రాప్తదుఃఖానపేక్షణాదపి। మోహామునః క్షేతదాస్యతామితి మూఢస్యజల్పితమ్। సుఖస్య మోహనత్వఞ్చ తామసత్వాద్యుపాధిభిః। సుఖాయాచభవేత్కాప్యపి పూర్వదుఃఖావమర్శనమ్॥.

ఏవమిహ "అపేక్షయా" ఇత్యన్తంవ్యాఖ్యేయే సోపబృంహణచతుర్థ్యభిప్రేతస్య ప్రపఞ్చనమ్; భగవతఏవశరణత్వేవక్తవ్యేపి దివ్యవిగ్రహస్య శరణ్యగుణాది వ్యఞ్జకత్వమ్, చరణగ్రహణస్యకృపోత్తమ్భకత్వాతిశయేన అనతిక్రమణహేతుత్వఞ్చాభిప్రేత్యచరణశబ్దః. అరవిన్దశబ్దస్తు - ఉపాయ దశాయామపి భోగ్యత్వంసూచయతి. అత్రభగవచ్ఛబ్దః నిరపేక్షరక్షణోపయుక్తాకారపౌష్కల్యప్రదర్శకః. కృత్స్నవిదపి

(౧) బ్రహ్మసూ-౪-౪-౧. (౨) అష్టశ్లో-౩.

మూ; — యథావస్థితా

(యథావస్థితేతి) రజఃకార్యవ్యుదాసాయ. ప్రపత్తస్య విషయ సంబన్ధరూపః ప్రకారః. తత్సాహిత్యమభిప్రేతమ్. శరణవరణానర్హేశరణ్యత్వధీర్హి అయథావస్థితాస్యాత్.

రుక్కై — (యథావస్థితా) ఉపాయాన్తరఙ్గళినుడైయ అనుపాయత్వ బుద్ధిపూర్వకమాక ఇత్తై ప్పణ్ణుకై; అతాకిఅతు — పణ్ణివిడుకైయుమిన్ఱిక్కే పణ్ణిప్పణ్ణుకైయుమన్ఱిక్కే "స్నాత్వాభుఞ్జీత" ఎన్నుమాపోలే విట్టుప్పణ్ణుకై. యథావస్థితాయెన్ఱతు — ఇరున్దపడియే యెన్ఱపడి. ఇతు ఇప్పడిపోలే కాణుమిరుప్పతు. రహస్యమాకైయాలే నేరాక వెళియిడాతొళ్ళికిఱార్.

భాష్యకారఃప్రశ్రయప్రకాశనాయ "పారమార్థికీ, యథావస్థితా" ఇతిసామాన్యతో నిర్దిశతిః(౧) "త్వామేవవరంవృణీష్వాయం త్వంమనుష్యాయహితతమం మన్యసే" (౨) "యద్ధితంమమదేవేశతదాజ్ఞాపయమాధవ" ఇతివత్. ఏతేన "భగవత్ప్రపత్తేర్మోక్షసాధనత్వమిత్యేతావన్మయానిర్ణీతమ్. సాయత్స్వరూపాయత్ప్రకారేతిచనజానే. అతస్త్వయైవవత్సలతయా మోక్షార్థభగవత్ప్రపత్తేః స్వరూపాదికం యథాప్రమాణం జ్ఞాపయిత్వా అనుష్ఠాపనీయోహమ్" ఇతి విశేషనిష్కర్షరహితానామపి విజ్ఞాపనప్రకారశ్శిక్షితోభవతి. ఏవంసామాన్యత ఉక్తేపి సర్వజ్ఞా సర్వహితైషిణీ దేవీస్వయమేవసర్వం విధాస్యతీతితాత్పర్యమ్.

(౩) "దేవానాంగుహ్యమ్" ఇత్యాద్యుక్తం గోపనీయతమత్వమ్, తతఏవ తత్రతత్రతదనుగుణనిర్దేశైః ప్రపత్తిస్వరూపాదేర్దురవగాహత్వఞ్చ సామాన్యనిర్దేశేన ద్యోత్యతే.

నను; సర్వలోకసర్వాగమప్రసిద్ధాయాః ప్రపత్తేః కథందురవగాహత్వమ్, ఇత్థమ్; — కేచిత్ భక్తిప్రపత్త్యోర్వ్యతికరిత ప్రయోగాదైక్యమిచ్ఛన్తి. లక్షణభేదాద్భేదమిచ్ఛన్తోపి కేచిత్ స్వాతన్త్ర్యేణముక్తిసాధనత్వం నానుమన్యన్తే. అన్యేతు, స్వాతన్త్ర్యాభ్యుపగమేపి(౪) "షడ్విధాశరణాగతిః" ఇతివచనానురోధాదాన్గ్నేయాదివత్షట్కవత్సముచ్చాయసాధకత్వమాహుః. తత్రషణ్ణాంప్రత్యేకం సాధనత్వమపరే. తేష్వేవయథేష్టం కేచిత్కతిపయోపేక్షయా కతిపయపరిగ్రాహిణః. నియతైక

---

(౧) కాఠ-౩-౧, (౨) జిత-౧. (౩) తై-నా- (౪) అహి-సం-౩౬-౩౨.

సఙ్క్షేపేపిస్వరూపన్యాసమాత్రత్వమ్, ప్రార్థనాభరన్యాస యోరన్యతరమాత్రత్వమ్, తయోరేవయథేష్టమఙ్గాఙ్గిత్వమ్, వికల్పంవా కేచిదాహుః.

ఇతి రేచ, ప్రపత్తేరవిధేయజ్ఞానరూపత్వమ్, అనివారణాదిరూపత్వమ్, దక్షిణాజ్ఞాదిహేతుకభరన్యాసావిశిష్టత్వమ్, అనఙ్గత్వమ్, ద్విత్రాఙ్గత్వమ్, సర్వధర్మస్వరూపత్యాగాద్యఙ్గకత్వమ్, భక్తియోగవదాప్రయాణాదనువర్తనీయత్వమ్, ఆరబ్ధకార్యపుణ్యపాపనివర్తనాక్షమత్వమ్, కింబహునా, గృహాగమనాఽఞ్జలిప్రణామాదిమాత్రతాఞ్చప్రతిపాదయన్తి. ఏవంవిప్రతిపత్తియోగ్యతయా దుష్కరః ప్రపత్తేర్నిష్కర్షః. సతర్హికథంస్యాత్; ఉచ్యతే;-

తత్రతావత్ భక్త్యైక్యాదిపక్షాన్నిక్షేపరక్షాదిషు నిరాకార్షీత్-పాఙ్క్తిధ్వర్యక్తిరపి (౧)"న్యాసః పఞ్చాఙ్గసంయుతః "ఇతివచన బలాదష్టాఙ్గయోగోక్తవదఙ్గాఙ్గి సముచ్చయేనస్థాపితా. అతఏవ(౧)"షడఙ్గంతముపాయఞ్చ"ఇత్యాదిక మపిసఙ్గచ్ఛతే;స్వరూపన్యాసస్య అత్రాపేక్షితత్వేపి (౨) "ఆత్మాత్మీయ భరన్యాసః" (౩) "త్వయినిహితభరోద్యసోహంయతః" (౪) "తవభరోహమకారిషిధార్మికైః" ఇత్యాదిప్రమాణసమ్ప్రదాయైర్భరన్యాసప్రాధాన్యంసిద్ధమ్.

యదప్యుక్తం భరతమునినా;-(౫)"అనన్యసాధ్యేస్వాభీష్టే మహావిశ్వాసపూర్వకమ్। తదేకోపాయతాయాచ్ఞాప్రపత్తిశ్శరణాగతిః" ఇతి; యదపిచ అహిర్బుధ్న్యేన, (౬)"ప్రార్థనామతిశ్శరణాగతిః"ఇతి. తత్రాపిపూర్వోక్తప్రమాణానుసారాత్, అనన్యసాధ్యత్వతదేకోపాయత్వోక్తితాత్పర్యాచ్చ ప్రార్థనాపూర్వక భరన్యాసాత్మకత్వసిద్ధిరిత్యేషాదిక్. అతోదురవగాహత్వద్యోతనాయ పారమార్థికీత్యాది సామాన్యనిర్దేశ ఉపపన్న ఇతి.

ఏవమీదృశభరన్యాసాత్మకతయా శరణ్యత్వోపయుక్తాకారవిశిష్టపరతత్వవిషయతయాచ నిరూప్యాయామస్యాంప్రపత్తౌ, స్వరూపతోవిషయతశ్చ తమః కార్యవైపరీత్యవిరహః-పారమార్థికత్వమ్; ప్రకారతోఙ్గతశ్చరజః కార్యప్రకారాన్యథాభావరాహిత్యమ్, యథాప్రమాణం ఫలసఙ్గకర్తృత్వాది త్యాగశ్చ అత్రయథావస్థితత్వమ్. రాజసతామసబుద్ధిప్రకారశ్చ (౭) "యయాధర్మమధర్మఞ్చ" "అధర్మంధర్మమితియా" ఇతిశ్లోకాభ్యాంగీతః. ఏతేన అనాప్తాగమసిద్ధత్వమ్, నిత్యాగమసిద్ధత్వేపి

---

(౧) లక్ష్మీత-౧౭ (౨) (౩) వర-స్త-౯౧. (౪) ర-స్త-౨-౧౦౨.
(౫) విష్వక్సేనసం. (౬) అహి-సం. (౭) గీ-౧౮-౩౧.

మూ; — అవిరతాఽస్తుమే, అస్తుతే;

(అవిరతా) ఆఫలసిద్ధేరవిశ్రాన్తా. అవ్యవహితసాధనమిత్యర్థః. వ్యవహిత సాధనంహి మధ్యేసాధనాన్తర ప్రాచుర్యేణాయంవిరతంస్యాత్; సాక్షా దస్తుమే. (అస్తుతే) ఇతి. (౧) "తేనమైత్రీభవతుతే" ఇత్యాదిమాన గత్యానిశ్చిత్యేతి కేచిత్.

(అవిరతాఽస్తుమే) అనన్యగతియాయిరుక్కుళ్ళ ఎనక్కు యావ త్ప్రాప్తి విచ్ఛేదమిన్ఱిక్కే ఒక్కియవేణుమ్. (అస్తుతే) పిరాట్టియరుళి చ్చెయ్కిఱార్; ఉనక్కు అప్పడియే ఉణ్డాయిడుక.

పురుషబుద్ధ్యా అన్యథాకల్పితత్వఞ్చనిరస్తంభవతి. ఏవన్తు వ్యాఖ్యాతం వ్యాసార్యైః:- "పారమార్థికీతి-తమః కార్యవ్యుదాసః. ఆనుకూల్యాది శరీరవతీచసా. తద్ధి-తస్యా ఉపాయాన్తరేభ్యోవ్యావృత్తంస్వరూపమ్. యథావస్థితేతి-రజః కార్యవ్యుదాసః. ప్రప త్త్యవిషయసమ్భవద్రూపః ప్రకారః. తత్సాహిత్యమభిప్రేతమ్. శరణవరణానర్హే శర ణ్యత్వధీర్హి అయథావస్థితా స్యాత్" ఇతి.

(అవిరతా) ఆమోక్షదానాదవిశ్రాన్తవ్యాపారేత్యర్థః. వ్యాపారశ్చశరణ్యాప్రసా దవిశేషఏవ. (౨) "సకృదేవహిశాస్త్రార్థః" (3) "సకృదేవప్రపన్నాయ" (౪) "నను ప్ర పన్నస్సకృదేవనాథ" ఇత్యాదిబలాదఙ్గతస్స్వరూపతోవా అనువృత్తిరిహానవివక్షితా. వాక్యేయే "ప్రపద్యే" ఇతివర్తమాననిర్దేశస్తు అనుష్ఠానకాలాభిప్రాయః. వ్యాపారా నువృత్తి కథనాత్తుభాష్యోదాహృతభక్త్యఙ్గప్రపత్తి వ్యవచ్ఛేదః. సాహిమధ్యేసాధన రూపం సాధ్యాన్తరముత్పాద్య విరతవ్యాపారాభవతి. తదేవతు ముక్తిం సాధయతి. అస్త్విత్యాశాసనేన భగవత్ప్రపత్తే స్స్వరూపతోపిస్వాదుతమత్వం సూచ్యతే.

(మే) అకిఞ్చనతమస్య అనన్యశరణస్య. ఏవంవిజ్ఞాపితాయావిష్ణుపత్న్యాః ప్రతివచనంనిబధ్నాతి (అస్తుత ఇతి). రావణేపి (౧) "తేనమైత్రీభవతుతే" ఇతివాది న్యాశ్శరణాగతవిషయే కైముత్యసిద్ధమిదం వరప్రదానవాక్య మిత్యభిప్రేత్యోక్తమ్. (తే) మయిన్యస్తభరస్య మయాస్వీకృతభరస్యచ ఉపాయదానమేత స్యాస్తదిదం పతిసంమతమ్। యథాతస్యాః ప్రసీదన్త్యాహారదానంహనూమతే॥

---

(౧) రా-సు-౨౧-౨౦. (౨) లక్ష్మీత-౧౭-౭౫. (3) రా-యు-౧౮-33. (౪) స్తో-౪-౬౪.

మూ:— తవైవసర్వం సమ్పత్స్యతే. అఖిలహేయప్రత్యనీక

స్వసమ్బన్ధిసమ్బన్ధినిస్తారణమపి సర్వశబ్దాభిప్రేతమ్.

అథద్వయస్థం నారాయణశబ్దం వివృణోతి (అఖిలేత్యాదినా). తత్ర ప్రథమపదేన నారశబ్దవాచ్యానాం ధర్మ్యుచ్యతే. అఖిలశబ్దః-ఇద

(తవైవసర్వంసమ్పత్స్యతే) అప్పడిప్పట్ట ఉపాయస్తన్నాలేయే పరమభక్తి తొడక్కమాక కైఙ్కర్యమీఱాక నడువుళ్ళదనైత్తైయు ఉణ్డాక్కక్కడవతు.

(అఖిలేతి) మేల్ - ఆశ్రయణీయ వస్తునిర్దేశమ్ పణ్ణుకిఱార్. ఆశ్రయణీయనానవన్ నారాయణనిఱే. అతిల్, నారశబ్దార్థమ్మేల్ శొల్లువతాకక్కొణ్డు అతుక్కాశ్రయమాయ్, అయనశబ్దార్థమాన దివ్యాత్మస్వరూపత్తై ముతలిలే అరుళిచ్చెయ్కిఱార్.

భగవత్ప్రపత్తేః పూర్వోక్తనిత్యకైఙ్కర్యప్రాప్తి పర్యన్తఫలావినాభావమాహ (తవైవసర్వం సమ్పత్స్యతే) ఇతి. ఏవకారేణ అత్రఉపాయాన్తర వ్యవధాననైరపేక్ష్యంద్యోత్యతే. యద్వా, "అస్తుతే" ఇత్యేతావతైవపర్యాప్తే "తవైవ" ఇత్యాదికం విభీషణ సహాగత-రాక్షసన్యాయేన యథాభిమతానుబన్ధి రక్షణాభిప్రాయమ్. అథవా, శ్లోకత్రయోదితజ్ఞానిత్వాదిక మత్రపరత్రచయత్ప్రార్థయిష్యతే తత్సర్వమిహసర్వశబ్దార్థః. ఉక్తేనసహావక్ష్యమాణ మనుక్తఞ్చ అనుబన్ధిరక్షణమభిమతత్వావిశేషాత్సఙ్కలయ్యావోచ్యతే. (సమ్పత్స్యతే) ఇతిభవిష్యన్నిర్దేశః - ప్రపత్త్యనన్తరక్షణ ప్రభృతితత్తదుచితకాలాభిప్రాయః. వదాన్యత్వవ్యఞ్జకఞ్చేదం వాక్యద్వయమ్. "ప్రియవాగ్దానశీలోహివదాన్యః".

ఏవంశ్రీమచ్ఛబ్దాభిప్రేతమర్థ ముభయోగవిశేషపర్యన్త ముదాహృత్యప్రాప్యత్వప్రాపకత్వోపయుక్త సర్వాకారసఙ్గ్రాహకంనారాయణశబ్దం వ్యాచిఖ్యాసుః తత్రతత్పురుషవ్యుత్పత్త్యా వయనశబ్దార్థం బహువ్రీహావన్యపదార్థఞ్చ దివ్యాత్మస్వరూపం తావదాహ (అఖిలేతి). అత్రసమ్బుద్ధ్యన్తప్రయోగాత్ వ్యాఖ్యేయేపితథాత్వేన తచ్ఛబ్దాధ్యాహారఇతికేచిత్. "శ్రీమన్నారాయణస్వామిన్" ఇత్యాదావమన్త్రాన్తరేచతద్ధ

మూ: — కల్యాణైకతాన

ద్గతక్లేశాదిభాగపికారాదిహేయపరః. (ప్రత్యనీకేతి) న కేవలం విరహమాత్రమిత్యర్థః. అనన్తకల్యాణశబ్దౌ స్వపరాపేక్షయా అనుకూలత్వపరౌ. అనన్తవివరణం వా కల్యాణశబ్దః. కల్యాణానాం గుణానామేకాస్పదమితి వా-కల్యాణైకతానశబ్దార్థః. యద్వా స్వసమ్బన్ధినామపి మఙ్గళావహత్వాత్-కల్యాణశబ్దార్థః. ఏకశబ్దేన ప్రదేశభేదేన జడత్వప్రతికూలత్వవ్యుదాసః.

(అఖిలహేయప్రత్యనీక) నిర్గుణమెన్నిఱ వస్తువిరుక్క-అపడియిఱే. హేయఙ్గళావన-అచిద్గతమాన పరిణామముమ్, చేతనగతమాన దుఃఖాజ్ఞానాదికళుమ్, నిత్యముక్తర్ పక్కల్ ఉణ్డాన పారతన్త్ర్యముమ్ ; అఖిలశబ్దత్తాలే - ఉభయవిభూతియిలు ముణ్డాన చేతనాఽచేతనఙ్గళై చ్చొల్లుకిఱతు. పారతన్త్ర్యముమ్ హేయమోవెన్నిల్, పురుషనుక్కు స్తనోద్భేదముమ్; స్త్రీక్కు శ్మశ్రుసంయోగముమ్బోలే పరతన్త్రనుక్కు స్వాతన్త్ర్యమ్ హేయమ్. అప్పడియే స్వతన్త్రనాన ఈశ్వరనుక్కు ప్పారతన్త్ర్యమ్ హేయమాకక్కడవతు. ప్రత్యనీకత్వమావతు - పదార్థాన్తర సంసర్గాభావాధారత్వమ్. ఆశ్రితరుడైయ హేయనిరసనత్తుక్కడియాన హేయ ప్రత్యనీకత్వమెన్నుమామ్.

(కల్యాణైకతాన) కల్యాణైకవిస్తార. అఖిలైకరసమ్బోలే ఇశ్శబ్దమ్.

ష్టన్యమ్. అన్యేతు ప్రార్థనానుగుణతాత్పర్యానుసారేణ సమ్బుద్ధిరిహ ప్రయుజ్యత ఇత్యాహుః. అఖిలహేయప్రత్యనీకత్వమ్ - అఖిలహేయాత్యన్తాభావవత్త్వమ్. తేన కతిపయహేయరహితేభ్యో వ్యవచ్ఛేదః. కల్యాణైకతానత్వమ్ - కల్యాణానాం సర్వేషాం సాధారణాశ్రయభూతవిస్తారత్వమ్; నిత్యాదీనామపి న సర్వమఙ్గళగుణవత్త్వమ్. (౧) "సమస్తహేయరహితం విష్ణ్వాఖ్యం పరమం పదమ్" (౨) "తేజోబలైశ్వర్యమహావబోధసువీర్యశక్త్యాదిగుణైకరాశిః" (౩) "స చ సర్వగుణోపేతః" ఇత్యాదిప్రసిద్ధోభయలిఙ్గాధికరణార్థ ఉభయయోగాతిశయాత్ర ప్రశమిహోక్తః (౪) "న రాజ్ఞా తానితత్త్వాని" ఇత్యాద్యుక్తకారణత్వాది శఙ్కితమచిద్గతం చిద్గతఞ్చ వికారపురుషార్థాదికం ప్రణతోపేక్షాదిపర్యన్తముపద్యం న కిఞ్చిదప్యస్యాస్తి. న చ కల్యాణగుణేష్వస్య విద్యమానః కశ్చిది

---

(౧) వి-పు- (౨) వి-పు-౬-౫-౮౫. (౩) రా-బా-౧. (౪) పాద్మోత్తరే-

మూ: — స్వేతరసమస్త వస్తువిలక్షణాఽనన్త

(స్వేతరసమస్తవస్తువిలక్షణ) అతఏవ సమస్తవస్తువిలక్షణ; (అనన్త) త్రివిధ పరిచ్ఛేదరహిత. విభుత్వాద్దేశ పరిచ్ఛేదరాహిత్యమ్. నిత్యత్వాత్ కాలపరిచ్ఛేదరాహిత్యమ్. స్వవ్యతిరిక్త సమస్తవస్తుక్యాభు

త్యర్థః. పశ్చాత్తుజ్ఞానబలాదిగుణోక్తిః-ఏతద్వివరణమ్. స్వరూపనిరూపకం జ్ఞానత్వాదికమప్యత్రకల్యాణ శబ్దేనసామాన్యతస్సఙ్గృహీతమ్. ఏవంసగుణనిర్గుణ శ్రుత్యోర్విషయభేదేన అవిరోధాత్ కుదృష్టిపక్షశ్చనిరస్తః.

యద్వా, కల్యాణైకతానమ్ - ప్రదేశభేదేన కాలభేదేనాప్యకల్యాణత్వరహిత మిత్యర్థః. "జ్ఞానానన్దైకస్వరూప" ఇతితుతద్విశదీకరణమ్. జ్ఞానతయా ఆనన్దతయా చకార్త్స్న్యేన కల్యాణత్వమిత్యుక్తంభవతి. జడాద్వ్యోగ్యాత్ ప్రతికూలోదాసీనరూప జ్ఞానాభ్యాశ్చవ్యవచ్ఛేదాయ జ్ఞానానన్దయోరుభయోరప్యుక్తిః. ఆనన్దకల్యాణశబ్దౌ స్వపరాపేక్షయా అనుకూలత్వంవాబ్రూతః. ఏవమ్,(౧)"ఆనన్దాదయఃప్రధానస్య"(౨)"అక్షరధియాన్త్వవరోధః" ఇత్యధికరణద్వయోక్తం స్వరూపనిరూపక వర్గద్వయంవ్యఞ్జితంభవతి.

అథవా, హేయప్రత్యనీకత్వమ్-ఆశ్రితానాంయథోపాయంస్వేచ్ఛయాహేయ నివర్తకత్వమ్.తథాసతిలోకేస్వసఙ్కల్పాయత్తహేయసద్భావస్య నవిరోధః. నచవిరుద్ధ ఘటనశక్తికల్పనా; స్వరూపమాత్రేణహేయనివర్తకత్వస్యానఙ్గీకారాత్. అన్యథాఅతి ప్రసఙ్గాత్.కల్యాణైకతానత్వమాశ్రితానామభిమతేషు కల్యాణేష్వైకాగ్ర్యమ్. అనిష్ట నివర్తనమిష్టప్రాపణఞ్చేత్యర్థః; స్వస్యనిర్దోషమఙ్గళగుణాకరత్వ మప్యత్ర అర్థాత్సిద్ధమ్. "ఫలమత ఉపపత్తేః" ఇత్యధికరణార్థశ్చదర్శితః.

త్రివిధానాంచేతనానామచేతనానాఞ్చ పరాధీనత్వాది సామ్యాదేవంభూతం వస్త్వన్తరం నాస్తీత్యభిప్రాయేణాహ (స్వేతరసమస్తవస్తు విలక్షణేతి). ఏతేనజ్ఞానభోగసామ్యేపి సర్వప్రకారసామ్యనిషేధస్సిద్ధః.(౩)"నిత్యంవిభుంసర్వగతంసుసూక్ష్మమ్" (౪)"విశ్వమేవేదంపురుషః" ఇత్యాదిప్రసిద్ధంత్రివిధపరిచ్ఛేదరాహిత్యంప్రాధాన్యతః పృథగాహ (అనన్తేతి) సర్వవ్యాపిత్వాద్దేశపరిచ్ఛేదరాహిత్యమ్. సర్వకాలవర్తిత్వాత్

---

(౧) బ్రహ్మసూ-౩-౩-౧౧. (౨) బ్రహ్మసూ-౩-౩-౩౩. (౩) ముణ్డ-౧-౧-౬.
(౪) తై-నా-౧౧.

మూ; — జ్ఞానానన్దైకస్వరూప, స్వాభిమతానురూప

అథరూపమ్. అభిమతానురూప శబ్దాపూర్వవత్.

క్కుమ్ తాన్ ప్రకారియాయ్, తనక్కు ప్రకార్యన్తర మిల్లాతపడి నిత్తై యాలే సదృశవస్త్వభావత్తాలే వస్తుపరిచ్ఛేదరాహిత్యమ్. తుల్యైయా లేయాతల్, ప్రస్థాదికళాలేయాతల్ వరుమ్పరిచ్ఛేదరాహిత్యత్తై చ్చొల్లి న్ఱాకవుమామ్. (జ్ఞానానన్దైకస్వరూప) అనన్యాధీనప్రకాశత్వాహ్లాద

కరత్వరూపజ్ఞానమేవ యస్య స్వరూపమ్-సఃజ్ఞానానన్దైకస్వరూపః. అతా

వతు - స్వయంప్రకాశత్వ సుఖరూపత్వఙ్గళే స్వరూపమాయిరుక్కై

ఇప్పడి దివ్యాత్మస్వరూపమ్ శొల్లప్పట్టతు.

అనన్తరమ్ నారశబ్దవాచ్యఙ్గళిల్ స్వరూపగుణఙ్గళుక్కు ప్రకాశకముమాయ్ పఞ్చోపనిషణ్మయమాన దివ్యమఙ్గళవిగ్రహత్తైయరుళిచ్చెయ్కిఱార్. (స్వాభిమత)కిఱ చ్చొన్న స్వరూపత్తుక్కు గుణఙ్గళిఱ్కాట్టిల్ ప్రకాశకముమాయ్, విలక్షణముమాయ్ అన్తరఙ్గముమా యిరుక్కై

కాలపరిచ్ఛేదాభావః. సాక్షాత్పరమ్పరయావా సర్వప్రకారిత్వేన సర్వవస్తుసామానాధికరణ్యార్హత్వాద్వావస్తుపరిచ్ఛేదవిరహః. యేనకేనాపి ప్రాశస్త్యేనస్వస్మాదుత్కృష్టైః కైశ్చిద్వస్తు భిఃధరీకృతత్వాభావాద్వా. తద్విగ్రహాదీనాంస్తుసన్తోపి కేచిదతిశయాస్తద్విభూతి గతాఏవేతితైరపి తస్యైవోత్కర్షః. విత్తస్త్ర్యాదిభిః ప్రస్థతులాదిభిశ్చపరిచ్ఛేదో దేశపరిచ్ఛేదాన్తర్గత ఇతి తన్నిషేధేనసోపినషిద్ధః. వస్త్వన్తరశూన్యత్వాద్వా సర్వవస్తుస్వరూపైక్యాద్వా వస్తుపరిచ్ఛేదాభావ ఇతి పక్షౌతు సర్వప్రమాణవిరుద్ధౌ అనన్తపదపూర్వాపరశ్రుతి విరుద్ధౌచ.

యద్యపి దివ్యాత్మస్వరూపాపేక్షయా సర్వేషామాధేయత్వం సమానమ్ యద్యపిచ విగ్రహస్యగుణనియామ్యతయా గుణానామన్తరఙ్గత్వమ్, తథాపి స్వరూపవద్భూషణాస్త్ర స్వరూపనిఖిలజగదాధారత్వేన తదనురూపత్వాత్తాదృశ స్వరూపస్యవ్యఞ్జకత్వాత్, సాలమ్బనయోగ విషయత్వేనముముక్షూణాం శుభాశ్రయత్వాచ్చ ప్రాధాన్యం దర్శయితుం గుణేభ్యోపిపూర్వంవిగ్రహమాహ (స్వాభిమతాఽనురూపేతి)

మూ,— ఏకరూపాఽచిన్త్య

ఏకరూపత్వమ్ - ఉభయలిఙ్గత్వప్రాప్యత్వోపాస్యత్వైః. తర్కాఽగోచరత్వమ్ - అచిన్త్యత్వమ్.

యాలేగుణఙ్గళుక్కుమున్నే విగ్రహత్తైయరుళిచ్చెయ్కిఱార్. (స్వాభిమత) (౧) "ఇచ్ఛాగృహీతాభిమతోరుదేహః" ఎన్గిఱపడియే దివ్యాత్మస్వరూపత్తిఱ్కాట్టిల్ అభిమతమాయిరుక్కై. (అనురూప) స్వరూపత్తుక్కు తిరోధాయకమాయిరుక్కైయన్ఱిక్కే స్వరూపానుభవత్తుక్కు వర్ధకమాయిరుక్కై. (ఏకరూప) షడ్భావవికారరహితమాయిరుక్కై. (౨) "సదైకరూపరూపాయ". అతఏవ (అచిన్త్య) ఇతరసజాతీయతయాచిన్తయితుమశక్యమాయిరుక్కై.

నిరవధికానన్దరూపస్య స్వస్యాప్యభిమతమనురూపఞ్చ దివ్యరూపమ్. స్వరూపస్యనితరాం నిరవధికాఽనుకూలత్వమన్యాభిమతిం న బాధతే. సర్వస్య సర్వదా విశిష్టైకానుకూలానుభవగోచరత్వేన ప్రమాణసిద్ధత్వాత్; సా చాఽభిరూప్యస్యాఽభరణాభిమతివన్న స్వరూపానుకూల్యబాధికా.

ఏవం భూషణాదావప్యభిమతత్వాఽవిరోధః. అనిష్టావహశరీరాదివ్యావర్తకైరప్రాకృతత్వధ్యేయత్వప్రాప్యత్వాదిభిరపి విగ్రహే దేహానురూప్యమ్; సర్వదోక్తప్రకారవిశిష్టత్వమేకరూపత్వమ్; నానారూపేష్వపి వ్యూహవిభవాఽర్చావతారేష్వప్రాకృతత్వశుభాశ్రయత్వాదికమ్, (౩) "సమస్తాశ్శక్తయశ్చైతాః" (౪) "సమస్తశక్తిరూపాణి" (౫) "బిమ్బాకృత్యాత్మనా బిమ్బే సమాగత్యాఽవతిష్ఠతే । అర్చాపి లౌకికీ యా సా భగవద్భావితాత్మనామ్ । మన్త్రమన్త్రేశ్వరన్యాసాత్సాపి షాడ్గుణ్యవిగ్రహా" ఇత్యాదిభిరుచ్యతే ॥ పరవ్యూహాదివిగ్రహవత్ తత్తద్విగ్రహాఽనుప్రవేశాదర్చాపి షాడ్గుణ్యప్రకాశకశుద్ధసత్త్వద్రవ్యమయీత్యర్థః. దేవతిర్యఙ్మనుష్యాదివిచిత్రావతారదశాయామపి (౬) "ఆదిత్యవర్ణం తమసః పరస్తాత్" ఇత్యాదిప్రసిద్ధస్య పరమపదనిలయవిగ్రహస్య సన్నివేశైకరూప్యం వా వివక్షితమ్. చిన్త్యత్వేన చోదితస్యాప్యచిన్త్యత్వోక్తిరితర

(౧) వి-పు-౬-౭-౮౪. (౨) వి-పు-౧-౧-౧. (౩) వి-పు-౬-౭-౭౦.
(౪) వి-పు-౬-౭-౭౧. (౫) (౬) పురుషసూక్తమ్.

మూ; — దివ్యాద్భుతనిత్యనిరవద్య

దివ్యశబ్దద్వయమ్ - ద్రవ్యసంస్థాన వైలక్షణ్యపరమ్. అద్భుతత్వమ్ - ప్రతిక్షణమపూర్వత్వమ్. నిత్య సంస్థానత్వమ్ - నిత్యత్వమ్. దౌర్లభ్యావద్యరాహిత్యమ్ - (నిరవద్యత్వమ్).

(దివ్య) వరున్దియుమ్ ఉపమానమిన్ఱిక్కేయిరుక్కై. అప్రాకృతమాయిరుక్కై యెన్నుమామ్. (అద్భుత) క్షణన్దోఱుమ్ అపూర్వమాయిరుక్కై. అతఏవ ఆశ్చర్యావహమాయిరుక్కై, (నిత్యనిరవద్య) నిత్యనిర్దోషమాయిరుక్కై. అత్తావతు - ఎన్ఱుమొక్క స్వార్థమాయిరాతొఴికై. (౧)"భక్తానామ్" ఎన్ఱిరుక్కుమిఱుప్పు.

సజాతీయతయాచిన్తయితుమశక్యతామాహ. తేనాఽనిత్యత్వాదిసాధకసావయత్వాద్యనుమానానాం ధర్మిగ్రాహకమాన బాధోఽభిప్రేతః.

దివ్యాద్భుతశబ్దౌ ద్రవ్యతస్సన్నివేశాదిభిశ్చవైలక్షణ్యపరౌ; అప్రాకృతస్థానవర్తిత్వాత్ప్రాకృతత్వపరౌవా. (౨)"రూపంవిశిష్టం దివిసంస్థితఞ్చ"(౩)"నభూతసఙ్ఘసంస్థానో దేహోఽస్యపరమాత్మనః"(౪)"నతస్యప్రాకృతామూర్తిర్మాంసమేదోఽస్థిసమ్భవా" ఇత్యాదిభిస్తథోక్తేః. అద్భుతత్వమ్ - (౫) "తస్యహైతస్య పురుషస్యరూపమ్ యథామహారజనంవాసః" (౬) "సర్వాశ్చర్యమయందేవమ్" (౭) "తేనాశ్చర్యవరేణాహమ్"(౮)"అపూర్వరూపసంస్థానమ్" ఇత్యాదిప్రసిద్ధనిరతిశయవైచిత్ర్యవత్త్వమ్.

నిత్యత్వమపి-(౯)"నిత్యాలిఙ్గాస్వభావసంసిద్ధిః"(౧౦)"నిత్యంనిత్యాకృతిధరమ్" ఇత్యాదిభిరుక్తమ్. తేనశుభాశ్రయాఽద్భుత పరవిగ్రహస్యకల్పితత్వకృతత్వాదిపక్షాః ప్రతిక్షిప్తాః. అవతారవిగ్రహాణామపి సత్యానామేవతత్రైవవిభాగాఽవిభాగావుపదిష్టౌ; తేషాంప్రత్యేకమపినిత్యేచ్ఛాసిద్ధతాంకేచిదాహుః. నిరవద్యత్వమ్- క్షేత్రజ్ఞశరీరవత్కర్మమూలత్వదుఃఖావహత్వాదేరభావాద్దివ్యాత్మ స్వరూపే ప్రశాన్తయోగపురుషాపేక్షయోక్తమనాలమ్బనత్వరూపమప్యవద్యం దివ్యవిగ్రహేనాస్తి. తస్యయథాశ్రుతం యథాదర్శనఞ్చసుఖానుసన్ధేయత్వాత్. ఇహఖల్వీశ్వరాపేక్షయా నకిఞ్చిదపిప్రతికూలమ్; సర్వస్యతదనుకూలతయైవప్రమాణసిద్ధత్వాత్. తస్యతుపరప్రతికూలసర్వాశ్రయస్యస్వప్రతి కూలలేశరహితతయాసమస్తహేయరహితత్వోక్తిః.

---

(౧) జిత-౧- (౨) (౩) భార- (౪) వాయు-౩౪-౪౦.
(౫) బృ-౪-౩-౬- (౬) (౭) (౮) (౯) (౧౦)

మూ:— నిరతిశయౌజ్జ్వల్య సౌన్దర్య సౌగన్ధ్య సౌకుమార్య లావణ్య

సౌన్దర్యమ్ - అవయవశోభా లావణ్యమ్ - అవయవిశోభా.

(నిరతిశయౌజ్జ్వల్య) సర్వతేజస్సుక్కళైయుమ్ కీழ்ప్పడు త్తి కొండిరుక్కుమౌజ్జ్వల్యమ్. ఇత్తాల్ బ్రహ్మాదికళుక్కు మమ్మైత్తు కాట్టి వేణ్డుమ్బడియాయిరుక్కై. ఇత్తాల్ విగ్రహవైలక్షణ్యమ్ శొల్లిఱ్ఱు.

అథవిగ్రహగుణానాహ (సౌన్దర్యేతి). (సౌన్దర్య) అవయవశోభై. (సౌగన్ధ్య) (౧) "సర్వగన్ధః" ఎన్గిఱపడియే సర్వత్తైయుమ్ పరిమళిక్క మాక్కవల్లదాయిరుక్కై. (సౌకుమార్య) నాయ్చ్చిమారుమ్ ఉఱైక్క పార్క్క పొఱాతపడి పుష్పహాస సుకుమారమాయిరుక్కై. (లావణ్య) సముదాయశోభై, అతావతు -† ఎల్లా మొక్కవ్యాపిత్తునిఱ్కై

ఏవం ముక్తనిత్యాపేక్షయాపి నకస్యచిత్ప్రాతికూల్యమ్. తేషామీశ్వరేణసమానభోగత్వాత్. అచేతనాపేక్షయాతు ప్రతికూలానుకూలేకదాచిదపిన స్తః అతఏవతస్య హేయముపాదేయఞ్చనాస్తి. తస్యసావద్యత్వోక్తిస్తుచేతనవిశేష ప్రతికూలస్వభావయోగితయా తదపేక్షా; క్షేత్రజ్ఞానాన్తుస్వప్రతికూలదుఃఖ తత్కారణ సమ్బన్ధాత్సావద్యత్వమ్. ఈశ్వరబుద్ధి విశేషరూపస్య క్షేత్రజ్ఞకర్మసాధ్య నిగ్రహస్యాపి కర్మవశ్యాగోచరతయాతద్దోషత్వమేవ. ఈశ్వరస్యత్వసౌ ప్రశాసనరూపత యాగుణఏవ. ఏవంస్థితేదివ్యవిగ్రహస్యనిరవద్యత్వోక్తిః ఈశ్వరాపేక్షయా తదాశ్రితాపేక్షయాచ శరీరత్వాదిశఙ్కితప్రతి కూలస్వభావరాహిత్యపరా,

నిరతిశయత్వ మౌజ్జ్వల్యాదిషు సర్వేష్వప్యన్వీయతే. తచ్చతత్తదపేక్షయోత్కృష్టాభావాదనుత్తమత్వవత్. ఔజ్జ్వల్యమ్ - (౨) "ఆదిత్యవర్ణమ్" (౩) "దివిసూర్యసహస్రస్య" ఇత్యాదిషూక్తం భాస్వరతమత్వమ్. సౌన్దర్యమవయవశోభా. యేన, (౪) "సాక్షాన్మన్మథమన్మథః" ఇత్యుచ్యతే. (౫) "సర్వగన్ధః" ఇతిశ్రుతిః అనుకూలగన్ధవిషయా; స్రక్చన్దనాదిచాతిరిక్తకరమిత్యభిప్రాయేణ సౌగన్ధ్యశబ్దః. సౌకుమార్యమ్-మహాబలత్వేపి పుష్పహాసఇతినామదుహానం మార్దవమ్ యథోక్తమ్, (౬) "సుకుమారౌమహాబలౌ" ఇతి. లావణ్యమ్-సముదాయశోభా (౭) "భూయిష్ఠం తేజపవాద్భిర్బహుభాభిర్వ్యదూ

(౧) ఛాన్దో-౩-౧౪-౪. (౨) పురుషసూక్తమ్. (౩) గీ-౧౧-౧౨.
(౪) భా-౧౦-౩౨-౨. (౫) రా-ఆ-౧౯-౧౪. (౬) † (పా) అవణమ్పొత్తే

మూ; — యౌవనాద్యనన్తగుణనిధిదివ్యరూప, స్వాభావికానవధికాతిశయ

ఆదిశబ్దార్థః - పీనవృత్తాయతభుజత్వాది.
అథదివ్యాత్మగుణాః. (స్వాభావికేత్యాది) స్ఫుటమ్.

రసత్తై త్తరవల్ల్గాయిరుక్కై. (యౌవన) (౧) "యువాకుమారః"
ఎన్గిఱపడియే నిత్యయువావాయిరుక్కుమ్పరువమ్. (ఆది) ఇత్తై ముత
లాన, (అనన్తగుణనిధి) అసఙ్ఖ్యాతమాన గుణఙ్గళుక్కు కొళ్కలమా
యిరుక్కుమ్. (దివ్యరూప) దివిస్థితరూప. అతావతు - ఇవ్విభూతియి
లడఙ్గాతిరుక్కై.

విగ్రహగుణఙ్గళ్ విగ్రహత్తుక్కు భూషణమాయిరుక్కుమాపోలే
దివ్యాత్మస్వరూపత్తుక్కు భూషణమాన స్వరూపగుణఙ్గళై చ్చొల్లుకిఱతు.
(స్వాభావిక) జలత్తుక్కు శైత్యమ్పోలే స్వభావసిద్ధమాయిరుక్కై.
అతావతు యావద్ద్రవ్యభావియాకైయాలే నిత్యమాయిరుక్కై. (అన
వధికాతిశయ) † నిస్సీమముమాయ్ ఆశ్చర్యకరముమా యిరుక్కై.

కృతమ్। చక్షురానన్దజననం లావణ్యమితికథ్యతే" ఇత్యాహుః. యౌవనమిహన కాల
కృతావస్థా; కిన్తుతాదృశోవిగ్రహస్వభావః. తద్యౌవనస్యనిత్యత్వాత్. అన్యేషామపిహి
యౌవనేకౌమారాఽనన్తరభావిత్వముపలక్షణమాత్రమేవ. యువతయ్యైవకేషాఞ్చిదు
త్పత్తిశ్రవణాత్. ఆదిశబ్దేన శుభాశ్రయాదిప్రకరణోక్తసర్వగుణసఙ్గ్రహః; తతఏవా
ఽఽనన్త్యమ్. నిధిశబ్దఇహాశ్రయపరోనిరతిశయభోగ్యత్వవ్యఞ్జకశ్చ.

ఏవముపకారకతమత్వాద్యభిప్రాయేణగుణేభ్యః పూర్వంవిగ్రహఉక్తః. అథ
ఈదృశవిగ్రహాభివ్యఙ్గ్యప్రకృష్టగుణభూయిష్ఠతామాహ (స్వాభావికేతి). అత్రసర్వగుణక
ల్పభూతైరాశ్రితానాశ్రితగోచరవ్యాపార భేదసాధారణై ర్జ్ఞానాదిభిఃపరత్వమ్,ఆశ్రిత
రక్షణైకాన్తైస్సౌశీల్యాదిభిస్సౌలభ్యఞ్చవ్యజ్యతే. స్వాభావికశబ్దేననిత్యత్వమనన్యాధీ
నత్వఞ్చాత్రవివక్షితమ్. తాభ్యాంనిత్యముక్తజ్ఞానాదిభ్యోవ్యవచ్ఛేదః. తద్బలాదిభ్యోవ్య
వచ్ఛేదస్త్వనవధికాతిశయత్వాదపి. అనవధికాతిశయశబ్దః-పూర్వవత్,(౨)"పరాస్య

---

(౧) ఋగ్వే-౫-౨-౮-౨౫. (౨) శ్వే-౬-౮.

† (పా) గుణఙ్గళ్ నిస్సీమఙ్గళాయ్ గృహీతాంశమ్ ఆశ్చర్యావహమాయిరుక్కై.

ము:— జ్ఞానబలైశ్వర్య

షాడ్గుణ్యమ్ - సాధారణమ్.

ప్రథమత్తిల్ జ్ఞానాదికళాఉమ్ సర్వవిషయఙ్గళ్, అవఱ్ఱిల్, (జ్ఞాన) (౧)"యోవేత్తియుగపత్సర్వం ప్రత్యక్షేణ సదాస్వతః" ఎన్గిఱపడియే ఎల్లావఱ్ఱైయుమ్ ఒరుకాలే ఎప్పోతుముళ్ళపడి అఱియవఱ్ఱాయి రుక్కై. (బల) సఙ్కల్పమాత్రత్తాలే సర్వపదార్థఙ్గళైయుమ్ ధరిక్కుమ్ ధారణసామర్థ్యమ్, (ఐశ్వర్య) సమస్తపదార్థనియమనసామర్థ్యమ్,

---

శక్తిర్వివిధైవ శ్రూయతే స్వాభావికీ జ్ఞానబలక్రియా చ" ఇత్యామ్నాతం స్వాభావికత్వం పరత్వఞ్చ సర్వేషు గుణేషు యోజ్యమితి భావః. సంకర్షణాదివ్యూహత్రయాభివ్యక్తిక్రమేణ జ్ఞానాదిగుణద్వంద్వతిరోక్తిః. ప్రత్యేకంచ గుణద్వంద్వే వ్యూహపౌర్వాపర్య హేతుర్భగవచ్ఛాస్త్రోక్తః. యథా (౨) "బలంవీర్యం తథాతేజ ఇత్యేతత్తు గుణత్రయమ్। శ్రమాద్యపద్యాభావాఖ్యం జ్ఞానాదేరుపసర్జనమ్" ఇతి.

జ్ఞానమిహ - సర్వసాక్షాత్కారరూపమ్, (3) "యస్సర్వజ్ఞస్సర్వవిత్" "సర్వదర్శీ సాధినో నాదిః" (౪) "సర్వేశ్వరస్సర్వదృక్" ఇత్యాది భ్యః, ఉక్తఞ్చ నాథమునిభిః:- (౧) "యోవేత్తియుగపత్సర్వం ప్రత్యక్షేణసదాస్వతః" ఇతి. బలమ్- శ్రమప్రసఙ్గరహితంసర్వధారణసామర్థ్యమ్; (౫)"ఏష సేతుర్విధరణః" (౬)"యత్ర విశ్వం భవత్యేకనీళమ్" "తత్సవితుర్వరేణ్యమ్" "ధ్రువమచలమమృతంవిష్ణుసంజ్ఞం సర్వాధారంధామ" (౭) "యోలోకత్రయమావిశ్య బిభర్త్యవ్యయ ఈశ్వరః" (౮) "పరమాత్మాచసర్వేషామాధారః పరమేశ్వరః" ఇత్యాదిసిద్ధమ్. ఐశ్వర్యమ్- (౫) "ఏషసర్వేశ్వరః" (౯) "సర్వేశ్వరేశ్వరః కృష్ణః" ఇత్యాదిషూక్తమవ్యాహతేచ్ఛం సర్వనియన్తృత్వమ్. (౧౦) "అజస్సర్వేశ్వరః" ఇతి చతన్నామపాఠః.

---

(౧) నాథమునిశ్రీసూక్తి. (౨) భగవచ్ఛాస్త్రే. (3) ముణ్డ-౨-౨-౭.
(౪) వి-పు-౬-౫-౮౬. (౫) బృ-౬-౪-౨౨. (౬)
(౭) గీ-౧౫-౧౭. (౮) వి-పు-౬-౪-౪౦. (౯) (౧౦) సహస్రనామ్ని.

మూ — వీర్యశక్తితేజః

(వీర్య) సర్వత్తైయుమ్ ధరిత్తు నియమిత్తుప్పోరానిన్ఱాల్ పురువమ్ వేఱాత అనాయాసమ్. ఎల్లావఱ్ఱైయుమ్ ఉణ్డాక్కానిన్ఱాల్, తాన్ అవికృతనాయిరుక్కుమవికారత్తై యెన్నవుమామ్.(శక్తి) ప్రవృత్త్యున్ముఖరాన చేతనరుక్కు శక్తియైక్కొడుత్తుప్రవర్తిప్పిక్కుమ్ ప్రవర్తకత్వ సామర్థ్యమ్, అఘటితఘటనాసామర్థ్య మెన్నవుమామ్. జగదుపాదాన శక్తి యెన్నవుమామ్. (తేజః) పరాభిభవనసామర్థ్యమ్. (౧) "తమేవ భాన్తమనుభాతిసర్వమ్" ఇత్యాది.

ఇప్పడిసర్వోత్కృష్టనానవనుక్కు ఇనిపన్నిరణ్డుగుణమ్ఆశ్రితవిషయమ్.

వీర్యమ్ - సర్వోపాదానత్వే సర్వధారణే సర్వనియమనేపి వికారరహితత్వమ్. యథోక్తమ్;-"వికారవిరహోవీర్యంప్రకృతిత్వేపిమేసదా" ఇత్యాది. శక్తిః-స్వేతరసర్వనిర్వాహికా, "జగత్ప్రకృతిభావోమేయస్సాశక్తిరితీర్యతే" ఇత్యాదిషూక్తా సర్వోపాదనత్వాత్మికా. యద్వా, యదన్యైరశక్యత్వాదఘటితమివభాతి, తద్ఘటన సామర్థ్యరూపా. తేజః--అస్వాధీనసహకార్యనపేక్షత్వమ్. తదుక్తమ్ "తేజస్త్వన్యానపేక్షతా" ఇతి. "సహకార్యనపేక్షామేసర్వకార్యవిధాయినః। తేజశ్శబ్దగుణం ప్రాహుస్తమిమంతత్వవేదినః" ఇతిచ. (౧)"నతత్రసూర్యోభాతినచన్ద్రతారకం నేమా విద్యుతోభాన్తికుతోయమగ్నిః" (౨) "జ్యోతీంష్యాదిత్యవద్రాజన్ కురూన్ప్రచ్ఛాదయన్శ్రియా" ఇత్యాది నిదర్శితం పరాఽభిభవనసామర్థ్యం తేజః కేచిత్ప్రచక్షతే. లోకే కశ్చిత్స్వోపాధ్యవస్థాయాం స్వవిభూతిం నజానాతి; జానన్నపిన ధారయతి; జ్ఞాత్వాధారయన్నపినసర్వధానియన్తుంశక్నోతి; శక్తోపిధారణనియమనాభ్యాం గ్లానో భవతి; అగ్లానోపినతత్సత్తాస్థితిహేతుస్స్యాత్; తద్ధేతుశ్చపరాధీనసహకారిసాపేక్షస్స్యాత్; నైవమస్యావితిగుణక్రమోక్తితాత్పర్యమ్.

---

(౧) ముణ్డ-౨-౨-౧౦. (౨) భార-ఉ-

మూ:—   సౌశీల్య వాత్సల్య

సౌశీల్యాదిద్వాదశకమ్-భక్తరక్షణాసాధారణమ్. (సౌశీల్యేత్యాది)శీలం హీనాను-మహతో మన్దైస్సహనీరన్ధ్రేణ సంశ్లేషస్వభావత్వమ్, తస్యచ ప్రయోజనాన్తరాపయికత్వాభావాత్, (సౌశీల్యమ్). యద్వా-ఈశ్వరత్వబుద్ధ్యాయథా ఆశ్రితానాం సాధ్వసంనస్యాత్, యథాచస్వయమపిన స్వస్యపరత్వబుద్ధ్యా † విలక్షస్స్యాత్ తథాశీలత్వమ్-సౌశీల్యమ్.(వాత్సల్యమ్) దోషేపిగుణత్వబుద్ధిః. యథాసద్యః ప్రసూతాయాఃధేనోర్వత్సే; ఇదఞ్చక్షమాకార్యస్వరూపమ్. అతఏవహిపృధగనుక్తిః – క్షమాయాః,

(సౌశీల్య) మహతోమన్దైస్సహనీరన్ధ్రేణసంశ్లేషస్వభావత్వమ్ – శీలమ్. అన్నమహత్వముతమ్ తిరువుళ్ళత్తిలుమిన్ఱిక్కేయొక్కై-సౌశీల్యమ్. (౧) “ఆత్మానంమానుషంమన్యే” (వాత్సల్య) తన్ ప్రేమత్తాలే ఆశ్రితగతమానదోషముమ్ గుణమాయ్ త్తోత్తుకై. గోపాలత్వమ్ జుగుప్సి

అథ “తవానన్తగుణస్యాపిషడేవప్రథమేగుణాః । యైస్త్వయేవజగత్కుక్షావన్యేప్యన్తర్నివేశితాః” “ప్రకృష్టంవిజ్ఞానమ్”ఇత్యాద్యుక్తషాడ్గుణ్యవితతిరూపాఆశ్రితసంగ్రహణరక్షణయోర్విశేషత ఉపయుక్తాగుణా ఉచ్యన్తే. తత్రసౌశీల్యమ్-శోభనశీలత్వమ్, తచ్చాతిమహీయసోప్యతిహీనేషుగుహగోపాలాదిష్వపిసాధ్వసప్రశమనాఽనన్యప్రయోజననీరన్ధ్రసంశ్లేషస్వభావత్వమ్. యథోక్తం(౨)“గుహేనసహితోరామః”(3) “అహంవోబాంధవోజాతః” ఇత్యాది. (వాత్సల్యమ్)“శరణాగతవత్సలః” ఇత్యాద్యభిప్రేతాస్వరక్షణీయతయాభిమతేషు దోషతిరస్కారిణీ ప్రీతిః. దోషాణాం గుణత్వేనదర్శనమితితుఅతివాదః. క్షమాకార్యభూతవాత్సల్యకథనేనక్షమాప్యుక్తాభవతి (౪) “అపిచేత్సుదురాచారో భజతేమామనన్యభాక్ । సాధురేవసమన్తవ్యస్సమ్యగ్వ్యవసితోహిసః” (౫) “అపిపాపేష్వభిరతా మద్భక్తాఃపాండునందన । ముచ్యన్తేపాతకై

(౧) రా-యు-౧౨౦-౧౧.   (౨) రా-బా-౧.   (3) వి-పు-౫-౧3-౧3.
(౪) గీ.   (౫)   † (పా) అవిల.

మూ; — మార్దవా౽౽ర్జవ సౌహార్దసామ్య

ఆశ్రితవిరహాసహత్వమ్ – (మార్దవమ్.) తేష్వాత్మనభయ శఙ్కిత్వంవా. మనోవాక్కాయైక రూప్యమ్–(ఆర్జవమ్.) యథా(౧)"ఋజుబుద్ధితయా సర్వమాఖ్యాతు ముపచక్రమే" ఇతి. (సౌహార్దమ్) తేషామభిమత శ్రేయోభిధ్యాయిత్వమ్; స్వసత్తానపేక్షతద్రక్షాపరత్వంవా. (సామ్యమ్) జన్మవృత్తగుణవైషమ్య మనపేక్ష్య సర్వేషాం సమాశ్రయణీయత్వే

తమ్. (మార్దవ) ఆశ్రితవిశ్లేషత్తై ప్పొఱుక్కమాట్టాత తిరువుళ్ళత్తిల్ మెన్మై. (౧) "అనిద్రస్సతతంరామః" (ఆర్జవ) ఆశ్రితసంశ్లేషత్తిల్ తన్నుడైయ మనోవాక్కాయఙ్గళ్ ఏకరూపమాయిరుక్కై. అతావతు అవర్కళుక్కు త్తన్నైనియమిత్తుక్కొడుక్కై. (సౌహార్ద) ఆశ్రితర్కుక్క సర్వమఙ్గళాన్వేషణపరనాకై. "శోభనాశంసీతి–సుహృత్".

(సామ్య) జాతిగుణవృత్తాదికళై ప్పారాతే అవర్కళుక్కు ఆశ్రయణీయత్వత్తిల్ సమనాయిరుక్కై. (౨) "గుహేనసహితః"

స్సర్వైః పద్మపత్రమివాంభసా" ఇతిచాహ. (మార్దవమ్) (3) "తంవినాకైకేయీ పుత్రమ్" ఇత్యాదివాదిన ఆశ్రితవిరహాక్షమతయాసుప్రవేశత్వమ్, సాపరాధేషుశాస నోన్ముఖస్యాపి సామప్రధానత్వంవా. యదాహ (౪) "సామోపహితయావాచారూ క్షాణిపరివర్జయన్" ఇతి.

(ఆర్జవమ్)(౫)"ఋజుబుద్ధితయాసర్వమాఖ్యాతుముపచక్రమే"ఇత్యాదిషూక్తంమనోవాక్కాయవ్యాపారాణామిథస్సంవాదిత్వమ్. తేనసంశ్రితేషు విప్రలిప్సా సుదయః. (సౌహార్దమ్)(౬)"సుహృదం సర్వభూతానామ్ (౭) "ఉరసాప్రతిజగ్రాహపార్థం సంఛాద్యమాధవః" ఇత్యాదిప్రసిద్ధం సామాన్యతోవిశేషతశ్చహితైషిత్వమ్. తచ్చ-విషయభేదాత్ క్వచిత్ (౮) "ఏషఏవాసాధుకర్మకారయతితమ్" ఇత్యాద్యుక్తార్థోనినీషయానవిరుద్ధ్యతే.(సామ్యమ్)జాతిగుణవృత్తాదినిమ్నోన్నతత్వా

(౧) రా-సు-3౬-౪౪. (౨) రా-బా-౧. (3) రా-
(౪) (౫) (౬) గీ-౫-౨౯. (౭) భార-ద్రోణ. (౮) కౌషీ-3-౯.

మూ: — కారుణ్య మాధుర్య

స్వీకృతానాంతేషాం సమ్యాననా విశేషేషుమనసా - తద్విషయాదరే చసమత్వమ్; తారతమ్యాదిరహితత్వమ్. (కారుణ్యమ్) స్వార్థానపేక్షా పరదుఃఖాసహిష్ణుతా. (మాధుర్యమ్) హన్తుం ప్రవృత్తావపిరసావహత్వమ్. యథా (౧) "ఏహ్యేహిఫుల్లామ్బుజ పత్రనేత్ర" ఇతి.

(౨) "శబర్యాపూజితః". (కారుణ్య) స్వార్థనిరపేక్షపరదుఃఖాసహిష్ణుత్వమ్.(౩) "ఋషేర్ధర్మాత్మనస్తస్య కారుణ్యమ్"(మాధుర్య)హన్తుంప్రవృత్తత్వేపి రసావహత్వమ్. (౧) "ఏహ్యేహిఫుల్లామ్బుజపత్రనేత్ర" (౪) "అసూర్యమివసూర్యేణ నివాతమివవాయునా । కృష్ణేనసముపేతేన

నాదరేణ సర్వైరాశ్రయణీయత్వమ్. యథా (౨) "శబర్యాపూజితస్సమ్యక్"(౫) "ధన్యోహమనుచరాయిష్యామీత్యాహ మాల్యోపజీవనః" ఇత్యాది. అతఏవ (౬) "సమోహంసర్వభూతేషు" ఇత్యాహ. ఏతేనస్వస్యలోపక్షపాతిత్వమ్,ఆశ్రితేషుయథార్హమాదరసం భావనాక్రమవైషమ్యరహితత్వంచసిద్ధ్యతి. యథాకర్మఫలదాయిన ఈశ్వరస్యాశ్రయణోపాధిక పక్షపాతోపి సమత్వావిరోధీ.

(కారుణ్యమ్)అనుద్దిష్టస్వప్రయోజనాంతర పరదుఃఖనిరాకరణేచ్ఛా. పరదుఃఖదుఃఖిత్వాదికంతు నలక్షణమ్; అవ్యాప్తేరతివ్యాప్తేశ్చ. సర్వప్రశాసితుస్స్వాపరాధనిగ్రహస్యాపి శాస్త్రసిద్ధత్వాత్తదవిరోధేన కారుణ్యన్నియంతవ్యమ్-లోకేపితథైవవ్యుత్పత్తేః,(మాధుర్యమ్) క్షీరవదుపాయభావేపిస్వాదుత్వమ్.తచ్చ (౭) "మాధుర్యమ్పరమమ్"ఇత్యాదిషూక్తమ్. ద్వేషవతాంజిఘాంసతానామపి దృష్టిచిత్తాపహారిత్వేనరసావహత్వంవా. యేనశిశుపాలస్య తాదృశీచరమదశా. అనన్యమనసాం (౮) "మచ్చిత్తామద్గతప్రాణాః" ఇత్యాద్యుక్తావస్థాచ. వధోద్యోగప్రదర్శనేపిహి సౌమ్యత్వమ్

(౧) భార భీష్మ- (౨) రా-బా-౧. (౩) రా-బా
(౪) (౫) వి-పు-౧౯-౨౧. (౬) గీ-
(౭) (౮) గీ-౧౦-౯.

మూ:— గామ్భీర్యౌదార్య చాతుర్య

(గామ్భీర్యమ్) ఆశ్రితవిషయే "ఏవమనేన చికీర్షితమ్"ఇతి పరి
చ్ఛేత్తుమశక్యత్వమ్; దీయమానగౌరవసం ప్రదానలాఘవాఽనపేక్షత్వం
వా. (ఔదార్యమ్) అన్యస్మై దదామీత్యభిమాన విరహేణ "పుత్రవత్
ప్రాప్తంభుఙ్క్తే" ఇతిబుద్ధ్యాదాతృత్వమ్. ఇదమియద్దత్తం మయేత్య
స్మరణశీలత్వం వా. యద్వా సర్వం దత్త్వాపి (౧) "ఋణం ప్రవృద్ధమివమే"
ఇత్యతృప్తత్వమ్ - ఔదార్యమ్. (చాతుర్యమ్) ఆశ్రితార్థేష్వ జడ
క్రియత్వమ్. యథా సానుబన్ధరావణవధేన విభీషణాఽభిషేకః. యద్వా

జహృషే భారతం పురమ్" (౨) "సర్వగన్ధస్సర్వరసః". (గామ్భీర్య) ఆశ్రి
తరుక్కు-చ్చెయ్య నినైత్తిరుక్కుమవై ఒరువరాలుమ్ పరిచ్ఛేదిక్క-వరితా
యిరుక్కై, అతావతు - తన్ కొడైయిన్ శీర్మైయుమ్ కొళ్ళుకిఱవనుడై
యశిఱుమైయుమ్ పారాతిరుక్కై; (3) "యఆత్మదాబలదా".

(ఔదార్య) ఆశ్రితరుడైయ అపేక్షితఙ్గళై త్తానేఇరన్దుకొడుక్కై.
(౪) "ససర్వానర్థినోదృష్ట్వా సమేత్యప్రతిబన్ద్యచ" (౫) "ఉదారాస్సర్వఏ
వైతే". (చాతుర్య) ఆశ్రితదోషఙ్గళై ప్పిరాట్టియుమఱియాతపడి మఱై

"ఏహ్యేహి పుల్లాంబుజపత్ర నేత్ర" ఇత్యాదిషు ప్రసిద్ధమ్. (గాంభీర్యమ్) భక్తానుగ్రహ
వదాన్యత్వాదేరామూలతోదురవగాహత్వమ్. ఆశ్రితాపరాధేషు ప్రతిగ్రహీతృ నిక
షాదిషు సతోఽపి స్వజ్ఞానస్య గోపనేనదుర్జ్ఞానత్వం వా. తదభిప్రాయేణహి సర్వజ్ఞ
స్యాప్యవిజ్ఞాతృత్వోక్తిః.

(ఔదార్యమ్) పాత్రలాఘవం దేయగౌరవం చాఽనాదృత్య దాయవిభాగన్యా
యేన ప్రత్యుపకారాదినిరపేక్షం వితరణరసికత్వమ్, ప్రభూతం దత్త్వాప్యతృప్తత్వం చ.
అత ఏవ వ్యర్థినస్సర్వాన్ స్వయముదారానాహ. చాతుర్యమ్ - "రక్షణీయేషు జన
యన్ ప్రత్యయం తదా" ఇత్యాది ప్రసిద్ధమతిశంకాశమనదోషగోపనాది రూపమజడక్రి
యత్వమ్. యేనవిభీషణ సుముఖాదిషువిరుద్ధానప్యనుకూలయతి, శుభాశ్రయస్యాకార

---

(౧) భార-ఉద్యో-౫౪-౨౨. (౨) ఛాన్దో-3-౧౪. (3)
(౪) రా-అ-౧౬-౨౭. (౫) గీ-౭-౧౮.

మూ: — స్థైర్య ధైర్య శౌర్య పరాక్రమ

ఆశ్రితదోషగోపనం వా - చాతుర్యమ్. యథా పిత్రాదేరివ. (స్థైర్యమ్) (౧) "నత్యజేయం కథఞ్చన" ఇత్యాదిసన్ధిమత్త్వమ్.

భక్తిరక్షోపయోగి గుణాః ద్వాదశ. అథ ప్రాప్తైనరక్షణే విరోధినిరాసౌపాధికం త్రికమ్. (ధైర్యమ్) స్వస్మిన్ ప్రతికూలాగమే సత్యవికృతత్వమ్. యథా (౨) "జటాచూడగ్రన్థిం దృఢయతి" ఇతి. స్వగృహ ఇవ పరబలే ప్రవేశసామర్థ్యమ్ - (శౌర్యమ్) ప్రవేశే సతి తస్మిన్ సకౌశలం (పరాక్రమః). యథా "చిన్నంభిన్నమ్" ఇత్యాది.

స్థై. ఆశ్రితరుడైయ అతిశఙ్కైయైప్పోక్కి రక్షిక్కై - యెన్నుమిడమ్. (౩) "సముద్రం దశయోజనమ్" (స్థైర్య) ప్రత్యూహశతైరప్యాశ్రితరక్షణప్రతిజ్ఞాభఙ్గం న కరోతి. (౪) "నత్యజేయం కథఞ్చన". (ధైర్య) అతుక్కుడియాన నెఞ్జిల్ తిణ్మై. అనన్తరమ్ ఇరణ్డుగుణమ్ ప్రతిపక్షవిషయమ్. (శౌర్య) ఆశ్రితవిరోధికళై అఞ్జియచ్చెయ్యవల్లనాయిరుక్కై. (పరాక్రమ) అళవఱముడుకినాలుమ్ వినై శెయ్యవల్లనాయిరుక్కై.

ప్రదర్శనాద్యయాతోప్యపాయైర్విషయవైరాగ్యాదికం చ జనయతి. (స్థైర్యమ్) శరణాగతసంగ్రహే దోషప్రదర్శనైరన్తరఙ్గైరప్యకంపనీయత్వమ్. తథా చాహ (౧) "మిత్రభావేన సంప్రాప్తం నత్యజేయం కథం చన" ఇత్యాది. ధైర్యమ్- (౨) "అప్యహం జీవితం జహ్యామ్" ఇత్యాదిషూక్తమత్యన్తాభిమతవియోగప్రసఙ్గేఽప్యభిన్నప్రతిజ్ఞత్వమ్. భీష్మాద్యాశ్రితప్రతిజ్ఞారక్షణాయ స్వప్రతిజ్ఞాభఙ్గేఽప్యేతాదృశప్రతిజ్ఞాసిద్ధిః. అత ఏవ (౩) "ద్యౌః పతేత్పృథివీ శీర్యేద్ధిమవాన్ శకలీభవేత్, శుష్యేత్తోయనిధిః కృష్ణే న మే మోఘం వచో భవేత్" ఇత్యాదిభిరవిరోధః.

వ్యత్యయేన వా స్థైర్యధైర్యే వ్యాఖ్యాతవ్యే. అతర్కితోపనతేఽపి బలవతి ప్రతిపక్షే సావజ్ఞదృఢచిత్తత్వం వా ధైర్యమ్. యథాహుః (౪) "కపోలే జానక్యాః" ఇత్యాది. జీవత్యపి మహాబలే రావణే సాగరేఽప్యలఙ్ఘితే విభీషణమభిషిఞ్చతా దర్శితోఽయం గుణః (శౌర్యమ్) అసహాయస్యాపి భీమే పరబలే స్వబల ఇవ నిర్భయప్రవేశసామర్థ్యమ్. యథా జనస్థానయుద్ధ మూలబలనిబర్హణాదిషు. (పరాక్రమః) ప్రవిష్టస్య పర

---

(౧) రా-యు-౧౮-౩. (౨) రా-అ- (౩) భార-ఉ- (౪) రా-

మూ; — సత్యకామ సత్యసంకల్ప

అథభోగ్యగుణయుగమ్. (సత్యకామ) ఇతి నిత్యవిభూతిమత్త్వమ్ "కామ్య న్స్వప్రహాస్మరసి కామః" ఇత్యనేకార్థః. (సత్యసఙ్కల్ప) ఇతి లీలా విభూతి మత్త్వమ్, స్వసఙ్కల్పానువృత్త్యుభయ విభూతిమత్త్వం వా.

అథవా, ధైర్యాదిత్రయోగుణాః ప్రతిపక్షవిషయాః.

(ధైర్య) మూలబలేన సన్నిహితేపి పూర్వక్షణాన్న విశేషః. (శౌర్య) అన్యాకాసక్తే అనుకూల ఇవ తద్బలప్రవేశనమ్. (పరాక్రమ) (౧) "ప్రహర్తాచ" (౨) "ఛిన్నం భిన్నం శరైర్దగ్ధమ్". (సత్యకామ) కామ్యన్త ఇతి కామాః. కామ్యమెన్తు-కామిక్కప్పడుమ్ విషయఙ్గళ్, సత్యాః కామాః యస్యసః-సత్యకామః; కల్యాణగుణఙ్గళైయుమ్ విభూతికళైయుమ్ శొల్లుకిఱతు. ఆశ్రితర్ క్కనుభావ్యమాన గుణవిభూతికళైసై. (సత్యసఙ్కల్ప) అమోఘమాన అపూర్వభోగ్యఙ్గళై సృష్టిక్కుమనాకై. ఆశ్రితసంరక్షణవిషయోమనోరథః కామః. సః అప్రతిహతో భవతీతి సత్యకామః. తద్రక్షణాయదేవ మనుష్యాద్యవతార సఙ్కల్పః అప్రతిహతో భవతీతి సత్యసఙ్కల్పః. ఇగ్గుణఙ్గళిరణ్డుమ్ జగత్సృష్టిక్కుమ్ ఉపయుక్తైయాలే మధ్యస్థ జగద్రక్షణార్థమాకవుమామ్.

సైన్యే" (౨) "భిన్నం భిన్నం శరైర్దగ్ధమ్" ఇత్యాద్యుక్తోవ్యాపారః. (౨) "అభియాతా ప్రహర్తాచ" ఇత్యాద్యుక్తా విమర్దాగుణావాశ్రిత విరోధిభంగార్థా, ధైర్యాదయస్త్రయోవా. అభీష్టప్రాపణార్థౌ గుణావాహ (సత్యకామసత్యసంకల్పేతి) ఇహైతౌ భావప్రధానౌ కర్మధారయవృత్తౌ వా. కామ్యంత ఇతి కామాః - స్వేనస్వాశ్రితైశ్చభోగ్యావిభూతయః, తేచసత్యాః - నిత్యా ఇత్యర్థః. అమిత్థ్యాభూత కామత్వమప్రతిహతేచ్ఛత్వంచ నైరర్థక్య పునరుక్తిభ్యాం నాత్రవివక్షితమ్.

సత్యసంకల్పత్వమ్ - స్వావతారాద్యపూర్వభోగ్యాంతర సృష్టౌ జగద్వ్యాపార మోక్ష ప్రదానాదిషు చామోఘ సంకల్పత్వమ్. తేనతత్సంకల్పాదభిమతలాభే

(౧) రా-అ-౧-౨-౯. (౨) రా-యు-౯౪-౧౨.

మూ; — కృతిత్వ కృతజ్ఞతా

అథభక్తరక్షా విషయముక్త్వా దశకాదివిలక్షణం గుణద్వయమాహ (కృతీతి). ఆశ్రితకార్యపూరణేన కృతార్థత్వమ్ - కృతిత్వమ్. యద్వా కృతమ్-క్రియా, తద్వత్త్వమ్. ఆశ్రితకర్తవ్యస్య స్వయం కర్తృత్వమ్. యథా (౧) "అహంస్మరామి" ఇతి. కృతమేవజానాతి; నతు కరిష్యమాణాంశమకృతమితి (కృతజ్ఞః). యద్వా, స్వల్పమప్యాశ్రితైర్యత్సాధుకృతమ్, తదేవజానాతి. ఆశ్రితకృతందోషం స్వకృతం శ్రేయ

(కృతిత్వ) ఆశ్రితర్ అపేక్షితమ్ పెఱ్ఱాల్ అన్దలాభమ్ తన్నతాయిరుక్కై. (౨) "అభిషిచ్యచలఙ్కాయామ్" ఇన్ఱ్కిళ్ కర్తవ్యఙ్గళై యడైయత్తానే యేఱిట్టుక్కొణ్డిరుక్కై యెన్నవుమామ్. ఇదుకిర్మశక్తిన్నత్తిః. (కృతజ్ఞతా) ఒరుకాల్ శరణమెన్నుముక్తి మాత్రత్తాలే పిన్బుశెయ్యుమ్ కుఱ్ఱఙ్గళ్ పారాతే అత్తైయే నినైత్తిరుక్కై. ఆశ్రి

నిస్సంశయత్వంస్యాత్. ఉక్తగుణవర్గాదధికోపకారకం గుణద్వయమాహ (కృతిత్వ కృతజ్ఞతేతి) కృతమిహోపకారః - కృతజ్ఞాదిశబ్దేతథాదృష్టేః. తద్వత్త్వంకృతిత్వమ్, ఉపకర్తృత్వమిత్యర్థః. యద్వా (౨) "అభిషిచ్యచలంకాయామ్", ఇత్యాద్యుక్తమాశ్రితకార్యపూరణేన కృతకృత్యత్వమ్ - కర్తవ్యశేషరహితేషు కృతిశబ్దప్రయోగాత్. (3) "నమేపార్థాస్తికర్తవ్యమ్" ఇత్యుక్తంవిహితానుష్ఠానైరపేక్ష్యం ధర్మప్రవర్తనార్థానుష్ఠానత్వేనావివక్షితమ్, తేనాపిపరోపకారార్థమేవ ప్రవృత్తత్వముక్తంభవతి. శ్రూయతేచ (౪) "నకర్మణావర్ధతేనోకనీయాన్" ఇతి. తథాచశ్రుత్యంతరమ్"సనసాధునాకర్మణాభూయాన్నో ఏవాసాధునాకనీయాన్" ఇతి. అథవా "ఆదికర్మణిక్తః" - కృతంకర్తవ్యత్వేనోపకారిత్వమాశ్రితానాంయద్ధితం తత్సర్వంపూర్వమేవానేన ప్రయోజకకర్త్రా ప్రారబ్ధమిత్యర్థః. స్వేనకృతంపరోపకారం ప్రత్యపి స్వస్యైవశేషిత్వంవాకృతిత్వమ్.

కృతజ్ఞతా - పరైః కృతస్యానుకూల్యలవస్యపశ్చాత్తైరనంతాపకారకరణేపి

---

(౧) వరాహచర. (౨) రా-బా-౧-౭౫. (3) గీ- (౪)

మూ: — ఽఽద్యసంఖ్యేయ కల్యాణగుణగణౌఘమహార్ణవ

శ్చ సన్స్మరతీతి కృతజ్ఞః ఏకైకగుణేష్వనేకాఽన్తర్భావాఽభిప్రాయః గణశబ్దం. సపనఓఘః - ప్రవాహః. తస్య మహార్ణవ-నగుణాయత్తం మహత్త్వమ్;

తర్కు ఎల్లామ్ శెయ్తాలుమ్ అత్తైయ అన్ఱు అవర్కళ్ శెయ్త సుకృతలవత్తైయే నినైత్తిరుక్కై యెన్నవుమామ్. (౧) "హృదయాన్నాపసర్పతి" ఆశ్రితవిషయత్తిల్ తాన్ శెయ్త అపకారత్తైయే నినైత్తిరుక్కై యెన్నవుమామ్. (౨) "శిరసా యాచతస్తస్య వచనం న కృతం మయా" ఎన్ఱ శబ్దత్తాలే అనుక్తగుణఙ్గళై నినైక్కిఱతు. (అసంఖ్యేయ) ఇగ్గుణఙ్గళ్ ఎణ్ణిఅన్నిరుక్కై. "అనవధికాతిశయ" ఎన్ఱు - నిస్సీమత్వమ్. ఇత్తాల్ నిస్సఙ్ఖ్యేయత్వమ్. (కల్యాణ) ఉళ్ళతెల్లామ్ నన్ఱాయిరుక్కై. (గుణగణౌఘ) అవై తాన్ తిరళ్ తిరళాయిరుక్కై. క్రోధాదికళుమ్ ఆశ్రితర్కు ప్రాప్యమాయిరుక్కై. (మహార్ణవ) అస్మిన్మనోగోచరాః కేచిదేవోక్తాః. (౫) "వర్ణాయుతైర్యస్య గుణాః" (3) "చతుర్ముఖాయుః".

స్వయం చానన్తప్రత్యుపకారకరణేపి అకృతప్రత్యుపకారవత్తదనుబన్ధిసంరక్షణాయ తస్యైవానుగ్రహణమ్. యథోక్తం (౪) "న స్మరత్యపకారాణాం శతమప్యాత్మవత్తయా । కథంచిదుపకారేణ కృతేనైకేన తుష్యతి" ఇతి, (౧) "గోవిందేతి యదాక్రన్దత్ కృష్ణా మాం దూరవాసినమ్" (౫) "త్వదంఘ్రిముద్దిశ్య" ఇత్యాది చ. ఏతేన సంశ్రితానాం పశ్చాద్దోషసంభవేపి హితైషిణస్తత్క్షణమాత్రప్రవృత్తత్వం సిద్ధ్యతి. అథవా అర్థిషు నియమాన్తరానుసారేణ స్వకృతం తాదాత్వికప్రత్యాఖ్యానమకృత్యవజ్జానాతీతి కృతజ్ఞః. యదాహ (౨) "శిరసా యాచతస్తస్య వచనం న కృతం మయా" ఇతి. ఇదం చ ప్రాప్తావసరే భరతస్యైవాపేక్షాపూరణాయ స్యాత్.

ఆదిశబ్దేన "ఆనృశంస్యమనుక్రోశః" ఇత్యాదిప్రసిద్ధసర్వగుణసంగ్రహః. అసంఖ్యేయశబ్దో (౬) "యథా రత్నాని జలధేరసంఖ్యేయాని పుత్రక । తథా గుణా హ్యనన్తస్యాప్యసంఖ్యేయా మహాత్మనః" ఇత్యాదివచనస్మారకః. ఆశ్రితవిరోధినిరసనార్థతయా క్రోధాదేరపి కల్యాణశబ్దేన సంగ్రహః. (3) "చతుర్ముఖాయుర్యది కోటివక్త్రః, వర్షాయుతైర్యస్య గుణా న శక్యాః" ఇత్యాది ప్రసిద్ధాపరిచ్ఛేద్యగుణానన్త్యం తాత్పర్యతయా ప్రశమనత్వం దురవగాహత్వం చ వ్యనక్తి (గుణగణౌఘమహా

(౧) భార-ఉద్యో-౫౮-౨౨. (౨) రా-యు-౧౨౪-30. (3) భార-కర్ణ-౮3.
(౪) (౫) స్తో-ర- (౬) వామనపు-౯౪-౪౦.

మూ:— స్వోచిత వివిధవిచిత్రానన్తాశ్చర్య

గుణాస్తు స్వావస్థావస్థానాయ భగవత్స్వరూపగతాః. అన్యథానస్థాతుంశక్నువన్తీతి భావః.

అథభూషణాని, కటకమకుటాది జాతిభేదో వైవిధ్యమ్. ఏకైకావాన్తర భేదపరః విచిత్రశబ్దః. అనన్తాశ్చర్యమ్-నిరతిశయాశ్చర్యమ్.

(స్వోచితేతి) †ఏవంవిధనానవనుక్కు శోభావహమాన దివ్యాభరణఙ్గళైచ్చొల్లుకిఱతు. జ్ఞానాదికళ్ ఆత్మస్వరూపత్తుక్కు అలఙ్కారమానవోపాతి, విగ్రహత్తుక్కు ఆభరణఙ్గళ్ అలఙ్కారమాకైయాలే అవఱ్ఱైచ్చొల్లుకిఱార్, (స్వోచిత) అవయవఙ్గళ్ తాన్ ఒరువడివుపూత్తాప్పోలే తకున్దిరుక్కై. (వివిధ) అవైతాన్నానావాయిరుక్కై. అతావతు - కిరీటాదిభేదత్తాలే పలవకైప్పట్టిరుక్కై. (విచిత్ర) అఙ్గులీయకమెన్ఱాల్ "ఇడైచ్చరికడైచ్చరి" ఎన్నుమాపోలే ఓరోవకైకళిలేనానావిధమాయిరుక్కై.(వివిధ) ముత్తిన్పడి, మాణిక్కప్పడియెన్ఱిఅవివిధభేదత్తైచ్చొల్లుకిఱతు. (విచిత్ర) కిరీటాదినూపురాన్తమానవైచిత్ర్యత్తైచ్చొల్లుకిఱతెన్నవుమామ్. (అనన్తాశ్చర్య) ఎల్లైయిల్లాతవాశ్చర్యత్తైయుడైత్తాయిరుక్కై.

ర్ణవేతి) ఏకైకగుణస్యావాంతరానేకగుణగర్భత్వం గణశబ్దేనవ్యజ్యతే. గుణగణా ఏవఓఘాః-జలప్రవాహాః, తేషాంమహార్ణవ ఇవాఽఽయమేకాశ్రయభూత ఇతిభావః.

అథ స్వరూపస్య విగ్రహవద్గుణవచ్చ విగ్రహస్య శోభాతిశయహేతుభూతాని భూషణాన్యుచ్యన్తే (స్వోచితేతి). ఉక్తస్వరూపరూపగుణవతస్స్వస్యానురూపత్వంస్వోచితత్వమ్; కిరీటత్వాదిభేదస్య తత్తత్స్వరూపోపాదానసిద్ధత్వాత్, ఆశ్చర్యత్వస్య పృథగుక్తేశ్చాత్ర వివిధవిచిత్రశబ్దౌ హేమరత్నముక్తాదిమయత్వేన తత్తదవాంతర శిల్పవిశేషైశ్చ ప్రత్యేకంవైషమ్యంబ్రూతః. అనంతశబ్దశ్చాశ్చర్యవిశేషకః. అసం

---

† (పా) విగ్రహగుణమాన సౌన్దర్యాదికళోపాతి పూర్త్తాప్పోలే శాత్తిన కిరీటమకుటాదిదివ్యాభరణఙ్గళై అనుసన్ధిత్తరుళుకిఱార్.

నిత్యనిరవద్యనిరతిశయసుగంధనిరతిశయ సుఖస్పర్శ నిరతిశయౌజ్జ్వల్య

ఉత్తరోత్తరం నిరవద్యత్వమనుసన్ధేయమ్. విగ్రహచిన్తాయామపి పూర్వభావినీహిదివ్యాభరణచిన్తా. నిరతిశయసుగన్ధత్వాదికమ్-ఇతరభూషణవైలక్షణ్యమ్. (౧) "సర్వగన్ధస్సర్వరసః" ఇత్యాదివత్.

ఓరోవాభరణ చ్చేర్త్తియై అనుభవిత్తు ముడిక్కవొణ్ణాతిరుక్కై. (నిత్యనిరవద్య) నిరవద్యఙ్గళాయిరుక్కు మవన్ఱుక్కుమ్ కాదాచిత్కమాన అవద్యఙ్గళుణ్డాయిరుక్కుమ్. అజ్ఞన్నిక్కే నిత్యనిరవద్యఙ్గళాయిరుక్కై. అథవా, (నిత్య) ఉత్పత్తివినాశరహితమాయిరుక్కై. (నిరవద్య) (౨)"స్రగ్వస్త్రాభరణైర్యుక్తమ్" ఎన్గిఅపడియే దివ్యాభరణాఙ్గళ్వార్కళ్ చేతనరాకైయాలే తన్దాముడైయశోభై స్వార్థమన్నిక్కయిరుక్కై. చేతనరాయిరుప్పార్క్కు స్వార్థమెన్నిరుక్కై అవద్యమిత్తే. (నిరతిశయసుగన్ధ) "సర్వగన్ధః" ఎన్గిఅవిషయత్తుక్కుమ్ స్పృహావిషయమాయిరుక్కై. అతావతు - తిరువాభరణమ్ శాత్తినాల్ తిరుమాలై శాత్తుకై పరిమళత్తుక్కుఉప్పన్నిక్కే అలఙ్కారత్తుక్కుఉప్పామ్పడియిరుక్కై. (నిరతిశయసుఖస్పర్శ) అల్లాతవాభరణఙ్గళ్ అఴకుక్కుఉప్పాకైయాలే భోగత్తిల్వన్దాల్ కఴఱ్ఱవేణ్డివరుమ్. ఇవైయోవెన్నిల్, పిరాట్టిమారోట్టైక్కలవియిలుమ్ కఴఱ్ఱవేణ్డాతపడిస్రక్చన్దనాదికళ్ోపాతి అనుకూలమాయిరుక్కుమ్. (నిరతిశయౌజ్జ్వల్య) విగ్రహకాన్తియైయుమౌజ్జ్వల్యత్తైయుముడైత్తాయిరుక్కై.

క్యోయత్వ వివక్షాయా మపరిమితశబ్దః పృథుతరత్వపరః. నిత్యనిరవద్యత్వాభ్యాం ప్రాకృతభూషణవ్యావృత్తిః. (౨) "స్రగ్వస్త్రాభరణైర్యుక్తమ్" ఇతి హినిత్యంరూపం ప్రతిపాద్యతే. సర్వదానిరవద్యత్వేనవాకాదాచిత్కావద్యశఙ్కావ్యుదాసః. సర్వగంధస్యాపి దివ్యరూపస్యామోదాతిశయ హేతుతయానిరతిశయ సుగన్ధత్వమ్. అనభిమతకాఠిన్యాద్యభావాన్నిరతిశయ సుఖస్పర్శత్వమ్; సూర్యాదితేజోభిభావుకదివ్యవిగ్రహతేజసాప్యనభిభూతత్వాన్నిరతిశయౌజ్జ్వల్యత్వమ్.

(౧) ఛాన్దో-౩-౧౪-౪. (౨) పాఞ్చరాత్రే - పౌష్కరసం

మూ, — కిరీటమకుటచూడావతంస మకరకుండలగ్రైవేయకహా
రకేయూరకటకశ్రీవత్సకౌస్తుభముక్తాదామోదరబన్ధన

(మకుటమ్) కిరీటాగ్రావయవో నాయకాధారః. యద్వా, మకుటమ్ శిరోభూషణమాత్రమ్. యథా (౧) "నాకుణ్డలీ నామకుటీ" ఇతి. కిరీటరూపం మకుటమ్-కిరీటమకుటమ్. దివ్యశబ్దః-సర్వత్రాఽప్రాకృతపరః.

(కిరీటమకుట) కిరీటమాకిఱతు — తిరువభిషేకత్తిన్ శువ్ఱు. మకుటమాకిఱతు — మేలిల్ కవిప్పు. (చూడ) †తిరుచ్చుట్టి. (అవతంస) తిరుచ్చెవిమలర్. (మకరకుణ్డల) మకరాకారమాన తిరుత్తోడుకళ్. (గ్రైవేయక) తిరుక్కఴుత్తిల్ ‡ శాత్తుమ్ తిరువట్టమణి ముతలానవై. (హార) (౨) "పెరియవరైమార్పిల్ పేరారమ్పూణ్డు" ఎన్నుమాపోలే తిరుమార్పిల్ మడిత్తుశాత్తవేణ్డుమ్పడియాన తిరువారమ్. (కేయూర) తిరుత్తోళ్వళై. (కటక) మున్కైయిల్ శాత్తుమ్ తిరువళైకళ్. (శ్రీవత్స) తిరుమఱు. కీఴుళ్ళవాభరణఙ్గళ్ పోలే పృథక్స్థితియోగ్యమన్ఱిక్కే సర్వేశ్వరత్వచిహ్నమాన ఆభరణమ్. (కౌస్తుభ) శ్రీకౌస్తుభమ్. ఒరుకాలముమ్ పిరియాతపడి అభిమతమాయ్ సర్వేశ్వరత్వ చిహ్నమాయిరుక్కుమ్ రత్నమ్. (ముక్తాదామ) ఏకావలీ, త్రిసరమ్, పఞ్చసరమ్తుడక్కమాన తిరుముత్తువడఙ్గళ్. (ఉదరబన్ధన) తిరువుదరబన్ధనమ్. ప్రళయాపత్తు

కణ్ఠికామకుట వ్యావృత్త్యై సర్వాధిపత్యసూచనార్థం కిరీటశబ్దేన మకుటవిశేషణమ్. ధారకపురుషభేదేన హి మకుటద్వైవిధ్యం శిల్పశాస్త్రాదిప్రసిద్ధమ్. యద్వా (౧) "నాకుణ్డలీ నామకుటీ" ఇతి ప్రయోగాచ్ఛిరోభూషణమాత్రే మకుటశబ్దః. అథవా కిరీటస్యోర్ధ్వభాగో మకుటశబ్దేనోచ్యతే. మకరసన్నివేశం కుణ్డలం మకరకుణ్డలమ్; అవిభక్తలక్షణరూపస్యాపి శ్రీవత్సస్య భూషణసమానతయా భూషణత్వోక్తిః, తాదృశపృథక్సంస్థానయోగాచ్చ. భూషణదేవతాధ్యానే తదభివ్యక్తిః. ముక్తాదా

---

(౧) రా-బా-౬-౧౦. (౨) పె-తిరు-వ-౫౫. † (పా) తిరుచ్చూట్టు
‡ (పా) రేఖాత్రయ [illegible] ముత్తుత్తిరుక్కట్టు

మూ;— పీతామ్బర కాఞ్చీగుణనూపురాద్య పరిమితదివ్యభూషణ,

క్కళిలే జగత్తై త్తిరువయిఱ్ఱిలే వైత్తుప్పోన్దఆపత్సఖత్వత్తుక్కు ప్పట్ట
జట్టినాప్పోలే యిరుక్కై. (పీతామ్బర) సర్వేశ్వరత్వ లక్షణమాయ్
తిరువరైయిలే పూత్తాప్పోలే సుసఙ్గతమాయ్ పుంస్త్వావహమాయిరు
న్దుళ్ళ తిరుప్పీతామ్బరమ్. (కాఞ్చీగుణ) అన్ద త్తిరుప్పీతామ్బరత్తుక్కు
శోభావహమాయ్ అన్తరఙ్గమాయిరున్దుళ్ళ అరైనూల్ పట్టికై. (నూ
పుర) భగవద్విషయత్తిల్ ఇఴిన్దవార్ ఎల్లారుక్కుమ్ ఆశ్రయుమ్ తఞ్జైయాన
తిరువడికళుక్కు ప్రకాశకమానతిరుచ్చిలమ్బు. * ఆదిశబ్దత్తాలే, (౧)
"పుడైయార్ పొన్నూలినన్" ఎన్గిఱపడియే అనుక్తమానతిరుయజ్ఞోప
వీతమ్ కణైయాఴి మోతిరమ్ ముతలానవఱ్ఱైచ్చొల్లుకిఱతు. (అపరి
మిత) (౩) "ఎణ్ణిల్ పల్ కలన్" ఎన్నుమ్, (౨) "పలపలవేయాపరణమ్"
ఎన్నుమ్ శొల్లుకిఱపడియే తిరువాభరణఙ్గళుక్కు త్తొకైయిల్లైయెన్గిఱతు.
(దివ్యభూషణ) శుద్ధసత్వాత్మకమాయ్ దివ్యావయవఙ్గళుక్కుమ్ ఆభర
ణఙ్గళుక్కుముణ్డానశేర్త్తియుక్కుమడియాన ద్రవ్యవైలక్షణ్యమ్.

(స్వానురూపేతి) కీఴ్చ్చొన్నవాభరణఙ్గళోడు వికల్పిక్కలామ్ప
డి యాన దివ్యాయుధవర్గత్తై చ్చొల్లుకిఱతు. (స్వానురూప) కీఴ్చ్చొన్న

మాని ఏకావళిప్రసరాదీని. పీతాంబరస్యభూషణత యోక్తిః శోభాతిశయహేతుత్వ
మహార్ఘత్వాద్యభిప్రాయా. యథా (౧) "అతసీపుష్పసంకాశః పీతవాసాజనా
ర్దనః। వ్యభ్రాజతసభామధ్యే హేమ్నీవోపచితోమణిః" ఇతి. ఆదిశబ్దేనచ హస్త
బంధాంగుళీయకాదిసంగ్రహః. ఉక్తగుణోత్కర్షహేతుభూత ద్రవ్యవైలక్షణ్య
జ్ఞాపనాయ భూషణాయుధయోర్దివ్యశబ్దః.

ఏవమాశ్రితానామనుభవార్థానిభూషణాన్యుక్త్వా తదనుభవత్రదక్షణయో

(౧) తి-వాయ్-౩-౭-౮. (౨) తి-వాయ్-౮-౩-౫. (౩) తి-వాయ్-౨-౫-౬.

మూ:—స్వానురూపాచిన్త్యశక్తిశఙ్ఖచక్రగదాసిశార్ఙ్గాద్యసంఖ్యేయ

అథ దివ్యాయుధాని. ఏకైకాయుధస్య సర్వాయుధకార్యశక్తిమత్త్వమ్-(అచిన్త్యశక్తిత్వమ్). యథా. (౧) "సహాయకృత్యం కిన్తస్య యేన సప్తమహాద్రుమాః । శైలశ్చ వసుధా చైవ బాణేనైకేన దారితాః" ఇతి. పరశుటఙ్కఖనిత్రాది కార్యమ్, ఏకేన సాలగిరిరసాతలభేదినా శరేణ హి కృతమ్.

బలవీర్యాదికళైయుడైయ తనక్కు అనురూపమాయిరుక్కై. అథవా, ఆశ్రితవిరోధికళై అఴియచ్చెయ్యుమ్బోతు ఆయుధమాయ్, ఆశ్రితరై ఉకప్పిక్కుమ్బోతు ఆభరణమాయిరుక్కుమెన్నుమామ్. (అచిన్త్యశక్తి) సర్వశక్తియాన వున్నుడైయ శక్తియై పరిచ్ఛేదిక్కిలుమ్ పరిచ్ఛేదిక్కవొణ్ణాతశక్తియై యుడైత్తాయిరుక్కై. † (శఙ్ఖచక్రగదాశార్ఙ్గ) ఇవై అఞ్జుక్కుముపలక్షణమ్. అసిశబ్దవిధురమాకవే కిడక్కిఱతు. "పద్యవత్ గద్యత్తుక్కుమ్ ఒరు నియతియుణ్డాయిరుక్కుమిత్తే" ఎన్ఱు పిళ్ళై అరుళిచ్చెయ్వర్. (అసంఖ్యేయ) ఇవై తాన్

రుపయుక్తాని దివ్యాయుధాన్యాహ (స్వానురూపేతి) పూర్వోక్తవిగ్రహాదివిశిష్టాపేక్షయా స్వశబ్దః. తత్తదానురూప్యం యథోచితం గ్రాహ్యమ్. సర్వేషామాయుధానాం సర్వాయుధకార్యకరత్వాదచిన్త్యశక్తిత్వోక్తిః. కుఠారటంకకుద్దాలాది కార్యం సాలశైలవసుధాతలభేదనమేకేన శరేణ కృతముచ్యతే, (౧) "బిభేద చ పునస్సాలాన్" (౧) "సహాయకృత్యం కిన్తస్య" ఇత్యాదిభిః. యద్వా నిత్యసూరిసమావిష్టతయా తదిచ్ఛానుగుణవిచిత్రకార్యసామర్థ్యమిహ వివక్షితమ్. ఉక్తం చోత్తర శ్రీరామాయణే (౧) "శరా నానావిధాశ్చాపి ధనురాయతవిగ్రహమ్ । అన్వగచ్ఛన్త కాకుత్స్థం సర్వే పురుషవిగ్రహాః" ఇతి. చక్రస్య హేతిరాజత్వేఽపి శఙ్ఖస్య ప్రాథమ్యం తు స్పర్శశక్త్యా భగవతో మోక్షప్రదానశక్తిసూచకతయా అభ్యర్హితత్వాభిప్రాయమ్.

---

(౧) (౨) రా-బా-౧. (౩) ఉత్తరశ్రీరా

† (పా) (శఙ్ఖచక్రగదాసిశార్ఙ్గ) ఇవై అఞ్జుముపలక్షణమ్.

మూ; — నిత్యనిరవద్యనిరతిశయ కల్యాణదివ్యాయుధ,

నిరవద్యత్వమ్-పూర్వవత్. నిరతిశయకల్యాణత్వమ్ - శోభనావహత్వమ్. తాన్యాభరణకోటావపి హినివిశన్తే.

ఎణ్ణిఱన్దిరుక్కుమిఱే. ఆభరణఙ్గళ్ పోలే దివ్యాయుధఙ్గళుమ్ తొకై యిల్లామైయాలే ప్రధానమాన పంచాయుధఙ్గళై చ్చొన్న విత్తనై. (నిత్య) ఉత్పత్తివినాశరహితఙ్గళాయిరుక్కై. (నిరవద్య) చిన్మయఙ్గళాకైయాలే ప్రతికూలనిరసనాదికళిల్ శక్తిప్రవృత్తికళ్ స్వార్థమాయిరాతే శేషిక్కు ఉఱుప్పాయిరుక్కై. అథవా (నిత్యనిరవద్య) నాల్ ఎల్లా మఱుఙ్గుమ్ కై యఱ్ఱిక్కే (౧) "మఱుఙ్గాత వైనుతియ" ఎన్గిఱపడియే శత్రుశరీరఙ్గళిలే తైక్కత్తై క్కచ్చాణై యిలిట్టాప్పోలే కూర్త్తైమిక్కిరుక్కై. (నిరతిశయ కల్యాణ) స్వసమ్బన్ధత్తాలే సర్వాఙ్గఙ్గళైయుమ్ అత్తలైక్కు ఆక్కవల్లనాయిరుక్కై. అతావతు—ఆశ్రితవిరోధినిరసనత్తిల్ వన్దాల్ ఈశ్వర సఙ్కల్పత్తిలుమ్ ముఱ్పాడరాయిరుక్కై. (౨) "అడియాలాక్కైయిఱే. (దివ్యాయుధ) అప్రాకృతవిగ్రహరాయిరుక్కై.

యథోక్తం పరమసంహితాయామ్ (౩) "సృష్టిబీజం తథా పద్మం చక్రం స్థితినిబంధనమ్। గదా సంహారబీజం తు శంఖం ముక్తినిబంధనమ్" ఇతి. ఏవమన్యత్రాపి.

అత్ర పంచానాం కంఠోక్తిః ప్రాధాన్యాత్. పంచాయుధాని పంచభూతశక్తిరూపాణీతి భాగవతే ప్రోక్తమ్; అస్త్రభూషణాధ్యాయాదిషు మహదాదితత్త్వరూపాణీతి - తదుభయం తాత్పర్యభేదాదవిరోధేన నేయమ్. ఆదిశబ్దేన హలముసలాదిసంగ్రహః. సహస్రభుజవిశ్వరూపాదివిగ్రహేష్వాయుధానామసంఖ్యేయత్వం (౪) "అనేకదివ్యాభరణం దివ్యానేకోద్యతాయుధమ్" ఇత్యాదిభిస్సువ్యక్తమ్; నిత్యనిరవద్యత్వం పూర్వవత్ శుభలక్షణపౌష్కల్యాదాభరణకోటావపి నివిశ్య శోభాతిశయహేతుత్వాదనుకూలతమస్వభావత్వాత్, ముముక్షుధ్యేయవిగ్రహవిశేషణతయా మోక్షోపయోగిత్వాచ్చ నిరతిశయకల్యాణత్వమ్.

---

(౧) తి-వాయ్-౩-౧-౯. (౨) తి-వాయ్-౨-౧౦-౫. (౩) పరమసం. (౪) గీ-౧౧-౧౦

మూ:- స్వాభిమతనిత్య నిరవద్యానురూప స్వరూపరూపగుణ విభవైశ్వర్యశీలాద్యనవధికాతిశయా సఙ్ఖ్యేయ కల్యాణగుణగణ శ్రీవల్లభ,

అథదివ్యమహిషీప శేషణానాం పూర్వవదర్థః, అథాతి దేశః.

(స్వాభిమతనిత్య నిరవద్యానురూప స్వరూప రూపగుణవిభవైశ్వర్య శీలాద్యనవధికాతి శయాసఙ్ఖ్యేయకల్యాణ గుణగణేత్యాది) కీర్ఘ్చొన్న విగ్రహాది వైలక్షణ్యమడైయ కాట్టిలెరిత్తసిలావా కాతపడి భోక్తృకళానమహిషీనర్గత్తై చ్చొల్లుకిఱతు.

ప్రథమచూర్ణై యిలుమ్ ఇగ్గుణఙ్గళ్ ఉక్తమాయిరుక్క త్తిరియట్టుమ్ శొల్లుకిఱతు పునరుక్తమన్రో వెన్నిల్; ఇవర్ తామ్పిఱర్కు ఉపదేశిక్కిఱారన్రియిలే అనుభవిక్కిరాఱాయ్, అత్తాలే వన్నాదరాతిశయమ్ శొల్లువిక్క చ్చొల్లుకిఱారాకైయాలే పునరుక్తిదోషమిల్లై అథవా, అఙ్గు శరణ్యత్తైక్కుఉపాకవరుళి చ్చెయ్తార్ ; ఇఙ్గువాల్లభ్యత్తుక్కుఉపాకవరుళిచ్చెయ్కిఱార్. అల్లాతపదఙ్గళుక్కుమ్ కీర్ఘ్చొన్నతే అర్థమ్. (శ్రీవల్లభ) పశియన్ శోఱ్త్రిన్నేలే విఴునూహాలే అవన్తాన్ మేల్

అద్వైవంవిధభూషణాయుధాది విశిష్టస్య నిరుపాధికభోగ్యస్యభర్తుః ప్రధానభోక్తృత్వేనావస్థితాదేవీః ప్రతిపాదయన్ ప్రథమంవ్యాఖ్యేయే ప్రాప్యప్రాపకదశయోర్నిత్యాన్వితత్వేన నిర్దిష్టాం శ్రియమాదరాతిశయాదుక్తప్రకార విశిష్టత్వే ప్రమాణదార్ఢ్యాద్యోతనాయపూర్వవత్పునరాహ (స్వాభిమ తేతి) శ్రియోవల్లభఇతి విగ్రహే "నిత్యానుకూలంస్వతః" ఇత్యాదిప్రసిద్ధస్వభావాయా శ్రియోప్యసౌ నిత్యనిరతిశయభోగ్య ఇతిదర్శితస్స్యాత్, శ్రీర్వల్లభాయస్యేతివిగ్రహేతు ప్రియతమయాతయానివేదితంన ప్రత్యాఖ్యాతీతిఫలతి. ఈదృశంచాభిమతత్వమ్ (౧) "నజీవేయంక్షణమపి వినాతామసితేక్షణామ్" (౨) "నత్వహంతాంవినాసీతాం జీవేయంహికథంచన" (3) "కచ్చిన్నతద్ధేమసమానవర్ణమ్," (౪) "పశలీయదికావ

(౧) రా-సు-౬౬-౧౦. (౨) (3) రా-సు-3౬-౨౯. (౪) రా-సు-3౬-౧3.

మూ; — ఏవమ్భూత భూమినీళానాయక,

(ఏవమితి) లక్ష్మ్యపేక్షయాభూమ్యాదీనామపి శేషత్వాభిప్రాయేణ పృథగుక్తిః, యథా, (౧) "యాభిస్త్వం స్తనబాహుదృష్టిభిరరివస్వాభిః శ్రియం శ్లాఘసే" ఇతి.

విష్ణుచ్చిత్తీయాయిరుక్కై (౧) "పిత్తర్ పనిమలర్ మేల్ పావైక్కు" ఎన్నక్కడవతిఱే. ఇవ్వాల్లభ్యమ్. పురుషకారభావత్తుక్కుమ్ ప్రాప్యత్తైక్కుముఱుప్పాయిరుక్కుమిఱే. (ఏవమ్భూత) ఏవంవిధ వైలక్షణ్యోపేతైకళాన. (భూమినీళానాయక) (౨) "వడివిణై యిల్లామలర్ మకళ్ మత్తై నిలమకళ్" ఎన్నక్కడవతిఱే. కీళ్ "శ్రీవల్లభ" ఎన్ఱతు, ఇఙ్గు "నాయక" ఎన్గిఱతు – ఇవర్కళ్ పక్కల్ ముత్తైయాలే పరిమాఱుకైయుమ్, అవళ్ పక్కల్ ముత్తై కెడప్పరిమాఱుకైయుమ్; ఇమ్ముత్తై కేడుతనక్కు ఇవర్కళ్ తజ్ఞై యెఱ్ఱితికొడుత్తిఱేయిరుప్పతు.

థ్నః" (3) "మత్కృతే కాకమాత్రేతు," (౪) "యదిరామస్సముదాంతామ్," (౫) "దుష్కరంకృతవానాతిమః" ఇత్యాదిభిస్తాత్పర్యవృత్త్యావ్యజ్యతే.

నిత్యనియతప్రాధాన్య తారతమ్యక్రమేణ శ్రియాసహైకాసనస్థదేవ్యతచ్ఛాయాసంకాశతయాదర్శయతి (ఏవంభూతేతి). తదాహుః (౬) "దేవిత్వామనునీళయాసహ మహీదేవ్యస్సహస్రంతథా" ఇతి. ఉపదిశ్యమానధర్మాధారాదతిదిశ్యమానధర్మాధారస్య స్వతఃప్రాప్తవైషమ్యావిరోధేన సామ్యంవ్యవస్థాప్యమ్. పరరూపేపి దేవీత్రయసంబంధః ప్రమాణసంమతః. యథోక్తంబలపాంచరే । "దేవోవైకుంఠనాథస్తు అనంతాసనసంస్థితః । సేవ్యశ్శ్రీభూమినీళాభిః పార్శ్వదుర్గాద్యైస్తుచాఖిలైః ॥ శంఖచక్రధరోనిత్యం జానున్యస్తకహస్తవాన్। అభయప్రదహస్తశ్చ నీలజీమూతసన్నిభః॥ ధ్యాతవ్యోనిత్యలోకస్థాభుక్తిముక్తిఫలప్రదః" ఇతి. నిత్యగ్రంథోక్తధ్యానేతు "నాగభోగేవిన్యస్తవామభుజమ్" ఇత్యేతత్సంహితాంతరమూలమ్. ఏతేనవర్ణభుజాది విప్రతిపత్తిరపినిరస్తా. అచింత్యాశక్తేరీశ్వరస్య స్వచ్ఛందవృత్తేః పరసంజ్ఞిత

(౧) తి-నె-౧౮. (౨) తి-వాయ్-౯-౨-౧౦ (3) రా-సు-3౮-3౯.
(౪) రా-సు. (౫) రా-సు-౧౫-౫ (౬) శ్రీగుణరత్నకో-౨౬.

మూ;— స్వచ్ఛన్దానువృత్తిస్వరూపస్థితి ప్రవృత్తిభేదా

అథపరిజనః;-సజాతీయవిజాతీయ వ్యావర్తకాకారవిశిష్టమ్స్వరూపమ్; తస్య ప్రతినియతకాలసమ్బన్ధః-స్థితిః, ఈశ్వరేచ్ఛాంజ్ఞాత్వా అనువర్తన్తే నిత్యసిద్ధాః; సంసారిణస్తు తదనభిజ్ఞాః, తత్సఙ్కల్పాత్ప్రవర్తన్త ఇతి భిదా అభిప్రేతా. (భేదః) స్వరూపస్థితిప్రవృత్తివిశేషః, యద్వా సంసారి

(స్వచ్ఛన్దానువృత్తి) ఇప్పడిప్పిరాట్టియారోడే చేర్త్తియే తఙ్గళుక్కు స్వరూపలాభమాయ్ అవర్కళోడే ఒక్కలవిరుక్కైక్కు ఒడువమానమాయిరుక్కిఱ పరిజనత్తైచ్చొల్లుకిఱతు. (స్వచ్ఛన్దానువృత్తి) నిత్యసూరికళ్ ముదలైయ అద్ధుపరిమాఱుమవర్ కళాకైయాలే స్వచ్ఛన్దానువృత్తికళ్. సంసారికళ్ ముదలైయ అఱియామైయాలే సఙ్కల్పానువృత్తికళ్. స్వచ్ఛన్దానువృత్తి స్వరూపస్థితిప్రవృత్తిభేదఙ్గళావతు — ఈశ్వరన్ యావర్ శిలరైక్కొణ్డు యాతొరడిమైకొళ్ళ నినైత్తిరుక్కిఱాన్, అన్నవడిమైక్కనురూపమాన

రూపేపి తత్తత్ప్రతిపత్త్యర్థం తత్తత్సంహితోక్తా విశేషానాన్యోన్యం బాధమర్హన్తి, యథా నరసింహరూపే సప్తసప్తతిభేదాః, యథా చ "కృష్ణరూపాణ్యనంతాని" ఇత్యుచ్యతే, ఏవం పరవ్యూహాదిష్వపి యథోపదేశం సర్వస్య సత్యత్వం. గీయతే చ (౧)"పశ్య మే పార్థ రూపాణి శతశోథ సహస్రశః" ఇతి.

క్వచిద్వల్లభతయా క్వచిన్నాయకతయా నిర్దేశస్య తత్తద్ద్వ్యనుగుణం తాత్పర్యం గ్రాహ్యమ్. ఏవం దేవీపర్యన్తైరామ్రేడితాతిశయస్య పరమభోగ్యస్య అరణ్యచంద్రికాత్వప్రవాదాసాయ నిత్యభోక్తృవర్గమాహ (స్వచ్ఛందేతి). సూరయోహి స్వామ్యభిమతం స్వయం సాక్షాత్కృత్వా ఆత్మాత్మీయం సర్వం తదర్థం వినియుజ్య తమనువర్తంత ఇతి జ్ఞాపనాయ స్వచ్ఛందానువృత్తీత్యుక్తమ్. (స్వశబ్దః) పూర్వోక్తవదీశ్వర విషయః. స్థితిరిహ-స్వరూపస్య సర్వకాలానువృత్తిః. ప్రవృత్తిరేషాం కైంకర్యరూపో వ్యాపారః. స్వరూపాదీనాం భేదః తత్తత్ప్రతియోగ్యపేక్షయా విలక్షణవ్యవ

(౧) గీ-

మూ;- అశేషశేషవైకరతిరూపనిత్యనిరవద్యనిరతిశయజ్ఞానక్రియైశ్వర్యా

భ్యోనిత్యానాం వ్యావర్తకధర్మాః, స్వచ్ఛన్దానువృత్తిస్వరూపస్థితిప్రవృత్తయ ఇత్యర్థః. నిత్యనిరవద్యేతి - ముక్తవ్యావృత్తిః. (క్రియా) కైఙ్కర్యమ్. (ఐశ్వర్యమ్) దేహేన్ద్రియాదినియమనమ్.

స్వరూపముమ్ స్థితియుమ్ ప్రవృత్తియుమాయిరుక్కై. (౧)"భావజ్ఞేనకృతజ్ఞేన" ఎన్నక్కడవతిఱే. (అశేషశేషవైకరతిరూప) ఈశ్వరనడిమైకొళ్ళ మాట్టాతు అవ్వోలడిమైకళిల్ వ్యవస్థితరాయిరుక్కు మత్తవైపోక్క, అవ్వాదరత్తైప్పార్త్తాల్ సర్వశేషవృత్తియిలుముణ్డానవాదరత్తైయే వడివాకవుడైయరాయిరుప్పర్కళ్.

దాస్యోపకరణఙ్గళై చ్చొల్లుకిఱతుమేల్. (నిత్య) ముక్తరైప్పోలే ఒరుకాలల్లామల్ ఒరుకాలుణ్డాకైయన్నిక్కే ఎప్పోతుముణ్డాయిరుక్కై. (నిరవద్య) జ్ఞానాదికళ్ స్వోత్కర్షహేతువాయిరుక్కైయన్నిక్కే "ప్రహర్షయిష్యామి" ఎన్గిఱకైఙ్కర్యత్తుక్కు అనుకూలఙ్గళాయిరుక్కై. †(నిరతిశయజ్ఞాన) అడిమైక్కు ఉప్పాన అసఙ్కుచితజ్ఞానమ్. (క్రియా) జ్ఞానానుకూలమాన వ్యాపారమ్. (ఐశ్వర్య) ఉభయత్తుక్కుమ్ సదృశ

శరీరహేతుభూత ఆకారః. అశేషేత్యాదికం వ్యాఖ్యాతమ్. స్వరూపనిత్యత్వస్య సర్వాత్మసాధారణత్వేపి సూరిషు విశేషత ఉక్తేన సదా సర్వజ్ఞత్వలక్షణేన నిత్యత్వేన ముక్తవ్యావృత్తిః, నిత్యనిరవద్యతయా వా. నిరవద్యత్వం దుఃఖాదిదోషగన్ధరహితత్వమ్. యథోక్తమ్- (౨)"హతాఖిలక్లేశమలైః స్వభావతః" ఇతి. జ్ఞానాదివిశేషణం వా నిత్యనిరవద్యత్వమ్; తేన కైఙ్కర్యే స్వాధీనస్వార్థకర్తృత్వభ్రమరాహిత్యసిద్ధిః.

జ్ఞానస్య నిరతిశయత్వమీశ్వరజ్ఞానవత్సర్వవిషయత్వమ్. క్రియాయా ఐశ్వర్యస్య చ నిరతిశయత్వం కైఙ్కర్యమాత్రస్థాప్యమ్. సర్వవిషయత్వే తు పరవత్సర్వశరీరత్వాదిప్రసంగః. అత ఏవ శక్తానామపి జగద్వ్యాపారేషూదాసీనత్వమిత్యాపాతాస్తికపక్షోపి నిరస్తః. ప్రవృత్తిశబ్దేన క్రియాయాః పృథఙ్నిర్దిష్టత్వాదత్ర క్రియావిషయమైశ్వర్యమితి వా యోజ్యమ్; తదప్యేషాం పరార్థం పరాధీనం చ.

---

†(పా) అజ్ఞరాయ్ అక్రియరాయిరుక్కులుమిరుప్పర్కళ్.

(౧) రా-అ౧౫-౨౯. (౨) స్తో-౮.

మూ:- ద్యనంత † (కల్యాణ) గుణగణ శేష శేషాశనగరుడప్రముఖ నానావిధానన్త పరిజనపరిచారికాపరిచరిత చరణయుగళ,

(శేషాశనః) సేనాపతిః. ఛత్రచామరపాదుకాపతద్గ్రహధారణాదిభేదేన నానావిధాః; తత్రపకైకకోటినివిష్టాశ్చ అనన్తాః. విమలాద్యభిప్రాయేణోక్తమ్ (పరిచారికేతి).

మూన నియమన. సేనై ముతలియార్ పిరమ్ముఖమ్ కై యుమనూయ్ వీఆరై నియమిక్కుమతువుమ్ అజ్గుత్తైక్కు ఉప్పాయిరుక్కుమిజే. * ఆదిశబ్దత్తాలే అనుక్తజ్గళాన గుణవిశేషజ్గళై నినైక్కిఅతు.

(అనన్త) ఈశ్వరనుక్కు రక్షణవిషయమాన గుణజ్గళుక్కుత్తొకై యిల్లాతాప్పోలే కైజ్కర్యానుగుణజ్గళాన గుణజ్గళుక్కు త్తొకై యిన్ఱిక్కే యిరుకై. (గుణగణ) ఈశ్వరనుడై యరక్షణవిషయమాన గుణజ్గళుక్కుప్పోలే తిరళ్ తిరళాకవత్తికై యొత్తియ, తనిత్తనియే కాణవరితాయిరుక్కై. (శేష)తిరువనన్దాళ్వాన్. (శేషాశన) సేనై ముతలియార్. (గరుడ) పెరియతిరువడి, (ప్రముఖ) ఇవర్కళ్ తొడక్కమాన (నానావిధ) చణ్డాదిద్వారపాలర్కళ్ కుముదాదిగణాధిపర్కళ్ ముతలానపివిధభేదజ్గళ్. (అనన్తపరిజన) గుణజ్గళుక్కుత్తొకై యిల్లాతాప్పోలే ఇవర్కళుక్కుమ్ తొకై యిన్ఱిక్కేయిరుకై.

(పరిచారికాపరిచరిత చరణయుగళ) ఏవంవిధజ్ఞానాదికళై యు

ఆదిశబ్దేన కైంకర్యానుగుణబలవీర్యాది సంగ్రహః. తత్ర శేషాదిశేషనియతాసంఖ్యాతావాంతరేచ్ఛాదివైచిత్ర్యాభిప్రాయేణ అనంతగుణగణశబ్దః. శేషాదీనాంవిశేషాః (౧) "తయాసహాసీనమ్" ఇత్యాదిశ్లోకేషు ద్రష్టవ్యాః. ఆసనవాహనసేనేశద్వారపాలాదిభేదేననానావిధత్వమ్; అనంతత్వమిహ అసంఖ్యాతత్వమ్ పరిజనాశ్చత్రధారకాదయః. పరిచారికాః-అనుగ్రహావిమలాద్యాః. తథా కాంతివారుణీసూత్రవతీరుదాసుకీర్తిప్రభృతయశ్చ పాదిపత్న్యః. తా అపిహి తేషాం యథార్హంసాక్షాత్ పురస్వామినేవార్థాః. ఏవం (౨) "గుణైర్దాస్యముపాగతః" ఇతిన్యాయేనస్వామివిగ్రహగుణైరపి కైజ్కర్యేప్రేరితత్వమభిప్రేత్యాహ (పరిచరితచరణయుగళేతి).

† ఖణ్డలితమధికమ్.   (౧) స్తో-౭-   (౨) రా-కి-౪-౧౨.

మూ; — పరమయోగివాఙ్మనసాఽపరిచ్ఛేద్య స్వరూపస్వభావ,

ఉక్తస్వరూపరూప గుణవిభూషణాదీనాం పరత్వసౌలభ్యసాధారణత్వాత్, దివ్యలోకవిశేషాత్పూర్వం తదుభయమాహ (పరమేతి). (పరమస్వరూపమ్) నియన్తృస్వరూపమ్. (పరమస్వభావః) సౌలభ్యనిరూపకాదన్యోనిరుపాధికధర్మః – స్వభావః. పరమయోగీత్యాదికమ్ –

డైయ విమలాదికళ్; (౧) "శతంమాలాహస్తాః" ఎన్గిఱపడియే * మతిముకమడన్దైయరెన్న, స్రూతవతీముతలాన ఇవర్కళ్ మహిషికళెన్న; ఇవర్కళాలే అడిమైశెయ్యప్పట్టఎమ్బెరుమానైయుడైయ తిరువడికళైయుడైయ వనే. ఇవర్కళ్ తామ్ పరస్పర భోగత్తుక్కు ఉఱుప్పాకైయన్ఱిక్కే అఙ్గుత్తైక్కు ఉఱుప్పాయిరుప్పరితే. * అయర్వఱుమమరర్కళతిపతి యెన్ఱితే ఎమ్బెరుమ్.

పరమేతి) సూరిభోగ్యమాన కైఙ్కర్యత్తినుడైయ స్వరూపమ్ శొల్లిప్పుక్కు, అన్దకైఙ్కర్యత్తుక్కు వర్ధకమాన దేశవిశేషత్తై చ్చొల్లుకిఱతుమేల్. (పరమయోగివాఙ్మనసాపరిచ్ఛేద్య స్వరూపస్వభావ (౨) "ముక్తానాం లక్షణంహ్యేతచ్ఛ్వేతద్వీపనివాసినామ్" ఎన్గిఱసనకాదికళుడైయ వాఙ్మనస్సుక్కళాల్ పరిచ్ఛేదిక్క వొణ్ణాతస్వరూపస్వభావఙ్గళైయుడైత్తాయిరుక్కై. అతావతు – పఞ్చోపనిషన్మయమ్, శుద్ధసత్త్వమయమెన్ఱితిరళనినైత్తల్, శొల్లుతల్ శెయ్యుమత్తనైయొழிయ "ఏవంస్వరూపమ్, ఏవంస్వభావమ్" ఎన్ఱు పరిచ్ఛేదిక్కవరితాయిరుక్కై.

ఏవన్నిత్యవిగ్రహాదియుక్తస్యనిత్యసూరిసేవ్యస్య ముక్తగమ్యస్నివాసస్థానమాహ (పరమేతి). పరమయోగివాఙ్మనసా పరిచ్ఛేద్యస్వరూపస్వభావేతి సంబుద్ధ్యంతం కేచిద్వ్యాచక్షతే; తద్వాపూర్వోక్తానాంసర్వేషాంపరత్వసౌలభ్యోపయోగిత్వజ్ఞాపనాయతదుభయంస్వరూపస్వభావ శబ్దాభ్యాం వివక్షితమ్. స్వరూపనిరూపకం నిరూపిత

(౧) కౌషీతకీ.

మూ; - స్వాభిమతవివిధవిచిత్రానన్తభోగ్యభోగోపకరణభోగస్థానసమృద్ధా

దేశవిశేషణంవా. తథా - శ్రీవైకుణ్ఠగద్యోక్తేః. తదా, స్వరూపమ్ - సన్నివేశవిశేష విశిష్టద్రవ్యమ్. తస్యభోగ్యతాప్రకారః - స్వభావః. వివిధత్వంజాతిభేదః. ఏకైకస్యవ్యక్త్యానన్త్యమ్-అనన్తశబ్దార్థః; ఆశ్చర్యతా

పఞ్చోపనిషణ్మయమాకైయాలే ఏకద్రవ్యమెన్నవొణ్ణాతు. అనేకద్రవ్యోపచయాత్మకమాకైయాలే నిత్యమెన్నవొణ్ణాతు. అవస్థాన్తరాపత్తియిల్లామైయాలే పరిణామస్వభావమెన్నవొణ్ణాతు. భగవత్సఙ్కల్పత్తాలే శిలవుణ్డాక చ్చొల్లుకైయాలే ఏకరూపమెన్నవొణ్ణాతు. ఆకైయాల్ అళవుడైయ రాయిరుక్కుమ్ పరమయోగికళాలుమ్ పరిచ్ఛేదిక్కవొణ్ణాతాయిరుక్కుమాయ్త్తు దేశమ్.

(స్వాభిమత) (౧) “ అన్బర్ అమర్న్దుఱైకిన్ఱ ” ఎన్గిఱపడియే ఆదరిత్తువర్త్తిక్కుమ్పడియాలే అభిమతమాయ్. (వివిధవిచిత్ర) నానావిధమాయ్, (అనన్త) ముడివిన్ఱిక్కేయిరుప్పతాన. (భోగ్యభోగోపకరణభోగస్థానసమృద్ధ) భోగ్యఙ్గళానవప్రాకృతశబ్దాదివిషయఙ్గళెన్న, భోగోపకరణఙ్గళాన శూట్టునన్మాలైకళ్ పరిజనపరిచ్ఛదాదికళెన్న, భోగస్థానఙ్గళాన

స్వరూపవిశేషకంచేతి ధర్మవర్గద్వయంవా. ఏవంసతిపూర్వోక్తమేవముఖాన్తరేణావసరే నిగమితంస్యాత్. ఇతోఽపరమనుక్తపరమవ్యోమప్రకర్షకథనమ్. తథాచతద్విశేషణతయైవ సప్తమ్యన్తత్వేన శ్రీవైకుంఠగద్యేప్యేతత్పఠితమ్. పరమయోగినః సాక్షాత్కృతపరబ్రహ్మస్వరూపాశ్శ్వేతద్వీపవాసినః. (౨) “యేతుముక్తాభవన్తీహనరాభరతసత్తమ । తేషాంలక్షణమేతద్ధియచ్ఛ్వేతద్వీపవాసినామ్” ఇతిహిస్మర్యతే. పరమవ్యోమ్నస్స్వరూపంశుద్ధసత్త్వమయమ్. తమసఃపరస్యాపిపరమవ్యోమస్వరూపస్యాపరిచ్ఛేద్యత్వమూర్ధ్వాదిభాగేనవ్యవస్థాప్యమ్. తత్స్వభావోభోగ్యతమత్వాదిరూపః. వివిధశబ్దోభోగ్యప్రభృతిషు త్రిష్వప్యన్వేతవ్యః. భోగ్యమప్రాకృతం స్పాశ్రియం

(౧) తి-వాయ్-౭-౧౦-౧. (౨) భగ-

మూ:- నన్తాశ్చర్యానన్తమహావిభవానన్తపరిమాణనిత్యనిరవద్యనిరతిశయ

రూపేణ ఆనన్త్యం వా. విభవః- ఆయతినాద్బహిః భోగ్యసమృద్ధిః. (నః) స్థానాదివ్యతిరిక్తరథాదిసమృద్ధిర్వా. (నిత్యమ్) నిత్యసంస్థానమ్. (నిరవద్యేతి) అవద్యాదయోనత్ర సన్తీత్యర్థః. (నిరతిశయేతి) అనుత్తమవత్

అప్రాకృతమాన తిరుమణ్డపాద దేశవిశేషఙ్గళై, ఇవన్ ప్రాలే సమృద్ధమాయిరుప్పదుళ్ళ. (అనన్తాశ్చర్య) అళవిఱన్దవాశ్చర్యత్తైయుడైత్తాన.

(అనన్తమహావిభవ) అనన్తఉద్యాననదీతటాకాది లక్షణమాన విభవత్తై యుడైత్తాయిరుక్కై. అనన్తాశ్చర్యమాకైయావతు - కృతకమెన్తాతల్, నవమెన్తాతల్, పురాతనమెన్తాతల్ శొల్లవొణ్ణాతే అకృత్రిమమాయ్ ప్రతిక్షణమపూర్వమాయిరుక్కై. మహత్త్వమావతు-ఇవన్ఱుళ్ ఓరొన్తే భోక్తాక్కళాలనుభవిత్తు ముడిక్కవొణ్ణాతాయిరుక్కై. (అనన్తపరిమాణ) ఆయామవిస్తారఙ్గళాల్ అళవిఱన్దిరుక్కై. (నిత్యనిరవద్యనిరతిశయవైకుణ్ఠనాథ) సదాఏకరూపమాయ్ హేయప్రత్యనీక

శబ్దాది. తదుపస్థాపకతయా స్వీకృతాని భోగోపకరణాని. భోగస్థానాని క్రీడాపర్వతాదీని. స్వరూపగుణసంస్థానాది వైచిత్ర్యాతిశయేననిత్యమపూర్వవదనుభావ్యతయా అనన్తాశ్చర్యత్వమ్.

ప్రత్యేకంమహద్భిరసంఖ్యాతైశ్చ రత్నభూషణభద్రాసనాదిభిర్భోగాదనన్తమహావిభవత్వమ్. పర్యంకవిద్యాదిషుహి విచిత్రనదీహ్రదసభాదివిశిష్టం ముక్తగమ్యం స్థానముపదిశ్యతే. "సహస్రస్థూణేవిమితేద్రుఢ ఉగ్రేయత్ర దేవానామధి దేవఆస్తే" ఇతిచ తలవకారాహఅధీయతే. పూర్వోక్తాపరిచ్ఛేద్యత్వే హేతురనన్తపరిమాణత్వమ్. అనిత్యసావద్యస్థానాన్తరవ్యవచ్ఛేదార్థమిహనిత్యనిరవద్యత్వోక్తిః. అత్ర పంచోపనిమత్రప్రతిపాద్యానాం భూతానాం తత్సంఘాతరూపాణాంచ తేషాం చిద్భగవన్నిత్యేష్టత్వేన నిత్యత్వమవిరుద్ధమ్. త్రిగుణవత్కార్యాణాం భగవత్స్వరూపతిరోధానాది హేతుత్వాభావాన్నిరవద్యత్వమ్. నిరతిశయత్వం స్థానగుణైస్సర్వ

మూ:—వైకుణ్ఠనాథ!,

మాయ్ సర్వప్రకారత్తాలుమతి శయితమాన శ్రీవైకుణ్ఠత్తుక్కునాథ నానవనే.

పరమపదత్తిల్ భోక్తాక్కళై చ్చొల్లాతొళిన్దతు (౧) "ఒణ్డొడి యాళ్ తిరుమకళుమ్ నీయుమేనిలానిఱ్ప" ఎన్గిఱపడియే ఇవర్ కళ్ భోగత్తుక్కు క్కై తోడుమానమానవాకార మొళ్రియయు, "అహమ్, మమ" ఎన్గిఱవప్పారిల్లామైయాలే. ఆనాల్, శ్రుతి (౨) "అన్నాదః" ఎన్ఱు భోక్తాక్కళై చ్చొల్లియిరున్తదేయెన్నిల్; తాన్ - అజ్ఞర్కళుక్కు ప్రసిద్ధనాదకళాలో

స్పర్వస్థానాతిశయిత్వమ్. యథోక్తం మహాభారతే "రమ్యాణి కామచారాణి విమానానిసభా స్తథా" ఇత్యుపక్రమ్య "ఏతేవై నిరయాస్తాత స్థానస్య పరమాత్మనః" ఇతి, "ఆత్మా కేవలతాం ప్రాప్తో యత్రగత్వా నశోచతి । ఈదృశం పరమం స్థానం నిరయాస్తే చతాదృశాః" ఇతిచ.

"కుఠి-గతిప్రతిఘాతే" ఇతి ధాతుః, గతిరవగతిః, జ్ఞానప్రతిఘాతక కర్మప్రసంగరహితా నిత్యసూరయోవికుంఠాః, తైస్సంబంధాదత్ర వైకుంఠశబ్దః-అప్రాకృతస్థానపరః. (౩) "విజ్ఞానసారథిర్యస్తు మనఃప్రగ్రహవాన్నరః । సోఽధ్వనః పారమాప్నోతి తద్విష్ణోః పరమంపదమ్" ఇత్యాదిభి స్తత్సిద్ధిః. అత్ర హి వ్యతిరేక విభక్తి స్స్వారస్యాత్ పరమేవ్యోమ నిత్యాదిభిరైకార్థ్యాచ్చ పరమపదశబ్దోన పరమాత్మ స్వరూపపరః; "నాకస్యపృష్ఠమారుహ్య గచ్ఛేద్బ్రహ్మసలోకతామ్" "దివ్యంస్థానమజరంచాప్రమేయమ్" (౪) "ఏకాంతినః" ఇత్యారభ్య "తేషాంతత్పరమంస్థానం యద్వై పశ్యంతిసూరయః" ఇత్యాదిభిస్థానవిశేషస్య స్పష్టోక్తేః, నచైతేషామండాంతర్వర్తిభగవల్లోకవిషయత్వమ్; తదంతర్వర్తినాం సర్వేషాముత్పత్తి వినాశశ్రవణాత్, ఏతస్యచ నిత్యత్వాక్షరత్వాజరత్వోక్తేః, "అండంభిత్వాతథోర్ధ్వగతా" ఇత్యాదిభిరండబహిర్భూతత్వసూచనాచ్చ. తథాపి త్రిగుణాంతర్భావోఽస్త్వితిచేత్తన్న; తమస్తత్వాదవర్ణానాం సుబాలోపనిషదిః పళయప్రతిపాదనాత్ ముక్తగతౌ శివర్ణ

(౧) తి-వాయ్-౪-౯-౧౦. (౨) తైత్తి-భృగు-
(౩) కఠ-౧-౩. (౪) వి-తు-౧

మూ. —స్వసఙ్కల్పానువిధాయిస్వరూపస్థితిప్రవృత్తి

అఖిలభూవిభూతేః,— నియమనం ధారణఞ్చసిద్ధమ్, (స్వసఙ్కల్పేతి). శేషత్వమాహ (స్వేతి). కాలస్య ప్రకృత్యనన్తరాసుక్తిః

పాతి భోగోపకరణమాయిరుక్కు మిరుప్పపురుషార్థమాకైయాలే శొల్లి యప్రత్తినై. అజ్ఞసన్తాకిల్ "అహమన్నమ్" ఎన్ఱత్తోడు విరోధిక్కు మిఱే.

(స్వసఙ్కల్పేతి) ఇప్పడి అప్రాకృతమాన నిత్యవిభూతియుక్త నుక్కు ఆవశ్యకమాయ్ లీలారసహేతువాన లీలావిభూతియోగమ్ శొల్లుకిఱాను మేల్. (స్వసఙ్కల్పానువిధాయి స్వరూపస్థితిప్రవృత్తి) స్వసఙ్కల్పత్తైప్పిన్ శెన్ఱుళ్ళ స్వరూపస్థితిప్రవృత్తి కళైయుడైత్తాయ్.

కపాలప్రభృతతమఃపర్యంతం తత్త్వభేదేన గంతవ్యదేశాభిధానాత్, (౧) "ఆదిత్యవర్ణం తమసః పరస్తాత్" (౨) "తమసఃపరమో ధాతా శంఖచక్రగదాధరః" ఇత్యాదేశ్చ. నాథ-ఈశ్వరః-"నాథృ నాధృ యాచ్ఞోపతాపైశ్వర్యాశీష్షు" ఇతి నాథతేరైశ్వర్యార్థత్వ వచనాత్. తస్మిన్ దివ్యదేశే భగవత ఐశ్వర్యం స్వేనాప్యపహ్నోతుమశక్యమితి భావః.

ఏవం నిత్యవిభూతియోగ ఉక్తః, అథ తత్ప్రతిద్వంద్విలీలావిభూతియోగం నదన్ (3) "కారణం తు ధ్యేయః" (౪) "యో బ్రహ్మాణం విదధాతి పూర్వమ్" ఇత్యాదిప్రసిద్ధస్య ముముక్షుసమాశ్రయణీయస్య (౫) "యతో వా ఇమాని భూతాని జాయంతే" (౬) "జన్మాద్యస్య యతః" ఇత్యాద్యుక్తం లక్షణమప్యాహ (స్వసంకల్పేతి). బద్ధానామీశ్వరాభిమతాప్రియాః ప్రవృత్తిరితి జ్ఞాపయితుమచిత్సమభివ్యాహారేణ సర్వచిదచిత్సాధారణం పరిజ్ఞానేన సంకల్పానువిధాయిత్వముక్తమ్. ప్రకృత్యాదీనాం స్వరూపస్థిత్యోరీశ్వరనిత్యేచ్ఛావశేన నిత్యసిద్ధత్వమిహాభిప్రేతమ్. ప్రవృత్తిస్తు సంకల్పజన్యత్వమ్. ప్రకృతేస్స్వరూపం త్రైగుణ్యేన నిరూప్యమ్. సంసారిపురుషస్య తు సంకుచితజ్ఞానత్వేన. కాలస్య తు కలాముహూర్తాదిమయత్వేన. త్రయాణాం స్థితిః పూర్వవత్. ప్రవృత్తిర్వ్యాపారః. అత్ర ప్రకృతిగ్రహణం ప్రాకృతానామప్యుపలక్షణమ్. తేన నారాయణశబ్దేన

(౧) పురుషసూ. (౨) రా-యు-౧౧౪-౧౫. (3) అథర్వశిఖా.
(౪) శ్వే-౬-౧౮. (౫) తై-భృగు- (౬) బ్రహ్మసూ-౧.౧-౨.

మూ:— స్వశేషత్వైకస్వభావప్రకృతిపురుష కాలాత్మక

ప్రకృతియావతు—సత్త్వాదిగుణత్రయాత్మకమాయ్ అనన్తమాయ్ విచిత్రమాన అవస్థా-విశేషరూపపరిణామత్తుక్కు సమర్థమాయిరుక్కుళ్ళ ప్రధానమ్. ప్రకృతిక్కు స్వరూపమావతు - సత్త్వాదిగుణమాన జడత్వమ్. స్థితియావతు— చేతనరుక్కు భోగమోక్షసాధనానుష్ఠానత్తుక్కుమ్ ఫలానుభవత్తుక్కు ముపకరణమాయిరుక్కై. ప్రవృత్తియావతు - తదర్థమాక భోగ్యభోగోపకరణ భోగస్థాన రూపేణపరిణమిక్కై.

సంసారిచేతననుక్కు స్వరూపమావతు - అచిద్విశిష్టాకారత్వమ్. స్థితియావతు - అనాదికాలమ్ ధరిక్కై, ప్రవృత్తియావతు - పుణ్యపాపరూపకర్మానుష్ఠానమెన్న, తత్ఫలానుభవమెన్న; ఇవై. కాలత్తుక్కు స్వరూపమావతు - అచిత్త్వమ్. స్థితియావతు - చేతనాచేతనఙ్గళినుడైయ పరిణామఙ్గళుక్కు నిర్వాహకమాయిరుక్కై. ప్రవృత్తియావతు— నిమేషకలాకాష్ఠాదిరూపత్తాలే ఉత్పత్తివినాశాదికళై ప్రవర్తిప్పిక్కై.

(స్వశేషత్వైక స్వభావ) అనన్యార్హశేషమాయిరుక్కై. (ప్రకృతిపురుషకాలాత్మక) ఇప్పడిప్పట్ట ప్రకృతిపురుష కాలస్వరూపమాయ్,

---

"నరాజ్ఞాతానితత్త్వాని" ఇత్యాద్యుక్తనిరుక్తిస్స్యాత్యతే; ప్రకృత్యాత్మకజగదుక్త్యా వాకాయస్తత్త్వసంగ్రహః. లీలావిభూతేరశేషత్వాన్న శేషత్వ భ్రమసంభవస్థానత్వాత్తదపనోదనాయాऽత్ర స్వశేషత్వైక స్వభావత్వముక్తమ్. శేషత్వస్య శరీరలక్షణత్వసిద్ధ్యై యావత్సత్తాకత్వమిహావివక్షితమ్. తథానిరుపాధికాన్యశేషత్వ రాహిత్యంచ. అత్రశరీరస్వభావేష్వాధేయత్వాదిషు సంకల్పానువిధాయిత్వోక్త్యా నియామ్యత్వలాభః శాబ్దమ్. ఆధేయత్వమప్యభిప్రేతమ్.

ప్రకృత్యాత్మకత్వం భోగ్యభోగోపకరణాదౌ. సమష్టివ్యష్టిపురుషవిభాగరూపతయా పురుషాత్మకత్వం భోక్తృవర్గే. అత్రభోక్తృత్వం కర్మోపాధికమ్.

మూ; — వివిధవిచిత్రానన్త భోగ్యభోక్తృవర్గభోగోపకరణ భోగస్థాన రూపనిఖిల జగదుదయవిభవలయలీల,

---

ప్రకృతిపురుషయోస్సంయోగవియోగహేతుత్వాత్.(౧) "తస్యైవ యేన్యేనధృతేవియుక్తే రూపాన్తరమ్" ఇతి హ్యుచ్యతే. శబ్దస్పర్శాదిరూపేణ -వైవిధ్యమ్. తదవాన్తరభిదయా-విచిత్రత్వమ్. నిఖిలశబ్దేన - బ్రహ్మాదివ్యావృత్తిః.

(వివిధ)అతఏవవివిధమాయ్(విచిత్ర)విచిత్రమాయ్. (అనన్త) అనన్తమాయిరుస్సుళ్ళ. (భోగ్య) భోగ్యమెన్న (భోక్తృ) భోక్తృవర్గమెన్న, (భోగోపకరణ) భోగోపకరణఙ్గళెన్న, (భోగస్థాన) భోగయోగ్యమానస్థాన విశేషఙ్గళెన్న, (రూప) ఇవఱ్ఱై వడివాకవుడైయ. (నిఖిలజగదుదయ విభవలయలీల) సకలలోకఙ్గళినుడైయ ఉత్పత్తిస్థితి

పరమపదేతు నిరుపాధికభోక్తౄణాం సతామప్యనుక్తిస్తత్రత్యానాం స్వాధీనస్వార్థభోక్తృత్వభ్రమరాహిత్యాభిప్రాయేణ. క్షణలవాదిరూపకాలావచ్ఛేదేషు కాల్యాత్మకత్వమ్. తేషాంజగచ్ఛబ్దేనగ్రహణం అభూదస్తిభవిష్యతీత్యాదిరూపేణ జగద్విశేషణత్వ ప్రతీత్యనుసారాత్. వ్యాప్తస్యాపి కాలస్య లీలావిభూతిమాత్రే పఠనమ్. (౨) "కాలంసపచతేతత్రనకాలస్తత్రవైప్రభుః" (౩)"కలాముహూర్తాదిమయశ్చకాలో నయద్విభూతేః పరిణామహేతుః" ఇతి. నిత్యవిభూతెరకాలకాల్యత్వ జ్ఞాపనార్థమ్. తత్రతత్తదనిత్యసద్భావేపి లీలావిభూతి వత్కాలనియమోనాస్తీతి విశేషః. భోగ్యప్రభృతిసర్వం ప్రత్యేకంవివిధమ్. తత్తదవాంతర విశేషవివక్షయా విచిత్రతోక్తిః; ఆశ్చర్యతయావా; (౪) "జగదేతన్మహాశ్చర్య రూపంతస్యమహాత్మనః" ఇతిహ్యుచ్యతే. ఏకైకవర్గవ్యక్తీనా మసంఖ్యాతత్వా దనంతత్వమ్. భోగ్యభోగోపకరణాదీనిపూర్వవత్. ప్రాకృతత్వాదిరిహ విశేషః. భోగశ్చాత్ర సుఖదుఃఖానుభవాత్మకః.

మహదాదీన్య నంతబ్రహ్మాణ్డాదీనిచ సంగృహ్ణతానిఖిలశబ్దేన కతిపయజగత్కారణవిరించాదివ్యావృత్తిః. నిఖిలజగదుదయాదేరేకైకస్యైవ బ్రహ్మలక్షణత్వే

---

(౧) వి-పు-౧-౨-౨౪ (౨) భార-మోక్ష. (౩) (౪) వి-పు-౫-౧౯-౭.

సంహారఙ్గళై లీలై యాక వుడైయవనే? విచిత్రమాకైయావతు - నానా విధమాయిరుక్కై. అనన్తమాకైయావతు - తొకైయిన్ఱిక్కేయిరుక్కై, భోక్తృవర్గమావతు - దేవాదిశరీరఙ్గళిలే అహంబుద్ధియాలే స్వతన్త్రరాయ్, శబ్దాదివిషయఙ్గళుక్కు భోక్తాక్కళాకై. బ్రహ్మాదికళుక్కు స్రష్టృత్వాదికళుణ్డాకిఱతు - ఈశ్వరనుక్కు ఉపకరణతయావల్లతు, స్వతన్త్రతయావల్ల. ఆనాల్ దుఃఖరూపమాయిరాతో వెన్నిల్, అవర్కళుక్కు తపఃఫలయాయ్వన్దతాకైయాలే సుఖరూపమాయిరుక్కుమ్. నిత్యవిభూతియోగత్తాల్ వన్దపూర్త్తియుడైయనాకైయాలే ఈశ్వరనుక్కు ఇతులీలైయాయిరుక్కుమ్. ఆక నారాయణశబ్దార్థమ్ శొల్లిఱ్ఱాయ్త్తు.

† (సర్వేశ్వరన్ తిరువడికళై ఆశ్రయిక్కలావతు-ఉపేయరుచియుమ్ ఉపాయాధ్యవసాయముముణ్డానాలాకైయాలే అతినుడైయ సిద్ధ్యర్థమాకముతల్ చూర్ణైయిలే పిరాట్టితిరువడికళిలే శరణమ్ పుక్కార్; ఇరణ్డామ్ చూర్ణైయిలే పిరాట్టిప్రసాదత్తాలే అత్తైప్రాప్తరానార్,

సంభవత్యపి వ్యష్టిసృష్ట్యాదినీత్యాసంభవంతీం భిన్నకతర్తృకత్వశంకాంనిరసితు మిహ త్రితయోక్తిః. జగన్నిష్ఠానాముదయవిభవలయానాంపరమపురుషలీలాత్వోక్తిస్సర్వశరీరతయా తత్తద్విశిష్టరూపేణ తత్తదవస్థాభవతీత్యుపాదానత్వ సూచనార్థా. పరిపూర్ణతయా ప్రయోజన నిరపేక్షస్యకథంజగద్వ్యాపార ఇతిశంకానిరసనాయ లీలాశబ్దః. (౧) "క్రీడతోబాలకస్యేవ" (౨) "క్రీడాహరేరిదంసర్వమ్" (౩) "హరే విహరసిక్రీడాకందుకైరివజంతుభిః" (౪) "లోకవత్తులీలాకైవల్యమ్" ఇత్యాదిభిస్తత్సిద్ధిః. లీలారూపప్రయోజనవత్త్వేప్యవాప్తసమస్తకామత్వంసర్వత్రావిహతేచ్ఛత్వమ్.

† "సర్వేశ్వరన్ తిరువడికళై" ఎన్నిఱతుముతల్ "ఎన్నుమపిట్టాన్" ఎన్నుమళవాక అధికపాఠమ్. (౧) వి-పు-౧-౨-౧౮. (౨) (౩)
(౪) బ్రహ్మసూ-౨-౩౩.

అనన్తరమ్, ఆశ్రయణీయరావారారెన్నుమపేక్షైయిలే(౧)"కారణన్తు ధ్యేయః" ఎన్నుమ్, (౨) "యో బ్రహ్మాణం విదధాతిపూర్వమ్" ఎన్నుమిత్యాదియాలే సకలజగత్కారణభూతనాన నారాయణనే ఆశ్రయణీయనాకవేణ్డుకైయాలే "అఖిలహేయ" ఎన్గిఱచూర్ణైయిలే నారశబ్ద వాచ్యజ్గళుక్కాశ్రయమాన దివ్యాత్మస్వరూపత్తైచ్చొల్లి, అనన్తరమ్ స్వరూపగుణఙ్గళుక్కు ప్రకాశకమాన దివ్యమఙ్గళవిగ్రహత్తైచ్చొల్లి, అనన్తరమ్, అవ్విగ్రహత్తుక్కు అలఙ్కారమానదివ్యాభరణఙ్గళైచ్చొల్లి అనన్తరమ్, ఏవంవిధమానవఴకుక్కుక్కావలాన దివ్యాయుధవర్గఙ్గళైచ్చొల్లి, అనన్తరమ్, ఇబ్భోగత్తైక్కట్టిలెరిత్తనిలావాకాతపడితలైనీర్ప్పాట్టిలే యిరున్దనుభవిక్కుమ్ మహిషికళైచ్చొల్లి, అనన్తరమ్ఇచ్చేర్త్తియఴకైక్కణ్డనుభవిత్తుత్తోన్ఱుమితికొణ్డుత్తు ఎడుత్తుక్కైనీట్టిప్పరిమాఱుమ్ దివ్యపరిజనఙ్గళైచ్చొల్లి, అనన్తరమ్ కైఙ్కర్యత్తుక్కేకాన్తమాయ్ తదర్థకముమానినిత్యవిభూతియైచ్చొల్లి, అనన్తరమ్ స్రష్ట్యాదికళుక్కు విషయమానలీలావిభూతినాథత్వత్తై ప్పేశియరుళినార్.

ఇనిఆశ్రయిక్కైయిఱేఉళ్ళతు; అవ్వాశ్రయణత్తుక్కు ఉపయోగియాన గుణఙ్గళైచ్చొల్లుకిఱతుమేల్ (అపారకారుణ్యేత్యాదియాలే). నడువే ఎట్టుగుణఙ్గళ్ శొల్లానిన్ఱతే; అవఴ్రాల్ శొల్లుకిఱతెన్నెన్నిల్; మేల్పణ్ణప్పుకుకిఱవాశ్రయణత్తుక్కుఉప్పాయ్, కీఴ్చ్చొన్నవఴైఅనుభావిక్కిఱతు మాయిరుక్కిఱతు. కీఴ్ ఆశ్రయణీయనైచ్చొల్లిఴ్రాకిల్, అనన్తరమ్ ఆశ్రయిక్కవమైయాతోవెన్నిల్, అమైయాతు. ఆచార్యోపదేశపూర్వకమాయిఱే ఆశ్రయణమిరుప్పతు. అవ్విడత్తిల్ ఆచార్యోపదేశముఖత్తాలే అవనేప్రాప్యప్రాపకఙ్గళెన్ఱధ్యవసిత్తుఅనన్తరమాశ్రయిక్కవేణ్డుమ్. అల్లాతపోతు అవనుడైయరక్షకత్వత్తిలేయాతల్, ఉపాయత్వత్తిలేయాతల్, అతిశఙ్కైనడక్కుమాకిల్, ఆశ్రయిత్తవనాక

(౧) అథర్వశిఖా. (౨) శ్వే ౬-౧౮.

మాట్టాన్. ఆకైయాలే, (౧) "అనన్యసాధ్యే స్వాభీష్టే మహావిశ్వాస
పూర్వకమ్। తదేకోపాయతాయాచ్ఞా ప్రపత్తిః" ఎన్నుమ్ న్యాయత్తా
లే కీళ్ చ్చొన్న నారాయణత్వత్తై అనుభావిత్తుక్కొణ్డు అవనే ఉపాయో
పేయఙ్గళెన్ఱు ధ్యవసిక్కిఱార్.

ఇరణ్డామ్ చూర్ణైయిలే పిరాట్టి ప్రసాదత్తాలే తామ్ పెఱ్ఱ ప్రపత్తై
అనుసన్ధిక్కిఱార్. కీళ్ నాలుగుణఙ్గళుమ్ సృష్టిక్కు ఉప్పు. మేల్ నాలు
గుణఙ్గళుమ్ ప్రాప్యత్వత్తుక్కు ఉప్పు. "సత్యకామ, సత్యసఙ్కల్ప, పర
బ్రహ్మభూత" ఎన్గిఱవై లీలావిభూతిచూర్ణైయోడే అన్వయిత్తుక్కిడక్కి
ఱతు. "పురుషోత్తమ, నారాయణ" ఎన్గిఱవై గుణచూర్ణైయోడే అన్వ
యిత్తుక్కిడక్కిఱతు. "మహావిభూతే, శ్రీవైకుణ్ఠనాథ" ఎన్గిఱవై నిత్య
విభూతిచూర్ణైయోడే అన్వయిత్తుక్కిడక్కిఱతు. "శ్రీమన్" ఎన్నుమతు
మహిషీచూర్ణైయోడే అన్వయిత్తుక్కిడక్కిఱతు. "శ్రీవైకుణ్ఠనాథ"
ఎన్గిఱవితు ఆశ్రయిత్తాల్ అడిమైకొళ్ళుమ్ దేశత్తై చ్చొల్లుకిఱతు ఆశ్రయి
త్తాల్ పిన్నై అడిమై శెయ్కై పోలేకాణుమ్ శేషభూతనుక్కు కృత్యమ్.
ఇత్తాల్ అడిమైకొళ్ళుమ్బడి ఆశ్రయిక్కైయే ఆశ్రయణమెన్ఱతాయిత్తు.

(సత్యకామ) "కామ్యన్త ఇతి కామాః" ఎన్ఱు నిరుక్తి.
కామశబ్దమ్ ఇన్దరైయుమ్ ఇచ్ఛిక్కప్పడుమతైయుమ్, ఇచ్చై ప్పడియైయుమ్
శొల్లుకిఱతు. కీళే "సత్యకామ" ఎన్ఱతు – ఆశ్రయిత్తార్క్కనుభావ్య
మాయ్, అవ్వప్రియాలేతనక్కుమ్ కామవిషయమాన విభూతియైచ్చొల్లు
కిఱతు. ఇఙ్గు, "సత్యకామ" ఎన్ఱతు – లీలార్థమాక ప్రకృతి పురుష
కాలఙ్గళైన్ఱ భోగవిషయమాక ఉడైయవనెన్గిఱతు. కీళ్ కామిక్కప్పడు
మవఱ్ఱై చ్చొల్లిఱ్ఱు. ఇఙ్గు కామత్తైచ్చొల్లుకిఱతు. సత్యశబ్దమ్ – నిత్య
వాచి. సృష్టిక్కు విషయమాన పురుషసమష్టి. సృష్టరాన చేతనర్క్కు
భోగ్యభోగోపకరణ భోగస్థానరూపైయాన ప్రకృతి, ఇవఱ్ఱై కర్మాను

(౧) విష్వక్సేనసంహితా.

గుణభూతర్ నిర్వహిక్కైక్కు కాలమ్. జగత్సృష్ట్యాదికళ్ బ్రహ్మాది కళుక్కు తపఃఫలమాకైయాలే భోగరూపమాయిరుక్కుమ్. ఈశ్వర నుక్కు లీలైయాయిరుక్కుమ్ ఐచ్ఛికమాకైయాలే.

లీలైయెన్నుమతు - చేతనర్కు బన్ధకముమాయ్, నాశహేతువు మాయ్, ఈశ్వరనైయుమ్ మఱైత్తు అనర్థావహమాయిరుక్క, ఈశ్వర నుక్కు స్పృహావిషయమావానేన్నెన్నిల్, "శుకోముక్తః, వామదే వోపిముక్తః" ఎన్గిఱపడియే ఒన్ఱిరణ్డువ్యక్తియిలే ఫలిక్కక్కాణ్గైయాలే. అన్నైయాయిర్గళు ఇవనుక్కు స్పృహైయావిళైక్కిఱతు. ఆకై యిఱే అక్షేత్రజ్ఞత్తు సృష్టిప్పతు, స్థితిప్పతు, అతిప్రవృత్తమానవాఱే సంహరిప్పతు, పిన్నైయుమ్ ఇతుతన్నైయే శెయ్యానిఱ్కిఱతు. ఎన్నో బలమెన్నిల్, ఒరు క్షేత్రమ్ నెడుఙ్గాలమ్ ఇట్టైయాయ్ ప్పోకానిన్ఱాలుమ్ ఒరుకాల్ ఫలిక్కక్కాణ్గైయాలే అక్షేత్రజ్ఞత్తు ప్పయిర్ శెయ్యుమ్ కర్ష కనైప్పోలే.

(సత్యసఙ్కల్ప) కీఴ్ "సత్యసఙ్కల్ప" ఎన్ఱతు - ఆశ్రయిత్తార్ క్కు అనుభావ్యమాన అపూర్వభోగఙ్గళై త్తన్నినైవాలే సృష్టిక్క వల్లనెన్నైక్కాక. ఇఙ్గుసత్యశబ్దమ్ - అమోఘవాచి. ఇఙ్గు "సత్యసఙ్క ల్ప" ఎన్ఱతు - లీలైక్కు హేతువాన సఙ్కల్పమ్ - అప్రతిహతమా యిరుక్కుమెన్నైక్కాక. అతావతు - ఇవన్గళై అమోఘమాక త్తన్ని నైవిలే సృష్టిక్కవల్లనాకై. బ్రహ్మాదినుడైయ సఙ్కల్పముమ్ మోఘ మాయిరుక్కుమ్. ఎఙ్గనేయెన్నిల్, సనకాదికళై త్తన్నినైవాలేజగత్సృ ష్టిక్కుఱుప్పాక సృష్టిత్తాన్. అవర్కళోవెన్ఱాల్, ముముక్షుక్కళాన వెఙ్గ ళుక్కు ఇచ్చెయలాకాతు. ఉనక్కేయామిత్తనైయెన్ఱు ఇకళ్న్దుపోనార్ కళ్. తాన్ సృష్టిత్తవసురర్కళ్ కైయిలే వేదత్తై ప్పఱికొడుత్తుత్తాన్ ఈశ్వరన్ కాలిలేవిఴున్దు "వేదామేపరమంచక్షుః" ఎన్ఱుకూప్పిట్టాన్.)

మూలా; —   సత్యకామ, సత్యసఙ్కల్ప

అథ † ఉక్తాకారేషు సమాఖ్యాష్టకం ప్రమాణయతి (సత్యకామేతి) నిత్యవిభూతిమత్త్వసిద్ధిః. (సత్యసఙ్కల్పేతి) లీలావిభూతిమత్త్వసిద్ధిః. నిమిత్తమాత్రత్వం సత్యసఙ్కల్పతయా సిద్ధ్యతి ఉపాదానతామప్యభి

మేలే అవనుడైయ తిరువడికళిలే శరణమ్ పుకుకైక్కు ఉప్పాక స్పృష్టిముతలాక ప్పురుషార్థత్తుక్కెల్లైయాన కైఙ్కర్యపర్యన్తమాన నడువుళ్ళవైయడఙ్గ అవనిట్టవఴక్కెన్ఱు అఱుతియిట్టువైక్కైక్కీడాన స్వభావత్తాలే.

(సత్యకామ) చేతనరుడైయ శరీరసమ్బన్ధత్తుక్కడియాన స్పృష్టిక్కు ఉపకరణమాన నిత్యపదార్థఙ్గళై యుడైయవనెన్ఱపడి. (సత్యసఙ్కల్ప) స్రష్టవ్యార్థమాకసఙ్కల్పిక్కుమ్ సఙ్కల్పమ్ అమోఘమాయిరుక్కుమ వెన్ఱపడి. గుణచూర్ణైయిలే ఇవ్విరణ్డుగుణముమ్ ఉక్తమాయిరుక్క, ఇఙ్గుమ్ శొన్నాల్ పునరుక్తమన్ఱోవెన్నిల్, అఙ్గు గుణసద్భావత్తుక్కు ఉఱుప్పాకచ్చొల్లిఱ్ఱు, ఇఙ్గు స్రష్టవ్యార్థమాక చ్చొల్లుకైయాలే దోషమిల్లై.

ఏవన్నారాయణశబ్దోక్తం శరణ్యత్వం యథానిరుక్తసంబోధితమ్. అథసత్యకామేత్యాదేః పూర్వా పరపునరుక్తిపరిహారాయ ప్రాగుక్తేష్వేవార్థేష్విదం సమాఖ్యాష్టకం ప్రమాణీక్రియత ఇతి కేచిద్వ్యాచఖ్యుః. తత్రచతుర్ణాంసమాఖ్యాత్వంవ్యక్తమ్, సత్యకామాదిశబ్దానాం కథంచిత్సమాఖ్యాత్వం కల్ప్యమ్. పరబ్రహ్మభూతేత్యత్రతు బ్రహ్మశబ్దమాత్రం సమాఖ్యా - అన్యథాపి నామత్వకల్పనేగౌరవంస్యాత్. అత్ర పరశబ్దేన విశేషణంత్వౌపచారిక ప్రయోగవ్యవచ్ఛేదార్థమ్. సత్యకామ సత్య సంకల్పశబ్దౌ పూర్వేషాం విశేషణమాత్రపరతయోక్తౌ. ఇహతు తత్ప్రమాణతయా యథాశ్రుతితద్విశిష్టవిషయతయేతివిశేషః. లీలాపదసూచితం జగన్నిమిత్తత్వమపి సత్యసంకల్పత్వేన స్థాపితమ్. జగదుదయాది లీలాత్వద్యోతిత ముపాదానత్వంతు

† (పా) ఉక్తార్థేషు.

మూ: — పరబ్రహ్మభూత, పురుషోత్తమ,

ప్రయున్క్తే హ (పరబ్రహ్మభూతేతి). ఉపాదానత్వేఽపి చిదచిద్గతదోషా
స్పృష్టత్వమాహ (పురుషోత్తమేతి "ఉపాదానభూతస్యకథంజగద్వై

(పరబ్రహ్మభూత) (౧) "బహుస్యామ్" ఎన్గిఱపడియే జగదాకారనాయ్
బృంహితనాకై. స్థూలచిదచిద్విశిష్టబ్రహ్మమేయిజే కార్యమానజగత్తున్.

(పురుషోత్తమ) పురుషాణాముత్తమః. "పురుషాణామ్" ఎన్గి
ఱబహువచనత్తాలే త్రివిధచేతనరైయుమ్ వ్యావర్త్తిక్కిఱతు. పురుషః,
ఉత్పురుషః. ఉత్తరపురుషః, ఉత్తమపురుషః. పురుషరాకిఱార్ —
అచిద్వ్యావృత్తరాన బద్ధచేతనర్. ఉత్పురుషరాకిఱార్ — బద్ధరిల్
వ్యావృత్తరాన ముక్తర్. ఉత్తరపురుషరాకిఱార్ — ముక్తరిల్
వ్యావృత్తరాననిత్యర్. ఉత్తమపురుషనాకిఱాన్ — సూరికళిల్ వ్యా
వృత్తనాన ఈశ్వరన్.

బద్ధర్ — హేయస్వాకారరాయిరుప్పర్. ముక్తర్ — హేయత్తిల్
నిన్ఱుమ్ ఒరునాళ్ కుళిత్తేఱినవరాయిరుప్పర్. నిత్యర్ — హేయరహిత
రాయిరుప్పతొழియ హేయప్రతిభటరల్లర్. ఈశ్వరన్ త్రివిధ
చేతనాచేతనఙ్గళిలుమ్ అన్తరాత్మతయా కలన్దు నిన్ఱుచ్చెయ్తే అవఱ్ఱి
నుడైయ హేయగన్ధమ్ తట్టాతవనాయ్, ఆశ్రితరుడైయ హేయత్తై
పోక్కవల్లనుమాయిరుక్కుమ్. ఇత్తాల్, స్పష్టమాన జగత్తినుడైయ
వ్యాపనభరణస్వామిత్వాలున్డాన వైలక్షణ్యమ్ శొల్లుకిఱతు. ఇత్తాల్

పరబ్రహ్మభూతేత్యనేనాభిప్రేతమ్. (౨) "సర్వంఖల్విదంబ్రహ్మతజ్జలాన్" ఇత్యా
ద్యుపాదానాత్. ఏవముభేదశ్రుతిబలాదుపాదానత్వాభిమతస్య బ్రహ్మణస్స్వరూప
పరిణామపక్షేణ చిదచిద్గత సర్వదోషాన్వయశ్శంక్యేతేతి తత్పరిహారాయ స్వయ
మేవగీతం శ్రుత్యర్థమాహ (పురుషోత్తమేతి) అత్రపంచమ్యాదివిభక్తిషు త్రిష్వపి
సమాసోద్రష్టవ్యః.

(౧) ఛాన్దో-౬-౨-3. (౨) ఛాన్దో-3-౧౪-౧.

మూ; — మహావిభూతే శ్రీమన్,

లక్ష్మ్యామ్" ఇతిశబ్దాయాంఘటక మర్థమాహ (మహావిభూతే) ఇతి. శరీరకతయా విభూతిమత్త్వమభిప్రేతమ్. విభూతింప్రతి శేషిత్వంద్వినిష్ఠ మిత్యభిప్రాయేణాహ(శ్రీమన్నితి) "మహావిభూతే" ఇతి–శరీరకతయావిభూ

ఉజ్జ్వలనాకానిఱ్ఱుమెన్ఱతాయ్త్తు. అజ్జనన్నిక్కుస్రష్టరాన బ్రహ్మాదికళుక్కు అపేక్షితపురుషార్థజ్ఞళై కొడుక్కుమవనాకైయాలే పురుషోత్తమనెన్నపురూమ్. "పురు – బహు, † సనోతి – దదాతి" ఎన్ఱిఱే అతుక్కువ్యుత్పత్తి.

(మహావిభూతే) కీర్తైయుమ్ విభూతియైచ్చొల్లిఱ్ఱు. మేలుమ్ విభూతియైచ్చొల్లప్పోకానిన్ఱతు. ఇప్పడిచ్చొల్లుకై పునరుక్తమన్ఱోవెన్నిల్. "విభూతిమాన్" ఎన్నైక్కాక విభూతియోగమ్ శొల్లిఱ్ఱుక్కిఱ్ఱు. అనన్యప్రయోజనరాయిరుప్పార్క్కు అవ్విభూతియై కొడుక్కుమెన్ఱు విభూత్యౌదార్యమ్ శొల్లుకిఱతు – ఇఙ్గు. మేల్, అడియైక్కుఏకాన్తమానదేశమెన్ఱు విభూతివినియోగమ్ శొల్లుకిఱతు. ఆకైయాలే పునరుక్తిదోషమిల్లై.

(శ్రీమన్) కొడుత్తదేశత్తిల్ భోగ్యవిషయత్తైచ్చొల్లుకిఱతు. అఙ్గుఇరువరుమాయిఱే అడినైకొళ్వతు. (౧) "వైకుణ్ఠేతుపరేలోకే

నన్వేవంభేదాభేదశ్రుత్యోర్విరోధాదన్యతరబాధస్స్యాదిత్యత్ర ఘటకశ్రుతిసిద్ధమాహ(మహావిభూత ఇతి). విభూతిశబ్దోఽత్రనియాంతవ్యపరః. (౨)"యదండమ్" ఇతిశ్లోకార్థఇహానుసంధేయః. శరీరతయావిభూతిత్వాదత్రస్వరూపభేదేపి సామానాధికరణ్యం ముఖ్యమితిభావః. ఏవంసర్వవిలక్షణస్య సర్వనియంతుర్జగద్వ్యాపారలీలాయాః స్వవల్లభాసామరస్య మభిప్రేత్యాహ (శ్రీమన్నితి). "విభూతింప్రతిశేషిత్వంద్వినిష్ఠమిత్యభిప్రాయన్నాహ"శ్రీమన్నితి"ఇతివ్యాసార్యాః. విభూతీనామ

† సనోతి.   (౧) శైవే.   (౨) స్తో-౮-౧౭.

మూ;— నారాయణ, వైకుణ్ఠనాథ,

తిమత్త్వసాధారణోక్తిమర్థం వివిచ్యదర్శయిష్యన్ దోషాఽస్పృష్టత్వ సిద్ధయేలీలావిభూతి శరీరకత్వమాహ (నారాయణేతి).(౧)"నరాజ్జాతాని తత్త్వానినారాణీతితతోవిదుః" ఇతి నిర్వచనమిహాభిప్రేతమ్. నిత్యవిభూతియోగే సమాఖ్యాం స్పష్టయతి (వైకుణ్ఠనాథేతి). "కుణి-గతిప్రతిఘాతే" ఇతిధాతుః. జ్ఞానప్రతిఘాతికర్మాదిరహితాస్సూరయోవికుణాః, తత్సమ్బన్ధిదేశోవైకుణ్ఠాఖ్యః.

శ్రియాసార్థం జగత్పతిః - ఆస్తే" ఎన్నక్కడవతిఱే. (నారాయణ) అనన్తమఙ్గళగుణఙ్గళోడే కూడివఱివిరున్ద అడిమైకొళ్ళుమవనెన్గిఱతు. ఆక, "శ్రీమన్నారాయణ" ఎన్గైయాలే ఒరుమిథునమేప్రాప్యమెన్గిఱతు.

(శ్రీవైకుణ్ఠనాథ) అడిమైకొళ్ళుక్కైక్కు ఏకాన్తమాన పరమపదత్తిలే నాథనాయిరున్దడిమైకొళ్ళుమెన్గిఱతు. ఇవట్రిల్, కీఴ్ నాలుగుణఙ్గళుమ్ - సృష్టిక్కుఉపాయిరుక్కుమ్, మేల్ నాలుగుణఙ్గళుమ్ ప్రాప్యత్తుక్కుఉపాయిరుక్కుమ్. కారణమాయ్ ప్రాప్యమానవస్తువిఱే ప్రాపకమ్.

ధేయత్వాదినియమైః శ్శరీరత్వంవ్యంజయితుమాహ (నారాయణేతి). నిత్యవిభూతియోగంశుద్ధసృష్ట్యుపాదానత్వంచ ప్రభూణోపకారకత్వజ్ఞాపనాయ విశేషతస్సూచయతి (వైకుంఠనాథేతి). ఇదంసంబుద్ధిద్వయంవా; తదాతుతత్త్వాది సాక్షాత్కారప్రతిఘాతకరహితదేశాదిసమ్బన్ధీవైకుణ్ఠః, అపేక్షితసిద్ధ్యర్థంసర్వైరపియాచనీయస్తత్ప్రదానాదావీశ్వరశ్చనాథః.

ఏతత్ సత్యకామేతి పదాష్టకంప్రాప్యాకారనిష్కర్షార్థమితి పక్షమపి పరిగణితమర్థః;(౨)"సోశ్నుతేసర్వాన్ కామాన్సహబ్రహ్మణావిపశ్చితా"ఇతికామశబ్దోదితానాం బ్రహ్మగుణానామపి ప్రాప్యతోక్తిమభిప్రేత్యాహ (సత్యకామేతి)

---

(౧) పాద్మోత్తరే. (౨) తై-ఆన-౧.

ప్రాప్యానుప్రవిష్ట నిత్యవిగ్రహ విభూతిద్వయయోగేఽపి కేచిత్ సత్యకామశబ్దం ప్రమాణయన్తి. యద్వా ముముక్షూణాం భోక్తవ్యసృష్టేర్భోగస్య చోపకరణతయా మతా నిత్యాః పదార్థాః అస్య సన్తీతి భావః. ప్రాప్తిదశాయాం విభూతిద్వయేఽప్య పూర్వానన్తభోగ్యస్రష్టృత్వమాహ (సత్యసఙ్కల్పేతి). ప్రకృష్టభోగ్యతయాపి నిరతిశయబృహత్త్వమాహ (పరబ్రహ్మేతి). (౧)"బ్రహ్మవేద బ్రహ్మైవ భవతి" ఇత్యాదిభిరభేదాపత్తిశఙ్కాం పరిహరన్ బద్ధముక్తవిలక్షణతయా కైఙ్కర్యోద్దేశ్యత్వ సమ్భవమాహ (పురుషోత్తమేతి). కైఙ్కర్యస్థానోపకరణాదిమహత్త్వమాహ (మహావిభూత ఇతి). సపత్నీకస్య కైఙ్కర్యోద్దేశ్యత్వం సూచయతి (శ్రీమన్నితి). సమ్బన్ధగుణ విభూతివ్యాపారైస్సర్వైరపి భోగ్యత్వాతిశయం ప్రకాశయితుమాహ (నారాయణేతి) సూరిసేవ్య విగ్రహవిశిష్టస్య దేవయానపథిక విశ్రమస్థానత్వమభిసన్ధాయాహ (వైకుణ్ఠనాథేతి).

అత్ర తృతీయమపి పక్షం బ్రూమః; ప్రకృతస్య శరణ్యస్య స్వీకృత సర్వభర నిర్వహణ క్రమస్సత్యకామాదిభిస్సప్తభిః పదైరేవ బోధ్యతే. (సత్యకామ) కామ ఇహ ప్రపన్నేభ్యో నిరతిశయానన్దప్రదానేచ్ఛా తస్యాస్స్వకార్యావినాభావాత్ సత్యత్వం, తచ్చామోఘత్వమ్. సత్యసఙ్కల్పోఽత్ర ప్రతిబన్ధనివర్తనవిషయః. (౨)"సర్వపాపేభ్యో మోక్షయిష్యామి" ఇతి హి త్వమేవాత్థేతి భావః. (పరబ్రహ్మభూత) నిరతిశయబృహత్త్వవిశిష్టస్త్వం స్వాశ్రితానపి జ్ఞానతో భోగతశ్చ పరమసామ్యాపర్యన్తం బృంహయితాసి. (పురుషోత్తమ)(౩)"యో మామేవమ్" ఇత్యాదినా తత్త్వవిదాం కృతకృత్యతోక్త్యా త్వన్నిర్వాహ్య సర్వభరత్వం త్వయ్యేవ సూచితమ్. యద్వా "షణు దానే" పురు సనోతీతి పురుషః. బహుప్రదేభ్యస్సర్వేభ్య ఉత్తమత్వాత్ పురుషోత్తమః.

(మహావిభూతే) విభూతిరిహ విభవనమ్. ప్రభవనం, నియమనమిత్యర్థః. తస్య మహత్త్వమపరిచ్ఛిన్నత్వమ్. సంశ్రితాన్ సంసారకారాగృహాన్నిర్గమయ్య తదర్థతయా సర్వం నియచ్ఛసీతి భావః, (౪)"అనన్తో దేశకాలాదిపరిచ్ఛేదవివర్జితః। మహావిభూతిరిత్యుక్తో వ్యాప్తిస్సా మహతీ యతః" ఇత్యత్రాపి నియన్తృత్వేన వ్యాప్తిర్వివక్షితా. (శ్రీమన్) శ్రియా నిత్యసంయుక్తస్త్వం త్వదభిమతమాశ్రితకృత్యం నిర్వహసి. (నారాయణ) సమ్బన్ధమనుసన్ధాయ దాయవిభాగన్యాయేన స్వామితయా స్వార్థం స్వయం స్వాత్మానం ప్రాపయితాసీతి భావః, (వైకుణ్ఠనాథ) దివ్యపర్యఙ్కసుఖాసికాయాం నిజపాదమూలసేవాం దాతుమవస్థితోఽసీతి. త్రిష్వపి పక్షేషు ముఖభేదైః పునరుక్తిపరిహారస్సిద్ధః.

---

(౧) ముణ్డ-౩-౨-౯. (౨) గీ-౧౮-౬౬.
(౩) గీ-౧౫-౧౯. (౪) పాంచరాత్రే

మూ·— అపారకారుణ్య సౌశీల్య

ఏవముపాదానోపేయత్వ సాధారణాకారా ఉక్తాః, అథ ఉపాయత్వైకాన్తగుణా ఉచ్యన్తే (అపారేత్యాదినా). కారుణ్యాద్యగోచరేమయ్యపికార్యకరం కారుణ్యాదికమితి – అపారశబ్దస్యభావః. కారుణ్యాది–

అనన్తరమ్, ఆశ్రయణీయత్వత్తిల్ ప్రకృష్టోపకారకఙ్గళానగుణఙ్గళై చ్చొల్లుకిఱతు – (అపారకారుణ్యేత్యాది). కారుణ్యమాకిఱతు – కృపై. అతాకిఱతు – పరదుఃఖాఽసహిష్ణుత్వమ్. ఇతు –అపారమాకైయావతు–(౧)"యదివా రావణస్స్వయమ్" † ఎన్ఱుఅవనళవుమ్ శెల్లుకై. అఙ్గనన్ఱియే ఎన్నళవుమ్ వరవెళ్ళమ్కొళ్ళుమ్ గుణమెన్నవుమామ్. (సౌశీల్య) ఉయర్న్దతాన్ తాழ்న్దవర్కళోడు వన్దుకలవానిన్ఱాల్ "ఇవనే నమ్ముడైయాన్" ఎన్ఱు పురైయఱక్కలక్కలామ్పడియిరుక్కై. ఇతుక్కుఅపారత్వమావతు – దేవమనుష్యాద్యవతారఙ్గళ్ పోలన్ఱిక్కేమత్స్యకూర్మాద్యవతారఙ్గళిలుమ్, ఇవై నమ్ముడైయతెన్ఱిరుక్కైయుమ్, తానుమ్

అథశరణ్యస్య సమర్పిత సర్వభరస్వీకరణానుగుణాః స్వస్యచాధికారోపాయనిష్పాదకా ఉక్తాశ్చానుక్తాశ్చాకారా అష్టాదశభిఃపదైర్నిష్కృష్యానుసంధీయన్తే; తత్రస్వాపరాధ స్వనికర్ష స్వహేయ సంబంధ స్వరక్షణవిసంవాదాది దోషపరిహారోపయుక్తానాంగుణవిశేషాణాంప్రకర్షః ప్రథమముచ్యతే (అపారేతి). కారుణ్యస్యాపారత్వమ్.అవశ్యదండనీయేష్వ స్మాదృశేష్వపిప్రవృత్తేః. యథా(౨) "వధార్హమపి కాకుత్స్థః కృపయాపర్యపాలయత్" ఇతి. స్వేనాప్యుక్తం(౩) "మచ్ఛరైస్త్వంరణే శాన్తస్తతః పూతోభవిష్యసి"ఇతి, (౪) "గచ్ఛానుజానామి రణార్దితస్త్వమ్" ఇత్యాదిచ.

న్యూనాధికత్వదర్శన జనితాఽవజ్ఞాసాధ్వసపరిహారార్థమిహసౌశీల్యోక్తిః. తస్యాఽపారత్వం విశేషజ్ఞేషు విరించాదిషు విష్ణ్వాద్యవతారైః, అనభిజ్ఞేషుచమత్స్యకూర్మాదిషు తత్తత్స్వరూపైరవతారైర్నిర్విశేష నీరంధ్రసంశ్లేషాత్. వాత్సల్యస్య

---

† (పా)ఎన్నుమళవుమ్ శొల్లుకై.(౧) రా-యు-౧౮-౩౫.(౨) రా-సు-౩౮-౩౪.

(౩) (౪) రా-యు-౫౯-౪౪.

మూ; — వాత్సల్యౌదార్యై

అవర్ త్రిలే ఒన్ఱాయిరుక్కైయుమ్, "ఇవర్ త్రిలేనామొన్ఱు" ఎన్ఱునినైత్తిరుక్కైయుమ్. (౧) "అహంవో బాన్ధవో జాతః" (౨) "ఆత్మానం మానుషంమన్యే".

(వాత్సల్య) వాత్సల్యమావతు — ప్రేమత్తాలే ఆశ్రితగతమాన దోషముమ్ గుణమాకత్తోన్ఱుకై. (౩) "కున్ఱనైయకుర్ఱమ్ శెయ్యి నుమ్కుణమ్కొళ్ళుమ్" ఇతుక్కు అపారత్వమావతు — ఆశ్రితరళవన్ఱిక్కే (౪) "రిపూణామపివత్సలః" ఎన్ఱు శత్రుక్కళ్ పక్కలిలుమ్ వాత్సల్యమ్ మాఱాతిరుక్కై. అప్పడియిరుక్కైయానాల్, పైయల్ తలైయై అఱుత్తువిడువానెన్నిల్, అవర్కళ్ పక్కలిలుమ్అనన్యడియిల్ కుఱైయిల్లై. అతువుణ్డాడ జీవియాతపడి యిఱే ఇమ్మహాపాపికళ్ శూర్త్తుకొణ్డపడి. అజ్ఞన్నియే తలైయఱుక్కైతానుమ్ వాత్సల్యమాకవుమామ్. ఎజ్ఞనేయెన్నిల్, కిళ్ళైయిడకొడుత్తకోలై కొణ్డు ప్రజైకణ్ణై కలక్కికొళ్ళప్పుక్కాల్, కైయిల్కోలై వాఙ్గియిట్టు వైక్కుమ్ తాయ్పోలే.

(ఔదార్య) ఔదార్యమావతు — ఆశ్రితర్క్కు స్వరూపానురూపమాన వపేక్షితఙ్గళై త్తన్నైయాకక్కొడుక్కై. ఇతుక్కు అపారత్వమావతు —

పారత్వమ్ (౪) "రిపూణామపివత్సలః" ఇత్యుక్తమ్. ఔదార్యస్యాపారత్వమ్ - అర్థిషూదారత్వవచన హేతుభూతమర్థితార్థప్రదానే స్వప్రయోజనాభిసన్ధిమత్త్వమ్, సంశ్రితేభ్యస్స్వవిభూతికం స్వాత్మానందత్వా తదనుబన్ధిషు పశుమనుష్యపక్ష్యాదిష్వప్య విశ్రాన్తత్వంవా. శ్రూయతేహి (౫) "నాస్యావరఃపురుషాః క్షీయంతే" ఇతి, (౬) "నాస్యాబ్రహ్మవిత్కులేభవతి" ఇతిచ.

(౧) వి-పు-౫-౧౩-౧౩. (౨) రా-యు-౧౨౦-౧౧. (౩) ౧-తిరువ-౮౧-
(౪) రా-యు-౫౦-౫౯. (౫) ఛా-౪-౧౧-౨. (౬) ముణ్డ-౩-౨-౯

మూ; — శ్వర్యసౌన్దర్య్యమహోదధే,

పూర్వవత్. "సంసారిణాం స్వరక్షణ విఘాతకత్వేపి తాన్ స్వాతన్త్ర్యేణ నియమ్యరక్షితుంశక్తః" ఇత్యభిప్రేత్య * ఐశ్వర్యమిత్యుక్తమ్. (ఐశ్వర్యమ్) నియన్తృత్వమ్. సంసారిచిత్త వశీకరణోపాయతయా సౌన్దర్యముక్తమ్. యథా (౧) "పుంసాందృష్టిచిత్తాపహారిణమ్" ఇతి.

ఆశ్రితర్ క్కెల్లామ్ శెయ్ తాలుమ్ ఒన్నుమ్ శెయ్ తిలనాక ఎప్పోతుమ్ నెఞ్జాలల్ పట్టుకొణ్డిరుక్కై. (౨) "ఋణంప్రవృద్ధమివ" (౩) "ఉన్నడియార్ క్కెన్ శెయ్వనెన్ఱేయిరుత్తి" (ఐశ్వర్య) ఐశ్వర్యమావతు - అర్థికళ్ అర్థిత్తవైయెల్లామ్ కొడుక్కుమ్బడియాన అడియుడైమై. ఇతుక్కు అపారత్వమావతు - అవ్వడియుడైమైతాన్ - ఇవ్వళవెన్ఱిరుక్కైయన్ఱిక్కే, కొడుక్కక్కొడుక్క మేన్మేలనవళర్న్దుకొడుశెల్లుకై.

(సౌన్దర్యమహోదధే) సౌన్దర్యమావతు - అழకు. ఇతుక్కు అపారత్వమావతు- (౧) "పుంసాందృష్టిచిత్తాపహారిణమ్" ఎన్గిఱపడియే శరకిలైతిన్నికళాన ఋషికళైయుజ్గూడ మడలెడుక్కప్పణ్ణవల్లరాయిరుక్కై. అనుకూలరైయే యన్ఱియేప్రతికూలైయాన శూర్పణఖిపోల్వా

ఐశ్వర్యస్య కథనమిహాఽనాదికాలం స్వరక్షణ విపరీతవృత్తాఽఽకేన చిద్వ్యాజేన స్వయమేవ నియమ్యాభిముఖీకరోతీతిజ్ఞాపయితుమ్. తస్యాఽపారత్వమ్ (౪) "సంసారస్యానతాభీతా స్త్రిదశాఃపరిపంథినః" ఇతి న్యాయేన బ్రహ్మాదిషు దేవేషు సుగ్రీవాదిషు సుహృత్స్వావిరుంధానేషు తానపి శరణాగతాఽనుగుణీకర్తుం సమర్థత్వమ్. సౌందర్యస్యాపారత్వం విరుద్ధప్రకృతీనాం శూర్పణఖాదీనాం సత్వస్థానామృషీణామప్యవిశేషేణ దృష్టిచిత్తాపహారితయా తృష్ణోపాజనకత్వమ్, అసద్వాసనాదిశామకత్వంచ. యథోక్తం శ్రీపౌష్కరేఽచార్యావతార ప్రకరణే "సందర్శనాదకస్మాచ్చ పుంసాంసంమూఢచేతసామ్। కువాసనాకుబుద్ధిశ్చ కుతర్కనిచయశ్చయః॥ కుహేతుశ్చకుభావశ్చ నాస్తికత్వంలయంవ్రజేత్" ఇతి. అతిసుందరనిత్యవిగ్రహేణ భగవతః

---

(౧) రా-అ-౩-౨౯. (౨) భార-ఉద్యో-౫౭. (౩) పెరియతిరువ-౬౩. (౪)

మూ;— అనాలోచిత విశేషాశేషలోక శరణ్య, ప్రణతార్తిహర,

---

(౧) "జితంతే" ఇతిచ. ఉక్తవిశేషణఫలమాహ (అనాలోచితేతి). (విశేషః) జన్మవృత్తగుణతారతమ్యమ్; (౨) "లోకస్తుభువనేజనే". ఏవంగుణవత్త్వాంనిశ్చిత్యాహ (ప్రణతార్తిహరేతి). స్వస్యైవంవిధబుద్ధియోగప్రదంవరదమభిప్రేత్యైవముక్తమ్. తస్మిన్ విశేషత ఆవిష్కృతం

రైయుమ్ మడలెడుక్కప్పణ్ణుకై యెన్ఱుమామ్. (అనాలోచితవిశేషాశేషలోకశరణ్య) జన్మవృత్తజ్ఞానఙ్గళ్ పారాతే ఇరుప్పతేకుడియాక శరణవగణార్హనానవనే! (ప్రణతార్తిహర) ఇప్పడి అధ్యవసిత్త ఆశ్రితరుడైయ

పరత్వానుసంధానం తత్సాన్నిధ్య కారణమితి చతత్రోక్తమ్;—"నిత్యసిద్ధేతదాకారే తత్పరత్వేచపౌష్కర। యస్యాస్తిసత్తాహృదయే తస్యాసౌ సన్నిధింవ్రజేత్" ఇతి తత్త్వాచనార్థే మైశ్వర్యసౌందర్యయో రిహావ్యవహితపఠనమ్.

(౩) "సర్వస్య శరణంసుహృత్" (౪) "సుహృదం సర్వభూతానామ్" (౫) "సర్వలోకశరణ్యాయ" (౬) "సర్వయోగ్యమనాయాసమ్" ఇత్యాదిప్రసిద్ధస్వభావస్య వాయసవానరరాక్షసాదివిశేషానాదరేణాంగీకర్తృత్వమాదృశజనేపి గుణవృత్తాదినికర్షోనత్యాగ కారణమిత్యాహ (అనాలోచిత విశేషేతి). అత్ర విశేషశబ్దవివక్షితమ్"అనాలోచితగుణగణ" ఇతి-శ్రీవైకుంఠగద్యేవ్యంజితమ్. ప్రపత్తేస్సర్వాధికారత్వమప్యనేనైవ ప్రకాశితమ్. (౭) "దుర్గసంసారకాంతార మపారమభిధావతామ్। ఏకఃకృష్ణనమస్కారోముక్తితీరస్య దేశికః" (౮) "ప్రణమ్యకృష్ణంసహసా" (౯) "ఏకోపికృష్ణే సుకృతప్రణామః" ఇత్యాదిషూక్తమల్పయత్నసాధ్యత్వమాహ (ప్రణతార్తిహరేతి). అనేనస్వస్యైవం విధావస్థాహేతు రవతారవిశేషోప్యనుసంహితః. ఉక్తంహిస్వయమేవ, (౧౦) "నిరస్తేతరభోగాశో వరదంశరణంగతః" ఇతి. అత్ర ప్రణతశబ్దః ప్రకృతానుగుణ్యాత్ (౧౧) "ప్రపన్నార్తిహరంవిష్ణుమ్" ఇత్యాద్యనుసారాచ్చ ప్రకృష్టప్రహ్వీభావయుక్తప్రపన్నవిషయోవా.

---

(౧) జిత-౧. (౨) అమరకో. (౩)(౪) గీ-౫-౨౯. (౫) రా-యు-౧౭-౧౫,
(౬) (౭) (౮) (౯) (౧౦) (౧౧)

మూ;—— ఆశ్రితవాత్సల్యైకజలధే, అనవరత
విదిత నిఖిలభూత జాతయాథాత్మ్య,

స్వస్మిన్విశేషతః కార్యకరఞ్చగుణమాహ (ఆశ్రితేతి). ఉపాయత్వోప
యికగుణేషు వాత్సల్యగుణోహిస్వస్మిన్ విశేషతః కార్యకరోభిమతః.
తథాపిత్వయ్యపి కిఞ్చిత్కారోవశ్యాపేక్షిత ఇతిభగవదాశయం బుద్ధ్వా
హ (అనవరతేతి). తవసార్వజ్ఞ్యంనకతిపయవిషయమ్. నాపికాదాచిత్క
మ్. కథంమమాశక్తత్వమవిదితమితిభావః. ఆనుకూల్యాభావేపి ప్రాతి

అర్తియైప్పోక్కుమవనే!. (ఆశ్రితవాత్సల్యైకజలధే) కీழ్ చ్చొన్నగుణ
ఙ్గళెల్లామ్ ఒరుతలైయానాలుమ్ అవఱ్ఱైయెల్లామ్ కీழ్ప్పడుత్తుమ్బడి
యాన నిరవధికవాత్సల్యత్తైయుడైయవనే! (౧) "నికరిల్ పుకళాయ్"
ఎన్గిఱపడియే. ఆక, కీழ్ ఆశ్రయణార్హతై శొల్లి, ఆశ్రితరుడైయ ఆర్తియై
ప్పోక్కుమవనెన్ఱుశొల్లి, అతుక్కడియాన వాత్సల్యమ్ శొల్లిఱ్ఱు.

(అనవరతవిదితనిఖిల భూతజాతయాథాత్మ్య) సత్తాయోగిసకల
పదార్థఙ్గళినుడైయ ఉణ్మైయై ఎప్పోతుమొక్క అఱియుమవనే! ఇత్తాల్
అనుత్తమమాన పాత్రమెన్ఱు నాన్ ఎన్ పడిశొల్ల వేణ్డావిఱ్ఱేయెన్గిఱార్.

ప్రస్తుతావతారేవ్యక్తతమం స్వస్మిన్నుపకారకతమంచ వాత్సల్యగుణం పూ
ర్వంద్విరుక్తమపి "మిత్రభావేనసంప్రాప్తం, దోషోయద్యపి"ఇత్యాది స్మరణాయ పు
నరాహ (ఆశ్రితేతి). వాత్సల్యగుణోదధౌ నిగ్రహాదికం నిమగ్నంభవతీత్యభిప్రాయే
ణైకశబ్దః, అతఏవహిసర్వజ్ఞత్వాదాస్థితేప్య విజ్ఞాతృత్వోక్తిః. ఉపాయాంతరం
స్వీక్రియతామిత్యత్ర "అస్మాన్వేత్థ పరాన్వేత్థ"ఇతి ప్రకారేణమాదృశా నామకించ
నానామధికర్తవ్యం హితతమంత్వమేవజానాసి, త్వదాయత్తానుకూల్యస్యమే శేష
వృత్తి విధానేపిసత్వంసుప్తోనచమృతః, సర్వజ్ఞస్యతే (౨)"త్వయాపిలబ్ధం భగవన్ని
దానీమ్" (౩) "యదిమేనదయిష్యసే" ఇత్యాదికంనవిజ్ఞాపనీయ మిత్యభిప్రాయే
ణాహ (అనవరతేతి). అనవరతనిఖిలశబ్దాభ్యాం జ్ఞానస్య కాలతోవిషయతశ్చ సఙ్కో

---

(౧) తి-వాయ్-౬-౧౦-౧౦. (౨) స్తో-ర-౨-౪. (౩) స్తో-ర-౫౦.

మూ— అశేషచరాచరభూత నిఖిలనియమననిరత, అశేష
చిదచిద్వస్తుశేషిభూత, నిఖిలజగదాధార,

కూల్య నివృత్తిరపేక్షితేతి భగవదాశయంబుధ్వాహ (అశేషేతి)
తన్నివృత్తిరపిత్వదాయత్తేతిభావః.

ననుకింభవద్రక్షణమావశ్యకృత్యమితిశఙ్కాయామాహ (అశేష
చిదచిదితి). రక్ష్యాపేక్షాపిత్వదధీనేత్యాహ (నిఖిలేతి). కస్యాపేక్షయా

(అశేషచరాచరభూత నిఖిలనియమననిరత) జఙ్గమస్థావరాత్మకమాన
సకలపదార్థఙ్గళుక్కుమ్ సర్వకాలత్తిలుమ్ సర్వనియన్తావానవనే!
ఇత్తాల్, ఉనక్కు అవిధేయ మాయిరుప్పతొన్రుణ్డాకిలితే ఎనక్కు ఇఙ్గక్కు
వేణ్డువతెన్నై; బద్ధనానవనోడు బన్ధకమాన ప్రకృతియోడు వాశియఱనీ
ఇట్టవఙ్గక్కన్రో వెన్గిఱార్.

(అశేషచిదచిద్వస్తుశేషిభూత) సకలచేతనా ఽచేతనఙ్గళుక్కుమ్
శేషియానవనే! ఇత్తాల్ ఎన్ కార్యమ్ ఉన్ పేఱాకచ్చెయ్య వేణ్డుమ్
సమ్బన్ధముడైయ వనల్లెయో వెన్నై. (నిఖిలజగదాధార) భగవద్భాగవత

చోద్యదస్తోః (౧) "త్వమేవైవంకురుష్వమామ్" (౨) "కురుష్వ మామనుచరమ్"
ఇత్యాదిన్యాయేనత్వదధీనవ్యాపారస్యమేత్వయైవప్రాతికూల్యనివర్తనాదికమపికార్య
మిత్యాహ (అశేషచరాచరేతి). నిఖిలశబ్దః-స్వరూపస్థిత్యాదినియన్తవ్యకార్త్స్న్య
పరః, సార్వకాలికనియమనకార్త్స్న్యపరో వా. అగస్త్యైరాచార్యాదిభిరన్తరాత్మ
తయాచ బహుప్రకారంహినియమనమ్; నహ్యవిధేయంతేకిఞ్చిత్, యేనమేఅభి
మతం ప్రతిబన్ధాద్విశమ్యేత, అలభ్యంవాస్యాదితిభావః. పరిపూర్ణస్యమేత్వదఙ్గీ
కారేణ‡ కింప్రయోజన మిత్యత్రాహ (అశేషచిదచిదితి). నహిమదేకవర్జం తవసర్వ
శేషిత్వమ్, అతోమమాప్యతిశయే*తవచార్థః ప్రకల్పత ఇతిభావః.

తథాపియథావస్థితరక్షాపేక్షాతవనాస్తి, అతఃకథంత్వంరక్షణీయఇతిశఙ్కాయా
మాహ (నిఖిలజగదాధారేతి). గుణాదివత్త్వదపృథక్సిద్ధవిశేషణస్య మమాపేక్షామన్త

‡ (పా) నకిఞ్చిత్ప్రయోజన.   (౧) శ్రీరఙ్గగద్యే. (౨) రా-అ-౩౧-౨౪.

మూ—అఖిలజగత్స్వామిన్, అస్మత్స్వామిన్, సత్యకామ,

చిదచిద్వస్తుజాతంధృతమితిభావః. నైసర్గికశేషత్వేసత్యపిజగతస్స్వగుణై ర్భ్యాయశ్శేషత్వమాపాదితమిత్యాశయేనాహ (అఖిలేతి). యథా, (౧) "గుణైర్దాస్యముపాగతః" ఇతి. నకేవలంనామాన్యేన శేషత్వమ్, కిన్తు జన్మవిశేషరుచివిశేష ప్రదానాదిభిర్మమ ఏవమవస్థత్వం త్వయైవోపపాదితమిత్యభిప్రాయేణాహ (అస్మత్స్వామిన్నితి). (సత్యకామ) అకిఞ్చన

విషయఙ్గళిల్ అపరాధమ్పణ్ణ †జగత్తుక్కుమ్ ఆధారభూతనే!. ఇత్తాల్ ఎనక్కుమ్ సత్తాధారకనలైయో వెన్గిఱార్. (అఖిలజగత్స్వామిన్) అపరాధత్తై త్తవిర్ప్పిత్తు ఆభిముఖ్యత్తై యుణ్డాక్కి దేవర్ తిరువడికళిలే పుకుర నిఱుత్తుకైక్కు వేఱునిర్వాహకరుణ్డో? అతఏవ (అస్మత్స్వామిన్) కీఴుమ్ శేషిత్వమ్శొల్లిఱ్ఱు. అఙ్గుసమ్బన్ధపరమ్, ఇఙ్గుసమ్బన్ధానుగుణ నియమనపరమ్. ఇత్తాల్ ఎన్నై ఇవ్వళవాక ప్పుకురనిఱుత్తినవన్నీయలైయో వెన్గిఱార్.

(సత్యకామ) కీఴ్ గుణచూర్ణైయిలే ఆశ్రితర్క్కనుభావ్యమాన

రేణైవ మత్సత్తాదికం త్వయైవరక్ష్యతే, తత్సాఫల్యార్థం రక్షాపేక్షాదికమపిత్వయై వకారయితవ్యాహమ్, నహిత్వదధీనసత్తాకస్యమే త్వన్నిరపేక్షప్రవృత్తిస్సమ్భవతీత్యభిప్రాయః. ఏవమేవహి శేషభూతానాం స్వతన్త్రస్వామినాత్వయైవ యథేష్టంస్వముద్దిశ్య వినియోగః క్రియత ఇత్యాహ (అఖిలజగత్స్వామిన్నితి). ఇష్టానిష్టప్రదానసాధారణేఽస్మిన్ మద్వినియోగే కింతవాయాతమిత్యత్రాహ (అస్మత్స్వామిన్నితి) మదాచార్యసన్తతిసాంముఖ్యేనమమ ఏవం విధత్వస్సమ్బన్ధజ్ఞానాద్యవస్థా ప్రదానరూపోపకారే ప్రవృత్తేనత్వయా శేషపూరణంకార్యమితిభావః.

పరిపూర్ణతయా పూర్వోపకారప్రత్యుపకార నిరపేక్షస్య తవ అకిఞ్చననిత్య [illegible]పేక్షసంశ్రితరక్షణ మాత్మీయనిత్యగుణ‡(త్రయ)పరిత్రాణ మితిసూచయతి(సత్యకా

---

† (పా) జగత్తుక్కుమ్. ‡ కుణ్డలితంక్వాచిత్కమ్. (౧) రా-కి-౪-౧౨.

మూ — సత్యసఙ్కల్ప, సకలేతరవిలక్షణ,

రక్షణాంహాపరిపూర్ణకృత్యమితి భావః. తచ్చ-అనాయాస సాధ్యమిత్యాహ (సత్యసఙ్కల్పేతి).

(సకలేతరవిలక్షణ) ఏనమ్యాత స్త్వం సరక్షసి చేత్ క స్తవాన్యో ఎన్నయాలె తనక్కుమ్† ఇవి తానగుణవిభూతియై చ్చొల్లిఱ్ఱు. నడువు, "సత్యకామ" ఎన్నతు - లీలార్థమాన ప్రకృతి పురుష కాలఙ్గళై స్పృహా విషయమాకవుడైయ వనెన్నైక్కాక. ఇఙ్గు, "సత్యకామ" ఎన్నతు - ఆశ్రయిక్కుమిడత్తిల్ ఇవనిట్టతుకొణ్డు వయిఱునిఱైయవేణ్డాతపడి అవాప్తసమస్తకామతయావన్ద పూర్తియుడైయనెన్నైక్కాక. ఇత్తాల్ (౧) "అకిఞ్చనోఽనన్యగతిః" ఎన్న ‡అకిఞ్చననాన ఎన్ కార్యమ్ పూర్ణనాన ఉనక్కుభరమన్ఱో ఎన్గిఱార్.

(సత్యసఙ్కల్ప) కీழ் గుణచూర్ణైయిలే - "సత్యసఙ్కల్ప" ఎన్నతు - అపూర్వమాన భోగ్యఙ్గళై అమోఘమాక సృష్టిక్కక్షమనెన్నైక్కాక. నడువే "సత్యసఙ్కల్ప" ఎన్నతు - లీలైక్కు హేతువాన సఙ్కల్పమ్ అప్రతిహతమెన్నైక్కాక. ఇఙ్గుచ్చొన్నతు - అఘటితఙ్గళైయుమ్ సఙ్కల్పమాత్రత్తాలే కర్తుంక్షమనెన్నైక్కాక. ఇత్తాల్ నిత్యసంసారియాన ఎన్నైయుమ్ నిత్యసూరికళోడు ఒరుకోవైయాక్కనినైత్తాల్ శెయ్తుముడిక్క వల్లనల్లైయోనీ యెన్గిఱార్.

(సకలేతరవిలక్షణ) చేతనరుడైయ జీవనమ్ శొల్లుకిఱతు. స్వరూపతో గుణతశ్చ విలక్షణ. ఆశ్రితర్క్కనుభావ్యమాన స్వరూపరూపగుణఙ్గళై

మేతి). సర్వశక్తేస్తవ నిత్యసూరివర్గే మన్నివేశన మీషత్కరమ్, న హి త్వద్వ్రతం కేనాపి వినిహన్తుం శక్యమిత్యాహ (సత్యసఙ్కల్పేతి). తథాపి అపేక్షితార్థమన్యః కశ్చిదాశ్రయతామిత్యత్రాహ (సకలేతరవిలక్షణేతి). (౨) "విష్ణుపోతం వినా నాన్యత్ కిఞ్చిదస్తి ప

† కామ్యవిషయమాన.   ‡ ఆర్తనాన.   (౧) స్తో-ర-౨౨. (౨) వి-ధ-౧-౫౯.

మూ— అర్థికల్పక,

భ్యోఽనీదృగ్భ్యోవిశేష ఇత్యాశయః. (అర్థికల్పక) కర్మధారయసమాసః. యథా (౧) "సమేత్యప్రతినన్దయచ" (౨) "ఉదారాస్సర్వఏవైతే"

యుడైయవనే! ఇవ్వైతన్నైయారుక్కాకప్పడైత్తతు, స్వార్థమాకవో వెన్నిల్ అార్. త్రిపాద్విభూతియాక అనుభవిప్పారుమ్ అనుభవిప్పిప్పారుమాయ్ చ్చెల్లానిఱ్క స్వార్థమాకవెన్నిలారితే. ఇవరై యొళియ ఎల్లారుమనుభవిత్తాలుమ్, ఇవరైయొళియ ఎల్లారైయుమనుభవిప్పిత్తాలుమ్ కుఱైయాయిరుక్కుమితే. ఇవరై అనుభవిప్పిత్తాలాయ్త్తు అవనుడైయ రక్షకత్వమ్ పూర్ణమావతు. పూర్ణానుభవమ్ పణ్ణువార్కు ఒన్రుకుఱైన్దాలుమ్పాఴాయ్త్తోన్ఱుమితే. ఆకైయాల్ ఇవరోడుఙ్గూడ అనుభవిత్తాలాయ్త్తు అపర్కళనుభవమ్ పూర్ణమావతు.

అతుక్కు హేతు శొల్లుకిఱతుమేల్. (అర్థికల్పక) తన్నలైయాలే ఇరన్దుకొడుక్కుమవనుక్కు, ఇరన్దార్కు కొడాతొళిక్కై కుఱైయన్రో? అర్థిప్పార్కుకడక్కనిన్రు తన్నైయొళిన్ద‡ శిలశొన్నై కొడుత్తువిడుమ్ పూణ్ణుపోలేయో అర్థికళైయుముణ్డాక్కి త్తానే ఇరన్దు సకలఫలప్రదనాన

పరాయణమ్" (3) "భవతాంకథ్యతేసత్యం విష్ణురేకఃపరాయణమ్" ఇత్యాదిభిరన్యేభ్యస్తవమోక్షప్రదత్వాదిరూపంవిశేషంపశ్యన్నహం ముముక్షుఃకమన్యమాశ్రయేయమ్, నహిపరతన్త్రఃకశ్చిత్ స్వతన్త్రకృత్యంప్రార్థనీయః, నచత్వంపరతన్త్ర ఇతిభావః.

యద్యర్థినంమాంనాద్రియసే; కథంతవౌదార్యప్రథా జీవేదిత్యభిప్రాయేణాహ (అర్థికల్పకేతి) అర్థీచకల్పకశ్చేతివిగ్రహః. అర్థినాంకల్పద్రుమఇతివా. ఉక్తంహి; (౧) "ససర్వానర్థినోదృష్ట్వాసమేత్య. ప్రతినన్దయచ" ఇతి. అర్థినఃకల్పద్రుమాయస్యసః అర్థికల్పక ఇతివావివక్షితమ్; యదగీయత, (౨) "ఉదారాస్సర్వఏవైతే"

‡ శిలైయైనారై. (౧)రా-అ-౧౬-౨౭, (౨)గీ-౭-౧౮. (3)

మూ— ఆపత్సఖ, శ్రీమన్,

ఇతిచ. అన్యథాతవేయం ప్రథాపివిహన్యేతేతిభావః. గజేన్ద్రాదీనామివ ఆపన్నత్వమేవ రక్ష్యత్వే హేతుమాహ(ఆపత్సఖేతి). ఉక్తహేత్వభావేపిమాతరమవేక్ష్యరక్షితవ్యమిత్యాహ (శ్రీమన్నితి). తయోరుపేక్షితోపి

వున్నైయుమ్ తరుకిఅసి. (౧) "ఎన్నైయాక్క యునక్కెత్తనై ఎత్తన కల్పకమ్" ఎన్నక్కడవతితే. అతుపోలేనారుమ్ నరమ్బుమాయిరుక్క యన్తిక్క "అపారసౌన్దర్యమహోదధే" ఎన్నుమ్పడియుత్తే ఇరుప్పతు. ఇరన్దుకొడుక్కుమత్తనైయొఴియ ఇరన్దార్కు కొడుక్కలాకా తెన్నుణ్డో?.

(ఆపత్సఖ) అపత్తునన్దవాతేతోళనాయిరుక్కై. ఆశావత్తు తుణైయాయిరుక్కై. సర్వరక్షకనానవనే; అఅచ్చెయ్యవేణ్డుమ్పడియాన వాపత్తిలుమ్ తానేతుణైయాయిరుక్కై. మాతాపితాక్కళుమ్ బన్ధుక్కళుమ్ తళ్ళిక్కతవైయడైక్కుమ్ దశైయిలుమ్ (౨) "ప్రణతఇతిదయాళుః" ఎన్నుమ్ (3) "తమేవశరణంగతిః" ఎన్నుమ్ దేవరేతుణైయాయిరుక్కై. (శ్రీమన్) ఇప్పడియిరుక్కిఅవున్నైయుమ్ అశిరత్తు

ఇతి. అభిమతపురుషార్థదానార్థమర్థినాముత్పాదకః, శాస్త్రాదిముఖేన అర్థిత్వాపాదకశ్చేతివా. ఏవంపూర్వోక్తస్యాప్యౌదార్యస్య అతిశయప్రదర్శనే తాత్పర్యాదపునరుక్తిః. (౪) "జ్ఞాతంమయావసిష్ఠేన" ఇత్యాదికమనుసన్దధానః పాఞ్చాలీగజేన్ద్రాదివదాపన్నస్య అనన్యగతికస్య మహ్యమేతామాపదమవేక్ష్యరక్షితుమర్హసీత్యాహ (ఆపత్సఖేతి). ఆపదిసఖివత్సంరక్షకేత్యర్థః. విశ్వసనీయత్వస్నేహవిషయత్వాదిసూచనాయసఖిశబ్దః. శత్రుమపిహి (౫) "తస్మాత్పరిత్రాతఇతివ్యవస్య నత్యాశరైర్మృత్యువశంనయామి" ఇత్యవోచత్. ఏవంద్వాభ్యామిష్టప్రాపకత్వమనిష్టనివర్తకత్వఞ్చ దర్శితమ్. అథ తత్రసమానాభిప్రాయతయా త్వయానిత్యయుక్తామఖిలజగన్మాతరం పురస్కృత్యోమే మహాన్త్యోప్యపరాధాః క్షన్తవ్యా ఇత్యాహ (శ్రీమన్నితి).

౧)తి-వాయ్--౨-౭-౧౧(౨)స్తో-౪-౬3(3)రాసు-3౮(౪)(౫)రా-యు-౫౧-౧౪3

మూ— నారాయణ, అశరణ్యశరణ్య, అనన్యశరణః

త్వాను పేక్ష్య రక్షణీయ ఇత్యాహ (నారాయణేతి) సమ్బన్ధాభావేపి రక్ష కాన్తరాభావాత్ రక్షణీయోహమ్, త్వంహి అగతీనాంగతిరిత్యాహ (అశరణ్యేతి) తతఃకింభవత ఇత్యాహ (అనన్యశరణఇతి).

ప్పురుష కారభూతై యాన పిరాట్టియైప్పార్ త్తు రక్షిక్క వేణుమ్. (నారాయణ) ఇవళ్ పురుష కారమావతఱ్కు మున్నే సృష్ట్యర్థానుప్రవేశత్తాలే సత్తైయైనోక్కినవనల్లైయో ? ఇత్తాల్, ఎనక్కుసత్తాధారకనానవనల్లైయో వెన్ఱపడి.

(అశరణ్యశరణ్య) కిమ్బునః అశరణ్యశరణ్యత్వమ్—అతాకిఱతు-ఇప్పడియిరుక్కిఱ దేవరీర్ క్కుమ్ పుఱమ్బాయ్, పిన్నై యుమ్ దేవరీరై యొఴియ ప్పుఱమ్బుపుకలఱ్ఱార్ క్కు శరణ్యానానవనే యెన్గిఱార్. ఇప్పడియిరుప్పారుణ్డో వెన్నిల్; (అనన్యశరణోహమ్) తథావిధోహమ్; అన్దవనన్యశరణ్యానానవన్ నానెన్గిఱార్. (౧) "పుఱ్ స్రీలార్ పుఱ్ ఱనిన్దానే".

సమ్బన్ధగుణవిభూతి వ్యాపారాస్తైమదుపేక్షయా మన్దఫలామాభూవన్, అతః "ఆత్మానంనాతివర్తేథాః" ఇత్యాహ (నారాయణేతి) ఉత్తరఖణ్డస్థాపేక్షయా పూర్వంశ్రీమన్నిత్యాద్యుక్తమ్; ఇహతుపూర్వఖణ్డస్థాపేక్షయా ఉక్తైస్స్వభావైః ఫలితమాహ (అశరణ్యశరణ్యేతి). స్మర్యతేహి (౨) "అగతీనాంగతిర్భవాన్" ఇతి. అతఏవ అనాలోచితేత్యాదినానపునరుక్తిః-తత్ర హితాహితమ్యాజనాదరేతాత్పర్యమ్. ఏతత్సర్వం వ్యాఖ్యేయవివక్షితప్రాప్యప్రాపకాకారప్రపఞ్చనమ్.

అస్యహృదయమేవమ్. ఏతావతాకింత్వయాలబ్ధమ్, సర్వత్రహిశాస్త్రార్థే అధికారోపేక్షిత ఇత్యత్రాహ (అనన్యశరణఇతి) తత్త్వవిదోనన్య ప్రయోజనస్య

---

(౧) తి-వాయ్-౭-౨-౭. (౨) వి-ధ-౪-౪౯.

మూ — త్వత్పాదారవిన్దయుగళం శరణమహం ప్రపద్యే. అత్ర ద్వయమ్.

త్వచ్ఛబ్దేన ప్రాగు[illegible]గవిశిష్ట[illegible]త్వమభిప్రేతమ్. అవశ్యకర్తవ్యత్వాయ పాదగ్రహణమ్. అరవిన్దశబ్దశ్చ – ఇహాభోగ్యత్వాయ. యుగళశబ్దః – ద్వివచనాఖ్యానమ్. (౧) "అహమస్మ్యపరాధానామాలయోऽకిఞ్చనోऽగతిః" ఇత్యాదికమభిప్రేత్యాహ (అహమితి). "ప్రపద్యే" ఇత్యనేన పూర్వఖణ్డో వ్యాఖ్యాతః.

(త్వత్పాదారవిన్దయుగళం శరణం ప్రపద్యే) ఇప్పడియిరుక్కఱనాన్ నిరతిశయభోగ్యమాన దేవరీర్ తిరువడిగళై యే ఉపాయమాగ అధ్యవసిక్కిఱేన్.

(అత్రద్వయమ్) †(శరణమ్పుకుమ్బోతు తదనుగుణమాన ప్రాప్యరుచియుమ్ ప్రాపకత్తిల్ కనత్తవ్యవసాయముముణ్డాగవేణ్డుకైయాలే

మమసిద్ధోపాయాన్తరం నాస్తి, (౧) "అహమస్మ్యపరాధానామ్" (౨) "నధర్మనిష్ఠోऽస్మి" ఇత్యాద్యుక్తావస్థావిశేషవిదశ్చ మే సాధ్యోపాయాన్తరమపి నాస్తీతి ప్రతిబుద్ధోऽస్మి; అయమేవ హి మమాऽత్రాధికార ఇతి భావః,

ఇదన్తు వ్యాఖ్యేయస్తోత్రమపురుషాభిప్రేతమితి జ్ఞాపనాయ, "అహమపి నమే శరణమ్" ఇతి జ్ఞాపనాయ చ అధికోऽహంశబ్దః. అథవా "అనన్యశరణః" ఇత్యుపాయాన్తరశూన్యత్వమ్, అహమితి-‡ఉపాయభీరుత్వమ్, అతిశఙ్కారహితత్వమ్, ప్రయోజనాన్తరతదుపాయపరిత్యాగిత్వమ్, మోక్షార్థప్రపత్త్యున్ముఖత్వఞ్చ వ్యజ్యతే. ఏతత్సూచితః కార్పణ్యవిస్తరః ప్రతివచనవాక్యేషు గద్యాన్తరయోశ్చ ద్రష్టవ్యః. "త్వత్" ఇత్యాదినా పూర్వఖణ్డపదక్రమానుసరణమ్. త్వచ్ఛబ్దః శరణ్యత్వోపయుక్తసర్వాకారవైశిష్ట్యపరః. పాదేత్యాదికం ప్రాగుక్తార్థమ్.

(అత్రద్వయమ్) ఇత్యస్య-వ్యాఖ్యాతప్రాయమితి శేషః. తాత్పర్యమప్యపూర్వమేవోక్తమ్. యద్వా, ద్వయమ్ - అర్థానుసన్ధానేనసహ ఏవముక్తమితి వా; వక్తవ్య

---

† ఖణ్డలితం స్వాచిత్కమ్.   ‡ (పా) అపాయభీరుత్వమ్.

(౧) అహి సం-౩౭-౩౦.   (౨) స్తో-ర ౨౨.

అతినుడైయసిద్ధ్యర్థమాక ముతల్ చూర్ణైయిలే పిరాట్టితిరువడికళిలే శర
ణమ్పుక్కు. ఇరణ్డామ్చూర్ణైయిలే పిరాట్టిప్రసాదత్తాలే పెఱ్ఱార్. అన
న్తరమ్ "ఆశ్రయణీయనావానార్" ఎన్నుమపేక్షైయిలే, నారాయణనే
ఆశ్రయణీయనాకవేణ్డుకైయాలే నారశబ్దవాచ్యఙ్గళుక్కుమ్ అయన
మానదివ్యాత్మస్వరూపత్తై "అఖిలహేయ" ఎన్గిఱచూర్ణైయిలేశొల్లి,
పిన్బునారశబ్దవాచ్యఙ్గళై "నిఖిలజగదుదయవిభవలయలీల" ఎన్నుమళ
వాక అవనుడైయ ఉభయవిభూతినాథత్వమ్శొల్లి ; అనన్తరమ్
అవనేప్రాప్యముమ్ ప్రాపకముమెన్ఱధ్యవసిత్తు, ఇప్పడిమేన్మైయుడైత్తాన
వస్తువైనమ్మాల్ కిట్టప్పోమోవెన్నుమపేక్షైయిలే, ఇరున్దతేకుడియాక
ఎల్లార్క్కుమ్ కిట్టుమ్బడియాన శీలాదికళై మున్నిట్టు పిరాట్టిపురుషకార
మాక శరణమ్పుక్కు నిన్ఱార్ ఇవ్వళవాల్).

అనన్తరమ్ "శరణమ్పుక్కోమ్ నామన్ఱో" ఎన్టుతన్మై అశిర్త్తు
పూర్వర్కళుడైయ ప్రక్రియైయైమున్నిట్టుశరణమ్ పుకుకిఱార్. అన
న్తరమ్శరణమ్ పుకుమ్బోతువిడవేణ్డువనమున్నాకవిట్టువకుత్తవిషయత్తై
ప్పఱ్ఱవేణ్డియిరుప్పతొరాకారముణ్డాయిరుక్కైయాలే, అతుకీఴిరణ్డిడ
త్తిలుమ్ శెయ్యామైయాలే "అత్తాల్ ఏతేనుమ్ కుఱైయుణ్డాకిఱతో?"
ఎన్ఱుపార్త్తు పురాతనపురుషర్కళుడైయ శరణాగతిప్రక్రియైయాన
ఇతిహాసపురాణవచనఙ్గళై మున్నిట్టుశరణమ్ పుకుకిఱార్.

†(ఆనాల్ కీఴ్శెయ్యాతవఱ్ఱుక్కుక్కుఱైయుణ్డాకిఱతో వెన్నిల్;
కుఱైవిల్లామైయే అన్ఱు, ఇత్తాల్ ఏఱ్ఱముణ్డాకిఱతు. ఎఙ్ఙనేయెన్నిల్;-
ద్వయత్తిల్ త్యాగపూర్వకమాక స్వీకరిక్క వేణ్డిఱ్ఱాకిల్ సర్వాధికార

మితి వా వివక్షితమ్. వాక్యాన్తరైః "పునఃపునః ప్రపద్యతే" ఇతితు నాశఙ్కనీయమ్.
ఏకసాధ్యసిద్ధ్యర్థం ప్రపత్త్యావృత్తేః ప్రతిషేధాత్, ఇహసాధ్యాన్తరాఽయోగాచ్చ.

---

‡ కుణ్డలితంక్వాచిత్కమ్.

మాకమాట్టాతు. ఆకైయాలేశ్రీ ౹ముణ్ణాకిఅతు. పూర్వపురుషర్ కళ్
డైయహృదయమ్ - వస్తువిషయత్తిల్ స్వరూపానురూపమాక శర
ణాగతిమైయప్పణ్ణుమతొన్రియ ఇవన్ విడవేణ్ణువతుణ్ణో పఱ్ఱవేణ్ణువతు[illegible]
వెన్నాయ్ త్తురుప్పతు; ఈశ్వరవిషయాకారత్తుక్కు దృష్టప్రపత్తియే అ[illegible]
యుమ్, అధికారియాకైక్కు సంసారభీతనాయ్ కొణ్ణు తిరువడికళి[illegible]
శరణంపుకువతు వేయమైయుమ్; ఇవర్ ప్రాప్యరుచి శెయ్ విక్క మా[illegible]
త్తిల్లామైయాలే రుచిపెరిక్కచ్చెయ్ సర్. ఆకైయాలే ఇవర్ శెయ్యా[illegible]
తెల్లామ్ కుఱైయాకక్కడవతు. ఇవన్ తామ్ ఇతుక్కవ్వరుకుశరణమ్[illegible]
కొణ్ణామైయాలే మిణ్ణారత్తనైయల్లతు అమైయుమెన్ను మిణ్ణార[illegible].
ఆకైయాలే శరణమ్ పుకుకిఱార్).

(పితరంమాతరమిత్యాది) పూర్వార్ధత్తాలే చేతనరైయు[illegible]
ఉత్తరార్ధత్తాలే అచేతనఙ్గళైయుమ్ శొల్లుకిఱతు. ఇవైత్తాన్ [illegible]
యాన్తర సహకారియుమాయ్, స్వయంప్రయోజనమాకైయా[illegible]
ఉపేయముమాయ్ ఇరుక్కుమ్ పోతువాయిరుక్కుమ్. "సర్వాణి [illegible]
ఎన్ను, ఉపాయాన్తరమాన కర్మయోగాదికళై చ్చొల్లుకిఱతు. "స[illegible]
మాంశ్చసాక్షరాన్" ఎన్ను - ఉపేయాన్తరమాన ఐశ్వర్యాదికళై [illegible]
చ్చొల్లుకిఱతు. (సత్త్వజ్య) ఎన్నతు - సవాసనమాక విట్టుపట్టి, "[illegible]
ధర్మాంశ్చ" "సర్వకామాంశ్చ" ఎన్ను ఇరణ్డైయుమ్ కూడవె[illegible]
విడచ్చొల్లుకైయాలే ఉపాయాన్తరఙ్గళ్ స్వరూపనాశకమా[illegible]
ఉపేయాన్తరఙ్గళుమ్ స్వరూపనాశక మెన్ను కరుత్తు.

ఇవన్ఱై స్వరూపనాశకమెన్నలామో వెన్నిల్; అన[illegible]
స్వయంప్రయోజనమాక ఇరుక్కైయే స్వరూపమ్, ఇత్తైయొళి[illegible]
స్వరూపనాశపర్యాయమ్, ఇత్తైత్తాన్ స్వరూపోజ్జీవనమాకిఱతిఱ్ఱయో

మూ—— పితరంమాతరం

అథ "అనన్యశరణః, శరణమహం ప్రపద్యే" ఇతిశబ్దా
నామర్థంవివృణోతిపౌరాణికవచనముఖేన (పితరమి
త్యాదినా). గురుపర్యన్తానాంసాధనత్వముత్కటమ్.

పెన్నిల్, ఇవన్ ఇవైతన్నై సాధనమాక్కినాప్పోలే "ఇతుక్కుప్పలి
మ్బెన్నైప్రయోజనమాక్కాతే నమ్మైప్రయోజన మాక్కప్పెఱ్ఱోమే"
ఎన్నుమీశ్వరన్ నినైవాలే ఉజ్జీవనమాకిఱతు. ప్రయోజనాన్తరత్తుక్కు
మడియేఱ్పారైయుమ్ "ఉదారాః" ఎన్నుమవన్ స్వభావత్తాలే ఉజ్జీ
వనమాకిఱతన్తనై.

మేల్ పఱ్ఱప్పడుమ్ విషయమ్ శొల్లుకిఱతు. (లోకవిక్రాన్త
చరణౌశరణం తేఽవ్రజంవిభో)శీలాదిగుణయుక్తనుమాయ్ వకుత్తస్వామి
యుమాయ్ జ్ఞానశక్త్యాది గుణపూర్ణనుమానఉన్ తిరువడికళై యే
ఉపాయమాక ప్పఱ్ఱుకిఱేనెన్గిఱతు.

(పితరంమాతరమ్)(౧) "మాతృదేవోభవ" "పితృదేవోభవ"
ఎన్ఱు ఈశ్వరనోపాతిమాతాపిత్రనువర్తనత్తై ఉపాసనాఙ్గమాక శాస్త్రమ్
విధిక్కైయాలే ఉపాయాన్తరసహకారికళుమాయ్ ఉళ్ళతనై యుమను
వర్తిత్తువిడుకైయన్ఱియే ఇవర్కళుడైయ వియోగమ్ అసహ్యమాయి
రుక్కైయాలే స్వయమ్ప్రయోజనమాయిరుప్పర్కళ్.

పితరమిత్యాదికస్తు స్వవాక్యవన్నిబన్ధనసంవాదముఖేన అనన్యశరణత్యాదికం
విశదీకృత్య వక్ష్యమాణఫలప్రార్థనా†ప్రస్తావనాత్మకమితి ద్వయార్ధస్యసముదితోక్తిః;
తథాఽత్ర సోపాధిక భోగ్యతదుపాయత్యాగం నిరుపాధిక భోగ్యతదుపాయ విశేష
పరిగ్రహఞ్చ స్పష్టయిత్వా, "ప్రసాదయే" ఇత్యాదినా, "సోఢుమ్" ఇత్యన్తేన

(పా) ప్రాప్తావనాత్మక. (౧) తై-శీక్షా-౧౧-౨-౨.

మూ— దారాన్పుత్రాన్బన్ధూన్ సఖీన్గురూన్।
దారాశ్చ దృష్టసాధనమ్.

(దారాన్) స్త్రీయుమ్ సహధర్మచారిణియాకైయాలే ఉపాయాన్తరసహకారిణియుమాయ్ అభిమత విషయమాకైయాలే ఉపేయాన్తర్భూతైయుమాయిరుక్కుమ్. (పుత్రాన్) పుత్రహీననానపోతు "పుత్ ఎన్గిఱనరకదర్శనమ్ పణ్ణవేణ్డుకైయాలే పుత్రోత్పాదనమ్ "పున్నామ్నో నరకాత్త్రాయత ఇతిపుత్రః" ఎన్గిఱపడియే అన్దనరకదర్శనత్తుక్కడియాన పాపవిమోచన హేతువాకిఱ ముఖత్తాలే ఉపాయాన్తరసహకారియుమాయ్, అవ్వళవన్ఱియే తద్వియోగమ్ అసహ్యమాయిరుక్కైయాలే ఉపేయముమాయిరుక్కుమ్,

(బన్ధూన్) అవర్కళాకిఱార్ – ఇవనైక్కుడిప్పిఱ్ఱియాక వర్త్తిక్కుమ్యాతపడి నియమిత్తు నల్వళియే నడత్తుమవర్కళాకైయాలే ఉపాయాన్తర సహకారికళుమాయ్, ఇన్న పెరుఙ్గుడిప్పాట్టిలే పిఱన్దానెన్గిఱ శెరుక్కాలే ఉపేయభూతరుమాయిరుప్పర్కళ్. (సఖీన్) తోழనుమ్ ఇవనుక్కు హితైషియాయ్ హితత్తైయే ప్రవర్త్తిప్పిక్కైయాలే ఉపాయాన్తర సహకారియుమాయ్ అభిమతనాకైయాలే ఉపేయభూతనుమాయిరుక్కుమ్. (గురూన్) అవర్కళాకిఱార్ –భగవత్ప్రాప్తియాకిఱ ఉపేయత్తైక్కుఱిత్తుఉపాయాన్తరఙ్గళై ఉపదేశిత్తుమ్, ఉపేయాన్తరఙ్గళైక్కుఱిత్తు ఉపాయాన్తరఙ్గళై ఉపదేశిత్తుమ్ పోరుకైయాలే ఉపాయాన్తరసహకారికళుమాయ్ హితపరరాకైయాలే ఉపేయభూతరుమాయిరుప్పర్.

ఉత్తర‡ఖణ్డస్థానిష్టనివృత్తి ప్రార్థనాసఙ్గ్రహ్యతే. పిత్రాదీనాం త్యాగోక్త్యాభ్యుత్యాది చేతనాన్తరత్యాగః కైముత్యసిద్ధః. బన్ధుశబ్దః – ఇహాసమృద్ధ్యాదిపరః. "రత్నాని"

‡ (పా) ఖణ్డస్యానిష్ట

స్తో.- రత్నాని ధనధాన్యాని క్షేత్రాణి చ గృహాణి చ। సర్వ
ధర్మాంశ్చ సన్త్యజ్య సర్వకామాంశ్చ సాక్షరాన్ ।

రత్నాదీనాముపేయత్వముత్కటమ్. ఆముష్మికం సాధనం
సాధ్యఞ్చాహ (సర్వేతి) అక్షరశబ్దేన కేవలాత్మనిపర్యవసానమ్.

(రత్నానీత్యాది) రత్నమ్ తుడక్కమాన శ్రేయమ్ ఉపాయాన్తర
ఙ్గళుక్కు ఇతికర్తవ్యతయాన సహకారికళుమాయ్, అనన్తరం అర్పియమా
యియుమ్ వినియోగిక్కలామ్మైయాలే ఉపేయముమాయిరుక్కుమ్.
(గృహాణిచ) గృహఙ్గళుమ్. కీర్తిచ్చొన్నవర్గళుక్కెల్లామ్ ఆవాసస్థాన
మాకిఱ రక్షకముఖత్తాలే ఉపాయాన్తరసహకారముమాయ్ *మాడ
మాళికైయాక వెడుక్కప్పడియాన అభిమతత్వత్తాలే ఉపేయముమా
యిరుక్కుమ్. (సర్వధర్మాంశ్చ) ధర్మశబ్దత్తాలే-ఉపాయభూతమాన కర్మ
యోగాదికళైచ్చొల్లుకిఱతు. సర్వశబ్దత్తాలే అధికారసమ్పత్తి ధర్మ
ఙ్గళైచ్చొల్లుకిఱతు. (సర్వకామాంశ్చ) ఎన్ఱు - పుత్రపశ్వన్నాదిత్తోడ
కూడియాక స్వర్గైశ్వర్యమ్ నడువాక బ్రహ్మైశ్వర్య పర్యన్తమాన వస్తుక్క
ళెల్లామ్ శొల్లుకిఱతు. (సాక్షరాన్) ఎన్ఱతు - కైవల్యత్తై. (సన్త్యజ్య)

ఇత్యాదికమ్ - ఉత్కృష్టభోగ్యత్వ భోగసాధనత్వ నామచేతనాన్తరాణా ముపల
క్షణమ్. చకారేణవా అనుక్తసముచ్చయః. ప్రియేషు హితేషు చ పోషు తదుపాయా
నుపయుక్తేషు కృతచిత్సఙ్గోపి న యుక్త ఇతి జ్ఞాపనాయ ఇతరమిత్యాది విధోక్తిః.

ఏవం లౌకికసిద్ధప్రియహితాన్యుదాహృత్య, "సర్వధర్మాన్" ఇత్యాదినా శాస్త్ర
వేద్యాని సాధనాని సాధ్యాని చాహ. తత్ర సర్వధర్మశబ్దః - సిద్ధసాధ్యరూప సపరికర
ధర్మ కార్త్స్న్యపరః. "సర్వకామాన్" ఇతి - హిరణ్యగర్భాదిపదపర్యన్త
భోగ్యవిషయః. అక్షరశబ్ద ఇహ - ఆత్మమాత్రానుభవగోచరః. ధర్మాణాం కామానాం
చోపయోగిత్వేన వా పిత్రాద్యుదాహరణమ్. తచ్చ యథాసమ్భవం ద్రష్టవ్యమ్.
క్షేత్రాదీనాం త్యాగశ్చ అత్ర కామ్యధర్మోపయోగితయా అర్థకామోపయోగి
తయా వా అనుపాదానమ్. అత ఏవ, "మాతృదేవో భవ, పితృదేవో భవ, ఆచార్య

మూ— లోకవిక్రాన్త చరణౌ

లోకవిక్రాన్తవిభుశక్త్యా సౌలభ్యపరత్వపరా.

లజ్జాపురస్సరమాక విట్టు. (లోకవిక్రాన్తచరణౌ) తిరువడిగళిన్ప్రకారం విషయమ్. వరైయాతేవైత్త తిరువడికళ్ ఆకైయాలే సౌశీల్యమ్ శొల్లుకిఱదు. ఊఱ్ఱుడుకిఱ ప్రజైయైత్తాయ్ ముతుకిలే అణైత్తుక్కొణ్డు కిడక్కవరా పోలే తాన్ ఉకన్దు సమ్బన్ధమే హేతువాక విడమాట్టాతే విముఖరానార్ తలైయిలుమ్ తిరువడికళై వైక్కైయాలే వాత్సల్యమ్ శొల్లుకిఱదు. ఇత్తనైయుమ్ అవతరిత్తు మున్నే నిన్ఱు కార్యమ్ శెయ్కైయాలే సౌలభ్యమ్ శొల్లిఱ్ఱు.

దేవో భవ" (౧) "వృద్ధాశ్చ మాతాపితరౌ" ఇత్యాద్యుక్తభగవదాజ్ఞానుపాలనం సవిరుధ్యతే. సర్వధర్మశబ్దేన మోక్షసాధనభూతోపాసనవర్గ సఙ్గ్రహేఽపి తన్నివృత్తౌ (౨) "విహితత్వాచ్చాశ్రమకర్మాపి" ఇతి న్యాయేన వర్ణాశ్రమధర్మాణామనివృత్తిః తదహత్రైవర్గికధర్మేషు ప్రయోజనాన్తరేషు మోక్షోపాయాన్తరేషు చ సాధారణం నైరాశ్యం త్యాగః. తత్ర త్రిపురుషార్థాన్తరేషు అల్పాస్థిరత్వాదినా దోషదర్శనాన్నైరాశ్యమ్. తత ఏవ తదుపాయేష్వపి ముక్తిసాధనేష్వన్యేషు స్వావస్థాదర్శనేన దుష్కరత్వాదినా నైరాశ్యమితి విశేషః.

(సన్త్యజ్య) సమ్యక్ త్యక్త్వా; సవాసనం పరిత్యజ్యేత్యర్థః. యద్వా, కాఞ్చిత్ సంయుక్తాయాం ప్రపత్తేరఙ్గత్వేన ఆజ్ఞత్వేన వా అనువాదానుపహథర్మాణాం త్యాగః, సోఽయం ప్రపత్త్యుపకారకత్వవిరహాత్ సమ్ప్రతిపన్నేషు పురుషార్థాన్తర తదుపాయేషు ముక్త్యుపాయాన్తరేషు నిత్యనైమిత్తికేషు చ సమాన ఇతి సహోక్తిః. (లోకవిక్రాన్త చరణావితి) చరణే లోకవిక్రాన్తత్వ వచనమనాశ్రితానామప్యాత్మప్రకాశనేన సౌలభ్యాదివ్యఞ్జకమ్. లోకవిక్రాన్తేతి - వ్యస్తం వా. తదా తు లోకేషు విక్రాన్తః - అధిష్ఠాతేత్యర్థః.

(౧) భారతే. (౨) బ్రహ్మసూ- 3-४-3౨.

మూ— శరణం తేఽవ్రజం విభో ॥ త్వమేవ

మూ—శరణశబ్దం వివృణోతి (త్వమేవేతి). పిత్రాదికార్య్య రక్షణస్యాస్మిన్నేవ పుష్కలత్వాదయమేవబన్ధుః, నతుపిత్రాదయ ఇత్యభిప్రాయేణత్వమేవేత్యావృత్తిః.

(తే) ఎన్ఱు వకుత్తశేషియెన్ఱుస్వామిత్వమ్ శొల్లుకిఱతు. (విభో) ఎన్ఱైయాలతు – ప్రభుత్వమ్. అతాకిఱతు. జ్ఞానశక్త్యాది గుణపూర్త్తి. ఇత్తాల్, * అహంశబ్దవాచ్యముమ్ ఇతిలే అను సన్ధేయమ్. ఆక ఇత్తనైయుమ్ నారాయణశబ్దార్థమ్. (తే) ఎన్గిఱ విడత్తిల్ స్వరూపానుబన్ధియాన లక్ష్మీసమ్బన్ధము మనుసన్ధేయమ్. ఇత్తాల్ పురుషకారభావమ్ శొల్లుకిఱతు. (చరణౌ) ఎన్ఱైయాలే విగ్రహయోగమ్ శొల్లుకిఱతు. (శరణమ్) ఎన్ఱైయాలే ఉపాయభావమ్ శొల్లుకిఱతు. (అవ్రజమ్) అధ్యవసిత్తేనెన్ఱపడి. ఆకఇశ్లోకజ్ఞళాలేవిడుమవఱ్ఱై విట్టు పఱ్ఱుమవఱ్ఱైప్పఱ్ఱినిన్ఱతు. ఆనాల్ కీழ్ విట్టవైయెల్లామ్ ఇழవే యాకిఱతో వెన్నిల్; అజ్ఞనేయిరుప్పతొరు సాపేక్షతైయుణ్డో సర్వప్రకారపరిపూర్ణవిషయత్తై ప్పఱ్ఱినవనుక్కు.

అనన్తరమ్ కీழ్ విట్టవైయెల్లా మీశ్వరనేయెన్గిఱార్. (త్వమేవ

(తే) స్వామినః పరమప్రాప్యస్యచ. * విభుశబ్దేన - ఫలప్రదానాపయికగుణపౌష్కల్యంవ్యజ్యతే. యద్వావిభుశబ్దేన పరత్వమ్, "తే" ఇత్యనేన సౌలభ్యఞ్చోచ్యతే. (అవ్రజం) వ్రజామీత్యర్థః. అనద్యతనత్వమత్రాఽవివక్షితమ్. భూతత్వేన నిర్దేశస్తు కర్తవ్యశేషనైరపేక్ష్యవ్యఞ్జనపరః. త్యాజ్యానాం త్యాగస్య పూర్వమస్పష్టత్వాదిహతత్ప్రపఞ్చనే తాత్పర్యమ్. ఉపాయత్వ ముపేయత్వఞ్చ "మాతాపితా" ఇత్యాదిశ్రుతిసిద్ధసర్వవిధబాన్ధవస్యనారాయణస్యైవేత్యభిప్రాయేణసన్త్యక్తం సర్వం త్వఞ్చైవేత్యాహ (౧)(త్వమేవేతి). "త్వత్పాద" ఇత్యత్రతత్వచ్ఛబ్దాభిప్రేతఞ్చ

(౧) సుబా-౬. జితన్తా.

మూ— మాతాచ పితాత్వమేవ త్వమేవ బన్ధుశ్చగురుస్త్వమేవ।

మాతాచ పిఱన్దపిన్బు హితపరనాన పితావైప్పోలన్ఱియే గర్భవాసమే తొడఙ్గిరక్షిత్తుప్పోరుమవళిఱేమాతావానవళ్. ఇత్తాల్. ఇవర్ నినైక్కిఱ తెన్నెన్నిల్, మేల్ సృష్టిక్కు ఉప్పార ముకలఴియాతపడి తాయిరుక్కుమ్ వణ్ణమే తిరువయిఱ్ఱిలేవైత్తు రక్షిత్తుప్పోన్దవనెన్గిఱార్. (పితాత్వమేవ) మాతావుక్కుమున్నే పిఱక్కక్రుషిపణ్ణువాన్ పితాపఱే. ఇత్తాల్ “పూర్వాజ” ఎన్గిఱతై నినైక్కిఱతు; (౧) “పిఱప్పిత్తతన్దైనీ”.

(త్వమేవబన్ధుశ్చ) బన్ధుక్కళుమ్ ఇవన్ వఴికెడ వర్త్తియాతపడి నియమిత్తు నల్వఴియేనడత్తుమవర్కళిఱే. అప్పడియే నాన్ వఴికెడ వర్త్తియాతపడి అన్తరాత్మతయా ఇరున్దు నియమిత్తునల్వఴియాక్కుమ్ బన్ధువుమ్నీయే.(గురుస్త్వమేవ)(౨)“గుశబ్దస్త్వన్ధకారస్స్యాత్-గురు రిత్యభిధీయతే” ఇరుళ్ తరుమాఞాలత్తైప్పోక్కి తెళివిశుమ్బుకొడుక్కైయాలే ఎనక్కు అజ్ఞాతజ్ఞాపనమ్పణ్ణుమాచార్యనుమ్ నీయే. (౩) “అతీయాతనపటీవర్త్తవత్తా”ఎన్నక్కడవతిఱే. ఆచార్యరిల్ వైత్తుక్కొణ్డు ప్రథమాచార్యనావాన్ ఈశ్వరనిఱే. “లక్ష్మీనాథసమారమ్భామ్”

ఆనేనవిశదీకృతమ్. సర్వేషాంజన్తూనాంసర్వేషు†జన్మసుసర్వవిధోపకారకత్వంత్వయి సముచ్చితమిత్యభిప్రాయేణ ప్రత్యేకంత్వమేవేతి సావధారణావృత్తిః. మాతాపిత్రాదయోహితప్రియయుక్తాస్త త్స్వహాకృతాశ్చ తదభిమతకిఞ్చిత్కరణేనోపకుర్యుః. అయస్తు అనన్య ప్రయోజ్యోనిరపేక్షశ్చ స్వేచ్ఛయైవ సర్వప్రకారేణోపకరోతి. (మాతా) ప్రళయదశాయాముదరేస్థాపయిత్వా ప్రసవనాత్. ప్రియప్రవర్తకత్వాదిభిశ్చ (పితా). (౪)“అహంబీజప్రదఃపితా” ఇతిహ్యాహ, హితప్రవర్తకశ్చ (బన్ధుః) సమ్బన్ధాన్తరేణాపి అహితనివర్తనార్హః. (గురుః) “గుశబ్దః” ఇత్యాద్యుక్తార్థ కార

† (పా) జన్తుషు (౧) పెరి-తిరువ-౭. (౨) నిరుక్తమ్.

(౩) తి-వాయ్-౨-౩-౨. (౪) గీ-౧౪-౪.

మూ— త్వమేవవిద్యా ద్రవిణంత్వమేవ త్వమేవసర్వంమమ దేవదేవ ॥

ఎన్నైక్కుడయ్యత్తై. (౧) "ఇక్కైవిత్తైన్ను" ఎన్గిఱపడియే ముతలడియే యిని జనకనాకైయాలే ప్రథమాచార్యనెన్నక్కడవెయిత్తై.

(త్వమేవవిద్యా) ఉపదేశ్యతజ్ఞానముమ్ నీయే. అత్తావతు (౨) "ఞానక్కైక్కళుక్కెల్లామ్ ఉయిరాక్కైయుమ్" ఎన్గిఱపడియే జ్ఞానత్తినుడైయ సత్తాదికళ్ అవనధీనమాకైయాలుమ్, జ్ఞానప్రతిపాద్యనాకైయాలుమ్, జ్ఞానముమ్నీయే యెన్గిఱతు. (ద్రవిణంత్వమేవ) ద్రవిణమాకిఱతు - ద్రవ్యమ్. అత్తావతు - భోగత్తుక్కు ఉపకరణమాయిరుక్కై. ఇత్తాల్ భోగోపకరణమాన పరభక్త్యాదికళుమ్ నీయే యెన్గిఱార్. అన్ఱిక్కే, (౩) "ధనంమదీయమ్" ఎన్గిఱపడియే ప్రాప్య ప్రాపకఙ్గళిరణ్డుమ్ నీయే యెన్గిఱారాకవుమామ్. (త్వమేవసర్వమ్) శొల్లిచ్చెల్లాతవైయుమ్ నీయే. (మమ దేవదేవ) సర్వత్తైయుమ్ విట్టు ఉన్నైయే పఱ్ఱినవెనక్కు ఎల్లాముమ్ * అయర్వఱుమ్ అమరర్కళధిపతియాన నీయే యెన్గిఱార్. ఇతు తాన్ ఉమక్కొరువర్క్కుమేయో ఎన్నిల్; ఎన్నళవేయన్ఱు, సకలలోకఙ్గళుమ్ వర్తిక్కుమ్ సకలచేతనర్క్కుమ్ సకలవిధబన్ధువుమ్ సర్వాధికనాన నీయే యెన్గిఱార్.

నిరోధిత్వాత్. తత్ర చాऽసౌ గురుశ్శరీరకః; ఆదిగురుశ్చ. (విద్యా) ఉపాయభూతవిద్యాప్రవర్తకత్వాత్, తత్ఫలప్రదత్వాచ్చ అకించనానాముపాసనరూపవిద్యాస్థానే నివేశాద్వా, (ద్రవిణమ్)(౪)"అమృతంసాధనంసాధ్యంయంపశ్యన్తిమనీషిణః" ఇత్యుక్తత్వాత్సాధనత్వాత్సాధ్యత్వాచ్చ. "త్వమేవసర్వమ్" ఇతి - ఉక్తానుక్తసర్వశాత్మ్యైక్యపరమ్. (మమ) తత్త్వవిదోऽకించనస్యత్యక్తాన్యసాధ్య సాధనస్య త్వయ్యేవన్యస్తభరస్యచ. (దేవదేవేతి) సర్వప్రకారోత్కర్షపరమ్.

(౧) తి-వాయ్-౫-౮-౯. (౨) తి-వాయ్-౧-౯-౮.
(౩) స్తో-ర- (౪) పాఞ్చ-

మూ— పితాసిలోకస్యచరాచరస్యత్వమస్య పూజ్యశ్చగురుర్గరీయాన్ ।
నత్వత్సమో_స్త్యభ్యధికఃకుతో_న్యోలోకత్రయే_ప్యప్రతిమప్రభావ ।

నపరంమమ, సర్వస్యలోకస్యచేత్యాహ(పితాసీతి). రక్షకత్వేనమాభ్యధికరాహిత్యముక్తమ్; సౌలభ్యేవా. అప్రతిమప్రభావేతి-పరత్వస్యోక్తిః

(పితాసిలోకస్యచరాచరస్య) సర్వలోకఙ్గళిలుముణ్డాన జఙ్గమ స్థావరాత్మకమాన సకలత్తుక్కుమ్ ఉత్పాదకనానవనే. (త్వమస్యపూజ్యశ్చ) ఆకైయాలే సర్వత్తుక్కుమ్ పూజ్యన్నీయల్లైయో? (గురుర్గరీయాన్) శ్రేష్ఠనాన వాచార్యనుమ్నీయే. కీళ్ చ్చొన్న పూజ్యత్తై పితృత్వత్తళవిలేనిఱ్క్కుమ్; ఇత్తాల్, (౧) "గరీయాన్బ్రహ్మదఃపితా" ఎన్ఱు పూజ్యత్తైయిలెల్లైశొల్లుకిఱతు. (నత్వత్సమో_స్త్యభ్యధికః కుతో_న్యః) *సర్వలాభాయవాకైయాలేత్వద్వ్యతిరిక్తసమస్తపదార్థఙ్గళిలుమ్ ఉనక్కు సదృశరిల్లైయెన్ఱాల్, అధికరిల్లై యెన్నుమిడమ్ శొల్లవేణుమో? (౨) *ఒత్తార్ మిక్కారైయిలైయాయవితే.(లోకత్రయే_ప్య ప్రతిమప్రభావ) ఆకైయాలే త్రివిధచేతనరిలుఙ్గాట్టిల్ ఒప్పిల్లాతప్రభావత్తైయుడైయవనే!

ఏవంస్వవిషయే_నుసంహితస్య సర్వవిధబన్ధుత్వస్య సర్వవిషయత్వేన నిరుపాధికత్వం సూచయతి(పితాసీతి). (లోకస్య) హిరణ్యగర్భాదిజన్తుజాతస్య. (పూజ్యశ్చ) పితృత్వగురుత్వాదిభిస్సర్వకర్మారాధ్యత్వశ్రుతేశ్చ సమారాధ్యః. (౧) "గరీయాన్బ్రహ్మదఃపితా" ఇత్యుక్తమాహ(గరీయానితి). "గరీయాన్-పూజ్యతమః" ఇతితుభాష్యోక్తమ్. (లోకత్రయే) బద్ధముక్తనిత్యరూప చేతనవర్గత్రయే. యద్వాలోకత్రయశబ్దేన సర్వలోకవర్తినాంలక్షణా. ప్రభావతో_ప్రతిమత్వస్య కణ్ఠోక్తత్వాత్, "నత్వత్సమో_స్తి" ఇత్యాదికమిహకారుణ్యాదిషుయోజితమ్.

---

(౧) (౨) తి-వాయ్ ౨-౩-౨. (౩)

మూ — తస్మాత్

ప్రపత్తిం విన్వన్నోతి (తస్మాదితి)

అనన్తరమ్, కీర్త్ శరణమ్ పుక్క వతుక్కు హ్లామణమ్ పణ్ణుకిఱాన్. హ్లామణమ్ పణ్ణుకిఱతు ఇగడై యపహ్మదయత్తాలే యెన్నిల్; స్వహృదయత్తాలే. అతెన్నెన్నిల్; అనాదికాలమ్ అపరాధఙ్గళై ప్పణ్ణి కర్మాను పూరిత్తవన్ నత్తాక ఆభిముఖ్యమ్ పణ్ణానేయాకిలుమ్ (౧) "రిప్రూణాం ప్రతిపత్స్యతి" (౨) "యది వా రావణస్స్వయమ్" ఎన్గిఱ అవన్బడిపార్త్తాల్ ఇవనై క్కైక్కొళ్ళక్కైకు ఒరుకుఱై యిల్లై. ఆకిలుమ్ పతివ్రతై యాయిరుప్పాళ్ నెడునాళ్ వ్యభిచరిత్తు, పిన్బు భర్తా వానవన్ పక్కలియాళ్ నెన్గిఱవిటువే ఆల మ్బనమాకవన్దు "ఎన్నై రక్షిక్క వేణుమ్" ఎన్ఱు మున్నే నిన్ఱాల్ వరుకై తానే అపరాధమ్ ఆతుకు మేలే "ఎన్నై రక్షిక్క వేణుమ్" ఎన్నైయా వతు అపరాధత్తుక్కు మేలెల్లైయాయ్, స్త్రీత్వహానియుమాయిరుక్కు. ఇంతే. అప్పడియే ఇవనుమ్ అనన్యార్హ శేషభూతనుమాయిరుక్కైవెత్తు కినక్క అపరాధఙ్గళై ప్పణ్ణిపోన్దు ఇన్ఱువన్దు శరణమ్ పుకురుకై యావతు — అపరాధత్తుక్కు మేలెల్లైయుమాయ్, శేషత్వహానియుమాయిరుక్క క్కడవతిఱే.

ఆనాల్ శరణమ్ పుకురుకై యుమ్ అపరాధత్తుక్కు మేలెల్లైయాకిల్ శరణమ్ పుకుకిఱతెన్, హ్లామణమ్ పణ్ణుకిఱతెన్నెన్నిల్, (౩) "తమేవ శరణం [illegible]" ఎన్ఱు [illegible] వతి పుఱమ్బుపుకలిల్లామైయాలే శరణమ్ పుకుమ్ వేణుమ్. పూర్వాపరాధఙ్గళైప్పార్రా, "పణ్ణివిటువుమ్ అపరాధమ్" [illegible] హ్లామణమ్ పణ్ణువుమ్ వేణుమ్.

(తస్మాత్) "త్వమేవ" ఇత్యాదిప్పడియే నీయే సకలవిధబన్ధువు

(తస్మాత్) తవైవ సర్వవిధబన్ధుత్వాత్, ప్రభావతః కారుణ్యాదిగుణైశ్చ సర్వాధి

(౧) రా-యు-౧౮-౧౦. (౨) రా-యు-౧౮-౩౪. (౩) రా-సు-౩౮-౩౩.

మూ- ప్రణమ్య ప్రణిధాయ కాయం ప్రసాదయే త్వామహామీశమీడ్యమ్।

(ఈశమీడ్యమ్) (౧)"నతస్యేశేశశ్చన, తస్యనామమహద్యశః" ఇత్రివత్ మూక్కైయాలే. శెయ్‌తకుఱ్ఱమ్ పొఱుక్కుమవన్ సకలవిధబన్ధువుమాకవేణుమవ్వాలే కాణుమ్. అతుతనిల్లుమ్ భర్తావెన్ఱాల్ ... ఒరుముఱైయేయాయ్ ఒరువన్ పృట్టిరుక్కుమాకిల్ కుఱ్ఱ ... యాయ్ త్తలైక్కట్టుకైయన్ఱిక్కే, సకలవిధబన్ధువు ... యురక్కై యాలే ఇవనుక్కుచ్చెయ్యలాంకాతతిల్లై. అవనుక్కు ... మిల్లైయన్నై. (ప్రణమ్య) మానసమాన దణ్డన్. (ప్రణిధాయకాయమ్) కాయికమానదణ్డన్. ఇరణ్డైయుమ్‌శొల్లుకైయాలే వాచికమ్ అర్థాత్సిద్ధమ్. ఆక త్రివిధకరణఙ్గళాలుమ్ శరణమ్‌పుక్కపడిశొల్లిఱ్ఱు. ఏతుక్కాక వెన్నిల్; (ప్రసాదయే) ప్రసాదిప్పిక్కైక్కాక. ఆరైయెన్నిల్ (ఈశమీడ్యం త్వామ్) శేషియుమాయ్ స్తుత్యనుమాయిరున్దుళ్ళ వున్నై. ఆరెన్నిల్, (అహమ్) అనన్యార్హ శేషభూతనుమాయిరున్దు వైత్తు అపరా

కత్వాత్ త్వద్విషయాపరాధస్య పిత్రాదిసర్వవిషయాపరాధరూపత్వాత్ సర్వవిషయాపరాధానాం త్వదాజ్ఞాతిలఙ్ఘనరూపత్వేన త్వదపరాధత్వాచ్చేతి భావః. * ప్రణమ్యేత్యాదికమ్ - ప్రపద్య ఇత్యస్య వివరణమ్. ప్రకృష్టప్రహ్వీభావశ్చ అత్ర ప్రకరణాత్ ప్రపత్తిరూపః. సచ పూర్వకృత ఏవ ఫలవిశేష ప్రార్థనార్థమిహానూద్యతే. కాయప్రణిధానమ్ - అత్ర స్వరక్షణార్థస్వవ్యాపారాన్తరనివృత్తి వ్యఞ్జనమాత్రమ్. (ప్రణమ్య ప్రసాదయే) ప్రపదనరూపం ప్రసాదనమనుతిష్ఠామి. భక్తివత్ ప్రపత్తిరపి ప్రసాదనవిశేషః. మదిష్టవిఘాతానిష్టప్రాప్తి హేతుభూతమత్కృతాపరాధజనితాప్రీతిరూపకాలుష్య రహితం కరోమీత్యర్థః. (త్వామ్) స్వతస్సర్వభూతానాం సుహృదం మదపరాధాత్కలుషితబుద్ధిమ్ (అహమ్) అకిఞ్చనోఽనన్యగతిః త్వత్సఙ్కల్పాధీన ...

(౧) తై-నా.

మూ:- పితేవపుత్రస్యసఖేవసఖ్యుఃప్రియఃప్రియాయార్హసి దేవసోఢుమ్.

పిత్రాదయస్తత్సమ్బన్ధాద్ధిక్షమన్తే. అతఃసర్వవిధసమ్బన్ధాత్ త్వయాక్షన్తవ్యమిత్యర్థః. ప్రార్థనాపర్యన్తమహావిశ్వాసః - ప్రపత్తిః. మహావిశ్వాసపూర్వికాప్రార్థనావా.

ధర్మత్తైప్పణ్ణిప్పోన్దు ఇన్నువన్ను శరణమ్ పుక్కనాన్. ఈశనెన్నైయాలే, ఉడైయవనెన్నపడి. ఈడ్యనెన్నతు-స్తుత్యనెన్నపడి. నినైత్తపడిశెయ్యప్పుక్కాల్ నివారకరిల్లామైక్కాక ఉడైయవనెన్గిఱతు. స్తుతిక్కవేణ్డుమ్విషయత్తిలే ద్వేషిత్తుప్పోన్దేనెన్ను తమ్ముడైయఇழవుతోన్ఱ ఈడ్యనెన్గిఱార్.

పొఱుక్కైక్కుహేతు శొల్లుకిఱతుమేల్ (పితేవపుత్రస్య)పుత్రన్ పణ్ణినకుఱ్ఱత్తైప్పితాపొఱుక్కుమాపోలవుమ్. (సఖేవసఖ్యుః) తోழన్ శెయ్తకుఱ్ఱత్తైత్తోழన్పొఱుక్కుమాపోలవుమ్. (ప్రియఃప్రియాయాః) ప్రియైయైయినుడైయకుఱ్ఱత్తైప్రియనానవన్ పొఱుక్కుమాపోలవుమ్. సన్ధిరార్హః. (సోఢుమ్)పొఱుక్కైక్కు సర్వవిధబన్ధువుమాయిరుక్కైయాలే. (దేవఅర్హసి) దేవరుమ్ అప్పడిక్కుఅర్హర్.

ఆక, ముతల్చూర్ణైయాలే ప్రాప్యరుచిక్కుమ్ ప్రాపకవ్యవసాయత్తుక్కుమాక ప్పిరాట్టితిరువడికళిలేశరణమ్పుక్కు, ఇరణ్డామ్చూర్ణైయిలే పిరాట్టిప్రసాదత్తాలేపెఱ్ఱు, అనన్తరమ్ ఆశ్రయిక్కైక్కుఱు

క్తిత్వాదితరసాధ్యసాధనశ్చ. (ఈశమ్) సాపరాధనిగ్రహాదిసమర్థమ్. (ఈడ్యమ్) క్షమాదిభిస్స్తుత్యమ్. (౧) "నతస్యేశేకశ్చనతస్యనామమహద్యశః" ఇతిశ్రుత్యుక్తమనేన పదద్వయేనదర్శితమ్. క్షుద్రోపిజన్తుస్సమ్బన్ధవిశేషాదపరాధంసహతే, కింపునస్త్వమిత్యభిప్రాయేణ పిత్రాదిదృష్టాన్తః. (ప్రియఃప్రియాయ) మత్ప్రీతివిషయస్త్వంత్వత్ప్రీతివిషయాయమహ్యమ్. (౨) "ప్రియోహిజ్ఞానినోత్యర్థమహంసచమమప్రియః" ఇతిహిస్వయమేవాత్థ. (అర్హసిదేవసోఢుమ్) ఇతివక్ష్యమాణసఙ్గ్రహః. సంసారమోచనమపితే లీలైవేతిదేవశబ్దాభిప్రాయః. ఏతావదన్తం పూర్వఖణ్డవివరణమితి కేచిత్.

---

(౧) తై-నా-౧. (౨) గీ-౭-౧౭.

ప్పాన ఉభయవిభూతినాథత్వమ్శొల్లి, అనన్తరమ్ ఆశ్రయిక్కైక్కుత్తు
త్తైయాన శీలాదిగుణఙ్గళై మున్నిట్టు ప్పిరాట్టిపురుషకారమాకత్తామ్ శర
ణమ్పుక్కు, అనన్తరమ్పూర్వర్కళుడైయ ప్రక్రియైయాలేశరణమ్పుక్కు
అనన్తరమ్ ఇతిహాసపురాణప్రక్రియైయాలే శరణమ్పుక్కు, అనన్తరమ్
కీఴ్విట్టవైయడైయఈశ్వరనేయాకప్పఱ్ఱి, "ఇతుతాన్ ఎన్నళవేయన్ఱు;
సకలచేతనర్క్కుమొక్కుమ్" ఎన్ఱు కీఴ్పణ్ణిన ప్రపత్తిక్కుప్రమాణమ్
పణ్ణినిన్ఱార్. పూర్వర్కళుడైయరుచిపరిగృహీతమాన వర్త్మమేయాకిలుమ్
అవర్కళ్ పాశురత్తై మున్నిడవే ఈశ్వరన్ తిరువుళ్ళమ్ ప్రసన్నమామెన్ఱు
పార్త్తుఅవర్కళ్ పాశురత్తాలేశరణమ్పుకున్దార్. అథవా(౧)"సకృదేవ
ప్రపన్నాయ"ఎన్ఱుసకృత్ప్రపత్తిక్కుకార్యమ్ శెయ్కైక్కుఈశ్వరన్ శమై
న్దిరుక్క ప్రాప్యత్వాతిశయత్తాలుమ్ ఇతొఴియచ్చెల్లామైయాలుమ్,
యార్పాశురత్తుక్కుఈశ్వరనిరఙ్గుమెన్ఱతియాలేబహుముఖమాకప్రపత్తి
పణ్ణినార్; ఆకఇత్తనైయాలుమ్పూర్వఖణ్డార్థత్తైఅనుసన్ధిత్తారాయ్నిన్ఱార్.

ఇనిఉత్తరఖణ్డార్థత్తై యరుళిచ్చెయ్కిఱార్. అతిల్, అనిష్టనివృత్తి
యుణ్డానాలల్లతు ఇష్టప్రాప్తికిడైయామైయాలే మున్దుఅనమశ్శబ్దార్థత్తై
యరుళిచ్చెయ్కిఱార్. అతుతనక్కు దేహాత్మాభిమానమ్ తుడక్కమాక
క్కైఙ్కర్యత్తిల్ మమతాబుద్ధిఈఱాక నడువుళ్ళవిరోధియైయుడైయప్పో
క్కత్తరవేణుమెన్ఱితే అర్థమాకనిర్వహిత్తుప్పోరువతు. అతుతాన్ సకల
కర్మక్షయత్తాలే యాయ్త్తు ఉణ్డావతు. ఆకైయాలే మున్దుఅకర్మత్తై
యరుళిచ్చెయ్కిఱార్.

ఆఴ్వార్, (౨)"పొయ్నిన్ఱఞానమ్" ఎన్ఱు అవిద్యైయైముత
లాకవరుళిచ్చెయ్తార్. ఇవర్, "కర్మమ్, కర్మత్తుక్కడి-అజ్ఞానమ్; అజ్ఞాన
త్తుక్కడిదేహసమ్బన్ధమ్." ఎన్ఱుకర్మత్తైమున్దుఅవరుళిచ్చెయ్కిఱార్. ఆఴ్వా

(౧) రా-యు-౧౮-౩౩. (౨) తిరువిరు-౧.

మూ:- మనోవాక్కాయైః

అథ ఉత్తరఖణ్డం వివృణ్వన్ ఇష్టప్రాప్తేరనిష్టనివృత్తిపూర్వకత్వాత్తత్ప్రార్థక్రమాత్ ప్రథమం సముచ్చయార్థనామాహ (మన ఇత్యాదినా).

రుక్కు స్వానుభవ మాయిరుక్కైయాలే దేహాత్మాభిమానద్వారా నిన్ఱ అహఙ్కారమ్ నలికిఱ ప్రకారత్తాలే అవిద్యైమున్నాక అరుళిచ్చెయ్‌తార్. ఇవర్‌క్కు స్వానుభవ మాయిరుక్కచ్చెయ్‌తే దర్శనత్తుక్కు కర్మప్రాధాన్యమ్ శొల్లిప్పోరువతొరు నిర్బన్ధముణ్డాకైయాలే, అతినుడైయ స్థితిక్కు ఉఱుప్పాకవుమ్, మాయావాది, "అవిద్యానివృత్తి - మోక్షమ్" ఎన్ఱు అవిద్యైయై ప్రధానమాకచ్చొల్లుకైయాలే అతినుడైయ ప్రతిక్షేపార్థమాకవుమ్, ఇవర్ కర్మమ్ ముతలాక అరుళిచ్చెయ్కిఱార్. అవర్ కారణపరస్సరైయ్యై అరుళిచ్చెయ్‌తార్. ఇవర్ కార్యపరస్సరైయ్యై అరుళిచ్చెయ్కిఱార్.

(మనోవాక్కాయైః) కర్మత్తుక్కుప్పరికరమేతెన్ఱు పార్‌త్తాల్ మనోవాక్కాయఙ్గళ్. ఇవై తాన్ ఈశ్వరనై లభిక్కైక్కుమ్, అవనై యిழన్ద అనర్థప్పడుకైక్కుమ్ ఉడలాయిరుక్కుమ్. (౧) "మన ఏవ మనుష్యాణాం కారణం బన్ధమోక్షయోః" ఎన్ఱిఱే యిరుప్పతు।

అథ ఉత్తరఖణ్డస్థస్యాపి సవిశేషణ నారాయణశబ్దస్య పూర్వమేవ వ్యాఖ్యాతత్వాత్ అవశిష్టయోశ్చ చతుర్థీనమసోః పాఠక్రమాదర్థక్రమస్య బలీయస్త్వాత్, ప్రథమం 'మనోవాక్కాయైః' ఇత్యాదిభిస్త్రిభిర్వాక్యైరిష్టప్రాప్తేః పూర్వభావినీం మమకారనివృత్తివాచినమశ్శబ్దవివక్షితాం సర్వానిష్టనివృత్తిం ప్రార్థయతే. తత్ర సర్వస్య చానిష్టస్య ఇష్టవిఘాతస్య చ కర్మమూలత్వాత్తన్నివృత్తిః పూర్వమభ్యర్థ్యతే. మానసాదిభేదేన త్రివిధః పాపరాశిస్తద్విపాకశ్చ మన్వాదిభిర్విభక్త ఇతి జ్ఞాపనాయ కరణత్రయోపాదానమ్.

---

(౧) వి-పు-౬-౭-౨౮

మూ.-అనాదికాలప్రవృత్తానన్తాకృత్యకరణకృత్యాకరణ భగవదపచార

అనాదికాలప్రవృత్తత్వమానన్త్యహేతుః. ప్రథమానన్త శబ్దః సామాన్యాపరాధవిశేషణమ్. సామాన్యాపరాధముక్త్వా విశేషాపరాధమాహ (భగవదితి) భగవదపచారః - శిశుపాలాదికృతః.

(అనాదికాలప్రవృత్త) అనాదికాలమ్ తొడఙ్గిప్పోన్ద. (అనన్త) ఇన్దై తాన్ అళవిఅన్ఱిరుక్కై. ఇన్దై తానిరుక్కుమ్బడియెన్నెన్నిల్; (అకృత్య కరణ)ఇతువెన్న,(కృత్యాకరణ) ఇతువెన్న. (భగవదపచార)ఇతువెన్న:

అకృత్యకరణాదేరహేతుకత్వమన్యోన్యాశ్రయాదికఞ్చపరిహర్తుమాహ (అనాది కాలప్రవృత్తేతి). హితప్రవృత్తియోగ్యైఃకరణైరేతావన్తంకాలమహితే ప్రవృత్తోఽస్మీతి నిర్వేదశ్చాత్ర వ్యఞ్జితః. "యద్వృక్షాకల్ప" ఇత్యాది ప్రక్రియయాఽనాదికాలప్రవృత్తమ్, అతఏవానన్తమ్; ప్రథమానన్తశబ్దః అకృత్యకరణకృత్యాకరణరూపసామాన్యాపచారయోరన్వేతవ్యః. ద్వితీయస్తు భగవదపచారాదౌ. అకృత్యకరణాదిపఞ్చకమ్ - ఉత్తరోత్తరం క్రూరతరమ్. యద్యపి కేషాఞ్చిత్కృత్యానామకరణమకృత్యకరణాత్మకమ్. తథాపి శరణాగతరక్షణాదికృత్యాకరణం మహత్తరపాతక కోటౌస్యాదితి, జ్ఞాపయితుమ్, అకృత్యకరణాదుత్తరం కృత్యాకరణోక్తిః. అకృత్యకరణాన్తర్గతస్యాపి భగవదపచారాదేః బ్రాహ్మణపరివ్రాజకన్యాయేన ప్రకృష్టత్వ జ్ఞాపనాయ పృథగభిధానమ్. యద్యపి అకృత్యకరణాదేరపి ఆజ్ఞాతిలఙ్ఘనరూపతయా భగవదపచారత్వమ్, తచ్చాత్ర "అపచారాన్" ఇతివిశేష్య నిర్దేశేన వ్యజ్యతే; తథాపి శిశుపాలాదీనామివ అవ్యవధానేన భగవత్పరీవాదాదికమిహ భగవదపచార శబ్దోక్తమ్ అకృత్యకరణశబ్దేనతు - స్వవర్ణాశ్రమాదినిషిద్ధానుష్ఠానమాత్రమ్; కృత్యాకరణశబ్దేన స్వవర్ణాదినియతధర్మస్య ప్రాప్తకాలే శక్తేనాఽననుష్ఠానమ్. భగవదపచారాశ్చ ద్వాత్రింశదపచారాది ప్రకరణేషుద్రష్టవ్యాః. భగవదీయేషువస్తుష్వీయత్వ

మూ._భాగవతాపచారానహ్యాపచారరూప నానావిధానన్తాపచారాన్

భాగవతాపచారస్తు - భాగవతవిషయే అర్థాదినిమిత్తాన్తరేణ కృతః; భాగవతాపచారశ్భగవదపచారః. భగవదపచారః_భాగవతాపచారఇతి. భాగవతభక్తవిషయాపచారః_అసహ్యాపచారః; ఆచార్యవిషయాపరాధోవా. భాగవతే అభాగవతత్వనిమిత్తాపరాధోవా. అర్చావతారవిగ్రహస్య అవైలక్షణ్యప్రతిపత్తిర్వా. ఏకైకకోట్యవాన్తరభిదాపరో నానావిధశబ్దః.

(భాగవతాపచార) ఇతువెన్న; (అసహ్యాపచార) ఇతువెన్న; (నానావిధ) ఇప్పడిబహువిధమాయ్. (అనన్తాపచారాన్) ఇవఱ్ఱిల్ ఓరోవిధమే అనన్తమాయ్, ఇప్పడియుళ్ళవైతాన్ అసఙ్ఖ్యాతమాయిరుక్కై. ఇతితే అపచారత్తినుడైయ అనల్పతైయిరున్నపడి. (౧) "యద్బ్రహ్మకల్పనియుతానుభవేప్యనాశ్యంతత్కిల్బిషం సృజతిజన్తురిహక్షణార్ధే" ఎన్ఱు నూఱాయిరమ్ బ్రహ్మకల్పమ్ కూడినాలుమ్ అనుభవిత్తుముడిక్కవొణ్ణాతపాపత్తైయితే ఇచ్చేతనన్ ఒరుక్షణార్ధత్తిలేపణ్ణువతు.

బుద్ధి అర్చావతారపర్యన్తేష్వవతారేషు, ప్రాకృతత్వబుద్ధిరిత్యాదయోపి భగవదపచారాః. త్వదపచారేతి వక్తవ్యేప్యత్ర భగవదపచారశబ్దస్తత్ప్రమాణోపాత్తప్రకారసూచనార్థః. అయథాశాస్త్రమర్థాద్యుపాధిభిర్భాగవతవిరుద్ధాచరణమిహభాగవతాపచారః. ఇమావిపర్యాసేన కేచిద్వర్ణయంతి. ఏతయోరేవాపచారవర్గయోః "నక్షమామి" ఇత్యాదిభిర్విశేషితాః కేచిత్, పూర్వోక్తన్యాయాదసహ్యాపచారా ఇతి విభజ్యన్తే; తేచ(౨)"విద్యాచోరో గురుద్రోహీ"(౩)"ఏకాక్షరప్రదాతారమ్", (౪) "యస్మాద్దంభగవద్భక్తమ్" (౫) "మయిద్వేషానుబన్ధోభూత్సంస్తుతావుద్యతేతవ" ఇత్యాదిషుద్రష్టవ్యాః.

---

(౧) వై-స్త-౬౦. (౨) (౩) (౪) (౫) వి-పు-౧-౨౦-౨౧.

మూ.- ఆరబ్ధకార్యాననారబ్ధకార్యాన్ కృతాన్ క్రియమాణాన్ కరిష్యమాణాంశ్చ సర్వానశేషతః క్షమస్వ.

సర్వశబ్దః - అపరాధవ్యక్తికార్త్స్న్యపరః. కర్మణాం వైదికకర్మానర్హతాపాదనశక్తిః, ప్రత్యవాయకరత్వశక్తిః, వాసనాజనకత్వశక్తిశ్చ అస్తి. తత్ర అన్యతమశక్తిమాత్రం క్షమావిషయో మాభూదితి, అశేషత ఇత్యుక్తమ్.

(ఆరబ్ధకార్యాన్) ఫలప్రదానత్తిల్ ఒరుప్పట్టవై. (అనారబ్ధకార్యాన్) ప్రబలకర్మతిరోధానత్తాలే అవసరప్రతీక్షమానవై. (కృతాన్ క్రియమాణాన్ కరిష్యమాణాంశ్చ) కాలత్రయత్తిలుళ్ళవైయుమ్. (సర్వాన్)

ఏవం నిర్బన్ధేన భగవద్భాగవతద్వేషావజ్ఞాపరిహాసాదయశ్చ యథాలోకమనుష్యాపచారా ఇత్యనుశిష్యన్తే. ఏతేష్వపి ప్రత్యేకమవాన్తరోపాధిభిర్నానావిధాః; తత్తద్విధాస్వపి అవాన్తరవ్యక్తిభేదైరనన్తాః. (ఆరబ్ధకార్యాన్) జాత్యాయుర్భోగరూపవిపాకసంజ్ఞఫలప్రదానే ప్రవృత్తాన్. యద్యపి (౧) "అనారబ్ధకార్యే ఏవ తు పూర్వే తదవధేః" ఇత్యుపాసనే సూత్రితమ్; తథాపి, (౨) "సాధ్యభక్తిస్తు సా హన్త్రీ ప్రారబ్ధస్యాపి భూయసీ" ఇతి ప్రపత్తౌ విశేషవచనాదత్ర ఆరబ్ధకార్యోపాదానమ్. అర్థితార్థప్రదస్య శరణ్యస్య ప్రపత్తౄణామార్తితారతమ్యానుసారేణ యథాప్రార్థితఫలప్రదానాత్, తదిష్టదేహాద్యనువృత్తౌ న ప్రత్యక్షాదివిరోధః. (అనారబ్ధకార్యాన్) ప్రారబ్ధకార్యకర్మనిరుద్ధావసరతయా అనుపక్రాన్తఫలాన్. ద్వివిధానపి "కృతాన్" ఇత్యవచ్ఛినత్తి. (క్రియమాణాన్) ఆనుకూల్యసఙ్కల్పాదిమత్త్వేఽపి దేశకాలాదివైగుణ్యాత్, పూర్వనియుక్తదూరస్థదుర్నివారభృత్యాదిముఖేన వా ఉపక్రాన్తానపరిసమాప్తాన్. (కరిష్యమాణాన్) తద్వదనుబన్ధ్యాదిముఖేన అగత్యా ప్రమాదాద్వా సమ్భవిష్యతః, బుద్ధిపూర్వోత్తరాఘానాం పశ్చాదేవ ప్రాయశ్చిత్తవిధానాత్. తేషామప్యత్ర సఙ్గ్రహే తు యథార్హప్రాయశ్చిత్తప్రేరణం క్షమాఫలం గ్రాహ్యమ్. (సర్వాన

---

(౧) బ్రహ్మసూ-౪-౧-౧౫. (౨) అహిర్బుధ్న్యసం.

ఇవైతాన్ శిలవఱ్ఱై చ్చొల్లిల్ త్తనై. ఎన్నాల్ శొల్లిముడిక్కవొణ్ణాత ఎల్లాపాపఙ్గళైయుమ్ (అశేషతః క్షమస్వ) సవాసనమాకప్పొఱుత్తరుళవే ణుమ్. అకృత్యకరణమావతు-శాస్త్రవిరుద్ధమానవఱ్ఱై అనుష్ఠిక్కై. కృత్యాకరణమావతు - శాస్త్రవిహితమానవఱ్ఱై అనుష్ఠియాతొఴికై. (౧)"విదుషోతిక్రమే దణ్డభూయస్త్వమ్"(౨)"శక్తస్యాతీవదోషవత్" ఎన్ఱు శక్తనాయిరుక్క అనుష్ఠియాతొఴిన్దాల్ దోషమ్ కనత్తి రుక్కుమిఱే.

భగవదపచారమావతు - అముతుపడి, శాత్తుప్పడిక్కు అర్హమానవై విచ్ఛేదమ్పణ్ణుకై. అతావతు-అవఱ్ఱైత్తాన్ వాఙ్గిజీవిత్తలుమ్ పిఱర్క్కు ఉపకరిత్తల్, అన్ఱాగే జీవిప్పార్పక్కలిలే యాచితమాయాతల్, అయాచితమాయాతల్ జీవిత్తలుమ్, అవతారఙ్గళిల్ సజాతీయ బుద్ధిపణ్ణుకైయుమ్ అర్చావతారత్తిల్ ఉపాదానస్మృతియుమ్, ఈశ్వరన్పక్కల్ దేవతాన్తరఙ్గళోడుసజాతీయతాబుద్ధియుమ్, అవనతానవస్తుక్కళిల్ మమతాబుద్ధిగళుమ్; ఇతువుమ్ అకృత్యకరణఙ్గళిలొన్ఱాయిరుక్క, పిఱియపెరుక్క వేణ్డిఱ్ఱు-ఇతిసుడైయ క్రౌర్యాతిశయమిరున్దపడి.

శేషతః) ఇతివ్యక్తిశక్తికార్త్స్న్యపరమ్. సన్తిహి పాపానాం బహ్వ్యశ్శక్తయః. తత్వతిరోధాయకత్వమ్, ప్రత్యవాయజనకత్వమ్, కర్మాన్తరానర్హతాపాదకత్వమ్, సజాతీయపాపారమ్భరుచిజనకత్వఞ్చేతి. ఏతాస్సన్తిమావాసనేత్యుచ్యతే. సాచప్రత్యుత్తరేష్వక్త మనువదిష్యతే. పాపశక్తిశ్చ - నిగ్రహసంజ్ఞః పరమపురుషబుద్ధివిశేష ఏవేతి "క్షమస్వ" ఇత్యనేనవ్యజ్యతే; నిగ్రహనివృత్తిరూపో హి ప్రసాదవిశేషః క్షమా. అత్రభాగవతాపచారేషు తద్విదితేషు తత్ప్రసాదనముఖేన భగవతః ప్రసాదనమ్, (౩)"మయాత్వం పరుషాణ్యుక్తస్తచ్చత్వం క్షన్తుమర్హసి" ఇతిన్యాయాత్. తదవిదితేషుతు అవ్యవధానేన రహస్యప్రాయశ్చిత్తన్యాయాత్.

---

(౧) (౨) (౩) రా.కి-౩౬-౨౦.

మూ:- అనాదికాల ప్రవృత్త

అథ మోక్షవిరోధి పుణ్యపాపరూపం క్షామయతి (అనాదితి).

భాగవతాపచారమావతు - అర్థకామాభిమాన నిమిత్తమాక శ్రీవైష్ణవర్ కళోడువివాదమ్పణ్ణుకైయుమ్, జన్మవృత్తాదికళాలే కుత్తైయనినైక్కైయుమ్, వికలకరణర్ పక్కల్ ఉపేక్షైపణ్ణుకైయుమ్. అసహ్యాపచారమావతు - నిర్నిబన్ధనమాక భగవద్భాగవతసమృద్ధియైక్కణ్డాల్ పొఱుక్కమాట్టాతే ముట్టికొళ్ళుతల్, నాణ్డుకొళ్ళుతల్ శెయ్కై. శ్రీవైష్ణవనెన్నుమతు వేహేతువాకప్రద్వేషమ్పణ్ణుకై. పుత్రవాత్సల్యమ్ శెల్లానిఱ్క తిరునామమ్ శొన్నతు వేహేతువాక అగ్నిదాహమ్ముతలాన హింసైయైప్పణ్ణినానితే పితావానవన్

శిశుపాలాదికళ్ పణ్ణినవై భగవదపచారమ్. రావణాదికళ్ పిరాట్టిపోల్వార్ విషయత్తిల్ పణ్ణినవై భాగవతాపచారమ్. హిరణ్యాదికళ్ శ్రీప్రహ్లాదాదికళ్ విషయత్తిల్ పణ్ణినవై - అసహ్యాపచారమ్.

(అనాదికాలప్రవృత్త) కీర్ (౧) పొల్లావొழுక్కుమ్" ఎన్గిఱపడియే అకృత్యకరణాద్యపరాధఙ్గళై పొఱుక్కవేణుమెన్నార్. ఇఙ్గుఅతుక్కడియానవిపరీతవృత్తత్తాలుణ్డానఅపరాధఙ్గళై పొఱుక్కవేణుమెన్గిఱార్. వృత్తహానికీళే శొల్లిఱ్ఱన్నో? తిరియక్కళ్ళుక్కై పునరుక్తిమన్నోవెన్నిల్, అఙ్గు "అకృత్యకరణకృత్యాకరణమ్" ఎన్ఱు - శాస్త్రవిరుద్ధమాన వఱ్ఱై అనుష్ఠిక్కైయుమ్, విహితానుష్ఠానమ్ పణ్ణాతొழிకైయుమాకిఱవృత్తహానిశొల్లిఱ్ఱు. వేదాన్తవిషయజ్ఞానాభావత్తాల్ వరుమ్ శెలవృత్తహానికళుణ్డు, అవఱ్ఱైయాయ్ త్తుఇఙ్గుచ్చొల్లుకిఱతు; ఆకైయాలే పునరుక్తిదోషమిల్లై.

ఏవం నిషిద్ధక్షమాప్రార్థితా, అథసహేతుక కామ్యక్షమాప్రార్థ్యతే (అనాదికాలేతి). క్షుద్రపురుషార్థకామునాయా విపరీతజ్ఞానసాపేక్షత (మా అపచారానా

(౧) తిరువి-౧.

విపరీతజ్ఞానమాత్మవిషయం కృత్స్నజగద్విషయఞ్చ

ఆత్మనోజగతశ్చస్వాతన్త్ర్యధీః, దేవతాన్తరశేషత్వధీఃభగవచ్ఛేషవస్తుని, స శేషత్వధీశ్చ(విపరీతజ్ఞానమ్). పుణ్యాఞ్చస్వతన్త్రాత్మధీమూలత్వాద్భ్రాన్తిమూలమ్; భగవద్భాగవతదేవతాన్తర భజనరూపంస్వార్థంస్వప్రతా

(అనాదికాలప్రవృత్త) అనాదికాలమ్పణ్ణిప్పోన్ద. (విపరీతజ్ఞానమ్) ఇతుస్వరూపస్పర్శియన్ఱు. ఆనాల్ ఒరునాళిలే వన్దేఱిన్ఱోవెన్నిల్; అజ్ఞన్ శొల్లవొణ్ణాతు, అనాదియెన్నుమత్తనై. స్వరూపస్పర్శియెన్నలామ్పడియితే ఇతిననాదిత్వమిరుప్పతు. భగవత్ప్రసాదత్తాలే ఒరునాళ్ కళ్ళియకాణ్ణైయాలే వన్దేఱియెన్ఱఱిన్దవిత్తనై.

విపరీతజ్ఞానమావతు - ఓరర్థత్తిల్ అర్థాన్తరబుద్ధిపణ్ణుకై. అతావతు - రజ్జువిలే సర్పబుద్ధియుమ్ శుక్తియిలే రజతబుద్ధియుమ్. ఇతు క్కువిషయమేతెన్నిల్. (ఆత్మవిషయంకృత్స్నజగద్విషయఞ్చ) ఆత్మవిషయమాకవుమ్ కృత్స్నజగద్విషయమాకవుమ్. ఆత్మవిషయమాన విపరీతజ్ఞానమావతు - దేహాత్మాభిమానమ్. కృత్స్నజగద్విషయమానవిపరీతజ్ఞానమావతు - దేవతిర్యఙ్మనుష్యస్థావరశరీరఙ్గళిలే తత్తద్బుద్ధిపణ్ణుకై.

మివ శాస్త్రార్థజ్ఞానపూర్వక కామ్యానామపి మాత్రయాభ్రాన్తిహేతుత్వం వ్యఞ్జయితుమిహవిశేషతో విపరీతజ్ఞానస్య సహోక్తిః. యథావస్థితవిషయవిరుద్ధాకారావగాహిజ్ఞానమిహవిపరీతజ్ఞానమ్. తచ్చాత్ర, (౧) "యోఽన్యథాసన్తమాత్మానమ్" ఇత్యాదిభిరుక్తః స్వాత్మనోజగతశ్చ స్వనిష్ఠత్వ స్వతన్త్రత్వస్వశేషత్వ భగవదన్యనిష్ఠత్వాదిభ్రమ ఇత్యభిప్రాయేణాహ (ఆత్మవిషయంకృత్స్నజగద్విషయఞ్చేతి)· వృత్తశబ్దస్య శాస్త్రీయే ప్రసిద్ధిప్రకర్షముపజీవ్య విపరీతవృత్తమితిబన్ధకంకామ్య కర్మోచ్యతే· అన్యథాపూర్వోక్తేన పునరుక్తిప్రసఙ్గాత్. కామ్యస్యచ విపరీతవృత్తత్వంసాత్త్వికత్యాగసముదర్శితాది విశిష్టహితతమధర్మవిపరీతత్వాత్.

(౧) భార-ఆది-౯౪-౭.

విపరీతవృత్తిఞ్చాఽశేషవిషయమద్యాపి వర్తమానం వర్తిష్య
మాణఞ్చ సర్వం క్షమస్వ.

ద్యర్థశ్చాయముత్సూణ్యమ్- తత్ – అశేషవిషయమ్ విపరితవృత్తమిత్యుచ్య
తే. ఆచార్యసేవాదినా శాస్త్రజన్యజ్ఞానేనమ్పన్నేపి వాసనావశాదనువర్త
మాన మిత్యభిప్రాయేణోక్తమ్ (అద్యాపివర్తమానమితి).

(విపరీతవృత్తిఞ్చ) అతావతు–విరుద్ధమాకవనుష్ఠిక్కై. కృత్స్న
జగద్విషయమానవిపరీతవృత్తమావతు – ఒరువన్ తనక్కు ఓరపకారమ్
పణ్ణినాల్ స్వకర్మఫలమెన్ఱుమ్, తత్తత్కర్మానుగుణమాక ఈశ్వరన్ ప్రవ
ర్తకనెన్ఱుమ్నినైయాతే, నిమిత్తమాత్రనానచేతననై స్వతన్త్రనాకబుద్ధి
పణ్ణి అవన్ శెయ్తానెన్ఱు అవనుక్కు అపకరిక్కై. ఆత్మవిషయమాన
విపరీతవృత్తమావతు–పరతన్త్రనానతన్నైస్వతన్త్రనెన్ఱునినైత్తుత్తాన్ ప్రవ
ర్తిక్కై. అశేషవిషయమ్–ఐశ్వర్యాదిపురుషార్థఙ్గళై అపేక్షిక్కైయుమ్,
ఇప్పడిసర్వవిషయమాకవుమ్. †(అద్యాపి) మున్బు శెయ్తవఱ్ఱైయుమ్.

(అద్యాపివర్తమానమ్)ఇప్పోతు శెయ్కిఱవఱ్ఱై యుమ్ (వర్తిష్య
మాణఞ్చ) మేల్ శెయ్యప్పుకుకిఱవఱ్ఱై యుమ్. (సర్వంక్షమస్వ)అజ్ఞనా
క్కైయాలే ఎన్నాలఱిన్దుతలైక్కట్టవొణ్ణాతు. సర్వజ్ఞరాన దేవరీర్ అఱిన్ద
రుళినఎల్లావఱ్ఱై యుమ్ పొఱుత్తరుళవేణుమ్.

విపరీతవృత్తేపి స్వవిషయతయా పుత్రాదిపరవిషయతయాచ ద్వైవిధ్యం దర్శ
యతి (అశేషవిషయమితి). (అద్యాపివర్తమానంవర్తిష్యమాణఞ్చ) సద్గురూపదేశాదిభిః
పరోక్షసమ్యగ్జ్ఞానేపి బాధితానువృత్త్యాదినయాద్వాసనాదిభిరనువర్తమాన మిత్యర్థః.
అత్ర చకారేణపూర్వకృత విపరీతవృత్తసముచ్చయః. అద్యాపీత్యనేనచ అనాదివిప
రీతవృత్తసన్తతిస్సూచ్యతే. అత్రాపి సర్వశబ్దః-పూర్వవత్ కార్త్స్న్యపరః, అశేషత
ఇతిచానుసన్ధేయమ్.

ఇహ యథాధికారం యథాచోదితమనుష్ఠితానామపి సంసారహేతుధర్మాణా
మభిచారాణామివ అనర్థపర్యవసాయితయా ముముక్ష్వపేక్షయా పాప

---

† కణ్డలితెంక్వాచిత్కమ్.

మదీయానాది

అథ ప్రకృతిః, (మదీయేతి). బీజాఙ్కురన్యాయాదనాదితా।

(మదీయానాది) కీఴ్ కర్మత్తైయుమ్ శొల్లి, అతుక్కు-డియాన అజ్ఞానత్తైయుమ్ శొల్లినార్, ఇవ్విడత్తుక్కు-డియాన దేహసమ్బన్ధత్తైక్కు-డత్తియురుళవేణుమెన్గిఱార్ ఇఙ్గు కీఴ్ "క్షమస్వ" ఎన్ఱార్, ఇఙ్గు "తారయ"

త్యుక్తేస్స్వర్గాది హేతుభూత స్వతన్త్రసఙ్కల్పస్యాపి నిగ్రహవిశేషత్వ బుద్ధ్యా కామ్యక్షమాప్రార్థనంయుక్తమ్, యద్యప్యేవం పూర్వాస్వపి తేషు కామ్యేషు గతిః, తథాపి వర్తమాన వర్తిష్యమాణ కామ్యక్షమార్థినాం స్వయం తదారమ్భ ఏవ న సమ్భవతీతి కథం తత్క్షమాప్రార్థనమ్ ఇత్థమ్. అజ్ఞాతయాదృచ్ఛిక సుకృతన్యాయాత్ సుహృజ్జనబుద్ధ్యా వా సమ్భవత్సు నేదం చోద్యమ్. స్వబుద్ధిపూర్వమపి వర్తమానేషు కామ్యేషు మధ్యే నిర్విణ్ణానామపి ప్రక్రాన్తసమాపనమన్తరా లబ్ధవృష్టేః కారీరీశేషసమాపనన్యాయేన స్యాత్. తత్ర పశ్చిమాంశస్యాజ్ఞాసిద్ధత్వాన్న కామ్యత్వదోషః. పూర్వాంశస్య తు క్షుద్రఫలకామనామూలస్య తత్ఫలజనకత్వాభావేపి తాదృశవాసనాజనకత్వసమ్భవాత్, కర్మయోగస్యైవ (౧)"నేహాఽభిక్రమనాశోఽస్తి" ఇతి న్యాయేన కేషాఞ్చిత్కర్మణామ సమాప్తానాం కృతాంశస్య విళమ్బకారిసాధనాన్తరపర్యవసిత ఫలజనకత్వాత్ తత్క్షాన్తిః ప్రార్థనీయా. అత్ర పూర్వాపరాంశయోరధికారిభేదేపి ఆసమాప్తేరైకకర్త్ర్యాద్వర్తమానవ్యపదేశోపి యుక్తః. ఉత్తరకాలేపి కేనచిద్ధేతునా నిర్వేద విచ్ఛేదాన్నిత్యత్వభ్రమాత్, స్వప్నదోషాద్వా కామ్యం సమ్భావ్యతే. తస్యానుత్పన్నస్యాపి క్షమాపేక్షణం శీఘ్రం స్వోచితప్రాయశ్చిత్తప్రేరణార్థం సౌభర్యాదిన్యాయేన క్రమేణ వైరాగ్యజననార్థం వా. ఉక్తం హి ప్రపన్నమధికృత్యైవ, (౨)"అథోపాయప్రసక్తోపి భుక్త్వా భోగాననామయాన్। అన్తే విరక్తిమాసాద్య విశతే వైష్ణవం పదమ్" ఇతి.

ఏవం కర్మనివృత్తిః ప్రార్థితా; అథ కర్మహేతు ప్రకృతిసమ్బన్ధనివృత్తిః కర్మనివృత్త్యైవ భవన్త్యపి సర్వేశ్వరబుద్ధివిశేషాధీనేతి జ్ఞాపయితుమభ్యర్థ్యతే (మదీయేతి). ఈశ్వరస్య వైషమ్యనైర్ఘృణ్యపరిహారార్థం మదీయేత్యుక్తమ్. అనాద్య

---

(౧) గీ-౨-౪౦.

(౨) లక్ష్మీతన్త్రే-౧౭-౧౦౩.

కర్మప్రవాహప్రవృత్తాం

ఎన్గిఱార్. ఇజ్ఞనే వేణ్ణువానెన్నెన్నిల్, కర్మముమ్ అజ్ఞానముమ్ నిగ్రహరూప మాయ్ క్కొణ్డు అవనైత్తిరుప్పుళ్ళత్తిలేకిడప్పోన్ఱాకైయాలే అవన్ క్షమిక్కనేణ్డుమ్, ఇవ్వచిత్తుత్తాన్ నిత్యమాకైయాలే నశిక్కవేణ్ణుతోన్ఱిల్లై; ఇని ఇతిల్ నిన్ఱుమ్ కడలుకైయే యాయిఱ్ఱు ఉళ్ళతు; ఆకైయాలే "తారయ" ఎన్గిఱార్. ఈశ్వరవిభూతియైయఴిక్కవేణుమెన్ఱత్తై ఇవరుక్కు క్కరుత్తు. ఇతిల్ నిన్ఱుమ్ తమ్మై యెడుక్కవిఱేయుళ్ళతు. పిరిక్కవేణ్ణుతల్, విషవిక్కవేణ్ణుతల్ శెయ్యలావతు-స్వరూపమ్ తోన్ఱిక్కిడక్కిలిఱే. స్వరూపమ్ నేరాకనశిత్తు దేహమాయ్ క్కిడక్కైయాలే ఎడుక్కవేణు మెన్గిఱార్.

పాలుమ్ నీరుమ్ తన్నిలే కలన్దాల్ "పాల్ ఇతు; నీర్ ఇతు" ఎన్ఱు పిరిత్తుక్కాణవొణ్ణాతపడియుమ్, అతు-ఒరుపదార్థత్తిన్ కైపట్టవాఱే సారమానపాలై గ్రహిత్తు బుభుక్షమాన నీరైక్కఴిక్కుమాపోలే, ఒరు సర్వశక్తి పిరిత్తల్, ఇల్లైయాకిల్ నశిత్తల్ పోలేకాణుముళ్ళతు. (౧) "మమమాయాదురత్యయా" ఎన్ఱుమ్, (౧)"మామేవ యే ప్రపద్యన్తే మాయామేతాం తరన్తితే" ఎన్ఱుమ్ నాన్ పణ్ణినమాయై ఒరువరాల్ కడక్కవొణ్ణాతెన్ఱుమ్, ఎన్నైయే పఱ్ఱి కడక్కవేణుమెన్ఱుమ రుళిచ్చెయ్ కైయాలే నీయే కడత్తియరుళవేణుమెన్గిఱార్.

(అనాదికర్మప్రవాహప్రవృత్తామ్) అనాదికాలమ్ పణ్ణిప్పోన్ద కర్మపరమ్పరైయాలే ఉణ్డానతాయ్, ఇతుతాన్ పిఱరుణ్డాక్కినతొన్ఱన్ఱిక్కే భగవ

న్యాశ్రయనివారణాయ బీజాఙ్కురన్యాయ మభిప్రేత్యాహ (అనాదికర్మప్రవాహ ప్రవృత్తామితి) ప్రకృతిస్వరూపస్య పురుషవదనాదిత్వాత్ తత్ప్రవృత్తిహేతేకర్మ

(౧) గీ-౭-౧౪.

భగవత్స్వరూప తిరోధానకరీం

(౧)"గుణమాయాసమావృతః" ఇత్యస్యార్థమాహ(భగవత్స్వ రూపేతి).

ప్రసాదత్తాలేవన్దతెన్నఱికై. (మదీయ) ఎన్నాలేసమ్బాదిక్కప్పట్టతెనై. ఇతు శెయ్యుమ్ కార్యమెన్నెన్నిల్; (భగవత్స్వరూపతిరోధానకరీమ్) ఎకుత్తదేవరీరుడైయ స్వరూపత్తుక్కు తిరోధానత్తై ప్పణ్ణక్కడవతాయ్, అతావతు-మఱైక్కైక్కు యెన్ఱపడి. భగవత్స్వరూపత్తై ఇతుమఱైక్కైయావతెన్నెన్నిల్. శ్రియఃపతియాయ్, పురుషోత్తమనాయ్, సమస్తకల్యాణగుణాత్మకనాయ్, అయర్వఱుమమరర్కళతిపతియాయ్, ఉభయవిభూతినాథనాయిత్తే ఈశ్వరనిరుప్పతు. ఇప్పడియిరుక్కు కుదృష్టిముఖత్తాలే నిర్విశేషచిన్మాత్రమ్ ఒరువస్తువుణ్డు; అల్లాతతెల్లామ్ అపరమార్థమెన్నుమ్ మాయావాది. చిదచిదీశ్వరతత్త్వఙ్గళ్ మూన్ఱుణ్డు; అతిల్ చిదచిత్తుక్కళ్ తచ్ఛేషమాయ్ ఈశ్వరన్ శేషియాయిరుక్కిఱానల్లన్. ఎల్లామ్కూడ ఏకద్రవ్యపరిణామమెన్నుమ్ భేదాభేదవాది. కర్మమ్పణ్ణుకైక్కుత్తానుణ్డాకిల్ కర్మఫలమ్ భుజిప్పిక్కైక్కు కర్మ ముణ్డాకిల్ ఇని ఈశ్వరాపేక్షైతాన్ ఎన్? అతో'స్తి నైకాణెన్నుమ్ సాఙ్ఖ్యవైశేషికర్కళ్, ఆకఇతాయ్త్తు మఱైక్కైయావతు. ఇతుక్కడి దేహమాయిత్తే యిరుప్పతు.

హేతుకత్వముక్తమ్. తత్రచ, (౧) "గుణమాయాసమావృతః" ఇత్యాదిప్రసిద్ధంప్రతికూలప్రవృత్తిత్రయం భగవత్స్వరూపేత్యాదిభిరాహ (భగవత్స్వరూపేతి). తిరోధానం నామ క్షేత్రజ్ఞానాం భగవత్స్వరూప విషయజ్ఞాన ప్రసరనిరోధః. తథాచ, అత్యన్త తిరోధానాద సత్త్వబుద్ధింసామాన్యతో విదితేపి భగవతిసర్వాశ్రయత్వాది ధర్మతిరో

---

(౧) జితన్తా.

మూ:- విపరీతజ్ఞానజననీం స్వవిషయాయాంశ్చ భోగ్యబుద్ధేర్జననీం
దేహేన్ద్రియత్వేన భోగ్యత్వేన సూక్ష్మరూపేణ చావస్థితాం

(విపరీతజ్ఞానమ్) దేహంఅహంధీః. భోగ్యభోగో
పకరణరూపత్వమాహ (దేహేత్యాదినా).

(విపరీతజ్ఞానజననీమ్) అతుక్కు - మేలే విపరీతజ్ఞానత్తుక్కు ఉత్పా
దకైయాయ్; విపరీతజ్ఞానమావతు - అనాత్మన్యాత్మబుద్ధి. అతావ
తు - దేహత్తిలాత్మబుద్ధిపణ్ణుకై. ఇత్తాల్ స్వరూపత్తై మఱైత్తపడియొల్లి
ను. ఆకత్తన్నైయుమ్ మఱైత్తు అవనైయుమ్ మఱైత్తతిఱె. ఇవి దేహ
మెయిత్తేడుళ్ళతు, ఇత్తాల్ తన్నరసునాడాయిత్తెన్నపడి. (స్వవిషయా
యాంశ్చభోగ్యబుద్ధేర్జననీమ్) తన్నరసునాడాయిత్తే; ఇని, కళ్ళర్పళ్ళి
కళ్ సామ్రాజ్యమ్పణ్ణుమిత్తనైయిఱె. స్వకార్యభూతమాన శబ్దాదికళిలే
భోగ్యబుద్ధియైప్పణ్ణు విప్పతుమాయ్, (దేహేన్ద్రియత్వేన భోగ్యత్వేన
సూక్ష్మరూపేణచావస్థితామ్) భోగాయతనమాన దేహరూపత్తాలుమ్,

ధానాదవరత్వాదిబుద్ధిం తదన్యేషు స్వనిష్ఠత్వాదిబుద్ధిఞ్చ కరోతీత్యాహ (విపరీతజ్ఞాన
జననీమితి). ఇదఞ్చ జీవస్వరూపతిరోధాన తన్మూలదేహాత్మభ్రమాదేరుపలక్షణమ్.
ఏవంతత్త్వత్రయాతిరోధానఫలభూతం విపరీతజ్ఞానం స్థలమాహ (స్వవిషయాయాం)
ఇతి. ప్రకాశమానేషు వస్తుషు తిరోధానం నామ తత్తద్భేదకధర్మాగ్రహణనివారణమ్; ఇద
మేవహి సర్వత్ర భ్రాన్తేర్నిదానమ్. ఉక్తస్యాపకారత్రయస్య హేతుభూతమవస్థాచతు
ష్టయం దేహేత్యాదిభిరుచ్యతే. (దేహేన్ద్రియత్వేన) భోగాయతనతయా భోగోపకర
ణతయాచ. (భోగ్యత్వేన) శబ్దాదిగుణవిశిష్టభూతపఞ్చకరూపత్వేన (సూక్ష్మరూపేణ)
దేహాదిపరిణామరహితాంశేన. సేయంప్రకృతిరిదానీం చతుర్భిరప్యం శైరపకరోతి. ప్రళ
యదశాయాన్తు సూక్ష్మరూపేణైవ తిరోధానమాత్రం కరోతీతివ్యవస్థా, (౧) "దేహ

---

(౧) బ్రహ్మసూ- ౩- ౨- ౬.

మూ:- దైవీంగుణమయీం మాయాం

(దైవీమ్) త్తలీలార్థమ్.

భోగోపకరణమాన ఇన్ద్రియరూపత్తాలుమ్, భోగ్యమాన శబ్దాదిరూపత్తాలుమ్, ఇత్తనైక్కుమ్ కిళర్ జ్ఞానసూక్ష్మ ప్రకృతిరూపత్తాలుమ్ అవస్థితైయుమాయ్ నాలువకైప్పట్ట పరిణామత్తైయుడైత్తాయ్.

(దైవీమ్) దేవరీరుక్కు క్రీడాపరికర భూతైయాయ్. (గుణమయీమ్) గుణత్రయప్రచురైయాయ్, అతావతు – † సూక్ష్మరూపనత్తాను గుణ గుణత్రయాత్మకమాయిరుక్కైయుమ్. ఇతిల్ చేతనర్ పరిగ్రహిత్త శరీరఙ్గళ్ తమః ప్రచురమాయుమ్ రజః ప్రచురమాయుమ్ ‡(సత్త్వప్రచురమాయు)మిరుక్కుమ్. (మాయామ్) విచిత్రకార్యకరత్వత్తాలే మాయా శబ్దవాచ్యైయాయ్ విచిత్రపరిణామిని యాకైయాలే ఆశ్చర్యత్తైయుడై

యోగాద్వాసోపి" ఇతి సూత్రభాష్యే ద్రష్టవ్యా. ఈదృశ్యాః ప్రకృతేర్దురత్యయత్వం స్వతన్త్రలీలాప్రవృత్తతయేతి (౧) "దైవీహ్యేషా గుణమయీ" ఇత్యాదినాత్వయైవగీతమితి సూచయతి (దైవీమితి). తిరోధానాది హేతుభూతైరవస్థాచతుష్టయానువృత్తైర్బన్ధహేతుభిస్సత్త్వాదిగుణైః ప్రచురతామాహ (గుణమయీమితి) సత్త్వాదిగుణసముదాయ ఏవ ప్రకృతిరితి సాఙ్ఖ్యపక్షస్తు (౨) "గుణాః ప్రకృతిసమ్భవాః" (౩) "ప్రకృతేర్గుణసమ్మూఢాః" ఇత్యాదివ్యధికరణప్రయోగబలాన్నిరస్తః. క్వచిత్తు సత్త్వరజస్తమశ్శబ్దానాం ద్రవ్యపర్యస్తః ప్రయోగః (౪) "తద్గుణసారత్వాత్తు తద్వ్యపదేశః" ఇతి న్యాయేన నేతవ్యః. ఏవమనన్తైర్విభాగైర్వ్యాపారైః, పరిణామైర్గుణైశ్చ ప్రఖ్యాతమాశ్చర్యకత్వం సమాఖ్యావిశేషేణాహ (మాయామితి) "మాయాంమాంతారయ" ఇతి ద్వికర్తృతయా అన్వయః.

† స్వరూపన్దాన్ ‡ కుణ్డలితమధికమ్.

(౧) గీ-౭-౧౪. (౨) గీ-౧౪-౫. (౩) గీ-౩-౨౯. (౪) బ్రహ్మసూ-౨-౩-౨౯.

మూ:- దాసభూతః. "శరణాగతోఽస్మి, తవాస్మి

"దాసభూతం - మామ్" ఇతిసమ్బన్ధః, "శరణాగతోఽస్మి, తవాస్మి" ఇతిపూర్వోత్తరఖణ్డార్థః.

త్తాయ్. ఆశ్చర్యమ్ ఎత్తాలేయెన్నిల్, పఞ్చభూతద్రవ్యఙ్గళుమ్ ఏకద్రవ్యపరిణామమాయిరుక్క అన్యోన్యమ్ భిన్నరూపమాయుమ్ భోగ్యభోగోపకరణభోగస్థానఙ్గళాయుమ్ చిత్రపటమ్పోలే ఆశ్చర్యమాయిరుక్కై.

(మాంతారయ) ఇప్పడిప్పట్ట ప్రకృతియిలే అకప్పట్టవనై ఎడుత్తరుళవేణుమ్. కడప్పిక్కవేణుమెన్గవాఱే నామ్ కడప్పిక్కైక్కు నమక్కునీర్ శెయ్తతెన్? ఎన్గ్గొణ్డుతాన్ కడప్పిక్కచ్చొల్లుకిఱతెన్ఱు పెరియపెరుమాళ్ కేట్టరుళ, (దాసభూతః) ఎన్కిఱతే తేనుముణ్డాయ్ చ్చొల్లుకిఱేనో? అనాదికాలమ్ దుష్కర్మఙ్గళై యేపణ్ణిప్పోన్దేనాకిలుమ్ దేహాత్మాభిమానియాయ్ ప్పోన్దేనేయాకిలుమ్ శబ్దాదివిషయప్రవణనాయ్ప్పోన్దేనేయాకిలుమ్, స్వరూపత్తై నిరూపిత్తవాఱే, ఉనక్కనన్యార్హశేషమాయన్ఱో విరుక్కిఱతు; అత్తాలేశొల్లుకిఱేన్. అతువాఱైయన్ఱు కాణుమెన్న; అతువాఱైయన్ఱిక్కే యొఴికిఱతెన్? అప్పడియేయన్ఱోవెన్న; అతుఉమక్కేయన్ఱు కాణుమ్; సకలచేతనరుడైయ స్వరూపత్తైప్పార్త్తాలుమ్ నమక్కనన్యార్హమాయన్ఱోవిరుప్పతు.

అజ్ఞనేయానాల్ సర్వర్కుమ్ కార్యమ్ శెయ్యవేణుఙ్గాణుమెన్న; అతుక్కుమేలే ఒరువ్యావృత్తియుణ్డెన్కిఱార్. అతేతెన్న; (శరణాగతోఽస్మి

దాసభూత ఇత్యాదిభిఃమూలమన్త్రపదత్రయార్థస్సూచ్యతే, (౧) దాసభూతాస్స్వతస్సర్వే" (౨)"ఆత్మదాస్యంహరేస్స్వామ్యమ్" ఇత్యాదిప్రసిద్ధంస్వభావతోదాస్యం చిత్ప్రత్యయాభావేనవ్యజ్యతే. ద్వయేపినారశబ్దవాచ్యానాం జీవానాంతాత్పర్యవృత్త్యాదాసత్వంగ్రాహ్యమ్. దూరంపలాయితేఽపిమయిత్వత్సమ్బన్ధస్తావద్దుస్త్యజః. దాస్యప్రతిబోధశ్చమేసమ్ప్రతిజాత ఇతిభావః. శరణాగతోఽస్మి" "తవాస్మిదాసః"

---

(౧) పాఞ్చరాత్రే. ఈశ్వరసం (౨) విష్ణుతత్త్వసం

మూ;- "దాసః" ఇతివక్తారం మాం తారయ.

(వక్తారమ్) (౧) "భవశరణమితీరయన్తి" ఇతివద్వ్యుచ్యతే.

తవాస్మిదాసఇతివక్తారమ్) "శరణాగతోஸ్మి" ఎన్నుమ్, "తవాస్మి" ఎన్నుమ్ "దాసః" ఎన్నుమ్ శొన్నేన్. దేవరీరుపాయమెన్నుమ్, దేవరీరుపేయమెన్నుమ్ దేవర్కు అనన్యార్హ శేషమెన్నుమ్, (వక్తారంమామ్) ఇప్పడిఉక్తిప్రదనాయిరుక్కిఱ ఎన్నై. (తారయ) ఇవ్వుక్తిమాత్రత్తైయే పచ్చాకక్కొణ్డు కడత్తియరుళవేణుమ్.

ఇతిపూర్వోత్తరశబ్దార్థనిర్వృత్త్యం సముచ్చితోక్తమ్, "స్వరూపభరలాభేషు తత్తైవసమమేతియత్ । ప్రపన్నస్యానుసన్ధానం సారం తదిహదర్శితమ్".

అస్మీతి - ప్రార్థనాభిప్రాయమ్. (దాసోஸ్మి) దాసవృత్తి పరస్స్యామిత్యర్థః. అన్యథాతు - దాసభూతమిత్యుక్తేస్స్వైవప్రసవ్యచనమాత్రం స్యాత్. "శరణాగతోஸ్మి తవాస్మిదాసః" ఇతసిద్ధౌ ప్రార్థనాత్మనిక్షేపపరావితికేచిత్. అర్థోవాఙ్మాత్రోవా ద్వయవక్తాహం తవదయనీయ ఇత్యభిప్రాయేణాహ (ఇతివక్తారమితి). యద్యప్యత్ర ఫలప్రార్థనార్థం ప్రపత్తికర్తృత్వానువాదఏవయుక్తః - తథాపితద్వచనకర్తృత్వానువాదః - (౧)"భవశరణమితీరయన్తి" ఇత్యాద్యభిప్రేతవచనమాత్రస్యాపివ్యఙ్గ్యార్థః. (మామ్) (౨)"స్వయంవృత్తిత్వభూతస్య" ఇత్యాదిప్రసిద్ధస్వరక్షణాసమర్థమ్.తి ప్రదర్శనస్యనిత్యతయానాశాభావాత్ తారయేత్యుక్తమ్. ఏతేన(3) "దురత్యయా" ఇత్యుక్తం స్వయత్నేనదుస్తరత్వం "మామేవయేప్రపద్యన్తే" ఇత్యాదినాభిప్రేతం పరాధీనతరణఞ్చగమ్యతే .ఏవంనమశ్నిక్షేనివర్తనీయతయా అభిప్రేతస్యపాపస్యభ్రమస్యప్రకృతిసమ్బన్ధస్యచమిథః కార్యత్వం కారణత్వఞ్చ యథాయోగందృష్టవ్యమ్.

అథనిర్వేదమూలాద్వ్యర్థవద్విశిష్టమామనుతరస్య విశదజ్ఞాన భక్త్యోరపికైఙ్కర్యోపయోగితయాచతుర్థ్యభిప్రేత ఫలకోటి ఘటితత్వాత్, స్వయం ప్రయోజనం

---

(౧) వి-పు-3-2-33, (౨) భార శాన్తి-౬౯౮ ౧౯. (3) గీ ౭-౧౪.

మూ;- "తేషాంజ్ఞానీనిత్యయుక్త ఏకభక్తి

అథచతుర్థ్యర్థమిష్టప్రాప్తిం ప్రార్థయతే (తేషామిత్యాదినా).

(తేషాంజ్ఞానీ) కీళ్ నమశ్శబ్దార్థమ్ శొల్లిఱ్ఱాయ్ నిన్ఱతు. నమశ్శబ్దత్తుక్కర్థమ్ - విరోధినివృత్తియిఱే; అప్పాళ్ వుమ్ పోరాతే ఇవర్ క్కు ప్పరమపురుషార్థ లక్షణమోక్షమాన కైఙ్కర్యసిద్ధియుమ్ వేణుమే. ఇక్కైఙ్కర్యోపయోగియుమాయ్, ఇక్కైఙ్కర్యత్తోపాతి ప్రియవిషయముమాయ్ ప్రాప్యభూమియిలు మనువర్తిక్కుమదైయాన పరభక్తిపరజ్ఞాన పరమభక్తిగళై అపేక్షిక్కిఱార్. ఇవైతానుణ్డాన్ది అవన్ఱుక్కు ప్పూర్వభావియాయిరున్ద్గళ్ళ అనన్యప్రయోజనతయా భక్తిరూపాపన్నజ్ఞానముడైయార్ క్కైయాలే అతినుడైయ సిద్ధ్యర్థ మాక గీతోపనిషదాచార్యనరుళిచ్చెయ్ తశ్లోకత్రయత్తైయుమ్ ముణ్ణిట్టు అనజ్ఞానత్తైయుముణ్డాక్కి యరుళవేణుమెన్గిఱార్.

(తేషామ్) (౧) "ఆర్తోజిజ్ఞాసురర్థార్థీ జ్ఞానీచభరతర్షభ" ఎన్ఱు శొల్లుకిఱ ఐశ్వర్యకైవల్య భగవచ్ఛరణార్థికళిల్ వైత్తుక్కొణ్డు. (జ్ఞానీ) జ్ఞానియానవన్. అవనెన్నెన్నిల్, (విశిష్యతే) విశేషముణ్డు. అవనుక్కు ఏఱ్ఱమెన్నెన్నిల్. (నిత్యయుక్తః - ఏకభక్తిః) ఇతు ఏఱ్ఱమ్.

తదుభయంతేషామిత్యాది నాప్రార్థ్యతే. (౨) "తత్పాదభక్తిజ్ఞానాభ్యాంఫలమన్యత్కదాచన । నయాచేత్పురుషోత్తమం యాచనాన్నశ్యతిధ్రువమ్" ఇతి తావన్మాత్రప్రార్థనాహ్యనుజ్ఞాతా. అత్రపరభక్తివచనం తదనన్తరభావి పరజ్ఞానపరమభక్త్యోరప్యుపలక్షణమ్ తచ్ఛ్రుతివచనభాగే వ్యజ్యతే. (జ్ఞానీ) (౩) "ప్రకృతింవిద్ధిమే పరామ్" ఇత్యాదిప్రతిపాదిత భగవచ్ఛేషైకరసాత్మస్వరూపవిత్ భగవన్తమేవపర ముపాస్యం మన్వానః. (నిత్యయుక్తః) ఐశ్వర్యాద్యర్థినాం స్వాభిలషితప్రాప్త్యా

(౧) గీ ౭-౧౬ (౨) అహిర్బుధ్న్యసం. (౩) గీ ౭-౫.

మూ:- ర్విశిష్యతే । ప్రియోహిజ్ఞానినోత్యర్థ మహంసచమమప్రియః॥

నిత్యయుక్తనాకై యానవతు-ప్రయోజనత్తుక్కాకవెన్నై ఆశ్రయిక్కై ప్రయో జనమ్ కైప్పట్టవాఱే అకన్ఱు పోకైయన్ఱిక్కే ఎన్నైయే ప్రయోజన మాక ఆశ్రయిసవన్. (ఏకభక్తిః) ప్రయోజనత్తిలే స్నేహత్తైప్పణ్ణి ప్రయోజనశ్రద్ధైమికుతియాలే ఎన్పక్కలిలుమ్ స్నేహత్తైప్పణ్ణుకై యన్ఱిక్కే ఎన్నైయే ప్రయోజనమాకప్పఱ్ఱినవనాకైయాలే స్నేహ త్తుక్కుమ్ నానేవిషయమాకై.

(ప్రియోహిజ్ఞానినోత్యర్థమహమ్) [జ్ఞానినోహమత్యర్థం ప్రియోహి] జ్ఞానిక్కునాన్ అత్యర్థ ప్రియనాయిరుప్పన్: ఎన్నక్కల్ అవనుక్కుణ్డాన ప్రియత్తుక్కుప్పాపురమిడప్పోకాతు. అభిధేయవచనో ఽర్థశబ్దః. [సచమమప్రియః] అవనుమ్ ఎనక్కుప్రియనాయిరుక్కుమ్; అవనుక్కునాన్ అత్యర్థప్రియనెన్ఱుమ్,అవనుమ్ ఎనక్కుప్రియనెన్ఱుమ్,అవ న్నక్కల్ తనక్కుణ్డానప్రియత్తైక్కుఱైయ చ్చొల్లవేణ్డుకిఱతు ఎన్ ? అవను డైయప్రియత్తిల్ తన్నుడైయప్రియమ్ కుఱైన్దోవిరుప్పతెన్నిల్; అఱ్ఱు నన్ఱు. అవన్ తన్నళవిలేప్రియన్, నాన్ ఎన్నళవిలేప్రియన్,అణువుక్కుళ్ళ తన్ఱే విభువుక్కుళ్ళతు. కుళప్పడికలజ్గినాప్పోలన్ఱేకడల్ కలఙ్గువతు; ఇప్పడి

సిద్ధాయాం భగవతాయోగోనివర్తతే, జ్ఞానినస్తునతథేతిభావః, (ఏకభక్తిః) నతస్యప్ర యోజనాన్తర విభక్తభక్తిరిత్యర్థః. ఏతదుభయంజ్ఞానీ విశిష్యత ఇత్యస్య హేతుః.

(అత్యర్థమ్) అత్యభిధేయమ్, సర్వజ్ఞేనసర్వశక్తినామయాపి దుర్వచమితిభావః. సచ మమప్రియ ఇత్యత్రాపి అత్యర్థమిత్యేత దనుషజ్యతే. యద్వా స్వప్రీత్యపేక్షయా, స్వభక్తప్రీతేః ప్రకర్షోక్త్యా స్తుతిః.

మూ:- ఉదారాస్సర్వఏవైతే జ్ఞానీత్వాత్మైవ మేమతమ్ ॥ఆస్థితస్సహియుక్తాత్మా

యిరుక్కుతన్ వాత్సల్యత్తాలే. అవనుడైయ ప్రియత్తుక్కు ఎన్నుడైయ ప్రియమ్ ఎక్కేడక్కు మెన్నుమ్ నినైవాలేశొల్లుకిఱాన్. అజ్ఞస్థియిలే సర్వశక్తియాలుమ్ పరిహరిక్క వొణ్ణాతభయత్తైవిళైప్పతాన ప్రియమాకైయాలేఅతుతానే అత్యర్థ మెన్నవుమామ్; *భయానామపహారియాలుమ్ పరిహరిక్క వొణ్ణాత భయత్తైవిళైప్పిప్పతొరు ప్రియమిఱే. భయనివృత్తిహేతుక్కళ్ తానే భయప్రవృత్తిహేతుక్కళాయ్త్తు.

"ఉదారాస్సర్వ ఏవైతే జ్ఞానీత్వాత్మైవమేమతమ్ । ఆస్థితస్సహి యుక్తాత్మామామేవానుత్తమాంగతిమ్" । ఉదారాస్సర్వ ఏవ, యాతొన్నైయాపర్ శిలరపేక్షిక్క మిడత్తు దేవతాన్తరఙ్గళై ప్పఱ్ఱియాతల్, మనుష్యాన్తరఙ్గళైప్పఱ్ఱియాతలన్ఱిక్కే ఎన్నైయేపఱ్ఱి అపేక్షిక్కిఱార్కళ్. అవర్కళ్ ఇత్తనై వరుముదారర్. అవర్కళిల్ వైత్తుక్కొణ్డు (జ్ఞానీతు) జ్ఞానిక్కువిశేషముణ్డు, విశేషమెన్నెన్నిల్, (ఆత్మైవ) జ్ఞానియానవన్ ఎనక్కాత్మా ఎనక్కుధారకనెన్నపడి "ఏవ" ఎన్గిఱఅవధారణత్తాలే ఒరుకాలత్తిలే ఇవనుక్కుధారకనాయ్ కాలాన్తరత్తిలే వేఱొన్ఱు ధారకమాయిరుక్కుమోవెన్నిల్, సర్వకాలముమ్ ఇవన్ ఎనక్కుధారకన్.

భగవద్జ్ఞానమ్ పిఱన్దానొరువన్ (౧) "ఉణ్ణుమ్ శోఱుపరుకునీర్ తిన్నుమ్ వెఱ్ఱిలైయుమెల్లామ్కణ్ణన్" ఎన్ఱు ధారకపోషకభోగ్యఙ్గళైయ ఈశ్వరనెన్ఱుత్తొనినైత్తిరుప్పతు. అతువిపరీత మాయిరున్దతీయెన్న; (మేమతమ్) అవన్ నినైత్తపడి నినైత్తిరుక్కిఱాన్. ఎనక్కునినైప్పు

(ఆత్మైవ) సర్వాన్తరాత్మనోమమాప్యన్తరాత్మైవ. నన్విదంప్రమాణ విరుద్ధమిత్యతాహ (మేమతమితి) ప్రకృష్టప్రీతివిషయత్వేనఅతివాదాన్నవిరోధః.

(౧) తి-వా-మొ-౬-౭-౧.

మూ,- మామేవానుత్తమాంగతిమ్॥బహూనాంజన్మనామన్తే
జ్ఞానవాన్మాంప్రపద్యతే। వాసుదేవ స్సర్వమితి

ఇప్పడియే. (ఆస్థితస్సహి యుక్తాత్మా మామేవానుత్తమాంగతిమ్)
[అనుత్తమాంగతిం మామేవయుక్తాత్మా ఆస్థితస్సహి] ఇప్పడిఆస్థానమ్
పణ్ణఅనుత్తమగతియానవెన్నై. అనుత్తమమాన గతియాకిఅతు -
తనక్కు మేలుత్తమత్తైయుడైత్తన్రిక్కే యిరుప్పతొన్రు, పరమప్రాప్య
మానవెన్నైయే (యుక్తాత్మా) కూడుకిఅవన్. (ఆస్థితస్సహి) ఇప్పడి
ఆస్థానమ్ పణ్ణానిఱ్కుమ్; ధ్యానమ్పణ్ణానిఱ్కుమ్.

(బహూనాం జన్మనామన్తేజ్ఞానవాన్మాం ప్రపద్యతే । వాసుదేవ
స్సర్వమితిసమహాత్మా సుదుర్లభః) యానవొరువన్ అనేకజన్మఙ్గళ్ కూడ
ఎన్నైయే ఆరాధిత్తు జన్మాన్తరత్తిలే (జ్ఞానవాన్) మదేకవిషయ
జ్ఞానవానాయ్, (మామ్) ఎన్నై. (వాసుదేవస్సర్వమ్)(౧)"శేలేయ్కణ్ణి
యుమ్ పెరుమ్ శెల్వముమ్ నన్మక్కళుమ్ మేలాత్తాయ్ తన్దైయుమవరేయి
నియావార్" ఎన్రుమ్, (౨) "మాతాపితా భ్రాతానివాసశ్శరణం
సుహృద్గతిర్నారాయణః" ఎన్రుమ్ సర్వవిధబన్ధువుమాక (ప్రపద్యతే)
యావనొరువన్ పత్తుకిఱాన్. (ఇతి) ఇప్పడయిరుక్కిఱవన్.

తథాత్వాదరహేతుమాహ (ఆస్థిత ఇతి) (యుక్తాత్మా)మద్వి
రహాసహ అతిదుస్సహతయా మయి నిత్యయోగప్రవృత్తమనాః - (అనుత్తమాం
గతిమ్)పరమప్రాప్యమ్,(జన్మనామ్).పుణ్యజన్మనామ్(జ్ఞానవాన్)పూర్వోక్తజ్ఞానవాన్.
"వాసుదేవస్సర్వమితిప్రపద్యతే" ఇత్యన్వయః (సర్వమ్)ప్రాప్యప్రాపకాది. (3)
"రామస్యవ్యవసాయజ్ఞా"ఇత్యాదినిదర్శితజ్ఞానవిశేషవత్త్వాత్ మహాత్మత్వోక్తిః,"మ

---

(౧) తి-వాయ్-౫-౧-౮. (౨) సుబాలోప-౬ (3) రా-సు-౧౬-౪.

సమహాత్మాసుదుర్లభః" ఇతిశ్లోకత్రయోదిత జ్ఞానినం మాం కురుష్వ

మూ;-పరభక్తిస్థానే ప్రపదనమ్. పరజ్ఞానపరమభక్తీ-దేహానమ్బన్ధవేళా యాముపాసకస్యఉపాయకోటినివిష్టే. ప్రపన్నస్యతు తేఉభయకోటి ఘటితే. అతః పరజ్ఞానం ప్రార్థితమ్ (తేషామిత్యాదినా).

(సః) అవన్, (మహాత్మా) అఱప్పెరియవనన్లో? అవనైయొప్పారిల్లై. అవనుక్కునాముమొప్పల్లోమ్. ఆవతెన్? ఇతుప్రశంసైయో వెన్నిల్; అన్ఱు. ఉణ్మై. ఇతుక్కుహేతువెన్నెన్నిల్, నమక్కుసంసార మరితమాకిఱకలక్కమ్ తట్టాతిరుక్కైయాలే సమ్బన్ధత్తై ఉణర్న్దిరుక్కలామ్. అజ్ఞన్ఱికే సంసారత్తిలే బద్ధనాయ్ క్కలఙ్గియిరుక్కిఱవన్ సమ్బన్ధత్తై ఉణర్న్దిరుక్కైయాలే అవనుక్కునాముమ్ ఒప్పల్లోమ్. (దుర్లభః)అవనైసంసారత్తిల్ కిడైయాతు. (సుదుర్లభః)పరమపదత్తిలుమ్ కిడైయాతు. ఇప్పడికిలక్కత్తిలుమ్ తెళిన్దిరుక్కుమవనై ఉభయవిభూతి యిలుమ్కిడైయాతుకాణెన్నపడి. నాముమ్ఆశైప్పట్టపోమిత్తనైయల్లతు, అవనై నమక్కుజ్ఞాడక్కిడైయాతుకాణెన్గిఱాన్. అతావతెన్నెన్నిల్; (౧) "తెళివిశుమ్బు" ఎన్గిఱపడియే తెళివిక్కైయే స్వభావమాయిత్తే యిరుప్పతు అద్దేశమ్. ఇతు(౨)"ఇరుళ్ తరుమాఞాలమ్" ఎన్గిఱపడియే అద్దేశికర్ ఇఙ్గేవరిలుమ్ కలక్కైయే స్వభావమాయితేయిరుప్పతు.

(ఇతిశ్లోకత్రయోదితజ్ఞానినం మాంకురుష్వ)ఇప్పడిశ్లోకత్రయత్తి

మనాః" ఇతిభాష్యం. (సుదుర్లభః) మత్తఃప్రయోజనాన్తరార్థిన ఆర్తాదయోపిదుర్లభాః. అయన్తు కర్మవశ్యమధ్యేభక్తలాభార్థినామయా దేశికార్థిభిశ్చానైస్సుదుర్లభః, లబ్ధశ్చేదయమలభ్యలాభఇతిభావః, ఉక్తంహిశ్రీపౌష్కరే(౩)"దుర్లభా భగవద్యోగభావినోభువిమానవాః। తద్దర్శనాత్త దాలాపాత్సులభం శాశ్వతంపదమ్" ఇతి. (మామ్). (౪) "అజ్ఞోజన్తురనీశోయమ్" ఇత్యుక్తేషు మూర్ధాభిషిక్తమ్. (శ్లోకత్రయోదితజ్ఞానినంకురుష్వ) క్రియాఫలం త్వద్గామీత్యాత్మనేపదేనవ్యజ్యతే. అన్య

---

(౧)తి-వాయ్-౯-౭-౫(౨)తి-వాయ్-౧౦-౬-౧(౩)పౌష్కరే(౪)భార-శా-౧౨-౩౬

మూ;-(౧) "పురుషస్సపరః పార్థభక్త్యాలభ్యస్త్వనన్యయా" (౨) "భక్త్యాత్వనన్యయాశక్యః" (౩) "మద్భక్తిం లభతే పరామ్" ఇతిస్థానత్రయోదితపరభక్తియుక్తంమాంకురుష్వ,

అథపరమభక్తిప్రార్థనమ్ (పురుషస్స పరఇత్యాదినా). వ్యవహితత్వాత్ (స్థానత్రయ) ఇత్యుక్తమ్, నతుశ్లోకత్రయేతి.

లుమ్ శ్లోకఙ్గళ జ్ఞానత్తైయుడైయేనామ్పడిపణ్ణియరుళవేణుమ్. ముతల్ శ్లోకత్తాలే అవన్ ఎనక్కుప్పిరియనెన్రాన్. ఇరణ్డామ్శ్లోకత్తాలే అవన్ ఎనక్కు-ధారకనెన్రాన్. మూన్రామ్శ్లోకత్తాలే అవై యిరణ్డుక్కుమ్ విషయముళ్ళతు అవనైక్కిడక్కుమన్రో? అవనైక్కిడైయాతుకాణెన్రాన్. (పురుషస్సపరః; ఆకక్కడవ పరభక్త్యాదికళుక్కు పూర్వభావియాన భక్తిరూపాపన్నజ్ఞానత్తై అపేక్షిత్తార్. ఇని అనన్తరమ్ కైఙ్కర్యత్తుక్కు పూర్వభావికళాన పరభక్త్యాదికళై అపేక్షిక్కిఱార్. అతిల్ పరజ్ఞాన పరమభక్తికళ్ పరభక్తికార్యమాయ్ ఇతు ఒన్రానాల్ అతుతనక్కుత్తానేయున్రామ్. ఆకైయాలే అత్తైయేప్రధానమాయ్, ఎట్టామత్తిలుమ్ పతినోరామత్తిలుమ్, పతినెట్టామత్తిలుమాక మూన్రుప్రదేశత్తిల్ పరభక్తియినుడైయ వేషత్తైగీతోపనిషదాచార్యనరుళిచ్చెయ్తపడి (౧) "పురుషస్సపరఃపార్థభక్త్యాలభ్యస్త్వనన్యయా" (౨) "భక్త్యాత్వనన్యయాశక్యః" (౩) "మద్భక్తింలభతేపరామ్" ఎన్రుమ్ ఉపాదానమ్పణ్ణ(ఇతిస్థానత్రయోదిత) ఇప్పడిమూన్రు ప్రదేశత్తిలుమ్ శొల్లుకిఱ (పరభక్తియుక్తం మాంకురుష్వ పరభక్తియుక్తనాకవెన్నైప్పణ్ణియరుళవేణు, మెన్గిఱార్.

వహితత్వాదిహ శ్లోకత్రయేత్యుక్తమ్, పరభక్తిశ్లోకానాంభిన్నప్రకరణస్థతయాస్థానత్రయేత్యుక్తమ్. (మామ్) (౪) "యాప్రీతిరవివేకానామ్" ఇత్యుక్తేషుబాహ్యవిషయసక్తేష్వగ్రగణ్యమ్.

(౧) గీ-౮-౨౨ (౨) కి-౧౧-౫౪ (౩) గీ-౧౮-౫౪ (౪) వి-పు-౧-౨౦-౧౯

మూ:- పరభక్తిపరజ్ఞాన పరమభక్త్యేకస్వభావం మాంకురుష్వ.

అథబన్ధనివృత్తేరనన్తర భావినీః పరభక్తిపరజ్ఞాన పరమభక్తీః ప్రార్థయతే (పరభక్తీతి). అతఏవహి (ఏకస్వభావమ్) ఇత్యుక్తమ్. పూర్వవదర్థః

(పరభక్తిపరజ్ఞాన పరమభక్త్యేక స్వభావంమాంకురుష్వ) ఇప్పరభక్తియుమ్ పరభక్తికార్యమాన పరజ్ఞానముమ్ పరజ్ఞానకార్యమాన పరమభక్తియుమ్ ఎనక్కు స్వభావమాక వేణుమెన్ఱు ప్రార్థిక్కిఱార్ యావదాత్మభావి ఒరుపడిప్పడ ఉణ్డాక వేణుమెన్ఱు అపేక్షిక్కిఱార్. అతు ఎన్?. అద్దేశవిశేషత్తిలనుభవమ్ పరమభక్తికృతమాయిరుక్కుమాకిల్ అతువేఅమైయాతో?; పరభక్తిపరజ్ఞానఙ్గళుమ్ యావదాత్మభావియాక వేణుమెన్ఱు ప్రార్థిక్కిఱతు ఎతుక్కు? హేతువెన్నెన్నిల్, అద్దేశవిశేషత్తిల్ అనుభూతాంశమే నాళ్తోఱుమనుభవిక్కప్ పోరుకిఱతాకిల్ అతువేఅమైయుమ్. తమ్మిడామాలే అతువుమ్ నిత్యమాకవుమ్ తట్టిల్లై. ఎతుపోలేయెన్నిల్, నాళ్తోఱుమ్ శోష్యమైయే జీవియానిఱ్కిచ్చెయ్తే అతిల్ రసాన్తరమన్ఱిక్కే యిరుక్కచ్చెయ్తేయుమ్ తన్ విడాయాలే అతు నిత్యానుభవమాకిఱాప్పోలే.

అజ్ఞనస్తు భగవద్విషయమ్; త్రిపాద్విభూతియుమ్ యావదాత్మభావియాయనుభవియానిన్ఱాలుమ్ అనుభూతాంశమ్ అల్పమాయ్ అనుభావ్యాంశమ్ విఞ్జియిరుక్కుమ్పడియాన అపరిచ్ఛేద్యతై అవ్విషయ

అథశరీరపాతసమయభావినో బుద్ధ్యాకారాన భక్త్యర్థయతే (పరభక్తీతి) అథవాముక్తిదశా భావినాం పరభక్త్యాదీనామిదముపేక్షణమ్. ఏకస్వభావత్వోక్తిస్తు అత్రత్య పరభక్త్యాద్యవిచ్ఛేదార్థా. ఉక్తానామేవతత్రత్య పరభక్త్యా

౨ - వతు వ్యాఖ్యానమ్.

త్తుక్కు ఉణ్డాకైయాలే అనుభావ్యాంశమ్ అపూర్వమాయిరుక్కుమ్. అతిల్ ఈశ్వరన్ అనుభనార్థమాక ఇవనుక్కుమ్ అపూర్వాదర్శనత్తై ప్పణ్ణువిక్కుమ్. అప్పోతుకణ్డపోతే మేల్విడ్రైయుమ్ అనన్తరమ్ ఇతిలే జ్ఞానమ్ సఞ్చరిక్కైయుమ్ పిన్బుపెఱావిడిల్ ముడియుమ్బడి యాన దశైపిఱక్కైయుమాన ఇప్పాకమ్ అపూర్వాదర్శనత్తిలే ఉణ్డా మవైయాకైయాలే ఇప్పరభక్తిపరజ్ఞానపరమభక్తికళుడైయ స్వభావమ్ యావదాత్మభావి ఒరుపడిప్పడ ఎనక్కు ఉణ్డాకవేణుమెన్ఱపేక్షిక్కిఱార్.

పరభక్తితన్నై కైఙ్కర్యోపకరణతయావల్లతు ఉపాయబుద్ధ్యా అపేక్షిక్కిఱార్ల్లర్. "త్వత్పాదారవినయుగళం శరణమహంప్రపద్యే" ఎన్ఱు సాధనాన్తరనిరపేక్షమాక ఉపాయత్తై ప్పత్తిన వరాకైయాలుమ్, "స్వభావం మాం కురుష్వ" ఎన్ఱు భక్తితన్నైయన్ఱిక్కే స్వభావత్తైఅపేక్షిక్కిఱారాకైయాలుమ్. పరభక్తి పరజ్ఞానపరమభక్తికృత కైఙ్కర్యస్వరూపత్తై ఇరణ్డామ్ చూర్ణైయిలే పరక్కవరుళిచ్చెయ్తు ఇఙ్గేయుమ్ శొల్లుకై పునరుక్తమన్ఱోవెన్నిల్, పరోపదేశమాక వరుళిచ్చెయ్కిఱారల్లామైయాలే పునరుక్తిదోషమిల్లై. దోషమిల్లామైయేయన్ఱు; గుణమాకబుద్ధిపణ్ణత్తట్టిల్లై. అజనన్ఱిక్కే అర్థవినియోగభేదముముణ్డు; కీర్ప్పిరాట్టితిరువడికళిలేశరణమ్పుక్కు కైఙ్కర్యరుచియై అపేక్షిక్కిఱారాకైయాలే ఇప్పడిప్పట్ట కైఙ్కర్యత్తిలే రుచియై త్తన్దరుళవేణుమెన్ఱైక్కాక కైఙ్కర్యస్వరూపత్తైఅరుళిచ్చెయ్తార్. ఇజ్జరుచిపూర్వకమాకప్పెరియపెరుమాళ్ తిరువడికళిలేశరణమ్ పుక్కు అక్కైఙ్కర్యన్దన్నైయేఅపేక్షిక్కిఱారాకైయాలేపునరుక్తిదోషమిల్లై.

మూ;- పరభక్తిపరజ్ఞాన పరమభక్తి కృతపరిపూర్ణానవరతనిత్యవిశద తమానన్య ప్రయోజనానవధికాతిశయప్రియభగవదనుభవోహమ్, తథావిధ భగవదనుభవజనితానవధికాతిశయ ప్రీతికారితాశేషావస్థోచితాశేష శేషతైకరతిరూప

అథభగవజ్జనితప్రీతి తత్కారితకైఙ్కర్యాణిప్రార్థయతే(పరేతి) పూర్వవదర్థః. శేషతైకరతిరూపశబ్దః - బహుప్రీహిః.

(పరభక్తిపరజ్ఞానపరమభక్తికృత) ఇప్పరభక్త్యాదికళాలే పణ్ణప్పడువతాన, (పరిపూర్ణ) పరిపూర్ణమావతు - స్వరూపరూపగుణవిభూతికళ్తైయుమ్ ఒరుపోకియాక అనుభవిక్కై. (అనవరత) అవిచ్ఛిన్నమాయిరుక్కై. విషయాన్తరఙ్గళ్ కలశాతొழிకై. (నిత్య) యావదాత్మభావియాయిరుక్కై. (విశదతమ) పరమభక్తికృతమాయిరుక్కై. విశదమావతు - పరభక్తిదశైయిలనుభవమ్. విశదతరమావతు - పరజ్ఞానదశైయిలనుభవమ్;విశదతమమావతు - పరమభక్తిదశైయిలనుభవమ్. (అనన్యప్రయోజన)ఇవ్వనుభవత్తాలే పిఱక్కుమ్ప్రీతియ న్వేణ్డా, ప్రీతికారితమాన కైఙ్కర్యముమ్ వేణ్డావెన్నుమ్పడి తానేరస్యమాయిరుక్కై. (అనవధికాతిశయప్రియభగవదనుభవోహమ్) అనవధికమాన అతిశయిత్తైయుడైత్తాన ప్రీతియాలే అనుభవిప్పతాన భగవదనుభవత్తై నానుడైయనాయ్,

(తథావిధభగవదనుభవ జనితానవధికాతిశయప్రీతి) అప్పడిప్పట్ట అనుభవత్తాలే పిఱప్పతాయ్ అనవధికమాన అతిశయత్తైయుడైత్తానప్రీతి. (కారితాశేషావస్థోచిత) ఇప్పడిప్పట్ట ప్రీతికారితమాయ్ ఎల్లావవస్థైకళిలుమ్ అనుకూలమాయిరుక్కై. (అశేషశేషతైకరతిరూప)

దీనాం సాదరానువాదేనకైఙ్కర్య పర్యన్తతాంయాచతే (పరేతి) అత్రత్వాదితివక్తవ్యేభగవచ్ఛబ్దః - అనుభావ్య పౌష్కల్యస్ఫుటీకరణార్థః. కిఙ్కరవిశేషణే శేషతైక

మూ:- నిత్యకిఙ్కరో భవాని.

సకలశేషవృత్తియిల్ నిలుమ్బడియాన అభినివేశత్తైయుడైయనాయ్ క్కొణ్డు (నిత్య) ప్రవాహవృత్తిరహితమాన దేశత్తిలే. (కిఙ్కరో భవాని) కైఙ్కర్యత్తై ప్పణ్ణియనుభవిప్పేనాకవేణుమ్. అఙ్గనన్ఱిక్కే నిత్యశబ్దమ్ కైఙ్కర్యవిశేషణమాయ్, నిత్యకైఙ్కర్యత్తై ప్పణ్ణి అనుభవిక్కప్పెఱవేణు మెన్నవుమామ్.

ఇప్పడి ద్వయమ్ వ్యాఖ్యాతమ్. ద్వయమ్ వ్యాఖ్యాతమాయిఱ్ ఱాకిల్, ఇనిమేల్ శెయ్కిఱతెన్నెన్నిల్; ఇప్పడి ఉపాయోపేయాధ్యవసితనాన ఇవ్వధికారి పక్కల్ (౧) "శోమ్బరై యుకత్తి పోలుమ్" ఎన్గిఱ పడియే పెరియపెరుమాళ్ తమక్కుణ్డాన ప్రీత్యతిశయత్తాలే కీర్ చ్చొన్నవఱ్ఱై ప్పరక్క అనుభాషిత్తుక్కొణ్డు ఉమక్కు మత్ప్రసాదత్తాలే సర్వముమ్ కుఱైవఱ ఉణ్డాకవేణుమెన్ఱరుళిచ్చెయ్తు ఇవరుడైయ హృదయత్తై సన్తుష్టమాక్కుకిఱార్. "ఇప్పడి ప్పెరియ పెరుమాళరుళిచ్చెయ్తారెన్ఱునాఙ్గళ్ విశ్వసిక్కుమ్బడియెన్?" ఎన్ఱు ఎమ్బార్ కేట్టరుళ, "ఎనక్కు పెరియపెరుమాళ్ తమ్ముడైయ శీలాదిగుణఙ్గళై ప్రత్యక్షమాక కాట్టిత్తన్నార్, అఙ్గు తిరువుళ్ళమాకాతతు ఎన్ వాయాల్ పుఱప్పడాతే? అవర్ శొల్లువిక్కచ్చొన్న వార్త్తైయాకైయాలే అవరరుళిచ్చెయ్తవార్త్తై" ఎన్ఱు విశ్వసిక్కత్తట్టిల్లైయెన్ఱు ఉడైయవరరుళిచ్చెయ్తార్.

రతిరూప శబ్దేశేషత్రైకరతిరేవరూపం - నిరూపకం యస్యేతి భావ్యమ్. భవానీతి - ప్రార్థనా; త్వత్కైఙ్కర్యఫావాత్పూర్వ మసత్కల్పోహమితిచసూచ్యతే. ఏవం ద్వయార్థో వ్యాఖ్యాతః, "సర్వజ్ఞేపి స్వతో దేవే యాఞ్చావిజ్ఞాపనాదిభిః । తత్తదిష్టప్రదిత్సాత్మా ప్రీతిరేవ ప్రసాధ్యతే ॥ తదేవచ ''దనో పజ్ఞముపూర్వం తత్వవేదినామ్। ఆరాధ్యేష్వాద్యుపాయేపి ఫలదానాయ తిష్ఠతి"-,

(౧) తిరుమాలై-౩౭

మూ;- ఏవమ్భూత మత్కైఙ్కర్యప్రాప్త్యుపాయ
తయాఽవక్లృప్త సమస్త వస్తువిహీనోఽపి

అథ భగవద్వచః (ఏవమిత్యాది). వక్ష్యమాణచరమశ్లోక ప్రథమపదార్థమాహ (ఏవమ్భూతేతి). (అవక్లృప్తమ్, విహితమ్. సమస్తవస్తుశబ్దేన - కర్మజ్ఞానభక్తియోగాః. తదనుగుణాః - అమానిత్వాది గుణాశ్చ వివక్షితాః. (విహీనేతి) త్యాగోఽనూదిత ఇతిభావః.

(ఏవమ్భూతమత్కైఙ్కర్యప్రాప్తి) ఇప్పడిప్పట్ట ఎన్నుడైయ కైఙ్కర్యప్రాప్తిక్కు. (ఉపాయతయాఽవక్లృప్త) ఉపాయమాక వేదాన్తత్తిలే శొల్లప్పట్ట ఉపాసనాత్మకమాన కర్మజ్ఞానభక్తికళ్ ఉమక్కిల్లైయాకిలుమ్. (సమస్తవస్తువిహీనోఽపి) ఇవ్వుపాసనాఙ్గమాన జీవపరయాథాత్మ్యజ్ఞానమెన్న; ఇతుక్కుడియాన వర్ణాశ్రమానుష్ఠానమెన్న; ఇతుక్కు-

---

అత్రైవమభ్యర్థితస్య భగవతస్తదభ్యనుజ్ఞాదివిషయైః ప్రపత్తిజనిత ప్రసాద పరీవాహైః ప్రతివచనైః ప్రకృతౌ పయిక వక్ష్యమాణచరమశ్లోకార్థోఽపి ప్రతిబోధ్యతే. తథాహి - అత్ర "ప్రతిహతోఽపి" ఇత్యన్తేన అశక్తిపూర్త్యా అనాగతానన్తకాల సమీక్షయాప్యదృష్టసన్తారోపాయతాం ప్రకాశయతా అనన్యశరణ ఇత్యుక్తవిస్తరరూపేణ ప్రథమపాదతాత్పర్యోక్తిః. యేన కేనాపీత్యాదినా త్వమిత్యన్తేన ద్వితీయపాదోక్తాధికారికృత్య లాఘవాదివ్యఞ్జనమ్. కేవలమిత్యాదినా తు, "అహం త్వా" ఇతి వాక్యాభిప్రేతానిష్టనివృత్తి పూర్వకేష్టప్రాప్తి ప్రకాశనమ్. "ఏవమ్భూతోఽసి" ఇత్యాదిభిః ప్రపన్నవిషయశోకాపనోదనవాక్యాభిప్రేత ప్రపఞ్చనమితి విషయవిభాగః.

"ఏవమ్భూతమత్కైఙ్కర్య" ఇత్యత్ర ఏవమ్భూతేతి కైఙ్కర్యవిశేషణమ్. "ఉపాయతయా" ఇత్యత్ర గద్యాన్తరోక్తక్రమేణ సాక్షాత్పరమ్పరయా వేతి భావ్యమ్. (అవక్లృప్తమ్) మన్నిత్యేచ్ఛానియమితమిత్యర్థః. మదాదేశాత్మకైశ్శాస్త్రైర్విహితమితి వా. సమస్తవస్తుశబ్దేన ప్రస్తుతప్రపత్తివ్యతిరిక్తాస్తత్త్వజ్ఞానపూర్వకాః కర్మయోగాదయ

మూ;- అనన్త తద్విరోధిపాపాక్రాన్తోపి, అనన్త
మదపచారయుక్తోపి, అనన్తమదీయాఽపచా
రయుక్తోపి, అనన్తాఽసహ్యాపచారయుక్తోపి,

పరిశిష్టార్థ మభిప్రయన్నాహ (అనన్తేతి) విరోధి
భూయస్త్వమాకాలాన్తరేపి తన్నైరాశ్యం హితదర్శిః.

ల్లాత్తుక్కుమడియాన అమానిత్వాద్యాత్మగుణఙ్గళేన్న, ఇప్పడిచ్చొల్లుకిఱ సర్వముమ్ ఉనక్కిల్లైయేయాకిలుమ్, (అనన్తతద్విరోధిపాపాక్రాన్తోపి) ఇవైయిల్లామైయేయన్ఱియే ఇవఱ్ఱుక్కు విరోధియాన అనన్తపాపఙ్గళాలే ఆక్రాన్తరాయిరుక్కిఱీరేయాకిలుమ్. ఇవఱ్ఱిల్ పిరియవొట్టాతేయిరుక్కిఱ సకలపాపఙ్గళాలే నెరుక్కుణ్డిరుక్కిఱీరేయాకిలుమ్.

(అనన్తమదపచారయుక్తోపి) ముడివిల్లాతనమ్ విషయమాన అపచారత్తోడే కూడియిరుక్కిఱీరాకిలుమ్. కీఴ్చ్చొన్న విరోధిపాపఙ్గళుమ్ అపచారమాకిఱన. అవైయాకిఱన - శాస్త్రవిరుద్ధమానత్తైచ్చెయ్కైయుమ్, విహితమానవఱ్ఱైచ్చెయ్యాతొఴికైయుమ్. అవైతాన్ ఈశ్వరాజ్ఞాతిలఙ్ఘనమాకైయాలే మదపచారమాకక్కడవతు. అతిల్ భగవదపచారాదికళుడైయ క్రౌర్యాతిశయత్తాలే పిరియచ్చొల్లుకైక్కాక అకృత్యకరణకృత్యాకరణఙ్గళై కీఴ్ప్పాపశబ్దత్తాలేచొన్నార్. (అనన్తమదపచారయుక్తోపి, అనన్తమదీయాపచారయుక్తోపి, అనన్తాసహ్యాపచారయుక్తోపి) ఇప్పడి మద్విషయత్తిలుమ్ మదీయర్ పక్కలిలుమ్ అసహ్యా

ఉపాసనపర్యన్తానివృత్తిధర్మాస్తదుపయుక్తాశ్చ అమానిత్వాద్యాత్మగుణాస్సఙ్గృహ్యన్తే: ఏతేనపరిశబ్దద్యోతితసపరికరత్యాగవ్యఞ్జనమ్.

ఏవం పశ్చాదపి తదర్హతానసమ్భవతీతి నైరాశ్యరూపత్యాగసిద్ధ్యర్థమాహ (అనన్తతద్విరోధీతి). ఉపాసనాది విరోధిత్వాత్ప్రవృత్తిధర్మోప్యత్ర పాపశబ్దేన సఙ్గృహీతః. అనన్తమద పచారేత్యాదిభిః పూర్వవద్విశేషాపచారాభిభూతత్వస్యపృథగుక్తిః. ఏకైకవర్గస్యదుస్తరత్వద్యోతనాయ ప్రత్యేక మానన్త్యనిర్దేశః. ఉక్తానాం

మూ:- ఏతత్కార్య కారణభూతాఽనాదివిపరీతా
ఽహఙ్కారవిమూఢాత్మ స్వభావోఽపి,

(ఏతదితి) బీజాఙ్కురవత్కార్యకారణభావః. (౧)"అథాత అహఙ్కారాదేశః" ఇత్యుక్తాఽహఙ్కారవ్యావృత్త్యర్థః- *విపరీతాహఙ్కారశబ్దః, (విమూఢాత్మస్వభావః) తిరోహితశేషభావః.

మాయుముళ్ళ అసఙ్ఖ్యాతమాన అపరాధఙ్గళై యుడైయీరాయిరున్దీరే యాకిలుమ్.

(ఏతత్కార్యకారణభూతానాది విపరీతాహఙ్కార) ఇప్పడిప్పట్ట పాపఙ్గళుక్కు క్కార్యముమ్ కారణముమాయిరుక్కుమ్ అనాదియాన విపరీతాహఙ్కారమ్. దేహాత్మాభిమానత్తుక్కడి పాపఙ్గళాకైయాలే కార్యముమాయ్, పాపఙ్గళుక్కడి దేహాత్మాభిమానమాకైయాలే కారణముమాయిరుక్కుమ్. విపరీతాహఙ్కారమావతు-అహమల్లాతతిలే అహమ్బుద్ధిపణ్ణుకై. అతావతు-అహమర్థమ్ జ్ఞానానన్దస్వరూపమాయ్ ఏకరూపమాయ్ ప్రకృతేః పరమాయిరుక్క, దుఃఖరూపమాయ్ జడరూపమాయ్ సతతపరిణామియాన ప్రకృతియిలే అహమ్బుద్ధిపణ్ణుకై,

ఇత్తాల్ ఫలిత్తకార్యమేతెన్నిల్, (విమూఢాత్మస్వభావోఽపి) ఆత్మావుక్కు స్వభావమాన శేషత్వమ్ మఱైయుణ్డతు. శేషత్వమ్ ఆత్మావుక్కు అన్తరఙ్గస్వరూపమాయిరుక్క, స్వభావమెన్బానెన్నెన్నిల్; శేష

పాపానాం నిదానం భక్తియోగాదిప్రతిబన్ధద్వారభూతమ్, (౨) "అహఙ్కారవిమూఢాత్మా" ఇత్యాదిషు ప్రసిద్ధం పూర్వం విపరీతజ్ఞానశబ్దోపాత్తేష్వన్యతమమాహ (ఏతత్కార్యేతి). కార్యస్యాప్యహఙ్కారస్య అనాదిత్వం బీజాఙ్కురన్యాయాత్ప్రవాహరూపేణ భావ్యమ్ (౧) "అథాతోఽహఙ్కారాదేశః" ఇత్యాద్యుక్తయథావస్థితాహఙ్కారాత్ వ్యవచ్ఛేదార్థం విపరీతశబ్దః; అనహమర్థే అహమిత్యభిమానాత్ స్వాతన్త్ర్యాద్యారోపాచ్చ విపరీతత్వమ్. విమూఢత్వమిహ తిరోహితత్వమ్. నిత్యా

(౧) ఛా-౭-౨౫-౧. (౨) గీ-౩-౨౭.

మూ;- ఏతదుభయకార్యకారణభూతాఽనాదివిపరీతవాసనాసమ్బద్ధోఽపి,

ఉభయశబ్దః-పాపాజ్ఞానపరః.

త్వమ్ స్వరూపమే; అత్తై ఇవనాల్ శెయ్యలావతిల్లై. అవన్ కైయిలే కిడక్కైయాలే. ఇనిస్వరూపమ్ శేషత్వమానాల్ స్వభావముమ్ "శేషోహమ్" ఎన్ఱిరుక్కై; అత్తై త్తవిర్న్దు స్వతన్త్రోహమెన్నప్పణ్ణుకై. ఇప్పడిప్పట్ట విపరీతాహఙ్కారత్తాలే మఱైక్కప్పట్ట ఆత్మస్వరూపత్తైయుడైయీరా యిరున్దీరేయాకిలుమ్. (ఏతదుభయకార్యకారణభూతా నాది విపరీతవాసనాసమ్బద్ధోఽపి) ఇప్పడిప్పట్టపాపఙ్గళుక్కుమ్ అహఙ్కారత్తుక్కుమ్ కార్యముమాయ్ కారణముమాయిరుక్కుళ్ళవిపరీతవాసనైయాలే సమ్బద్ధరాయిరున్దీరేయాకిలుమ్. పాపత్తిలుమ్ అహఙ్కారత్తిలుమ్ ప్రవృత్తి పిఱన్దప్రవృత్తికళాలే వాసనై, కార్యముమాయ్, పాపత్తిలుమ్ అహఙ్కారత్తిలుమ్ మూట్టువతు - వాసనైయాకైయాలే కారణముమాయిరుక్కుమ్. విపరీతవాసనైయావతు-దుర్వాసనై. ఇప్పడిప్పట్టదుర్వాసనైయాలే కట్టుణ్డిరున్దీరేయాకిలుమ్.

ప్రకాశమానస్యాప్యాత్మనస్తిరోహితత్వమ్ - ఆధేయత్వ విధేయత్వ శేషత్వాది ధర్మాణామనవభాసాదితి జ్ఞాపనాయ స్వభావశబ్దః.

పాపస్యాహఙ్కారస్యచ ప్రవాహానిర్వాహకమ శేషత ఇతిపూర్వత్రసంక్షిప్తంవిశదమనుభాషతే(ఏతదుభయేతి) వాసనాయాఅపిప్రవాహరూపేణఅనాదిత్వమ్. యథావస్థిత తత్వహితపురుషార్థ వ్యావృత్తత్వర్థా అత్రవిపరీతతోక్తిః. పాపస్యవాసనా-పాపాన్తరారమ్భరుచిజనకనిగ్రహాంశః, అహఙ్కారస్యవాసనా-భూయోభూయస్తాదృశభ్రమజనకబుద్ధిసంస్కారః, "భగవత్స్వరూపతిరోధానకరీమ్" ఇత్యాద్యుక్తమనువదతి

మూ:- ఏతదనుగుణప్రకృతివిశేషసమ్బద్ధోపి, ఏత
న్మాలాఽఽధ్యాత్మికాధిభౌతికాధిదైవిక

(ఏతదనుగుణ ప్రకృతివిశేష సమ్బద్ధోపి) ఏతదనుగుణమావతు– ఇవఱ్ఱై యెల్లామ్ విళైప్పతాయిరుక్కై. విశేషప్రకృతియావతు – దుష్ప్రకృతి యెన్ఱపడి. బద్ధోపియెన్నవమైన్దిరుక్క, "సమ్బద్ధోపి" యెన్ఱతు– ఒరుసర్వశక్తిపిరిక్కప్పార్త్తాలుమ్ పిరిక్కవరితామ్బడియాక ప్పిణైయుణ్డావుఱైప్పై ప్రకాశిక్కిన్నపడి. ఇప్పడిప్పట్ట దుష్ప్రకృతియిలే సమ్బన్ధిత్తిరున్దిరే యాకిలుమ్. (ఏతన్మాలాధ్యాత్మికాధిభౌతికాధిదైవిక) ఇప్ప్రకృతియడియాక వరుకిఱ తాపత్రయఙ్గళ్.

ఆధ్యాత్మికమావతు – ఆధియాయుమ్ వ్యాధియాయుమిరుక్కుమ్. ఆధియావతు–(౧)"కామక్రోధ భయద్వేషలోభమోహవిషాదజః। శోకాఽసూయావమానేర్ష్యామాత్సర్యాదిమయస్తథా" ఎన్నిఱవై. వ్యాధియావతు– (౨)"శిరోరోగప్రతిశ్యాయజ్వరశూలభగన్దరైః। గుల్మార్శశ్వయథుశ్వాసచ్ఛర్ద్యాదిభిరనేకధా। తథాఽక్షిరోగాతి

(ఏతదనుగుణేతి) ఏతచ్ఛబ్దేన పూర్వోక్త పాపాహఙ్కార వాసనారూప త్రితయ పరామర్శః; అత్రాపి కార్యత్వం కారణత్వఞ్చ వివక్షితమ్. సాత్త్వికప్రకృతివ్యవచ్ఛేదాయ విశేషశబ్దః. (సమ్బద్ధః) దృఢబద్ధ ఇత్యర్థః. ఏతచ్చ మితగద్యే దుర్వివేచేతి పదేన వివృతమ్.

ప్రకృతి సమ్బన్ధస్య అభిమత ప్రతిబన్ధకత్వే ద్వారం ప్రపఞ్చయతి (ఏతన్మాలేతి) దుఃఖస్య సంసారోద్వేగ జనకత్వమపి సమ్భవతి; సుఖస్య తు సంసారరుచి జనకత్వేన విఘ్నత్వమధికమిత్యభిప్రాయేణ పూర్వం సుఖస్యోక్తిః. దుఃఖవత్సుఖమపి ఆధ్యాత్మికాది భేదేన త్రివిధమ్. ఆధ్యాత్మికమ్ – ఆత్మాశ్రితాఽచిత్సముదాయ ప్రధానహేతుకమ్; తాదృశం దుఃఖం ద్వివిధమ్–శారీరం మానసఞ్చేతి. తత్ర శారీరమ్. (౨)†"శిరోయక్ష్మ ప్రతిశ్యాయః" ఇత్యాదినోక్తమ్. మానసమ్ (౧)"కామక్రోధభయద్వేష"

† (పా) శిరోరోగేత్యాది (౧) వి-పు-౬-౫-౫ (౨) వి-పు-౬-౫-3

మూ:- సుఖదుఃఖ తద్ధేతుతదితరోపేక్షణీయ

*సుఖదుఃఖ తద్ధేతు శబ్దేనఅభోగ్యవిషయావివక్షితాః.

సారకస్థాజ్ఞామయసంజ్ఞితాః" ఎన్గిఱవిదై. ఆధిభౌతికమానతు-(౧)"పశు
పక్షిమనుష్యాద్యైః పిశాచోరగ రాక్షసైః । సరీసృపాద్యైశ్చనృణాం
జాయతేచాధిభౌతికః" ఎన్గిఱవిదై. ఆధిదైవికమానతు-"శీతోష్ణవాత
వర్షాంబువైద్యుతాది సముద్భవః" ఎన్గిఱవిదై.

(సుఖదుఃఖతద్ధేతు) ఇవై సుఖదుఃఖహేతువాయిరుక్కుమ్.
ఇవై హేతువానాల్ విషయత్తై ప్పఱ్ఱియన్ఱో సుఖదుఃఖఙ్గళుణ్డావతు-
అతుక్కు-విషయమే తెన్నిల్; (తదితరోపేక్షణీయ) స్వవిషయముమ్
ఇతరవిషయముమ్ ఉపేక్షణీయవిషయముమ్. స్వవిషయత్తిల్ సుఖదుః
ఖప్రకారమే తెన్నిల్, స్వవిషయత్తిల్ కామమ్ అన్వయత్తిల్ సుఖహే
తువాయ్ వ్యతిరేకత్తిల్ దుఃఖహేతువాయిరుక్కుమ్; స్వవిషయత్తిల్
క్రోధమానతు-ఎతిరియైనియమిత్తల్ ముడిత్తల్ శెయ్యుమ్బోతు సుఖ
హేతువాయ్, ఎతిరియైక్కాణాతొఴితల్, కణ్ణుమేల్ విఴవొణ్ణాతొఴి
తల్ శెయ్తాల్ క్రోధమ్ విఞ్జిత్తనైయే నలికైయాలేదుఃఖ హేతువా
యిరుక్కుమ్. ఒరురోగాదికళిల్ కనత్తవ్యాధిదుఃఖహేతువాయ్, అతై

ఇత్యాదినా.ఆధిభౌతికస్తు (౧)"పశుపక్షిమనుష్యాద్యైః" ఇత్యాదినా ఆధిదైవికశ్చ-
"శీతోష్ణవాతవర్షాంబువైద్యుతాదిసముద్భవమ్" ఇతి. అత్రదుఃఖశబ్దస్యపూర్వకాలీనదుః
ఖవిషయత్వాత్, ఉత్తరత్రదుఃఖవిఘ్న గన్ధరహితత్వోక్తే రుత్తరకాలస్వాస్థ్య పర
త్వాత్, తితిక్షాయాంవా తాత్పర్యాదవిరోధః. త్రివిధమప్యేతత్ప్రత్యేకమవాన్తర
హేతుస్వరూప వైవిధ్యాదనన్తప్రకార మితిసూచయితుం తద్ధేతుశబ్దః; సుఖదుః
ఖహేతవశ్చ స్వరూపతో బుద్ధివిషయతయాపి పరభక్త్యాదివిఘ్నాః. తదితరేతి-ఉపే
క్షణీయ విశేషణమ్. ఉపేక్షణీయ విషయశ్చతృణాదిః, తదనుభవోపి అబ్రహ్మాత్మకా

(౧) వి-పు-౬-౫-౭.

మూ:- విషయానుభవజ్ఞాన సఙ్కోచరూప మచ్చరణారవిన్దయుగళై
కాన్తికాత్యన్తికపరభక్తిపరజ్ఞానపరమభక్తి విఘ్నప్రతిహతో౽పి.

జ్ఞానస్య సఙ్కోచః-ఆత్మపరమాత్మవిషయే. విష
యానుభవరూపః, జ్ఞానసఙ్కోచరూపశ్చ-విఘ్నః.

కుక్కుత్తినోయ్యు వ్యాధిసుఖహేతువాయిరుక్కుమ్ ఒరువన నోయ్ కొణ్డు
కిడన్దాల్ అవనుక్కు మేలే తణ్డలిలేయిట్టుక్ కనక్క నలియప్పుక్కు నోయుణ్డు
విట్టుప్పోన్దాల్ అన్నోయ్ సుఖహేతువాయిరుక్కుమ్ ఇతంవిషయత్తిక్
సుఖదుఃఖఙ్గళిల్ వన్దాల్ అనుకూలవిషయత్తిల్ వ్యసనమ్ దుఃఖహేతు
వాయ్ ప్రతికూలవిషయత్తిల్ వ్యసనమ్ సుఖహేతువాయిరుక్కుమ్.
మధ్యస్థఙ్గళిల్ ఉపేక్షావిషయమాయిరుక్కుమ్.

(తదితరోపేక్షణీయ విషయానుభవజ్ఞాన సఙ్కోచరూప) ఇప్ప
డిస్వవిషయమాయుమ్ అనుకూలవిషయమాయుమ్ ప్రతికూలవిషయమా
యుమ్ మధ్యస్థవిషయమాయుమిరున్దుళ్ళ అనుభవమ్- జ్ఞానసఙ్కోచ
రూపమాయిరుక్కుమ్. ఎఙ్గుక్కు సఙ్కోచమెన్నిల్, భగవద్విషయ
మానజ్ఞానత్తుక్కు సఙ్కోచరూపమాయిరుక్కుమ్. ఇన్నజ్ఞానన్దానేతెన్నిల్;
పరభక్త్యాదికళుక్కుమ్ పూర్వకాలీనమాన అనన్యప్రయోజన తయాభ
క్తిరూపాపన్నజ్ఞానమ్. ఇన్దజ్ఞానత్తుక్కు సఙ్కోచరూపమాకైయాలే
ఇతడియాకప్పిఱప్పతాన భక్త్యాదికళుక్కు విఘ్నమాయ్ముడియుమ్.

ఆకైయాలే (మచ్చరణారవిన్దయుగళైకాన్తికాత్యన్తికపరభక్తి
పరజ్ఞాన పరమభక్తి విఘ్నప్రతిహతో౽పి) ఎన్నుడైయనిరతిశయభోగ్య

నుభవరూపత్వేన పూర్వోక్త విపరీతజ్ఞానవిశేషతయా స్వరూపతస్సంస్కారతశ్చ
ప్రాప్తవిషయానుభవవిరోధీ.

(జ్ఞానసఙ్కోచః) తర్కోపదేశ సహకృతైశ్శాస్త్రైరపి పరావర
తత్త్వవిషయయథావస్థితజ్ఞాన ప్రసరాభావః. * మచ్చరణారవిన్దయుగేతి- స్వయ

మూ:- యేన కేనాపి ప్రకారేణ ద్వయవక్తా త్వం

(యేన కేనాపి ప్రకారేణేతి) ఆర్తతయా దృప్తతయా వేతి భావః.

మాన తిరుపడికళిలే నిత్యమాయ్ ఏకరూపమాయిరున్దుళ్ళ పరభక్త్యాది కళుక్కుమ్ విఘ్నమాయ్ ముడియుమ్. (ప్రతిహతోఽపి) హతమాకైయావతు - నశిక్కై అతావతు - నష్టకల్పమాకై ఆకమచ్చరణారవిన్దఙ్ఙళిలే ఏకాన్తికమాయ్ ఆత్యన్తికమాయిరున్దుళ్ళ పరభక్త్యాదికళుక్కు విఘ్నమాయిరున్దుళ్ళ తదితరోపేక్షణీయమాన ఇతరవిషయజ్ఞానఙ్గళాలే నష్టకల్పరాయిరుప్పిరే యాకిలుమ్.

(యేన కేనాపి ప్రకారేణ) ఆకవేదాన్తసిద్ధమాన కర్మజ్ఞానభక్తి కళ్ ఉమక్కిల్లైయే యాకిలుమ్, ఇవఱ్ఱుక్కు అఙ్గమాన అమానిత్వాద్యాత్మగుణఙ్గళ్ ఉమక్కిల్లైయే యాకిలుమ్, ఇవై ఇల్లామైయేయన్ఱియే ఇవఱ్ఱుక్కు విరోధియాన మదపచారాది సకలపాపఙ్గళాలే నెరుక్కుణ్డిరుప్పీరే యాకిలుమ్, ఇవఱ్ఱుక్కడియాన విపరీతాహఙ్కారత్తాలే

ముక్తిర్న దోషాయ, ఈశ్వరస్య యథాభూతార్థశంసినస్సర్వత్ర స్వగుణావిష్క్రియా దోషరహితత్వాత్. తేనాపి తచ్చరణయోః స్వాశ్రిత రక్షణసాధన తయా సమ్ప్రీతి విషయత్వేన స్తుత్యత్వోపపత్తేశ్చ. తథాచాహుః "తస్యస్వాత్మ ప్రదానేతు సాధనం స్వపదద్వయమ్" ఇతి. అత్ర పరభక్త్యాదిశబ్దైః దేహపాతాత్పూర్వభావినః పశ్చాద్భావినశ్చ అవస్థావిశేషాస్సఙ్గృహ్యన్తే. ప్రతిహతోఽపీత్యన్తేష్వపిశబ్దైః త్యాగానువాదో ద్యోత్యతే.

ధర్మాన్తరనైరపేక్ష్యవిశిష్టవిధానమపి ద్వయవక్తేత్యనేన సూచితమ్. నచైతావతా ప్రపత్తేస్తదవినాభూతాఙ్గానాం వా నివృత్తిః, "శరణమహం ప్రపద్యే" ఇతి పూర్వోక్తానువాదత్వేన ప్రపత్త్యుపశ్లిష్టస్యైవ ద్వయవచనస్యాత్ర వివక్షితత్వాత్. యేనకేనా

మత్తైయుణ్డిరున్దిరే యాకిలుమ్, ఇవై ఇరణ్డుక్కు మడియానవిపరీత వాస నైయాలే కట్టుణ్డిరున్దిరేయాకిలుమ్, ఇవై యెల్లాత్తుక్కు మడియాన దుష్ప్రకృతియిలే సమ్బన్ధిత్తిరున్దిరేయాకిలుమ్, మచ్చరణారవిన్దఙ్గళిలే ఏకాన్తికమాయ్ ఆత్యన్తికమాయిరున్దుళ్ళ పరభక్తి పరజ్ఞాన పరమభక్తికళుక్కు విఘ్నమాయిరున్దుళ్ళ ఇతరవిషయజ్ఞానఙ్గళాలే నష్టకల్పరాయిరున్దిరే యాకిలుమ్.

(యేనకేనాపిప్రకారేణ) ఏతేను మొరు ప్రకారత్తాలే యెన్నతు– అహృదయమాకవుమామ్; సహృదయమాకవుమామ్; ఆర్తరాకవుమామ్, దృప్తరాకవుమామ్; అర్థసహితమాకవుమామ్, అర్థవిధురమాకవుమామ్, అతిలోరునిర్బన్ధమిల్లై. ద్వయమామిత్తనైయే వేణ్డువతు, మన్త్రాన్తరఙ్గళాకవొణ్ణాతు. అతోక్కిన్దాల్ మోక్షసాధనఙ్గళేయాకిలుమ్ అర్థపూర్తియుణ్డాన వ్యాపకాన్తరఙ్గళుమాక వొణ్ణాతు.

అతువు మొక్కిన్దాల్ తిరుమన్త్రమాకవుమ్పోరాతు. ద్వయమేయాకవేణుమ్. అతుతన్నిలుమ్ పూర్వార్థమేయాకైయుమ్పోరాతు. ఉత్తరార్థమాకైయుమ్పోరాతు. ద్వయమేయాకవేణుమ్. అతనాల్ వరువతెన్నెన్నాల్, పూర్వార్థత్తైయేశొన్నానాకిల్ అతుసకలపురుషార్థసాధారణమాకైయాలే పురుషార్థమేతో వెన్న వేణ్డినరుమ్. ఉత్తరార్ధమ్ శొన్నానాకిల్ సాధనాన్తరఙ్గళుమ్ సఙ్కరిక్కైయాలే సాధనమేతో వెన్న వేణ్డినరుమ్. అవై ఇరణ్డుకుత్తైయుమ్ తీరమ్బాతు ద్వయమేయాకవేణుమ్.

పీత్యస్యతు(౧)"ఆర్తోవాయదివాదృప్తః"(౨)"మిత్రభావేనసమ్ప్రాప్తమ్"(౩)"విభీషణోవాసుగ్రీవయదివారావణస్స్వయమ్" ఇత్యాద్యుక్తాధికారివిశేషాఽనియమేతాత్పర్యమ్. శరణ్యస్య ప్రపన్నేషు ఆదరాతిశయాదీ దృశవ్యాజ మాత్రానుభావణమితికేచిత్. ఏతేనజీవవ్యాపారనిరపేక్ష మోక్షప్రదానాది పక్షాశ్చనిరస్తాః.

---

(౧) రా-యు-౧౮-౨౮ (౨) రా-యు-౧౮-౩ (౩) రా-యు-౧౮-౩౪

మూ;- కేవలం మదీయయైవదయయానిశ్శేషవినష్టసహేతుకమచ్చరణా రవిన్దయుగళైకాన్తికాత్యన్తికపరభక్తిపరజ్ఞానపరమభక్తివిఘ్నః

కేవలశబ్దః - ఆకాఙ్క్షితానుతాపవ్యావృత్త్యర్థః. ఏవకారః - కృపాయాఃపుష్కల కారణత్వపరః. తత్ర హేతుః-మదీయత్వమ్.

(ద్వయవక్తార్థమ్) ఇప్పడిద్వయత్తై వాయాలే ఉచ్చరిత్తనీర్. (కేవలంమదీయ యైవదయయానిశ్శేష వినష్టసహేతుక) ద్వయవచన ప్పేరిత్తై యాయిరున్దుళ్ళ కృపైయొన్దాలుమ్ సహేతుకమాకవుమ్ నిశ్శే షమాకవుమ్ నష్టమాక వుడై యారాయిరుక్కక్కడవీర్. ద్వయవచ నమ్ పేరిక్కుమిడత్తిల్ స్వకృత్యముమ్ కూడియిరుక్కుమోవెన్నిల్; (కేవలంమదీయయైవ) వెఱుమ్ ఇద్వయవచనమే పుక్కుప్పేరిత్తు ప్పుఅ ప్పడవిట్టు ఎన్నుడైయకృపైయొన్దినాలుమ్ సహేతుకమాకవుమ్ నిశ్శేష మాకవుమ్ వినష్టమాకవుడై యారాకక్కడవీర్.

వినష్టమావతెతెన్నిల్, (మచ్చరణారవిన్దయుగళై కాన్తికాత్యన్తి కపరభక్తి పరజ్ఞానపర మభక్తివిఘ్నః) ఎన్నుడైయ నిరతిశయ భోగ్య మాన తిరువడికళిలే ఐకాన్తికమాయ్ ఆత్యన్తికమాయిరున్దుళ్ళ పరభక్తి పరజ్ఞాన పరమభక్తికళుక్కు విఘ్నమాయిరున్దుళ్ళ ఇతరవిషయజ్ఞానఙ్గళ్,

---

ఇతఃపరంత్వత్ప్రవృత్త్యన్తరమనపేక్షితమిత్యాహ(కేవలమితి) (మదీయయైవ) నాన్యదీయయా;నసహకార్యాన్తరాపేక్షయేతిభావః దయా-అత్రప్రపత్త్యుల్లసితారక్ష ణేచ్ఛా. ప్రపత్తిజనితప్రసాదవైశిష్ట్యేసత్యపి సహజదయాయాః ప్రాధాన్య మిహ సూచితమ్. కర్మణాంసుఖదుః ఖజననశక్తివత్, తిరోధాయకత్వాది శక్తిరపి నివృత్తేత్య భిప్రాయేణనిశ్శేషశబ్దః ; తేన అశేష్ఠఘత ఇత్యుక్తస్యానూక్తిః. హేతుభూతపాపాది సద్భావేపునరపివిఘ్న ఉత్పద్యేతేతితత్పరిహారార్థముక్తమ్ (సహేతుకేతి). విఘ్నాః- పూర్వోక్తాః.

మూ:- మత్ప్రసాదలబ్ధ మచ్చరణారవిన్దయుగళై కాన్తి
కాత్యన్తిక పరభక్తి పరజ్ఞానపరమభక్తిం,

ఇవ్విడత్తిల్ నిశ్శేష మాగవినష్టమాగిక్కడవతు. ఎతుక్కాన్ నిశ్శేష
మాగ వినష్టమాగిఅతు, ఇతరవిషయజ్ఞానమే యొవెన్నిల్, (సహేతుక)
ఇతరవిషయజ్ఞానముమ్, ఇతుక్కడియాయిరుక్కిఱ ప్రకృతిసమ్బన్ధముమ్,
ఇతుక్కడియాయిరుక్కిఱ విపరీతవాసనైయుమ్, ఇతుక్కడియాయిరుక్కి
ఱ విపరీతాహఙ్కారముమ్, ఇతుక్కడియాయిరుక్కిఱ భగవదపచా
రాదిసకలవిరోధిపాపఙ్గళుమ్, ఎన్నుడైయ నిరతిశయభోగ్యమానతిరువడి
కళిలే ఐకాన్తికమాయ్ ఆత్యన్తికమాయిరుక్కిఱ పరభక్తిపరజ్ఞాన పరమ
భక్తికళుక్కు విఘ్నమాయిరుక్కిఱ ఇతరవిషయజ్ఞానఙ్గళుమ్ ఇద్ద్వయ
వచనమొన్ఱుచేగొప్పుక్కుప్పుఅప్పుడవిట్టు ఎన్నుడైయకృపైయొన్ఱినాలుమే.
(సహేతుక; సహేతుకమాగవుమ్ వినష్టమాగవుమ్ ఆయారాకక్కడవీర్.
(మచ్చరణారవిన్దయుగళైకాన్తికాత్యన్తికపరభక్తిపరజ్ఞానపరమభక్తిం)
ఇవత్తుక్కు విరోధియాన సకలపాపఙ్గళుమ్ నిశ్శేషమాగ నష్టమా
య్త్తే, ఇనిఇవైయుణ్డామత్తనైయిఱే.

ఇవైయుణ్డానిడత్తు ఇవత్తుక్కు విరోధియానపాపఙ్గళ్ పోన
వాఱే తనక్కత్తానేయుణ్డాకిఱనవోవెన్నిల్; (మత్ప్రసాదలబ్ధ) అతుక్కు
మేలే ఇతువుమ్ ఎన్నుడైయ ప్రసాదత్తాలే యుణ్డాయారాయ్. ఎన్ను
డైయనిరతిశయ భోగ్యమాన తిరువడికళిల్ ఐకాన్తికమాయ్ ఆత్యన్తిక

ఏవమనిష్టనివృత్తిరుక్తా. అథ ఇష్టప్రాప్తిం వదన్ ప్రథమమ్, (౧) "తేషాం జ్ఞా
నీ" ఇత్యాదిప్రార్థితజ్ఞానపూర్వకపరభక్త్యాదిప్రదానమాహ, మత్ప్రసాదలబ్ధేతి, ఇహ
హి పరభక్త్యాదివచనం తత్పూర్వభావిజ్ఞానవిశేషస్యాప్యుపలక్షణమ్. అత్ర ప్రసాద

† (పా) అడియాక ఇరుక్కైయుమఱియప్పైతుకిన. (౧) గీ-౭-౧౭.

మూ:- మత్ప్రసాదాదేవసాక్షాత్కృతయథావస్థితమత్స్వ
రూప రూప గుణవిభూతిలీలో పకరణ విస్తారః,

క్వాచిత్క స్వరూపాద్యనుభవవ్యుదాసాయ విస్తార
శబ్దః. ఏవంనారాయణశబ్దార్థానుభవ ఉక్తః.

మాయిరుక్కుమ్ పరభక్తి పరజ్ఞాన పరమభక్తికళ్ ఎన్నుడై యప్రసా
దత్తాలే యుడైయీరా కక్కడవీర్. (మత్ప్రసాదాదేవసాక్షాత్కృత
యథావస్థితమత్స్వరూపరూప గుణవిభూతిలీలో పకరణ విస్తారః)
(మత్ప్రసాదాదేవసాక్షాత్కృత) ఎన్నుడైయ ప్రసాదత్తాలే సాక్షాత్కారి
క్కప్పట్ట. "ఏవ" ఎన్గిఱఅవధారణత్తాలే ఇవవీదై సాక్షాత్కారిక్కుమిడ
త్తిల్ ఇప్ప్రసాదమ్ సహకారిసాపేక్షమన్ఱెన్గిఱతు. సహకారికళ్ తా
మ్ణ్ణో ప్రసాదత్తుక్కు; ఉణ్డానాలన్ఱో వ్యావర్త్తిక్క వేణ్డుకిఱతెన్నిల్,
ప్రసాదవాన్ సహకారియాకలామ్. అవనుమ్ వేణ్డా; ప్రసాదమే శెయ్య
వల్లదెన్నై.

(యథావస్థిత) యథావాకసాక్షాత్కరిక్కప్పట్ట. యథావెన్గిఱ
తెన్; సాక్షాత్కారమాకిల్ అయథావాన సాక్షాత్కారము ముణ్డో
వెన్నిల్; ఉణ్డు ఎజ్జనేయెన్నిల్.† వేదాన్తత్తిలేఒరుప్రదేశత్తిలే "వారు
ణీభార్గవీవిద్యా" ఎన్గిఱవిద్యైయిలే ఎమ్రుతిల్లు; అజ్జనన్ఱియే యథా

శబ్దః ప్రపత్తిజనితప్రసాదనిరస్తప్రతిబన్ధనిరుపాధికసౌహార్దపరః. "ఏవంమత్ప్రసాదా
దేవ" ఇతివక్ష్యమాణేపి అవధారణేన సహకారినైరపేక్ష్యంద్యోత్యతే. మత్స్వరూపే
త్యాదికమ్ - ఉత్తరఖణ్డస్థనారాయణశబ్దార్థః. విభూతిశబ్దోత్రనిత్యవిభూతివిషయః.
ఉపాయదశాయాం శాస్త్రవిహిత తత్త్వజ్ఞానగుణాదిపరిచ్ఛిన్న స్వరూపాద్యనుభవా
ద్వ్యావృత్త్యర్థంయథావస్థితవిస్తారశబ్దౌ. ఆరోపశజ్కానివృత్త్యర్థంవా యథావస్థిత
శబ్దః. హేత్వభావాదత్రభ్రమాభావః.

† (పా) గార్గివిద్యైయిలే.

మూ:-అపరోక్షసిద్ధమన్నియామ్యతామ ద్దాస్యైకస్వభావాత్మస్వరూపః,

తద న్తర్గతజీవస్వరూపావిర్భావమాహ (అపరోక్షేతి). వ్యాప్తి ధారణాభ్యా-నియమనా న్తర్గతే.(౧)"ప్రశాసనేగార్గి"(౨)"అన్తఃప్రవిష్టః" ఇతి శ్రుతేః. అతఃపృథగనుక్తిః. ఏతేన స్వాధీనప్రవృత్తిత్వాద్యశేష భ్రమవ్యుదాసః ఫలితః.

వాకసాక్షాత్కరిక్కప్పట్ట నీయుడియాక ఇత్తిస్నన్నితేదుఃఖ మెల్లాము తీర్తు, నానడియాక వరుకిఱతాకైయాలే ఇసున్దపడియే అనాయాసేన సాక్షాత్కరిక్కై. ఎత్తైత్తాన్ సాక్షాత్కరిక్కిఱతెన్నిల్; (మత్స్వరూపరూపగుణవిభూతి లీలోపకరణవిస్తారం) ఎన్నుడైయ తానస్వరూప మెన్న, రూపమెన్న, గుణమెన్న, ఉభయ విభూతియుమెన్న, ఇవత్రి నుడైయ సర్వత్తైయుమ్. ఎన్నుడైయ ప్రసాదమొన్ఱినాలుమ్ ఎన్నుడై యస్వరూపరూప గుణవిభూతి కళినుడైయ సర్వత్తిలుమ్ యథావాన సాక్షాత్కారత్తై యుముడైయీరాయ్.

(అపరోక్షసిద్ధ) అపరోక్షసిద్ధమాకైయావతు -శ్రవణమననాది కళాలేసిద్ధమాకైయన్ఱిక్కే సాక్షాత్కారసిద్ధమాకై. ఎతుతాన్ సాక్షాత్కారసిద్ధమాకిఱతెన్నిల్, (మన్నియామ్యతామద్దాస్యైకస్వభావాత్మస్వరూపః) ఎన్నుడైయ తాననియమనత్తైయుమ్ ఎన్నుడైయ తాన దాస్యత్తైయుమ్ స్వభావమాకవుడైత్తాన ఆత్మస్వరూపమ్. "మద్దా

ఏవంసర్వవిశిష్ట పరమభోక్తృస్య సాక్షాత్కారే నారశబ్దార్థస్వస్వరూపావి ర్భావమపి స్వాధీనస్వార్థకర్తృత్వభోక్తృత్వ భ్రమనివృత్తిపూర్వక తద్భోక్తృత్వ జ్ఞాపనాయ పృథగాహ (అపరోక్షేతి). నియామ్యతోక్త్యా అత్రవ్యాప్యత్వ ధార్యత్వేచ ఆకృష్టే. "(౨) అన్తఃప్రవిష్టశ్శాస్తా" (౧) "ఏతస్యవా అక్షరస్య ప్రశాసనే గార్గిసూర్యాచన్ద్రమసౌ విధృతౌతిష్ఠతః" ఇతిశ్రుత్యనుసారాత్. ఏతేన (౩) "సస్వరాట్" ఇత్యుక్తేపి ముక్తేపారతన్త్ర్యదేరసహాయోపిదర్శితః.

---

(౧) బృహ ౫-౮-౯ (౨) తై-ఆరుణశాఖా-౩-౧౧-౨. (౩) ఛా-౭-౨౫-౨

మూ:- మదేకానుభవః,

ఆత్మాభిమానాను గుణపురుషార్థానుభవమాహ (మదేకేతి) ఏకశబ్దేన - అనుభావ్యాన్తరవ్యుదాసః.

సైక్యైక” ఎన్గిఱ అవధారణమ్ ప్రథమపదత్తిల్ చతుర్థిక్కుమేలే అవధారణమ్బోలే యిఱుక్కిఱతు. ఎన్నుడైయ నియమనత్తైయుమ్ ఎన్నుడైయదాస్యత్తైయుమేస్వభావమాకవుడైత్తాన ఆత్మస్వరూప సాక్షాత్కారత్తైయుడైయీరాయ్. స్వరూపసాక్షాత్కారమ్ పిఱన్దాల్ తద్దశమాన ఈశ్వరైకనియామ్యత్వముమ్, ఈశ్వరైకదాసత్వముమ్ తన్నుడైయేవెళియామిఱే.

(మదేకానుభవః) స్వరూప సాక్షాత్కారమ్ పిఱన్దాల్ అవనై విషయీకరిత్తుక్కొణ్డల్లతు నిల్లాతే. స్వరూప మాత్రత్తై యన్ఱే సాక్షాత్కరిప్పతు ; స్వరూప యాథాత్మ్యత్తైయిఱే. అతావతు - భగవదత్యన్త పారతన్త్ర్యాదికళిఱే. జ్ఞానానన్దజ్ఞత్తై యన్ఱే సాక్షాత్కరిప్పతు. “మన్నియామ్యతా మద్దాస్యైక” ఎన్ఱిఱే సాక్షాత్కరిప్పిత్తతు. ఆకైయాలేకైవల్యమ్బోలన్ఱిక్కే ఎన్నై ఒరువనైయుమేఅనుభవవిషయమాకవుడైయీరాయ్. ఇన్దఅవధారణత్తాల్ ఆరైవ్యావర్త్తిక్కిఱతెన్నిల్, స్వరసత్తుక్కుడలాకఅనుభవిక్కుమ్ అధికారియైవ్యావర్త్తిక్కిఱతు. †తానుమ్అవన్పక్కలిలేపుకుమిత్తనై ; అల్లాతపోతుకైవల్యత్తోడొత్తియామత్తనై.

ఆకవిత్తాల్ శొల్లుకిఱతెన్నెన్నిల్; స్వరూపదర్శనత్తిల్ వన్దాల్ ఎనక్కు శేషిషైత్తు అనన్నై దర్శిక్కైయన్ఱియే అవనుక్కు శేషమెన్ఱు

---

†తన్నై అనుభవిక్కు మత్తోడు తనక్కన్ఱు ఈశ్వరనై అనుభవిక్కు మనుభవత్తోడు మాశియిల్లై.

మూ:- మద్దాస్యైకప్రియః, పరిపూర్ణానవరతనిత్యవిశదతమానన్య
ప్రయోజనానవధికాతిశయప్రియ మదనుభవస్త్వం,

విరూపభక్త్యనుభవసామ్యప్రదానాయాహ (మద్దాస్యైకేతి).
ఏకశబ్దేన - స్వరూపానురూపస్వాతన్త్ర్యస్య అపురుషార్థత్వమభిప్రేతమ్

తన్నై ఒరు దర్శిక్కైయుమ్, దర్శిత్తాల్ అనుభవిత్తల్ అవనై విషయమా
యిరుక్కైయుమ్†. "అహమన్నమ్" ఎన్ఱతునే అర్థమ్ అతు పురుషార్థ
మాకైక్కాక "అన్నాదః" ఎన్నవిత్తనై. (మద్దాస్యైకప్రియ) అవనై
యనుభవిత్తాల్ అవనళవిలే పర్యవసిక్కుమ్పడి యాయిన్ఱేయిరుప్పతు,
* ఒళివిల్ కాలమెల్లాముడనాయ్మన్ని ఎన్కిఱత్తాల్, వళువిలాతే
అనుభవిక్క వేణుమెన్గిఱార్. వళువిలాతే అడిమై శెయ్యవేణు మెన్ఱి
తే ప్రార్థనై. (౧) "ఎమ్మావీట్టుత్తిఱముమ్ శెప్పమ్ నిన శెమ్మామాదపత్తుక్కు
త్తలై శేర్త్తు" ఎన్ఱి జేస్వరూపమిరుప్పతు. అనుభవజనితప్రీతికారితమిత్తే,
కైఙ్కర్యమ్. ఇన్త అనవధారణత్తాల్ తనక్కెనితానకైఙ్కర్యమ్ అహఙ్కార
గర్భమన్నై. ఇత్తై నినైత్తిరే శేషత్వత్తిల్ నమశ్శబ్దమ్. ఎన్నుడైయ దా
స్యత్తైయే ప్రియవిషయమాకవుడైయైయిరాయ్, (పరిపూర్ణానవరతనిత్య
విశదతమానన్యప్రయోజనానవధికాతిశయప్రియమదనుభవస్త్వమ్)

నియామ్యత్వంచిదచిత్సాధారణమ్ దాసత్వం తు చేతనైకనిష్ఠమ్. తయోః
పారిత్స్వికం ప్రయోజనమాహ (మదేకానుభవో మద్దాస్యైకప్రియః) ఇతి. ఐశ్వ
ర్యకైవల్యపురుషార్థయోరివ స్వనిష్ఠతయా స్వతన్త్రతయా చ స్వాత్మానుభవ
ప్రసఙ్గోఽపి తదానసమ్భవతీత్యభిప్రాయేణ మదేకానుభవశబ్దః. స్వామ్యనుభవ
ప్రధానే స్వానుభవే స్వప్రాధాన్యగన్ధ నివృత్త్యర్థం మద్దాస్యైకప్రియ ఇత్యుక్తమ్.
పూర్వోక్తమేవానుభవం పరమపురుషార్థత్వ ప్రతిబోధాయ పూర్వవత్
పౌష్కల్యాదిభిర్విశినష్టి. (పరిపూర్ణేతి) తత్ప్రయుక్తప్రీతిం తత్పరివాహఞ్చ "నిత్య

---

†అనాల్ అన్నమ్పోలే యాకవాణ్డాతు. చేతననానవాళిసిద్ధిక్కు "అహమ
న్నాదః" ఎన్ఱతు. చేతననుక్కే ఉపేయత్తిలుక ప్రాప్తావతు. ఇల్లావిడిల్ పురు
షార్థమాకాతే. (౧) తి-వాయ్-౩-౯-౧.

మూ, తథావిధమదనుభవజనితాఽనవధికాతిశయప్రీతి కారితాశేషా
వస్థోచితాశేష శేషతైకరతిరూపనిత్యకిఙ్కరోభవ. ఏవమ్భూతోఽసి,

తత్కదేత్యత్రాహ (ఏవమ్భూతోఽసీతి). కదేతిత్వరాతనయథా
స్యాత్, తథాత్వమీదృగవస్థోసి. అయంహితవమహాలాభ ఇత్యర్థః.

పరిపూర్ణమాయ్ క్షణన్దోఱుమ్ పుదివిదాతేనిత్యమాయ్ ప్రత్యక్షసమానా
కారమాయ్అనన్యప్రయోజనమాయ్ బ్రహ్మాదికళతిశయత్తైయుమ్ కాల్క
డైకొణ్డ ఎన్నుడైయఅనుభవత్తైనీరుడైయీరాయ్.

(తథావిధమదను భవజనితాన వధికాతి శయప్రీతికారిత) అప్ప
డిప్పట్ట ఎన్నుడైయ అనుభవత్తాలే పిఱప్పతాన అనవధికమాన అతిశ
యత్తైయుడైత్తాన ప్రియత్తాలే పణ్ణప్పడువతాయ్, (అశేషావస్థోచితా
శేష శేషతైకరతిరూపనిత్య కిఙ్కరోభవ) ఎల్లావవస్థైకళిలుమ్ అనుకూల
మాయ్ ఎల్లావడిమైకళిలు ముణ్డాన అభినివేశత్తైయేవడివాక వుడైయీ
రాయ్ కొణ్డు యావదాత్మభావి అనుభావ్యమాన కైఙ్కర్యత్తై ప్పెఱ్
ఱుఅనుభవవిక్కక్కడవీర్.

(ఏవమ్భూతోఽసి) పరభక్తి పరజ్ఞాన పరమభక్తికళుక్కు విఘ్న
మాన ఇతరవిషయజ్ఞానముమ్, ఇతుక్కడియాన ప్రకృతిసమ్బన్ధముమ్,
ఇతుక్కడియాయిరున్దుళ్ళవిపరీతవాసనైయుమ్, ఇతుక్కడియాయిరున్దుళ్ళ
విపరీతాహఙ్కారముమ్, ఇతుక్కడియాయిరున్దుళ్ళమదపచారాదిసకల
విరోధిపాపఙ్గళుమ్ సహేతుక మాకవుమ్ నిశ్శేషమాకవుమ్ వినష్టమా

కిఙ్కరోభవాని'' ఇత్యనేన ప్రార్థితం ప్రయచ్ఛతి (తథావిధేతి).

ఈదృశస్య కైఙ్కర్య సామ్రాజ్యయోగ్యతామలభ్యలాభత్వ వ్యాఖ్యా సన్తో
షార్థముత్తరకృత్య విధానార్థ ఇచ్ఛానువదతి. (ఏవమ్భూతోసీతి). ప్రకృత్యాత్మ వివేకా

కవృముడైయీరాయ్, అతుక్కుమేలే పరభక్తి పరజ్ఞాన పరమభక్తికళై యుడైయీరాయ్, ఎన్నుడైయ స్వరూపరూపగుణ విభూతికళుడైయ సర్వత్తైయుమ్ యథావాక సాక్షాత్కరిక్కక్కడవీరాయ్, స్వరూపసాక్షాత్కారత్తైయుడైయీరాయ్, ఎన్నై యొరువనైయుమే అనుభవవిషయమాక వుడైయీరాయ్, ఎన్నుడైయదాస్యత్తైయే ప్రియవిషయమాకవుడైయీరాయ్, పరిపూర్ణాదివిశేషణ విశిష్టమాన ఎన్నుడైయ అనుభవత్తైయుడైయీరాయ్, అనుభవజనిత ప్రీతికారితమాన నిత్యకైంకర్యత్తైయుడైయీరాకక్కడవీరెన్ఱు పెరియపెరుమాళరుళిచ్చెయ్‌తవాఱే ఇవైయెల్లాత్తుక్కుమ్ హేతువేతెన్ఱు పార్త్తార్. "ద్వయవక్తా" ఎనుద్వయత్తైవాయాలేఉచ్చరిత్త వితువేహేతువాయిరుక్కుతు. ఇతిరున్దపడి యెన్నెన్నః "ఏవమ్భూతోఽసి" ఎన్గిఱార్ పెరియపెరుమాళ్.

"ఏవమ్భూతోఽసి" ఎన్ఱతు ఎన్నెన్ఱాల్, ఇతుద్వయవచనమాత్రమేయాయ్, ఇత్తాలే ఎల్లాముణ్డాకక్కడవతెన్ఱు శొల్లవేణ్డుమ్పడియాయో ఉమక్కిరుక్కిఱతు. ఎల్లామ్ కుఱైవఱవుణ్డాయత్తోయిరుక్కిఱతు. ఇచ్చరీరత్తోడే ఒరుదేశవిశేషత్తిలుళ్ళారైప్పోలే అడిమైశెయ్యుమ్ † ప్రకార

ద్ధార్మికః, పరావర తత్త్వవివేకాద్భాగవతః, పరావర పురుషార్థ వివేకాదనన్య ప్రయోజనః, స్వపరాధికార వివేకాదనన్య సాధనః, పూర్వోక్తాత్, "అస్తు తే" ఇత్యనుగ్రహ విశేషాత్ప్రమితానుష్ఠిత భరన్యాసః, తతశ్చ మయాస్వీకృతభరః, నిత్యకైఙ్కర్యోభవేతిదత్తవరశ్చత్వంముక్తప్రాప్యోఽసీత్యర్థః ఆఖ్యాతేన(౧) "సత్యమేనమ్" ఇత్యవస్థావ్యజ్యతే. యద్వా, నిత్యకైఙ్కర్యోభవేతి సత్యసఙ్కల్పేనోక్తే తేన వాస్వేన వాప్రత్యాఖ్యాతుమశక్యత్వే నిసార కాన్తరాభావేచ తదానీమేవ తథావిధాత్మానమపశ్యతః క్రమాత్తత్సిద్ధిమాహ (ఏవమితి). ఏవంభూతోముక్తప్రాప్తోఽసీత్యర్థః.

†పడియాయిరుక్కిఱతన్ఱో. (౧) తై-ఆ-౨-౬-౧.

మూ;- ఆధ్యాత్మికాధిభౌతికాధిదైవికదుఃఖవిఘ్నగన్ధరహితస్త్వమ్,

శరీరపాతావధికల్పకాలః ఏవంవినోదేననేయ ఇత్యాహ (ఆధ్యాత్మికేతి). దుఃఖరూపోవిఘ్నః.

ఓిత్తెయో ఉమక్కున్న; తాపత్రయాదికళుక్కడియాన శరీరసమ్బన్ధమ్ కిడన్దతు. ఇచ్ఛరీరత్తినుడైయ అవసానమఱికిఱిలేన్. ఇచ్ఛరీరత్తోడే యిరుక్కుమ్నాళైక్కు కాలక్షేపమ్పణ్ణుమ్ ప్రకారమఱికిఱిలేన్; వస్తవ్య భూమియేతెన్ఱుమఱికిఱిలేన్. ఇప్పడియిరుక్క ఎల్లామ్ కుఱైవఱ్ఱ నాకవరుళిచ్చెయ్తతు - ఉపచ్ఛన్నవాక్యమ్బాలే యిరానిన్ఱతీయెన్న; ఇవైయేనిఱ్కొల్లినీరు.

ఇవైశెయ్యుమ్ ప్రకారమ్ కేళీరెన్కిఱార్ పెరియపెరుమాళ్. (ఆధ్యాత్మికాధిభౌతికాధిదైవిక దుఃఖవిఘ్నగన్ధరహితస్త్వమ్) తాపత్రయాదికళాల్ వన్దదుఃఖమాకిఱ విఘ్నత్తినుడైయ గన్ధమిల్లైయామ్పడి వర్తియుమ్. తాపత్రయాదికళాల్ వరుమ్ దుఃఖమ్ భగవదనుభవత్తుక్కు విఘ్నమాకిక్కిడవతిఱే. శరీరసమ్బన్ధత్తోడేయిరుక్కచ్చెయ్తే

భయావహాయాందేహేన్ద్రియ విశిష్ట దశాయాంకథం తత్రచ నిరపాయః కాలక్షేప ఇత్యత్రాహ (ఆధ్యాత్మికేతి) - అత్రతోత్కట సుఖస్యాప్య పలక్షణార్థమిహదుఃఖోక్తిః;శ్లోకత్రయాద్యుక్తజ్ఞానభక్తిశాలినఃప్రతిప్రాతికూల్యాద్విశేషాద్వాదుఃఖశబ్దేనసుఖస్యాపిసఙ్గ్రహః,గన్ధశబ్దేనవాతద్వివక్షా. తేనసర్వసాధారణఃక్షుదాదిర్వా అభిప్రేతః దుఃఖస్య ధ్యానానుసన్ధానప్రతి విఘ్నత్వంస్యాత్; అతస్తద్రాహిత్యోక్తిః. ఇహచపూర్ణవివేకానామభిమాని కందుఃఖం సుఖఞ్చనాస్తి; సాంసారికానాన్తుప్రారబ్ధకర్మ వశాత్సమ్భవతామపి ప్రతిదినం కర్మక్షయమోక్షాసక్తిదర్శన ప్రీత్యాధ్యానానుసన్ధాన విఘ్నత్వం నాతీవాస్తి. అతోనపత్యక్షాదివిరోధః.

మూ:- ద్వయమర్థానుసన్ధానేన సహ

[illegible] సర్వదా [illegible] వదస్వ (ద్వయం [illegible]).

దుఃఖగన్ధం [illegible] త్రయాస్పదీ వ [illegible] త్వమ్ [illegible] ద్రియు మొళ్ళికార్. నిర్వ [illegible] త్రియు మెన్ఱత్తేత్తెన్నిల్, "ఏవమ్భూతోஉసి" ఎన్ఱుమ్, "[illegible]" ఎన్ఱుమ్ నాన్ [illegible] నిర్వ [illegible] యుమొళ్ళిక్కార్. అతావతు- [illegible] కాని [illegible]. [illegible] శరీరమ్ [illegible] [illegible] ముకమ్ [illegible], [illegible] రమ్ [illegible] కిఅ [illegible] శిరస్సై అనుసన్ధిత్తు [illegible] నమమ్ దుఃఖజ్ఞై యమ్ మతియాత్తే [illegible] త్రియుమెన్ఱపడి. ఎతుపోలవెన్నిల్; అభిషేక ప్పట్టినిపోలే.

అజ్ఞనేపోనాలుమ్ శరీరత్తై విడుక్కుమ్ నాళ్ పోతుపోక్కు ఏతాక క్కడవతెన్నిల్; (ద్వయమర్థానుసన్ధానేనసహ) ద్వయ త్తినుడైయ అర్థా నుసన్ధానత్తుడన్ కూడ, [illegible] వితమ్. (౧) "[illegible] యల్ [illegible]" ఎన్ఱు-సంసారత్తిల్ [illegible] [illegible] త్తిల్ దూరస్థ నాయ్ "నారణనై [illegible]" ఎన్ఱు [illegible] [illegible] ద్వయత్తినుడైయ [illegible] నుసన్ధానమ్ [illegible]. [illegible] "ద్వయవక్తా" ఎన్ఱు [illegible]. [illegible] "[illegible]యమర్థానుసన్ధానేన సహ" ఎన్నాతెన్నెన్నిల్, భగవద్విషయా [illegible] మాత్రమే అమైయుమ్; కాలక్షేపత్తుక్కు అర్థసహితమాక వేణుమ్.

(త్వమ్) అత్యర్థజ్ఞాన భక్త్యాదిప్రార్థనావాన్. ఉచ్చారణంప్రాధాన్యేనస్తో తుమ ర్థాను సన్ధానే సహశబ్దః. ఏవమర్థాను సన్ధానే నేత్యన్వయః. (ఏవమ్) అఖిల హేయప్రత్యనీక విశదప్రకారేణే [illegible] త్యర్థమ్. అస్యచస్వయమ్ప్రయోజనకైఙ్కర్యరూపత్వాత్, (౨) "యన్ముహూర్తమ్"

---

† (పా) [illegible] డియానిపీ [illegible] (పా) కైఙ్కర్య [illegible].

(౧) తి-వా మొ-౧౦-౬-౨. (౨) పాఞ్చ.

మూ:- సదైవంసక్తా

ఏవంసక్తా, "ఏవమ్" ఎన్ఱదు - ఇప్ప్రకారత్తాలే యెన్ఱపడి. ఇప్ప్రకారత్తాలే యావతెన్నెన్నిల్; కీళ్ చొన్న ఒరుప్రకారత్తాలుమ్, పూర్వర్ కళుడైయ ప్రకారత్తాలుమ్, ఇతిహాస పురాణ ప్రక్రియైయాలుమాక మూన్ఱుప్రకారత్తాలే శరణమ్ పుక్కార్. ఇతిల్ పూర్వర్కళుడైయ ప్రకారము మొఴియ, ఇతిహాసపురాణ ప్రక్రియైయుమ్ మొఴియ, ఇగ్గద్య ప్రకారత్తాలే యెన్ఱపడి. ఇన్నమ్ ఇప్పడి శరణమ్ పుక్కాలుమ్ మఱిత్తు మఱిత్తు శరణమ్ పుకాసిఱ్ఱు మత్తైనై పోక్క, ఉపాయాన్తరమిన్ఱియే ఇవర్కు..ఇప్పడిశరణమ్పుకకిఱతుఅసిన్ ప్రసాదత్తుక్కాకవిఱే. అతిల్ ప్రసాదాతిశయమ్ ఇతినాలేయున్ఱాకైయాలే ఏవంప్రకారత్తాలే యెన్గిఱార్. (నక్తా) నెఞ్జుక్కుళ్ళే అనుసన్ధిక్క-వేణుమెన్నుమ్ నిర్బన్ధముణ్డోవెన్న, అతువేణ్డా;అనుభవమ్ వర్ధిన్దువాయాలే శొల్లవుమా మెన్గిఱార్.

అఞ్జనస్థియే, (ఏవంవక్తాద్వయమర్థానుసన్ధానేన) ఇగ్గద్యత్తైవాయాలే శొల్లిక్కొణ్డు ద్వయత్తినుడైయ అర్థత్తై అనుసన్ధియామెన్గిఱార్. ఇరణ్డుమ్ అర్థమొన్ఱాయిఱే యిరుప్పతు, అతుక్కుప్పాశురమ్ ఇతువామిత్తనైయిఱే. "సదా" ఎన్ఱతు - ఎప్పోతుమెన్ఱపడి. ఎప్పోతుమెన్ఱతెన్నెన్నిల్, ఉపాయాన్తరఙ్గళుమ్ ఉపేయాన్తరఙ్గళుమ్ నచ్చరిక్కఞ సంసారమాకైయాలే అప్పైసన్షిల్ పుకురామైక్కాగ ఎప్పోతుమెన్గిఱతు.

అజ్ఞత్తుక్కు ప్రాకృతి స్పర్శముమ్ భగవత్స్పర్శముమ్ కలశిప్పోరుకైయాలే ఇప్ప్రాకృతి స్పర్శముమ్ ప్రకృత్యనుగుణమాన విషయాన్తరఙ్గళిలే మూట్టక్కడవతా యిరుక్కుమ్. భగవత్స్పర్శముమ్ స్వరూపానురూపమాన కైఙ్కర్యత్తిలే మూట్టక్కడవతాయిరుక్కుమ్, అడి

యిలే విషయాన్తరఙ్గళుక్కు భగవద్విషయత్తైప్పోలే నమక్కు రాగ కెయాలే అతిలఙ్ఘ్యఙ్గళై. ఇని కైఙ్కర్యమ్ ఒరు దేశవిశేషత్తిలే యాకై యాలే దూరస్థమాయిరున్దదు ఇని యిరుక్కుమ్ నాళైక్కు పోతు పోక్కు ఇదువెయాకైయాలే ఎప్పోదుమొక్క అదు అదు ఎఙ్గనేయానా లుమ్ ఇవ్విరుప్పు తనక్కు అవసానమేతెన్న:- యావచ్ఛరీరపాతమెన్ని తార్ పెరియపెరుమాళ్.

ఇవర్ తామ్ ఇప్పడి కేట్కిఱ అదు ఉపాయాన్తరపరిగ్రహత్తైప్పణ్ణి ఉపా సన సమాప్తి యిలేయో ? అఙ్గనన్ఱియిలే ఉపాసనమ్ సమాపిత్తాలుమ్ (౧) "ప్రతీక్షన్తే" ఎన్ఱు శరీరావసానమ్ పార్త్తిరుక్కవేణ్డుకైయాలుమ్, శరీరావసానత్తిలేయో వెన్ఱు సంశయిత్తు కేట్కిఱారల్లర్ ఉపాయాన్త రత్తిలన్వయమిల్లామైయాలే అతోఽధికారిన్దాల్ ఇవ్వధికారితనక్కు శరీరావ సానత్తిలేయో వెన్ఱు కేట్కవేణ్డాతపడి (౨) "మరణమానాల్ వైకున్దమ్ కొడు క్కుమ్ పిరాన్" ఎన్ఱు పరమాచార్యర్ అరుళిచ్చెయ్దు వైత్తార్. ఇని ఇవర్ తాన్ కేట్కైన్నెన్నిల్. ప్రాప్యత్వరై యాలుమ్ కాలమ్ నెడుకి త్తోన్ఱుకైయాలుమ్, పరిగృహీత్త ఉపాయత్తైప్పార్త్తవారేకణ్ణిల్లైవ న్దిరున్దదు. రుచియైప్పార్త్తవారే కణ్ణనన్దిరున్దదు. ఇని ఇవ్వి రుప్పు ఈశ్వరనిబన్ధమాయిత్తైయిఱే, అకైయాల్ నిర్బన్ధిత్తు అఱ్ఱైక్కు ఆ యేకేట్టురుత్తైయిఱే.

ఇత్యాదిన్యాయేన భగవదనుభవప్రీత్యను వృత్తేర్ద్ధం (సఙ్కల్ప్య ఏవ దు:ఖితేతి దృష్టం నిర్బగత్వాను సన్ధానరసానువృత్త్యర్థం) నిషిద్ధ కామ్యాది సఙ్గనివృత్త్యర్థఞ్చ నదేహ్యాత్మి: ఇదమ్త్వస్వభావార్థ శాస్త్రప్రాప్తా విరోధేన నేయమ్. అన్యథా సర్వప్రమాణ విరోధాత్ (౩) "తస్య తావదేవ చిరం యావన్న విమోక్ష్యే" (౪) "ప్రారబ్ధ మాత్రం భుక్త్వా (త) తత్వవిత్సుఖ మాప్నుయాత్" (౪) "ప్రారబ్ధమేవ భోక్తవ్యం కర్త బిభ్యాత్ విదామపి" (౫) "అనారబ్ధ కార్యేఏవతు పూర్వే తదవధే:" ఇతిదర్శితః

(౧) భార-అశ్వ-౧౧౯. (౨) తి-వా-౯-౧౦-౫. (౩) ఛాన్దో-౬-౧౪-౨.
(౪) పాఞ్చ. (౫) బ్రహ్మసూ-౪-౧-౧౫. †ఉద్ధృతం క్వాచిత్కమ్.

యావచ్ఛరీరపాతమత్రైవ శ్రీరఙ్గేసుఖమాస్స్వ.

నన్వైవమపి, క్షణమాత్రం ద్వయార్థానుసన్ధానాభావేసతి తా పత్త్రయసంసారకాలస్సాత్. అత ఏవ నిరన్తరానుసన్ధానేన తద్వార హః కార్య ఇతి భావః. ఉపాయత్వే ద్వయోక్తిరేవాలమితికృత్వా "వక్తారంపూరంతారయ" ఇత్యుక్తమ్. అత్రతు అర్థానుసన్ధానం భోగ రూపత్వేనోక్తమ్. "అత్రైవ" ఇత్యుప లక్షణమ్; భగవద్భిమాన తదీయ సమ్బన్ధవద్దేశవిశేషేష్విత్యర్థః. (యావచ్ఛరీర పాతమితి) కియానయం కాలఇతిభావః.

(యావచ్ఛరీర పాతము) శరీరము ఉన్నళవుమ్, ఆరమ్భిత్త కర్మమెల్లామ్ పార్త్తిరుక్క వేణుమో? అతుతాన్ నాళుక్కునాళ్ క్ష యిత్తుపోగ్గలుకిఱతు. ఆకైయాలే శెన్ఱపోనత్తిల్ అఱత్తు పెరియపెరు మాళ్ అరుళిచ్చెయ్య, ఆనాల్ అప్పోళవుమ్ "ప్రతీక్షస్వ" ఎన్గిఱకిఱతేన్, ఇరుక్కిఱతు సంసారమాయిరాసిన్ఱతు. నాన్ వర్త్తిక్కుమ్ దేశమేతె న్నిల్, (అత్రైవ శ్రీరఙ్గేసుఖమాస్స్వ) లీలావిభూతియాన సంసారమన్ఱిక్కే నిత్య విభూతియాన పరమపదమన్ఱిక్కే తృతీయావిభూతియాయ్ సంసా రత్తుక్కాభరణమాన కోయిలిలే సుఖమేవర్త్తియుమ్. లీలావిభూతి సం సారిక్కుదేశమ్, నిత్య విభూతిముక్తర్క్కుదేశమ్ ఇనిక్కోయిలిలేయిత్తే

ప్రారబ్ధకర్మఫలభోగోపి ప్రపన్నస్యయథా ఖిలావం ప్రపత్త్యుత్పత్తి శరీరావధిరిత్యభి ప్రాయేణాహ (యావచ్ఛరీర పాతమితి). ఆర్తితారతమ్యాదత్రత్యస్థితితారతమ్యమ్.

(అత్రైవ) అత్యాసన్నమత్సేవానుగుణే, నతుమత్కైఙ్కర్యవిరుద్ధదేశేష్వి త్యర్థః. అత్రఅనేక పురాణాది ప్రసిద్ధ శ్రీరఙ్గోపాదానంభాగవతాభిమతస్వయంవ్యక్త భగవత్క్షేత్రాన్తరాణా ముపలక్షణమ్. (సుఖమాస్స్వ) కృతకృత్యత్వ ప్రతిసన్ధా

ముముక్షుక్కళుక్కు దేశమ్, అతిలుమ్ సంసారికళిలుమ్ నిత్యముక్తరిలుమ్ వ్యావృత్తరాయ్ విరోధియాన ఇవ్వుడమ్బోడే భగవదనుభవమ్ పణ్ణప్పెఱ్ఱ ఉకక్కుమ్పోరవస్తవ్యభూమి ఇతు వేయిత్తే. 'అత్రైవ శ్రీరఙ్గే" ఎన్నతు - ఇన్దక్కోయిలిలే యెన్నపడి. (౧) "వడివుడై వానోర్ తలైవనే - వణ్ తిరువరఙ్గన్" ఎన్నతిత్తే. ఇన్దక్కోయిలిలేయిత్తు - ఎన్నెన్నాల్, నామ్ పరమపదత్తైయుమ్ కాణ్బదు కొణ్డువన్దు పడుకాడు కిడక్కుఞ్ కోయిలిలే యెన్నపడి (సుఖమాస్వ) సుఖమేవర్త్తియుమ్, సుఖమ్ ఎన్నాలేయెన్నిల్ ముక్తప్రాయరాకైయాలే సుఖమే వర్త్తియుమెన్గిఱార్.

"ఏవమ్భూతోఽసి" ఎన్ఱు తొడఙ్గి ఇవ్వళవుమ్ వర శరీర సమనన్తరమ్ పెఱుమ్ పేఱ్ఱైయుమ్ శరీరత్తోడే యిరుక్కుమ్ నాళ్ పణ్ణుమ్ కాలక్షేపత్తైయు మరుళిచ్చెయ్ తారాకిల్, ఇని శేల్ శెయ్కిఱతెన్నెన్నిల్; శరీరవిశ్లేషదశైయిలే అన్తిమస్మృతియొన్ఱుక్కాక వేణ్డియిరుక్కైత్తు, అతు శెయ్యుమ్పడి యెన్నెన్న, "అతుక్కు నీ ఎన్? నామన్ఱోకడవోమ్" ఎన్ఱు శరీర విశ్లేష దశైయిలే ఇవ్వధికారిక్కుచ్చెయ్యుమ్ పేఱ్ఱైయ నేన ప్రతిగ్రంథికర్తృతయా ప్రదర్శనేన అవిళమ్బితానాయాస పరమపురుషార్థ వ్యవసాయేన విమమధుకల్పవైషయికరసవైముఖ్య హేతుభూత ద్వయార్థానుసన్ధాన సారస్యేన చ సమ్పుష్ట వర్తన్యోత్కర్షః సహాయ పత్రత్యసేవాసాకర్యార్థ ఉపదేశః, సుఖీభవేతిపదను గ్రహోక్తిర్వా ఏవమ్భూతానుసన్ధాన ద్వయవచన సుఖాసికాభిర్మనోవాక్కాయానామయోగ్య వ్యాపారనివృత్తిరపిస్యాత్.

భవత్యేవమ్ కృతకృత్యస్యోత్తరకృత్యం ఫలమ్ దేహపాతదశాకీదృశీ, పరమ ఫలస్యైకదేశ్యాకాఙ్క్షాయాం ప్రారబ్ధ శరీరానువర్తక ప్రతిబన్ధనివృత్తిదయాసహాయ స్వదివ్యశక్త్యైవ స్వప్రాప్యకృతరక్షా సఙ్కల్పానుగుణమన్త్యైవరనివాక్యముత్తరకృత్య

(౧)

మూ - శరీరపాతసమయేతు కేవలం మదీయయైవ
దయయాఽతిప్రబుద్ధః

(శరీరేతి) కేవలంత్వయ్యాశ్రిత్యకరేపీతి భావః. (దయయైవేతి) ఏవకారః పుష్కలత్వద్యోతకః. (అతిప్రబుద్ధః) జీవద్దశాయాం ప్రబోధః అస్థానసమస్థానీయ ఇతిభావః. పరమాత్మని విశ్రమానన్తరం భావ్యయం ప్రబోధః, తతః ప్రాక్తనసంస్మరణమ్ అన్తిమమ్ ఉపాసకానా

రుళ్ చెయ్కిఱార్. (శరీరపాతసమయేతు కేవలం మదీయయైవ దయయాఽతిప్రబుద్ధః) శరీరపాతముణ్డు - ఇన్ద శరీరత్తిన్ ముడివు, అన్దసమయత్తిల్, శరీర విశ్లేషదశైయిలే; (తు) ఉమక్కు విశేషముణ్డు. విశేషమేతెన్నిల్; (అతిప్రబుద్ధః) స్వస్థదశైయిల్ కాట్టిల్ ప్రబోధముణ్డామ్.

ఇవ్వతిప్రబోధత్తాలే కీర్త్తిక్కప్పట్ట అన్దపాకవిశేషఙ్గళాలే తనక్కుత్తానేయుణ్డాకిఱతో ఎన్నిల్, (కేవలంమదీయయైవ దయయాఽతిప్రబుద్ధః) ఇప్పోతుపిఱన్దప్రసాదమేత్తాలేతానే; ఉపాసకనైప్పోలే కర్మయోగమ్ జ్ఞానహేతువాయ్, కర్మజ్ఞానఙ్గళిరణ్డుమ్ భక్తిహేతువాయ్ భక్త్యుపాయమ్ మున్ఱై పరభక్తియాయ్, అతు మున్ఱై ప్పరజ్ఞానమాయ్, అతుమున్ఱైప్పరమభక్తియుమ్, ఇప్పడిచ్చెన్ఱ అవస్థాన్తరత్తుక్కు హేతువాయిరుక్కిఱాప్పోలేయిరుక్కిఱతన్ఱు ఇననుక్కు. కీర్త్తి

మూ.(శరీరపాతసమయేత్వితి)(౧)"వాఙ్మనసి" ఇతిశ్రుతిసిద్ధాయాం మనస్సమ్పత్తిపూర్వావస్థాయామిత్యర్థః. ఏతేన, "నిశి నేతి చేత్" ఇత్యాద్యుక్త కాలనియమాభావశ్చ సూచితః. (౨) "తతస్తం మ్రియమాణన్తు" ఇతివత్. అత్ర తుశబ్దః - అధికార్యన్తరాద్విశేషమనుగ్రహకార్యం ద్యోతయతి యద్వా, కాష్ఠపాషాణ సన్నిభతయా స్వేనాపహార్యత్వాత్తదానీం ప్రబోధస్య దుస్సమ్పాదత్వమ్.

ఏవంతుశబ్దద్యోతితమేవవిశేషంవ్యనక్తి (కేవలమిత్యాదినా). (కేవలమ్) పూర్వాభ్యాసానపేక్షమ్ "యం యోగినః" ఇత్యాద్యుక్తతాదాత్విక స్వయత్ననిరపేక్షఞ్చ. (మదీయయైవ) మత్స్వభావ భూతయైవ. నాన్యదీయయా. నాపిపూర్వోక్తక్షేత్రవాసద్వయార్థానుసన్ధానజన్యయా; నచతాదాత్వికప్రార్థనాసాపేక్షయేత్యర్థః. (అతిప్రబుద్ధః) శరీరపాతాత్పూర్వకాల ఇవ జ్ఞానపౌష్కల్యవాన్. యద్వా,న కేవలం

---

(౧) ఛాన్దో-౬-౮-౬. (౨) వరాహ.

మూ;- మామేవావలోకయన్.

మపేక్షితమ్. ప్రపన్నస్తు కాష్ఠపాషాణసన్నిభం భగవానేవస్మరతి. స్వస్మిన్ విశ్రమానన్తరం ప్రబోధశ్చ జనయతి. (౧) "తేన ప్రద్యోతేనైష ఆత్మానిష్క్రామతి" ఇతిహి శ్రూయతే అతస్తదాబోధసిద్ధిః. (మామ్) స్వరూప రూపగుణ విభవాన్వితమ్. (ఏవే తి) విషయాన్తరకాలుష్య విరహోక్తిః. (అవలోకయన్) కృపాతిశయాన్ విశ్రాన్త వాకి విశేషజ్ఞళైయభోగోపకరణమాయ్ కార్యమ్ శెయ్కైక్కు ఉఱుప్పాకిఱతోవెన్నిల్, (కేవలమ్) వెఱుమ్ ఇప్పొళు పిఱన్దప్రసాదమే.

కీళ్రైయుమ్ "కేవలం మదీయయైవ దయయానిశ్శేష వినష్టసహేతుక" ఎన్దరుళిచ్చెయ్దు, ఇఙ్గేయుమ్ "కేవలంమదీయయైవదయయాఽతిప్రబుద్ధః" ఎన్నవేణ్డువానెన్నెన్నిల్, విషయాకారదశైయోడువిషయీకృతదశైయోడు వను్డైయ విరోధికళై పోక్కుమ్దశైయోడు అనుకూలఙ్గళై యుణ్డాక్కుమ్ దశైయోడు వాశియఱ ఇవనుక్కు-ప్పరికరమాకవుళ్ళతు వెఱుమైయే. కార్యమ్ శెయ్కైక్కు ఉఱుప్పు అత్తలైయిల్ ప్రసాదమేయెన్నై. ఉణర్త్తియుణ్డానెక్కు "ప్రబుద్ధః" ఎన్న అమైన్దిరుక్క, "అతిప్రబుద్ధః" ఎన్గిఱతు-పూర్వావస్థైయిలేస్రీమ్రముణ్డానైక్కాక.

(మామేవావలోకయన్) పూర్వావస్థైయిలుణర్త్తిక్కు ఇరణ్డు శిరస్సువిషయ మాయిరుక్కుమ్. ప్రకృతిస్పర్శముమ్ భగవత్స్పర్శముమ్

సఙ్కోచాభావమాత్రమ్; కిన్తుప్రత్యూష ప్రకాశకల్ప పూర్వావస్థాతః అతిశయోపిస్యాదిత్యర్థః.

అపరిచ్ఛిన్నస్తుప్రబోధః-విశిష్టదేశగత్యనన్తరభావీ. అస్తిమదశాయామాదిభరతాదివత్- అన్యదర్శనంతపనస్యాదిత్యాహ (మామేవావలోకయన్నితి) నిత్యరుమ

మూ,- అప్రచ్యుత పూర్వసంస్కార మనోరథః

(అప్రచ్యుతేతి) గురూపదేశాది జన్య సంస్కారః, భగవత్ప్రా
ప్తీచ్ఛాచ-అప్రచ్యుతేయస్యసతథోక్తః.

కలశిపోరుకైయాలే ఇరణ్డువిషయమాయిరుక్కుమ్. అజ్ఞాత్తైయిలే
ఎన్నుడైయ ప్రసాదత్తాలే పిఱన్ద పుణర్త్తియాకైయాలే ఎన్నైయు
రువనైయుమ్ విషయమాక వుడైయీరాయ్.

(అప్రచ్యుతపూర్వసంస్కారమనోరథః) పూర్వసంస్కారత్తుక్కు
ప్రచ్యుతియిల్లాత మనోరథత్తై యుడైయీరాయ్ కొణ్డు; పూర్వసం
స్కారమాకిఱతు- భగవత్సమాశ్రయణమ్ పణ్ణివైత్తు ప్పిన్బుళ్ళకాలమ్
అన్యపరరాయ్ త్తిరిన్దు, శాస్త్రాతాక "నామొరుకాలత్తిల్ ఎమ్పెరుమాన్,
నమ్ముడైయ తిరుత్తిల్ ఈశ్వరహృదయమ్ ఎఙ్ఙనేయిరుక్కిఱతు. నమ
క్కుప్పేఱు ఎఙ్ఙనేయిరుక్కిఱతు. నామ్ అనన్తరమ్ ఎన్నచ్చెయ్యాకప్పుకు
కిఱోమ్. ఇతుక్కు సమ్మనే శెయ్యలావతెన్?" ఎన్ఱు కేళ్ఙ్కైయు
న్ఱిక్కే భగవత్ప్రసాదత్తాలే పిఱన్ద ఆచార్యవిషయీకారముమ్ విషయీ
కారానుకూలమానఉపదేశముమ్ తదనుకూలమానభగవత్సమాశ్రయ
ణముమ్, సమాశ్రయణత్తాల్ పిన్బుభగవద్విషయత్తిల్ పిఱక్కుమ్వ్యవ
సాయముమ్, వ్యవసాయత్తినుడైయ అనన్తరమ్ ఈశ్వరన్ పిఱప్పిక్కుమ్
పాకవిశేషఙ్గళైయుమ అనుసన్ధియానిన్ఱుకొణ్డు, కీళ్ నిన్ఱ నిలైయితుమేలు
ళ్ళపాకవిశేషఙ్గళైయుమ్ పిఱప్పిత్తుప్పేఱ్ఱైయుమ్ తరుకైక్కు ఒరుకుఱై

చిన్తితం మామేవశుభాశ్రయవిగ్రహ విశిష్టం విశదమను సన్ధాన ఇత్యర్థః. అవిచ్ఛిన్న
సాక్షాత్కారం కుర్వన్నితివా. తదానీమపలోకనీయం సర్వం భగవదపృథక్సిద్ధతయై
వభాతీతివా ఽవధారణస్యాభిప్రాయః.

ఏవం జ్ఞాన దర్శనే ప్రోక్తే. అథావశ్యమాణాయాః ప్రాప్తేః పురుషార్థత్వాయ
తదిచ్ఛానువృత్తిమాహ (అప్రచ్యుతేతి) భగవా పేవాపి పలమ ప్రాప్యఇతి శాస్త్రజ

మూ:—జీర్ణమివవస్త్రం సుఖేనేమాం ప్రకృతిం స్థూలసూక్ష్మరూపాం విసృజ్య

ఇతి" ఎన్నుమనోరథక్కాఅ క్షమ్మనోరథత్తుక్కు ప్రచ్యుతియిల్లాతేస నిష్ట మనోరథరాయ్‌క్కొణ్డు.

(జీర్ణమివవస్త్రం సుఖేనేమాం ప్రకృతిమ్) [స్థూల సూక్ష్మరూపా మిమాం ప్రకృతిం-జీర్ణమివ వస్త్రం సుఖేనవిసృజ్య] ఎన్ఱన్వయమ్. స్థూలసూక్ష్మరూపైయాయిరుక్కుళ్ళ ఇన్ద ప్రకృతియై జీర్ణమాన వస్త్రత్తైక్కళిక్కుమాపోలే సుఖేన విట్టు. జీర్ణమాన పుడవైయై ప్పోక్కుమాపోలే యెన్నాదె న్ఱెన్నిల్, పుదుప్పుడవైయైయుడుత్తాయ్ వెళుత్తిరుక్కు

న్యానుభవసంస్కారస్య కాలవిప్రకర్షకాయవిశ్లేషక్లేశాదిభిః ప్రచ్యుతిర్న భవిష్యతి; తత ఏవసంస్కారమూలః ప్రాప్తిమనోరథోఽపి, తదానీం భవతస్త్యజ్యమానేషు దేహాదనుబన్ధిషు రాగాద్వా కిఞ్చిద్భవిష్యతీతి భయాద్వా న ప్రచ్యవత ఇతి భావః. అతిప్రబుద్ధ ఇత్యాదిభిః పరభక్త్యాదిత్రయం వా, పరమాత్మని విశదతమాద్యనన్తరభావిప్రబోధాదికం వా వివక్షితమితి కేచిత్.

లబ్ధనూతనశుభవస్త్రాన్తరస్య జీర్ణవస్త్ర ఇవ అత్యాసన్నదివ్యదేహలాభస్య చిరపరిచితేఽపి హేయతయా జ్ఞాతే దేహే నోత్పత్తి మనాయాసహాసప్రీతిశ్చ సిద్ధ్యతీతి (జీర్ణమివవస్త్రమితి). (౧) "కృతకృత్యాః ప్రతీక్షన్తే" (౨) "నోపజనం స్మరన్నిదం శరీరమ్" ఇత్యాదిభిరభిప్రేతం లబ్ధపరిత్యాగక్లేశాభావం, యమకిఙ్కరాదిభయాభావం చికిత్సకశల్యప్రయోగన్యాయేన శరీరోత్క్రమణదుఃఖాభావమ్, అత్యాసన్నపరమపురుషార్థానుసన్ధానహార్దానుగ్రహతాదాత్వికభగవదనుభవాతివాహికదర్శనజనితహర్షప్రకర్షం చాభిప్రేత్యాహ (సుఖేనేతి) (ఇమామ్) అనాద్యనువృత్తాం తిరోధానాదిభిరపకారిణీం కారాగృహనరకాదివదనుసంహితాం దురత్యయాం మదన్యైస్త్యక్తుమశక్యామిత్యభిప్రాయః (ప్రకృతిమ్) సతతవికారిణీం త్రిగుణద్రవ్యమ్. ఉత్క్రాన్తిపాదే చ అర్చిరాదిపాదే చోక్తం సర్వమభిప్రేత్యాహ (స్థూలసూక్ష్మరూపాంవిసృజ్యేతి). స్థూలప్రకృతిత్యాగో ఉత్క్రాన్తౌ.

(౧) ఇతిహాససముచ్చయే-౬-౪౦. (౨) ఛాన్దో-౮-౧౨-౩.

మాకిల్ అతిలే స్పృహైయుణ్డాకవుమ్ కూడుమే, అజ్ఞస్థియిలే జీర్ణ మాక్కైయాలేతుణియుమాయ్ అళుక్కుమాయిరుక్కైయాలేజుగుప్సై యోడే పోకడవేణ్డివరుమ్; అప్పడియే ఇచ్ఛరీరముమ్ మాంసాసృగాది జుగుప్సైయై యుడైత్తాయిరుక్కైయాలే జుగుప్సైయోడే విట్ట వస్త్రత్తై దృష్టాన్తమాకచ్చొల్లిర్రు.

ఉడమ్బోడు వస్త్రత్తుక్కుణ్డానసమ్బన్ధమే ఉడమ్బుక్కుమ్ ఆత్మావోడు ఉళ్ళత్తెన్కైక్కాక. సుఖేన విట్టనతు; – ప్రకృతియుమ్ ఆత్మావుమ్ కూడప్పిఱైయుణ్డా వురప్పాలే విడుపిక్కప్పుక్కాల్ మహాదుఃఖ ముణ్డాకక్కడవతు; అజ్ఞస్థియే, ఎమ్బెరుమానైయ ప్రసాదత్తాలే కళ్ళకిఱతాకైయాలే తలైయిలే భారమ్ పోకడుమాపోలే అనాయాసేన విట్టు.

ఇప్పడి శరీరత్తోడే పిఱక్కుమ్ పాకవిశేషఙ్గళై అరుళిచ్చెయ్తవాఱే, ఇప్పాకవిశేషమ్ ఎల్లార్క్కుముణ్డాకాతే; ఇవ్వళవిల్లాతార్ ఇప్పేఱ్ఱైయిఴక్కుమత్తనైయో? ఇవ్వళవుణ్డానాలుమ్ ఇన్నముమ్ మేలే

సూక్ష్మ ప్రకృతిత్యాగస్తు (౧) “క్షీణభావభావనాతీతో ముక్తయే యోగినాం స్పృహ”॥ “దేవయానం పరః పన్థా యోగినాం క్లేశ సఙ్క్షయః” ఇత్యాద్యుక్త దేవపథేన దివ్య దేశగమనదశాయామేవ భవతి. (౨) “ఏష సమ్ప్రసాదోఽస్మాచ్ఛరీరాత్సముత్థాయ పరఞ్జ్యోతిరుపసమ్పద్య” (౩) “స ఏవం విద్వానస్మాచ్ఛరీరభేదాదూర్ధ్వముత్క్రమ్య అముష్మిన్ స్వర్గేలోకే సర్వాన్కామానాప్త్వామృతస్సమ్భవతి” ఇత్యాదిషు బ్రహ్మప్రాప్తి పర్యన్తాభిధానాత్, తిరోధాయకసూక్ష్మ ప్రకృతి విశ్లేషస్యాభిప్రేతః. సుబాలోపనిషదితు- (౪) “అపునర్భవాయకోశం భినత్తి, కోశం భిత్వా శీర్షకపాలం భినత్తి. శీర్షకపాలం భిత్వా పృథివీం భినత్తి” ఇత్యారభ్య “అక్షరం భిత్వా మృత్యుం భినత్తి” ఇత్యన్తేన స్థూలశరీరత్యాగపూర్వక తమః పర్యన్త సర్వతత్త్వాతిక్రమ ఉక్తః.

---

(౧) వి పు-౬-౭-౩౩. (౨) ఛాం-౮-౩-౪. (౩) (౪) సుబా-౧౧.

మూ:- తదానీమేవ మత్ప్రసాదలబ్ధ

(తదానీమేవ) ప్రకృతివిమోకానన్తరమేవ. ఉపరి పూర్వవత్.

శిలపాకవిశేషఙ్గళ్ అవశ్యాపేక్షితఙ్గళాకక్కడవతు. అవై యుణ్డామ్బడియెఙ్ఙనేయెన్నిల్, (తదానీమేవ) శరీరసమనన్తరత్తిల్ తత్కాలత్తిలే పరమభక్తి పర్యన్తమాక మున్నిల్లాత పాకవిశేషమెల్లామ్ ఉణ్డాకక్కడవతు; కీఴ్త్తై శిలవుణ్డాకైయుమ్ ఇల్లైయాకైయుమ్ పేఱ్ఱుక్కు అప్రయోజకమ్; ఉణ్డానవంశమ్ ఉణ్డాకిల్ భోగత్తుక్కు ఉఱుప్పాకిఱతు ఇల్లైయాకిల్ శరీరసమనన్తరత్తిల్ క్షణకాలత్తిలే ఎల్లాత్తైయుముడైయనామెన్గిఱార్.

ఉపాసకనుక్కు ఉపాసనసమాప్తియళవిలే ఒరు కుఱైవరిలుమ్ (౧) "యోగభ్రష్టోభిజాయతే" ఎన్ఱు కొణ్డు కీఴ్చొన్నతు మేలతాక జన్మాన్తరమ్ ఫలియానిన్ఱతు, నడువే ఒరు కుఱై వరిలుమ్ అతువే కుఱైయాయ్ అనర్థప్పడానిన్ఱతు; ఇత్తనైయుమ్ ఇల్లైయాకిలుమ్ అన్తిమస్మృతియిల్లాతపోతు పఴైయ నిలైయేయాయ్ ఫలియానిన్ఱతు, ఆనపిన్బు ఇతు ఇఙ్ఙనే కూడుమోవెన్నిల్, (మత్ప్రసాదలబ్ధ) తన్ తలైయిలే ఉపాయభావమ్ కిడక్కుమవనుక్కు అవైయెల్లామ్ అవన్ తనక్కే ఉణ్డాక వేణ్డియిరుక్కుమ్, ఎన్ తలైయిలే ఉపాయభావమేకిడత్తియిరుక్కుమవనుక్కు ఎన్నుడైయ ప్రసాదత్తాలే ఎల్లాపాకవిశేషఙ్గళైయుముడైయనాయ్, పేఱ్ఱైయుమ్ లభిక్కైక్కు ఒరు కుఱైయిల్లై యెన్గిఱార్, తన్ తలైయిలే సాధనభావమ్

తదేవం క్రమేణ సూక్ష్మప్రకృతిమోక్షానన్తరం స్వస్యైవ ప్రసాదేన అవిళమ్బితమనోరథపూర్తిమాహ (తదానీమేవేతి). అపేక్షణీయాన్తరాభావాన్న విళమ్బ ఇతి భావః. ప్రసాద ఇహ తిరోధాయకాంశ పర్యవసన్నిగ్రహరూప కాలుష్యస్య నిశ్శేష నివృత్త్యా స్వాభావికస్వభావత ఏవావస్థితం సౌహార్దమ్; తచ్చానిరుపాధికనిత్యనిరతిశయా

మూ:- మచ్చరణారవిన్దయుగళైకాన్తికాత్యన్తిక
పరభక్తిపరజ్ఞానపరమభక్తికృతపరిపూర్ణా
నవరతనిత్యవిశదతమానన్యప్రయోజనానవధికాతిశయ
ప్రియమదనుభవస్త్వమ్, తథావిధమదనుభవజనితాఽన
వధికాతిశయప్రీతికారితాఽశేషావస్థోచితాఽశేష
శేషతైకరతిరూపనిత్యకింకరో భవిష్యసి.

కిడైత్తనవన్ కార్యత్తై తనక్కు భారమాక నినైప్పాన తళైయిలే నధ
నభావత్తై క్కిడత్తిన పిఱనున్ కార్యమ్ ఎనక్కే భరమ్. ఎఙ్గేనుమాక ఉపా
యభావమ్ పుక్కు విడత్తైయిత్తే ఉపాయకార్యముమ్ కిడప్పతు. పురు
షార్థలాభత్తుక్కుఱైయిల్లై.

దేవరీరుడైయ ప్రసాదత్తాలే లభిక్కుమవైతాన్ ఎవైయెన్నిల్,
(మచ్చరణారవిన్దయుగళైకాన్తికాత్యన్తికపరభక్తిపరజ్ఞానపరమభక్తి)
ఎన్నుడైయ నిరతిశయభోగ్యమాన తిరువడికళిలే ఐకాన్తికమాయ్ ఆత్యన్తి
కమాయిరుక్కుమ్ పరభక్తిపరజ్ఞానపరమభక్తికళ్, (కృతపరిపూర్ణానవరత
నిత్యవిశదతమాఽనన్యప్రయోజనానవధికాతిశయప్రియమదనుభవ) ఇప్ప
డిపరభక్త్యాదికళాలే పణ్ణప్పడువతాయ్ పరిపూర్ణాదివిశేషణవిశిష్టమాయ్
అనవధికమాన అతిశయత్తైయుడైత్తాన ప్రీతియాలే అనుభవిప్పతాన ఎ
న్నుడైయ అనుభవముమ్ (జనితానవధికాతిశయప్రీతికారితాశేషావస్థో
చితాశేషశేషతైకరతిరూపనిత్యకింకరో భవిష్యసి) అవ్వనుభవత్తా
లే పిఱప్పతాయ్; అనవధికమాన అతిశయత్తైయుడైత్తాన ప్రీతియాలే
పణ్ణప్పడువతాయ్ ఎల్లావవస్థైకళిలుమ్ అనుకూలమాయ్ ఎల్లావడిమైకళి
లుముణ్డాన అభినివేశత్తైయే వడివాక వుడైత్తాయ్ అపునరావృత్తిలక్ష
ణమాన కైఙ్కర్యమ్ ఉమక్కుణ్డాకక్కడవతెన్ఱు పెరియపెరుమాళ్ అరు
ళిచ్చెయ్కిఱార్.

మూ, - "మాతేభూదత్రసంశయః"

ఇదమాశ్వాసనవాక్యమితినిసంశయితవ్యమిత్యాహ(మాతేభూదితి)

పెరియ వాశ్వాసత్తినాలే కినైత్తిరుక్కిఱ, ప్రయోజనత్తిన్ ప్రాప్తి త్తానే అనాయాసమాయిరానిన్ఱది. క్షుద్రఫలఙ్గళుక్కు కినైత్త(ప్రయ)త్తిఙ్గళాలే పేఱాయిరానిన్ఱాల్, కినైత్త పేఱ్ఱుక్కు ఒరుకై ముఱియుమ్బోదుమ్ కిడైయాదెన్ఱు వ్యసేయుమక్కు, ఎల్లామున్దానాకైయాలే తన కినైత్త రుళిచ్చెయ్ తవిత్తు, ఇజ్జన్మత్తిలే కడుమోక్షం పెఱ్ఱవైశ్వాసత్తుసంశయుమక్కు, (మాతేభూదత్రసంశయః) ఎన్గిఱార్, (అత్ర) ఇవ్వర్థత్తిల్, (తే) ఉమక్కు (మాసంశయః) సంశయమిల్లై; ఉమక్కేన్దతు ఎన్నెన్నాల్, ఉమక్కు డైయకైయిలొరు ముతలిన్ఱిక్కే ఎన్బక్కలితే న్సభరరాస ప్రసుక్కు ప్పేఱ్ఱుక్కొరు సంశయమిల్లై. (మాభూత్సంశయః) ఇతుతాన నాన్ శొన్నవార్త్తైయాకైయాలేయుమ్ సంశయమిల్లై.

నన్వ మనుభవత్వసామర్థ్యైవ అత్ర తావదస్తిక్షుద్రఫలేష్వప్యుపాయగౌరవమ్, మోక్షే తు (౧) "అనేకజన్మసంసిద్ధః" (౨) "క్లేశేన మహతా స్థితః" (౩) "క్షయిత్వాధికారాన్ స్వాన్ శశ్వత్కాలేన భూయసా" ఇత్యాదిభిశ్చిరప్రాప్యసాధ్యతయోక్తే *విధిశివసనకాద్యైర్ధ్యాతుమత్యన్తదూరే గురూపాయసాధ్యే న్యాసమాత్రనిష్ఠస్య మాదృశస్య నిర్యత్నలబ్ధివచన ముపచ్ఛన్నమితి కేషాఞ్చిత్ శఙ్కా జాయేత. అతస్తాన్ విస్రమ్భయితుం భాష్యకార ముపదిశ్యాహ (మా తేభూదత్ర సంశయ ఇతి).

నను, ఉపాయ లాఘవ ప్రాప్యగౌరవాది నిమిత్త శఙ్కావిధూననేన మహావిశ్వాసపూర్వకం శరణముపగతస్య సంశయప్రసఙ్గాభావాదత్ర ప్రతిషేధో నిరర్థకః. మైవమ్; తాదాత్వికమహావిశ్వాసేన ఉపాయేనిష్పన్నేపి తస్యఫలావినాభావేపి కేషాఞ్చిత్ప్రారబ్ధకర్మవిపాకవైచిత్ర్యాత్సంశయోపి సమ్భవతి; నచ తేన ఉపాయ

(౧) గీ-౬-౪౫. (౨) ల-తన్త్రే-౧౭-౧౭. (౩) ల-తన్త్రే-౧౭-౧౯.

మూ. - (౧) "అస్మృతం నోక్తపూర్వం మేనచవక్ష్యే కదాచన"

అస్మృతేస్యనుక్తత్వమాహ (అస్మృతమితి).

ఉష్ముర్డియ వార్త్రెస్తు ఏదెఴ్మెన్నెన్నిల్, (అస్మృతంనోక్తపూర్వం మేనచవక్ష్యే కదాచన) (మే) ఎనక్కు, (ఉక్తపూర్వమ్) మున్పుశొన్న వార్త్తైకిల్ (అస్మృతంన) అన్మృతమిల్లై, అన్మృతమిల్లైయెన్తు-అన్మృతమ్ సొల్లో మెన్తుపడియోవెన్నిల్, అన్తు: అస్మృతత్తిల్ వాసనైయుమిల్లై; మూత్తలిలే యత్తియోమెన్తుపడి. (నచవక్ష్యేకదాచన) ఆకైయాలే మేలుళ్ళకాలత్తిలుమ్ అస్మృతభాషణ మిల్లై.

వైఫల్యంఫలప్రతిబన్ధోవా మతికాలుష్యనివృత్తిస్తు అత్రత్యపరభక్త్యాదివత్ స్వయమ్పురుషార్థః అతః ప్రసన్నేన భగవతా సంశయనివర్తన ముపపద్యత ఇతి. యద్వా యావత్ఫలలాభం విమర్శదశాయామ త్రోభజీయో విశ్వాసః- మహావిశ్వాసః, సచ తత్కాలికో పాయాఙ్గమ్. పశ్చాత్తు మదభిప్రాయం మద్వాక్యఞ్చ పరామృశతాం మదనుగ్రహాదేవ సంశయో న భవత్యేవేతి జ్ఞాపనార్థమ్, ఇహ "మాతే భూదిత్యాది- నిస్సంశయః" ఇత్యన్త ముచ్యత ఇతి.

(తే) నిశ్చితశాస్త్రార్థస్య,సర్వసుహృది సర్వశక్తౌచమయిన్యస్త భరస్యచ.(అత్ర) మత్ప్రయోజన ప్రధానాయాం మన్నిత్యకైఙ్కర్యత్వప్రాప్తౌ.యద్యేతదుపచ్ఛన్దనమ్; తదా మేస్వవచనవిరోధస్స్యాదిత్యభిప్రాయేణాహ (అనృతంనోక్తపూర్వంమే) ఇతి. ఇయమనృతానుక్తి రాశ్రితవిషయా; ఆసురే మూ ప్రతారణదర్శనాత్. అనుక్తపూర్వ మప్యనృతంపశ్చాత్స్యాదిత్యత్రాహ (నచవక్ష్యేకదాచన) ఇతి. ఇతః పూర్వమివేతిభావః.

ఇదమపిత్వద్వాక్యతయా పూర్వవదాశఙ్కనీయ మిత్యత్ర(౧)"సత్యవాదీచ

---

(౧) రా-కి-౭-౨౨.

మూ;-(౧)"రామో ద్వి ర్నాభిభాషతే"(౨)"సకృదేవ ప్రపన్నాయ
తవాస్మీతి చ యాచతే। అభయం సర్వభూతేభ్యో దదా
మ్యేతద్వ్రతం మమ"(౩)"సర్వధర్మాన్ పరిత్యజ్య మామేకం
శరణం వ్రజ। అహం త్వా సర్వపాపేభ్యో మోక్షయిష్యామి

ఉక్తస్య దృఢత్వమాహ (రామో ద్విరితి). న కేవలం తవ; అస్మాకమపి
మయోక్తమిత్యాహ (సకృదేవేతి). అవతారద్వయోక్తవచనద్వయమ్.

ఇతు * కోవలనాయ్ వెణ్ణెయుణ్డ వాయనాన ఉమ్ముడైయ వార్త్తై
యన్ఱో వెన్న; రామో ద్విర్నాభిభాషతే, ఇతు నమ్ గోష్ఠియిల్ వార్త్తైయ
న్ఱే. ఆనృశంస్యప్రధానరాన ఋషికళ్ గోష్ఠియోడు నమ్ గోష్ఠియోడు వాశి
యఱ ఇప్పడియేయన్ఱో ప్రసిద్ధమ్, "రామనాకిల్ ఇరణ్డు వార్త్తై శొల్లాన్" ఎన్ను
మిడమ్ ఎఙ్గుమ్ ప్రసిద్ధమన్ఱో వెన్న; ఆనాల్ ఇఙ్గు వార్త్తై యిల్లైయాకి
ఱతు. † అన్న వార్త్తై తానే తన్నిల్; (౪) "వేదోపబృంహణార్థాయ తా
వగ్రాహయత ప్రభుః" ఎన్గిఱపడియే వేదోపబృంహణమాయ్ చతు

"రాఘవః" ఇత్యాదిప్రసిద్ధలోకోక్తిచ్ఛాయయా స్వయమేవాహ (రామో ద్వి
ర్నాభిభాషతే) ఇతి. స్వోక్తవిరుద్ధం నాభిభాషత ఇత్యర్థః. మమ సకృదుక్త్యైవ అర్థి
నామపేక్షితార్థసిద్ధేర్భవతీతి తాత్పర్యమ్.

ఏవం సామాన్యతః ప్రతిజ్ఞాతస్య ప్రకృతపర్యవసానాయ రామకృష్ణావతారగ్రహే
పార్థోపదేశ పర్యవసానే చ విశేషత ఉక్తం శ్లోకద్వయమాహ (సకృదేవే, సర్వధ
ర్మానితి చ). వేద వైదిక వాక్యమాత్రాతిశాయినోరనయోశ్శరణ్యవాక్యయోరర్థం ద

---

† చక్రవర్తి తిరుమకనాయ్ అరుళిచ్చెయ్త ఇచ్ఛ్లోకత్తై "సకృదేవ" ఎన్నుమ్
కడైక్కూఱైయిల్ శొన్నతై శ్రీవాల్మీకి భగవాన్ శ్రీరామాయణత్తిల్ ఎழுதివైత్తపడి
కణ్డిరేయెన్న; ఆనాల్ ఇతొరు క్తమాత్రమేయో వెన్న; ఇతు ప్రమాణిక్క ఇత్తోడు
సగోత్రియాన్ఱో, కణ్ణనాయవతరిత్తు తిరుత్తేర్ త్తట్టిల్ "సర్వధర్మాన్" ఎన్నుమ్
శొన్నతై శ్రీవేదవ్యాసభగవాన్ మహాభారతత్తిల్ ఓదివైత్తపడి పార్త్తీరేయెన్న; అకిల్ అవ
తారభేదముణ్డోయెన్న; ఉణ్డానాలుమ్ రామావతారత్తిల్ మెయ్యుమ్ కృష్ణావతారత్తి
ల్ పొయ్యుమ్ ఒక్కుమిఱే ఆశ్రితర్క్కు తన్నుడైయ నైర్ఘృణ్యమ్, ఇరణ్డుమొరు వార్త్తై
యాయిఱ్ఱాల్.

(౧) రా-అ-౧౮-౩౦. (౨) రా-యు-౧౮-౩౪. (౩) గీ-౧౮-౬౬. (౪) రా-బా-

మూ;- "మా శుచః" ఇతి చరమశ్లోకవ్యాఖ్యానమ్.
అత్ర త్వాం తాపత్రయాత్ [illegible] జ్ఞానదర్శనప్రాప్తిషు

అం:కింభ [illegible] ప్రపత్త్యుపలభ్యమితి నిర్ధారణాత్ [illegible] భవితవ్య మిత్యాహ అత్ర త్వమితి.

వేదఙ్గళ్ [illegible] "ఇతిహాసమ్" "పురాణం పఞ్చమమ్" ఎన్ఱు ఉపబృంహణ ఇఞ్చమ వేద మెన్ఱు లోకప్రసిద్ధియాలుమ్ ఇతిహాసశ్రేష్ఠమాన శ్రీరామాయణత్తిలుమ్, మహాభారతత్తిలుమ్ [illegible] యిలుమ్ తేర్ [illegible] లుమ్ నామ్ [illegible] "సకృదేవ" "సర్వధర్మాన్" ఇత్యాదివాక్యఙ్గళ్. (ఇతిమర్మైవ వ్యాఖ్యాతమ్) ఇతు తాన్ శ్రుతిముఖత్తాలేయాగిల్, వైదిక ముఖత్తాలేయాగిలుమ్ [illegible] శరణాగతియై [illegible].

(అత్ర) ఆజ్ఞైయాలే, (త్వమ్) ఇప్పడిప్పట్టవద్యుఙ్గైయ * మెయ్ [illegible] వాక్యైయై [illegible] ఆమెయ్యుడియార [illegible]. (మత్) ఎన్ [illegible], (తవ) ఉనక్కు, (తత్త్వతః) మె [illegible] జ్ఞానదర్శనప్రాప్తిషు, (౧) "జ్ఞాతుం ద్రష్టుం చ తత్త్వేన ప్రవే

ధికారయోరభిధానాత్. ఇదం మోక్షప్రదానోత్సుకేన మయోక్తమ్ నతు సుదా దేశభూత దురధిగమార్థ వేదముఖేన [illegible] మాదిదోష పురుషాన్తర ముఖేన వేత్యాహ (మయైవ వ్యాఖ్యాతమితి) హిః-ప్రసిద్ధౌ హేతౌ వా.

ఉక్తమేవ స్థిరీకరణార్థం సన్తోషాతిశయాద్ [illegible] (అతః) సత్యవాదినా సత్యప్రతిజ్ఞేన మయోక్తస్య వాక్యస్య విశ్వసనీయత్వాత్, (త్వమ్) ప్రామాణికః. (తవ)(౨) "[illegible] ప్రపన్నాన్ మహాత్మనః [illegible]" ఇతి మత్ప్రశంసనీయస్య మత్స్నేహపాత్రభూతస్య చ (తత్త్వతః) సంశయవిపర్యయ రాహిత్యేన. (మజ్జ్ఞానదర్శనప్రాప్తిషు) యథాయోగమత్ర [illegible] అపేక్షితాస్వితి శేషః. (3) "నిస్సంశయేషు సర్వేషు నిత్యం వసతి వై హరిః। ససంశయాన్ హేతుబలాన్ నాధ్యావసతి

(౧) గీ- (౨) పాఞ్చరాత్రే- (3) భా-శా-3౬౦-౭౧.

మూ:- నిస్సంశయస్సుఖమాస్స్వ;

ఆచార్యతోఽధిగతంజ్ఞానం యథాతత్త్వవిషయమితి ససంశయః. తథా భావికైంకర్యసంప్రాప్త్యోరపి నిస్సంశయ ఇత్యర్థః.

ఇతి శ్రీహారీతకులతిలకస్య శ్రీరఙ్గరాజదివ్యాజ్ఞాలబ్ధ
శ్రీవేదవ్యాసభట్టారకాఽపరనామధేయస్య
శ్రీమత్సుదర్శనాచార్యస్య కృతిషు
శరణాగతిగద్యవ్యాఖ్యానం
సమాప్తమ్.

ష్ణుశ్చ'' ఎన్గిఱ జ్ఞానదర్శన ప్రాప్తికళిల్. (నిస్సంశయస్సుఖమాస్స్వ) నిస్సంశయరాయ్ క్కొణ్డు సుఖమేవర్తియుమ్.

పరమకారుణికరాన
పెరియవాచ్చాన్పిళ్ళై
అరుళిచ్చెయ్త
శరణాగతిగద్య వ్యాఖ్యానమ్
సమాప్తమ్.
పెరియవాచ్చాన్పిళ్ళై తిరువడిగళే శరణమ్.

మాధవః'' ఇత్యాదిప్రమాణసూచనాయాహ (నిస్సంశయ ఇతి) సిద్ధస్యైవ జ్ఞానస్య అనువృత్త్యా సంశయా ఇహాని వార్యన్తే; అనేనైవ నిర్భరత్వాదికముపాకృయ్యతే. (సుఖమాస్స్వ) అథాయాత్మకేత్యాదినా పూర్వం మయోక్తమేవ తవోచిత మితి భావః.

అన్యథా లేన్మమాత్యాతు తన్మై జ్యర్యకారితా ।
తామేనాం భగవన్నద్య క్రియమాణాం కురుష్వమే॥

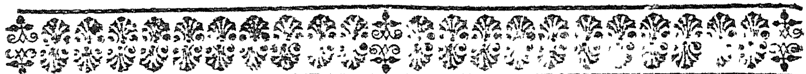
ఇతిశ్రీభగవద్రామానుజ విరచితే గద్యత్రయే
శరణాగతిగద్యం సమ్పూర్ణమ్.

"యావచ్ఛరీరపాతమ్" ఇతి పూర్వోక్తస్యానుక్తేరయమభిప్రాయః;- ముక్త్యాప్తేః ప్రారబ్ధకర్మ ప్రతినియతాయురవసాన నిర్బన్ధో నాస్తి;యావదత్రత్యమదనుభవాపేక్షా, తావదత్ర సుఖమాస్స్వ, పరిపూర్ణానుభవాలాభాదిమసుఖాసితాయామప్యద్వేగే సతి ఆయుశ్శేషశృఙ్ఖలామప్యపోహ్యాత్యన్తికముత్తైఙ్కర్యాయముత్వగంగమిష్యసీతి.

ఏతేన అనాదికాల మాజ్ఞాతిలఙ్ఘనమూల భగవదప్రసాదేన సంసరతో మేభగవత్కృపామూలసదాచార్యాఙ్గీకారేణ ద్వయోచ్చారణానూచ్చారణ పూర్వకస్వరక్షాభరన్యాసేసిద్ధే ప్రసాదనేప్యస్మాదభ్యధికస్యాభావాత్, స్వీకృతభరః శ్రియఃపతిర్నారాయణః కాలత్రయవర్తిన స్సర్వానప్రసాదహేతూన్ యథార్థం జ్ఞాత్వాస్వయమేవస్వార్థమేవ మాంస్వజ్ఞానదర్శనప్రాప్త్యాదిప్రదానేనరక్షేదితివిశ్వస్తోనిర్భరోనిర్భయస్సన్తుష్టోభవేతినిగమితంభవతి.

ఇతిశరణాగతిగద్యం యతీశరక్షేశసల్లపనరూపమ్ ।
వ్యవృణుత దేశికదృష్ట్యా విమృశ్యనిశ్చిత్యవేఙ్కటేశకవిః ॥
వితమసనిగమాన్తేభిర్భతా దేశికత్వం
కృతిభిరనుమతేన క్షేమబుద్ధ్యామయైవ ।
యతిపతిపృథుగద్యవ్యాక్రియాయాం యథావ
త్కథిశమకథితఇచ్ఛతుమ్యతాంసన్తస్సయుక్తాః ॥

ఇతి కవితార్కికసింహస్యసర్వతన్త్ర
స్వతన్త్రస్య శ్రీమద్వేఙ్కటనాథస్యకృతిషు
రహస్య రక్షాయాంపృథగద్యాధికారః ప్రథమః॥

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః.

పరమకారుణికరాన పెరియవాచ్చాన్పిళ్ళై అరుళిచ్చెయ్త

శ్రీరఙ్గగద్యవ్యాఖ్యానమ్

అవతారికై.

(స్వాధీనేతి) ఇగ్గద్యత్తాల్ శెయ్తరుళుకిఱతు ప్రాప్యమాన కైఙ్కర్యత్తై ప్రథమత్తిలే ప్రార్థిత్తు, తత్సిద్ధ్యర్థమాక ఆకిఞ్చన్యత్తైయుమిట్టు, స్వదోషఖ్యాపనపూర్వకమాక త్తిరువడికళైయే ఉపాయమాకస్వీకరిత్తు, అనన్తరమ్ అర్థనామాత్రత్తాలే ఇవ్విలక్షణమాయిరుక్కుమ్ దాస్యత్తై త్తన్దరుళవేణుమెన్ఱు విశ్వాసపూర్వకమాక ప్రార్థనైయే పిన్నైయుమ్ ప్రార్థిత్తు, ఇవ్విశ్వాసత్తైయుమ్ కారుణ్యాదికల్యాణగుణపరిపూర్ణరాన దేవరే ఎనక్కు త్తన్దరుళవేణుమెన్ఱపేక్షిత్తు, దేవరీర్క్కు అసన్యార్హశేషమాన ఇవ్వస్తువై స్వరూపానురూపమాన వృత్తిపర్యన్తమాక దేవరీరే పణ్ణియరుళవేణుమెన్ఱు పెరియపెరుమాళ్ తిరువడికళిలే అపేక్షిత్తుత్తలైక్కట్టుకిఱార్.

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీవేదాన్తాచార్యకృత శ్రీరఙ్గగద్యవ్యాఖ్యానమ్,

శ్రీమల్లక్ష్మణమునినా శిష్యహితైకాగ్రచేతసా కథితమ్ ।

మితగద్యమమితసారం వ్యక్తం వ్యాఖ్యాతి వేఙ్కటేశకవిః ॥

అత్రద్వయార్థానుసన్ధానరసికేన భగవతా భాష్యకారేణ బృహద్ద్వయవ్యాఖ్యాతముపిద్వయం బహుధా శ్రోతవ్యమితి మన్యమానేభ్యః శిష్యేభ్యః [illegible] ప్యాకిఞ్చన్యాది ప్రపఞ్చనపూర్వకస్వానుష్ఠానప్రకాశనప్రవృత్తేన [illegible] ; తథాహి; అత్రాదిమం వాక్యముత్తరఖణ్డస్య వివరణమ్; ద్వితీయం పూర్వఖణ్డస్య, తేనైవాధికారిశేషః, కార్పణ్యరూపమఙ్గఞ్చ ప్రదర్శితమ్. తృతీయస్తు మహావిశ్వాసాద్యఙ్గాన్తరజ్ఞా

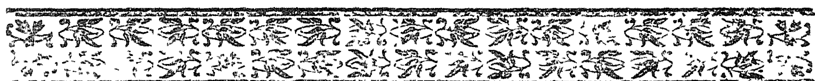
ఇప్పడి ప్రపత్త్యధికారత్తిలే ఉళ్ళ్రప్పట్ట ముముక్షుక్కళ్ యావదాయుషమ్ కాలక్షేపమ్ పణ్ణుమ్బడి యెజ్ఞనేయెన్నిల్; (౧) "వణఙ్గిచ్చెట్టుమ్ పూశిత్తుమ్ పోక్కినేన్ పోతు" ఎన్గిఱపడియే ఉకన్దరుళిన నిలజ్గళిలే అనుకూలవృత్తియోడే కాలక్షేపమ్ పణ్ణుతల్, (౨) "మాఙ్గ పరైచ్చాత్తియిరుప్పార్ తవమ్" ఎన్నుమ్, (౩) "తదీయారాధనం పరమ్" ఎన్ఱుమ్ శొల్లుకిఱపడియే ఉకన్దరుళిన నిలజ్గళిలే ప్రవణరాన శ్రీవైష్ణవర్కళ్ తిఱత్తిల్ అనుకూలవృత్తియోడే కాలక్షేపఙ్గళ్ పణ్ణుతల్, అతిలే అశక్తరాయిరుప్పార్ (౪) "పామ్బణైయాన్ శీర్ కేట్టల్ నినైన్దు పోక్కు రేల్ శూఴ్ విలైయినార్ తుయరై ఎన్నినైన్దు పోక్కువరిప్పోతు" ఎన్గిఱపడియే భగవద్గుణానుభవత్తోడే కాలక్షేపమ్ పణ్ణుతల్, అన్ఱాకిల్ ప్రావణ్యమ్ పోరాతవర్కళ్ "ద్వయమర్థానుసన్ధానేన సహ" ఎన్గిఱపడియే ద్వయత్తినుడైయ అర్థానుసన్ధానత్తై పణ్ణాన్ఱు కొణ్డు కాలక్షేపమ్ పణ్ణుతలాయ్ త్తిరుప్పతు.

అతిల్, ఇవర్ ద్వయత్తినుడైయ అర్థానుసన్ధానత్తోడే కాలక్షేపమ్ పణ్ణనినైత్తు, అతిల్ పెరియగద్యత్తిల్ విస్తృతమాక అనుసన్ధిత్త సఙ్గ్రహత్తై శ్రోతాక్కళుక్కు సుగ్రహమాకవుమ్ పెరుమాళుక్కు త్తిరుచ్చెవి శాత్తుకైక్కు ఏకాన్తమాకవుమాయ్, అన్ద ద్వయత్తినుడైయ అర్థత్తై శాఱురప్పరప్పఱ త్తిరుమున్నే విణ్ణప్పమ్ శెయ్యలామ్బడి సఙ్గ్రహేణ అరుళిచ్చెయ్కిఱార్.

ఏకమ్; అనన్తరమ్ శ్లోకద్వయానుపఠనేన పూర్వోక్త విశ్వాసః ప్రమాణైః ప్రతిష్ఠాప్యతే. తతః పరేణవాక్యేన పూర్ణ ప్రపత్త్యుపకరణజనేపితత్సారక్షణానుగుణ ప్రపత్తివాక్యోచ్చారణ వైభవం ఖ్యాప్యతే. తస్మిన్ ద్వయ్యర్థం పశ్చాచ్చతుర్భిః ఖణ్డైః సమ్యద్భిర్నారాయణశబ్దోక్తాశ్రయణాకారవిశేషాః ప్రకాశ్యన్తే. "నమోస్తుతే" ఇత్యనేన తు ప్రపత్త్యుపాయే ప్రధానభూతో భరన్యాసాంశః ఫలప్రార్థనం చానిగద్యత ఇతి భాగః.

---

(౧) ౪-తిరుప-౬౩. (౨) ౪ తిరువ-౧౫. (౩) పాద్మే. (౪) పెరియతిరువ-౫౬

శ్రీమతే రామానుజాయనమః.

శ్రీభగవద్రామానుజార్యకృత శ్రీరఙ్గగద్యమ్

మూ:- చిదచిత్పరతత్త్వానాం తత్త్వయాథార్థ్యవేదినే।
రామానుజాయమునయే నమోమమగరీయసే॥

మూ:- స్వాధీనత్రివిధచేతనాచేతన స్వరూపస్థితిప్రవృత్తిభేదం

ఇతిల్ ముతల్ చూర్ణైయిలే పురుషార్థమాక నిర్ణీతమాన కైఙ్కర్యత్తై అపేక్షిక్కిఱార్. కైఙ్కర్యప్రతిసమ్బన్ధియావాన్ నారాయణనితే. అన్నారాయణశబ్దత్తుక్కర్థమ్ ఉభయవిభూతియోగముమ్, హేయప్రతిభటత్వముమ్, సమస్తకల్యాణగుణాత్మకత్తైయుమితే అతిల్ ఉభయవిభూతియోగత్తై ప్రథమత్తిలే అరుళిచ్చెయ్కిఱార్.

(స్వాధీన త్రివిధచేతనాచేతనస్వరూపస్థితి ప్రవృత్తిభేదమ్) స్వాధీనమాన, త్రివిధచేతనవర్గఙ్గళెన్న, త్రివిధాఽచేతనవర్గఙ్గళెన్న; ఇవత్ఱినుడైయస్వరూపభేదమెన్న; స్థితిభేదమెన్న; ప్రవృత్తిభేదమెన్న, ఇవత్తైయుడైయవనై. చేతనత్రైవిధ్యమావతు-బద్ధముక్తనిత్యభేదేన అచేతనత్రైవిధ్యమావతు-శుద్ధసత్త్వమాన అచిత్తుమ్, గుణత్రయాత్మకమాన ప్రకృతియుమ్, సృష్ట్యాదికళుక్కు నిర్వాహకమాన కాలముమ్, ఆక త్రివిధమాయిరుక్కుమ్.

ఇహచప్రథమం సవిభూతికస్య భగవతః పరమప్రాప్యత్వాదిసిద్ధ్యర్థం చతుర్థ్యస్తపదప్రదర్శితం సర్వేశ్వరత్వాదికమాహ (స్వాధీనేతి) స్వశబ్దేన ముక్తప్రాప్యస్యకైఙ్కర్యోద్దేశ్యస్య సర్వేశ్వరస్యశ్రుత్యాదిప్రసిద్ధనిరతిశయానన్దత్వాదికం సూచ్యతే. స్వాధీనశబ్దేన - భగవత్స్వరూపాధీనత్వం తదిచ్ఛాధీనత్వఞ్చవివక్షితమ్; సర్వస్యసాక్షాత్పరమ్పరయావాతదాశ్రయతయాతత్స్వరూపాధీనత్వమ్; తత్రనిత్యానాం పదార్థానాం తదిచ్ఛాధీన స్వరూపత్వమ్; తదభావేతేషామభావః ప్రసజేదితి ప్రసఙ్గముఖేన

ఇతిల్ బద్ధాత్మాక్కళ్ - జ్ఞానసఙ్కోచార్హస్వరూపరాయ్, పుణ్యాపాపఫలమాన సుఖదుఃఖానుభవత్తిలే స్థితియైయుడైయరాయ్, తద్ధేతువాన పుణ్యాపాపకర్మప్రవృత్తికరాయిరుప్పర్కళ్. ముక్తాత్మాక్కళ్ - జ్ఞానసఙ్కోచరూపమాన దేహసమ్బన్ధాదికళిల్ నిన్ఱుమ్ భగవత్ప్రసాదత్తాలే నివృత్తరాకైయాలే ఆవిర్భూతస్వరూపరాయ్, కైఙ్కర్యసుఖత్తిలే స్థితియైయుడైయరాయ్, తదనురూపమాక, (౧) "సోఽశ్నుతే సర్వాన్ కామాన్ సహ" ఎన్గిఱపడియే భగవద్గుణానుభవప్రవృత్తికరాయుమ్, (౨) "యేన యేన ధాతా గచ్ఛతి తేన తేన సహ గచ్ఛతి" ఎన్గిఱపడియే శాయికమాన కైఙ్కర్యప్రవృత్తికరాయుమ్, అత్తాలే కళిత్తు, (౩) "హావు హావు హావు" ఎన్గిఱపడియే వాదికప్రవృత్తికరాయిరుప్పర్కళ్. నిత్యసిద్ధర్ అస్పృష్టసంసారగన్ధస్వరూపరాయ్, ముక్తరైప్పోలే పాశ్చాత్యరన్ఱిక్కే అనాద్యనన్తకైఙ్కర్యసుఖత్తిలే స్థితియైయుడైయరాయ్ సదాదర్శనప్రవృత్తికరాయ్, నిత్యాఞ్జలిపుటరాయ్ నిత్యస్తుతిప్రవృత్తికరాయుమిరుప్పర్కళ్. ఆకైయాలేయాయిత్తు నిత్యరెన్ఱు ఇవర్కళుక్కుప్పేరాయిత్తు.

స్థావ్యమ్. తదభిప్రాయేణ శ్రూయతే. (౪) "ఇచ్ఛాత ఏవ తవ విశ్వపదార్థసత్తా, నిత్యం ప్రియాస్తవ తు కేచన తే హి నిత్యాః। నిత్యం త్వదేకపరతన్త్రనిజస్వరూపా భావత్కమఙ్గళగుణా హి నిదర్శనం నః" ఇతి;

అభాషిచ శారీరకభాష్యే "పరమపురుష భోగోపకరణస్య లీలోపకరణస్య చ నిత్యతయా శాస్త్రాధిగతస్య పరమపురుషస్య నిత్యేచ్ఛత్వాదేవ తథావస్థానమస్తీతి శాస్త్రాదవగమ్యతే" ఇతి. అనిత్యానాన్తు తదిచ్ఛాధీన స్వరూపత్వం తదాయత్తోత్పత్తికతయా హి ప్రసిద్ధమ్. గురుద్రవ్యాణాం పతనప్రతిబన్ధేన ధార్యత్వమపి తదిచ్ఛాధీనత్వవిశేష ఏవ. చేతనశబ్ద ఇహ జీవవిషయః. బద్ధముక్తనిత్యరూపేణ జీవానాం త్రైవిధ్యమ్, అచేతనశబ్ద

(౧) తై-ఆ-౧. (౨) (౩) తై-భృ- (౪) వై-స్త-౩౬.

ఇని ప్రకృతితత్త్వముమ్-గుణత్రయాత్మకమాయ్ సతతపరిణామస్వ
రూపమాయ్, చేతననుడైయ కర్మానుకూలమాన పరిణామత్తిలే స్థితి
యైయుడైత్తాయ్, చేతనర్కు, †స్వస్వరూప పరస్వరూపతిరోధానప్ర
వృత్తికమాయిరుక్కుమ్. పఞ్చోపనిషణ్మయమాన అచిత్తు-శుద్ధ
సత్త్వమాయ్, సదైకరూపరూపమాయ్, నిత్యముక్తాదికళుడైయ కైఙ్క
ర్యత్తుక్కు ఉపకరణరూపేణవుమ్ ఈశ్వరనుడైయ రక్షణకార్యత్తుక్కు
అనుకూలమాక వ్యూహ విభవరూపేణవుమ్ స్థితియైయుడైత్తాయ్
సర్వత్ర ప్రకాశప్రవృత్తికమాయిరుక్కుమ్. కాలముమ్ ప్రకృతియిత్తా
ట్టిల్ వ్యావృత్తమాయ్, ఏకరూప స్వరూపమాయ్ నిమేషకాష్ఠాద్య
వస్థాయుక్తమాయ్కొణ్డు ప్రాకృతపదార్థఙ్గళైన్న; తత్సంసృష్టచేతన
రైన్న, ఇవఱ్ఱినుడైయ నిర్వాహత్తిలేస్థితియైయుడైత్తాయుమ్సకలత్తి
నుడైయ ఉత్పత్తివినాశాది ప్రవృత్తికమాయుమిరుక్కుమ్ ఇవఱ్ఱై
స్వాధీనమాకవుడైయనాకైయాలవను-అన్తరాత్మతయానియమిక్కైక్కు.
ఆకసకలచేతనాచేతనఙ్గళుడైయ సత్తాస్థితిప్రవృత్తికళ్ ఈశ్వరాధీ
నమాకైయాలే ఇవఱ్ఱినుడైయ శరీరత్వముమ్ అవనుడైయ ఆత్మత్వ

శ్చాత్ర అచిద్ద్రవ్యపరః. త్రిగుణకాలశుద్ధసత్త్వరూపేణ అచేతనత్రైవిధ్యమ్; ద్రవ్యాణాం
తదధీనత్వోక్త్యా తద్ధర్మాణాం తాదధీన్యం కైముత్యసిద్ధమితి తదనుక్తిః. అచేతనద్ర
వ్యస్యాపి ధర్మభూతజ్ఞానస్య చేతనగ్రహణేవిశేషణతయోపాత్తత్వా దతపృథగ
నుపాదానమ్. చేతనమాత్రేవాత్రైవిధ్యాన్వయః. చేతనాచేతనానాం స్వరూపం స్వా
సాధారణ స్వభావైర్నిరూప్యం ధర్మి; తస్య భేదః - తత్తద్వ్యక్తిత్వోపర్గతశ్చ పరస్పర
వ్యావృత్తిరూపోధర్మః. స్థితిః కాలాన్తరేపి విద్యమానతా. సాచ ద్రవ్యాణాం స్వరూపే
షుసర్వకాలానువృత్తిస్వరూపా. తేషాం తత్తదవస్థావిశిష్టవేషేణతు కాలపరిచ్ఛిన్నా
కాలతారతమ్యవతీచేతి తద్భేదః. ప్రవృత్తిః- వ్యాపారః. నివృత్తిరపి- అకరణ
సఙ్కల్పరూపా ప్రవృత్తివిశేషః- ఏతద్భేదః-తత్తత్కార్యాదిభిర్ద్రష్టవ్యః.

† పురుషార్థ స్వరూప ఉపాయస్వరూప విరోధిస్వరూప సమ్బన్ధస్వరూప

మూ:- క్లేశకర్మాద్యశేషదోషాసంస్పృష్టమ్,

ముమ్ శొల్లిన్ఱాయిర్రు. శరీరత్తినుడైయ సత్తాస్థితి ప్రవృత్తికళ్ ఆత్మాధీనమాయిరుప్పతు. ఆక, ఇత్తాల్ ఈశ్వరనుడైయ విభూతియోగమ్ శొల్లిర్రు.

(క్లేశకర్మాద్యశేషదోషాఽసంస్పృష్టమ్) చేతనాచేతనజ్గళ్ శరీరమాయ్ ఈశ్వరన్ శరీరియాయిరుక్కుమానాకిల్, శరీరసమ్బన్ధప్రయుక్తమాన దోషమ్ శరీరిక్కు వారాతో వెన్నిల్;-తద్గతదోషైరసంస్పృష్టనెన్గిఱతు. క్లేశమావతు-అవిద్యాస్మితాభినివేశ రాగద్వేషాః పఞ్చక్లేశాః. ఇవైయెన్న ఇన్దక్లేశాదికళుక్కు క్కారణముమాయ్ ఇవర్రినుడైయ కార్యముమాన పుణ్యపాపరూపకర్మముమ్, ఆదిశబ్దోక్తమాన విపాకాశ

అత్ర స్వేచ్ఛాధీన సర్వతోవ్యాప్త్యాస్వార్థ సర్వోపాదాతృత్వ సూచనాత్సర్వశేషిత్వమపిసిద్ధ్యతి. తదాహుః (౧) "ఉపాదత్తేసత్తాస్థితినియమనాద్యైశ్చిదచితౌ స్వముద్దిశ్య శ్రీమానితి వదతి వాగౌపనిషదీ" ఇతి, ఏవంభగవతస్సర్వాధారత్వాది వ్యఞ్జనాత్ తదన్యేషాంచేతనాచేతన ద్రవ్యాణాం తత్ప్రతి ఆధేయత్వ విధేయత్వ శేషత్వనియమేన తదపృథక్సిద్ధవిశేషణ తయాతచ్ఛరీరత్వం శ్రుతిసిద్ధం ముఖ్యమేవ స్థాపితం భవతి.

అత్రచ, కారణకార్యార్థః, ధర్మిధర్మభేదః, చిదచిద్భేదః, జీవేశ్వరభేదః, జీవానామన్యోన్యభేదః, తేషాంజ్ఞాతృత్వమ్, తతఏవకర్తృత్వభోక్తృత్వే జ్ఞాతృత్వాదేస్సర్వథా పరాధీనత్వమ్, పరస్యచ విభూతి ద్వయవత్త్వమ్, సార్వత్రికత్రైకాలికసర్వనియన్తృత్వమ్, త్రివిధపరిచ్ఛేదరాహిత్యమ్; కాలపరమవ్యోమ్నోః త్రిగుణ వికారాతిరిక్తత్వమ్, ప్రాజ్ఞానధిష్ఠిత ప్రకృతి కారణత్వ నిరాసాదికఞ్చశారీర కస్థాపితమర్థసిద్ధమ్;

అథభగవత ఉక్తాకారాన్తర్గతసర్వకారణత్వసర్వనియన్తృత్వాదిభిశ్శజ్కితాన్ దోషాన్పరిహరతి. (క్లేశకర్మేతి) అవిద్యాస్మితారాగద్వేషాభినివేశాః పఞ్చక్లేశాః.

మూ:- స్వాభావికానవధికాతిశయ

యజ్ఞళైన్న, ఇవఱ్ఱాలే స్పర్శిక్కప్పడాతవన్. విపాకమాకిఅతు-దేవాదిజాతియోగమెన్న; ఆయుస్సెన్న ఇత్యాదికళ్. ఆశయమాకిఅతు-తత్తజ్జాత్యనుకూలమానబుద్ధిభేదఙ్గళ్. అశేషశబ్దత్తాలే-అచిద్గతమానపరిణామత్తైయుమ్ చేతనగతమానదుఃఖాऽజ్ఞానాదికళైయుమ్నినైక్కిఅతు. అసంస్పర్శత్తాలే ప్రాగభావత్తైనినైక్కిఅతు.

(స్వాభావికేత్యాది)సర్వసాధారణమాయుమ్, ఆశ్రితవిషయమాయుమ్, ఆశ్రితవిరోధి విషయమాయుమ్ మూన్జునకైప్పట్ట గుణఙ్గళైచ్చొల్లుకిఅతు. స్వాభావికమాకిఅతు - జలత్తుక్కు శైత్యమ్బోలేయుమ్ అగ్నిక్కుఔష్ణ్యమ్బోలేయుమ్యావద్ద్రవ్యభావియాయిరుక్కై. (అనవధికాతిశయ) (౧) "ఏకైకగుణావధిత్సయా సదాస్థితాః" ఎన్గిఅపడియే తనిత్తనియే నిస్సీమమాయ్ ఆశ్చర్యావహము మాయిరుక్కై.

పుణ్యపాపరూపం కర్మ; ఆదిశబ్దేన - క్లేశకర్మ విపాకాశయైరపరామృష్టః పురుష విశేష ఈశ్వర ఇత్యాది ప్రసిద్ధ విపాకాదిసఙ్గ్రహః. జాత్యాయుర్భోగాదయో విపాకాః. పూర్వానుభవభావితాః ఆఫలోదయంశయానాః సంస్కారాః - ఆశయాః. కతిపయదోషరహితవ్యావృత్త్యర్థమశేషశబ్ద. అసంస్పృష్టశబ్దేన-స్వభావతోऽనర్హతయా కదాచిదపి దోషస్పర్శో నాస్తీతి వివక్షితమ్. ఏవంపదద్వయేన (౨) "పరః పరాణాం సకలా న యత్ర క్లేశాదయస్సన్తి పరావరేశే" ఇత్యస్యార్థ ఉక్తః.

అథ (౨) "తేజోబలైశ్వర్య" ఇత్యాదిభిరుక్తాన్ నిరూపితస్వరూపవిశేషకధర్మానాహ (స్వాభావికేతి). స్వాభావికత్వమిహ- నిత్యత్వ మనన్యాధీనత్వఞ్చ. తేనముక్తానాం నిత్యానాఞ్చ జ్ఞానాదిభ్య ఏతదాజ్ఞానాదేర్వ్యవచ్ఛేదః. తద్బలాదిభ్యో వ్యవచ్ఛేదస్తు-అనవధికాతిశయత్వాదపి; స్వాపేక్షయా ఉత్కృష్టావధిరహితాః అతిశయా యేషాం తే అనవధికాతిశయాః.

---

(౧) స్తో-ర- (౨) వి-పు-౬-౫-౭౯-

మూ:- జ్ఞాన బలైశ్వర్య వీర్య శక్తి తేజః

(జ్ఞా) ఈశ్వరజ్ఞానమాకటితు- (౧) "యో వేత్తి యుగపత్సర్వం ప్రత్యక్షేణ సదా స్వతః" ఎన్నప్పడియే సర్వకాలముమ్ సర్వవస్తుక్కళైయుమ్ యుగపదేవ సాక్షాత్కరిక్కుమ్ సామర్థ్యమ్; అతావతు - విషమసృష్టియిలే నిర్విభవిత్తిరున్దుళ్ళ అసఙ్ఖ్యేయమాన ఆత్మాక్కళుడైయ స్వరూపభేదత్తైయుమ్ నామభేదత్తైయుమ్ సాక్షాత్కరిక్కుమ్ శక్తి

(బల) సమస్తమాన సకలపదార్థఙ్గళైయుమ్ స్వసఙ్కల్పసహస్రైకదేశత్తాలే తరిక్కుమ్ ధారణసామర్థ్యమ్. (ఐశ్వర్య) ధృతరాన సర్వాత్మాక్కళైయుమ్ కర్మానుకూలమాక నియమిక్కుమ్ నియమనసామర్థ్యమ్. (వీర్య) సృష్ట్యాదిసకలవ్యాపారఙ్గళైయుమ్ పణ్ణానిన్రాల్ అనాయాసరూపమాన అవికారిత్వమ్. (౨) "యథా సన్నిధిమాత్రేణ గన్ధః క్షోభాయ జాయతే। మనసో నోపకర్తృత్వాత్తథాసౌ పరమేశ్వరః" (శక్తి) ప్రవృత్త్యున్ముఖరాన చేతనర్కుక్ శక్తియై కొడుత్తు ప్రవర్తిప్పిక్కుమ్ ప్రవర్తకత్వసామర్థ్యమ్. అఘటిత ఘటనాసామర్థ్యమాకవుమామ్; జగదుపాదానశక్తియెన్నవుమామ్. (తేజః) పరాభిభవనసామర్థ్యమ్. (3) "కురూణాం ప్రచ్ఛాదయన్ శ్రియా" (౪) "తమేవ భాన్తమనుభాతి సర్వమ్". ఇన్ద జ్ఞానాదిషడ్గుణఙ్గళ్ సర్వవిషయమ్.

జ్ఞానమిహ- సర్వవిషయనిత్యసాక్షాత్కారరూపమ్. బలమ్; అనాక్రాన్తశ్రమప్రసఙ్గం సర్వధారకత్వమ్; ఐశ్వర్యమ్ - సర్వనియన్తృత్వమ్. వీర్యమ్-సర్వోపాదానత్వాదావపి అవికృతస్వభావత్వమ్. శక్తిః- విశ్వోపాదానతార్హత్వమ్. స్వేతరాసమస్తదుర్ఘటఘటనశక్తిర్వా. తేజః - అస్వాధీనసహకారనిరపేక్షత్వమ్. పరాభిభవనసామర్థ్యం వా; అత్ర వ్యూహవ్యక్త్యాది క్రమేణ జ్ఞానబలాదిద్వన్ద్వత్రికనిర్దేశః. షాడ్గుణ్యస్య ప్రథమముపాదానమ్ - అన్యేషాం గుణానాం తదన్తర్భావేణ తత్ప్రాధాన్యాత్, పరత్వజ్ఞాపకత్వాత్, ఆశ్రితానాశ్రితగోచరవ్యాపారజదసాధారణ్యాచ్చ.

(౧) (౨) వి-పు-౧-౨-౩౦ (3) భా- (౪) ముణ్డ-౨-౨-౧౦

మూ,- సౌశీల్య వాత్సల్య మార్దవా ర్జవ సౌహార్ద

ఇప్పడి సర్వోత్కృష్టనుక్కు ఆశ్రితవిషయమాక అనన్తరమ్ పన్నిరణ్డుగుణమ్ శొల్లుకిఱార్. (సౌశీల్య) శీలమావతు - మహతో మన్దైస్సహనీరన్ధ్రేణ సంశ్లేషస్వభావత్వమ్. సౌశీల్యమావతు-అన్దమహత్త్వమ్ తిరువుళ్ళత్తిలు మిన్ఱిక్కేయిరుక్కై. (౧)"ఆత్మానం మానుషం మన్యే" (వాత్సల్య) ఆశ్రితగతమాన దోషముమ్ గుణమాయ్ త్తోన్ఱుమ్ ప్రేమమ్. అతావతు - ఆశ్రితరుడైయదోషత్తై త్తన్ పేఱాక ప్పోక్కి స్వగుణఙ్గళాలే ధరిప్పిక్కై. * శెయ్తక్కుఱ్ఱమ్ నఱ్ఱమాక వే కొణ్డు * పాలేపోల్ శీరిల్ ధరిప్పిక్కై. అతావతు - అద్యజాతమాన వత్సత్తిన్పక్కల్ ధేనువిరుక్కుమ్పడి;(౨)"గోపాలత్వం జుగుప్సితమ్" (మార్దవ) ఇతు రూపగుణమాయిరుక్క, ఆత్మగుణ ప్రకరణమాకైయాలే మానసమార్దవత్తై నినైక్కిఱతు. అతావతు - ఆశ్రిత విశ్లేషత్తై పొఱుక్కమాట్టాత మెన్మై.(౩)"నస్మరామ్యస్య వాక్యాని" (౪)"అనిద్రస్సతతం రామః" (ఆర్జవ) ఆశ్రితసంశ్లేషార్థమాక త్తన్నుడైయ మనోవాక్కాయఙ్గళేకరూపమాయిరుక్కై. అతావతు-అవర్కళుడైయ శెవ్వై క్కేడే శెవ్వైయాయ్ విఴుమ్పడి తాన్ శెవ్వియనాకై. (సౌహార్ద) "సు-శోభనం శంసతీతి - సుహృత్" ఎన్ఱు ఆశ్రితరుడైయ సన్నిధియోడు అసన్నిధియోడువాసియఱ అవర్కళుడైయ సర్వమఙ్గళఙ్గళైయుమ్ అన్వేషియా

అథ షాడ్గుణ్యవితతిరూపాః సౌలభ్యజ్ఞాపకాః సంశ్రిత సంగ్రహణాదౌ విశేషత ఉపయుక్తా గుణా ఉచ్యన్తే; అత్ర సౌశీల్యమ్- అతిమహతో వ్యతిమన్దైస్సహ నీరన్ధ్ర సంశ్లేషరసికతా. వాత్సల్యమ్- ఆశ్రితేషు దోషతిరస్కారిణీ ప్రీతిః. మార్దవమ్- అకఠిన స్వభావతయా సుప్రవేశత్వమ్; దణ్డనీయేష్వపి సామప్రధానత్వం వా. ఆర్జవమ్- కాయ వాగ్బుద్ధి వ్యాపారాణాం పరస్పరమవిసంవాదిత్వమ్; సౌహార్దమ్ - స్వతస్సర్వహితైషి

---

(౧) రా-యు-౧౨౦-౧౧. (౨) వి-పు-౫-౧౩-౩ (౩) రా- (౪)రా-సు-౩౬-౪౪.

మూ:- సామ్యకారుణ్యమాధుర్యగామ్భీర్యౌదార్య

నిష్ఠై.(సామ్య)జాతిగుణవృత్తాదికళాలుణ్డాన తాழ్వేఱ్ఱజ్గళై ప్పారాతే ఆభిముఖ్యమే హేతువాక ఆశ్రయణీయత్వేసమనాయిరుక్కై. (౧)"గుహేనసహితః"(౧)"శబర్యాపూజితః" (కారుణ్య) స్వార్థనిరపేక్షమాకిప్పర దుఃఖాఽసహిష్ణుత్వమ్ (౨)"భృశంభవతిదుఃఖితః"(౩) "స్త్రీప్రణష్టేతి కారుణ్యమ్" (మాధుర్య) స్వరూపరూపగుణవిభూతికళాలే సర్వతోముఖ మానసారస్యమ్. హస్తం ప్రవృత్తనానాలుమ్ రసావహనాయిరుక్కై. (౪)"అసూర్యమివసూర్యేణ నివాత మివవాయునా । కృష్ణేనసముపేతేన జహృషేభారతంపురమ్" (౫) "ఏహ్యేహిపుల్లామ్బుజపత్రనేత్ర" (౬) "సర్వగన్ధస్సర్వరసః" (గామ్భీర్య) ఆశ్రితర్కుచ్చెయ్యనినైత్తిరుక్కుమవై ఒరువరాల్ పరిచ్ఛేదిక్క వొణ్ణాతిరుక్కై. అతాకిఱతు - తన్నై యకొణ్డైయిన్ శ్రీక్రైమెయ్యుమ్ కొళ్ళుకిఱవన్శెఱుమైమెయ్యుమ్ పారాతేయిరుక్కైయుమ్, ఎల్లామ్ శెయ్తాలుమ్ ఒన్ఱుమ్ శెయ్యాతానాయిరుక్కై.(౭)"యఆత్మదాబలదా"(౮) "ఉన్నడియార్క్కెన్ శెయ్వనెన్ఱేయిరుత్తినీ"(ఔదార్య)ఆశ్రితరుడైయఅపేక్షితజ్గళై త్తానిరన్దుకొడుక్కై. (౯) "ససర్వానర్థినోదృష్ట్వా సమేత్యప్రతినన్ద్యచ"(౧౦) "ఉదారాస్సర్వే

త్వమ్; సామ్యమ్- సర్వైరప్యాశ్రయణీయత్వే సమత్వమ్. స్వతోపకృష్టపాతిత్వంవా. కారుణ్యమ్-స్వప్రయోజనాన్తరానుద్దేశేన పరదుఃఖ నిరాచికీర్షా.

మాధుర్యమ్-ఉపాయదశాయామపిరఞ్జకత్వేన రసావహత్వమ్. ద్విషతాంజిఘాంసితానామపిదృష్టిచిత్తాఽపహారిత్వంవా. గామ్భీర్యమ్- భక్తానుగ్రహాదేరగాధత్వమ్. ఆశ్రితదోష దర్శనాదేస్సతోపి గోపనేన దుర్గ్రహత్వంవా. ఔదార్యమ్-పాత్రలాఘవదేయగౌరవ ప్రత్యుపకారాద్యనాదరేణ వితరణశీలత్వమ్. చాతు

(౧) రా-బా-౧. (౨) రా అ-౨-౪౧. (౩) రా-సు- (౪) భా-
(౫) భా-భీ-౫౯-౯౦. (౬) భా-౩-౧౪-౪. (౭) (౮) పెరియతిరువ-౫౩
(౯) రా-అ-౧౬-౨౭. (౧౦) గీ-౭-౧౮

మూ:- చాతుర్య స్థైర్య ధైర్య శౌర్య పరాక్రమ

ఏవై తే" (చాతుర్య) ఆశ్రితరుడైయదోషఙ్గళై ప్పురుషకారభూతైయాన పిరాట్టియుఱియాతపడిమఱైక్కై. ఆశ్రితర్ తన్నుడైయరక్షణత్తిలే అతిశఙ్కైపణ్ణినాల్ అవ్వతిశఙ్కైయైప్పోక్కి రక్షిక్కై యెన్నవుమామ్. (౧) "సముద్రార్ణం దశమోజనమ్ । బిభేదచపునస్సాలాన్" (స్థైర్య) ప్రత్యూహశతఙ్గళుణ్డానాలుమ్ ఆశ్రితరక్షణప్రతిజ్ఞైయిల్ †కులైయాతొళ్ళికై. మహారాజ ప్రభృతికళ్ అనేకర్ విరోధిక్క చ్చెయ్ శేయుమ్ (౩) "నత్యజేయం కథఞ్చన" ఎన్ఱానిఱే. ఆకవిప్పన్నిరణ్డుగుణఙ్గళుమ్ ఆశ్రిత విషయమ్.

అనన్తరమ్ మూన్ఱుగుణమ్ ఆశ్రితప్రతిపక్షవిషయమ్; (ధైర్య) ఎతిరియై మతియాతొళ్ళికై. లఙ్కైయిలే రావణనుమ్ బలము మెల్లామ్ కుఱియళ్రియాతిరుక్కచ్చెయ్తే అవన్ తమ్బియై †ళ్కడఱ్కరై యిలేలఙ్కా రాజ్యత్తుక్కు రాజావాక అభిషేకత్తైప్పణ్ణువిక్కై. (౩) "అబ్ధింనతేరిథ". మూలబలమ్ సన్నిహితమానవన్ఱు పెరుమాళుడైయ తిరువుళ్ళమ్ పూర్వక్షణత్తిఱ్కాట్టిల్ ఒరువికృతియున్ఱియిలే యిరున్దపడియైచ్చొల్లిన్ఱాకవుమామ్. (శౌర్య) పరబలత్తిలే శెన్ఱుపుకుమ్బోతు స్వబలమ్బోలే శెన్ఱుపుకుకైయుమ్ (౪) "ఛిన్నం భిన్నం శరైర్దగ్ధమ్" ఎన్గిఱపడియే ప్రహర్తావాకైయుమ్. (పరాక్రమ) శారిక్కై వరుమ్బోతుకైయుమ్ విల్లు

ర్యమ్- శుభాశ్రయ ప్రకాశనాద్యుపాయైర్విముఖవశీకరణ విస్రమ్భజనన సంశ్రితదోషాచ్ఛాదన విరుద్ధానుకూలీకరణాదిషు కుశలత్వమ్. స్థైర్యమ్- శరణాగత సఙ్గ్రహే దోషప్రదర్శకైస్సుహృద్భిరప్యకమ్పనీయత్వమ్. ధైర్యమ్-అభిమతవియోగ ప్రసఙ్గేఽపి అభగ్నప్రతిజ్ఞత్వమ్. వ్యత్యయేనవా స్థైర్యధైర్యయోర్వ్యాఖ్యానమ్. ప్రబలప్రతిపక్షోపనిపాతేఽపి సావజ్ఞ దృఢచిత్తత్వం వా ధైర్యమ్.

శౌర్యన్తు-భీమేష్వపి పరసైన్యేషు అసహాయస్యాపి స్వసైన్యేష్వివనిర్భయప్రవేశసామర్థ్యమ్. తత్రప్రవిష్టస్య పరనిరాకరణ పర్యన్తో వ్యాపారః- పరాక్రమః.

---

(౧) రా-బా-౧. (౨) రా-యు-౧౮-౩. (౩) అతిమా-స్త. (౪) రా-యు-౯౪-౧౨

మూ;- సత్యకామసత్యసఙ్కల్పకృతిత్వ

మాయ్ సఞ్చరిక్కుమ్ సఞ్చారత్తిలే ఎతిరికళ్ తువక్కుణ్డు శస్త్రువెట్టప్ప ట్టి యమాట్టాతపడి సఞ్చరిక్కై (౧) "ప్రహర్తారంశరీరేషు"

(సత్యకామ) అనన్తరమ్ ఆశ్రిత విషయమాయుమ్, ఉపేయవిష యమాయుమ్ ఉపాయవిషయమాయుమిరుక్కుమ్ నాలుగుణఙ్గళుమ్ శొల్లుకిఱతు. నిత్యమాన కామ్యఙ్గళై యుడైయవనెన్నపడి. అతావతు - ఆశ్రితర్కకు భావ్యమాన గుణఙ్గళైయుమ్ విభూతిగళైయుమ్ శొల్లుకిఱతు. కామ్యన్త ఇతి కామాః. ఆశ్రితరక్షణ విషయమాన మనోరథమే కామమెన్నిఱతు. అతు - అప్రతిహతమాయిరుక్కై యెన్నుమామ్.

(సత్యసఙ్కల్ప) అపూర్వమాన భోగ్యఙ్గళై సఙ్కల్పిత్తు అనుభ విక్కుమిడత్తిల్ అమోఘమాయిరుక్కై; (౨) "కాణవా రాయ్" ఎన్నిరుక్కుమవర్ కళుక్కుక్కణ్ణాలే కణ్డనుభవిప్పిక్కైక్కు దేవ మనుష్యాద్యవతార సఙ్కల్పమ్ అప్రతిహతమాయిరుక్కుమెన్నుమామ్,

(కృతిత్వ) ఆశ్రితరపేక్షితమ్ పెఱ్ఱాల్ లాభమ్ తన్నతాయి రుక్కై. (౩) "అభిషిచ్యచలఙ్కాయామ్" ఇవర్ కళుడైయ కర్తవ్యఙ్గళై త్తానేశెట్టుక్కొణ్డు శెయ్కై యెన్నవుమామ్. ఆదికర్మణి క్తిన్నన్తః.

సత్యకామసత్యసఙ్కల్ప శబ్దౌ- ఇహాభావప్రధానౌ. కర్మధారయవృత్తౌవా. సత్యకామత్వమ్- నిత్యభోగ్యవత్త్వమ్; సత్యసఙ్కల్పత్వం- స్వావతార పర్యన్తాఽపూర్వభోగ్య సృష్ట్యాదౌ అమోఘ సఙ్కల్పత్వమ్. కృతిత్వమ్-పరోపకారిత్వమ్. ఆశ్రితరక్షణేన కృతకృత్యత్వంవా. (౪) "నమేపార్థాస్తి కర్తవ్యమ్" ఇత్యుక్తం విహితకర్తవ్యనిరపేక్షత్వంవా; ధర్మసంస్థాపనానుష్ఠానవత్త్వంవా. పరేషాంస్వహితప్రవృత్తేః పూర్వమేవ కర్తుముపక్రాన్త పరహితత్వంవా. స్వేనకృతం సర్వంప్రతిస్వస్యైవశేషిత్వంవా.

(౧) రా. (౨) తి-వాయ్-౮-౫-౨ (౩) రా-బా-౧ (౪) గీ.౩-౨౨

మూ;- కృతజ్ఞతాద్యసఙ్ఖ్యేయకల్యాణగుణగణౌఘమహార్ణవం

(కృతజ్ఞతా) ఒరుకాల్ శరణమెన్ఱ ఉక్తిమాత్రత్తాలేపిన్బు శెయ్యుమ్ కుఱ్ఱమ్ పారాతే అత్తైయే నినైత్తిరుక్కై. ఆశ్రితవిషయత్తిల్ తాన్ శెయ్త నన్ఱైయొழிన్దు అవర్కళ్ శెయ్త నన్ఱైయే నినైత్తిరుక్కై యెన్నవుమామ్. ఆశ్రితర్క్కెల్లామ్ శెయ్తాలుమ్ అత్తైనుణ్ణున్దు అవర్కళ్ శెయ్తతైయొழிయత్తాన్ శెయ్యాత నన్ఱైయే నినైత్తిరుక్కై యెన్నవుమామ్. (౧) "శిరసాయాచతస్తస్యవచనం నకృతంమయా"

(అసఙ్ఖ్యేయకల్యాణ గుణగణౌఘ మహార్ణవమ్) ఎన్నుడైయ మనస్సుక్కుగోచరమాయిరుప్పన శిలకల్యాణగుణఙ్గళ్ శొల్లప్పట్టవిత్తనై. అనుక్తమానగుణఙ్గళ్ ఒరు మహార్ణవత్తిల్ జలపరమాణువుక్కు సఙ్ఖ్యై యుణ్డాకిలాయ్త్తు భగవద్గుణఙ్గళుక్కుమ్ సఙ్ఖ్యైయుణ్డావతు (౨) "వర్షాయుతైర్యస్యగుణానశక్యాః" (౩) "చతుర్ముఖాయుర్యదికోటివక్త్రః"

కృతజ్ఞతా - సకృదఞ్జలికర్తురపి అనుబన్ధిపర్యన్త సంరక్షణాయతత్కృతానుదర్శనమ్; అపసరే సంశ్రితాపేక్షితకరణాయ స్వకృత ప్రత్యాఖ్యానాను దర్శిత్వంవా. (౧) "శిరసాయాచతస్తస్యవచనం నకృతంమయా" ఇతివ్యాహ.

ఆదిశబ్దేన- తత్రతత్ర ప్రసిద్ధా ఆనృశంస్యాదయోగృహ్యన్తే. (౧) "యథా రత్నానిజలధేరసఙ్ఖ్యేయాని పుత్రక" ఇత్యాది స్మరణాయ అసఙ్ఖ్యేయతోక్తిః. అత్రదోషాసంస్పృష్టత్వం కల్యాణగుణయుక్తత్వఞ్చ వదతా నిర్గుణ శ్రుతేః పశుచ్ఛాగోత్సర్గాపవాద నయాభ్యాం దోషరూప విశేష నిషేధపరత్వం సూచ్యతే.

ఉక్తం సర్వస్మాత్పరత్వం స్వసామ్య ప్రదాన పర్యన్తం సౌలభ్యఞ్చ- (౪) "నారాయణ పరంబ్రహ్మ" (౫) "పరంబ్రహ్మపరంధామ" ఇత్యాది శ్రుతిస్మృతి

(౧) రా-యు-౧౨౪-౨౦ (౨) భా-కర్ణ-౮౩-౬౫ (౩) వారాహే-౭౩-౯౪.

(౪) తై-నా-౧౧. (౫) గీ-౧౦-౧౨.

మూ:- పరబ్రహ్మభూతంపురుషోత్తమం శ్రీరఙ్గశాయినమ్

(పరబ్రహ్మభూతంపురుషోత్తమమ్) పరబ్రహ్మశబ్దత్తాలుమ్ పురుషోత్తమ శబ్దత్తాలుమ్ వేదాన్తఙ్గళిలే ప్రసిద్ధమానవన్. పరబ్రహ్మమావతు - బృహత్త్వబృంహణత్వ గుణయోగత్తాలే బ్రహ్మశబ్దవాచ్యత్వమ్. బృహత్త్వమావతు - తాన్ పెరియనాకై. బృంహణత్వమావతు - (౧) "తన్మైయెయొక్కవరుళ్ శెయ్ వర్" ఎన్నుమ్ (౨) "మమసాధర్మ్యమాగతాః" ఎన్నుమ్ శొల్లుకిఱపడియే ఆశ్రితరై తన్నైప్పోలేయాక్కుకై. (౩) "తన్నాక్కివేకొణ్డు తన్మ్ శెయ్యామైయుమ్ కొళ్ళుమ్"; పురుషోత్తమత్వమావతు-(౪) "యస్మాత్క్షరమతీతోఽహమక్షరాదపిచోత్తమః। అతోఽస్మి వేదే లోకేచ ప్రథితః పురుషోత్తమః" ఎన్ఱు సర్వాధికనెన్నుమ్, "పురు-బహు, సనోతి-దదాతీతి-పురుషః" ఎన్నుమ్, సర్వాపేక్షితఫలప్రదనాకైయాలే పరమోదారనెన్నుమ్ శొల్లుకిఱతు.

(శ్రీరఙ్గశాయినమ్) ఇప్పడి శ్రుతిస్మృతికళిల్ కేట్టుప్పోకైయన్ఱిక్కే కణ్ణాలేకణ్డనుభవిక్కలామ్పడి కోయిలిలే కణ్వళర్న్దరుళుకిఱ నీర్మై

సిద్ధప్రకారేణస్థిరీకరోతి (పరబ్రహ్మేతి) యద్యపి(౫)"బ్రహ్మపరిబృఢం సర్వతః" ఇతి నిరుక్తకారవచనాత్ బ్రహ్మశబ్ద ఏవ పరత్వంపదర్శనాయ చ భవతి. తథాప్యౌపచారికప్రయోగవ్యవచ్ఛేదాయ పరశబ్దః,- అత్ర "బృహతి" "బృంహయతి" ఇతి నిరుక్తిభ్యాం వ్యాపిత్వకారణత్వాది సిద్ధావ్యశఙ్కితాన్దోషాన్ పరిహర్తుం భేదశ్రుత్యాద్యర్థగర్భయా భగవద్గీతానిరుక్తయా సమాఖ్యయా విశినష్టి (పురుషోత్తమమితి). అనేన బ్రహ్మశబ్దార్థతయా కుదృష్టివికల్పితప్రకారాన్తరాణి తామసతన్త్రాద్యుక్తవ్యక్త్యన్తరాణి చ వ్యవచ్ఛిద్యన్తే. అస్య చ పఞ్చమ్యాదివిభక్తిత్రయేఽపి సమాసస్సమ్భవతి.

ఏవం సర్వాధికత్వేన అస్మదాదిభిర్దురధిగమస్స్యాదితి శఙ్కాం పరిహర్తుం ద్వాభ్యాం విశేషణాభ్యాం సౌలభ్యకాష్ఠాం వ్యనక్తి (శ్రీరఙ్గశాయినమస్మత్స్వామినమితి). స్వరూపాద్విగ్రహస్య సుఖానుసన్ధేయతయా సౌలభ్యమధికమ్; తస్మాదప్యర్చావతారస్య

---

(౧) తి-మొ-౧౧-౩-౫. (౨) గీ-౧౪-౨ (౩) తి-వాయ్-౩-౯-౪. (౪) గీ-౧౫.

అస్మత్స్వామినం ప్రబుద్ధనిత్యనియామ్య
నిత్యదాస్యైకరసాత్మ స్వభావోహమ్,

చ్చొల్లుకిఱతు (అస్మత్స్వామినమ్) (౧) "కిడన్దతోర్ కిడక్కై" ఎన్గిఱ పడియే కోయిలిలేవన్దు కణ్వళర్న్దరుళుకిఱ వల్లుకాలుమ్ శీలత్తాలుమ్ తమ్మోడు ఎనక్కుణ్డానముఱైయైయుణర్త్తినవరై; (౨) "గుణైర్దాస్యముపాగతః" ఎన్గిఱపడియే. ఇతుక్కుక్కీళ్ కైఙ్కర్యప్రతిసమ్బన్ధియై చ్చొల్లినిన్ఱాయ్, ఇతుక్కుమేల్ కైఙ్కర్యత్తుక్కాశ్రయమాన స్వరూపత్తైచ్చొల్లుకిఱతు. (ప్రబుద్ధనిత్యనియామ్య నిత్యదాస్యైకరసాత్మస్వభావోహమ్) ప్రబుద్ధమాన. నిత్యనియామ్యమాయ్ నిత్యదాస్యైకరసమాయిరుక్కుమ్ ఆత్మస్వభావత్తైయుడైయనాన, నాన్; ఇత్తాల్ స్వాత

భక్తాభిరుత సర్వదేశకాలసన్నిధాయితయా పరవ్యూహాదిభ్యోధికతమమ్; తదా కాష్ఠాప్రాప్తం పరత్వమపి తత్రభక్తోపలభ్యం శాస్త్రాదవసేయమ్; యథోక్తమ్; "సర్వాతిశాయిషాడ్గుణ్యం సంస్థితంమత్ర బిమ్బయోః" ఇతి.

అత్రమనుష్యాణామపి కైఙ్కర్యోద్దేశ్యతయా అవస్థితస్య నిర్భయసేవాదియోగ్యత్వ మస్మత్స్వామిశబ్దాభిప్రేతమ్. యథాహుః- (3) "అర్చ్యస్సర్వసహిష్ణురర్చకపరాధీనాఖిలాత్మస్థితిః" ఇతి. యద్వా - స్వాచార్యసన్తానసేవితత్వేన ప్రీత్యతిశయహేతుత్వమభిప్రేత్య అస్మత్స్వామిశబ్దః. ప్రాచీనరామానుజ ఇవ అహమపి అస్యశీలాదిగుణైర్దాస్యముపాగత ఇతిచభావః. ఏవం కైఙ్కర్య ప్రతిసమ్బన్ధితయా అనుభావ్యంనిర్ధారితమ్.

అథ ఆత్మాభిమానానుగుణ పురుషార్థవ్యవస్థా సిధ్యర్థమనుభవితుః కైఙ్కర్యరస. స్వాత్మనస్స్వరూపావిర్భావదశామాహ (ప్రబుద్ధేతి) (ప్రబుద్ధమ్) ప్రకర్షేణావగతమ్; స్వాధీనస్వార్థకర్తృత్వ భోక్తృత్వ భ్రమవిరహేణ సమ్యగ్దృష్టమిత్యర్థః. నియామ్యత్వదాసత్వే (४) "సస్వరాడ్భవతి" ఇత్యామ్నాతాయాంముక్తిదశాయామప్య

(౧) తిరుమాలై-౨౩. (౨)రా-కి-४-౧౨. (3) ర-స్త-౨-౭४. (४) ఛా-౭-౨౫-౨.

తదేకానుభవస్తదేకప్రియః పరిపూర్ణం భగవన్తం

న్త్ర్యముమ్ విషయాన్తరప్రావణ్యముమ్ ఆత్మవినాశకమెన్ఱై. (తదేకానుభవస్తదేకప్రియః) భగవద్విషయమొన్ఱుమేజ్ఞానత్తుక్కుమ్ విషయమాయ్ భక్తిక్కుమ్ విషయమాకై. ఇత్తాల్ భగవదనుభవహేతువాయిరున్దుళ్ళ పరభక్త్యాదికళై నినైక్కిఱతు.

(పరిపూర్ణంభగవన్తంవిశదతమానుభవేన నిరన్తరమనుభూయ)

నువృత్తే ఇతిజ్ఞాపనాయ ద్వయోరపినిత్యత్వోక్తిః. నిరపేక్షస్వాతన్త్ర్య నిరుపాధికశేషిత్వ ప్రసఙ్గపరిహారాయాపికరసశబ్దః; అత్రఆత్మశబ్దః స్వవిషయః. స్వభావశబ్దో యావదాత్మభావ్యాకారమాహ ఈదృశాత్మస్వరూపమపి (౧) "వ్యతిరేకస్తద్భావభావిత్వాత్" ఇతినయేన పరమప్రాప్యవిశేషణతయా ఫలకోటినివిష్టమనుసన్ధేయమితి వ్యఞ్జయితుమధికోహంశబ్దః.

నిత్యనియామ్యత్వ ప్రబోధకాష్ఠామాహ (తదేకానుభవఇతి) తస్మిన్నేకస్మిన్నేవ ప్రధానతయా ऽనుభవోయథోస్యసతక్తః. ఆవిర్భూత స్వరూపస్యహిభగవదపృథక్సిద్ధవిశేషణతయా తత్ప్రాధాన్యేనైవ స్వానుభవమ్, (౨) "అవిభాగేనదృష్టత్వాత్" ఇత్యసూత్రయత్. నిత్యదాస్యైకరసత్వావిర్భావస్యఫలమాహ (తదేకప్రియఇతి) సఏవప్రధానతయా నిత్యంప్రియోయస్యసః - తదేకప్రియః. నహితద్దాస్యైకరసస్యాస్య (3) "రసోవైసః" ఇత్యాద్యుక్తస్వాభావిక నిరవధికాతిశయరసస్వరూపాత్తస్మాదన్యత్తదానీం ప్రధానతయా స్వాద్యంభవతి. తదేవమనుభావ్యానుభవితారావుక్తౌ.

అథాత్రత్యానుభవాద్వ్యావృత్తమనుభవ ప్రకారమాహ (పరిపూర్ణమితి) అనన్తగుణవిభూతివిశిష్టేస్వరూపే అననుభూతాంశరహితమిత్యర్థః. (భగవన్తమ్) పరా

(౧) బ్రహ్మసూ-3-3-౫౪. (౨) బ్రహ్మసూ-౪-౪-౪ (3) తై-ఆ-౭-౮.

విశదతమానుభవేన నిరన్తరమనుభూయ,
తదనుభవజనితానవధికాతిశయప్రీతికారితా

భగవానైప్పరిపూర్ణమాక విశదతమానుభవత్తాలే ఇడైవిడాతే అనుభవిత్తు. పరిపూర్ణానుభవమాకిఱతు – స్వరూపరూపగుణవిభూతికళెల్లామ్ అనుభవత్తుక్కు విషయమాకై. విశదానుభవమాకిఱతు – ప్రత్యక్షానుభవమెన్నలామ్పడి తత్సమమాయిరుక్కై. అతుతాన్ పరభక్తియలనుభవమ్. విశదతరానుభవమ్ – పరజ్ఞానదశైయిలనుభవమ్. విశదతమానుభవమ్ – పరమభక్తియుక్తనాయనుభవిక్కుమనుభవమ్. నిరన్తరానుభవమాకిఱతు – నడువువిషయాన్తరస్పర్శమన్ఱిక్కే యొఴుకై.

(తదనుభవజనితేత్యాది) అన్ద అనుభవత్తాలే పిఱన్ద ప్రీతియాలే పణ్ణప్పడుమతాయ్ సర్వావస్థైయిలుముచితమానసకలశేషవృత్తియొత్తై

శరాదినిరుక్తప్రకారేణ ఉభయలిఙ్గమ్ తస్మిన్ సామాన్యతస్సర్వాకారవిషయపరోక్షజ్ఞానాత్పరిమితాకారవిషయప్రత్యక్షజ్ఞానాచ్చ వ్యావృత్త్యర్థమాహ (విశదతమానుభవేనేతి) తతోఽప్యపరిచ్ఛిన్నవిషయ సాన్తరప్రత్యక్షాద్వ్యవచ్ఛినత్తి (నిరన్తరమితి) (అనుభవేన అనుభూయ) అనుభవేనవిషయీకృత్యేత్యర్థః. తదనుభవేత్యనేన పూర్వోక్తభగవదనుభవానువాదః.

యద్వా, తచ్ఛబ్దేన భగవదనుభవః పరామృశ్యతే. తస్యానుభవోఽపి స్వయమ్ప్రకాశస్యతస్యైవస్వరూపమ్. ఈదృశోఽయమనుభూయతేమయేతి, అనుకూలతయా భగవదనుభవస్వరూపోల్లేఖాంశేన జనితా ప్రీతిరిహోచ్యతే. తస్యానవధికాతిశయత్వేన ఐశ్వర్యాద్యనుభవజనిత ప్రీతేర్వ్యవచ్ఛేదః. ఈశ్వరేచ్ఛాధీనేపి కైఙ్కర్యే స్వప్రీతికారితత్వోక్తిః, నియోగనైరపేక్ష్యం ప్రీతేః ప్రేరకత్వాతిశయఞ్చ వ్యనక్తి. కారితశబ్దః – ఇహ శేషతాయాం వా, తదేకరతౌ వా; శేషవృత్తిం ప్రతి ప్రయోజ్యకర్తరి కిఙ్కరే వాఽన్వేతవ్యః.

ఉ శేషావస్థోచితా శేష శేషతైకరతిరూప నిత్యకింకరోభవాని;

యుమే పన్ఱినవాఱై యైవడివాకవుడైత్తాయ్, యావదాత్మభావియా యిరుక్కుళ్ళ కైంకర్యత్తుక్కు శయభూతనాక వేణుమ్. అనవధికాతిశయత్వమావతు – యావదాత్మభావియాన కైంకర్యత్తుక్కు అడియా యిరుక్కైయుమ్ పరభక్త్యాదికళిట్కాట్టిల్ అతిశయిత్తిరుక్కైయుమ్. (అశేష) అశేషావస్థైయావతు – అన్తఃపురమెన్న, తిరుచ్చోలై మెన్న, పూఙ్గోయిలై, నీర్ వావి ఇవై ముతలానవైయెన్నుతల్, పరవ్యూహ విభవార్చావతారఙ్గళాకిఱ ఇవై ముతలానఅవస్థైకళెన్నుతల్. (అశేష శేషతైకరతిరూపనిత్యకింకరోభవాని) అశేష శేషతైకరతియాకిఱతు–(౧) "నివాసశయ్యాసన" ఎన్గుమ్, (౨) "శెన్ఱాల్ కుడై యామ్" ఎన్గుమ్,(౩) "యదాయదాహి" ఎన్గుమ్ శొల్లుకిఱపడిమైకళ్.

అశేషావస్థాశబ్దేన సేవ్యస్య భగవతః పరత్వవ్యూహత్వాదయః, సేవకస్య చ ముక్తస్య సదేహత్వవిదేహత్వాదిరూపావస్థాస్సర్వా వివక్షితాః. శేషతా–అత్ర శేషవృత్తిః. అభిమతసర్వశేషవృత్తిషు అప్రతిఘాతమభిప్రేత్య అశేషశబ్దః – స్వామిప్రీత్యర్థత్వావిశేషేణ పరస్పరైకరస్యాత్, పరకృతాపి శేషవృత్తిః స్వకృతేవ భవతీతి భావః. ఈశ్వరస్య చ ముక్తానాఞ్చ స్వచ్ఛన్దానేక దేహపరిగ్రహేణ వా అనన్తగరుడాదివృత్తి సజాతీయకైంకర్యసిద్ధిః. ఆత్మాత్మీయం వా సర్వమశేషశబ్దేనోచ్యతే. తదాతస్య శేషతా – శేషభావ ఏవ. ఏవంవిధాయామశేషశేషతాయామేవ రతిః–ప్రీతిరిచ్ఛా వా, రూపం నిరూపక ధర్మో వా యస్య సః– అశేష శేషతైకరతిరూపః, (నిత్యకింకరో భవాని . ఉత్తరావధిరహిత కైంకర్యసామ్రాజ్యవాన్భవేయమితి భావః. ఏవం న్యాసోపాసనసాధారణాధికారసిద్ధయే ప్రథమం ఫలపరఉత్తరఖణ్డో వివృతః.

---

(౧) స్తో-ర- (౨) ౧-తిరువ-౯౩. (౩) రా-అ-౧౨-౭౮.

స్వాత్మనిత్యనియామ్య నిత్యదాస్యైకరసాత్మస్వభావానుసన్ధాన పూర్వక భగవదనవధికాతిశయస్వామ్యాద్యఖిలగుణగణానుభవజనితానవధికాతిశయప్రీతికారితాశేషావస్థోచితాశేష శేషతైకరతిరూప నిత్య

(స్వాత్మనిత్య నియామ్యేతి) ప్రాపత్తైప్రార్థిత్తార్ కీళ్. ఇతిల్ అనన్యగతిత్వమెన్న; ఆకిఞ్చన్యమెన్న, స్వదోషఖ్యాపనమెన్న, ఇవనైత్తైయుమ్ నిట్టుకొణ్డు ఇఙ్గకైఙ్కర్యత్తినుడైయ సిద్ధ్యర్థమాక త్తిరువడికళిలే శరణమ్పుకుకిఱార్. స్వస్వరూపానుసన్ధాన ప్రీతియాలుమ్ భగవద్గుణానుభవప్రీతియాలుమ్ కైఙ్కర్యస్వరూపకథన ప్రీతియాలుమ్, "స్వాత్మనిత్యనియామ్య" ఎన్ఱుతుడఙ్గి "నిత్యకైఙ్కర్య" ఎన్నుమళవుమ్ శెల్ల ఉక్తత్తై అనుభాషిక్కిఱార్. పారతన్త్ర్యరసత్తాలే స్వరూపానుసన్ధానముమ్ భగవద్వైలక్షణ్యత్తాలే తద్గుణానుభవముమ్ ఉభయానుకూలమాయ్ ప్రీతికారితమాకైయాలే కైఙ్కర్యముమ్ అభిమతమాయిరుక్కుమిఱే.

"అనవధికాతిశయస్వామ్య" ఎన్ఱు - ఔపాధికస్వామిత్వఙ్గళై వ్యావర్త్తిక్కిఱతు. మాతాపితాప్రభృతికళుడైయ స్వామిత్వమ్ ఓరోరక్ష

అథ ఉపాయపరంపూర్వఖణ్డం వివృణ్వన్ తత్రోత్తమపురుషవివక్షిత మాకిఞ్చన్యరూపం ప్రపత్తేర్విశేషాధికారం కార్పణ్యరూపమఙ్గఞ్చవ్యనక్తి (స్వాత్మనిత్యనియామ్యేతి) స్వాత్మశబ్దః - అనుసన్ధాతృస్వరూపపరః. అత్ర శేషశేషిత్వకైఙ్కర్యచిన్తనరసేన తదనువృత్తివాఞ్ఛయా చ పూర్వోక్తస్యైవ పరపురుషార్థస్య విస్తరేణానువాదః - నియామ్యశబ్దః; అత్రభావప్రధానః, అనవధికాతిశయ స్వామ్యమ్ - అనవచ్ఛిన్న సర్వవిషయస్వామిత్వమ్. ఆదిశబ్దేన తథావిధనియన్తృత్వాది సఙ్గ్రహః. ఐశ్వర్యాదిఫలాన్తరాత్కాదాచిత్క భగవత్కైఙ్కర్యాచ్చ వ్యావృత్త్యర్థం నిత్యకైఙ్కర్యశబ్దః.

కైఙ్కర్యప్రాప్త్యుపాయభక్తి తదుపాయసమ్యక్ జ్ఞానతదుపాయ సమీచీనక్రియా తదనుగుణసాత్త్వికతాస్తిక్యాది సమస్తాత్మగుణవిహీనః,

---

ణఙ్గళుక్కు ఉపాయ్ ఒరునాళిలే ముడియువుమ్ కడవతాయిరుప్పతు. అఙ్గనన్ఱిక్కే, ఇన్దస్వామిత్వమ్ సర్వరక్షణఙ్గళుక్కు ముఱుప్పాయ్ సత్తా ప్రయుక్తమాయిఱే యిరుప్పతు. స్వామిత్వప్రయుక్తమాన గుణఙ్గళై చ్చొల్లిన్ఱు క్కీఴిల్ చూర్ణైయిలే. అవఱ్ఱుక్కడియాన స్వామిత్వత్తై యడియాకచ్చొల్లుకిఱతిఙ్గు. కైఙ్కర్యప్రాప్త్యుపాయభూతభక్తియాకిఱతు - పరభక్తి,

(తదుపాయసమ్యక్ జ్ఞాన) సమ్యక్ జ్ఞానమాకిఱతు - జీవపరమాత్మయాథాత్మ్య విషయమాయ్, అనవరతభావనారూపమామ్బడి వక్ష్యమాణజ్ఞానమ్. (తదుపాయసమీచీనక్రియా) సమీచీనక్రియైయావతు - ఆత్మయాథాత్మ్యజ్ఞానత్తై యుడైత్తానతాయ్ త్రివిధపరిత్యాగయుక్తమానకర్మయోగమ్. (తదనుగుణసాత్త్వికతాస్తిక్యాదిసమస్తాత్మగుణవిహీనః) కీఴ్చ్చొన్నకర్మయోగఙ్గళుక్కు అనుగుణమాయ్ సత్త్వోత్తరప్రధానమాయ్, (౧) "శమోదమస్తపశ్శౌచం క్షాన్తిరార్జ

(ఉపాయభూతేతి) చ్విప్రత్యయరహితప్రయోగేణ మోక్షప్రదత్వం భగవద్భక్తేః స్వభావప్రాప్తమితివ్యజ్యతే. భక్తిశబ్దః - ఇహ వేదాన్తోదిత సపరికరభక్తియోగపరః. జ్ఞానక్రియాశబ్దాభ్యామ్ జ్ఞానకర్మయోగౌ వివక్షితౌ. తయోస్సమ్యక్త్వం యథావస్థితసకలాఙ్గోపసంహారవత్త్వమ్. జ్ఞానయోగమన్తరేణాపి కర్మయోగేణైవ ఆత్మావలోకనపూర్వకభక్తియోగాధికారారోహణస్య భగవద్గీతాభాష్య ప్రపఞ్చితస్య అధికారివిశేషనియతతయా తదనాదరేణ అత్ర స్వారసికక్రమనిర్దేశః.

(సాత్త్వికతా) (౨) "నిత్యసత్త్వస్థః" ఇత్యుక్తసత్త్వనిష్ఠతా. తస్యాః ఫలమాస్తిక్యాదిగుణజాతమ్. అవస్థాభేదే సతస్యా హేతుశ్చ (3) "అమానిత్వమదమ్భిత్వమ్"

---

(౧)   (౨) గీ ౨ ౪౫,   (3) గీ-౧౩-౭

దురత్తరానన్త తద్విపర్యయ జ్ఞానక్రియానుగుణా
ఽనాది పాపవాసనామహార్ణవాన్తర్నిమగ్నః,

వమేవచ। జ్ఞానమాస్తిక్యమ్ " ఎన్గిఱపడియే ఆస్తిక్యపర్యన్తమాన గుణఙ్గళాలుమ్ అమానిత్వాదికళుమాన సమస్తాత్మగుణఙ్గళాల్ విహీననాయిరుక్కై.

(దురత్తరేత్యాది) ఇతుక్కు-క్కీళ్ (౧) "అకిఞ్చనః" ఎన్గిఱ పడియే తమ్ముడైయ ఆకిఞ్చన్యత్తైచ్చొన్నార్. ఇతుక్కు మేలే (౨) "అహమస్మ్యపరాధానామాలయః" ఎన్గిఱపడియే స్వదోషఖ్యాపనమ్ పణ్ణుకిఱార్. కడక్కవరితాయ్ అవధియిన్ఱిక్కే-క్కిడ చ్చొన్న కర్మజ్ఞానఙ్గళుక్కు విపరీతమాన జ్ఞానవృత్త్యాదికళుక్కనుగుణమాయ్ అనాదియాయిరున్దుళ్ళ పాపవాసనైయాకిఱ పెరుఙ్గడలిలే యాழ్న్దుకై; పాపవాసనై యాకిఱతు - పాపత్తాలేవన్దవాసనైయాతల్, పాపత్తుక్కు హేతువాన వాసనైయాతల్.

(౩) "దయాసర్వేషు భూతేషు" ఇత్యాద్యుక్తాత్మగుణాన్తరసఙ్గ్రహాయసమస్తశబ్దః. ప్రపత్త్యపేక్షితజ్ఞాన విశ్వాసాదేస్త్విహానప్రతిషేధః. ఏవముపాయాన్తర తదుపాయపరమ్పరాహానిరుక్తా.

అథపూర్వంపశ్చాచ్చఉపాయప్రతిబన్ధకాఽఉపాయపరమ్పరాన్వయమాహ (దురుత్తరేతి) దురుత్తరత్వమ్ - భగవత్సఙ్కల్పమన్తరేణ సనకాదిభిరపిలఙ్ఘయితుమశక్యత్వమ్. తచ్ఛబ్దేన-పూర్వోక్తసమ్యగ్జ్ఞానాదిపరామర్శః. విపర్యయశబ్దః-అత్రవిపరీతపరః, సచజ్ఞానాదిషుత్రిష్వన్వీయతే. త్రయాణాంహేతుః - పాపవాసనా. బీజాఙ్కుర న్యాయసూచనాయ అనాదిశబ్దః. పాపానాంవాసనా - సజాతీయపాపాన్తరారమ్భరుచిహేతుభూత స్వభావవిశేషః. పదూర్మిసఙ్కులత్వాది విపక్షయా మహార్ణవత్వనిరూపణమ్.

(౧) స్తో-౯- (౨) అహి-సం-౩౭-౩౦. (౩) వి-పు-౩-౮-౩౫

తిలతైలవద్దారువహ్నివత్, దుర్వివేచస్త్రిగుణక్షణ
క్షరణ స్వభావాఽచేతన ప్రకృతివ్యాప్తిరూప

(తిలతైలవదిత్యాది) పాపవాసనైయిలే అకప్పడుకై క్కడియాన ప్రకృతియాల్ వన్ద స్వరూపతిరోధానత్తైచ్చొల్లుకిఱతు. (తిలతైలవద్దారువహ్నివద్దుర్వివేచ) ప్రకృత్యాత్మవివేకమ్ పణ్ణుమిడత్తుచ్చిల రాల్ పిరియవనుసన్ధిక్కవరితెన్ను మిడత్తుక్కు ఇరణ్డుదృష్టాన్తమ్ శొల్లుకిఱార్. విరకిలెయుమవనాయ్ శక్తనుమాయిరుక్కుమవన్ పిరిక్కుమతిత్తే, ఎళ్ళిలెణ్ణెయుమ్, అరణియిలే అగ్నియుమ్. ఇప్పడిజ్ఞానవాసనైయాలుమ్ భగవత్ప్రసాదత్తాలుమ్ ప్రకృతియైయుమ్ ఆత్మావైయుమ్ పిరియ అనుసన్ధిక్కుమతొழியయ అల్లాతార్క్కు ప్పిరియవనుసన్ధిక్క అరితాప్పడియితే ప్రకృతియిలే ఆత్మా తిరోహితమాయ్ క్కిడక్కిఱపడి. (౧)"దారుణ్యగ్నిర్యథాతైలంతిలేతద్వత్పుమానపి। ప్రధానేవస్థితోవ్యాపీ చేతనాత్మాత్మవేదనః" ఎన్నక్కడవతిత్తే.

(త్రిగుణక్షణక్షరణస్వభావ) సత్త్వరజస్తమస్సుకళైయుమ్ సతత పరిణామిత్వజ్గళైయుమ్ స్వభావమాకవుడైత్తాయ్. (అచేతనప్రకృతి

ఏవం విధస్యపాపస్య ఆత్మతిరోధాయకత్వ ప్రకారమాహ (తిలతైలవదితి) దృష్టాన్తద్వయేన(౧)"దారుణ్యగ్నిర్యథాతైలంతిలే తద్వత్పుమానపి। ప్రధానేవస్థితో వ్యాపీ"ఇతివచనంస్మార్యతే. అల్పజ్ఞైః పృథగ్జ్ఞాతుమ్, అయోగిభిః పృథగ్ద్రష్టుమ్, అనీశ్వరైః పృథక్కర్తుమశక్యతయా దుర్వివేచత్వోక్తిః.

చతుర్దశాధ్యాయోక్తగుణత్రయబన్ధకత్వ ప్రకారజ్ఞాపనాయ త్రిగుణశబ్దః. అనుకూలపరిణతేః క్షణమప్యవస్థాపయితు మశక్యత్వ మభిప్రేత్యాహ (క్షణక్షరణ స్వభావేతి)(౨)"అచేతనాపరార్థాచ నిత్యాసతతవిక్రియా। త్రిగుణాకర్మిణాం క్షేత్రం ప్రకృతేరూపముచ్యతే ॥ వ్యాప్తిరూపేణ సమ్బన్ధస్తస్యాశ్చపురుషస్యచ। సహ్యనాది రనన్తశ్చ పరమార్థేననిశ్చితః" ఇతిపరమసంహితోక్తమచేతన ప్రకృతివ్యాప్తిశబ్దై

(౧) వి-పు-౨-౭-౨౮. (౨) పరమసంహి-౨.

మూ:- దురత్యయ భగవన్మాయా తిరోహితస్వప్రకాశః, అనా
ద్యవిద్యాసఞ్చితాఽనన్తాశక్యవిస్రంసనకర్మపాశప్రగ్రథితః,

వ్యాప్తిరూప) జడరూపమాన ప్రకృతియిలే అవర్జనీయమాయిరున్దుళ్ళ సమ్బన్ధత్తైయుడైత్తాయ్. (దురత్యయభగవన్మాయా తిరోహితస్వప్రకాశః) (౧) "దురత్యయా" ఎన్గిఱపడియే కడక్కవరితాయ్, "మమ మాయా" ఎన్గిఱపడియే సర్వేశ్వరనాలే బన్ధిక్కప్పడుమతాయ్, (౧) "మాయాన్తుప్రకృతింవిద్యాత్" ఎన్గిఱపడియే మాయాశబ్దవాచ్యైయా యిరున్దుళ్ళ ప్రకృతియాలేమఱైక్కప్పట్ట ఆత్మప్రకాశత్తైయుడైయనాయ్,
(అనాద్యవిద్యాసఞ్చితాఽనన్తాఽశక్యవిస్రంసన కర్మపాశప్రగ్రథితః) అనాదియానవజ్ఞానత్తాలే తిరట్టప్పట్టతాయ్, అసఙ్ఖ్యేయమాయ్ ఎన్ఱుమ్ విడుగరోడువాశియఱ ఒరువరాలుమ్ అవిழ్క్క శక్యమన్ఱిక్కే

ర్దర్శితమ్. ప్రకృతౌ వ్యాప్తిరనుప్రవేశః. ప్రకృతేర్వ్యాప్తిస్సర్వతస్సమ్బన్ధః. అశ్రితస్యేవ తత్సమ్బన్ధస్యాపి విచిత్రసృష్ట్యుపయోగిత్వావిశేషాత్ మాయాతో వ్యాప్తిః. "దురత్యయభగవన్మాయా" ఇత్యనేన (౧) " మమమాయాదురత్యయా" ఇతి పదత్రయసూచనమ్.

యద్యప్యాత్మస్వరూపం నిత్యస్వప్రకాశమ్. తథాపితస్య భగవచ్ఛేషత్వాది విశిష్టాకారగోచర ధర్మభూతజ్ఞాననిరోధమభిప్రేత్య తిరోహితస్వప్రకాశ ఇత్యుక్తమ్. స్వస్వరూపతిరోధానవచనేన "భగవత్స్వరూపతిరోధానకరీమ్" ఇత్యాద్యుక్తమప్యుపలక్ష్యతే; ప్రకృతేస్తిరోధాయకత్వం కర్మోపాధికమ్. కర్మచ - భోగైః, తత్తత్ప్రతిపదోక్తప్రాయశ్చిత్తైర్వానిశ్శేషయితు మశక్యమిత్యభిప్రాయేణాహ (అనాద్యవిద్యేతి). అత్రఅవిద్యాశబ్దేన - అజ్ఞానమ్, దేహాత్మభ్రమాదికఞ్చగృహ్యతే. తస్యాశ్చ కర్మహేతుత్వం రాగద్వేషద్వారా; (౨) "యద్వృత్తిహ్యాకల్ప" ఇత్యాదిప్రక్రియయా అనాద్యవిద్యాసఞ్చితత్వేన అనన్త్యాత్, ప్రత్యేకంప్రాబల్యాచ్చ భగవద్వ్యతిరిక్తై

---

(౧) గీ-౭-౧౪. (౨) వై- స్త-౬౧.

మూ.- అనాగతానన్తకాల సమీక్షయాప్య దృష్ట
సన్తారోపాయః, నిఖిలజన్తుజాతశరణ్య

యిరుప్పుళ్ళ పుణ్యపాపరూపమాన కర్మమాకిఱకయిఱ్ఱాలే (౧) "పుఱమ్ ఱోలెట్టికొణ్డు" ఎన్గిఱపడియే కట్టుణ్డవనాయ్. ఇవ్వళవాల్ - అపరాధానామాలయత్త్వమ్ శొల్లిఱ్ఱాయిత్తు. "వాసనామహార్ణవాన్తర్నిమగ్నః" ఎన్నుమ్ "భగవన్మాయాతిరోహితస్వప్రకాశః" ఎన్నుమ్, "కర్మపాశప్రగ్రథితః" ఎన్నుమ్ శొల్లుకైయాలే వాసనాకార్యమ్ స్వరూపతిరోధానస్వరూపమాన వజ్ఞానమాయ్, తత్కార్యమ్ కర్మమాయిరుక్కిఱపడి శొల్లుకిఱతు.

(అనాగతానన్తకాలసమీక్షయాప్యదృష్టసన్తారోపాయః) ఆకైయాలే ఇతుక్కు మున్బారాలే మేలుమ్ ముడివిన్ఱిక్కే యిరుక్కుళ్ళ కాలపరమ్పరైకళిలైయుమ్ పార్త్తాలుమ్ కాణప్పడాతేయిరుక్కుళ్ళ సంసారోత్తరణోపాయత్తై యుడైయనాయిరుక్కుళ్ళనాన్.

(నిఖిలజన్తుజాతశరణ్య) ఇప్పడి అనుకూలర్గళిలొన్ఱు మిన్ఱిక్కే ప్రతికూలర్గళిల్ తలైనిన్ఱిక్కే జననమాత్రయోగికళాన సకలజన్తుక్కళుక్కుమ్

రక్షక విస్రంభస్థత్వమ్. (౨) "జలపతి సాత్తితాః పూర్వం పరమేణస్వలీలయా। తేనైవ మోచనీయాస్తే నాన్యైర్మోచయితుం క్షమాః" ఇత్యాద్యుక్తసూచనాయ కర్మణః పాశత్వరూపణమ్. (ప్రగ్రథితః) దృఢనిబద్ధః. (౩) "నాభుక్తం క్షీయతే కర్మ" ఇతి హి స్మర్యతే.

ఉక్తప్రతిబన్ధభూయస్త్వయా, (౪) "త్వత్పాదకమలాదన్యత్" ఇత్యాద్యుక్తప్రకారేణ కాలాన్తరేష్వసాధారణ్యాన్తరసహస్రసాధనానాం ప్రాజ్ఞ్యేన ప్రతిషేధయతి (అనాగతేతి) వక్ష్యమాణ శ్రీమన్త్రన్యాసాధారణత్వాభిప్రాయం ఫలితం (౫) "సర్వస్య శరణం సుహృత్" (౬) "దీనానాం దానవానాఞ్చ" (౭) "సర్వలోకశరణ్యాయ" (౮) "విభీషణో వా సుగ్రీవ యది వా రావణస్స్వయమ్" ఇత్యాది ప్రసిద్ధం స్వసఙ్గ్రహం పయోక్తం స్వభావమహా (నిఖిలజన్తుజాతశరణ్యేతి).

(౧) తి-వాయ్-౫-౧-౬. (౨) (౩) బ్రహ్మకై-౧-౨౬-౬-౭౦,
(౪) ౧-జత- (౫) సు-బా- (౬) రా-యు-౧౮-౧౫ (౭) రా-యు-౧౮-౩౫.

మూ;- శ్రీమన్నారాయణతవచరణారవిన్దయుగళం శరణమహం ప్రపద్యే;

శరణాగరణార్హనానవనే !; ఇత్తాల్ ఎనక్కుమ్ శరణవరణార్హనెన్తుకరుత్తు. "అఖిలజగత్స్వామిన్" ఎన్రాప్పోలే "అస్మత్స్వామిన్" ఎన్తుమ్. (శ్రీమన్) పూర్వవృత్తమ్‌హారాతే విషయీకరిక్కుమ్బడి అరుకేయిరున్దు శేర్ప్పారు ముణ్డు. (నారాయణ) ఇజ్జన్తుక్కళ్ విముఖరానకాలత్తిలుమ్ సత్తైయైనోక్కిక్కొణ్డుపోన్దవనల్లరో?; ఆక, అరుకేయిరున్దపిరాట్టియై ప్పార్త్తుం రక్షిత్తరుళ వేణుమ్. దేవరీరై ప్పార్త్తాలుమ్ రక్షిక్కవేణుమెన్నపడి. (తవచరణారవిన్ద యుగళం శరణమహం ప్రపద్యే) పరమకారుణికరాన దేవరీరుడైయతాయ్ సర్వసులభమాయ్ నిరతిశయభోగ్యమాయ్ ఒన్తుక్కొన్తు ఉపమానమామ త్తొళ్ళియ వేణుఉపమానమిన్తిక్కేయిరున్దతిరువడికళైయే ఉపాయమాక అధ్యవసిక్కిఱేన్.

హిరణ్యగర్భాదీనాముపిసజ్గ్రహాయనిఖిలశబ్దః. తేపిహికర్మాధీన జన్మభాగితయా ఇత్తవః. (౧) "పశుర్మనుష్యః పక్షీవా యేచవైష్ణవసంశ్రయాః । తేనైవతే ప్రయాస్యన్తి తద్విష్ణోః పరమంపదమ్" "ఏతన్నిష్ఠస్యమర్త్యస్యముక్తిర్హస్తస్థితాసదా । తత్పఙ్క్తిస ఏవాపిముక్తిమేష్యన్తినైధ్రువమ్" ఇత్యాద్యర్థముక్తి ప్రేత్యజాతశబ్దః. సచ అత్రగుణ ప్రధానతయా అన్వితవ్యః వ్రాతపరః.

పూర్వఖణ్డపదక్రమానుసారేణ శ్రీమదిత్యాదీనిపదాని. శ్రీమచ్ఛబ్దేన-(౨) "లక్ష్మ్యాసహహృషీకేశః" ఇత్యాద్యుక్తం సూచ్యతే. సర్వశరణ్యత్వోపయిక సమ్బన్ధగుణవిశేషాది ప్రదర్శనాయ నారాయణశబ్దః. కృపోత్తమ్భకత్వాతిశయాదౌచిత్యాచ్చ చరణ గ్రహణమ్. ఉపాయదశాయామపి భోగ్యత్వసూచనాయ అరవిన్దత్వరూపణమ్ శరణ శబ్దః - ఇహోపాయపరః.

ఉత్తమపురుషవిభక్తితాధికారివిశేషవ్యఞ్జనాయ అహంశబ్దః. అధికారవిశేషాము పాయాన్తరేషునిరాశః. ప్రత్యవాయభయాదిదానీముపాయేభ్యః పరతః, శరణ్యాగుణ విశేషాదతిశఙ్కానిర్ముక్తః, సంసారేదోషదర్శనాత్ పరిత్యక్త ప్రయోజనాన్తరతమ

---

(౧) భరద్వాజస్మృతిః. (౨) లక్ష్మీ-౫౭-౧౮

మూ;- ఏవమవస్థితస్యాప్యర్థిత్వమాత్రేణ

(ఏవమవస్థితేత్యాది) ఉపాయవరణానన్తరమ్ అర్థిత్వమాత్రత్తాలే తమక్కుదాస్యరసత్తై త్తన్దరుళవేణుమెన్గిఱ మహావిశ్వాసత్తైనున్నిట్టుక్కొణ్డు ప్రాప్యత్తైప్రార్థిక్కిఱార్; (ఏవమవస్థితస్యాపి) ఉక్తప్రకారత్తిలే నిన్ఱవెనక్కుమ్. అతావతు - * అపరాధానామాలయనాయ్, అకిఞ్చననాయ్క్కొణ్డు దేవరీర్ తిరువడికళైయే ఉపాయమాకప్పఱ్ఱినవెనక్కుమెన్ఱపడి. (అర్థిత్వమాత్రేణ) విరోధివర్గత్తిలుపేక్షైయాతల్, ప్రాప్యత్తిల్ త్వరైయాతలిన్ఱిక్కేయిరుక్క, ప్రాప్యత్తిల్ నిరపేక్షనాయిరాతే అపేక్షిత్తమాత్రత్తాలే.

పాయః. పరమపురుషార్థసఙ్గాత్ ప్రార్థనాన్వితభరన్యాసోద్యతశ్చేతిభావః. (శరణం ప్రపద్యే) ఉపాయతయాఆశ్రియామి. "అకిఞ్చనోఽనన్యగతిరహం శ్రీమతినారాయణే స్వాత్మరక్షాభరంనిక్షిపామి" ఇత్యుక్తంభవతి.

అత్ర సవిశేషణనారాయణశబ్దేన విరోధిభూయస్త్వ ప్రాప్యగౌరవోపాయలాఘవాదిమూలశఙ్కానిరాసహేతవః శరణ్యాకారావివక్షితాః. అథతత్ఫలితం సోపసర్గధాతూక్తమ్,(౧)"రక్షిష్యతీతి విశ్వాసాదభీష్టోపాయకల్పనమ్।గోప్తృత్వవరణంనామ స్వాభిప్రాయనివేదనమ్" ఇతివిభజ్యనిర్దిష్టముఙ్గద్వయమ్. "ప్రార్థనామాత్రసన్తుష్టోజన్తోర్యచ్ఛతివాఞ్ఛితమ్। ఇతి నిశ్చిత్యభగవత్ప్రార్థనాశరణాగతిః" ఇత్యుక్తప్రకారవిశేషోపలక్షితప్రకారివైశిష్ట్యాభిప్రాయేణాహ (ఏవమితి).

"ఏవమవస్థితస్య" ఇత్యనేన అధికారవైగుణ్యం విరోధిభూయస్త్వఞ్చపూర్వవాక్యోక్తమేవ శరణ్యగుణప్రకర్షవ్యఞ్జనాయ అనూదితమ్. (అర్థిత్వమాత్రేణేతి) ఉపాయలాఘవోక్తిః;అభ్యుదయప్రార్థనావాక్యమాత్రమపి(౨)"నేహాభిక్రమనాశోఽస్తి" ఇతిన్యాయాదన్తతఃకార్యకరమితిభావః. అథవా అత్రసకృత్కర్తవ్యభరన్యాసలక్షణతయా సద్యస్సర్వాభీష్టసిద్ధిః.

---

(౧) ల-త న్త్రే-౧౭-౭౦ (౨) గీ-౨-౪౦.

మూ;- పరమకారుణికోభగవాన్ స్వానుభవప్రీత్యోప

నీతైకాన్తికాత్యన్తిక నిత్యకైఙ్కర్యైకరతిరూప

(పరమకారుణికోభగవాన్) ఎన్నుడైయసాంసారికమాన దుఃఖత్తైక్కణ్డు (౧) "భృశంభవతిదుఃఖితః" ఎనిఅపడియే మిక వుమ్ పొఱుక్కమాట్టాత స్వభావత్తైయుడైయనాయ్, అత్తోజ్జీవనత్తుక్కు హేతువానజ్ఞానశక్త్యాదికళాల్ పరిపూర్ణనాయిరున్దుళ్ళ దేవరీర్. ఇవ్విశేషణఙ్గళిరణ్డుమ్ అర్థనామాత్రత్తాలే పురుషార్థప్రదనాకైక్కు హేతుశొల్లుకిఱతు.

మేల్ అపేక్షితన్దన్నైచ్చొల్లుకిఱతు. (స్వానుభవప్రీత్యోపనీతైకాన్తికాత్యన్తికకైఙ్కర్యైకరతిరూప) తన్నుడైయ అనుభవప్రీతియాలే యుణ్డావతాయ్, ఒరుపడిప్పట్టు ముడివిన్ఱిక్కేయిరున్దుళ్ళ కిఙ్కరస్వభావత్తైప్పణ్ణియిరుక్కిఱ ఆశైయైయుడైవాకవుడైత్తాయిరున్దుళ్ళ,

---

"స్వానుభవప్రీత్యా" ఇత్యాదినా ప్రాప్యగౌరవప్రకాశనమ్. ఉక్తైర్హేతుభిస్సమ్భవన్తీంశఙ్కామపాకర్తుం "పరమకారుణికోభగవాన్" ఇతిసులభత్వపరత్వ సూచకపదద్వయోక్తిః. ఈదృశస్యహి సర్వవిరోధినివర్తనార్హతా. సమర్థస్యనిర్దయత్వే దయాళోశ్చఅసమర్థత్వే శరణ్యత్వంనస్యాదితి తత్సిద్ధ్యర్థముభయోక్తిః. స్వానుభవేత్యత్రస్వశబ్దః - పరమాత్మవిషయః. (ఐకాన్తికత్వమ్) అనన్యవిషయత్వమ్. (ఆత్యన్తికత్వమ్) ఇహఫలాన్తరోపాధిక నివృత్తిరహితత్వమ్. అతఏవ పశ్చాదావతాకాలమనువర్తమానత్వంవా. దాస్యకిఙ్కరతాశబ్దా - ఇహవృత్తిపరా. రతిశబ్దేన - విశ్వాసస్యమహత్త్వరూపప్రకారోభిప్రేతః. ప్రార్థనాశబ్దస్య ఇచ్ఛామాత్రేపి ప్రయోగసమ్భవాత్, తద్వ్యావృత్త్యర్థం "తదేకోపాయతాయాచ్ఞా" ఇత్యుక్తయాచనారూపత్వంవ్యఞ్జయితుం ద్వికర్మకఃప్రయోగః.

(౧) రా-అ-

మూ. నిత్యదాస్యం దాస్యతీతి విశ్వాసపూర్వకం భగవన్తం నిత్య
కైఙ్కర్యం ప్రార్థయే. తవానుభూతిసమ్భూత ప్రీతికారిత
దాసతామ్ । దేహి మే కృపయా నాథ న జానే గతిమన్యథా ॥

(నిత్యదాస్యం దాస్యతీతి విశ్వాసపూర్వకమ్) యావదాత్మభావియాన దాస్యత్తై త్తన్దరుళ వేణుమెన్గిర మహావిశ్వాసత్తై మున్నాకక్కొణ్డు (భగవన్తం నిత్యకైఙ్కర్యం ప్రార్థయే) † పూజ్యనాన సర్వేశ్వరనై క్కుఱిత్తు నిత్యకైఙ్కర్యత్తై ప్రార్థిక్కిఱేన్. దాస్యమెన్నుమ్ కైఙ్కర్యమెన్నుమ్ పర్యాయమ్.

(తవానుభూతీత్యాది) తమ్ముడైయ పాశురత్తాలే ప్రాప్యత్తై ప్రార్థిత్తారకీర్; ఇతిల్ ఐతిహాసికర్ ప్రార్థిత్త పాశురత్తాలే ప్రార్థిక్కిఱార్, ఎన్దప్పాశురత్తుక్కు ఈశ్వరనిరఙ్గుమెన్న అతిమాతపడియాన తమ్ముడైయ ప్రాప్యత్వరైయాలే. (తవానుభూతిసమ్భూత ప్రీతికారితదాసతామ్ దేహి మే కృపయా నాథ న జానే గతిమన్యథా । సర్వావస్థోచితాశేష శేషతైకరత్యస్య ప్రార్థితప్రదానసామర్థ్యం కైఙ్కర్యప్రతిసమ్బన్ధినస్తస్య ఉభయలిఙ్గత్వఞ్చ జ్ఞాపయితుం భగవన్తమిత్యుక్తమ్. అస్మిన్వాక్యే ప్రాతికూల్యవర్జనస్య చ ఆనుకూల్యసఙ్కల్పస్య చ అర్థసిద్ధత్వమవగన్తవ్యమ్.

ఉక్తప్రకారసాధ్యసాధనరూపమర్థద్వయం వ్యాఖ్యేయక్రమేణ సుఖప్రతిపత్త్యర్థమైతిహాసికశ్లోకద్వయేన స్వవాక్యయమానేన సఙ్క్షిప్యాహ (తవేతి) యద్యపి ప్రథమశ్లోకేపి పూర్వార్ధే ఫలముపాటీయతే. తథాప్యసౌ దేహీత్యుక్తప్రార్థనాప్రాధాన్యాదుపాయపరః. అత్ర దాసతాశబ్దేన దాసవృత్తిర్వివక్షితా. దాసభావమాత్రస్య చ నిత్యసిద్ధత్వేన సాధ్యత్వాయోగాత్. (మే) అనన్యప్రయోజనస్య అనన్యోపాయస్య చ. "కృపయా నాథ" ఇతి పదాభ్యాం గుణవిశేష సమ్బన్ధవిశేషవిశిష్టస్య ఉపాయభావ ఇతి వ్యజ్యతే. నాథశబ్దో హి - "నాథ్యతే" ఇతి

---

† కల్యాణగుణఙ్గళుక్కెల్లామ్ ఊర్బవాయాన జ్ఞానశక్త్యాదిగుణఙ్గళాలుమ్ తన్నైయే ఆశ్రయిత్తునిఱ్ఱమ్ పెఱుమ్బడియాన సర్వేశ్వరనై.

మూ:- సర్వావస్థోచితాऽశేష శేషతైక రతి స్తవ। భవే
యం పుణ్డరీకాక్షత్వమేవైవం కురుష్వమామ్ ॥

తైకరతి స్తవ । భవేయం పుణ్డరీకాక్షత్వమేవైవం కురుష్వమామ్) ఉన్ను
డైయ అనుభూతియాలేయుణ్డాన ప్రీతియాలే పణ్ణప్పట్టదాస్యత్తై త్తరు
ళవేణుమ్. రుచిక్కుమేల్పాడవిన్ఱియిలేయిరుక్క ఎనక్కు ఇత్తలైయిల్
దుర్గతియైయొక్కణ్డు ఇరఙ్గినవిరక్కత్తాలుమ్ అనర్జనీయమాన సమ్బన్ధత్తా
లుమ్ ఇప్ప్రకారమొప్ఱియవేణు ఎనక్కు ఓరుపాయమఱికిఱిలేన్.

(సర్వావస్థోచితా శేష శేషతైకరతి స్తవ) ఇద్దాస్యత్తుక్కడియాన ప్రీతియు
మెనక్కుణ్డామ్పడి దేవరీరే కటాక్షిత్తరుళవేణుమెన్గిఱార్. దేవర్ తిరువడి
కళిలే సర్వావస్థోచితమాయిరున్దుళ్ళ సర్వశేషత్వత్తైయొన్ఱైయుమే పఱ్ఱి
యిరున్దుళ్ళ ప్రేమత్తైయుడైయనాకవేణుమ్. (పుణ్డరీకాక్ష) ఇప్ప్రియత్తై
(౧)"జితన్తే పుణ్డరీకాక్ష" ఎన్గిఱపడియే రుచిజనకమానవిశేషకటాక్షత్తాలే

వ్యుత్పత్త్యర్థార్థం ప్రార్థనీయేస్వామినిరూఢః. (నజానే గతిమన్యథా) ఉక్తప్రకారా
త్ప్రపత్తిమాత్రవశీకార్యాత్ త్వత్తోన్యథాభూతం మదర్థముపాయం సర్వశాస్త్రపరా
మర్శేపి నపశ్యామి. దేవతాన్తరాణాం సాక్షాన్మోక్షప్రదత్వాభావాత్. మోక్షోపాయ
తయా చోదితస్య త్వదుపాసనస్య మయాదుస్సాధత్వాచ్చేతిభావః. యద్వా -
అన్యథేత్యనేన త్వయ్యాదాతరీతి వివక్షితమ్.

ఏవం ప్రార్థితే కైఙ్కర్యరూపే పురుషార్థే (శేషితి శబ్దోక్తం) హే త్వం
కిం విశింషన్ స్వాభీష్టప్రదానే స్వప్రయత్నాన్తరనైరపేక్ష్యశ్చాపేక్షతే (సర్వేతి)
సర్వావస్థాశబ్ద శేషతాశబ్దా పూర్వోక్తార్థా; తత్తద్దశాయాం స్వామ్యభిమత ప్రకార
పరః - ఉచితబ్ధః. (౨) "జాయమానం హి పురుషమ్" (౩) "కృపామయమపాఙ్గస్తే
సకృన్మయి నిపాతయ" ఇత్యాద్యుక్తేన సత్త్వోన్మేషహేతునా కటాక్షవిశేషేణ మామేవం
కురుష్వేత్యభిప్రాయేణోక్తమ్ (పుణ్డరీకాక్షేతి). అత్ర పుణ్డరీకపదమ్ - రక్తామ్భోజ
పరమ్. యద్వా "పుణ్డరీకం పరన్ధామ" ఇత్యాదినిరుక్తేనానేన నామ్నా పరమపదవా
సినః పరచరణం ప్రార్థ్యత ఇతి సూచ్యతే. త్వదితరాశక్యేస్మిన్నర్థే త్వయి చ నిర

(౧) ౧-జితన్తే (౨) భార-శాన్తి-౩౬౭. (౩) విష్ణుధర్మే.

మూ:- ఏవమ్భూతతత్త్వయాథాత్మ్యావబోధతదిచ్ఛారహితస్యాపి

పణ్ణియరుళవేణుమ్. (త్వమేవైవంకురుష్వమామ్) ఎన్ఱ్కీఴ్ఒరుసహకా ర్యాన్తరత్తైయపేక్షియాతే సర్వాపేక్షితఙ్గళుక్కుమ్ దేవరీరైయేపార్త్తి రుక్కుమెన్నై దేవరీరే ఇప్పడి పణ్ణియరుళవేణుమ్. (ఏవమ్భూతేతి) ఉమ్ముడైయపక్కలపేక్షితత్తైత్తరుకైక్కు ప్రాప్యత్తినుడైయ యథాజ్ఞాన ముమ్ తద్రుచియుమిన్ఱిక్కేయిరుక్క, ఉమ్ముడైయ అపేక్షితత్తైత్తరు కైక్కు ముతలేతెన్న, ఇప్పాశురత్తైచ్చొన్నమాత్రత్తిలే ఇతైచ్చొన్న వాక్యత్తినుడైయ తాత్పర్యత్తిలే ఎన్నుడైయమనస్సునిష్ఠమాప్పడి దేవరీరే పార్త్తరుళవేణుమెన్గిఱార్. (ఏవమ్భూతతత్త్వయాథాత్మ్యావ బోధ, జీవస్వరూపమెన్న, పరస్వరూపమెన్న; ప్రాప్తిఫలమానకైఙ్క ర్యమెన్న ఇవఱ్ఱినుడైయ యథాజ్ఞానమిన్ఱిక్కేయిరున్దతేయాకిలుమ్.

శేషోపాయేకిమీదృశభరన్యాసరూపవ్యాజాతిరిక్తమప్ర్యయత్నే నేత్యభిప్రాయేణాహ (త్వమేవేతి). (త్వమ్) సర్వజ్ఞస్సర్వశక్తిః పరమకారుణికః. (మామ్) ఆకిఞ్చన్యా దనన్యగతిత్వాదర్థిత్వశాలినంమాం. ఇతిలోర్థాత్స్వరిహదేహీకురుష్వేతి పరస్మైపదాత్మనే పదాభ్యాంస్వస్యభగవతశ్చయథార్హంక్రియాఫలాన్వయస్సూచ్యతే. నన్విహశరణ్యశరణా గతితత్ఫలవిశేషనిర్ధారణపూర్వకాఫలకామనాహి అధికారివిశేషణమ్. నపునస్త ద్వతఇవ తథావిధతద్వచనమాత్రమిత్యత్ర (౧) "అనిచ్ఛన్నప్యేవమ్" ఇతిశ్లోకోక్త పరిహారేణ సప్రశ్రయంప్రతివక్తి (ఏవమ్భూతేతి). తదిచ్ఛేతి - ఇచ్ఛావిషయత్వేన పరామృశ్యమానార్థత్వాత్, తత్త్వశబ్దః - ఇహపురుషార్థపరః. పురుషార్థవిశేషనిష్క ర్షాయ జీవాత్మపరమాత్మతత్త్వపరో వా. అవబోధేచ్ఛా వా తదిచ్ఛేత్యుచ్యతే. తదా పురుషార్థేచ్ఛావిరహః, కైముత్యాత్సిధ్యతిః శ్రియఃపతేస్తవప్రసాదాదద్యసాధికారోస్మిః నిరధికారత్వేపిలబ్ధవ్యాజేనత్వయా శేషపూరణంకార్యమితిద్యోతయితుమపిశబ్దః. ఏవ

మూ;- ఏతదుచ్చారణమాత్రావలమ్బనేన ఉచ్యమానార్థ పర
మార్థ నిష్ఠం మేమనస్త్వమేవాద్యైవకారయ ॥

(తదిచ్చారహితస్యాపి) అతిలేశచ్చైయిన్ఱి కేయుదన్దతే యాకిలుమ్;(ఏత దుచ్చారణమాత్రావలమ్బనేన) ఉక్తమానపాశురత్తినుడైయ ఉచ్చారణమాత్రత్తైయేపఱ్ఱాశాకక్కొణ్డు, (ఉచ్యమానార్థపరమార్థనిష్ఠం మే మనః) ఇతిలేశోల్లప్పడానిన్ఱుళ్ళ అర్థత్తినుడైయ యాథాత్మ్యత్తిలే నిష్ఠమామ్పడి ఒరుకై మ్ముతలిన్ఱికేయిరుక్కుమవెన్నుడైయ † చపలస్వభావమాన మనస్సై. (త్వమేవాద్యైవకారయ) సహకారినిరపేక్షరాన దేవరీరేవిళమ్బియాతపడి ఇప్పోతేపణ్ణియరుళవేణుమ్.

మధికార వైకల్యమఙ్గవైకల్యమఙ్గివైకల్యఞ్చ అనాదృత్యోక్తమ్ (ఉచ్చారణమాత్రేతి) వైషమ్యదోష ప్రసఙ్గపరిహారహేతుస్తవసిద్ధ ఇత్యభిప్రాయేణ అవలమ్బనశబ్దః. ఉచ్యమానార్థః ఉపాయోపేయరూపః. ఏతచ్ఛబ్దోప్యత్ర తద్విషయః. అన్యతరవిషయత్వేపి తదితరస్యార్థాత్సిద్ధిః. పరమార్థనిష్ఠత్వమ్ - అజ్ఞానసంశయవిపర్యయరహితవ్యవసాయానువృత్తిమత్త్వమ్. (మే) (౧) "మేసకృదుచ్చారో భవతి" (౨) "సకృదుచ్చారితంయేన" (౩) "భవశరణమితీరయన్తి" ఇత్యాద్యుక్తవచనమాత్రధనస్యత్వదాయత్తసర్వసిద్ధేః. (మనః) (౪) "చఞ్చలంహిమనఃకృష్ణ" (౫) "మనోదుర్నిగ్రహంచలమ్" (౬) "బన్ధాయవిషయాసఙ్గి" ఇత్యాద్యుక్తదోషమపిహృషీకేశేనత్వయా అనుగృహీతానాం సమ్యఙ్మననసాధనమ్; శరణ్యస్యాపేక్షణీయాన్తరాభావమాత్మనస్త్వరాతిశయఞ్చవ్యనక్తి.

† నిస్తవానిల్లా ప్రమాథియాన.

మూ:- అపారకరుణామ్బుధే? అనాలోచితవిశేషాశేషలోకశరణ్య?

(అపారేత్యాది) ఇప్పడి అపేక్షితమ్ శెయ్కైక్కు హేతువాన అత్తైయిల్ స్వభావఙ్గళైయరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (అపారకరుణామ్బుధే) కరై † యిఱన్దుళ్ళ కృపాసముద్రమానవరే!, కరుణైయాకిఱతు-పరదుఃఖాऽసహిష్ణుత్వమ్. అతుఅపరిచ్ఛేద్యమాకైయాలే సముద్రమాకచ్చొల్లుకిఱార్; అతుక్కు అపారత్వమాకిఱతు (౧) "వ్యసనేషుమనుష్యాణాంభృశంభవతిదుఃఖితః" ఎన్గిఱపడియే ఆశ్రితరళవిన్ఱియేమనుష్యసామాన్యత్తిలుమ్పన్దైయుకై. ఇత్తాల్ ఎన్నళవుమ్ వరవెళ్ళమ్కోత్త తన్గిఱార్

(అనాలోచితవిశేషాశేషలోకశరణ్య) జన్మత్తాల్ వన్దతాళ్వో[illegible]

(త్వమేవాద్యైవచేతి) కారయేత్యనేన ప్రపత్త్యావపి స్వస్య ప్రయోజ్యకర్తృత్వమ్, అధ్యాత్మశాస్త్రైరాచార్యముఖేన ఆన్తర్యామితయాచ భగవతః ప్రయోజకకర్తృత్వఞ్చ ప్రకాశ్యతే. అవికలప్రపత్తియోగస్యాపి భాష్యకారస్య ఇదంవాక్యమ్, వికలప్రయోగాణామస్మాకమపి శరణ్యానుకమ్పయాక్షిప్రముపాయప్రవృత్తిః స్యాదితిఖ్యాపనార్థమ్.

[illegible] అథకారోపాయ ఫలప్రదానేషుయథార్థముపయుక్తాన్ భగవతః ప్రసాదోత్పాదకాన్ ప్రథమం సర్వోపయోగిగుణవిశేషప్రకర్షమాహ (అపారేతి) స్వస్మిన్నపి వ్యాప్తిముఖ్రేవేత్య అపారత్వోక్తిః.

తత్ఫలితం స్వేనాప్యాశ్రయణీయత్వముఖ్రేవేత్యాహ (అనాలోచితేతి) జాతిగుణాదినికర్షానాదరేణ సర్వైశ్శరణత్వయా వరణీయేత్యర్థః. అనేనప్రపత్తేస్సర్వాధి

---

† కడన్ద

(౧) రా.

మూ:- ప్రణతార్తిహర! ఆశ్రితవాత్సల్యైకమహోదధే!

ఙ్గళెన్న; గుణత్తాలుమ్ జ్ఞానత్తాలుమ్ వన్దతాழ் వేఱుబ్బట్టవర్గళెన్న, ఇబ్భేదఙ్గళొన్ఱైయుమ్ పారాతేయిరున్దతేకుడియాక ఎల్లార్కుమ్ శరణవరణార్హనానవనే! ఇత్తాల్ కీழ் చొన్న కృపాకార్యమాన సర్వలోకశరణ్యత్వమ్ శొల్లిఱ్ఱు. (ప్రణతార్తిహర) ఉక్తమానకృపైయైయుమ్ శరణ్యతైయైయుమనుసన్ధిత్తు తిరువడికళిలే తలైశాయ్త్తారుడైయ ఇడర్ఫుకళై త్తీర్క్కుమవనే. (ఆశ్రితవాత్సల్యమహోదధే) అన్ఱీన్ఱ కన్ఱినుడైయ మలత్తై స్వయమ్ప్రయోజనమాకప్పోక్కుమ్ ధేనువైప్పోలే ఆశ్రితరుడైయ దోషత్తై దేవరీరే తన్ పేఱాక†ప్పోక్కుకైయాకిఱ ఇస్స్వభావమ్ అనుసన్ధాతాక్కళుక్కు ప్పరిచ్ఛేదిక్కవొణ్ణాతాయిరుక్కుమ్ పెరుమైయైయుడైయవనే! "మహోదధే" ఎన్ఱు - ఉక్తమానకరుణామ్బుధియిట్టాట్టిల్ మిகుతియైచ్చొల్లుకిఱతు.

కారత్వం దర్శితమ్. కారుణికోపి యది విషమస్స్యాత్, సమోపి యది నిర్ఘృణస్స్యాత్ న తదా సర్వశరణ్యస్స్యాదితి తదర్థముభయోక్తిః.

శరణాగతిసమనన్తరలక్షణీయా గుణా ఆహ (ప్రణతార్తిహర, ఆశ్రితవాత్సల్యైక మహోదధే) ఇతి. ప్రణతాః ఇహ ప్రకృష్టప్రహ్వీభావయుక్తాః ప్రపన్నాః. తేషాం తత్తదభిమతాలాభ నిమిత్తామార్తిం హరతీతి-ప్రణతార్తిహరః. అనేన తు - ప్రపత్తేః సకలఫలప్రదత్వం చ సూచ్యతే. ప్రణతశబ్దస్య ప్రహ్వమాత్రపరత్వే తదార్తిహరణాదల్ప ప్రయత్న ప్రసాద్యత్వం ప్రకాశ్యతే. వాత్సల్యేన గుణాన్తరతిరస్కారమభిప్రేత్య ఏకశబ్దః.

† పోక్కుకైయాకిఱ'

మూ:- అనవరతవిదితనిఖిల భూతజాతయా
థాత్మ్య! సత్యకామ! సత్య సఙ్కల్ప!

(అనవరతేత్యాది) సర్వకాలముమ్ అఱియప్పట్టిరున్దుళ్ళ సకలభూతజాతఙ్గళినుడైయ ఉణ్మైయైయుడైయవనే! ఇత్తాల్ స్వతస్సర్వజ్ఞరాన దేవరీర్క్కు ఎన్నుడైయ తణ్మైయై నానఱివిక్క వేణ్డావిఱేయెన్నై. (సత్యకామ) నిత్యమాన కామఙ్గళైయుడైయనానవనే! ఇత్తాల్, ఆశ్రితరుడైయ అపేక్షితఙ్గళైక్కొడుక్కైక్కడియాన అవాప్తసమస్తకామత్వమ్ శొల్లుకిఱతు.

(సత్యసఙ్కల్ప) అమోఘసఙ్కల్ప. అపూర్వఙ్గళైసఙ్కల్పిత్తుక్కొడుక్కుమిడత్తిల్ అవైతప్పాతిరుక్కై.

యేన సర్వజ్ఞోఽప్యవిజ్ఞాతేవ స్వతన్త్రోఽప్యస్వతన్త్ర ఇవ చ స్యాత్. కారుణ్యాదిసద్భావేఽప్యజ్ఞస్య అపూర్ణస్య అశక్తస్య చ నిరపేక్షరక్షకత్వం న స్యాత్; అతస్తత్సిద్ధ్యర్థం గుణత్రయమ్ - అనవరతేత్యాదిభిరుచ్యతే.

అనవరతనిఖిలశబ్దాభ్యాం జ్ఞానస్య కాలతో విషయతశ్చ నిస్సఙ్కోచత్వోక్తిః. మమ అనిష్టనివర్తనేష్టప్రాపణోపయోగివ్యాధికారాదిషు కిఞ్చిదపి కదాచిదపి త్వయాఽజ్ఞాతం నాస్తీతి భావః. నచ తవ, మాదృశాకిఞ్చన పరిత్యాగ హేతుభూతం పూర్వోపకార ప్రత్యుపకారాది ప్రయోజనాన్తరసాపేక్షత్వం గుణవైకల్యం వా కదాచిదప్యస్తి. అతో మద్రక్షణేన స్వగుణాన్ సంరక్షేత్యభిప్రాయేణాహ (సత్యకామేతి) నిత్యభోగ్యానన్తకల్యాణగుణాది విశిష్టేత్యర్థః. సఙ్కల్పమాత్రసాధిత జగత్సృష్ట్యాదేస్తవ మద్రక్షణేఽపి న హి సఙ్కల్పాతిరిక్తం సమ్పాదనీయమిత్యభిప్రాయేణాహ (సత్యసఙ్కల్పేతి) అమోఘసఙ్కల్పేత్యర్థః. త్వయైవ ఖ్యాపితం ప్రపన్నవిషయం త్వద్వ్రతం న కైశ్చిదపి ప్రతిహన్తుం శక్యమితి చ భావః.

మూ:- ఆపత్సఖ ? కాకుత్స్థ ? శ్రీమన్నారాయణ ?

(ఆపత్సఖ) ఆః పత్తుక్కు-త్తుణైయానవనే ! తన్నాల్ వన్ద ఆపత్తుక్కుమ్ పిఱరాల్ వన్ద ఆపత్తుక్కుమ్ తుణైయాకై యెన్ఱియు రక్షకరాన దేవరీర్ క్కై విట్టవళవిలుమ్ దేవరీరే తుణైయాకప్పణ్ణిలాయిరుక్కై. (కాకుత్స) నమ్మాల్ వన్ద అనర్థత్తుక్కుమ్ నామే తుణై యెన్ఱుమిడమ్ ఎఙ్గేయ్ కణ్డోమెన్న ; కకుత్స్థ వంశ ప్రసూతరాన దేవరీరాచరిత్తవర్థస్సో. (౧) "వధార్హమపి కాకుత్స్థః కృపయాపర్యపాలయత్" ఎన్నక్కడవదిఱే.

(శ్రీమన్) దేవరీరుపేక్షిత్తాలుమ్ దేవరాల్ విడవొణ్ణాతపడి అరుకేయిరున్దు శేరవిడువాళుమున్డాన్తు. ఇత్తాల్, అరుకేయిరుక్కిఱ పిరాట్టియైప్పార్త్తు రక్షిత్తరుళవేణుమెన్తై. (నారాయణ) అవళ్ తానే శిల

ఉక్తగుణవర్గహేతుకద్రౌపదీగజేన్ద్రాది సంరక్షణప్రకారాన్తరద్వారా స్వస్యాప్యాపత్ప్రశమనాయ ఉద్ఘాటయతి (ఆపత్సఖేతి) ఆపది సఖా భవతీత్యాపత్సఖః. సఖైవ ప్రీతి విశ్వాసగోచరః, సంరక్షకశ్చేతి భావః. తదేతత్ నిషాదవానరరాక్షస సర్వజాతి సులభేసకృత్ప్రపన్న సంరక్షణవ్రతిని సర్వలోకశరణ్యే విషయవాసనామాత్ర సంస్పృష్టజఙ్గమస్థావరజన్తుజాతే అవతారవిశేషే సువ్యక్తమిత్యభిప్రాయేణాహ (కాకుత్స్థేతి) అనేన, (౧) "వధార్హమపి కాకుత్స్థః కృపయాపర్యపాలయత్" ఇత్యాదివచనమపి స్మార్యతే.

అస్యసాపరాధేష్వప్యాశ్రితేషు నిగ్రహాసమర్థతానివారికయా సహధర్మచారిణ్యా నిత్యయోగమాహ (శ్రీమన్నితి) పరహితేష్వపి స్వార్థప్రవృత్త్యనుగుణస్సమ్బన్ధాదివిశేషం వ్యనక్తి (నారాయణేతి). ఇదఞ్చ పదద్వయం వ్యాఖ్యేయగతివిశిష్టసిద్ధో

(౧) రా-సు-

మూ:- పురుషోత్తమః శ్రీరఙ్గనాథ?

తిరుక్కుమ్ కొల్లిలుమ్(౧)"ఎన్నడియార్ అదు శెయ్యార్" ఎన్నుమ్ దేవరోడు ఒక్కాన సన్నన్నత్తైప్పార్ త్తుక్కి త్తరుళ వేణుమ్ (పురుషోత్తమ) అర్థిప్పార్కై (౨) "ఉదారాః" ఎన్నుమ్ దేవరీషడైయ ఔదార్యత్తైప్పార్ త్తు రక్షి త్తరుళ వేణుమ్.

(శ్రీరఙ్గనాథ) కీర్చొన్న స్వభావఙ్గళ్లామ్ శాస్త్రఙ్గళిలే కేట్టు పోకామే ప్రత్యక్షిక్కలామ్పడియన్తో దేవరీర్ కోయిలిలేనన్దు కణ్వళర్ న్దరుళుకిఱతు.

పాయోపేయ ప్రకాశకమ్; నారాయణశబ్దవాచ్యజగత్సృష్ట్యాదికజ్ఞాతదోషనివృత్త్యర్థంపఞ్చదశాఖ్యాయోక్తం శాస్త్రప్రాప్తం పరత్వరూపం వైలక్షణ్యంసమాఖ్యాతి (పురుషోత్తమేతి) పురుసనోతీతి పురుశబ్దవ్యుత్పత్త్యాబహు పదేషూత్తమత్వంవా వివక్షితమ్ స్వాశ్రితేభ్యః స్వాత్మానమపిసవిభూతికం దదాతీతి.

సర్వాపేక్షితసాధకసేవానుగుణంసౌలభ్య కాష్ఠాంసూచయతి (శ్రీరఙ్గనాథేతి) ఉక్తఞ్చార్చావతారం ప్రస్తుత్య భగవతాశౌనకేన;— (౩) "తామర్చయేత్తాం ప్రణమేత్తాంయజేత్తాం విచిన్తయేత్। విశత్యపాస్తదోషస్తు తామేవ బ్రహ్మరూపిణీమ్" ఇతి.

శ్రీపౌష్కరేతు అర్చావతారస్యోపాయ విరోధివర్గనివర్తకత్వమపి దర్శితమ్, (౪) "సన్దర్శనాదికస్యాచ్చపుంసాం సద్యూథ చేతసామ్। దువాసనాకుబుద్ధిశ్చకుతర్కశ్చాకునిశ్చయః। దుహేతుశ్చకుభావశ్చనాస్తికత్వంలయంప్రజేత్" ఇతి. స్థానవిశేషోప్యత్ర సేవకానాం సత్త్వోన్మేషహేతుత్వాభిప్రాయేణోపాత్తః స్వయంవ్యక్తసైద్ధవైష్ణవరూప భగవత్క్షేత్రవాసినామపిసలవిశేషః ప్రదర్శితః, శ్రీసాత్వతే (౫) "దుష్టేన్ద్రియవశాచ్చిత్తంసృణాంయత్కలుషీకృతమ్। తదన్తకాలేసంశుద్ధింయాతినారాయణాలయే" ఇతి.

---

(౧) పెరి-తి-౪-౯-౨. (౨) గీ-

మూ;- మమనాథ నమోస్తు తే

ఇతి శ్రీ భగవద్రామానుజ విరచితే గద్యత్రయే

శ్రీరఙ్గగద్యం సమ్పూర్ణమ్.

(మమనాథ) కోయిలిలేవన్దు కణ్వళర్న్దరుళుకిఱతు ఎఙ్కళ్ ముఱైయై ఉణర్త్తుకైక్కాక యెన్గిఱార్. (నమోస్తుతే) ముఱైయై యుణర్న్దార్క్కు అపేక్షితమాయ్ స్వరూపానురూపమాన పురుషార్థత్తైయపేక్షిత్తుత్తలైక్కట్టుకిఱార్. (౧) "ఉన్ఱనక్కాయినియ్యుమ్హోఙ్గళ్ యాయ్" ఎన్నక్కడవతిఱే. దేవరీర్క్కు శేషమానవివ్వాత్మవస్తు దేవరీర్క్కు భోగ్యమాయ్త్తలైక్కట్టవేణుమ్.

పెరియవాచ్చాన్పిళ్ళై తిరువడికళే శరణమ్.

పెరియవాచ్చాన్పిళ్ళై యరుళిచ్చెయ్త,

శ్రీరఙ్గగద్యవ్యాఖ్యానమ్

ముఱ్ఱిఱ్ఱు.

తతోఽపి, స్వాచార్యపరమ్పరాచిర సేవాజనిత ప్రసాదాతిశయాత్స్వదోషానాదరేణస్వస్యైవం విధావస్థాప్రదత్వేన ప్రార్థితపూరణానుగుణతామభిప్రేత్యాహ (మమనాథేతి) స్వాపేక్షితసిద్ధ్యర్థంయాచనీయఃస్వామీ-నాథః. ఏవమభిముఖీకృతేరఙ్గనాథేప్రకృతోపాయస్య భరన్యాసరూపం ప్రదానాంశందమయన్త్యాదివృత్తాన్తేషు శరణాగతివిషయతయా ప్రసిద్ధేన భగవచ్ఛాస్త్రోక్తస్థూలసూక్ష్మాది యోజనావతా నమశ్శబ్దేన నిగమయన్ ప్రయుజ్యమానస్యోపాయః త్వచ్ఛేషతయైవస్వక్రియతామిత్యభిప్రాయేణాహ (నమోస్తుత ఇతి).

---

(౧) తి-వాయ్-౧౦-౧౦-౭.

యాద్వా, అత్ర పరత్ర చాపేక్షితం నిర్మమత్వసంపూర్తం కైఙ్కర్యం సమశ్నబ్ధా భిప్రేతమ్; అస్త్వితి చాశాసనమ్. (తే) ఇత్యత్ర ప్రకృత్యంశేన ప్రాప్యత్వ ప్రాపకత్వ శేషిత్వాదిశాలితయా నిరుపాధికసమః ప్రయోగయోగ్యత్వ మభిప్రేతమ్. చతుర్థీచాత్ర తాదర్థ్యపరా ఇదమేవవాక్యమావర్త్యమానం పృథగ్ద్వోక్తస్య ప్రతివచ విస్తారస్య సఙ్గ్రహోపి భవతి. సూత్రాదిష్వివ ప్రయోజన ప్రసక్తే సతి ఆవృత్తేరభి యుక్తసమ్మతత్వాత్.

తత్రాయమర్థః;- మత్ప్రపన్నస్యతే యథామనోరథం మత్కైఙ్కర్యం భవ త్వితి తదేవం రహస్యత్రయోక్త శరణ్యశరణాగతి తత్ఫలవిశేషాస్సన్దర్శితాః

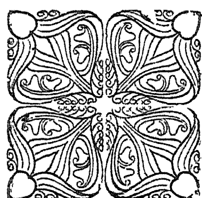
యదత్ర సఙ్గ్రహేణోక్తమనుక్తమపికిఞ్చన బృహద్గద్యాధికారే తద్వ్యక్తం ప్రత్యవమృశ్యతామ్॥

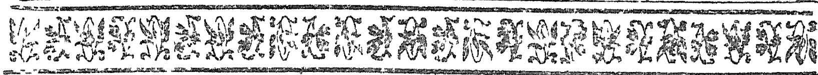
కవితార్కికసింహ సర్వతన్త్రస్వతన్త్ర

శీమద్వేదానాచార్యకృతం

శ్రీరఙ్గగద్యవ్యాఖ్యానం

సంపూర్ణమ్.

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః.

శ్రీవైకుణ్ఠగద్యప్రారమ్భః

మూ;- యామునార్యసుధామ్భోధిమవగాహ్య యథామతి ।
ఆదాయ భక్తియోగాఖ్యం రత్నం సన్దర్శయామ్యహమ్.

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః.

శ్రీవైకుణ్ఠగద్యవ్యాఖ్యానప్రారమ్భః.

భాష్యకారర్ తమ్ తిరువుళ్ళక్కరుత్తిలుళ్ళతియిట్టనర్థమ్ పనై నిన్ఱ్ జ్ఞ్పోతే తమ్మళవిలే పర్యవసిక్కైయన్ఱిక్కే కల్పకవృక్షచ్ఛాయైపోలే పరోపకారార్థమాక ఉపాయోపేయఙ్గళై అనుష్ఠిప్పానెన్ఱు సహోపదేశమ్ పణ్ణుకిఱార్ శ్రీవైకుణ్ఠగద్యత్తిల్ ; పెరియగద్యత్తిల్, సామాన్య

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః.

అథ శ్రీవైకుణ్ఠగద్యవ్యాఖ్యానమ్.

అనయోర్గద్యద్వితయోక్తగమనికయైవ శ్రీవైకుణ్ఠగద్యమపిగతార్థప్రాయమ్; తయోస్స్వానుష్ఠానోక్తిముఖేన శిష్యాణాంకృతమపి తస్మిన్నవ్యపదేశముఖేనేతి విశేషః

తత్రయదాదావపఠ్యతే- "యామునార్యసుధామ్భోధిమవగాహ్య యథామతి ।
ఆదాయ భక్తియోగాఖ్యం రత్నం సన్దర్శయామ్యహమ్" ఇతి.

ఇహాసౌభక్తియోగశబ్దః స్వయమ్ప్రయోజన భగవదనుసన్ధానపరః. అస్య ధాతత్వప్రాప్తమేవ తత్పాదామ్బుజద్వయప్రపత్తేరన్యం నమేకల్పకోటి సహస్రేణాపి సాధనమస్తీతిమన్వాన ఇతివక్ష్యమాణవిరోధాత్. అత ఏవ ప్రత్యహామాత్యో

భగవద్విషయమాక అవరై నోక్కి స్వప్రార్థనైయాక వరుళిచ్చెయ్
తార్. శ్రీరఙ్గగద్యత్తిల్ సౌలభ్యత్తుక్కెల్లైనిలమాన పెరియపెరుమాళ్
విషయమాక అవరై నోక్కి స్వప్రార్థనైయాక వరుళిచ్చెయ్ తార్.
ఇతిల్ పరత్వత్తుక్కెల్లైనిలమాన శ్రీవైకుణ్ఠనాథన్ విషయమాక ప్పిఱ
రై నోక్కి క్కర్తవ్యోపదేశమ్ పణ్ణుకిఱార్.

శ్రీభాష్యత్తిల్, లోకత్తిలే దురాచారముపాయమెన్బార్, దేవ
తాన్తరోపాసనమ్ ఉపాయమెన్బార్, దేవతైయైయొఴియ కేవలకర్మమ్
ఉపాయమెన్బార్, కేవలజ్ఞానముపాయమెన్బార్, కర్మజ్ఞానసముచ్చ
యమ్ ఉపాయమెన్బారాయ్క్కొణ్డు వేదవాక్యఙ్గళై వికల్పిక్కిఱ బాహ్య
కుదృష్టికళై నిరసిక్కైక్కాక నీఙ్గళ్ శొల్లుకిఱ వాక్యఙ్గళుక్కు ప్పొరుళ్
నీఙ్గళ్ శొల్లుకిఱపడియన్ఱు; యుక్తికళిరున్దపడియాలుమ్ ప్రమాణఙ్గ
ళిరున్దపడియాలుమ్ కర్మజ్ఞాన సహకృతైయాన భక్తియే ఉపాయమెన్ఱు
శొల్లుకిఱవితువేపొరుళెన్ఱు సాధిక్కవేణ్డుకైయాలే ప్రపత్తియుమ్ ఉళ్ళే
సూచితమాయ్ క్కిడక్కచ్చెయ్తేయుమ్, భక్తియిలేనోక్కాక ఉప
పాదిత్తరుళినార్.

ఇవ్వళవాలే దుశ్శకైయాన భక్తియే ఉపాయమెన్ఱు భ్రమిత్తు
మన్దమతికళ్ భయప్పడామైక్కుమ్, అన్దభక్తితన్నుడైయ సిద్ధిక్కుమ్ పురు
షార్థసిద్ధిక్కుమ్ చరమమాన ఉపాయమ్ ప్రపత్తియెన్నుమిడత్తై ఉపపా
దిత్తరుళినార్ పెరియగద్యత్తిలే. భక్తిసాద్గుణ్యత్తుక్కుమ్ ప్రపత్తియే
వేణుమెన్ఱు ప్రపత్తివైభవమ్ శొన్న విన్వళవాలే "ప్రపత్తియుమ్ అఙ్గమ్,
స్వతన్త్రోపాయమ్ భక్తియేయో ?" ఎన్ఱు శఙ్కైపిఱవామైక్కాకవు
శకమాయ్ స్వరూపానురూపమాయ్ నిరపేక్షమాయ్ స్వతన్త్రమాన

ఉపాయమ్ ప్రపత్తియెన్నుమిడత్తై వెళియిట్టార్ శ్రీరఙ్గగద్యత్తిల్. ఇతిల్ ఇప్పడి ఉపాయనిష్కర్షమ్ పణ్ణినపిన్బు ఇవ్వుపాయప్రాప్యమాన దేశవైభవత్తైయుమ్, అద్దేశాధిపతియాయ్ అనుభావ్యమాన అవ్వస్తు వైభవత్తైయుమ్, అవ్వస్తువైభవానుభవజనితమాన కైఙ్కర్యత్తైయుమ్ శ్రోతాక్కళుక్కు రుచిపిఱక్కుమ్బడియాక వరుళిచ్చెయ్తు ఇవ్వర్థ త్తిల్ రుచియుడైయ భాగ్యవాన్గళ్ ఇప్పేఱుపెఱ్ఱు వాఴ్వతెన్ఱు ఉపా యాంశత్తై సఙ్కుచితమాకవనువదిత్తు ఉపేయాంశత్తై ప్పరక్కవరుళి చ్చెయ్తు తలైక్కట్టుకిఱార్.

ఇప్ప్రబన్ధమ్ ఇఱు చూర్ణైయాయ్, అతిల్ ముతల్ చూర్ణైయాలే శరణ్యమాన వస్తువినుడైయ స్వరూపరూపగుణవిభూతివైలక్షణ్యత్తైయు మనుసన్ధిత్తు ఇతుక్కెతిర్ త్తట్టాన తన్నుడైయ వైలక్షణ్యత్తైయు మను సన్ధిత్తు ఇప్పడియిరున్దుళ్ళ వెనక్కు అవ్వస్తువైప్పెఱుకైక్కు ఉపాయమ్ ప్రపత్తియేయొఴియ వేఱిల్లైయెన్ఱఱుతియిట్టు, అవనుడైయ సౌశీల్యాది కళై ప్పఱ్ఱాశాక అవన్ తిరువడికళిలే శరణమ్పుకువానెన్గిఱార్. ఇర ణ్డామ్చూర్ణైయిల్ ఫలత్తుక్కు సకృదేవ అమైన్దిరుక్కచ్చెయ్తేయుమ్ వేఱొన్ఱిల్ మనస్సుకవలైపోకామైక్కుమ్ తనక్కు కాలక్షేపార్థమా కైక్కుమాక నిత్యానుసన్ధానమ్ పణ్ణువానెన్గిఱతు.

మూన్ఱామ్ చూర్ణైయిల్ ఇవ్వుపాయనిష్ఠనానవనుక్కు ఫల ప్రాప్తిక్కుఱుప్పాన అర్చిరాదివర్త్తియేపోయ్ ప్రకృతిమణ్డలత్తై క్కడ క్కుమ్బడియైయుమ్, కడన్దాల్ శెన్ఱు ప్రవేశిక్కుమ్ నిత్యవిభూతివైభవత్తై

మూ;- స్వాధీనత్రివిధచేతనాఽచేతనస్వరూపస్థితిప్రవృత్తిభేదం

యుమ్, దేశప్పెరుమైయుమ్, అజ్గుళ్ళవఱ్ఱాలజ్గళైయుమ్ అప్పడి ఉల క్షితమాన దేశత్తిల్ † ఒల్ కుడైయనాయ్చ్చిమాఱుమ్ తానుమా యెఴున్దరుళియిరుక్కుమ్ ఇరుప్పైయుమ్, అవర్ కళాలే పరిచర్యమాణ నాయిరుక్కుమ్ శ్రీవైకుణ్ఠనాథనైయుమ్, అన్గాయిచ్చియారుక్కు అను భావ్యమాన అవయవసౌన్దర్యత్తైయుమ్, దివ్యాభరణవర్గత్తైయుమ్ ఇవ ర్కళై క్కాత్తుప్పిడిమాన దివ్యాయుధవర్గత్తైయుమ్ ఇప్పఴుదా యత్తైక్కొణ్డను భవిత్తుక్కైజ్కర్యమ్ పణ్ణుకిఱ సూరిపరిషత్తైయుమ్, అవర్ కళాలే సేవ్యమాన నాయెఴున్దరుళియిరుక్కుమ్ ఇరుప్పైయుమ్ అనుసన్ధిత్తు ఇప్పడి ర్కళై నామ్ ఎప్పోతు పెఱువతెన్ఱనుసన్ధిత్తు మనోరథానుగుణమాక ప్పెఱ్ఱు కిట్టి నిత్యకైజ్కర్యమ్ కొణ్డరుళవేణుమెన్ఱు ప్రార్థిత్తు ఆత్మసమ ర్పణమ్ పణ్ణువానెన్గిఱతు.

నాలామ్చూర్ణైయిల్ ఇవనపేక్షానుకూలమాక అవనాలే స్వీకృత నాయ్ కొణ్డు అనుకూలవృత్తియై పణ్ణియిరుప్పానెన్గిఱతు; అఞ్జామ్ చూర్ణైయిల్ పెరుజ్గాలమిఴన్దవిఴవృత్తిర అనన్యపరనాయ్ ఇమైయాత కణ్ణనాయ్ క్కొణ్డు సదాదర్శనమ్ పణ్ణిక్కొణ్డిరుక్కుమిరుప్పై చ్చొల్లు కిఱతు. ఆఱామ్చూర్ణైయిల్ అవన్ ఇవనై వినపిక్కుళిరక్కటాక్షిత్తు త్తిరువడికళై త్తలైయిలే వైక్క, అడిశూడుమరశాయ్ స్వారాజ్యధుర న్ధరనాయిరుక్కుమిరుప్పై చ్చొల్లుకిఱతు.

అతిల్ ముతల్చూర్ణైయాలే "స్వాధీన" ఎన్ఱుతుడజ్గి "నారా యణ" ఎన్ఱళవాక చేతనాఽచేతన విలక్షణస్వరూపత్తైయుమ్ స్వరూ పానుగుణమాన గుణజ్గళైయుమ్ శొల్లుకిఱతు. "స్వాధీన" ఎన్గిఱపదత్తాల్

జీవనాయేత్యాదికమపి సముక్తితత్సాధనపరమ్. అపితు "జ్ఞానీతుపరమైకాన్తీ తదాయత్తాత్మజీవనః" ఇత్యాదిప్రసిద్ధే అత్రత్యావస్థావిశేషే మరుదేశోపయికపానీ యన్యాయేన అలభ్యలాభాశ్వాసనాభిప్రాయమ్.

---

† (పా) ఉలకుడైయ.

పరాధీనవ్యాపారమాన చేతనాచేతనఙ్గళ్ పోలన్ఱియిలే స్వాధీనస్వ వ్యాపారనాయిరుక్కుమెన్ఱిఅతు; ఇత్తాల్ (౧) "జగద్వశే వర్తతేదం కృష్ణస్య సచరాచరమ్" ఎన్గిఱపడియే తన్నై యొఴిన్దవైయద్దైయ త్తానిట్టవఴక్కాయిరుక్కుమెన్ఱిఅతు. అన్నైయావైయెన్నిల్, (త్రివిధ చేతనాచేతన) బద్ధముక్తనిత్యరూపమాన ఆత్మవర్గమెన్న, ప్రాకృతాప్రాకృతకాలరూపమాన అచిత్తైన్న, ఇవై.

ఇవైతానేయో పరతన్త్రమాయిరుప్పనవెన్నిల్, (స్వరూపస్థితిప్రవృత్తిభేదమ్) ఇవత్తినుడైయధర్మియాన స్వరూపమెన్న, ధర్మమాన స్వభావమెన్న, ఇవత్తినుడైయ వ్యాపారమెన్న, ఇవై. స్థితిః-వ్యవస్థితిః; స్వభావమ్, (౨) "నిత్యోనిత్యానామ్" (౩) "నిత్యాసతతవిక్రియా" ఎన్ఱుమ్ చేతనాచేతనస్వరూపఙ్గళ్ నిత్యమాకైయాలే "స్వరూపస్థితి" ఎన్ఱు సత్తానువృత్తిశొల్లవేణ్డా. చేతననుక్కు స్వరూపభేదమావతు-మాయావాదికళైప్పోలే ఏకాత్మావాయిరుక్కైయన్ఱియిలే (౪) "ఏకోబహూనామ్" ఎన్ఱుమ్, (౫) "నానాత్మానోవ్యవస్థితాః" ఎన్ఱుమ్, సుఖదుఃఖాదిభేదత్తాలే ఆత్మాక్కళనేకరాయిరుక్కై. స్వభావభేదమావతు - జ్ఞాతృత్వకర్తృత్వభోక్తృత్వనిత్యత్వస్వయమ్ప్రకాశత్వశేషత్వాదికళ్.

ప్రవృత్తిభేదమావతు - జ్ఞానచికీర్షాప్రయత్నాదికళ్. అచేతనత్తుక్కు స్వరూపభేదమావతు - ప్రకృతిమహదహఙ్కారతన్మాత్రాకాశాదిభేదత్తాలుమ్ కలాకాష్ఠాముహూర్తాదిభేదత్తాలుమ్ భిన్నమాన కార్యకారణావస్థవస్తుక్కళ్. స్వభావభేదమావతు - జడత్వపరిణామిత్వనిత్యత్వపరార్థత్వసత్త్వాదిగుణాశ్రయత్వాదికళ్. ప్రవృత్తిభేదమావతు-కార్యారమ్భకత్వ ఉపాదానత్వ తిరోధాయకత్వ అప్రకాశత్వాదికళ్.

మూ:- క్లేశకర్మాద్యశేషదోషాసంస్పృష్టంస్వాభావికానవధికా

గృహోపకరణభృత్యాదికళినుడైయు స్వరూప సమ్పాదనాది వ్యాపారాదికళ్, రాజాదికళుక్కుమ్ స్వాధీనమాయన్ద్రోవిదుప్పతు.

అవ్వోమాత్రమోవెన్నిల్, (క్లేశకర్మాద్యశేషదోషాసంస్పృష్టమ్) అవర్కళుక్కు క్లేశకర్మాదిదోషముణ్డాయిరుక్కుమ్. ఇవనుక్కు "క్లేశకర్మవిపాకాశయైరపరామృష్టః పురుషవిశేష ఈశ్వరః" ఎన్గిఱపడియే ఈదృశసమస్తదోషఙ్గళుమిన్ఱియిలే యిరుక్కుమ్, క్లేశమావతు-రాగద్వేషాభినివేశాః క్లేశాః. కర్మమావతు-పుణ్యాపాపరూపకర్మమ్. విపాకమావతు-జాత్యాదిషు విభాగావిపాకాః. ఆశయమావతు - ఆశయోనామవాసనా. ఇవైబ్బిరుక్కు వఴ్క్కనన్ఱిక్కేయిరుక్కై. ఇతు హేయఙ్గళుక్కెల్లాముపలక్షణమాయ్,(౧)"సమస్తహేయరహితమ్"ఎన్ఱుమ్, (౨) "వినాహేయైర్గుణాదిభిః" ఎన్ఱుమ్ శొల్లుకిఱపడియే సమస్తహేయప్రత్యనీకనెన్నుమిడమ్శొల్లుకిఱతు.

ఇప్పడి హేయప్రత్యనీకనాయిరుక్కు మళవేయోవెన్నిల్, (స్వాభావికేత్యాది) సమస్తకల్యాణగుణఙ్గళుక్కు మొరుసాగరమెన్గిఱతు. (స్వాభావిక) (౩) "స్వాభావికీజ్ఞానబలక్రియాచ" ఎన్ఱుమ్, (౪) "తఇమేసత్యాఃకామాః" ఎన్ఱుమ్శొల్లుకిఱపడియే ఒరుసాధనానుష్ఠానత్తాలేయాతల్, ఒరుదేవతాప్రసాదత్తాలేయాతల్, ఒరునాళ్వరైయిల్ పరుతల్ పోతల్ శెయ్కైయన్ఱిక్కే గుణఙ్గళ్ ధర్మిక్కు సత్తాప్రయుక్త

మూ:- తిశయజ్ఞానబలైశ్వర్యవీర్యశక్తితేజః ప్రభృత్య

మైనై. ఇప్పడిస్వభావసిద్ధమాన గుణఙ్గళ్ పరిచ్ఛిన్నమాయిరుక్కుమో వెన్నిల్; (అనవధికాతిశయ) (౧) "యతోవాచోనివర్తన్తే అప్రాప్యమనసా సహ" ఎన్నుమ్, (౨) "ఉయర్వఱవుయర్ నలముడైయవన్" ఎన్నుమ్ శొల్లుకిఱపడియే గుణఙ్గళినుడైయ మికుతిక్కు ఎల్లైయిల్లైయిరుక్కుమ్.

ఉళ్ళగుణఙ్గళుక్కు ఎల్లైయిల్లైయిరున్దాలుమ్ ఇల్లాతగుణఙ్గళుముణ్డాయిరుక్కుమో ?; ఉళ్ళగుణఙ్గళ్ తానెవై యెన్గిఱ అపేక్షైయిలే కిళప్పుకిఱతు (జ్ఞానబలైశ్వర్య ఎన్నుతొడఙ్గి). (జ్ఞాన) (౩) "యోవేత్తియుగపత్సర్వం ప్రత్యక్షేణసదాస్వతః" ఎన్గిఱపడియే సర్వకాలముముణ్డాన సర్వపదార్థసాక్షాత్కారమ్. (బల) (౪) "సదాధారపృథివీంద్యాముతేమామ్" ఎన్నుమ్, (౫) "విష్టభ్యాహమిదంకృత్స్నమేకాంశేనస్థితో జగత్" ఎన్నుమ్ శొల్లుకిఱపడియే ఉభయవిభూతియైయుమ్ అక్లేశేన వహిక్కవల్లమిడుక్కు.

(ఐశ్వర్య) (౬) "ఏష సర్వేశ్వర ఏష భూతాధిపతి..." ఎన్గిఱపడియే ఇప్పడి ధరిత్తజగత్తైత్తన్ † తుడైక్కైక్కీళే అముక్కియాళవల్లనాన నియన్తృత్వమ్. (వీర్య) (౭) "నచ శ్రమో నచ ఖేదస్తే జగద్ధారణశాసనే" ఎన్నుమ్ శొల్లుకిఱపడియే జగద్ధారణనియమనఙ్గళాలే శారీరమాన సమానసర్వక్లేశఙ్గళుమిన్ఱియిలేయిరుక్కై. (శక్తి) (౮) "పరాస్యశక్తిర్వివిధైవశ్రూయతే" ఎన్నుమ్, (౯) "నహిపాలనసామర్థ్యమృతేసర్వేశ్వరంహరిమ్" ఎన్నుమ్, (౧౦) "చేష్టాతస్యాఽప్రమేయస్యవ్యాపినోవ్యాహతాత్మికా" ఎన్నుమ్ శొల్లుకిఱపడియే ఏతేనుమొరుకార్యమ్ తనక్కై వుపడాతపడి శెయ్తుతలైక్కట్టవల్లనాన సామర్థ్యమ్. (తేజః) (౧౧) "రక్షారాదీని

---

(౧) పురుషసూ (౨) తి-వాయ్-౧-౧-౧.

మూ:- సమస్త్రయకల్యాణగుణగణౌఘ మహార్ణవమ్.

నామానిరామస్యత స్తస్యరావణ! -రత్నానిచరథా శ్శైవనక్షత్రాసంసజ్ఞినయన్తి మే’’ఎన్గిఅపడియేవ్యాపారాన్తరనిరపేక్షమాకఅవన్ పేర్ కొన్నపోతేఎతిరికళ్ † కుల్తైయున్నపడిమానసమతిప్పు. ఇత్తాల్, బహుయత్నసాధ్యమానత్తై అల్పయత్నత్తాలేతప్పైక్కట్టవల్లనెన్నపడి. అన్ఱియిలే(౧)“తస్యనామ మహద్యశః’’ ఎన్గిఅపడియే వీర్యశక్త్యాదికళాల్ విఞక్కుమ్ప్రకర్షకళాకవుమామ్: ఆనాలిప్పడిపాడ్గుణ్యమేయోవుళ్ళతెన్నిల్, (ప్రభృతి) (౨) “తవానన్తగుణస్యాపి షడేవప్రథమేగుణాః’’ ఎన్గిఅపడియే ఇవైతొడక్కమాన గుణఙ్గళ్ పలవుముళవెన్గిఅతు.

ఇప్పడి పలవుముణ్డానాలుమ్ ఇన్నతనైయెన్ఱు ఎణ్ణప్పట్టిరుక్కుమోవెన్నిల్; (అసఙ్ఖ్యేయ) (౩) “సఙ్ఖ్యాతుంనైవశక్యన్తే గుణాః’’ ఎన్ఱుమ్ (౪) “సతేగుణానామయుతైకమంశంవదేన్నవా’’ ఎన్ఱుమ్ శొల్లుకిఱపడియే ఎణ్ణిఅన్ఱిగుక్కుమ్; ఇప్పడి ఎణ్ణిఅన్ఱియక్కైక్కడి దోషగుణఙ్గళ్ కూడియోవెన్నిల్; (౫) (కల్యాణ) “బహవోన్నృపకల్యాణగుణాః’’ ఎన్ఱుమ్, “సఙ్ఖ్యాతుంనైవశక్యన్తేగుణాదోషాశ్చశార్ఙ్గిణః।ఆనన్త్యాత్ప్రథమోరాశిరభావాదేవపశ్చిమః’’ ఎన్ఱుమ్, (౬) “సమస్తహేయరహితం విష్ణ్వాఖ్యమ్’’ఎన్ఱుమ్,(౭)సమస్తకల్యాణగుణాత్మకోసౌ’’ ఎన్ఱుమ్ శొల్లుకిఱపడియే హేయగన్ధరహితమాన గుణఙ్గళుక్కు ముడివిల్లైయెన్గిఅతు.

(కల్యాణ)ఆశ్రయమానపవన్ననోడ అనుభోక్తాక్కళోడువాశియఱమఙ్గళావహమాయ్ సుఖావహముమాయిరుక్కుమ్. (౮) “కల్యాణంమఙ్గళం

శుభమ్” ఎన్నక్కడవతిత్తే. లోకత్తిలుమ్, ఇజ్జుత్తిరళైన్? దుఃఖమాకల్యాణమావెన్తు దుఃఖప్రతియోగియాక సుఖత్తైచ్చొల్లక్కడవతిత్తే. (గుణ) కేట్టపోతే శెవిపుత్తైక్క వేణ్డుమ్పడియాయిరుక్కైయన్నిక్కే “గుణ్యన్తఇతి గుణాః” ఎన్నుమ్, (౧) “ఈర్కిన్ఱకుణఙ్గళైయుడైయాయ్” ఎన్ఱిఅపడియే “అహోఅహో” ఎన్ఱు† కిమ్బినూఅొణ్డుపలకాలుమావర్తిక్కుమ్పడియాయిరుక్కై.

ఇప్పడి ఓరోగుణఙ్గళేయో సఙ్ఖ్యైయుమవధియుమిన్ఱిక్కే యిరుప్పతెన్నిల్. (గుణగణ) (౨) “తేజసాంరాశిమ్” ఎన్నుమ్, (౩) “ఒణ్శుడర్కఱ్ఱై” ఎన్నుమ్ శొల్లుకిఅపడియేస్వామిత్వానుబన్ధియాన శౌర్యమెన్న, వీర్యమెన్న, పరాక్రమమెన్న, చాతుర్యమెన్న, స్థైర్యమెన్న ధైర్యమెన్న, ఏవమాదికళ్, సౌలభ్యానుబన్ధియాన భవ్యత్తైయెన్న కృపైయెన్న, అపరాధసహత్వమెన్న, క్లేశాసహిష్ణుత్వమెన్న ఏవమాదికళ్; సౌశీల్యనిబన్ధనమాన స్వవైభవాజ్ఞానమెన్న, పరహేయత్వాజ్ఞానమెన్న, అకృత్రిమత్వమెన్న ఏవమాదికళ్; వాత్సల్యానుబన్ధియాన పక్షపాతమెన్న, దోషత్తిల్ గుణబుద్ధియెన్న, ఉపకారనైరపేక్ష్యమెన్న ఏవమాదికళ్; సన్తోషానుబన్ధియాన ప్రియమోదప్రమోదానన్దఙ్గళెన్న ఏవమాదియాయ్, ఓరోగుణఙ్గళైప్పఱ్ఱిత్తిఅమ్ తిరమాక వరుమ్ గుణఙ్గళుక్కు ఎల్లైయిల్లైయెన్ఱిఅతు.

ఇప్పడిక్కొత్తగుణఙ్గళ్ తాన్ తని త్తని అలకలకామోవిరుప్పతెన్నిల్, (ఓఘ) ఊర్వారియుమ్ కాట్టువారియుమ్ మలైవారియుమ్ ఏరికళుడైన్దవారియుమ్ ఓరిడత్తిలేకూడినాల్ కఙ్గుమ్ కరైయుమళ్లిన్దు కరైకాణవొణ్ణాతే తిరైమేల్తిరైయాక ఒరువెళ్ళమాక వరుమాపోలే సమస్తగుణఙ్గళుమ్ఒరుపడిప్పట్టిరుక్కుమెన్ఱిఅతు. ఎల్లామ్కూడినాలుఅన్ఱు

---

† కిమ్బినూల్. (౧)తి-వాయ్-౮-౧-౬. (౨)వి-పు-౧-౯-౧౭. (౩)తి-వాయ్-౭-౭-౬.

మూ;- పరమపురుషం

వెళ్ళమ్‌పోలేనీర్ కళై పిరిత్తరియవొణ్ణాతపడియాలుమ్, కరై యుళ్ళియ ప్పరు కినాలుమ్ ఓరిడత్తిల్ వన్దనీర్ అవ్విడత్తిల్ నిలై నిల్లాతే కళ్ళియక్కడవ తుమాయ్ మఱై యిలడియుళ్ఱవాతే వఱ్ఱక్కడవతుమాయిత్తేయిరు క్కుతు. అప్పడి ఇవ్వాశ్రయత్తిల్ నిలైనిల్లాతపడి అస్థిరగుణఙ్గళుమాయ్ అనిత్యగుణఙ్గళుమాయో విరుప్పతెన్నిల్, అర్ణవమెన్గిఱతు; -"సముద్ర ఇవసిన్ధుభిః" ఎన్గిఱపడియే ఎల్లావాఱుకళుమ్ కూడిక్కడలిలే పర్యవసిక్క వుమ్ అవ్విడత్తైవిట్టుప్పోకాతొళ్ళియవుమ్ వఱ్ఱాతొళ్ళియవుమ్ కడవ తాయిరుక్కుమాపోలే ఇఙ్గు ఎల్లాగుణఙ్గళుమ్ శేరవిరుక్కక్కడవతు మాయ్ నిత్యముమాయిరుక్కుమ్. (అర్ణవమ్) అర్ణవమాకిఱతు - జల మాకైయాలే లవణేక్షు సురాసర్పి దధిక్షీరఙ్గళాకిఱ ఇవ్వారుకిల్ పరి చ్ఛిన్నఙ్గళాన షట్సముద్రఙ్గళ్ పోలన్ఱియిలే ఇవై ఇత్తనైక్కు మవ్వరు కాయ్ అధికవధికపరిణామ శుద్ధజలమ్యాలే పెరుత్తిరుక్కుమెన్గిఱతు-

ఇప్పడియెన్ఱాలుమ్, లోకాలోకశ్వేతద్వీపాదికళాలే పరిచ్ఛిన్నమా యన్ఱోవిరుప్పతు. అప్పడియేయో ఇఙ్గుమెన్న; (మహార్ణవమ్)(౧)"గుణా నామాకరోమహాన్ "ఎన్ఱుమ్ (౨) "సమస్తకల్యాణగుణామృతోదధిః" ఎన్గిఱపడియే అమృతమయమాయిరుప్పతొరు పెరుమ్బుఱక్కడలెన్గి ఱతు. ఇప్పడిక్కొత్తస్వరూపరూపగుణఙ్గళైయుడైత్తానవస్తువేతెన్నిల్ (పరమపురుషమిత్యాది) ప్రఖ్యాతనాన నారాయణనెన్గిఱతు. కీదృ గ్ఖ్యాతనెన్నిల్, (పరమపురుషమ్) పురుషశబ్దమ్ జీవనుక్కుమ్ సాధా రణమాకైయాలే పరమపురుషమెన్ఱు వ్యావర్తిక్కిఱతు. "పరోమా అస్మాదితిపరమః" ఎన్ఱు ఇవనుక్కు మేలాయిరుప్పారిల్లైయెన్గిఱతు.

(౧) రా-కి-౧౫-౨౦. (౨) స్తో-ర-

మూ:- భగవన్తంనారాయణం

ఇప్పడి సర్వాతిశాయియానవస్తువుక్కు ప్పేరెన్నెన్నిల్, (భగవన్తమ్) "స్వాధీనత్రివిధ" ఎన్నుతుడఙ్గి సృష్టిస్థిత్యాదికర్తృత్వమ్శొల్లుకైయా లుమ్, "జ్ఞానబలైశ్వర్య" ఎన్నుషాడ్గుణ్యయోగమ్ శొల్లుకైయాలుమ్(౧) "సమ్భర్తేతితథాభర్తా భకారోర్థద్వయాన్వితః। నేతాగమయితాస్రష్టా గకారార్థస్తథామునే" ఇత్యాదిశ్లోకఙ్గళాలుమ్, (౨) "జ్ఞానశక్తిబలైశ్వర్య వీర్యతేజాంస్యశేషతః। భగవచ్ఛబవాచ్యానివినాహేయైర్గుణాదిభిః" ఎన్నిఅశ్లోకత్తాలుమ్ ప్రతిపాదితమాన నిర్వచనత్తాల్ ఫలితమాన తిరునామమ్శొల్లుకిఱతు. ఇత్తాల్ పూర్ణషాడ్గుణ్యనెన్నుమ్, జగత్కారణభూతనెన్నుమ్ శొల్లిత్తాయిత్తు.

బ్రహ్మాదికళుక్కుమ్ తద్గుణలేశత్తాల్ ఔపచారికమాక భగవచ్ఛబ్దవాచ్యత్వముణ్డాయిరాతోవెన్నిల్, అతుక్కాక, (నారాయణమ్) అనన్యపరమాన నారాయణానువాకసిద్ధనాయ్, (౩) "నారాయణాద్బ్రహ్మాజాయతే,నారాయణాద్రుద్రోజాయతే" ఎన్నిఅపడియే బ్రహ్మారుద్రాదికళుక్కుఙ్గూడ క్కారణనుమాయ్ ప్రాప్యనుమానవనెన్గిఱతు. (నారాయణమ్) భగవచ్ఛబ్దత్తాలుమ్ షాడ్గుణ్యమాత్రమేయితే శొల్లిత్తు. "ప్రభూత్యనఙ్ఖ్యేయకల్యాణగుణగణౌఘమహార్ణవమ్" ఎన్ను సమస్తగుణాశ్రయత్వమ్ శొల్లుకైయాలే అత్తాల్ఫలితమాన తిరునామమ్శొల్లుకిఱతు.

"నారాయణంపరమపురుషమ్" ఎన్నైయాలే శ్రీపురుషసూక్తప్రతిపాద్యత్వమ్ శొల్లుకిఱతు. "భగవన్తమ్" ఎన్నైయాలే(౪)"భగ

(౧) (౨) వి-పు- (౩) నారా-సూక్తమ్

మూ:- స్వామిత్వేనసుహృత్త్వేన గురుత్వేనచ పరిగృహ్య

వాన్ పవిత్రంవాసుదేవః" (౧) "పవిత్రంవాసుదేవోఽభగవాన్, సజ్కర్షణోఽభగవాన్, ప్రద్యుమ్నోభగవాన" ఇత్యాదిరహస్యామ్నాయ ప్రతిపాద్యత్వమ్ శొల్లుకిఱతు. "నారాయణమ్" ఎన్గైయాలే నారాయణానువాకప్రతిపాద్యత్వమ్ శొల్లుకిఱతు. ఆకైయాల్, (౨) "ఆదౌమధ్యే తథాన్తేచవిష్ణుస్సర్వత్రగీయతే" (3) "వేదైశ్చసర్వైరహమేవవేద్యః" ఎన్నుమ్ శొల్లుకిఱపడియే కృత్స్న వేదప్రతిపాద్యన్ నారాయణనెన్నుమర్థత్తైచ్చొల్లుకిఱతు.

ఇతుక్కుమున్బు ప్రాప్యవిషయవైలక్షణ్యమ్ శొల్లిఱ్ఱు. ఇనిఇవ్విషయత్తిల్ పణ్ణుమ్ కైఙ్కర్యప్రార్థనైయై చ్చొల్లుకిఱతు "తత్ప్రాప్తయేచ" ఎన్ఱతుఱియాక. (స్వామిత్వేనగురుత్వేన సుహృత్త్వేనచపరిగృహ్య) నారాయణశబ్దత్తాల్ ప్రతిపాదిక్కపట్ట అర్థత్తై అనుసన్ధిక్కిఱపడి. స్వామిత్వసౌశీల్యసౌలభ్య వాత్సల్యాదికళితే నారాయణశబ్దార్థమ్. స్వామిత్వేనవెన్గైయాలే స్వామిత్వమ్ శొల్లుకిఱతు. గురుత్వేనవెన్గైయాలే - (౪) "పీతకవాడైప్పిరానార్ పిరమకురువాకి" ఎన్గిఱసౌలభ్యమ్ శొల్లుకిఱతు. సుహృత్త్వేనవెన్గైయాలే - సౌశీల్యమ్ శొల్లుకిఱతు. చకారత్తాలేవాత్సల్యమ్ శొల్లుకిఱతు. అన్ఱియేచకారత్తాలే సముచ్చయమాయ్, వాత్సల్యమ్ ఉపలక్షితమాకవుమామ్.

అన్ఱియిలే స్వామిత్వేనవెన్ఱు-"పరమపురుషమ్" ఎన్ఱు పరమపురుషశబ్దత్తాలే సూచితమాన పురుషసూక్తత్తిల్ ప్రతిపాదితమాన స్వామిత్వత్తైచ్చొల్లుకిఱతు. గురుత్వేనవెన్ఱు "భగవన్తమ్" ఎన్ఱు భగవచ్ఛబ్ద సూచితమాన రహస్యామ్నాయత్తిల్ "సజ్కర్షణోఽభగవాన్" ఎన్ఱు సజ్కర్షణరూపేణ జ్ఞానప్రదానమ్పణ్ణినగురుత్వత్తైచ్చొల్లుకిఱతు. సుహృత్త్వేనవెన్ఱు - "నారాయణమ్" ఎన్ఱు నారాయణశబ్దత్తాలే సూచితమాన నారాయణానువాకత్తిల్, (౫) "అన్తర్బహిశ్చతత్సర్వంవ్యాప్యనారా

(౧) (౨) వి-పు-(౩) గీ-౧౫-౧౫, (౪) పెరి-తి-౫-౨-౮. (౫) తై-నా-

మూ:- ఐకాన్తికాత్యన్తిక

యణాస్థిస్సతః" ఎన్నుమ్. (౧) "తస్యాశ్శిఖాయామధ్యే పరమాత్మా వ్యవస్థితః" ఎన్నుమ్, ఇవఱ్ఱై విడమాట్టాతే ఉళ్ళే పుకున్దు కలన్దిరుక్కుమెన్ఱు ప్రతిపాదితమాన సౌహార్దమ్ శొల్లుకిఱతు. స్వామిత్వేన వెన్తైయాతే శరణాగతి పణ్ణుకైక్కు ప్పుఱ్ఱాశాన స్వస్వామి సమ్బన్ధమ్ శొల్లుకిఱతు; గురుత్వేన వెన్తైయాలే శిష్యాచార్యసమ్బన్ధమ్ శొల్లుకిఱతు. సుహృత్త్వేన వెన్తైయాలే (౨) "శరణంసుహృద్గతిర్నారాయణః" ఎన్ఱు సఖ్యనిబన్ధనమాన సమ్బన్ధమ్ శొల్లుకిఱతు. సౌశీల్యమ్ శొల్లుకిఱతెన్నుమ్ శొల్లువర్కళ్. ఇత్తాల్ సర్వవిధసమ్బన్ధముమ్ అవనెన్ఱపడి. "పరిగృహ్య" ఎన్ఱు ఒరుత్తరై మాఱ్ఱమాకత్తాన్ ప్రతిపత్తిపణ్ణుకైయన్ఱిక్కే సర్వాపిగీతమాక లోకపరిగృహీతమానవర్థమెన్తై.

(పరిగృహ్య) పరితోగృహీత్వా. శాస్త్రావలోకనత్తాలుమ్ ఆచార్యోపదేశత్తాలుమ్ భగవదనుష్ఠానత్తాలుమాకిఱ సర్వప్రకారత్తాలుమ్ నెఞ్జిలే స్వీకరిత్తు. ఇప్పడి అత్తలైయిల్ స్వామిత్వానుసన్ధానమ్ పణ్ణినవనన్తరమ్ (3) "ఆత్మదాస్యంహరేస్స్వామ్యమ్" ఎన్ఱు స్వామిత్వప్రతిసమ్బన్ధియాన దాస్యానుగుణవృత్తివిశేషత్తై ఆశైప్పడుమ్పడి శొల్లుకిఱతు, † "ఐకాన్తికతత్పాదామ్బుజపరిచర్యైకమనోరథః" ఎన్గిఱపదత్తాలే. (ఐకాన్తిక) ఏకాన్తసమ్బన్ధియాయిరుక్కై. అతావతు – అన్తరఙ్గమెన్ఱపడి. అతావతు – తత్పదత్తోడే అన్వయిక్కవుమామ్. తత్పాదామ్బుజద్వయత్తోడే అన్వయిక్కవుమామ్. పరిచర్యైయోడే అన్వయిక్కవుమామ్. తత్పదత్తోడే అన్వయిత్తపోతునిరు

† మూలానుగుణపంక్తిర్నాస్తి. (౧) తై-నా- (౨) సుబా-౬. (3) లక్ష్మీతన్త్రే

మూ:- తత్పాదామ్బుజద్వయపరిచర్యైకమనోరథః

వాధిః బన్నువానవనెన్నపడి, తత్పాదామ్బుజత్తోడే అన్వయిత్తపోతు (౨) “త్వత్పాదపఙ్కజపరిగ్రహధన్యజన్మాభూయాసమ్” (౧) “అక్షైనిధాయాః రహోరయయథాసుఖన్తే సమ్భావయామి దగణౌ” ఎన్ఱు బాహ్యవిషయఙ్గళిల్ కాతల్ పోలే అప్రాప్తమాయిరుక్కైయన్ఱిక్కే శేషియుడైయ తిరువడిగళే శేషభూతనుక్కు స్వతఃప్రాప్తమెన్నై. పరిచర్యైయోడే అన్వయిత్తపోతు స్వరూపప్రాప్తమెన్నై.

(తత్పాదామ్బుజద్వయ) తచ్ఛబ్దమ్ ప్రకృతపరామర్శియాకైయాలే నారాయణమెన్ఱు ప్రస్తుతమానవనై ప్పరామర్శిక్కిఱతు. ఇత్తాల్ “నారాయణచరణౌ” ఎన్ఱిఱ్ఱై నినైక్కిఱతు. (పాదామ్బుజ) “తత్” ఎన్ఱు ధర్మి ప్రస్తుతమాయిరుక్కచ్చెయ్తేయుమ్, పదామ్బుజమెన్ఱు - తిరువడికళైచ్చొల్లుకిఱతు - స్తనన్ధయప్రజైక్కు మాతావినుడైయ ములైక్కణ్ అపేక్షితమానాప్పోలే శేషభూతనుక్కుమ్ స్వరూపప్రాప్తమాకై. అఙ్గు ములైక్కణ్ణిల్ పాలూఱువాప్పోలే (౩) “విష్ణోః పదే పరమే మధ్వ ఉత్సః” (౪ “తవామృతస్యన్దిని పాదపఙ్కజే” ఎన్ఱు ఇవనుక్కుమ్ తిరువడికళిల్ భోగ్యతైయూఱ్ఱిరుక్కుమ్. (అమ్బుజ) ఇతు తాన్ వైధమాయ్ కషాయపానమ్పోలేయిరుక్కైయన్ఱిక్కే రాగప్రాప్తమామ్పడి భోగ్యముమాయిరుక్కుమ్. (అమ్బుజ)*అమరర్ శెన్నిప్పూవాకైయాలే కుళిత్తు మయిరుక్కుప్పూవైక్కుమ్పోతు “శిరసా ధారయేత్” ఎన్ఱు విధిక్కవేణ్డావిఱే. (ద్వయ) ఉపాయమ్ ద్వయమాయిరుక్కైయాలే ఉపేయముమ్ ద్వయమాయిరుక్కిఱపడి. “చరణద్వన్ద్వం వ్రజామి” ఎన్నక్కడవతిఱే. ఇత్తాల్, “చరణౌ” ఎన్ఱిఱ ద్వివచనత్తై నినైక్కిఱతు.

---

(౧) మాలతీమాధవమ్. (౨) శాకున్తళమ్. (౩) పురుషసూ. (౪) స్తో.ర.

మూ:-　　　తత్రా ప్తయేచ

(పరచర్యా)పరిచర్యా-చరిత్రమ్; అనుష్ఠానమ్,కైఙ్క ర్యమెన్నపడి. పరిచర్యైయావతు - సర్వవిధకైఙ్కర్యమెన్నపడి. ఇవ్వవయవశక్తియైయొత్తియ పరిచర్యైయెన్గిఱ సూఢమాలే గౌరవ విషయత్తిల్ శణ్డుమనువృత్తిక్కు ప్పొరాయ్, అత్తాలేకైఙ్కర్యత్తై ఏవ ఱ్ఱిక్కిఱతాకవుమామ్. అన్నిక్కే, పరితశ్చర్యైయాయ్, అతావతు- (౧)"విశ్వతఃపరిచర్యేతి" ఎన్నుమ్,(౨)"కొణ్డకోయిలైవలమ్శెయ్తు" ఎన్నుమ్(3)"వలమ్శెయ్తునాళుమ్మరువుతల్వళుక్కు" ఎన్నుమ్, శొల్లు కిఱపడియే ప్రదక్షిణాద్యుపలక్షణమాన అనుకూలవృత్తియై చ్చొల్లిఱ్ఱాకవుమామ్.

(ఏకమనోరథః) పుఱమ్బుళ్ళఫలఙ్గళైయెల్లామ్ విట్టుకైఙ్కర్య మొన్ఱుమే పెఱవేణుమెన్నుమ్పడియాన అభినివేశత్తైయుడైయేనాయ్, (తత్ప్రాప్తయే) కీళ్ప్రస్తుతమాయ్ మనోరథవిషయమాన పరిచర్యై యై ప్పెఱుకైక్కాక. "చ" ఎన్ఱు కీళ్వేణ్డినుడైయ ప్రాప్తియై చ్చొల్లి. ఇతినుడైయప్రాప్తిక్కుమెన్ఱుసముచ్చయిక్కిఱతల్లవే. చకార త్తుక్కుప్పొరుళెన్నెన్నిల్, అనుక్తసముచ్చయమాయ్ (౪) "మహాత్మభి ర్మామవలోక్యతాంనయ" ఎన్నుమ్, (౫) "అడియార్క్కెన్నైయాట్ప డుత్తవిమలన్" ఎన్నుమ్ శొల్లుకిఱపడియే తత్ప్రాప్తిఫలమాన తదీయ శేషత్వప్రాప్తిక్కుమాకవెన్ఱు అనుక్త సముచ్చయమాకవుమామ్.

అన్నియిలే, "చ" ఎన్ఱు - (౬) " నిన్పుకళ్ళిల్వైకుమ్ తమ్ శిన్దైయిలుమ్ మఱ్ఱినితోనీయవర్క్కు వైకున్దమెన్నరుళుమ్ వాన్ "

---

(౧)　　(౨) తి-వాయ్-౧౦-౧-3.　　(3) తి-వాయ్-౨-౧౦-౫.

(౪)స్తో-౪.　　(౫) అమలి-౧.　　(౬) పెరి-తిరువ.

మూ:- తత్పాదామ్బుజద్వయప్రపత్తేః

ఎన్నుమ్, (౧) "త్వద్గతో మేమనోరథః । యదినాశం నవిన్దేత తావతాస్మి కృతీ సదా" ఎన్నుమ్ శొల్లుకిఱపడియే ఇప్పరిచర్యామనోరథన్దానే పోన్దిరుక్క, అతక్కుమేలే ఇతుపెఱ వేణుమెన్ఱిరున్దేనాకిలెన్ఱు ప్రాప్తియైసముచ్చయిక్కిఱతెన్నవుమామ్.

ఇతుక్కుక్కీఴ్ ఉపేయస్వరూపమ్ శొల్లిఱ్ఱు. మేల్ ఇతుక్కు సదృశమాన ఉపాయనిష్కర్షముమ్ తదనుష్ఠానప్రకారముమ్ శొల్లుకిఱతు "శరణమనువ్రజేత్" ఎన్నతిఱుతియాక; "తత్పాదామ్బుజద్వయప్రపత్తేః" ఎన్నుతుడఙ్గి "మన్వానః" ఎన్నతిఱుతియాక ఉపాయనిష్కర్షమ్ శొల్లుకిఱతు. తస్యవెన్నుతుడఙ్గి, చరణారవిన్దమిఱుతియాక ఉపాయవేషమ్శొల్లుకిఱతు. అనన్యాత్మాతుడఙ్గి, అనువ్రజేత్ ఎన్నతిఱుతియాక ఉపాయస్వీకారమ్ శొల్లుకిఱతు.

(తత్పాదామ్బుజద్వయ) ప్రాప్యమానతుతానే ప్రాపకమెన్గిఱతు. ప్రాప్యప్రాపకఙ్గళిరణ్డుమ్ ఒన్ఱాకిల్ కార్యకారణయోరైక్యమ్ ప్రసఙ్గిక్కుమ్. ఐక్యప్రసఙ్గత్తాలే సాధ్యసాధనఙ్గళిన్ఱియిలేయొఴియుమ్. ఇన్ఱియిలే ఒఴిన్దవాఱే అవఱ్ఱిల్ ప్రవర్తకరిన్ఱియిలే యొఴియుమ్. ప్రవృత్తియిల్లామైయాలే ప్రవర్తకశాస్త్రత్తుక్కు వైయర్థ్యముమ్ అప్రామాణ్యముమ్ విళైక్కుమ్, ఇత్తనై అనర్థఙ్గళుణ్డాయిరున్దన, ఇతుక్కుప్పరిహారమేతెన్నిల్, తత్పాదామ్బుజద్వయ పరిచర్యైప్రాప్యమ్; తత్పాదామ్బుజద్వయప్రపత్తి ఉపాయమెన్ఱు భేదముణ్డాకైయాలే ఒరువిరోధముమిల్లై.

పరిచర్యాప్రపత్తికళ్ ఉపాయోపేయఙ్గళాకిల్ (౨) "బ్రహ్మవేద బ్రహ్మైవభవతి" ఎన్నుమ్, (౩) "బ్రహ్మవిదాప్నోతిపరమ్" ఎన్నుమ్ (౪) "మామేకంశరణంవ్రజ" ఎన్నుమ్, (౫) "త్వమేవోపాయభూతో మేభవ"

(౧)(౨) ముణ్డ-ఉ-౩-౨-౯. (౩) తై-ఉ- (౪) గీ-౧౮-౬౬. (౫) అహి-సం-౩౭-౩౧

ఎన్నుమ్ ప్రాప్య ప్రాపకఙ్గళిరణ్డుమ్ ఒన్ఱెన్ఱుమ్, ఎమ్బెరుమానే ఉపాయో పేయఙ్గళెన్ఱుమ్ శొల్లుకిఱ ప్రమాణ వ్యవహారఙ్గళ్ శెయ్యుమ్బడి యెన్నె న్నిల్; పరిచర్యావిషయముమ్ ప్రపత్తివిషయముమ్ ఒన్ఱాకైయాలే. విషయమ్ ఒన్ఱానాల్ భేదమ్ నడక్కుమోవెన్నిల్; భేదకమ్ విశేష ణమ్, భేద్యమ్ విశేష్యమెన్గిఱన్యాయత్తాలే పరిచర్యాజనితప్రీతివిశిష్ట విషయముమ్ ప్రపత్తిజనిత ప్రసాద విశిష్టవిషయముమ్ విశేషణభేద త్తాలే వేఱాకైయాలే, వస్తు ఒన్ఱానాలుమ్ భేదత్తుక్కు క్కుఱైయిల్లై. ఆనాల్, "అజోగజో మహిషః" ఎన్గిఱవిడత్తిల్ విశేషణ భేదాధీన మాక విశేష్య స్వరూపత్తుక్కుమ్ భేదమ్ పిఱన్దదిల్లైయోవెన్నిల్, విరు ద్ధవిశేషణమాన అవ్విడత్తిల్ అప్పడియాకిలుమ్, "దేవదత్తశ్శ్యామో యువాసమపరిమాణః" ఎన్గిఱవిడమ్బోలే అవిరుద్ధ విశేషణమానవిడ త్తిల్ విశేషణ భేదాయత్త విశిష్టాకారభేదమ్ వరచ్చెయ్తేయుమ్ స్వరూపభేదమ్ పిఱవాతు; (౧) "సఏవసృజ్యస్సచసర్గకర్తా" ఎన్ఱుబ్రహ్మ మొన్ఱుమే కార్యకారణమా మిడత్తిల్ సూక్ష్మచిదచిద్విశిష్టబ్రహ్మమ్ కారణమ్. స్థూలచిదచిద్విశిష్ట బ్రహ్మమ్ కార్యమెన్ఱు అవిరోధేన నిర్వ హిక్కిఱాప్పోలే.

(ప్రపత్తేః)(౨)"తదేకోపాయతాయాచ్ఞా ప్రపత్తిః" ఎన్ఱు దురను ష్ఠేయమాన ఉపాయఙ్గళిలెనక్కన్వయమిల్లై. రక్షకనానవనే ఉపాయ మాకవేణుమెన్ఱు పిఱక్కిఱ ప్రార్థనాధ్యవసాయమ్ ప్రపత్తి. (అస్యాత్) ఇప్ప్రపత్తియై యొఴియమాట్టు. ఉపాయాన్తరఙ్గళిల్లైయో వెన్నిల్; అన్యాత్ తుడఙ్గి, మన్వానః అఱుతియాక, అవైయెల్లామ్ నెఞ్జుడై యార్క్కు నల్లతీర్థమ్; నమక్కధికారమిల్లై యెన్ఱిరుప్ప నెన్గిఱార్.

(౧) వి-పు-౧-౨-౬౭.   (౨) అహి—సం

మూ:- అన్యన్నమే కల్పకోటి సహస్రేణాపి సాధనమస్తీతి మన్వానః

(అన్యత్) భక్తితద్భేదమాన సద్ద్వైత్య తుడక్కమానవై, తదఙ్గమాన జ్ఞానకర్మఙ్గళ్ తుడక్కమాన ప్రపత్తివ్యతిరిక్తమాన ఉపాయమ్;

ఇప్పడి శాస్త్రఙ్గళిలే తాత్పర్యమ్ పణ్ణివిధిక్కిఅవైవై ఉపాయఙ్గళన్రోవెన్నిల్; (నమే) ఇఙ్గే అస్తియెన్కూట్టి, నమేస్తి - ఇవైయెల్లామ్ శక్తాధికారమ్; అజ్ఞనాయ్ అశక్తనాయ్, కర్మప్రవాహత్తిలే యమ్లున్ది అతడియాక * మాఱిమాఱిప్పలపిఱప్పుమ్ పిఱన్దు * మాతరార్ వనములైప్పయనేపేణి, ఇప్పడివిపరీతప్రవృత్తిపణ్ణి * క్షిపామి, నక్షమామి క్కిలక్కాయిరుక్కిఱవెనక్కు ఉపాయమల్ల.

ఇప్పడిమాఱిమాఱిప్పలపిఱప్పుమ్ పిఱక్కిఱ పిఱవికళిల్ ఇతుక్కుమున్బులైయేయాకిలుమ్, ఇనిప్పిఱక్కుమ్పిఱవికళిలే యాకిలుమ్ సాధనానుష్ఠానమ్ పణ్ణత్తట్టెన్నెన్నిల్; (కల్పకోటిసహస్రేణాపి) ఒట్టియై ఆయిరనాళ్ సీరిలేయిట్టువైత్తాలుమ్ ముళైయాతాప్పోలే కాలతత్త్వముళ్ళతనైయుమ్ తిరిన్దాలుమ్ అధికారముణ్డాకమాట్టాతు. (సాధనమస్తి) ఇత్తైక్కిత్తేకూట్టినాప్పోలే క్రియైయతానన్ఞా ఇఙ్గేకూట్టి "సాధనంనాస్తి" ఎన్లాకిఱతు. ఎల్లామ్ శెయ్తాలుమ్ కృతప్రాయశ్చిత్తమానుత్తనెపోక్కి అభిమతఫలత్తై సాధిత్తుత్తరమాట్టాతు. సాధనంనాస్తియెన్లాల్ స్వరససమాకిత్తోన్ఱవతు - సాధనమిల్లైయెన్ఱిఱే; అఙ్గన్నల్ల (సాధనంనభవతి) ఎనక్కుసాధనమాకమాట్టాతెన్ఱపడి. (ఇతిమన్వానః) ఇప్ప్రకారత్తిలేయఱుతియిట్టు. (మన్వానః) ఇన్నినైవు ఉరువనడక్కవేణుమెన్గిఱతు - వర్తమానత్తాలే.

మూ:- తస్యైవభగవతో నారాయణస్య అఖిల సత్త్వదయైకసాగరస్య
అనాలోచిత గుణాఽగుణాఖణ్డజనానుకూలాఽమర్యాదశీలవతః

(తస్యైవభగవతోనారాయణస్య) కీళ్ - "పరమపురుషంభగవన్తంనారాయణమ్" ఎన్ఱు-ప్రస్తుతమానవవన్నన్నుడైయ, "భగవన్తం నారాయణమ్" ఎన్ఱు (౧) "సోఽశ్నుతేసర్వాన్ కామాన్సహబ్రహ్మణా విపశ్చితా" ఎన్గిఱపడియే ప్రాప్యత్వోపయోగియానగుణఙ్గళైయుమ్ గుణాశ్రయమాన ధర్మియైయుమ్శొల్లిత్తు. ఇఙ్గు "భగవతోనారాయణస్య" ఎన్ఱు ప్రాపకత్వోపయోగియానగుణఙ్గళైయుమ్ గుణియై యుమ్శొల్లుకిఱతు.ఇనిమేల్, భగవన్నారాయణశబ్దఙ్గళాల్ సూచితమానగుణఙ్గళైయుమ్గుణియైయుమ్వివరిక్కిఱతు.

(అఖిలసత్త్వదయైకసాగరస్య) సకలసత్త్వవిషయమాన దయై క్కు ఒరుకడలాయిరుక్కుమ్. (అఖిలసత్త్వ) ఇన్నాన్ఇనైయానెన్ఱు వరైయాతే సకలజన్తువిషయమెన్ఱపడి. (దయా) స్వార్థనిరపేక్షపర దుఃఖాసహిష్ణుత్వమ్; - తానొరుప్రయోజనత్తైక్కణిశియాతేపిఱర్నోవు కణ్డాల్ ఐయోవెన్నై. (ఏకసాగరస్య) దయైయాకిఱజలత్తుక్కు వేఱో రాశ్రయమిన్ఱిక్కే ఇవనే ఆశ్రయమాయిరుక్కై.

"అఖిలసత్త్వదయైకసాగరస్య" ఎన్నతు-పరపీడానిరూపణమ్పణ్ణి యోవెన్నిల్; (అనాలోచితగుణాగుణాఽఖణ్డజనానుకూలాఽమర్యాదశీలవతః) ఇప్పడిగుణదోషనిరూపణమ్ పణ్ణావొణ్ణాతపడియాన శీలగు

(౧) తై-ఆన-౧.

ణముడై యవనెన్గిఱతు. తిరువుళ్ళత్తాలారాయప్పడాతపడియాన నన్మై తీమైకళై యుడై యరాయిరుక్కిఱ అఖణ్డజనముణ్డు, పెరియప్పడాతమను ష్యర్కళ్; అవర్కళై ఉజ్జీవిక్కైక్కిడామ్బడియాన నిరవధికశీలత్తై యుడై యవనుడై య. దోషమ్ తిరువుళ్ళత్తిల్ పడాతవంశమ్ ఏఱ్ఱ మాకిఱతు. ఉళ్ళగుణఙ్గళై అఙ్గీకరిత్తిలనెన్నాల్, ఇతో శేఱ్ఱమో వెన్నిల్; నిగ్రహిక్కైక్కడియాన దోషఙ్గళై నిరూపియాతమాత్రమ్. రక్షిక్కైక్కు ప్పఱ్ఱాశానగుణఙ్గళై యుమ్ అపేక్షియానెన్నపడి. తాన్ రక్షిక్కుమ్బోతు గుణాపేక్షైయిల్లైయెన్గుకరుత్తు.

(అనాలోచిత)ఆలోచితమావతు — ఇవ్వాశ్రయత్తిలేనన్మైయుణ్డో తీమైయుణ్డో వెన్నువిచారత్తారాయ్కై; అతువిన్ఱిక్కేయొళిక్కై. (గుణాగుణ) అవైయావన — నన్మైతీమైకళ్. అతావతు — "అజ్ఞనో, ప్రాజ్ఞనో, నాస్తి కనో, ఆస్తికనో, ధార్మికనో, అధార్మికనో, వినీతనో, అవినీతనో" ఎన్ఱై వమాదికళ్. (అఖణ్డజన) దేవమనుష్యర్కళోడు బ్రాహ్మణక్షత్రియా ద్యనులోమజాతియోడు, ప్రతిలోమజాతియోడువాశియఱ సర్వవిషయ మాక, (అనుకూల) ఇవై కుమార్గఙ్గళై త్తవిర్న్దు నల్వళిపోయ్కైక్కు మరమ్ శేరుకైక్కుఉప్పామ్బడియిరుక్కై. (అమర్యాద) మర్యాదై యాకిఱతు — అవధి; నిరవధికమెన్నపడి. (శీల) పెరియవన్ తాళ్న్దవ నోడు కలక్కుమిడత్తిల్ తన్మేన్మైపార్త్తు ఇఱుమాత్తల్. మఱ్ఱైయ వన్ తన్మైపార్త్తు కూశతల్ శెయ్యాతపడి పురైయఱప్పరిమాఱుకిఱ నీర్మై. (శీలవతః) మతుప్పాలే (౧) "భూమనిన్దాప్రశంసాసునిత్యయోగేతి శాయినే। సమ్బన్ధేస్తివివక్షాయాం భవన్తిమతుబాదయః" ఎన్ను నిత్య యోగేమతుప్పాయ్ ఇగ్గుణమ్ ఇవనుక్కు నిత్యసిద్ధమెన్గిఱతు.

ఇప్పడి అవన్ నన్మైయాలే ఎల్లారోడుమ్కలన్దాలుమ్, అవర్

---

(౧) సిద్ధాన్తకౌముదీ.

మూ:- స్వాభావికానవధికాతిశయ గుణవత్తయా
దేవతిర్యఙ్మనుష్యాద్యఖిలజనహృదయానన్దనస్య

కళ్ తన్నైక్కణ్డాల్ వెరువుమ్బడియాయిరుక్కుమోవెన్నిల్; (దేవతి
ర్యఙ్మనుష్యాద్యఖిలజనహృదయానన్దనస్య) వివేకికళోడు అవివేకిక
ళోడు వాశియఱ ఎల్లారుడైయనెఞ్జుమ్ ఉరుకుమ్బడియాయిరుక్కుమ్.
ఇప్పడి శెయ్కైక్కడియెన్నెన్నిల్. (తు) ఒరువిశేషముణ్డు. అతుతానే తె
న్నిల్; (స్వాభావికానవధికాతిశయగుణవత్తయా) స్వతస్సిద్ధమాన వెల్లై
యిల్లాత మికుతియైయుడైత్తాయిరుక్కిఱ గుణవత్తైయాలే.

అడియేతోడజ్గి ఒరుపడిప్పడగుణజ్గళై చ్చొల్లి వరచ్చెయ్తే పుతు
మైపోలే "గుణవత్తయా" ఎన్ఱు శొల్లుకిఱతు ఎన్నమ్బు తెన్నిల్; అవై
యెల్లామ్ ఆత్మగుణజ్గళై చ్చొల్లుకిఱతు. ఇజ్గు, (౧) "గామరామనయనాభి
రామతామాశయస్యసదృశీంసముద్వహన్। సర్వదేవహృదయజ్గమోసి"
ఎన్గిఱపడియే కణ్ణుక్కుప్పిడిక్కుమ్బడియాన కాన్తిసౌకుమార్యాదికళాన
విగ్రహగుణజ్గళై చ్చొల్లుకిఱతు.

(దేవతిర్యఙ్మనుష్యాద్యఖిల జనహృదయానన్దనస్య) (దేవ) (౨)
"బభూవేన్ద్రోపమందృష్ట్వా రాక్షసీకామమోహితా" (౩) "తరుణీరూప
సమ్పన్నా" ఎన్ఱు దేవయోనియాన రాక్షసియుమ్ అకప్పట్టాళిఱే. అన్తి
క్కే, (౪) "అధిజ్యధన్వానమవేక్ష్యరామమిచ్ఛరన్తమేకాన్తవిలాసినీభిః।
నూనంబభూపుర్వనదేవతాశ్చ మర్త్యాజ్గనాజన్మకుతూహలిన్యః" ఎన్ఱు
వనదేవతైకళకప్పట్టతాకవుమామ్. (తిర్యక్) (౫) "రామఃకమలపత్రాక్ష

(౧) (౨) రా-ఆ-౧౭-౯. (౩) రా-ఆ-౧౯-౧౪. (౪) (౫) రా-సు-౩౫-౭.

మూ;- ఆశ్రిత వాత్సల్యైక జలధేః

స్సర్వసత్త్వమనోహరః" ఎన్ఱు తిరువడియుమ్ అరుళిచ్చెయ్దాన్ ఇఱే. (౧) 'వాతమా మకన్ మర్క్కడమ్ విలఙ్గు" ఎన్ఱుమూన్ఱుక్కుమ్ ఇదు తానే ఉదాహరణ మాకవుమామ్. (మనుష్య)(౨) "రూపసంహననంలక్ష్మీం సౌకుమార్యం సువేషతామ్ । దదృశుర్విస్మితాకారా రామస్యవనవాసినః" ఎన్ఱు ఋషి కళకప్పట్టార్ కళ్. ఆదిశబ్దత్తాలే స్థావరఙ్గళ్. అతావదు- (౩) "పాషాణ గౌతమవధూవపు రాప్తిహేతుః" ఎన్ఱుకల్లురుకిప్పెణ్ణామ్పడియాయిరుక్కై. (అఖిలజన)అనుకూలరోడు ప్రతికూలరోడు వాశియఱ(హృదయానన్దనస్య) కణ్డవర్కళుక్కు అనభిమతవిషయమాయ్ నెఞ్జుక్కుప్పిడియాతిరుక్కై యన్ఱిక్కే(౪)"చిత్తాపహారిణమ్"ఎన్ఱుమ్,(౫)"కణ్డవర్ తమ్మనమ్వఴఙ్గుమ్" ఎన్ఱుమ్ శొల్లుకిఱపడియే ఎల్లార్ నెఞ్జైయుమ్ కుక్కుమ్పడియాయుమ్ నెఞ్జుడైయార్ నెఞ్జైయిఴన్దు(౬)"ఎన్నెఞ్జినారైక్కణ్డీర్" ఎన్ఱు తన్ నెఞ్జుక్కుత్తాన్ విడుమ్పడియాయుమిఱే వడివఴకిరుప్పదు.

ఇప్పడి సర్వసాధారణమాయిరుక్కుమిత్తై పోక్కి ఆశ్రితవిషయత్తిలోరమిత్తైయో వెన్నిల్. (ఆశ్రితవాత్సల్యైకజలధేః) అవర్కళ్ విషయత్తిల్ దోషన్దానే భోగ్యమాకనినైత్తిరుక్కుమెన్గిఱదు. (ఆశ్రిత) (౭) "భవద్విషయవాసినః" ఎన్ఱుమ్ (౮) "సకృదేవ ప్రపన్నాయ" ఎన్ఱుమ్, (౯)"పత్రంపుష్పంఫలంతోయం యోమేభక్త్యా ప్రయచ్ఛతి" ఎన్ఱుమ్శొల్లుకిఱపడియే అవనైత్తక్కిడత్తిల్, ఒరుపచ్చైనేర్తల్, ఒరుమలరాతల్, ఓరుక్తియాతల్ నేర్న్దవర్కళ్, (వాత్సల్య) కన్ఱినుడమ్బిల్ వఴుమ్పైత్తాయ్ భోగ్యమాకనక్కుమాపోలే(౧౦) "కున్ఱనైయకు

(౧) తి-మొ-౫-౮-౨. (౨) రా-అ-౧-౧౩ (౩) (౪) రా-ఆ-
(౫) పెరు-తి-మొ-౮-౨ (౬) తిరువి-౩౦. (౭) రా-అ-౧-౨౦
(౮) రా-యు-౧౮-౩౩ (౯) గీ-౯-౨౬, (౧౦) ౧-తిరువ-౪౧

మూ:- భక్తజనసంశ్లేషైకభోగస్య నిత్యజ్ఞాన
క్రియైశ్వర్యభోగ సామగ్రీసమృద్ధస్య

ఙ్గళమ్ శెయ్యేనుమ్ కుణజ్ఞళ్ళుమ్" ఎన్నుమ్బడి స్నేహవిషయమాకై.
అతావతు - (౧) "దోషోయద్యపితస్యస్యాత్" (౨) "నత్యజేయంకథ
ఞ్చన" ఎన్గిఱుకై. (ఏకజలధేః) ఏకాశ్రయమాయిఱుకై.

ఇప్పడి ఇవనాశ్రయిత్తాల్ ఇత్తలైక్కు ఫలమ్ కొడుత్తువిట్టానా
యిరుక్కుమత్తనైపోక్కి త్తన్ పేఱాకవిరుక్కుమతిల్లైయో వెన్నిల్,
(భక్తజనసంశ్లేషైకభోగస్య) తనక్కునల్లరాయిరుప్పారోడు శేరుకైయే
పరమప్రయోజనమాయిరుకై. (భక్తజన) భక్తియాకిఱతు - "భజ
ఇత్యేషధాతుర్వై సేవాయాంపరికీర్తితః । తస్మాత్సేవాబుధైఃప్రోక్తా
భక్తిశబ్దేనభూయసీ" ఎన్గిఱపడియే స్నేహమాయ్, ఇతుభక్తప్రపన్నాది
సాధారణమ్. (సంశ్లేషైకభోగస్య) (౨) "క్షణేపితేయద్విరహోఽతిదు
స్సహః" (౩) "ఒరుమానొడియుమ్ పిరియాన్" ఎన్గిఱపడియే ఇప్పడి అన
న్యప్రయోజనరాయిరుప్పారోడు క్షణమాత్రవిశ్లేషముమ్ పొఱాతపడి
కూడవిరుకైయే తనక్కు ధారకపోషక భోగ్యజ్ఞళాయిరుక్కుమ్.

ఇప్పడి అనన్యార్హాత్మాక్కళోడు భుజిక్కుమిడత్తిల్ పరికరవైకల్య
ముణ్డాయిరుక్కుమో వెన్నిల్; (నిత్యజ్ఞానక్రియైశ్వర్యాదిభోగసామగ్రీ
సమృద్ధస్య) నిత్యమాయ్ పోతు శెయ్యాతతాయ్ భోగ్యసమస్తవస్తు
క్కళినుడైయ స్వరూపరూపగుణచేష్టాప్రయోజనకాలాదివిషయజ్ఞాన
మెన్న, క్రియైయెన్న, భోగ్యజ్ఞళ్ తాన్ నినైత్తపోతుకై పుకురుమ్బడియా
యిరుక్కిఱ ప్రభుత్వమాతల్, సమ్పత్తాతలానవైశ్వర్యమెన్న, ఏవమా

---

(౧) రా-యు-౧౮-౩ (౨) స్తో-౪- (౩) తి-వాయ్-౧౦-౭-౮.

మూ:- మహావిభూతేః, శ్రీమత్తచ్చరణారవిన్దయుగళమనన్యాత్మసఞ్జీవనేన

దియాన భోగసామగ్రియుణ్డు, పుష్కలకారణమ్; ఇవన్ఱాల్ పూర్ణ నానవనుడైయ.

ఇప్పడిభోగముమ్ భోగసామగ్రియుముణ్డానాలుమ్ భోగస్థానమిల్లైయాకిల్ ప్రయోజనమిల్లైయాకాతేయెన్న (మహావిభూతేః) లీలావిభూతిపోలేకాల్ కూఱాయ్ పరిచ్ఛిన్నమాయిరుక్కైయన్ఱిక్కే ఇతిల్ ముమ్మడఙ్గుపెరుమైయైయుడైత్తాయ్ భోగత్తుక్కేకాత్తమాన నిత్యవిభూతియైయుడైయవనుడైయ.

ఇప్పడిప్పట్టస్థానత్తిలేయిరున్దు అనన్తానన్దభోగమ్ పణ్ణుమిడత్తిల్ కూట్టిన్ఱియే బ్రహ్మచారినారాయణనాయో విరుప్పతెన్నిల్, (శ్రీమతః) భోగస్రోతస్సైక్కరైకాణ్గైక్కు సహాయభూతైయాన సాక్షాల్లక్ష్మియైత్తనక్కు ప్రధానమహిషియాకవుడైయవనుడైయ. ఇవనుక్కు సంసారిసాధారణమానభోగమన్ఱే. అవాప్తసమస్తకామతయా ఆనన్దమయనాయుళ్ళవనుక్కు నాయ్చ్చిమారోటైచ్చేర్త్తియాలే పిఱక్కుమ్ భోగమావతెన్ ? అతిల్ సహాయమావతు - ఎన్నప్పుతు వెన్నిల్, ఇవనుక్కు భోగమావతు ఆశ్రితోజ్జీవనమ్. అతుక్కుప్పురుషకారభూతైయాయ్నిన్ఱు శేరవిడుకై - సహాయభూతైయాకైయావతు.

ఇప్పడియిరుక్కిఱవన్ఱన్నైయెపఱ్ఱువతెన్నిల్, (చరణారవిన్దయుగళమ్) స్వరూపప్రాప్తమాయ్ నిరతిశయభోగ్యముమాయ్ తన్నైచ్చేర్త్తియఴకే నిదర్శనమాప్పడియాక ఎల్లారైయుమ్ శేర్త్తుక్కొళ్ళక్కడవతాయిరుక్కిఱ ఇత్తిరువడిత్తామరైకళిరణ్డైయుమ్. పఱ్ఱుమ్పడియెన్నెన్నిల్, (అనన్యాత్మసఞ్జీవనేన) ఆత్మోజ్జీవనమ్ ఇతొఴియ

మూ;- తద్గతసర్వభావేన శరణమనువ్రజేత్.
తతశ్చ ప్రత్యహ మాత్మోజ్జీవనాయ

వేణ్డాన్ఱైయెన్ఱిరుక్కైయన్ఱైవోడే. (తద్గతసర్వభావేన) వేణ్డాన్ఱిల్లామై యాలే ఇతువేరక్షకమెన్ఱిఱ నిన్ఱైవోడుమ్.

ఇన్నినైవుకళోడుకూడచ్చెయ్య ప్పుకుకిఱకార్య మెన్నెన్నిల్; (శరణమనువ్రజేత్) పురుషార్థత్తుక్కు సాధనమ్ ఇవనేయెన్ఱధ్యవసిప్పాన్. బుద్ధ్యర్థత్తుక్కు వేణ్డువతు వ్రజేత్ అన్ఱో; అనువెన్నెన్నిల్; "వ్రజ-గతౌ" ఎన్ఱిఱగతియాకిఱతు - జ్ఞానమాత్రవాచియాయ్, అధ్యవసాయమాకిఱ వతిశయత్తైవివక్షిక్కిఱతాకవుమామ్. "అనుస్మృత్యంవ్రజేత్" ఎన్ఱు "ద్వయమర్థానుసన్ధానేన సహ సదైవంవక్తా" ఎన్ఱిఱపడియే సర్వకాలానువృత్తియై చ్చొల్లుకిఱతాకవుమామ్. అన్ఱిక్కే "శరణమను" ఎన్ఱు ఉపాయోద్దేశేన అడైవానన్ఱాకవుమామ్.

ఇప్పడి ఒరుకాల్ శరణమ్ పుక్కు విడుమిత్తైనైయోవెన్నిల్; (తతశ్చప్రత్యహమాత్మోజ్జీవ నాయేత్యాది) ఫలత్తుక్కు ఒరుకాలమెన్ఱిరున్దాలుమ్ సత్తాధారణత్తుక్కు నాళ్తోఱుమనుసన్ధిప్పానెన్ఱిఱతు. (తతశ్చ)(౧)"తద్ద్వయం సకృదుచ్చారోభవతి" ఎన్ఱుమ్,(౨)"సకృదేవ ప్రపన్నాయ" ఎన్ఱుమ్,ఉపాయాంశత్తుక్కు ఒరుకాలమైయుమాయిరుక్క, పిన్నైయుమ్వేణుమెన్ఱిఱతాకిఱతు; అతుక్కువధియెన్నెన్నిల్, (ప్రత్యహమ్) ఒరుకాలను సన్ధిత్తోమెన్ఱు విడుతైయన్ఱిక్కే నాళ్తోఱుమ్.

ఇప్పడి నాళ్తోఱుమనుసన్ధిక్కిఱతు సాధనపూర్తి పోరామైయోవెన్నిల్ (ఆత్మోజ్జీవనాయ) (౧) "యన్ముహూర్తం క్షణంవాపి వాసుదేవోనచిన్త్యతే । సాహానిస్తన్మహచ్ఛిద్రంసాభ్రాన్తిస్సాచ విక్రియా" ఎన్ఱిఱపడియే క్షణమాత్రముమ్ భగవదనుసన్ధానమ్

(౧) (౨) రా-యు-౧౮ (౩) గారుడ-౨౨౨.

మూ:- ఏవమనుస్మరేత్. చతుర్దశ భువనాత్మక
మణ్డం దశగుణితోత్తరశ్చావరణసప్తకం

పణ్ణాతపోతు ఆత్మవినాశ మాకైయాలే నిత్యానుసన్ధానత్తాలే ఆత్మో
ఉజ్జీవిక్కుమ్పడియాక.

ఆత్మోజ్జీవనార్థమాక అనుసన్ధిక్కుమిడత్తుప్పోలియాక అనుస
న్ధిక్కై ఆమైయుమోవెన్నిల్; (ఏవమ్) ప్రథమపర్వత్తిల్ యాతోరు ఆద
రమ్; యాతోరుక్రమమ్, అప్పకారత్తిలాన్ఱుమ్ కుఱైయాతపడి. (అను
స్మరేత్) "ప్రత్యహమ్" ఎన్నచ్చెయ్తే "అనుస్మరేత్" ఎన్ఱతు -
నాళ్తోఱుమెన్ఱాల్ ఒరునాళైక్కొరుకాల్ నినైత్తాలుమ్ పోరుమిఱే;
అఙ్గనన్ఱిక్కే "ద్వయమర్థానుసన్ధానేన సహాసదైవంవక్తా" ఎన్గిఱప
డియే అనవరతాను సన్ధానమ్ పణ్ణవేణు మెన్గిఱతు.

ఇవ్వుపాయమ్ కైవన్దవన్ అర్చిరాది మార్గత్తాలే పోయ్ప్రాపి
క్కుమ్ నిత్యవిభూతియైయుమ్, అఙ్గుళ్ళప్రకారఙ్గళైయుమ్ శొల్లుకిఱతు
మేల్ (చతుర్దశభువనాత్మకేత్యాదియాలే). (చతుర్దశభువనాత్మకమ్)
భూమ్యన్తరి తాదియాన ఉపరితనలోకఙ్గళేళ్రుమ్, అతల వితలాదికళా
కిఱ పాతాళ లోకఙ్గళేళ్రుమాకిఱ పతినాలు లోకఙ్గళుమాయిరుక్కై.
ఇప్పడియిరుక్కిఱతు తానేతెన్నిల్, (అణ్డమ్) ఇప్పడిప్పట్ట లోకఙ్గళు
క్కెల్లా మాశ్రయమాయ్ పఞ్చాశత్కోటి విస్తీర్ణమాయిరుక్కిఱ
వణ్డమ్.

(దశగుణితోత్తరశ్చావరణసప్తకమ్) (ఉత్తరోత్తర దశగుణి
తమ్) ఓరావరణత్తుక్కోరావరణమ్ దశగుణితమాయ్, దశగుణిత
మాన అవ్వావరణత్తుక్కు అవ్వరుకిలావరణమ్ అతిల్ దశగుణిత
మాయ్, ఇప్పడిఉక్త క్రమత్తాలే ఉత్తరోత్తర దశగుణితమాన ఆవర

మూ:- సమస్తం కార్యకారణజాతమతీత్య పరమవ్యోమశబ్దాభిధేయే బ్రహ్మాదీనాం వాఙ్మనసాఽగోచరే శ్రీమతి వైకుణ్ఠే దివ్యలోకే

ణ్గళై యుడైత్తాయ్; ఆవరణసప్తకమావతు - వారివహ్న్యనిలాకాశ అహఙ్కారమహదవ్యక్తఙ్గళాకిఅవివై. (సమస్తమ్) ఓరణ్డమిత్తే ఇప్పడి యిరుప్పతు.(౧)"అణ్డానాన్తుసహస్రాణాం సహస్రాణ్యయుతానిచ । ఈదృశానాంతథాతత్రకోటికోటిశతానిచ" (౨) "ఎణ్మీతియన్దప్పుఅవణ్డమ్"ఎన్గిఱపడియే ఈదృశమాన సమస్తలోకఙ్గళైయుమ్.

(కార్యకారణజాతమ్)ఒన్ఱినాలేఉత్పాద్యమాయుమ్, ఒన్ఱైయుణ్డాక్కక్కడవతాయుమిరున్దుళ్ళవస్తుసమూహత్తై. (అతీత్య (౩)"ఆబ్రహ్మభువనాల్లోకాః పునరావర్తినోఽర్జున" ఎన్గిఱపడియే కర్మశేషముళ్ళవర్కళ్ మీణ్డు తిరుమ్బుమ్బడియాన ప్రాకృతమణ్డలత్తై అపునఃప్రాప్తియాకక్కడత్తు.

ఇత్తైక్కడన్దుపోయ్, పుకుకిఱ దేశమిరుక్కుమ్బడియెన్నెన్నిల్, (పరమ) ఇతుక్కవ్వరుకిల్లైయెన్నుమ్బడియాయిరుక్కై. (వ్యోమశబ్దాభిధేయే)(౪)"పరమేవ్యోమన్ప్రతిష్ఠితా" ఎన్ఱు కర్మభూమిపోలేతమియాయిరుక్కైయన్ఱిక్కే తెళివిశుమ్బాయిరుక్కై. ఇప్పడియిరుక్కిఱతు తాన్ పరిచ్ఛిన్నమాయిరుక్కుమోవెన్నిల్, (బ్రహ్మాదీనాంవాఙ్మనసాగోచరే) అల్పజ్ఞానరాయ్అశక్తరాననమ్మళవన్ఱిక్కే అధికారాన బ్రహ్మరుద్రాదికళుక్కుమకప్పడ వాక్కుక్కుమ్ నెఞ్జుక్కుమ్ విషయమన్ఱియిలేయిరుక్కుమ్. ఇప్పడియిరుక్కుమ్దేశత్తిన్ పేరెన్నెన్నిల్; (శ్రీమతి వైకుణ్ఠేదివ్యలోకే) శ్రీవైకుణ్ఠమెన్ఱుపేర్. (శ్రీమతి) కర్మభూమిపోలే

---

(౧) వి-పు-౨-౭-౨౭ (౨) తి-వాయ్-౬-౯- (౩) గీ-౮-౧౬. (౪) తై-భృగు-

మూ;- సనకవిధిశివాదిభి రప్యచిన్త్యస్వభావైశ్వర్యై
ర్నిత్యసిద్ధైరనన్తై ర్భగవదానుకూల్యైకభోగై
ర్దివ్యపురుషైర్మహాత్మభిరాపూరితే,

వైజ్ఞర్యశ్రీయుఙ్ఞానాలుమ్ విచ్ఛేదమ్పిఅక్కైయన్ఱిక్కే వైజ్ఞర్యశ్రీ నిత్యమాయిరుక్కై. (వైకుణ్ఠే)కర్మతిరోధానమిల్లామైయాలే జ్ఞానశక్త్యాదికళ్ కుణ్ఠితమన్ఱిక్కేయిరుక్కుమ్ దేశమ్. (దివ్యలోకే)మానుషలోకమాయిరుక్కైయన్ఱిక్కేఅతిల్ వ్యావృత్తమాయిరుక్కై.

దేశమ్శొల్లి ఱు; దేశాధిపతికళైచ్చొల్లుకిఱతుమేల్.(సనకవిధిశివాదిభిరప్యచిన్త్యస్వభావైశ్వర్యైః) బ్రహ్మభావనానిష్ఠరాన సనకాదికళోడుకర్మభావనానిష్ఠరాన బ్రహ్మాదికళోడువాశియఱనినైక్కవొణ్ణాతపడియాన ప్రకారవైభవఙ్గళైయుడైయరాయ్, (నిత్యసిద్ధైః) ముక్తరైప్పోలే కాదాచిత్క భగవల్లాభరాయిరుక్కైయన్ఱిక్కే సర్వదాలబ్ధభగవదనుభవపరరాయిరుక్కై, (అనన్తైః) ఇప్పడియిరుక్కుమవర్కళుక్కు ఓరవధియిల్లై. ఇవర్కళ్ తఙ్గళుక్కు ఓరన్తమిల్లైయెన్నవుమామ్. (భగవదానుకూల్యైకభోగైః) భగవదనుభవమే యాత్రైయాయిరుక్కై. (దివ్యపురుషైః) భూమియిల్ కాల్ పావాతిరుక్కై. (మహాత్మభిః)(౧) "క్షణేపి తేయద్విరహాతిదుస్సహాః" (౨) "ఒరుమానొడియుమ్పిరియాన్" ఎన్ఱుమ్ శొల్లుకిఱపడియే సర్వేశ్వరన్తానుమ్ అవర్కళోట్టైక్షణమాత్రవిశ్లేషముమ్ పొఱుక్కమాట్టాతానావ్పడియాన పెరుమైయైయుడైయరాయిరుక్కై. (ఆపూరితే) ఏకదేశముమ్ పాழ్కిడవామే అవర్కళాలే నిరన్తరమాయిరుక్కై

---

(౧) స్తో-ర- (౨) తి-వాయ్-౧౦-౩-

మూ:- తేషామపి ఇయత్పరిమాణ మియదైశ్వర్యమీదృశ స్వభావ మితి పరిచ్ఛేత్తుమయోగ్యే దివ్యావరణశతసహస్రావృతే,

---

దేశస్థాన్ బ్రహ్మాదికళాల్ అళవిడప్పోకాతపడి యిరున్దతేయాకి లుమ్ ఇవర్కళుక్కు త్తాన్ అళవిడలాయిరుక్కుమోవెన్నిల్; (తేషామపి) తజ్జళై ప్పిఱరాలళవిడవొణ్ణాతిరుక్కిఱవర్కళుక్కుమ్. (తేషామపి) అనన్తమాయిరుక్కిఱవర్కళిలే ఒరువరాల్తాన్ అళవిడలాయిరుక్కుమోవెన్నిల్; ఓరొరుత్తరుక్కుజ్గూడ అళవిడవొణ్ణాతిరుక్కుమెన్నిఱతు. మేల్వాక్యమేతెన్నిల్; (పరిచ్ఛేత్తుమయోగ్యే) పరిచ్ఛేదిక్కైక్కు అయోగ్యమెన్గిఱతు. ఇప్పడిప్పరిచ్ఛేకైక్కుత్తానయోగ్యమా యిరుక్కిఱతేతెన్నిల్; (ఇయత్పరిమాణమ్) ఇవ్వళవెన్ఱుమ్, (ఇయదైశ్వర్యమ్,) ఇవ్వళవుసమ్పత్తెన్ఱుమ్, (ఈదృశస్వభావమ్) ఇప్పడిప్పట్టస్వభావత్తైయుడైయతెన్ఱుమ్ (ఇతిపరిచ్ఛేత్తుమయోగ్యే) ఇప్పడైకళిల్ ఇన్నపడియెన్ఱు అళవిడప్పోకాతు.

(దివ్యావరణశతసహస్రావృతే) లోకవ్యావృత్తమాన ఆయియిరమ్ తిరుమతిళ్గైయుడైత్తాయిరుక్కుమ్. సమస్తక్లేశరహితమాన

(తేషామపి ఇయత్పరిమాణమియదైశ్వర్యమీదృశస్వభావమితి పరిచ్ఛేత్తుమయోగ్యే) ఇతి. దివ్యాయతనవిశేషణేతు మహత్తరత్వమేవ వివక్షితమ్. దివ్యావరణసంవృతత్వాది కథనేనైవ తత్పరిమాణసిద్ధేః. అత్రస్వభావశబ్దోపి నిరతిశయ భోగ్యత్వాదివిషయః; నహ్యేవంవిధవిషయేషు పరిచ్ఛేదాయోగ్యతోక్త్యా సూరీణాం సార్వజ్ఞ్యహానిః; దివ్యాయతనగుణ ప్రకర్షైతాత్పర్యాచ్చ.

మూ;- దివ్యకల్పక తరూపశోభితే, దివ్యోద్యాన శతసహ
స్రకోటి భిరావృతే, అతిప్రమాణే దివ్యాయతనే,కస్మిం
శ్చిద్విచిత్రదివ్యరత్నమయే దివ్యాస్థానమణ్డపే,

దేశత్తుక్కు త్తిరుమతిళ్ కళెన్నెన్నిల్ ;-(౧)“పురంహిరణ్మయమ్” ఎన్ఱు ఎళున్దరుళియిరుక్కుమ్ తిరుప్పడై వీడాకైయాలే, ఇతుక్కు ళ్ళలక్షణఙ్గళ్ శఙ్గైయవేణ్డుకైయాలుమ్,(౨)“తత స్త్వహఞ్చోత్తమచాపబాణధృక్ స్థితో భవం స్తత్ర సయత్రలక్ష్మణః । అతిన్ద్రిభిజ్ఞాతిభిరాత్తకార్ముకైర్గృహేన్ద్రకల్పం పరిపాలయం స్తదా” ఎన్ఱుమ్,(౩)“మల్లాణ్డ తిణ్డోళ్ మణివణ్ణా ఉన్ శేవడిశెవ్వితిరుక్కాప్పు” ఎన్ఱుమ్ అస్థానేభయశఙ్కై పణ్ణి అత్తలై ఇత్తలైయాయ్ రక్షకనైయుమ్ రక్షిక్కత్తుడఙ్గువర్కళిఱే. ఆకైయాల్ అనేకమ్ తిరుమతిళ్ కళుణ్డాయిరుక్కుమ్.

ఇప్పడి రక్షకమేయామ్ భోగ్యత్తై యఱ్ఱిరుక్కుమోవెన్నిల్, (దివ్యకల్పక తరూపశోభితే) అర్వాచీన స్వర్గాదికళిల్ కల్పకతరుక్కళ్ పోలన్ఱిక్కే అప్రాకృతమాన కల్పకచ్చోలైయాలే నిరతిశయ భోగ్యమాయిరుక్కుమ్. (దివ్యోద్యానశతసహస్రకోటిభిరావృతే) నాయ్చ్చిమారుక్కుమ్ శ్రీవైకుణ్ఠనాథనుక్కుమ్ లీలావిహారమ్ పణ్ణుకైక్కీడాయిరున్దుళ్ళ తిరుత్తోప్పుక్కళనేకఙ్గళాలే శూழప్పట్టిరుక్కుమ్. (అతిప్రమాణే) ఇత్తనై అకలముముయరముమెన్ఱు శొల్లవొణ్ణాతపడి యిరుక్కుమ్. (దివ్యాయతనే) ఇప్పడియిరుక్కుమ్ శ్రీవైకుణ్ఠకోయిలిలే, (కస్మింశ్చిత్) ఒరుప్రదేశత్తిలే. (విచిత్రరత్నమయే) నానావిధమాన రత్నఙ్గళాలే ప్రచురమాయిరుప్పతాన. (దివ్యాస్థానమణ్డపే) తిరువోలక్క మణ్డపత్తిలే.

(౧) (౨) రా-అయో- (౩) తిరుప్పల్లాణ్డు-౧.

మూ:- దివ్యరత్నస్తమ్భ శతసహస్రకోటి భిరుపశోభితే, దివ్యనానా రత్నకృతస్థలవిచిత్రితే, దివ్యాలఙ్కారాలఙ్కృతే, పరితఃపతితైః పతమానైః పాదపస్థైశ్చ నానాగన్ధవర్ణైర్దివ్యపుష్పైశ్శోభమానైర్దివ్యపుష్పోపవనైరుపశోభితే, సఙ్కీర్ణపారిజాతాది కల్పద్రుమోపశోభితై రసఙ్కీర్ణైశ్చ కైశ్చిదన్తస్థపుష్ప

(దివ్యరత్నస్తమ్భశతసహస్రకోటిభిరుపశోభితే) అనేకమాయిరమ్ మాణిక్కత్తూణ్గళాలే అలఙ్కృతమాయ్. (దివ్యనానారత్నకృత స్థల విచిత్రితే) నానావిధమాన మాణిక్యఙ్గళాలే శెయ్యప్పట్ట స్థలత్తైయుడైత్తాయ్ (దివ్యాలఙ్కారాలఙ్కృతే) తిరుమేల్కట్టి, తిరుత్తిరై, తూక్కన్, తూణుడైత్తూఙ్గుపల్లికట్టిల్ తుడక్కమానవలఙ్కారఙ్గళాలే అలఙ్కృతమాయ్. (పరితః పతితైః) నాలుదిక్కుక్కళిలుమ్ ఉతిర్న్దు నిఱ్పనవాయ్. (పతమానైః) విழున్దుకొణ్డు నిఱ్పనవాయ్. (పాదపస్థైశ్చ) మరఙ్గళిలే నిఱ్పనవాయ్, (నానాగన్ధవర్ణైః) నానావిధమాయిరుక్కిఱ నాఱ్ఱమెన్న; నిఱమెన్న, ఇవఱ్ఱై యుడైత్తాయ్. (దివ్యపుష్పైశ్శోభమానైః) ఇప్పడిప్పట్ట దివ్యపుష్పఙ్గళాలే విళఙ్గానిఱ్పనవాయ్. (దివ్యపుష్పోపవనైరుపశోభితే) ఊరడైయవళైన్దుకొణ్డునిఱ్కిఱ తిరుత్తోప్పుక్కళాలే శోభితమాయ్.

(సఙ్కీర్ణపారిజాతాది కల్పద్రుమోపశోభితైః) పారిజాతమ్ సన్తానమ్ హరిచన్దనమ్ తుడక్కమాన వృక్షవిశేషఙ్గళోడుకూడిన సామాన్యకల్పకవృక్షఙ్గళాలే శోభితమాయ్ (అసఙ్కీర్ణైశ్చకైశ్చిత్) తన్నిల్ తాన్ శేర్న్దిరుక్కైయన్ఱిక్కేయిరుప్పన శిలవఱ్ఱాలే. (అన్తస్థపుష్ప

మూ:- రత్నాది నిర్మిత దివ్యలీలా మణ్డప శతసహస్రోపశోభితైః సర్వదా అనుభూయ మానైరప్యపూర్వ వదాశ్చర్య మావహద్భిః క్రీడాశైల శతసహస్రై రలఙ్కృతైః కైశ్చిన్నారాయణ దివ్యలీలాఽసాధారణైః కైశ్చిత్పద్మవనాలయా దివ్యలీలాఽసాధారణైః, సాధారణైశ్చకైశ్చిత్, శుకశారికా మ యూ ర కో కి లా ది భి కో మ ల కూ జి తై రాకులైర్దివ్యోద్యాన శతసహస్రకోటిభి రావృతే,

రత్నాదినిర్మితదివ్యలీలామణ్డప శతసహస్రకోటిశోభితైః) ఇత్తోప్పాక్కళ్ళై శమైన్దపుష్పమణ్డపమ్ మాణిక్యమణ్డపమ్, ఇవఱ్ఱినుడైయ అనేకఙ్గళాలే అలఙ్కృతఙ్గళాయ్. (సర్వదానుభూయమానైరప్యపూర్వవదాశ్చర్యమావహద్భిః) ఎప్పోతుమనుభవియానిన్రాలుమ్ పుతుస్సైపోలే విస్మయనీయమాయిరుప్పవైకళాయ్, (క్రీడాశైలశతసహస్రైరలఙ్కృతైః) అనేకమాయిరమ్ క్రీడాశైలఙ్గళాలే అలఙ్కృతఙ్గళాయ్.

"కైశ్చిన్నారాయణ దివ్యలీలా సాధారణైః" ఎన్నుతుడఙ్గి, "సాధారణైశ్చకైశ్చిత్" ఎన్గిఱ తఱువాయాల్-ఎమ్పెరుమానతాయుమ్, నాయ్చ్చిమారతాయుమ్, ఇరువర్క్కుమ్ పొతువాయుముళ్ళ తిరుత్తోప్పుకళాలే, (శుకశారికామయూరకోకిలాదిభిః) కిళికళ్, అవఱ్ఱిల్ అవాన్తరజాతియాన శారికైకళ్, మయిల్కళ్, కుయిల్కళ్, ఇవై తొడక్కమాన పక్షికళాలే. అవఱ్ఱిల్ - శుకమాకిఱతు - పైఙ్గిళికళ్, శారికైయాకిఱతు - పూవై, ఆదిశబ్దత్తాలే, అన్నమ్ కురుకుతొడక్కమానవై. (కోమలకూజితైరాకులైః) ఇనియపేచ్చైయుడైయ పక్షికళాలే ఆకులఙ్గళాయుళ్ళ, (దివ్యోద్యాన శతసహస్రకోటిభిరావృతే) ఇప్పడిప్పట్ట అనేకమ్ తోప్పుకళాలే శూழప్పట్టిరుప్పతాయ్.

మణిముక్తాప్రవాళకృత సోపానైర్దివ్యామలామృతరసోదకైర్దివ్యాణ్డజవరైరతి రమణీయదర్శనైరతిమనోహరమధుర స్వరైరాకులైరన్తర్ముక్తామయదివ్య క్రీడాస్థానోపశోభితైర్దివ్యసౌగన్ధిక వాపీశతసహస్రైర్దివ్యరాజహంసావళీవిరాజితైరావృతే,

నిరస్తాతిశయానన్దైకరసతయాచానన్త్యాచ్చప్రవిష్టానున్మాదయద్భిః

(మణిముక్తా ప్రవాళకృతసోపానైః) రత్నమ్, ముత్తుపవళమ్ తుడక్కమానవైకళాలే పణ్ణప్పట్టపడియొఴుఙ్గుకళై యుడైత్తాయిరుప్పనవాయ్, (దివ్యామలామృతరసోదకైః) అప్రాకృతమాయ్ నిర్మలమాయ్ అమృతమ్బోలే రసవత్తాన నీర్ పరప్పైయుడైయవైయాయ్, (దివ్యాణ్డజవరైః) అప్రాకృతమాన పక్షిశ్రేష్ఠఙ్గళాలే. (అతిరమణీయ దర్శనైః) కణ్ణుక్కు ఇనియవాయిరుప్పనవాయ్, (అతిమనోహర మధురస్వరైః) మిక్కమనోహారియాన పేచ్చినైయుడైయనవాయ్, (ఆకులైః) ఇవఱ్ఱాలే ఆకులమాయిరుప్పనవాయ్, (అన్తర్ముక్తామయదివ్య క్రీడాస్థానోపశోభితైః) ఉళ్ళేయుణ్డానముత్తుక్కళాలే శమైన్ద లీలాస్థానఙ్గళాలే శోభితఙ్గళాయ్, (దివ్యసౌగన్ధిక వాపీ శతసహస్రైః) అప్రాకృతమాన శెఙ్గఴునీరై యుడైత్తాన నీర్వావికళుడైయ నూఱాయిరఙ్గళాలే. (దివ్యరాజహంసావలీ విరాజితైరావృతే) శుద్ధసత్త్వమయమాన రాజహంసఙ్గళినుడైయ ఒఴుఙ్గుకళాలే విళఙ్గానిన్ఱుళ్ళ మున్ శొన్నవఱ్ఱాలే శూఴప్పట్టిరుప్పతాయ్,

(నిరస్తాతిశయానన్దైకరసతయాచ) నిరస్తమాన మికుతియైయుడైత్తాయ్, ఆనన్దమాయ్ ముడివిల్లియిలే యిరుక్కిఱ సుఖమాయిరుక్కైయాలుమ్, (ఆనన్త్యాచ్చ) ముడివిల్లామైయాలుమ్, (ప్రవిష్టానున్మాదయద్భిః) రస్యతైయాలే ఉళ్ పుకున్దవర్కళైప్పిచ్చేఱ్ఱువఱ్ఱాన,

---

(ప్రవిష్టానున్మాదయద్భిః క్రీడోద్దేశైః) ఇత్యలాపి హర్షప్రకర్షజనకత్వే తాత్పర్యమ్.

క్రీడోద్దేశైర్విరాజితే, తత్ర తత్రకృతదివ్యపుష్ప పర్యఙ్కోపశోభితే నానాపుష్పాసవాస్వాదమత్తభృఙ్గావలీభిరుద్గీయమాన దివ్యగాన్ధర్వేణాపూరితే,చన్దనాగరు కర్పూర దివ్యపుష్పావగాహిమన్దానిలాసేవ్యమానే, మధ్యేపుష్పసఞ్చయవిచిత్రితేమహతి దివ్యయోగపర్యఙ్కేఅనన్తభోగిని, శ్రీమద్వైకుణ్ఠైశ్వర్యాది దివ్యలోక మాత్మకాన్త్యా విశ్వమాప్యాయ

(క్రీడోద్దేశైర్విరాజితే) ఇప్పడిప్పట్ట క్రీడాప్రదేశఙ్గళాలే విళఙ్గానిఱ్పతాయ్, (తత్ర తత్ర కృతదివ్య పుష్పపర్యఙ్కోప శోభితే) అవ్వోవిడఙ్గళిలే పణ్ణప్పట్ట పూమ్పడుక్కైకళాలే అలఙ్కృతమాయ్,

(నానాపుష్పరసాస్వాదమత్తభృఙ్గావలీభిరుద్గీయమాన దివ్యగాన్ధర్వేణాపూరితే) నానావిధమానపుష్పఙ్గళిలుణ్డాన మధువైప్పానమ్ పణ్ణి అత్తాలే కళిత్తవణ్డుకళినొఴుఙ్గుకళాలే పాడప్పడానిన్ఱ గాన్ధర్వవిద్యైయాలే నిఱైన్దిరుప్పతాయ్, (చన్దనాగరుకర్పూరదివ్యపుష్పావగాహిమన్దానిలాసేవ్యమానే) చన్దనమ్, అకిల్, కర్పూరమ్, పూక్కళ్ ఇవఱ్ఱిలేయుళ్ పుకున్దు అఙ్గుళ్ళ పరిమళఙ్గళై క్కొణ్డుకొణ్డువరుకిఱ తెన్ఱలాలే సేవిక్కప్పడుమతాయ్ (మధ్యేపుష్పసఞ్చయవిచిత్రితే) నడువిల్ విడుపూక్కళాలే విచిత్రితమాయ్ (మహతిదివ్య † భోగపర్యఙ్కే) పెరియతిరుప్పళ్ళి క్కట్టిలాయిరుక్కిఱతిలే, (అనన్తభోగిని) తిరువనన్దాழ్వాన్మేలే.

ఇప్పడియిరుక్కిఱపడుక్కైయిలేనాయ్చ్చిమారుడన్ కూడియెழுన్దరుళియిరుక్కుమ్పడిశొల్లుకిఱతుమేల్. (శ్రీమద్వైకుణ్ఠైశ్వర్యాదిదివ్యలోకమ్)ఇప్పడియిరుక్కిఱదివ్యలోకత్తై. (ఆత్మకాన్త్యా) తన్నుడైయకాన్తియాలే(విశ్వమాప్యాయయన్త్యా)విశ్వత్తైయుమాప్యాయనమ్ పణ్ణువిప్పి

(శ్రీ)మద్వైకుణ్ఠైశ్వర్యాదిదివ్యలోకమ్) ఇత్యత్రతు వైకుణ్ఠశబ్దేన నగరాద్యావాన్తరప్రదేశోవివక్షితః. సవిపర్యస్తవిభూతిరూపత్వాదైశ్వర్యశబ్దేనోపచర్యతే.

† రూ॥గ

యన్త్యాశేష శేషాశనాదిసర్వం పరిజనం భగవత స్తత్తదవ స్థోచిత పరిచర్యాయా మాజ్ఞాపయన్త్యా శీలరూపగుణ విలాసాదిభిరాత్మాను రూపయా శ్రియాసహాసీనం ప్రత్యగ్రోన్మీలిత సరసిజ సదృశనయనయు గళం స్వచ్ఛనీలజీమూతసఙ్కాశ మత్యుజ్జ్వలపీతవాససం స్వయా ప్రభయా అతినిర్మలయా అతిశీతలయా అతికోమళయా స్వచ్ఛయా

యానిన్ఱుకొణ్డు. (శేష శేషాశనాదిసర్వంపరిజనమ్) తిరువనన్తాళ్వాన్ సేనై ముతలియారుళ్ళిట్టపరిజనమెల్లావఱ్ఱైయుమ్ (భగవత స్తత్తదవస్థోచితపరి చర్యాయామాజ్ఞాపయన్త్యా) సర్వేశ్వరనుక్కు అన్దన్దవవస్థైకళుక్కీడా మ్పడియానకైఙ్కర్యత్తిలేనియమియానిఱ్పాళాయ్, (శీలరూపగుణవిలా సాదిభిరాత్మానురూపయా) శీలగుణోపలక్షితమాన ఆత్మగుణమెన్న, రూపగుణోపలక్షితమాన సౌన్దర్యాదిగుణమెన్న, విలాసమెన్న ఇవై తొడక్కమానవఱ్ఱాలే సర్వేశ్వరనుక్కు సదృశైయాయుళ్ళవళాయ్, (శ్రియాసహాసీనమ్) ఇప్పడిప్పట్ట పెరియపిరాట్టియారోడేకూడియిరు ప్పానాయ్,

(ప్రత్యగ్రోన్మీలితసరసిజసదృశనయనయుగళమ్) అప్పోతలర్న్ద తామరైప్పూప్పోలేయిరుక్కిఱ తిరుక్కణ్గళైయుడైయవనై. (స్వచ్ఛ నీలజీమూతసఙ్కాశమ్) తెళ్ళియకాళమేఘమ్పోలేయిరుక్కిఱవనై. (అ త్యుజ్జ్వలపీతవాససమ్) అఱప్పళపళత్త తిరుప్పీతామ్బరత్తైయుడైయ వనై (స్వయాప్రభయా) తన్నుడైయతాన కాన్తియాలే. (అతి నిర్మలయా) మికవుమ్మఴుక్కఱ్ఱు. (అతిశీతలయా) అఱక్కుళిర్న్దిరు ప్పతాయ్. (స్వచ్ఛయా) మికవుమచ్ఛమాయిరుప్పతాయ్ (మాణిక్యా

నిత్యముక్తవిషయం దేవ్యాఆజ్ఞాపనం పరిచర్యావిశేషేష్విచ్ఛోత్పాదనమా త్రమ్. తేషాంసర్వజ్ఞత్వేన జ్ఞానోత్పాదనస్యైరపేక్షత్వాత్.

మాణిక్యాభయాకృత్స్నం జగద్భాసయన్తమ్, అచిన్త్య దివ్యాద్భు
తనిత్యయౌవనస్వభావలావణ్యమయామృత సాగరమ్, అతిసౌకు
మార్యాదీషత్ప్ర స్విన్నవదాలక్ష్యమాణలలాట ఫలకదివ్యాళకావలీ
విరాజితమ్, ప్రబుద్ధముగ్ధామ్బుజ చారులోచనం సవిభ్రమ భ్రూలత
ముజ్జ్వలాధరం శుచిస్మితం కోమలగణ్డమున్నసమ్, ఉదగ్రపీనాంసవిళ
మ్బికుణ్డలాలకావలీ బన్ధురకమ్బుకన్ధరం ప్రియావతంసోత్పల కర్ణ
భూషణ శ్లథాలకాబన్ధ విమర్దశంసిభిశ్చతుర్భిరాజాను విలమ్బిభిర్భుజై
ర్విరాజితమ్, అతికోమలదివ్యరేఖాలఙ్కృతాతామ్రకరతలం దివ్యా

భయా) మాణిక్కమ్బోలేయిరుక్కిఱ ప్రభైయైయుడైత్తానతిన్ కాన్తియా
లే (కృత్స్నంజగద్భాసయన్తమ్) ఎల్లాజగత్తైయుమ్ ప్రకాశిప్పిప్పానాయ్
(అచిన్త్య) చిన్తయితుమశక్యమాయ్ (దివ్య) అప్రాకృతమా
య్ (అద్భుత) మికవుమాశ్చర్యభూతమాయ్ (నిత్యయౌవనస్వభావ
లావణ్యమయామృతసాగరమ్) పోతుశెయ్యాతపడియాన నిత్యయౌవ
నత్తైయే స్వభావమాకవుడైత్తాయ్, అప్పాకాకిఱ అమృతత్తుక్కు క్కడ
లాయ్, (అతిసౌకుమార్యాదీషత్ప్రస్విన్నవదాలక్ష్యమాణలలాటఫల
కదివ్యాళకావళీ విరాజితమ్) అఱమెల్లియతాకైయాలే తళిర్ పోలే
వుర్వైన్నుతోన్ఱాకిఱ తిరునెఱ్ఱియిలే అలైయెఱికిఱ తిరుక్కుఴల్
కత్తైయాలే విళఙ్గానిత్పానాయ్, (ప్రబుద్ధతుఙ్గ - విరాజితమఱుతి
యాకవుళ్ళపదఙ్గళుక్కు ప్పొరుళ్ స్తోత్రభాష్యత్తిల్ కణ్డుకొళ్వతు.
(అతికోమలదివ్యరేఖాలఙ్కృతాతామ్రకరతలమ్) అతికోమళ
మాయ్- శాలవఴకియతాయిరుక్కిఱ దివ్యరేఖైయుణ్ణు. తామరై, శఙ్ఖ
మ్, చక్రమ్, కొడితుడక్కమాన రేఖైకళ్, అవత్తాలే అలఙ్కృత
మాయ్ మికవుమ్ శివన్దిరుక్కిఱ తిరుక్కైత్తలత్తైయుడైయవనాయ్,
(దివ్యాఙ్గులీయకవిరాజితమ్) తిరువిరలిల్ శాత్తిన వఱుకాఴిమోతిర

ఙ్గుళీయకవిరాజితమ్, అతికోమళదివ్యనఖావళీవిరాజితాతిరక్తాఙ్గుళీభిరలఙ్కృతం తత్క్షణోన్మీలిత పుణ్డరీక సదృశచరణయుగళమ్, అతిమనోహరకిరీటమకుటచూడావతంసమకరకుణ్డలగ్రైవేయక హార కేయూర కటకశ్రీవత్సకౌస్తుభ ముక్తాదామోదరబన్ధన పీతామ్బరకాఞ్చీ గుణ

త్తాలే విళఙ్గానిఱ్పానాయ్, (అతికోమలనఖావలివిరాజితమ్) మికవుమ్ సుకుమారమాయిరుక్కిఱ తిరువుకిరొళుఙ్గుకళాలేవిళఙ్గానిఱ్పానాయ్, (అనురక్తాఙ్గుళీభిరలఙ్కృతమ్) శివన్దతిరువిరల్కళాలే విళఙ్గానిఱ్పానాయ్ (తత్క్షణోన్మీలిత పుణ్డరీకసదృశచరణయుగళమ్) అప్పోతలర్న్ద తామరైప్పూప్పోలే యిరుక్కిఱ ఇరణ్డుతిరువడికళై యుడైయవనాయ్,

(అతిమనోహరకిరీటేత్యాది) కణ్డార్ నెఞ్జుపఱియుమ్పడియాన కిరీటాదికళాలేఅలఙ్కృతనెన్గిఱతు(కిరీటమకుట)కిరీటమెన్న మకుటమెన్న; అన్ఱిక్కే, కిరీటమానమకుటమెన్న; (చూడా) అతిశేశాఖరీన తిరుచ్చూడమెన్న. (అవతంస) తిరుచ్చివిమలరెన్న; (మకరకుణ్డల) తిరుమకరక్కుళైయెన్న; (గ్రైవేయక) తిరుకణ్ఠత్తుప్పణియెన్న; (హార) తిరుమార్విలేతళైయచ్చార్త్తుమ్ తిరువారమెన్న; (కేయూర) బాహువలయమెన్న; (కటక) మున్కైయిల్ శాత్తుమ్ కటకవలయమెన్న, (శ్రీవత్స) తిరుమార్పిల్ అనితరసాధారణమాన తిరుమఱువెన్న; (కౌస్తుభ) శ్రీకౌస్తుభమెన్న; (ముక్తాదామ) తిరుముత్తువడమెన్న; (ఉదరబన్ధన) తిరువుదరబన్ధనమెన్న; (పీతామ్బర) కనకచేలమెన్న; (కాఞ్చీగుణ) అరైనూల్పట్టికైయెన్న, (నూపుర) తిరుచ్చిలమ్బెన్న

(పుణ్డరీకసదృశచరణయుగళమ్) ఇత్యత్ర పుణ్డరీకశబ్దః పద్మసామాన్యముఖేనరక్తామ్బుజపరః.

నూపురాదిభిరత్యన్త సుఖస్పర్శైర్దివ్యగన్ధైర్భూషణైర్భూషితం శ్రీమత్యా వైజయన్త్యా వనమాలయా విరాజితం శఙ్ఖచక్రగదాసి శార్ఙ్గాది దివ్యాయుధైస్సేవ్యమానం స్వసఙ్కల్పమాత్రావక్లృప్త జగజ్జన్మస్థితిధ్వం

(ఆదిభిః) ఇవైతోడక్కూడిన, (అత్యన్తసుఖస్పర్శైః) తిరుమేనిక్కు పూత్తోడుమాపోలే స్పర్శిక్కుమ్పోతు సుఖకరమాయిరుప్పనవాయ్, (దివ్యగన్ధైః) అప్రాకృతమాన పరిమళత్తైయుడైత్తాయిరుప్పనవాయ్, (భూషణైర్భూషితమ్) ఇప్పడిప్పట్ట దివ్యాభరణఙ్గళాలే అలఙ్కృతనాయిరుప్పానాయ్,

(శ్రీమత్యా వైజయన్త్యా వనమాలయా విరాజితమ్) అఴకైయుడైత్తాయ్ వైజయన్తియెన్ఱు పేరైయుడైత్తాన తిరుక్కుఅ వనమాలైయాలే విళఙ్గానిఱ్పానాయ్ (శఙ్ఖచక్రగదాసిశార్ఙ్గాదిదివ్యాయుధైస్సేవ్యమానమ్) స్నేహత్తాలే అస్థానశఙ్కావ్యసనికళాన పఞ్చాయుధమ్తోడక్కూడిన దివ్యాయుధఙ్గళాలే శూழ్న్దిరున్దేత్తప్పడుమవనాయ్,

(సఙ్కల్పమాత్రావక్లృప్త జగజ్జన్మస్థితిధ్వంసాదికే) నినైవుమాత్రత్తాలే నిర్వహిక్కప్పట్ట స్థావరజఙ్గమాత్మకమాన సమస్తవస్తుక్కళినుడైయ ఉత్పత్తిస్థితివినాశఙ్గళెన్న, నియమనాదికళెన్న, ఇవర్ఱైయుడై

యత్తూక్తమ్; “ సఙ్కల్పమాత్రావక్లృప్తజగజ్జన్మస్థితిధ్వంసాదికే శ్రీమతి విష్వక్సేనేన్యస్తసమస్తాత్మైశ్వర్యమ్ ” ఇతి;- తత్ర, యద్యపిజగద్వ్యాపార మోక్షప్రదత్వే బ్రహ్మలక్షణతయా ముక్తేష్వివ నిత్యసూరిష్వపిసర్వేషునసమ్భవతః; యద్యపిచభగవాన్ స్వతస్సర్వజ్ఞః; తథాపి “ప్రియేణ సేనాపతినా నివేదితం తథానుజానన్తముదారవీక్షణైః” ఇతిన్యాయేన భగవద్దత్తతాదృశాధికారతయా తత్తదవసరే జగత్సృష్ట్యాద్యర్థం భగవతే విజ్ఞాపనవాక్యం విష్వక్సేనో వ్యాహరతి; తదా స్వతస్సర్వజ్ఞో భగవాన్ తన్నివేదితకారీవక్రీడతి తావన్మాత్రేణ విష్వక్సేనస్య జగద్వ్యాపారవ్యపదేశరూపస్తుతిః.

సాదికే శ్రీమతి విష్వక్సేనేన్యస్త సమస్తాత్మైశ్వర్యం వైనతేయాదిభిః స్వభావతో నిరస్తసమస్తసాంసారికస్వభావైర్భగవత్పరిచర్యాకరణయోగ్యైర్భగవత్పరిచర్యైకభోగైర్నిత్యసిద్ధైరనన్తైర్యథాయోగం సేవ్యమానమ్, ఆత్మభోగేనానుసంహితపరాదికాలదివ్యామలకోమలావలో

యరాయ్ (శ్రీమతివిష్వక్సేనే) కైఙ్కర్యలక్ష్మికుక్కు ఇట్టుప్పి అన్దసేనైము తలియార్ పక్కలిలే (న్యస్తసమస్తాత్మైశ్వర్యమ్) వైక్కప్పట్టతమ్ముడైయ ఎల్లానియ న్తృత్వత్తైయు డైయవనాయుళ్ళవనై.

పెరియతిరువడినాయనార్ తుడక్కమానసూరిపరిషత్తాలే సేవ్యనాయిరుక్కుమొన్గిఱతుమేల్. (వైనతేయాదిభిః) పెరియతిరువడినాయనార్ తుడక్కమాన పారిషద్యర్, గణనాయకర్ తుడక్కమానవర్కళాలే; పారిషద్యరాకిఱార్-గజవక్త్రాదికళ్. గణనాయకరాకిఱార్-కుముదాదికళ్. (స్వభావతోవనిరస్తసమస్తసాంసారికస్వభావైః) ఒరునాళ్ వరైయిన్ఱిక్కే స్వసత్తానిబన్ధనమాకవిన్ఱియిలేయిరుక్కిఱ అ సకలసాంసారికస్వభావత్తైయుడైయరాయ్. (భగవత్పరిచర్యాకరణయోగ్యైః) ఉడైయవన్ తిరువడికళిలే కైఙ్కర్యమ్ పణ్ణుకైక్కు ఇట్టుప్పి అన్దవర్కళాయ్, (భగవత్పరిచర్యైకభోగైః) భగవత్కైఙ్కర్యమొన్ఱియతజ్గళుక్కు ధారకమిన్ఱియిలే యిరుప్పారాయ్ (నిత్యసిద్ధైః) ఇప్పడియిరుక్కిఱ నిత్యసూరికళాలే, (అనన్తైః) ఇన్నతనైయెన్ఱు ముడివిల్లాతవర్కళాలే (యథాయోగం సేవ్యమానమ్) నిన్ఱనిలైకళుక్కిడాక సేవిక్కప్పడుమవనై(ఆత్మభోగేనానుసంహితపరాదికాలదివ్యామలకోమలావలో

" న్యస్తసమస్తాత్మైశ్వర్యమ్ " ఇత్యేతదపి- సేనానిర్వాహణాద్యర్థాధికారప్రదానపరమ్ "సయదిపితృలోకకామోభవతి, సఙ్కల్పాదేవాస్యపితరస్సముత్తిష్ఠన్తి" ఇత్యాదిన్యాయేన పరిమితవిషయోవాఽత్రజగచ్ఛబ్దః. అలో హిరణ్యగర్భాదివత్ క్వాచిత్క ప్రభూతసృష్ట్యాది మాత్రానాస్మిన్ బ్రహ్మలక్షణప్రసఙ్గః.

కనేన విశ్వమాహ్లాదయన్తమ్, ఈషదున్మీలితముఖామ్బుజోదరవినిర్గ
తేన దివ్యాననారవిన్దశోభాజనకేన, దివ్యగామ్భీర్యౌదార్యసౌన్దర్య
మాధుర్యాద్యనవధికగుణగణ విభూషితేన, అతిమనోహర
దివ్యభావగర్భేణ దివ్యలీలాలాపామృతేన అఖిలజనహృదయాన్తరా
ణ్యాపూరయన్తం భగవన్తం నారాయణం ధ్యానయోగేన దృష్ట్వా,

కనేన) ఇక్కటాక్షమ్ పదార్థఙ్గళవన్తిక్కుకాలతత్త్వముళ్ళతనైయుమ్
స్వయమ్ప్రయోజనమాకవనుసన్ధిక్కప్పట్టు, విలక్షణమాయ్, అపరాధ
ఙ్గళై నినైత్తుక్కలఙ్గాతెయన్తిక్కే సుప్రసన్నసున్దరమాన కటాక్షత్తాలే,
(విశ్వమాహ్లాదయన్తమ్) సమస్తవస్తుక్కళైయుమ్ ఉకప్పిక్కక్కడవ
నాయ్. (ఈషదున్మీలితముఖామ్బుజోదరవినిర్గతేన) శిఱితలర్న్ద తిరు
ముఖత్తామరైయిడైయినిన్ఱుమ్ పుఱప్పట్టిరుప్పతాయ్ (దివ్యాననారవిన్ద
శోభాజనకేన) తిరుప్పవళత్తుక్కాభరణమ్ శాత్తినాప్పోలే అఴకైయు
ణ్డాక్కక్కడవతాయ్, (దివ్యగామ్భీర్యౌదార్య మాధుర్యాద్యనవధిక
గుణగణవిభూషితేన) పెరియముఱైక్కమెన్న; అర్థబోధకత్వమెన్న, ఇని
మైయెన్న; ఓజఃప్రసాదాదికళెన్న; ఇవైతుడక్కమానవెణ్ణిఱన్దగుణగణ
ఙ్గళాలే అలఙ్కృతమాయిరుప్పతాయ్ (అతిమనోహర దివ్యభావగర్భే
ణ) నెఞ్జైయవరుత్తక్కడవతాయ్, దివ్యమాన అభిప్రాయత్తైయుళ్ళయుడై
యతాయ్, (దివ్యలీలాలాపామృతేన) హర్షమ్పఱ్ఱిన్ద శల్లాపక్కిళనమృత
త్తాలే (అఖిలజనహృదయాన్తరాణ్యాపూరయన్తమ్) ఎల్లారుడైయ నె
ఞ్జుకళినవకాశమఱ్ఱైయ నిఱైప్పినాయుళ్ళవనై. (భగవన్తంనారాయ
ణమ్) ఇప్పడిహేయప్రతిభటమాన కల్యాణగుణఙ్గళుక్కాకరనాననారా
యణనై. (ధ్యానయోగేనదృష్ట్వా) మానససాక్షాత్కారమ్పణ్ణి.

తత్రో భగవతో నిత్యస్వామ్యమాత్మనో నిత్యదాస్యఞ్చ యథావస్థితమనుసన్ధాయ, కదాహం భగవన్తం నారాయణం మమకులనాథం మమకుల

"ధ్యానయోగేనదృష్ట్వా" ఎన్గైయాలే - భక్తియైప్పణ్ణినాల్ తత్ఫలమాక నరుమ్ సాక్షాత్కారమ్ శొన్నాప్పోలే యిరానిన్ఱతు. "శరణమనువ్రజేత్" ఎన్ఱు ప్రపత్తిపణ్ణినతు నిష్ఫలమామోవెన్నిల్; అన్ఱు, ప్రపత్తిఫలమాన సాక్షాత్కారత్తైయే శొల్లుకిఱతు. ఆనాల్, "ధ్యానయోగేన" ఎన్ఱతు-శెయ్యుమ్పడియెన్నెన్నిల్; ధ్యానయోగత్తాలే కాణుమాప్పోలే కణ్డానిఱతు. "ధ్యానయోగేనదృష్ట్వా" ఎన్ఱు, "ప్రత్యహమాత్మోజ్జీవనాయైవమనుస్మరేత్" ఎన్ఱు శొన్న కాలక్షేపార్థానుసన్ధానన్ ముఱ్ఱివెళిప్పట్టతాకవుమామ్.

(భగవతో నిత్యస్వామ్యమాత్మనో నిత్యదాస్యఞ్చ యథావస్థితమనుసన్ధాయ) ఇరువరుడైయవుమ్ శాస్త్రసిద్ధమాన స్వస్వామిసమ్బన్ధత్తై యుణర్న్దు, ఇనిఅన్దసాక్షాత్కారలాభమాన పేఱ్ఱిల్ మనోరథప్రకారమ్ శొల్లుకిఱతు మేల్ (కదాహమిత్యాదియాలే). (కదా) అన్నాళ్ ఎన్నాళెన్ఱు పతఱుకిఱార్. (అహమ్) అవ్యభిచారియాన ఉపాయమ్ కైపుకున్దు పేఱ్ఱిల్ సతృష్ణత్తైయుడైయనాన నాన్. (భగవన్తం నారాయణమ్) ఆత్రియిరుక్క వేణ్డాతపడియాన గుణఙ్గళైయుమ్ ప్రాప్తియైయుముడైయవనై.

(మమనాథమ్) ఎనక్కువకుత్త శేషియాయుళ్ళవనై. (మమకులదైవతమ్) సామాన్యమాయిరుక్కైయన్ఱిక్కే ఎఙ్గళుక్కు కులక్రమాగతనాయుళ్ళవనై. (మమకులధనమ్) ఎనక్కు కులక్రమమాక ఆపత్తుక్కు జీవిక్కైక్కుముతలాయుళ్ళవనై. (మమభోగ్యమ్) ఎనక్కు భోగ్య

దైవతంమమకులధనం మమభోగ్యంమమమాతరంమమపితరం మమసర్వం సాక్షాత్కరవాణిచక్షుషా. కదాహంభగవత్పాదామ్బుజద్వయం శిరసా

మానవనై. (మమమాతరమ్) ఎనక్కు ధారకనుమాయ్ పోషకనుమాయుళ్ళవనై (మమపితరమ్) ఎనక్కు ఉత్పాదకనుమాయ్, హితప్రవర్తకనుమాయుళ్ళవనై. (మమసర్వమ్) (౧)"మాతాపితా భ్రాతానివాస శ్శరణం సుహృద్గతిర్నారాయణః" ఎన్ఱుమ్,(౨) "త్వమేవమాతాచపితా త్వమేవ" ఎన్ఱుమ్,(౩)"శేలేయ్కణ్ణియరుమ్"ఎన్ఱుమ్ శొల్లుకిఱపడియేఅనుక్తమాన సమస్తవస్తుక్కళుమానవనై. (సాక్షాత్కరవాణిచక్షుషా) ఇప్పోతైమానససాక్షాత్కారమొழியు "సదాపశ్యన్తి" ఎన్గిఱపడియే * కణ్డుకొణ్డెన్ కణ్గళ్ కళిక్కుమ్బడి కణ్డుకొల్లోనాళ్" ఎన్గిఱార్.

(కదాహంభగవత్పాదామ్బు జద్వయం శిరసాధారయిష్యామి) (౪) "మదీయమూర్ధానమలఙ్కరిష్యతి" ఎన్ఱుమ్, (౫) "తళిర్ పురైయుమ్ తిరువడియెన్ తలైమేలవే" ఎన్ఱుమ్ శొల్లుకిఱపడియే వకుత్తశేషియాన వవనుడైయ నిరతిశయభోగ్యమాన తిరువడిత్తామరైకళై నాన్ శిరసావహిప్పతెన్ఱో వెన్గిఱార్.

(కదాహం భగవత్పాదామ్బుజద్వయపరిచర్యాకరణయోగ్యస్తత్పాదౌ పరిచరిష్యామి) ఇత్తిరువడికళిల్ కైఙ్కర్యమ్ పణ్ణుకైక్కు యోగ్యనాయ్ కైఙ్కర్యమ్ పణ్ణువతెన్ఱుకొల్లోవెన్గిఱార్. (కదాహంభగవత్పాదామ్బుజద్వయ పరిచర్యాశయానిరస్త

యదపి, "ఆత్మభోగేనాను సంహితపరాదికాలమ్" ఇతి, తదపిభగవతఃకాలవిషయమజ్ఞానంనాభిప్రేతి: ఆనన్దప్రకర్షప్రశంసాయాంతాత్పర్యాత్

యచ్చ, "తత్పాదామ్బుజద్వయం ప్రవేక్ష్యామి" ఇతి- ముముక్షోరభిసన్ధిరుచ్యతే: తత్రపూర్వోక్తస్య శిరసాసఙ్గ్రహణస్యగాఢతమత్వం ప్రవేశశబ్దేనాభిప్రేతమ్.

(౧) సుబాల- (౨) (౩) తి-వాయ్-౫-౧-౧. (౪) స్తో-౪ (౫) తిరునె-౧

సజ్గ్రహిష్యామి. కదాహం భగవత్పాదామ్బుజద్వయపరిచర్యాకరణయోగ్యస్తదేకభోగస్తత్పాదౌ పరిచరిష్యామి; కదాహం భగవత్పాదామ్బుజద్వయపరిచర్యాశయా నిరస్త సమస్తేతర భోగాశః అపగత సమస్తసాంసారిక స్వభావః తత్పాదామ్బుజద్వయం ప్రవేక్ష్యామి. కదా మాం భగవాన్ స్వకీయయా అతిశీతలయా దృశావలోక్య స్నిగ్ధగమ్భీరమధురయా గిరా పరిచర్యాయామాజ్ఞాపయిష్యతీతి భగవత్పరిచర్యాయామాశాం వర్ధయిత్వా తయైవాశయా తత్ప్రసాదోపబృంహితయా భగవన్తముపేత్య దూరాదేవ భగవన్తం శేషభోగేశ్రియా

సమస్తే తరభోగాశః అపగతసమస్తసాంసారికస్వభావః తత్పాదామ్బుజద్వయం ప్రవేక్ష్యామి) సర్వేశ్వరన్ తిరువడిగళిల్ కైఙ్కర్యరుచియాలే పోక్కడిక్కప్పట్టవుఅమ్బుళ్ళవిషయఙ్గళాలుణ్డాన భోగశ్రద్ధైయైయుడైయనాయ్, తన్నడియే పాఱిప్పోన రాగద్వేషాదికళాకిఱ సమస్తసాంసారికస్వభావత్తైయుడైయనాయ్ కొణ్డు, నాన్ ఎన్ఱైక్కు అన్దప్పాదామ్బుజద్వయత్తైక్కిట్టువేనెన్గిఱార్.

(కదామాం భగవాన్ స్వకీయయా అతిశీతలయా దృశావలోక్య స్నిగ్ధగమ్భీరమధురయా గిరా పరిచర్యాయామాజ్ఞాపయిష్యతి) పురుషోత్తమనానవన్ తన్నుడైయ అఴకుక్కుళిర్న్ద తిరుక్కణ్గళాలే కటాక్షిత్తు ముఴఙ్గియినిదాన పేచ్చాలే (౧)"ముకప్పేకూవిప్పణికొళ్ళాయ్" ఎన్గిఱపడియే కైఙ్కర్యత్తిల్ ఎన్నైయేవప్పుకుకిఱతెప్పోతో? (ఇతి భగవత్పరిచర్యాయామాశాం వర్ధయిత్వా) ఎన్ఱు ఇప్పడికళిలే భగవత్కైఙ్కర్యత్తిలాశైయైవళర్త్తి.

(తయైవాశయా తత్ప్రసాదోపబృంహితయా భగవన్తముపేత్య) భగవత్ప్రసాదత్తాలే మేన్మేలనక్కైపురణ్డు పెరుకివరుకిఱ అన్దవాశైయోడేకూడ సర్వేశ్వరనైక్కిట్టి. (దూరాదేవభగవన్తం శేషభోగేశ్రి

---

(౧) తి-వాయ్-౮-౫-౭.

సహాసీనం వైనతేయాదిభిస్సేవ్యమానం సమస్తపరివారాయ శ్రీమతే నారాయణాయనమఇతి ప్రణమ్యోత్థాయోత్థాయపునఃపునఃప్రణమ్య అత్యన్తసాధ్వసవినయావనతో భూత్వాభగవత్పారిషద గణనాయకై ర్ద్వారపాలైఃకృపయాస్నేహగర్భయా దృశావలోకిత స్సమ్యగభివన్దితై స్తైస్తైరేవానుమతోభగవన్తముపేత్య శ్రీమతామూలమన్త్రేణమామైకాన్తికాత్యన్తిక పరిచర్యాకరణాయ పరిగృహ్ణీష్వేతియాచమానః ప్రణమ్యాత్మానంభగవతేనివేదయేత్.

యాసహాసీనమిత్యాది) "దూరాదేవ-ప్రణమ్య" ఎన్నుమేలే అన్వయమ్. తిరువనన్దాళ్వాన్మడియిలే పెరియ పిరాట్టియారోడేకూడ విరుప్పానాయ్, పెరియతిరువడినాయనార్ తొడక్కమాన నిత్యసూరికళాల్ సదా సేవ్యమాననాయిరుక్కిఅ భగవానై "సమస్తపరివారాయ శ్రీమతే నారాయణాయనమః" ఎన్ను దూరత్తిలేదెణ్డనిట్టు విఝువత్తెఝువతాయ్, పిన్నైయుమాదరాతిశయత్తాలే పలకాల్ దెణ్డనిట్టు,

(అత్యన్తసాధ్వసేత్యాది) మికవుమున్దాన ఉక్కచ్చత్తాలే పుడైవైయొతుక్కవతు,వాయైప్పొత్తై ప్పతాయ్కొణ్డుతలై శాయ్త్తు భగవానుడైయ పారిషదత్తిరువోలక్కత్తిలవర్కళ్, గణనాయకర్, పడైత్తలైవర్, తిరువాశల్కాప్పార్, ఇవర్కళాలే స్నేహాత్తైప్పొతిన్దు కొణ్డిరుక్కిఅక్కణ్ణైయాలేపార్కప్పట్టు,(సమ్యగభివన్దితైస్తైస్తైరేవానుమతోభూత్వాభగవన్తముపేత్య శ్రీమతామూలమన్త్రేణ, భగవన్! మామైకాన్తికాత్యన్తిక పరిచర్యాకరణాయ పరిగృహ్ణీష్వేతియాచమానః ప్రణమ్యాత్మానంభగవతేనివేదయేత్) బుద్ధిపూర్వకమాక దెణ్డనిడప్పట్టిరుక్కిఅవర్కళాలే అనుమతనాయ్కొణ్డు శ్రీవైకుణ్ఠనాథనరుకేశెన్ఱు పెరియతిరుమన్త్రత్తాలేఅడియేనై అనన్యపరనాక్కి, నిర

తతో భగవతా స్వయమేవాత్మసఞ్జీవనేన అమర్యాదశీలవతాఽతి ప్రేమాన్వితేనావలోకనేన అవలోక్య సర్వదేశసల్వకాల సర్వావస్థోచితాత్యన్తశేషభావాయ స్వీకృతోనుజ్ఞాతశ్చాత్యన్తసాధ్వసవినయావనతః కిఙ్కర్వాణః కృతాఞ్జలిపుటో భగవన్తముపాసీత;

వర్ధమాన కైఙ్కర్యత్తిన్ ప్రారుట్టు కైఙ్కర్యమ్ కొణ్డరుళవేణుమెన్ఱు ప్రార్థియానిఱ్కఅతనై ఎమ్పెరుమానుక్కు సమర్పిక్కక్కడవన్.

ఇస్ మేల్ ఇప్పడిప్రార్థనానుగుణమాక అఙ్గీకృతనాయ్, కైఙ్కర్యమ్ పణ్ణిక్కొణ్డిరుప్పానెన్గిఱతు (తతో భగవతేత్యాదియాలే). (తతః) ఆత్మసమర్పణమ్ పణ్ణినవనన్తరమ్, (భగవతా) పురుషోత్తమనాలే, (స్వయమేవ) ఇనివనపేక్షిత్తపడిత్తానే, (ఆత్మసఞ్జీవనేనామర్యాదశీలవతాఽతిప్రేమాన్వితేనావలోకేన) ఆత్మసముజ్జీవనహేతువానపార్వైయాలే (అవలోక్య) కటాక్షిత్తు; (సర్వదేశసర్వకాలసర్వావస్థోచితాత్యన్తశేషభావాయ) ఎల్లాదేశత్తిలుమ్ ఎల్లాక్కాలత్తిలుమ్ ఎల్లా వవస్థైకళిలుమ్ ఉచితమానపుడివిల్లాత శేషభావత్తిన్పొరుట్టు. (స్వీకృతోనుజ్ఞాతశ్చ) అఙ్గీకరిక్కప్పట్టవనాయుమ్ అనుమతిపణ్ణప్పట్టవనాయుఙ్గొణ్డు.

(అత్యన్తసాధ్వస వినయావనతః) మికవుముళ్ళచ్చత్తాలుమ్ ఒతుక్కత్తాలుమ్ తలైశాయ్త్తు. (కిఙ్కర్వాణః) కిఙ్కరనాయిరున్దుకొణ్డు. (కృతాఞ్జలిపుటః) స్వరూపానురూపమాన అఞ్జలియైప్పణ్ణిక్కొణ్డు. (భగవన్తముపాసీత) (౧)"సోశ్నుతే సర్వాన్ కామాన్ సహ బ్రహ్మణా విపశ్చితా" ఎన్గిఱపడియే శ్రీవైకుణ్ఠనాథనుడైయ జ్ఞానశక్త్యా

యదపి "శేషభావాయస్వీకృతః" ఇతి. తత యావదాత్మభావికైఙ్కర్యకరణాయ సఙ్కల్పిత ఇత్యర్థః. ఏవమన్యదపి సర్వంసుసఙ్గతమ్

---

(౧) తై-ఆన

తతశ్చానుభూయమానభావవిశేషః నిరతిశయప్రీత్యా అన్య త్కిఞ్చిత్కర్తుం ద్రష్టుం స్మర్తుమశక్తః పునరపి శేషభావమేవయాచమానో భగవన్తమేవావిచ్ఛిన్న స్రోతోరూపేణావలోకనేనావలోకయన్నాసీత.

దికల్యాణగుణఙ్గళై అనుసన్ధిత్తు(౧) "ఏతత్సామగాయన్నాస్తే" ఎన్నుమ్, (౨)"అడియరోడిరున్దమై"ఎన్గుమ్శోల్లుకిఱపడియేసేవిత్తిరుపానెన్గిఱార్.

అనుభవజనిత ప్రీతిప్రకర్షత్తాలే వేఱొన్ఱుకాణాకాతపడిసదా దర్శనమ్ పణ్ణికొణ్డిరుప్పానెన్గిఱతు (తతశ్చేత్యాదియాలే). (తతశ్చ) పిన్నైయుమ్. (అనుభూయమానభావవిశేషః) అనుభవిక్కప్పడా నిఱ్కిఱసర్వేశ్వరనుడైయ రక్షకత్వాది స్వభావవిశేషత్తైయుడైయేనా య్కొణ్డెన్నుతల్, అన్ఱియే, (౩) "తద్భావభావమాపన్నః" ఎన్గిఱపడియే భగవత్స్వభావమానఅపహతపాప్మత్వాదిగుణాష్టకత్తై అనుభవిత్తుక్కొణ్డిరుక్కుమవనాయెన్నుమామ్. (నిరతిశయప్రీత్యా) తన్నోడొప్పాతిసుఱ మ్బిల్మికుతియిల్లైయెన్నుమ్పడియాన ప్రీతియాలే, (అన్యత్కిఞ్చిత్కర్తుంద్రష్టుం స్మర్తుమశక్తః) (౪)"ప్రహర్షేణాఽవరుద్ధా సా వ్యాజహార న కిఞ్చన" ఎన్నుమ్పిరాట్టి, ప్రీతిప్రకర్షమ్ మిడఱుపిడిక్క ప్పేశాతిరున్దాప్పోలే ఆనన్దాతిశయత్తాలే వేఱొన్ఱైప్పణ్ణుతల్, నినైత్తల్ పార్త్తల్ శెయ్యమాట్టాతానాయెన్నుతల్, (౫) "నోపజనం స్మరన్నిదం శరీరమ్" ఎన్గిఱపడియే సాంసారికవ్యాపారఙ్గళై త్తవిర్త్తెన్నవుమామ్,

(పునరపిశేషభావమేవయాచమానః) శేషభావమ్ పెఱ్ఱిరుక్కచ్చెయ్తేయుమ్ అతినినైవైయాలే "ఇతునిత్తనిక్కప్పోకిఱతో" ఎన్గిఱ అతిశఙ్కైయాలే పిన్నైయుమిప్పడిప్పట్ట ఇన్దశేషభావమ్ కులైయాతే నిత్తనిక్క వేణుమెన్ఱు వేణ్డికొణ్డు. (భగవన్తమేవ) శ్రీవైకుణ్ఠనాథనైయే (అవిచ్ఛిన్నస్రోతోరూపేణావలోకనేన) ఇడైవిడామలిరుక్కుమ్

---

(౧) తై-భృగు- (౨) తి-వాయ్-౧౦-౯-౧౧. (౩) వి-పు-౬-౭-౯౫.
(౪) రా-యు-౧౧౬-౧౫. (౫) ఛాన్దో-౮-౧౨-౩

తతోభగవతాస్వయమేవాత్మ సఞ్జీవనేనావలోకనేన అవలోక్య సస్మితమాహూయసమస్తక్లేశాపహం నిరతిశయసుఖావహమాత్మీయం శ్రీమత్పాదారవిన్దయుగళం శిరసికృతంధ్యాత్వా అమృతసాగరాన్తర్నిమగ్నసర్వావయవస్సుఖమాసీత.

ధారారూపమాన పార్వైయాలే. (అవలోకయన్నాసీత) పార్త్తుక్కొణ్డిరుక్కక్కడవన్.

(అన్యత్కిఞ్చిత్కర్తుమిత్యాది) (౧)"నాశ్నన్తి నపిబన్తి ఏతదేవామృతం దృష్ట్వా తృప్యన్తి" ఎన్గిఱపడియే పుఱమ్బుళ్ళ అన్నపానాదికళై ప్పణ్ణాతే సదాదర్శనమ్ పణ్ణియిరుప్పానెన్గాకవుమామ్.

అనన్తరమ్ కైఙ్కర్య సామ్రాజ్యత్తిలే *ముడిశూడుమరశాయ్ సుఖమేవర్త్తిప్పానెన్గిఱతు (తతోభగవతేత్యాది)(౨) "అవనవ్విడత్తాన్ యానాన్" ఎన్నుస్వరూపత్తై నినైత్తు అకలనిఱ్క, అఴకియ కటాక్షత్తాలే కుళిరప్పార్త్తు "ఈశ్వరోహమెన్నిరున్దవన్ దాసోహమెన్ను ఒతుఙ్గువతే" ఎన్ను ప్రీతిప్రకర్షత్తాలే ముఱువల్ శెయ్తు(౩)"ఆశయాయది వారామః పునశ్శబ్దాపయేదితి" ఎన్ను సుమన్త్రనాశ్శైప్పట్టాప్పోలే అఴకియ తిరుమిడఱ్ఱోశైయాలే అరుళప్పాడిట్టు, (సమస్తక్లేశాపహమ్) సాంసారికమానసమస్తక్లేశఙ్గళైయుమ్ పోక్కక్కడవతాయ్. (నిరతిశయసుఖావహమ్) నిరతిశయమాన సుఖత్తై ప్పణ్ణక్కడవతాయ్ (ఆత్మీయమ్) తన్నుడైయతాయ్ (శ్రీమత్) నిరతిశయభోగ్యమాన (పాదారవిన్దయుగళమ్) తిరువడిత్తామరైకళై, (శిరసికృతంధ్యాత్వా) తన్ తలైయిలేవైత్తానాక ధ్యానమ్పణ్ణి (అమృతసాగరాన్తర్నిమగ్న సర్వావయవస్సుఖమాసీత) ఆనన్దమాకిఱ అమృత సముద్రత్తుక్కుళ్ళే అఴున్దిన సర్వావయవఙ్గళైయుడైయనాయ్ కొణ్డు సుఖమేవర్త్తిప్పాన్.

---

(౧) ఛాన్దో-౩-౬-౧. (౨) తై-నా-య-౫-౧-౭. (౩) రా-అయో-౫౯-౩.

లక్ష్మీపతేరతిపతేశ్చదయైకధామ్నో యోఽసౌ పురా సమజనిష్ట జగద్ధితార్థమ్। ప్రాప్యం ప్రకాశయతు నః పరమం రహస్యం సంవాద ఏష శరణాగతిమన్త్రసారః ॥

శ్రీభగవద్రామానుజవిరచితం

శ్రీవైకుణ్ఠగద్యం

సమ్పూర్ణమ్.

ఒన్రాకచ్చొల్లి న్ఱాయిన్ఱు:- స్వరూపానురూపమాన ప్రపత్తియైయే ఉపాయమాకక్కొణ్డు ప్రాకృతమణ్డలత్తైవిట్టు అప్రాకృతమాన దేశత్తిలేశెన్ఱు సూరిపరిషత్సేవ్యనాన శ్రీవైకుణ్ఠనాథనైక్కిట్టి కైఙ్కర్యప్రార్థనా పూర్వకమాక కైఙ్కర్యత్తైప్పెన్ఱు యావదాత్మభావి ఆనన్దనిర్భరనాయిరుక్కుమెన్గిఱతు.

పెరియవాచ్చాన్పిళ్ళై తిరువడికళే శరణమ్.

పెరియవాచ్చాన్పిళ్ళై అరుళిచ్చెయ్త

గద్యత్రయ వ్యాఖ్యానమ్

ముఱ్ఱిఱ్ఱు

ద్వయవచనధనానాం ద్విః ప్రయోగానపేక్షే

ముషితనిఖిలదోషే ముక్త్యుపాయే స్థితానామ్ ।

అమృతమివపయోధేరాప్తమేతద్యతీన్ద్రా

ద్వ్యవృణుతమితగద్యం వేఙ్కటేశస్సుమేధాః ॥

శ్రీమద్వేదాన్తాచార్యస్య కృతిషు గద్యత్రయభాష్యం,

సమ్పూర్ణమ్

శ్రీః.

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః.

పరమకారుణికరాన

ఆళవన్దార్ అరుళిచ్చెయ్త

స్తోత్రరత్నమ్.

ఇతు

పరమకారుణికరాన

పెరియవాచ్చాన్పిళ్ళైయరుళిచ్చెయ్త వ్యాఖ్యానత్తుడన్

సభాపణ్డితర్కళాన,

శ్రీమన్-పుదుప్పేర్, ఇళైయవిల్లి,

విద్వాన్, వేఙ్కటాచార్యరాలుమ్,

శ్రీమాన్-పుదుప్పట్టు-తిరువేఙ్కటాచార్యరాలుమ్,

నన్రాక ప్పరిశోధిక్కప్పట్టు,

శ్రీమాన్, కరాలపాటి ఆళ్వారయ్య చెట్టియారాల్

శ్రీవైష్ణవగ్రన్థముద్రాపక సభామూలమాయ్

కాఞ్చీపురమ్

శ్రీనివాస ముద్రాక్షరశాలైయిల్

అచ్చిట్టు ప్రచురమ్ శెయ్యప్పట్టతు.

ప్రమాదీచ సంవత్సరమ్.

1—4—1914.

శ్రీవైష్ణవగ్రన్థ ముద్రాపక సభ (లిమిటెడ్).

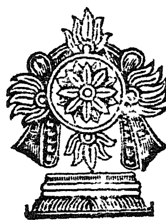
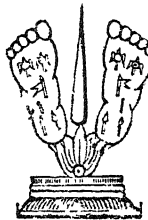
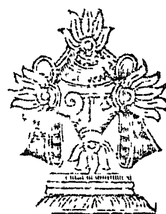
ఈసభలో తెనుఁగులిపిలో నచ్చువేసిన గ్రన్థములు.

		రూ.	అ.	పై
భారతాదితనిశ్లోకమ్ ౦ ౨ ౬. రామచరమశ్లోకమ్	...	౦	౧	౬
దుష్కరశ్లోకటిప్పణి	...	౦	౨	౬
శాణ్డిల్యవిశిష్ట పరమధర్మశాస్త్రము తాత్పర్యసహితము	...	౦	౯	౦
తిరుపన్దాది-౧-ము, ౪-వ-వ్యాఖ్యానారుమ్బద ప్రతిపదసహితము...		౧	౧౨	౯
తిరువిరుత్తమ్‌వ్యాఖ్యానద్వయ ఉరైప్రతిపదతాత్పర్యసహితము...		౨	౮	౦
తిరువాశిరియమ్-ము, పెరియతిరుమడల్-వ, వ్యాఖ్యానాది	...	౧	౭	౩
ఇరామానుశ నూఱ్ఱన్దాతి	...	౧	౧౨	౦
తిరుప్పల్లాణ్డు ౦ ౭ ౬. శ్రీవచనభూషణమ్	...	౧	౧౨	౬
శరణశబ్దార్థ విచారమ్	...	౦	౨	౦
ప్రపత్త్యనుపాయత్వవిచారమ్	...	౦	౧	౦
నాయమాత్మాభాష్యమ్	...	౦	౨	౬
యమకరత్నాకరమ్	...	౨	౧౧	౬
తిరుప్పావై మూవాయిరప్పడి అరుమ్బదసహితమ్	...	౧	౫	౬
దీపప్రకాశ సహిత తత్త్వదీపమ్	...	౨	౦	౬
గురుపరమ్పరా ప్రభావమ్	...	౨	౦	౬
తత్త్వసఙ్గ్రహమ్	...	౦	౨	౦
యతీన్ద్రప్రవణప్రభావమ్	...	౦	౧౨	౬
తిరుప్పావై ఈరాయిరప్పడి నాలాయిరప్పడికళ్	...	౧	౬	౦
ముముక్షుప్పడి వ్యాఖ్యానారుమ్బద ప్రమాణత్తిరట్టు సహితము	...	౨	౧౩	౦
తిరుప్పావై ఆఱాయిరప్పడి	...	౧	౪	౦
రహస్యత్రయ మీమాంసాంభాష్యమ్	...	౧	౪	౦
పరన్దరహస్యమ్ ౦ ౪ ౦ సమ్ప్రదాయఅకరాతి	...	౧	౧౩	౦
చతుశ్శ్లోకీ సవ్యాఖ్యానమ్	...	౦	౭	౦
నాయచ్చియార్‌తిరుమొழி	...	౧	౬	౦
చరమశ్లోకటిప్పణి	...	౧	౯	౦
పెరుమాళ్ తిరుమొழி	...	౦	౧౨	౬
స్తోత్రరత్నవ్యాఖ్యానమ్	...	౦	౪	౦

రా. తిరువేఙ్గడత్తానయ్య, కార్యదర్శి ధనాధికారి.

స్టెం. ౩౧, వెంకటాచలమొదలివీధి, చెన్నపట్టణము.

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

పరమకారుణికనాన పెరియవాచ్చాన్పిళ్ళైయరుళిచ్చెయ్త స్తోత్రరత్నవ్యాఖ్యానమ్.

శ్రీమత్కృష్ణసమాహ్వాయ నమో యామునసూనవే ।
యత్కటాక్షణలక్ష్యాణాం సులభశ్శ్రీధరస్సదా ॥

అవతారికై.

సర్వేశ్వరన్ ఆళ్వారుక్కు త్తన్నుడైయ స్వరూపరూపగుణ విభూతికళై (౧) "మయర్వఱమతినలమరుళినన్" ఎన్గిఱపడియే నిర్హేతుకకృపైయాలే కాట్టిక్కొడుక్క అన్దజ్ఞానమ్ భక్తిరూపాపన్నమాకైయాలే పరభక్తియుక్తరాయ్క్కొణ్డు భగవద్గుణానుభవత్తైప్పణ్ణి అతినుడైయ విపాకదశైయాన పరజ్ఞానమ్ పిఱన్దు, అతడియాక పరమభక్తి పిఱన్దు, అత్తాలే (౨) "పరంజ్యోతిరుపసమ్పద్య స్వేనరూపేణాభినిష్పద్యతే" ఎన్ఱుమ్ (౩) "పరమం సామ్యముపైతి" ఎన్ఱుమ్, (౪) "తస్మైయేయొక్కవరుళ్ శెయ్వర్" ఎన్ఱుమ్ శొల్లుకిఱపడియే స్వస్వరూపత్తైప్పెఱ్ఱు భార్యైక్కుప్పతి శుశ్రూషణమ్బోలే (౫) "వఴువిలావడిమై శెయ్యవేణ్డునామ్" ఎన్ఱుమ్, (౬) "అవావఱ్ఱువీడుపెఱ్ఱ" ఎన్ఱుమ్ శొల్లుకిఱపడియే ప్రాప్తిఫలమానకైంకర్యత్తై ప్పెఱ్ఱవాళ్వారుడైయ ద్రమిడోపనిషద్రహస్యత్తై

(౧) తి-వాయ్-౧-౧-౧. (౨) ఛా-౮-౧౨-౨. (౩) ముణ్డ-౩-౧-౩.
(౪) తి-మొ-౧౧-౩-౫. (౫) తి-వాయ్-౩-౩-౧. (౬) తి-వాయ్-౧౦-౧౦-౧౧

ప్పెరియనుతలియూర్ ఆళ్వారుడైయ ప్రసాదత్తాలే లభిత్తు, పిన్బు ఆచార్యోపదేశక్రమత్తాలే ఆళవన్దార్ అన్దద్రమిడోపనిషత్ప్రసిద్ధమాన †తత్త్వ ‡హితజ్ఞళై లభిత్తు, అత్తైత్తాముమనుసన్ధిత్తు, అవ్వనుసన్ధానప్రీతి ఉళ్ళడఙ్గామైయాలే పరీవాహాపేక్షై పిఱక్కైయాలుమ్, సంసారికళ్ దుర్గతియై క్కణ్డు "అవర్ కళ్ ఇత్తై యఱిక్కవొణ్ణాతు" ఎన్ఱు పరమకృపైయాలే సకలోపనిషద్రహస్యమాయ్ దుర్జ్ఞేయమానవర్థత్తై సర్వాధికారమామ్బడి స్తోత్రరూపేణ వరుళిచ్చెయ్ కిఱార్

భగవద్వ్యతిరిక్తవిషయఙ్గళిల్ స్తోత్రమావతు-(౧)"స్తోత్రంనామ కిమామనన్తి"(౨)"అన్యత్రాతద్గుణోక్తిః" ఎన్ఱు ఇల్లాతవఱ్ఱై ఏఱిట్టుచ్చొల్లుకైల్, ఉళ్ళత్తైయుడైయచ్చొల్లుతలాయిరుక్కై;(3)"యతోవాచో నివర్తన్తే"(౪)"అవిజ్ఞాతం విజానతామ్"(౫)"భూతార్థకథనమాస్తుతిః" (౬) "నసమర్థాస్సురాస్తోతుమ్" ఎన్ఱు పరిచ్ఛేదిత్తు ప్పేశనిలవల్లాత భగవద్విషయమ్ స్తుతివిషయమానపడి యొఙ్ఙనేయెన్నిల్; అఙ్ఙనేయిరున్తతేయాకిలుమ్, (౭) "స్తవ్యస్స్తవప్రియః" ఎన్గిఱపడియే ఈశ్వరనుక్కు ప్రియకరమాకైయాలుమ్, (౮) "ప త్తవేఱ్ఱులకజ్ఞోణ్ణ" ఎన్ఱుమ్, (౯) "ప త్తవే త్తవెజ్ఞెయ్ తుమ్" ఎన్ఱుమ్ స్తోత్రవ్యవహారముణ్డాయ్ ప్పోరుకైయాలుమ్, ఇత్తొఴియ వేఱువాచక శబ్దమిల్లామైయాలుమ్, ఇవ్విషయత్తిలుమ్ స్తోత్రమెన్నలామ్.

అథవా(౧౦)"ధర్మార్థకామమోక్షాఖ్యాః పురుషార్థ ఉదాహృతాః ఇతిచతుష్టయమ్" ఎన్ఱుమ్,(౧౧)"అఱమ్బొరుళిన్బమ్వీడు" ఎన్ఱుమ్ శొల్లు

---

†తత్త్వమ్ - శేషత్వస్వరూపమాకిఱతత్త్వమ్ - †హితమ్ -ఉపాయమ్; మోక్షార్థభగవత్ప్రసాదజనకత్వమ్- సాధ్యోపాయత్వమ్. ఉపాయాన్తరానపేక్ష రక్షకత్వరూపోపాయత్వమ్ సిద్ధోపాయత్వమ్. (౧)శ్రీస్తవ-3. (౨)ర-స్త-౧-౧౯. (3)తై-ఆ-౯. (౪)కేన-౨-3. (౫) (౬) (౭) సహస్రనామ్ని (౮) తి-వా మొ ౨-౨-౧౧. (౯) తి-వా మొ-౪-3-౧౧. (౧౦) (౧౧)

కిఱ పురుషార్థమ్ నాలాయ్, అవఱ్ఱిల్ ధర్మమ్ - సాధనతయా పురు
షార్థమాకైయాలుమ్ క్లేశసాధ్యమాకైయాలుమ్, అర్థమ్ - స్వయ
మ్పురుషార్థమానాలుమ్ అస్థిరమాయ్ క్లేశసాధ్యమాకైయాలుమ్
పురుషార్థాన్తరఙ్గళుక్కుమ్ సాధనమాకైయాలుమ్, కామమ్ - స్వయ
మ్పురుషార్థమానాలుమ్, అల్పాస్థిరత్వ అనర్థావహత్వ బీభత్సత్వాద్య
నన్త దోషదుష్టమాకైయాలుమ్ మోక్షశాస్త్రత్తిలే మోక్షవిరోధి
త్వేన నిన్దితమాయిరుక్కైయాలుమ్, ఆళవన్దార్, ఇత్తైవిట్టు మోక్షత్తి
లుమ్ ఆత్మప్రాప్తి - దుఃఖేన చిరకాలసాధ్యమాకైయాలుమ్ భగవ
దనుభవాపేక్షయా అత్యల్పమాయిరుక్కైయాలుమ్, ఇత్తైవిట్టు భగవ
త్ప్రాప్తిక్కు ఉక్తమానదోషమొన్ఱుమ్ ఇన్ఱియే యిరుక్కుమళవన్ఱిక్కే
(౧) "నిరస్తాతిశయాహ్లాదసుఖభావైకలక్షణా" ఎన్ఱిఱపడియే నిరతిశ
యసుఖరూపమాయ్, (౨) "ఏష హ్యేవానన్దయాతి" (౩) "పరమం
సామ్యముపైతి" (౪) "తస్మైయేయొక్కవుమళ్ శెయ్వర్" ఎన్ఱిఱపడియే,
ఆశ్రితరైత్తన్నైప్పోలే ఆనన్దిప్పిక్కక్కడవతాయ్, (౫) "తస్యాహం
సులభః" ఎన్ఱిఱపడియే అయత్నసాధ్యమాయ్, ప్రాప్తపురుషార్థ
మాకైయాలే ఇతువేపురుషార్థమెన్ఱధ్యవసిత్తు,

ఇన్దభగవత్ప్రాప్తియాకిఱతుమ్, (౬) "ప్రధానక్షేత్రజ్ఞపతిర్గు
ణేశః" (౭) జ్ఞాజ్ఞౌ ద్వావజావీశనీశౌ" (౮) "తమీశ్వరాణాంపరమం
మహేశ్వరమ్" (౯) "దాసోహంవాసుదేవస్య" (౧౦) "దాసభూతా
స్స్వతస్సర్వేహ్యాత్మానః పరమాత్మనః" (౧౧) "ఆత్మదాస్యంహరేస్స్వా
మ్యం స్వభావఞ్చసదాస్మర" (౧౨) "దాసోహంకోసలేన్ద్రస్య" (౧౩)
"యస్యాత్మాశరీరమ్" (౧౪) "యస్యాక్షరంశరీరమ్" (౧౫) "అన్తః ప్రవిష్ట
శ్శాస్తాజనానాం సర్వాత్మా" (౧౬) "పూఃప్రాణేన సర్వ ఏవగుహాశ

(౧) వి-పు-౬-౫-౫౯. (౨) తై-ఆ-(౩) ము-౩-౧-౩ (౪)(౫) గీ-(౬) శ్వే-౬-౧౬
(౭) శ్వే-౧-౯. (౮) శ్వే-౬-౭. (౯)(౧౦) హారీత స్మృ-(౧౧)(౧౨) రా-సు-౨-౩౪.
(౧౩) బృ-౫-౭-౨౨ (౧౪) సుబా-౭ (౧౫) యజు-ఆ-౩-౧౧. (౧౬) అథ స్త-౬ ౩-౧.

యస్య" (౧) "తానిసర్వాణితద్వపుః" ఎన్ను జీవపరర్కళుక్కు అనన్యార్హ శేష శేషిభావేన సమ్బన్ధత్తైచ్చొల్లి, (౨) "యేనయేన ధాతాగచ్ఛతి, తేనతేనసహాగచ్ఛతి" (౩) "సోశ్నుతేసర్వాన్ కామాన్ సహబ్రహ్మణావిపశ్చితేతి" (౪) "కామయేషైష్ణవత్వన్తు" (౫) "అహంసర్వంకరిష్యామి"(౬) "ఒழிవిల్ కాలమెల్లామ్" ఎన్నుఇత్యాదికళిలే స్వరూపానురూపమాన కైఙ్కర్యత్తై చ్చొల్లుకైయాలుమ్, "పతివ్రతైక్కు ప్పతిశ్రూషణమ్బోలే శేషవస్తువుక్కు కైఙ్కర్యమ్" ఎన్న ధ్యవసిత్తు,

ఇని, (౭) "భేషజంభగవత్ప్రాప్తిః" ఎన్ను అవనై ప్రాప్యమెన్గిఱతుమ్-కైఙ్కర్య ప్రతిసమ్బన్ధియాకైయాలే, (౮)"స్వేనరూపేణాభినిష్పద్యతే" ఎన్ను స్వస్వరూపత్తైప్రాప్య మెన్గిఱతుమ్ - కైఙ్కర్యత్తుక్కాశ్రయమాకైయాలే; (౯) "సోధ్వనఃపారమాప్నోతి" (౧౦)"తద్విష్ణోఃపరమంపదమ్"ఎన్ను దేశవిశేషత్తైప్రాప్యమెన్గిఱతుమ్కైఙ్కర్యత్తుక్కు వర్ధకమాకైయాలే; (౧౧)"నిస్తరన్తిమనీషిణః" ఎన్నుసంసారనివృత్తియై ప్పురుషార్థమెన్గిఱతుమ్ కైఙ్కర్యవిరోధి యెన్నైయాలే; ఇవై కైఙ్కర్యోపయోగియల్లాతవన్ను (౧౨) " నహిమేజీవితేనార్థః " ఎన్నుమ్ (౧౩) "మణిమామై కుఱైవిలమే" (౧౪) "ఉడమ్బినాల్ కుఱైవిలమే" (౧౫) " ఉయిరినాల్ కుఱైవిలమే " ఎన్నైయాలే అపురుషార్థమే. తదీయశేషత్వత్తై ప్పురుషార్థమెన్గిఱతుమ్ పురుషార్థాన్తరమన్ను; పతివ్రతైక్కుప్పతియినుడైయవాత్సాంశత్తిలుమ్ సౌన్దర్యాదివిశిష్టమాన దేహాంశమే ప్రాప్యమువాయ్, అత్తాలే పతివ్రతాహానియు మిల్లాతాప్పోలే.

(౧) వి-పు-౧-౨౨-౮౬. (౨) పరమసంహి (౩) తై-ఆ-౧- (౪) జి-౧-
(౫)రా-అ-౩౧-౨౫. (౬) తి-వాయ్-౩-౩-౧. (౭) వి-పు-౬-౫-౫౯.
(౮)ఛా-౮-౧౨-౨. (౯)కఠ-౧-౩-౯. (౧౦)సామ-ఉత్త- (౧౧)జిత-౧.
(౧౨) రా-సు-౨౬-౫. (౧౩) తి-వాయ్-౮-౮-౧.
(౧౪) తి-వాయ్-౪-౮-౬. (౧౫) తి-వాయ్-౪-౮-౧౧

ఇప్పడి సకలశాస్త్ర తాత్పర్యమాన పురుషార్థత్తై నిశ్చయిత్తు, అతుక్కు ఉపాయమ్ భక్తిప్రపత్తికళెన్ఱు ఇరణ్డాయ్, అతిల్ భక్తియాకిఱతు - (౧) "బ్రహ్మవిదాప్నోతిపరమ్" (౨) "ఆత్మావారే ద్రష్టవ్యశ్శ్రోతవ్యోమన్తవ్యోనిదిధ్యాసితవ్యః" (౩) "నాయమాత్మాప్రవచనేనలభ్యః నమేధయాన బహునాశ్రుతేన, యమేవైషవృణుతేతేనలభ్యస్తస్యైష ఆత్మావివృణుతేతనూంస్వామ్" (౪) "భిద్యతేహృదయగ్రన్థిశ్ఛిద్యన్తే సర్వసంశయాః। క్షీయన్తేచాస్యకర్మాణితస్మిన్దృష్టేపరావరే" (౫) "భక్త్యాలభ్యస్త్వనన్యయా" ఎన్ఱు వేదన ధ్యానోపాసనశబ్దవాచ్యమాయ్, భక్తిరూపాపన్నమాయ్, దర్శనసమానాకారమాన జ్ఞాన విశేషమ్.

భక్తియాకిఱవితు - అగ్నివిద్యాదుర్గ్రహముమాయ్, కర్మజ్ఞాన సహకృతముమాకైయాలే అధికృతాధికారముమాయ్, విళమ్బఫలప్రదముమాయ్, ప్రమాదసమ్భావనైయుముణ్డాకైయాలే అశక్తైవిట్టు, ఇన్ద దోషమొన్ఱుమిన్ఱికే (౬) "ముముక్షుర్వైశరణమహంప్రపద్యే" (౭) "న్యాసఇతిబ్రహ్మా" (౭) "న్యాసఇత్యాహుర్మనీషిణోబ్రహ్మాణమ్" (౭) "తస్మాన్న్యాసమేషాంతపసామతిరిక్తమాహుః" (౮) "తస్మాదపివధ్యం ప్రపన్నంన ప్రతిప్రయచ్ఛన్తి" (౯) "సభ్రాతుశ్చరణౌగాఢంనిపీడ్యరఘునన్దనః" (౧౦) "సకృదేవప్రపన్నాయ" (౧౧) "సోహంత్వాంశరణమపారమప్రమేయమ్" (౧౨) "సర్వాత్మనాయశ్శరణం శరణ్యమ్" (౧౩) "మామేవయేప్రపద్యన్తే" (౧౪) "తమేవశరణంగచ్ఛ" (౧౫) "సర్వధర్మాన్పరిత్యజ్య" (౧౬) "తావదార్తిస్తథావాఞ్ఛా" ఎన్ఱిత్యాది శ్రుతిస్మృతిసిద్ధమాయ్, సుకరమాయ్, అధ్యవసాయాత్మక జ్ఞానవిశేషమాన

(౧) తై-ఆ-౧. (౨) బృ-౪-౪-౫ (౩) కఠ-౧-౨-౨౩. (౪) ముణ్డ-౨-౨-౯.
(౫) గీ- (౬) శ్వే-౬-౧౮. (౭) తై-నా- (౮) యజు- (౯) రా-అ-౩౧-౨.
(౧౦) రా-యు-౧౮-౩౩ (౧౧) వి-పు-౨-౩-౪౭. (౧౨) భాగ- (౧౩) గీ-౭-౧౪.
(౧౪) గీ-౧౮-౬౨. (౧౫) ౧౮-౬౬. (౧౬) వి-పు-౧-౯-౭౩.

ప్రపత్తియైయే ఉపాయమాక నిశ్చయిత్తు, ఇప్పడి ప్రాప్యప్రాపకఙ్గళై నిష్కర్షిత్తు స్తోత్రరూపత్తాలే సర్వేశ్వరనై నోక్కి ప్రార్థిక్కిఱారెన్ఱుమామ్.

భగవత్స్తోత్రమ్ పణ్ణప్పుకుక్క ఆచార్యస్తుతియిలే ఇఴివానెన్? "కణ్ణేప్పఱ్ఱే కటిఞ్చాలయతి" ఎన్నుమాపోలే అసఙ్గతమామెన్నిల్; భగవద్విషయత్తై త్తమక్కు స్తుతివిషయమాక్కిక్కొడుత్త ఉపకారస్మృతియాలుమ్, స్తోత్రమ్ పణ్ణుకైక్కడియాన జ్ఞానవైశద్యార్థమాకవుమ్ అవిఘ్నపరిసమాప్త్యర్థమాకవుమ్ పణ్ణుకిఱారాకైయాలే సఙ్గతమ్. అతిల్ మానసమాక వమైయాతోవెన్నిల్, ప్రబన్ధత్తై యధికరిప్పార్కుక్కు ఉపకారమాకైయాలే వాచికమాక్కినతుమ్ యుక్తమ్.

ఉపకారస్మృతియాలేవన్ఱ వాచార్యానువర్తనమ్ ప్రమాణసిద్ధమ్. (౧)"ఆచార్యదేవోభవ" (౨)"నమఋషిభ్యోమన్త్రకృద్భ్యః" (౩)"సహివిద్యాతస్తంజనయతి తచ్ఛ్రేష్ఠంజన్మ" (౪)"మన్త్రేతద్దేవతాయాఞ్చతథామన్త్రప్రదేగురౌ" ఒరురత్నత్తై ఒరువనుక్కు ఉపకరిత్తాల్ అతినుడైయ మాహాత్మ్యత్తై యఱియక్కొడుత్తవనై యాదరిక్క ప్రమాణమ్ వేణుమో? ఆకైయాలే ఇతువుముపపన్నమ్. జ్ఞానవైశద్యార్థమాక వాచార్యానువర్తనమ్ శిష్టాచారప్రాప్తమ్. (౫)"అభివన్ద్య గురూనాదౌ శిష్యధీపద్మినీరవీన్" ఇతి మీమాంసకాః. "యథాఖనత్ ఖనిత్రేణ" ఇతి మనుః. (౬) "యస్యప్రసాదాద్వక్ష్యామి నారాయణకథామిమామ్" ఇతి వైశమ్పాయనః. (౭) "లౌకికం వైదికఞ్చాపి" ఇతి మనుః.

---

(౧) తై-శీ- (౨) యజు-ఆర- (౩) ఆప-ధ-౧-౧-౬. (౪) (౫) మీమాంసకారికై. (౬) భార- (౭) మనుస్మృ-

అజ్ఞనేయాకిల్ స్వాచార్యనై విట్టు మఱ్ఱై గురుక్కళై ప్పఱ్ఱు వానెన్నెన్నిల్. ఆచార్య స్తుతిక్కుమ్ అచార్యప్రీతియిఱే ఉద్దేశ్యమ్. స్వాశ్రయణత్తిఱ్కాట్టిలుమ్ పెరియముతలియారై ఆశ్రయిక్కుమిడత్తిలే ఇవరుక్కు ప్రీతిమిక్కిరుక్కైయాలే అత్తైప్పేశుకిఱార్. పెరియముతలియార్ ఆళ్వారుక్కు భగవత్ప్రసాదమడియాకప్పిఱన్దజ్ఞానత్తై ఆళ్వార్ ప్రసాదత్తాలేపెఱ్ఱు, అత్తాలేతమ్మళవిలే పర్యవసిక్కైయన్ఱిక్కే పిన్బుళ్ళార్క్కుమ్ ఉపకారమామ్బడి దర్శనస్థాపకరానపడియాలుమ్, మణక్కాల్ నమ్బి, "పెరియముతలియారుడైయ వర్థమ్ ఇతు. ఉమ్ముడైయ పేఱ్ఱుక్కెల్లామడి అవర్ తిరువడికళిల్ సమ్బన్ధమ్" ఎన్దైయాలుమ్, అవరై ఆశ్రయిక్కిఱార్. ఇత్తైనినైత్తిఱే భట్టర్ (౧) "ప్రథమమపిగురుంనాథమీడే" ఎన్ఱతు.

వేదకారణమాన ప్రణవమ్ వేదాద్యన్తఙ్గళిలే ఉచ్చార్యమాయ్ ప్పోరుమాపోలేఇజ్ఞుఆద్యన్తఙ్గళిలే ఆచార్యస్తుతియాయ్ నడువు భగవత్స్తోత్రమాయిరుక్కిఱతు. ముతలిట్టుమూన్ఱుశ్లోకత్తాలే పెరియముతలియారై నమస్కరిక్కిఱార్. ముతల్ శ్లోకత్తిలే ఒరువనైక్కవిపాడుమవన్ అవనుడైయవైశ్వర్యత్తైచ్చొల్లిక్కవిపాడుమాపోలే, శ్రీవైష్ణవర్ళుక్కు ఐశ్వర్యమాన జ్ఞానవైరాగ్యభక్తికళినుడైయ ప్రకర్షత్తైచ్చొల్లి నమస్కరిక్కిఱార్. (౨) "తనమాయతానే కైకూడుమ్" ఎన్ఱువైష్ణవనుక్కు ధనమ్ భక్త్యాదికళెన్ఱతిఱే.

ఆళవన్దార్ తిరువడికళేశరణమ్.

అవతారికై ముఱ్ఱిఱ్ఱు.

---

(౧) సహస్రనామభాష్యే. (౨) ౧-తిరువ-౪౩

పరమకారుణికరాన

ఆళవన్దారరుళిచ్చెయ్త స్తోత్రరత్నమ్.

స్వాదయన్నిహ సర్వేషాం త్రయ్యన్తార్థం సుదుర్గ్రహమ్ ।
స్తోత్రయామాస యోగీన్ద్రస్తం వన్దే యామునాహ్వయమ్ ॥

నమో నమో యామునాయ యామునాయ నమో నమః ।
నమో నమో యామునాయ యామునాయ నమో నమః ॥

శ్లో;---నమోఽచిన్త్యాద్భుతాక్లిష్టజ్ఞానవైరాగ్యరాశయే।
నాథాయ మునయేఽగాధ భగవద్భక్తిసిన్ధవే ॥ (౧)

(నమః) (౧) "అహమపి నమమ; భగవత ఏవాహమస్మి" ఎన్గిఱపడియే ఎనక్కురియేనల్లేన్; పెరియముతలియారుక్కు శేషమెన్గిఱార్. "నమో విష్ణవే" ఎన్గిఱాప్పోలే "నమో నాథాయ" ఎన్గిఱారిఱే ఉపకారస్మృతియాలే. (౨) "నమో విష్ణవే" (౩) "నమ ఇత్యేవ వాదినః" ఎన్ఱుమ్, (౪) "నమ ఋషిభ్యో మన్త్రకృద్భ్యః" ఎన్ఱుమ్, (౫) "తేషామపి నమో నమః" ఎన్ఱుమ్ శొల్లక్కడవదిఱే. ఈశ్వరమునికళ్ "శ్రీరఙ్గనాథర్" ఎన్ఱు తిరునామమ్ శాత్తుకైయాలే నాథరెన్ఱు తిరునామమాకిఱదు. ఎప్పడిప్పట్టవరెన్నుమపేక్షైయిలే శొల్లుకిఱదు. (అచిన్త్య) ఇవరుడైయజ్ఞానాదికళ్ ఇన్నాగుడైయజ్ఞానాదికళైప్పోలేయెన్ఱు నినైక్కవొణ్ణాదెన్నుతల్. ఇవ్వళవెన్ఱు జ్ఞానాధికరాలుమ్ పరిచ్ఛేదిక్కవొణ్ణాదెన్నుతల్. (అద్భుత) క్లేశయత్నరాహిత్యత్తై చ్చొల్లుకైయాలే గృహీతాంశమ్ అనుసన్ధిత్తార్కు ఆశ్చర్యావహమాయిరుక్కై.

(౧) యజు- (౨) (౩) భారశాన్తి-
(౪) యజు- (౫) వి-ధ-౯౦.

(౧)"పిన్నైక్కొల్"ఇత్యాదియిలేగృహీతాంశమ్ ఇనితాయిరుక్కుమెన్ఱు తిఱే. (అశ్లిష్ట) వ్యాసాదికళైప్పోలే స్వయత్నసాధ్యతపస్సాలే వన్దత్తన్ఱిక్కే (౨) "దదామి" (౩) "మయర్వఅమతినలమరుళినన్" ఎన్ఱు శొల్లుకిఱపడియే భగవత్ప్రసాదలబ్ధమాకైయాలే వరుత్తమఱ్ఱిరుక్కై. (జ్ఞాన) తత్త్వత్రయత్తైయుమ్ జ్ఞేయమాకవుడైత్తాయిరుక్కుమతు. ఆత్మా ఈశ్వరనుక్కు అనన్యార్హశేషమెన్ఱుమ్, అచిత్స్వరూపమ్ త్యాజ్యమెన్ఱుమ్, ఈశ్వరన్ ఉభయనియన్తావాయిరుక్కుమెన్ఱు మఱికై. జ్ఞానమెన్ఱాల్ ఇవ్విశేషత్తైక్కాట్టుమోవెన్నిల్, (౪) "తజ్జ్ఞానమజ్ఞానమతోఽన్యదుక్తమ్" (౫) "విద్యాన్యా శిల్పనైపుణమ్" ఎన్ఱుమ్ భగవద్వ్యతిరిక్తవిషయజ్ఞానఙ్గళై అనర్థావహమెన్ఱుమ్, అతిక్షుద్రమెన్ఱుమ్ శొల్లుకైయాలే. (వైరాగ్య) ఇవ్విలక్షణ విషయజ్ఞానత్తాలే భగవద్వ్యతిరిక్తవిషయఙ్గళిల్ నిస్పృహరాయిరుక్కై. (౬) "వేణ్డేన్ మనైవాఴ్కైయై" ఎన్నక్కడవతిఱే. (రాశయే) "రాశి" ఎన్ఱు - సమూహమ్.

(జ్ఞానరాశయే) (వైరాగ్యరాశయే) జ్ఞానవైరాగ్యమ్ ఇరణ్డాయిరుక్క రాశియెన్బానెన్నెన్నిల్, భగవత్స్వరూపరూపగుణవిభూతికళై జ్ఞానత్తుక్కు విషయమాక్కుకైయాలే పల. (౭) "పితరంమాతరమ్" ఎన్ఱు త్యాజ్యముమ్ పలవాకైయాలే సమూహమెన్నలామ్. లోకత్తిల్ విలక్షణరుడైయ జ్ఞానవైరాగ్యఙ్గళెల్లామ్ ఇవరుడైయ జ్ఞానవైరాగ్యత్తిలే అన్తర్భూతమామ్పడి యిరుక్కైయాలేశొల్లుకిఱతెన్నుమామ్. (౮) "యశ్చిచ్ఛ్ప్రజాస్సాధుకుర్వన్తియత్తద్వేదయత్స వేదసమన్త్రైతదుక్తః"

(౧) తి-వాయ్-౬-౫-౧౦. (౨) గీ-౧౦-౧౦. (౩) తి-వాయ్ ౧-౧-౧.
(౪) వి-పు-౬-౫-౮౭. (౫) వి-పు-౧-౧౯-౪౧. (౬) తి-మొ-౬-౧.
(౭) శరణాగతిగద్యే. (౮) ఛాన్దో-౪-౧-౬.

ఇతి [యత్కిఞ్చిత్సాధ్వనుష్ఠితం కర్మ యచ్చ సర్వచేతనగతం విజ్ఞానం తదుభయం యదీయజ్ఞానాన్తర్గతమ్, స రైక్వ ఇతి] లోకత్తిలనుష్ఠిత మాన కర్మఙ్గళుమ్ జ్ఞానఙ్గళుమ్ యావనొరువనుడైయ జ్ఞానకర్మఙ్గళిలన్త ర్భూతమాయిరుక్కుమ్, అవన్ కాణ్ రైక్వనెన్ఱు, రైక్వనైచ్చొల్లు మాపోలే.

(మునయే) (౧)"నవివేదాత్మనో గాత్రమ్" ఎన్ఱుమ్, (౨) "నపశ్యన్నపి దృష్టవాన్." ఎన్ఱుమ్ ధ్యేయవస్తువై సర్వదా సాక్షాత్కరిక్కై. (౩) "ఏతుశెయ్ తాల్ మఱక్కేన్ మనమే" (౪) "ఎన్నెఞ్జమవనెన్ఱే కిడక్కుమ్" (౫) "రామమేవానుపశ్యన్తి" ఎన్నుమాపోలే. ఇవర్ కృష్ణనైయనుసన్ధిత్తిరుక్క రాజావాలుమ్ సమాధిభఙ్గమ్పణ్ణప్పోయిన్ఱిల్లైయిఱే. (అగాధభగవద్భక్తిసిన్ధవే) భక్తియాకిఱతు - జ్ఞానవిశేషమాయిరుక్కుమ్. భక్తియై ప్పిరిత్తుచ్చొల్లిన్ఱు అతినుడైయప్రాచుర్యమ్ శొల్లుకైక్కాకవుమ్, తత్ప్రాధాన్యమ్ తోన్ఱుకైక్కాకవుమ్. భక్తియావతు - "స్నేహపూర్వమనుధ్యానం భక్తిః" ఎన్ఱుమ్, "స్వామిని దాసస్య స్నేహమయీ స్థితిః" ఎన్ఱుమ్ శొల్లుకిఱవనుబుభూషై. భగవచ్ఛబ్దత్తాలే పరత్వత్తైచ్చొల్లుకిఱతు. (౬) "వాసుదేవోసిపూర్ణః" ఎన్ఱుజ్ఞానాదిషాడ్గుణ్యపూర్ణనాయిచ్చేయిరుప్పతు. (అగాధ) అక్షోభ్యః; ఒరువరాల్ నిలైకాణవొణ్ణాతిరుక్కై. (సిన్ధవే) (౭) "కాతల్ కడలిల్ మికప్పెరితు" ఎన్ఱుమ్ (౮) "కాణుమాశై యెన్నుమ్ కడలిల్ వీళ్న్దిఙ్గయర్త్తోమ్" ఎన్ఱు మీశ్వరనుక్కుమ్ నిలైకొళ్ళవొణ్ణాతే తాముమతిలే పుక్కు అఴున్దుమ్పడియాయిరుక్కై. (౧)

(౧) వి-పు-౧-౧౭-౩౯. (౨) (౩) తి-మొ-౯-౩-౩.
(౪) తి-వాయ్-౫-౩-౫. (౫) రా-యు-౧౩౧-౯౫. (౬)
(౭) తి-వాయ్-౭-౩-౬. (౮) తి-మొ-౪-౯-౩.

శ్లో,—తస్మైనమో మధుజిదఙ్ఘ్రి సరోజతత్త్వ
జ్ఞానానురాగమహిమాతిశయాన్తసీమ్నే।
నాథాయనాథమునయేఽత్రపరత్రచాపి
నిత్యంయదీయచరణౌ శరణంమదీయమ్. (౨)

అవ;—(తస్మైనమ త్యాది) ముతల్ శ్లోకత్తాలే పరవిషయమాన జ్ఞానాదికళుడైయ ప్రకర్షమ్శొల్లిన్ఱు. ఇశ్లోకత్తాలే అవతారవిషయమాన జ్ఞానాదికళాకైయాలే అతిశుడైయప్రకర్షమ్ శొల్లుకిఱతు. అన్నిక్కే కీఴ్చ్చొన్న జ్ఞానాదికళ్ తమ్ముళవిలే పర్యవసియాతే ఎన్నళవుమ్ వరవెళ్ళమ్ కోత్తతెన్నవుమామ్.

వ్యా;—(తస్మైనమః) "తస్మై"ఎన్ఱుమ్,(౧)"నమోనమస్తేస్తుసహస్రకృత్వః"ఎన్ఱుమ్శొల్లుకిఱపడియేఇన్నుమ్అవర్క్కడియేనెన్గిఱార్. (మధుజిత్)అనిరుద్ధనాయ్త్తాన్ వన్దవతరిత్తుముతల్కళైయాన మధువైనిరసిత్తాప్పోలేఎన్నుడైయభగవత్ప్రాప్తిప్రతిబన్ధకఙ్గళై ప్పోక్కుమవనెన్గిఱార్.(అఙ్ఘ్రి)అనన్యభావత్తిలే(౨)"గుణైర్దాస్యముపాగతః"ఎన్ఱుపెరియముతలియార్ తోన్ఱిరుక్కిఱపడియైయుమ్ అవరుడైయ వనన్యార్హ శేషత్వత్తైయుమ్ శొల్లుకిఱతు. (సరోజ) సమ్బన్ధమిల్లాతపోతుమ్ విడవొణ్ణాతభోగ్యత్తైయైచ్చొల్లుకిఱతు. వికాసమ్ శెవ్వికుళిర్త్తిపరిమళమ్ ముతలానవన్ఱుక్కు త్తామరైయై ఒప్పాకచ్చొల్లలాయిరుక్కై.

తత్త్వజ్ఞానమావతు_అవతారవిషయజ్ఞానముమ్,ఆశ్రితపారతన్త్ర్యజ్ఞానముమ్ (౩) "జన్మకర్మచమేదివ్యమేవం యోవేత్తితత్త్వతః। త్యక్త్వాదేహంపునర్జన్మనైతిమామేతిసోఽర్జున"ఎన్దరుళిచ్చెయ్తానితే.(౪)"తస్యధీరాఃపరిజానన్తియోనిమ్" ఎన్దవతారవిషయజ్ఞానమ్(౫)"హత్వాతు

(౧) గీ-౧౧-౪౦ (౨) రా-కి-౪-౧౨. (౩)గీ-౪-౯.
(౪)పురుషసూ. (౫) రా-

రావణంసఖ్యే"(౧)"యద్వినా" (౨) "అప్యహంజీవితంజహ్యాంత్వాం వాసీతేసలక్ష్మణామ్"(3)"ఆత్మానంనాతివర్తేథాః" (౨) "నతుప్రతిజ్ఞాం సంశ్రుత్యబ్రాహ్మణేభ్యోవిశేషతః" ఎన్ఱాశ్రిత పారతన్త్ర్యజ్ఞానమ్. అనురాగమాకిఱతు-ఇవర్కళై యెల్లాత్తైయుమనుభవిత్తల్లతు నిఱ్కవొణ్ణాతప్రేమమ్. (మహిమాతిశయాన్తసీమ్నే) జ్ఞానానురాగజ్గళుడైయమహాత్వత్తిల్ ముడిన్దవెల్లైయాయిరుక్కుమ్. మహిమా-మహాత్మ్యమ్. మనుష్యానన్దమ్తొడజ్గి *తేసేశతక్రమత్తాలే ఈశ్వరానన్దమెల్లైయాయిరుక్కుమాపోలే, ఇవరుమ్ తద్విషయ ప్రేమత్తుక్కెల్లైయాయిరుప్పర్.

(నాథాయ)అస్మన్నాథాయ. (నాథమునయే) ఇద్దర్శనత్తుక్కు నాథరెన్ఱుమ్,(౪) "ముతుశూతనై యన్ఱిమఱ్ఱిలేన్" ఎన్ఱిరుక్కుమ్మహాత్మాక్కళాలే కొణ్డాడప్పడుమవరాయ్,తత్వహితజ్గళై త్తిరువుళ్ళత్తిలేకూడు పూరిత్తిరుక్కుమవర్ పొరుట్టు, (నమః) ఎన్ఱన్వయమ్. ఉపకారతియాలే అవరై ఆదరిత్తీరాకిల్ ఐహికాముష్మికమాయుళ్ళ సిద్ధిక్కునామ్ వేణ్డావో; నమ్బక్కలిలే ఇనిప్పోరిరెన్ఱు భగవదభిప్రాయమాకమేఱ్పొల్లుకిఱతు.(అత్రపరత్రచాపి) సంసారత్తిలుమ్ పరమపదత్తిలుమ్.

(నిత్యమ్)నిత్యాగ్నిహోత్రమెమ్బలన్ఱిక్కే అనవరతమెన్నై. †(శరణమ్) ఉపాయోపేయజ్గళిరణ్డుమ్. (యదీయచరణౌశరణంమదీయమ్) యాతొరుపెరియముతలియార్ తిరువడికళే ఎనక్కు ఇరణ్డుమెన్నై. అతావతు - సంసారదశైయిల్ భగవానే ఉపాయమెన్ఱుపదేశిత్తు, అవ్వ్యవసాయత్తుక్కడియాన స్వాచారత్తాలే భగవత్త్వానవ్యాత్తై విళైప్పిత్తుమ్, ప్రాప్యదేశత్తిల్ ప్రవేశిప్పిత్తుమ్, పిన్బునిత్యసూరికళోపాతి ఉద్దేశ్యమాయిరుక్కైయాలుమ్ ఇప్పడిశొల్లుకిఱతు.

---

(౧)రా-(౨)రా-ఆ-౧౦-౧౯.(3)రా-ఆ-౧౧౧-౭ (౪)తి-వాయ్-౨-౭-౬.

† (పా) (యదీయచరణౌ) ఎన్నై ఇశ్వనస్థాపన్నమాక్కినతిరువడికళ్.

శ్లో:—భూయోనమోఽపరిమితాచ్యుతభక్తితత్త్వ
జ్ఞానామృతాబ్ధి పరివాహశుభైర్వచోభిః ।
లోకేఽవతీర్ణ పరమార్థసమగ్రభక్తి
యోగాయనాథమునయేయమినాంవరాయ॥ (౩)

[అత్రపరత్రచాపినిత్యంయదీయచరణౌ మదీయంశరణమ్;మధుజిదఙ్ఘ్రి సరోజతత్త్వజ్ఞానానురాగమహిమాతి శయాన్తసీమ్నే నాథాయతస్మై నాథమునయేనమః]. (౨)

వ్యా:—(భూయోనమఇతి) తృషార్తనుక్కు త్తణ్ణీర్ కుడిక్క కుడిక్క ప్పర్యాప్తి పిఱవాతాప్పోలే పిన్నైయుమవర్క్కడియేనెన్గిఱార్. ఆశ్రితరై ఒరుకాలుమ్ నఴువవిడాత అచ్యుత విషయత్తిల్ జ్ఞానభక్తికళాలే తమ్మళవిల్ పర్యవసియాతే భగవద్విషయత్తుక్కు అభూమియాన సంసారమెఙ్గుమ్ వెళ్ళమిడుమ్పడియాన వివరుడైయ జ్ఞానభక్తికళుడైయ ప్రకర్షత్తై చ్చొల్లుకిఱతు. (భూయోనమః) (౧) "పునశ్చభూయోపి నమోనమస్తే"ఎన్నాప్పోలే.

(అపరిమిత) కిడన్దపాయిలేవెళ్ళమ్ కోత్తాప్పోలే ఇరున్దవిడఙ్గళిలే వన్దుకిట్టుమ్పడి యెల్లైయఱ్ఱిరుక్కై. (అచ్యుత) నియన్తృత్వ స్వామిత్వ కల్యాణగుణఙ్గళాల్ కుఱైవఱ్ఱిరుక్కై-యెన్నుతల్. ఎన్ఱుమ్ ఏకరూపనాయిరుక్కుమెన్నుతల్. ఎన్ఱుమాశ్రితార్థమాయిరుక్కు మిరుప్పై నఴువవిడాతవనెన్నుతల్. (౨) "అఱ్ఱవర్కట్కచ్చుతన్"ఎన్ఱుమ్, (౩) "నమన్ఱమర్క్కరున్ఞానై యచ్చుతన్ఱన్నై" ఎన్ఱుమ్, ఆశ్రితరైత్తన్నాం కైయిలుమ్ పిఱర్ కైయిలుమ్ కాట్టిక్కొడాతవనెన్నుతల్. (భక్తితత్త్వజ్ఞానామృతాబ్ధి పరివాహశుభైర్వచోభిః)తద్విషయభక్తిస్వరూపయాథాత్మ్యజ్ఞానఙ్గళాకిఱ అమృతాబ్ధియినుడైయ పరీవాహరూప

---

(౧) గీ-౧౧-౪౦ (౨) తి-వాయ్-౩-౫-౧౧. (౩) తి-వాయ్-౩-౬-౮.

మాన మజ్గళవచస్సుకళాలే. ఉపాయమ్ ఈశ్వరనాకై యాలే జ్ఞాన భక్తికళ్ భోగరూపమాయ్ అపరిచ్ఛిన్నమాయిరుక్కుమెన్తై. పరీవాహమానతు-అవయవిరత్తగార్హమాక అధికజలనిర్గమప్రోతస్సు. వచస్సుక్కళుక్కు శుభత్వమావతు - *అవిస్తరమసన్దిగ్ధమిత్యాదికళై యుడైత్తాయిరుక్కై.

(లోకే) భగవద్భక్తిక్కు మేట్టుమడై యాన సంసారత్తిలే. (౧) "సై పాభార్గవీ వారుణీవిద్యా పరమేవ్యోమన్ ప్రతిష్ఠితా" ఎన్ఱు పరమపదత్తిల్ పరిమాఱుక్కడవభక్తియై (౨) "నాన్మకనార్ పెఱ్ఱ నాట్టుళేనత్తాలుక్కుయ్త్తనన్" ఎన్గిఱపడియే సంసారత్తిలే నడైయాడుమ్బడిపణ్ణినపడి. (అవతీర్ణ) ఈశ్వరావతారమ్బోలేయిఱే స్వయప్రయోజనమాన భక్త్యవతారమ్. (పరమార్థ) పరమప్రయోజనరూపమాయిరుక్కై. (సమగ్ర) (3) "అతనిల్ పెరియవెన్నవా" ఎన్నుమ్బడి కుఱైవఱ్ఱిరుక్కై.(భక్తియోగాయ)భక్తియైయుడైయరాన. ఉక్తమానభక్తితత్వజ్ఞానజ్గళిరణ్డైయుమ్, భక్తిశబ్దత్తాలేశొల్లిఱ్ఱు, ఇరణ్డుమొరునీరానపడియాలే. (యమినాంవరాయ) *ముడియానేయిల్ శొల్లుకిఱపడియే అవనైయల్లతఱియాత కరణజ్గళైయుడైయరాయిరుప్పార్క్కు త్తలైవరానవర్క్కు. (४) "వాయవనైయల్లతు వాழ్త్తాతు" ఎన్నిరుక్కుమవర్కళుక్కు వరణీయరాయిరుక్కుమవరెన్ఱుమామ్.

[అపరిమితాచ్యుత భక్తితత్వజ్ఞానామృతాబ్ధి పరివాహశుభైర్వచోభిః, లోకేఽవతీర్ణపరమార్థ సమగ్రభక్తియోగాయ - యమినాంవరాయ నాథమునయేనమః] (3)

---

(౧) తై-భృగు-   (౨) తి-వాయ్-౭-౫-౧.
(3) తి-వాయ్-౧౦-౧౦-౧౦.   (४) ౧-తిరువ-౧౧.

శ్లో;—తత్త్వేన యశ్చిద చిదీ శ్వర తత్స్వభావ
భోగాపవర్గ తదుపాయగతీరుదారః।
సన్దర్శయన్నిరమిమీతపురాణరత్నం
తస్మైనమో మునివరాయ పరాశరాయ॥ (౪)

వ్యా, —(తత్త్వేన) పెరియముతలియార్ జ్ఞానత్తుక్కు లోక పరిగ్రహమాత్రమన్ఱిక్కే వేదవిదగ్రేసర పరాశరోక్తియాలే ప్రామాణికత్వముముణ్డెన్ఱు ఇవ్వర్థత్తినుడైయ ప్రామాణికత్వమ్ శొల్లుకిఱతు. కిఞ్చ, ఇవరుక్కుమ్ శ్రీపరాశరభగవానుక్కుమ్ స్వభావైక్యముణ్డు. కృష్ణప్రావణ్యముమ్, లోకత్తుక్కుప్పణ్ణిన వౌదార్యముమ్ ఇరువర్కుముణ్డు. అత్తాలుమ్ అవరై నమస్కరిక్కిఱార్. (తత్త్వేన) లోహఙ్గళిల్ తఙ్గత్తై స్వర్ణమెన్ను మళవిన్ఱిక్కే మాఱ్ఱుమురై యుముళ్ళపడియే కాట్టినాప్పోలే జ్ఞాతవ్యార్థఙ్గళై ఉళ్ళపడియేకాట్టుకై. (యః) (౧) "సహోవాచ వ్యాసః పారాశర్యః" ఎన్గిఱప్రమాణప్రసిద్ధియై ప్రకాశిప్పిక్కిఱతు.

(చిత్)సంజ్ఞావత్త్వానచేతనర్ కళ్. అత్రపరాశరః; (౨)"ఆత్మా శుద్ధోఽక్షరశ్శాన్తో నిర్గుణః ప్రకృతేఃపరః। ప్రవృద్ధ్యపచయౌనాస్య ఏకస్యాఖిలజన్తుషు" ఇత్యాది. ఇతిల్ నిర్గుణత్వమావతు _ ప్రాకృతగుణసత్త్వాదిరాహిత్యమ్. [ఏకస్యాఖిలజన్తుషు] దేవతిర్యఙ్మనుష్యాఖ్య సర్వప్రాణిషు జ్ఞానైకాకారతయాసమ ఇత్యర్థః. (౩) "నిర్దోషంహిసమం బ్రహ్మపణ్డితాస్సమదర్శినః" ఇతిభగవతైవోక్తమ్. (అచిత్)అసంజ్ఞావత్త్వాన అచేతనమ్.(౪)"వికారజననీమజ్ఞామ్" ఇత్యుపనిషత్. తత్రాపిపరాశరః.(౫)"త్రిగుణంతజ్జగద్యోనిరనాదిప్రభవాప్యయమ్।అక్షయమ్" ఇత్యాది. (ఈశ్వర) చేతనాచేతనఙ్గళుక్కు నియన్తావానస్వామి. తత్రాపిపరాశరః;— (౬) "పరమాత్మాచసర్వేషామాధారః పరమేశ్వరః।

(౧) (౨) వి-పు-౨-౧౩-౭౦ (౩) గీ-౫-౧౯.
(౪)మన్త్రికోప- (౫)వి-పు- (౬)వి-పు-౬-౪-౪౦,

విష్ణునామానవేదేషు వేదాన్తేషుచగీయతే” (౧) “పరఃపరాణాంపరమః పరమాత్మాత్మసంస్థితః । రూపవర్ణాది నిర్దేశవిశేషణ వివర్జితః” (౨) “సర్వత్రాసౌసమస్తఞ్చ వసత్యత్రేతివై యతః । తతస్సవాసుదేవేతి విద్వద్భిః పరిపఠ్యతే” ఇత్యాది.

(తత్స్వభావ) తేషాంస్వభావః. తత్రవచనః. తత్స్వభావః.(3) “ప్రధానఞ్చపుమాంశ్చైవ సర్వభూతాత్మభూతయా । విష్ణుశక్త్యామహాబుద్ధే వృతౌసంశ్రయధర్మిణౌ” ఇత్యాది. (భోగ) బ్రహ్మాదిపిపీలికాన్తమాన బద్ధచేతనవర్గత్తుక్కు కర్మానుగుణమాక తారతమ్యేన అనుభావ్యమానశబ్దాదికళ్ .(అపవర్గ) శబ్దాదికళినుడైయ అల్పాస్థిరత్వాదిదోషదర్శనత్తాలే భీతరాన చేతనరుక్కు దుఃఖనివృత్తిరూపమాన ఆత్మప్రాప్తియుమ్, సుఖైకతానమాన భగవత్ప్రాప్తియుమ్. తత్రాపినః(౪) “యోగినామమృతంస్థానం స్వాత్మసన్తోషకారిణామ్” “తదస్యత్రివిధవిదుఃఖజాతస్య” ఇత్యారభ్య (౫) “నిరస్తాతిశయాహ్లాద సుఖభావైకలక్షణా । భేషజం భగవత్ప్రాప్తిరేకాన్తాత్యన్తికీమతా” ఇత్యాది.

(తదుపాయగతీః)భోగమోక్షఙ్గళుడైయ సాధనభేదఙ్గళై. నిత్యనైమిత్తిక కామ్యకర్మానుష్ఠానం భోగస్య. సాఙ్గానుష్ఠిత కర్మసాధ్యజ్ఞానయోగాది ఆత్మప్రాప్తేః. జ్ఞానకర్మానుగృహీతభక్తిః ప్రపత్తిశ్చ భగవత్ప్రాప్తేః. (ఉదారః) సంసారికళ్ పక్కల్ అర్థిత్వమాత్తల్, ప్రయోజనమాత్తల్ నినైయాతే, ఇవర్కళనర్థపరిహారమే ప్రయోజనమాక వుపకరిత్తల్లతు నిఱ్కమాట్టాత మేఘమ్పోలే ఉపకరిత్తవన్.

(సన్దర్శయన్) సంశయవిపర్యయ రహితమాక ప్రత్యక్షిప్పియానిన్ఱుకొణ్డు. (నిరమిమీత) (౬) “అన్దాతిమేలిట్టళివిత్తేనాఙ్గ పారుమై”

(౧) వి-పు-౧-౨-౧౦. (౨) వి-పు-౧-౨-౧౨. (3) వి-పు-౨-౭-౨౯.
(౪) వి-పు-౧-౬-3౮. (౫) వి-పు-౬-౫-౫౯. (౬) ౪-తిరువ-౧.

శ్లో;--మాతాపితాయువతయ స్తనయావిభూతి
స్సర్వంయదేవనియమేనమదన్వయానామ్ ।
ఆద్యస్యనఃకులపతేర్వకుళాభిరామం
శ్రీమత్తదఙ్ఘ్రియుగళంప్రణమామిమూర్ధ్నా ॥ (౫)

ఎన్గిఱపడియే దురవగాహమాన వేదార్థత్తై అల్పగ్రన్థత్తాలే తణ్ణినానై.
(పురాణరత్నమ్) పురాణమావతు -(౧) "సర్గశ్చప్రతిసర్గశ్చ" ఇత్యా
రభ్య "పురాణం పఞ్చలక్షణమ్" ఎన్గిఱపడియే పఞ్చలక్షణోపేతమాన
గ్రన్థజాతమ్. "పురాపినవమ్-పురాణమ్" ఎన్నుమామ్. అతావతు-
స్వరసత్తై ఎన్ఱుమొక్క ఒరువరాల్ పక్కవొణ్ణాతిరుక్కై. (రత్నమ్) అ
ర్థప్రకాశకమాయుమ్ సుగ్రహమాయుమ్ అ ప్ర ద క్ష క మా యు
మిరుక్కై; ఇన్దప్పురాణత్తై అధికరిత్తవన్ కాక్కైక్కే లోకమడఙ్గవిళ్ళు
మ్బడియాయిరుక్కై.

(మునివరాయ) తనక్కనరఙ్గోడుత్త వసిష్ఠపులస్త్యాదికళుక్కు
ముద్రితాముద్రిత ప్రముద్రితనాయ్అత్తాలే అవర్కళ్ పడియైయుడైయ
వనెన్నుతల్. (౨) "మునీనాంవరణీయాయ" ఎన్గిఱపడియే అవర్కళు
క్కాదరణీయనెన్నుతల్. (పరాశరాయ) పరరాకిఱార్ - బాహ్యకు
దృష్టికళ్. అవర్కళై ప్రమాణశరఙ్గళాలేహింసిత్తు. వైదికమర్యా
దైయై స్థాపిత్తవనెన్నుతల్. ఇన్ద్రియజయత్తాలే రజస్తమస్సుక్కళై జయి
త్తిరుక్కుమెన్నుతల్. [యః-ఉదారః చిదచిదీశ్వరతత్స్వభావ భోగాప
వర్గ తదుపాయగతీః తత్త్వేన సందర్శయన్, పురాణరత్నం నిరమిమీత,
మునివరాయ తస్మైపరాశరాయనమః].

వ్యా;--(మాతేతి)ఇన్దజ్ఞానమ్ అధికృతాధికారమాయ్పోకామే
సర్వాధికారమామ్బడి ద్రామిడమాన బ్రహ్మసంహితైయై(3) "మయ

---

(౧) అమరకోశ- (౨) (3) తై-నా-౧-౧-౧.

ర్వాఅమతినలమసుళినన్" ఎన్గిఅభక్తియాలే వాసితమాక్కి (౧) "మరజ్గళుమిరజ్ఞుమ్‌నకై"ఎన్గిఅతమ్ముడైయ ఆకర్షకమాన ఈరచ్చాల్లాలే అసుళిచ్చెయ్‌కైయాలుమ్, పెరియముతలియారుక్కు-ఇన్దజ్ఞానత్తుక్కు ఉపాదానమ్ ఆళ్వార్ తిరువడికళిల్ సమ్బన్ధమాకైయాలుమ్, ఇవర్ తిరువడికళిలే విళ్లుకిఱార్.(౨) "ఎత్తిఱమ్"ఎన్నుమ్(౩)"నెయ్యుణ్ వార్త్తైయుళనైక్కోల్ కొళ్ళ" ఎన్నుమ్, (౪) "ఎల్లామ్ కణ్ణన్" ఎన్నుమ్, పెరియముతలియారైయుమ్, శ్రీపరాశరభగవానైయుమ్పోలే ఇవరుమ్ కృష్ణగుణ విద్ధరాయిరుక్కుమ్పడియైనినైత్తుఆళ్వార్ తిరువడికళిలే శరణమ్పుకుకిఱార్.

(మాతా) ఉత్పత్తిక్కుమున్నేవరమ్ కిడన్దు పెఱుకైక్కుపరున్దిపత్తుమాసమ్ గర్భధారణమ్పణ్ణి, ప్రసవవేదనైయై అనుభవిత్తు అశుద్ధికళైయుమ్మతియాతేబాల్యదశైయిలాదరిత్తువళర్త్తు,పక్వానాలుమ్ ఇవన్ పరుషభాషణమ్పణ్ణప్పాఱుత్తు, అకలవిశైయాతే అవన్ప్రియత్తైయే వేణ్డియిరుక్కుమ్తాయ్పోలే ఉపకారకనాయిరుక్కై. (పితా)అవళుమ్పాత్రమాత్రమెన్నుమ్పడి ఉత్పాదకనాయ్, ఎన్ఱుమొక్కహితపరనానపితా పణ్ణుముపకారత్తైప్పణ్ణుమవరెన్నై. (౫)"గరీయాన్ బ్రహ్మదః పితా" ఎన్నక్కడవతిఱే. (యువతయః) † ఇరువరైయుమ్ మఱన్దు విరుమ్బుమ్ యువతికళైప్పోలే నెఞ్జుక్కినియరాయిరుక్కై.(తనయాః) అవర్‌కళుడైయ యౌవనత్తైయుమ్ప్రియ మాఱిప్పెఱ్ఱవరాయ్, బాల్యత్తిల్ సుఖకరరాయ్ పక్వదశైయిలే రక్షకరాయ్, ఆముష్మికత్తిలే నిరయనిస్తారకరాన పుత్రర్‌కళ్ పణ్ణుముపకారత్తైప్పణ్ణుమవరెన్నై. (విభూతిః) విభవమిల్లాతపోతు ఇవైయెల్లామసత్సమమాయిరుక్కైయాలే

(౧)తి-వాయ్-౬-౫-౯. (౨) తి-వాయ్-౧-౩-౧
(౩)తి-వాయ్-౫-౧౦-౩. (౪) తి-వాయ్-౬-౭-౧. (౫)
† (పా) ఇవర్‌కళై మఱైత్తు

ఇవన్ప్రైనన్తాక్కుమ్ ఐశ్వర్యమ్బోలే ఉద్దేశ్యరాయిరుక్కుమవర్.

(సర్వమ్)అనుక్తమాననర్వభోగఙ్గళుమాయిరుక్కై. అతావతు మోక్షోపాయముమ్ ముక్తప్రాప్యముమాయిరుక్కై. (యదేవ) అవ ధారణత్తాలే (౧)“శేలేయ్కణ్ణియరుమ్” ఎన్గిఱుక్కుమ్ ఆళ్వార్నినైవో ప్రియ వేఱిన్ఱిక్కేయిరుక్కై. (నియమేన) నిత్యేన; ఎన్ఱుమొక్క అవ రుక్కు ప్రియమెన్ఱు పోరుమతొఴియ ప్రామాదికమాకవుమ్ పుఱమ్బు పోకక్కడవతన్ఱిక్కే యిరుక్కై. (మదన్వయానామ్) “విద్యయా జన్మనావా” ఎన్గిఱ ఉభయసన్తాన జాతర్కుమ్.

(ఆద్యస్య) వైష్ణవసన్తానత్తుక్కు ప్రథమాచార్యరాయిరుక్కై. (నఃకులపతేః) స్త్రీక్కు భర్తృకులమ్బోలే గోత్రఋషికళుమ్ అవరే యెన్నై. (వకుళాభిరామమ్) తిరుమకిఴ్మాలైయాలే అలఙ్కృతమా యిరున్దుళ్ళత్తై. మకిఴ్ అలఙ్కారమాన తిరువడికళ్. ఇత్తాల్ తిరువడికళిల్ పరిమళత్తాలేవన్ద భోగ్యతైయై చ్చొల్లుకిఱతు. తిరుత్తుఴాయాలే అల ఙ్కృతమాన భగవచ్చరణారవిన్దఙ్గళై వ్యావర్తిక్కిఱతు. (౨) “నల్లడి మేలణినాఱుతుఴాయ్” ఎన్నక్కడవతిఱే.

(శ్రీమత్) వైష్ణవశ్రీయోడే నిత్యసంయుక్తమాయిరుక్కై. (3) “అన్తరిక్షగతశ్శ్రీమాన్” (౪) “సతునాగవరశ్శ్రీమాన్” (౫) “లక్ష్మణో లక్ష్మిసమ్పన్నః” ఎన్ఱు భగవత్ప్రత్యాసత్తియై ఐశ్వర్యమాకచ్చొల్ల క్కడవతిఱే. ఎన్నుడైయ సమ్పత్తుక్కడియాన వైశ్వర్యత్తైయుడైయ రెన్నుమామ్. (తదఙ్ఘ్రియుగళమ్) అతువెన్నమత్తనై యొఴియ పేశి ముడిక్కవొణ్ణాతెన్నై. (యుగళమ్) శేర్త్తియాల్ వన్ద వఴ్ఴకైయుడైత్తా యిరుక్కై. (ప్రణమామిమూర్ధ్నా) ఆళ్వారుడైయ †తిరువడికళై

(౧) తి-వాయ్-౫-౧-౮. (౨) తి-వాయ్-౪-౨-౨. (3) రా-యు-౧౬-౧౭.
(౪) వి-ధ- (౫) రా-బా-౧౮-౨౯.　　† పడికళై

శ్లో;—యన్మూర్ధ్ని మే శ్రుతిశిరస్సుచభాతియస్మి
న్నస్మన్మనోరథపథస్సకలస్సమేతి।
స్తోష్యామినః కులధనం కులదైవతంత
త్పాదారవిన్దమరవిన్దవిలోచనస్య॥ (౬)

నిన్నైత్తవాలే "నమః" ఎన్ఱు నిఱ్కుమాట్టాతే అవర్ తిరువడికళిలే తలైశేర్క్కిఱార్. కీழ్ ఉపకారకరై ఆశ్రయిత్తవిత్తాల్, శెయ్దతు, ముముక్షువుక్కు ఉపకారకరే శేషిత్వప్రతిపత్తిక్కు విషయభూతరుమ్ స్తుత్యరుమెన్ను మిడమ్, శొల్లిఱ్ఱాయ్త్తు.

ఒరువరుక్కు శేషికళిరువరాయ్బడి ఎజ్ఞనేయెన్నిల్, క్రతుశేష త్వమ్ భాగత్తుక్కుమ్ పురోడాశత్తుక్కు ముణ్డానాప్పోలే ఈశ్వరన్ ప్రధానశేషియాయ్, భాగవతర్కళ్ ద్వారశేషికళామిడత్తిల్ విరోధ మిల్లై. అథవా, ఈశ్వరన్ నిరుపాధికశేషియాయ్, తత్సమ్బన్ధమడియాక వన్దతాకైయాలే భాగవతశేషత్వమ్ సోపాధికమెన్నుమామ్. తమక్కుస్తో త్రారమ్భహేతువాన జ్ఞానభక్త్యాదికళ్ పితామహరోపాత్తధన మెన్నైకాక. ముతల్ మూన్ఱుశ్లోకత్తాలే పెరియముతలియారుడైయజ్ఞాన భక్త్యాదికళినాధిక్యమ్శొన్నార్. నాలామ్ శ్లోకత్తాలేఇవర్థమ్ త్రైవిద్య వృద్ధానుమతమెన్ఱార్; అఞ్జామ్శ్లోకత్తాలేఇవర్కు ఇన్దజ్ఞానమ్ఆళ్వారా లేవన్దతెన్గిఱార్. [మదన్వయానాం యదేవనియమేనమాతాపితాయువ తయస్తనయావి భూతిస్సర్వమ్, అద్యస్యనః కులపతేర్వ కుళాభిరామం శ్రీమత్తదఙ్ఘ్రియుగళంమూర్ధ్నా ప్రణమామి] (౫)

వ్యా,—(యన్మూర్ధ్నిఇతి)(౧)"అటియోఙ్కనవటివి త్తవత్తా నీశె య్తన" ఎన్ఱు ఉపకారకరిల్ ప్రథమనాకైయాలుమ్, (౨) "వైకున్ద

(౧) తి-వాయ్ ౨-3-౨. (౨) తి వాయ్-౭-౯-౭. (పా) ధరిత్తునిఱ్కు.

నాకప్పాకళ్ఴ” ఎన్గిఱపడియే ఇవరుడైయ స్తుతి, ఈశ్వరనుక్కు అభిమత మాయిరుక్కైయాలుమ్, ఇతుతాన్ ఆచార్యర్కళుక్కు ప్రియకరమాకైయాలుమ్, స్తోత్రత్తిల్ మేల్ శొల్లప్పుకకిఱ ఉపాయోపేయఙ్గళై సఙ్గ్రహిత్తుక్కొణ్డు ఉపక్రమిత్తపడియే భగవత్స్తోత్రత్తిలే ఇఴిగిఱార్.

(మేమూర్ధ్న్యవభాతి) తమ్ముడైయ †నఖనివేశాతిశయత్తైయుమ్, సౌన్దర్యశీలాదికళిలేతోఱ్ఱు అత్తాల్ వన్ద శేషత్వత్తైయుమ్, అన్ధకారత్తిల్ దీపమ్బోలే తమ్ముడైయ తిరుముడియిలేవన్దపిన్బు తిరువడికళ్ మికవుమ్ విళఙ్గినపడియైయుమ్ శొల్లుకిఱతు. ఇత్తాల్ అవనుడైయ ఉపాయభావత్తుక్కు కారణమాన సౌశీల్యాదికళైయుమ్, ఇత్తలైయిల్ విషయీకారమ్ తన్ పేఱాకనినైత్తిరుక్కుమెత్తుమ్ శొల్లుకిఱతు. (౧) “తలైక్కణియాయ్” ఎన్ఱు శేషభూతర్ ప్రార్థిక్కుమత్తైప్పెఱ్ఱేనెన్గిఱార్. శేషియాకైయాలే సర్వవిషయఙ్గళిలుమ్ అవనిరుక్కుమ్బడి ఇతు. ఇవర్ తదజ్ఞశాకైయాలే అత్తైప్పెఱుకిఱార్.

(శ్రుతిశిరస్సుచభాతి) వేదాన్తఙ్గళిలుమ్ విళఙ్గానిన్ఱతు. ఇత్తాల్ ప్రాప్యత్వముమ్, సర్వాధికత్వముమ్, సర్వమఙ్గళకరత్వముమ్, అతిదుర్లభత్వముమ్ శొల్లుకిఱతు, చకారత్తాలే వేదాన్తఙ్గళిలుమ్, తమ్ తలైయిలుమొక్కత్తిరువడికళై త్తరమిడాతే వైత్తపడియాలే తమ్పక్కల్ అవనుక్కుణ్డానవాదరాతిశయమ్శొల్లుకిఱతు. చశబ్దమ్ అవధారణత్తిలేయామ్. తమ్ముడైయ తలైయిలే అన్వయిత్తపిన్బు సౌలభ్యమే తిరువడికళుక్కు స్వరూపమెన్ఱతాకవుమామ్. (౨) “తిరుప్పాదుకాడలే యెన్ తలైయే” ఎన్నుమాపోలే. (యస్మిన్మనోరథపథస్సకలస్సమేతి) (౩) “పితాత్వంమాతాత్వమ్”ఇత్యాదికళాన ఎన్నుడైయ ఐహికాముష్మిక సకలమనోరథఙ్గళుమ్ అడఙ్గియతాక యాతొన్ఱిలే శేరుకిఱతు.

---

(౧) తి-వాయ్-౯-౨-౨. (౨) తి-వాయ్-౧౦-౭-౫. (౩)

† (పా) నిహీలాతిశయ

శ్లో; —(తత్త్వేనయస్యమహిమార్ణవశీకరాణు
శ్శక్యోనమాతుమపిశర్వపితామహాద్యైః ।
కర్తుంతదీయమహిమస్తుతిముద్యతాయ
మహ్యంనమోస్తుకవయేనిరపత్రపాయ ॥ (౭)

(స్తోష్యామి) ఇప్పడిప్రాప్తముమాయ్ విలక్షణముమాయ్, ఉపకారకముమాన తిరువడికళిలే వాచికమాన వడిమైయైచ్చెయ్కిఱేన్. (నఃకులధనమ్) ధనమావతు - అపహ్రదక్షకముమాయ్, నిత్యభోగ్యముమాయిరుక్కుమతు. కులధన మెన్ఱైయాలే - అయత్నసిద్ధముమాయ్, స్వతః ప్రాప్తముమాయిరుక్కై. (కులదైవతమ్) ఇద్ధనత్తైత్తరుమతాయ్, ఆశ్రయణీయమా యిరుక్కుమతు. ఇత్తాల్ స్తోత్ర ప్రతిపాద్యమాన ప్రాప్యత్వప్రాపకత్వఙ్గళై చ్చొల్లుకిఱతు. (తత్పాదారవిన్దమ్) ఉక్తస్వభావమాన తిరువడిత్తామరైకళై. (అరవిన్దవిలోచనస్య) (౧) "జితన్తే పుణ్డరీకాక్ష" ఎన్ఱు రుచిజనకముమాయ్, (౨) "తన్ పాల్ పణిన్దవెన్బాల్ ఎమ్బిరానతడఙ్గణ్గళ్" ఎన్ఱు వత్సలముమాయ్, (౩) "తామరైక్కణ్ణనై విణ్ణోర్ పరవుమ్ తలైమకనై" ఎన్ఱు సూరిభోగ్యముమానతిరుక్కణ్గళై యుడైయవనుడైయ. ఇత్తాల్ ఇవరుడైయ ఉద్యోగత్తైక్కణ్డ ప్రీతి తిరుక్కణ్గళిలే తోన్ఱుకిఱపడియైచ్చొల్లుకిఱత్తెన్నతల్. ఇవరుద్యోగత్తైక్కణ్డు ప్రీతనాయ్ కుళిరనోక్కినపడియై చ్చొల్లుకిఱత్తెన్నతల్.

[యన్మూర్ధ్ని మే శ్రుతిశిరస్సు చ భాతి యస్మిన్నస్మన్మనోరథపథస్సకలస్సమేతి. నఃకులధనం కులదైవతమరవిన్దవిలోచనస్య తత్పాదారవిన్దం స్తోష్యామి] (౮)

వ్యా;—(తత్త్వేనేతి) విధిశివసనకాదికళ్ కరైపప్పిన్ఱిలేనిన్ఱు

---

(౧) జిత-౧-౧. (౨) తిరువి-౮౨. (౩) తి-వాయ్-౨-౮-౩.

అఴున్దుకిఱవిషయత్తై ప్పరిచ్ఛేదిత్తు ప్పుకఴవిఴివతేనా నెన్ఱుతమ్మై ష్షేపిత్తు, యుద్ధత్తిలే ఉద్యుక్తనానవర్జునన్ (౧) "విసృజ్యసశరఞ్చాపమ్' ఎన్ఱు యుద్ధాన్నివృత్తనానాప్పోలే స్తోత్రత్తిల్ నిన్ఱుమ్ నివృత్తరాకిఱార్.

(తత్త్వేన) ఈశ్వరనుడైయ స్వరూప రూపాదికళుళ్ళపడియై. (యస్య) (౨) "యధారత్నానిజలధేః" ఇత్యాదికళిలే అనన్తగుణనాక ప్రసిద్ధనానవనుడైయ. (మహిమార్ణవశీకరాణుః)గుణార్ణవత్తినుడైయ శీకరాణువానతు - తివలైయిల్ స్పర్శవేద్యమాన అత్యల్పమానతు. (మాతుంనశక్యః)మనస్సాల్ పరిచ్ఛేదిక్కవుమ్ శక్యమన్ఱు. ఆరాలేయెన్నుమపేక్షైయిలే శొల్లుకిఱతు. (శర్వపితామహాద్యైః) (౩) "ఈశ్వరాజ్ఞానమన్విచ్ఛేత్" ఎన్ఱు జ్ఞానాధికనాకవుమ్ సర్వసంహర్తావెన్ఱు శొల్లుకిఱరుద్రనాలుమ్, అవనై ఓతువిత్తవనుమాయ్, జగత్స్రష్టావాన బ్రహ్మావాలుమ్. ఆదిశబ్దత్తాలే బ్రహ్మభావనైయేయాన సనకాదికళైయుమ్ సర్వర్కుక్కుమ్ హితానుశాసనమ్ పణ్ణుకిఱవేదత్తైయుమ్ నినైక్కిఱతు. మేల్ "సదాస్తువన్తోవేదాః" ఎన్ఱుమ్, "విధిశివసనకాద్యైః" ఎన్ఱుమ్ శొల్లుకైయాలే(౪) "యంనదేవానమునయోనచాహంనచశఙ్కరః।జానన్తి" (౫) "యతోవాచోనివర్తన్తే" (౬) "తవాన్తరాత్మామమచ" ఇత్యారభ్య "నగ్రాహ్యః కేనచిత్క్వచిత్" (౭)"చతుర్ముఖాయుః" ఇత్యాది.

(తదీయమహిమస్తుతిం కర్తుముద్యతాయ) అవనుడైయపెరుమైయై ఉళ్ళపడివుమ్శొల్లి విడుకైయన్ఱిక్కే ఇల్లాతతుమ్శొల్ల ఉద్యుక్తనాకై. (మహ్యంనమోస్తు) ఇప్పడిప్పట్టస్వభావత్తైయుడైయనాకైయాలే స్తుత్యవిషయత్తైవిట్టు ఎనక్కునమస్కారమ్. (కవయే) సర్వవర్ణనముఖరాయ్. (నిరపత్రపాయ) నిర్లజ్జనాయిరుక్కిఱవెనక్కు. నామ్

---

(౧) గీ-౧ (౨) వామనపు-౯౪. (౩) మాత్స్యపు-౬౭-౪౧.
(౪) (౫) తై-ఆ. (౬) భార-మో- (౭) వారాహ-౭౩-

శ్లో ;—యద్వాశ్రమావధియథామతివాప్యశక్తః
స్తౌమ్యేవమేవఖలుతేపిసదాస్తువన్తః ।
వేదాశ్చతుర్ముఖముఖాశ్చమహార్ణవాన్తః
కోమజ్జతోరణుకులాచలయోర్విశేషః ॥ (౮)

పుకఴుకై ఇవనుక్కు నిఱక్కేడామెన్ఱు లజ్జియాతొఴికై.

[యస్యమహిమార్ణవ శీకరాణుః శక్యాపి తామహాద్యైరపి తత్త్వేనమాతుంనశక్యః. తదీయమహిమస్తుతిం కర్తుముద్యతాయ నిరపత్రపాయకవ యేమహ్యంనమోస్తు] (౭)

అవ;—(యద్వేతి) (౧)"ఇషుక్షయాన్నివర్తన్తే" (౨)"కాణుమళవుమ్ శెల్లుమ్ కీర్త్తియాయ్" ఎన్ఱు అళవుడైయారుమ్ తమ్ తామ్ జ్ఞానశక్త్యాదికళళవుమ్ పుకఴ్న్దార్కళత్తనై. ఉమక్కు మవ్వళవుపుకఴుకైక్కు క్షత్తైయిల్లై. (౩) "సాజిహ్వాయాహరింస్తౌతి" (౪) "వాయవనైయల్లతువాఴ్త్తాతు" వాయ్స్తుతిక్కవన్ఱో కణ్డతు. (౫) "స్తవ్యస్తవప్రియః" ఎన్గిఱపడియేస్తోత్రమ్ నమక్కు ప్రియమన్ఱోవెన్ఱు, యుద్ధాన్నివృత్తనాన వర్జుననై (౬) "కరిష్యేవచనంతవ" ఎన్నప్పణ్ణినాప్పోలే ఈశ్వరన్ తానే మూట్ట సమాహితరాకిఱార్.

(యద్వా) పూర్వపక్షనివృత్తిః. మున్బు యోగ్యనల్లవెన్ఱ విడమర్థమన్ఱెన్గిఱార్. (యద్వా) అథవా. ఇల్లావిట్టాల్. (శ్రమావధియథామతివా) ఇళైప్పళ్ళైయాకవాతల్, జ్ఞానమెల్లైయాకవాతలెన్నుతల్. జ్ఞానశక్త్యాదికళళవేస్తోత్రమ్పణ్ణలావత్తై. (అశక్తోపిస్తౌమి) సర్వప్రకారత్తాలుమ్ అశక్తనేయాకిలుమ్ స్తుతిక్కిఱేన్. (సదాస్తువన్తో వేదాశ్చతుర్ముఖముఖాశ్చ ఏవమేవఖలుతేపి) త్యాజ్యోపాదేయజ్ఞళై ప్పిరిక్కై

(౧) (౨) తి-వాయ్-౫-౮-౪. (౩) విష్ణుధర్మమ్-౧.
(౪) ౧-తిరువ-౧౧. (౫)సహస్రనామ. (౬) గీ-౧౮-౭౩.

ఱ్కుమ్ త్యాజ్యత్తైవిట్టు ఉపాదేయత్తిలే అవగాహిక్కైక్కుమడియాన జ్ఞానశక్త్యాదికళాల్ అధికరానవర్కళుమ్. (సదా స్తువన్తో వేదాః) సర్వ కాలస్తుతి సంయోగత్తైయుడైత్తాన వేదఙ్గళుమ్. (చతుర్ముఖముఖాశ్చ) ద్విపరార్ధకాలావధికరాన బ్రహ్మరుద్రాదికళుమ్. అధికారావసానత్తి ళవుమ్ స్తుతిక్కుఱ సనకాదికళుమ్. (ఏనమేవఖలు) ఇవ్వళవేయిఱే. జ్ఞానశక్తికళవేయిఱే. (౧ "యతో వాచో నివర్తన్తే అప్రాప్య మనసాసహ" (౨) "యన్నాయం భగవాన్బ్రహ్మా జానాతి పురుషోత్తమమ్" (3) "మామలరాన్ వార్ శడైయాన్ వల్లరేయల్లరేవాఴ్త్తు"(౪) "పేశువారెవ్వళవు పేశువరవ్వళవే" (౫) "వల్లత్తోర్వణ్ణమ్" (౬) "నగ్రాహ్యాః కేన చిత్క్వచిత్".

ఇజ్జనేయాకిల్ ఉమక్కుమవర్కళుక్కుమ్ వాశియుణ్డోయెన్న; వేదఙ్గళుక్కుమ్ చతుర్ముఖాదికళుక్కుమ్ నెడువాశియుణ్డాయిరుక్క అవనై ఉళ్ళపడియే పేశమాట్టామైయిలేసామ్యముణ్డానాప్పోలే ఎనక్కుమవర్కళుక్కుమ్ వాశియుణ్డానాలుమ్ ఉళ్ళపడి పేశమాట్టామైయిల్ వాశియిల్లై. ఎతుపోలేయెన్నిల్; (మహార్ణవాన్తర్మజ్జ తోరణుతులాచలయోః కో విశేషః) అణుమహీధరఙ్గళుక్కు నెడువాశియుణ్డానాలుమ్, పెరుఙ్గడలిలే పుక్కుముఴుగుమళవిల్ విశేషమిల్లైయిఱే, అతుపోలేయిఱే. (౯)

అవ;—(కిఞ్చైతి) బ్రహ్మాదికళిఱ్కాట్టిలెనక్కు స్తోత్రత్తిలే ఇఴిగైక్కు అధికహేతువుణ్డెన్గిఱార్. అతావతు పరక్కుప్పుకఴ్గై. ఈశ్వరనిగ్రహహేతువిన్ఱిక్కే స్తుతికృతమానపరిశ్రమమ్ అనుగ్రహహేతువామ్పడి శీలవానాకైయాలే మన్దబుద్ధియాన ఎనక్కుమ్ అన్దశ్రమమ్ సులభమాకైయాలేఅవర్కళిఱ్కాట్టిల్ నాన్ స్తోత్రాధికారియెన్గిఱార్.

---

(౧) తై-ఆ- (౨) (3) ౪-తిరువ:౧౦.
(౪) 3-తిరువ-౨౧. (౫) తి-వాయ్-౭-౮-౧౦ (౬) భార-శాన్తి-

శ్లో:—కిఞ్చైష శక్త్యతిశయేన న తేనుకమ్ప్యః
స్తోతాపితు స్తుతికృతేనపరిశ్రమేణ।
తత్రశ్రమస్తు సులభోమమమన్దబుద్ధేః
ఇత్యుద్యమోాయముచితోమమచాఒబ్జనేత్ర ॥ (౯)

వ్యా:—(కిఞ్చ) కీళ్చ్చొన్న సౌమ్యమొళ్ళియ స్తోత్రత్తిలే అవర్కళిఱ్కాట్టిల్ ఎనక్కధికారముణ్డానెక్కు ఒరు హేతువుణ్డెన్గిఱార్. (ఏషస్తోతా) భగవదాభిముఖ్యత్తాలే సంసారికళిఱ్కాట్టిల్ వ్యావృత్తనాయ్, వాయ్పడైత్త ప్రయోజనమితువెన్ఱు భగవత్స్తోత్రత్తిలే ఇఴిన్దవివన్. (శక్త్యతిశయేననతేనుకమ్ప్యః) నమ్మైప్పరక్కస్తోత్రమ్పణ్ణమికవుమ్ శక్తనెన్ఱు ఉనక్కు అనుగ్రాహ్యనాకిఱానల్లన్. (తే) (౧) "యతోవాచోనివర్తన్తే" (౨) "తద్విప్రాసోవిపన్యవః" ఎన్ఱుమ్, వేదఙ్గళుమ్ నిత్యసూరికళుమ్ పుకళ్న్దు ఎల్లైకాణమాట్టాత మహిమైయై యుడైయవునక్కు ప్పరక్కస్తోత్రమ్పణ్ణుకై తేట్టమన్ఱేయెన్నుతల్. సంసారికళ్ ఆభిముఖ్యమ్పణ్ణుకై తేట్టమాన శీలవానాకైయాలే ఇవన్పణ్ణుమ్స్తోత్రమ్ మికైయాన వునక్కెన్నుతల్. (అపితు) మఱ్ఱైప్పడియెన్నుతల్. పిన్నై ఎఙ్ఙనేయెన్ఱు సానునయప్రశ్నమాతల్. (స్తుతికృతేన పరిశ్రమేణ) ఉన్నై స్తుతిక్కైయిలే అత్యాదరత్తైప్పణ్ణి అతుక్కీడ్డానశక్తియిల్లామైయాలే, పుకళ్వుమ్మాట్టాతే † కవిపాడవుమ్మాట్టాతేపడుమిళైప్పాలేయితే నీ ఇరఙ్గువతు.

(తత్ర) అర్థమిప్పడియాయ్ నిన్ఱవిడత్తిల్. (శ్రమస్తుసులభోమమ) ఎనక్కు విశేషిత్తతు శ్రమమానతు కుఱైవఱవుణ్డు. (తు) ఎన్ఱు అవధారణమాయ్, ఎనక్కేకుఱైవఱ్ఱ శ్రమముళ్ళతెన్నుమామ్.

(౧) తై-ఆ- (౨)-విష్ణుసూ- † (పా) తపిరవుమ్

(మన్దబుద్ధేః) ఎన్ఱు శ్రమహేతువై చ్చొల్లుకిఱతు. అల్పబుద్ధియెన్నై. (ఇతి) ఇప్పడియెన్నుతల్. ఆకైయాలే యెన్ఱుహేతువాకచ్చొల్లుతల్; (అయముద్యమః) " స్తోష్యామి " ఎన్ఱు కొణ్డుణ్డాన ఇన్దవుద్యోగమ్. (ఉచితోమమచ) చశబ్దమ్ అవధారణమాయ్, ఎనక్కే ఉచితమెన్నుతల్. సముచ్చయమాయ్ ఎనక్కుమ్ సముచితమెన్ఱు కీర్త్తి శ్లోకత్తోడే కూట్టుతల్. (అబ్జనేత్ర) (౧) "అవలోకనదానేన భూయోమాం" ఎన్ఱుమ్, (౨) "ఉన్ తామరైక్కణ్గళాల్ నోక్కాయ్" ఎన్ఱుమ్, శొల్లుకిఱపడియే అవిఘ్నస్తోత్రమ్ తలైక్కట్టుమ్పడి అఴకియతిరుక్కణ్గళాలే నోక్కియరుళవేణుమెన్నుతల్. స్తోత్రత్తిలే నిలైనిన్ఱార్పక్షియైక్కణ్డు (౩) "శెన్దామరైక్కణ్ణోడు మఱప్పఱవెన్నుళ్ళే మన్నినాన్ " ఎన్గిఱపడియే ప్రీతియాలేతిరుక్కణ్గళ్ కుళిర్న్దపడియై చ్చొల్లుతల్. (౯)

అవ;--(నావేశ్మ సేఇతి) ఇప్పడిస్తోత్రాక్షేపసమాధానత్తై ప్పణ్ణి ఈశ్వరనుడైయ శరణ్యత్తైక్కుఱుప్పాన భగవత్పరత్వత్తై మేలఞ్జు శ్లోకత్తాలే అరుళిచ్చెయ్కిఱార్. ఇతిల్ముతల్ శ్లోకత్తాలే సద్బ్రహ్మాది సామాన్యవాచి శబ్దఙ్గళాలే జగత్కారణతయా ప్రతిపాదిక్కప్పడుకిఱాన్ శ్రీమన్నారాయణనేయెన్ఱు గతిసామాన్యన్యాయత్తాలే కారణవాక్యవిషయమానభగవత్పరత్వత్తై యరుళిచ్చెయ్కిఱార్. స్తోత్రమ్పణ్ణవుపక్రమిత్తవాఱే వాత్సల్యజన్యమాన విశేషకటాక్షత్తై ప్పణ్ణినాయెన్గిఱవితు - ప్రళయకాలత్తిలే అచిత్కల్పరాన చేతనరై ✽దయమానమనావాయ్ కొణ్డువిశేషకటాక్షత్తై ప్పణ్ణి ఉణ్డాక్కి, ఉణ్డానజన్తుక్కళుడైయ ప్రవృత్తి నివృత్తిహేతుభూతనాయ్, ఉపకారకనానవునక్కు సృష్టమానజన్తుక్కళ్ ఆభిముఖ్యమ్పణ్ణ ముకమ్ † కొడుత్తాయెన్గిఱవితు ఆశ్చర్యమోవెన్గిఱార్.

---

(౧) వి-పు-౧-౨౦-౧౬. (౨) తి-వాయ్-౯-౨-౧.

(౩) తి-వాయ్-౧-౧౦-౧౦. † (పా) కుళిర్న్దాయ్౧౦.

శ్లో; — నావేక్షసేయదితతో భువనాన్యమూని
నాలమ్ప్రభోభవితుమేవ కుతః ప్రవృత్తిః।
ఏవంనిసర్గసుహృది త్వయిసర్వజన్తోః
స్వామిన్నచిత్రమిద మాశ్రితవత్సలత్వమ్॥ (౧౦)

వ్యా; —(నావేక్షసేయది)(౧)"తదైక్షతబహుస్యాం ప్రజాయేయేతి" ఎన్ఱు అచిత్కల్పరానచేతనరై క్కటాక్షిత్తిలై యాకిల్. అనాది కాలమ్పణ్ణిపోన్దవపరాధఙ్గళై ప్పారాతే అవఱ్ఱినుడై యదుర్గతినైయే పార్త్తు కృపాపరతన్త్రనాయితే ఇప్పోతుమ్ కటాక్షిత్తతు. అల్లతు ఉనై కటాక్షిత్తిలై యే" ఎన్బారిల్లైగో (తతః)"బహుస్యామ్" ఎన్గిఱసఙ్కల్పత్తుక్కు ప్పిన్బు భువనసృష్టిక్కుమున్బణ్డానదూరత్తై చ్చొల్లుకిఱతు. (అమూనిభువనానిభవితుమేవ నాలమ్) భోగమోక్షఙ్గళై సాధిత్తుక్కొళ్ళుకైక్కు ఏకాన్తమాన చతుర్దశభువనఙ్గళానవివై ఉణ్డాకవేమాట్టాతు. వ్యతిరేకనిర్దేశమ్ – అర్థస్థైర్యత్తుక్కాక. (౨) "కోహ్యేవాన్యాత్కః ప్రాణ్యాత్" (౩)"నతదస్తివినాయత్స్యాన్మయాభూతఞ్చరాచరమ్" ఎన్నక్కడవతిఱే. (కుతఃప్రవృత్తిః) ఉన్ సఙ్కల్పమొన్ఱియ ఉణ్డాకవేమాట్టాతవివై ప్రవర్త్తిప్పతెత్తాలే. సకలోత్పత్తియుమ్ ప్రవృత్తియుమ్ ఉన్నుడైయ ఒరుకటాక్ష ఫలమన్ఱోవెన్నై. (ప్రభో) జగత్కారణత్వప్రయుక్తమాన వైశ్వర్యత్తై యుడైయవనే!.

(సర్వజన్తోరేవంనిసర్గసుహృదిత్వయి) నిత్యవిభూతియుణ్డాయిరుక్క ఇవఱ్ఱై యిఴక్కైయాలే (౪) "సఏకాకీనరమేత" ఎన్నుమ్పడి తనిమైప్పట్టాయ్, బ్రహ్మరుద్రాదిస్థావరాన్తమాన జన్తుజాతత్తుక్కు కరణకళేబరఙ్గళై క్కొడుత్తుఉన్ కుఱైతీర్న్దాయెన్నుమ్పడిఅకారణసుహృ

(౧) తై-ఆ- (౨) తై-ఆ- (౩) గీ-౧౦-౩౯-
(౪) మహోపా.

శ్లో;—స్వాభావికాఽనవధికాతిశయేశితృత్వం
నారాయణత్వయి నమృష్యతి వైదికః కః ।
బ్రహ్మా శివశ్శతమఖః పరమస్వరాడి
త్యేతేపియస్యమహిమార్ణవవిప్రుష స్తే ॥ (౧౧)

త్తానవున్నక్కలిలే. (స్వామిన్) ఇవన్ వై యుణ్డాక్కుకిఱపితు ఉన్నైత్తాక వేణ్డిన్ఱు ఇవన్ ఎ్రోడుణ్డాన కుడల్ తుడక్కిఱతే. (౧)"స్వముద్దిశ్య ఉపాదత్తే" ఎన్నిఱతే అభియుక్తర్ వార్త్తైయుమ్. స్వవ్యతిరిక్తసకలచేతనాఽచేతనజ్గళుమ్ఉనక్కు అనన్యార్హ శేషమామ్పడి స్వామిత్వత్తైయుడైయవనే!
(ఇదమాశ్రితవత్సలత్వం నచిత్రమ్)సకలవాఙ్మన సాగోచరమాన భగవద్విషయస్తోత్రత్తుక్కు యోగ్యనామ్పడి ఎన్నక్కలుణ్డాన వాత్సల్యమ్ ఉనక్కు ఆశ్చర్యమో?; (౨) "కిమత్రచిత్రమ్" ఇత్యాది; ఇత్తాల్-జగత్కారణత్వత్తాలే సర్వోత్కృష్టనెన్నుమ్ (౩) "కారణన్తుధ్యేయః" ఎన్ను సర్వసమాశ్రయణీయ నెన్నుమ్, (౪) "ఏష హ్యేవానన్దయాతి" ఎన్ను ప్రాప్యనెన్నుమ్, సృష్ట్యాదికళై త్తన్నైత్తాక ప్పణ్ణుకైయాలే సర్వస్వామియెన్నుమ్, తామ్ స్తోత్రత్తిలే మూళుమ్పడి ముకమ్ కాట్టుకైయాలే ఆశ్రితవత్సలనెన్నుమ్ శొల్లిన్ఱాయిన్ఱు. (౧౦)

అవ;—(స్వాభావికేతి) కీళ్ గతిసామాన్యన్యాయత్తాలే, నారాయణనే సర్వస్మాత్పరనెన్నతు. ఇతిల్ విశేషవాచియాన శివశమ్భ్వాదిశబ్దజ్గళాలుమ్ ప్రతిపాదిక్కప్పడుకిఱాన్ నారాయణనేయెన్ను సర్వవేదాన్తవ్యాఖ్యానరూపమాయ్ అనన్యపరమాన నారాయణాఽనువాకసిద్ధమాన భగవత్పరత్వత్తై యరుళిచ్చెయ్కిఱార్.

వ్యా;-(స్వాభావికానవధికాతిశయేశితృత్వమ్)ఇత్తాల్ పరత్వలక్షణమ్ శొల్లుకిఱతు. స్వాభావికశబ్దత్తాల్ కర్మోపాధికమాయ్ అత్తాలే

(౧) ర-స్త- (౨) రా-సు-౧౪-౩౬ (౩)అథర్వశిఖా. (౪) తై-ఆ-

అనిత్యమాయ్ దుఃఖమిశ్రమాన బ్రహ్మాదికళై శ్వర్యత్తై వ్యావర్తిక్కిఱతు. అనవధికాతిశయశబ్దత్తాలే నిత్యరైయుమ్ ముక్తరైయుమ్ వ్యావర్తిక్కిఱతు; (౧) "సస్వరాడ్భవతి" ఎన్ఱుమ్. (౨) "సత్యకామ స్సత్యసఙ్కల్పః" ఎన్ఱుమ్ నిత్యముక్తవిషయమాన ఐశ్వర్యఙ్గళుమ్ భగవదాయత్తమాయ్ సావధికఙ్గళుమాయిరుక్కైయాలే. ఈశితృత్వమెన్గిఱ వసాధారణ స్వరూపనిర్దేశత్తాలే "నిర్విశేషచిన్మాత్రంవస్తు" ఎన్గిఱ పౌద్ధగన్ధికళాన వేదాన్తికళై వ్యావర్తిక్కిఱతు.

(నారాయణ) సద్బ్రహ్మాదిసామాన్యవాచి శబ్దఙ్గళైయుమ్ విశేషవాచియాన శివశమ్భ్వాదిశబ్దఙ్గళైయుమ్ నారాయణనక్కలిలే వ్యవస్థాపిక్కిఱ నారాయణానువాకమ్ శొల్లుకిఱవివ్వర్థత్తిల్ ప్రమాణమెన్ఱు ప్రత్యభిజ్ఞైపణ్ణప్పడుకిఱతు. (త్వయి) సర్వవేదాన్తఙ్గళిలుమ్ సర్వాధికనాక ప్రతిపాదిక్కప్పడుకిఱవనాయ్ ఇవ్వాత్మావుక్కు వకుత్తవనాన ఉన్నక్కలిలే. (నమృష్యతి) ఉక్తమానవీశ్వరత్వత్తై ప్పొఱాతే యొత్రికిఱవన్. (వైదికఃకః) కింక్షేపే ; అబ్రాహ్మణఇత్యర్థః. (౩) "యోవిష్ణుంసతతంద్వేష్టి" (౪) "విష్ణుభక్తివిహీనోయ స్సర్వశాస్త్రార్థవేద్యపి। బ్రాహ్మణ్యంతస్యన భవేత్తస్యోత్పత్తిర్నిరూప్యతామ్" ఇత్యాది.

(౫) "హిరణ్యగర్భస్సమవర్తతాగ్రే" "భూతస్యజాతఃపతిరేక ఆసీత్" (౬) "నకిరిన్ద్ర స్త్వదుత్తరః" (౭) "ఏకఏవరుద్రోనద్వితీయాయతస్థే" ఇత్యాదికళిలే బ్రహ్మరుద్రాదికళుక్కు సర్వేశ్వరత్వమ్శొల్లానిఱ్క, శివశమ్భ్వాదిశబ్దఙ్గళ్ నారాయణనై ప్రతిపాదిక్కిఱతెన్నుమిప్పమాణఙ్గళళవిల్ అపర్యవసిత్తవన్ వైదికనల్లనెన్ఱు, క్షేపిత్తపడి

(౧) ఛాన్దో-౭-౨౫-౨. (౨) ఛాన్దో-౮-౭-౧. (౩)
(౪) (౫) యజు-కా-౨-ప్ర-౩౪. (౬) (౭)

శ్లో;— శశ్రీశ్రియః పరమసత్త్వసమాశ్రయః కః
కః పుణ్డరీకనయనః పురుషోత్తమః కః ।
కస్యాఽయుతాయుతశతైకకలాంశకాంశే
విశ్వం విచిత్రచిదచిత్ప్రవిభాగవృత్తమ్ ॥ (౧౨)

యెజ్జనేయెన్నిల్, "సబ్రహ్మసశివస్సేన్ద్రః" ఇత్యాదికళిలే పరిహరిత్త తెన్గిఱతు ఉత్తరార్థమ్. (బ్రహ్మశివఇత్యాది) బ్రహ్మరుద్రర్కళోడే సమ్ప్రతిపన్న క్షేత్రజ్ఞనాన ఇన్ద్రనైయుమ్, పారతన్త్ర్యమే స్వరూపమాన నిత్యముక్తరైయుమ్, సమభివ్యాహరిక్కైయాలే అవర్కళుడైయవ నీశ్వరత్వమ్ సమ్ప్రతిపన్నమ్.

(ఏతేపి) లోకత్తిలే ఈశ్వరతయా ప్రసిద్ధరాన ఇవర్కళుమ్ ఇవర్క్షు శేషభూతరాక సమ్ప్రతిపన్నరాన వివర్కళుమ్. (యస్య) "నారాయణ పరా వేదాః" ఎన్ఱు సర్వవేదాన్త ప్రసిద్ధియైనినైక్కిఱతు. (మహార్ణవవిప్రుషస్తే) సర్వేశ్వరన్ మహిమైయాకిఱ కడలిలే ఒరుబిన్దుమాత్రమెన్ఱు నారాయణానువాకత్తాలే పరిహరియానిన్ఱతెన్గిఱార్. "యస్య తే" ఎన్ఱు శ్రుతిప్రసిద్ధియైయుమ్, ‡(నినైక్కిఱతు) తమక్కు వ్వర్థత్తిలుణ్డాన సాక్షాత్కారత్తైయు మరుళిచ్చెయ్కిఱార్ "పరమస్వరాట్ - నిత్యముక్తాః; బ్రహ్మశివశ్శతమఖః పరమస్వరాడిత్యేతేపి యస్యతే - తవ ప్రభావసముద్రస్య, విప్రుషః - బిన్దవః" ఇత్యన్వయః. (౧౧)

అవ;—(కశ్శ్రీశ్శ్రియః)† ఇతిల్ విప్రతిపత్తిక్షు మజ్గళ్ నినైతే తని త్తనియే పూర్ణమాయ్ సామర్థ్యపరమాన లిజ్గజ్గళాలే పరత్వత్తై అరుళిచ్చెయ్కిఱార్.

వ్యా;—(కశ్శ్రీశ్శ్రియః) ఈశ్వరవ్యతిరిక్త సకలచేతనరాలుమ్ తన్దాముడైయ స్వరూపస్థిత్యాదికళుక్కాక ఆశ్రయిక్కప్పడుకైయాలే

‡ కణ్డలితం క్వాచిత్కమ్. † (పా) ఇతు విపక్షుజ్గళమ న్నియే.

శ్రీశబ్దవాచ్యైయాయిరుక్కుం పిరాట్టియార్ తన్నుడైయ స్వరూప స్థిత్యాదికళుక్కుం ప్రవృత్తి వేణ్డుమ్బడియాన మేన్మైయైయుడైయాళ్ ఉన్నైయొఴియిల్ కిమ్-త్షే సాఙ్గ్యమాయ్, ఇత్తెన్ఱపడి. (౧) "ఈశ్వరీం సర్వభూతానామ్" (౧) "అస్యేశానా జగతో విష్ణుపత్నీ" (౨) "తిరువుక్కుమ్ తిరువాకియ శెల్వా" ఎన్నక్కడవతిఱే. (పరమసత్త్వసమాశ్రయః) పరమశబ్దత్తాలే రజస్తమస్సుక్కళైయుమ్ అత్తోడు సమభివ్యాహృతమాన సత్త్వత్తైయుమ్ వ్యావర్తిక్కిఱతు. శుద్ధసత్త్వత్తుక్కాశ్రయమాన విగ్రహాదికళైయుడైయవనార్. (౩) "మహాన్ప్రభుర్వై పురుషస్సత్త్వస్యైష ప్రవర్తకః" (౪) "ఆదిత్యవర్ణం తమసః పరస్తాత్"

(కఃపుణ్డరీకనయనః) స్వానుభవానన్ద తృప్తత్తైయాలుమ్ ఆశ్రితార్థమాన నీర్మైకళుక్కు ప్రకాశకమాయుమ్ సర్వేశ్వరత్వసూచకముమాన తిరుక్కణ్గళైయుడైయవనార్. (౫) "తస్యయథాకప్యాసం పుణ్డరీకమేవమక్షిణీ" (౬) "మహావరాహస్స్ఫుట పద్మలోచనః" (౭) "జితన్తేపుణరీకాక్ష" (౮) "తామరైయుళ్కిన్ఱ తణ్డామరైక్కణ్ణా" ఇత్యాది. (పురుషోత్తమః) ఉన్నైయొఴియ పురుషాణాముత్కృష్టతమరాయిరుక్కిఱార్. (౯) "యస్మాత్క్షరమతీతోఽహమ్" ఇత్యారభ్య "అతోఽస్మిలోకే వేదేచ ప్రథితః పురుషోత్తమః" ఎన్ఱు ఉత్తమరాన దేవరీరే అరుళిచ్చెయ్తీరిఱే.

(కస్యాయుతేత్యాది) [విచిత్ర చిదచిత్ప్రవిభాగవృత్తం విశ్వం కస్యాయుతాయుతైకకలాంశకాంశే] చిద్విభాగత్తాలుమ్ అచిద్వి

(౧) శ్రీసూ. (౨) తి-మొ-౬-౭-౧. (౩) శ్వేతా-౩-౧౨. (౪) పురుషసూ
(౫) ఛాన్దో-౧-౬-౬. (౬) వి-పు-౧-౪-౨౬. (౭) ౧-జితన్తా-
(౮) తి-మొ-౭-౧-౯. (౯) గీ-౧౫-౧౮.

శ్లో:-- వేదాపహార గురుపాతక దైత్యపీడా
ద్యాపద్విమోచనమహిష్ఠ§ఫలప్రదానైః ।
కోన్యః ప్రజాపశుపతీ పరిపాతి కస్య
పాదోదకేన సశివస్స్వశిరోధృతేన ॥ (౧౩)

భాగత్తాలుమ్ వర్తిక్కిఱవిన్దజగత్ విచిత్రమాయ్క్కొణ్డు ఇరుక్కైయ సఙ్కల్పశత సహస్రైకదేశత్తిలే వర్తిక్కిఱతు. విచిత్రమానవ-చిత్రాకిఱతు-అత్యన్తంభిన్నమాన వాకాశాదికళ్. చేతనవైచిత్ర్యమాకిఱతు-కర్మత్తాల్ వన్దచతుర్విధ శరీరఙ్గళుమ్, తద్భోగ్యభోగోపకరణభోగస్థానఙ్గళుమ్. అంశమెన్ఱు†(నాలోపాతి)అల్పార్థత్తిలే.(౧)“పాదోఽస్యవిశ్వాభూతాని” (౨) “యస్యాయుతాఽయుతాంశాంశే” (౩) “మేరోరివాణుర్యస్యైతత్” (౪) “ఇదంకృత్స్నమేకాంశేనస్థితో జగత్” ఇత్యాది. [అయుతాయుతానాం - దశకోటీనామ్, శతస్యైకకలాయాః, అస్య అంశకస్య-ఖణ్డస్య, అంశే-అంశమాత్రే విశ్వమ్.] (౧-౨)

అవ:-(వేదాపహారేతి) ఇతిహాసపురాణ ప్రక్రియైయాలే బ్రహ్మరుద్రాదికళుడైయ క్షేత్రజ్ఞత్వత్తైయుమ్ భగవత్పరత్వత్తైయు మరుళిచ్చెయ్కిఱార్.

వ్యా.(వేదాపహార) (౫) “యోవై వేదాంశ్చ” ఎన్ఱు బ్రహ్మవుక్కు వేదచక్షుస్సైక్కొడుక్క, అతుఅసురర్కళాలే అపహృతమాక బ్రహ్మవేదత్తై ఇఴన్దు దుఃఖార్త్తని మగ్నరాననళవిలే విరోధికళై అళియచ్చెయ్తు, వేదత్తై మీట్టుక్కొడుత్త వుపకారత్తై చొల్లుకిఱతు. (౬) “తతోఽహృతేషు వేదేషు బ్రహ్మణాం ‡ కశ్మలోఽవిశత్ ౹ తతోవచనమీశానం ప్రాహవేదైర్విహీనశ్శరిః” బ్రహ్మా:- (౬) “వేదామే

§ (పా) పద. † కుణ్డలితం క్వాచిత్కమ్. ‡ (పా) కల్మషః.
(౧) పురుషసూక్తమ్. (౨) వి-పు-౧-౬-౫౩. (౩)
(౪) గీ-౧౦-౪౨. (౫) శ్వే-౬-౧౮. (౬)

పరమంచక్షుర్వేదా మే పరమంధనమ్ । వేదా మేపరమంధామ వేదా మే బ్రహ్మచోత్తమమ్ । తతో వేదాహృతాస్సర్వే దానవాభ్యాంబలాద్ధితాః । అన్ధకారాశ్చమే జాతాలోకా వేదవివర్జితాః । వేదాదృతేహి కింకుర్యాం లోకాన్వై స్రష్టుముద్యతః । అహో బత మహద్దుఃఖం వేదనాశనజంమమ । ప్రాప్తం ధునోతిహృదయం మాంహి శోకదురాసదమ్" "జగ్రాహ వేదానఖిలాన్ రసాతలగతాన్హరిః। ప్రాదాచ్చ బ్రహ్మణో రాజన్ తతస్స్వాం ప్రకృతింయయౌ" "తతస్తయోర్వధేనాశు వేదాపహరణేనచ । శోకాపనయనం చక్రే బ్రహ్మణః పురుషోత్తమః" ఇత్యాది.

(గురుపాతక) రుద్రన్, లోకగురువుమాయ్ పితావుమాయిరుక్కిఱ బ్రహ్మవై దుర్జ్ఞానమే హేతువాక త్తలైయై యఱుత్తు ప్పాతకియాన పాతకత్తైయుమ్ పోక్కి త్తలైయఱుప్పుణ్డ బ్రహ్మవైయుమ్ ఉజ్జీవిక్కుమ్బడి పణ్ణిరక్షిత్తపడి. శ్రీమాత్స్యే దేవీం ప్రతిరుద్రః; (౧) "తతః క్రోధపరీతేన సంరక్తనయనేనచ । వామాఙ్గుష్ఠనఖాగ్రేణ ఛిన్నం తస్య శిరో మయా" బ్రహ్మా:- "యస్మాదనపరాధస్య [illegible]ం త్వయా మమ । తస్మాచ్ఛాపసమావిష్టః కపాలీత్వం భవిష్యసి" బ్రహ్మణా శాపితో భూత్వా చరం తీర్థాని భూతలే । తతోహంగతవాన్ దేవి హిమవన్తం శిలోచ్చయమ్ । తత్ర నారాయణశ్శ్రీమాన్మయా భిక్షాం ప్రయాచితః । తతస్తేనస్వకం పార్శ్వం నఖాగ్రేణ విదారితమ్। మహతీ స్రవతీ ధారా తస్య రక్తస్య నిస్సృతా । విష్ణుప్రసాదాత్సుశ్రోణి కపాలం తత్సహస్రధా । స్ఫుటితం బహుధాయాతం స్వప్నలబ్ధం ధనం యథా" ఇత్యాది.

(దైత్యపీడాద్యాపద్విమోచన) హిరణ్య రావణాదికళైన్నుం, త్రిపురత్తిలసురర్కళైన్నుం; ఆదిశబ్దత్తాలే దుర్వాసాదికళై నినైక్కిఱతు.

---

(౧) మాత్స్యపు-౧౮౩

ఇవర్ కళాలే వరుమాపత్తైప్పోక్కి. (మహాన్తఫలప్రదానైః) క్షేత్రజ్ఞ త్వేన సమ్ప్రతిపన్నరాన ఇవర్కళ్ స్వసమారాధనత్తాలే లోకముడ జ్గ ఈశ్వరర్కళ్హై కొణ్డాడుమ్పడియానపదజ్గళై కొడుత్తపడి (౧) "యుగకోటిసహస్రాణి విష్ణుమారాధ్యపద్మభూః। పునస్త్రైలోక్యధా తృత్వం ప్రాప్తవానితిశుశ్రుమ" "బ్రహ్మాదయస్సురాస్సర్వే విష్ణుమా రాధ్యతేపురా। స్వంస్వంపదమనుప్రాప్తాః కేశవస్యప్రసాదతః." (౨) "ఏవమేష సురాణాఞ్చాऽసురాణాఞ్చాపి సర్వశః। భయాభయకరః కృష్ణస్సర్వలోకేశ్వరః ప్రభుః." ఇత్యాది.

(కోన్యఇత్యాది) ప్రజాపతి పశుపతికళై త్తన్నాలే వన్ద పాప త్తైక్కోలు పిఱరాల్ వన్ద పాపత్తుక్కళోడు వాశియఱసాకల్యేన రక్షి ప్పానొరు మన్ఱెవన్. (కస్యపాదోదకేనేత్యాది) యారుడైయ తిరువడికళైనిన్ఱుమ్ పిఱన్ద గంగాజలత్తై త్తన్ జడైయిలే ధరిక్కైయాలే అన్నప్పన్ శివనాయిత్తు; పరిశుద్ధనాయిత్తు. అవన్ అశుద్ధియై పిళైత్తుక్కొళ్ళ అవనై శుద్ధనాక్కుమ్ పరమపావనభూతర్ ఉన్నై యొఴియ వేఱార్. (౩) "ద్రవీభూతస్తథాధర్మోహరిభక్త్యామహా మునే। గృహీత్వా ధర్మపానీయం పాదంనాథస్యతుష్టయే। క్షాళితం పరయాభక్త్యా పాద్యార్ఘ్యాదిభిరర్చితమ్। తదంబుపతితం దృష్ట్వాద ధార శిరసాహరః। పావనార్థం జటామధ్యేయోగ్యోస్మీత్యవధారణాత్। వర్షాయుతాన్యథబహూన్ నముమోచతదాహరః" (౪) "శతుముక నిత్యాది - నలన్దికళ్ శడైయాన్ ముడికొణ్డమలరుమ్ నారణన్ పాతత్తుణాయుమ్ కలన్దిత్తిపునల్" (౧౩)

---

(౧) (౨)
(౩) ఈశ్వరసంహితా. (౪) పెరి-తి-౪-౭-౨.

శ్లో:—కస్యోదరే హరవిరిఞ్చిముఖప్రపఞ్చః
కోరక్షతీమమజనిష్టచ కస్యనాభేః ।
క్రాన్త్వా నిగీర్య పునరుద్గిరతి త్వదన్యః
కః కేనవైష పరవానితి శక్యశఙ్కః ॥ (४)

అవ;—(కస్యోదరే) ప్రమాణానుకూలమాన తర్కరూపన్యాయత్తాలే ఉక్తమాన భగత్పరత్వత్తై నిగమిక్కిఱార్.

వ్యా.-(హరవిరిఞ్చిముఖప్రపఞ్చఃకస్యోదరే) బ్రహ్మరుద్రప్రముఖమానసకల పదార్థఙ్గళుమ్ మహాప్రళయత్తిలే ఆరుడైయ వయిత్తిలే ఒతుఙ్గిక్కిడక్కిఱతు. (౧) "స దేవసోమ్యేదమగ్రఆసీత్" ఎన్గిఱపడియే ద్విపరార్ధకాలమ్నామరూపఙ్గళైయిழన్దు(౨)"తమఃపరేదేవఏకీభవతి" ఎన్గిఱపడియే సర్వేశ్వరన్పక్కలిలే కిడక్కిఱపడి మైచ్చొల్లుకిఱతు (3) "బ్రహ్మాదిషుప్రలీనేషునష్టేలోకే చరాచరే।ఆభూతసంప్లవేప్రాప్తేప్రలీనే ప్రకృతౌమహాన్। ఏకస్తిష్ఠతివిశ్వాత్మాసతు నారాయణఃపరః" ఇత్యాది. సంహారాదికళిలుమ్ కర్మభవిక్కుమిడత్తిల్ బ్రహ్మాదికళోడు పిపీలికాదికళోడు వాశియిల్లైయెన్నై.

(కోరక్షతీమమ్) హరవిరిఞ్చిప్రముఖమాన విప్ప్రపఞ్చత్తై రక్షిక్కిఱారార్. (४)"నహిపాలన సామర్థ్యమృతేసర్వేశ్వరంహరిమ్"(౫) "నసమ్పదాం సమాహారేవిపదాం వినివర్తనే। సమర్థోదృశ్యతేకశ్చిత్తం వినాపురుషోత్తమమ్ ।". (అజనిష్టచకస్యనాభేః) మహాప్రళయత్తిల్ అవిభక్తమాయ్ క్కిడక్కిఱ ఇప్పప్రపఞ్చమ్ యారుడైయతిరునాభీకమలత్తిల్ నిన్ఱు ముత్పన్నమాయిత్తు. మహాభారతే మార్కణ్డేయ సమాఖ్యానే;- (౬) " స్వపతస్తస్య దేవస్య పద్మంసూర్యసమప్రభమ్ ।

(౧) ఛా-౬-౨-౧. (౨) సుభా-౨. (3)వి-పు-౬-
(४) వి-పు-౧-౨౨-౨౧. (౫) (౬) భార-

నాభ్యం వినిస్సృతం తస్మాత్తత్రోత్పన్నః పితామహః" సుపర్ణ వైకుణ్ఠసంవాదే;- (౧) "యత్తత్పద్మమభూత్పూర్వం తత్ర బ్రహ్మా వ్యజాయత। బ్రహ్మణశ్చాపిసమ్భూతశ్శివ ఇత్యవధార్యతామ్। శివాత్స్కన్దస్సమ్భూవ ఏతత్సృష్టి చతుష్టయమ్"ఇత్యాది.

(క్రాన్త్వా) బ్రహ్మాదిస్థావరాన్తమాన ఎల్లార్ తలైకళిలుమ్ తిరువడికళై వైత్తవనార్. తిరువడికళై తలైయిలేవైత్తవనో, తిరువడికళిన్ కీళ్రేతుకై యుణ్డవనో ఈశ్వరనెన్గిఱార్. "ఏకస్య వాసీసరత్వాదమేకస్య చిత్తళన్మదా। అపరోపిధరన్మార్ధ్నా కోధిక స్తేషుగణ్యతామ్॥" ఎన్న క్కడవతిఱే. (౨) "సంహైనుస్సురాణామిత్యాది" (నిగీర్యపునరుద్గిరతి) అవాన్తరప్రళయఙ్గళిలే తిరువయిఱ్ఱిలే వైత్తుప్పిన్బు వెళినాడు కాణప్పుఱప్పడ విట్టవనార్. (త్వదన్యఃకః) ఇప్పడి సర్వప్రకార రక్షకర్ ఉన్నైయొళ్ఞియమఱ్ఱార్. (కేనవైషపరవానితిశక్యశఙ్కః) మఱ్ఱెవరాలే ఇన్ద ప్రపంచమానతు పరతన్త్రమెన్ఱు శక్యశఙ్కమాయిరుక్కుఱతు. "సన్నిగ్ధేఖలున్యాయః ప్రవర్తతే" ఎన్ఱు వేఱే శిలరై శఙ్కిక్కైక్కు సమ్భావనైయే యిల్లైయెన్నై.

ఒరువన్ జనకనాయ్ ఒరువన్ జన్యనాయ్, ఒరువన్ శేషియాయ్ ఒరువన్ శేషనాయ్, ఒరువన్ శ్రియఃపతియాయ్ ఒరువన్ ఉమాపతియాయ్, ఒరువన్ పుణ్డరీకాక్షనాయ్ ఒరువన్ విరూపాక్షనాయ్, ఒరువన్ గరుడవాహననాయ్ ఒరువన్ వృషభవాహననాయ్, ఒరువన్ పాతకియాయ్ ఒరువన్ మోచకనాయ్, ఒరువన్ పురుషోత్తమనాయ్ ఒరువన్ పురుషనాయ్, ఒరువన్ శిరస్థితపాదపఙ్కజనాయ్-ఒరువన్ పాదపాంసుమాత్రమాయ్, ఒరువన్ సూరిదృశ్యనాయ్ ఒరువన్ వేతాళదృశ్యనాయ్, ఇప్పడి తమః ప్రకాశఙ్గళ్ పోలే రుద్రనుక్కుమ్

(౧) భార- (౨) విష్ణుధ-౧౩-౩౨.

శ్లో;—త్వాంశీలరూపచరితైః పరమప్రకృష్ట
సత్త్వేనసాత్త్వికతయాప్రబలైశ్చశాస్త్రైః।
ప్రఖ్యాతదైవపరమార్థవిదాంమతైశ్చ
నైవాసురప్రకృతయః ప్రభవన్తిబోద్ధుమ్ ॥ (౧౫)

సర్వేశ్వరనుక్కుమ్ నెడువాశియుణ్డాకైయాలే రుద్రనుక్కు అస్మదాదికళో పాతిక్షేత్రజ్ఞత్తైయాలే ఈశ్వరత్వశఙ్కైయిల్లై. బ్రహ్మావుక్కుమ్ సామాన్యన్యాయత్తాలే ఈశ్వరత్వశఙ్కైయిల్లైయెన్నతాయ్త్తు. (౧౪)

అవ;—(త్వాంశీలేతి) *నావేక్షసేయిల్ వేదాన్తప్రథమప్రాదోక్త కారణత్వమ్శొల్లిఱ్ఱు *స్వాభావికేత్యాదియిల్ గుణోపసంహారపాదార్థమ్ శొల్లిఱ్ఱు. *కశ్శ్రీశ్శ్రియఃవిల్ త్రిపాదత్తిలర్థమ్ శొల్లిఱ్ఱు. * వేదాపహారేత్యాదియిల్ ఉపబృంహణమాన వర్థమ్శొల్లిఱ్ఱు. * కస్యోదరత్తిల్ ప్రమాణానుగ్రాహక తర్కసిద్ధపరత్వమ్ శొల్లిఱ్ఱు. ఇనిఇతిల్ ఇప్పడి దృఢతరప్రమాణ సిద్ధమాయిరుక్క,(౧) "ఆసురీంయోనిమాపన్నాః" ఎన్గిఱపడియే "ఆసురప్రకృతికళ్ అవనై ఇఴప్పతే" ఎన్ఱు ఇవర్కళిఴవుక్కు ఇన్నాతాకిఱార్. అథవా, (౨) "యారుమోర్నిలైమైయనెన వఱివరియవెమ్బెరుమాన్" ఎన్ఱుదుష్ప్రకృతికళ్ కణ్పడాతొழிయప్పెఱువతే ఇవ్విలక్షణవిషయమెన్ఱు ఉకక్కిఱారాకవుమామ్.

వ్యా;—(త్వామ్) సర్వాధికనాయ్ ఇవ్వాత్మావుక్కు వకుత్తవునై ౨. (శీల) మహాతోమన్దై స్పృహనీరన్ధ్రేణసంశ్లేషస్వభావత్వమ్. "నావేక్షసే" ఎన్గిఱశ్లోకత్తిల్ శొల్లుకిఱస్వభావమ్. అతాకిఱతు - సర్వాధికనాయిరున్దువైత్తు (3) "బహుస్యామ్" ఎన్గిఱపడియే అవఱ్ఱినిఴవు పేఱు తన్నతాయ్ అభిమానియుమ్ తానేయాయిరుక్కై.

(౧) గీ ౧౬-౨౦, (౨) తి-వాయ్-౧-3- (3) తై-ఆ-౬

(రూప) "కపిపుణ్డరీకనయనః" ఎన్గిఱనడివు. (౧) "హిరణ్మయః పురుషోదృశ్యతే, తస్యయథాకప్యాసంపుణ్డరీకమేవమక్షిణీ" (౨) "నీలతోయదమధ్యస్థా" (౩) "నభూతసంఘసంస్థానో దేహోఽస్యపరమాత్మనః" (౪) "నతస్య ప్రాకృతామూర్తిర్మాంసమేదోఽస్థిసమ్భవా" ఇత్యాది. (చరిత్రైః) "క్రాన్త్వాసనిగీర్యపునరుద్గిరతి" ఎన్నుమ్ "వేదాపహారగురుపాతక" ఎన్నుమ్ శ్లోకఙ్గళిల్ అతిమానుషచేష్టితఙ్గళాలుమ్.

(పరమప్రకృష్టసత్త్వేన) "పరమసత్త్వ సమాశ్రయః కః" ఎన్గిఱ శుద్ధసత్త్వమయమాన విభూతియోగత్తాలుమ్. (౫) "క్షయన్తమస్యరజసః పరాకే" (౬) "తమసః పరస్తాత్" (౭) "స్వసత్త్వాభాసకం సత్త్వం గుణసత్త్వాద్విలక్షణమ్" ఇత్యాది. (సాత్త్వికతయా ప్రబలైశ్చశాస్త్రైః) వేదత్తిల్ సాత్త్వికర్కు హితానుశాసనమ్పణ్ణుమ్ జ్ఞానభాగత్తాలుమ్, (౮) "అగ్నేశ్శివస్యమాహాత్మ్యమ్" ఇత్యారభ్య "సాత్త్వికేష్వథకల్పేషు మాహాత్మ్యమధికంహరేః" ఎన్ఱు శ్రీమాత్స్య పురాణత్తిలే సత్త్వోద్రిక్తనాన బ్రహ్మవిన్ వాక్యమాకైయాలే ప్రబలమాన శాస్త్రఙ్గళాలుమ్.

(ప్రఖ్యాతదైవపరమార్థవిదాంమతైశ్చ) ప్రఖ్యాతమానదైవత్తినుడైయ యాథార్థ్యవిత్తుక్కళుడైయ మతఙ్గళాలుమ్, సృష్టివాక్యమ్, నారాయణానువాకమ్, సుబాలోపనిషత్, అన్తర్యామిబ్రాహ్మణాదికళిలే సర్వాధికనాక ప్రఖ్యాతనాయిరుక్కై. ప్రఖ్యాతదైవ పరమార్థవిత్తుక్కళెన్గిఱతు - "సహోవాచవ్యాసః పారాశర్యః" ఎన్గిఱ పరాశరభగవాన్, "యద్వైకిఞ్చమనురవదత్తద్భేషజమ్" ఎన్గిఱమను, వేదాచార్యనాన వేదవ్యాసన్, వాజసనేయ ప్రసిద్ధనానయాజ్ఞవల్క్యన్,

(౧) ఛా-౧-౬-౬. (౨) తై-నా-
(౩) భారత (౪) వాయుపు-౩౪-౪౦.
(౫) (౬) పురుషసూ.
(౭) (౮) మాత్స్య-౫౩-౬౩.

శ్లో; — ఉల్లఙ్ఘిత త్రివిధసీమసమాతిశాయి
సమ్భావనంతవపరిబ్రఢిమస్వభావమ్ ।
మాయాబలేనభవతాపినిగూహ్యమానం
పశ్యన్తికేచిదనిశంత్వదనన్యభావాః ॥ (౧౬)

"నమశ్శౌనకాయ" ఎన్ఱు వైదికాగ్రేసరర్ శొల్లుమ్ శ్రీశౌనకన్. ఏవమ్భూతనాన ఆపస్తమ్బన్. అయోనిజనాయ శ్రీరామాయణ ప్రవర్తకనాన వాల్మీకి "ఆపోనారా ఇతిప్రోక్తా ఆపోవైనరసూనవః" ఇతి వసిష్ఠపులస్త్యవరప్రదాన సిద్ధదేవతాపరమార్థజ్ఞపరాశరః, "సుక్ష్మాంభంస్వప్నధీగమ్యమ్" ఇతిమనుః. "క్షేత్రజ్ఞస్యేశ్వరజ్ఞానాద్విశుద్ధిః పరమామతా" ఇతియాజ్ఞవల్క్యః, "తామస్యోత్తాంప్రణమేత్" ఇతిశౌనకః, "పూః ప్రాణినస్సర్వ ఏవగుహాశయస్య" ఇత్యాపస్తమ్బః, "భవాన్నారాయణో దేవః" ఇతివాల్మీకిః ఎన్ఱిఇవైకళై. ఏవం విశిష్టంత్వామ్, (అసురప్రకృతయః) కూరియకర్మాక్కళాన పేర్కళ్ సర్వాధికనాన దేవరీరై (బోద్ధుమేననప్రభవన్తి) అఱికైక్కుత్తానే సమర్థరాళన్ఱు. (౧) "ఆసురీంయోనిమాపన్నాః" ఇత్యాది. (౧౫)

అవ; — (ఉల్లఙ్ఘితేత్యాది) (౨) "మహాత్మానస్తుమామ్" ఇత్యాదికళిల్ శొల్లుకిఱపడియే ఉన్నై ప్పెఱుమ్ సత్త్వనిష్ఠికళ్ కాణప్పెఱువతేయెన్ఱుమ్, (౩) "యాను మోర్ నిలమైయనెన నఱివెళియవెమ్బెరుమాన్" ఎన్ఱు తన్ సేరాకవుకిక్కుఱార్.

వ్యా; — (ఉల్లఙ్ఘితేత్యాది) త్రివిధపరిచ్ఛేదరహితమాయ్ సమాధికసమ్భావనైయుమ్ కడన్దుళ్ళ ఉన్నుడైయ ప్రభుత్వత్తినుడైయ స్వరూపత్తై, "విభుత్వాద్దేశపరిచ్ఛేదరహితః, నిత్యత్వాత్కాల పరి

(౧) గీ-౧౬-౨౦. (౨) గీ-౯-౧౩- (౩) తి-వాయ్-౧-౩-

శ్లో;—యద ణ్డమణ్డా న్తరగోచరఞ్చ యత్
　　దశోత్తరాణ్యావరణాని యానిచ ।
　　గుణాః ప్రధానం పురుషః పరంపదం
　　పరాత్పరం బ్రహ్మచ తేవిభూతయః ॥　　(౧౭)

చ్ఛేదరహితః, సర్వప్రకారిత్వేన పృథక్స్థితి యోగ్యవస్త్వన్తరా భావాత్ వస్తుపరిచ్ఛేదరహితః, సదృశవస్త్వన్తరాభావాత్ తుల యాప్రస్థాదినా వాపరిచ్ఛేదరహితః ఇతివా; అతఏవసమాధికదరిద్రః.

(మాయాబలేన) భగవత్స్వరూపత్తైఅఱియావొట్టాత ప్రకృతిసం బన్ధత్తాలే యెన్నుతల్; దివ్యవిగ్రహత్తై ఇతరసజాతీయమాక్కుమ్ ఆశ్చ ర్యశక్తియోగత్తాలే యెన్నుతల్. (భవతాపిని గూహ్యమానమ్) (౧) "ఆత్మానంమానుషంమన్యే" (౨) "అహంవోబాన్ధవోజాతః" ఎన్ఱు *ఆళ్ పార్ త్తుళ్ తరుమున్నాలే మఱైక్కప్పట్టతేయాకిలుమ్. నిగూ హ్యమానమపి - పిహితమపి.

(పశ్యన్తి కేచిదనిశమ్) సత్త్వప్రకృతికళాయిరుప్పార్ శిలమహాత్మా క్కళ్ సర్వకాలముముళ్ళపడి కాణానిన్ఱార్కళ్. (త్వదనన్యభావాః) ఉన్నైయొழிయ వేఱుపరత్వబుద్ధి యిల్లాతవర్కళెన్నుతల్ ఉన్నై యొழிయ ఉపాయాన్తర మఱియాత వర్కళెన్నుతల్. ఉన్నై యొழிయప్రాప్యాన్తర మఱియాతవర్ కళెన్నుతల్.(౩) "క్రియతామితి మాంవద" ఎన్ఱు ఉన్నినైవొழிయ వేఱువిషయ మఱియాతవర్క ళెన్నుతల్; ఇప్పడికళాలే జ్ఞానత్తుక్కు ఉన్నైయొழிయ విషయాన్త రమిల్లాతవర్కళ్.　　(౧౬)

అవ;—(యదణ్డమితి) కీழ் ప్రతిపాదిత్త సర్వేశ్వరత్వత్తుక్కు ప్రతిసమ్బన్ధితయా అపేక్షితమాన ఈశితవ్యజాతత్తై ప్రపఞ్చికరిక్కిఱార్.

---

(౧) రా-యు-౧౨౦-౧౧. (౨) వి-పు-౫-౧౩-౧౩. (౩) రా-అ-౧౫-౭.

వ్యా:—(యదణ్డమ్)చతుర్దశభువనాత్మకమాన వణ్డమ్యాతొన్ఱు. జాత్యేకవచనమ్. (౧) "అణ్డానాన్తు సహస్రాణామ్" ఇత్యాదియిల్ శొల్లుకిఱపడియే అణ్డసమూహమ్ యాతొన్ఱు, (అణ్డాన్తరగోచరఞ్చ యత్) అణ్డాధిపతిలోకేశ్వరదిక్పాలనరపతి ప్రముఖమాయ్, స్థావరజఙ్గమాత్మకమాన అణ్డాన్తర్వర్తిసమూహమ్ యాతొన్ఱు, (దశోత్తరాణీత్యాది) మేన్మేలుమ్ ఒన్ఱుక్కొన్ఱు దశగుణితమాన పృథివి వారి వహ్ని అనిల ఆకాశఙ్గళుమ్, భూతాదికళుమ్, మహానుమ్, కార్యోన్ముఖమాయ్ వికృతమాన ప్రకృత్యంశమాన ఏరావరణఙ్గళ్ యావై శిల.

(గుణాః) అతుచేతనరై బన్ధిప్పతు, గుణద్వారావాకై యాలే బన్ధకారణమాన సత్వాదికళ్. (ప్రధానమ్) అవికృతప్రకృతి ప్రదేశమ్. "గుణాః ప్రధానమ్" ఎన్ఱు గుణగుణికళై ప్పిరిత్తుప్పేశుకిఱతు - గుణఙ్గళై గే జగత్కారణమాకచ్చొల్లుకిఱ సాఙ్ఖ్యమతమ్ అవైదికమెన్ఱైక్కాక. (పురుషః) బద్ధాత్మసమష్టి. అణ్డాన్తరగోచరమెన్ఱు వ్యష్టియైచ్చొల్లుకైయాలే ఇతుసమష్టివిషయమ్. కార్యకారణోభయావస్థప్రకృత్యాశ్రయ క్షేత్రజ్ఞర్. "క్షేత్రజ్ఞ ఆత్మాపురుషః" ఎన్నక్కడవతిఱే. (పరంపదమ్) కార్యకారణోభయావస్థ ప్రకృత్యాశ్రయాత్ క్షేత్రజ్ఞాత్పరంపదమ్ (౨) "హిరణ్మయః పరేలోకే" ఇత్యారభ్య "జోతిషాంజ్యోతిస్తద్యదాత్మవిదోవిదుః" (౩) "పరమేవ్యోమన్ - సోశ్నుతే" (౪) "త్రిపాదస్యామృతందివి" (౪) "యత్రపూర్వేసాధ్యాస్సన్తిదేవాః" (౫) "అత్యర్కానలదీప్తంతత్ స్థానంవిష్ణోర్మహాత్మనః। స్వయైవప్రభయారాజన్ దుష్ప్రేక్ష్యం దేవదానవైః॥ తత్రగత్వా

(౧) వి-పు-౨-౭-౨౭. (౨) (౩) తై-ఆ-౧.
(౪) పురుషసూక్తమ్. (౫) భార-ఆర-౧౬౩. (౬)

శ్లో°;—వశీవదాన్యో గుణవానృజుశ్శుచి
　ర్మృదుర్దయాళుర్మధురస్స్థిరస్సమః ।
కృతీకృతజ్ఞస్త్వమసి స్వభావత
　స్సమస్తకల్యాణగుణామృతోదధిః ॥　　(౧౫)

పునర్నేమం లోకమాయాన్తిభారత” ఇత్యుక్తాత్రిపాద్విభూతిః.

(పరాత్పరమ్) బ్రహ్మాదికళిల్ పరర్ ముక్తర్. అవర్కళిల్ పరర్ నిత్యసిద్ధర్. (బ్రహ్మచ) శుద్ధసత్త్వమయమాయ్, జ్యోతిర్మయమాయ్, సౌన్దర్యసౌకుమార్యాది కల్యాణగుణోపేతమాయ్, బృహత్త్వ బృంహణత్వగుణయోగత్తాలే బ్రహ్మశబ్దవాచ్యమాన దివ్యమఙ్గళవిగ్రహమ్. (౧)“సపరస్సర్వశక్తీనాం బ్రహ్మణస్సమనన్తరమ్”(౨)“మూర్తం బ్రహ్మ”(౩)“శాన్తానన్తమహావిభూతిపరమం యద్బ్రహ్మరూపం హరేర్మూర్తం బ్రహ్మతతోపి యత్ప్రియతరం రూపం యదత్యద్భుతమ్” ఇత్యాది. (తేవిభూతయః) విభూతిశరీరశబ్దఙ్గళ్ పర్యాయమాకైయాలే దేవర్కు-శరీరతయా శేషఙ్గళ్. (౪) “విభూతయోహరేరేతా జగతస్సృష్టిహేతవః” (౫) “యానిమూర్తాన్యమూర్తానియాన్యత్రాన్యత్ర వాక్వచిత్ । సన్తివైవస్తుజాతానితాని సర్వాణితద్వపుః” (౬) “తత్సర్వంవైహరేస్తనుః” ఇత్యాదిభిః విభూతిశరీరశబ్దయోః పర్యాయత్వం శాస్త్రేషుప్రసిద్ధమ్.　　(౧౪)

వ్యా;—(వశీత్యాది) కీழ் శరణ్యనుడైయ వుత్కర్షమ్శొల్లి, ఇతిల్ ఉభయవిభూతినాథనై నమ్మాల్కిట్టలామోవెన్ఱు కూశాతపడి, ఆశ్రితర్క్కు-ప్పియుమ్ తుణైయాన కల్యాణగుణఙ్గళిలే పన్నిరణ్డుగుణఙ్గళైయరుళిచ్చెయ్కిఱార్. అథవా, కీழ் సర్వేశ్వరత్వమ్శొల్లినార్నాయ్,

(౧) వి-పు-౧-౨౨-౬౨.　(౨) వి-పు౧-౨౨-౬౩.　(౩) చతుశ్లోకీ.
(౪) వి-పు-౧-౨౨-౩౧　(౫) వి-పు-౧-౨౨౮౬.　(౬)వి-పు ౧-౨౨-౩౮.

ఇని చ్చొల్లప్రాప్తమాన సమస్తకల్యాణగుణాత్మకత్తైయై యరుళిచ్చెయ్కి ఱారెన్నుమామ్.

(వశీ) కీర్ట్ చ్చొన్న ఈశితవ్యత్తైయై త్తన్ వశత్తిలే నడత్తివర్తి క్కుమెన్నై. ఇత్తాలుమ్ స్వతన్త్రన్బక్కలిలే గుణమ్ కిడన్దాల్ అతు పెరువిళ్లై యనామెన్నుమిడమ్ శొల్లుకిఱతు. (౧) "సర్వస్యవశీ సర్వస్యేశానః" (౨) "జగద్వశేవర్తతేఇదమ్". అథవా తన్నుడైయ తిరువడికళిలాను హల్యముడైయార్ వశత్తిలే తాఖనిఱ్కుమెన్నుమామ్. (౩) "ఇమౌస్మమునిశార్దూల కిఙ్కరౌ సముపస్థితౌ । ఆజ్ఞాపయయథేష్టంవై శాసనం కరవావకిమ్" "ఆజ్ఞాపయమహాబాహో బ్రూహియత్తే వివక్షితమ్" (౪) "స్వయమేవహరిర్వవ్రే విప్రపాదావనేజనమ్" (౫) "అనన్యాధీనత్వమిత్యాది". ఆశ్రితపరతన్త్రనాయిరుక్కు మిరుప్పు, పిఱర్ క్కువేనెన్దాల్ నివారకరిల్లామైయాలేస్వాతన్త్ర్య కార్యమాయిరుక్కుమ్.

(వదాన్యః) ఇప్పడి ఆశ్రితపరతన్త్రనాయ్ చ్చెయ్యుమ్ కార్యమెన్నెన్నిల్; తన్నైయుమ్ తన్నుడైమైయైయుమ్ అవర్కళుక్కుక్కొడుక్కుమిడత్తిల్ ఇరన్దుకొడుక్కుమౌదార్యత్తై చ్చొల్లుకిఱతు. (౬) "ప్రియవాగ్దానశీలశ్చవదాన్యః పరికీర్తితః।" (౭) "యఆత్మదాబలదా" (౮) "ససర్వానర్థినోదృష్ట్వా సమేత్యప్రతినన్ద్యచ ।" (౯) "ఉదారాస్సర్వ ఏవైతే" (౧౦) "నతేరూపమ్"

(గుణవాన్) తన్నైయుమ్ తన్నుడైమైయైయుమ్ అవర్కళుక్కు క్కొడుక్కుమిడత్తిల్ అవర్కళ్, తన్ మేన్మైయుమ్ తఙ్గళ్ శిఱు

(౧) బృహా-౬-౪-౨౨. (౨) భార-అను- (౩) రా-బా-౩౧-౪.
(౪) (౫) వరదస్త- (౬) (౭)
(౮) రా-అ-౧౬-౨౭. (౯) గీ-౭-౧౮. (౧౦) జిత-౧-

మైయుమ్‌పార్ త్తుప్పిఱ్కాలియామే అవర్‌కళ్‌ళవాక త్తన్నైయమైక్కుమ్ శీలమ్. (౧) "మహతోమన్దైః" గుణప్రకరణమాకైయాలే గుణవానెన్గిఱవితు - గుణసామాన్యత్తైచ్చొల్లుకిఱతన్ఱు, గుణవిశేషత్తైచ్చొల్లుకిఱతు. "గుణ్యత ఇతి - గుణః" ఎన్గిఱపడియే అనుసన్ధాతావుక్కు ఎప్పోతుమొక్క విశవోణ్ణామైయాలే శీలత్తై గుణశబ్దత్తాలేశొల్లుకిఱతు. పాలశబ్దమ్ వృక్షసామాన్యవాచియాయిరుక్క, వృక్షవిశేషత్తైక్కాట్టుమాపోలే. (౨) "అజాయమానః". గుణశబ్దత్తై (౩) "కోన్వస్మిన్సాప్రతంలోకేగుణవాన్" ఎన్ఱుతొడఙ్గి, "ఇక్ష్వాకువంశ ప్రభవోబభూవ గుణవత్తరః" ఎన్ఱుమళవాక శీలపరమాకచ్చొల్లినర్ క్రిటే. (౪) "సహిదేవైరుదీర్ణస్య" ఎన్గిఱపడియే శీలకార్యమవతారమెన్నై.

(ఋజుః) ఇప్పడి తన్నైయమైత్తుక్కొణ్డు పోరున్దుమ్పొతు అవర్‌కళ్ నానారుచికళానాల్, మేట్టిలేవిరకాలే నీరేఱ్ఱుమాపోలేఅవర్‌కళ్ శెవ్వైక్కేడే శెవ్వైయామ్పడి శెవ్వియనాకై. ఆర్జవమావతు - ఆశ్రితవిషయత్తిల్ మనోవాక్కాయఙ్గళాలే ఏకరూపనాకై. (౫) "యజ్జాతీయో యాదృశోయత్స్వభావస్తజ్జాతీయ స్తాదృశస్తత్స్వభావః." (౬) "తద్వైతథాస్తుకతమోయ మహాన్స్వభావోయావాన్యథావిధగుణోభజతే భవన్తమ్ । తావాంస్తథావిధ గుణస్తదధీనవృత్తిస్సంశ్లిష్యసి త్వమిహతేన సమానధర్మా" ఇత్యాదయః।.

(శుచిః) ఇప్పడి ఉపకరిక్కుమిడత్తిల్ ఒరుప్రయోజనత్తై క్కణిశియాతే వెఱుమ్పుఅత్తిలే ఉపకరిక్కుమ్ భావశుద్ధియైచ్చొల్లుకిఱతు. (౭) "యోర్థశుచిస్సహిశుచిః". నిత్యసంసారియై స్వసమ్బన్ధమే హేతువాక నిత్యసూరికళోడే ఒరుకోవైయాక్కవల్ల పావనత్వత్తైచ్చొల్లుకిఱతే

---

(౧) (౨) తై-ఆర-౩-౧౭. (౩) రా-బా-౧.
(౪) రా-అ-౧-౭. (౫) (౬) వై-స్త-౬౭. (౭)

న్నమామ్. (౧) "పావనస్సర్వ లోకానాంత్వమేవ రఘునన్దన" కర్త కాస్తే;-"భక్తిరష్టవిధా హ్యేషాయస్మిన్మ్లేచ్ఛేపివర్తతే। సవిప్రేన్ద్రో ముని శ్శ్రీమాన్సయతిస్సచపణ్డితః। తస్మైదేయం తతో గ్రాహ్యం సచపూజ్యోయథాహ్యహమ్".

(మృదుః) సంశ్లేషత్తిలిప్పడియిరుక్క-అవన్ ఇవర్కళ్ విశ్లేషత్తిలాఱ్ఱ మాట్టానెన్గిఱతు. ఆత్మగుణప్రకరణమాకైయాలే మానస దౌర్బల్యత్తైచ్చొల్లుకిఱతు. (౨) "నైవదంశాన్న మశకాన్" (౩) "నజీవేయంక్షణమపి" (౪) "అవగాహ్యార్ణవంస్వప్స్యే"

(దయాళుః) ఆశ్రితవిశ్లేషదుఃఖత్తిలసహనాయిరుక్కై. దయై-పరదుఃఖాసహిష్ణుత్వమ్. (౫) "సఏకాకీనరమేత" (౬) "వ్యసనేషుమనుష్యాణామ్" ఎన్గిఱ ఇతుసర్వసాధారణమానాల్ ఆశ్రితవిషయత్తిల్ కృపై అవాఙ్మనస గోచరమితే (౭) "ప్రియోహిజ్ఞానినోత్యర్థమ్" ఇతి. (౮) "స్త్రీప్రణష్టేతి కారుణ్యాత్" (౯) "సతంనిపతితమ్" ఇత్యాది.

(మధురః) నిర్దయనానాలుమ్ విడవొణ్ణాత సారస్యత్తైచ్చొల్లు కిఱతు. నానావిధరుచికళాన జన్తుక్కళుక్కు అవ్వవర్కళ్ నిన్ఱనిన్ఱ నిలైకళిలే ఇనియనాయ్ నిఱ్కై. (౧౦) రసో వై సః" (౧౦) "ఏషహ్యే వానన్దయాతి" (౧౦) "రసం హ్యేవాయం లబ్ధ్వానన్దీ భవతి" ఇత్యాదయః.

---

(౧) రా-ఉత్తర-౮౨-౯. (౨) రా-సు-౩౬-౪౨. (౩) రా-సు-౬౬-౧౦.
(౪) రా-యు-౫-౯. (౫) మహోపనిషత్. (౬) రా-అ-౨-౪౧.
(౭) గీ-౭-౧౭. (౮) రా-సు- (౯) రా-సు-౩౮-౩౪.
(౧౦) తై-ఆ.

(స్థిరః) ఇప్పడి సర్వరసికనాయిరుకుక్కి ఆ తాన్ తన్నక్కలిలే అల్పానుకూల్యమ్పణ్ణినార్కుక్కుత్తనక్కు అత్తరఙ్గరానార్ విరోధికళానాలుమ్ అవర్కళాల్ అప్రకమ్ప్యనాయిరుక్కై. (౧) "నత్యజేయంకథఞ్చన" (౨) "అభయం సర్వభూతేభ్యః" (౩) "ఎన్నడియారతు శెయ్యార్" (స్థిరః) ఆశ్రితరుడైయ ప్రాతికూల్యఙ్గళాలుమ్ అవికృతనాయిరుక్కుమెన్నుమామ్.

(సమః) ఆశ్రయిక్కుమిడత్తిల్ జన్మవృత్తాదికళాల్ కుఱైన్దిరున్దార్కళేయాకిలుమ్ ఆశ్రయణీయత్వేసమనాకై. (౪) "సమోహంసర్వభూతేషు" (౫) "ఈడుమెడుప్పుమిలీశన్" (౬) "కొళ్కైకొళ్ళామైయిలాతాన్"

(కృతీ) కుశలః. ఇప్పడి ఆశ్రయిత్తాల్ అవర్కళుడైయకర్తవ్యాంశమెల్లామ్ తనక్కే అనుష్ఠేయమెన్నిరుక్కుమ్. "ఆదికర్మణి క్తః". అథవా, ఆశ్రితర్కళ్ తన్నైలభిత్తాల్ ఇఴన్దవర్కళ్ పెఱ్ఱారాయిరుక్కై యన్నిక్కే తన్ పేఱాయిరుక్కై. (౭) "అభిషిచ్యచ" (౮) "తవచార్థః ప్రకల్ప్యతే"

(కృతజ్ఞః) ఇప్పడితాన్ అవర్కళుక్కు ఎల్లావుపకారఙ్గళైప్పణ్ణినాలుమ్ అవర్కళ్ తన్విషయత్తిల్ అడియిల్పణ్ణిన అల్పానుకూల్యత్తైక్కువాలాకనినైత్తిరుక్కై. అవర్కళ్ పణ్ణుముపకారమునుఱియాన్ (౯) "అవిజ్ఞాతాసహస్రాంశుః".(౧౦) "నస్మరత్యపకారాణాం శతమప్యాత్మవత్తయా। కథఞ్చిదుపకారేణ కృతేనైకేనతుష్యతి। ఉచ్యమానోపిపరుషంనోత్తరం ప్రతిపద్యతే॥" తాన్పణ్ణినవుపకారమఱియాన్. (౧౧) "ఋణంప్రవృద్ధమివ మేహృదయాన్నాపసర్పతి" ఎన్నిరుక్కుమవన్.

---

(౧) రా-యు-౧౮-౩ (౨) రా-యు-౧౫-౩౩. (౩) పెరి-తి-౪-౮-౨. (౪) గీ-౯-౨౯.
(౫) తి-వాయ్-౧-౮-౩. (౬) తి-వాయ్-౧-౮-౫. (౭) రా-బా-౧
(౮) రా-అ-౩౧-౨౨. (౯) సహస్రనా. (౧౦) (౧౧) భార-ఉద్యో-

శ్లో:—ఉపర్యుపర్యబ్జభువోపి పూరుషాన్
ప్రకల్ప్య తే యేశతమిత్యనుక్రమాత్ ।
గిరి స్త్వదేకైకగుణావధీప్సయా
సదాస్థితానోద్యమతోతిశేరతే ॥ (౧౯)

అవర్కళ్ తిఱత్తిల్ తాన్ శెయ్య ప్పెఱాతకుఱైయై నినైత్తిరుక్కుమెన్నుమామ్; (౧)"శిరసాయాచత స్తస్యవచనం నకృతంమయా". (త్వమసి) ఇగ్గుణఙ్గళుమ్ తన్నై ప్పుక్ఱ్రినిఱమ్ పెఱుమ్బడిస్ప్రహణీయమాయిరుక్కుమెన్నుతల్. ఆశ్రయత్తిల్ ఇగ్గుణఙ్గళ్ †పోరాతెన్నుమ్బడియిరుక్కుమెన్నుతల్. (స్వభావతః) ఇగ్గుణఙ్గళ్ - ఆవిద్యమెన్నుతల్, ఔపాధికమెన్నుతలా కాతపడియావద్ద్రవ్యభావియాయ్నై సర్గికమా యిరుక్కుమెన్గిఱతు. (సమస్తకల్యాణగుణామృతోదధిః) ఎల్లాగుణఙ్గళుమ్ కల్యాణమాయ్ నిరతిశయభోగ్యఙ్గళుమాయ్, అనుభవిక్కవిక్కిన్దార్కు త్తుఱై కాణవొణ్ణామైక్కు ఒరుకడలెన్నుమత్తనైయెన్గిఱార్. (౨) "మతిక్షయాన్నివర్తన్తే నగోవిన్ద గుణక్షయాత్" (౧౫)

వ్యా:—(ఉపర్యుపరి) ఇగ్గుణఙ్గళుక్కు సంఖ్యైయిల్లాతవోపాతి ఓరోగుణఙ్గళుక్కుమ్ అవధియిల్లైయెన్గిఱార్.

(అబ్జభువః ఉపర్యుపరి - తే యే శతమిత్యనుక్రమాత్ పూరుషాన్ప్రకల్ప్య) తిరునాభీకమలత్తిలే అవ్యవధానేనపిఱన్దు అవనోడేయొత్తిన చతుర్ముఖనుక్కుమేలే అవనైయుమ్ మనుష్యకోటియిలే నిఱుత్తి *తే యే శతక్రమత్తాలే మనుష్యగన్ధర్వాది బ్రహ్మాన్తమాక ఆనన్దావధిసిద్ధ్యర్థమాక పురుషర్కళై సంకల్పిత్తు.

(ఏకైక గుణావధీప్సయా సదాస్థితాగిరః) ఆనన్దగుణమొన్నై

---

(౧) రా-యు-౧౨౪-౨౦. (౨) †పేఱాతపడి.

శ్లో;—త్వదాశ్రితానాం జగదుద్భవస్థితి
ప్రణాశసంసారవిమోచనాదయః।
భవన్తిలీలావిధయశ్చ వైదికా
స్త్వదీయగమ్భీరమనోనుసారిణః॥ (౨౦)

యుమ్ ఎల్లెక్కాణ్ణయిలే ఇచ్ఛైయాలే ఉద్యోగిత్తు సర్వకాలత్తిలుమ్ స్థితైకళాన వైదికగిర్కళానవై. *ఏకైకవెన్నైయాలే -అనన్దావహమూన యువత్వాదికళై నినైక్కిఱతు. "సదాస్థితావేదగిరః" ఎన్తు నిత్యత్వా పౌరుషేయత్వజ్గళై చ్చొల్లిఱ్ప్రాకృమామ్. వేదాక్షరరాశియెన్నాతే "గిరః"ఎన్గిఱతు ( ) "వేదశబ్దేభ్య ఏవాదౌ" ఎన్గిఱపడియాలే లౌకికశబ్దజ్గళుమ్ వైదికజ్గళాకైయాలే శొల్లుకిఱతు.

అవై అన్దగుణజ్గళై ఎల్లైకణ్డవళవెన్నిల్; (నోద్యమతోతిశేరతే) ఉద్యోగదశైయానవితోగ్రియ మేల్ కాల్ వాజ్గిత్తినవిల్లై. (౨) "సైషానన్దస్య మీమాంసాభవతి" ఇత్యారభ్య "సఏకోబ్రహ్మణ ఆనన్దః" ఇతి, "యువాస్యాత్" స్వరూపగుణజ్గళుక్కు ఉపలక్షణమూతల్, యువత్వత్తాల్ నన్దతేజస్సైచ్చొల్లుతలాతల్. అధ్యాయకఇతి - జ్ఞానమ్. ఆశిష్ఠఇతి - శక్తిః. ద్రఢిష్ఠఇతి - వీర్యమ్. బలిష్ఠఇతి - బలమ్. తస్యేయమిత్యైశ్వర్యమ్. (౩) "త్రయ్యుద్యతాతవయువత్వముఖైర్గుణౌఘైః" ఇత్యాదయః. (ఉద్యమతః) ఉద్యోగాత్, (నాతిశేరతే) అతిక్రమణసమర్థానభవన్తి. (౧౯)

అవ;—(త్వదాశ్రితానామితి) కీఴ్చ్చొన్నగుణజ్గళుక్కు భోక్తాక్కళాన వాశ్రితర్ పెరుమైయై యరుళిచ్చెయ్కిఱార్. (౪) "అస్మిన్నస్యచ తద్యోగంశాస్తి" ఎన్తు ఇవనాలేవన్ద పెరుమైయైయుడైయవర్

---

(౧) వి-పు-౧-౫-౬౩ (౨) తై-ఆ- (౩) వైకు-స్త.
(౪)

కళళవు ఇతువానాల్ అవన్ పెరుమైయై ప్పరిచ్ఛేదిక్కవొణ్ణాతెన్నుమి
డమ్ కింపునర్వ్యాఖ్యానసిద్ధమన్రో ఎన్గిఱారెన్నుమామ్.

వా:-(త్వదాశ్రితానామ్) బ్రహ్మేన్ద్రరుద్రాదీనామ్,సనకాదీనాఞ్చ.
దేవరై దూరనిన్ఱాశ్రయిక్కిఱ బ్రహ్మాదికళ్ సృష్టిస్థితి సంహారఙ్గళై
యుమ్, ఉపదేశక్రమత్తాలే పెఱ్ఱు సంసారవిమోచనత్తైయుమ్ పణ్ణ
శక్తరానపిన్బు, అనన్యప్రయోజనరాయాశ్రయిక్కుమవర్కళ్ అవఱ్
ఱై చ్చెయ్యప్పార్త్తాల్ లీలైయాకానిన్ఱతు. ముక్తర్ దేవరోడే లీలార
సమనుభవిక్కుమ్పోతు సఙ్కల్పజ్ఞానత్తాలే సృష్ట్యాదికళై అనుభవిప్పతు.
(౧) "సఙ్కల్పాదేవతుశ్రుతేః" (౨) "సఙ్కల్పాదేవాస్యపితరస్స ముత్తి
ష్ఠన్తి"; జగత్సృష్ట్యాదికళిల్ ప్రాప్తియిల్లామై పోక్కి, శక్తియిల్లామై
యాలే తవిరుకిఱారల్లర్. ఆదిశబ్దత్తాలే అనేకశరీరాన్తః ప్రవేశనియమ
నఙ్గళై నినైక్కిఱతు. (౩) "జగద్వ్యాపారవర్జమ్" (౪) "భోగమాత్ర
సామ్యలిఙ్గాచ్చ".

అథవా;- (జగదుద్భవస్థితిప్రణాశ సంసార విమోచనాదయః
లీలాః త్వదాశ్రితానాంభవన్తి) ముముక్షు సిసృక్షయావితే సృష్ట్యాది
కళ్. నిరతిశయభోగ్యమైయే స్వరూపమాక విరుక్క, సంసారవిమో
చనమాకిఱతు - ఆశ్రితార్థమాకవితే. ఆదిశబ్దత్తాలే తదర్థమాక అనే
కావతారఙ్గళ్ తిరుక్కురవైయిలనేక విగ్రహపరిగ్రహాదికళ్. (విధయ
శ్చవైదికాః) "ఇదంకురు, ఇదంమాకార్షీః" ఎన్గిఱపడియే స్వతన్త్ర
మానవైదికవిధికళుమ్.

(త్వదీయగమ్భీరమనోనుసారిణః) అనన్యప్రయోజనరాయ్ దేవ
రై ఆశ్రయిత్తవర్కళుడైయ గమ్భీరమానమనస్సై ప్పిన్ శెల్లానిన్ఱన.

---

(౧) ఛాన్దో. (౨) (౩) బ్రహ్మసూ.
(౪) బ్రహ్మసూ.

శ్లో;—నమోనమో వాఙ్మనసాఽతిభూమయే
నమోనమో వాఙ్మనసైకభూమయే ।
నమోనమోఽనన్తమహావిభూతయే
నమోనమోఽనన్తదయైకసిన్ధవే ॥ (౨౧)

మనస్సుక్కు గామిభార్యమాంవతు-క్షుద్రమాన ఐశ్వర్యాదిగళిల్ కాల్ తాళాతే అనన్యప్రయోజనమాకై. (౧) "బ్రహ్మవాదినోవదన్తి" (౨) "సహోవాచ వ్యాసః పారాశర్యః" "యత్ర బ్రాహ్మణాస్సంమత్యనః" ఇత్యారభ్య "యథా తేతత్రవర్తేరన్, తథా తత్రవర్తేథాః" (౩) "నిన్నై త్తొఴుమ్ శొల్లుత్తొఴుమ్ నెఞ్జిడిన్నుకుమ్" ఎన్ను భగవద్విషయత్తిలి ళ్వళవు అవగాహియా తార్ కుక్కు (౪) "నిదిధ్యాసితవ్యః" (౫) "విజ్ఞాయప్రజ్ఞాంకుర్వీత" (౬) "ఆత్మానంధ్యాయథ" ఎన్ను విధిత్తిత్తే. త్వదీయమాన గమ్భీరమనస్సై అనుసరియానిన్న నవెన్నుమామ్. (౭) "శ్రుతిస్స్మృతిర్మమైవాజ్ఞా" (౨౦)

అవ;—(నమోనమ ఇతి) ఇతుక్కు కీళ్ ఈశ్వరనుడైయ స్వరూపత్తాల్ వన్ద ఉత్కర్షత్తుక్కుమ్, ఉభయవిభూతియోగత్తాల్ వన్ద ఐశ్వర్యత్తుక్కుమ్, గుణోత్కర్షత్తాల్ వన్ద నీర్మైక్కుమ్ తోఱ్ఱు, (౮) "జితన్తే" ఎన్ను శ్వేతద్వీపవాసికళై ప్పోలేయుమ్, (౯) "నమః పురస్తాదథ పృష్ఠతస్తే" ఎన్ను అర్జుననై ప్పోలేయుమ్ (౧౦) "మారుమేదార్ నిలై మైయనెన" ఎన్న ఆళ్వారై ప్పోలేయుమ్ శరణ్యనుడైయ పెరుమైయై అనుభవిక్కిఱార్. ఇతుక్కు మున్బు ప్రాప్యస్వరూపమ్ శొల్లిన్ఱాయ్, ఇతిల్ ప్రాప్యానిన్ స్వరూపమ్ శొల్లుకిఱతెన్నుమామ్. కీళ్

---

(౧) యజు. (౨) (౩) తి-వాయ్-౯-౬-౧.
(౪) బృహ-౪-౪-౫. (౫) (౬) ము-౨-౨-౬.
(౭) (౮) ౧-జి-౧. (౯) గీ-౧౧-౪౦.
(౧౦) తి-వాయ్-౧-౩-౪.

శరణ్యస్వరూపమ్ శొల్లిన్ఱ్ఱాయ్ మేల్ శొల్లప్పుకుకిఱ శరణాగతియై ఇతిలే ప్రస్తావిక్కిఱారెన్నుమామ్.

వ్యా;-- (వాఙ్మనసాతిభూమయేనమోనమః) ఎత్తనైయేనుమ్ జ్ఞానాధికరుమ్ స్వయత్నత్తాల్ అఱియప్పుక్కాల్ అవర్కళుడైయ వాఙ్మనస్సుక్కు అభూమియాయిరుక్కిఱవుమక్కు నమః. (౧) "యతో వాచోనివర్తన్తే" (౨) "యన్నాయంభగవాన్బ్రహ్మాజానాతి పురుషోత్తమమ్" ఎన్నక్కడవతిఱే. (నమః) ఎన్ఱు-అహఙ్కారమమకార నివృత్తమానస్వరూపత్తైచ్చొల్లుకిఱతు. (౩) "అహమపినమమ" ఇత్యారభ్య "ఇత్యేవంమమతాం యోజయన్తి, అతోనమఇతి" (౪) "ద్వ్యక్షరస్తుభవేన్మృత్యుస్త్ర్యక్షరం బ్రహ్మణఃపదమ్" (౫) "అనాత్మన్యాత్మబుద్ధిః" ఇత్యాది. నమశ్శబ్దమ్-శరణపర్యాయమాకైయాలే శరణాగతియైప్రస్తావిక్కిఱతాకవుమామ్. వీప్సైయాలే అన్దస్వభావత్తుక్కుత్తోన్ఱు అరుళిచ్చెయ్కిఱార్. (౬) "సకృత్తేనమః, ద్విస్తేనమః" ఇత్యారభ్య, (౭) "సహస్రకృత్వస్తేనమః, అపరిమితకృత్వస్తేనమః" ఇతి. (౮) "నమ ఇత్యేవవాదినః" ఇత్యాది. (వాఙ్మనసైకభూమయేనమోనమః) నీకాట్టక్కాణ్పారుడైయ వాఙ్మనస్సుక్కళుక్కే నిలమాయిరుక్కిఱవునక్కు. (౯) "భవన్తిభావాభూతానాంమత్త ఏవ పృథగ్విధాః" ఇత్యాది.

(అనన్తమహావిభూతయే నమోనమః) అపరిచ్ఛేద్యోభయమహావిభూతికనాయిరుక్కిఱ వునక్కు నమః. వాఙ్మనస్సుకళుక్కు అభూమియాయిరుక్కైక్కడి - అపరిచ్ఛేద్య మహావిభూతికనాకై. (అనన్తదయైకసిన్ధవే నమోనమః) అపరిచ్ఛేద్య మహావిభూతికినా యిరుక్కిఱ

(౧) తై-ఆ- (౨) (౩)
(౪) (౫) వి-పు-౬-౭-౧౧. (౬)
(౭) (౮) భార-మో-౩౩౭-౪౦ (౯) గీ-

శ్లో;—నధర్మనిష్ఠోస్మి నచాత్మవేదీ
　　నభక్తిమాంస్త్వచ్చరణారవిన్దే ।
　　అకిఞ్చనోఽనన్యగతిశ్శరణ్య
　　త్వత్పాదమూలంశరణంప్రపద్యే ॥　　(౨౨)

వున్నై వాత్మజనస్సుకళుక్కు ఏకభూమియాన్బడి పణ్ణుమపరిమితమాన దన్నైక్కు ఒరుసిన్నవాయిరుక్కిఅవునక్కు నమః. (౧) "యదిశక్నోషిగచ్ఛత్వమ్" ఎన్ఱుసర్వశక్తియై ఓరిడైచ్చి పరిచ్ఛేదిక్కలాన్బడియిఱే కృపైయినుడైయ నిరవధికత్వమ్.

అవ;—(నధర్మనిష్ఠోస్మి) తమ్ముడైయ వధికారత్తై చ్చొల్లిక్కొణ్డు ప్రస్తుతమానప్రపత్తియై ప్రయోగిక్కిఱార్. కీழ్చ్చొన్న †ఉపేయానుకూలమానఉపాయత్తై అనుష్ఠిక్కిఱారెన్నుమామ్. కీழ్ "త్వాంశీల" "ఉల్లఙ్ఘిత" ఎన్గిఱశ్లోకఙ్గళిలే దుష్ప్రకృతికళ్ ఇవన్ పెఱుమైయై యఱియార్కళ్. సత్ప్రకృతికళఱివార్కళెన్నార్. "నమోనమః" ఎన్గిఱశ్లోకత్తిలే స్వరూపత్తై అత్యన్తపరతన్త్రమాక ఉణర్న్దవనుక్కే ఇవ్విషయమ్ ప్రాప్యమావతు. స్వతన్త్రనుక్కు ప్రాప్యమన్ఱెన్నార్. ఇతిల్ ఆశ్రయిక్కుమిడత్తిల్ స్వశక్తియైక్కొణ్డాశ్రయిక్కుమ్ విషయమన్ఱు. తన్నుడైయ వాకిఞ్చన్యత్తై మున్నిట్టుక్కొణ్డాశ్రయిక్కుమ్ విషయమెన్గిఱార్.

వ్యా;-(నధర్మనిష్ఠోస్మి)ధార్మికనావే నెన్గిఱేనల్లేన్. నాస్తికనెన్గిఱేనల్లేన్. ధర్మత్తిల్ నిష్ఠైయైయుడైయనల్లేన్. పిఱర్ - ధార్మికనెన్ఱు నినైక్కైక్కుమ్, నానుమ్ ఎనక్కు నన్మైయుణ్డెన్ఱు భ్రమిక్కైక్కుమ్, నీయుమ్, "తానేశిలప్రవృత్తియాన్నినాకిల్ నాన్ శెయ్వతేన్" ఎన్ఱు

† (పా) ఉభయా　　　　(౧) వి-పు-౫-౬-౧౫.

కై విడుకైక్కుమ్ వేణ్డువతుణ్డో త్తనై. ఉన్ తిరువడికళై ప్రాప్తిక్కైక్కు హేతువాన్నపడియాన వృత్తియిల్ నిష్ఠైయిల్లైయెన్నై.

(నచాత్మవేదీ) ఆత్మదర్శనమ్ పణ్ణువార్ వార్త్తైయైచ్చొల్లి ప్పోన్దానిన్గేన్. తచ్ఛీలనల్లేన్. కర్మయోగానుష్ఠానత్తాలే క్షీణపాపనానవనుక్కుత్తియ ఆత్మయాథాత్మ్య దర్శనమిల్లైయాయిరుక్క, అతిల్లైయెన్న పోతే తత్సాధ్యమాన జ్ఞానమిల్లామై అర్థసిద్ధమాయిరుక్క, జ్ఞానమిల్లైయెన్గిఱతు-(౧) "బహూనాం జన్మనామన్తే జ్ఞానవాన్" ఎన్ఱు †జన్మసహస్రత్తాలే జ్ఞానమ్ పిఱక్కలామే యెన్నిల్, అతువుమిల్లై యెన్గిఱార్.

(త్వచ్చరణారవిన్దేన భక్తిమాన్) ఇవ్వాత్మావుక్కు వకుత్తవనాన ఉన్నుడైయ నిరతిశయభోగ్యమాన తిరువడికళిలనవరత భక్తియైయుడైయవనల్లేన్. కర్మజ్ఞానఙ్గళిల్లైయెన్న పోతే తత్సాధ్యమాన భక్తియిల్లైయెన్ఱు అర్థాత్ సిద్ధమాయిరుక్క భక్తియిల్లైయెన్బానేన్నెన్నిల్; పూర్వోక్తప్రకారత్తాలే జన్మాన్తర సంస్కారముతవి యుణ్డాకలామిత్తే యెన్నిల్, అతువుమిల్లైయెన్గిఱార్. (౨) "కుళిత్తుమూన్ఱనలై" (౩) "నోఱ్ఱనోన్బు" (౪) "కఱవైకళ్ పిన్ శెన్ఱు" ఇత్యాది.

(అకిఞ్చనః) ఇవై యిల్లైయెన్ను మనుతాపమెన్న, ఇవైయుణ్డాకైక్కుఉప్పాన ఆత్మగుణమెన్న; అధికారశక్తివాఞ్ఛాదికళెన్న ఇవఱ్ఱైయుడైయేనల్లేన్. ఇప్పడినమ్మై క్కట్టుకైక్కు క్కైమ్ముతలిల్లైయాకిలుమ్ పుఱమ్బేరక్షకరాయిరుప్పార్! పక్కలిలేపోనాలో వెన్న; (అనన్యగతిః) పుఱమ్బురు పుకలిల్లైయెన్నుతల్, (౫) "ఉన్నై ప్పిరిన్దాల్ మాఱ్ఱు కిఱ్ఱనిల్లేన్" ఎన్గిఱపడియే ఉన్నైయొழియ చ్చెల్లాతవనెన్ను

---

(౧) గీ-౭-౧౯. (౨) తిరుమా- (3) తి-వాయ్-౫-౭-౧

(౪) తిరుప్పావై-౨౮. † (పా) జన్మాన్తరసంస్కార.

శ్లో;--ననిన్దితం కర్మయద స్తిలోకే
సహస్రశోయన్న మయావ్యధాయి ।
సోఽహం విపాకావసరేముకున్ద
క్రన్దామిసమ్ప్రత్యగతి స్తవాగ్రే ॥ (౨౩)

తల్. (శరణ్యా) తన్దామ్పక్కల్ కైమ్మతలిల్లాతార్కుమ్ శరణవర ణార్గరిజే దేవర్. నిరుపాధిక శరణ్యరాకైయాలే రుచియే వేణ్డువతు. దేవరై ప్పెఱుకైక్కు ఒరుకైమ్ముతల్ వేణ్డావిజే.

(త్వత్పాదమూలమ్) (౧) "మామేకంశరణం వ్రజ" ఎన్ఱ దేవర్ తిరువడికళేమూలమ్. (మూలమ్) ఎన్గిఱతు – సౌలభ్యాది గుణఙ్గళైయుమ్ ఇతరావయవఙ్గళైయు మొఴ్ఱియ తిరువడిత్తామరైకళైయే నినైక్కిఱతు. (శరణంప్రపద్యే) విరోధినిరసనపూర్వకమాక కైఙ్కర్యసిద్ధిక్కు ఉపాయమాక వధ్యవసిక్కిఱేన్. (౨) "ఉపాయేగృహరక్షిత్రోః" అహిర్బుధ్న్యసంహితైయిలే ఇతినుడైయస్వరూపమ్ శొల్లప్పట్టతు. (౩) "అహమస్మ్యపరాధానామాలయః" ఇన్గిఱ కత్తాల్ అధికారిస్వరూపముమ్, శ్వేతాశ్వతరే(౪) "యోబ్రహ్మాణం విదధాతిపూర్వమ్" ఎన్ఱు శరణాగతిప్రయోగముమ్ శొల్లిఱ్ఱాయిత్తు. (౨౨)

అవ;—(ననిన్దితమ్) అనుకూల్యఙ్గళిల్లైయెన్ఱు వెఱుక్కవేణ్డా; ఉణ్డానయోగ్యతైయు మఴిక్కవల్లాన నిషిద్ధానుష్ఠానఙ్గళిల్లైయాకిల్ నన్నైకళైయాణ్డాక్కి ప్పురుషార్థత్తైయుమ్ తరుకిఱోమెన్ఱు భగవదభిప్రాయమాక, ప్రాతికూల్యఙ్గళాల్ పరిపూర్ణనెన్గిఱార్.

వ్యా;-(సహస్రశోయన్న మయా వ్యధాయినిన్దితం కర్మతల్లోకేనాస్తి) ఆయిరమ్మడఙ్గు ఎన్నాల్ పణ్ణప్పడాతతు యాతొరునిన్దితకర్మముణ్డు

(౧) గీ-౧౮-౬౬.   (౨) అహిర్బు-సం-౩౬,౩౬.
(౩) అహి-౩౬-౩౮.   (౪) శ్వే-౬-౧౮.

అతిపాతకమహాపాతకాదికళ్. అతుశాస్త్రత్తిలుమిల్లై. లోక్యతఇత్తి న్నితిలోకః - శాస్త్రమ్. అనుష్ఠాతాక్కళ్ పక్కలిల్లాత నిషిద్ధఙ్గళుమ్ శాస్త్రత్తిల్ కాణలామిఱే.

(సోహమ్) నిషిద్ధఙ్గళై యనుష్ఠిత్తు ప్రాయశ్చిత్తఙ్గళిలుమిన్ఱియ వఱియాతే తప్పచ్చెయ్తో మెన్ఱిఅనుతాపముమిన్ఱిక్కే యిరుక్కిఱ నాన్. (విపాకావసరే) అవై పక్వమాయ్ అనుభవత్తైయొழியపోక్కడియిల్లాత నవసరత్తిలే. (ముకున్ద) ముక్తిభూమిప్రద. ఇప్పడర్గళైయై ప్రాప్తనానవనుక్కుమ్ దేవరేఉజ్జీవనహేతువెన్నుమిడత్తైయే బుద్ధిపణ్ణి. (౧) "దురాచారోపి సర్వాశీకృతఘ్నోనాస్తికః పురా" (౨) "దోషో యద్యపితస్యస్యాత్" (౩) "వధార్హమపి కాకుత్స్థః కృపయాపర్యపాలయత్." (౪) "తస్మాదపివధ్యం ప్రపన్నంన ప్రతిప్రయచ్ఛన్తి" అహిర్బుధ్న్య సంహితాయామ్; "అనేనైవప్రపన్నస్య భగవన్తంసనాతనమ్। తస్యానుబన్ధాఃపాప్మాన స్సర్వేనశ్యన్తి తత్క్షణాత్ ॥ కృతాన్యనేన సర్వాణి తపాంసితపతాంవర ॥ సర్వేతీర్థాస్సర్వయజ్ఞాః సర్వదానానిచ క్షణాత్ ॥ కృతాన్యనేనమోక్షశ్చతస్య హస్తేనసంశయః".

(అగతిః) దేవరీరడైయ నీర్త్తైయేయన్ఱి ఎన్నుడైయ గతి శూన్యతైయే హేతువాక. (సమ్ప్రతిక్రన్దామి) దేవరీరుక్కు ప్పరిహరిక్కవొణ్ణాత దశైయిలే దేవర్ పక్కల్ గుణహానియై శఙ్కిక్కుమ్పడి సాధనానుష్ఠానమ్పణ్ణి ఫలమ్పెఱాతారైప్పోలే కూప్పిడానిన్ఱేన్. (తవాగ్రే) (౫) "ప్రీహరేపాహిమహాతులా" ఎన్ఱిఅదేవరీర్ తిరుమున్బే.

అవ—(నిమజ్జతః) ఉమ్ముడైయపూర్వవృత్తి ఇతువాయిరుక్క "క్రన్దామి" ఎన్ఱు నమ్మికుఱ్ఱమ్బోలే కూప్పిడుచ తెఱ్ఱాలేయెన్న;

(౧) సాత్వ-సం-౧౬-౨౬. (౨) రా-యు-౧౮-3.
(3) రాసు-సు-3౮-3౪. (౪) (౫) రా-ఆ-౧౦-౯.

శ్లో;— నిమజ్జతోఽనన్తభవార్ణవాన్త
శ్చిరాయమే కూలమివాసిలబ్ధః ।
త్వయాపిలబ్ధం భగవన్నిదానీ
మనుత్తమం పాత్రమిదం దయాయాః ॥ (౨౮)

సంసారార్ణవత్తిలే అళ్లున్దుకిఱవెనక్కు నిర్హేతుకకృపైయాలే ఉన్వా
శిరైయుయటివిత్తాయ్. (౧) "కూశమ్ శెయ్యాతుకొణ్డాయ్, ఎనై క్కావి
క్కొళ్ళాయ్, వన్దన్నో" ఎన్గిఱపడియే ఉన్ తిరువడికళై ప్రాపిక్కైక్కుమ్,
అన్దకృపైయే హేతువెన్ఱు దయైకరత్యత్వాత్తాలే కూప్పిడుకిఱేనెన్గి
ఱార్. ఎనక్కుదేవరై లభిక్కై పెఱాప్పేఱానాప్పోలేయన్ఱో దేవరీరు
డైయకృపైక్కుమ్ ఎన్నుడైయ పాపమెన్గిఱార్.

వ్యా;-(అనన్తభవార్ణవాన్తర్నిమజ్జతః)(అనన్త) త్రివిధపరిచ్ఛే
దరహిత!. ఎన్నుడైయసంసారత్తై ప్పరిచ్ఛేదిక్కలుమ్ దేవరుడైయప్రభా
వత్తై ప్పరిచ్ఛేదిక్కైయరితెన్నై. భవార్ణవవిశేషణమాయ్, కరైకాణవొ
ణ్ణాతసంసారార్ణవమెన్నవుమామ్.(మే)(౨)"ఆవారార్ తుణైయెన్ఱలై
నీర్ క్కడలుళళ్లున్దుమ్ నావాయ్" ఎన్గిఱపడియే అళ్లున్దుకిఱ వెనక్కు.
సనకాదికళైప్పోలే కరైప్పఱ్ఱలేయిరున్దేనో?. (చిరాయ) అనాదికా
లమెల్లామళ్లున్దుకిఱవెనక్కు. (మే) అళ్లున్దుకైయొళ్ళియ ప్పరిహారమ్
పార్క్క పటియాతవెనక్కు. (కూలమివలబ్ధోసి) (౩) "ఉన్ పేరరుళాలి
క్కరైయేఱి" ఎన్నుమ్పడియే అళ్లున్దుకిఱవిడత్తిలే కరైకిట్టినాప్పోలే
లబ్ధనాకానిన్ఱాయ్.

(త్వయాపిలబ్ధమ్) దేవరాలుమ్ లభిక్కప్పట్టతు. ఎనక్కు దేవర్
పెఱాప్పేఱానాప్పోలేయితే * ఎతిర్ శూళ్లల్ పుక్కుత్తిరికిఱ దేవర్
క్కుమ్ ఇన్దవస్తు. (భగవన్) జ్ఞానాదిగుణపూర్ణరాన దేవరుడైయ

---

(౧) తి-వాయ్-౧౦-౧౦-౨. (౨) తి-వాయ్-౫-౧-౯. (౩) పెరి-తి-౫-౬-౭.

శ్లో;— అభూతపూర్వం మమభావికింవా
సర్వంసహేమే సహజంహిదుఃఖమ్ ।
కిన్తుత్వదగ్రే శరణాగతానాం
పరాభవోనాథ నతేనురూపః ॥ (౨౫)

పేఱెన్నుమిడమ్ నానేశొల్లవేణుమో వెన్ఱై. (ఇదానీమ్) దేవరుమ్ నఱై యఱ్ఱువిడవేణ్డుమ్బడియాన దుర్దశైయిలే. (అనుత్తమం పాత్రమ్) ఉత్తమోత్తమమానపాత్రమ్. (ఇదమ్) †రక్షకాపేక్షకరిల్లైయెన్నుమ్ వస్తు. (దయాయాః) రక్షవిషయముణ్డాకిల్ తానుణ్డామ్బడియాన దేవరుడైయదయైక్కు. (౨౪)

అవ;—(అభూతపూర్వమితి) నమ్పక్కల్ న్యస్తభరరాయిరుక్కుమవర్కు (౧) "తత్తస్యసదృశం భవేత్" ఎన్గిఱపడియే నాన్ శెయ్తపడి కణ్డిరుక్కై స్వరూపమాయిరుక్క, ఇజ్జనే నిర్బన్ధిక్కక్కడవీరో వెన్న; ఎన్నుడైయ వనర్థత్తై ప్పరిహరిక్క చ్చొల్లుకిఱేనల్లేన్. ఆశ్రితర్కు విషయఙ్గళాల్వరుమ్ పరిభవమ్ రక్షకరాన దేవర్కు తేజోహానియెన్ఱు అత్తై ప్పరిహరిక్క చ్చొల్లుకిఱేనెన్గిఱార్.

వ్యా;—(మమఅభూతపూర్వంభావికింవా) నరకగర్భవాస జననమరణక్లేశాదికళే యాత్రైయాయ్ప్పోన్దవెనక్కు, మున్బు అనుభూతమన్ఱిక్కే ఇని అనుభావ్యమాయిరుప్పతోరు దుఃఖముణ్డో? (కిమ్) క్షేపే (సర్వంసహే) ఆధివ్యాధికళ్, పరపరిభవమ్, శీతోష్ణాదికళ్, తద్విశ్లేషజనితదుఃఖమ్, ఇవత్తై ఇవర్సహిక్కవల్లరాయ్ చ్చొల్లుకిఱారల్లర్; ఆత్మా - నిత్యన్; కాలమ్ - అనాది; ఇవత్తై ప్పొఱుత్తు † ఉళ్కొతిప్పాలే నళియాతేకిడన్ద వాశ్చర్యత్తై క్కణ్డుశొల్లుకిఱార్. (మేస

(౧) రా-సు-౩౭-౩౦.
† (పా) రక్షకాపేక్షైక్కినియిల్లైయెన్నుమ్. † (పా) ఉళ్కొతిక్కప్పోవలే.

శ్లో;-- నిరాసకస్యాపి నతావదుత్సహే
మహేశహాతుం తవపాదపఙ్కజమ్।
రుషానిరస్తోపి శిశుః స్తనన్ధయో
నజాతుమాతు శ్చరణౌజిహాసతి॥ (౨౬)

హాజంహాదుఃఖమ్) అనాదికాలమ్ కర్మమేనిరూపకమాక ప్పోన్దవెన క్కు. అతిన్ ఫలమాన దుఃఖముమ్ సహజమన్రో?.

(కిన్తు)† పొఱుక్కవొణ్ణాతతొన్ఱుణ్డు (త్వదగ్రే)సర్వశేషియాయ్ సర్వత్రసన్నిహితరాన దేవర్ తిరుమున్బే. (శరణాగతానాం పరాభవః)ఉ న్బక్కల్ న్యస్తభరరాయిరుక్కుమవర్కళుక్కు, శబ్దాదివిషయ ప్రావణ్యత్తాల్ వన్ద ఎళివరవు.(౧)“పావియేన్నై ప్పలనీ కాట్టిప్పడుప్పాయో?” (౨) “కిఱి శెయ్ తెన్నై ప్పుఱత్తిట్టిన్నమ్ కెడుప్పాయో” ఎన్ఱు విషయసన్నిధియేతుడజ్ఞి ఎళివరవాయితే అనన్య ప్రయోజనర్క్కిరుప్పతు. బహువచనత్తాలే శొల్లుకిఱతు - ఒరు త్తనుడైయ ఎళివరవు వైష్ణవజాతిక్కాక వన్దతెన్రై. (౩) “ఎజ్ఞనుమ్ తేఱువరుమరే” ఎన్గిఱపడియే ఉనక్కు కైప్పుకున్దవర్కళుమ్ ఉన్నుడైయరక్షణత్తిల్ అతిశఙ్కై పణ్ణువార్కళ్ళన్రై. (నాథ) ఇతుతన్నరశునాడాకిల్ దేవర్క్కు వరువతు ఒరు నాథత్వముణ్డో?.ఉడైమై నోవుపడుకై ఉడైయవనుక్కు ఎళివరవన్రో?. (నతేనురూపః) (౪) “సర్వపాపేభ్యోమోక్షయిష్యామి” ఎన్గిఱదేవర్క్కనురూపమన్రు.అతువెనక్కసహ్యమెన్రై. (౨౫)

అవ;—(నిరాసకస్యాపి) దేవరుడైయ రక్షణాభావత్తాల్ వన్ద తేజోహానియైయుమ్ పారాతే ఎన్నైక్కైవిడుమన్ఱుమ్ నాన్ విడప్పార్క్కిఱిలేనెన్ఱు తమ్ముడైయ అగతిత్వత్తాలే తమ్ముడైయ మహావిశ్వాసత్తై ఆవిష్కరిక్కిఱార్.

---

(౧) తి-వాయ్-౬-౯-౯. (౨) తి-వాయ్-౬-౯-౮. (౩) తి-వాయ్-౮-౧-౩.
(౪) గీ-౧౮-౬౬. † (పా) పిన్నైప్పొఱుక్కవేణ్డువతొన్ఱు.

వా;--(నిరాసకస్యాపి) రక్షకత్వమేస్వరూపమాయిరుక్కుఅ దే వర్ నిరాసకరాక ప్రసజ్గమిల్లై. ఇప్పడి దేవర్ నిర్ఘృణరాయ్ నిరా సకరానాలుమ్. (తవపాదపజ్కజం తావత్ హాతుంనోత్సహే) రక్షక ముమాయ్, ప్రాప్తముమాయ్, భోగ్యముమాన తిరువడికళై నాన్ మున్దుఅమున్నమ్పట్టు జీవిక్క శ్రద్ధిపణ్ణుకిఱిలేన్. (౧) "కణ్ణారికళ్ వనవేకాతలన్దాన్ శెయ్తిడినుమ్ కొణ్డానై యల్లాలఱియాక్కులమకళ్ పోల్" ఎన్ఱు దేవర్ రక్షకరన్ఱియిలే యొళిన్దాలుమ్ పుఱమ్బుపోక్కిల్లై యెన్నై. (మహేశ) (౨) "తమీశ్వరాణాంపరమం మహేశ్వరమ్" (౩) "ఈశ్వర స్సర్వభూతానామ్" ఎన్ఱుమ్ శొల్లుకిఱపడియే నిరుపాధి కనిర్వాహకనానవనే!· సంసారత్తిల్ సంబన్ధఙ్గళ్ పోలే కర్మోపాధికబన్ధ మాయ్ ప్పుఱమ్బేపోయ్ జీవిక్కిఱేనో? (౪) "సుహృదం సర్వభూతా నామ్" ఎన్ఱుమ్, (౫) "సర్వేషామేవలోకానాం పితామాతాచమా ధవః" ఎన్ఱుమ్, నిరుపాధికమాన పితావుమ్ బన్ధువుమ్ పుఱమ్బేయు ణ్డాయ్, దేవరై విట్టుప్పోయ్ జీవిక్కిఱేనో?.

(స్తనన్ధయశ్శిశుః రుషానిరస్తోపి) స్తన్యమేధారకమానశిశువాన తు జననియాలే క్రోధమడియాక కైవిడప్పట్టాలుమ్. స్వరక్షణత్తిల్ శక్తియన్ఱిక్కే మాత్రేకరక్ష్యభూనదశైయైచ్చొల్లుకిఱతు. ఇవ్వాత్మవ స్తువుమ్ఈశ్వరైక రక్ష్యమాయ్ అవనుక్కు నిత్యస్తనన్ధయమాయిత్తే యిరుప్పతు. (౬) "అరిశినత్తాలీన్ఱతాయకఱ్ఱిడనుమ్ మఱ్ఱవళ్ తన్న రుళ్ నినైన్దేయ్ఱుమ్కుళవి". "ఈన్ఱతాయ్" ఎన్ఱుమ్, "అరిశినమ్" ఎన్ఱుమ్ విరుద్ధధర్మపకాశ్రయత్తిల్ సమ్భవియాతెన్నై. పితావుక్కు హితార్థమాన క్రోధమ్ సమ్భవిక్కిలుమ్ మాతృవిషయత్తిల్ క్రోధ

(౧) పెరు-తి-౫-౨. (౨) శ్వే-౬-౭. (౩) గీ-౧౮-౬౧.
(౪) గీ-౫-౨౯. (౫) భార-అర. (౬) పెరు-తి-౫-౧.

శ్లో:-- తవామృతస్యన్దిని పాదపఙ్కజే
నివేశితాత్మా కథమన్యదిచ్ఛతి।
స్థితేరవిన్దే మకరన్దనిర్భరే
మధువ్రతో నేక్షురకం హివీక్షతే ॥ (౨౭)

సమ్మాన్వనై యిల్లైయిత్తే. (జాతు) ఒరుకాల్ క్రుద్ధియానపోతోడు ఆద రిత్తపోతోడు వాశియఱ. (మాతుశ్చరణౌనజహాసతి) కై యాలేతళ్ళుకై యన్దిక్కుకాలాలే తళ్ళిలుమ్ అన్దక్కాలైక్కట్టిక్కొళ్ళు మత్తనైయొ ప్రియప్పుజమ్మైపోకప్పారాతాప్పోలే. (౨౬)

అవ:--(తవామృతస్యన్దిని) ఎన్నుడైయ అగతిత్వత్తాలే విడమాట్టాతవళవేయో? దేవర్ భోగ్యతైయిలే అభ్యున్దినమనస్సు వేఱొన్ఱిల్ పోకమాట్టాతెన్గిఱార్.

వ్యా:--(తవామృతస్యన్దిని పాదపఙ్కజే) ప్రాప్తముమాయ్ భోగ్యముమాన దేవర్ తిరువడిత్తామరైకళిలే. అమృతత్తై ప్రవహిక్కుఱ తిరువడిత్తామరైకళిలే. (౧) "విష్ణోః పదే పరమే మధ్వ ఉత్సః" (౨) "రసోవైసః" (౩) తేనేమలరుమ్ తిరుప్పాతమ్" ఎన్ఱు శ్రుతిసిద్ధమిత్తే ఉన్నుడైయభోగ్యతై. (నివేశితాత్మా) దేవరుడైయ నిర్హేతుకమాన ప్రసాదత్తాలే నివేశిక్కప్పట్ట మనస్సానతు. అభోగ్యఙ్గళుమాయ్ అప్రాప్తఙ్గళుమానహేయవిషయఙ్గళిలేపఴకిప్పోన్దమనస్సు, సూరిభోగ్యమాన దేవర్ తిరువడికళిలే అవగాహిక్కుమ్బోతు దేవర్ప్రసాదమే హేతువాకవేణ్డాపో?. (కథమన్యదిచ్ఛతి) (౪) "మయ్యాసక్తమనాః" ఎన్గిఱపడియే దేవర్ తిరువడికళిలే సక్తమానమనస్సు తద్వ్యతిరిక్తవిషయఙ్గళిలే శ్రద్ధైపణ్ణుమ్బడి ఎఙ్ఙనే? ఉన్ వాశియైయో

(౧)పురుషసూ. (౨) తై-ఆ-౭-౦.
(౩) తి-వాయ్.౧-౫-౫. (౪) గీ-౭-౧.

శ్లో;-- త్వదఙ్ఘ్రిముద్దిశ్య కదాపి కేనచిత్
యథాతథావాపి సకృత్కృతోఞ్జలిః ।
తదైవముష్ణాత్యశుభాన్యశేషతః
శుభాని పుష్ణాతి నజాతుహీయతే ॥ (౨౮)

మఱ్ఱొన్ఱువైత్తు చైతన్యప్రసరణద్వారమానవిదు, విషయాన్తరఙ్గళై విరుమ్బుమ్బడియేఙ్ఙనే?.

(అరవిన్దే మకరన్దనిర్భరేప్యస్మిన్ తే) సుఖస్పర్శమాయ్ మధువాలే పూర్ణమాన శెన్దామరైయానదు, భోక్తాక్కళైక్కుఱిత్తు అవసరప్రతీక్షమాయ్‌నిఱ్క, (మధువ్రతః) మధువేజీవనమాన పదార్థమెన్నుతల్. మధుసమృద్ధమానవిడత్తిలే పరుకక్కడవోమెన్గిఱ సఙ్కల్పత్తైయుడైయ పదార్థమెన్నుతల్. (ఇక్షురకంనవీక్షతే) కిట్టుకైయే అరితాయ్, కిట్టినాల్ నాక్కుననైక్కప్పోరాతేయిరుక్కిఱ ముళ్ళిప్పూవిలే శెన్ఱు పడియాతొళిగైయన్ఱిక్కే కటాక్షిప్పతుమ్ శెయ్యాతు. (హా) ఇతు ఉపదేశిక్కవేణుమో దేవర్‌క్కు సమ్ప్రతిపన్నమన్ఱో?. (౧) "ఎఙ్గుప్పోయుయ్‌కేనినిన్ఱైయడియే అడైయలల్లాల్" ఎన్నక్కడవతిఱే. (౨౭)

అవ;--(త్వదఙ్ఘ్రిమ్) * నఙ్కనిష్ఠోస్మియిలే దేవర్ తిరువడికళై లభిక్కైక్కు అనుకూలఙ్గళొన్ఱుమిల్లైయెన్ఱార్. అవ్వళవేయన్ఱు; ప్రతికూలఙ్గళాల్ పూర్ణనెన్ఱార్. ఇప్పడిప్పట్టవెనక్కుమ్ పేఱ్ఱిల్ వన్దాల్ దేవర్‌కృపైయే పర్యాప్తమెన్ఱార్. ఇప్పడిన్యస్తభరనాన వెన్బక్కలిలే విరోధిమేలిడుకై దేవర్‌క్కు తేజోహానియెన్ఱార్. అత్తైప్పారాతే దేవర్‌కైవిట్టవన్ఱుమ్ పుఱమ్బుపోక్కిల్లై యెన్ఱార్. ఇనిమేల్ "త్వత్పాదమూలం శరణంప్రపద్యే" ఎన్ఱు నీర్‌పణ్ణిన ప్రపత్తియొన్ఱు మమైయుమో? విరోధినివృత్తిక్కుమ్ అభిమతసిద్ధిక్కుమెన్న; మనోవాక్కాయ

(౧) పెరు-తి-౫-౫.

ఙ్గళ్ మూన్ఱాలుమ్ పణ్ణిన ప్రపత్తియెల్లామ్ వేణుమో? (౧) "బద్ధాఞ్జలిపుటందీనం యాచన్తం శరణాగతమ్" ఎన్ఱిఅవతిల్ కాయికమాన వఞ్జలిబన్ధమమైయాతో వెన్ఱిఱార్.

వ్యా: —(త్వదఙ్ఘ్రిమ్) నిరుపాధిక శేషియానవున్నుడైయ నిరతిశయ భోగ్యముమాయ్ సర్వసులభమాన తిరువడికళై. ఇత్తాల్ ప్రాప్యముమాయ్ ప్రాపకముమాయ్ ప్రాప్తముమా యిరుక్కుమపడి యైచ్చొల్లుకిఱతు. (ఉద్దిశ్య) ఇత్తైయే పరమప్రాప్యమాక నినైత్తు. ఇత్తాల్ ప్రయోజనాన్తర వ్యావృత్తి శొల్లుకిఱతు.(కదాపి) ఇచ్చైప్పిఱన్ద పోతుకాలమెన్నై. ఇత్తాల్ వసన్తగ్రీష్మశరత్ శుక్లపక్ష పూర్వాహ్ణ అపరాహ్ణాదికాల నియతియుడైయ జ్యోతిష్టోమాదికళిల్ ఇతుక్కుణ్డానవ్యావృత్తి. (కేనచిత్) సర్వాధికారమెన్నై ఇత్తాల్, త్రైవర్ణికత్వగృహమేధిత్వ కృష్ణకేశత్వ వేదవేదాఙ్గ వేద్యాధికార నియమముడైయ కర్మఙ్గళిల్ వ్యావృత్తి.

(యథాతథా) ప్రకారనియతియిల్లైయెన్ఱిఱతు. ఇత్తాల్ శాస్త్రఙ్గళిల్ ప్రకారవిశేష నియతమాన కర్మఙ్గళిల్ వ్యావృత్తి. (వాఅపి) ఎన్ఱు వికల్పసముచ్చయ సూచకమాన అవ్యయఙ్గళిరణ్డాలుమ్ ఒన్ఱిలేనియతమాన కర్మఙ్గళిలే ఇతుక్కుణ్డాన వ్యావృత్తిశొల్లుకిఱతు. (సకృత్కృతః) ఎన్ఱు యావజ్జీవాధికారమాన నిత్యకర్మవ్యావృత్తిశొల్లుకిఱతు. (అఞ్జలిః) విత్తవ్యయాయాసాదిసహకారిసాపేక్షమాన అశ్వమేధాదికళిఱ్పాట్టిల్ ఇతుక్కుణ్డాన సుకరత్వమ్ శొల్లుకిఱతు.

(తదైవ) దేశాన్తరే కాలాన్తరే దేహాన్తరే ఫలప్రదమాన కర్మఙ్గళిల్ వ్యావృత్తిశొల్లుకిఱతు. (అశుభాన్యశేషతః) సర్వపాపఙ్గళుమ్ మఱువలిడాతపడియేపోక్కై. (౨) "సర్వపాపేభ్యో మోక్షయిష్యామి"

(౧)　　(౨) గీ-౧౮-౬౬.

శ్లో: — ఉదీర్ణసంసారదవాశుశుక్షణిం
క్షణేన నిర్వాప్య పరాఞ్చనిర్వృతిమ్ ।
ప్రయచ్ఛతి త్వచ్చరణారుణామ్బుజ
ద్వయానురాగామృతసిన్ధుశీకరః ॥ (౨౯)

ఎన్గిఱపడియే ఒరుపాపత్తుక్కు ఒరుప్రాయశ్చిత్తమాన ద్వాదశవార్షిక సంవత్సర చాన్ద్రాయణ కృచ్ఛ్రాదికళిల్ వ్యావృత్తి. (ముష్ణాతి) "ముష-స్తేయే" (౧) "వఞ్జిత్తుముట్టిముమ్ తవిర్న్ద" (౨) "శుమ్మెనాత్తైక్కై పిట్టోడి" (౩) "కానోవారుజ్ఞియిఱు" ఎన్గిఱపడియే పోనప్రకారమ్ తెరియాతపడి పోక్కై. (శుభానిపుష్ణాతి) విరోధికళై పోక్కి విడుమళవిన్ఱిక్కే అభిమతజ్ఞ్గళాలే పూర్ణమాక్కుమ్. బహువచనత్తాలే పరభక్తిపరజ్ఞాన పరమభక్తిదేశవిశేషప్రాప్తి భగవల్లాభప్రాప్తిఫలమాన కైఙ్కర్యమ్, ఇవఱ్ఱై చ్చొల్లుకిఱతు. ఇత్తాల్ స్వర్గాదికళాన ఓరోరుఫలజ్ఞ్గళిలే నియతమాన కర్మజ్ఞ్గళిల్ వ్యావృత్తి. (నజాతుహీయతే) ఇత్తనైయుమ్ కొడుత్తాలుమ్ తాన్ కుఱైయాతిరుక్కై.

ఇత్తాల్ ఫలప్రదానత్తళవిలే క్షీణశక్తికమాన కర్మజ్ఞ్గళిల్ వ్యావృత్తి. (౪) "అంజలిః పరమాముద్రా క్షిప్రం దేవప్రసాదినీ." (౫) "సుసుఖంకర్తుమవ్యయమ్" ఎన్నక్కడవతిఱే. క్రియారూపమాన వఞ్జలి కుఱైయాతిరుక్కై యావతెన్నెన్నిల్. అనన్య ప్రయోజనమాయ్ క్కొణ్డుపణ్ణిన అంజలిమాత్రైయాలే ప్రసన్ననానసర్వేశ్వరన్ ఎల్లామ్ శెయ్తాలుమ్ ఒన్ఱుమ్ శెయ్యాతానాయిరుక్కైయాలే శొల్లుకిఱతు. (౬) "ఋణంప్రవృద్ధమివమే హృదయాన్నాపసర్పతి" (౭) "ఉన్నడియార్క్కెన్ శెయ్వనెన్ఱేయిరుత్తినీ" ఎన్నక్కడవతిఱే. (౨౮)

అవ; — (ఉదీర్ణేత్యాది) ఆయాసాత్మకమాన అఞ్జలితాన్ వేణు

(౧) తి-వాయ్-౮-౧౦-౧. (౨) పెరి-తి-౫-౭-౩. (౩) పెరియతిరువ-౫౭.
(౪) భరద్వాజసం. (౫) గీ-౯-౨- (౬) భార-ఉద్యో. (౭) పెరియతిరువ-౫౩.

మో?(౧) "శిన్నిప్పేయమైయుమ్" ఎన్గిఱపడియే మానసమాత్రమే వమై యంతో విరోధినివృత్తిపూర్వకమాన పరమసుఖత్తై త్తరక్కైక్కొన్దిఱార్. ఇత్తాల్ † (౨) "దీనమ్" ఎన్గిఱమానసప్రవృత్తియై చ్చొల్లుకిఱతు. "నధర్మనిష్ఠోస్మి" ఎన్గిఱవితు - వాచికప్రవృత్తియాయ్, "త్వదంఘ్రి ముద్దిశ్య" ఎన్గిఱవితు-కాయికప్రవృత్తియాయ్, ఇతిల్ మానసప్రవృత్తి యెన్నవుమామ్. అథవా, "త్వదంఘ్రిమ్" "ఉదీర్ణ" ఎన్గిఱశ్లోకద్వ యత్తాలే ప్రవృత్తిఫలమాన పరభక్తియై చ్చొల్లుకిఱ తెన్నవుమామ్.

వా;—(ఉదీర్ణసంసారదవాశుశుక్షణిమ్) కిళర్న్దెరికిఱ సంసార మాకిఱకాట్టుత్తీయై. సంసారత్తైక్కాట్టుత్తీయాకచ్చొల్లుకిఱతు దాహ్యా మానకాట్టిలగ్నియై అవిక్కవొణ్ణాతాప్పోలే అవిద్యాదికళుక్కెలక్కా మిత్తనైయొళ్ళియ ప్పరిహరిక్కవొణ్ణాతెన్నైక్కాక. ఆత్మా అదాహ్యానె న్గిఱతు లౌకికాగ్నిక్కే. సంసారాగ్ని (౩) "అసన్నేవ" ఎన్గిఱపడియే దగ్ధపటమ్మోలేయాక్కుమితే. (క్షణేననిర్వాప్య) (౪) "అథసోభయం గతోభవతి" ఎన్గిఱపడియే అప్పోతేలవిత్తు. "తదైవముష్ణాతి" "క్షణే ననిర్వాప్య" ఎన్నుమ్ శొల్లుక్కైయాలే ఇవ్వధికారిక్కు ఫలత్తుక్కు విళమ్బ మిల్లైయెన్గిఱార్. (౫) "యథైషీకాతూలమగ్నౌ ప్రోతం ప్రదూయేత" ఎన్గిఱపడియే సంసారత్తిల్ ఇవన్ పట్టనోవై ఇవన్ విరోధివర్గత్తోడే పోక్కు మీశ్వరనెన్నై. (పరాఞ్చనిర్వృతింప్రయచ్ఛతి) ఒరుదేశవిశేషత్తిలే ఆ నన్దనిర్భరనాయిరుక్కుమిరుప్పై త్తారానిఱ్కుమ్. (౬) "నిరఞ్జనః పరమంసామ్యముపైతి" (౭) "మమసాధర్మ్యమాగతాః" (౮) "సస్వ రాడ్భవతి" ఎన్నుమ్ సుఖమితే.

(౧) తి-వాయ్-౮-౧-౭. (౨) రా-యు-౧౮-౨౭. (౩) తై-ఆ-౬-౧.
(౪) తై-ఆ-౭-౨. (౫) ఛా-౫-౨౪-౩. (౬) ముణ్డ-౪-౧-౩.
(౭) గీ-౧౪-౨. (౮) ఛా-౭-౨౫-౨.

† (పా) ఆత్మాజ్ఞాతావెన్గిఱమానస ప్రతిత్తియై చ్చొల్లుకిఱతు.

శ్లో;— విలాసవిక్రాన్త పరావరాలయం
నమస్యదార్తిక్షపణేకృతక్షణమ్ ।
ధనంమదీయంతవ పాదపఙ్కజం
కదానుసాక్షాత్కరవాణిచక్షుషా ॥ (౩౦)

(త్వచ్చరణారవిన్దయుగళమిత్యాది)పాప్తనాయ్ సులభనానవున్నుడైయ శిసన్దతామరైపోలే నిరతిశయభోగ్యమాన తిరువడికళిరణ్డిలను రాగమాకిఱ అమృతసాగరత్తిలే ఒరుతివలై. అరుణపదత్తాలే-పరభాగరసమ్ శొల్లుకిఱతు; అమ్బుజపదత్తాలే-మెన్మై కుళిర్చ్చి నాఱ్ఱజ్గళాల్ వన్దరసమ్. ద్వయపదత్తాలే-అన్యోన్య సదృశమాన శేర్త్తియ్యాలాల్ వన్దసారస్యమ్. ఇత్తాల్, అనురాగజనకమాన తిరువడికళైన్నె. (అనురాగ) తిరువడికళిలధ్యవసాయాత్మకమాన రుచియెన్నుతల్. ప్రపత్తిఫలమాయ్ కైజ్కర్యోపకరణమాన భక్తియెన్నుతల్. *ప్రీతికారితమిత్తే కైజ్కర్యమ్ (అమృతస్న త్యవిషయసారస్యత్తాలే స్వయంప్రయోజనమాయిరుక్కైయన్ద్రియే †పథ్యమాయిరుక్కై. (సిన్ధుశీకరరి) (౧) "అతనిల్ పెరియవెన్నవా" ఎన్గిఱపడియే విషయానురూపమాన ప్రేమమెల్లామ్ వేణ్డా అభిమతసిద్ధిక్కైన్నె. (౨౯)

అవ;—(విలాసేతి) ఇప్పడి విళమ్బహేతువిల్లాత సిద్ధోపాయత్తైప్పరిగ్రహిత్తవరాకైయాలే క్రమప్రాప్తి పఱ్ఱాతే త్వరై ప్రేరిక్క, (౨) "మావికొణ్డుమ్కాల మిన్నమ్కుఱుకాతో!"ఎన్గిఱార్. ప్రబలమాన పరభక్తియాలే (౩) "కన్నైకట్కాల్ కాణ్బతెన్ఱుకొల్ కణ్గళే" ఎన్ఱుమ్ (౪) "కాణక్కరుతుమెన్ కణ్ణే" ఎన్ఱుమ్ శొల్లుకిఱపడియే ఎన్ కణ్ణాలే కాణ్బతెన్ఱెన్గిఱా రెన్నుమామ్.

---

(౧) తి-వాయ్-౧౦-౧౦-౧౦. (౨) తి-వాయ్-౬-౯-౯. (౩) తి-వాయ్-౪-౬-౧౦
(౪) తి-వాయ్-౯-౪-౧. † (పా) పరార్థమాయిరుక్కై.

వ్యా;—(విలాసేత్యాది) లీలైయాక అక్రమిక్కప్పట్ట ఉత్కృష్ట రాన దేవతైకళుడైయ ఇరుప్పిడజ్గళైయుమ్ అవరరాన మనుష్యాదికళుడైయ ఇరుప్పిడజ్గళైయుముడైత్తాయిరున్నళ్ళత్తై. (విలాస) విముఖరుడైయ తలైయిలుమ్ అనాయాసేన శెన్ఱిగన్దళ్ళతిరువడికళుక్కు రుచి యుడైయార్ తలైయిలేయిరుక్కై పణియుణ్డో?. (విక్రాన్త) అన్య పరరానార్ పక్కలిలేయో మేల్విశ్లావతు. అనన్యప్రయోజనర్ పక్కల్ మేల్విళలాకాతో?. (పరావరాలయమ్) వసిష్ఠచణ్డాళ విభాగమిన్ఱిక్కే భూళిదానమ్ † (పణ్డిన తిరువడిక్కళ్) అత్తైయొళ్ళియ చ్చెల్లాత వెనక్కరితావతే. (౧) "సఞ్జైస్సురాణామ్" ఎన్గిఱ కర్మభావనానిష్ఠరుమ్, (౨) "తవమ్ శెయ్తు నాన్ముకనే పెఱ్ఱాన్" ఎన్గిఱ ఉభయభావనా నిష్ఠరుమ్ పెఱ్ఱపేఱు ఎనక్కరితావతే. (నమస్యదార్తిక్షపణే కృతక్షణమ్) ప్రాసజ్గికమాకప్పిఱన్ద నపదానమ్ కిడక్క కిడీర్; తిరువడికళిలే తలైశాయ్త్తారుడైయవార్తిక్కైపోక్కుక్కైయిలే కృతావసరమాయుళ్ళత్తై. ఆశ్రితరక్షణత్తిలే అవసరప్రతీక్షమాన తిరువడికళై కాణ్కైక్కు "కదానుసాక్షాత్కరవాణి చక్షుషా" ఎన్ఱు కూప్పిడ వేణ్డునతే.

(ధనంమదీయమ్) (౩) "వైత్తమానిధి" ఎన్గిపడియే ఎనక్కు ప్రాప్యముమ్ ప్రాపకముమాన తాయుళ్ళత్తై. (తవపాదపజ్కజమ్) సర్వసులభముమాయ్, ఆశ్రితవత్సలముమాయ్, నిరతిశయ భోగ్యముమానతిరువడికళై. (కదానుసాక్షాత్కరవాణి) శైప్రివిశ్రమాపదాన ధూళిదానత్తిలుమ్ కాణప్పెఱాత నాన్ ఇని ఎన్ఱు కాణవిరుక్కిఱేన్.

(౧) మాణ్డూక్య. (౨) ౨-తిరువ-౭౫. (౩) తి-వాయ్-౬-౭-౧౧.

† పణ్డలితమధికమ్.

శ్లో;— కదా పునశ్శఙ్ఖరథాఙ్గకల్పకధ్వజా
రవిన్దాఙ్కుశవజ్రలాఞ్ఛనమ్।
త్రివిక్రమ త్వచ్చరణామ్బుజద్వయం
మదీయమూర్ధాన మలఙ్కరిష్యతి ॥ (౩౧)

(చక్షుషా)విషయఙ్గళిలే మణ్డిక్కిడక్కిఱ సంసారికళ్ నడువేయిరుక్కిఱ వునక్కు నమ్మైయొత్తియచ్చ్లేంగాతపడిప్పుకురనిఱు త్తినోమాకిల్, ఒన్నుమ్ శెయ్యాతార్తై పోలే కూప్పిడుకిఱతెన్నెన్నిల్; కణ్ణాలేకణ్డు విడాయ్తీర విరుక్కిఱ వెనక్కు సంసారికళిత్తాట్టిలోరు వ్యావృత్తిపణ్ణి త్తరవమైయు మో?(చక్షుషా)ఒరుదేశవిశేషత్తిలే సదాదర్శనమ్ పణ్ణప్పెఱ్రాతు; కాణవిడాయ్త్త వెనక్కు ఇక్కణ్ణాలే కాణవేణుమ్. (౩౦)

అవ;—(కదాపునః) ఇతిల్ కణ్ణాలే కాణుమళవుమ్ పోతాతు. (౧) "పడిక్కళవాక నిమిర్త్త నిన్ పాతపఙ్కయమే తలైక్కణి యాయ్" ఎన్నుమ్, (౨)"కోలమామెన్ శెన్నికు ఉన్ కమలమన్న కురైకళల్" ఎన్ఱిప్పడియే ఉన్ తిరువడికళాలే ఎన్ తలైయైయలఙ్క రిక్క వేణుమెన్ఱిఱార్.

వ్యా; - (కదాపునః) తిరువడికళిలుణ్డాన ప్రాప్తియైయుమ్ సౌలభ్యత్తైయుమ్ భోగ్యతైయైయుమ్ అనుసన్ధిత్తు అత్తాల్ వన్ద త్వరైయాలుమ్ విళమ్బహేతువిల్లాత ఉపాయత్తై ప్పరిగ్రహిత్తనరాకైయాలుమ్, పిన్నై ఎప్పోతు శెయ్వతెన్కిఱార్. (శఙ్ఖరథాఙ్గేత్యాది) సర్వేశ్వరను డైయ, ఐశ్వర్యసూచకమాయ్ ఆకర్షకముమాయిరుక్కుమ్, తిరువడి కళోట్టైసమ్బన్ధత్తాలే ఇవర్ తలైక్కు ఆభరణముమాయ్ శేషత్వలక్షణముమాయిరుక్కుమ్ శంఖచక్రాదిలక్షణఙ్గళాలే చిహ్నితమాయుళ్ళత్తై.

(౧) తి-వాయ్-౬-౨-౨. (౨) తి.వాయ్-౮-౩-౬.

శ్లో:— విరాజమానోజ్జ్వల పీతవాససమ్
స్మితాతసీసూన సమామలచ్ఛవిమ్ ।
నిమగ్ననాభిం తను మధ్యమున్నతమ్
విశాలవక్షస్థ్సల శోభిలక్షణమ్॥ (3౨)

(౧) "ఎన్ శెన్నియిత్యాది". (౧) "పాతవిలచ్చినై వైత్తాన్" ఎన్న క్కడవతిత్తే.

(త్రివిక్రమ) గుణాగుణనిరూపణమ్ పణ్ణాతే తిరువడికళిల్ వైల క్షణ్యముమ్ పారాతే ఎల్లార్ తలైయిలుమ్ వైక్కుమవనల్లైయో? (త్వచ్చరణామ్బుజద్వయమ్) ఇప్పడిప్రాప్తనుమాయ్ సులభనుమాన ఉన్నుడైయనిరతిశయ భోగ్యమానతిరువడికళై. (మదీయమూర్ధానమ్) ఎన్నుడైయతానశిరస్సిలే ఎప్పోతు అలఙ్కరిక్కప్పుకుకిఱాయ్. (౨) "ఎన్ తలై మేలవే" ఎన్నపకర్షమ్శొల్లిఱ్ఱు. నరకహేతువాన పదార్థ ఙ్గళిన్ కాల్ కాణ ప్రార్థిత్తుపోన్న వెన్ తలైయెన్నుతల్. ఇతుక్కు ప్రాప్తనాయ్పోన్న వెన్తలైయెన్నుతల్. పతివ్రతైక్కుమఙ్గళసూత్ర మ్పోలేయితే శేషభూతనుక్కు త్తిరువడికళ్. "మేమూర్ధ్ని భాతి" ఎన్ను తన్ తలైయిలే నీర్ళైక్కుడలాక స్వసమ్బన్ధమ్ అత్తలై క్కాక్కి మాకచ్చొన్నార్. ఇప్పుతత్సమ్బన్ధమే ఇత్తలైక్కు ఏఱ్ఱమెన్నిఱార్. స్వశేషత్వసిద్ధిక్కాక. (3౧)

అవ;—(విరాజమానేత్యాది) ఇన్దశ్లోకమ్ముతలాక "భవన్తమ్" ఎన్ని శ్లోకత్తళవుమ్ పర్యఙ్కవిద్యాక్రమత్తాలే అవయవాభరణాయుధ మహిషీపరిజనపరిచ్ఛదఙ్గళోట్టై చ్చేర్త్తియ్ఙ్ఞకై అనుభవిత్తు, అవ్వను భవజనితప్రీతికారితమాన కైఙ్కర్యత్తాలే ఉన్నై ఉకప్పిప్పతు ఎప్పో

(౧) పెరి-తి-౫-౨-౮. (౨) తిరునె-౧.

తెన్నిఱార్. ఇత్తాల్ తమ్ముడైయ ప్రాప్యత్తై అరుళిచ్చెయ్కిఱార్. (౧) "వైకుణ్ఠేతుపరేలోకే శ్రియాసార్ధంజగత్పతిః । ఆస్తేవిష్ణురచిన్త్యాత్మా భక్తైర్భాగవతైస్సహ" ఎన్గిఱతే ప్రాప్యవస్తు ఇరుప్పతు.

వ్యా:—(విరాజమాన) ఇతిల్ తిరువడికళై త్తలైయిలే వైక్క-వమైయుమోవెన్న; అవ్వళవుపోరాతే సామాన్యశోభైయై అనుభవిక్కిఱార్. (విరాజమాన) తిరువడిగళుక్కు ప్పరభాగమాకమికవుమ్ విళఙ్గానిఱ్కిఱ వడివఴకు. (ఉజ్జ్వల) (౨) "మహారజతంవాసః" ఎన్గిఱ స్వరూపత్తాల్ వన్ద ఔజ్జ్వల్యమ్. (౩) "ఉడైయార్న్దవాడై" ఎన్ఱు తిరువరై పూత్తాప్పోలేయిరుక్కిఱ తిరుప్పీతామ్బరత్తాల్ వన్దవఴకు, (పీతవాససమ్) (౪) "పీతకవాడైప్పిరానార్" ఎన్ఱు అఴకేయన్ఱిక్కే ఐశ్వర్యసూచకముమాయిరుక్కై. (స్మితాతసీత్యాది) అలరుకిఱపోతే శెవ్వియైయుడైత్తాన కాయామ్పూప్పోలే నిర్మలమానకాన్తియై యుడైత్తాయిరుక్కై. (౫) "అతసీపుష్పసఙ్కాశమ్" (౬) "కాయామ్పూమలర్ప్పిఱఙ్గలన్నమాలై" ఎన్ఱు అభియుక్తర్ ఆఴ్ఙ్గాల్ పడుకిఱనిఱమిఱే.

(నిమగ్ననాభిమ్) (౭) "ఆవర్త ఇవ గఙ్గాయాః" ఎన్గిఱపడియే సౌన్దర్యవెళ్ళమ్ శుఴిత్తాప్పోలే యిరుక్కిఱ తిరునాభియైయుడైయవన్. (౮) "నన్దన్మతలైక్కున్నుమ్మఴకియవున్ది" ఎన్నక్కడవతిఱే. (తనుమధ్యమ్) * శిఱ్ఱిడైయుమ్వడివుమ్. (౯) "తుడిశేరిడైయుమ్" ఎన్నక్కడవతిఱే. (ఉన్నతమ్) ఇవ్వడివఴకాలుమ్ ఇడైయఴకాలుమ్ సర్వాధికనెన్ఱు తోన్ఱుమ్పడియిరుక్కిఱవన్. (విశాలేత్యాది) అతి

(౧) శైవే- (౨) ఛాన్దో-౧-౬-౬. (౩) తి-వాయ్-౩-౭-౪.
(౪) పెరి-తి-౫-౨-౮. (౫) (౬) పెరు-తి-౧-౨.
(౭) (౮) పెరి-తి-౧-౨-౮. (౯) తి-వాయ్-౮-౫-౩.

శ్లో:— చకాసతం జ్యాకిణకర్కశైశ్శుభై
శ్చతుర్భిరాజానువిలమ్బిభిర్భుజైః
ప్రియావతంసోత్పలకర్ణభూషణ
శ్లథాలకాబన్ధవిమర్దశంసిభిః॥ (౩౩)

విస్తృతమాన తిరుమార్పిలే విళఙ్గానిన్ఱాయ సర్వసాధారణమాన శ్రీవత్సచిహ్నత్తై యుడైయనై. (౩౨)

వ్యా:—(చకాసతమ్) తిరుత్తోళ్ కళిల్ ఐశ్వర్యవీర్యాదికళై యుమ్ అళ్ళకై యుమనుభవిక్కిఱార్. (జ్యాకిణకర్కశైః) (౧) "తణ్ణుమ్మిరుద్ధశార్ఙ్గనాణ్ తోయ్న్దవామత్తై" ఎన్గిఱపడియే శ్రీశార్ఙ్గత్తిల్ నాణిత్తళుమ్బాలే అలఙ్కృతమానతిరుత్తోళ్ కళ్. నాణిత్తళుమ్బు ఎల్లావఱ్ఱిఱ్కుమ్ ముద్రైయాలే సవ్యసాచియెన్నై. ఆశ్రితవిరోధికళై అళ్ళియచ్చెయ్తు తళుమ్బైయుడైత్తాన తోళ్ కళ్. వీరత్తళుమ్బు వీరభుజఙ్గళుక్కు అలఙ్కారమిఱే. (శుభైః) (౨) "శుభేనమనసాధ్యాతమ్" ఎన్నుమాపోలే ఆశ్రితసమృద్ధియే ప్రయోజనమాక వెఱుమ్బుఱత్తిలే ఉపకరిక్కుమ్ తోళ్ కళెన్నుతల్. ఆశ్రితర్ కుక్క ప్రాప్యమాన తోళ్ కళెన్నుతల్. (చతుర్భిః) కల్పకతరువైత్తాప్పోలే నాలాయ్ ఆశ్రితరక్షణమే విళైనీరాకప్పణైత్తపడి. (ఆజానువిలమ్బిభిః) ఆజానుబాహువాయిఱేయిరుప్పతు. తిరుముళ్ళన్దాళళవుమ్ తోఙ్గానిన్ఱతాయ్ పురుషోత్తమలక్షణమిరుక్కిఱపడి.

(ప్రియావతంసేత్యాది) తిరుత్తోళ్ కళుక్కు ఆశ్రితరక్షణమే యాత్రైయాయిరుక్కిఱపడి శొల్లినిఱ్కిఱార్. అతువే పచ్చైయాకప్పిరాట్టియై యణైక్కుమ్బడి శొల్లుకిఱతుమేల్, పిరాట్టి తిరుచ్చెవ్వియ్ మలరాన

(౧) ౧-తిరువ-౨౩. (౨) వి-పు-౫-౬-౨౭.

శ్లో;— ఉదగ్రపీనాంస విలమ్బికుణ్డలా
లకావలీబన్ధుర కంబుకన్ధరమ్ ।
ముఖశ్రియాన్యక్కృత పూర్ణనిర్మలా
మృతాంశుబిమ్బాంబురుహోజ్జ్వలశ్రియమ్॥ (౩౮)

ఉత్పలమెన్న, మగరకుణ్డలఙ్గళెన్న, సంసర్గత్తాలే తత్కాలత్తిలేకిళ్ళైదాకుమ్పోతమాన తిరుక్కళుత్తిలెన్న, ఇవఱ్ఱిలుడైయ సమ్బన్ధత్తిలేకొళ్ళుమవైయాయ్, అవఱ్ఱాలే విళఙ్గానిన్ఱువైవనై. (౧) "సీతయాశోభితంపురా" ఎన్గిఱపడియే వీరభుజత్తైయుడై వీరపత్నిఅన్ఱైవతు. అల్లాతపోతు సజాతీయైయాన స్త్రీయై అణైత్తుపోతియిఱే. ప్రణయచిహ్నఙ్గళుమ్ రక్షణచిహ్నఙ్గళుమిఱే తిరుత్తోళ్కళుక్కు మాఙ్గళ్యమ్. (చకాసతిమ్) ఇప్పడిప్పట్ట తోళ్కళిఱే ప్రణయియానవనుక్కు ఔజ్జ్వల్యహేతుక్కళ్. (33)

అవ;—(ఉదగ్రేతి) తిరుత్తోళ్కళుక్కనన్తరమాన తిరుక్కళుత్తైయుమ్ తదనన్తరమాన తిరుముఖత్తిలే సామాన్యశోభైయైయుమనుభవిక్కిఱార్.

(ఉదగ్రేతి) ఓఙ్గిత్తళైన్దిరున్దుళ్ళ అంసత్తిలే వరత్తాన్ఱ మకరకుణ్డలఙ్గళెన్న, అవ్వళవు వరత్తాన్ఱ తిరుక్కుళలెన్న; ఇవఱ్ఱాలే సున్దరమాయ్ వడివుతాన్ రేఖాత్రయాఙ్కితమాయిరున్దుళ్ళ తిరుక్కళుత్తైయుడైయవనై. "తరుణగ్రీవాకమ్బుప్రతిమమాన తిరుక్కళుత్తు" ఎన్నక్కడవతిఱే. (బన్ధురమ్) సున్దరమ్. (౨) "రేఖాత్రయాఙ్కితా గ్రీవా కమ్బుగ్రీవేతికథ్యతే" (3) "మిన్నుమణిమకరకుణ్డలఙ్గళ్ విల్ వీశ" ఎన్నుమ్, (౪) "మకరమ్ శేర్ కుళైయిరుపాడిలఙ్గియాడ" ఎన్నున్

(౧) రా. (౨) (3) పెరియతిరుమడల్. (౪) తిరువె-౨౧.

శ్లో:—　　ప్రబుద్ధముగ్ధామ్బుజ చారులోచనం
సవిభ్రమభ్రూలత ముజ్జ్వలాధరమ్ ।
శుచిస్మితంకోమల గణ్డమున్ననం
లలాటపర్యన్త విళమ్బితాలకమ్ ॥　　(3౫)

శొల్లుకిఱపడియే తిరుక్కుழుత్తుక్కు ప్పరభాగమాన ఒళియైయుడై త్తాయ్, ఇరణ్డాదిత్యర్కళ్ ఆభరణవేషత్తాలే అలఙ్కరిక్కిఱాప్పోలే యిరుక్కై. (౧) "కొళ్కిన్ఱ కోళిరుళై" ఇత్యాదిప్పడియే తిరుక్కుழ లాలే అలఙ్కృతమాయిరుక్కిఱపడి.

(ముఖశ్రియేత్యాది) అత్తిరుక్కుழలినழకు తిరుముకత్తిలే మూట్ట అన్దవழకై అనుభవిక్కిఱార్. తన్నుడైయజ్యోతిస్సాలే పూర్ణచన్ద్రనుడైయ ఒళియైయుమ్ అప్పోతలర్న్ద తామరైప్పూవిలழకై యుమ్ తోఱ్పిక్కుమ్ తిరుముకత్తై యుడైయవునై. (ముఖశ్రియా) ముఖకాన్త్యా. (న్యక్కృత) అవన్. సమ్పూర్ణకలైకళాలుమ్ పూర్ణమాన పౌర్ణమావాస్యైయిల్ చన్ద్రమణ్డలమాయ్, పఱుక్కుழల్ క్షీణవళవిలేయాయ్త్తు సదృశమాయిరుప్పతు. (౨) "ఎత్తనైయే నుమెన్మకన్ ముకమ్నేరొవ్వా" ఎన్ఱుతన్నైత్తాழవిట్ట విడత్తిలే యాయ్త్తు ఒవ్వాతొழివతు తేజస్సై. అన్ఱియే సౌకుమార్య త్తుక్కుమ్ (3) "వికాసిశారదామ్భోజ మవశ్యాయ జలోక్షితమ్] శెవ్విక్కుమ్ పరిమళత్తుక్కుమ్ తామరైప్పూవుమ్ సదృశమన్ఱు. (౪) తంపరిభూయస్థితమ్" ఎన్నక్కడవతిఱే.　　(3౪)

అవ:—(ప్రబుద్ధేతి)(౫)"కోళిழైత్తామరై" ఎన్గిఱపడియే తిరుముకత్తిలవయవ సౌన్దర్యత్తినుడైయ శేర్త్తియై అనుభవిక్కిఱార్.

(౧) తి-వాయ్-౭-౭-౯　(౨) పెరియాழ్వార్తిరుమొழి ౧-౫-3　(3)
(౪)　　(౫) తి-వాయ్-౭-౭-౮.

వ్యా:—(ప్రబుద్ధ) ఆశ్రిత సంశ్లేషత్తాలే వికసితమాయిరుక్కై.
(ముగ్ధ) (౧) "కిజ్గిణివాయ్ చ్చెయ్దతామరై ప్పూప్పోలే అజ్గణిరణ్డు
జ్గొణ్డు" ఎన్గిఅపడియేఅలరత్తుడజ్గిన వళవాయిరుక్కుమెన్నుతల్. (౨)
"పేతుఱుముకమ్ శెయ్దు" ఎన్నుమ్బడియే ఆశ్రితరోట్టై క్కలవియా

ల్వన్ద ఆనన్దాతిశయత్తిల్ వికృతియైచ్చొల్లుతల్. (అమ్బుజచారులో
చనమ్) ఇప్పడిప్పట్ట తామరై దృష్టాన్తమాక ప్పోరామైయాలే దార్ష్టా

న్తికమ్ తన్నైయే శొల్లుకిఱతు. (౩) "తత్పుణ్డరీకనయనం విష్ణోర్ద్ర
ష్ట్యామ్యహంముఖమ్" ఆశ్రితర్ ఆశైప్పడుమతితే, (సవిభ్రమభ్రూ
లతమ్) (౪) "మన్నియశీర్మతనన్ కరుప్పుచ్చిలై కోల్" ఎన్గిఅపడియే
ఆకర్షకముమాయ్, ఆశ్రితర్పక్కల్ ఆదరమెల్లామ్తోన్ఱుమ్బడి శెటి
న్నిరుక్కుమ్ పురువత్తైయుడైయవునై. (౫) "తన్కై చ్చార్జమతువే
పోల్" ఎన్ను తెళిన్దిరుక్కుమ్బడిక్కు దృష్టాన్తమితే. (ఉజ్వలాధరమ్)
(౬) "వాలియతోర్కనికొల్" ఎన్నుమ్, (౭) "కోలన్దిరళ్ పవళక్కొ
ళున్దుణ్డఙ్గొల్" ఎన్నుమ్, (౮) "నీలనెడుముకిల్పోల్ తిరుమేనియమ్మాన్
తొణ్డైవాయ్" ఎన్నుమ్ శొల్లుకిఱపడియే మిక్కవఴకై యుడైయ తిరు

వధరత్తై యుడైయవునై.

(శుచిస్మితమ్) (౯) "పవళచ్చెన్దువర్ వాయినిడై కోళమళవల్లి
ముల్లై ప్పోల్ శిలపల్లిలక" ఎన్నుమ్, (౧౦) "ఎన్నావియడుమణి ముత్త
ఙ్గొల్" ఎన్నుమ్ శొల్లుకిఱ తిరుముఱువలై యుడైయవునై. (కోమ
లగణ్డమ్) అనుభవిప్పార్క్కు ఆకర్షకమాయ్ సుకుమారమాన గణ్డస్థ

---

(౧) తిరుప్పావై-౨౨ (౨) తి-వాయ్-౯-౯-౯. (౩) శ్రీభాగవతమ్
(౪) తి-వాయ్-౭-౭-౪. (౫) నాచ్-౬ (౬) తి-వాయ్-౭-౭-౩
(౭) తి-వాయ్-౭-౭-౩ (౮) తి-వాయ్-౭-౭-౩ (౯) ముతలాయిరం ౧-౬-౯. (౧౦)

శ్లో;— స్ఫురత్కిరీటాఙ్గదహారకణ్ఠికా
మణీన్ద్రకాఞ్చీగుణనూపురాదిభిః ।
రథాఙ్గశఙ్ఖాసిగదాధనుర్వరై
ర్లసత్తులస్యావనమాలయోజ్జ్వలమ్ ॥ (౩౬)

లత్తై యుడైయవునై (ఉన్ననమ్) (౧) "మాట్టుయర్ కఱ్పక త్తిన్ వల్లియో కొమ్బున్దో" ఎన్గిఱపడియే నాసాలత్తైయు యుడైయవునై. (లలాటపర్యన్త విలమ్బితాలకమ్) (౨) "మున్నైముకత్తణియార్ మొయ్ కుళ్గల్ కళ్" ఎన్నుమ్, (౩) "శురుణ్డిరుణ్డ కుళ్గల్ తాళ్న్ద ముకమ్" ఎన్నుమ్ శొల్లుకిఱపడియే తిరునెత్తియిలేవర అలైయెఱికిఱ తిరుక్కుళలై యుడైయవునై. పిన్బుఅంసవిళమ్బియాయ్ మున్బు లలాటపర్యన్తమాయిరుక్కిఱపడి. (౩౫)

అవ;—(స్ఫురదితి) ఆభరణాదికళుడైయ శేర్త్తియుళ్లై అనుభవిక్కిఱార్.

వ్యా;—(స్ఫురత్కిరీట) ఉభయవిభూతినాథత్వమాకిఱ వైశ్వర్యత్తుక్కునురూపమాయ్, తిరుముడియిలే విళఙ్గానిన్ఱ తిరువభిషేకమ్. (౪) * కతిరాయిరమిరవి కలన్దెరిత్తాలొత్తా నీళ్ ముడియుజే. (అఙ్గద) సర్వాశ్రయమాన తిరుత్తోళ్ కళై ప్పత్తి విళఙ్గానిన్ఱుళ్ళతిరుత్తోళ్ వళైకళై. (హార) (౫) "ఇన్నిన్ నూమణియార మణియాకత్తిలఙ్గుమాల్" ఎన్నుమ్, (౬) "పెరియవరై మార్విల్ పేరారమ్పూణ్డు" ఎన్నుమ్ శొల్లుకిఱపడియే విళఙ్గానిన్ఱ తిరువారమ్. (కణ్ఠికా) తిరుక్కళుత్తిలే విళఙ్గానిన్ఱ ముత్తుత్తిరుక్కట్టుపడమ్. (మణీన్ద్ర) అవన్ఱనక్కుమ్ సదా స్పృహణీయమాన శ్రీకౌస్తుభమ్. (కాఞ్చీగుణ) తిరువరైయిలే విళ

(౧) తి-వాయ్-౭-౭-౨ (౨) ముతలాయిరం-౧౬-౫ (౩) ముతలాయిరం ౩-౬-౯ (౪) ముతలాయిరం-౪-౧-౧ (౫) పె-తి-౮-౧-౩ (౬) ఇయల్పా-౩-౫-౫

శ్లో:— చకర్థయస్యాభవనం భుజాన్తరం
తవప్రియంధామయదీయజన్మభూః ।
జగత్సమస్తంయదపాఙ్గసంశ్రయం
యదర్థమమ్భోధి రమన్థ్యబన్ధిచ ॥ (౩-౨)

ఙ్గానిన్ఱ అరైనూల్ పట్టికై. (నూపుర)తిరువడికళైప్పఱ్ఱివి ఙ్గానిన్ఱ తిరుచ్చిలమ్బుమ్. ఆదిశబ్దత్తాలే (౧) "పలపలవేయాపరణమ్" ఎన్ఱుమ్, (౨) "అపరిమితదివ్యభూషణ" ఎన్ఱుమ్ శొల్లుకిఱపడియే అసఙ్ఖ్యాతమెన్ఱై.

(రథాఙ్గ) ఇన్దవాభరణఙ్గళోడు వికల్పిక్కలామ్పడి శోభావహమాన దివ్యాయుధఙ్గళిన్ శేర్త్తియై అనుభవిక్కిఱార్. (లసత్తులస్యావనమాలయోజ్జ్వలమ్) సర్వైశ్వర్య సూచకమాయ్ తిరువడికళళవుమ్ తాఴ్న్ద (౩) "అల్లిత్తుఴాయలఙ్గల్" ఎన్గిఱవనమాలైయాలే విళఙ్గానిన్ఱవున్నై. ఆభరణాయుధఙ్గళ్ తన్నైప్పఱ్ఱి విళఙ్గుకైయుమ్ అవఱ్ఱాలే తాన్ విళఙ్గుకైయుమాయ్ చ్చొల్లుకిఱపడి. (౪) "స్రగ్వస్త్రాభరణైర్యుక్తం స్వానురూపైరనూపమైః । చిన్మయైస్స్వప్రకాశైశ్చ అన్యోన్యరుచిరఞ్జకైః॥ (౩౬)

అవః—(చకర్థేతి) మేల్ శ్లోకద్వయత్తాలే పిరాట్టియోట్టైచ్చేర్త్తియై అనుభవిక్కిఱార్. ఇతిల్ ముతల్ శ్లోకత్తాలే పిరాట్టియుడైయ మేన్మైయుమ్ ఇవళ్ పక్కల్ ఈశ్వరనుక్కుణ్డాన వ్యామోహత్తైయు మరుళిచ్చెయ్కిఱార్.

వ్యా:—(తవభుజాన్తరం యస్యాభవనంచకర్థ) (౫) "సర్వయజ్ఞమయంవపుః" ఎన్గిఱతిరుమార్పై పిరాట్టిక్కు కోయిల్ కట్టణ

(౧) తి-వాయ్-౨-౫-౬. (౨) గద్యత్రయం. (౩) తి-వాయ్-౭-౮-౧౦.
(౪) (౫)విష్ణుపురాణం.

మూకవ్వ ణ్ణియపళిక్కు (యస్య) ఎన్గిఅతు - ఇతిలుణ్డానప్రపమాణప్రసిద్ధియాలే. (౧) "సర్వయజ్ఞమయం వపురభ్యాస్తే" (౨) "పశ్యతాం సర్వదేవానాం మయావక్షస్థలంహరేః" (౩) "నిన్ వలమార్ పినిల్ వాళ్ కిన్ఱమజ్జైయుమ్"(౪)"తికళ్ కిన్ఱ తిరుమార్పిల్ తిరుమజ్జైతన్నో డుమ్ తికళ్ కిన్ఱతిరుమాలార్" (౫) "ఎన్ తిరుమకళ్ శేర్ మార్పన్"(౬) మైయకణ్ణాళ్ మలర్ మేలుఱై వాళుఱై మార్పినన్" (౭) "అలర్ మేల్ మజ్జై యుఱై మార్పా" (౮) "మార్ వత్తుమాలై నజ్జై" (౯) "శెయ్యాళ్ తిరుమార్పినిల్ శేర్ తిరుమాల్" (ప్రియంధామయదీయజన్మభూః")యవళొరుత్తి అవతరిత్తతిరుప్పాఱ్కడల్ * అయర్వఱుమమరర్ కళధిపతి యానదేవర్క్కు ఇనితమరుమిడమాయిఱ్ఱు. "శ్రీఃపూర్వసముధధేః" (౧౦) "దేవదానవయత్నేన ప్రసూతామృతమన్థనే" (౧౧) "నేదానీంత్వద్ఋతేసీతే స్వర్గోపిమమరోచతే".

(జగత్సమస్తంయదపాఙ్గసంశ్రయమ్)(౧౨)"అస్యేశానాజగతః" (౧౩) "ఈశ్వరీం "సర్వభూతానాం" "త్వంమాతాసర్వలోకానాం" ఎన్గిఅపడియే ఇవ్వుభయవిభూతియుమ్ ఇవళొరుత్తియుడైయ మన్దకటాక్షత్తైప్పఱ్ఱి యుణ్డాయిరుక్కిఱతు. ॥యదర్థమమ్భోధిరమన్థి (౧౪) విణ్ణవరముతుణవముతిల్ వరుమ్పెణ్ణముతుణ్డవెమ్బెరుమాన్" ఎన్గిఅపడియే యావళొరుత్తియై ప్పెఱుకైక్కుక్కడల్ కడైన్దరుళినాన్. (అబన్ధిచ) యావళొరుత్తియుడైయ పిరివాఱ్ఱామైయాలే కడలై యడైత్తరుళినాన్. (౧౫) "ఏషసేతుర్మయాబద్ధస్సాగరేసలిలార్ణవే, తవహేతోర్విశాలాక్షి నళసేతుస్సుదుష్కరః" (౩-౨)

(౧) విష్ణుపురాణం. (౨) విష్ణుపురాణం. (౩) తిరుప్పల్లాణ్డు-౧.
(౪) తి-వాయ్-౧౦-౬-౯. (౫) తి-వాయ్-౭-౨-౯. (౬) తి-వాయ్-౪-౫-౨.
(౭) తి-వాయ్-౬-౧౦-౧౦. (౮) తి-వాయ్-౧౦-౧౦-౨. (౯)తి-వాయ్-౯-౪-౧.
(౧౦) విష్ణుపురాణం. (౧౧) శ్రీ రా-ఙయోధ్యా. (౧౨) శ్రీసూక్తం.
(౧౩) శ్రీసూక్తం. (౧౪) పె-తి-౬-౧-౨. (౧౫) శ్రీరా-యుద్ధకాణ్డం.

శ్లో స్వైశ్వర్యా పేణసదానుభూతయా
హ్యపూర్వ్వవద్విస్మయమాదధానయా।
గుణేనరూపేణవిలాసచేష్టితై
స్సదాతవైవోచితయాతవశ్రియా॥ (౩౯)

అవ;—(స్వైశ్వర్యాపేణ) ఇతిల్ పిరాట్టియినుడైయ నిరతిశయభోగ్యత్తైయెయుమ్, (౧) "ఉనక్కేర్ కుమ్ కోలమలర్ ప్పావై" ఎన్గిఱపడియే అవనుక్కేయాయిరుక్కిఱ విరుప్పైయుమనుభవిక్కిఱార్.

వ్యా;—(స్వైశ్వర్యాపేణ సదానుభూతయాపి) సర్వశక్తియాన దేవర్. సర్వవిగ్రహఙ్గాలుమ్, సర్వకాలుమ్ సర్వప్రకారఙ్గాలుమ్ అనుభవియానిన్ఱాలుమ్ పిరాట్టియుడైయభోగ్యత్తైయె ప్పరిచ్ఛేదిక్క ప్పోకాతు. సౌభరియైప్పోలే అనేకవిగ్రహత్తై ప్పరిగ్రహత్తాలుమ్ముడియాతు. (అపూర్వ్వవద్విస్మయ మాదధానయా) నిత్యాపూర్వ్వ మ్పోలే ఆశ్చర్యావహామాయిరుక్కుమ్. (౨) "సఏకధాభవతి, ద్విధా భవతి" ఎన్ఱు నిత్యసూరికళ్ తన్ తిఱత్తిల్ పడువతెల్లామ్ పిరాట్టియై క్కుఱిత్తు త్తాన్ పడుమెన్ఱై. (౩) "పణ్డివరైక్కణ్డఱివ తెవ్వూరిల్" ఎన్ఱుమ్, (౪) "అప్పొழుతైక్కప్పొழుతెన్నారావముతమ్" ఎన్ఱు ఆழ்వార్ కళుమ్, (౫) "సదాపశ్యన్తి" ఎన్ఱు నిత్యసూరికళుమ్ నిత్యాపూర్వత్తైయాలే దేవర్ తిఱత్తిల్ పడువతెల్లామ్ దేవర్ పడుమ్బడియాయిత్తే పిరాట్టిభోగ్యత్తైయిరుప్పతు.

ఉకప్పిప్పతు ఎమ్ముక్కత్తాలేయెన్నిల్; (గుణేనరూపేణవిలాసచేష్టితైః) నడిపழகాలుమ్ శీలాదిగుణఙ్గళాలుమ్, విలాసచేష్టితఙ్గళాలుమ్,

(౧) తి-వాయ్-౧౦-౧౦-౬. (౨) కౌషీతకీ-ఉపని. (౩) తిరుమొழி-౭-౧-౯. (౪) తి-వాయ్-౧-౫-౪. (౫) విష్ణుసూక్తం.

;—— తయాసహాసీనమనన్తభోగిని
ప్రకృష్టవిజ్ఞానబలైకధామని।
ఫణామణివ్రాతమయూఖమణ్డల
ప్రకాశమానోదరదివ్యధామని॥

"సకృత్త్వదాకారవిలోకనాశయా" ఎన్గిఅపడియేయుమ్. (౧) ఈర్కిన్ఱకుణఙ్గళైయుడైయాయ్" ఎన్గిఅగుణఙ్గళైయుమ్, (౨) "ఉన్ శేయ్కైనైవిక్కుమ్" ఎన్గిఅచేష్టితఙ్గళిలుమ్ అభియుక్తర్ ఆళ్గాల్పడుమ్పడి యిరుక్కుమవనితే. ఇప్పడి ఇవళుడైయస్వరూపాదికళిలే అళున్దుకిఱాన్. అవన్స్వరూపత్తాలే అపరిచ్ఛిన్నన్. ఇవళ్ భోగ్యతైయాలే అపరిచ్ఛిన్నై. (సదాత్మైవోచితయా) (౩) "తుల్యశీలవయోవృత్తామ్" ఎన్ఱుమ్, ఉనక్కేఱ్కుమ్ కోలమలర్ప్పావై"ఎన్ఱుమ్శొల్లుకిఱపడియే దేవర్తమక్కుత్తకుతియాయిరుక్కుఅవళ్. (సదా) ఎన్ఱుపరవ్యూహ విభవరూపేణ ఉణ్డానసర్వావస్థైకళిలుమెన్గిఅతు, "గుణేనరూపేణవిలాస చేష్టితైస్సదాత్మైవోచితయా" ఎన్నపుమామ్. (తవ శ్రియా) (౪) "విష్ణోశ్శ్రీః" ఎన్ఱుమ్. (౫) "ఉన్తిరు" ఎన్ఱుమ్శొల్లుకిఱపడియే అనన్యార్హైయెన్నుతల్. దేవర్క్కుసమ్పత్తాయిరుక్కుమవళెన్నుతల్ (౩౭)

అవః——(తయాసహాసీనమ్) ఇతిల్ పర్యఙ్కవిద్యైయిల్ శొల్లుకిఱపడియే తిరువనన్తాఴ్వాన్ మడియిలే పిరాట్టియోడే యెఴున్దరుళియిరుక్కుఱ శేర్త్తియై అనుభవిక్కిఱార్.

వ్యా;——(తయాసహాసీనమ్) "శ్రియాసార్థం జగత్పతిరాస్తే" ఎన్గిఅపడియే నిత్యవిభూతియిల్ మిథునమాయిరున్దితే అడైమైకొళ్వతు.

(౧) (౨) తి-వాయ్ ౮-౧-౮. (౩) తి-వాయ్ ౫-౧౦-౨.
(౪) విష్ణుపురాణమ్. (౫)

శ్లో,— నివాసశయ్యాసనపాదుకాంశుకో

పధానవర్షాతపవారణాదిభిః ।

శరీరభేదై స్తవ శేషతాంగతై

ర్యథోచితం శేష ఇతీర్యతేజనైః ॥

అవతారత్తిలుమ్ "భవాన్తుసహవైదేహ్యా" ఎన్నక్కడవతిఱే. (అన న్త్యభోగిని) శ్రియఃపతిత్వత్తాల్ వన్ద ఉత్కర్షత్తోపాతియిఱే. తిరువనన్దాళ్వానోట్పైచ్చేర్త్తియుమ్, (౧) " గన్ధర్వాప్సరసస్సిద్ధాఃకిన్నరోరగచారణాః నాన్తంగుణానాంగచ్ఛన్తితే నానన్తోయముచ్యతే" ఎన్గిఱపడియే గుణానన్త్యత్తాలే అనన్తనెన్నక్కడవతిఱే. ఈశ్వరన్ రక్షణత్తిలే అసఙ్ఖ్యాతగుణన్. ఇవన్ కైఙ్కర్యార్థమాక అసఙ్ఖ్యాతగుణన్. (భోగిని) మెన్మై, కుళిర్త్తి, నాఱ్ఱమ్" ఇవఱ్ఱై స్వభావమాకవుడైయ తిరుమేనియిలే. భోగమ్ - శరీరమ్. ప్రకృష్టవిజ్ఞానబలైకధామని) ఇరువరుమాయ్ ప్పరిమాఱుమ్పోతు అవర్ కళుక్కు ప్పోక్యాయిరుక్కుమ్పడియాన జ్ఞానశక్త్యాదికళు క్కాశ్రయమాయిరుక్కుమవన్. ఒరుత్తనెన్ఱు అవర్ కళుక్కు స్థాకవేణ్డాతే తుకైత్తుప్పరిమాఱలామ్పడియాన ధారణసామర్థ్యత్తుక్కు ఆశ్రయమాయిరుక్కుమవన్.

(ఫణామణీత్యాది) తమ్ముడైయ ఫణామణిసమూహఙ్గళినుడైయ రశ్మిమణ్డలఙ్గళాలే ప్రకాశియానిన్ఱ మధ్యత్తైయుడైయదివ్యాన్తః పురత్తైయుడైయవన్. (౨) "మణివిళక్కామ్" ఎన్గిఱపడియే దివ్యాన్తః పురత్తుక్కు మఙ్గళదీపమాయిఱే ఇరుప్పతు. (3౯)

అవ;—(నివాసేత్యాది) తిరువనన్దాళ్వానుడైయవృత్తి విశేషఙ్గళైయనుభవిక్కిఱార్. తమక్కు అడిమైయిలుణ్డాన త్వరైయాలే "ఉ

(౧) తి-వాయ్-౧౦-౧౦-౨. (౨) ఇయఱ్పా ౪-తిరువన్దాది ౪౬.

పమానమశేషాణాం సాధూనామ్" ఎన్నుమ్ న్యాయత్తినాలే అడిమై యిల్ రుచియుడైయార్ క్కెల్లామ్ ఉదాహరణభూతనాయిత్తే తిరువ నన్దాళ్వానిరుప్పతు. ఇవరుడైయ శేషత్వకాష్ఠైయైయరుళిచ్చెయ్ కిఱార్.

వ్యా:--(నివాస) ఎழுన్దరుళియిరుక్కుమ్ తిరుమాళిగైయామ్. (శయ్యా) కణ్ వళర్ న్దరుళుగైక్కు ప్పడుక్కైయామ్. (ఆసన) *ఇరున్దాల్ శిఙ్గాశనమామ్. (పాదుక)* నిన్ఱాల్ మరవడియామ్. (అంశుక) (౧) "పూమ్పట్టామ్" ఎన్ఱు పుంస్త్వనహమాన తిరుప్పరియట్ట మామ్. (ఉపధాన) "పుల్ కుమణైయామ్" ఎన్ఱుతழுవుగైక్కు అణైయామ్. (వర్షాతపవారణాదిభిః) (౧) "శెన్ఱాల్ కుడైయామ్" ఎన్గిఱపడియే, వర్షత్తుక్కుమ్ ఆతపత్తుక్కుమ్ ఛత్రమామ్. ఆదిశబ్దత్తాలే అడిమైయిలభిని వేశానురూపమాకప్పరిగ్రహిక్కుమ్ శరీరఙ్గళుక్కు త్తొకైయిల్లై, (౨) "సఏకధాభవతి" ఎన్ఱుతుడఙ్గి "సహస్రధాభవతి" ఎన్నక్కడవతిత్తే.

(శరీరభేదైః) కైఙ్కర్యభేదమే శరీరభేదత్తుక్కు హేతు. (తవ శేషతాంగతైః) దేవరుడైయవిగ్రహఙ్గళ్ రక్షణహేతువాయిరుక్కుమా ప్పోలే ఇవనుడైయ విగ్రహముమ్ శేషత్వత్తై యుడైత్తిరుక్కుమెన్నై. (యథోచితమ్) (౩) "యదాయదాహి కౌసల్యా" ఎన్గిఱపడియే తత్తత్కాలోచితమాయిరుక్కై. (జనైః శేష ఇతీర్యతే) శిఱియార్ పెరియారెన్నాతే సర్వారాలుమ్ శేషనెన్ఱుశొల్లప్పడుకై. శేషత్వత్తాన్ ఒరువడివుకొణ్డువన్దాప్పోలేయిరుక్కై. (జనైః) (౪) "పెరుమక్కళుళ్ళవర్" ఎన్గిఱపడియే నిత్యసిద్ధరై చ్చొల్లవుమామ్. (౫) "పరగతాఽతిశయాధానేచ్ఛయా ఉపాదేయత్వమేవయస్యస్వరూపం, స శేషః, పరః శేషీ" ఎన్గిఱ శేషత్వత్తిన్పడియే (౬) "పారతన్త్ర్యం పరే పుంసి" ఇత్యాది. (౪౦)

---

(౧) ౧-తిరువ-౫౩.　　(౨) ఛా-౭-౨౬-౨.　　(౩) రా-అ-౧౨-౬౮.
(౪) తి-వాయ్-౩-౭-౫.　　(౫) భాష్యకారముక్తకమ్.　　(౬) భగవ.

శ్లో;— దాసస్సఖా వాహనమాసనంధ్వజో
యస్తేవితానంవ్యజనంత్రయీమయః ।
ఉపస్థితంతేన పురో గరుత్మతా
త్వదఙ్ఘ్రిసమ్మర్దకిణాఙ్కశోభినా ॥ (౪౧)

అవ;—(దాసస్సఖేతి) ఇతిల్ వాహనధ్వజాది సర్వవృత్తికళై యుముడైయ నాయ్ ఈశ్వరనుక్కు మోమ్బుమ్మోబతే సదావిరుమ్బుమ్బడి అభిమతనాయిరుక్కిఱ పెరియతిరువడియోడొక్క చ్చేర్త్తియై అనుభవిక్కిఱార్.

వ్యా;—(దాసః) తన్నుడైయవ్యాపారఙ్గళ్ కట్ల ఈశ్వరనుక్కు అతిశయత్తై విళైక్కుమవైయాయిరుక్కై. (సఖా)జగద్వ్యాపారాదికళిల్ ఈశ్వరనుమ్ తన్నోడేఉశావవేణ్డుమ్బడియాన పెరుమ్మైయైయుడైయవన్. (వాహనమ్) ఆశ్రితరుడైయ వాపత్తుక్కళిలే ఈశ్వరనైక్కొణ్డువన్దు శేర్క్కుమవనాయిరుక్కై. (ఆసనమ్) †ఒరుకార్యమిల్లాతపోతు సింహాసనస్థనాయిరున్దాలో పాతి తన్మేన్మైక్కు సదృశమామ్బడి సింహాసనమాయిరుక్కై. (ధ్వజః) ఈశ్వరన్ కిట్టువతఱ్కుమున్నే ఎఴున్దరుళాని న్ఱానెన్ఱు ఆశ్రితర్క్కు ప్రీతిహేతువానకొడియానవన్. అవనుడైయ రక్షకత్వ ప్రసిద్ధిక్కు హేతువానవనెన్నవుమామ్. (యః) (౧) "పొన్మలైయిన్ మీమిశైకార్ ముకిల్పోల్" ఎన్ఱుమ్, (౨) "పుళ్ళూర్ కొడియానే" ఎన్ఱుముణ్డానప్రసిద్ధియైచ్చొల్లుకిఱతు. (వితానమ్) (౩) "వినతైశిఱువన్శిఱకెన్నుమ్ మేలాప్పిన్కీఴ్ వరువాన్" ఎన్గిఱపడియే ఆతపనివారణమాయిరుక్కై. (౪) "గరుడశ్చ దదర్శోచ్చైరన్తర్ధాన

(౧) తి-వాయ్-౯-౨-౬. (౨) తి-వాయ్-౩-౮-౧. (౩) నా-తి-౧౪-౩.
†(పా)సింహాసనస్థరానాల్ రాజావెన్ఱఱియుమాపోలే అవన్. (౪) వి-పు-౫.

శ్లో;---

త్వదీయభుక్తోజ్ఝిత శేషభోజినా
త్వయా నిసృష్టాత్మభరేణ యద్యథా ।
ప్రియేణ సేనాపతినా నివేదితం
తథాఽనుజానన్త ముదారవీక్షణైః ॥ (౪౨)

గతిం ద్విజ। కృతచ్ఛాయం హరేర్మూర్ధ్ని పక్షాభ్యాం పక్షిపుఙ్గవమ్" ఇతి పరాశరః. (వ్యజనమ్) తన్నై మేల్ కొణ్డు పోమ్బోతు చామరఙ్గళ్ పోలే తిరుచ్చిఱకాలే ఆశ్వాసకరనాయిరుక్కై.(త్రయీమయః) (౧) "త్రివృత్తే శిరోగాయత్రం చక్షుః" ఎన్గిఱపడియే వేదఙ్గళై అవయవఙ్గళాకవుడైయనాయిరుక్కై. "అవయవార్థేమయట్". ఈశ్వరన్ వేదప్రతిపాద్యన్; ఇవన్ వేదశరీరన్.

(తేనగరుత్మతా పురః ఉపస్థితమ్) సర్వేశ్వరన్నై ప్రకాశిప్పిక్కుమ్ నిలైక్కణ్ణాడిపోలేయుమ్ మోమ్బఴమ్బోలేయుమ్ తిరుమున్బే సర్వదాసన్నిహితనాయుళ్ళవన్. (త్వదఙ్ఘ్రిసమ్మర్దకిణాఙ్కశోభినా) తన్నై మేల్ కొణ్డాల్ తిరువడికళాల్ నెరుక్కినతఴుమ్బు తనక్కు భోగచిహ్నమాకైయాలే అత్తాలేవిళఙ్గానిఱ్కుమవన్. ఈశ్వరనుక్కు శ్రీకౌస్తుభమ్ లక్షణమానాప్పోలే ఇవనుక్కుమ్ అతుదాస్యచిహ్నమాయిరుక్కిఱపడి. (౪౧)

అవ;---(త్వదీయేతి) ఉభయవిభూతివిషయమాన తన్నుడైయ సర్వభరత్తైయుమ్ ఇవన్నక్కలిలేవైత్తు ఈశ్వరన్ ఇవనిట్ట వఴక్కామ్బడియిరుక్కిఱ శ్రీసేనాపతియాఴ్వానుడైయ దాస్యసామ్రాజ్యత్తై అనుభవిక్కిఱార్.

వ్యా;---(త్వదీయేత్యాది) దేవరముతుశెయ్తు కైవాఙ్గిన

(౧) యజు-౪-౯.

ప్రసాదత్తాలే ధరిక్కుమవరాయిరుక్కై. "త్వదీయ" ఎన్ఱైయాలే వకుత్తస్వామియినుడైయ శేషమేభోజ్యమెన్గిఱతు. (౧) "యదుచ్ఛిష్టమభోజ్యమ్" ఎన్గిఱపడియే అల్లాతారుడైయఉచ్ఛిష్టమ్ అభోజ్యమెన్ఱై. "భుక్తోజ్ఝితమ్" ఎన్ఱైయాలే(౨) "కలత్తతున్ణు" ఎన్గిఱపడియే అముతుశెయ్తుకైవాఙ్గిన పిన్పుళ్ళైయతేభోజ్యమ్. మున్పుపాత్రశేషమ్ అభోజ్యమెన్గిఱతు. (శేషభోజినా) ఇవరుక్కుధారకమా యిరుక్కుమ ళవన్ఱియే (౩) "రసాఙ్భక్తస్యజిహ్వయామ్" ఎన్గిఱపడియే ఈశ్వరనుక్కుభోగ్యమావతుమ్ ఆహ్లాదముతుశెయ్తాలెన్ఱై. (త్వయానిస్పృష్టాత్మభరేణ) నమ్మిలుమ్ పెరియవన్, సమర్థనెన్ఱు దేవరాలే తన్బక్కలిలేనైక్కప్పట్టఉభయవిభూతిరూపమాన భారైయుడైయవన్.

(ప్రియేణ) సర్వదాఅభిమతనానవన్. (సేనాపతినా) సర్వసేనానిర్వాహకనాలే. (౪) "అజ్జైవిలమరర్ తలైవర్తలైవా" ఎన్నక్కడవతిఱే. (యద్వ్యధానివేదితమ్) యాతొరుకార్యమ్ యాతొరుపడివిణ్ణప్పమ్ శెయ్యప్పట్టతు. (తథానుజానన్తమ్) అతిలుళ్ మానమ్ పుఱమాన జ్గళ్ పార్ప్పతిల్లై. శెయ్యుమ్ ప్రకారజ్గళుమ్ అనుసన్ధిప్పతిల్లై. ఈశ్వరన్ ఇవనుక్కియె ప్పిన్ శెల్లుమత్తనై. (ఉదారవీక్షణైః) (౫) "అవలోకనదానేనభూయోమాంపాలయ" ఎన్ఱుమ్, (౬) "ఉయిర్క్కెల్లామ్ తాయాయళిక్కిన్ఱతణ్ణామరైక్కణ్ణా" ఎన్ఱుమ్శొల్లుకిఱపడియే అనవధికదయా సౌహార్దానురాగగర్భమానకటాక్షజ్గళాలే యాయిరుఅప్పడి శెయ్వతెన్ఱు నినైప్పిడువతు. (తథానుజానన్తమ్) ఐయరాలే యాతొన్ఱువిణ్ణప్పమ్ శెయ్యప్పట్టతో? అతప్పడియేయెన్ఱు పాశురప్పరప్పఱనియమిత్తరుళువతు. (౪౨)

---

(౧) యజు- (౨) తిరుప్పల్లా-౯. (౩) పాఞ్చ.
(౪) తి-వాయ్-౫-౮-౯ (౫) వి-ప్ర-౧-౨౦-౧౬. (౬) తి-మొ-౭-౧-౯.

శ్లో:--- హతాఖిలక్లేశమలైస్స్వభావత
స్సదానుకూల్యైకరసైస్తవోచితైః।
గృహీతతత్తత్పరిచారసాధనై
ర్నిషేవ్యమాణంసచివైర్యథోచితమ్ ॥ (౪౩)

అవ;--(హతాఖిలేత్యాది) (౧) "సదాపశ్యన్తిసూరయః" ఇత్యాదికళిల్ శొల్లుకిఱ నిత్యసూరికళుడైయ దాస్యైకసమృద్ధియైయనుభవిక్కిఱార్. (౨)"అడియార్ కళ్ కుழాఙ్గళై యుడన్ కూడువతెన్ఱుకొలో" ఎన్నిఱ ప్రాప్యప్రార్థనై యిరుప్పతు.

వ్యా;---(హతాఖిలక్లేశమలైః) "అవిద్యాస్మితాభినివేశ రాగద్వేషాః పఞ్చక్లేశాః" ఎన్గిఱవై క్లేశఙ్గళ్. †అవైకళుడైయ ప్రాగభావత్తైయుడైయవర్ కళెన్రై. ఇత్తాల్ బద్ధవ్యావృత్తియైచ్చొల్లుకిఱతు. మలమెన్ఱు ప్రకృతియాయ్, తత్సంసర్గానర్థత్తైయాల్ వన్ద ‡ప్రాగభావత్తైయుడైయవర్ కళెన్రై. ఇత్తాల్ ప్రబుద్ధస్వభావయుక్తరాన ముక్తవ్యావృత్తియైచ్చొల్లుకిఱతు. (స్వభావతస్సదానుకూల్యైకరసైః) సత్తాప్రయుక్తమాన దేవర్ తిరువడికళిల్ కైఙ్కర్యత్తైయే భోగమాకవుడైయరాయిరుక్కై. ఇత్తాలుమ్ ఒరునాళ్ తొడఙ్గి అడిమై శెయ్యత్తుడఙ్గిన ముక్తవ్యావృత్తియైచ్చొల్లుకిఱతు. (తవోచితైః) స్వరూపరూపగుణఙ్గళాలే దేవర్ క్కు సదృశలక్షణరానవర్ కళ్.

(గృహీతేత్యాది) కైఙ్కర్యోచిత పరికరఙ్గళై ఆదరాతిశయత్తాలే విడమాట్టామైయాలే (౩)"శూట్టునన్మాలైకళ్ తూయనవేన్ది" ఎన్గిఱపడియే ధరిత్తుక్కొణ్డిరుక్కైయాలే దేవర్ క్కు సదృశరానవర్ క

(౧)సామ.ఉత్తర౹౮. (౨) తి-వాయ్-౨-౩-౧౦. (౩) తిరువి-౨౧.

†(పా) అవైకళిన్ రాహిత్యత్తాలే వన్దప్రభావత్తైయుడైయవర్ కళ్.

‡ (పా) ప్రభావత్తై.

శ్లో;--- అపూర్వ నానారసభావ నిర్భర
ప్రబుద్ధయా ముగ్ధవిదగ్ధలీలయా ।
క్షణాణువత్ క్షిప్తపరాదికాలయా
ప్రహర్షయన్తంమహిషీంమహాభుజమ్ ॥ (౪౪)

ళాలే సేవిక్కప్పడానిన్ఱుళ్ళ వున్నై. (సచివై:) వాత్సల్యత్తాలే అవన్ ముత్తైయన్ఱియ ప్పరిమాఱనిన్ఱైత్తాలుమ్ అవనై ముత్తైయణర్త్తి అడిమై శెయ్యుమవర్కళ్; * నీతివానవరితే; ఆశ్రితరక్షణత్తిలే దేవరై ప్రేరిక్కుమవర్కళెన్నవుమామ్. (యథోచితమ్) స్వరూపానురూపమాక వెన్నుతల్; అవసరోచితమాక వెన్నుతల్. (౪౩)

అవ;-(అపూర్వేతి) (౧) "భవాంస్తు సహవైదేహ్యాగిరిసానుషురంస్యతే" ఎన్గిఱపడియే పిరాట్టియై నానారసభావఙ్గళాలే ఉకప్పిక్కుమ్పడియై అనుభవిక్కవేణుమెన్గిఱార్.

వ్యా,-(అపూర్వ) ప్రతిక్షణముమ్ మున్బుకణ్డఱియాతతుపోలే యిరుక్కై. (నానారసభావనిర్భర) బహుముఖమాన రసత్తాలుమ్భావత్తాలుమ్ నెరుఙ్గుమ్పడి. (ప్రబుద్ధయా)శృఙ్ఖలాబద్ధమాయ్ సమ్బద్ధయా. రసమావతు చేతనర్యాతొన్ఱై అనుభవిత్తాల్ †"యేనమాద్యతి" ఎన్గిఱపడియే మదియానిఱ్పర్. అతిశేరసమ్. భావమావతు - అతుక్కడియాన బాహ్యార్థాలంబనమాన ‡సవికారారమ్భమ్.(ముగ్ధవిదగ్ధలీలయా) అవ్వోదశైకళుక్కనుగుణమాయ్ సున్దరమాయుమ్ నిపుణమాయుముళ్ళలీలైయాలే.

(క్షణాణువత్క్షిప్తపరాదికాలయా) ఒరుక్షణత్తిలేకదేశమ్పోలే

(౧) రా-అ-౩౧-౨౭. † (పా), "ఏష హ్యేవానన్దయాతి"
‡ సవికాసమ్,

శ్లో;—　　అచిన్త్యదివ్యాద్భుతనిత్యయౌవన
స్వభావలావణ్యమయామృతోదధిమ్ ।
శ్రియశ్శ్రియం భక్తజనైకజీవితం
సమర్థమాపత్సఖమర్థికల్పకమ్ ॥　　(౪౫)

పోక్కప్పట్ట పరకాలమ్, పరార్ధకాలమ్ ఇవళ్ళై ఆదియాకవుడైత్తా యిరుక్కుమతినాలే. పరకాలమాకిఱతు_బ్రహ్మాయుస్సు. పరార్ధకాలమావతు – అతిల్ శేషమ్భాతి. (మహిషీంప్రహర్షయన్తమ్) (౧) "యస్త్వయాసహసస్వర్గో నిరయోయస్త్వయావినా" (౨) "త్వద్వియోగేనమే రామత్యక్తవ్య మిహజీవితమ్" (౩) "సర్వథాతేనహీనాయా రామేణ విదితాత్మనా । తీక్ష్ణంవిషమి వాస్వాద్యం దుర్లభం మమజీవితమ్" (౪) "అకలకిల్లేనిఱైయుమ్" ఎన్గిఱపడియే వ్యతిరేకత్తిలాళ్ళ మాట్టాత పిరాట్టియైమికవుమ్ ఉకప్పియాని న్ఱు ళ్ళ వనై. (ప్రహర్షయన్తమ్) ఎన్ఱువర్తమానకాలమాయ్ ఇప్పుకప్పుఇడైవిడాతే శెల్లుమెన్నై. (మహాభుజమ్) కీళ్ చ్చొన్న ‡ లీలారసత్తాలే ఉకప్పికుమవళోపాతియన్ఱు. * "అణిమాన త్తడవరైత్తోళాలే అణైత్తుకప్పిక్కుమ్" ఎన్ఱుమ్ †స్వరూపగుణజ్గళిఱాట్టిల్ ఇనితాయితే రూపగుణమిరుప్పతు.　　(౪౪)

అవ;—(అచిన్త్యేతి) ఇప్పడి పిరాట్టియైఉకప్పిక్కిఱ రసభావజ్గళుక్కు ఆశ్రయమాన వడివైయుమ్ గుణజ్గళైయు మనుసన్ధిక్కిఱార్.

వ్యా;(అచిన్త్య) విగ్రహగుణజ్గళినుడైయ అవాఙ్మనసగోచరత్వత్తై చ్చొల్లుకిఱతు. స్వరూపత్తైయుమ్ గుణత్తైయుమ్ పరిచ్ఛేదిక్కి

(౧) రా–అయో–౩౦–౧౮. (౨) రా–అ–౨౮–౫.
(౩) రా–సు–౨౫–౧౭　(౪) తి–వాయ్–౬–౧౦–౧౦.
‡ (పా) రసజ్గళిఱాట్టిల్ అణిమాన † (పా) రస్యత్తైయైచ్చొల్లుకిఱతు.

లమ్ వడివిల్ భోగ్యత్తై పరిచ్ఛేదిక్క వొణ్ణాత్తైనై. (౧) "ఇచ్ఛాగృహీ తాఽభిమతోరు దేహః". (దివ్య) అతినుడైయ అప్రాకృతత్వమ్ శొల్లుకిఱతు. (౨) "నభూతసఙ్ఘసంస్థానో దేహోఽస్యపరమాత్మనః" ఎన్గిఱపడియే అప్రాకృతమాయిరుక్కై. (అద్భుత) గృహీతాంశమ్ ఆశ్చర్యమాయిరుక్కై. (౩) "ముగ్ధశివణ్ణాడియతణ్ణ్యాయిన్ మొయ్ మలర్ క్కణ్ణి" ఎన్గిఱపాట్టిల్ పోలేయిరుక్కై. (నిత్య) అకాలకాల్యత్వత్తైచ్చొల్లుకిఱతు. (యౌవనస్వభావ) (౪) "యువాకుమారః" ఎన్గిఱపడియేయిరుక్కై, (౫) "తరుణౌరూపసమ్పన్నౌ సుకుమారౌ మహాబలౌ । పుణ్డరీకవిశాలాక్షౌచీర కృష్ణాజినామ్బరౌ" ఎన్గిఱపడియే స్వాభావికమాన యౌవనత్తై ఉడైత్తాయిరుక్కై. (లావణ్యమయ) ప్రచురమాన సముదాయశోభైయై యుడైత్తాయిరుక్కై. (అమృతోదధిమ్) ఇప్పడి సర్వప్రకారభోగ్యత్తైయాలే (౬) "అప్రమేయోమహోదధిః" ఎన్గిఱపడియే పరిచ్ఛేదిక్కప్పోకామైక్కొరు సముద్రమెన్నుమత్తైనై.

(శ్రియఃశ్రియమ్) (౭) "తిరువుక్కుమ్ తిరువాకియశెల్వ" ఎన్గిఱపడియే పిరాట్టిక్కుమఙ్గళావహనా యిరుక్కుమవనై. (భక్తజనైకజీవితమ్) (౮) "ఎల్లామ్ కణ్ణన్" ఎన్గిఱపడియే ఆశ్రితర్ క్కు ధారకాదికళెల్లామ్ తానేయాయిరుక్కుమవనై. భక్తజనఙ్గళైయేతనక్కు ధారకమాకవుడైయవ నెన్నవుమామ్. (౯) "మమప్రాణాహి పాణ్డవాః" ఎన్నక్కడవతిఱే. (సమర్థమ్) అళవుడైయరాన నిత్యసూరికళనుభవిక్కుమ్తన్నై నిత్యసంసారికళనుభవిక్కుమ్పడి, (౧౦) "ఆర్ ఞానల్లవకై కాట్టుమమ్మానై" ఎన్గిఱపడియే సాత్మిక్కసాత్మిక్క అనుభవిప్పి

(౧) వి-పు-౬-౭-౮౪. (౨) భార- (౩) తి-మొ-౨-౮-౩.
(౪) ఋగ్వే-అ-౨-౫-౨౫. (౫) రా-ఆ-౧౯-౧౪. (౬) రా-యు-౧౯-౩౧
(౭) తి-మొ-౭-౭-౧. (౮) తి-వాయ్-౬-౭-౧.
(౯) భార- (౧౦) తి-వాయ్-౪-౫-౫.

శ్లో;— భవన్తమేవానుచరన్నిరన్తరం
ప్రశాన్తనిశ్శేషమనోరథాన్తరః ।
కదాహమైకాన్తికనిత్యకింకరః
ప్రహర్షయిష్యామిసనాథజీవితమ్ ॥ (౪౬)

క్కుమ్ సామర్థ్యత్తైయుడైయవునై. (ఆపత్సఖమ్) *కాణవారా యెన్నెన్ఱు కణ్ణుమ్ వాయుమ్తువర్న్దుడకప్పార్క్కు ఉతవుమ్ స్వభావ నానవనై. (అర్థికల్పకమ్) (౧) "ఎన్నైయాక్కిక్కొణ్డెనక్కే తన్నై త్తన్దకఱ్పకమ్" ఎన్గిఱపడియే తన్నైఔదార్యమ్ పణ్ణుమవనై. (౪౫)

అవ;—(భవన్తమిత్యాది) శ్రీ-చ్చొన్న స్వరూపరూపగుణవిభూతిகளాల్ పరిపూర్ణనాయ్ నిత్యవిభూతియిలే కుఱైవఱ వెழுన్దరుళియిరుక్కుమ్ దేవరై బాహ్యామనోరథజ్ఞళై త్తవిర్త్తు ఎన్నుడైయసత్తైయాలుళ్ళప్రయోజనమ్ పెఱుమ్పడి నిత్యకైఙ్కర్యత్తాలే ఉకప్పిప్పతెన్ఱెన్గిఱార్.

వ్యా;—(భవన్తమ్) స్వరూపరూపపగుణ విభవైః పరిపూర్ణమ్. (౨) "ఇన్బమ్పయక్కవెழிల్ మలర్ మాతరున్దానుమ్, ఇవ్వేழுలకైయిన్బమ్ పయక్కవినితుడన్ వీఱ్ఱిరున్దాళ్ కిన్ఱవెమ్బెరుమాన్" ఎన్గిఱపూర్తియైచ్చొల్లుకిఱతు. (ఏవ) (౩) "తనక్కేయాకవెనైక్కొళ్ళుమీతే" ఎన్గిఱపడియే అనువృత్తిదేవర్క్కేఅనుకూలమాయిరుక్కై. (అనుచరన్) (౪) "యేనయేనధాతా గచ్ఛతి" (౫) "ఏతమానన్దమయమాత్మాన ముపసఙ్క్రమ్య" (౫) "అనుసఞ్చరన్" (౬) "కురుష్వమామనుచరమ్" ఎన్గిఱపడియే అనువర్తనత్తైయుడైయనాయ్. (నిరన్తరమ్) ఇడైవిడాతేయిరుక్కై. (ప్రశాన్తేత్యాది)

(౧) తి-వాయ్-౨-౭-౧౧. (౨) తి-వాయ్-౭-౧౦-౧. (౩) తి-వాయ్-౨-౯-౪.
(౪) పరమసంహి. (౫) తై-భృ-౧౦-౫. (౬) రా-అ-౩౧ ౨౨.

శ్లో°; — ధిగశుచిమవినీతంనిర్దయం మామలజ్జం
పరమపురుష యోహం యోగివర్యాగ్రగణ్యైః।
విధిశివసనకాద్యై ర్ధ్యాతు మత్యన్తదూరం
తవపరిజనభావం కామయేకామవృత్తః ॥ (౪౭)

---

(౧) మఱ్ఱైనమ్ కామఙ్గళ్ మాఱ్ఱు” ఎన్ఱుదేవరై యొழిన్ద విషయ ఙ్గళిల్ మనోవ్యాపారఙ్గళై సవాసనమాక త్తవిర్త్తు.

(కదా) (౨) “ఎన్ఱుకొల్ కణ్గళ్ కాణ్బతు” ఎన్ఱుమ్ (౩) “ఎన్నాళ్ యానున్నై యినివన్దుకూడువతు” ఎన్నుమ్పడియే కాలత్తై క్కణ్ణై యరుళిచ్చెయ్యవేణుమ్. (అహమ్) రుచియేయొழియ ఇత్తలై యిల్ ఉపాయమిల్లాతనాన్. (ఐకాన్తికనిత్యకిఙ్కరః) ఏకరూపమాయ్ యావదాత్మభావియాన కైఙ్కర్యత్తైనిరూపకమాక వుడైయేనాయ్. (సనాథజీవితః) సనాథమానసత్తైయై యుడైయేనాయ్, ఎన్సత్తైయై సప్రయోజనమాక్కియెన్నై. (ప్రహర్షయిష్యామి) మికవుమ్ ఉకప్పిక్క క్కడవేన్. తన్నుడైయఅనువృత్తియాల్ ఈశ్వరనుక్కు ప్పిఱక్కుమ్ హర్షమేయిఱే చేతననుక్కు ప్రాప్యమ్. (౪౬)

అవ; — (ధిగిత్యాది) ఇతిల్ పరమప్రాప్యనాన ఈశ్వరనుడైయ వైలక్షణ్యత్తైయుమ్, తన్నుడైయ పూర్వవృత్తత్తైయుమ్పార్త్తు, విధి శివసనకాదికళుడైయమనస్సుక్కు మత్యన్తదూరమాయ్, అస్పృష్టసం సారగన్ధరాన నిత్యసూరికళాలెప్పొదుమతానన నిత్యకైఙ్కర్యత్తై నిత్యసం సారియాననాన్ ఆశైప్పడుకైయావతు — “రాజాన్నమ్ విషసంస్పృష్ట మావతే” ఎన్ఱు *వళవేழులకిలాழ్వారైప్పోలే తమ్మైనిన్దిక్కిఱార్.

వ్యా—(అశుచిమ్), అనాదియాక దేహసమ్బన్ధయుక్తనాన

---

(౧) తిరుప్పా-౨౯. (౨) తి-వాయ్-౫-౯-౫. (౩) తి-వాయ్-౩-౨-౧.

శ్లో;—అపరాధసహస్రభాజనం పతితంభీమభవార్ణవోదరే ।
అగతింశరణాగతంహరేకృపయాకేవలమాత్మసాత్కురు ॥ (౪౫)

వెన్నై. దేహసమ్బన్ధాభావమ్ సత్త్వాప్రయుక్తమాన నిత్యసిద్ధరితే యుర్. (అవినీతమ్) ఇవ్వాత్మావుక్కు దేహసమ్బన్ధమ్ అశుచిహేతు వెన్ఱఱిక్కైక్కడియాన ఆచార్యసేవైయిల్లామైయాలే సుశిక్షితనల్లాత వెన్నై. (నిర్దయమ్) అమృతత్తై విషత్తాలేదూషిత్తాప్పోలే విలక్షణభోగ్యమాన భగవత్తత్వత్తై కణ్ణఱ్ఱు దూషిక్కప్పార్త్త నిర్దయనై. (అలజ్జమ్) ఘటదాసి సార్వభౌమనై మేల్విఴుమాపోలే "నమ్మైప్పారాతే మేల్విఴున్దోమ్; ఇతు - అపహాస్యమ్" ఎన్ఱు లజ్జిక్కవుమఱియాతవెన్నై. (మాంధిక్) ఇప్పడి హేయగుణపూర్ణనానవెన్నై. "వేద్మేన" ఎన్ఱు తమ్మైకుత్సిక్కిఱార్.

(పరమపురుష) సర్వాధికనాన పురుషోత్తమనే!. (యోహమ్) నిహీనాగ్రగణ్యనెన్ఱు ప్రసిద్ధనాననాన్. (యోగినర్యేత్యాది) యోగిశ్రేష్ఠరిల్ ప్రథమగణ్యరాన బ్రహ్మరుద్రాదికళెన్న; బ్రహ్మభాననానిష్ఠరాన సనకాదికళెన్న, ఇవర్కళాలే నినైక్కైక్కుమ్ అత్యన్తదూరమాయుళ్ళత్తై. (తవపరిజనభావమ్) ఆత్మస్వామియాయ్ నిరతిశయభోగ్యమాన దేవరుడైయకైఙ్కర్యామృతత్తై; సత్త్వాప్రయుక్తమాన రుచియైయుమ్ వైలక్షణ్యత్తైయు ముడైయ నిత్యసూరికళాదరిక్కుమత్తైయన్ఱో నాన్ ఆదరిత్తతు. (కామయే) సజ్జత్తశవిలేనిన్ఱేనో?. పెఱ్ఱిల్లతు ధరియాతారైప్పోలే, "కదానుసాక్షాత్కరవాణి" ఎన్ఱుమ్ "కదాప్రహర్షయిష్యామి" ఎన్ఱుమ్ కూప్పిట్టేన్. (కామవృత్తః విషయప్రవణన్ యుక్తాయుక్తజ్ఞైప్పారాతాప్పోలే తోన్ఱిన్ఱుచ్చేయ్తనాన్. రాగమ్ స్వరూపత్తై ప్పార్త్తునిఱ్కవొట్టాతితే. (౪౩)

అన;—(అపరాధేత్యాది) తమ్ముడైయ అయోగ్యతైయై అను

సన్నిత్తు అకలప్పార్త్త వివర్ రుచియిన్ మికుతియాలే అకలమాట్టాతే నిఱ్క, అవన్ "ఇన్దఅయోగ్యతైక్కు ప్పరిహారమ్ కృపాజనకమాన ప్రపత్తియేకాణుమ్" ఎన్న; మీణ్డారాయ్, ఇన్ద వయోగ్యతాహేతువాన సర్వాపరాధఙ్గళుక్కుమ్ పరిహారమ్ తన్నుడైయ పెఱుమైయై మున్నిట్టుక్కొణ్డు ప్పణ్ణుమ్ ప్రపత్తియాకాతే యెన్ఱుఇన్ద వేదాన్తరహస్యత్తైమున్నిట్టుక్కొణ్డు కేవలకృపైయాలే దేవర్ అడియేనుడైయ పాపత్తైప్పోక్కి యోగ్యనాక్కి విషయీకరిక్కవేణుమెన్గిఱార్.

అథవా, తామ్ ప్రార్థిత్తపోతే తమ్ముడైయప్రాప్యమ్ సిద్ధియామైయాలే "సంసారియాననామ్ ఆశైప్పడక్కడవోమో" ఎన్ఱునిన్దిత్తు, పిన్బుమ్రుచియాలే అకలమాట్టాతే ఇప్పడి విళమ్బక్కైక్కు హేతువానపాపత్తైయుమ్ దేవరుడైయ కేవలకృపైయాలే పోక్కిత్తన్దరుళవేణుమెన్గిఱారెన్ఱుమామ్. అత్తలైయిల్ పెరుమైయినైత్తైయెప్పార్త్తకన్ఱార్ అఙ్గు; ఇఙ్గునీర్త్తైయినైత్తైయె అనుసన్ధిత్తుక్కొట్టుకిఱార్.

వ్యా:—(అపరాధ సహస్రభాజనమ్) దేవర్ గుణైకభాజనరానాప్పోలే అసంఖ్యాతమాన నపరాధఙ్గళుక్కుక్కొళ్ కలమానవెన్నై. అపరాధశబ్దత్తాలే " పుణ్యపాపరూపమాన కర్మమాకిఱతు - భగవన్నిగ్రహాఽనుగ్రహమ్" ఎన్గిఱవేదార్థత్తై వెళియిడుకిఱార్. (పతితమ్) అన్దప్పాపత్తై విళైక్కుమ్ సంసారత్తిలే యిరున్దిఱేకూప్పిడువతు. (౧) "జనిత్వా" (౨) "కొడువినైత్తూఱ్ఱుళ్ నిన్ఱు". (భీమ) జ్ఞానమ్పిఱన్దార్క్కు క్కట్టడఙ్గ భయావహమాయిరుక్కుమెన్నై (3) "అహంభీతోఽస్మి దేవేశసంసారేస్మిన్ భయావహే". (భవార్ణవ) పరిచ్ఛేదిక్కవరితాయ్ అత్తాలే దుస్తరమాయిరుక్కై. (౪)"పిఱవిక్కడలుళ్ నిన్ఱు

(౧) ౨౧. (౨) తి-వాయ్-3-౨-౦. (3) ౧-జిత- (౪) తి-వాయ్-౫-౧-౯.

శ్లో;—అవివేకఘనాన్ధదిఙ్ముఖే బహుధాసన్తతదుఃఖవర్షిణి।
భగవన్భవదుర్దినేపథః స్ఖలితంమామవలోకయాచ్యుత ॥ (౪౯)

నాన్ తుళ్లగ" సంసారమాకిఱకిడలిలే అళున్దువార్కుక్క విష్ణుపోత మొళ్ళియత్తన్నాపూల్ కరైయే ఆన్ణ్ణాతిపక్కై. (౧) "వైకున్దనెన్న తోర్తోణిపెఱాతుళ్లల్ కిన్రేన్" ఎన్నక్కడవతిఱే. (ఉదరే) మధ్యే, (౨) "నిన్పన్మామాయప్పల్ పిఱవియిల్ పడుకిన్రయాన్" ఎన్గిఱప డియే నీయే ఎడుక్కప్పార్త్తాలుమ్ ఉనక్కుమ్ ఎట్టాతపడియాయి పక్కై. † (పతితమ్) కిర్మేమ్ పుకత్తోళ్ల విళున్దుకిడక్కిఱపడి)

(అగతిమ్) ఉన్నైయొళ్ళియ వేఱుపుకలన్రియక్కిఱవనై ౨. (శరణాగతమ్) శరణాగతిశబ్దయుక్తనానవన్నై. (హరే) మిత్రభావమే అడియాక సమస్తదుఃఖఙ్గళైయుమ్ పోక్కుకైయే స్వభావమాకవుడై యవనే! (కేవలంకృపయా) ఆర్తప్రపన్న నల్లనెన్నాతే (౩) "కృపా మాత్రమనో వృత్తిః" ఎన్గిఱపడియే సహకారమిల్లాత కృపైయాలే. (ఆత్మసాత్కురు) ఆత్మసాత్తాకప్పణ్ణియరుళవేణుమ్. నమ్ముడైయవనెన్రు విషయీకరిత్తరుళవేణుమ్. (౪౯)

అవ;—(అవివేకేత్యాది) అపరాధబహుళనానపిన్బు శాస్త్రీ యమాన వుపాయాన్తరఙ్గళై ప్పన్రి ప్పోక్కుతల్. విట్టుప్పన్రుతల్ శెయ్కైయొళ్ళియ "కృపయాకేవలమాత్మసాత్కురు" ఎన్రు నమ్మై నిర్బ న్ధిక్కిఱతెన్నెన్న; శాస్త్రీయానుష్ఠానత్తుక్కు జ్ఞానమేయిల్లై. వేఱుగతి యిల్లామైయాలే విడమాట్టేన్, ఆనపిన్బు దేవర్ కృపాకార్యమానవిశే షకటాక్షమే ఎనక్కు ఉజ్జీవనసాధనమెన్గిఱార్.

వ్యా;—(అవివేక) అఱావతు — వివేకాభావమ్. జీవపరవివే

(౧) నా-తి-౫-౪. (౨) తి-వాయ్-౩-౨-౨. (౩) వి-పు-౫-౭-౭౦.
† కణ్డలితమధికమ్.

కాభావమ్; దేహాత్మవివేకాభావమ్; త్యాజ్యోపాదేయవివేకాభావమ్; బన్ధవిమోచనవివేకాభావమ్. ఇవై యాకిఱ మేఘపటలఙ్గళాలే తిరోహితమాన మనస్సైయుడైయననాకైయాలే ఉజ్జీవనోపాయత్తిల్ దిఙ్మాత్రముమ్ తెరియాతిరుక్కుమ్. ఇతఱ్కుమేల్, (బహుధాసన్తతదుఃఖవర్షిణి) బహుప్రకారమాయ్ ఇడైవిడాతేయుణ్డాన దుఃఖరూపమానవర్షత్తైయుడైత్తాన. అవివేకమ్ దుఃఖత్తై విళైక్కైయావతు - అజ్ఞానత్తాలే కర్మమాయ్, అత్తాలే దేవాదిశరీరప్రవేశమాయ్, ఇత్తాలే తాపత్రయరూపమానదుఃఖమ్. (౧) "పాయ్న్ని న్ఱఞానముమ్ పొల్లావొ ఴుక్కుమ ఴుక్కుడమ్బుమ్" ఎన్ఱిఱపడియే. (బహుధా) ఆధ్యాత్మికాదిబహుప్రకారమాయిరుక్కై.

(భగవన్) ఇన్దదుఃఖత్తై ప్పరిహరిక్కైక్కు ఇత్తలైయిల్ జ్ఞానశక్త్యాద్యభావముమ్ దేవరాలల్లత, పరిహారమిల్లైయెన్ఱిఱ వితువుమ్, దేవరీర్ అఱియాదోవెన్ఱు. (భవదుర్దినే) సంసారమాకిఱ మఴైక్కాలిడలిలే. దుర్దినమ్-మేఘతిమిరమ్. (పథఃస్ఖలితమ్) (౨) "వఴితికైత్తలమరుకిన్ఱేన్" ఎన్ఱిఱపడియే. (మామ్) కర్మాద్యుపాయఙ్గళిల్ ప్రచ్యుతనానవెన్నై. నాన్ పడుకిఱపాడు ఇతువానాల్ శాస్త్రీయానుష్ఠానత్తుక్కు నానార్. దేవరై యొఴియ వేఱుగతియుణ్డోవెన్దుకిరత్తు. (అవలోకయ) (3) "అవలోకనదానేన భూయోమాంపాలయాచ్యుత" ఎన్ఱుశొల్లుకిఱపడియే సకలక్లేశముమ్ పోమ్పడి పార్త్తరుళవేణుమ్. సాధనాన్తరనిష్ఠర్కుమ్ దేవర్ కటాక్షమేయిత్తే ఉత్తారకమ్. (౪) "జాయమానం హిపురుషంయం పశ్యేన్మధుసూదనః" ఎన్ఱుఅధికారిసిద్ధియుమ్ దేవర్ కటాక్షమేయిత్తే. (౫) "జితన్తేపుణ్డరీకాక్ష" ఎన్ఱు పుఱమ్బుళ్ళైతువ

(౧) తిరువి-౧. (౨) తి-వాయ్-3-౨-౯. (3) వి-పు-౧-౨౦-౧౬.
(౪) భార-మో.క్ష (౫) ౧-జిత-౧.

శ్లో;--నమృషాపరమార్థమేవమే శృణువిజ్ఞాపనమేకమగ్రతః ।
యదిమేనదయిష్యసేతతో దయనీయస్తవనాథదుర్లభః॥ (౫౦)

కై్క-యఱుప్పతుమ్ ఉన్ విశేషకటాక్షమిఱే. (అచ్యుత) (౧) "అడియవర్ వల్ వినైత్తుప్పాప్పుఙ్గలనైత్తుమ్ తుఱైకొణ్డానవన్" ఎన్గిఱపడియే ఆశ్రితరై ఒరువక్షియాలుమ్ నళిక్కవిట్టుకొణ్డాతవరిఱే దేవర్. (౨) 'అవరుయిరై చ్చోర్న్దపోకల్ కొడాచ్చుడరై' ఎన్నక్కడవతిఱే. (౪౯)

అవ;--(నమృషేతి) దేవర్కృపైయాలల్లతు వేఱొనుక్క గతియిల్లాతవోపాతి దేవర్కృపైక్కుమ్ నానల్లతు విషయమిల్లై. ఇత్తైయిప్పావాతే కొళ్ళీరన్గిఱార్.

వ్యా;--(నమృషాపరమార్థమేవ) ఇతు సంసారత్తిల్ కేట్టుఱివతొన్నల్లామైయాలే మెయ్యాకమాట్టాతెన్ను ఈశ్వరహృదయత్తిల్ పిఱన్దవతిశఙ్కైయై త్తవిర్కై్కక్కాక అన్వయవ్యతిరేకత్తాలే సత్యమెన్గిఱార్, (నమృషా) లౌకికర్ పక్కలిలేఇరక్కమ్ పిఱక్కై్కక్కాక అబుద్ధ్యాళొల్లుమ్వార్త్తైపోలే పొయ్యన్ను.(పరమార్థమేవ) నినైవుక్కుమ్ వాయ్త్తలైయిలిరున్దఱియుమ్ దేవర్తిరుమున్బే; మెయ్యేవిణ్ణప్పమ్ శెయ్యలామ్పడిసత్యమే. (మేవిజ్ఞాపనమ్) సర్వజ్ఞరాన దేవర్ తిరుమున్బే మెయ్యేవిణ్ణప్పమ్ శెయ్యుమతువే ఉజ్జీవనోపాయమెన్తిరుక్కుమెన్నుడైయ విణ్ణప్పత్తై. (3) "మెయ్‌నిన్రుకేట్టరుళాయ్ అడియేన్ శెయ్యుమ్ విణ్ణప్పమ్" ఎన్నక్కడవతిఱే. (ఏకమ్) అద్వితీయమ్, ఇతుక్కుమేలాక నిష్కర్షిత్తు చ్చొల్లువతొరు వార్త్తైయిల్లై, ఇతువేయెల్లైయానని ష్కర్షమ్. (అగ్రతఃశృణు) మేల్ కార్యమ్ శెయ్యిలుమ్ శెయ్యాతొళ్ళి

(౧) తి-వాయ్-౧-౭-౨. (౨) తి-వాయ్-౨-3-౬. (3) తిరువి-౧.

శ్లో;-- తదహంత్వదృతేననాథవాన్ మదృతేత్వందయనీయవాన్నచ ।
విధినిర్మితమేతదన్వయంభగవన్పాలయమాస్మజీహ్యపః ॥ (౫౧)

ఖిలుమ్ ముఱ్పడక్కేట్టరుళవేణుమ్. సంసారత్తిల్ పరిమాఱాతతోన్ఱైత్తు అనాదరియాతే అవధానమ్ పణ్ణిక్కేట్టరుళవేణుమ్.

(యదిమేనదయిష్యసే) దయైక రక్ష్యనాన వెనక్కు దయైపణ్ణియరుళాయాకిల్. (తతః) దేవరైక్కిట్టిన ఇవ్వస్తు తప్పినపిన్బు. (దయనీయస్తవ) రక్ష్యవిషయార్థియాన దేవర్కుక్కు సాపరాధనాయ్ అనుతాపమ్ పిఱన్ద దయనీయవిషయమ్. (నాథ) రక్ష్యవిషయార్థియాక్కైక్కు దయైయేయన్ఱు; ప్రాప్తియుముణ్డెన్గిఱార్. (దుర్లభః) దయైకరక్ష్యరాయిరుప్పార్ దుర్లభర్. (౧) "సమహాత్మాసుదుర్లభః" ఎన్నుమవరిఱే దేవర్. (౫౦)

అవ:--(తదహమ్) ఇప్పడి దయనీయదయావాన్గళాన విరువర్క్కుమ్ ముఖ్యమాన విస్సమ్బన్ధనానుమ్ దేవరుడైయకృపైయాలేయాయిఱ్ఱు. ఆనపిన్బు ఇత్తైక్కైవిడాతే రక్షిత్తరుళవేణుమెన్గిఱార్.

వ్యా;--(తత్) ఆతలాల్, దయనీయర్ దేవర్కుక్కు దుర్లభరానపిన్బు. (అహమ్) సాపరాధనాయ్ అనుతాపమ్ పిఱన్దనాన్. (త్వదృతేననాథవాన్) (౨) "భృశంభవతిదుఃఖితః" ఎన్నిరుక్కుమ్ దేవరైయొழియ నాథవానల్లేన్. * పరదుఃఖా ఉసహిష్ణుత్వమేయిఱే దయై. (మదృతేత్వం దయనీయవాన్నచ) దయైకరక్ష్యనాన వెన్నైయొழిన్దాల్ దేవరుడైయకృపై కుమరిరున్దు పోమిత్తనై.

(ఏతదన్వయం విధినిర్మితమ్) ఒరువరైయొழియ ఒరువర్క్కుచ్చెల్లాతముఖ్యసమ్బన్ధమ్. దేవరుడైయ కేవలకృపైయాలే వన్దతు.

(౧) గీ-౭-౧౯. (౨) రా-అ-౨-౪౧.

శ్లో;—వపురాదిషు యోపికోపివా గుణతోఽసానియథాతథావిధః ।
తదయంతవపాదపద్మయోరహమద్యైవమయాసమర్పితః ॥

(౧) “పతివాయ్క్కిన్ఱ ...” ఎన్గిఱపడియే. తదహమెన్గిఱవిడత్తిల్ తచ్ఛబ్దమ్ మే... ఇర్క్కుడలాక ఇజ్జేఅన్వయిక్కక్కడవతు. అథవా, శాస్త్రసిద్ధమాన ... యెన్నుమామ్. విధియెన్ఱు - దైవమాయ్, (౨) “ఇచ్ఛాత ఏవతవ విశ్వపదార్థసత్తా” ఎన్గిఱపడియే సత్తాప్రయుక్తమాన సమ్బన్ధత్తై చ్చొల్లిఱ్ఱాకవుమామ్. (భగవన్) ఇవఱ్ఱిల్ దేవర్క్కుఅతిశయ ... వేణ్డువతు? (పాలయ) భోజయ. ఇత్తై రక్షిత్తరుళవేణుమెన్నుతల్; ఇత్తై భుజిత్తరుళవేణుమెన్నుతల్, స్వీకరిత్తరుళవేణుమెన్నుతల్. “భుజపాలనాభ్యవహారయోః”. (మాస్మజీహ్యపకి) ... ఇత్తలైయిల్ పూర్వాపరాధత్తైయుమ్ దేవర్ పూర్తయైయుమ్ పార్త్తు, కైవిట్టరుళాతొళ్ళియ వేణుమ్. (౫౧)

అవ;—(వపురాదిషు) ఇతిల్ ఆత్మానురూపమాకవన్ఱో రక్షణమిరుప్పతు. దయనీయరాన ప్రుముద్దైయస్వరూప ... నిష... ర్త్తు అత్తై నమ్పక్కలిలే సమర్పియుమెన్న; (౩) “శిఱప్పిల్ వీడు” ఎనిఱపాట్టిన్పడియే ఎనక్కు ఇతిలోరునిర్బన్ధమిల్లై. అహమ్ బుద్ధిబోధ్యతాయోగ్యమాన వివ్వాత్మవస్తు దేవర్ తిరువడికళిలే ఎన్నాలే సమర్పితమెన్గిఱార్.

వ్యా;—(వపురాదిషు) వపుః-దేహః; ఆదిశబ్దతాలే ఇన్ద్రియమనః ప్రాణబుద్ధికళై చ్చొల్లుకిఱతు. ఇవఱ్ఱిల్ ఒన్ఱై ఆత్మావెన్బారుమ్, ప్రకృతేః పరమాయ్ జ్ఞానానన్దలక్షణమెన్బారుమాయ్ స్వరూపత్తిలే విప్రతిపత్తియుణ్డాయిరుక్కుమ్. (యోపికోపివా) ఇవఱ్ఱిల్ ఏతేను

(౧) తి-వాయ్-౫-౧-౧. (౨) వై-స్త- (౩) తి.వాయ్-౨-౯-౫

మొత్త స్వరూపమాకవుమామ్. (గుణతః) స్వభావత్తాలుమ్ జ్ఞానవి భక్తి కరూపత్వ పరిణామిత్వ నిత్యత్వ నిత్యత్వజ్ఞాతృత్వాదిక ళిలే ప్రతిపత్తియుణ్డాయిరుక్కుమ్. (యథాతథావిధఃఅసాని) అతిల్ ఏతేను మొరుస్వభావమాకిలుమ్ అతిలుమ్ ఎనక్కొరునిర్బన్ధమిల్లై.

(తత్) తస్మాత్. కీళ్ చ్చొన్న స్వరూపస్వభావజ్గళిల్ నిర్బన్ధమిల్లామైయాలే. (అయమహమ్) పరాగర్థవ్యావృత్తనాయ్ ప్రత్యగర్థభూతనాయ్ ప్రత్యక్షిక్కిఅనాన్. (తవపాదపద్మయోః) రక్షకరాన దేవరుడై యభోగ్యమానతిరువడికళిలే. (అద్యైవ) ఆత్మాక్షణికమాకిలుమ్ ఇన్ద క్షణత్తిలేసమర్పితమెన్నై. (మయాసమర్పితః) ఎన్నాలేసమర్పితన్, (౧) "యోహమస్మిసనన్యజే" (౨) "యస్యాస్మినతమన్తరేమి" (౩) "ఆత్మా రాజ్యం ధనం మిత్రం కళత్రం వాహనానిచ। ఏతద్భగవతే సర్వమితితత్ప్రేక్షితంసదా" ఇతి ఉపరిచరవసువృత్తాన్తే; (౪) "రాజ్యఞ్చాహఞ్చరామస్యధర్మం వక్తుమిహార్హసి" ఇతిభరతః. (౫-౨)

అవ;—(మమనాథేతి) "ఇవరై భ్రమత్తాలే విడుకిఅతెన్?" ఎన్ఱు పార్త్తరుళి, "నీర్ ఆరత్తైయారుక్కుసమర్పిత్తీర్" ఎన్ఱు నిరూపిత్తవిడత్తు (౫) "ఎనతావియావియుమ్ నీ - ఎనతావియార్ యానార్" ఎన్గిఅపడియే, ఉమ్మత్తైనీరేస్వీకరిత్తీరిత్తనై; "ఆత్మసమర్పణముమ్ ఆత్మాపహారత్తోపాతి" ఎన్ఱు పణ్ణిన ఆత్మసమర్పణత్తై అనుశయిక్కిఱార్. ఆత్మసమర్పణమావతు - భగవత్పరతన్త్రమాన వాత్మావుక్కు అనాద్యవిద్యాసిద్ధమాన స్వస్వాతన్త్ర్యమడియాక భగవద్ద్రవ్యముఖ్యమ్పిఱన్దు, అత్తాలే హాతనెన్ఱు భీతిపిఱన్దవళవిల్, తదీయత్వానుసన్ధానత్తాలేవన్ద దాస్యసఙ్కల్పమాతల్, రాజాభరణత్తైరక్షిత్తువైత్తు ప్రాప్తకాలఙ్గళిలేకొడుక్కు

---

(౧) యజు-ఆ-౩-౭. (౨) యజు-౨-౩-౭. (౩)
(౪) రా-అ-౮౨-౧౨. (౫) తి-వాయ్-౨-౩-౪.

శ్లో;— మమనాథయదస్తియోస్మ్యహంసకలంతద్ధితవైవమాధవ।
నియతస్వమితిప్రబుదధీరథవాకింనుసమర యామితే ॥

మాహాలే ఆత్మావై ఈశ్వరస్సు కాలిలే సమర్పిక్కై యెన్నుతల్. ఇవై యి రణ్డుమత్తమన్ఱు. పణ్డే అవనతానవస్తువై అవనతాకవిశై యుమతొ ప్రియ ఆత్మసమర్పణముమ్ ఆత్మాపహారత్తోడొక్కుమ్.

వ్యా;—(నాథ) అఖిలజగత్స్వామిన్. అవనతానసమ్బన్ధత్తై చ్చొల్లుకిఱతు. (మమయదస్తియోహమస్మి) గుణమాయుమ్ విభూతి యాయుమ్ మమతావిషయమాయుముళ్ళతు యాతొన్ఱు. అతుకాక్క శ్రియమాననాన్ యానవనొరువనాకిఱేన్.(తత్సకలమ్) ఔపాధికమాయుమ్ స్వాభావికమాయుముళ్ళతెల్లామ్, (తవైవ) శ్రియఃపతి యాయ్ సర్వశేషియాయుళ్ళ ఉన్నుడైయతే. అవధారణత్తాలే అన్యశే షత్వత్తై వ్యావర్తిక్కిఱతు. (హి)(౧) "సర్వేషామేవలోకానాం పితా మాతాచమాధవః" ఇత్యాదిప్రమాణప్రసిద్ధియైచ్చొల్లుకిఱతు. (నాథ మాధవ) సర్వస్వామియాయ్ శ్రియఃపతియానవున్నుక్కే అవన్యార్థశే షమ్ సకలపదార్థజాతముమెన్నై.(౨)"యానేనీయెన్నుడైమైయుమ్నీయే".

(నియతస్వమిత్యాది) సమర్పణమ్ మిక్కైయామ్పడి జ్ఞానమ్ పిఱ న్దకాలత్తుడన్ భ్రమిత్తకాలత్తుడన్ వాశియఱ "నియతస్వమ్" ఎన్ఱు తెళిన్దబుద్ధియైయుడైయనాన్. (అథవా) కీర్త్రిల్ సమర్పణపత్త వ్యావృత్తి. (తేకింనుసమర్పయామి) ఇత్తైయుడైయవునక్కు ఎత్తైసమర్పిప్పేన్. సమ ర్పణీయమేతు? సమర్పకరార్, సమర్పణీయమాక్కుక్కు స్వామ్యమిల్లై. సమర్పిక్కైక్కు స్వాతన్త్ర్యమిల్లై. సంసారభీతియాల్ సమర్పిక్కైయుమ్ స్వరూపయాథాత్మ్యజ్ఞానత్తాల్ అనుశయిక్కైయుమిరణ్డుమ్, యావ న్మోక్షమనువర్తిక్కక్కడవతు. (౫౩)

---

(౧)భార-ఆరణ్య-౫౩. (౨) తి-వాయ్-౨-౯-౯.

శ్లో, --అవబోధితవానిమాంయథామయినిత్యాంభవదీయతాంస్వయమ్।
కృపయైతదనన్య భోగ్యతాంభగవన్భ క్తిమపి ప్రయచ్ఛమే ॥

అవ;---(అవబోధితేత్యాది) ఆత్మాపహారపర్యాయమాన ఆత్మ సమర్పణత్తిళవిలే నాన్నిల్లామైయాలే నిర్హేతుకకృపైయాలె ఇన్దశేష త్వత్తై యుణర్త్తినాప్పోలే ఇన్దజ్ఞానమ్ పురుషార్థోపయోగియామ్బడి ఇన్దకృపైయాలే స్థానత్రయోదితపరభక్తియై త్తన్దరుళవేణుమెన్గిఱార్.

వ్యా;---(మయినిత్యాంభవదీయతామ్) ఎన్బక్కలిలేనియత్తై యాన త్వద్విషయశేషత్వత్తై. "భవదీయతామ్" ఎన్గైయాలే - అన్యశే షత్వవ్యావృత్తి, "మయినిత్యామ్" ఎన్గతు - ఇత్తలైయిల్ భగవచ్ఛే షత్వమ్ స్వరూపమెన్గై. (౧) "స్వత్వమాత్మనిసఞ్జాతం స్వామిత్వంబ్ర హ్మణిస్థితమ్". "ఇమామ్" ఎన్గు శేషత్వత్తినినైమైయాలే కొణ్డాడుకిఱార్. (యథాఅవబోధితవాన్) యాతొరుపడి అఱివిక్కప్పట్టేన్.

(స్వయంకృపయా) కేవలకృపైయాలే. స్వయమ్ - కేవలమ్. (ఏతదనన్యభోగ్యతామ్) ఇతొణ్డియవేణ్డుమ్ నెఞ్జుక్కువిషయమా కాతపడి యిరుక్కుమ్ భోగ్యతైయుడైత్తానభక్తియై. (భగవన్) ఫల ప్రదానోచితమాన గుణపూర్తియైచ్చొల్లుకిఱతు. ఒన్గైయరుత్తనుక్కు కొడుప్పోమెన్గాల్ ఒరుతడైయిల్లాత జ్ఞానశక్త్యాదికళాల్ పూర్ణనెన్గై. (భక్తిమపిప్రయచ్ఛ) యాతొరుపడి జ్ఞానత్తైత్తన్దాయ్, అప్పడియే భక్తి యైయుమ్ తన్దరుళవేణుమ్. (మే) అజ్ఞనాయ్ అశక్తనాయ్ రుచిమాత్ర మేయా యిరుక్కిఱ ఎనక్కు. (౫౪)

అవ;—(తవదాస్యేతి) భగవత్ప్రసాదత్తాలే లబ్ధమానభక్తి ప్రాచుర్యత్తాలే తచ్ఛేషత్వత్తిళవిలే పర్యవసియాతే తదీయశేషత్వత్తై

---

(౧)

శ్లో ;— తవదాస్యసుఖైకసఙ్గినాం భవనేష్వస్త్వపి కీటజన్మమే ।
ఇతరావసథేషు మాస్మభూదపి మే జన్మచతుర్ముఖాత్మనా ॥

ప్రార్థిక్కిఱార్. ఆఴ్వార్ *కణ్గళ్ శివన్దవిలే భగవచ్ఛేషత్వత్తై యనుసన్దిత్తు *కిరుమాణిక్కమలైయిలే అనన్యార్హశేషత్వత్తై యనుసన్ధిత్తు ఇతిలిస్మై యూ లేఅన్పళిపలుమ్ పర్యవసియాతే *నెడుమాఱ్కడిమైయిలే తదీయ శేషత్వత్తై అనుసన్ధిత్తాప్పోలేయుమ్, శ్రీరామాయణపురుషర్ కళిల్ శ్రీశత్రుఘ్నాఴ్వానైప్పోలేయుమ్, తదీయ శేషత్వత్తై ప్రార్థిక్కిఱార్.

వ్యా;— 'తవదాస్యసుఖైకసఙ్గినామ్' ఐశ్వర్యకైవల్యసుఖఙ్గళ్ విఘ్నమామ్పడియిఱే దాస్యసుఖమిరుప్పతు. (౧) "తస్యాన్తరాయో మైత్రేయ దేవేన్ద్రత్వాదికం పదమ్" ఎన్నుమ్, (౨) "అరన్ఱతుపరన్ఱైనిలుమ్ అన్ఱతు పీడుయిర్ శెఱన్ఱతు" ఎన్నుమ్. (౩) "ఇఱుకలిఱప్పు" ఎన్నుమ్ ఇవై దాస్యరసత్తుక్కు విరోధియాయిఱే యిరుప్పతు. (ఏకసఙ్గినామ్) (౪) "నిస్తరన్తి మనీషిణః" ఎన్నుమ్ (౫) "సాధ్వనః పారమాప్నోతి తద్విష్ణోః పరమంపదమ్" ఎన్నుమ్, సంసారనివృత్తియాల్ వన్దసుఖముమ్, పరమపదప్రాప్తియాల్ వన్దసుఖముమ్, దాస్యసుఖత్తుక్కు ఉపయోగియెన్నై. (౬) "తస్య యజ్ఞవరాహస్య విష్ణోరమితతేజసః । ప్రణామం యేపి కుర్వన్తి తేషామపి నమోనమః" (౭) "వాసుదేవస్య యేభక్తాః శాన్తాస్తద్గతమానసాః । తేషాన్దాసస్య దాస్యం మే భవేజ్జన్మని జన్మని" (౮)† "అడియార్ ఙ్గళ్ అవర్క్కే కుడికళాయ్ చ్చెల్లుమ్ నల్లకోట్పాడు వాయ్క్క" ఎన్నక్కడవతిఱే.

(౧) (౨) తి-వాయ్-౧-౨-౫. (౩) తి-వాయ్-౪-౧-౧౦.
(౪) జిత-౧-౪. (౫) పురుషసూ- (౬) వి-ధ-౯౦-౫౫.
(౭) (౮) తి-వాయ్-౮-౧౦-౧౦

† (పా) "నీక్కమిల్లావడియారెఙ్గళ్" ఎన్నిత్తే దాస్యమ్ రసిత్తవర్కళ్ ఇతి సైన్లై యిలేనిఱ్కుమ్పడి.

శ్లో;— సక్రు త్త్వదాకార విలోకనాశయా
తృణీకృతానుత్తమ భుక్తిముక్తిభిః।
మహాత్మభిర్మా మవలోక్యతాంనయ
క్షణేపి తేయద్విర హో౽తిదుస్సహః॥ (౫౬-)

దాస్యరసమ్మరసిత్తాల్, (తేషాం భువనేషుకీటజన్మాపేష్యన్తు) అవర్ కళ్ తిరువడికళిలడిమై శెయ్యవేణ్డా. అవర్ కళ్ తిరుమాళిగైకళిల్ ఒరు కీటమాయ్ జనిక్క మత్తాకిలుముణ్డాకవేణుమ్. అపిశబ్దమ్ - అవధారణత్తిలేయాయ్, కీటజన్మమే ఉణ్డాకవేణుమెన్ఱుమామ్. మనుష్యాదిజన్మఙ్గళై ఆశైప్పడాతొళిన్దతు దేశాన్తరభ్రమణసమ్భావనైయాలే ఉత్పత్తిస్థితిలయఙ్గళ్ అజ్ఞేయాఙ్గైయాలెన్ను మత్తాలే.(మే) ఎల్లారుముకృష్ట జన్మఙ్గళైయన్ఱో ఆశైప్పడువతెన్న, తన్నాముకన్దతన్ఱో? పురుషార్థమ్; ఎనక్కు ఇతువే పెఱవేణుమెన్ఱు.

(ఇతరావసథేషు) దాస్యరసమఱియాతే ఎనక్కెన్నుమవర్ కళిరుప్పిడత్తిలే. (చతుర్ముఖాత్మనాజన్మాపి మేమాస్మభూత్) చతుర్ముఖనాపేణవరుమ్ జన్మముమ్ ఎనక్కుణ్డావతన్ఱు; చతుర్ముఖాదిజన్మమ్ లౌకికర్ క్కు శ్లాఘ్యమానాలుమ్ దాస్యరుచియిల్లాయ్యదైయవెనక్కు వేణ్డావెన్గిఱార్. అన్వయత్తిలుమ్ వ్యతిరేకత్తిలుమ్ ఇరణ్డిలుముణ్డాన నిర్బన్ధమ్ తోన్ఱవిరుక్కలామెన్గిఱార్. (౫౫)

అవ;—(సకృదితి) వైష్ణవగృహత్తిల్ పిఱక్కుమ్ పిఱప్పాల్ వన్దవేఱ్ఱమెల్లామ్ వేణుమో, అవర్ కళ్ కణ్డాల్ ఉపేక్షియాతే నమ్ముడైయవనెన్ఱు విశేషకటాక్షమ్ పణ్ణుకైక్కు అర్హనామ్బడి పణ్ణియరుళవేణుమెన్గిఱార్.

వ్యా;- (సకృత్త్వదాకార విలోకనాశయా)(౧) "సదాపశ్యన్తి

(౧)సామోత్తర-౧౭-౨-౪.

సూరయః” ఎన్గిఱపడియే సదాదర్శనమ్ పణ్ణవేణ్డియిరుక్క “సకృత్” ఎన్గిఱ-నశ్తైభరిక్కైక్కు ఒరుకాలమైయుమ్, భోగమోక్షఙ్గళై ఉపేక్షిక్కైక్కు ఒరుకాలమైయుమెన్తెక్కాక. (౧) “ఒరునాళ్ కాణవారాయ్” ఎన్నిత్తే విడాయ్ త్తవర్వార్తై. నమ్మైయొరుకాల్ కాట్టినడన్దాల్ నాఙ్గళుయ్యోమో?, (త్వదాకారవిలోకన) స్వరూప త్తళవిలుమ్ తదాశ్రయమాన గుణత్తళవిలుమ్ పర్యవసియాతే ఉభయత్తుక్కుమ్ ప్రకాశకమాన విగ్రహ త్తళవిలేఅవగాహి త్తవర్కళ్. (విలోకన) (౨)“సుగాఢంపరిషస్వజే”ఎన్నుమళవెల్లామ్ వేణ్డా ఒరుకాల్ కాణవమైయుమ్.(ఆశయాతృణీకృతానుత్తమభుక్తిముక్తిభిః) కాణవేణ్డా, కాణవేణుమెన్నుమాశైతానే తృణీకరిప్పిక్కుమ్,అనుత్తమభుక్తిః-ముక్తిః పరమపురుషార్థ లక్షణమోక్షమ్. (౩)“అలమద్యహిభుక్తేర్న ఃపరమార్థైరలఙ్చనః। యథాపశ్యామ నిర్యాంతంరామంరాజ్యేప్రతిష్ఠితమ్” (౪) “త్వయాపిప్రాప్తమైశ్వర్యమ్” (౫) “ఏతేవైనిరయాస్తాత స్థానస్యపరమాత్మనః”.

(మహాత్మభిః) (౬) “మహాత్మానస్తుమాం పార్థదైవీంప్రకృతిమాశ్రితాః” (౭)“సమహాత్మాసుదుర్లభః” ఎన్దుమ్ (౮) “పేరాళన్ పేరోతుమ్ పెరియోర్,” ఎన్దుమ్ ఈశ్వరన్దానుమ్ ఆళ్వార్కళుఙ్గాడక్కవిపాడుకిఱవర్కళాలే. (మామ్) పురుషార్థత్తిన్ మేలెల్లైయిలే రుచియుడైయవనై. (అవలోక్యతామ్) అవలోకన విషయనామ్పడి.(నయ) సర్వశక్తియాన దేవర్నిర్వహిక్కవేణుమ్,నమ్బక్కలోపాయ

(౧) (౨) వి-పు-౫-౧౮-౨. (౩)
(౪) (౫) (౬) గీ-౯-౧౩.
(౭) గీ-౭-౧౯. (౮)

శ్లో; -- నదేహంన ప్రాణాన్నచ సుఖమశేషాభిలషితం
నచాత్మానంనాన్యత్కిమపితవ శేషత్వ విభవాత్ ।
బహిర్భూతం నాథక్షణమపి సహేయాతుశతధా
వినాశం తత్సత్యం మధుమథనవిజ్ఞాపనమిదమ్ ॥ (౫౭)

నమ్ముడైయార్ పక్కల్; "కీటజన్మమేప్యస్తు" ఎన్ఱుమ్, "అవలోక్య తాంసయ" ఎన్ఱుమ్ అత్యాదరత్తై పణ్ణుకిఱ తేత్తాలేయెన్న; సాపేక్షనాన నాన్ ఆదరిక్కైక్కు హేతు శొల్లుకిఱేన్. స్వతః పూర్ణరాన దేవరుక్కు అవర్ కళుడైయ విశేషమ్ అనన్యకూమాయిరుక్కిఱవితుక్కు హేతువరుళి చ్చెయ్య వేణుమెన్గిఱార్. (నే) స్వతః పూర్ణనాయ్ అవాప్తసమస్తకామనాన దేవరుక్కు; (క్షణేపియద్విరహోతిదుస్సహః) క్షణమాత్రత్తిలుమ్ యాతొత్తరుడైయ విరహమానతు దుస్సహమాత్రమన్ఱు; అతి దుస్సహమెన్ఱై. (౧) "చిరంజీవతినై దేహీయదిమాసం ధరిష్యతి" (౨) "నజీవేయంక్షణమపి వినాతామ [illegible]ణామ్" (౩) "యద్వినాభరతంత్వాన్త శత్రుఘ్నంచాపిమానద". (౪) "సంస్మరామ్యస్యవాక్యాని" (౫) "జ్ఞానీత్వాత్మైవమేమతమ్" (౬) "మమప్రాణాహి పాణ్డవాః" (౭) "కింకార్య [illegible]" (౫౬)

అవ; — (న దేహమితి) కీళ్ శేషత్వకాష్ఠైయాన తదీయశేషత్వత్తై యనుసన్నిత్తార్. ఇతిల్ శేషత్వత్తుక్కు ప్రతిబన్ధకమానవఱ్ఱిల్ అరుచియైచ్చొల్లి, అవఱ్ఱై త్తవిర్త్తుత్తన్దరుళవేణుమెనిఱార్

వ్యా; — (న దేహమ్) అహమభిమానత్తుక్కు ఆశ్రయమాయ్ప్పడి అన్తర్జ్ఞానమాన శరీరత్తైయుమ్, దేవరుడైయ శేషత్వత్తుక్కు ప్రతిబన్ధకిల్ వేణ్డేన్. (నప్రాణాన్) దేహాదికళుక్కు ధారకమాన ప్రాణన్గళైయుమ్

(౧) రా. (౨) రా-సు-౬౬-౧౦. (౩) రా-అ-౯౭-౮. (౪)
(౫) గీ-౭-౧౭. (౬) భార-ఉద్యో-౯౦-౩౨. (౭) రా-యు-౪౧-౪.

శేషత్వబహిర్భూతమాకిల్ వేణ్డేన్. (నచసుఖమ్) దేహాదికళైయుమ్ ప్రాణన్గళైయుమ్ ఆదరిప్పతు సుఖార్థమాకవిఱే. అన్దసుఖముమ్ వేణ్డా. సుఖమెన్ఱు మోక్షసుఖత్తై చ్చొల్లవుమామ్. (అశేషాభిలషితంసుఖమ్) ఎల్లారుమాదరిక్కుమ్సుఖమెన్ఱుమామ్; సుఖమెన్ఱాల్, దేవాదిసకలజన్తుక్కళుమ్ ఆదరిక్కుమిఱే. సుఖమెన్ఱు పిరియచ్చొన్నపోతు "అశేషాభిలషితం నాన్యత్కిమపి" ఎన్ఱు మేలేకూట్టునతు. (నాన్యత్కిమపి) ఎన్ఱిఱతు - పుత్రమిత్రకళత్రజ్గళైన్ఱిఱతు. (నచాత్మానమ్) కీழ్చ్చొన్న సకలత్తుక్కుమాశ్రయమాయ్ జ్ఞాతృత్వకర్తృత్వభోక్తృత్వజ్గళైయుడైయనాన వాత్మావై.

(తనశేషత్వ విభవాద్బహిర్భూతమ్) ప్రాప్తవిషయత్తిల్ శేషత్వమాకిఱ పెరుమైక్కు ప్పుఱమ్బానతై. అన్తర్భూతమానవన్ఱు ఎల్లామ్ ఉపాదేయమెన్నై. (నాథ) శేషత్వత్తుక్కుప్పుఱమ్బానవై అసహ్యమాకైక్కడియాన అవర్జనీయసమ్బన్ధత్తై చ్చొల్లుకిఱతు. (క్షణమపిన సహే) క్షణకాలముమ్ సహిక్కిఱిలేన్. కామినిక్కుభర్తృవిరహత్తిల్ చన్దనకుసుమాదికళ్ అసహ్యమామాపోలే;(౧) "మాఱాళన్ కవరాత మణిమామైకుఱైవిలమే" (౨) "ఉడమ్బినాల్ కుఱైవిలమే" (౩) "ఉయిరినాల్ కుఱైవిలమే" ఎన్నుమాపోలే. (౪) "నదేవలోకాక్రమణమ్" ఇతు - ఇళైయ పెరుమాళుడైయ *పఱాళుమిఱైయోన్. (౫) "నహిమేజీవితేనార్థః" ఇతు పిరాట్టి పఱాళుమిఱైయోన్. (యాతు శతధాపినాశమ్) ఉరుమాయ్న్దు పోకవేణుమ్, అడిమైక్కుప్పుఱమ్బానవై అసహ్యమానాలుమ్, పోక్కుకై ఈశ్వరకృత్యమ్. ఆనుకూల్యజ్గళున్దానాలుమ్ ఉణ్డాక్కుకై ఈశ్వరకృత్యమ్.

(౧) తి-వాయ్-౪-౭-౮. (౨) తి-వాయ్-౪-౭-౯. (౩) తి-వాయ్-౪-౭-౧౦.
(౪) రా-అ-౩౧-౫. (౫) రా-సు-౨౬-౫.

శ్లో;— దురన్తస్యానాదేరపరిహరణీయస్యమహతో
నిహీనాచారోహం నృపశురశుభస్యాస్పదమపి।
దయాసిన్ధోబన్ధో నిరనధికవాత్సల్యజలధే
తవస్మారంస్మారం గుణగణమితీచ్ఛామిగతభీః ॥ (౫౨)

(తత్సత్యమ్) ఇతులోకత్తిల్ కేట్టఱివతొన్ఱన్ఱు, మెయ్యాకక్కూడుమో వెన్న; ఇతుఅప్పడియామాక చ్చొన్నతన్ఱు; మెయ్. (మధుమథన) తిరుమున్బేపోయ్ శొన్నేనాకిల్ ఉమక్కుప్పొయ్యానాన మధుపట్టతు పడుకిఱేన్. శేషత్వత్తుక్కుప్పుఅమ్మానవశ్రై, మధువై పోక్కినాప్పోలే పోక్కియరుళవేణుమెన్నవుమామ్. (ఇదంవిజ్ఞాపనంతత్సత్యమ్) ప్రాప్తిక్కిత్తైయిల్ పుత్తైయిన్దాకిలుమ్ విరోధివర్గత్తిల్ అరుచియిల్పొయ్యల్లై "మధుమథనవిజ్ఞాపనమిదమ్" ఎన్ఱుపాఠమాకవుమామ్, అఱివిక్కుమిత్తనై యొఴియనియమిక్కవొణ్ణాతెన్నై. (౫౭)

అవ;—(దురన్తస్యేతి) నిగ్రహహేతువాన భగవదపచారాద్యశుభఙ్గళ్ నఴ్చరిక్కిఱ సంసారత్తిలే కైఙ్కర్యవిరోధికళ్ అసహ్యమామ్బడి అతిలేఅరుచిపిఱన్దు, అవైకళై పోక్కిత్తరవన్దరుళవేణుమెన్ఱు యోగికళుక్కుమ్ దుర్లభమాన విత్తై అపేక్షిప్పారున్డావతే యెన్న; అన్దవశుభఙ్గళుక్కుమ్అవధియిన్ఱిక్కేయిరానిఱ్క అవైకళైప్పరిహరిక్కవల్ల దేవర్ అపరిచ్ఛిన్నగుణఙ్గళై నినైత్తు అపేక్షిక్కిఱేనెన్గిఱార్.

వ్యా;-(దురన్తస్య) ముడివిన్ఱిక్కే యిరుక్కుమశుభమ్, ప్రాయశ్చిత్తత్తాలాతల్, అనుభవత్తాలాతల్, † ఉత్తారకకోటి కాణవొణ్ణాతిరుక్కై. దుర్విపాకమాయిరుక్కు మతెన్నవుమామ్. ఉదరత్తిల్ నరకగర్భవాసఙ్గళై ఫలిప్పిక్కై. (అనాదేః) (౧) "మున్ శెయ్తముఴువినై" ఎన్నక్కడవతిఱే. (అపరిహరణీయస్య) సర్వశక్తియాన దేవర్క్కుమ్పిఱ్హా

(౧) తి-వాయ్-౧-౪-౭. †(పా) ఉత్తర

లిక్కుమ్పడియాయిరుక్కై. (మహతిః) సజ్ఞ్యానశిరహితమాయిరుక్కై. కాలతత్త్వముళ్ళతనైయుమ్ అనుభవియానిన్రాలుమ్ అవధికాణవొణ్ణాది రుక్కైయుమ్ ఇప్పడిప్పట్ట†వశుభత్తుక్కు త్తొకైయిన్రిక్కే యిరుక్కైయుమ్.(౧)"యద్బ్రహ్మకల్పనియుతైరనుభవేప్యనాశ్యమ్" అణుపరిమాణనాన చేతనన్ ఇవఱ్ఱైయెల్లామ్ శెయ్‌తానెన్రు విస్మయప్పడుమ్పడియాయిరుక్కై. (౨) "శీలమిల్లాచ్చిఱియన్"

(నిహీనాచారోహమ్) అహంబుద్ధిబోద్ధ్యమాన ధర్మిస్వరూపమ్ అధమాచారనిరూప్యమాయిరుక్కై. ఆచారమాకిఱతు - విలక్షణధర్మత్తిలే ఇఴిక్కైక్కు-యోగ్యతాపాదకమాన సన్ధ్యావన్దనాదికర్మానుష్ఠానఙ్గళ్, అవైకళైయిన్రి పాపానుష్ఠానత్తుక్కే యోగ్యనెన్రై. (నృపశుః) చతుష్పాత్తుక్కళిల్కాట్టిల్ ద్విపాత్త్వమే విశేషమెన్రై. (౩) [జ్ఞానేన హీనాః పశుభిస్సమానాః] శాస్త్రవశ్యజన్మమాకైయాలే పశువెన్నవొణ్ణాతు. ఆహారనిద్రాభయమైథునాదికళిల్ నియతియిల్లామైయాలే మనుష్యనెన్నవొణ్ణాతు. ఇరణ్డుజన్మత్తైయుమ్ తప్పినేనెన్రై. (అశుభస్యాస్పదమ్) అశుభమాకిఱతు-శుభవిరోధి. శుభమాకిఱతు-పురుషార్థమ్. తద్విరోధికళుక్కెల్లామాశ్రయమెన్రై. అకృత్యకరణమ్ముతలాక అసహ్యాపచారమ్ముడివానవఱ్ఱుక్కు ఆకరమాయిరుక్కై, దేవర్ * గుణానామాకరరానాప్పోలే, నాన్-అశుభానామాకరనెన్రై. (అపి) ఇప్పడిప్పట్టవనాయిరుక్కచ్చెయ్‌తేయుమ్, "క్షణమపిసహేయాతుశతధావినాశమ్" ఎన్రు అపేక్షిక్కైక్కు మొరువఴియుణ్డు.

అతెన్నెన్నిల్, (దయాసిన్ధో) కీఴ్చ్చొన్న అశుభసాగరమెల్లామ్ దేవరుడైయదయార్ణవత్తిల్ ఒరుకుళప్పడియామ్పడియన్రో దేవరు

(౧) వై-స్త ౬౦.   (౨) తి-వాయ్-౪-౭-౧.   (౩)
†(పా) అనుభవ

డైయకృపావత్తై; (౧) "వధార్హమపి కాకుత్స్థః కృపయా పర్యపాలయత్" (౨) "వ్యసనేషు మనుష్యాణాం భృశం భవతి దుఃఖితః" (౩) "గచ్ఛానుజానామి". (బన్ధో) ఆశ్రితరుడైయ ఇప్పువపేఱుకళ్ తన్నతామ్పడియాన నిరుపాధిక సమ్బన్ధత్తై చ్చొల్లుకిఱతు. (౪) "అహం వో బాన్ధవో జాతః" (౫) "కృతకృత్యస్తదా రామః" (౬) "ఋణం ప్రవృద్ధమివ మే" (౭) "ఉరసా ధారయామాస పార్థం సఞ్ఛాద్య మాధవః" (౮) "మమ ప్రాణా హి పాణ్డవాః" (నిరవధికవాత్సల్యజలధే) వాత్సల్యమాకిఱతు - అన్ఱీన్ఱ కన్ఱిన్పక్కల్ దోషమ్ తాయ్‌క్కు భోగ్యమాయిరుక్కుమా పోలే ఆశ్రితర్‌కళ్ దోషమ్ భోగ్యమాయిరుక్కై. కృపాసముద్రత్తుక్కు క్కరైయుణ్డాకిలుమ్ వాత్సల్యసాగరత్తుక్కుక్కరైయిల్లై. (౯) "శరణాగతవత్సలః" (౧౦) "రిపూణామపి వత్సలః" (౧౧) "దోషో యద్యపి తస్య స్యాత్" (౧౨) "త్వయి కిఞ్చిత్సమాపన్నే కిం కార్యం సీతయా మమ" (౧౩) "అప్యహం జీవితం జహ్యామ్"

(తవ గుణగణం స్మారం స్మారమ్) కీழ్ చ్చొన్నగుణఙ్గళైయుడైయ దేవరుడైయ తిరుక్కల్యాణగుణసమూహత్తై ఎప్పోతుమ్ శిన్తై శెయ్‌తు శెయ్‌తు. (స్మారం స్మారమ్) స్మృత్వా స్మృత్వా, (౧౪) "గుణానామాకరో మహాన్" (౧౫) "యథా రత్నాని జలధేః" (౧౬) "చతుర్ముఖాయుః" (ఇతీచ్ఛామిగతభీః) అశుభాస్పదనాన వెన్నై నినైత్తాల్ తేవర్ గుణత్తైయే నినైత్తు "న దేహం న ప్రాణాన్" ఎన్గిఱపడియే ఇచ్ఛియానిన్ఱేన్. (౫౮)

(౧) రా-సు-౩౮-౩౪. (౨) రా-అ-౨-౪౧. (౩) రా-యు-౫౯-౧౪౪.
(౪) వి-పు-౫-౧౩-౧౩. (౫) రా-బా-౧-౭౫. (౬) భార-ఉద్యో-౫౮-౨౨.
(౭) భార-ఉద్యో-౨౯-౧౮. (౮) భార-ఉద్యో-౯౦-౩౨ (౯) రా-సు-
(౧౦) రా-యు-౫౦-౫౬. (౧౧) రా-యు-౧౮-౩. (౧౨) రా-యు-౪౧-౪.
(౧౩) రా-అ-౧౦-౧౯. (౧౪) రా-కి-౧౫-౩౦
(౧౫) వామనపు-౯౪-౪౦. (౧౬) వరాహ-౭౩-౯౪.

శ్లో, — అనిచ్ఛన్నప్యేవం యదిపునరితీచ్ఛన్నివరజ
స్తమశ్ఛన్నచ్ఛద్మస్తుతివచనభఙ్గీమరచయమ్ ।
తథాపీత్థంభూతంవచనమవలంబ్యాపి కృపయా
త్వమేవైవంభూతం ధరణిధర మే శిక్షయమనః ॥ (౫౯)

అవ; —(అనిచ్ఛన్నితి) "ఇచ్ఛామి" ఎన్గిఱవిచ్చైక్కు తానే సహైక్కు యోగ్యమన్ఱు; మన్దబుద్ధియాననాన్ విషయానురూపమాన ఇచ్చైయిన్ఱిక్కే తిరుమున్బేనిన్ఱు సెయ్యప్పోకాతు. ఇచ్ఛాసూచకమాన వచనత్తై యవలంబిత్తు మెయ్యాక్కుమ్బడి ఎన్నుడైయమనస్సై శిక్షిత్తరుళవేణుమెన్గిఱార్,

వ్యా; —(ఏవమనిచ్ఛన్ యద్యపి) ఉక్తిమానప్రకారత్తుక్కు అనురూపమాన ఇచ్చైయిన్ఱిక్కే యిరున్దతేయాకిలుమ్; నాస్తికరల్లామైయాలే ఇచ్చైయిల్లైయెన్నమాట్టార్. పేఱ్ఱుక్కు అనురూపమాన ఇచ్చైపోరామైయాలే ఉణ్డెన్నవుమ్ మాట్టార్. (పునరితీచ్ఛన్నివ) మెయ్యాన ఇచ్చైయుడైయార్ శొల్లుమాపోలే; (ఛద్మస్తుతివచన భఙ్గీమరచయమ్) కృత్రిమస్తుతివచన భఙ్గియైప్పణ్ణినేన్. వచనప్రకారత్తైప్పార్త్తాల్ సర్వజ్ఞరాన దేవరుమ్ మెయ్యెన్ఱు భ్రమిక్కుమ్బడి శొన్నేన్. (౧)"పొయ్యేకైమ్మైశొల్లి" ఎన్నుమాపోలే. ఇతుక్కు హేతువెన్నెన్న; (రజస్తమశ్ఛన్నః) అన్యథాజ్ఞాన విపరీతజ్ఞాన హేతువాన రజస్తమస్సుక్కళాలే మఱైక్కప్పట్టవనాయ్ క్కొణ్డ్ఱపడి. అనాదికాలమ్ ఇన్ద దేహమ్ స్వస్వరూప పరస్వరూపఙ్గళై మఱైత్తుప్పోన్దతు - రజస్తమోద్వారత్తాలేయిఱే.

(తథాపి) ఇప్పడి త్యాజ్యమాకవేణ్డుమ్ శెయలైచ్చెయ్తేనేయాకిలుమ్ "యాథాత్మ్యేనవర్ణితమ్" ఎన్గిఱపడియే సర్వజ్ఞనకాశత్తిలే

(౧) తి-వాయ్-౫-౧-౧.

మెయ్యే శొల్లిప్పోన్దైక్కవేణ్డియిరుక్క, అజ్ఞ్యాయ్ పరిమాఱినాల్ త్యాజ్య
నిఱే. (ఇత్థంరూపంవచనమవలంబ్య) "న దేహం న ప్రాణాన్" "దయా
సిన్ధోర్బన్ధో" ఎన్గిఱవచనమాత్రత్తైయే పఱ్ఱాశాకకొణ్డు(౧) "మాత
వనన్త తేకొణ్డు" ఎన్నుమ్,(౨) "తిరుమాలిరుఞ్జోలైమలై యెన్నే నెన్న"
ఎన్నుమ్ శొల్లుకిఱపడియే ఉక్తిమాత్రమే జీవిక్కైయామ్ విషయమిఱే.
(కృపయా) (౩) "అవిజ్ఞాతా" (౪) "వధార్హనుపి-కృపయా" ఎన్గిఱప
డియే దోషత్తిల విజ్ఞాతావాయ్, కృపాపరతన్త్రనాకైయాలే.

(ఏవమ్భూతం మేమనస్త్వమేవశిక్షయ) స్తుతిక్కు ఉపకరణ
మానమనస్సై అడిమైకొళ్ళుక్కడవ దేవరే త్వదుపకరణమామ్పడిశిక్షి
త్తరుళవేణుమ్. (౫) "తీయునమ్ కెడుత్తాయ్" (౬) "మరువిత్తొఴుమ్
మనమేతన్దాయ్" ఎన్గిఱపడియే పణ్ణియరుళవేణుమ్. (౭) "మననకమ
లమఱక్కఴువి" ఎన్గిఱపడియే మనోనైర్మల్యమ్ యోగ్యత్తాలే పిఱ
క్కక్కడవతు ఉపాసకనుక్కు. అన్దయోగస్థానత్తిలే భగవదనుగ్రహ
మాయిఱే ఇవ్వధికారిక్కురుప్పతు. (ధరణిధర) రసాతలగతైయానభూ
మియై ఆపత్తే హేతువాక ఉద్ధరిత్తవరల్లిరో దేవర్. (౮) "ఏనమాయ్
నిలఙ్గీణ్డ వెన్నప్పనే" ఎన్నుమ్,(౯) "పన్ఱియాయన్ఱు పారకమ్ కీణ్డపాఴియా
న్" ఎన్నుమ్ ఇప్పడిసమ్బన్ధముమ్ శక్తియుముణ్డు. ఇవనిడత్తిల్ ఇనిఇచ్ఛై
యేదేవర్క్కు వేణ్డువతు. అత్తైయుణ్డాక్కి రక్షిత్తరుళవేణుమెన్గిఱార్.

అవ;—(పితాత్వమితి) ఇచ్ఛైయుమిన్ఱిక్కేయిరుక్క ఉక్తిమా
త్రత్తైయేకొణ్డు ఇచ్ఛైయైయుముణ్డాక్కి రక్షిక్కవేణు మెన్గిఱనిర్బన్ధ
మెన్నెన్న; అవర్జనీయసమ్బన్ధత్తాలే యెన్గిఱార్.

---

(౧)తి-వాయ్-౨-౭-౩.(౨)తి-వాయ్-౧౦-౮-౧.(౩)భార-ఆ-ను-౧౪౯-౬౫.
(౪)రా-సు-౩౮-౩౪. (౫) తి-వాయ్-౨-౭-౮. (౬) తి-వాయ్-౨-౭-౭.
(౭)తి-వాయ్-౧-౩-౮.(౮)తి-వాయ్-౫-౭-౬. (౯) తి-మొ-౧-౧-౪.

శ్లో;— పితాత్వంమాతాత్వం దయితతనయ స్త్వంప్రియసుహృ
త్త్వమేవత్వంమిత్రం గురురసిగతిశ్చాసిజగతామ్॥
త్వదీయ స్త్వద్భృత్య స్తవ పరిజన స్త్వద్గతిరహం
ప్రపన్నశ్చైవం సత్యహమపితవైవాస్మిహిభరః. (౬౦)

వ్యా;—(పితాత్వమ్) ఉత్పాదకరాయ్ హితకామరాయిరుక్కిఱ దేవర్. (మాతాత్వమ్) గర్భధారణమ్పణ్ణి ప్రసవక్లేశత్తై అనుభవిత్తు అశుచిప్రసవజ్జలై యామ్మతియాతే రక్షిత్తుప్పోన్ఱ ఇవన్ ప్రియమే అపేక్షిత్తిరుక్కుమ్ తాయైప్పోలే పరివృడైయార్ దేవర్. (౧) "పితాహమస్య జగతః" (౨) "భూతానాంయోవ్యయః పితా" (౩) "సర్వేషామేవ లోకానాం పితామాతాచమాధవః" (౪) "తఞ్జమాకియ తన్దైతాయ్"

(దయితతనయ స్త్వమ్) అభిమతనాయ్ నిరయనిస్తారకనాన పుత్రనైప్పోలేనిన్ఱు ఉపకరిప్పీర్ దేవర్. (౫) "నమ్మక్కళుమ్ మేలాత్తాయ్ తన్దైయునువరే". (ప్రియసుహృత్త్వమేవ) అభిమతముమాయ్ సర్వకాలత్తిలుమ్ శోభనత్తైయేపణ్ణుమ్ తిరువుళ్ళత్తైయుడైయరా యిరుప్పీర్ దేవరీర్. అనర్థత్తైప్పణ్ణినాలుమ్ విడవొణ్ణాత ప్రియత్వమ్. అప్రియనానాలుమ్ విడవొణ్ణాతసుహృత్త్వమ్. అవధారణమ్ సర్వత్తిలుమన్వయిక్కక్కడవతు.

(త్వంమిత్రమ్) అర్జునన్ సుభద్రైయుడైయ స్వయంవరత్తై దేవర్క్కఱివిత్తు లభిత్తాప్పోలే అశేషరహస్యఙ్గళుమ్ అఱివిక్కలామ్పడి విశ్వసనీయరామ్పడి యిరుప్పీర్ దేవర్, (గురురసి) (౬) "మన్మనాభవ

(౧) (౨) భా-అ-౧౪౯-౧౦. (౩) భార-అర-
(౪) తి-వాయ్-౩-౬-౯. (౫) తి-వాయ్-౫-౧-౮. (౬) గీ-౯-౩౪.

సుగ్ఛ_క్తః” ఎన్గుమ్ (౧) “మామేకంశరణంవ్రజ” ఎన్గుమ్ నిన్ద నిన్దని లైకళిలే హితోపదేశమ్ పణ్ణుమాచార్యరుమ్ దేవరే. (గతిశ్చాసి) పురుషార్థోపాయభూతర్ దేవరెన్నుతల్, “గ_న్తవ్యత్వాద్గతిః” ఎన్గు పరమప్రాప్యర్ దేవరెన్నుతల్. (జగతామ్) ఇన్దసమ్బన్ధమ్ - దేవాదిస ర్వప్రాణి ఖుక్కుమ్‌సాధారణమ్, ఉభయవిభూతిక్కుమ్‌సాధారణమెన్నవు మామ్.(త్వదీయః) అన్దసమ్బన్ధసామాన్యమొళ్ళియ,తమక్కుజ్ఞానవిశేష ప్రతిప_త్తియైయుమళిచ్చెయ్‌కిఱార్, (౨) “ఈశ్వరోహమ్” ఎన్గిరుక్కు మవనల్లేన్. (3) “యస్యాస్మి” ఎన్గిఱపడియే దేవర్క్కే శేషభూతన్, దేవర్క్కతిశయత్తై విళై_త్తు స్వరూపమ్బెఱుమ్ సమ్బన్దత్తైయుడైయవ నెన్దై. (త్వద్భృత్యః)అతినాలే దేవర్కుక్కు భరణీయనెన్నుతల్, (౪) “ఆత్మదాస్యంహరేస్స్వామ్యమ్” ఎన్గిఱపడియే నిరుపాధికదాసభూత నెన్నుతల్. (౫) “దాసభూతాస్స్వతస్సర్వే హ్యాత్మానః పరమా త్మనః” ఎన్నక్కడవతిఱే. (తవపరిజనః)(౬)“అహంసర్వంకరిష్యామి” ఎన్గిఱపడియే సర్వకైఙ్కర్యత్తుక్కుమర్హన్. (త్వద్గతిః) దేవరే ప్రాప్య భూతరెన్గిరుక్కిఱేన్.

(అహంప్రపన్నశ్చ) ప్రాప్యమ్‌పెఱుకైక్కు దేవరే ఉపాయ భూతరాక అధ్యవసిక్కిఱేన్. (ఏవంసతి) దేవర్ సర్వవిధబన్ధువుమాయ్, అడియేన్ అనన్యగతియానపిన్బు, (అహమపి) అహృదయోక్తియై యుడైయనానుమ్(తవైవభరోస్మి) దేవర్క్కేభరనాకానిన్దేన్. జ్ఞాన శక్త్యాదికళాలుమ్ ప్రాప్తియాలుమ్ ఎన్‌కార్యమ్ దేవర్క్కేభరమెన్దై. భరమాకైయావతు - సర్వదేశత్తిలుమ్ సర్వప్రకారత్తాలుమ్ నిర్వా హ్యనాకై. (౬౦)

---

(౧) గీ-౧౮-౬౬- (౨) గీ-౧౬-౧౪. (3) యజు-౨-3-౭.
(౪) (౫)హారీతస్మృతి. (౬) రా-అ-3౧-౨౫.

శ్లో;— జనిత్వాహంవంశే మహతిజగతిఖ్యాతయశసాం
శుచీనాంయుక్తానాం గుణపురుషతత్త్వస్థితివిదామ్ ।
నిసర్గాదేవత్వచ్చరణకమలైకాన్తమనసా
మధోధఃపాపాత్మాశరణద నిమజ్జామితమసి ॥ (౬౧)

అవ;—(జనిత్వేతి) నీర్ మహావంశప్రసూతరల్లరో? నిరాలమ్బ రైప్పోలే ఇజ్జనే శొల్లుకిఱతెన్నెన్న; ఇవ్వంశత్తిలే పిఱన్దనేయాకిలుమ్ పాపప్ర·ారనాకైయాలే సంసారత్తిలే అళున్దానిన్ఱేన్; ఎడుత్తరుళవేణు మెన్గిఱార్.

వ్యా;—(మహతివంశే అహంజనిత్వా) వంశత్తుక్కు మహత్తైయావతు - మహాత్మాక్కళ్ వన్దుజనిక్కై. (౧) "ఏతద్ధిదుర్లభతరం లోకేజన్మయదీదృశమ్" ఎన్నుమ్ వంశత్తిలేపిఱన్దువైత్తు, అనర్థప్పడానిన్ఱేన్. (జగతిఖ్యాతయశసామ్) చతుస్సాగరపర్యన్తైయాన భూమిప్పరప్పెల్లామ్ప్రసిద్ధమానపుకళ్హైయుడైయవర్కళ్. (౨) "తికళున్దణ్ తిరువళ్ శెయ్తులకత్తార్ పుకళుమ్పుకళ్ తానతుకాట్టిత్తన్దు" ఎన్గిఱపడియేభగవద్విషయీకారముడైయవర్కళెన్ఱులోకప్రసిద్ధమాయిరుక్కై. (శుచీనామ్) భగవద్వ్యతిరిక్తవిషయఙ్గళిల్ భోగ్యతాగన్ధరహితరాయిరుక్కై. ఆన్తరబాహ్యమాన ఉభయశుద్ధియైచ్చొల్లవుమామ్. ఇవ్వంశత్తిలేపిఱన్దువైత్తు అశుభాస్పదనెన్నక్కడవేనో? (యుక్తానామ్) (౩) "కృతకృత్యాః ప్రతీక్షన్తే" ఎన్గిఱపడియే నిత్యయోగాకాఙ్క్షమనస్కరాయిరుక్కుమవర్కళ్. (౪) "మాకవైకున్దమ్ కాణ్బతఱ్కెన్మనమేకమెణ్ణుమ్" ఎన్నుమ్బడియిరుక్కై. ఇత్తైయపెఱుమాఱైప్పోలే దేవరోడల్లతుకాలక్షేపమరితాయిరుక్కుమవర్కళెన్నుమామ్. ఇప్పడిప్పట్టవంశత్తిలేపిఱన్దు

(౧) గీ-౬-౪౨. (౨) తి-వాయ్-౮-౭-౫. (౩) ఇతిహాససముచ్చయే.
(౪) తి-వాయ్-౯-౩-౭.

ఇచ్చైపోరా తెన్నక్కడవీరో వెన్నై. (గుణపురుషతత్వస్థితివిదామ్) చిద
చిదీశ్వరర్ కళుడైయ స్వరూపస్వభావ సమ్బన్ధఙ్గళై అఱియుమవర్ కళ్.
గుణమెన్ఱు-గుణాశ్రయమాన ప్రకృతియైచ్చొల్లుకిఱతు. స్థితియావతు-
స్వరూపస్వభావాదికళ్.

(నిసర్గాదేవేత్యాది) వర్తమానతు-జన్మత్తపోతే తాయ్ ములై
యిలేవాయ్ వైక్కుమాపోలే త్వచ్చరణార విన్దఙ్గళిలే ఏకాన్తమానమన
ఙైన్ జన్మప్రభృతియాకవుడైయవర్ కళ్. కీఴ్ చొన్న శుద్ధియోగాది
కళ్ నైసర్గికమెన్నై. (పాపాత్మా) పాపన్దానొరువడివుకొణ్డాప్పోలే యిరు
క్కుమవన్. జ్ఞానానన్దమొఴియ పాపమేనిరూపకమాయిరుక్కై. (శర
ణద) ఇవ్వళవిలుమ్ ఉన్నైక్కలవకాశముణ్డామ్పడి * ఆళ్ పార్ త్తుఴితరు
మవరితే దేవరీర్ (తమసి అధోధోనిమజ్జామి) ప్రకృతియిలే దేవరెడుక్క
నినైత్తాలుమ్ కైక్కెట్టాతపడి అమిఴ్ న్దానిన్ఱేన్. (౧) "పన్ మాయా
ప్పల్ పిఱవియిల్ పడుకిన్ఱయాన్" ఎన్గిఱపడియే ఇన్నమ్ తరైకణ్డిలేనెన్గి
ఱార్. ఇత్తాల్ సాన్తానికర్ దేవర్ పక్కలవగాహిత్త వళవుమ్ నాన్
ప్రకృతియిలే అవగాహిత్తేనెన్గిఱార్.

జన్మత్తవంశమితు. దేవర్ శరణ్యర్. ఇప్పడియిరుక్క, నాన్ పడు
కిఱపాడు ఇతువిఱే. అసమఞ్జసనైప్పోలే వంశప్రభావముమ్ జీవియాతే
దేవరుడైయ నీర్మైయుమ్ జీవియాతేయిరుక్కిఱపడియిఱే ఎన్నుడైయ
పాపప్రాచుర్యమెన్గిఱార్. (౬౧)

అవ;—(అమర్యాద ఇతి) ఇవ్వంశత్తిల్ జన్మత్తైయుమ్ అసత్సమ
మాక్కవల్లపాపమ్ ఉమక్కే తెన్న; "పాపాత్మా" ఎన్గిఱవిత్తై ప్పరక్క
ప్పేశుకిఱార్.

---

(౧) తి-వాయ్-3-౨-౨.

శ్లో;—   అమర్యాదః క్షుద్రశ్చలమతిర సూయాప్రసవభూః
కృతఘ్నో దుర్మానీ స్మరపరవశో వఞ్చనపరః ।
నృశంసః పాపిష్ఠః కథమహమితో దుఃఖజలధే
రపారాదుత్తీర్ణస్తవపరిచరేయం చరణయోః ॥ (౬౨)

వ్యా;-(అమర్యాదః) వేదమర్యాదైక్కు-బహిర్భూతన్,(క్షుద్రః) క్షుద్రత్వమావతు-నీచవిషయాదికళిల్ అతిచాపల్యమ్. ఉజ్జీవనహేతువాన వేదమర్యాదైయై అనాదరిత్తు అతుక్కు-మేలే వినాశహేతువాన నీచసేవైయిలే అతిచపలనెన్రై.(చలమతిః)ఒరుజ్ఞానాధికన్, "నీచవిషయప్రావణ్యమ్-నాశహేతు; వేదప్రతిపాద్యవిషయమే-ఉజ్జీవనమ్" ఎన్రు హితమ్ శొన్నాల్,అతిల్ వ్యవస్థితచి[illegible]ల్లేన్.(అసూయాప్రసవభూః) పరగుణఙ్గళిలే దోషత్తైయుణ్డాక్కుకైఅదోషత్తుక్కు ఉత్పత్తిస్థానమ్, ఎనక్కు దోషముణ్డామళవే యన్రిక్కే పిఱర్గుణఙ్గళిలుమ్ దోషత్తై యుణ్డాక్కుమవనెన్రై. (కృతఘ్నః) ఉపకరిత్తవిషయత్తిలే అపకారత్తై ప్పణ్ణుకై.(౧) "గోఘ్నే చైవ సురాపే చ చోరే భగ్నవ్రతే తథా। నిష్కృతిర్విహితా సద్భిః కృతఘ్నే నాస్తి నిష్కృతిః" ఎన్రు మాతృపితృశతత్తిలుమ్ వత్సలతరమాన శాస్త్రత్తిలుమ్ బహిష్కృతనెన్రై. (దుర్మానీ) ఇప్పడి నికృష్టనాయిరుక్కచ్చెయ్తేయుమ్ సర్వోత్కృష్టర్కుక్కు మవ్వరుకేయాక త్తన్నై నినైత్తు (౨) "ఈశ్వరోహమ్" ఎన్రిరుక్కుమవన్. (స్మరపరవశః) తన్నైఉత్కృష్టజన్మాక్కళుక్కు-మేలాక నినైత్తిరుక్కుమళవిన్రిక్కే విషయప్రావణ్యహేతువాన కామనుక్కుప్పరతన్త్రనాకవుమ్ భగవత్ప్రావణ్య హేతుభూతరానారై త్తా[illegible]నినైక్కుమనర్థప్పట్టెన్రై, (వఞ్చనపరః) కామపారవశ్యత్తాలే విషయఙ్గళిలేప్రవణనాయ్, అవ్విషయఙ్గళిలుమ్ ద్రవ్యఙ్గళై వఞ్చిత్తు వర్తిక్కుమవన్. (౩) "శూతనాయ్

(౧) రా-కి-౩౪-౧౨. (౨) గీ-౧౬-౧౪. (౩) తిరుమా-౧౬.

క్కళ్వనాకి" (౧) "శూతినై ప్పెరుక్కి కళవినైత్తుణిన్దు "ఎన్నుమ్ శొల్లుకిఱపడియే.

(నృశంసః) తాన్ విరుమ్బినవిషయజ్గళిల్ వఞ్చకనాకైయన్ఱిక్కే తన్నై విశ్వసిత్తిరుప్పార్ పక్కల్† క్రూరకర్మావాయిరుక్కుమవన్. (పాపిష్ఠః) ఇతుక్కెల్లామడి పాపరుచియేయాయ్, అతిలే వ్యవస్థితనాయిరుక్కై.(౨)"పావమే శెయ్తుపావియానేన్" (౩)"ఒప్పిలాత్తీవినైయేనై"(౪)"నానేనానావితనరకమ్ పుకుమ్పావమ్ శెయ్తేన్"(౫) "అహమస్మ్యపరాధానామాలయః" (౬) "రావణోనామదుర్వృత్తః" (౭) "నీశనేన్ నిఱైవొన్ఱుమిలేన్" ఎన్ఱిఱే అటివుడైయార్ తన్నామై ప్పేశుమ్పడి. (అపారాదితో దుఃఖజలధేః కథముత్తీర్ణోహమ్) ఒరునాళిలేతుడజ్గినదుఃఖమాతల్, మేలొరునాళిలే ముడివుకాణుతల్ శెయ్యుమతన్ఱిక్కేయాలే కరైయిన్ఱిక్కేయిరుక్కై. (ఇతో దుఃఖజలధేః) ఎన్ఱు దృష్టివిషమ్పోలేకాణ భయమాయిరుక్కుఱ దుఃఖసాగరత్తినిన్ఱుమ్. (కథముత్తీర్ణః)ఇతిలే అళున్దిక్కిడక్కుఱనాన్ కరైయేఱవెన్పతొన్ఱుణ్డో? (౮)"ముత్తనార్"ఎన్గిఱపడియేఅస్పృష్టసంసారగన్ధరాన దేవరేకరైయేఱ్ఱవేణుమెన్నై. (తవచరణయోః కథంపరిచరేయమ్) దుఃఖనివృత్తిక్కుమ్ అక్షమనాయిరుక్కుఱనాన్. నిత్యసూరికళడిమైశెయ్యుమిరుక్కుఱ దేవర్ తిరువడికళిలే ఎజ్ఞనేపరిచర్యపణ్ణువన్.దుఃఖనివృత్తియుమ్ దేవర్క్కేభరమ్. అడిమైకొళ్ళుకైయుమ్ దేవర్క్కేభరమెన్నై. (౬-౨)

అవ;——(రఘువరేతి) బుద్ధిపూర్వేణ పణ్ణినప్రాతికూల్యజ్గళై ప్పొఱుక్కప్పోమోవెన్న; కాకాపరాధత్తైయుమ్ శిశుపాలాపరాధత్తైయుమ్పొఱుత్తరుళినదేవర్క్కుప్పొఱుక్కుముడియాత తుణ్డోవెన్గిఱాన్.

---

(౧) తి-మొ-౧-౬-౩. (౨) తి-మొ-౧-౯-౯. (౩) తి-వాయ్-౭-౯-౪.
(౪)తి-మొ-౧-౯-౨. (౫)అహిర్బు-సం-౩౬-౩౮,(౬)రా-యు-౧౭-౧౦.
(౭)తి-వాయ్-౫-౩-౪. (౮) తి-చ-వి-౧౧౫. † (పా) కృత్రిమనా.

శ్లో;— రఘువర యదభూస్త్వం తాదృశో వాయసస్య
ప్రణత ఇతి దయాళుర్యచ్చ చైద్యస్య కృష్ణ ।
ప్రతిభవమపరాద్ధుర్ముగ్ధ సాయుజ్యదో౽భూః
వద కిమపదమాగస్తస్య తే౽స్తి క్షమాయాః ॥ (౬౩)

వ్యా;—(రఘువర) శరణాగతరక్షణమ్ పణ్ణిప్పోన్ద రఘుప్రభృతికళ్ ఘూతకరెన్నుమ్పడి శరణాగతరక్షణత్తిలే అధికరాయిరుక్కై. రఘురాక్షససంవాదత్తిల్ శరణాగతరక్షణమ్పణ్ణిప్పోన్దవర్ కళైచ్చొల్లుకిఱ
(౧) "సుగ్రీవం శరణంగతః" ఎన్ఱుమ్, (౨) "త్వయికిఞ్చిత్సమాపన్నే" ఇత్యాదివ్య "భరతే రాజ్యమావేశ్య త్యక్ష్యే దేహమ్" ఎన్ఱిత్తే ఇవర్ పడి. (తాదృశః)అప్పడిప్పట్టవనెన్నుమ్ మత్తనై యొఴియ అనుభావిక్కై తాన్ అసహ్యమామ్పడియితే పణ్ణినవపరాధమ్. (వాయసస్య) అపరాధమ్ పణ్ణుకైక్కాక ప్రాప్తమాన దేవత్వత్తైవిట్టు నిహీనమానతిర్యక్త్వత్తై ప్పరిగ్రహిత్తానెన్ఱు. (ప్రణత ఇతి) (౩) "సపిత్రా చ పరిత్యక్తః" ఎన్గిఱపడియే ఇవనై ప్పరిగ్రహిక్కిల్ నమక్కు మనర్థమామెన్ఱు సర్వరుమ్ ఉపేక్షిక్క ప్పుకలఱ్ఱు, (౪) "సతం నిపతితం భూమౌ" ఎన్గిఱపడియే విఴున్దవనై శరణాగతనెన్ఱు దయైపణ్ణి. ఋషి "శరణాగతమ్" ఎన్ఱతుమ్ రామాభిప్రాయత్తాలే. (త్వం దయాళురభూరితి యత్) బ్రహ్మాస్త్రత్తుక్కు ఇలక్కాక్కుమళవిలే దేవర్, "కృపయా పర్యపాలయత్" ఎన్గిఱపడియే, దయాళువానీర్; (౫) "క్షిపామి" ఎన్ఱుమ్, (౬) "నక్షమామి" ఎన్ఱుమ్ పణ్ణివైత్త ప్రతిజ్ఞై ఫలియాతే దేవర్ కృపాకార్యమే ఫలిత్తువిట్టతు — పిరాట్టిసన్నిధియాలేయితే. (యచ్చ) చశబ్దత్తాలే కాకాపరాధత్తై ప్పోలుత్తవళవేయో? వేఱు ఉదాహరణాన్తరత్తైయుమ్

(౧) రా-కి-౪-౧౯. (౨) రా-యు-౪౧-౪. (౩) రా-సు-౩౮-౩౩.
(౪) రా-సు-౩౮-౩౪. (౫) గీ-౧౬-౧౯. (౬) వరాహపు.

సముచ్చయిక్కిఱార్. (చైద్యస్య) యమవంశజాతరిఱ్కాట్టిల్ చేదికు లోద్భవ నెన్ను తన్నై ఉత్కృష్టనాకవభిమాని త్తిరుక్కుమవన్.

(ప్రతిభవమపరాద్ధుః) కాకత్తైప్పోలే ఒరుకాల్ అపరాధత్తై ప్పణ్ణినవళవిన్ఱిక్కే జన్మన్దోఱుమ్ ప్రాతికూల్యత్తిలే వాసనై పణ్ణినవను క్కు. (సాయుజ్యదోభూః) (౧) "బహూనాంజన్మనామన్తే" ఎన్ఱుమ్, (౨) "అనేకజన్మసంసిద్ధః" ఎన్ఱుమ్ (3) "ఆస్థితాజనకాదయః" ఎన్ఱుమ్ జన్మన్దోఱుమ్ ఆశ్రయిత్తుప్పోన్దార్ పెఱుమ్ పేఱ్రైయితే కొడుత్తతు. సాయుజ్యమాకిఱతు - సమానభోగమ్. (౪) "సాయుజ్యంప్రతిప న్నాయే తీవ్రభక్తాస్తపస్వినః । కిఙ్కరామమతేనిత్యంభవన్తి నిరుప ద్రవాః" (ముగ్ధ) (౫) "ఆయర్ కులత్తిన్ ఱిళమ్బిళ్ళై" ఎన్గిఱపడియే అపరాధానభిజ్ఞనితేకృష్ణన్. అతుక్కుమేలే ఒరుపేఱితే ముడికిఱదశై యిలే సుఖరూపమానవడివై క్కణ్ణు క్కిలక్కాక్కినపేఱ్ఱమ్. (తస్యతే క్షమాయాః అపదమాగః కిమస్తి) కాలభేదత్తాలే దేవర్ వేఱేయొరు వరాకిఱీరల్లర్, దేవరుడైయక్షమైక్కు అవిషయమానపాపముణ్డో?. కింక్షేపే. అపదమ్-అస్థానమ్; అవిషయమిత్యర్థః, (వద) సర్వజ్ఞరానదే వర్క్కుమఱుమాఱ్ఱమిల్లై. క్షమైక్కు ఇలక్కాక్కివిషయీకరిక్కు మిత్తనై యెన్నై. (౬3)

అవ;—(నన్వితి) స్వతన్త్రరాననామ్ శిలర్తిఱత్తిల్ బన్ధైచ్చేయ్ తోమెన్ఱాల్, ఇతువేమర్యాదైయాకక్కడవతో వెన్న; కడల్ కరైయిలే ఆశ్రితసామాన్యత్తిలే దేవర్పణ్ణినప్రతిజ్ఞై ఎన్నైయొరువనైయు మొఴి యవో వెన్గిఱార్.

---

(౧) గీ-౭-౧౯. (౨) గీ- (3) గీ-3-౨౦.
(౪) విష్ణుతత్వే-3. (౫) తి-వాయ్-౭-౬-౧౦.

శ్లో:— నను ప్రపన్న స్సకృ దేవనాథ తవాహమస్మీతి చ యాచమానః ।
తవానుకమ్ప్యః స్మరతః ప్రతిజ్ఞాం మదేకవర్జం కిమిదం వ్రతం తే॥

వ్యా:—(నను ప్రపన్న స్సకృ దేవ) (౧) "సకృ దేవ ప్రపన్నాయ" ఎన్గిఱ్గైస్మరిప్పిక్కిఱార్. "సకృ దేవ" ఎన్గిఱతు - "సహా సైవ" ఎన్ఱు అర్థ్యాన్ నిర్వహిక్కుమ్. అనాదికాలమ్ సంసరిత్తు పోన్ద వివన్ ఒరుజన్మమెల్లామ్ ప్రపత్తియై అనుసన్ధిత్తాల్ తాన్ "సకృత్" ఎన్గైక్కు పోరుమో వెన్బర్ ఎమ్బార్. భగవత్ప్రభావత్తై ప్పార్ త్తాల్ ఒరుకాలైక్కు మేల్ మిగై. ప్రాప్యరుచి-ప్రాప్తియశైవుమ్ అనువర్త్తిక్కుమెన్బర్ భట్టర్. (నాథ) ఒరుకాల్ పణ్ణిన ప్రపత్తి అమైకిఱతు, వకుత్తనాథనాకైయాలే. ఆభిముఖ్యమాత్రమే అమైన్దిరుక్కిఱతు—ఇప్పువేఱు తన్న తానకుడల్ తుడక్కాలే. అశరణ్యావిషయత్తిల్ ఆర్త్తప్రపత్తిక్కుమ్ ఫలమ్పాక్షికమ్. వకుత్తవిషయత్తిల్ దృప్తప్రపత్తిక్కుమ్ ఫలవ్యాప్తియుణ్డు. (తవాహమస్మీతి చ యాచమానః) "అహం తవాస్మి" భృత్యవస్తువానతు కిఞ్చిత్కరిత్తు తన్ సత్తైయై లభిక్కవేణు మెన్ఱు యాచిక్కై. ఉత్తరార్ధప్రక్రియైయాలే కైఙ్కర్యత్తై ప్రార్థిక్కై. "త్వత్పాదమూలం శరణం ప్రపద్యే" ఎన్ఱు ఎన్నుడైయ వెఱుమైయై మున్నిట్టుక్కొణ్డు ప్రపత్తి పణ్ణినేన్. "ఐకాన్తిక నిత్యకిఙ్కరః ప్రహర్షయిష్యామి" ఎన్ఱు ప్రాప్యాపేక్షైయుమ్ పణ్ణినేన్. ఇరణ్డుపదత్తాలుమ్ భక్తిప్రపత్తికళిరణ్డిలుమ్ అధికరిత్తవధికారికళిరువరైయుమ్ శొల్లుకిఱతెన్బారుముణ్డు.

(ప్రతిజ్ఞాం స్మరత స్తవానుకమ్ప్యః) "ఏత ద్వ్రతం మమ" ఎన్ఱు

(౧) రా-యు-౧౮-౩౩.

శ్లో:-.అకృత్రిమత్వచ్చరణారవిన్దప్రేమప్రకర్షావధిమాత్మవన్తమ్।
పితామహంనాథమునింవిలోక్యప్రసీదమద్వృత్తమచిన్తయిత్వా॥

కడల్ కరైయిల్ పణ్ణిన ప్రతిజ్ఞైయై స్మరియానిన్ఱుకొణ్డు దేవర్ కుక్కు అను గ్రాహ్యన్. (తేవ్రతమిదంమదేకవర్జంకిమ్) సర్వసాధారణభూతరాన దేవరుడైయ సాధారణమానవిన్దసఙ్కల్పమ్ ఎన్నైయొరువనైయుమ్ ఒ ఴిన్దిరుక్కుమో?. కిమ్-శ్లే పే. ఇన్నానైయొఴియవెన్ఱు విశేషిత్తాకి లన్ఱో ఎనుక్కు ఇఴక్క వేణ్డువతు, దేవర్ సత్యసఙ్కల్పరాకైక్కాక ఎన్నై రక్షిత్తరుళవేణుమెన్ఱు. (౬౮)

అవ; —(అకృత్రిమేతి)(౧) "రామోద్విర్నాభిభాషతే" ఎన్గిఱ సఙ్కల్పత్తై విట్టిరేయాకిలుమ్ పెరియముతలియారోడు విద్యైయాలుమ్ జన్మత్తాలుముణ్డానసమ్బన్ధత్తైయేపార్త్తరుళి ఎన్నుడైయ నన్మై తీమైకళై ప్పారాతే విషయీకరిక్క వేణుమెన్న; అతుక్కు కణ్ణఴివిల్లామైయాలే అప్పడిశెయ్కిఱోమెన్ఱు ఈశ్వరన్ అనుమతిపణ్ణ, తాముమ్ అభిమతమ్ పెఱ్ఱారాయ్ స్తోత్రమ్తలైక్కట్టుకిఱార్.

వ్యా;—(అకృత్రిమ) క్రియయానివృత్తః - కృత్రిమః. తద్ర హితః - అకృత్రిమః, స్వాభావికఇత్యర్థః, కులన్దానే యోగికులమాకై యాలే నైసర్గికమానప్రేమమెన్ఱు. మెయ్యాన ప్రేమమెన్నవుమామ్. † (త్వచ్చరణారవిన్ద) ఇవ్వాత్మావుక్కు వకుత్తదేవర్ తిరువడిత్తా మరైకళిలే. (ప్రేమప్రకర్షావధిమ్) భక్త్యుత్కర్షత్తుక్కవధియాయుళ్ళ వరై. పరభక్తియుక్తరాయిరుక్కై. అనపాయినియాన ప్రీతి సంసారి

(౧) రా-అయో-౧౮-30.

(పా) † (త్వత్)ప్రాప్తశేషియానవున్నుడైయ (చరణారవిన్ద)అశ్రితర్ కుక్కు ఇఴియుమ్ భోగ్యమానతిరువడికళై (ప్రేమప్రకర్షావధిమ్) ప్రేమా తిశయ సీమాభూమియానవర్, నమక్కు ఇతరవిషయఙ్గళిల్ ప్రేమ

కళుక్కు శబ్దాదికళిలే; ఇవర్కు ఇవ్విషయత్తిలేయిత్తే. (ఆత్మవత్తమ్) భగవచ్ఛేషత్తైకరసరాయుళ్ళవరై. మేల్ ప్రేమప్రకర్షత్తుక్కు డియాన ఆత్మయాథాత్మ్యజ్ఞానముడైయవరైత్తై (పితామహమ్) విద్యయాజన్మనాచ. (నాథమునిమ్) శ్రీరఙ్గనాథరెన్ను తిరునామత్తై యుడైయవరాయ్, భగవజ్జ్ఞాననిధియాయుళ్ళవరై. (విలోక్య ప్రసీద) అవరైప్పార్త్తు ఎన్నపరాధఙ్గళై ప్పొఱుత్తరుళవేణుమ్. (మద్వృత్తమచిన్తయిత్వా) అసత్కర్మత్తై విస్మరిత్త పోపాతి సత్కర్మత్తై యుమ్ చిన్తియాతే అవరైప్పార్త్తు ప్రసన్నరాకవేణుమెన్నై.(మద్వృత్తమ్) ఎన్ను సత్కర్మత్తై నినైక్కిఱతు. వృత్తవానెన్నాల్ సత్కర్మయుక్తనైయిత్తేశొల్లుకిఱతు. స్వగతమానవర్త్తై అనాదరిత్తు; పెరియముతలియార్సమ్బన్ధత్తైయేపార్త్తు రక్షిత్తరుళవేణుమ్.

మెల్లామ్ ఇవర్కు వకుత్త విషయత్తిలేయిత్తేయిరుప్పతు. (ఆత్మవత్తమ్) భగవచ్ఛేషత్వమ్ స్వరూపమాకవే ఆత్మయాథాత్మ్యజ్ఞానముడైయవరైత్తై. "ధనవత్తమ్" ఎన్నుమాపోలే.

(పితామహంనాథమునిమ్) కుడల్తుడక్కైయుడైయరాయ్, భగవజ్జ్ఞాననిధియాయుళ్ళవరై. (విలోక్య) కటాక్షిత్తు, (ప్రసీద) అపరాధఙ్గళై ప్పొఱుత్తరుళవేణుమ్ (మద్వృత్తమచిన్తయిత్వా) అసత్కర్మత్తై విస్మరిక్కక్కడవరాకవేణుమెన్నై. "మద్వృత్తమ్" ఎన్ను-సత్కర్మత్తై నినైక్కిఱతు.వృత్తవానెన్నాల్ సత్కర్మవృత్తనైయిత్తే శొల్లువతు. స్వగతమానవర్త్తై అనాదరిత్తు, పెరియముతలియార్సమ్బన్ధమ్ ఎనక్కుత్తఞ్జమాక వేణుమెన్ను ప్రార్థిత్తుస్తోత్రత్తై త్తలైక్కట్టియరుళుకిఱార్.

స్తోత్రమ్తన్నిల్ శెయ్తతాకిఱతు – ముతలిట్టిఙ్గు శ్లోకత్తాలే భగవద్విషయత్తిలిఴిక్కైక్కు యోగ్యనాక్కినవాచార్యనై ఉపకారస్మృతియాలే శరణమ్బుక్కు, అనన్తరమ్ నాలుశ్లోకత్తాలే భగవద్విషయత్తిలేఇఴిన్దుతత్ప్రభావత్తాలే స్తోత్రాక్షేప సమాధానత్తైప్పణ్ణి *నావేక్షసేతుడఙ్గి *త్వదాశ్రితానా మఱుతియాక శరణ్యప్రభావత్తైచ్చొల్లి, *నమోనమఃవిలే అన్దప్రభావత్తుక్కు త్తోఱ్ఱు త్తిరువడికళిలేవిఴున్దు, "నధర్మనిష్ఠోస్మి" ఎన్ఱుతొడఙ్గి *తవామృతస్యన్ది నియళవుమ్ వెఱుమైయైమున్నిట్టు శరణమ్బుక్కు శరణాగతనుక్కు సమ్భావితమానస్వభావఙ్గళైచ్చొల్లి, *త్వదఙ్ఘ్రితుడఙ్గి ఇరణ్డుశ్లోకత్తాలే మనోవాక్కాయఙ్గళెల్లావఱ్ఱాలుమ్ శరణమ్ పుకవేణ్డా; కాయికమాత్తల్ మానసమాత్తలమైయుమ్ అభిమతసిద్ధిక్కెన్ఱుశొల్లి,*విలాసతుడఙ్గి *భవన్తమ్ ముడివాకప్రాప్యత్తై ప్రార్థిత్తు, తామ్ ప్రార్థిత్తపోతేప్రాప్యమ్ సిద్ధియామైయాలే సూరిభోగ్యమాన విషయత్తై నిత్యసంసారియాననాన్ ఆశైప్పడక్కడవేనోవెన్ఱు తమ్మై "ధిగశుచిమ్" ఎన్ఱు నిన్దిత్తు, పిన్బుతమ్ముడైయరుచియాలే అయోగ్యతాహేతువాన పాపత్తైయుమ్ దేవరుడైయకృపైయాలే పోక్కియరుళవేణుమెన్ఱు తామ్ పణ్ణినప్రపత్తియై స్మరిప్పిత్తు *అపరాధసహస్రవిలే అపేక్షిత్తు,

*అవివేకవెన్ఱుతొడఙ్గి మూన్ఱు శ్లోకత్తాలే దేవర్ కృపైక్కు మాకాతారుణ్డోవెన్ఱుశొల్లి, మేలిరణ్డుశ్లోకత్తాలే స్వస్వరూపయాథాత్మ్యత్తైయుమ్ *అవబోధితవిలే పరభక్తియైయుమపేక్షిత్తు, మేలిరణ్డుశ్లోకత్తాలే అప్పురుషార్థత్తిల్ చరమావధియాన తదీయశేషత్వత్తై ప్రార్థిత్తుమేలొరుశ్లోకత్తాలే శేషత్వవిరోధికళై ప్పోక్కి త్తన్దరుళవేణు

మెన్ఱపేక్షిత్తు, మేల్ మూన్ఱుశ్లోకత్తాలే "ఇప్పడి ఇచ్ఛిక్కిఱనాన్ అశుభాస్పదన్. ఇచ్చైచ్చతానుమ్ పోట్కనానాలుమ్ దేవర్ కృపాదిగుణఙ్గళాలే అశుభత్తైప్పోక్కి నిరుపాధికసంబన్ధత్తాలే ఇచ్చైయుమ్ పిఱప్పిక్కై దేవర్క్కే భరమెన్ఱుమ్, మేలిరణ్డుశ్లోకత్తాలే విలక్షణసన్తానత్తిల్ జన్మముమ్ పాపప్రాచుర్యత్తాలే అకిఞ్చిత్కరమెన్ఱు మేలిరణ్డుశ్లోకత్తాలే నాన్ పణ్ణిన ప్రపత్తియైనినైత్తుఇప్పాపత్తైదేవరుడైయ క్షమైక్కువిషయమాక్కవేణుమెన్ఱు మపేక్షిత్తు నాన్ పణ్ణినప్రపత్తియై అనాదరిక్కిలుమ్ ప్రపన్నవిషయమాకప్పణ్ణిన ప్రతిజ్ఞైయై అనాదరిక్కిలుమ్ పెరియముతలియార్ పక్కల్ దేవర్ క్కుణ్డాన రాగత్తైవిడవొణ్ణాతితే తత్సమ్బన్ధత్తైప్పార్త్తు ఎన్నుడైయ నన్మైతీమైకళై ప్పారాతే రక్షిత్తరుళవేణుమెన్ఱుముడిక్కిఱార్.

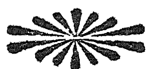
యత్పదామ్భోరుహధ్యాన విధ్వస్తాఽశేషకల్మషః ।
వస్తుతాముపయాతోఽహంయామునేయంనమామితమ్ ॥

ఆళవన్దార్ తిరువడికళేశరణమ్.

పెరియవాచ్చాన్పిళ్ళై తిరువడికళేశరణమ్

పెరియవాచ్చాన్పిళ్ళై యరుళిచ్చెయ్త

ఆళవన్దార్ స్తోత్రవ్యాఖ్యానమ్ ముర్ఱిర్ఱు.

౧౦-వతు పారత్తియ శుద్ధాశుద్ధఙ్గళ్.

౭౩-పేజు ముతల్ ౮౦-పేజ్ వరైయిల్ ౩౫ ముతల్ ౪౦ ముడివాక శ్లోకసంఖ్యైకళ్

పక్కమ్	వరి	అశుద్ధమ్.	శుద్ధమ్.
౭౩	౭	యిరుక్కై	తిరుముకరక్కై త్రైకాళే యల ప్రకృతమాయుమ్
	౮	మాయిరుక్కుమ	మాయుమిరుక్కుమ
	౧౩	ఆవన్ సమ్పూర్ణ	తిరస్కరిక్కప్పట్టు; సకల
	౧౮	త్తుక్కుమ్ ఎన్ఱతన్ పిఱకుళ్ళ శ్లోకత్తై వ్యాఖ్యానాన్తత్తిల్ కాణ్గ	
౭౪	౮	ముఖమ్''	ముఖమ్'' ఎన్ఱు
౭౫	౧౧	పడి	పడి. తిరుముకత్తిలప్రాప్య - ఏ త్రైయారావియిలనుభవిక్క త్తుమరానవర్కళనుభవిక్కుమిత్తనై.
	౧౬	(౪)	(౪) ''ముడియానే''
	౧౭	సర్వాశ్రయ	సర్వాపాశ్రయ
	౨౦	పడియే	పడియే తిరుమార్వైప్పఱ్ఱి
౭౬	౯	(రథాఙ్గ)	(రథాఙ్గేత్యాది)
	౧౦	భవిక్కుమార్	భవిక్కుమార్. తిరువాళ్ళి, శ్రీ పాఞ్చజన్యమ్, వాళ్, తణ్డు, విల్లుమ్.
	౧౧	సర్వైశ్వర్య	సర్వేశ్వరత్వ
		తిరువడికళైవుమ్	తిరువరైయుళ్ళవుమ్
	౧౪	చ్చొల్లుకిఱపడి	చ్చెల్లుకిఱపడి
౭౭	౧	(యస్య)	(యస్యాః)
		ఎన్గిఱతు ఇకిలుణ్డాన	ఎన్గిఱతు - ప్రమాణ
	౮	(ప్రియం)	(తవప్రియం)
	౯	యవళోరుత్తి	యావళోరుత్తి
	౧౪	ఈశ్వరీం''సర్వ, సర్వరోకా	ఈశ్వరీం సర్వ, సర్వలోకా
౭౮	౧౦	దేవర్. సర్వ, కాలుమ్	దేవర్, సర్వ, కాలముమ్
	౧౩	యాతు.	యాతు. (సదానుభూతయా) ఇప్పడిసర్వకాలమనుభవిత్తాలుమ్ముడియాతు.
	౨౧	ఉకప్పిప్పతు	ఇప్పడి ఉకప్పిప్పతు
౭౯	౫	పడియేయుమ్	పడియేఅఙ్గుళ్ళైయుమ్
		చేష్టితఙ్గళిలుమ్	చేష్టితఙ్గళైయుముడైయనాయ్
౮౦	౫	ఎన్నక్కూడవత్తే.	ఎన్ఱు, కూడవిత్తే అడిమైకొళ్వతు.

శ్రీః.

శ్రీమతేరామానుజాయనమః.

పరమకారుణికరాన

పెరియవాచ్చాన్పిళ్ళై కుమారర్

నాయనారాచ్చాన్పిళ్ళై

అరుళిచ్చెయ్త

చతుశ్శ్లోకీ వ్యాఖ్యానమ్.

ఇన్ద గ్రన్థమ్.

సభాపణ్డితర్కళాన,

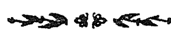
శ్రీమాన్-పుదుప్పేర్, ఇళైయవిల్లి

విద్వాన్, వెఙ్కటాచార్యరాలుమ్,

శ్రీమాన్-పుదుప్పట్టు-తిరువేఙ్కటాచార్యరాలుమ్,

నానాదేశానీతానేక శ్రీకోశఙ్గళిన్ సహాయత్తినాల్

పరిశోధిక్కప్పట్టు,

శ్రీవైష్ణవగ్రన్థ ముద్రాపక సభైయారాల్

శ్రీపరాఙ్కుశ తిరువవతారాది ౪౦౧౪-వతు సంవత్సరమాన

పరీధావి సంవత్సరత్తిల్

కాఞ్చీపురమ్

శ్రీనివాస ముద్రాక్షరశాలైయిల్

అచ్చిట్టు ప్రచురమ్ శెయ్యప్పట్టతు.

విజయక్షేత్రమ్.

1—1—1913.

శ్రీవైష్ణవగ్రన్థ ముద్రాపక సభ (లిమిటెడ్).

ఈసభలో తెనుఁగులిపిలో నచ్చువేసిన గ్రన్థములు.

		రూ.	అ.	పై.
తనిశ్లోకం సవ్యాఖ్యానము ప్రతిపదతాత్పర్యసహితము.	...	౨	౦	౦
భారతాదిఃనిశ్లోకమ్ ,, ,,	...	౦	౨	౬
రామచరమశ్లోకమ్ ,, ,,	...	౦	౧	౬
సుప్కర్లోకటిప్పణి	...	౦	౨	౬
శాణ్డిల్యవిశిష్ట పరమధర్మశాస్త్రము తాత్పర్యసహితము	...	౦	౯	౦
తిరుపల్లాణ్డు-౧-ము, ౪-వ-వ్యాఖ్యానారుమ్బద ప్రతిపదసహితము	...	౧	౧౨	౯
తిరువిరుత్తమ్వ్యాఖ్యానద్వయ ఉరైప్రతిపదతాత్పర్యసహితము	...	౨	౪	౦
తిరువాశిరియమ్-ము, పెరియతిరుమడల్-వ, వ్యాఖ్యానాది	...	౧	౮	౩
ఇరామానుశ నూఱ్ఱన్దాతి	...	౧	౧౨	౦
తిరుప్పల్లాణ్డు	...	౦	౮	౬
శ్రీవచనభూషణమ్	...	౧	౧౨	౬
శరణశబ్దార్థ విచారమ్	...	౦	౨	౦
ప్రపత్త్యనుపాయత్వవిచారమ్	...	౦	౧	౦
నాయమాత్మాభాష్యమ్	...	౦	౨	౬
యామకరత్నాకరమ్	...	౨	౧౧	౬
తిరుప్పావై మూవాయిరప్పడి అరుమ్బదసహితమ్	...	౧	౫	౬
దీపప్రకాశ సహిత తత్త్వదీపమ్	...	౨	౦	౬
గురుపరమ్పరా ప్రభావమ్	...	౨	౦	౬
తత్త్వసఙ్గ్రహమ్	...	౦	౨	౦
యతీన్ద్రప్రవణప్రభావమ్	...	౦	౧౨	౬
తిరుప్పావై ఈరాయిరప్పడి నాలాయిరప్పడికళ్	...	౧	౬	౦
ముముక్షుప్పడి వ్యాఖ్యానారుమ్బద ప్రమాణత్తిరట్టు సహితము	...	౨	౧౩	౦
తిరుప్పావై ఆఱాయిరప్పడి	...	౧	౭	౦
రహస్యత్రయ మీమాంసాభాష్యమ్	...	౧	౭	౦
పరన్దరహస్యమ్	...	౦	౭	౦
సమ్ప్రదాయచన్ద్రికారాతి	...	౧	౧౩	౦
చతుశ్లోకీ సవ్యాఖ్యానమ్	...	౦	౮	౦

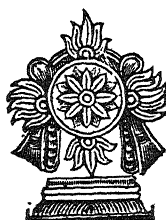
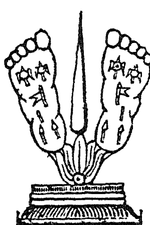
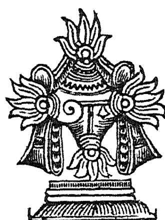
ఈ గ్రన్థములు మట్టకాగితములలో సగము వెలకు నివ్వఁబడును.

ఇట్లు,

రా. తిరువేఙ్కటత్తానయ్యా, కార్యదర్శి ధనాధికారి.

నెం ౩౧, వెంకటాచలమొదలివీథి, చెన్నపట్టణము,

శ్రీమతేరామానుజాయనమః.

పరమకారుణికరాన ఆళవన్దార్ అరుళిచ్చెయ్త

చతుశ్శ్లోకీ.

యత్పదాంభోరుహధ్యాన విధ్వస్తాశేషకల్మషః।
వస్తుతాముపయాతోహం యామునేయంనమామితమ్॥

శ్లో; — కాన్తస్తేపురుషోత్తమః ఫణిపతిశ్శయ్యాసనం వాహనమ్
వేదాత్మావిహగేశ్వరో యవనికామాయాజగన్మోహినీ।
బ్రహ్మేశాదిసురవ్రజస్స దయితస్త్వద్దాసదాసీగణః
శ్రీ రిత్యేవచ నామతే భగవతిబ్రూమః కథన్త్వాంవయమ్॥

పరమకారుణికరాన పెరియవాచ్చాన్పిళ్ళైకుమారర్
నాయనారాచ్చాన్పిళ్ళై అరుళిచ్చెయ్త
చతుశ్శ్లోకీవ్యాఖ్యానమ్.

శ్రుత్యర్థసారజనకం స్మృతిబాలమిత్రమ్
పద్మోల్లసద్భగవదఙ్ఘ్రి పురాణబన్ధుమ్।
జ్ఞానాధిరాజమభయప్రదరాజపుత్రమ్
అస్మద్గురుం పరమకారుణికం నమామి॥

అభిష్టౌతి శ్రియందేవీ మఖిలాలోకైకమాతరమ్।
విష్ణుపత్నీం విశాలాక్షీం యామునార్యోమహామతిః॥

అవతారికై.

(౧) "మాతృదేవోభవ, పితృదేవోభవ, ఆచార్యదేవోభవ" " అతిథిదేవోభవ " ఎన్ఱుకొణ్డు "ఇచ్చేతననుక్కు స్వరూపానురూపమాక ఉపకారకరాకిఱార్ - *అఖిలజగన్మాతావాన పిరాట్టియుమ్, *అవ్యయః పితావాన ఈశ్వరనుమ్, *అఱియాతన వఱివిత్త ఆచార్యనుమ్, *అతిథిశబ్దవాచ్యరాన అవనడియారుమ్" ఎన్ఱు, ఇన్నాల్వర్ పక్కలిలుమ్ ఉపకారస్మృత్యతిశయత్తాలే ఉద్దేశ్యప్రతిపత్తిపణ్ణి ఉజ్జీవిక్కక్కడవనెన్ఱుమ్, వేదాన్తఙ్గళిలే వ్యాఖ్యాతమాకవిధిక్కైయాలే, విశేషజ్ఞరెల్లారుమ్ విరుమ్బి అనుష్ఠిక్కవేణ్డుమ్బడి విశేషార్థఙ్గళాయఱే ఇవ్వర్థఙ్గళ్ తానిరుప్పతు. ఇన్నాల్వర్ పణ్ణుముపకారముమ్, నవరత్నమాలైయిలే నన్ఱాకక్కాణలామిఱే. ఇప్పడిప్పట్ట ఉపకారఙ్గళై అనుసన్ధిత్తు, (౨) * "శ్రీతైయెన్పతోర్ తెయ్వమ్" (౩) "తిరుమఙ్గై నిన్ఱరుళుమ్ తెయ్వమే నావాళ్త్తుమ్" (౪) "తేవుమఱ్ఱఱియేన్" (౫) "కులతెయ్వమ్" ఎన్ఱుమ్ ఇన్నాల్వర్ పక్కలిలుమ్ దేవతాప్రతిపత్తియై ప్పణ్ణానిన్ఱార్కళిఱే.

ఆకైయాలే సకలవేదాన్తవిదగ్రగణ్యరాయ్, ఆస్తికాగ్రేసరరాయ్, పరపక్షప్రతిక్షేప స్వపక్షస్థాపకత్వత్తాలే "ఆళవన్దార్" ఎన్ఱు అఖిలలోకప్రసిద్ధమాన అభిధానత్తైయుడైయ యామునాచార్యర్, తామ్ ఆచార్యశ్రేష్ఠరానమైతోన్ఱ "ఆచరతీత్యాచార్యః" "స్వయమాచరతేయస్తు స ఆచార్య ఇతిస్మృతః" ఎన్గిఱపడియే "ఇవ్వర్థఙ్గళై నామ్ ఆచరిక్కవేణుమ్" ఎన్గిఱ ఆదరాతిశయత్తాలుమ్, "స్వాభిమానాన్తర్భూతరాన అస్మదాదికళెల్లారుమ్ ఇవ్వర్థఙ్గళై అనుష్ఠిత్తు ఆత్మోజ్జీవనత్తిలే అత్యభినివిష్టరాకవేణుమ్" ఎన్గిఱ తమ్ముడైయ ఆకస్మికకృపైయా

(౧) తై-శిక్షా-౧౧-౨. (౨) తి-మొ-౧౦-౨-౫.
(౩) ౨-తిరువ-౫౭. (౪) కణ్ణి-౨. (౫) తి-మొ-౨-౬-౪.

లుమ్, "ఉపకారకరాన ఇన్నాల్ వర్ పక్కలిలుమ్ తమక్కుణ్డాన ప్రతిపత్తి విశేషత్తైగ్రన్థస్థమాక ప్రకాశిప్పిప్పోమ్" ఎన్ఱు, తిరువుళ్ళమ్పట్రి, ప్రథమత్తిలే "మాతృదేవోభవ" ఎన్ఱు, మహోపకారకైయాక చ్చొల్లప్పట్ట పెరియపిరాట్టియారుడైయ స్వరూపగుణవిభూతికళై అనుసన్ధిత్తు, అవ్వనుభవ జనితప్రీతిప్రకర్షత్తాలే తద్విషయస్తోత్రత్తిలే ప్రవృత్తరాకిఱార్. (కాన్తస్తే) ఇత్యాదియాలే.

"పితృదేవోభవ" ఎన్ఱుతొడఙ్గి చ్చొల్లప్పట్టమూవరిడత్తిలుణ్డాన విశేషప్రతిపత్తియై స్తోత్రరత్నత్తిలే వెళియిట్టరుళినార్. ఎఙ్ఙనేయెన్నిల్; ప్రథమత్తిలే "ఆచార్యదేవోభవ" ఎన్ఱు మహోపకారకరాకచ్చొల్లప్పట్ట ఆచార్యవిషయత్తిల్ తమక్కుణ్డాన భావబన్ధవిశేషఙ్గళై, (౧) "నమో చిన్త్యాద్భుత" ఎన్ఱుమ్, "తస్మైనమః" ఎన్ఱుమ్, "భూయోనమః" "ప్రణమామి" ఎన్ఱుమ్ ప్రకాశిప్పిత్తార్.* నిరుపాధికపితావాన ఈశ్వరవిషయిత్తిల్ తమక్కుణ్డాన ప్రతిపత్తివిశేషత్తై "యన్మూర్ధ్నిమే" ఎన్ఱుతొడఙ్గి బహుప్రకారమాక ప్రకాశిప్పిత్తార్. (౨) "వరువిరున్దై" (3) "విరున్దాకుమ్ పెరున్దక్కోర్" ఎన్నైయాలే, అతిథిశబ్దవాచ్యరాన తదీయవిషయత్తిల్ తమక్కుణ్డాన విశేషప్రతిపత్తియై, (౪) "త్వదాశ్రితానామ్" ఎన్ఱుమ్, (౫) "తవదాస్యసుఖైకసఙ్గినామ్" ఎన్ఱుమ్, "సకృత్త్వదాకార" ఎన్ఱుమ్ వెళియిట్టారిఱే.

ఆకిల్, "మాతృదేవోభవ" ఎన్గిఱ పిరాట్టివైభవమ్ అఙ్గుప్రతిపాదిక్కవిల్లైయోవెన్నిల్; (౬) "కశ్శ్రీశ్శ్రియః" ఎన్ఱుమ్, (౭) "తయాసహాసీనమ్" ఎన్ఱుమ్, సూచిప్పిత్తమాత్రమిఱే స్తోత్రత్తిలుళ్ళతు. అప్పడియాకిల్ ఇవ్వళవుపోతాతో, ఇతుక్కాక వోరుప్రబన్ధమ్ నేరవేణ్డు

(౧) స్తో-౦-౧. (౨) పెరి-తి-౪-౮-౨. (3) తి-మొ-౬-౬-౧౦. (౪) స్తో-౪-౨౦.
(౫) స్తో-౪-౫౫. (౬) స్తో-౪-౧౨. (౭) స్తో-౪-3౯.

వానెన్నెన్నిల్; (౧) "పేరాళన్ పేరోతుమ్" (౨) "అన్దమిల్ పేరిన్బత్తడియరోడిరున్దమై" ఎన్గిఱ భాగవతానువర్తనమాకిఱ పరమప్రాప్య లాభమ్-ఆచార్యనాలేయాయ్, ఆచార్యలాభమ్ ఈశ్వరనాలేయాయ్, ఈశ్వరలాభమ్ పెరియపిరాట్టియారాలే యాకైయాలే, ఇన్నాల్వరిలుమ్ మహోపకారకైయాయిత్తే ఇవళ్ తానిరుప్పతు. ఆకైయిత్తే "మాతృదేవో భవ" ఎన్ఱు ప్రథమోపాత్తైయాయిర్ప్రు. ఇప్పడిసర్వవ్యావృత్తోపకారశీలై యాకైయాలే సామాన్యమాన వాకారేణ ప్రతిపాదిత్తవళవన్ఱిక్కే, విశేషమాక ఒరుప్రబన్ధమ్నేరవేణుమెన్ఱు నిర్ణయిత్తు, తద్విషయత్తిలే తమక్కుణ్డాన భావబన్ధమెల్లామ్తోన్ఱ చతుశ్శ్లోకియాలే ఉపశ్లోకిక్కిఱార్.

కర్మపరతన్త్రనాన బ్రహ్మావిన్ ప్రసాదత్తాలే, (3) "శోకశ్శ్లోకత్వమాగతః" ఎన్గిఱపడియే శోకవేగజనితమాన శ్లోకఙ్గళ్ పోలన్ఱిక్కే, సుమఙ్గళాకారైయానవివళ్ ప్రసాదమడియాకవన్ద తాకైయాలే, సుశ్లోకఙ్గళాయిత్తే ఇశ్శ్లోకఙ్గళ్ తానిరుప్పతు. ఇనిలఙ్గుప్పోనాలుమ్, "అహఙ్శ్లోకకృత్" ఎన్ఱు*ఉత్తమరాజకన్యైయాన ఇవళ్ విషయమాక ఉత్తమశ్లోకరచనై పణ్ణి ఉజ్జీవిక్కైయిత్తే ఉళ్ళతు.

(౪) "కృత్స్నంసీతాయాశ్చరితంమహత్" ఎన్ఱు ఎల్లామ్ సీతాచరితమాయిరుక్కవుమ్, (౫) "రఘువరచరితమ్" ఎన్ఱు శొల్లప్పడుకైయాలుమ్, గఙ్గాసమ్భవాద్యసత్కథావర్ణనముఖత్తాలే అతివిస్తరమాయ్ దుర్జ్ఞేయమాన శ్రీరామాయణమ్బోలుమన్ఱిక్కే, విశేషణ విశేష్యోభయప్రధానమాన తిరుమాలవన్ కవిపోలుమన్ఱిక్కే, విశేషణపరమేయాయిరుక్కవుమ్, అతిసఙ్గ్రహమాకైయాలేదురవగాహమాన శ్రీశబ్దమ్బో

(౧) తి-మొ-౭-౪-౪. (౨) తి-వాయ్-౧౦-౯-౧౧. (3) రా-బా-౨-౪౦.
(౪) రా-బా-౪-౬. (౫) రా-బా-౨-౪౨.

లుమన్తిక్కు శ్రీశబ్దవివరణమాయ్, * అనాఘ్రాతావద్యమాయ్, * వైదగ్ధ్యవర్ణగుణ గుమ్ఫనగౌరవఙ్గళాలే కణ్డాలకర్ణకుహరరాయ్ కొణ్డు కర్ణామృతమాక ప్పానమ్ పణ్ణలామ్పడి పరమభోగ్యమాయ్, ప్రేమయుక్తర్కు స్వార్థప్రకాశక చాతుర్యత్తైయుముడై త్తాన చతుశ్శ్లోకీ సుగ్రహమాయిరుక్కైయాలే, అఖిలప్రబన్ధ విలక్షణమాయిరుక్కుమ్.

భగవత్ స్తోత్రమ్ పణ్ణువార్కెల్లామ్ స్తోత్రరత్నమ్ మూలమానాప్పోలే, పిరాట్టివిషయత్తిల్ స్తోత్రమ్ పణ్ణువార్కెల్లామ్ ఇప్ప్రబన్ధమ్ మూలగ్రన్థమాకైయాలే ముఖ్యమాయిరుక్కుమ్. ఇవళ్ మూలమాక విఱే ఎల్లాముణ్డావతు. ఆకైయిఱే, స్తోత్రచతుశ్శ్లోకికళై అడియొత్తి గద్యత్రయముమ్, శ్రీస్తుతిముతలాన పఞ్చస్తవముమ్, శ్రీగుణరత్నకోశముమ్ శ్రీరఙ్గరాజస్తవమ్ ముతలాన దివ్యప్రబన్ధఙ్గళుమ్ అవతరిత్తతు.

ఆక, ఇత్తాల్ "మాతృదేవోభవ" ఎన్గిఱ వాక్యార్థ వివరణమాన శ్రీసూక్తార్థత్తై ఇశ్లోకరూపేణ వెళియిడుకిఱార్. అతిల్ ప్రథమశ్లోకత్తాల్ (౧) "శ్రియందేవీముపహ్వయే, † శ్రీర్మా" ఎన్గిఱ వాక్యఙ్గళాలుమ్, (౨) "విష్ణోశ్శ్రీః" ఎన్గిఱ వాక్యఙ్గళాలుమ్, (౩) "శ్రీవత్సవక్షాః" ఎన్గిఱ తదుపబృంహణఙ్గళాలుమ్ ప్రతిపాదిక్కిఱ తదసాధారణమాన తిరునామత్తై సార్థమాక వనుసన్ధిక్కిఱార్.

అవతారికై ముఱ్ఱిఱ్ఱు.

(కాన్తస్తేఇత్యాది) "శ్రిఞ్ - సేవాయామ్" ఎన్గిఱ ధాతువిలే నిష్పన్నమాకైయాలే సేవావాచియాన శ్రీశబ్దత్తిల్, "శ్రయత ఇతి శ్రీః" "శ్రీయత ఇతి శ్రీః" ఎన్గిఱ కర్తరికర్మణి వ్యుత్పత్తిద్వయసిద్ధఙ్గళాన భగవదాశ్రయణత్తైయుమ్, తద్ధేతుకమాన ఉభయవిభూతి శేషత్వత్తైయుముడైయైయాయ్, అత్తాలే "శ్రీః" ఎన్ఱు సర్వోత్కర్ష హేతువాన తిరు

(౧) శ్రీసూక్తమ్. (౨) వి-పు-౧-౮-౧౭. (౩) రా-యు-౧౧౪-౧౫.
† (పా) త్వామిహోపహ్వయేశ్రియమ్.

నామత్తైయుముడైయైయాయ్, జ్ఞానశక్త్యాది కల్యాణగుణపరిపూర్ణైయుమాన వృన్నై పరిమితజ్ఞాన శక్తికరానవర్గళ్ పరిచ్ఛేదిత్తు ప్పేశువతెజ్ఞనే యెన్గిఱార్.

(కాన్తస్తే పురుషోత్తమః) (౧) "సహస్రశీర్షాపురుషః" (౧) "పూర్ణంపురుషేణ" (౧) "పురుషం మహాన్తమ్" (౧) "పురుష ఏవేదంసర్వమ్" (౨) "సయశ్చాఽయంపురుషే" (౩) "హిరణ్మయః పురుషోదృశ్యతే" (౪) "మహాపురుషపూర్వజ" (౫) "జానాతిపురుషోత్తమమ్"(౬)"పురుషః పుణ్డరీకాక్షసంజ్ఞకః" (౭)"తంవినాపురుషోత్తమమ్" (౮)"ఉత్తమః పురుషస్త్వన్యః" (౯) "క్షమస్వపురుషోత్తమ" (౧౦)"పురుడోత్తమనడి"(౧౧) "పురుడోత్తమన్" (౧౨)"పురుడోత్తమమే"ఎన్ఱుమిత్యాదిప్రమాణశతఙ్గళాలే సకలచేతనాఽచేతనవిలక్షణనాన (౧౩) "పఱవైయేఱు పరమ్పురుడన్" ఎన్ఱవాఱు, ఇత్తిరునామత్తాల్ త్రివిధచిదచిద్వ్యావృత్త వైలక్షణ్యత్తై శాబ్దమాకక్కాట్టక్కడవతిఱే. "పురుషః"ఎన్ఱు అచిద్వ్యావృత్తరాన బద్ధరైయుమ్, "ఉత్పురుషః"ఎన్ఱు తద్వ్యావృత్తరాన ముక్తరైయుమ్, "ఉత్తరః పురుషః" ఎన్ఱు అవర్కళిల్ వ్యావృత్తరాన నిత్యరైయుమ్శొల్లి, "ఉత్తమః పురుషః" ఎన్ఱు తద్వ్యావృత్తనాన ఈశ్వరనైచ్చొల్లిఱ్ఱిఱే. హేయమూలమానవచిత్తుమ్, హేయసహితరాన బద్ధరుమ్, హేయరహితరాన ముక్తరుమ్, హేయప్రాగభావరాన నిత్యరుమ్, హేయనివర్తకనుక్కు సదృశరన్ఱిఱే. స్వరూపస్వభావాన్యథాభావయుక్తఙ్గళాన చేతనాచేతనఙ్గళైప్పఱ్ఱి,తదు

(౧) పురుషసూ. (౨) తై-ఆ-౮-౫. (౩) ఛాన్దో-౧-౬-౬.
(౪) ౧-జితన్తా-౧. (౫) గీ-౧౫-౧౯. (౬)
(౭) (౮) గీ-౧౫-౧౬. (౯) ౧-జితన్తా-౨౦.
(౧౦) పెరి-తి-౪-౮-౧౧. (౧౧) పెరి-తి-౪-౭-౨.
(౧౨) తి-మొ-౪-౨-౧. (౧౩) పెరి-తి-౫-౪-౨.

భయాఽన్యథా భావరూపవైలక్షణ్యత్తాలే, తదుభయవిలక్షణనెన్ఱుకొణ్డు పురుషోత్తమనెన్గిఱార్. (౧) "యస్మాత్క్షరమతీతోఽహమక్షరాదపి చోత్తమః। అతోఽస్మి వేదే లోకే చ ప్రథితః పురుషోత్తమః" ఎన్ఱుకిడవతిత్తే. (౨) "ద్వావిమావిత్యాది".

ఇకవిప్పడి సర్వోత్కృష్టనాక ప్రతిపాదిక్కప్పడుకిఱ పరమపురుషన్, సర్వాధికైయాక ప్రమాణ ప్రసిద్ధైయాయిరుక్కిఱ ఉనక్కు అనురూపనానపతి. అథవా; (పురుషోత్తమః తే కాన్తః) "షణు - దానే" ఎన్ఱు దానవాచియాయ్, "పురు - సనోతీతి - పురుషః" ఎన్ఱు అధిక దాతావైచ్చొల్లి, అవర్కళిలుత్తమనెన్ఱు మోక్షాదిసకలఫలప్రదన్, (3) "ఐశ్వర్యమ్" ఇత్యాదిప్పడియే "పరమోదారై" ఎన్ఱుప్రసిద్ధైయాన ఉనక్కుప్పతియెన్నవుమామ్.

(పురుషోత్తమస్తే కాన్తః) (౪) మఙ్గళానాఞ్చ మఙ్గళమ్" ఎన్ఱు శొల్లప్పడుకిఱవన్, సకలమఙ్గళాస్పదత్వేన ప్రసిద్ధైయాన ఉనక్కుప్పతి. (పురుషోత్తమస్తే కాన్తః) * నారీణాముత్తమైక్కుప్పతియావోమ్బొతు పురుషోత్తమనాక వేణుమిత్తే. విశ్వపతియానాలాయిఱ్ఱు ఇవళుక్కుప్పతియెన్నలావతు. ఇవళ్ తాన్, లోకభర్త్తావైయిత్తే "మమభర్త్తా" ఎన్ఱువరిప్పతు. అల్లాతార్కై, "నీచశశవత్" ఎన్ఱారునరియాకవిత్తే ఎణ్ణువతు. "పురుషోత్తమస్తే" ఎన్నైయాలే, (౫) "రాఘవః - తుల్యశీలవయోవృత్తామర్హతి" ఎన్ఱుమర్థముమ్, ఏతత్ప్రతికోట్యర్థమ్ "పురుషోత్తమస్య" ఎన్ఱు, "అసితేక్షణాతమర్హతి" ఎన్ఱుమర్థముమ్ తోన్ఱుకిఱతు. (౬) "ఉనక్కేఱ్ఱుక్కుమ్" ఎన్ఱు ఇవళ్ అవనుక్కు సదృశైయాయిరుక్కుమాపోలే, అవనుమ్ * తిరుత్తక్కశెల్వనాయిత్తే యిరుప్పతు.

---

(౧) గీ.౧౫-౧౮. (౨) గీ-౧౫-౧౬. (3) శ్రీగుణరత్న-౫౮.
(౪) భార- (౫) రా-సు-౧౬-౫. (౬) తి-వాయ్-౧౦-౧౦-౬.

(పురుషోత్తమస్తేకాన్తః) "లక్ష్మీశ్చపత్న్యౌ" ఎన్ఱు పత్నీసమ్బన్ధత్తాలే అవనుక్కు ఉత్కర్షమ్‌శొన్నాప్పోలే, "పురుషోత్తమస్తే కాన్తః" ఎన్ఱు పతిసమ్బన్ధత్తాలే ఇవళుక్కు ఉత్కర్షమ్ శొల్లుకిఱార్. "శ్రియఃపతిః" ఎన్ఱు అవనుక్కు ఉత్కర్షమ్. "విష్ణుపత్నీ" ఎన్ఱితే ఇవళుక్కు ఉత్కర్షమ్. "కాన్తః" ఎన్ఱుఅవనుక్కు ఉత్కర్షమ్. (౧) "అరవిన్దలోచనమనఃకాన్తా" ఎన్ఱితే ఇవళుక్కు ఉత్కర్షమ్. "శ్రీవల్లభ" ఎన్ఱు అవనుక్కు ఉత్కర్షమ్. "వరదవల్లభా" ఎన్ఱితే ఇవళుక్కు ఉత్కర్షమ్.

(తేకాన్తః పురుషోత్తమః) ఉనక్కు క్కాన్తనానపిన్బితే, అవన్ పురుషోత్తమనాయిత్తు. "కశ్శ్రీశ్శ్రియః" ఎన్ఱపిన్బితే, "పురుషోత్తమఃకః" ఎన్ఱతు. "జగన్నాథోఽపి నారాయణోధన్యం మన్యత ఈక్షణాత్" ఎన్ఱు వేదాన్తఙ్గళ్ పరతత్త్వమెన్ఱు నిర్ణయిత్తతుమ్ - ఉన్నుడైయపాదచిహ్నఙ్గళై అవన్‌మార్‌పిలే కణ్డపిన్బితే. సహధర్మచారిణియానవివళై ప్పాణిగ్రహణమ్‌పణ్ణిన పిన్బాయిత్తు, అవన్, శ్రీమానుమాయ్ సర్వాధికనుమాయ్ అనుగ్రాహకనుమాయ్ ముముక్షూపాస్యనుమాయ్‌త్తు. ఆకైయితే, (౨) "తిరునిన్ఱపక్కమ్‌తిఱవితు" ఎన్ఱుసత్తుక్కళ్ పరిగ్రహిత్తతు. అల్లాతార్ తిరువిల్లాత దేవరాకైయాలే, నిశ్శ్రీకరాయ్ పురుషాధమరాయ్ నిగ్రాహ్యరాయ్ అనుపాస్యరుమాయిత్తు. ఆకైయితే, "*శ్రీనివాసశబ్దత్తాలే పాశుపతాదివ్యుదాసః" ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్‌తతుమ్. (౩) "కాణిలుమురుప్పొలార్" (౪) "తిరువిల్లాత్తేవరైత్తేఱేల్ మిన్‌తేవు" ఎన్ఱు సత్తుక్కళ్ పరిత్యజిత్తతుమ్.

(తేకాన్తః పురుషోత్తమః) (౫) "తిరుమకళార్ తనిక్కేళ్వన్ పెరుమైయుడైయపిరానార్" ఎన్ఱు, ఇవళుక్కు క్కేళ్వనానవాఱియితే

---

(౧) (౨) ౪-తిరువ-౬౨. (౩) తి-చ-వి-౬౯.
(౪) ౪-తిరువ-౫౩. (౫) తి-వాయ్-౧-౬-౯.

పెరుమైయుడైయపిరానారాయిన్ఱు. (౧) "శ్రియావిష్ణు రతీవశుశుభే" ఎన్ఱు-ఇవళ్ తనక్కున్న ఇట్టుప్పిఱన్ద తత్త్వమాకైయాలేయిఱే, *అప్రమేయతేజస్స్వైయుడైయవనాయ్ అతీవవిరాజిత్తిన్ఱు. (౨) "శ్రద్ధయా దేవో దేవత్వమశ్నుతే" (౩) "తిరుమగళోడున్డుమ్ తికఴ్కిన్ఱ" ఎన్నక్కడవతిఱే.

(పురుషోత్తమః) "పురుషాణాముత్తమః" ఎన్ఱు షష్ఠీ విభక్తియాతల్, "పురుషేషూత్తమః" ఎన్ఱు సప్తమీవిభక్తియాతల్; "పురుషోత్తమః" ఎన్ఱు సర్వేశ్వరాపేక్షయా బ్రహ్మాదికళుడైయ అధమత్వమ్ ప్రతిపాదిక్కైయాలే, తత్పత్నికళిత్తాట్టిల్ విష్ణుపత్నియాన ఇవళుడైయ వ్యావృత్తియుమ్ తోన్ఱుకిఱతు. *మలైమగైయుమ్ *నామగైయుమ్ పూమగైక్కుప్పోలియాకమాట్టార్కళిఱే. *నాపతియుమ్, *ఉమాపతియుమ్* మాపతిక్కు ఉపమానమానవన్ఱిఱే ఇవళుక్కు అవర్కళ్ ఒప్పావతు.

ఆక ఇత్తాల్, "తత్పత్నీత్వత్తాలుమ్, నారకోటి ఘటిత్తైయాకైయాలుమ్, అవనై ఆశ్రయిత్తు తచ్ఛేషభూతైయాయ్ సత్తైపెఱ్ఱిరుక్కుమ్" ఎన్గిఱ కర్తర్యర్థమ్ శొల్లప్పట్టతు. (౪) "మలర్మకళ్ పిడిక్కుమ్ మెల్లడి" (౫) "తిరుమకళుమ్ శెమ్బొన్ఱిరువడియినైవరుడ" ఎన్గిఱపడియే, అకిఞ్చిత్కరనుక్కు శేషత్వమిల్లామైయాలే, ఇవళ్ తాన్ కిఞ్చిత్కరిత్తు స్వరూపలాభమాయిరుప్పాళొరుత్తియిఱే. అవతారదశైయిలుమ్, (౬) "తిరుమగైపోత్తన్దాళ్" ఎన్ఱు కిఞ్చిత్కరిత్తాళిఱే.

ఇనిమేల్ "సర్వలోకమాతావాకైయాలుమ్, సర్వస్వామినియాకైయాలుమ్, సకలచేతనర్కుమాశ్రయిక్కప్పడానిన్ఱాల్" ఎన్గిఱ కర్మణివ్యుత్పత్తియిల్ సిద్ధమాన ఉభయ విభూతి శేషత్వత్తై అరుళిచ్చెయ్

(౧) రా-బా-౭౭-౩౨. (౨) యజు-కాఠ-౩-౩. (౩) తి-వాయ్-౧౦-౬-౯.
(౪) తి-వాయ్-౯-౨-౧౦. (౫) తి-మొ-౭-౮-౧. (౬) పెరి-తి-౧-౪-౭.

కిఱార్, (ఫణిపతిః) ఇత్యాదియాల్. (౧) "నిత్యైవైషా జగన్మాతా విష్ణోశ్శ్రీరనపాయినీ" ఎన్ఱుమ్. (౨) "శ్రీయతేచాఽఖిలైర్నిత్యం శ్రయతేచ పరంపదమ్" ఎన్ఱుమిత్యాది ప్రమాణసిద్ధఙ్గళాయిఱే ఇవ్వ్యుత్పత్తిద్వయము మిరుప్పతు.

ఆకిల్, ఉపజీవ్యప్రమాణానుసారేణ వ్యుత్పత్తిద్వయత్తై అరుళిచ్చెయ్యాతే, వ్యుత్క్రమమాక వరుళిచ్చెయ్‌వానెన్నెన్నిల్; ఘటకైయాన విరళుక్కు చేతనేశ్వరర్ పక్కల్ సమ్బన్ధమ్ అవిశిష్టమాయిరున్దతే యాకిలుమ్, పితృత్వ ప్రయుక్తమాన హిత ప్రవృత్తియాలే కలఙ్గి సాపరాధరాన విచ్చేతనరై నిగ్రహిక్కత్తేడుమన్ఱు, (౩) "కిమేతన్నిర్దోషః కః" ఎన్ఱు ఉచితోపాయఙ్గళాలే అవనై వశీకరిత్తు అనుగ్రహైకపరనామ్పడి తిరుత్తుమ్పాతు, తత్సమ్బన్ధమ్ అవశ్యాపేక్షితమాకైయాలుమ్, ఇనిత్తాన్ పిరాట్టియై ఆశ్రయిక్కుఱతు - తత్సమ్బన్ధ విశిష్టైయెన్ఱాకైయాలుమ్, "పురుషోత్తమస్యైకాన్తః" ఎన్ఱు ప్రాధాన్యేన కర్తృత్వార్థత్తై యరుళిచ్చెయ్‌తు, అనన్తరమ్ తత్సమ్బన్ధ ద్యోత్యమాన కర్మణ్యార్థత్తై యరుళిచ్చెయ్‌కిఱార్. (౪) "మచ్ఛేషభూతా సర్వేషా మీశ్వరీ" ఎన్ఱు ఇవ్వర్థక్రమత్తై స్వయమేవ అరుళిచ్చెయ్‌తారిఱే. (౫) "దేవదేవ దివ్యమహిషీ మఖిల జగన్మాతరమ్" ఎన్ఱు భాష్యకారరుమ్, ఇవరుడైయ దివ్యసూక్తియై యుళ్‌కొణ్డు భగవత్సమాశ్రయణత్తై ప్రధానమాక వరుళిచ్చెయ్‌తారిఱే. ఇనిత్తాన్ భగవద్విషయత్తై ప్పఱ్ఱుకై *భవతీసమ్బన్ధ దృష్టియాలే యిఱే. పిరాట్టియై ప్పఱ్ఱుమతు-భగవత్సమ్బన్ధ విశిష్టైయెన్ఱిఱే. ఇఙ్గనన్ఱిక్కే, తత్సమ్బన్ధరహితమాక ప్పఱ్ఱుమన్ఱు తలైయుమ్ శెవియుమ్ తరియుణ్డువైరూప్య వినాశఙ్గళే ఫలిత్తు

(౧) వి-పు-౧-౮-౧౭. (౨) (౩) శ్రీగుణరత్నకో-౫౨.
(౪) భగవచ్ఛాస్త్రే. (౫) శరణాగతిగద్యే.

విడుమిత్తే. ఆకైయాల్, ఇవ్వాకారత్తై ప్పఱ్ఱి ఇజ్జనే అరుళిచ్చెయ్యక్కుఱైయిల్లై.

ఆకిల్, "మచ్ఛేషభూతా" ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్‌తపడియే, పిరాట్టియుమ్ భగవచ్ఛేష భూతైయానాల్, శేషభూతర్కళెల్లారుమ్ సర్వ శేషిక్కు శేషమాయిరుక్కై ఒழிయ, ఉభయవిభూతియుమ్ పిరాట్టిక్కు శేషమాయిరుక్కుమెన్నైక్కు ప్రమాణమెన్నెన్నిల్; (౧) "సర్వే హ్యాత్మానః పరమాత్మనః - దాసభూతాః" ఎన్ఱు, ఉభయవిభూతియుమ్ పరమాత్మ శేషమానాల్, తత్పత్నియాన అవళుక్కుమ్ అఖిల చేతనరుమ్ శేషభూతరెన్నుమిడత్తిల్ ప్రమాణాఽన్వేషణమ్ వేణ్డావిత్తే. భర్తావుక్కు శేషమాన గృహక్షేత్ర పుత్రాదికళ్, భార్యైక్కుమ్ శేషమెన్నుమిడమ్ లోక సిద్ధమిత్తే. అవన్తాన్ ఉభయవిభూతియైయుమ్ ఇవళుక్కు ప్పడుక్కైప్పఱ్ఱాక్కియిత్తే వైప్పతు. (౨) "ఈశానా దేవీ భువనస్యాఽధిపత్నీ" (౩) "ఈశ్వరీం సర్వభూతానామ్" (౪) "మకారస్తు తయోర్దాసః" ఎన్ఱు ఇవ్వర్థత్తిల్ ప్రమాణఙ్గళుమ్ ఉణ్డిత్తే. (౫) "అస్యా మమచ శేషాహి విభూతిరుభయాత్మికా" (౬) "సర్వేషామీశ్వరీ మమ వల్లభా" ఎన్ఱివ్వర్థత్తై స్వయమేవ అరుళిచ్చెయ్‌తానిత్తే. (౭) "తిరునారణన్ తొణ్డర్" (౮) "తిరుమాలుక్కడియ తొణ్డర్" (౯) "తిరుమాలే నానుమునక్కు ప్పழవడియేన్" (౧౦) "తిరుమాఱ్కరవు" ఎన్ఱు, మిథునశేషత్వమ్ సర్వ సాధారణమెన్నుమిడత్తై, తత్త్వవిత్తుక్కళాన నమ్ ఆழ்వార్కళుమ్ అరుళిచ్చెయ్‌తార్కళిత్తే.

ఆక, ఇప్పడి వేదఙ్గళాలుమ్, వేద విత్తుక్కళాలుమ్, వేదాన్త వేద్యనాలుమ్, *మిక్క వేతియరాలుమ్ ప్రతిపాదిక్కప్పట్ట ఉభయ

---

(౧) (౨) (౩) శ్రీసూక్తమ్. (౪)
(౫) (౬) (౭) తి-వాయ్-3-౭-౪.
(౮) తి-వాయ్-౬-౯-౧౧. (౯) తిరుప్పల్లా-౧౧. (౧౦) ౧-తిరువ-౫3.

విభూతి శేషిత్వత్తుక్కు - ప్రతిసమ్బన్ధితయావ క్తవ్య మాకైయాలే, ఉభయవిభూతియిలుళ్ళారుమ్ ఇవళుక్కు కిఙ్చిత్కరిత్తు శేషభూతరా యిరుక్కుమ్పడియై ప్రయోగిప్పతాక త్తిరువుళ్ళమ్బఱ్ఱి, అతిల్ ప్రథమ త్తిలే నిత్యసూరికళిల్ తలైవరాన తిరువనన్దాళ్వాన్ ఇవళ్ విష య త్తిలే కిఙ్చిత్కరిత్తు స్వరూపమ్బెఱ్ఱిరుక్కుమ్బడియై అరుళిచ్చెయ్ కిఱార్, (ఫణిపతిరిత్యాదియాలే).

అతావతు-(౧) "ఇరుళిరియచ్చుడర్ మణికళిమైక్కుమ్ నెఱ్ఱి ఇనత్తుత్తియణి పణమాయిరఙ్గళార్న్ద" ఎన్నుమ్, (౨) "వాయోరీరై ఞ్ఞూఱు" (3) "మన్నియపల్ పోఱిశే రాయిరవాయ్ వాళరవిన్ శెన్ని మణిక్కుడిమి" ఎన్నుమ్ శొల్లుకిఱపడియే, (౪) "మతురవాఱు" ఎన్నుమ్; (౫)"ఇన్బవాఱు" ఎన్నుమ్ శొల్లుమ్బడి నిరతిశయభోగ్యమాన భగవదను భవత్తుక్కు అనుభవపరీవాహ రూపమాక, వాయారప్పుకళ్గైక్కు మీడాక, పలవాయ్ త్తలైకళై యుముడైయనాయ్, (౬) "అనన్తధా భవతి" ఎన్గిఱపడియే అనేకదేహఙ్గళై ప్పరిగ్రహిత్తు, అశేష శేష వృత్తియిలు మన్వయిత్తు, శేషవృత్తిపరరాన వశేషర్క్కుమ్ ఉపమాన భూమియాయ్, (౭) *ఆఙ్గారవార త్తిప్పడియే అస్థానేభయ శఙ్కైపణ్ణి అఞ్జులుమిఴ్న్దు అనవరత మఙ్గళాశాసన పరరాయిరుక్కైయాలే, (౮) "అరవరశ ప్పెరుఞ్జోతి యనన్దన్" ఎన్నుమ్, (౯) "యథోచితం శేషః" ఎన్నుమ్ తిరునామఙ్గళైయుడైయనాయ్, (౯) *ప్రకృష్టవిజ్ఞానబలైకధామా వాయ్, ఉనక్కేఱ్ఱకోలమాన ముడైయాలే (౧౦) "నాకణై మిశై నమ్బిరాన్" ఎన్ను ఎల్లార్క్కుమ్ పురుషకార భూతనాయ్, (౧౧) "ఏవం

(౧) పెరు-తి-౧-౧. (౨) పెరు-తి-౧-౨. (3) పెరియతిరువ-౧.
(౪) తిరుమా-3౬. (౫) (౬)
(౭) ౪-తిరువ-౧౦. (౮) స్తో-ర-౪౦. (౯) స్తో-ర-3౯.
(౧౦) తి-వాయ్-౫-౧౦-౧౧. (౧౧) కౌషీతకీ.

విత్ పాదేనా ఒధ్యారోహతి” ఎన్ఱు పర్యఙ్కవిద్యైయిల్పడియే తన్ మడియిలే అడియిట్టేఱలామ్పడి ఆసనమాయ్, అన్తరఙ్గనాయ్, భగవత్స్వరూప నిరూపక భూతైయాన వుణైప్పోలే “నాకణై మిశైనమ్బిరాన్” ఎన్ఱు అవనుక్కు సర్వస్మాత్పరత్వ సూచకనాయ్, (౧) “ఆస్తే పాతాళమూలస్థ శ్శేషోఽశేష సురార్చితః। తస్యవీర్యం ప్రభావశ్చ స్వరూపం రూపమేవచ। నహివర్ణయితుం శక్యం జ్ఞాతుం వా త్రిదశైరపి” ఎన్గిఱపడియే, అపరిచ్ఛేద్యస్వరూప రూపగుణ విభవాదికళై యుడైయ వనుమాన తిరువనన్దాళ్వాన్, పళ్ళికొణ్డరుళినాల్ పడుక్కైయాయ్, *ఇరున్దాల్ శిఙ్గాశనమాయ్, ఇప్పడి ఉనక్కు బహుముఖమాక వడిమై శెయ్తు లబ్ధస్వరూపనాయిరుక్కుమ్. *ఫణిపతి శబ్దత్తాలే, శైత్య మార్దవ సౌరభ్య విశాలోన్నతత్వాదియాన పర్యఙ్క గుణఙ్గళ్ ప్రకటితఙ్గళాకిఱన. (౨) “పఞ్జశయనమ్” ఎన్నక్కడవదిఱే.

(శయ్యా, ఆసనమ్) ఎన్ఱు ద్వయత్తై చ్చొన్నతు, ద్వయత్తిల్పడియే (౩) “తిరుమాల్కరవు-శెన్ఱాల్ కుడైయామ్” (౪) “నివాస శయ్యాసన” ఎన్ఱు తొడఙ్గి, ఇరువరుమాన శేర్త్తియిలే (౫) “అహం సర్వంకరిష్యామి” ఎన్ఱు పణ్ణుమ్ సర్వవిధకైఙ్కర్యఙ్గళుక్కు ముపలక్షణమ్. (౬) “యదాయదాహి కౌసల్యా” ఎన్ఱు, ఓరబలై అప్రాప్తవిషయత్తిలే పలపడియాక పరిచర్యై పణ్ణినాళెన్ఱాల్, ప్రకృష్ట జ్ఞానశక్తికళై యుడైయ వివన్, ప్రాప్తవిషయత్తిలే పలవడిమైకళుమ్ శెయ్కై ప్రతిపన్నమిఱే.

ఇప్పడి పరత్వత్తిలే పలవడిమైకళ్ శెయ్యుమళవన్ఱిక్కే, (౭) “దేవత్వే దేవదేహేయమ్” ఎన్ఱనువర్త్తిత్త పిపళైప్పోలే అవతా

(౧) వి-పు-౨-౫-౨౦. (౨) తిరుప్పావై-౧౯. (౩) ౧-తిరువ-౫౩. (౪) స్తో-ర-౪౦.
(౫) రా-అ-౩౧-౨౫. (౬) రా-అ-౧౨-౬౮. (౭) వి-పు-౧-౯-౧౪౫.

రణ్డోంఱుమ్ అడుత్త పడివుకోణ్డు "ఇతుక్కు" ఎన్ఱు సృష్టనాయ్, (౧) "సీతామువాచ" ఎన్ఱు ఇవళ్ పురుషకారమాక, ఇవళ్ సమక్షత్తిలే స్వాపేక్షితఙ్గళై ప్పెఱ్ఱు, (౨) "వైదేహ్యా సహ" ఎన్ఱు ఇవళ్ శేర్త్తియిలే యిఱే భావజ్ఞనాయ్ "అహంసర్వమ్" ఎన్ఱు సర్వవిధ కైఙ్కర్యఙ్గళై యుమ్ ప్రార్థిత్తు అడిమైశెయ్యప్పెఱ్ఱు, (౩) *ప్రహర్షయిష్యామి యెన్ఱప్ప డియే ఉకప్పిత్తు, (౪) "ఉకన్దు పణిశెయ్తు" ఎన్నుమ్పడి రమిత్తు లబ్ధస్వరూపనాయ్, ఇరుప్పా నొరువనిఱే.

(౫) "అణైవతరవణైమేల్ పూమ్బావైయాకమ్ పుణర్వతు" (౬) "తీవాయ్నాకణైయిల్ తుయిల్వానే తిరుమాలే" (౭) "శుడర్ప్పామ్బణై నమ్బరనై త్తిరుమాలై" ఎన్ఱు, ఇరువరుమాన శేర్త్తియిలే అడిమైశెయ్తు వాళుమ్పడియై ఆఴ్వార్కళ్ అనుసన్ధిత్తార్కళిఱే. ఇవర్తాముమ్, (౮) "శ్రియాసహాఽఽసీనమనన్తభోగిని" ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్తారిఱే. (౯) "శేషభోగే శ్రియాసహాఽఽసీనమ్" ఎన్ఱు భాష్యకారర్. (౧౦) "శ్రీస్తనాభరణం తేజః - ఉత్సఙ్గే ఽనన్తభోగినః" ఎన్ఱు భట్టర్.

(ఫణిపతిశ్శయ్యాఽఽసనమ్) (౧౧) "భోగప్రియా భోగవతీ భోగీన్ద్రశయనాఽఽసనా" ఎన్ఱు ఇవళుక్కు అసాధారణమాక ఆసన శయనాదియాన వడిమైశెయ్యుమ్పడియై, శ్రీసహస్రనామత్తిలే శొల్లిఱ్ఱిఱే. "శ్రీమతే" ఎన్గిఱపడియే, కైఙ్కర్యమ్ సిద్ధిప్పతుమ్ రసిప్పతుమ్, కైఙ్కర్యవర్ధకైయాయ్ పరమప్రాప్యైయాన ఇవళ్ శేర్త్తియిలే యాకైయాలే, ఇవళ్ శేర్త్తియిలే అడిమైశెయ్కైయిఱే స్వరూప

---

(౧) రా-అ-౩౧. (౨) రా-అ-౩౧-౨౫. (౩) స్తో-ర-౪౬.
(౪) తి-వాయ్-౧౦-౮-౧౦. (౫) తి-వాయ్-౨-౮-౧. (౬) తి-మొ-౭-౭-౯
(౭) తి-వాయ్-౮-౭-౧౧. (౮) స్తో-ర-౩౯. (౯) వైకుణ్ఠగద్యే.
(౧౦) శ్రీ-స్త-౧-౮. (౧౧) లక్ష్మీసహస్రనామ్ని.

ప్రాప్తమ్. అనైయిత్తే, (౧) "తిరుమాలే నిన్దిరు మార్పా పొయ్యా నీకొణ్డరుళ నినైప్పతు తాన్-ఎన్దే" ఎన్ఱు ప్రపన్న జనకూటస్థర్ ప్రార్థిత్తరుళినార్గళ్. (౨) "శ్రీనివాసే-భక్తిరూపా భవతు" (౩) "శ్రియఃకాన్తో య స్తత్పదాబ్జే పరిచరణ సక్తిర్భవతుమే" ఎన్ఱు కైఙ్కర్యోపకరణమాన భక్తియైయుమ్ కైఙ్కర్యత్తైయుమ్ ఇవళ్ †సన్నిధియిలే ప్రార్థిత్తరుళినారిత్తే.

(౪) "అనన్దన్ పాలుమ్ కిరుడన్ పాలుమ్" ఎన్ఱు, ఇవనుక్కనన్తరమ్ వ్యామోహ విషయమాన పెరియతిరువడి, ఇవళ్ విషయత్తిలే కిఙ్కరిత్తు స్వరూపమ్ నిఱమ్బ్రుమ్పడియై యరుళిచ్చెయ్కిఱార్ మేల్ (వేదాత్మా) ఎన్ఱు తొడఙ్గి *ఆసనపదమ్ కాకాక్షి న్యాయత్తాలే మేలోడు మన్వయిత్తు, "వేదాత్మా విహగేశ్వరః-ఆసనమ్ వాహనమ్" ఎన్ఱు యోజిత్తుక్కొళ్వతు.

(వేదాత్మా) (౫) "సుపర్ణోసిగరుత్మాన్ త్రివృత్తే శిరోగాయత్రంచక్షు స్తోమ ఆత్మా సామతే తనూర్వామదేవ్యం బృహద్రథన్తరే పక్షౌ యజ్ఞాయజ్ఞియం పుచ్ఛంఛన్దాంస్యఙ్గాని ధిష్ణియాశ్శఫా యజూంషినామ" ఎన్గిఱ సౌపర్ణ శ్రుత్యర్థత్తై వివక్షిత్తు, వేదాత్మా వెన్గిఱార్. (౬) "త్రయీమయః" ఎన్ఱారిత్తే ఇవర్ తామే. (వేదాత్మా) [వేదా ఽధిష్ఠా తృతయా, వేదానామాత్మా] "వేదాఽధిష్ఠాతృత్తైయినాలే, వేదానామాత్మా" ఎన్ఱు తత్పురుషనాతల్; యద్వా, §తద్విశిష్టత్వేన తత్సామానాధి కరణ్యత్తాలే, "వేదఆత్మాయస్యేతి" ఎన్ఱు బహువ్రీహియాతల్. ఇత్తాల్, ఇవనుడైయ సర్వజ్ఞత్వమ్ సూచితమాయిత్తు. అమృతాఽఽహరణాదికళిలే ఇవనుడైయ శక్తిమత్త్వమ్ సిద్ధమిత్తే.

---

† (పా) శేర్త్తియిలే. § (పా) తదావిష్టత్వేన.

(౧) తి-వాయ్-౧-౩-౧. (౨) శ్రీభాష్య. (౩)

(౪) పెరి-తి-౪-౪-౨. (౫) యజు- (౬) స్తో-౪-౪౧.

(విహగేశ్వరః) (౧) "పుళ్ళైరెయిన్ పుకళ్గుక్కుళ్గుళుమ్" ఎన్గిఱ పడియే, పక్షిరాజనెన్ఱు ప్రసిద్ధనాయిరుప్పానొరువనిఱే. ఇత్తాల్, (౨) "†సత్యస్సుపర్ణో గరుడస్తార్క్ష్యస్తు విహగేశ్వరః" ఎన్ఱు శ్రీసాత్వతాదికళిలే ప్రాణాది పఞ్చకాఽధిపతిత్వేన అవస్థితనాన వివనుడైయ వ్యూహ విశేషత్తై చ్చొల్లుకిఱతు. ఇవన్దాన్ నిత్యవిభూతియిలే (౩) "ఓడుమ్పుళ్ళేఱి" ఎన్ఱు అడిమై శెయ్యు మళవన్ఱిక్కే, లీలావిభూతియిలుమ్గూడ త్తొడర్న్, నాగపాశ విమోచనమ్పణ్ణుమతు, అమృత ప్రదానమ్పణ్ణుమతు, (౪) "అరుళాళ్ప్పుట్కడవీరవర్ వీతియొరునాళ్" ఎన్ఱుమ్, (౫) "అశురరయిరెల్లామ్ తకర్త్తుణ్ణుమ్లుమ్ పుట్పాకన్" ఎన్ఱుమ్ శొల్లుకిఱపడి ఆశ్రితరక్షణత్తుక్కుమ్ తద్విరోధి నిరసనత్తుక్కుమ్ అనుకూలనామ్పడి కృపాసముద్రమా యిరుప్పానొరువనిఱే. ఏవంవిధ వైభవనాన పెరియతిరువడి, ఎమ్బున్దరుళియిసన్దాల్ సింహాసనముమాయ్, ఉలావియరుళుమ్పోతు వాహనముమాయ్, కిఙ్కైత్కరిత్తు లబ్ధస్వరూపనుమాయిరుక్కుమ్.

(వాహనమ్) విశ్లేషదశైయిల్ (౬) "వెఞ్చిఱైప్పుళ్" ఎన్ఱు వెఱుక్కుమ్పడియుమ్, (౭) "అఞ్చిఱైప్పుళ్" ఎన్ఱు సంశ్లేషదశైయిలే శ్లాఘిక్కుమ్పడియుమ్, అత్తలైక్కు అన్తరఙ్గ వాహనమాయ్, (౮) *త్వదఙ్ఘ్రి సమ్మర్దకిణాఙ్కశోభియాయ్ విజయధ్వజమాయిరుక్కిఱ వినతాతనయన్, (౯) "ఊరుమ్పుట్కొడియు మఃతే" (౮) "దాసస్సఖా వాహన మాసనం ధ్వజః" ఎన్ఱుమ్ శొల్లుకిఱ సర్వవిధకైఙ్కర్యఙ్గళిలు మన్వితనాయ్, సత్తై పెఱ్ఱిరుక్కు మెన్గిఱవర్థత్తై "ఆసనం

(౧) పెరి-తి-౭-౯-౫. (౨) సాత్వతసం. (౩) తి-వాయ్-౧-౮-౧.
(౪) తి-వాయ్-౧-౪-౬. (౫) తి-వాయ్-౮-౧౦-౬. (౬) తి-వాయ్-౧-౪-౧.
(౭) తి-మొ-౯-౨-౮. (౮) స్తో-౪-౪౧. (౯) తి-వాయ్-౧౦-౨-౩.
† (పా) భృత్య.

వాహనమ్" ఎన్గిఱ పదద్వయముమ్ ప్రకాశిప్పిక్కిఱతు. (౧) "పారు
శిజై ప్పుళ్ళువన్దెఱు మ్బూవమకళార్" (౨) "తిరువిరున్దమార్పన్" (3)
"కళుడన్మేఱ్ కొణ్డు" ఎన్నుమ్ శొల్లుకిఱపడియే, ఇవళ్ శేర్త్తియిలే ఇవర్
కళ్ అడిమైశెయ్యుమ్బడియై దర్శిత్తనుభవిత్తార్కళిఱే. ఇత్తాల్ (౪)
"గారుడా గారుడాసనా" ఎన్గిఱ ప్రమాణార్థమ్ శొల్లప్పట్టతు.

"వేదాత్మావాహనమ్" ఎన్ఱైయాలే, స్వగుణా ఉనుగుణమాక †స్వస్వవాహనఙ్గళై యుడైయ అధమదేవతాభార్యైకళిల్ ఇవళుక్కు ణ్డాన వుత్కర్షమ్ తోన్ఱుకిఱతు. (౫) "పఱవై యేఱుప్పరమ్బురుడా" ఎన్గిఱపడియే, "గరుడవాహనన్" ఎన్ఱై అవనుక్కు సర్వాధికత్వ ద్యోతకమానాప్పోలే, ఇవళుక్కుమ్ సర్వోత్కర్ష హేతువాయిరుక్కుమిఱే. "ఫణి పతిశ్శయ్యా ఽఽసనం వాహనం వేదాత్మా" ఎన్ఱైయాలే, అన్యోన్యమ్ విరుద్ధజాతీయరై యుమ్ యుగపత్ అవిరుద్ధమాక అడిమైకొళ్ళుకిఱ అఘటిత ఘటనాసామర్థ్యమ్ తోన్ఱుకిఱతు. (౬) "పుట్కొడియాయ్ తీవాయ్నాకణై యిల్ తుయిల్ వానే తిరువమాలే!" ఎన్ఱు, సర్వాధికత్వలక్షణఙ్గళ్ మూన్ఱైయుమ్ శేర్త్తనుభవిత్తాప్పోలే, ఇవరుమ్"కాన్తస్తే" ఇత్యాదియాలే విష్ణుపత్నీత్వ శేషశాయిత్వ గరుడ వాహనత్వఙ్గళై యుగపదేవ అరుళిచ్చెయ్తారాయిఱ్ఱు.

ఆక, ఇప్పడి అఖిలసూరిపరిబృఢరాన శేష శేషాఽశనరుడైయ శేషత్వమ్శొన్నపోతే, శేషాశనర్ముతలాన వశేష శేషవర్గత్తినుడైయ శేషత్వముమ్ కైముతికన్యాయసిద్ధమిఱే. (౭) "త్వదీయభుక్తోజ్ఝిత శేషభోజినా" (౮) "హతాఽఖిలక్లేశమలైః" ఎన్గిఱశ్లోకద్వయత్తాలుమ్ అఖిల

(౧) తి-వాయ్-౧-౯-3. (౨) ౪-తిరువ)-౯-౨. (3) 3-తిరువ-౫౭.
(౪) (౫) పెరి-తి-౫-౪-౨. (౬) తి-మొ-౭-౭-౯
(౭) స్తో-౦-౪౨. (౮) స్తో-౦-౪3. † (పా) తామస.

సూరివర్గముమ్ అఖిలజగన్మాతావాన వివళ్ తిఱత్తి లడిమై శెయ్యుమ్బడియై, ఇవర్ తామే అరుళిచ్చెయ్‌తారిఱే. (౧) "శ్రియాసిహాసీనమ్" ఎన్ఱు ఇవళోట్టైచ్చేర్త్తియిలేయిఱే, అశేషపరిజనముమ్అడిమై శెయ్‌వతు.

ఇవరుడైయ దివ్యసూక్తియిప్పడియే భాష్యకారరుమ్, (౨) "శ్రీవల్లభ" ఎన్ఱుతొడఙ్గి, "శేష శేషాశనప్రముఖ నానావిధానన్త పరిజనపరిచారికా పరిచరిత చరణయుగళ" ఎన్ఱనుసన్ధిత్తరుళినారిఱే. (3) "ధన్యాస్తే పరిచారకర్మణి సదాపశ్యన్తియేనూరయః" ఎన్ఱు భట్టరరుళిచ్చెయ్‌తారిఱే. ఇనిత్తాన్ తిరుమకళెన్ఱిఱే, ఎల్లారుమ్ కుఱ్ఱేవల్ శెయ్‌వతు. "శేష శేషాశనాది సర్వంపరిజనం భగవతస్తత్తదవస్థోచితపరిచర్యాయామాజ్ఞాపయన్త్యా" ఎన్ఱు ఇవళుడైయ ఆజ్ఞానువర్తన పరరాయిఱే అశేషపరిజనము మిరుప్పతు.

అవన్దాన్, (౪) "సహపత్న్యా" ఎన్ఱు పత్నీసహితనాయ్ ప్రాప్తవిషయ పరిచర్యైపణ్ణుమెన్నైయాలుమ్, బ్రహ్మాదికళ్ సదయితరాయ్‌క్కొణ్డు దాసదాసీగణమాయిరుప్పర్కళెన్ఱు మేలేశొల్లుకైయాలుమ్, ఇవర్కళుమ్ సపత్నీకరాయ్‌క్కొణ్డు విష్ణుపత్నిక్కడిమైయాయిరుప్పర్కళెన్ను మిడమ్‌సిద్ధమిఱే. ఇవర్కళ్ తాన్ అజ్ఞానీ విశోకైకళోడుమ్, కాన్తివాహిణికళోడుమ్, రుద్రాసుకీర్తికళోడుమ్, సూత్రవతియోడుమ్, సుదర్శనవల్లి విజయవల్లియోడుఙ్గూడ సకుటుమ్బమాకవిఱే జగత్కుటుమ్బియాన శ్రియఃపతిక్కు అడిమైశెయ్‌వతు. ఆకైయిఱే, "పరిజనపరిచారికా పరిచరితచరణయుగళ" ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్‌తతు. ఇవర్కళ్ తాన్ భాగవతసత్కారదశైయిలుమ్, * పతియినిప్పాజ్ఞినిల్ పాతఙ్గళ్ కఴువి, *పూశిత్తునల్ కువతు తన్దేవియరోడే శేరవిఱే.

---

(౧) స్తో-౮-౩౯. (౨) శరణాగతిగ. (3) శ్రీగుణర-౨౨.
(౪) రా-అ-౬-౧.

ఇని ఇవర్కళిలుమ్ ఇవర్కిళ్ మహిషికళ్,*దేవదేవదివ్యమహిషిక్కు అన్తరఙ్గపరిచారికైకళా యిరుక్కుమ్బడియై, (౧) "సైన్యధురీణ ప్రాణసహాయాంసూత్రవతీ మాశ్రిశయమమ్బామ్। శ్రీపదలాక్షాలాఞ్ఛిత సేవాప్రోతలసద్గోర్వల్లి విలాసాన్" (౨) "తార్క్ష్యపక్షతివదస్యవల్లభాం రుద్రయాంసహసు కీర్తిమర్చయే। హర్షబాష్ప మవికీర్తిమర్థినాం యస్మ ఖేన కమలాకటాక్షయేత్" ఎన్ఱుమ్, భట్టరరుళిచ్చెయ్తారిఱే.

ఇని భూమినీళైకళుమ్ ఇవళుక్కు శేషభూతరాయ్ సేవిత్తిరుప్పర్కిళ్; (3) "శ్రీసహాయః - ఉభాభ్యాం భూమినీళాభ్యాం సేవితః" ఎన్ఱతిఱే. (౪) "మాధవత్వాయి - అహంశిష్యాచ దాసీచభక్తాచ" ఎన్ఱు తానే అరుళిచ్చెయ్తాళిఱే. (౫) "ఉత్ఫుల్ల పఙ్కజ తటాకమివోపయాని శ్రీరఙ్గరాజ మిహదక్షిణ సవ్యసీమ్నోః। లక్ష్మీంవిహారరసికా మివ రాజహంసీం ఛాయామివాఽభ్యుదయినీ మవనీఞ్చ తస్యాః" ఎన్ఱు "ఇవళుక్కు ప్పాదచ్ఛాయైపోలే పరతన్త్రర్కళాయిరుప్పర్కళెన్ఱుమ్, పుష్పాఙ్గరాగఙ్గళోపాతి భోగోపకరణఙ్గళాయ్ స్తనబాహుదృష్టికళ్పోలే అనయుభూతరాయిత్తే, అల్లాతమహిషీవర్గఙ్గళిరుప్పతు" ఎన్ఱు భట్టరరుళిచ్చెయ్తరుళినారిఱే. (౬) "కుఱ్ఱల్కోవలర్ మడప్పావై యుమ్ మణ్మకళుమ్తిరువుమ్ నిఴల్పోల్వనర్" ఎన్నక్కడవతిఱే.

ఆక, భూమినీళైకళ్ ముతలాన మహిషికళుమ్, తిరువడితిరువనన్తాழ్వాన్ముతలానసూరివర్గముమ్, (౭) "కన్ఱైకణ్ణోర్" ఎన్గిఱముక్తరుమ్ ఇవళుక్కు శేషభూతరెన్ఱు శొల్లుకైయాలే, నిత్యవిభూతియడఙ్గ, ఇవళుక్కు శేషమాయిరుక్కుమెన్నుమిడమ్ దర్శిప్పిక్కప్పట్టతు.

---

(౧) ర-స్త-౧-౫౧.	(౨) ర-స్త-౧-౫౪.	(3)
(౪) వరాహపు.	(౫) ర-స్త-౧-౬3	(౬) తిరువి-3.
(౭) తి-వాయ్-౮-3-౧౦.

అనన్తరమ్ లీలావిభూతియడజ్గ ఇవళుక్కుచ్చేషమాయిరుక్కు-మెన్నుమిడత్తై అరుళిచ్చెయ్య ఉపక్రమిత్తు, అతిల్ ప్రథమమ్ లీలావిభూతి కారణమాన మూలప్రకృతి–ఇవళుక్కుచ్చేషమాయిరుక్కుమ్బడియైదర్శిప్పిత్తరుళుకిఱార్ (యవనికా మాయా జగన్మోహినీ) ఎన్ఱు. [జగన్మోహినీమాయాతే మోహినీయవనికా] అనాద్యజ్ఞానత్తాలేజగత్తై మోహిప్పిక్కక్కడవతాయ్, విచిత్రకార్యకరణోపకరణమాకైయాలే మాయా శబ్దవాచ్యైయాయిరుక్కిఱ మూలప్రకృతి, సౌన్దర్య సౌకుమార్యలావణ్యాయావనాద్యనన్తగుణ గణవిశిష్టమాన ఉన్నుడైయ దివ్యమజ్గళవిగ్రహముమ్ – తదాధారమాన దివ్యాత్మస్వరూపముమ్ ప్రతికూలర్ దృష్టిగోచరమాకామల్ మఱైక్కైక్కు త్తిరైయాయిరుక్కుమ్.

తిరైయావతు – అన్తర్వర్తి పదార్థజ్గళై బహిశ్చరర్కు త్తెరియాతపడి తిరోధానమ్పణ్ణువతాయ్, శుక్లకృష్ణరక్తతన్తుక్కళాల్ శమైక్కప్పట్టు నానావర్ణజ్గళాలే విచిత్రైయాయ్, అత్యాశ్చర్యవిశిష్టైయాయిరుప్పతొన్ఱు. ఇతువుమ్ దివ్యదమ్పతికళుడైయ దివ్యాత్మ స్వరూపత్తైయుమ్, దివ్యమజ్గళవిగ్రహత్తైయుమ్ దివ్యాయవయవజ్గళైయుమ్–అనాశ్రితర్కు-గోచరియాతపడి, అజ్ఞానత్తై విళైత్తుతిరోధాయకమాక తిరస్కరిణియాయిరుక్కైయాలుమ్, (౧) "లోహితశుక్లకృష్ణామ్" ఎన్గిఱపడియే గుణత్రయవిశిష్టవిచిత్ర కర్మసూత్రత్తాలేకట్టప్పట్టు విచిత్రసృష్టియైప్పణ్ణుకైయాలే ఆశ్చర్యతమైయాయిరుక్కైయాలుమ్, తిరైయాకనిరూపిక్కిఱార్.

(జగన్మోహినీ) పరమాత్మవిషయమాకవుమ్ ప్రత్యగాత్మవిషయమాకవుమ్, స్వవిషయమాకవుమ్ అన్యథాజ్ఞానవిపరీత జ్ఞానజ్గళైప్పిఱప్పిత్తు అత్తాలే జగత్తైమోహిప్పిక్కైయాలే "జగన్మోహినీ" ఎన్గిఱార్. పర

(౧) తై-నా-౧౨-౫.

మాత్మావినిడత్తిల్ అన్యథాజ్ఞానవిపరీతజ్ఞానజ్గళై ప్పిఱప్పిక్కైయావతు-శ్రియఃపతియాయ్, నిఖిలహేయప్రత్యనీక కల్యాణగుణ విశిష్టనాయ్, ఉభయవిభూతి నిర్వాహకనాయిరుక్కిఱ పురుషోత్తమనై, "నిర్విశేష చిన్మాత్రవస్తు" ఎన్ఱు మాయావాదమ్ శొల్లుతల్; "చిదచిదీశ్వరర్కళ్ మూన్ఱుమ్ ఏకద్రవ్యపరిణామమ్" ఎన్ఱు భేదాఽభేదమ్ శొల్లుతల్; "కర్మానుష్ఠానత్తుక్కుచ్ చేతననుణ్డాకిల్, ఫలప్రదానత్తుక్కుక్ కర్మముణ్డాకిల్, ఇని ఈశ్వరన్ ఏతుక్కు" ఎన్ఱు తత్సద్భావత్తై ఇల్లైయాక్కుతల్; ఏవమాదికళానబుద్ధికళై ప్పిఱప్పిక్కై. ప్రత్యగాత్మావినిడత్తిల్ అన్యథాజ్ఞాన విపరీతజ్ఞానజ్గళై ప్పిఱప్పిక్కైయావతు - (౧) "అనాత్మన్యాత్మబుద్ధిర్యా" ఎన్గిఱపడియే "దేహమేఆత్మా" ఎన్నుతల్, ఇన్ద్రియాదికళై ఆత్మా ఎన్నుతల్, దేహపరిణామమెన్నుతల్, అన్యశేషమెన్నుతల్, స్వతన్త్రమెన్నుతల్, ఏవమాదియాన విప్రతిపత్తికళై విళైక్కై. స్వవిషయమాకవిపరీతధీయైవిళైక్కైయావతు - స్వాకార్యమానశబ్దాదికళిలే భోగ్యత్వబుద్ధియైప్పిఱప్పిక్కై. ఇవ్వర్థత్రయత్తైయుమ్ భాష్యకారర్ "భగవత్స్వరూపతిరోధానకరీం విపరీతజ్ఞానజననీం, స్వవిషయాయాశ్చభోగ్యబుద్ధేర్జననీమ్" ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్దారిఱే.

* మాయాశబ్దత్తాలే (౨) "మాయాన్తుప్రకృతింవిద్యాత్" ఎన్గిఱపడియే మూలప్రకృతియైచ్చొల్లుకిఱతు. ఇతుతాన్ మాయైయాకైయాలేయిఱే జగన్మోహినియాయిర్రు. (౩) "అనాదిమాయయా సుప్తః" ఎన్నక్కడవతిఱే; అజ్ఞానహేతువాయిఱే ఇతుతానిరుప్పతు. ఆక ఇప్పడిమాయాశబ్దవాచ్యైయాయ్, జగన్మోహినియానమూలప్రకృతి యవనికారూపేణకిఞ్చిత్కరిత్తు చ్చేషమాయిరుక్కుమెన్ఱతాయిర్రు.

---

(౧) వి-పు-౬-౭-౧౧. (౨) శ్వే-౪-౧౦. (౩) మాణ్డూ-౨-౨౧.

యననిఙ్గైయాకిల్, అన్తర్వర్తికళోడు బహిశ్చరరోడువాశియఱ దృష్టిప్రసరణనిరోధత్తాలే అన్యోన్యావలోకనరోధినియాయిత్తే యిరుప్పతు. అప్పడియే ప్రకృతిన్నైయవనిఙ్గైయాక నిరూపిక్కుమ్బోతు పిరాట్టిక్కుమ్ స్వవ్యతిరిక్తసకలపదార్థదర్శనమ్పణ్ణవొణ్ణాతిత్తే; అజ్ఞనేయాకిల్ పిరాట్టిక్కుమ్ కర్మవశ్యత్వముమ్ అత్తాలే భగవన్మాయాతిరోహితజ్ఞానత్వముమ్ అఙ్గీకరిక్కత్తాయ్‌విడుమిత్తే. ఆకైయాల్ ఇతు శేరుమ్బడియెన్నెన్నిల్; తచ్ఛేషభూతైయాయ్ తన్నియామ్యైయాయ్ తదధీనవ్యాపారత్తైయుముడైత్తాన ప్రకృతి – స్వామినియాయ్ నియామకైయుమాయిరుక్కిఱ ఇవళుడైయ సర్వవిషయదృష్టితిరోధానమ్పణ్ణమాట్టాతిత్తే. "(౧)మాయయాసన్నిరుద్ధః" ఎన్ఱుకొణ్డు, కర్మవశ్యైయాకిలిత్తే–మాయాతిరోహితస్వప్రకాశైయాయిరుప్పతు. ఈశ్వరనైప్పోలే అకర్మవశ్యైయాన ఇవళుక్కు త్తిరోధానమ్కూడాతిత్తే. ఆనైయాలే ప్రతికూలర్క్కుమ్ తత్స్వరూపరూపాదికళ్ యథావాకత్తోఱ్ఱాతపడి తిరోధానమ్బణ్ణుమతైప్పోల్ తిరస్కరణియాకరూపిత్తవిత్తాల్ ఒరువిరోధమిల్లై.

ఆకక్కొణ్డు నిత్యవిభూతియిలుళ్ళార్ ఇవళుక్కుచ్ఛేషభూతరాయిరుక్కుమ్బడియై దర్శిప్పిత్తరుళి, లీలావిభూతికారణమాన మూలప్రకృతియినుడైయ శేషత్వత్తైఅరుళిచ్చెయ్‌తు, తదారబ్ధాణ్డాన్తర్వర్తికళాయ్, తాదృశప్రకృతిమోహితరాయ్ కర్మవశ్యరుమాన బ్రహ్మాదికళ్ సపత్నీకరాయ్‌క్కొణ్డు ఇవళుక్కడిమైయాయిరుక్కుమ్బడియై అరుళిచ్చెయ్‌కిఱార్ మేల్ (బ్రహ్మేశాదిత్యాదియాల్).

తిరైనళ్ళై త్తిరుక్కవేణ్ణుమ్బడి లోకవిలక్షణరాన దివ్యదమ్పతికళై చ్చొల్లి, (౨)"జాగ్రతస్స్వపతశ్చ" ఎన్ఱుకొణ్డు తిరైక్కుళ్ళేదువుఱమ్బొడువాశియఱ*ఉడనాయ్ మన్నివఴువిలావడిమైశెయ్‌తు వాఴుమన్తరఙ్గరైచ్చొల్లి, తిరైతన్నైచ్చొల్లి, తిరైక్కుప్పుఱమ్బునిన్ఱు సేవిత్తిరుక్కు

(౧) శ్వే-౪-౯. (౨) రా-అయో-౩౧-౨౫.

మవర్కళై చ్చొల్లుకిఱతు. (౧)*"కడిక్కమలత్తుళ్ళిరున్దుమ్ కాణ్గిలానితే. (౨) "నీఱాడిత్తాన్ కాణమాట్టాత" (౩) "కార్ శెత్తిన్దిణ్ణతానేన్ కణ్ణాన్ కాణార్, అవన్ఱై త్తపణ్డైత్తాన త్తిన్ పతి" ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్తార్కళితే సర్వజ్ఞరానవాఴ్వార్కళ్. (౪) "నెఱ్ఱిమేల్కణ్ణానుమ్ నిఱై మొఴివాయ్నాన్ముకనుమ్, నాట్టమాయిరత్తానుమ్ తాన్ ఉమ్కణ్ఱ పెఱ్ఱియాల్ వణఙ్గుమత్తనై పోక్క, కణ్ణై యున్కేనిన్ఱుకూప్పిడుకిఱవర్కళ్ †కణ్ణై కాణమాట్టార్కళితే. (౫) "శివఞ్ఞుమ్ తిశై ముకఞ్ఞుమ్ తరమఱియలామో" ఎన్నక్కడవతితే.

(బ్రహ్మేశాదిత్యాది) (౬) "యో బ్రహ్మాణం విదధాతిపూర్వమ్" ఎన్గిఱపడియే తిరునాభీకమలత్తిలే అవ్యవధానేనపిఱక్కైయాలే ఉనక్కుప్పుత్రనానబ్రహ్మా, తజ్జ్యేష్ఠపుత్రనాకైయాలే ఉనక్కుప్పౌత్రనానరుద్రన్, ఆదిశబ్దత్తాలే, ‡"సేన్ద్రాది" (౭) "తళిరొళియిమైయవర్తలైవన్" (౮) "నిన్ఱశచిపతియై" (౯) "వెణ్బకట్టిలోరువన్" ఎన్ఱు ఇవర్కళోడే సహపఠిక్కప్పడియాన నిఱైమైయుడైయ ఇన్ద్రనైయుమ్, * ఇన్దిరనుళ్ళిట్ట దేవర్కుఴాత్తైయుమ్శొల్లుకిఱతు.

ఆక, ఇప్పడివిబుధశ్రేష్ఠరాన బ్రహ్మారుద్రర్కళ్ ముతలానదేవతాసమూహమ్ ఉనక్కుదాసగణమాయ్, తత్పత్నికళాన సరస్వతి రుద్రాణీ ఇన్ద్రాణీప్రభృతికళుమ్, తద్దాసీభూతరాన అప్సరస్సఙ్ఘఙ్గళుమ్, ఉనక్కు దాసీగణమాయ్ దాసకృత్యత్తిలే అనవరతాన్వయత్తై ఉడైయరాయ్ కొణ్డు సత్తైపెఱ్ఱిరుప్పర్కళ్. ఇత్తాల్ (౯) * నీలార్కణ్డత్తమ్మానుమ్ నిఱైనాన్ముకనుమిన్దిరనుమ్ – శేలేయ్కణ్ణా

(౧) ౧-తిరువ-౫౬. (౨) ౪-తిరువ-౨౭. (౩) ౪-తిరువ-౭౩.
(౪) తి-మొ-౧౧-౬-౩. (౫) తి-వాయ్-౨-౭-౧౨. (౬) శ్వే-౬-౧౮.
(౭) తిరువాశిరి-౭. (౮) తి-వాయ్-౭-౬-౭. (౯) తి-వాయ్-౬-౧౦-౮.
† (పా) అవనై. ‡ (పా) ఇన్ద్రన్.

ర్ పలర్ శూழ్న్దిరుక్కప్పడియై చ్చొల్లినార్గళ్ ఇఱు.

(౧) "తిరుమాలైక్కైతొழువర్" (౨) "హిరణ్యగర్భస్సమవర్తతాగ్రే" (౩) "భూతస్యజాతః పతిరేకఆసీత్" ఎన్ఱుమ్, (౪) "యోదేవానాంప్రథమం పురస్తాద్విశ్వాధికోరుద్రోమహర్షిః" (౫) "హిరణ్యగర్భః పశ్యతిజాయమానం సనోదేవశ్శుభయాస్మృత్యాసంయునక్తు" ఎన్ఱుమ్ శొల్లుకిఱపడియే, కారణత్వనిబన్ధనోత్కర్షదర్శనత్తాలే ఈశ్వరత్వశఙ్కాస్పదరాన బ్రహ్మరుద్రాదికళోడు తచ్ఛఙ్కానాస్పదరాన ఇన్ద్రాదికళోడు వాశియఱ సర్వరుమ్ ఇవళుక్కు దాసభూతరెన్ఱు తోన్ఱుమ్పడిక్క, (సురవ్రజః) ఎన్గిఱార్. ఇఙ్ఙనేయాకిల్, జగత్కారణభూతరాక ప్రమాణప్రసిద్ధరాయిరుక్కిఱ ఇవర్కళ్ ఇమ్మిథునత్తుక్కు ఇనమినమాక వழிపాడు శెయ్వార్కళెన్ఱు శొల్లుకైక్కీழ్చ్చొల్లుకిఱ ప్రమాణఙ్గళుక్కు విరుద్ధమన్ఱోవెన్నిల్; కీழ్చ్చొన్న హిరణ్యగర్భరుద్రశబ్దఙ్గళ్ - యోగత్తాలుమ్ అపర్యవసానవృత్తియాలుమ్ నారాయణనై ప్రతిపాదిక్కిఱ నవాకైయాలే విరోధమిల్లై.

ఆకైయిత్తే, (౬) "నబ్రహ్మనేశానః" ఎన్ఱు-ఇవర్కళై సంహార్యరాకచ్చొల్లి, (౭) 'అథ పురుషోహవై నారాయణోకామయత ప్రజాస్సృజేయేతి, నారాయణాద్బ్రహ్మాజాయతే, నారాయణాద్రుద్రోజాయతే, నారాయణాదిన్ద్రోజాయతే, నారాయణాద్ద్వాదశాదిత్యా రుద్రావసవస్సర్వాణిఛన్దాంసి" (౮) "తత్రబ్రహ్మా చతుర్ముఖోజాయత" "త్ర్యక్షశ్శూలపాణిః పురుషోజాయత" ఎన్ఱు ఇవర్కళై సృజ్యరాక చ్చొల్లినార్గళ్ ఇఱు. ఆకైయాలే, (౮) "ఏకోహవైనారాయణ ఆసీత్" ఎన్ఱు "నారాయణనేసకలజగత్కారణభూతన్", ఎన్ఱు ఉపనిషత్తుక్కళోతినార్గళ్ ఇఱు. (౯) "నాన్ముకక్కొழుమున్ఱైయాన్ఱు, ముక్కణీశనోడుతేవు పలనుతలిమూవు

(౧) ౧-తిరువ-౫౨. (౨) (౩) (౪) (౫)
(౬) మహోపనిషత్ (౭) నారాయణోపని. (౮) తిరువాశిరి.

లకమ్ పడైత్తవున్ని, మాయక్కడవుళ్ మాముతలడియే'' ఎన్నుమ్,(౧) ''నాన్ముగన్ఱన్నొడు తేవరులకోడుయిర్ పడైత్తాన్'' ఎన్నుమ్ ఇవ్వర్థత్తై ద్రమిడోపనిషత్తు దర్శిప్పిత్తతిత్తే. (౨) ''కస్స్యాదరేహరవిరిఞ్చిముఖః ప్రపఞ్చః'' ఎన్నుమ్, (౩) ''విభోర్నాభీపద్మే విధిశివనిదానమ్'' ఎన్నుమ్, ఆఴ్వార్కళై యడియొత్తిన ఆచార్యర్కళుమ్ ఇప్పడిదర్శిప్పిత్తార్కళిత్తే.

ఇప్పడి ఉభయోపనిషత్ప్రసిద్ధమాన జగత్కారణత్వత్తాలే పణ్ణుకిఱ స్థిరచరరచనాతారతమ్యత్తిలే ప్రమాణమాన భ్రూభఙ్గత్తైయుడైయళాయ్, స్వర్గదుర్గత్వాదికళై పణ్ణుమ్బోతు, స్వేచ్ఛైకపరాధీననాయ్ క్కొణ్డు సర్వత్తైయుమ్పణ్ణుమ్బడి తద్వల్లభైయాయ్, అవనుడైయచిదచిద్విధానవ్యసనత్తై సార్థమాక్కుమవళాయ్, తత్పత్నియాకైయాలే సర్వలోకత్తుక్కుమ్ మాతావాయ్, అవన్ పితావాకైయాలే, సర్వర్క్కుమ్ పితామాతాక్కళ్ ''మాధవః'' ఎన్నుమ్బడితిరుమాలిత్తే. ఆకైయిత్తే(౪) ''తిరుమకనార్ తఙ్గళప్పన్'' (౫) ''నాన్ముకఱ్కు త్తన్దైకాణ్'' ఎన్ఱు బ్రహ్మాదికళుక్కుమ్పితావెన్నుమ్, (౬) ''పితృదేవోభవ'' ఎన్గిఱపడియే, (౭) ''ఈశఱ్కుమ్ నాన్ముకఱ్కుమ్తెయ్వమ్'' ఎన్నుమ్ పరదేవతైయాకవుమ్ అనుళిచ్చెయ్తతు. ఇవర్కళ్ తాఙ్గళుమ్, (౮) ''ఎన్దైయెమక్కరుళెననిన్ఱ'' ఎన్ఱు పితృత్వత్తై అనుసన్ధిత్తు, (౯) ''ఎన్దై-నిన్ఱుళ్ళే తోన్ఱియ ఇత్తైవ'' ఎన్ఱు పితృత్వ ప్రయుక్తమాన శేషశేషిభావ సమ్బన్ధత్తై యుణర్న్దు, * ఇఱైయాత లఱిన్దేన్ఱి, కన్దమలర్ కొణ్డుతొఴుతు, *మన్దిరమామలర్ కొణ్డు మఱైన్దువరాయ్ అన్దియమ్బోతిలే తిరువన్దికాప్పిట్టు, శిన్

(౧) తి-వాయ్-౪-౧౦-౧. (౨) స్తోత్ర-౧౪ (౩) ర-స్త-౧-౧౧౬.
(౪) తి-మొ-౨-౨-౭. (౫) తి-మొ-౧౧-౫-౨. (౬) తై-శీక్షావ.
(౭) ౪-తిరువ. (౮) తి-మొ-౪-౧-౪. (౯) తి-వాయ్-౨-౨-౧౦.

ణ్రమ్ శెఱుకాలై యిలేవన్దు తిరుప్పళ్ళియుణర్త్తి, *అలఙ్గలమ్ తొడైయల్ కొణ్డు *పూనితికిపిళ్ళై ముతలాన (౧) "పడిమెయ్‌క్కలఙ్గాణ్డఱ్కెఏఱ్పన వాయినకొణ్డు" ఎన్ఱు శొల్లుమ్పడి ఆరాధనోపకరణఙ్గళెల్లా మేన్దిక్కొణ్డు అడియిణై పణిన్దు*వణ్ణచ్చిఱుత్తొట్టిల్ వరక్కాట్టువతు; *ఇడై విరవిక్కొత్త ఉడైయార్ కనమణియోశోణ్ మాతళమ్బా విడుతిరువతు, *ఎఱ్ఱి లుడైక్కిణ్గిణి శత్తన్దువనాయ్ నిఱ్పతు; *శఙ్గిన్ వలమ్బురియుమ్ అఙ్గై చ్చరివళైయుమ్ పోత్తరువతు; *అఱ్ఱికియ నైమ్బడైయు మారము ఙ్గొణ్డు తొఴువతు; *ఓతక్కడలి లొళిముత్తినారముమ్ శాతిప్పవళ ముమ్ శన్దచ్చరివళైయుమ్ విడుతరువతు. ఆక ఇప్పడి (౨) "నీరేఱు శెఞ్జడై నీలకణ్డనుమ్ నాన్ముకనుమ్ మురైయాల్ శీరేఱువాశకమ్ శెయ్యనిన్ఱ తిరుమాల్" ఎన్గిఱపడియే ఇవర్కళెల్లారుమ్ శేష శేషి భావముఱైయాలే శ్రియఃపతి క్కడిమైశెయ్‌తు, (౩) "ఎన్ తిరుమా ర్వన్ఱనై"ఎన్ఱుతొడఙ్గి అరుళిచ్చెయ్‌తపడియే ఇవర్కళ్ తఙ్గళ్ మహిషి కళోడే విశిష్టత్తుక్కు ప్రకారమాయిరుక్కైయాలే, ఇరువర్క్కుమ్ శేషభూతరా యిరుక్కుమ్పడియై త్తిరువుళ్ళమ్బఱ్ఱి (బ్రహ్మేశాది సురవ్రజ స్సదయిత స్త్వద్దాసదాసీగణః) ఎన్గిఱార్.

(దాసీగణః) లోకత్తిలే వనస్పతి బృహస్పతి తారతమ్య హేతు వాన పరిపూర్త్తియైయుడైయ భారతియై ప్పాదచేటియాకవుడైయవ ళాయితే ఇవళిరుప్పతు. మఱైమకళుక్కు త్తలైమకళాన కలైమకళ్- మలర్మకళుక్కు మనైయడిమై యెన్నపోతే, మఱ్ఱుళ్ళారడిమై యెన్నుమిడమ్ శొల్లవేణ్డావితే.

(౪)"త్రయ ఏవాఽధనా రాజన్ భార్యా" ఎన్గిఱన్యాయత్తాలే బ్రహ్మా దికళ్ శేషభూతరెన్ఱపోతే తత్పత్నికళుక్కుమ్ శేషత్వమ్ సిద్ధమాయిరు

(౧) తిరుప్పళ్ళి-౫. (౨) పెరి-తి-౪-౧-౫. (౩) తి-వాయ్-౭-౬-౭.

క్క, "సదయితః" ఎన్ఱు విశేషిత్తరుళువానెన్నెన్నిల్; బ్రహ్మాదికళ్ పక్కల్ శిలర్క్కు ఈశ్వరత్వ శఙ్కాభ్రాన్తియాలే, తత్పత్నికళ్ పక్కలిలేయుమ్ లక్ష్మ్యంశభ్రాన్తి ఉణ్డాయిరుక్కుమిఱే. తన్నిరాకరణార్థం "సదయితః" ఎన్ఱు విశేషిత్తరుళుకిఱార్ అవర్కళ్ పక్కల్ ఈశ్వరత్వ శఙ్కానిరాకరణ శ్రుత్యాదికళాలే తత్పత్నికళ్ పక్కల్ లక్ష్మ్యంశ వాదముమ్ నిరాకృతమిఱేయెన్నిల్; తాత్పర్యత్తాలే సిద్ధిప్పతిలుమ్ శబ్దతః శొల్లుకై మికవుమ్ స్పష్టమాయిరుక్కుమిఱే. అతుతోన్ఱ ఇప్పడి అరుళిచ్చెయ్యక్కుఱైయిల్లై.

ఆక ఇప్పడి ప్రధానరాన బ్రహ్మాదికళ్ ఇవళుక్కు శేషభూతరానాల్, ఇవ్వరుకుళ్ళార్ శేషభూతరెన్ఱుమిడమ్ కిమ్పునర్న్యాయసిద్ధమిఱే. ఆక, ఉభయవిభూతియుమ్ ఇవళుక్కు శ్శేషమెన్ఱు దర్శిప్పిత్తారాయిత్తు.

ఇప్పడి "కాన్తస్తే పురోషోత్తమః" ఎన్ఱు కర్తర్యర్థత్తైయుమ్, "ఫణిపతిః – దాసీగణః" ఎన్ఱు కర్మణ్యర్థత్తైయుముడైయళాకైయాలే "శ్రీః" ఎన్ఱు ఉనక్కు త్తిరునామమెన్గిఱార్, (శ్రీరిత్యేవచ నామతే) ఇత్యాదియాలే. "శ్రీయత ఇతి – శ్రీః" ఎన్ఱుమ్, "శ్రయత ఇతి శ్రీః" ఎన్ఱుమ్, శొల్లుకిఱ వ్యుత్పత్తి ద్వయార్థముమ్ ఉణ్డానాలిఱే శ్రీశబ్దమ్ సార్థమావతు. అన్ఱిక్కే, కీర్త్రేశొన్న విష్ణుపత్నీత్వత్తుక్కుమ్ ఉభయ విభూతి శేషిత్వత్తుక్కుమ్ శ్రుతి స్మృతికళ్ తేడవేణుమో? సర్వశేషిత్వ వాచకమాయ్ ఉనక్కసాధారణమాన తిరునామమే పోరాతో వెన్గిఱారాకవుమామ్.

(శ్రీరిత్యేవచనామతే భగవతి) (౧) "అన్తర్బహిశ్చ తత్సర్వం వ్యాప్య నారాయణః" ఎన్ఱుమ్, (౨) "ఎన్ఱైరుక్కన్నలత్తొణ్ణొబ్రుళ్"

---

(౧) తై-నా-౧౧. (౨) తి-వాయ్-౧-౨-౧౦.

ఎన్ఱుమ్, (౧) "పాఙ్గుపుణరి" ఎన్ఱుమ్ అర్థత్తైచ్చొల్లి ప్పిన్బు శబ్దత్తై చ్చొన్నాప్పోలే, ఇఙ్గుమ్ శ్రీశబ్దార్థత్తై మున్బుఅ వరుళిచ్చెయ్‌తు, అనన్తరమ్ శ్రీశబ్దత్తై అరుళిచ్చెయ్‌కిఱార్ (శ్రీరితి) ఎన్ఱు. (౨)"దేవోనామ సహస్రవాన్"ఎన్ఱు(౩)*పేరాయిరమ్ కొణ్డతోర్‌పీడుడైయ నానాలుమ్ "నారాయణన్" ఎన్ఱు అవనుక్కు నిరూపకమానాప్పోలే, "లక్ష్మీశ్శ్రీః" ఎన్ఱు తొడఙ్గి అనేకమ్ తిరునామఙ్గళుణ్డేయాకిలుమ్, ఇవళుక్కు అసాధారణ నిరూపకమ్ "శ్రీః" ఎన్గిఱ తిరునామమాకైయాలే (శ్రీరిత్యేవచనామతే) ఎన్గిఱార్. సర్వాధికవస్తువుక్కు వాచకశబ్దమ్ ఇతువల్లతిల్లామైయాలే (శ్రీరిత్యేవ) ఎన్ఱు అవధరిక్కిఱార్.

"శ్రిఞ్ - సేవాయామ్" "శౄ-విస్తారే" "శౄ - హింసాయామ్," "శ్రు-శ్రవణే" ఇత్యాద ధాతుభేదత్తాలే శ్రీశబ్దత్తుక్కు అనేకార్థఙ్గళుణ్డాయిత్తే ఇరుప్పతు. అవ్వర్థభేదఙ్గళైప్పఱ్ఱ నిరుక్తిభేదఙ్గళుణ్డాయిరుక్కుమిత్తే. ఆకైయాలే "శ్రీయత ఇతి - శ్రీః" "శ్రయత ఇతి-శ్రీః" "శ్ఱ్ణాతీతి - శ్రీః" "శృణోతీతి - శ్రీః" "శ్రావయతీతి- శ్రీః" ఇత్యాదినిరుక్తికళ్ ఇవ్విడత్తిలే వివక్షితఙ్గళ్. (౪) "శ్ఱ్ణాతి నిఖిలాన్దోషాన్ శ్ఱ్ణాతిచ గుణైర్జగత్ । శ్రీయతే చాఖిలైర్నిత్యం శ్రయతే చ పరంపదమ్। శ్రీయన్తీం శ్రీయమాణాఞ్చ శృణ్వతీం శ్ఱ్ణతీమపి" ఎన్ఱుఇవైకళ్ తాన్ ప్రమాణప్రసిద్ధఙ్గళాయిత్తే యిరుప్పతు. అఖిలచేతనరుక్కు మాశ్రయణీయైయాయ్, తాన్ అవనై ఆశ్రయిత్తు లబ్ధస్వరూపైయాయ్, ఆశ్రితదోషఙ్గళై హింసిత్తు, అద్వేషాదిగుణఙ్గళై విస్తరిప్పిత్తు, ఆశ్రితర్దైన్యోక్తికళై శ్రవిత్తు, ఇవర్కళై అఙ్గీకరిక్కైక్కనుగుణమాన వచనఙ్గళై అవనై శ్రవిప్పిక్కై ముతలాన వాకారఙ్గళ్ పురుషకారభూతైయాన పిరాట్టిక్కు అవశ్యాపేక్షితఙ్గళాకైయాలే,

(౧) తి-మొ-౬-౧౦-౯. (౨)భార-సభా-౩౮-౧౧. (౩)తి-వాయ్-౯-౩-౧. (౪)

ఇన్నిరు_క్తికళెల్లాత్తైయుమ్ శ్రీశబ్దత్తుక్కు_ర్థమాక ఆచార్యర్కళనుసన్ధిప్పర్కళ్.

ఇప్పడి కీర్త్తిచ్చొన్న వాకారఙ్గళాలే అవనుక్కుమ్ పూజ్యైయాయిరుక్కుమ్పడియై అరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (భగవతి) ఎన్ఱు. (౧) "తత్రపూజ్య పదార్థోక్తి పరిభాషా సమన్వితః" ఎన్ఱు-భగవచ్ఛబ్దమ్ పూజ్యవాచియాయ్, అఖిలచేతనర్కుక్కుమ్ పూజ్యనాన వవన్ననుక్కుమ్ పూజ్యైయాయిరుక్కుమెన్ఱపడి. భగవన్నారాయణనుక్కు పూజ్యైయాకైయాలే యిఱే, "భగవతీమ్" ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్తతు. ఆకైయిఱే (౨) "నన్మారిన్ మేలుమ్" ఎన్ఱిర్చిక్కిఱతు.

ఇప్పడి స్వరూపత్తాలుమ్ గుణత్తాలుమాయిరుక్కుమ్ జ్ఞానశక్త్యాది కల్యాణగుణఙ్గళై యుడైయళాయ్, హేయగుణ రహితైయుమాయిరుక్కైయాలే, (భగవతి) ఎన్గిఱార్. (౧) "మైత్రేయ భగవచ్ఛబ్దస్సర్వకారణకారణే" "సమ్భర్తేతి తథాభర్తా భకారోర్థ ద్వయాన్వితః। నేతాగమయితా స్రష్టా గకారార్థ స్తథామునే। ఐశ్వర్యస్య సమగ్రస్య వీర్యస్యయశసశ్శ్రియః। జ్ఞానవైరాగ్యయోశ్చైవ షణ్ణాం భగఇతీరణా। వసన్తి తత్రభూతాని భూతాత్మన్యఖిలాత్మని। సచ భూతేష్వశేషేషు వకారార్థస్తతోవ్యయః। ఏవమేష మహాశబ్దః కీర్త్యతేభగవానితి। పరమబ్రహ్మభూతస్య వాసుదేవస్య నాన్యగః। జ్ఞానశక్తి బలైశ్వర్య వీర్యతేజాంస్యశేషతః। భగవచ్ఛబ్ద వాచ్యాని వినాహేయైర్గుణాదిభిః" ఎన్గిఱపడియే హేయగుణరాహిత్య సద్గుణ సాహిత్యఙ్గళిరణ్డుమ్ భగవచ్ఛబ్ద వాచ్యఙ్గళాయిఱే ఇరుప్పతు. ఆకైయిఱే "షణ్ణాంభగ ఇతీరణా" ఎన్ఱు భగవచ్ఛబ్దత్తుక్కు జ్ఞానాదిగుణఙ్గళ్ అర్థమాకవుమ్, "అన్" ఎన్గిఱ పదత్తుక్కు హేయరాహిత్యమ్ అర్థమాకవుమ్, భట్టర్ వ్యాఖ్యానమ్ శెయ్తరుళిన్ఱు.

(౧) వి-పు-౬-౫-౭౨.   (౨)

“అన్” ఎన్గిఱతు-నఞర్థమాయిరుక్కిఱ తెజ్ఞనేయెన్నిల్; - “న” ఎన్గిఱవిడత్తిల్, “న్” “అ” ఎన్ఱు పిరివుణ్డాయ్, అతిలే “న్” ఎన్గతు-ప్రకృతియాయ్, “అ” ఎన్గిఱతు-సుఖముఖోచ్చారణ మాయిఱ్ఱే ఇరుప్పతు. ఇవ్విడత్తిల్ “అన్” ఎన్ఱు మున్‌పిన్నాయ్ పిన్‌మున్నాయిరుక్కిఱతు, ఛాన్దసప్రయోగమిరుక్కుమ్బడి. ఇవ్విడత్తిల్, “కశ్యపః-పశ్యకో భవతి” ఎన్ఱాప్పోలే యెన్ఱిఱే అరుళిచ్చెయ్‌వతు.

ఆకైయాలే హేయగుణరాహిత్య సద్గుణసాహిత్యఙ్గళ్ భగవచ్ఛబ్దవాచ్యఙ్గళెన్ఱు తేట్టమ్.

ఇవ్విడత్తిల్ హేయమావతు - ఆశ్రితదోషగుణ హానికళ్ పార్త్తు అవర్‌కళై ఉపేక్షిక్కై. తద్రాహిత్యమావతు - అవైయిరణ్డుమ్ అడుకువళమాక వఞ్జీకరిక్కై. *ఆర్తాపరాధైకళాన రాక్షసికళై అపరాధమేపన్ఱి ఆశాక అఙ్గీకరిత్తు రక్షిత్తాళిఱే. “త్రాహి త్రాహి” ఎన్ఱ అణ్డజాధమనైయుమ్ అఙ్గీకరిత్తు తిరువడికళిలే తలైయాక రక్షిత్తతుమ్మిఱే. గుణఙ్గళావన-జ్ఞానశక్త్యాదికళ్. తత్సాహిత్యమావతు - అవై స్వరక్షణ హేతువాయ్ తన్బక్కలిలే శువటిపిడుకై యన్ఱిక్కే, పరరక్షణత్తుక్కు ఉఱుప్పాక ప్పుఱవెళ్ళ మిడుమ్బడి సమ్పన్నమాయిరుక్కై.

ఇవన్ఱై స్వరక్షణత్తుక్కు-ఉఱుప్పాక్కామల్, (౧) “తత్తస్యసదృశం భవేత్” ఎన్ఱిరున్దు (౨) “శీతో భవ” (౩) “భవేయం శరణం హివః” ఎన్ఱు పరరక్షణత్తుక్కు ఉఱుప్పాక్కినాళిఱే. ఇవన్ఱై గుణమెన్నలావతు - పరార్థమానపోతిఱే. ఆకైయిఱే (౪) “గుణగణాశ్చ జ్ఞానశక్త్యాదయస్తే” “సకలం సంశ్రితార్థంచకర్థ” ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్‌తతు. అవన్ గుణఙ్గళుక్కు వ్యావర్త్యర్ తద్వ్యతిరిక్తర్. ఇవళ్ గుణఙ్గళుక్కు-వ్యావర్త్యన్ అవన్. అవన్ గుణఙ్గళ్ పుంస్త్వప్రయుక్త

---

(౧)రా-స-౩౯-౩౬.(౨)రా-సు-౫౩-౨౮. (౩)రా-సు-౫౮-౯౩ (౪)వరదస్త-౬౩

మాన స్వాతన్త్ర్య విశిష్టమాయ్, పితృత్వప్రయుక్తమాన హితప్రవృత్తియాలే కలజ్గినపోతుణ్డాన ప్రతాపత్తాలే దురాసదమాయ్, అత ఏవ పురుషకార సాపేక్షమాయిరుక్కుమ్. అకైయిలే ఇవళ్ గుణజ్ఞాలే తద్గోష్ఠి లఘుతరైయాయిత్తు.

ఆక ఇప్పడి పాపమేపచ్చేయాకవఙ్గీకరిక్కైక్కు హేతువాయ్, పరార్థైకవేషమాన జ్ఞానశక్త్యాది కల్యాణగుణ పూర్తియై భగవచ్ఛబ్దమ్ శొల్లుకిఱతు. (౧) "జ్ఞానాది షడ్గుణమయీ" (౨) "జ్ఞానశక్తి బలైశ్వర్య వీర్యశక్తి ప్రభావినీమ్" ఎన్నక్కడవతిఱే. (3) "సదిశతు భగవానశేషపుంసామ్" (౪) "స్మర్తవ్యో భగవాన్" (౫) "మోదతే భగవాన్" (౬) "భగవన్నారాయణ" ఎన్ను అవనై నిర్దేశిత్తాప్పోలే, తత్తుల్య శీలైయాన ఇవళై వ్యవహరిప్పతుమ్ "భగవతి" ఎన్నిఱే. ఇన్ద పూర్తితాన్-కీళ్ "పురుషోత్తమన్" ఎన్ను శొన్న పూర్తిక్కడియాయిఱే ఇరుప్పతు. (౬) "భగవన్నారాయణ" ఎన్ను ఇవళ్ పూర్తిక్కడియుడైమై. (౭) "శ్రీమన్నారాయణ" ఎన్నిఱే అవన్ పూర్తిక్కు అడియుడైమై. (౮) "స్వతశ్శ్రీరిత్యాది"

ఇప్పడిప్పట్ట వతిశయశాలినియాన ఉన్నై యథావత్తాక స్తోత్రమ్ పణ్ణప్పోమో వెన్గిఱార్, (త్వాంవయంకథంబ్రూమః) ఎన్ను. (త్వామ్) ఉక్తప్రక్రియైయాలే విష్ణుపత్నియాయ్, తదితర సర్వస్వామినియాయ్, తదనురూపా ఽసాధారణమాన నామనిర్దిష్టైయాయ్, భగవద్వ్యాలక్షణ జ్ఞానశక్త్యాది కల్యాణగుణ భూషితైయాయ్, ఇవ్వాకారఙ్గళాలే సకలోపనిషత్ప్రసిద్ధైయాన ఉన్నై. (త్వాంవయం కథంబ్రూమః)

---

(౧) (౨) (3) వి-పు-౬-౮-౬౪.
(౪) భార-ఉ- (౫) వి-పు- (౬) శరణాగతిగద్యే.
(౭) శరణాగతి. (౮) శ్రీగుణర-3౧.

బ్రహ్మభావనైకనిష్ఠరాన సనకాదికళుక్కుమ్, ఉభయభావనా నిష్ఠరాన బ్రహ్మాదికళుక్కుమ్, బ్రహ్మ ప్రతిపాదకఙ్గళాన వేదఙ్గళుక్కుమ్, పరిచ్ఛేదిక్క వొణ్ణాత ప్రభావత్తైయుడైయ వున్నై, పరిమితజ్ఞాన శక్తికరాన నాఙ్గళ్ పరిచ్ఛేదిత్తు ప్పేశువతెజ్ఞనే యెన్గిఱార్; (౧) "నతేవర్ణయితుంశక్తాగుణాన్ జహ్వాపి వేధసః" (౨) "బ్రహ్మాద్యాస్సకలాదేవా మునయశ్చ తపోధనాః। త్వాంస్తోతు మపినేశానాః" ఎన్నుమ్, (౩) "ఉద్బాహుస్స్వ ముపనిషదనావాహ నైకా నియన్త్రీమ్" ఎన్నక్కడవతిఱే.

(౪) "నాన్ముకన్ శెఙ్గణ్డైయానెన్నివర్కళ్ - తిరుమాల్ తన్నైయాయారఱికిఱ్పార్" ఎన్నుమ్, (౫) "మామలరాన్ వార్శడైయానెన్నివర్కట్కు ఎణ్ణత్తానామో" ఎన్నుమ్, "బ్రహ్మాదికళుమ్ ఇవళుడైయ వైభవత్తై స్తోత్రమ్పణ్ణ అసమర్థరెన్నరుళిచ్చెయ్‌తార్ కళిఱే; మేలేమేలే పురుషర్కళై క్కట్టిత్తు ఉత్ప్రేక్షిత్తవళవిలుమ్, ఓరోరు గుణఙ్గళై అవధికాణ వొణ్ణామైయాలే, (౬) "యతోవాచో నివర్తన్తే" ఎన్ను వేదఙ్గళుమ్ నివృత్తమాప్పడి నిరవధికమాన వానన్దత్తుక్కుమ్ హేతుభూతైయాయ్, * చుళికితభగవద్దైశ్వర్యరూపా ఽనుభావైయుమాన ఇవళుడైయ ప్రభావమ్ పరిచ్ఛేదిక్క వొణ్ణాతెన్నుమిడమ్ శొల్లవేణ్డావిఱే.

(వయమ్) ఎన్ను ఆత్మని బహువచనమ్. (౭) "ఎన్నుడైయారుయిరార్" ఎన్నుమాప్పోలే, శ్లేషోక్తియాకవుమామ్. (౮) "మహ్యం నమోస్తుకవయే" ఎన్ను తమ్మై గర్హిత్తుక్కొణ్డారిఱే. (౯) "స్తోతుంకేవయమిత్యదశ్చజగృహుః ప్రాఞ్చో విరిఞ్చాదయః" ఎన్నక్కడవతిఱే. అథవా, (వయమ్) (౧౦) "మహార్ణవాన్తర్నిమజ్జతోరణు కులాచల

---

(౧) వి-పు-౧-౯-౧౩౩. (౨) (౩) శ్రీగుణర-౧౪.
(౪) తి-వాయ్-౮-౩-౯. (౫) ౩-తిరువ-౯౭. (౬) తై-ఆన-
(౭) తి-వాయ్-౭-౬-౫. (౮) స్తో-౪-౭. (౯) శ్రీగుణర-౫. (౧౦) స్తో-౭-౮.

యోఽఃకోఽపి శేషః” ఎన్గిఱపడియే వేదఙ్గళుక్కుమ్ చతుర్ముఖ ప్రముఖర్ క్కుమ్, (౧) “అపి మేజన్మ చతుర్ముఖాత్మనా” ఎన్ఱు అవన్ కళై తణీక రిత్తిరుక్కిఱ తమక్కుమ్ అన్యోన్యమ్ తారతమ్యముణ్డాయాలుమ్, ఇవ ళుడైయ మహిమావ్విల్ మగ్నరాయిడత్తిల్ ఒరు విశేషమిల్లా మైయాలే ఎల్లారైయుమ్గూట్టిక్కొణ్డు “వయమ్” ఎన్గిఱార్ కపమూమ్. (౨) “మాతఙ్గశ్చ మహాన్” ఇత్యాది. కీర్తియాలేయుమ్ ఒరువ రాయ్, పరిచ్ఛేదిక్క మాట్టామైయాలే యుమ్ ఎల్లారుమ్కూడి ఏకకణ్ఠ రాయ్ పేశిలుమ్ మేలెత్త కాణమాట్టార్ “వయమ్” ఎన్గిఱతాతల్;

(త్వాంవయమ్) (3) “ అవనెవ్విడత్తాన్ యానార్ ” ఎన్ను మాపోలే, స్తోత్రస్తోతవ్య గతోత్కర్షాపకర్షఙ్గళైయ ఎల్లనిలత్తైయుమ్ చొల్లికైక్కాక (త్వాంవయమెన్గిఱార్). (౪) “అవరైనామ్ - అన్నాత్తవర్” ఎన్నుమత్తనైయెన్నాప్పోలే, “త్వాంవయం కథంబ్రూమః” ఎన్గిఱార్.

ఆక, ఇత్తాల్ — “భగద్వాఙ్ఙ్మ జ్ఞానశక్త్యాది కల్యాణగుణ పూర్ణై యాయ్, గుణఙ్గళుక్కు వాచకమాయ్ సర్వోత్కర్ష ప్రకాశకమాన తిరునామత్తైయుడైయళాయ్, సరయుతరాయ బహువ్రదికళై దాసదాసీగణమాక వుడైయళాయ్, అజ్ఞకారణమాన మూలప్రకృతినిర్వాహకైయాయ్, అనన్తగరుడవిష్వక్సేన ప్రముఖసూరిపరిషత్తుక్కు చక్రవర్తిని చరణాశ్రితైయాయ్, ‘విష్ణుపత్నీ’ ఎన్గిఱ మేన్మైయుడైయళాయ్, ఇవ్వాకారఙ్గళాలే శ్రుతిస్మృత్యాది ప్రమాణప్రతిపాద్యైయాయిరుక్కిఱ అవళై, పరిమితజ్ఞానశక్తికరాన నాఙ్గళ్ పరిచ్ఛేదిత్తు ప్పేశవల్లేనే” ఎన్ఱు పిరట్టియుడైయ పెరుమైయై దర్శిప్పియానిన్ఱుకొణ్డు, (౫) “స్తుమహేవయం కథమితి తన్నశక్నుమః” ఎన్నాప్పోలే స్తుత్యాక్షేపపురస్సరమాక స్తోత్తాన్నిన్ఱుత్తరాకిఱార్. ఇశ్శ్లోకత్తాల్, కితవల్లుపనిషత్సిద్ధమాన ద్వయత్తిల్ శ్రీశబ్దత్తై సార్థమాక వనుసన్ధిత్తరుళినారాయిఱ్ఱు. (౧)

(౧) స్తో-ర-౫౫. (౨) (3) తి-వాయ్-౫-౧-౭.
(౪) తిరు నె ౨౧. (౫) ర- స్త-౧౨.

అవ.-(యస్యాస్త్వయిత్యాది) జ్యేష్ఠన్ కైయిలే రాజ్యదారఙ్గళై
ప్పఱికొడుత్తు చ్చరమడైన్దసుగ్రీవనైప్పోలే, జ్యేష్ఠపుత్రన్ కైయిలే
అన్నైయిరణ్డైయుమ్ *పాయ్చ్చాతిల్ తోఱ్ఱ్రయాలే* పాణ్డైయుడై
మన్నరాన *పాణ్డవర్ తమ్ముడైయ పాఞ్చాలియై* మఱుక్క వల్లవనైప్పడు
త్తుకైక్కు *అరశర్ తమరశక్కుళై యవనాన దుశ్శాసనన్ అవ్వణియిత్తై
వైచ్చెన్ఱు, "ఎన్ఱమక్కు ఉఱిమైశెయ్" ఎన్ఱు శురికుళ్ళైయుమ్ తుకి
లైయుమ్ పఱ్ఱ్రివరవిర్క్క, కృష్ణైయుమ్ కేశగ్రహణప్రాప్తైయాయ్
క్కొణ్డు, "అశుద్ధైయాయ్ ఏకవస్త్రైయాన వెన్నై గురుక్కళుడైయ
మున్నేనయిప్పిక్కై అన్యాయఙ్గాణ్" ఎన్ఱు కూప్పిడచ్చెయ్తేయుమ్,
కళైత్తళైకళై క్కవిడామైయాలే, కైవిడుమ్బడి స్వమ్మాత్తమాన
మహాపత్తిలే, (౧) [హా కృష్ణ ద్వారకావాసిన్ ఇత్యాది] "ఎఙ్గళ్ శ్రీరా
మెమ్పెరుమాన్!, ఇవ్వవస్థైయై అపన్నైయాయ్ అనాథైయానవెన్నై
ఏతుక్కాక ఉపేక్షిక్కిఱాయ్, ఉన్నుడైయ ఆశ్రితరక్షణత్వరై ఎఙ్గేపో
యిఱ్ఱు. [శఙ్ఖచక్రగదాపాణయిత్యాది] రక్షణపరికరఙ్గళాన శఙ్ఖ
చక్రాదికళై త్తరిత్తుక్కొణ్డు ఇఙ్గేఅడుత్తణిత్తాకవన్దునిన్ఱు ఆశ్రితరై నఴువ
విడాతవనుమాయ్, ఇడక్కై వలక్కై అఱియాతవఙ్గళ్కుక్కుమ్ ఆశ్ర
యిక్కలామ్బడి సర్వసులభనాయ్, ఆపన్నరానారుడైయ వార్త్తియై
హరిక్కుమ్బడి అలర్న్దశెన్దామరై ప్పూప్పోలేయిరుక్కిఱ తిరుక్కణ్గళై
యుడైయనాయిరుక్కిఱవనే! శరణాగతైయాన వెన్నై రక్షిక్క
వేణుమ్" ఎన్ఱు ఆక్రన్దిక్కుమ్బడి అభిమానభఙ్గమాక ప్పరిభవిక్క,

అత్తణ్ణాక అవర్కళ్ తఙ్గమూరాకప్పుక్కైన్దు వేణ్డప్పెఱకొణ్డా
మైయాలే, ఊరొన్ఱు వేణ్డిలుమ్, *కత్తక్కతిత్తుక్కుడన్ద పెరుఞ్జోఱ్ఱ్రైయిత్తు
ప్పోరున్దికొణ్డుడణ్ణాతే, తన్ కుడికెడుమ్బడితానే మణ్ణాళ్వానాన* కొత్తు

(౧) భార-సభా-

త్తిలే వన్–"సూచ్యగ్రముమ్ కొడేన్" ఎన్ఱు తళ్ళివిడుకైయాలే, ఒన్ఱుమ్ పెఱాతపురోడత్తాలే*పారాన్ఱి ప్పారతమ్ కైశెయ్ తు, స్థానభ్రష్టరాయ్ తళర్న్దు పఱికొడుత్తరాజ్యత్తై ప్రాప్తికైక్కు, *పన్ద్రిరణ్డు పీయక్కోల్ కైయిల్ కొణ్డుపార్త్తన్ శెల్వత్తేరేఱు శారతియాయ్, *కుదిరైకళ్ శత్తైక్కేలనైడుమ్ ఆరవారిప్ప, కైయుమ్ మూకోలుమ్, పిడిత్తకడివాళ క్కయిఱుమ్, విరిత్తతలైయుమాయ్ కొణ్డు వినయమ్ తోన్ఱ మున్నిన్ఱానై, అర్జ్జుననుమ్ "హేకృష్ణ" ఎన్ఱు కూత్తు, "ఉభయసేనామధ్యత్తిలే రథత్తై స్థాపి" ఎన్ఱు పారిత్తుక్కొణ్డు ధర్మక్షేత్రత్తిలే*శినప్పోరిలే(౧)"యుయుత్సవః" ఎన్ను మ్బడి ఉద్యుక్తనాక, ఇత్తైక్కణ్డు *మలైపురైత్తోళ్ మన్నవరుమ్ మారతరుమ్ మఱ్ఱుమ్ పలరుమాయ్ కొణ్డు* పారిత్తిరున్న పడై మన్ననాన *అన్ధకన్ శిఱువనైక్కణ్డు*ఇన్దిరన్ శిఱువనుమ్,*అస్థాన స్నేహకారుణ్యధర్మాధర్మధియాకులనాయ్, బన్ధుక్కళ్ పక్కల్ వధభీతియాలే, (౨)"కింనో రాజ్యేన గోవిన్ద కింభోగైర్జీవితేన వా। యేషామర్థే కాఙ్క్షితం నో రాజ్యం భోగాస్సుఖాని చ। త ఇమేఽవస్థితా యుద్ధే" ఎన్ఱు "రాజ్యభోగసుఖఙ్గళుమ్ స్వజనరక్షణార్థమాయన్ఱో పరుప్పతు. అవర్కళ్ తాఙ్గళే యుద్ధత్తిలే అవస్థితరానపిన్బు అవర్కళై హింసిత్తువరుమ్ రాజ్యభోగఙ్గళాల్ ఎన్న ప్రయోజనముణ్డు. (౩)'నహి మే జీవితేనార్థః' (౨)'న కాఙ్క్షే విజయం కృష్ణ'" ఎన్ఱుకొణ్డు "విసృజ్య సశరం చాపమ్" ఎన్ను మ్బడి పోర్పడైక్కైయుమ్ విట్టు, "న యోత్స్యే" ఎన్ఱు యుద్ధాన్నివృత్తనానపడియైక్కణ్డు, "మామ్" ఎన్ఱు తన్ సౌలభ్యత్తైక్కాట్టి, "కరిష్యే వచనం తవ" ఎన్నప్పణ్ణి యుద్ధే ప్రవర్త్తిప్పిత్త కృష్ణనైప్పోలే,

"విస్మార్య దాస్యం త్వమ్" ఎన్గిఱపడియే విరోధివిషయత్తిలే అనాదికాలమ్ ఇన్ద్రియవనుభవపరవశరాయ వాచికక్రియాకార్యమాకి

(౧) గీ-౧-౧. (౨) గీ-౧-౩౧. (౩) రా-సు-౨౬-౫.

స్తోత్రత్తిలే పారిత్తుక్కొణ్డు ఉద్యుక్తరాయ్, విషయవైలక్షణ్యత్తైప్పార్
త్తవాఱే, వేదఙ్గళాలుమ్, వైదిక పురుషర్కళాలుమ్ ఎత్తైకాణవొణ్ణాతపడి
అపరిచ్ఛేద్యమాయిరుక్కైయాలుమ్, తద్వైలక్షణ్యానురూప స్తోత్ర
కరణహేతువాన జ్ఞానశక్తికళ్ తమక్కిల్లామైయాలుమ్, స్తోత్రస్తోతవ్య
గతోత్కర్షాపకర్షఙ్గళై యనుసీమాభూమియై అనుసన్ధిత్తు, "ఇప్పడిప్పూర్ణ
విషయత్తైప్పణ్ణియదాన నామ్పేశిల్, *'మాశూణాతో' (౧) 'మల్లుఙ్గా
తో'" ఎన్గిఱపడియే, "అవద్యత్తైవిళై స్తుతిల్ కైఙ్కర్యసామ్రాజ్యత్తై ఇళన్దు
కడక్కనిఱ్కైయే కర్తవ్యమ్" ఎన్ఱు నిఱుత్తి, (౨) "అఱివుక్కు డమ్బచ్చిల్
వాయాల్ తూయ్మైయిల్ తొణ్డనేన్ నాన్ శొల్లినేన్ తొల్లై నామమ్
పావియేన పిఱన్దు వాఱెన్నక్షైణ్ణక్కు" ఎన్గిఱపడియే భీతభీతరాయ్
తమ్మై గర్హిత్తుక్కొణ్డు, "త్వాం వయం కథం బ్రూమః" ఎన్ఱుకొణ్డు
స్తోత్రాన్నివృత్తరానవివరై,

పెరియపిరాట్టియార్, "నమక్కుమేన్మై స్వరూపమాన గోపాతి
శిన్నైయుమ్ స్వరూపమ్ కాణుమ్; ఆనపిన్బు, *పేశువారెవ్వళవు పేశువర్,
అవ్వళవాయ్ క్కాణుమ్ నామిరుప్పతు; విశేషిత్తుమాత్రత్వప్రయుక్త
మాన వాత్సల్యత్తాలుమ్, (౩) 'కింవృష్టం సుతవచనమ్' ఎన్గిఱన్యా
యత్తాలుమ్, ఉన్నుడైయ మళలైచ్చొల్ నమక్కు భోగ్యమాకై
క్కాణుమిరుప్పతు" ఎన్ఱు ఇవరుడైయ వాగ్వృత్తిరూప స్తోత్రత్తాలే
స్తోత్రకరణవిరోధియాన అవిద్యాదికళ్ సళిత్తు స్తోత్రకరణహేతువాన
జ్ఞానశక్త్యాదికళుణ్డాయ్ నిర్భరరాయ్ స్తోత్రత్తిలే ప్రవృత్తరమ్పడి, (౨)
"అఞ్జేలెన్ఱుకావిపోల్ వణ్ణర్ వన్దెన్ కణ్ణుళ్ తోన్ఱినార్" ఎన్గిఱపడియే,
అభయప్రదానపూర్వకమాక (౪) "మయర్వఱ మతినలమరుళినన్" ఎన్గిఱ

---

(౧) తి-వా-మొ-౩-౧౬. (౨) తిరువక్కు-ఱు-౧౨. (౩)
(౪) తి-వా-మొ-౧-౧-౧.

పడియే ఇవర్ పక్కలిలే కరుణాకటాక్షత్తైప్పణ్ణ, *ఘ్రానశరమ్ తిరుమక
ళాలగుళ్ పెఱ్ఱు, నివృత్తవిరోధికరాయ్, ప్రాప్తసూనపరభక్త్యాదిశాలై
యుడైయరాయ్ కొణ్డు, తత్స్వరూపరూపగుణవిశేషఙ్గళై విశదమాక
సాక్షాత్కరిత్తు, అనుభవపరీవాహరూపమాన వాచికకైఙ్కర్యత్తిలే
ప్రవృత్తరాకిఱార్.

కీళ్, పరత్వానుసన్ధానత్తాలే భయప్పట్టు నివృత్తరానార్;
ఇఙ్గు, కీళ్ స్తోత్రారమ్భాక్షేపసమ్బన్ధజ్ఞానపూర్వకమాక శరణమ్పుకున్ను,
హేతువాచ్యాన్న స్తోతవ్యగతోత్కర్షత్తై ముఖాన్తరేణ వ్యాధీకరియా
నిన్ఱుకొణ్డు. తదుపచితసౌలభ్యవిశేషానుసన్ధానత్తాలే భయమ్ శమిత్తు
సమాహితరాయ్, స్తోత్రత్తిలే ప్రవృత్తరాకిఱార్. (౧) "ఎన్నినైవా
యెన్నిట్టిఝుకనే" ఎన్ఱపడియే విషయవైలక్షణ్యానుసన్ధానత్తాలుమ్,
స్వదోషానుసన్ధానత్తాలుమ్, స్తోతాక్కళుక్కు ఉభయముమ్ జనిక్కుమ్;
అన్దభయమ్ సౌలభ్యాదిగుణానుసన్ధానత్తాలే శమిక్కవుమ్ కణ్డోమిఱే.
(౨) "దురన్తస్యానాదేః" ఎన్ఱుతొడఙ్గి స్వదోషానుసన్ధానత్తాలే
భయప్పట్టు, 'తవస్మారం స్మారం గుణగణమితీచ్ఛామిగతభీః" ఎన్ఱు
భగవద్గుణానుసన్ధానత్తాలే అభయజ్గతరానారిఱే. (౩) "ఆనన్దం
బ్రహ్మణోవిద్వాన్న బిభేతికుతశ్చన" ఎన్నక్కడవతిఱే.

ఇనిత్తాన్ స్తోత్రేచ్ఛైయుణ్డానాలుమ్ (౪) "స్తోతుమీహామహే
యుక్తాం భావయభారతీమ్" ఎన్ఱుమ్, (౫) "సూక్తింసమగ్రయతునః"
ఎన్ఱుమ్ శొల్లుకిఱపడియే విషయవైలక్షణ్యానుగుణమాక *అనాఘ్రా
తావద్యమాయ్ అనిమిషనిషేవ్యమాన శబ్దసన్దర్భహేతువాన సమ్యగ్
జ్ఞానభక్తికళ్ పెరియపిరాట్టియారుడైయ కరుణాకటాక్షత్తాలే యల్లతు

(౧) ఇరా-౮౯ (౨) స్తో-౮-౫౭. (౩) తై-ఆ.
(౪) శ్రీస్తవ-౨. (౫) శ్రీగుణర-౭.

శ్లో:—యస్యాస్తే మహిమానమాత్మన ఇవత్వద్వల్లభోపిప్రభుః
నాలంమాతు మియత్తయానిరవధిం నిత్యానుకూలంస్వతః।
త్వాంత్వాందాసఇతి ప్రసన్న ఇతిచ స్తోష్యామ్యహంనిర్భయో
లోకైకేశ్వరిలోకనాథదయితే దాన్తేదయాంతేవిదన్ ॥ (౨)

సిద్ధియాతిజే. (౧) "యంత్వం దేవినిరీక్షసే - సబుద్ధిమాన్" ఎన్న క్కడవతిజే.

ఆకైయాలే, స్వవిషయస్తోత్రత్తిలే పారిత్తుకొణ్డు ప్రవృత్తరాన పడియైయుమ్, విషయవైలక్షణ్యానురూప స్తోత్రకరణహేతువాన జ్ఞానశక్తికళ్ తమక్కిల్లామైయాలే స్తోత్రాన్నివృత్తరాన పడియైయుమ్కణ్డు, ఇవర్ పణ్ణుకిఅ స్తోత్రశ్రవణకౌతుకత్తాలే యథాస్తోత్రమ్ పణ్ణవల్లరామ్పడి ఇవర్పక్కలిలే విశేషకటాక్షత్తై పణ్ణియరుళ, అత్తైయఱిన్దు, కారుణ్యరూపైయాన ఇవళ్ కిరుపైక్కిలక్కాయ్, (౨)"ధాతుః ప్రసాదాన్మహిమానమీశమ్" "తమక్రతుంపశ్యతివీతశోకః" ఎన్నాప్పోలే, "దాన్తేమయితే దయాంవిదన్ - తేమహిమానం నిర్భయస్తోష్యామి" ఎన్ఱుకొణ్డు విషయత్తై మఱుపాడురువప్పేశుకిఱేనెన్ఱు ప్రతిజ్ఞైపణ్ణుకిఱార్.

ఇప్పడి పెరియపిరాట్టియారుడైయ ప్రసాదమ్పెఱ్ఱారాకిల్, ఇవర్ ఇప్పోతువిశేషమాక వఱిన్దు పేశుకిఱతెన్నెన్నిల్; కీழ్ వేదఙ్గళుమ్ బ్రహ్మాదికళుమ్ పేశనిలమల్లవెన్ఱార్. ఇఙ్గు ఎఙ్గళుక్కుమ్ మణాళనాయ్, బ్రహ్మాదికళుక్కుమ్జనకనాయ్, సర్వజ్ఞనాయ్ సర్వశక్తియాయిరుక్కుఱ సర్వేశ్వరనుక్కుమ్ పరిచ్ఛేదిత్తు ప్పేశవొణ్ణాతెన్గిఱార్ (యస్యాస్తే మహిమానమాత్మనఇవ త్వద్వల్లభోపి ప్రభుర్నాలం మాతుమియత్తయానిరవధిం నిత్యానుకూలం స్వతః) ఎన్ఱు. ఇతువాయ్త్తు ఇవర్ పిరాట్టిప్రసాదత్తాలే పెఱ్ఱ విశేషమ్.

---

(౧)వి-పు-౧-౯-౧౩౧. (౨) తై-నా-౧౦.

ఇవ్విశేషకటాక్షమిల్లాతార్, ఇవళ్ స్వరూపస్వభావజ్గళై ఉళ్ళపడి అఱియామల్, భగవది న్తరజ్గ విశేషణద్యోతనార్థమాక "భగవత్సత్త్యై అహన్తై, ప్రకృతై, ఇచ్ఛై, శక్తి, విద్యై" ఎన్ఱుమ్, విశ్వాప్రవర్తకత్వత్తాలే "విద్యై" ఎన్ఱుమ్. 'ప్రకృతేః పురుషాచ్చాన్యస్తృతీయో నైవవిద్యతే" ఎన్గిఱపడియే శ్రీశ్రీశర్కళుడైయ ప్రకృతిపురుషరూప విభక్తివిభూతి విశేషాభిమానిత్వద్యోతనమాక "మూలప్రకృతిరీశానీ" ఎన్ఱుమ్ శొల్లు కిఱవన్ఱై క్కొణ్డు, తత్స్వరూపత్తై అచేతనమాకభ్రమిప్పతు, కర్మవశ్యై యెన్బతు, సత్యాదివిశిష్టభగవాన్తానే శ్రీయెన్బతు, స్త్రీరూపనిత్యవిగ్రహాన్తర విశిష్టనానవనే ఇవళెన్బతు, దైత్యమోహనార్థమాకప్పిణ్ణాకి అనుతూట్టిన వడివుపోలే స్వయమేవభోగార్థమాక ప్పరిగ్రహిత్తకాదాచిత్కాన్తవిగ్రహ విశిష్టనానవనే శ్రీయెన్బతాయ్క్కొణ్డు, ఇప్పడై కళిలే భగవద్దైవ్యమ్శొల్లువతు, అనిత్యైయెన్బతాయ్క్కొణ్డు అనర్థప్పడుకర్కళ్. (౧) "ఆహుర్వేదానమానమ్" ఇత్యాది.

ఇవర్ అజ్ఞనత్తిర్కు, దివ్యచక్షుస్సైప్పెఱ్ఱ వరాకైయాలే తత్స్వరూపస్వభావజ్గళై ఉళ్ళపడి అఱిన్దు, పరమచేతనై యెన్ఱుమ్, అకర్మవశ్యైయెన్ఱుమ్, ప్రకృతివ్యావృత్తైయెన్ఱుమ్, భగవత్స్వరూపభిన్నైయెన్ఱుమ్, నిత్యైయెన్ఱుమ్, తదత్యన్తాభిమతైయెన్ఱుమ్, సర్వోత్కృష్టైయెన్ఱుమ్, సర్వేశ్వరనాలుమ్ పరిచ్ఛేదిక్కవొణ్ణాత మహిమావైయుడైయవళెన్ఱుమ్ నిర్ణయిత్తనుభవిక్కిఱార్.

(౨)[మనసివిలసతాన్తాభక్తి సిద్ధాఞ్జనేన శ్రుతిశిరసినిగూఢం లక్ష్మి, తేవీక్షమాణాః। నిధిమివమహిమానంభుఞ్జతేయేవిధన్యానను భగవతి దేవీం సమ్పదన్తేఽభిజాతాః] భగవతి – సకలకల్యాణగుణ సమ్పన్నై యాయిరుక్కిఱ, హేలక్ష్మి – వారీర్ పెరియపిరాట్టియారే!, ధన్యాః– "ధనంప్రాప్తాః – ధన్యాః" ఎన్గిఱపడియే, దేవరీర్కటాక్ష విషయత్వ

(౧) శ్రీగుణరత్న–౧౦. (౨) శ్రీగుణరత్న–౧౧.

రూపభాగ్యత్తై యుడైయవర్కళాయిరుక్కుం, దేవి - యాతొరుపురు
షర్కళ్, "యేపి" ఎన్గిఱవిత్తాల్, అవర్కళుడైయ అతిశయమ్ వాచామ
గోచరమెన్ఱు సూచితమ్. భక్తిసిద్ధాఞ్జనేన - ఉన్నుడైయ స్వరూప
రూపగుణవిభూతికళ్ అనితరసాధారణ ప్రావణ్యమాకిఱ గూఢార్థప్రకా
శక సిద్ధాఞ్జనవిశేషమ్బోలే యిరానిన్ఱుమ్, మనసి విలసతా - అతి ఏవ
హృదయత్తిలే ప్రకాశియానిన్ఱుళ్ళ, అక్ష్ణా - దృష్టియాలే, జ్ఞానకణ్ణాలే
యెన్ఱపడి. శ్రుతిశిరసి - ఉపనిషత్తుక్కళిలే, జాత్యేకవచనమ్; "శ్రుతి
శిరస్సు" ఎన్ఱపడి. నిగూఢమ్ - అత్యన్తమ్ వేదరహస్యమాకైయాలే
మఱైక్కప్పట్టానిన్ఱుళ్ళ, తే మహిమానమ్ - ఉన్నుడైయ స్వరూపాద్యై
శ్వర్యత్తై, నిధిమివేక్షమాణాస్సన్తః - నిధిక్కు ఉఱుతుక్కళైయామ్
శేమవైప్పుపోలే సాక్షాత్కరియానిన్ఱుకొణ్డు, భుఞ్జతే - అనుభవిక్కి
ఱార్కళో?, తే - పురుషాః - దైవీంసమ్పదమ్ - అవర్కళ్, మోక్షహేతు
భూతమాయ్, దేవసమ్బన్ధిరూపాద్యోతమానాదిగుణఙ్గళై యుడైయ
సమ్పత్తుక్కళ్ను, (౧) "తిరువుక్కుమ్ తిరువాకియ" ఎన్ఱుమ్, (౨) "శ్రీ
శ్రియః" ఎన్ఱుమ్, (౩) "అకలకిల్లేన్" ఎన్ఱుమ్, నీ "తణ్ణీర్" "తణ్ణీర్"
ఎన్నుమ్బడియాన అన్ద భగవద్విగ్రహమాకిఱ ఐశ్వర్యత్తై, అభి - సాక్షా
త్కరిత్తు, అభిజాతానను - అనుభవిక్క విఱప్పిత్తవర్కళన్ఱో, "అభి
ముఖీకృత్య జాతాః - ఉత్పన్నాభవన్తీతి శేషః" ఎన్నక్కడవతితే.

"తే" ఎన్ఱు, యుష్మచ్ఛబ్ద సమ్బోధనైక్కాలే చేతనత్వముమ్, "బ్రహ్మేశాది" ఇత్యాదియాలే కర్మవశ్యతాదాత్మ్యభావముమ్, "మాయాతేయవనికా" ఎన్ఱు - ప్రకృతేరన్యత్వముమ్, "కాన్తస్తే పురుషోత్తమః" ఎన్గిఱ వ్యధికరణత్తాలే - భగవత్స్వరూపభిన్నత్వముమ్, "సర్వాణిరూపాణి గాత్రోపగూఢానితే" ఎన్ఱు నిత్యత్వముమ్, "లోక

---

(౧) తి-మొ-౭-౭-౧. (౨) స్తో-ర-౧౨. (3) తి-వాయ్-౬-౧౦-౧౦.

నాథదయితే" ఎన్ఱు భగవదభిమతత్వముమ్, "లోకైకేశ్వరి" ఎన్న సర్వోత్కృష్టతైయుమ్, "ప్రభుర్జ్ఞాతుంనాలమ్" ఎన్ఱు - అపరిచ్ఛేద్యత్వముమ్, ఇవరాలే ప్రతిపాదిక్కప్పట్టితే. (౧) "శ్రీశ్చతే లక్ష్మీశ్చపత్న్యౌ" (౨) "విష్ణుపత్నీ" ఎన్ఱు - భర్తృపత్నీ' … భూతైయ స్వరూపభేదముమ్, (3) "పద్మప్రియే" ఎన్ఱు తోడక్కి ష … నమచేతనత్వముమ్, (౪) "పుమ్ప్రధానేశ్వరేశ్వరీమ్" ఎన్ఱు - ప్రకృతే … రన్యత్వ అకర్మవశ్యత్వ భగవదభిమతత్వాదికళుమ్, (౫) "నిత్యైవైష …" ఎన్ఱు-నిత్యత్వముమ్, (౬) "సర్వోత్కృష్టాసర్వమయీ" ఎన్ఱు - … ఉత్కృష్టతైయుమ్, (౭) "వాచఃపరం ప్రార్థయితా ప్రపద్యేనియతశ్రి … యమ్" ఎన్ఱు అపరిచ్ఛేద్యత్వముమ్, శ్రుతిస్మృతిసిద్ధఙ్గళాయితే య … రుప్పతు. (౮) "దేవి శ్రుతింభగవతీమ్" ఎన్ఱు భట్టరు మరుళిచె … య్తారితే. ఏతాదృశ ప్రమాణ ప్రసిద్ధితోన్ఱ (యస్యాస్తే) ఎన్ఱి … ళార్.

(తే) ఎన్ఱు-కీళ్చ్చొన్న పాకారఙ్గళై … ల్లామ్ నిఱమ్ పెఱుమ్పడిఅతివిలక్షణమాయ్, తదాశ్రయమానవసాధార … ణస్వరూపత్తై అరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (౯) "ఉణర్ ముழுనలమ్" ఎన్గిఅప … యే కట్టడఙ్గ* విజ్ఞానఘనమాయ్, * ప్రజ్ఞానఘనముమాన భగవత్స్వరు … వహ్నాలే (౪) "జ్ఞానానన్దమయః" ఎన్గిఅపడియే జ్ఞానానన్దప్రాచుర్య … తైయుడైయ దివ్యాత్మస్వరూపత్తై అనుభవిక్కిఱార్. ఆళ్వార్, (౧౦ … "ఎవన్ - అవన్" ఎన్ఱు భగవత్స్వరూపత్తైయ త్తచ్ఛబ్దఙ్గళాలే అన … భిత్తాప్పోలే, ఇవరుమ్ పిరాట్టియుడైయ స్వరూపవైలక్షణ్యత్తై "యస్యాస్తే" ఎన్ఱు యత్తచ్ఛబ్దఙ్గళాలే నిర్దేశిత్తనుభవిక్కిఱార్.

(౧) పురుషసూక్తమ్. (౨) శ్రీసూక్తమ్. (3) శ్రీసూక్తమ్.
(౪) పాఞ్చరాత్రే. (౫) వి-పు-౧-౮-౧౭. (౬) శ్రీగుణ-౧౦.
(౭) తి-వాయ్-౧-౧-౨. (౮) తి-వాయ్-౧-౩-౧.

(తే) పడర్కైయాకవన్ఱిక్కే, మున్నిలైయాకవరుళిచ్చెయ్‌కై యాలే, ఇవర్ పణ్ణుకిఱ స్తోత్రశ్రవణత్తిలే తనక్కుణ్డాన కౌతుకమ్ తోన్ఱ మున్నేవన్దు ముకజ్ఞాట్టి సాక్షాత్కరిప్పిత్తపడియుమ్ తోన్ఱుకిఱతు. కురుక్కైక్కావలప్పన్ యోగత్తిలే * ఎజ్ఞుమ్ పక్కమ్నోక్కఱియాతే అనుభవిక్కిఱ సర్వేశ్వరన్ అవ్వనుభవత్తైవిట్టు, ఇవర్ పక్కలిలే వ్యామోహమ్పణ్ణినపడికణ్డాల్, మాతృత్వప్రయుక్తవాత్సల్యవిశిష్టైయాయ్, సర్వసులభైయానఇవళ్ ఇవరై ఇప్పడి విషయీకరిక్క చ్చొల్లవేణుమో? ఇవర్ తాన్, (౧)"నిన తిరువరుళుమ్ పజ్గయత్తాళ్ తిరువరుళుమ్కొణ్డు" ఎన్గిఱపడియే, ఇరువరుడైయవుమ్ * అరుళ్ కొణ్డాడుమడియవరాయిత్తు. అవ్విషయీకారమ్ ఇవరళవిలిన్ఱిక్కే ఇవ్వంశస్థరెల్లార్కుమ్ నైసర్గికమిఱే.

(మహిమానమ్) కీర్ "కాన్తస్తే" ఎన్ఱు తొడజ్గిచొన్న ఉభయ విభూతిశేషిత్వరూప మానమహిమావై. (మహిమానమ్) సర్వేశ్వర నుక్కత్యన్తాభిమతజ్గళాయ్, అత్యన్తానురూపజ్గళుమాయిరుక్కిఱస్వరూపవైలక్షణ్యత్తైయుమ్, గుణాదివైలక్షణ్యత్తైయుమనుసన్ధిత్తు త్తిరళ (మహిమానమ్) ఎన్గిఱార్. (తేమహిమానమ్) ఎన్నైయాలే (౨) "మహిమానమీశమ్" ఎన్గిఱమహిమావిల్ వ్యావృత్తి తోన్ఱుకిఱతు. ఇతు అవనైయుమ్ "తణ్ణీర్, తణ్ణీర్" ఎన్నప్పణ్ణుమతిఱే. (త్వద్వల్లభః) (౩) "నజీవేయంక్షణమపి" ఎన్ఱు * ఇఱైయుమకలకిల్లాత వున్నుడైయ ఉళ్ మానమ్పుఱమానమా యనుభవిత్తు అన్తరజ్గనాయ్ అత్యన్తాభిమతనాయిరుక్కిఱవన్. (ప్రభుః) (౪) "యోవేత్తియుగపత్సర్వం ప్రత్యక్షేణసదాస్వతః" ఎన్ఱు సర్వత్తైయుమ్ ఏకకాలత్తిలే సాక్షాత్కరిక్కవల్ల సామర్థ్యత్తైయుడైయవన్; అథవా ఉభయవిభూత్యైశ్వర్యత్తైయుడైయవనెన్నవుమామ్.

(౧) తి-హాయ్-౯-౧-౨. (౨) తై-నా- (౩) రా-సు-౬౬.౧౦ (౪)

(ఇయత్తయాऽమాతుంనాలమ్) ఇప్పడి ఉనక్కు వల్లభనాయ్ ప్రభువాయిరుక్కిఅవనుమ్ ఇవ్వళవెన్ఱు పరిచ్ఛేదిక్కమాట్టాన్. (త్వద్వల్లభస్తే మహిమానం మాతుంనాలమ్) (౧) "పిత్తర్ పనిమలర్ మేల్ పావైక్కు" (౨) "తాన్ ముయఙ్గుమ్" ఎన్గిఱపడియే ఉన్నుడైయ భోగ్యత్తైయిలే కుమిఴ్నీరుణ్ణు కణ్ణాఴిఴ్న్దైయిడుమతొళ్ళియ పరిచ్ఛేదిక్కశక్తనో? (తేమహిమానం ఇయత్తయాऽమాతుమ్) (౩) "సమర్థో దృశ్యతేऽశ్చిత్" ఎన్ఱు అతిసమర్థనేన్నా అపరిచ్ఛేద్యవస్తువై ప్పరిచ్ఛేదిక్కలామో? పరిచ్ఛేదిక్కుఱోమెన్ఱు, ఇత్తై ప్పరిచ్ఛేదిక్కవిఴ్న్దానాకిల్ అసమర్థనాయ్ విడుమిత్తనై. (తేమహిమానం మాతుంనాలమ్) తన్ మహిమావైత్తానళవిట్టఱియ మాట్టాతవన్, తన్ స్వరూపవైలక్షణ్యాయుక్తమాన ఉన్నుడైయ మహిమావై అఱియవల్లనో?

(మహిమానం మాతుంనాలమ్) స్వస్వరూపవైలక్షణ్యత్తై ప్పరిచ్ఛేదిత్తఱియాతవన్, ఉన్నుడైయ స్వరూపవైలక్షణ్యత్తై ప్పరిచ్ఛేదిక్కవో? రూపవైలక్షణ్యత్తై ప్పరిచ్ఛేదిక్కవో? గుణాదివైలక్షణ్యత్తై ప్పరిచ్ఛేదిక్కవో? ఎత్తైత్తానివన్ పరిచ్ఛేదిప్పతు. ధర్మియాన స్వరూపవైలక్షణ్యమ్, సత్తయాऽధారకమూకైయాలే (౪) "నజీవేయంక్షణమపి" ఎన్నప్పణ్ణుమ్. రూపవైలక్షణ్యమ్, (౫) "తఙ్జ్ఛయమసితేక్షణా" ఎన్గిఱపడియే తతోऽప్యధికమాయిరుక్కుమ్. గుణవైలక్షణ్యమ్, తద్గుణఙ్గళై లఘూకరిక్కుమ్పడి యాయిరుక్కుమ్. (ఇయత్తయాऽమాతుంనాలమ్) "అపరిచ్ఛేద్యమిత్తనై" ఎన్ఱళవిడుమల్లతు, ఇవ్వళవెన్ఱు పరిచ్ఛేదిక్కమాట్టాన్.

ఇవ్వర్థత్తై దృష్టాన్తముఖేన దృఢీకరిక్కిఱార్ (ఆత్మనఇవ) ఎన్ఱు. (ఆత్మనోమహిమానమివతే మహిమానమియత్తయాऽమాతుంనాలమ్)

(౧) తిరునె-౧౮. (౨) 3-తిరువ-౧౦౦. (౩)
(౪) రా-సు-౬౬-౧౦. (౫) రా-సు-౧౬-౫.

(౧) "తనక్కుమ్ తన్ తన్మైయఱివరియాన్" ఎన్గిఱపడియే తామ్ తమ్ పెరుమైయఱియాతాప్పోలే, ఉన్నుడైయ మహిమావై ఇవ్వళవెన్ఱఱియ మాట్టాన్. అవనుడైయ స్వరూపరూపగుణ విభూతికళ్ ఓరొన్ఱే అపరిచ్ఛేద్యమిఱే. ఆనన్దగుణత్తై ప్పరిచ్ఛేదిక్కవిఴిన్ద వేదఙ్గళ్ పట్టతు పడుమత్తనై, ఉన్నుడైయ పెరుమైయై ప్పేశవిఴిన్దవివనుమ్. అవనుడైయ (౨)"యతో వాచో నివర్తన్తే" ఎన్గిఱతుక్కు విషయమ్ ఇతువాయ్ త్తు.

"ఆత్మన ఇవ" ఎన్ఱుమ్, "తే మహిమానమ్" ఎన్ఱు మరుళిచ్చెయ్కైయాలే, పిరాట్టిక్కనురూపఙ్గళాన అవనుడైయ స్వరూపరూపగుణ విభూతికళైయుమ్, ఇవనుక్కనురూపఙ్గళాన పిరాట్టియుడైయ స్వరూపరూపగుణ విభూతికళైయుమ్ శేర్ త్తనుభవిత్తమై తోన్ఱుకిఱతు. భాష్యకారరుమ్(3)"భగవన్నారాయణ" ఎన్ఱుమ్, "అభిమతానురూప స్వరూపరూపగుణ" ఎన్ఱుమ్ ఇరువరుడైయవుమ్ స్వరూపాదికళై చ్చేర్ త్తనుభవిత్తరుళినారిఱే.

(త్వద్వల్లభోపి) ఎన్గిఱ అపిశబ్దమ్ సముచ్చయార్థమాయ్, కీఴ్ చ్చొన్న బ్రహ్మాదికళోడే ఇవనైయుమ్ సముచ్చయిత్తు,(౪) "నుణ్ణుణర్విల్ నీలార్ కణ్డత్తమ్మానుమ్ నిఱైనాన్ముకనుమ్," (౫) "ఎణ్ణిలీల్ ఞానత్తన్" ఎన్గిఱపడియే అతిసూక్ష్మజ్ఞానికళాన బ్రహ్మరుద్రాదికళుమ్ స్వతస్సర్వజ్ఞనాన ఈశ్వరనుమ్ కృతసఙ్కేతరాయ్ ప్పేశిలుమ్, ఉన్నుడైయ మహిమావై ప్పరిచ్ఛేదిక్కమాట్టార్ కళెన్నై. అల్పజ్ఞాన శక్తికరాన బ్రహ్మాదికళోడే అతిశయితజ్ఞానశక్తికనాన ఈశ్వరనై సముచ్చయిక్కలామో వెన్నిల్; ఇవర్ కళుక్కన్యోన్యమ్ జ్ఞానతారతమ్యముణ్డేయాకిలుమ్, ఇవళుడైయమహిమార్ణవత్తిలే మగ్నరామిడత్తిల్ ఒరువిశేషమిల్లామైయాలే ఇజ్జనేయోజిక్కత్తట్టిల్లై. పర్వతపరమాణుక్కళుక్కు అణుత్వ

(౧) తి-వాయ్-౭-౪-౬. (౨) తై-ఆ- (3) శరణాగతిగద్యే.
(౪) తి-వాయ్-౬-౧౦-౭. (౫) తి-వాయ్-3-౧౦-౭.

మహత్త్వరూపేణ అన్యోన్యమ్ వాశియుణ్డేయాకిలుమ్, మహార్ణవత్తిలే మగ్నజ్గళామిడత్తిల్ తన్నిలొరువాశియిల్లైయిఱే.

అధవా, అవిశబ్దమ్-అతిశయత్తిలేయాయ్, (౧) "యస్సర్వజ్ఞస్సర్వవిత్, (౨)"పరాస్యశక్తిర్వివిధైవశ్రూయతే"†(ఎన్గిఱగుణజ్గళై సముచ్చయిత్తు,"ఆత్మనఇవతే") ఎన్గిఱపడియే సర్వజ్ఞనాయ్ సర్వశక్తికనుమాయిరుక్కిఱవను మెన్నవుమామ్. అజ్గనుమన్ఱిక్కే "త్వద్వల్లభశ్చనప్రభుః, త్వఞ్చ" ఎన్ఱు, సముచ్చయిత్తు ఉనక్కు వల్లభనానవనుమ్ అవనుక్కు వల్లభైయాననీయుమ్ కృతసఙ్కేతరాయ్ ప్పరిచ్ఛేదిక్కప్పార్త్తాలుమ్ పరిచ్ఛేదిక్కప్పోకాతెన్ఱె.

ఇప్పడి లోకవిలక్షణజ్ఞానశక్తికరాన ఇరువరుమ్ పరిచ్ఛేదిక్కమాట్టార్కళిన్ఱె - ఇవర్కళుడైయ సర్వజ్ఞత్తైక్కుచ్చేరుమోవెన్నిల్, అపరిచ్ఛేద్యవస్తువై అపరిచ్ఛేద్యమెన్ఱఱికై సర్వజ్ఞత్తైక్కనుగుణమాయ్, అళవిల్లాతవస్తువై అళవిడుకిఱేనెన్ఱు-అజ్ఞత్తైక్కెల్లైనిలమాయిరుక్కుమ్. ఆకైయాల్ ఇప్పడిచ్చొల్లక్కుఱైయిల్లై. ఇవ్వర్థత్తై తత్త్వవిదగ్రేసరరాన ఆళ్వాన్, (3)"దేవిత్వన్మహిమావధిర్న హరిణానాపిత్వయాజ్ఞాయతే" ఎన్ఱు తొడజ్గి స్పష్టమాక ప్రతిపాదిత్తరుళినారిఱే.

ఇప్పడి సర్వజ్ఞరాయ్ సర్వశక్తికరాయిరుక్కిఱ విరువర్క్కుమ్ పరిచ్ఛేదిక్కవొణ్ణామైక్కు హేతువెన్నెన్న వరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (నిరవధిమ్) ఎన్ఱు. ఇతుతాన్ హేతుగర్భవిశేషణమాయ్, అవధిరహితమాకైయాలే ఒరువర్క్కుమ్ పరిచ్ఛేదిక్కప్పోకాతెన్ఱె. ఇత్తాల్ అపరిచ్ఛిన్నవస్తువై ప్పరిచ్ఛేదిక్కమాట్టామై సర్వజ్ఞత్వత్తుక్కు భఙ్గమన్ఱెన్ఱతాయిఱ్ఱు. ఇప్పడి ఇవళుడైయ మహిమావానతు ఆశ్రితర్క్కు అనుభవయోగ్యమాయ్, ప్రాప్యాన్తర్గత జ్ఞాపకమాయ్, శేషిశేషభూత

(౧) ముణ్డ-౨-౨-౭. (౨) శ్వేతా-౬-౮. (3) శ్రీస్తవే-౮.

† కుణ్డలితమ్ అధికపాఠమ్.

రిరువర్కక్కుమ్ అనుకూలమాయ్ * ఎప్పొழுతుమ్ నాళ్ తిఙ్గళాణ్డూழி యూழிతోఱుమ్ ఎప్పొழுదైక్కుమ్ ఎప్పొழுదైక్కు ఆరావముతమాయిరుక్కు మెన్గిఱార్ (నిత్యానుకూలంస్వతః) ఎన్ఱు. స్వతఃనిత్యానుకూలమా యిరుక్కైయావతు - తన్నతోరుస్వభావత్తాలే, నిలా, తెన్ఱల్, చన్దన మ్బోలే ఎప్పోతుమ్ చేతనేశ్వరరిరువర్కళుక్కు మనుకూలమా యిరుక్కై.

(త్వాం) కీழ் ప్రతిపాదిక్కప్పట్ట పరత్వత్తాల్ వన్ద ప్రసిద్ధియై యుడైయవునై. ఇప్పడి స్తోత్రన్గాన్ † ఇరువర్కక్కుమ్ స్వరూపప్రయుక్త మాకైయాలే, అత్తలైయిల్ నిత్తైవైయుమ్ ఇత్తలైయిల్ కుఱైవై యుమ్పార్త్తు పిఱ్ఱాలిక్కవేణ్డాతపడియాన సమ్బన్ధముణ్డాకైయాలే (దాసఇత్యహం నిర్భయస్తోష్యామి) ఎన్గిఱార్. * అఱివొన్ఱుమిల్లాత వాయ్క్కులత్తార్, * కుఱైవొన్ఱుమిల్లాతకోవిన్దనై * పాడిప్పఱైకొళ్ళ కైక్కాక, (౧) "ఉన్ఱన్నోడుఱవేల్ నమక్కిఙ్గొழிక్కవొழிయాతు" ఎన్ఱు సమ్బన్ధత్తై మున్నిట్టాప్పోలే, ఇవరుమ్ పిరాట్టియుడైయ ఉత్కర్షత్తై యుమ్ తమ్ముడైయనికర్షత్తైయుమ్పార్త్తు "కథంబ్రూమః" ఎన్ఱు పిఱ్ఱాలిత్తవర్, తదవినాభావసమ్బన్ధానుసన్ధానత్తాలేసమాహితరాయ్ స్తోత్రత్తిలే ప్రవర్తిక్కక్కడవైయిలై.

"ఫణిపతిః" ఎన్ఱుతొడఙ్గి "త్వద్దాసదాసీగణః" ఎన్ఱుఉభయవిభూ తియిలుళ్ళారుమ్ ఇవళుక్కు శేషభూతరెన్ఱు శొల్లుకైయాలే, తమ్ముడైయ శేషత్వముమ్ అర్థాత్సిద్ధమాయిరుక్క, ఇఙ్గువిశేషిత్తరుళిచ్చెయ్వానె న్నెన్నిల్; * ఆక్షేపతఃప్రాప్తమాకైయాలేప్పడి అభిధానికమ్ ముఖ్య మాకైయాలే "దాసోహమ్" ఎన్గిఱార్. (౨) "అరఙ్గమాళియెన్నాళి విణ్ణాళి" ఎన్ఱుమ్, (౩) "శ్రీరఙ్గనాథమమనాథ" ఎన్ఱుమ్ విశేషిత్తను

---

(౧) తిరుప్పావై-౨౮. (౨) తి-మొ-౭-౩-౪. (౩) శ్రీరఙ్గగద్యం.

† (పా) ఇవర్కక్కు.

సన్ధిత్తార్కళ్. అజ్జుస్స్వరూపమ్ శొల్లిన్ఱు. ఇజ్జుస్తోత్రకరణయోగ్యతై తాఙ్కళ్ చొల్లుకిఱ తెన్న ప్రమూమ్.

ద్వితీయహేతుక్కై యరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (ప్రపన్నః) ఎన్ఱు. (త్వాం ప్రపన్నోహం నిర్భయస్స్యామ్) అశరణ్యశరణ్యైయానవున్నై అనన్యశరణనాననాన్ శరణాక్కుకున్దేన్, ఎన్నుడైయ† పూర్వాపరాధఙ్గళైయుమ్ ఉన్నుడైయపూర్తియైయుమ్ అనుసన్ధిత్తు, అప్పూర్తిక్కను రూప స్తోత్రకరణ కారణ జ్ఞానశక్త్యాద్యనుసన్ధానత్తాలే నిర్భయనాయ్ స్తోత్రమ్పణ్ణుకిఱేన్. (౧) "పూమేలిరున్దాళ్ తాన్ తీర్క్కుమ్" ఎన్గిఱపడియే ఉన్నుడైయ ఆశ్రితవిరోధినిరసనానుసన్ధానత్తాలే ఎన్నుడైయ పూర్వాపరాధఙ్గళుక్కు అఞ్జవేణ్డువతిల్లై. ఆర్ద్రాపరాధైకళాయ్ వధార్హరాయిరుప్పారైయుమ్, (౨) "సకళ్చిన్నాపరాధ్యతి" ఎన్ఱు మఱుతలైత్తు మన్నాడిరక్షిప్పిత్తు, అవర్కళ్ భయమ్ శమిక్కుమ్పడి, (౩) "భవేయం శరణంహివః" ఎన్ఱఉన్నుడైయ అభయప్రదానత్తినుడైయ సీర్మైయై అనుసన్ధిత్తాల్,‡ ఉన్నుడైయ పూర్తిక్కు అఞ్జవేణ్డువతిల్లై. (ఆర్ద్రాపరాధైకళాయ్వధార్హరాయిరుప్పారైయుమ్), మాతృత్వప్రయుక్తమాన వాత్సల్యత్తాలే "త్వత్కరుణానిరీక్షణసుధా" ఎన్నుమ్పడియాన ఉన్నుడైయ కటాక్షప్రభావత్తైయుమనుసన్ధిత్తాల్ ఎన్నుడైయ అజ్ఞానాశక్తికళుక్కు అఞ్జవేణ్డువతిల్లై.

(త్వాం ప్రపన్నోహంనిర్భయః) ఉపాయాన్తరఙ్గళై పృ్రిన్ఱిలిఱే (౪) "వర్తతేమేమహద్భయమ్" ఎన్నుమ్పడి భయప్పడవేణ్డువతు. (త్వాం ప్రపన్నోహంనిర్భయః, ఉ[illegible] యభూతనాన ఈశ్వరనైప్పఱ్ఱి నేనో? (౫) "వైత్తశిన్దై వాఙ్గువిత్తునీఙ్గువిక్క" ఎన్నుమ్పడి అవనుడైయ స్వాతన్త్ర్యత్తినైత్తు అఞ్జకైకు[illegible] వానమేపచ్చెయ్యాకవఙ్గీకరిత్తు, పార

(౧) తి-వాయ్-౪-౫-౧౧. (౨) రా-యు-౧౧౬-౪౪. (౩) రా-సు-౫౯-౯౩.
(౪) ౧-జితన్తా-౯. (౫) తి-చ-౯౫. † (పా) పూర్వవృత్త
‡ వణ్డలిత మధికమ్.

త్తస్త్రైళ్వేషై.యాయ్,భర్తావాన అవనైయుమ్(௧)"త్రాహి త్రాహీతి" ఎన్ను ఘటిప్పిక్కవల్ల సౌలభ్యత్తైయుముడైయ ఉన్నైప్పఱ్ఱిన వెనక్కు ఉపాయవిషయమాగ కర్తవ్యాంశమొన్ఱుమిల్లామైయాలే, ఉపేయ భూతైయాన ఉన్ విషయత్తిల్ (௨)"అహగ్ల్లోకకృత్" ఎన్ను అనుభవ పరీవాహరూపమాన శ్లోకరచనై యెప్పణ్ణి స్తుతిక్కత్ తేనెన్గిఱార్. (త్వాం ప్రపన్నా౭) ఎన్నైయాలే, (3) "తాంపద్మనేమీం శరణమహంప్రపద్యే" ఎన్గిఱ సూక్తార్థత్తై అనుష్ఠిత్తమైతోన్ఱుకిఱతు. ఇత్తై అడియొత్తియిఱే భాష్యకారరుమ్ "ప్రపద్యే" ఎన్ను పఱ్ఱిఱ్ఱు.

ఆగ ఇప్పడి స్తోత్రత్తిలే ప్రవృత్తరాయ్ కొణ్డు శ్రుతిచ్ఛాయై యాలే స్తోత్రమ్పణ్ణుకిఱార్ (లోకై కేశ్వరి లోకనాథదయితే) ఎన్ను. ఇప్ప దద్వయత్తాలుమ్ (3) "అస్యేశానాజగతోవిష్ణుపత్నీ" ఎన్గిఱ శ్రుత్యర్థమ్ సూచితమాయిఱ్ఱు. (లోకై కేశ్వరః) "లోక్యత ఇతి-లోకః" ఎన్గిఱ ప్రక్రియైయాలే ప్రమాణసిద్ధఙ్గళాన త్రివిధచేతనాఽచేతనఙ్గళుక్కుమ్ అద్వితీయనిర్వాహకన్. *ఈశ్వరశబ్దమ్ శ్రుత్యాదికళిల్ ప్రతిపాదిక్కిఱ సర్వశేషిత్వత్తైయుమ్ కాట్టుకిఱతు. (௪) "పతింవిశ్వస్య" ఎన్ను సర్వ శేషిత్వత్తైయుమ్, (௪) "యఃపరస్సమహేశ్వరః" ఎన్నుమ్, (௫) "యోలోకత్రయమావిశ్యబిభర్త్యవ్యయఈశ్వరః" ఎన్ను సర్వనియన్తృ త్వత్తైయుమ్ నారాయణానువాకఙ్గళిలే ప్రతిపాదిత్తతిఱే. ఇప్పడి సర్వ నియన్తావానవనుక్కు వేఱొరునియన్తావిల్లై యెన్నుమత్తై "ఆత్మేశ్వరమ్" ఎన్నుమ్, (௬) "నాతనై ఞాలమ్ విழுఙ్గుమనాతనై" ఎన్నుమ్ ప్రతిపాది త్తతిఱే.

---

(௧) వి-పు-௫-௧௬-௪. (௨) తై-భృగు. (3) శ్రీసూక్తమ్.
(௪) తై-నా. (௫) గీ-௧௫-௧௭. (௬) తిరువి-௪௯.

(లోకైకేశ్వరః) ఎన్ఱవిడత్తిల్ ఏకశబ్దత్తాలే (౧) "ఏకస్స్వతన్త్రోజగతోబభూవ" (౨) "ఈశ్వరాత్మానావిశతేదేవఏకః" (౩) "ఏకశ్శాస్తా" "నద్వితీయోస్తికశ్చిత్" ఇత్యాదిప్రమాణఙ్గళిలే సర్వనియన్తృత్వమ్ ఇవనుక్కే ఐకాన్తికమాక చ్చొల్లుకైయాలే, అద్వితీయనిర్వాహకత్వమ్ శొల్లుకిఱతు. ఇప్పడి అద్వితీయసర్వనిర్వాహకిన్ పత్నియాకైయాలే (లోకైకేశ్వరి) ఎన్గిఱార్ ఇత్తాల్ (४) "ఈశానాదేవీ భువనస్యాధిపత్నీ" (५) "విశ్వస్యభర్త్రీ జగతః ప్రతిష్ఠా" ఎన్గిఱ శ్రుత్యర్థముమ్ సూచితమ్. అథవా,* లోకశబ్దత్తాలే లోకసిద్ధమాన లోకనాథనైయుమ్ శొల్లి, తత్ప్రతియనిర్వాహకైయెన్నవుమామ్; "ప్రమ్ప్రధానేశ్వరేశ్వరీమ్" ఎన్నక్కడవతిఱే. "ఈశ్వరీంసర్వభూతానామ్" ఎన్గిఱవిడత్తిల్ సర్వశబ్దత్తుక్కు సఙ్కోచమిల్లామైయాలుమ్, కర్మణి వ్యుత్పత్తియిల్ కర్తృసఙ్కోచరాహిత్యత్తాలుమ్, "ఈశ్వరేశ్వరీ" ఎన్నక్కట్టక్కడవతిఱే. అవన్ పరమప్రణయియాకైయాలే ఇవళుక్కు నియామ్యనాయ్ భ్రుకుటీభటనాయిఱే యిరుప్పతు. (६) "యస్యావీక్ష్య" (६) "జగన్నాథోపి" ఇత్యాది.

ఇప్పడి సర్వనిర్వాహకనాన సర్వేశ్వరనుమ్ నియామ్యనాకైక్కు హేతువెన్నెన్న, తదత్యన్తాభిమతైయాకైయాలే యెన్గిఱార్ (లోకనాథదయితే) ఎన్ఱు. (७) "శక్కరత్తాన్ - తణ్డుళాయ్ త్తార్ వాళ్ వరైమార్వన్ తాన్మురయజ్ఞుమ్" ఎన్గిఱపడియే సర్వనియన్తావాయ్, సర్వస్మాత్పరనానసర్వేశ్వరనుమ్ అతివ్యాముగ్ధనాయ్ నియామ్యనామ్పడి, తద్వల్లభైయాయిరుక్కుమవళెన్నై. అథవా, "లోకైకేశ్వరి" ఎన్గిఱ లోకనియన్తృత్వత్తుక్కు హేతు-లోకనాథదయితైయాకైయాలే యెన్నవుమామ్.

---

(౧)　　(౨) శ్వే-౧-౧౦.　　(౩)　　(४)
(५)　　(६) శ్రీస్తవ-　　(७) ३-తిరువ-౧౦౨.

(లోకనాథదయితే) (౧) "రామస్యదయితాభార్యా" ఎన్నక్క డవతిఱే. సాపరాధచేతనరై అపరాధానుగుణమాకదణ్డిక్కుమ్‌నిరఙ్కుశ స్వతన్త్రనాన ఈశ్వరనోడే ఘటిప్పిత్తురక్షిప్పిక్కు మివళుక్కు, * ఇదప్పృథ మమిల్లాత ఈశేశితవ్య సమ్బన్ధముమ్ తత్పత్నీత్వసమ్బన్ధముమ్ ప్రధాన మాకైయాలే, "లోకైకేశ్వరిలోకనాథదయితే" ఎన్ఱు ఉభయసమ్బ న్ధత్తైయుమరుళిచ్చెయ్‌కిఱార్. "ఇవళ్ తాయాయ్"ఎన్ఱుతొడఙ్గి "అవను క్కుప్పత్నియాయ్" ఎన్ఱు సమ్బన్ధద్వయత్తైయు మరుళిచ్చెయ్‌తారిఱే అభియుక్తాగ్రేసరరాన పిళ్ళై లోకాచార్యరుమ్.

స్తోత్రత్తిల్ ప్రవృత్తరావతు, పరత్వానుసన్ధానత్తాలే నివృత్త రావతు, దాసనెన్బతు, ప్రపన్ననెన్బతు, సమ్బన్ధత్తై మున్నిడువతు, తద్వ శీకరణ సాధనమాన సౌలభ్యత్తై చ్చొల్లువతాయ్‌క్కొణ్డుస్తోత్రత్తిలే ఉద్యుక్తరానాలుమ్, స్తోత్రవిరోధియాన అవిద్యాదికళ్ నశిత్తు స్తోత్ర కరణసాధనజ్ఞానభక్తికళుణ్డానపోతిఱే స్తోత్రప్రవృత్తి సఫలమావతు. ఆన పిన్బు అవైయిరణ్డుమిల్లైయెన్ఱు నివృత్తరాననీర్ ఇప్పోతు ప్రవర్తిక్కైక్కు హేతువెన్నెన్న; ఎన్నుడైయ అవిద్యాదినివర్తకమాయ్ జ్ఞానపూర్తి ప్రదముమాన ప్రసాదవిశేషత్తై ఎన్బక్కలిలే పణ్ణియరుళుకైయాలే ఉన్ను డైయ దయాప్రభావత్తై యఱిన్దు భయరహితనాయ్ స్తోత్రమ్బణ్ణుకిఱేనె న్గిఱార్ (దాన్తే దయాన్తేవిదన్) ఎన్ఱు.

ఇప్పడి ఇవ్విశేషకటాక్షమిల్లాతపోతు కీழ் నివృత్తరాన ఇవర్ ఉడనే స్తోత్రత్తిలే ప్రవృత్తిక్కక్కూడాతిఱే. (౨) "త్వాంస్తోతుమపినే శానాస్త్వత్ప్రసాదలవంవినా" ఎన్ఱు తత్ప్రసాదత్తై యొழియస్తోత్రమ్బణ్ణ క్షమనన్ఱెన్ఱతిఱే. ఆనపిన్బుఇవర్ స్తోత్రమ్బణ్ణ వల్లరామ్బడి ఇవర్‌క్కు విశేషకటాక్షత్తై ప్పణ్ణినాళెన్గిఱ ఇవ్విశేషమ్ సిద్ధిక్కైక్కాక "దాన్తే

(౧) రా-బా-౧-౨౬. (౨)

మయి" ఎన్నుకూట్టిక్కొళ్వతు. (దాన్తేమయి) కృపోత్తమ్భక దీనా వస్థా విశిష్టనాయ్ ప్రపన్ననాన ఎన్ విషయత్తిలే.

అథవా, (దాన్తే)ఎన్ను సమ్బుద్ధియాకవుమామ్. కరుణామృతసం వర్ధిత్తై యాన కల్పకక్కొడియే! (౧) "లక్ష్మీశకల్పవల్లీ" (౨) "లక్ష్మీశ కల్పలతా" (౩) "మలర్ వైకుక్కొడి" (౪) "ఇన్నిళవఞ్జిక్కొడి" (౫) "ఒరువల్లిత్తామరైయాళ్" ఎన్గిఅపడియే కనకకమలత్తిలుణ్డాన కల్పక లతైపోలే, "లోకనాథనాన *తెయ్వవణ్డు తుత్తైన్ద వెమ్బ్రణ్ణై" ఎన్నలామ్బడి తత్సంశ్లేషత్తాలే తువణ్డవడివై యుడైయవళే! (తే) మాతృత్వ ప్రయుక్త వాత్సల్యవిశిష్టైయాన వున్నుడైయ. (తేదయామ్) ఎన్ను భగ వత్కారుణ్యవ్యావృత్తిక్కిఅతు. భగవత్కారుణ్యత్తిలుమ్ అతిశయిత్తితే కారుణ్యరూపైయాన వివళ్ కరుణైయిరుప్పతు.

(తేదయామ్) వధార్హ కాకాసుర విభీషణాదికళై శరణోక్తికళ్ కైమ్మతలాకరక్షిత్త కాకుత్స్థనుడైయగోష్ఠియై యుమ్, ఆర్ద్రాపరాధై కళాన రాక్షసికళై చిత్రవధమ్బణ్ణత్తేడిన శౌల్ మిఱుజ్జనాన పవనాత్మజన్బక్కల్ నిన్నుమ్ (౬)"పాపానాంవాశుభానాంవా" (౭) "రాజసంశ్రయ వశ్యానాం కుర్వన్తీనాంపరాజ్ఞయా" ఎన్నుమ్ మఱుత్తు మన్నాడి రక్షిత్త వున్నుడైయ దయావైభవత్తాలే లఘూకరిక్కప్పడియాయన్నో కరుణా సఖియాన క్షాన్తియిన్ ప్రభావమిరుప్పతు. ఇప్పడి భగవత్కారుణ్యక్షాన్తికళిలుమ్ అతిశయితమానవిరాట్టియినుడైయకరుణాసఖియానవాకస్మిక క్షాన్తియై (౮) "స్థాన్దమహాగసః నస్సుఖయతు" ఎన్ను భట్టర్ ప్రార్థిత్తరుళినారితే. ఇన్నముమ్ (౯) "కృపయాపర్యపాలయత్" ఎన్ను బలి

(౧) శ్రీగుణరత్న-౩. (౨) ల-స్త-౧-౧౦. (౩)
(౪) (౫) ౩-తిరువ-౧౬ (౬) రా-యు-౧౧౬-౪౪.
(౭) రా-యు-౧౧౬-౩౮.(౮) శ్రీగుణర-౫౦. (౯) రా-సు-౩౮-౩౫.

భుక్కానకాకత్తై రక్షిత్త కృపైక్కుమడి (౧) “త్రాహిత్రాహీతి భర్తారముపాచ దయయా విభుమ్” ఎన్నుమున్ దన్రైయెయితే. (దయామ్) “స్వార్థనిరపేక్షపరదుఃఖాఽసహిష్ణుతా దయా” ఎన్గిఱ లక్షణలక్షితైయాన కృపై, (౨) “మద్దయామిహాదుర్బలా” ఎన్ఱవున్బక్కలిలే అనుష్ఠానశేషమాయన్ఱో విరుప్పతు.

(విదన్) ఇప్పడి సమాభ్యధికరహితైయాయ్ సర్వలోక ప్రసిద్ధైయాయ్, త్వద్రమైక ధారకనాయ్ దయనీయనాన వెన్నై విషయీకరిత్తపున్ దయాప్రభావత్తై అఱియానిన్ఱుకొణ్డు “దాన్తే పురుషే. తేదయాం విదన్” ఎన్ఱు సామాన్యమాక యోజిక్కవుమామ్. అప్పోతుమ్ అన్వయమ్ తమక్కు మొక్కుమితే. ఇప్పడి సామాన్యేనవరుమ్ అన్వయత్తిలుమ్ విశేషాన్వయత్తుక్కు విశేషప్రయోజనముణ్డు. *దాన్తశబ్దమ్ ప్రశ్రితమాత్ర పరమాకవుమామ్. “ధర్మేనిత్యేమహాబుద్ధౌ బ్రహ్మణ్యే సత్యవాదిని। ప్రశ్రితేదానశీలేచ సద్దైవ నివసామ్యహమ్” ప్రశ్రితనిడత్తిలుమ్ తనక్కుణ్డానవిశేషాభిమానత్తై స్వయమేవ అరుళిచ్చెయ్‌తాళితే.

[లోకైకేశ్వరి లోకనాథదయితే, యస్యాస్తే నిరవధింస్వతో నిత్యానుకూలం మహిమానం ప్రభుస్త్వద్వల్లభోపి ఆత్మనఇవ ఇయత్తయామాతుంనాలమ్, తాంత్వామహందాస ఇతిప్రపన్న ఇతిచ దాన్తే మయితేదయాంవిదన్ నిర్భయస్సస్యామీత్యన్వయః].

అవ; — ప్రథమశ్లోకత్తాలే పెరియపిరాట్టియారుడైయ సర్వోత్కర్ష ప్రకాశకమాన పరత్వత్తై అనుసన్ధిత్తు, (3) “అమ్మానాళ్విప్పిరాన్” ఎన్ఱాప్పోలే సర్వోత్కృష్టవిషయత్తై సర్వాఽపకృష్టనాన నాన్ స్తోత్రమ్పణ్ణుకైయావతెన్నెన్ఱు భీతరాయ్, “త్వాంవయంకథంబ్రూమః” ఎన్ఱు నివృత్తరానార్. ద్వితీయశ్లోకత్తాలే, నివృత్తరాన తమ్ముడైయ

---

(౧) (౨) రా- (3) తి-వాయ్-౫-౧-౭.

స్తోత్రశ్రవణకౌతుకత్తాలే స్తోత్రవిరోధికళ్ నశిత్తు స్తోత్రకరణకారణ జ్ఞానాదికళుణ్డామ్బడి కటాక్షిత్తు దయైయైప్పణ్ణ, అత్తైయతీను సమ్బన్ధ జ్ఞానపూర్వకమాక శరణమ్బుకున్దు, కీళ్ స్తోత్రారమ్భాక్షేపహేతు వాకచ్చొన్న స్తోత్వ్యగతోత్కర్షత్తై ముఖాన్తరేణ దృఢీకరియానిన్ఱు కొణ్డు, తదుపశ్లిష్ట సౌలభ్యవిశేషత్తై యనుసన్ధిత్తు స్తోత్రగతదయనీయ దశానురూప హేతువాలే స్తుత్యారమ్భ సమాధానమ్ పణ్ణినార్. ఇప్పడి స్తోత్రారమ్భాక్షేప సమాధానవ్యాజేన పిరాట్టియినుడైయ పరత్వ సౌలభ్యఙ్గళై అనుసన్ధిత్తు స్తోత్తత్తిలే ఉపక్రమిత్తు, తత్సర్వ సమాశ్రయణీయత్వ ఖ్యాపనార్థమాక సకలపురుషార్థప్రదత్వత్తై ఉదాహరణ సహితమాక ఉపపాదిక్కిఱార్ ఇతిల్, (ఈషత్త్వదిత్యాదియాలే).

"దాస్తేమయి తేదయాంపదన్ అహం నిర్భయస్సోప్స్యామి" ఎన్ఱు నామ్ ఉన్మై క్కటాక్షిక్కొమాకవుమ్, అత్తాలే ఉన్నుడైయ అభిమతమ్ సిద్ధిత్తతాకవుమ్ శొన్నీర్. లోకత్తిలే చేతనర్కళుక్కు ఇష్టానిష్టప్రాప్తి పరిహారఙ్గళుక్కు హేతుక్కళ్ అన్వావనుడైయ పుణ్యపాపఙ్గళాయన్ఱో ఇరుప్పతు. ఆయిరుక్క, ఉన్నుడైయ అభిమతమ్ నమ్ముడైయ కటాక్షత్తాలే సిద్ధిత్త తెన్నుమిడమ్ నమ్బుక్కిలిలే ఆదరాతిశయత్తాలే శొన్న విత్తనైయిత్తే యెన్న; "నాన్ ఒరువిషయత్తిల్ పక్షపాతత్తాలే శొల్లు కిఱేనల్లేన్, వస్తుస్థితియై ఆరాయ్న్దు పార్త్తవిడత్తిల్ త్రిక్షణాఽవస్థాయి యాయ్ నశిత్తుప్పోకిఱ పుణ్యపాపఙ్గళ్ మూర్తికరిత్తిరున్దు ఫలప్రదమాకిఱనవల్లవిత్తే. 'పుణ్యాపుణ్యే ఈశ్వరప్రీతికోపౌ' ఎన్గిఱపడియే తున్బ విన్బవినైకళుక్కు నిర్వాహకనాన ఈశ్వరనుడైయ ప్రియాఽప్రియఙ్గళే అభిమతాఽనభిమత సిద్ధికళుక్కు హేతుక్కళ్. అవనుడైయ కోపప్రసాదఙ్గళుక్కు మడి ఉన్నుడైయ కటాక్ష తదభావఙ్గళాకైయాలే, సకలచేతనరుడైయ అనర్థాఽభ్యుదయఙ్గళుక్కు హేతు-ఉన్నుడైయ కరుణాకటాక్ష లాభాఽలాభఙ్గళాయిరుక్కుమ్. ఆనపిన్బు ఎన్నుడైయ అభిమతసిద్ధిక్కు-

శ్లో॥ ఈషత్త్వత్కరుణానిరీక్షణ సుధాసన్ధుక్షణాద్రక్ష్యతే
నష్టంప్రాక్తదలాభతస్త్రిభువనం సమ్ప్రత్యనన్తోదయమ్ ।
శ్రేయోనహ్యరవిన్దలోచన మనఃకాన్తాప్రసాదాదృతే
సంసృత్యక్షరవైష్ణవాధ్వసు నృణాం సమ్భావ్యతేకర్హిచిత్ ॥

యన్ఱిక్కే,సకలచేతనర్‌క్కుమ్ ఐశ్వర్యాదికళాల్ శ్రేయస్సు ఉణ్డాగైయ ప్రసాదత్తాలల్లతు సమ్భవియాతితే" ఎన్ఱు తత్పురుషార్థ ప్రదత్వత్తై సోదాహరణమాక ప్రతిపాదిక్కిఱార్ (ఈషదిత్యాది శ్లోకత్తాలే).

పిరాట్టియినుడైయ అనుగ్రహైక దేశమే అనన్తానిష్టనివృత్తిక్కుమ్ అనన్తాభ్యుదయసిద్ధిక్కుమ్ నిదానమెన్ఱు విశేషద్యోతనార్థమాక (ఈషత్) ఎన్ఱిఱార్. "త్వత్ప్రసాదలవంవినా" ఎన్ఱతిఱే. *త్వచ్ఛబ్దత్తాలే ప్రణిపాతప్రసన్నైయాయ్ క్షిప్రప్రసాదినియామ్పడియాన అసాధారణ స్వభావమ్ సూచిప్పిక్కప్పడుకిఱతు. ఇత్తాల్ నిగ్రహానుగ్రహ స్వభావనాన ఈశ్వరనిల్ వ్యావృత్తమాన అనుగ్రహైక స్వభావమ్ శొల్లప్పట్టతు. (౧) "పద్మేస్థితా పద్మవర్ణా పద్మనాభప్రియా శుభా। సదానుగ్రహసమ్పన్నా సా దేవీమేప్రసీదతు" ఎన్ఱుమ్, (౨) "అనుగ్రహపరామృద్ధి మనఘాం హరివల్లభామ్। నమామికమలాదికాన్తాంక్షమాం క్షీరోదసమ్భవామ్" ఎన్ఱు అనుగ్రహైకస్వభావమ్ శొల్లప్పట్టతిఱే.

(ఈషత్త్వత్కరుణానిరీక్షణసుధాసన్ధుక్షణాత్) ఉనక్కుడైయ అనిష్టనివర్తనేష్టప్రాపణానుగుణమాన కరుణైయై హేతువాకవుడైత్తాన కటాక్షలేశామృతోద్రేకత్తాలే. (కరుణానిరీక్షణమ్) కరుణాహేతుకనిరీక్షణమ్. కరుణయావిషయీకరణమ్, నిరీక్షణశబ్దత్తాలే ఉపచరిక్కఱతాకవుమామ్; కరుణాప్రేరితమాయితే నిరీక్షణముణ్డావతు; (3) "కారుణ్యమారుతానీతైః" ఎన్ఱతిఱే. (నిరీక్షణసుధాసన్ధుక్షణాత్)

(౧) (౨) లక్ష్మ్యష్టోత్తర. (3) దేవరాజాష్ట-

"త్వదీక్షణసుధాసిన్ధు వీచివిక్షేపశీకరైః" ఎన్గిఱపడియే కటాక్షామృత వృష్టికళాలేయెన్గై. ఏవమ్భూత కటాక్షస్థాన్ సకలాత్మసఞ్జీవనమాయిరుక్కైయాలే సుధైయాక నిరూపిక్కిఱార్. సుధైయాలున్డాన వ్యాగుల్లాసనత్తాలే; కటాక్షవిక్షేపత్తాలే యెన్గై. (రక్ష్యతే) ఉపద్రవరహితమాక స్థాపిక్కప్పడుకిఱతు.

(ప్రాక్) ఉన్నుడైయ వుపేక్షాకాలత్తిలే. (తదలాభతః) ఉన్నుడైయ నిరీక్షణాఽలాభత్తాలల్లతు, ఉన్నుడైయ కోపత్తాలన్ఱిక్కే. (౧) "కఃకుప్యేద్వానరోత్తమ" ఎన్ఱు-శొల్ మిఱుఙ్గనుక్కుమ్ ఉపదేశిక్కిఱవునక్కు కోపముణ్డాక సమ్భావనై యిల్లైయిఱే. (నష్టమ్) వినష్టప్రాయమాన. (త్రిభువనమ్) ఇత్తాల్, త్రైలోక్యాన్తర్వర్తియాన సకలజనఙ్గళైయుమ్ ఉపలక్షిక్కిఱతు. "మఞ్చాః క్రోశన్తి" ఇతివత్. (సమ్ప్రతి) ఉన్నుడైయ కటాక్షవీక్షాక్షణ లక్ష్యమాన దశైయిలే. (అనన్తోదయమ్) యథాభవతి. పూర్వకాలత్తిలుమ్ అతిశయితాభ్యుదయమామ్పడి. (రక్ష్యతే) ప్రాక్ తదలాభతో నష్టం త్రిభువనం సమ్ప్రతి ఈషత్త్వత్కరుణా నిరీక్షణసుధాసన్ధుక్షణాత్ అనన్తోదయం రక్ష్యతే.

దుర్వాసశ్శాపత్తాలే నిశ్శ్రీకమామ్పడి భువనత్రయత్తైయుమ్ పరిత్యజిత్తు పయోదధియిలే పిరాట్టి యెழున్దరుళినపోతు తత్కటాక్షాభావత్తాలే "అసన్నేవ" ఎన్నుమ్పడి నష్టమాన త్రిభువనమ్, పిన్బు (౨) "క్షీరోదాచ్చ్ఛ్రీస్సముత్పన్నా శ్రూయతే ఽమృతమన్థనే" (౩) "శెழుఙ్గడలముతిని ల్పిఱన్దవవళుమ్" ఎన్నుమ్పడి* అముతిల్ వరుమ్ పెణ్ణముతాయ్ అవతరిత్తు (౪) "దివ్యమాల్యామ్బరధరా స్నాతాభూషణభూషితా। పశ్యతాం సర్వదేవానాం యయౌవక్షస్స్థలం హరేః" ఎన్గిఱపడియే స్నాతై

(౧) రా-యు-౧౧౬-౩౮. (౨) వి-పు-౧-౯-౧౬. (౩) తి-మొ-౨-౭-౧.
(౪) వి-పు-౧-౯-౧౦౫.

యాఞ్ మహార్హ వసనై యాఞ్, చిత్రమాల్యానులేపైయాఞ్ కొణ్డు *తికళ్గిన్ఱ తిరుమార్విలే శేర్న్దు, (౧) "అకలకిల్లేనిఱైయుమ్" ఎన్ఱుతిరు క్కలన్దు సంశ్లేషిత్త వనన్తరమ్, తన్నుడైయ కారుణ్య శీతల కటాక్ష సుధా విక్షత్తాలే నశ్రీయనార్క్క, అనన్తరమ్, అత్తాలే నష్టైశ్వర్య సమృద్ధమానపడియై ఇశ్లోకత్తిలే అరుళిచ్చెయ్కిఱార్. (౨) "త్వయా దేవి పరిత్యక్తం సకలం భువనత్రయమ్। వినష్టప్రాయమభవత్త్వయేదానీం సమేధితమ్" ఎన్ఱు, ఇవ్వర్థమ్ ఇన్ద్రనాలే శొల్లప్పట్టతిఱే.

ఇప్పడి అన్వయవ్యతిరేకఙ్గళాలే బ్రహ్మేన్ద్రప్రభృతి చేతనరుడైయ వైశ్వర్యమ్ పిరాట్టియినుడైయ కటాక్షాధీనమెన్ఱుమిడమ్ దర్శిప్పిక్క ప్పట్టతు. (౩) "బ్రహ్మాద్యాశ్చ సురాస్సర్వే మునయశ్చ తపోధనాః। పినష్టైశ్వర్యస్తచ్ఛాయా మాశ్రిత్యకమలేశ్వరి" ఎన్నక్కడవతిఱే. (౪) "యస్యాః కటాక్షణమనుక్షణమిత్యాది".

అథవా, (ఈషత్త్వదిత్యాది) (౫) "పృథివ్యప్సులీయతే" ఇత్యారభ్య "తమః పరేదేవ ఏకీభవతి" "నబ్రహ్మానేశానః" (౬) "ఆసీదిదం తమోభూత మప్రజ్ఞాతమలక్షణమ్। అప్రతర్క్యమవిజ్ఞేయం ప్రసుప్తమివ సర్వదా" (౭) "ఒన్ఱుదేవుములకు ముయిరుమ్మఱ్ఱుమ్ యాతుమిల్లా వన్ఱు" ఇత్యాదిప్పడియే, సర్వసంహార కాలత్తిలే ఉన్నుడైయ కటాక్షామృతవృష్ట్యలాభత్తాలే "అసన్నేవ" ఎన్నుమ్బడి నామరూపవిభాగానర్హమాయ్, నష్టమాన త్రిభువనమానతు, (౮) "అపవేవససర్జాదౌ" "తత్సృష్ట్వా" ఎన్ఱుమ్ శొల్లుకిఱ సృష్టికాలత్తిలే (౯) "నారాయణాద్బ్రహ్మాజాయతే" (౧౦) "సర్వేనిమేషాజజ్ఞిరే" (౧౧) "సర్వాణిరూపాణి

---

(౧) తి-వాయ్-౬-౧౦-౧౦. (౨) వి-పు-౧-౯-౧౨౩. (౩)
(౪) వై-స్తవ-౨౭. (౫) సుబా-౨. (౬) మనుస్మృ.
(౭) తి-వాయ్-౪-౧౦-౧. (౮) మనుస్మృ- (౯) నారాయణోప-
(౧౦) తై-నా- (౧౧) పురుషసూ.

విచిత్యధీరః” (౧) “అనేనజీవేనాత్మనాఽనుప్రవిశ్యనామరూపే వ్యాకర వాణి” (౨) “నాన్ముకన్ఱన్నొడు తేవరులకోడుయిర్పడైత్తాన్” (3) “నారాయణన్పడైత్తాన్” ఇత్యాది ప్రమాణప్రకారేణ అణ్డఙ్గళినుడైయవుమ్ తదన్తర్వర్తి దేవతిర్యఙ్మనుష్యస్థావరరూప చతుర్విధసృష్ట్యున్ముఖనాయ్క్కొణ్డు, (౪) “తదైక్షతబహుస్యాంప్రజాయేయేతి” “తేజఐక్షత” “ఆపఐక్షన్త” ఎన్ఱు సృష్టిక్కడవనాక ప్పర్త్తరుళినపోతు, (౫) “యద్భ్రూభఙ్గాః ప్రమాణంస్థిరచరరచనాతారతమ్యేమురారేః” (౬) “సమస్తచిదచిద్విధానవ్యసనంహరేః। అఙ్గీకారిభిరాలోకైస్సార్థయన్త్యై” (౭) “ఉల్లాసపల్లవితపాలితసప్తలోకీ నిర్వాహకోరకితనేమి కటాక్షలీలామ్” (౮) “అశేషజగతాంసర్గోపసర్గస్థితీస్స్వర్గమ్” ఎన్ఱుతొడఙ్గి - “యస్యావీక్ష్యముఖం తదిఙ్గితపరాధీనో విధత్తేఽఖిలమ్” ఇత్యాదిప్రమాణ ప్రకారేణ ఉన్నుడైయ భ్రుకుటీభటనాయ్ త్వదిఙ్గితపరాధీననాయ్క్కొణ్డు, సమస్తచిదచిద్విధానమ్ పణ్ణుకిఱవనుడైయ అన్త కటాక్షానుగుణమాక, (ఈషత్త్వత్కరుణానిరీక్షణ సుధాసన్ధుక్షణాత్ సమ్ప్రత్యనన్తోదయం యథాభవతి తథారక్ష్యతే) కరుణామృతకటాక్ష విక్షేపఙ్గళై నీపణ్ణుకైయాలేయన్ఱో నామరూపవిభాగార్హమాయ్క్కొణ్డు రక్షిక్కప్పడుకిఱతు.

(ప్రాక్తదలాభతోనష్టం త్రిభువనంసమ్ప్రతి ఈషత్త్వత్కరుణానిరీక్షణసుధాసన్ధుక్షణాదనన్తోదయంరక్ష్యతే) (౯) “ఎత్తనైయుమ్ వాన్మఱన్దకాలత్తుమ్ పైఙ్గూఴ్కళ్” ఎన్గిఱపడియే కడుఙ్గోడైయిలే కమర్పిళన్దు ఉలర్న్దునోన్ద పయిరానతు నిన్నైవఱ మేఘమేఱివర్షిత్తాల్ సత్తైపెఱ్ఱెఴుధరిత్తు ఫలపర్యన్తమామాపోలే, *మత్రైక్కణ్ మడన్దైయాన నీకుళిరకటాక్షిక్కైయాలేయన్ఱో, మున్బునష్టమానజగత్తు, ఇప్పోతు

(౧) ఛా-౬-3-౨. (౨) తి-వాయ్-౪-౧౦-౧. (3) ౪-తిరువ-౧.
(౪) ఛా-౬-౨-3. (౫) శ్రీగుణరత్న-౪. (౬) శ్రీగుణరత్న-౧.
(౭) శ్రీగుణరత్న-౨. (౮) శ్రీస్తవ-౧. (౯) పెరు-తి-౫-౭.

మహీమహీధర జలధిరూపమాయ్, దేవతిర్యఙ్మనుష్య స్థావరరూప చతుర్విధ దేహప్రవేశచతురరాన వాత్మాక్కళై యుడైత్తాయ్, భోగ్య భోగోపకరణ భోగ్య స్థానరూపేణ అభివృద్ధమాయ్ త్తెన్ఱు అప్యయపూర్వి కైయాన సృష్టియిల్ ఇవళుక్కన్వయమ్ శొల్లవుమామ్.

ఇప్పడి జగత్కారణత్వత్తిల్ ఇవళుక్కన్వయముణ్డోవెన్ఱు ప్రశ్న మ్బణ్ణిన నడాతూరమ్మాళైక్కుఱిత్తు ప్పిళ్ళానరుళిచ్చెయ్తవార్త్తైయై ఇవ్విడత్తిలే అనుసన్ధిప్పతు. అతావతు—"ఇవ్వర్థత్తిల్ సన్దేహముణ్డో? 'ఆవాభ్యాం కర్మాణికర్తవ్యాని, ప్రజాశ్చోత్పాదయితవ్యాః' ఎన్ఱు ప్రమాణమ్శొల్లుకైయాలే సహధర్మచారిణియాన విపళుక్కు మన్వయ ముణ్డు" ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్తతు.

ఉక్తార్థసమర్థనవ్యాజత్తాలే సకలపురుషార్థఙ్గళుమ్ తత్ప్రసాదాధీన మాయిరుక్కుమెన్గిఱార్ (శ్రేయఇత్యాదియాలే). [అరవిన్దలోచనమనః కాన్తాప్రసాదాదృతే నృణాం సంసృత్యక్షరవైష్ణవాధ్వసు శ్రేయః క్వచిత్ నసమ్భావ్యతేహి] (అరవిన్దలోచనః) (௧) "తస్యయథాకప్యాసం పుణ్డరీకమేవమక్షిణీ" ఎన్ఱు గమ్భీరామ్భస్సముద్భూతమాయ్ సుమృష్ట నాళమాయ్ రవికరవికసితముమాన పుణ్డరీకదళమ్బోలే అమలాయతే క్షణనిఱే అవన్. ఏతత్తుల్యశీలైయాన వశితేక్షణైయిఱేఇవళ్. "త్వత్ప్ర సాదాదృతే" ఎన్నవమైన్దిరుక్క, ఇవ్విశేషణమెన్నెన్నిల్;—(௨) [జితన్తే] (3) "తామరైక్కణ్ణనై" ఎన్ఱు ఉభయవిభూతియైయు మెళ్ళుత్తు వాఙ్గుకిఱ * అనైత్తులకముడైయవరవిన్దలోచననైయుమ్ వశీకరిక్కవల్ల వాల్లభ్యప్రసిద్ధితోన్ఱ విశేషిక్కిఱార్. ఇత్తాల్ సర్వస్మాత్పరనాయ్ స్వతన్త్రనానవవనుమ్ ఇవళ్ ప్రసాదపాత్రమానార్ క్కుప్రియ కార్యమ్ శెయ్యానెన్నుమిడముమ్ తోన్ఱుకిఱతు.

(௧) ఛాన్దో-௧-௬-௬. (௨) జిత-௧. (3) తి-వాయ్-௨-௬-3.

“ అరవిన్దలోచనమనఃకాన్తా ” ఎన్గైయాలే (౧) “ విష్ణోఃకటా-
క్షమ్” (౨) “యంపశ్యేన్మధుసూదనః” ఎన్ఱు శొల్లుకిఱవవనుడైయ
సౌహార్ద్రప్రకాశకముమానకటాక్షముమ్-ఏతదధీనమెన్నుమిడమ్సిద్ధమిత్తే.
(మనఃకాన్తా) తదత్యన్తాభిమతై యెన్ఱపడి. కీழ் “కాన్తస్తే” ఎన్ఱుమ్
ఇఙ్గు “మనఃకాన్తా” ఎన్ఱుమ్ శొల్లుకైయాలే పరస్పరానుకూలతయా
సర్వాభిమతప్రదత్వత్తాలే ఉభయర్క్కుముళ్ళ సౌహృదసామరస్యమ్ స్పష్ట
మాయిత్తు. (౩) “అస్యాదేవ్యాః” ఇత్యాది. (ప్రసాదాత్) దయా
విశేషత్తాలే. (కాన్తాప్రసాదాత్) (౪) “ప్రసాదపరనూ” ఎన్ఱుశొల్లుకిఱ
అవనుడైయప్రసాదత్తుక్కు మడియానప్రసాదత్తాలే. * మత్తైక్కణ్
మడన్దైయాకైయాలే అవనుడైయకుళిర్న్దవరుళుమ్ వెన్నీరెన్నలామ్పడి
అతిశీతలమాయిత్తే శీతలస్వభావైయాన ఇవళ్ దర్శైయిరుప్పితు. (ఋతే)
అనుగ్రహైకస్వభావైయాన ఇవళుక్కోరిడత్తిలుమ్ నిగ్రహమ్ సమ్భవి
యామైయాలే, తన్నివృత్తిరూప ప్రసాదయోగత్తాలొత్తియవత్తై.

(సంస్కృత్యక్షర వైష్ణవాధ్వసు) పారిశేష్య ప్రమాణత్తాలుమ్
పురుషార్థ సమభి వ్యాహారత్తాలుమ్ * సంస్కృతిశబ్దమ్ - ఐశ్వర్యపరమ్.
“ఐశ్వర్యమక్షరగతిం పరమం పదంవా” ఎన్ఱు విశదీకరిత్తరుళినారిత్తే.
ఆనాల్ ఐశ్వర్యత్తై*సంస్కృతి శబ్దత్తాలే అరుళిచ్చెయ్వానెన్నెన్నిల్;(౫)
“కొళ్ళెన్ఱు కిళర్న్దెழున్ద పెరుఞ్జెల్వమ్ నెరుప్పాక” ఎన్ఱుశొల్లుకిఱపడియే
ఐశ్వర్యమ్ అల్లలెనత్తోన్ఱి ఎరితీయిఱ్పుదుమ్పడియాన వైరాగ్యత్తాలే,
(౬) “ఇన్బమరుమ్ శెల్వముమ్ ఇవ్వరశుమ్యాన్ వేణ్డేన్” (౭) “పెరి
ఞాలుమాతరియేన్”(౮)“వానాళుమ్ శెల్వము మిమ్మణ్ణరశుమ్ యాన్

---

(౧) భార-మోక్ష- (౨) (౩) రా-సు-౧౫-౫౨.
(౪) వి-పు-౫-౧౯-౨౧. (౫) తివాయ్-౪-౯-౪. (౬) పెరు-తి-౪-౫.
(౭) పెరు-తి-౪-౧౦. (౮) పెరు-తి-౪-౨.

వేణ్డేన్" ఎన్ఱు ఐహలౌకికమాన వైశ్వర్యత్తైయుమ్, పారలౌకికమాన వైశ్వర్యత్తైయుమ్ పరిత్యజిత్తు, "మాస్మభూత్" ఎన్ఱిరుక్కుమ్ స్వాభిప్రాయత్తాలుమ్, "అనర్థాఖ్యమ్" ఎన్ఱుమ్బడి అనర్థావహమాకైయాలుమ్, అల్పాఽస్థిరత్వాదిదోషదుష్టమాకైయాలుమ్, (౧) "ధనంప్రాప్య మాద్యన్నుచ్చైర్నమాదిస్మరేత్" ఎన్ఱిఅపడియే మదహేతువాయ్ భగవత్స్మరణ విరోధియాయ్ ఇవ్వాకారఙ్గళినాలే సంసారమ్ అవద్యకరమాయిరుక్కైయాలుమ్ * సంసృతిశబ్దత్తాలే ఐశ్వర్యత్తై అరుళిచ్చెయ్కిఱార్.

*అక్షరశబ్దత్తాలే ఆత్మానుభవత్తై చ్చొల్లుకిఱతు. *వైష్ణవాధ్వశబ్దత్తాలే "సోఽధ్వనః పారమాప్నోతి" ఎన్ఱిఅగతివిశేషద్వారా భగవత్ప్రాప్తియై లక్షిక్కిఱతు. ఇవఱ్ఱిల్, (శ్రేయః) శ్రేష్ఠతమసుఖమ్. తత్సాధనసుకృత విశేషమాకవుమామ్. (౨) "శ్రేయసీ † సుకృతం విషయః" ఎన్ఱతిఱే.

(నృణాం) అఖిలక్షేత్రజ్ఞర్క్కుమెల్లామెన్ఱపడి. (నసమ్భావ్యతే) నసిద్ధ్యతియెన్ఱపడి. (౩) "తిరుమామకళ్ తన్నరుళాలులకిల్ తేర్మన్నరాయ్" ఎన్ఱుమ్, (౪) "శెడియారాక్కై యడియారైచ్చేర్తల్ తీర్క్కుమ్ తిరుమాల్" ఎన్ఱుమ్, (౫) "తిరుమకళాలరుళ్ పెఱ్ఱుప్పొన్నులకిల్ పొలివర్ తామే" ఎన్ఱుమరుళిచ్చెయ్తపడియే ఐశ్వర్యకైవల్య భగవల్లాభరూపపురుషార్థఙ్గళెల్లామ్ పెరియపిరాట్టియారుడైయ ప్రసాదత్తాలల్లతు పెఱవరితాకైయాలే, "సంసృత్యక్షర వైష్ణవాధ్వసు శ్రేయః ప్రసాదాదృతే నృణాంనసమ్భావ్యతేహి" ఎన్ఱిఱార్.

(౬) "పద్మయోనిరిదంప్రాప్య పఠంస్తోత్రంతతఃపరమ్। దివ్యజ్ఞాష్టగుణైశ్వర్యంతత్ప్రసాదాచ్చలబ్ధవాన్" "బ్రహ్మాదీనాం యదాయత్తం

---

† (పా) సుకృతవిశేషః. (౧) (౨) (౩) తి-మొ-౨-౯-౧౦.
(౪) తి-వాయ్-౧-౫-౭. (౫) తి-మొ-౧౧-౬-౧౦. (౬)

వైభవం యస్యసాస్వయమ్। తస్యకైముత్యనిర్ధార్య మీశ్వరత్వం శ్రియఃపతేః'' ఎన్ఱు బ్రహ్మాద్యైశ్వర్యత్తోడు బ్రహ్మజనకనాన ఈశ్వరనుడైయ ఐశ్వర్యత్తోడువాశియఱ తత్ప్రసాదాధీనమాయిరుక్కుమ్బడియై ప్రతిపాదిత్తతిఱే. (౧) ''ఆకుగ్రామనియామకాత్'' ఎన్ఱుమ్, (౨) ''ఏకో ముక్తాతపత్రప్రచలమణి ఫణాత్కారి'' ఎన్ఱుమ్, (౩) ''ఐశ్వర్యమక్షరగతిమ్'' ఎన్ఱుమ్ భట్టరుమ్ ఇవ్వర్థత్తై ప్రకటీకరిత్తరుళినారిఱే.

''ప్రసాదాదృతే శ్రేయోనసమ్భావ్యతే'' ఎన్గైయాలే అవనుడైయ సకలఫలప్రదత్వముమ్ ఏతదధీనమెన్ను మిడమ్ తోన్ఱుకిఱతు. (౪) ''అశేషజగతాంసర్గోపసర్గస్థితిః స్వర్గందుర్గతిమాపవర్గికపదం సర్వఞ్చ కుర్వన్హరిః। యస్యావీక్ష్యముఖం తదిఙ్గితపరాధీనోవిధత్తేఽఖిలమ్'' ఎన్ఱు జగత్సృష్ట్యాదికళుమ్ పురుషార్థసృష్టియుమ్ తదిఙ్గితపరాధీనమానాల్ పురుషార్థప్రదత్వమ్ తదధీనమెన్న చ్చొల్లవేణ్డావిఱే.

* హిశబ్దమ్-శ్రీసూక్తాదిప్రసిద్ధిపరమ్. ఇవళుడైయ ప్రభావముమ్ ఇన్ద్రాదికళ్ ప్రభావమ్బోలే కాలభేదభేద్యమాయిరుక్కుమోవెన్నిల్; అజ్ఞన్ఱిక్కే, ఏకరూపమాయిరుక్కుమెన్గిఱార్. (కర్హిచిత్) ఎన్ఱు-కదాచిదిత్యర్థః. కర్మాధీనప్రభావమాకైయాలే కాలభేదభేద్యమాయిరుక్కుమ్ అతు; సత్యసఙ్కల్పాధీన ప్రభావమాకైయాలే ఇతుఏకరూపమాయిరుక్కుమెన్ఱపడి.

నను, (౫) ''అమృతస్యైష సేతుః,''(౬) 'సప్రీతోలంఫలాయ'' (౭) ''ఫలమతఉపపత్తేః'' (౮) ''మోక్షమిచ్ఛేజ్జనార్దనాత్'' ఇత్యాది ప్రమాణఙ్గళ్ మోక్షప్రదత్వత్తైయీశ్వరనుక్కే అసాధారణమాక ప్రతిపాదియానిఱ్క, ఇఙ్గేపిరాట్టిక్కు మోక్షోపాయత్వమ్శొల్లుకై-స్వేతరసమస్త సహాయాఽనపేక్షోపాయత్వత్తుక్కుచ్చేరుమోవెన్నిల్; ''ఇవళ్

(౧) శ్రీగుణరత్న-౧౫.   (౨) శ్రీగుణరత్న-౧౬.   (౩) శ్రీగుణరత్న-౫౮.
(౪) శ్రీస్తవమ్-౧.   (౫) ముణ్డ-౨-౨-౫.   (౬) ద్రమిడభాష్య-
(౭) బ్రహ్మసూ-౩-౨-౩౮.   (౮)

పురుషకారమానాలల్లతు ఈశ్వరన్ కార్యమ్ శెయ్యాన్" ఎన్గిఱ నిశ్చయ నిబన్ధనమాక పరమ్పరయా మోక్షప్రదత్వమ్శొన్నవిత్తాల్ తన్నిరపేక్షో పాయత్వవిరోధమ్ ప్రసజ్గియాతిఱే. (౧) "ఉపాయోపేయత్వే తదిహ తవతత్వమ్" ఎన్ఱు ఉపాయత్వమ్ స్వతస్సిద్ధమానాలుమ్, ఇవళ్ పురుషీ కరియాతవిడత్తిల్ అతుకార్యకరమాకాతిఱే. అన్వయవ్యతిరేకజ్గళాలే తలైపెఱ్ఱాపమ్ తలైయఱుప్పుణ్డారుమాయిఱే యిరుప్పతు.

అతిల్ పురుషకారసాపేక్షత్వమ్ ఉపాయనైరపేక్ష్య భఙ్గకమాకా తో వెన్నిల్; స్వీకారదశైయిల్ స్వీకర్తవ్యసాపేక్షమానవోపాతి పురుషకార సాపేక్షమానాలుమ్, ఫలప్రదానదశైయిల్ ఫలప్రదత్వ హేతువాన జ్ఞానశక్త్యాదికళాల్ పూర్ణనాకైయాలే ఉభయనిరపేక్ష మాక క్కార్యమ్శెయ్యవల్లనాకైయాలే పురుషకారసాపేక్షత్వమ్ఉపాయ నైరపేక్ష్యభఙ్గకమాకాతిఱే. ఇత్తాల్ కార్యకాలత్తిల్ సాపేక్షత్వమే నిరపేక్షత్వభఙ్గకమామిత్తనైయల్లతు, వరణకాలత్తిల్ సాపేక్షత్వమ్ నిరపేక్షత్వభఙ్గకమాకాతెన్ఱతాయిఱ్ఱు. ఆకైయిఱే "ఉపాయస్వీకారత్తిల్ పురుషసాపేక్షముమాయ్, పురుషకారసాపేక్షముమాయిరుక్కుమ్; కార్యకాలత్తిల్ ఉభయనిరపేక్షమాయిరుక్కుమ్" ఎన్ఱు ఆచార్యాగ్రేసరరాన పిళ్ళైలోకాచార్యరు అరుళిచ్చెయ్ తతు.

"లక్ష్మ్యాసహ-రక్షకః" ఎన్గిఱవిడత్తిల్ ఇవళుక్కుమ్ ఉపాయాన్వయమ్ శొల్లిఱ్ఱిఱేయెన్నిల్, అజ్గుమ్అప్రధానార్థే తృతీయైయాకైయాలే,అప్రధానరక్షణమాన పురుషకారభావమే శొల్లుకిఱతు. ఉపాయవరణప్రతిపాదకమాన పూర్వవాక్యత్తిలే వాత్సల్యాదివత్ ,జ్ఞానశక్త్యాదివత్, విగ్రహవత్, ఇవళైయుమ్ ఉపాయవిశేషణమాక చ్చొల్లుకైయాలే, ఇవళుక్కుమ్ గుణాదివదుపాయత్వమ్ సిద్ధమిఱేయెన్నిల్; - వాత్సల్యాదికళ్ ఆశ్రయణసౌకర్యాపాదకజ్గళాయుమ్, జ్ఞానశక్త్యాదికళ్

(౧) ౩-౮-స్త-౫౭.

ఆశ్రితకార్యాపాదకఙ్గళాయుమ్, విగ్రహమ్-శుభాశ్రయమాయుమ్, ఉపయోగిక్కుమవైయాకైయాలే, ఇవర్గళుక్కు తదనువిధాయిత్వమాత్రమేయిఱేడుళ్ళతు. అప్పడియేఇవళుమ్ తదనువిధాయియాయిరుక్కైయాలే పురుషకారభావమే ఇవళుక్కు నియతమాయిరుక్కుమెన్ఱిఱే ద్వయత్తిలుమ్నిర్ణయిత్తతు. కిఞ్చ, గుణాదికళుక్కు ఉపాయత్వముణ్డాకిలుమ్ ఇవళుక్కు ప్పురుషకారభావమ్ నియతమాయిరుక్కుమెన్ఱిఱే ఆచార్యర్కళ్ నిర్వహిత్తతు. ఆకైయాల్ ఇవళుక్కు ప్పురుషకారభావమే అఙ్గీకార్యమెన్ఱతాయిర్ఱు.

లక్ష్మ్యా గుణాదికళుక్కు విశేషణత్వమ్ అవిశిష్టమాయిరుక్క, గుణఙ్గళుక్కు ఉపాయిత్వమ్ అఙ్గీకరిత్తు, పిరాట్టిక్కు ప్పురుషకారత్వమఙ్గీకరిక్కైక్కు హేతువెన్నెన్నిల్ ; గుణఙ్గళ్ కార్యోపయోగికళాకైయాలేయుమ్, ఇవళుక్కు క్కార్యోపయోగిత్వ మిల్లామైయాలుమ్, గుణఙ్గళుక్కు ఉపాయత్వముమ్, ఇవళుక్కు ప్పురుషకారత్వముమ్ అఙ్గీకరిక్కత్తట్టిల్లై.

నను, పిరాట్టిక్కు ఉపాయత్వఙ్గొళ్ళిల్ ఉపాయనైరపేక్ష్యమ్ సిద్ధియాతవోపాతి, గుణఙ్గళుక్కు ఉపాయత్వమ్కొళ్ళిల్ తన్నైరపేక్ష్యహానివారాతోవెన్నిల్; గుణఙ్గళ్ పృథగ్బుద్ధి ప్రవర్తకమల్లామైయాలుమ్, గుణద్వారా గుణి కార్యమ్శెయ్కై నైరపేక్ష్య భఙ్గకమన్ఱు. ద్రవ్యత్వేన పిరాట్టిక్కు పృథగ్బుద్ధి ప్రవృత్తియోగ్యతై ఉణ్డాకైయాలే, తదుపాయత్వే ఉపాయనైరపేక్ష్యమ్ జీవియాతిఱే. ఆకైయిఱే ఉపాయానుష్ఠాన ప్రకాశకమాన పూర్వవాక్యత్తిలే "చిత్రగుమానయ" ఎన్ఱిఽవిడత్తిల్పోలే పిరాట్టిక్కు ఉపలక్షణత్వముమ్, ఉపేయప్రార్థనా ప్రకాశకమాన ఉత్తరవాక్యత్తిల్ "దణ్డేనమానయ" ఎన్ఱిఽవిడత్తిల్పోలే విశేషణత్వముమ్ నిర్ణయిత్తనుసన్ధిత్తతుమ్.

ఇరణ్డిడత్తిలుమ్ శబ్దమొత్తిరుక్కైయాలే ఏకప్రకారమాక ఉభయత్రనిర్వాహమ్పణ్ణ ప్రాప్తమాయిరుక్క, ఏకత్రఉపలక్షణత్వముమ్, అన్యత్రవిశేషణత్వముమెన్ఱిప్పడి విభజిక్కిఱతుక్కు గమనికైయెన్నెన్నిల్; వాక్యద్వయత్తిలుమ్ విశేష్యప్రతిపాదకశబ్దఙ్గళ్ సమానమాయిరుక్కచ్చెయ్తేయుమ్, "అర్థాత్ప్రకరణాల్లిఙ్గాదౌచిత్యాదర్థనిర్ణయః" ఎన్గిఱ న్యాయత్తాలే పూర్వవాక్యమ్ ఉపాయప్రకరణమాకైయాలే, వాత్సల్యాదిగుణవిశిష్టన్ ఉపాయమెన్ఱుమ్, ఉపేయప్రకరణమాన ఉత్తరవాక్యత్తిల్ సర్వశేషియానవస్తువే ఉపేయమెన్ఱుమ్ విభజిత్తు అర్థనిర్ణయమ్ పణ్ణినాప్పోలే, విశేషణప్రతిపాదకశబ్దఙ్గళ్ ఉభయత్రసమానమాయిరున్దతేయాకిలుమ్, ఉపాయప్రకరణత్తిల్ భగవదుపాయత్వనైరపేక్ష్యసిద్ధిక్కాక పిరాట్టిక్కు ఉపాయత్వానఙ్గీకారేణ పురుషకారత్వఙ్గొళ్ళుకై ఉచితమాకైయాలుమ్, ఉపేయప్రకరణత్తిల్ మిథునవిషయకైఙ్కర్యమే స్వరూపానురూపమాకైయాలుమ్, పిరాట్టిక్కు విశేషణత్వఙ్గొళ్ళుకై ఉచితమాకైయాలుమ్, ఆకిఱఇవ్వర్థస్వారస్యత్తైప్పఱ్ఱ ఇప్పడివిభజిక్కత్తట్టిల్లై.

ఉపలక్షణమావతు – ఉపలక్ష్యాద్బహిర్భూతమాయ్, ఉపలక్ష్యప్రతీత్యుపాయమాన ధర్మవిశేషమ్. "శాఖాయాంచన్ద్రః" ఇత్యాది. పితావుక్కు హితపరత్వమ్ అసాధారణమాయ్, ప్రియపరత్వమ్ఇరువరుక్కుమవిశిష్టమాయిరుక్కై లోకసిద్ధమిఱే. మాతావుక్కు ప్రజాహితపరత్వమ్ పారతన్త్ర్యభఙ్గకమిఱే. కిఞ్చ, "చరణమ్" ఎన్ఱు ఏకవచనప్రయోగమ్ పణ్ణినాల్ ఉపలక్షణమాయ్ విశేషణత్తుక్కు ముపాయాన్వయమ్ సమ్భవిత్తువిడుమెన్ఱు తద్వ్యావృత్త్యర్థమిఱే ద్వివచనప్రయోగమ్ పణ్ణుకిఱతు. ద్వివచనమ్ – మఱ్ఱొన్ఱైయుమ్ సహియాతిఱే. విశేష్యప్రాధాన్యతః శొన్నద్వివచనమ్ పత్నివిశేషణత్తుక్కుమ్ అవిశిష్టమెన్నిల్;

అప్పోతుమ్ప్రాధాన్యమ్ విశేష్యత్తుక్కేయాయ్, విశేషణత్తుక్కు అప్రా
ధాన్యమాకైయాలే, అప్రధానోపాయమాన పురుషకారభావమేసిద్ధిత్తు
విడుమితే.

ఇరువరుమ్ ప్రత్యేకోపాయమెన్నుమతు – "లక్ష్మీవిశిష్టముపా
యమ్" ఎన్గిఱత్తోడు శేరాతు. విశిష్టమ్ ఉపాయమెన్ఱఙ్గీకరిత్తు ఇవళు
క్కుమ్ ఫలప్రదత్వమ్ శొల్లుమ్బోతు ఈశ్వరనుక్కు ఫలప్రదానహేతు
వాన జ్ఞానశక్త్యాదికళిన్ఱియిలే యొఴియవేణుమ్. జ్ఞానశక్తికళుణ్డెన్నిల్;
అప్పోతు ఏతదుపాయభావనిరపేక్షమాక స్వయమేవఫలప్రదక్షమనితే.
ఫలప్రదహేతువాన జ్ఞానశక్త్యాదికళై ఉణ్డాక్కుకిఱాళెన్నిల్; గుణఙ్గళ్
వన్దేఱియాయ్, స్వాభావికఙ్గళిన్ఱియిలే ఒఴియుమ్. స్వాతన్త్ర్యతి
రోహితఙ్గళాన వాత్సల్యాదికళై ప్రకాశిప్పిక్కిఱాప్పోలే తిరోహితజ్ఞాన
శక్తికళై ప్రకాశిప్పిక్కిఱాళెన్నిల్; అవన్ఱనుక్కు స్వాతన్త్ర్యమ్బోలే
ఇవన్ఱనుక్కు ఒరుతిరోధాయకగుణమిల్లైయే; ఉణ్డెన్నిల్; (౧)"జ్ఞానమంశ
తేకొణ్డెల్లాక్కరుమఙ్గళుమ్" ఎన్గిఱపడియే జ్ఞానఙ్గొణ్డు శోమ్బాతే నిరన్తర
సృష్టి పణ్ణక్కూడాతితే. యేనకేనప్రకారేణ ఉపాయాన్వయమ్శొల్లిల్,
(౨)"శీతోభవ"ఎన్నవల్లదివ్యశక్తియుణ్డాయిరుక్క,స్వపారతన్త్ర్యహాని
వారామల్,(౩)"అన్తరాత్మాచమేశుద్ధః" ఎన్ఱు స్వరక్షణే స్వప్రవృత్తి
యాకిఱ వశుద్ధిఇత్తలైయిల్లైయెన్ఱుమ్,(౩)"తస్మింశ్చబహవోగుణాః"
ఎన్ఱు ఉపాయపూర్తిక్కుడియాన గుణపూర్తి అత్తలైక్కే ఉళ్ళతెన్ఱుమ్
దర్శిప్పిత్తు, స్వప్రాప్తిక్కుమ్ (౪) "తత్తస్య సదృశంభవేత్" ఎన్ఱుస్వ
స్వరూపానురూప పారతన్త్ర్యను సన్ధానమాక తన్నిరపేక్షోపాయత్వత్తై
ప్పూర్తిగుక్కుమ్బడియాన ఇవళ్ పరిశుద్ధప్రకృతిక్కు అతుశేరాతితే.

ననుం, శ్రియఃపతియే ఉపాయమెన్ఱు అఙ్గీకరిక్కవేణ్డుకైయాలే
నిరూప్యస్వరూపత్తుక్కుచ్చొన్న ఉపాయత్వమ్ నిరూపకస్వరూపత్తుక్కుమ్

(౧) తి-వాయ్-౩-౧౦-౮. (౨) రా-సు-౫౩-౨౯. (౩) రా-సు-౩౭-౧౨.
(౪) రాసు-౩౯-౩౦.

“యద్యపిసచ్ఛిత్తః” ఎన్గిఱ న్యాయత్తాలే అనివర్త్యమాయ్ కొణ్డు తన్న డైయే వారాతొ వెన్నిల్; స్వరూపనిరూపకత్వేన నిరూప్యనిరూపకఙ్గళుక్కు అవర్జనీయసమ్బన్ధముణ్డేయాకిలుమ్, ఉపాయవరణదశైయిల్ స్వరూపనిరూపకఙ్గళాన జ్ఞానానన్దఙ్గళ్ ఉపయోగమిల్లామైయాలే నిరూపకమాత్రమాయ్ నిఱ్కుమాపోలే, భగవత్స్వరూపనిరూపకమాన లక్ష్మీస్స్వరూపముమ్ – కారణత్వదశైయిలుమ్బోలే ఉపాయదశైయిల్ తన్నాల్ కొళ్వతొరు ప్రయోజనమిల్లామైయాలే, తత్స్వరూపనిరూపకత్వమాత్రత్తిలే అన్వయిత్తు, తదసాధారణోపాయత్వత్తిల్ అన్వయియామలిరుక్కైయాలే నిరూపకమాన ఏతత్స్వరూపత్తుక్కు ఉపాయత్వమ్ వారాతిఱే.

కిఞ్చ, ఉపాయవిశేషణమాన గుణవిగ్రహఙ్గళుక్కు సౌకర్యాపాదకత్వేనవుమ్ కార్యాపాదకత్వేనవుమ్ శుభాశ్రయత్వేనవుమ్ కార్యభేదముణ్డాకిఱాప్పోలే, తద్విశేషణభూతైయాన పిరాట్టిక్కుమ్ ఉపాయదశైయిల్ ఉపాయత్వరహితమాక పురుషకారత్వరూప కార్యభేదముణ్డాకత్తట్టిల్లై. (౧) “లక్ష్మీభర్తుః – దాసదాసస్యదాసః” (౨) “తిరుమాలేనానుమునక్కు ప్పఴవడియేన్” ఎన్గిఱపడియే స్వరూపదశైయిల్ శేషత్వస్వరూపత్తుక్కుమ్, (3) “శ్రియాసార్ధమ్” (౪) “తిరుమాలే నిన్నేయాళ్చెయ్య” ఎన్గిఱపడియే స్వరూపానురూపమాక ప్రాప్యదశైయిల్ కైఙ్కర్యత్తుక్కుమ్ మిథునమే ప్రతిసమ్బన్ధియాక వేణ్డినవోపాతి, ఉభయానురూపమాన వుపాయదశైయిలుమ్, అవశ్యాపేక్షితమాన ఉపాయ ప్రతిసమ్బన్ధిత్వత్తిల్ స్వవ్యతిరిక్తసమస్త సహాయానపేక్షమాన ఉపాయత్తినుడైయ (౫) “మామేకమ్” ఎన్గిఱ నైరపేక్ష్యభఙ్గక

---

(౧) (౨) తిరుప్పల్లా-౧౧. (3) శైవే-
(౪) తి-వాయ్-౪-3-౪. (౫) గీ-౧౮-౬౬.

మాన వుపాయత్వత్తిల్ అన్వయమన్ఱు తద్విరోధమాక పురుషకారత్వ రూపప్రతిసమ్బన్ధిత్వత్తిలే ఇవళుక్కన్వయమాకక్కడవతు.

నను;—స్వాయమ్భువే;—"సర్వకామప్రదాం రమ్యాం సంసారార్ణవతారిణీమ్। క్షిప్రప్రసాదినీం దేవీం శరణ్యాంచిన్తయేదితి" ఎన్ఱుమ్, వైష్ణవే;—"ఆత్మవిద్యాచ దేవిత్వం విముక్తిఫలదాయిని" ఎన్ఱుమ్, బ్రాహ్మే - "సకృద్విభాతా సర్వార్తిసముద్రపరిశోషిణీ। భవభఙ్గాపహారిణీపరనిర్వాణదాయినీ" ఎన్ఱుమ్† (ఇత్యాదిప్రమాణఙ్గళ్ - ఇవళుడైయ ఉపాయభావత్తై చొల్లిన్ఱయాకిలుమ్, అవై శరణ్యనుడైయ ఇచ్ఛానువిధాయిత్వసూచకఙ్గళాకక్కడవతు. ఇతుక్కు నియామకమెన్నెన్నిల్, (౧) "లక్ష్మీస్తుం పురుషకారేణవృత్తవన్తః" ఎన్ఱుమ్) (౨) "లక్ష్మీస్తు పురుషకారేణ వల్లభప్రాప్తియోగినీ। ఏతస్యాశ్చ విశేషోయం నిగమాన్తేషు శబ్ద్యతే" ఎన్ఱుమ్ (౩) "లక్ష్మీస్తు పురుషకారత్వేనిర్దిష్టా-నాన్యథాలక్షణంభవేత్" ఎన్ఱుమ్ పురుషకారత్వత్తైయే లక్షణమాకచ్చొల్లి, అన్యథా లక్షణమిల్లైయెన్ఱు ఉపాయత్వత్తై నిషేధిత్తతిఱే. అన్వయత్తిలుమ్ వ్యతిరేకమ్ అర్థదార్ఢ్యత్తుక్కుఉప్పాకైయాలే ఇతువే ప్రబలప్రమాణప్రసిద్ధమాకైయాలుమ్, భగవదభిమతమాకైయాలుమ్, పిరాట్టిక్కత్యన్తమభిమతమాకైయాలుమ్, సమ్ప్రదాయసిద్ధమాకైయాలుమ్, ఏతదనుగుణమాక అవఱ్ఱై యోజిక్కత్తట్టిల్లై. తదనుగుణమాక ఇవఱ్ఱై యోజిక్కుమిడత్తిల్, ప్రబలప్రమాణవిరోధముమ్ భగవదనభిమతత్వముమ్, లక్ష్మ్యనభిమతత్వముమ్, సమ్ప్రదాయవిరోధముమ్ సమ్భవిక్కుమ్,

ఆకైయాలే సకలప్రమాణప్రమాతృపరిగృహీతమాన పురుష

(౧) పాఞ్చరాత్రే. (౨) భగవచ్ఛాస్త్రే. (౩) † అత్ర కతిచన వాక్యాని గళితాని.

కారభావమే సారాసారవివేకచతురర్కు పరిగ్రాహ్యమెన్ఱతాయిత్తు. (౧) "ధర్మజ్ఞసమయః ప్రమాణంవేదాశ్చ" (౨) "యద్యదాచరతి శ్రేష్ఠః" (౩) "మేలైయార్ శెయ్వనకళ్ వేణ్డువన" ఎన్నక్కడవదిఱే.

ఆకఇశ్లోకత్తాలే పెరియపిరాట్టియార్ స్వకరుణాకటాక్షలేశత్తాలే స్వాశ్రితర్కు సకలపురుషార్థఙ్గళైయుమ్ ప్రసాదిత్తరుళువర్; సకల పురుషార్థ విలక్షణమోక్షత్తై తదసాధారణోపాయభూతనాయ్ స్వవశవర్తియాయ్ స్వాపాఙ్గజ్ఞితపరాధీననాన వీశ్వరనైక్కొణ్డు కొడుప్పిత్తరుళువర్; ఆనపిన్బు పురుషార్థాన్తరఙ్గళోడు విలక్షణపురుషార్థత్తోడు విశేషమఱ సకలశ్రేయస్సుమ్ తత్ప్రసాదత్తాలల్లతు సమ్భవియాతెన్నుమిడత్తై స్థిరీకరిత్తరుళినారాయ్త్తు. శ్రీసాత్వతత్తిలే - తనక్కు మోక్షప్రదత్వముమ్ దేవిక్కు ఐశ్వర్యప్రదత్వముమ్ విభజిత్తు స్వయమేవ స్పష్టమాకవరుళిచ్చెయ్తారిఱే.

(౩)

అవ;—(శాన్తేత్యాది) (౪) "త్రయాణాంభరతాదీనాం భ్రాతౄణాందేవతాచయా। రామస్యచమనఃకాన్తా ప్రాణేభ్యోపిగరీయసీ" ఎన్గిఱప్రమాణానుసారేణ "కాన్తస్తేపురుషోత్తమః" ఎన్ఱు, కర్తవ్యర్థత్తైయుమ్, "ఫణిపతిః" ఎన్ఱతోడఙ్గి కర్మణ్యర్థత్తైయుమనుసన్ధిత్తు, ఆకఇప్పడి ఉభయవిభూతియిలుళ్ళార్క్కుమ్ ఆశ్రయణీయైయాయ్, ఉభయవిభూతినాథనై ఆశ్రయిత్తుక్కొణ్డిరుక్కైయాలే "శ్రీః" ఎన్ఱు అసాధారణమాన తిరునామత్తైయుడైయైయాయ్, అవనుక్కుమ్ పూజ్యైయామ్పడియాన గుణపూర్తియైయుడైయవునై జ్ఞానశక్త్యాదిగుణహీననాననాన్ స్తోత్రమ్పణ్ణువతెఙ్ఙనేయెన్ఱు భీతభీతరాయ్ స్తోత్రాన్నివృత్తరానార్ ప్రథమశ్లోకత్తిలే.

---

(౧) ఆపస్తమ్బధ. (౨) గీ-౩-౨౧. (౩) తిరుప్పా-౨౬.
(౪) రా-

ఇప్పడినివృత్తరానపడియైక్కణ్డు ఇవర్ పణ్ణుకిఱస్తోత్రత్తై శ్రవిత్తు, శ్రవిప్పిత్తాలన్తో "శృణోతీతి - శ్రీః," "శ్రావయతీతి - శ్రీః" ఎన్గిఱ నిరుక్త్యనురూప సాధారణనామమ్ నమక్కునిలైనిఱ్పతు; ఆనపిన్బు ఇవర్ యథాస్తోత్రమ్ పణ్ణవల్లరామ్బడికటాక్షిప్పోమెన్ఱుకణిశిత్తు, ఇవర్ పక్కలిలే కరుణాకటాక్షత్తైప్పణ్ణి, "ఇతోర దయావిశేషమిరున్దపడి యెన్"ఎన్ఱు తత్సౌలభ్యానుసన్ధానత్తాలే సమాహితరాయ్, సమ్బన్ధజ్ఞాన పూర్వకమాకశరణమ్బుకున్దు, కీఴ్, "శ్రీయతే" "శ్రయతే" ఎన్ఱుశొన్న వ్యుత్పత్తి ద్వయార్థముమ్- (౧) "అస్యేశానా" ఇత్యాది వేదాన్తసిద్ధ మెన్నుమిడత్తై "లోకైకేశ్వరిలోకనాథదయితే" ఎన్ఱు సూచిప్పియానిన్ఱు కొణ్డుసమాహితరాయ్ భయముమ్శమిత్తు స్తోత్రత్తిలేప్రవృత్తరానార్ ద్వితీయశ్లోకత్తిలే.

ఇప్పడి ఆక్షేపసమాధానవ్యాజేన ప్రవృత్తమానశ్లోకద్వయత్తా లుమ్, తత్పరత్వసౌలభ్యఙ్గళై అనుసన్ధిత్తు తిరువడికళై ఆశ్రయిత్తార్క్కు తత్కటాక్షలేశత్తాలే సకలపురుషార్థఙ్గళుమ్ సమ్భవిక్కుమ్; అతిల్లాతా ర్క్కు ఒరుశ్రేయస్సుమ్ సిద్ధియాతెన్ఱుకొణ్డు పిరాట్టియుడైయ సర్వ సమాశ్రయణీయత్వఖ్యాపనార్థమాక సకల పురుషార్థప్రదత్వత్తై అరుళి చ్చెయ్తార్ తృతీయశ్లోకత్తాలే.

ఆకవిప్పడి శ్లోకత్రయత్తాలుమ్ ప్రకృతియానశ్రీశబ్దార్థత్తై అరుళి చ్చెయ్తు, అనన్తరమ్ ప్రత్యయమానమతుప్పినర్థత్తై యరుళిచ్చెయ్వతాక త్తిరువుళ్ళమ్బఱ్ఱి, భగవత్స్వరూపరూపగుణాదికళిల్ తత్సహధర్మచా రిణియాన ఇవళుడైయ స్వరూపాదికళుక్కుణ్డాన అయోగవ్యవచ్ఛేదత్తై అనుసన్ధియానిన్ఱుకొణ్డు, (౨) "లక్ష్మ్యాసహ - రక్షకః" (3) "శ్రియా సార్ధమ్" ఎన్గిఱపడియే ఉభయవిభూతిక్కుమ్ నిత్యరక్షకమాయ్ నిత్య

(౧) శ్రీసూక్తమ్.   (౨) భగవచ్ఛాస్త్రే.   (3) వాయవ్యే

శ్లో;-- శాన్తానన్తమహావిభూతిపరమం యద్బ్రహ్మరూపంహరేః
మూర్తం బ్రహ్మతతోపి యత్ప్రియతరం రూపం యదత్యద్భుతమ్।
యాన్యన్యానియథాసుఖం విహరతో రూపాణిసర్వాణితా
న్యాహుస్స్వైరనురూపరూపవిభవై ర్గాఢోపగూఢానితే॥

ప్రాప్యమాన నిత్యయోగత్తై అనుభవిత్తు నిరస్తసమస్తప్రతిబన్ధకరాయ్ ప్రాప్తపరిపూర్ణమనోరథరాయ్, (౧) "తిరుమాలాలెజ్ఞుమ్ తిరువరుళ్ పెత్రు ఇన్బు ఉవర్" ఎన్గిఱపడియే శ్రియఃపతియినుడైయ నిర్హేతుక కృపైయాలే నిరతిశయానన్దత్తై ప్రాపిత్తు స్తోత్రత్తై త్తలైక్కట్టుకిఱార్ తురీయశ్లోకత్తాలే. *

"శాన్తానన్తమహావిభూతిపరమం యద్బ్రహ్మరూపమ్" ఎన్గిఱ విశ్వాళవాలే-దివ్యాత్మస్వరూపత్తై అనుభవిక్కిఱార్. (౨) "శాన్తానన్త శ్చిదానన్దం యద్బ్రహ్మపరమం ధ్రువమ్। మహావిభూతిసంస్థానం సర్వత స్సమతాంగతమ్" ఎన్గిఱదివ్యాత్మస్వరూపనిర్ణాయక ప్రమాణత్తై యుట్కొణ్డాయ్‌త్తు ఇవరిప్పడిఅరుళిచ్చెయ్‌తతు. (శాన్తేతి) శాన్తియావతు - "అశనాయాఽపిపాసేచ శోకమోహౌజరామృతీ। షడూర్మిభిర్వి శుద్ధా" ఎన్ను శ్రుతిసిద్ధషడూర్మిరహితమాయ్, (౩) "అపక్షయవినాశా భ్యాం పరిణామర్ధిజన్మభిః। వర్జితశ్శక్యతేవక్తుం యస్సదాస్తీతికేవలమ్" ఎన్ను పురాణరతోక్త ప్రకారత్తాలే షడ్భావవికార రహితముమాయి రుక్కై. ఇత్తాల్ అఖిలహేయప్రత్యనీకమాయిరుక్కుమ్ దివ్యాత్మ స్వరూపమెన్నతాయ్‌త్తు. స్వయంహేయరహితమా యిరుక్కైయన్నిక్కే, హేయప్రతిభటముమాయ్, స్వాశ్రిత హేయనివర్తకముమాయిఱే యిరుప్పతు.

హేయప్రత్యనీకత్వమ్ శొన్నవిపదత్తాలే కల్యాణైకతానత్వ

(౧) తిరుప్పా-30. (౨) పాఞ్చరా- (౩) వి-పు-౧-౨-౧౭.

ముమ్ అర్థతస్సిద్ధమాకిఱతు. "హేయప్రత్యనీకత్వమ్ పుక్కవిడత్తే కల్యాణైకతానత్వముమ్ పుకుమ్" ఎన్ఱిఱే అరుళిచ్చెయ్తతు. (౧)"అరు కలిలాయ పెరుమ్శీర్"ఎన్గిఱపడియే,(౨) "అఖిలహేయప్రత్యనీక కల్యాణైకతాన"ఎన్ఱు ఉభయలిఙ్గవిశిష్టవస్తువై అనుభవిత్తరుళినారిఱే భాష్యకారర్. "ఈశ్వరన్ అఖిలహేయప్రత్యనీకానన్త జ్ఞానానన్దైకస్వరూపనాయ్"ఎన్ఱు తద్దివ్యసూక్తిఱైప్పిన్ శెన్ఱు అనుభవిత్తరుళినారిఱే పిళ్ళైలోకాచార్యరుమ్. "జ్ఞానానన్తంచిదానన్దమ్" ఎన్ఱుమ్ ముక్తర్గ్ణమాకచ్చొన్నలక్షణద్వయత్తిల్ ఇజ్జ్ఞైత్తయెన్ఱులక్షిక్కిఱతు. ఇత్తాల్ - "అపహతపాప్మావిజరః" ఎన్ఱుతొడఙ్గి "సత్యకామస్సత్యసఙ్కల్పః" ఎన్గిఱప్రమాణార్థమ్ శొల్లిఱ్ఱు.

*అనన్తపదత్తాలే త్రివిధపరిచ్ఛేదరహితమాయిరుక్కుమెన్ఱపడి. అతావతు - విభుత్వాద్దేశతః పరిచ్ఛేదరహితముమాయ్, నిత్యత్వాత్కాలతః పరిచ్ఛేదరహితముమాయ్, సమస్తవస్తుప్రకారిత్వాత్స్వసదృశవస్తుపరిచ్ఛేద రహితముమాయిరుక్కుమెన్ఱపడి.

అథవా - "జ్ఞానానన్ద" ఎన్ఱు పాఠమాయ్, "జ్ఞానానన్దమయం యస్యస్వరూపం పరమాత్మనః" ఎన్గిఱపడియే ఆనన్దమయమాయిరుక్కుమెన్నవుమామ్. (3) "ఉణర్ముఴునలమ్" ఎన్నక్కడవతిఱే. ముఴు ఉణర్వుమ్ ముఴునలముమాయ్, (౪) "యథాసైన్ధవఘనః" ఎన్నుమాపోలే, విజ్ఞానఘనముమాయ్, ప్రజ్ఞానఘనముమాయిఱే స్వరూపమిరుప్పతు. ఇత్తాల్ స్వానుభవదశైయిల్ ప్రకాశముమాయ్ సుఖరూపముమాయిరుక్కుమెన్నై.

"జ్ఞానానన్త" ఎన్ఱు స్వరూపనిరూపకఙ్గళాన జ్ఞానానన్దామలత్వాదికళైచ్చొన్నవిత్తాల్ నిరూపితస్వరూపవిశేషణఙ్గళాన జ్ఞానశక్త్యాద్య

(౧) తి-వాయ్-౧-౧-3. (౨) శరణా-గ- (3) తి-వాయ్-౧-౧. (౪)

సఙ్ఖ్యేయకల్యాణగుణగణఙ్గళుమ్ - ఉక్తప్రాయఙ్గళ్. స్వరూపానుబన్ధికళాయితే ఇవ్వైయిరుప్పన. (౧) "సహస్రాక్షః" (౨) "సర్వజ్ఞః" (౧) "సహస్రశీర్షాపురుషః"(౨)"పరాస్యశక్తిః" ఇత్యాదిప్రమాణసిద్ధమితే.

(మహావిభూతి) మహత్తుక్కళాయ్ శుద్ధాఽశుద్ధఙ్గళాన విభూతిద్వయత్తైయుడైత్తాయ్, (౩) *అకిల్ విశుమ్బుమ్నిలనుమ్ ఇరుళార్ విన్నైకెడ, (౪) *అజ్ఞాతుమ్‌శోరామేయాళ్‌కిన్ఱ, (౧) "పాదోస్యవిశ్వాభూతాని, త్రిపాదస్యాఽమృతందివి" ఎన్గిఱపడియే ఉభయవిభూతియోగముమ్ శొల్లుకిఱతు.

(పరమమ్) "పరోమాయస్మాత్సః - పరమః" ఎన్ఱు నిరుపమమాకైయాలే సర్వోత్కృష్టమాయ్,(యత్) (౫) "సత్యంజ్ఞానమనన్తంబ్రహ్మ" (౫) "ఆనన్దోబ్రహ్మ" (౫) "ఆనన్దోబ్రహ్మేతివ్యజానాత్" (౬) "నిష్కళఙ్కోనిరఞ్జనః" (౨) "నతత్సమశ్చాభ్యధికశ్చదృశ్యతే" (౭) "ఒత్తార్ మిక్కారైయిలైయాయ" (౮) "సంజ్ఞాయతేఇత్యాది" (౯) "మననుణర్ వళవిలన్" ఇత్యాదిప్రమాణప్రసిద్ధియై *యచ్ఛబ్దమ్ సూచిప్పిక్కిఱతు. (బ్రహ్మ) (౧౦) "బృహత్త్వాద్బృంహణత్వాచ్చబ్రహ్మ ఇత్యభిధీయతే" ఎన్ఱు నిరతిశయబృహత్త్వ బృంహణత్వయుక్తమాయ్, ఇత్తాల్ స్వరూపవిభుత్వమ్‌శొల్లుకిఱతు. (రూపమ్) స్వరూపమ్.

ఆక, అఖిలహేయప్రత్యనీకకల్యాణైకతానమాయ్, త్రివిధపరిచ్ఛేదరహితమాయ్, విభూతిద్వయనిర్వాహకముమాయ్, నిరుపమ

---

(౧) పురుషసూ- (౨) శ్వేతా-౬-౮. (౩) తిరువి-౩౩.
(౪) నా-తి-౧౧-౩. (౫) తై-ఆ- (౬) నారాయణోప.
(౭) తి-వాయ్-౨-౩౨. (౮) వి-పు-౬-౫-౮౭. (౯) తి-వాయ్-౧-౧.
(౧౦)

ముమాయ్, విభువాయ్, సకలోపనిషత్ప్రసిద్ధమాన దివ్యాత్మస్వరూపత్తై అనుభవిత్తారాయ్ త్తు.

(శాన్త) ఎన్గైయాలే (౧) "అవికారాయశుద్ధాయ" ఎన్గిఱపద ద్వయార్థముమ్, * అనన్తపదత్తాలే, "నిత్యాయ" ఎన్గిఱపదార్థముమ్, "పరమంరూపమ్" ఎన్గైయాలే "పరమాత్మనే" ఎన్గిఱపదార్థముమ్, మేలే "రూపమ్" ఎన్గైయాలే "సదైకరూపరూపాయ" ఎన్గిఱపదార్థముమ్, "హారేర్బృహ్త" ఎన్గైయాలే "విష్ణవేసర్వజిష్ణవే" ఎన్గిఱపదార్థముమ్ స్పష్టమాయిఱ్ఱు.

(హరేః) (౨) "హరిర్హరతిపాపాని" ఎన్గిఱపడియే స్వాశ్రితరుడైయ స్వప్రాప్తిప్రతిబన్ధక సకలపాపనివర్తకనానవనుడైయ. అథవా— (హరేః) (౩) "దేవదేవో హరిఃపితా" ఎన్గిఱపడియే సకలచేతనర్కుమ్ సాక్షాత్పితావానవనుడైయ వెన్దాకవుమామ్. (౪) "పితృమాతృసుతేత్యాది".

(౫) "నామసహస్రవాన్" ఎన్గిఱపడియే *ఆయిరమ్ పేరుడైయ పిరానాయిరుక్కవుమ్, ఇవ్విడత్తిల్ "హరిః" ఎన్గిఱతిరునామత్తై అరుళిచ్చెయ్తతుక్కు క్కరుత్తెన్నెన్నిల్; — పెరియపిరాట్టియారై ప్పురుషకారమాకప్పఱ్ఱిన ప్రీత్యతిశయత్తాలే (౬) "అవాపఅచ్యాశ్రరిమ్" ఎన్గాప్పోలే, స్వానుభవసకలప్రతిబన్ధక నివృత్తిపూర్వకమాక స్వాపేక్షితమాన ఇరువరుమానశేర్త్తియై యథామనోరథమ్ అభినివేశమ్తీర అనుభవిప్పిత్తపడియై స్పష్టమాక్కుకైక్కాక "హరిః" ఎన్ఱతిరునామత్తై యరుళిచ్చెయ్కిఱార్. "సర్వాపేక్షితప్రదనాన సర్వేశ్వరనై" ఎన్ఱితే అరుళిచ్చెయ్తతు. "ఆర్తిహరత్వవిశిష్టన్" ఎన్ఱితే నిగమత్తిలుమరుళిచ్చెయ్తతు.

(౧) వి-పు-౧-౨-౧. (౨) (౩) వి-పు-౧-౯-౧౨౬.
(౪) (౫) భార-సభా-౩౮-౧౧. (౬) తి-వాయ్-౧౦-౧౦-౧౧.

(౧) "బ్రహ్మాణమిన్ద్రంరుద్రఞ్చయమం వరుణమేవచ। ప్రసహ్య హరతేయస్మాత్త స్మాద్ధరిరితీర్యతే" ఎన్గిఱపడియే (౨) "నెఱ్ఱిమేల్ కణ్ణానుమ్ నిఱై మొழிవాయ్నాన్ముకనుమ్ నీణ్డనాల్ వా యొన్ఱై కైక్క వెణ్బకట్టిలొరువనై యుముళ్ళిట్ట వమరరోడుమ్ - కడలరై యన్ విழுజ్గామల్ తాన్ విழுజ్గి" (౩) "తమః పరేదేవఏకీభవతి" ఎన్గిఱ పడియే తన్ సఙ్కల్పత్తి లేకీభవిక్కుమ్బడియాన సర్వసంహర్తృత్వత్తై యుమ్, (౪) "అశేషాణాంహి భూతానాంప్రభవోహరిః" (౫) "యస్య నాభిసముద్భూత పఙ్కజాదభవజ్జగత్" ఎన్గిఱపడియే అప్యయపూర్వకమాన జగత్కారణత్వత్తైయుమ్ ప్రతిపాదిక్కిఱ వి త్తిరునామత్తైయరుళిచ్చెయ్కైయాలే నారాయణశబ్దార్థత్తై వివక్షిత్తరుళిచ్చెయ్తారెన్నుమిడమ్ తోన్ఱుకిఱతు.

(౬) "నరాజ్జాతానితత్వాని" (౭) "ఆపోనారాఇతిప్రోక్తాః" ఎన్గిఱపడియే జగత్కారణత్వవాచకమాయిత్తే నారాయణశబ్దమ్తా నిరుప్పతు. అన్దజగత్కారణత్వన్దాన్ (౮) "ఒన్ఱున్దేవు ములకుముయిరుమ్ మఱ్ఱుమ్ యాతుమిల్లావన్ఱు నాన్ముకన్ఱన్నొడు తేవరులకోడుయిర్ పడైత్తాన్" ఎన్గిఱపడియే అప్యయపూర్వకమాయిరుక్కుమిత్తే; అన్ద అప్యయపూర్వకమాన జగత్కారణత్వత్తై ఇత్తిరునామమ్ ప్రతిపాదిక్కైయాలే నారాయణపదపర్యాయమెన్నుమిడమ్ సిద్ధమిత్తే. ఆకైయాలేయన్ఱో(౯)"విశ్వంనారాయణంహరిమ్"ఎన్ఱుమ్,(౧౦)"అచ్యుతన్ నారాయణనరి" ఎన్ఱుమ్ వేదాన్తద్వయత్తిలుమ్ సహపఠిత్తతు. భట్టరుమ్; - "అఘ్రజీహరేరాశ్రయే" "తస్యైవేతి హరేర్వివిచ్యకథితమ్" ఎన్ఱు వాక్యద్వయత్తిలుమ్ నారాయణపదద్వయపర్యాయమాక హరిశబ్దత్తై యరుళిచ్చెయ్తారిత్తే.

(౧) (౨) తి-మొ-౧౧-౬-౩. (౩) సుబాలో-౨. (౪)
(౫) (౬)పాద్మోత్త- (౭) వి-పు-౧-౪-౬.
(౮) తి-వాయ్-౪-౧౨-౧. (౯) తై-నా- (౧౦) తి-వాయ్-౮-౬-౧౦.

అనన్తరమ్ కీழ்అనుభూతమాయ్, అమూర్తముమాన స్వరూప త్తుక్కాశ్రయమాయ్, మూర్తమాన దివ్యమఙ్గళవిగ్రహత్తై అనుభవి క్కిఱార్ (మూర్తం బ్రహ్మ) ఎన్ఱుతొడఙ్గి - (యదత్యద్భుతమ్) ఎన్ను మళవాక. (మూర్తమ్) స్పర్శరూపాదిగుణఙ్గళోడేకూడి పరమపదపర్యన్తా దిదేశపరిచ్ఛిన్నవిగ్రహమాయిరుక్కై. (మూర్తమ్) (౧) "శక్తయః పఞ్చవిఖ్యాతాః పఞ్చోపనిషదాఖ్యయా" ఎన్గిఱపడియే పఞ్చోపనిష త్సంజ్ఞికఙ్గళాన పఞ్చశక్తిమయమాయిత్తే విగ్రహమిరుప్పతు. పఞ్చోపని షత్తుక్కళావన; - (౨) "పరమేష్ఠీపుమాన్విశ్వోనివృత్తిస్సర్వఏవహి" ఎన్గిఱపడియే, పరమేష్ఠి పురుష విశ్వ నివృత్తి సర్వ సంజ్ఞికఙ్గళాన అప్రాకృతభూతపఞ్చకఙ్గళ్. ఏవంవిధపఞ్చోపనిషత్తుక్కళ్ తాన్ శబ్దాదిపఞ్చగుణవిశిష్టఙ్గళాయిరుక్కైయాలే "పరమేష్ఠీస్మృతశ్శబ్దే స్పర్శే తుపురుషస్స్మృతః। విశ్వాత్మాతే జసిప్రోక్తో నివృత్త్యాత్మా రసేస్మృతః। సర్వాత్మాకథితో గన్ధే విషయే పురుషస్స్మృతః" ఎన్గిఱపడియే పరమే ష్ఠ్యాది సంజ్ఞికఙ్గళాన భూతపఞ్చకముమ్, శబ్దస్పర్శ రూపరసగన్ధ సంజ్ఞిక పఞ్చగుణత్వేన ప్రమాణప్రసిద్ధఙ్గళాయిరుక్కుమే. ఆకైయాలే ఏతాదృశ పఞ్చగుణకాఽఽకాశాద్య ప్రాకృత భూతపఞ్చక మయమాయిరు క్కైయాలే "మూర్తమ్" ఎన్గిఱార్.

ఇచ్చేతనన్ కర్మానుగుణమాక ప్పరిగ్రహిక్కుమ్ దేహమాకిలిత్తే (౩) "మణ్ణాయ్ నీరెరికాల్ మఞ్జులావు మాకాశముమామ్" (౪) "మఞ్జుశేర్ వానెరి నీర్ నిలఙ్గాలివై మయఙ్గినిన్ఱ వఞ్జుశేరాక్కై" ఎన్గి ఱపడియే ప్రాకృత పఞ్చభూతమయమాయిరుప్పతు. ఇఙ్ఙనన్ఱిక్కే (౫) "పఞ్చైతాశ్శక్తయః ప్రోక్తాః పరస్యపరమాత్మనః। అశేషజగదాధా రాః పదేదివ్యేవ్యవస్థితాః" ఎన్ఱు భగవచ్ఛక్తిత్వేన సమస్తకార్య పదా

(౧) (౨) (౩) తి-మొ-౧-౯-౬.
(౪) తి-మొ-౯-౭-ర. (౫)

స్థాధారకఙ్గళాయ్ కొణ్డు పరమపదత్తిలే ఏతద్విగ్రహమాయుమ్, తదీయవిగ్రహఙ్గళాయుమ్, విమాన మణ్డప గోపుర ప్రాసాదాది రూపేణవుమ్ పరిణమిక్కిఱ అప్రాకృత భూతపఞ్చకమయమాయిఱే యిరుప్పతు. ఆకైయాలేయిఱే (౧) "నతస్య ప్రాకృతామూర్తిర్మాంస మేదోస్థిసమ్భవా" (౨) "నభూతసఙ్ఘసంస్థానో దేహోస్య పరమాత్మనః" (౩) "పఞ్చశక్తిమయోదేవః" ఎన్ఱు ప్రాకృతత్వనిషేధ పూర్వకమాక అప్రాకృతత్వత్తై ప్రతిపాదిక్కిఱతు.

ఇప్పడి అప్రాకృతమాకైయాలే శుద్ధసత్త్వ మయముమాయిఱే విగ్రహమిరుప్పతు. రజస్తమస్సుక్కళ్ కలశాతే శుద్ధియోగత్తాలే కేవలసత్త్వమాయ్, (౪) "సత్త్వం విష్ణుప్రకాశకమ్" (౫) "తత్రసత్త్వం నిర్మలత్వాత్ప్రకాశకమనామయమ్" ఎన్ఱు అతిప్రకాశకవస్తువాకైయాలే జ్ఞానానన్దమయచేతన తద్గుణ తిరోధాయక త్రిగుణాత్మక ప్రాకృతశరీరమ్పోలన్ఱిక్కే, స్వవైలక్షణ్యత్తాలే స్వాన్తర్గతచామీకర ప్రకాశక మాణిక్యమఞ్జూషైపోలే స్వాన్తస్థిత దివ్యాత్మ స్వరూప తద్గుణగణ సమ్యక్ప్రకాశనచాతుర్యసహితముమాయిరుక్కుమ్.

ఇప్పడి అప్రాకృతమాయ్ శుద్ధసత్త్వాత్మకమాయిరున్దతే యాకిలుమ్, (౬) "సవ్యంపాదం ప్రసార్య శ్రితదురితహరమ్" ఇత్యాదిప్పడియే చరణకమల కరకమల నయనారవిన్ద వక్త్రారవిన్ద ప్రముఖదివ్యావయవసఙ్ఘాతాత్మకమాయిరుక్కైయాలే, "యత్రధూమస్తత్రాగ్నిః" ఇతివత్, అనిత్యత్వవ్యాప్త సావయవత్వ హేతువాలే అనిత్యత్వ వ్యాప్య సావయవత్వ ప్రయుక్తప్రాకృత శరీరవత్ అనిత్యత్వమ్ ప్రసజ్జిక్కుమేయెన్నిల్; నప్రసఙ్గః. సర్వత్ర అనిత్యత్వేసావయవత్వమ్ హేతువాకమాట్టాతు. పిన్నైయేతెన్నిల్; అవయవారబ్ధత్వమే అనిత్యత్వే హేతువాకక్కడవతు.

(౧) వాయుపు-౩౪-౪౦. (౨) భార- (౩)
(౪) (౫) గీ-౧౪-౬. (౬)

ఇజ్జన స్తాకిల్ , హస్తపాదాద్యవయవసంయుక్తనాన చేతననుక్కుమ్ అనిత్యత్వమ్ ప్రసజ్గిక్కుమ్. ఆకైయాల్ దివ్యవిగ్రహత్తుక్కు అవయవారబ్ధత్వే ప్రమాణమిల్లామైయాలుమ్, (౧) "సదాపశ్యన్తిసూరయః" (౨) "పశ్యన్తి చసదా దేవం నేత్రైర్జ్ఞానేన" ఇత్యాద్యుపబృంహణోపబృంహణఙ్గళాలే నిత్యత్వేన ప్రతీతఙ్గళాకైయాలుమ్, విగ్రహనిత్యత్వమ్ సిద్ధమిఱే.

ఇజ్జనేయాకిలుమ్ ఇతుతాన్ అనన్తావతార కన్దమాకైయాలే ఇన్దవిగ్రహత్తినిన్ఱుమ్ సాధుపరిత్రాణార్థమాక, (౩) "బహుధావిజాయతే" (౪) "బహూని" (౫) "పిఱప్పిల్ పల్ పిఱవిప్పెరుమాన్" ఎన్నుమ్పడి *యుగేయుగే సమ్భవిక్కుం బహుదివ్య జన్మఙ్గళ్ తోఱుమ్, అసఙ్ఖ్యాతఙ్గళాన అభిమతోరుదేహఙ్గళుణ్డాకైయాలే ఉపచయాత్మక ప్రాకృత దేహమ్బోలే సతతవికారాస్పదమాయిరుక్కుమో వెన్నిల్;(౬) "యస్యదివ్యంహితద్రూపం హీయతే వర్ధతేనచ" (౭) "శురుక్కువారైయిన్ఱియే శురుఙ్గినాయ్ శురుఙ్గియుమ్ పెరుక్కువారైయిన్ఱియే పెరుక్కమెయ్తుపెరుక్కినాయ్" ఎన్గిఱపడియే కర్మానుగుణ వికారరహితమాకవుమ్, (౮) "సమ్భవామ్యాత్మమాయయా" (౯) "తేవరిరక్కవేణ్డి వన్దు పిఱన్దతుమ్," (౧౦) "దేవైరర్థితో జజ్ఞే" ఎన్ఱుమ్, ఇచ్ఛాగృహీతమాకవుమ్ శొల్లుకైయాలే, ఏకరూపమాయిరుక్కుమ్; కర్మకృతవికారమ్ దోషాయవుమ్, ఇచ్ఛాగృహీతవికారమ్ గుణాయవుమాకైయాలే ఏకరూపమాయిరుక్కత్తట్టిలై. అనేకవిగ్రహమ్ పరిగ్రహిక్కచ్చెయ్తేయుమ్ (౧౧) "సదైకరూపరూపాయ" ఎన్ఱతిఱే.

---

(౧) సామ-ఉత్తర. (౨) (౩) యజు-తై-ఆర-ప్ర-౩. (౪) గీ-౪-౫.
(౫) తి-వాయ్-౨-౯-౫(౬) (౭) తి-చ-వి-౧౦౯. (౮) గీ-౪-౬.
(౯) తి-వాయ్-౬-౪-౫. (౧౦) రా-అయో-౧-౭. (౧౧) వి-పు-౧-౨-౧.

(౧) "కిమాత్మికా భగవతో వ్యక్తిః" ఎన్ఱు ప్రశ్నమ్‌పణ్ణ "యదాత్మకో భగవాన్" ఎన్ఱు ఉత్తరమ్ ఉక్తమానవనన్తరమ్, "కిమాత్మకో భగవాన్" ఎన్ఱుప్రశ్నమ్‌పణ్ణ, "జ్ఞానాత్మకో భగవాన్" ఎన్ఱు అజడత్వాభిప్రాయేణ జ్ఞానాత్మకత్వమ్ ఉత్తరమాకచ్చొల్లుకైయాలే, జ్ఞానాత్మకమాన భగవత్స్వరూపమ్ స్వరూపానురూపముమాయ్, (౨) "విద్యుల్లేఖేవభాస్వరా" (౩) "నిలవుమ్ శుడర్ శూழ்ऩ్దొళిమూర్త్తి" (౪) "ఒణ్ శుడర్క్కత్తై" (౫) "తేజసాంరాశిమూర్జితమ్" ఇత్యాదిప్రమాణప్రకారేణ నిరవధికతేజోరూపమాయిరుక్కుమ్. భగవద్విగ్రహముమ్ నిత్యముక్తర్ విగ్రహఙ్గళుమ్, పఞ్చోపనిషణ్మయమాకైయాలే, ఉక్తవిశేషణవిశిష్టత్వమ్ అవిశిష్టమాయ్, ఏకజాతీయద్రవ్య మయమాయిరున్దతేయాకిలుమ్, ఏకజాతీయద్రవ్యాత్మక మణిద్యుమణిమహోమధ్యే ఖద్యోతకాన్తివత్, సావధికతేజో రూపతదీయవిగ్రహత్తై ఖద్యోతకల్పమెన్నలామ్పడి నిరవధికతేజోరూపమాయిరుక్కై - ఏతద్విశేషమ్.

ఇనిఅవ్వళవన్ఱిక్కే- నిరవధికసౌన్దర్య సౌగన్ధ్య సౌకుమార్య లావణ్య యౌవనాద్యనన్తగుణగణ సమవేతమాయ్, *స్ఫురత్కిరీట *స్సోచిత వివిధేత్యాద్యుక్త ప్రక్రియయాస్ఫురత్కిరీట మకుటాద్యసఙ్ఖ్యేయ దివ్యభూషణభూషితమాయ్, ఆభరణకోటియిలుమ్ ఆయుధకోటియిలుమన్వితఙ్గళాన శఙ్ఖచక్రగదాసిశార్ఙ్గాద్య సఙ్ఖ్యేయదివ్యాయుధశోభితమాయ్, (౬)"ఏష బ్రహ్మప్రవిష్టోస్మి గ్రీష్మే శీతమివ హ్రదమ్" ఎన్ఱుఅపడియేసకలతాపహరమాయ్, (౭) "ఇన్బమ్, శిఱన్ద ఇన్బమ్, ఒబ్బిన్దేన్" ఎన్నలామ్పడిసమస్తభోగవైరాగ్యజనకమాయ్, యోగిధ్యేయమాయ్, శుభాశ్రయముమాయిరుక్కిఱ విగ్రహవైలక్షణ్యత్తై అనుసన్ధిత్తు "మూర్తంబ్రహ్మ" ఎన్ఱిఱార్.

---

(౧) (౨) తై-నా- (౩) తి-వాయ్-౬-౧౦-౧. (౪) తి-వాయ్-౧-౭-౪.
(౫) (౬) భార-శాన్తి. (౭) తి-వాయ్-౪-౯-౧౦.

ఇతిల్ సౌన్దర్యమావతు—సర్వదా అనుభవియానిన్ఱాలుమ్ అప్పొழுతైక్కప్పొழுతు ఏకైకావయవమే అపూర్వవద్విస్మయానేక భోగపరమ్పరాజనకాత్యన్తశక్తియాలే *సదాపశ్యన్తి పణ్ణుకిఱసూరికళై నిరతిశయకాన్తిసాగర స్వతరఙ్గతాడన తరళచిత్తవృత్తికరామ్పడి తద్దృష్టి నిమజ్జనక్షమమాన దివ్యావయవసుషమై. “సౌన్దర్యసాగరత్తిలే ఆழ்ఙ్గాన్ పట్టుక్కరైయేఱమాట్టాతే (౧) ‘అరుమ్బినైయలరై’ ఎన్నలామ్పడియాన (౨) ‘యౌవనోన్ముఖీభూతసుకుమారతనుః’” ఎన్నతిత్తే,

సౌగన్ధ్యమావతు—(3) “తెయ్వనాఱుమ్ వైకుణ్ఠమ్” ఎన్గిఱపడియే త్రిపాద్విభూతియడైయ (౪) “వాశమ్ శెయ్” ఎన్నుమాపోలే స్వదివ్యగన్ధత్తాలే వాసితమామ్పడి సర్వతోదిక్కమాక ప్పుఱప్పట్టు ప్రవహిక్కిఱ నానావిధదివ్యగన్ధమ్. (౫) “సర్వగన్ధస్సర్వరసః” ఎన్నక్కడవతిత్తే.

సౌకుమార్యమావతు—(౬) “పుష్పహాసఇతినామదుహానంసౌకుమార్యమితి వాఙ్మనసంనః “ఎన్గిఱపడియే పేశప్పొకున్నడియాయ్, దివ్యమహిషికళ్ * వడికోలవాళ్ నెడుఙ్గణ్ణాలేఅడుత్తడుత్తు ప్పార్క్కిఱసాత్వియిలుమ్ దాన్తిశీలమాయ్, (౭) “మలర్ మకళ్ పిడిక్కుమ్ మెల్లడి” ఎన్గిఱపడియే, కూశిత్తొడవేణ్డుమ్పడియాన పుష్పహాసాఖ్యమాయిరుక్కిఱ అత్యన్తమార్దవమ్.

లావణ్యమావతు—(౮) “ఏకైకస్మిన్నపరమవయవేఽనన్త సౌన్దర్యమగ్నంసర్వన్ద్రి ష్వైకధమితిముధాం యామధామన్దచక్షుః। త్వాంసాత్రభాత్రవ్యతి కిరకరం రఙ్గరాజాఙ్గకానాం తల్లావణ్యం పరిణమయితా విశ్వపారీణవృత్తి” ఎన్గిఱపడియే, ఓరో అవయవఙ్గళిన్మేలే అనన్తసౌన్దర్యత్తిలే ముழுకినతాయ్ కొణ్డు సౌన్దర్యసాగరత్తిలే ఆழ்ఙ్గాల్ పట్టుక్కరైయేఱ

(౧) (౨) వి-పు-౫-౨౦-౬౦. (3) తి-వాయ్-౯-౬-౧. (౪) తి-వాయ్-౧౦-౧౦-౨.
(౫) ఛాన్దో-3-౧౪-౪. (౬) (౭) తివాయ్-౯-౨-౧౦. (౮) ర-స్త-౪౯.

మాట్రాతే తడుమాఱుకిఱ నిత్యముక్తర్ తిరుక్కణ్గళై, (౧) "ముడిచ్చోతియాయునతు ముకచ్చోతిమలర్న్దతువో?" ఎన్గిఱపడియే దివ్యావయవఙ్గళుక్కన్యోన్యముణ్డాన సౌభ్రాత్రత్తాలే తద్వ్యతికరత్తైప్పణ్ణానిన్ఱుకొణ్డు, సర్వపారీణవృత్తియాయ్, సర్వావయవఙ్గళైయుమ్ కరైకిణ్డు అనుభవిత్తుక్కరైయేఱ్ఱవఱ్ఱాయ్, అత్తాలే లావణ్యమాకిఱ మరక్కలమెన్ఱు శొల్లలామ్పడియాన సౌన్దర్యసాగరనిమగ్నర్కక్కు నావమ్పోలే తారకమాయ్ ఆపాదచూడమ్ అవిరతమాయ్, ప్రవహిక్కిఱ నిరవధికకాన్తిసాగరకల్లోలమాలైపోలే విళఙ్గానిఱ్కిఱ సముదాయసుషమై.

[హేమన్ద] అల్ప!; లావణ్యమెన్ఱు సొన్నఱియాత, [చక్షుః] కణ్ణే! [ఏకైకశః - ఏకైకమ్; తస్మిన్] ఓరోన్ఱాన అవయవత్తిల్. [పరమ్] అతన్మేతే, [అనన్తంసౌన్దర్యం తస్మిన్మగ్నంసత్] అపరిచ్ఛిన్నమాన సౌన్దర్యత్తిల్ ముఴుకినతాయ్కొణ్డు, [సర్వమ్] మఱ్ఱెల్లావయవ సౌన్దర్యత్తైయుమ్, [కథమ్] ఎఙ్ఙనే, [ద్రక్ష్యే] అనుభవిక్కప్పోకిఱేన్. [ఇతి] ఎన్ఱు, [ముధా] వ్యర్థమాక, [మామధాః] మామంస్థాః; విచారంమాకురు - శఙ్కియాతేకొళ్. "యతః" ఎన్ఱధ్యాహారమ్. యాతొరుకారణత్తాలే, [రఙ్గరాజాఙ్గకానామ్] పెరియపెరుమాళుడైయ దివ్యావయవఙ్గళుక్కు, [సుభ్రాతుర్భావః-సౌభ్రాత్రమ్, తస్యవ్యతికరం కరోతీతి, తత్] ఒన్ఱోడొన్ఱు నల్లభ్రాతావాయిరుక్కైయినుడైయ సౌఘట్యత్తినుడైయ సమ్బన్ధత్తై ప్పణ్ణానిన్ఱుళ్ళ, వ్యతికరః-సాఙ్గత్యమ్, తత్కరోతీతి తథోక్తమ్ - సాహార్గమిత్యర్థః. [తత్] సర్వవిలక్షణమాన, [లావణ్యమ్] సముదాయశోభైయానతు, అస్త్రికే, "తస్యలావణ్యమ్" ఎన్నాయ్., పెరియపెరుమాళుడైయ లావణ్యమెన్ఱపడి

(౧) తి-వాయ్-౩-౧-౧.

యాకవుమామ్. [త్వామ్] సర్వత్తైయు మనుబుభూవిక్కి అవునై ౨ు. [విశ్వస్మిన్పారీణావృత్తిః - యన్యతత్] సర్వావయువత్తిలుమ్ అక్కారై ప్పట్టవనుభవత్తై యుడైత్తానతాక, [పరిణమయితా] పణ్ణప్పోకిఱతు. విశ్వేషు - సర్వేష్వవయువేషు, పారీణా, పారఙ్గతా, వృత్తిః - అనుభవో యస్యత త్తథోక్తమ్. పరిణమయితా - పరిణతంకర్తా. ల్యుట్.

యావనమావతు - (౧) "యువాకుమారః" ఎన్గిఱపడియే కౌమారావస్థైయిన్ కఢ్రివానగశైయాయ్, యావనావస్థా ప్రాదుర్భావమాయిరుక్కై. (౨) "వ్యయావనోన్ముఖీభూత నుకుమారతనుర్హరిః" ఎన్గతిఱే. ఏతాదృశస్థితియే నిలైనిఱ్కైయాలే నిత్యయావనమాయిరుక్కుమ్. సర్వేశ్వరన్ ఆశ్రితరక్షణార్థమాక అసఙ్ఖ్యాత దివ్యవిగ్రహ పరిగ్రహమ్పణ్ణి శైశవాద్యవస్థా పన్ననాకిలుమ్, ఇన్దయావనావస్థై కులైయామైయాలేయన్ఱో, (౩) "ఉన్నైయు మొక్కలైయిల్ కొణ్డులమిల్ మరువి ఉన్నోడుతఙ్గళ్ కరుత్తాయిన శెయ్తువరుమ్ కన్నియరుమ్మకిళ" ఎన్ఱు శైశవావస్థైయిలే యావనజ్ఞనుభవిత్తతు.

ఆక, ఏతాదృశాఽనఙ్ఖ్యేయకల్యాణగుణగణ విశిష్టత్తైయాలుణ్డాన దివ్యవిగ్రహవైలక్షణ్యత్తై "మూర్తమ్" ఎన్ఱు తొడఙ్గిఅనుభవిక్కిఱార్. * బ్రహ్మశబ్దత్తాలే విగ్రహత్తినుడైయ అతిమహత్త్వముమ్, స్వాశ్రితాఽజ్ఞాన నివృత్తిపూర్వక విజ్ఞానవికాసకత్వముమ్ వివక్షితమ్. ఇతఱ్కు "మూర్తంబ్రహ్మ" ఎన్ఱిఱే తిరునామమ్.

(తతోపితత్ప్రియతరమ్) ఆనన్దమయస్వరూపత్తిలుమ్, ఆనన్దావహతదసఙ్ఖ్యాతగుణఙ్గళిలుమ్, అతిశయిత సౌన్దర్యాదిగుణయోగత్తాలే నిరతిశయానన్దావహమాయ్, అతఏవనిరవధికప్రీతివిషయుమాయిరుక్కై. (౪) "ఇచ్ఛాగృహీతాభిమతోరుదేహః" ఎన్నక్కడవతిఱే; (తత్ప్రియతరమ్)

(౧) ఋగ్వేద-౨-౮-౨౫. (౨) వి-పు-౫-౨౦-౬౦. (౩) పెరి-తి-౧-౬-౮.
(౪) వి-పు-౬-౭-౮౪.

తస్య ప్రియతరమెన్నుతల్. "తత్" ఎన్ఱు వ్యస్తమాక్కి, "యత్ తత్" ఎన్ఱుయోజిక్కవుమామ్. అప్పోతు(౧)"పురుషంకృష్ణపిఙ్గళమ్" (౧)"నీల తోయదమధ్యస్థా" (౧) "ఆదిత్యవర్ణమ్" (౨) "హిరణ్మయఃపురుషః" (3) "సర్వయజ్ఞమయంవపుః" (౪) "ధ్యేయస్సదా" (౫) "కిరీట కౌస్తుభధరమ్" ఇత్యాదివిగ్రహవైలక్షణ్య ప్రతిపాదకప్రమాణ ప్రసిద్ధ్యతిశయత్తై ద్యోతిప్పిక్కిఱతు. (రూపమ్) ఇఙ్గేరూపశబ్దమ్ విగ్రహ పరమ్. * యచ్ఛబ్దమ్ - ఏకరూపత్వ నిత్యత్వ నిరవద్యత్వ అచిన్త్యత్వప్రకాశక ప్రమాణప్రసిద్ధిపరమ్. (అత్యద్భుతమ్) స్వసన్నివేశ పూర్వోక్తసౌన్దర్యాద్యనన్తగుణయోగఙ్గళాలే అభినవరసజనకమాయ్, అతివిస్మయావహమాయిరుక్కై. ఇవ్విడత్తిలే "స్వాభిమతాఽనురూపైకరూప - విగ్రహ" ఎన్గిఱచూర్ణికాద్వయ ప్రతిపాదితవిగ్రహవైలక్షణ్య మెల్లామనుసన్ధేయమ్.

ఇత్తాల్ -స్వరూపతద్గుణాత్యన్తాభిమతమాయ్, బ్రహ్మశబ్దవాచ్యమాయ్, అతివిస్మయావహమాయ్, శ్రుతిస్మృత్యాదిప్రసిద్ధమాయ్, సాలమ్బనయోగవిషయా ఽసాధారణవిగ్రహత్తై శుభాశ్రయమాక అనుభవిత్తారాయ్ త్తు. *యోగిధ్యేయమితే. "సదా ధ్యేయమ్".

మేల్, ఇవ్విగ్రహత్తినిన్ఱుమ్ ఆశ్రితార్థమాక ప్పరిగ్రహిత్త వ్యూహవిభవాన్తర్యామి రూపఙ్గళై అనుభవిక్కిఱార్ (యాన్యన్యానీత్యాదియాలే). "యథాసుఖం విహరతో హరేరన్యానియాని రూపాణిసన్తి, తానిసర్వాణి" ఎన్ఱు సమ్బన్ధమ్. (యాని) ఇవ్విడత్తిల్ యచ్ఛబ్దమ్, (౬) "జన్మకర్మచమేదివ్యమ్" ఎన్గిఱ అవతార రహస్యప్రకాశక

(౧) పురుషసూ- (౨) ఛాన్దోగ్య-౧-౬-౬. (3) వి-పు-౧-౯-౧౨౨.
(౪) (౫) (౬) గీ-౪-౯.

ప్రమాణ ప్రసిద్ధియై సూచిప్పిక్కిఱతు. "యాని" ఎన్గిఱబహువచనమ్, (౧)"అజాయమానోబహుధావిజాయతే"(౨)"పిఱప్పిల్ పల్ పిఱవిప్పెరుమానై" (౩) "బహూని" (౪) "రూపాణి" (౫) "శతశోథసహస్రశః" ఇత్యాదికళిల్సొల్లుకిఱ అవతారా ఉనఙ్ఖ్యేతత్వత్తై సూచిప్పిక్కిఱతు. (అన్యాని) పరరూపత్తినిన్ఱుమ్*ఆతియమ్ శోతియురువై యఙ్గువైత్తిఙ్గుప్పిఱక్కైయాలే, తత్సన్నివేశ వర్ణాదికళై ప్పోలే వైలక్షణ్యవిశిష్టఙ్గళాయిరుక్కై. "అన్యః" ఎన్గిఱాప్పోలే, "అన్యాని" ఎన్డైయాలేవ్యావృత్తియుమ్ తోన్ఱుకిఱతు.

(యథాసుఖమ్) మనుష్యసజాతీయనాయవతరిత్తదశైయిలుమ్, స్వాభావిక సుఖానివృత్తియెన్న, దుఃఖభాక్త్వమెన్న, ఇవైయిన్ఱిక్కే కేవలమ్ సుఖమాయిరుక్కుమతోరుపడి. (సుఖంయథాభవతి, తథా) క్రియావిశేషణమాన అవ్యయమ్. (విహరతః) ఎన్గిఱవిత్తాల్ అవతారరూపఙ్గళ్ ఇచ్ఛాగృహీతఙ్గళెన్నుమిడముమ్, (౬) "పిళ్ళై ప్పణ్ణివిళైయాడుమ్" (౭) "ఇన్బుఱుమివ్విళైయాట్టుడైయాన్" (౮) "క్రీడతోబాలకస్యేవ" ఎన్గిఱపడియే క్రీడార్థఙ్గళాయిరుక్కుమెన్నుమిడముమ్ గర్భితమ్. ఆకైయాల్ ఇవనుడైయ శరీరగ్రహణమ్ కర్మకృతమిన్ఱిక్కే కేవలమ్ ధర్మత్రాణార్థమాయిరుక్కుమెన్డై. (౯) "నాకారణాదిత్యాది".

(సర్వాణితాని) కీழ్ చ్చొన్నవిత్తాల్ స్వరూపరూపాదికళిల్ అత్యల్పమాకిలుమ్ పెరియపిరాట్టియారాలే అనన్వితమాయిరుప్పతొన్ఱైయెన్నుమిడత్తై ద్యోతిప్పిక్కైక్కాక "సర్వాణితాని" ఎన్గిఱార్.(౪)"సర్వాణిరూపాణి" ఎన్డాప్పోలే యిరుక్కిఱతాయ్ త్తు. (తైస్తైస్స్వైరనురూపరూపవిభవైః) ఉన్నుడైయ, అసాధారణఙ్గళాన అనురూపరూపవిభవ

(౧) తై-నా-రా-	(౨) తి-వాయ్-౨-౯-౫.	(౩) గీ-౪-౫.
(౪) పురుషసూ-	(౫) గీ-౧౧-౫.	(౬) నా-తి-౧౪-౯.
(౭) తి-వాయ్-౩-౧౦-౭.(౮) వి-ఉ-౧-౨-౨౨.	(౯) వి-పు-౫-౧-౫.

ఙ్గళాలే; అనురూపఙ్గళాన రూపసమ్పత్తుక్కళాలేయెన్ఱు. అథవా, రూపఙ్గళాకిఱ విభవఙ్గళాలే యెన్నవుమామ్. ఇవ్విడత్తిల్ రూపశబ్దమ్ *భగవన్నారాయణాభిమతానురూపఙ్గళాన స్వరూపరూపగుణవిభూతికళై చ్చొల్లుకిఱతు. [యథాసుఖం విహరతో హరేస్సర్వాణి రూపాణి, తైస్తైస్స్వైరనురూపరూప విభవైర్గాఢోపగూఢానీత్యాహుః] త్వదభిమతానురూపఙ్గళాన తత్స్వరూపరూపగుణాదికళ్, యథాక్రమమ్ తదభిమత తత్స్వరూపాద్యనురూపఙ్గళాన ఉన్నుడైయ రూపాదికళాలే యథాక్రమమ్ దృఢసమ్బన్ధఙ్గళాయిరుక్కుమెన్ఱు శ్రుతిస్మృతికళ్ వసిష్ఠ పరాశర పారాశర్యాదికళాన పరమర్షికళ్ శొల్లువర్కళ్. అనురూపమాయిరుక్కైయావతు-రత్నకాఞ్చనన్యాయత్తాలే స్వసమ్బన్ధిక్కు శోభాతిశయ హేతువాయిరుక్కై.

(గాఢోపగూఢాని) వియోగానర్హఙ్గళాయిరుక్కుమెన్ఱు. ఇవళ్ (౧) "ఇఱైయుమకలకిల్లేన్" ఎన్ఱిరుక్క, అవన్ (౨) "నజీవేయంక్షణమపి" ఎన్ఱిరుక్క, ఇరువర్ స్వరూపాదికళుమ్ వియోగిత్తిరుక్కవిరకుణ్డో? (ఆహుః) (౩) "విష్ణోశ్శ్రీరనపాయినీ" (౪) "శ్రీవత్సవక్షానిత్యశ్రీః" ఎన్ఱుమ్, (౫) "తిరువిరున్దమార్పన్" ఎన్ఱుమ్, (౬) "తిరుమెయ్యుఱైకిన్ఱ" (౭) "తనోడుమ్ పిరివిలాతతిరుమకళ్ మరువుమ్" ఇత్యాది ప్రమాణప్రవర్తకరాన తత్వదర్శికళ్ ఇన్నిత్య యోగత్తైచొన్నార్కళ్.

ఇత్తాల్ సాపరాధ చేతనర్, స్వాపరాధత్తై నినైత్తఞ్జి అకలామల్ రుచిపిఱన్దపోతే ఆశ్రయిక్కలామ్పడి పురుషకారభూతైయాన ఇవళ్ సన్నిధి అవశ్యమ్ వేణ్డుకైయాలుమ్, ప్రాప్తిదశైయిల్ శేర్ప్పాలుమ్ ఖణ్డశర్కరైయుమ్ కలన్దాప్పోలే నిరతిశయ భోగ్యత్వార్థమాకవుమ్ (౮) "వైదేహ్యాసహ" ఎన్గిఱపడియే ఇరువరుమాన శేర్త్తియిలే అడి

(౧) తి-వాయ్-౬-౧౦-౧౦. (౨) రా-సు-౬౬-౧౦. (౩) వి-పు-౧-౮-౧౭.
(౪) రా-యు ౧౧౪-౧౫. (౫) ౪-తిరువ-౯౨. (౬) తి-వాయ్-౧౦-౪-౨.
(౭) (౮) రా-అ-౩౧-౨౫.

మైశేయ్కై ముత్తైయాక్కైయాలుమ్, అడిమైతాన్ సిద్ధిప్పతుమ్ రసి ప్పతుమ్ శేర్త్తియిలేయాకైయాలుమ్, ఇప్పడి ఉపాయదశైయోడు ఉపేయదశైయోడు వాశియఱ *ఇఙ్గుమఙ్గుమ్ తిరుమాలన్ఱి విన్ఱి విరకిల్లామైయాలే, *ఎళ్ళిల్ మలర్ మాంతరున్దానుమాయ్ కొణ్డు ఇవ్వే ళులకై ఇన్బమ్ పయక్క వినితుడన్ వీఱ్ఱిరుక్కుఱ నిత్యయోగత్తై అనుసన్ధిత్తరుళినారాయిత్తు.

*మతుబర్థ ప్రతిపాదకమాన ఇశ్శ్లోకత్తాలుమ్ ప్రథమశ్లోకత్తాలుమ్ నారాయణశబ్దార్థముమ్ సఙ్గృహీతమ్. ఎఙ్ఙనేయెన్నిల్; "శాన్తానన్త" ఎన్ఱు తొడఙ్గి దివ్యాత్మస్వరూపత్తై ప్రతిపాదిక్కైయాలే, *అయనశబ్దార్థమ్ సఙ్గృహీతమ్. గుణగుణికళ్ అపృథక్సిద్ధఙ్గళాకైయాలే గుణియాన స్వరూపత్తై చ్చొన్నవితు, తన్నిరూపకగుణఙ్గళాన జ్ఞానానన్దామలత్వాదికళుక్కుమ్, నిరూపితస్వరూపవిశేషణఙ్గళాన జ్ఞానశక్త్యాదికళుక్కుమ్, సౌశర్యాపాదకఙ్గళానవాత్సల్య సౌశీల్యాదికళుక్కు ముపలక్షణమ్. "మూర్తం రూపమ్" ఎన్ఱు తొడఙ్గిచ్చొన్న దివ్యవిగ్రహమ్ - తద్గుణఙ్గళాన కాన్తి సౌకుమార్యాదికళుక్కుమ్, తదాధేయమాన దివ్యభూషణఙ్గళుక్కుమ్ ఆభరణ కోటియిలే అన్వితమాన దివ్యాయుధఙ్గళుక్కు ముపలక్షణమ్. (శ్రీ) ఎన్ఱు-పెరియపిరాట్టియారై చ్చొన్నతు, భూమిప్పిరాట్టి తొడక్కమాన మహిషినాయ్చ్చిమారుక్కు ముపలక్షణమ్. "ఫణిపతిః" ఎన్ఱు నిత్యసూరికళై చ్చొన్నతు, ఛత్రచామరాదికళ్ తొడఙ్గి పరమాకాశత్తుక్కు ముపలక్షణమ్. "మాయా" ఎన్ఱు ప్రకృతియైచ్చొన్నతు - బద్ధాత్మాక్కళుక్కుమ్ కాలమహదాదివికారఙ్గళుక్కు ముపలక్షణమ్. "బ్రహ్మేశాది" ఎన్ఱు అణ్డత్తుక్కుట్పట్టదేవాది పదార్థఙ్గళై చ్చొన్నపోతే అణ్డముమ్ సిద్ధమిఱే. ఆక నారశబ్దార్థముమ్ సఙ్గృహీతమ్.

విగ్రహత్తై చ్చొన్నపోతే *చరణశబ్దార్థమ్ సఙ్గృహీతమ్. ఉపాయోపేయఙ్గళుక్కు అవశిష్టమాన నిత్యయోగత్తై చ్చొల్లుకైయాలే,

ఉపాయస్వీకారముమ్ ఉపేయప్రార్థనైయుమ్ ఉక్తప్రాయమ్. అథవా శ్లోకత్రయత్తాలే పూర్వవాక్యార్థత్తైయుమ్, తురీయశ్లోకత్తాలే ఉత్తర వాక్యార్థత్తైయుమ్ అనుసన్ధిక్కవుమామ్.

నను;—ఇశ్శ్లోకత్తిలే ఇరువరుడైయవుమ్ నిత్యయోగమ్ శొల్లుకిఱతాకిల్, (౧) "పరమాత్మాపరోఽసౌ నారాయణసమాహ్వయః తస్యాఽనపాయినీశక్తిర్దేవీ తద్ధర్మచారిణీ" (౨) "విష్ణోశ్శ్రీరనపాయినీ" ఎన్ఱాప్పోలే తిరళ వారుపాశురమిట్టరుళిచ్చెయ్యామల్, భగవత్స్వరూప రూపగుణవిభూతికళ్ లక్ష్మీస్వరూప రూపగుణాదికళోడే యథాక్రమమ్ గాఢాశ్లిష్టఙ్గళాయిరుక్కుమెన్ఱు ఇప్పడి విభజిత్తరుళి చ్చెయ్వానెన్నెన్నిల్; ద్వయత్తిలే ప్రథమపదత్తిల్ విశేష్యపరమాన నారాయణ పదత్తిలే భగవత్స్వరూపగుణవిభూతికళై ప్రతిపాదిక్కైయాలుమ్, తద్విశేషణపరమాన శ్రీశబ్దత్తిలే పిరాట్టియినుడైయ స్వరూపరూప గుణాదికళై ప్రతిపాదిక్కైయాలుమ్, ఉభయరుడైయవుమ్ స్వరూపాదికళుక్కుణ్డాన అవినాభావసమ్బన్ధత్తై మతుప్ప్రతిపాదిక్కైయాలుమ్, మతుబర్థప్రకాశకమాన ఇశ్లోకత్తాలే పురుషకారోపాయఙ్గళుడైయ స్వరూపాదికళుక్కన్యోన్య ముణ్డాన అవినాభావసమ్బన్ధత్తై విస్తరేణ వరుళిచ్చెయ్యక్కుఱైయిల్లై.

ఇప్పడి భగవత్స్వరూపగుణవిభూతికళోడే పిరాట్టిక్కుణ్డాన అవినాభావసమ్బన్ధత్తై వేదఙ్గళుమ్ ఋషికళుమ్ ఆఴ్వార్కళుమ్ ఆచార్యర్కళుమ్ విరుమ్బి యనుసన్ధిత్తార్కళ్.

(3) "దేవజుష్టామ్" ఎన్ఱుమ్, "శ్రీమన్నారాయణ" ఎన్ఱుమ్, తత్స్వరూపాదికళోడే ఏతదవినాభావసమ్బన్ధత్తై వేదాన్తఙ్గళ్ విరుమ్బి శొన్నన. (౪) "అహన్తాబ్రహ్మణస్తస్య సాహమస్మిసనాతనీ। ఆత్మానసర్వ

(౧) లక్ష్మీతన్త్రే. (౨) ౨-౮-౧౭-౧౩. (3) శ్రీసూక్తమ్. (౪) లక్ష్మీతన్త్రే-౨.

భూతానా మహమ్యాత్మో హరిస్సనాతనః। అహన్తయా వినాహం హి నిరుపాఖ్యో న సిధ్యతి। అహమర్థం వినాఽహన్తా నిరాధారా న సిధ్యతి" ఇత్యాదికళాలే భగవత్స్వరూపాఽవినాభావసమ్బన్ధమ్ స్పష్టమాయి న్నది. (౧)"కాచాన్యాత్త్వామృతే దేవి సర్వయజ్ఞమయం వపుః। అధ్యాస్తే దేవదేవస్య యోగిచిన్త్యం గదాభృతః" (౨) "శ్రీవత్సవక్షా నిత్యశ్రీః" (౩) "యయా వక్షస్థలం హరేః" ఇత్యాదికళాలే విగ్రహాన్వయమ్ విశదమాయెత్తు. (౪) "రాజరాజో ఖిలస్యాస్య విశ్వస్య పరమేశ్వరః। కాన్తస్య తస్య దేవస్య విష్ణోస్సద్గుణశాలినః। దయితాహం సదా దేవీ జ్ఞానానన్దమయీ సదా। అనవద్యాఽనవద్యాఙ్గీ నిత్యం తద్ధర్మధర్మిణీ" ఇత్యాది కళాలే గుణావినాభావమ్ ఘోషిక్కప్పట్టతు.

(౫)"వైకుణ్ఠే తు పరే లోకే శ్రియా సార్ధం జగత్పతిః। ఆస్తే"(౬) "తత్ర దివ్యవపుశ్శ్రీమాన్ దేవదేవో జనార్దనః। ఆస్తే నారాయణశ్శ్రీమాన్ న్యాసు దేవస్సనాతనః"(౭)"వైకుణ్ఠే తు పరే లోకే శ్రీసహాయో జనార్దనః" ఇత్యాదికళాలే విభూత్యన్వయమ్ విస్తరిక్కప్పట్టతు.(౮)"ఏష నారాయణశ్శ్రీమాన్ క్షీరార్ణవనికేతనః" (౯)"దేవత్వే దేవదేహేయం మనుష్యత్వే చ మానుషీ। రాఘవత్వే భవత్సీతా"(౧౦)వ్యూహేషు చైవ సర్వేషు విభవేషు చ సర్వశః। తథా వ్యూహీ భవత్యేషా మమ చైవానపాయినీ" ఇత్యాదికళాలే వ్యూహవిభవాఽవినాభావమ్ వ్యాఖ్యాతమాయిన్నది. (౧౧) "తైస్తైరనుగుణైర్భావైర్వ్యాహం దేవస్య శార్ఙ్గిణః। కరోమి నకలం కృత్యం సర్వభావానుగామినీ" ఇత్యాదికళాలే ఐశ్వర్యాన్వయమ్ ఆదరిక్కప్పట్టతు.

---

(౧) వి-పు-౧-౯-౧౨౨.　(౨) రా-యు-౧౧౪-౧౫.　(౩) వి-పు-౧-౯-౧౦౫.
(౪) భగవచ్ఛాస్త్రే　(౫) వాయవ్యే.　(౬)
(౭)　(౮) హరివంశే　(౯) వి-పు-౧-౯-౧౪౫

ఇప్పడి ప్రత్యేకమాక ప్రతిపాదిక్కైయన్ఱిక్కే, (౧) "గుణైర్విలాసైరూపైశ్చస్వాత్మనావాఽఽత్మనీశ్వరమ్। నియచ్ఛన్తీమఖణ్డాజ్ఞానియన్త్రీ శ్చన్తుమశ్రియమ్" ఎన్ఱు సకలావినాభావసమ్బన్ధముమ్ సఙ్గ్రహిక్కప్పట్టతిఱే.

(౨) "మలర్ మకళ్ విరుమ్బుమ్ నమరుమ్ పెఱులడికళ్" (౩) "తన్నోడుమ్ పిరివిలాతతిరుమకళ్" ఇత్యాదికళాలే స్వరూపావినాభావ సమ్బన్ధముమ్, (౪) "ఎన్ తిరుమకళ్ శేర్ మార్వనే" (౫) "తిరుమార్వినిత్ శేర్ తిరుమాలే" (౬) "అలర్ మేల్ మఙ్గైయుఱై మార్పా" (౭) "తిరుమకళుమ్ కూఱాళుమ్ తనియుడమ్బన్" ఎన్ఱు రూపావినాభావ సమ్బన్ధముమ్, (౬) "నికరిల్ పుకళాయ్" (౮) "మికుమ్ తిరుమాల్ శీర్ క్కడలై" ఎన్ఱు గుణాఽభివృద్ధ్యన్తర్భావముమ్, (౯) "తిరుమాల్ వైకున్దమ్" ఎన్ఱు విభూత్యన్తర్భావముమ్, (౧౦) "తిరుమాల్ కడల్" (౧౧) "మాతవా! కూనేశిఱై యవ్వుణ్డైవిల్ నిఱత్తిల్ తెఱిత్తాయ్ కోవిన్దా" "శ్రీమాతవన్ కోవిన్దన్" (౧౨) "తిరుమాల్ వన్దెన్నెఞ్జు నిఱైయప్పుకున్దాన్" (౧౩) "వేఙ్గడత్తెన్ తిరుమాల్" ఎన్ఱు వ్యూహవిభవాన్తర్యామ్యర్చ్చావతారాఽవినాభావ సమ్బన్ధముమ్, (౧౪) "పూమ్బావై యాకమ్పుణర్వాతు ఇరువరవర్ ముతలుమ్ తానే" (౧౫) "అల్లిమలర్ మకళ్ పోకమయక్కుక్కళాకియుమ్ నిఱ్కుమమ్మాన్ - ఎల్లాక్కరుమఙ్గళుమ్ శెయ్" ఎన్ఱు జగత్సృష్ట్యాద్యన్తర్భావముమ్ ఆழ్వార్కళాలు మనుసన్ధిక్కప్పట్టతిఱే.

---

(౧) భగవచ్ఛాస్త్రే (౨) తి-వాయ్-౧-౩-౧- (౩)
(౪) తి-వాయ్-౭-౨-౯. (౫) తి-వాయ్-౯-౪-౧. (౬) తి-వాయ్-౬-౧౦-౧౦.
(౭) తి-వాయ్-౪-౮-౧. (౮) పెరియ-తిరువ-౬౯. (౯) తి-వాయ్-౧౦-౭-౮.
(౧౦) (౧౧) తి-వాయ్-౧-౫-౫. (౧౨) తి-వాయ్-౧౦-౮-౧.
(౧౩) నా-తి-౮-౧. (౧౪) తి-వాయ్-౨-౮-౧. (౧౫) తి-వాయ్-౩-౧౦-౮.

ఇవర్కళై అడియొత్తిన ఆచార్యశ్రేష్ఠరాన భట్టరుమ్ - (౧) "స్వరూపంస్వాతన్త్ర్యం భగవత ఇదంచన్ద్రవదనే త్వదాశ్లేషోత్కర్షాద్భవతిఖలునిష్కర్షసమయే। త్వమాసీర్మాతశ్శ్రీః కమితురిదమిత్థన్త్వవిభవైస్తదన్తర్భావాత్త్వాం నపృథగభిధత్తే శ్రుతిరపి" ఎన్ఱు స్వరూపావినాభావసమ్బన్ధముమ్, (౨) "అనుకలతనుకాన్తాలిఙ్గనారమ్భశుమ్భత్" ఎన్ఱు రూపసమ్బన్ధముమ్, (౩) "ప్రశకనబలజ్యోతిర్జ్ఞానైశ్వరీ విజయప్రథాప్రణతవరణప్రేమక్షేమఙ్కరత్వపురస్సరాః। అపిపరిమళః కాన్తిర్లావణ్యమర్చిరితీన్దిరే తవభగవతశ్చైతే సాధారణాగుణరాశయః ॥ అన్యేపి యౌవనముఖాయువయోస్సమానా శ్రీరఙ్గమఙ్గళవిజృమ్భణ వైజయన్తి। తస్మింస్తవత్వయిచతస్య పరస్పరేణ సఙ్క్రాన్త్యదర్పణ ఇవ ప్రచురం స్వదన్తే" (౪) "యువత్వాదౌతుల్యేప్యపరవశతా శత్రుశమన" ఇత్యాదికళాలే గుణావినాభావముమ్, (౫) "తత్రస్రక్స్వర్ణగన్ధంస్ఫురదుపరిఫణారత్నరోచిర్వితానంవిస్తీర్యానన్తభోగమ్" ఎన్ఱు విభూత్యన్తర్భావముమ్, (౬) "దధమాధంమధ్నతశ్శ్యాన్తిశాన్త్యై - "స్మితనయనసుధాభిస్సిఞ్చతీచన్ద్రికేవ" ఎన్ఱు వ్యూహాన్తర్భావముమ్, (౭) "యదిమనుజతిరశ్చాంలీలయాతుల్యవృత్తేరనుజనురనురూపాదేవినావాతరిష్యః। అసరసమభవిష్యన్నర్మనాథస్య మాతర్దరదళదరవిన్దోదన్తకాన్తాయతాక్షి" (౮) "అనుజనురనురూపరూపచేష్టానయదిసమాగమమిన్దిరాకరిష్యత్। అసరసమథవాప్రియంభవిష్ణు ధ్రువమకరిష్యతరఙ్గరాజనర్మ" ఎన్ఱు విభవాన్తర్భావముమ్, (౯) "శ్రీస్తనాభరణంతేజ శ్శ్రీరఙ్గేశయమ్" ఎన్ఱు అర్చావతారాన్తర్భావముమ్ (౧౦) "శ్రియైసమస్తచిదచిద్విధానవ్యసనంహరేః"

---

(౧) శ్రీగుణర-౨౮. (౨) శ్రీగుణర-౩. (౩) శ్రీగుణర-౩౨.
(౪) శ్రీగుణర-౩౪. (౫) శ్రీగుణర-౨౫. (౬) శ్రీగుణర-౪౯.
(౭) శ్రీగుణర-౪౮. (౮) ర-స్త-౨-౪౯. (౯) రస్త-౧-౮. (౧౦) శ్రీగుణర-౧.

(౧) "యద్భ్రూభఙ్గాః ప్రమాణమ్" (౨) "అనుశిఖినిశిఖివక్రీడసి శ్రీసమక్షమ్" ఎన్ఱు జగద్వ్యాపారాన్తర్భావముమ్ స్పష్టమాక వరుళిచ్చెయ్‌తారిఱే.

(౩) "ఆత్మన్యాత్మావపుషిచవపుర్వైభవే వైభవఞ్చేత్యాకారైస్తైరనుగుణతయా సర్వభావానుయాతా। ఇచ్ఛారూపాణ్యపిభగవతస్స్వేదయస్యాత్త రూపా దూరీకుర్యాన్నహి మధురతాదుగ్ధసిన్ధోస్తరఙ్గాత్" ఎన్ఱుపిరాట్టిక్కుణ్డాన భగవత్స్వరూపాద్యవినాభావసమ్బన్ధత్తై అభియుక్తరుమ్ అనుసన్ధిత్తార్కళిఱే.

ఆక ఇప్పడి శ్రుతిస్మృతీతిహాసపురాణఙ్గళాలుమ్, అవర్ఱైయడియొఱ్ఱిన ఆఴ్వార్కళ్ దివ్యప్రబన్ధఙ్గళాలుమ్ ప్రతిపాదిక్కిఱ దివ్యదమ్పతికళుడైయ స్వరూపాదికళుక్కన్యోన్యముణ్డాన అవినాభావసమ్బన్ధత్తై ఇశ్లోకత్తాలే అరుళిచ్చెయ్‌తారాయిత్తు.

ఇప్పడి ఇరువర్క్కుముణ్డాన అవినాభావసమ్బన్ధత్తై యరుళిచ్చెయ్‌కిఱవిడత్తిల్, ప్రథమతః విభువాన భగవత్స్వరూపత్తోడే లక్ష్మీస్వరూపత్తుక్కు అన్యురూప స్వరూప సమ్బన్ధమ్ శొల్లుమళవిల్ పిరాట్టిక్కుమ్ స్వరూపతః విభుత్వమఙ్గీకరిక్కవేణుమ్. స్వరూపవిభుత్వమఙ్గీకరిత్తాలిఱే భగవత్స్వరూపానురూపత్వముమ్, అతిశయాకారేణస్తుతియుమ్ సిద్ధిప్పతు. పత్నిక్కు పతిస్వరూపానురూపాప్యావశ్యమ్భావిత్వత్తై శ్రుతియుమ్ సూచిప్పిత్తతిఱే. విష్ణువుక్కుప్పత్నియామ్బోతు వ్యాపనశీలైయాక వేణుమే; (౪) "భగవన్నారాయణాభిమతానురూపస్వరూపరూప" ఎన్ఱు భగవత్స్వరూపానురూపత్వత్తై భాష్యకారరుమ్ ప్రథమత్తిలే ప్రతిపాదిత్తరుళినారిఱే.

ఇప్పడి ప్రమాణ సిద్ధముమాయ్, ప్రమాతృ సిద్ధముమాయ్, యుక్తి యుక్తముమాన విభుత్వత్తై అఙ్గీకరియామల్ అణుత్వత్తై అఙ్గీ

(౧) శ్రీగుణర-౪ (౨) రీస్త-౨-౪౪. (౩) (౪) శరణాగతి-

కరిక్కుమ్పోతు, భగవత్స్వరూపైకదేశవ్యాప్తియేయిఱే సిద్ధిప్పతు. అతు సకలచేతన సమానమాకైయాలే పిరాట్టిక్కు ఓరతిశయితస్తోత్రమ్ సిద్ధియాతు. "అనురూపరూపవిభవైః" ఎన్గిఱపదత్తుక్కుమ్, భగవత్స్వరూపాదికళిల్ అల్పదేశమాకిలుమ్ ఇవళాల్ అనన్వితమాయిరుప్పతోరిడమిల్లై యెన్నుమిడత్తై ప్రతిపాదిక్కిఱ "సర్వాణి" ఎన్గిఱపదత్తుక్కుమ్ వైయర్థ్యముమ్ వరుమ్.

అణుస్వరూపైయా యిరుక్కవుమ్ వికాసశక్తియాలే విభువాయిరుక్కుమెన్నిల్; అప్పోతు సమానన్యాయత్తాలే సకలాత్మాక్కళుక్కుమ్ స్వరూపవికారాఙ్గీకారత్తాలే దోషమిన్ఱియిలే ఒళ్ళియుమ్. ఆత్మనిర్వికారత్వ ప్రతిపాదకమాన ప్రమాణఙ్గళుక్కుమ్ విరోధమామ్.

ఆకిల్ జ్ఞానవ్యాప్తియై చ్చొల్లుకిఱతెన్నిల్, (౧) "వాలాగ్రశతభాగస్య" ఎన్ఱు తొడఙ్గి, "సచానన్త్యాయకల్పతే" ఎన్ఱు ముక్తాత్మాక్కళుక్కుమ్ జ్ఞానవ్యాప్తియుణ్డాకైయాలే ఇఙ్గోరతిశయముమ్ అనురూపత్వముమ్ సిద్ధియాతు, ఇవర్కళై ప్పోలే ప్రధ్వంసాభావమాత్రమేయిన్ఱిక్కే ప్రాగభావత్తై ప్పుఱ్ఱచ్చొల్లుకైయాలే అతిశయముమ్ అనురూపత్వముమ్ సిద్ధిక్కిఱతెన్నిల్; అతునిత్యర్కుముణ్డాకైయ్యాలే అవై ఇరణ్డుమ్ సిద్ధియాతు, కిఞ్చ, అనురూపతోక్తియాలే అతిశయస్తుతి సిద్ధిక్కిఱతెన్నిల్; అన్దఅనురూపత్వమావతు – అణుత్వ త్తిల్ వైషమ్యముణ్డానాలుమ్, స్వతన్త్ర శేషియైక్కుఱిత్తు శేషత్వపారతన్త్ర్యఙ్గళాలేఅతిశయావహత్వమెన్నిల్; అతువుమ్ – సకలచేతనాచేతనసమానమాకైయాలేవిశేషమ్ సిద్ధియాతు.

కిఞ్చ, "యథాసర్వగతోవిష్ణుస్తథైవేయన్ద్విజోత్తమ। వ్యాప్తైతద్విష్ణునాచాస్యజగద్వ్యాప్తంచరాచరమ్" ఇత్యాదికళిలే స్వరూపతో

(౧) శ్వే-౫-౯.

విభుత్వమ్ ప్రసిద్ధమాయిరుక్క, తదనఙ్గీకారేణ అణుత్వాఙ్గీకారముమ్ ప్రమాణవిరోధముమ్ ప్రసఙ్గిక్కుమ్.

ఆక, అనురూపత్వ సిద్ధిక్కాకవుమ్, అతిశయిత స్తుతిసిద్ధిక్కాకవుమ్, ప్రమాణవైయర్థ్య నివృత్త్యర్థమాకవుమ్, పిరాట్టిక్కు స్వరూప విభుత్వమ్ అవర్జనీయమాకైయాలే అవశ్యమఙ్గీకార్యమిత్తేయెన్నిల్;

మైవమ్. లక్ష్మీస్వరూపత్తై నిరూపిక్కుమళవిల్, స్వరూపవిభుత్వమ్ కూడాతు. ఎఙ్ఙనేయెన్నిల్; (౧) "భోక్తాభోగ్యం ప్రేరితారఞ్చ మత్వా" (౨) "క్షరాత్మానావీశతే దేవ ఏకః" ఇత్యాదివేదాన్తసిద్ధమాన వర్గఙ్గళ్ నమ్దర్శనత్తుక్కు మూణ్డిఱే. ఇవళ్ త్తిల్ - "అచిత్తత్త్వాన్తర్భూతైయో?, ఈశ్వరతత్త్వాన్తర్భూతైయో? తత్త్వత్రయాతిరిక్తైయో?" ఎన్ఱు వికల్పిత్తు నిరూపిక్కుమళవిల్, అచిత్తు-జ్ఞానశూన్యమాకైయాలుమ్, ఇవళ్ జ్ఞాతృత్వవిశిష్టైయాకైయాలుమ్, జ్ఞత్వాజ్ఞత్వ విరోధప్రసఙ్గత్తాలే, అచిత్తత్త్వాఽన్తర్భావమ్ కూడాతు. ఈశ్వర ద్విత్వ ప్రసఙ్గత్తాలుమ్, (౨) "ఈశతే దేవ ఏకః" ఎన్గిఱ ఏకత్వశ్రుతి యోడుమ్, (౩) "నతత్సమశ్చాభ్యధికశ్చదృశ్యతే" ఎన్గిఱసమాధికదరిద్ర త్వప్రకాశకశ్రుతియోడుమ్విరోధమ్ప్రసఙ్గిక్కైయాలుమ్, ఈశ్వరతత్త్వా న్తర్భావమ్కూడాతు. భగవదైక్యమ్శొల్లిల్, పత్నీత్వపరమాన శ్రుతి యోడుమ్, భేదపరమాన శ్రుతియోడమ్ విరోధమ్పిఱక్కుమ్. ఐక్యపర ఙ్గళాన శ్రుతికళ్ అత్యన్తపారతన్త్ర్యత్తాలే అవినాభావనిబన్ధనఙ్గళ్; భేదప్రతిపాదకఙ్గళ్ స్వరూపభేదపరఙ్గళ్. కిఞ్చ, ఈశ్వరద్విత్వత్తిల్ అన్యోన్యమాజ్ఞావ్యాఘాతత్తాలేఅనీశ్వరత్వముమ్ ప్రసఙ్గిక్కుమ్. అతిరిక్తత్వత్తిల్ ప్రమాణమిల్లామైయాలే తత్త్వత్రయాతిరిక్తై యెన్నక్కూడాతు. ఇనిపారిశేష్యాత్ జీవతత్త్వాన్తర్భూతైయెన్నుమిడమ్ సిద్ధమ్.

---

(౧) శ్వే-౧-౧౨. (౨) శ్వే-౧-౧౦. (౩) శ్వే-౬-౮.

ఆనపిన్ను, (౧) "ఏషోఽణురాత్మా" "త్రసరేణు ప్రమాణాస్తే రశ్మికోటి విభూషితాః" ఎన్ఱు ఆత్మాక్కళుక్కు అణుత్వత్తై లక్షణమాకచ్చొల్లుకైయాలుమ్, జీవసమష్టివాచకమాన మకారత్తిల్ "మాఙ్-మానే" ఎన్గిఱధాతువాలే, ఆత్మాక్కళ్ అణుపరిమాణరెన్ఱు శొల్లుకైయాలుమ్, జీవతత్త్వాన్తర్భూతైయాన ఇవళుక్కుమ్ అణుత్వమ్ అవర్జనీయమాకైయాలే స్వరూపవిభుత్వమ్ శేరాతు.

కిఞ్చ, జీవతత్త్వాన్తర్భావత్తై అఙ్గీకరిత్తు అణుత్వానఙ్గీకారేణ "అణుత్వస్య తద్వ్యతిరిక్తజీవవిషయత్వేపి విభుత్వమేతద్విషయమ్" ఎన్నిల్; అప్పోతు, జీవత్వమణుత్వవ్యాప్తమాకైయాలే జీవలక్షణత్తుక్కు అవ్యాప్తిదోషమ్ ప్రసఙ్గిక్కుమ్. "విభుత్వేసతిచేతనత్వమ్" ఎన్గిఱ ఈశ్వరలక్షణత్తుక్కు అతివ్యాప్తియుమ్ ప్రసఙ్గిక్కుమ్. జీవాణుత్వ ప్రతిపాదికైయాన శ్రుతియోడుమ్ విరోధిక్కుమ్. ఆకైయిఱే, (౨) "సచానన్త్యాయకల్పతే" ఎన్గిఱవిడత్తిలుమ్ ముక్తరుక్కుమ్ స్వరూపవిభుత్వమ్ శొల్లామల్ జ్ఞానవ్యాప్తియై ప్రతిపాదిక్కిఱతు. ఇవ్వర్థమ్ (3) "ప్రదీపవదావేశః" ఇత్యాదిసూత్రత్తిలే ప్రతిపాదిత్తతిఱే.

నను, ముక్తర్కుక్కు జీవత్వసామ్యత్తాలే అవర్జనీయమాన అణుత్వత్తుక్కు బాధకప్రమాణమిల్లామైయాలుమ్, తదనుగ్రాహకప్రమాణసద్భావత్తాలుమ్ అణుత్వమఙ్గీకరిక్కలామ్. పిరాట్టిక్కు జీవత్వసామ్యాకారత్తాలే ప్రాప్తమాన వణుత్వత్తుక్కు తద్వ్యాపకప్రమాణమ్ బాధకమాకైయాలే, అణుత్వమ్ కూడాతిఱే యెన్నిల్; మైవమ్; తద్విభుత్వప్రమాణఙ్గళ్ స్వరూపవిభుత్వపరఙ్గళన్ఱిక్కే విగ్రహవ్యాప్తి ప్రతిపాదకఙ్గళాకైయాలే తదణుత్వబాధకఙ్గళల్లవిఱేయెన్నై.

నను; యథాప్రమాణమ్ తద్విభుత్వాఙ్గీకారత్తిల్ బాధకమిల్లామలిరుక్కవుమ్, ప్రమాణఙ్గళుక్కన్యార్థమ్ కల్పిక్కై యుక్తమల్లామై

(౧) ము-౩-౧-౯. (౨) శ్వే-౫-౯. (3) బ్రహ్మసూ-౪-౪-౧౫.

యాలే, తద్విభుత్వ ప్రమాణఙ్గళ్ తదణుత్వే బాధకఙ్గళిఱే యెన్నిల్; మైవమ్. విభుద్వయాఽసమ్భవమే ఇవ్విడత్తిల్ బాధకమాకైయాలే అణుత్వమవర్జనీయమెన్నై.

నను, కాలాదికళుక్కు విభుత్వముణ్డాయిరుక్కవుమ్ ఈశ్వరద్విత్వమ్ వారాతాప్పోలే, లక్ష్మీవిభుత్వత్తిలుమ్ ఈశ్వరద్విత్వముమ్ ప్రసజ్గియామైయాలే అతు విరోధమన్ఱేయెన్నిల్; కాలాదికళుక్కు విభుత్వముణ్డాయిరుక్కవుమ్ ఈశ్వరద్విత్వమ్ వారాతాప్పోలే యెన్గిఱదృష్టాన్తమ్ శేరాతు. ఎఙ్ఙనేయెన్నిల్; కాలాదికళుక్కు "చైతన్యాఽనాధారత్వేసతి విభుత్వమ్" ఎన్గిఱతిఱే లక్షణమ్; "చైతన్యాధారత్వేసతి విభుత్వమ్"-ఈశ్వరలక్షణమాకైయాలే, చైతన్యవిశిష్టైయాన ఇవళుక్కు విభుత్వమ్ కొళ్ళిల్, ఈశ్వరద్విత్వమ్ ప్రసఙ్గిక్కైయాలే, ఇవళుక్కు అణుత్వమే అసాధారణలక్షణమెన్నత్తట్టిలై.

నను, (౧) "యో లోకత్రయమావిశ్య బిభర్త్యవ్యయ ఈశ్వరః" (౧) "ఉత్తమః పురుషస్త్వన్యః" ఎన్ఱు సర్వవ్యాపకత్వత్తాలుమ్, సర్వనియన్తృత్వత్తాలుమ్ ఈశ్వరనుక్కు జీవాన్యత్వమ్ సాధిత్తాప్పోలే, (౨) "యథాసర్వగతో విష్ణుస్తథైవేయం ద్విజోత్తమ" (౩) "ఈశ్వరీం సర్వభూతానామ్" ఇత్యాదిప్రమాణసిద్ధఙ్గళాన సర్వవ్యాపకత్వ నియన్తృత్వఙ్గళాలే పిరాట్టిక్కు జీవజాత్యన్తర్భావమ్ సాధిక్కలామిఱే. ఎఙ్ఙనేయెన్నిల్. "నేయమాత్మజాత్యన్తర్భూతా, కుతః - సర్వవ్యాపకత్వాత్ సర్వనియన్తృత్వాత్; యథా-ఈశ్వరః, తథాచేయమ్; తస్మాత్తథేతి" ఎన్ఱు పఞ్చావయవమాన అనుమానత్తాలే ఆత్మతత్త్వాన్యత్వమ్ సాధిత్తు, అతఏవ తజ్జాతీయత్వాఽగతాణుత్వమ్ నివృత్తమా

(౧) గీ-౧౫-౧౦. (౨) వి-పు-౧-౮-౧౭. (౩) శ్రీసూక్తమ్.

కై యాలుమ్, "శ్రియఃపతియే సర్వవ్యాపకవస్తు" ఎన్ఱఙ్గీకరిక్క-వేణ్డుకై యాలుమ్, నిరూప్యనిరూపకాఽవినాభావసమ్బన్ధనిబన్ధనమాక నిరూప్య స్వరూపత్తుక్కుణ్డాన విభుత్వమ్ తన్నిరూపకస్వరూపత్తుక్కుమ్ అవర్జనీయ మాయ్ క్కొణ్డు తన్నడై యే వరుకై యాలుమ్, ఇవళుక్కుమ్ స్వరూపతో విభుత్వమ్ న్యాయతః ప్రాప్తమాకై యాలే అణుత్వపక్షమ్ అయథార్థ మితే యెన్నిల్;

మైవమ్. ఇవ్విడత్తిల్ దృష్టాన్తయుక్త దార్ష్టాన్తికఙ్గళ్ సదృశఙ్గ ళన్ఱితే. స్వరూపవిభుత్వత్తాలుమ్ సర్వనియన్తృత్వత్తాలుమితే సర్వేశ్వర నుక్కు జీవాన్యత్వత్తై సాధిత్తతు. దార్ష్టాన్తికత్తిల్ అన్హేతుద్వయమిల్లై యితే. ఎఙ్గనేయెన్నిల్; పిరాట్టిక్కు ఆత్మజాత్యన్తర్భావసాధకఙ్గళాక చ్చొన్న హేతుద్వయత్తిల్ ప్రథమహేతు విగ్రహవ్యాప్తి విషయ మాకై యాలే స్వరూపాఽసిదమ్.

అఙ్గు విగ్రహవ్యాప్తియై చ్చొల్లుకిఱతెన్నెక్కుద్యోతకమెన్నెన్నిల్;- (౧) "క్షీరోదాచ్ఛ్రీస్సముత్పన్నా శ్రూయతే ఽమృతమన్థనే । భృగోః ఖ్యాత్యాంసముత్పన్నే త్యేతదాహ కథంభవాన్" ఎన్ఱు, * శ్రీయు జడలముతినిన్ఱుఅన్దా ళెన్ఱుమ్, భృగుపత్నియాన ఖ్యాతియినిడత్తి ల్నిఅన్దాళెన్ఱుమ్, పరాశరభగవానుపదేశిక్క-క్కేట్ట మైత్రేయభగవాన్, నిత్యైయాన లక్ష్మిక్కు ఉత్పత్తిమత్త్వముణ్డానాల్ నిత్యత్వమ్ కూడుమ్ప డియెఙ్గనేయెన్ఱు ప్రశ్నమ్పణ్ణ; అతఱ్కు- ఉత్తరమాక (౨) "నిత్యైవై షాజగన్మాతా విష్ణోశ్శ్రీరనపాయినీ । యథాసర్వగతో విష్ణు స్తథైవే యం ద్విజోత్తమ" ఎన్ఱు ఉపదేశిత్తాన్.

అతెఙ్గనేయెన్నిల్; *నిత్యానాంనిత్యనాయ్, *అవ్యయఃపితావాన సర్వేశ్వరన్ సాధుపరిత్రాణార్థమాక సర్వజాతియిలుమ్ అవతరిత్తు,

(౧) వి-పు-౧-౮-౧౬.   (౨) వి-పు-౧-౮-౧౭.

(౧) "తమరుకన్దతెవ్వురువమవ్వురువన్దానే" (౨) "ఉమరుకట్కున్దపురువమ్ నిన్నురువమ్" ఎన్గిఱపడియే ఆశ్రితరుకన్ద వర్వ్వాతిరుమేనికళాలే సర్వదేశ సర్వకాలసర్వావస్థైకళిలుమ్‌యాతొరుపడి సన్నిహితనాకిఱాన్; అప్పడియే "నిత్యైయాయ్ జగన్మాతావాయ్ విష్ణువుక్కు సమ్ప్రరూపైయాయ్ అన పాయినియాయిరుక్కుమ్ ఇవళుమ్ మాతృత్వప్రయుక్తమాన వాత్సల్యత్తాలే అవతరిత్తు, తద్రూపానురూపఙ్గళాన వర్వ్వరూపవిశేషఙ్గళాలే సర్వత్ర సన్నిహితైయాయిరుక్కుమ్. ఆకైయాల్ ఉత్పత్తిమత్త్వమ్ నిత్యత్వ భఙ్గకమన్ఱు; కర్మకృతోత్పత్తియాకిలిఱే దోషాయవావతు; అనుగ్ర హార్థమాన వవతారమ్ గుణాయవామిత్తనై" ఎన్ఱు ప్రతివచనమ్ పణ్ణుకైయాలే సర్వవ్యాపిత్వ వచనమర్థాన్తరవిషయమ్.

ఇన్నాళవన్ఱిక్కే, (౩) "పునశ్చపద్మాసమ్భూతాహ్యాదిత్యోభూ ద్యదాహరిః। యదాతుభార్గవోరామ స్తదాసీద్ధరణీత్వియమ్। రాఘవత్వేఽభవత్సీతా" (౩) "దేవత్వేదేవదేహేయమ్" ఇత్యాదికళాలే మేలుమ్ ఇన్దవిగ్రహవ్యాప్తియే ప్రతిపాదిక్కప్పట్టతిఱే. (౪) "సామ్యా సామ్యైర్జగద్రూపై స్త్వయైతద్దేవిపూరితమ్" ఎన్ఱు మేలేవివరిక్కైయాలే, (౫) "త్వయైతద్విష్ణునాచామ్బ జగద్వ్యాప్తంచరాచరమ్" ఎన్గిఱతుమ్ - విగ్రహవ్యాప్తివిషయమ్. ఆకైయాలే ఇవళుక్కు స్వరూప వ్యాప్తి పరిహారేణవిగ్రహవ్యాప్తియే ఉళ్ళతెన్ఱు నిర్ణీతమాయ్‌త్తు.

కిఞ్చ; ఇరువర్క్కుమ్ స్వరూపవ్యాప్తియైచ్చొల్లిల్, (౬) "దేవతిర్యఙ్మనుష్యేషుపున్నామా భగవాన్హరిః। స్త్రీనామ్నీలక్ష్మీర్మైత్రేయ నాఽనయోర్విద్యతేపరమ్। అర్థోవిష్ణురియంవాణీ" ఎన్ఱువిభూతివిభాగ విరోధమ్ ప్రసఙ్గిక్కుమ్.

---

(౧) ౧తిరువ-౪౪. (౨) తి-వాయ్-౭-౧-౪. (౩) వి-పు-౧-౯-౧౪౩.
(౪) పాఞ్చ-౧-౯-౧౨౦. (౫) వి-పు-౧-౯-౧౨౬. (౬) వి-పు-౧-౮-౩౫.

ద్వితీయహేతువాన సర్వనియన్తృత్వమ్ భాగాసిద్ధమాకైయాలే సాధ్యసాధక సద్ధేతువన్ఱు. ఎఙ్జనేయెన్నిల్; సకలపురుషనియన్తృత్వత్తైయిఱే అఙ్గుప్పురుషతత్త్వాన్యత్వ సాధకమాక చ్చొల్లిఱ్ఱు. అన్దసర్వనియన్తృత్వమ్ ఇవళుక్కుక్కూడాతిఱే. ఏకోననియన్తృత్వమిఱే ఇవళుక్కుళ్ళతు; అతుతన్నిలుమ్ అన్తః ప్రవిశ్యనియన్తృత్వమిల్లైయిఱే. తావన్మాత్రత్తాలే ఆత్మజాత్యన్తర్భావమ్ కొళ్ళుమ్బోతు సర్వర్క్కుమ్ అపుంస్త్వమ్ ప్రసఙ్గిక్కుమ్; స్వశరీరమాత్రత్తుక్కుమ్ అనీశనాయిరుప్పానొరువనిల్లైయిఱే.

ఆక ఇప్పడిఆత్మతత్త్వాన్యత్వ సాధకఙ్గళాన హేతుద్వయముమ్ అసిద్ధఙ్గళాకైయాలేయుమ్, నిరూప్యనిరూపకఙ్గళుక్కు అవినాభావ ముణ్డాకిలుమ్, లక్ష్మీస్వరూప నిరూపితభగవత్స్వరూపత్తుక్కే వ్యాప్తికొల్లుకైయాలే జీవతత్త్వాన్తర్భూతైయాయ్, తజ్జాతీయత్వేన ప్రాప్తమాన అణుత్వత్తై స్వరూపమాకవుడైయ ఇవళుక్కు స్వరూపతో విభువాన ఈశ్వరనైప్పోలే స్వరూపవ్యాప్తియిల్లై యెన్ఱు నిర్ణయిక్కప్పట్టతు.

ఆకిల్, "యద్బ్రహ్మరూపంతత్తే అనురూపరూపవిభవైర్గాఢోపగూఢాని" ఎన్ఱు సర్వవ్యాపక స్వరూపత్తోడే తన్నిరూపక భూతైయాన లక్ష్మీస్వరూపత్తుక్కు అవినాభావ సమ్బన్ధమ్ శొల్లుకైయాలే, * సన్నియోగవిశిష్టన్యాయసిద్ధమాన స్వరూపవిభుత్వమ్ ఇవ్విడత్తిల్ శేరుమ్బడి యెఙ్జనేయెన్నిల్; ఇప్పడి అనుపపద్యమానార్థ దర్శనత్తాలే ఉపపద్యమానార్థాన్తరత్తైక్కల్పిక్కైయాకిఱ అర్థాపత్తిప్రమాణసిద్ధమాన అఘటితఘటనా శక్తియాలే, అణుస్వరూపైయా యిరుక్కవుమ్ విభువాన ఈశ్వరస్వరూపత్తోడే పరిసమాప్య వ్యాపిత్తిరుక్కైయై ఇవ్విడత్తిల్ శొల్లుకైయాలే విరోధమిల్లై.

ఎఙ్జనేయెన్నిల్; "మహతోమహీయాన్" ఎన్నుమ్బడి అతిమహత్తత్త్వమాన ఈశ్వరన్, "అణోరణీయాన్" ఎన్గిఱపడియే, అణీ

సామణీయానాయ్ క్కొణ్డు అణువ్యక్తికళ్ తోఱుమ్ అసఙ్కుచితమాక నిరఙ్కుశైశ్వర్యత్తోడే తన్నుడైయ అఘటితఘటనాశక్తియాలే పరి సమాప్య వర్తిక్కుమాపోలే, తత్స్వరూపనిరూపకభూతైయానవివళుమ్ అణువాయిరుక్కవుమ్ నిరూప్యవస్తు వ్యాపిత్తు నిఱ్కుమిడమెఙ్గుమ్ "ఈశ్వరీమ్" ఎన్ఱు శ్రుతిప్రసిద్ధమాన తన్నుడైయ అఘటిత ఘటనా శక్తియాలే వ్యాపిత్తు విభువాయిరుక్కై ఇవ్విడత్తిల్ వివక్షితమాకై యాలే విరోధమిల్లైయిఱే.

ఆకైయాలేస్వరూపత్తోవిభువానఈశ్వర తత్త్వవ్యావృత్తియుమ్, కేవలమ్ గుణత్తోవిభువాన ఆత్మతత్వవ్యావృత్తియుమ్, చైతన్యాఽనాధా రమాన అచిత్తత్వవ్యావృత్తియుమ్, భగవత్స్వరూపానురూపత్వముమ్ అతిశయితస్తోత్రముమ్ సిద్ధిక్కుమిఱే.

ఆనురూప్యమావతు - (౧) "ఈశతేదేవఏకః" (౨) "ఈశ్వర స్సర్వభూతానామ్"ఎన్గిఱతత్స్వరూపత్తుక్కనురూపమాక, (౩) "అస్యే శానా" (౪) "ఈశ్వరీంసర్వభూతానామ్" ఎన్నుమ్పడియిరుక్కైయిఱే ఉచితమ్. అథవా అవనుడైయసత్తై ఏతదధీనైయాయ్, ఇవళుడైయసత్తై తదధీనైయాయిరుక్కై--అన్యోన్యానురూపత్వమాకవుమామ్. ఎల్లాప్పడి యాలుమ్,(౫)"ఉనక్కేఱ్కుమ్" ఎన్నుమ్పడి తుల్యశీలమాయిరుక్కై యిఱే ఆనురూప్యమావతు.

నను, విభువానసర్వేశ్వరన్, అఘటితఘటనా సామర్థ్యత్తాలే అణుస్వరూపనాయ్ క్కొణ్డు అణువ్యక్తికళ్ తోఱుమ్ జాతివద్వ్యాపిత్తిరుక్కుమాపోలే, ఇవళుమ్ అణువాయిరుక్కవుమ్ అఘటితఘటనా శక్తియాలే విభువాయ్ క్కొణ్డు వ్యాపిత్తిరుక్కుమెన్గిఱ ఇవ్విడత్తిల్ దృష్టాన్తమ్ కూడాతు. ఎఙ్గనేయెన్నిల్; విభువాన ఈశ్వరనుక్కు ఉపా

(౧) (౨) గీ-౧౮-౬౧. (౩) శ్రీసూక్తమ్.
(౪) శ్రీసూక్తమ్. (౫) తి-వాయ్-౧౦-౧౦.

ధ్యవచ్ఛేదమాత్రత్తాలేయిత్తే అణుత్వవిభుత్వజ్గళ్ శొల్లుకిఱన. స్వరూ పతః అణుత్వమ్ శొల్లవొణ్ణాతిజే అఘటితఘటనాశ_క్తియాలే అణుత్వ మహ_త్త్వరూపవిరుద్ధ సముచ్చయమ్ కూడుమెన్నిల్; అప్పోతు సర్వా ద్వైతభేదాభేదపక్షజ్గళుమ్ అజ్గీకార్యజ్గళామిజే. ఆకైయాలే ప్రతివస్తు పూర్ణత్వమావతు-ఓరోరు ఉపాధ్యవచ్ఛిన్న ప్రదేశమే సర్వత్తైయుమ్ నిర్వహిక్కవల్ల శ_క్తియై యుడైత్తాయిరుకై; ఇజ్జన్నిక్కే, అ_న్తర్వ్యా ప్తియై స్వరూపసమవ్యా_ప్తి యెన్ఱజ్గీకరిక్కుమ్బోతు, బహిర్వ్యా_ప్తి శేరాతు. కిఞ్చ, నిరవయవమాన ఆత్మావుక్కు షడ్భావరాహిత్యత్తాలే ఉళ్ళెన్ఱుమ్ పుఱమ్బెన్ఱుమ్ ఒరువ్యవహారమ్ కూడామైయాలే, అ_న్తర్వ్యా ప్తియే అజ్గీకార్యమ్. ఆకైయాలే భగవద_న్తర్వ్యా_ప్తిదృష్టా_న్తబల త్తాలే లక్ష్మీవిభుత్వమసాధ్యమ్.

కిఞ్చ, స్వరూప వ్యా_ప్తియుమ్ విగ్రహవ్యా_ప్తియు మిన్నిక్కే, అఘటితఘటనాశ_క్తియాలే అణుస్వరూపైయా యిరుక్కవుమ్ విభుత్వ త్తోడే వ్యాపి_త్తిరుక్కుమెన్నిల్; స్వరూపవికారిత్వ మజ్గీకరి_త్తతాయ్ విడుమ్. అప్పోతు ఆత్మనిర్వికారత్వ ప్రతిపాదక ప్రమాణజ్గళుక్కు విరో ధమ్ ప్రసజ్గిక్కుమ్. ఆనపిన్బు లక్ష్మీ స్స్వరూపవిభుత్వమే అజ్గీకార్యమ్.

జీవత్వేపి విభుత్వాజ్గీకార_త్తిలుమ్, "అణుత్వేసతి చేతనత్వమ్" ఎన్గిఱజీవలక్షణత్తుక్కు అవ్యా_ప్త్యతివ్యా_ప్తిదోషపరిహారార్థమాక అణు త్వచేతనత్వమ్ ఏతద్వ్యతిరి_క్తజీవవిషయమ్. పరత_న్త్రచేతనత్వమ్ ఏతల్ల క్షణమెన్ఱుమ్, స్వత_న్త్ర చేతనత్వమ్ ఈశ్వరలక్షణమెన్ఱుమ్ లక్షణభేదమ్ కల్పిక్కలామిజే. అన్ఱిక్కే, జీవలక్షణ_త్తిల్ అణుశబ్దమ్పరిచ్ఛిన్నమాత్ర పరమాయ్ భగవత్పరాధీనైయాన ఇవళ్ విషయ_త్తిల్ స్వత_న్త్రగుణ పరిచ్ఛేదేన వ_ర్తిక్కఱతాకవుమామ్. అతావతు-స్వరూపతో నిరతిశయ త్వేపి పారత_న్త్ర్యాదియోగత్తాలే గుణతస్సాతిశయ యున్దైయాయిరుక్కు మెన్ఱపడి.

ఇత్తాల్ స్వరూపత్తాలుమ్ గుణత్తాలుమ్ సాతిశయరాన చేతనరిల్ వ్యాప్తియుమ్, తదుభయతో నిరతిశయనాన ఈశ్వరనిల్ వ్యాప్తియుమ్ సిద్ధిక్కుమిఱే. ఆకైయాల్ జీవతత్త్వాన్తర్భావత్తిలుమ్ స్వరూపతో విభువాకైయాలే భగవత్స్వరూపానురూపత్వముమ్ అతిశయేన స్తుతియుమ్ సిద్ధిక్కైయాలే, అణుత్వమ్ అనఙ్గీకార్యమిఱేయెన్నిల్.

మైవమ్; సర్వేశ్వరన్ అణుద్రవ్యఙ్గళ్ తోఱుమ్ స్వరూపేణ పరిసమాప్యవర్తిక్కుమెన్నుమిడమ్ కూడాతాకిల్, (౧) "అన్తర్బహిశ్చ తత్సర్వం వ్యాప్యనారాయణస్స్థితః" (౨) "అన్తఃప్రవిష్టశ్శాస్తా" "అన్తఃప్రవిష్టశ్శాస్తాజనానామ్" (౩) "య ఆత్మానమన్తరోయమయతి" ఎన్ఱు అన్తర్వ్యాప్తియైచ్చొల్లుకిఱ ప్రమాణఙ్గళుక్కు వైయర్థ్యముమ్, (౪) "పరన్దతణ్ పరవైయుళ్ నీర్ తోఱుమ్ కరన్దశిలిడన్దోఱుమిడన్దికళ్ పొరుడోఱుమ్ పరన్దవణ్డమిదెనక్కరన్దెఙ్గుమ్ పరన్దుళనివైయుణ్డకరనే" ఎన్గిఱ దివ్యసూక్తియోడుమ్ విరోధిక్కుమ్. వ్యాప్యవ్యాపకఙ్గళాన జీవేశ్వరస్వరూపఙ్గళ్ జ్ఞానమయఙ్గళాకైయాలే, తేజోద్రవ్యఙ్గళాయ్ అతిస్వచ్ఛఙ్గళాయ్కొణ్డు ప్రతిఘాతాభావత్తాలే అన్యోన్యమన్తఃప్రవేశిక్కై ఉపపన్నమిఱే. ఆనపిన్బు నియన్తావానస్వరూపమ్ నియామ్యస్వరూపత్తుక్కుళ్ళే అన్తరాత్మతయా ప్రవేశిక్కైమికవుమ్ ఉపపన్నమాకైయాలే, జాతి వ్యక్తితోఱుమ్ పరిసమాప్యవర్తిక్కుమాపోలే, (౫) "పరాస్యశక్తిర్వివిధైవశ్రూయతే" ఎన్ఱు శ్రుతిసిద్ధమాన అఘటితఘటనాశక్తియాలే వ్యాప్తవస్తుక్కళ్ తోఱుమ్ స్వరూపేణ పరిసమాప్యవర్తిక్కక్కుఱైయిల్లైయిఱే.

ఇప్పడి శ్రుతిసిద్ధమాయ్ యుక్తియుక్తముమాన అన్తర్వ్యాప్తి బహిర్వ్యాప్తిక్కు విరోధమాకామైయాలుమ్, విరుద్ధసముచ్చయపక్షఙ్గళిల్ విరుద్ధసముచ్చయ నిబన్ధనమాక ఈశ్వరనుడైయ అఘటితఘటనా

---

(౧) తై-నా- (౨) యజు-అ-౩-ప్ర-౧౧. (౩) బృహ-౫-౭-౨౨.
(౪) తి-వాయ్-౧. (౫) శ్వే-౬-౮.

శక్తియై కొణ్డిరుక్కుమైయాలే పరపక్షత్తిన్పడి యాకామైయాల్, అతు తత్ప్రతిబన్ధి యల్లామైయాలుమ్, విభుస్వరూపన్ అఘటితఘటనా శక్తియాలే అణుక్కళ్ తోఱుమ్ స్వరూపేణ పరిసమాప్య వర్తిక్కుమాపోలే, పిరాట్టియుమ్ అణుస్వరూపైయాయిరుక్కవుమ్ అఘటితఘటనాశక్తియాలే విభుస్వరూపత్తోడే వ్యాప్తిరుక్కైయాకిఱవిభుత్వమ్ ఇశ్లోకత్తిల్ వివక్షితమాకైయాలే విరోధమిల్లై.

కిఞ్చ, (౧) "ఏకమేవాద్వితీయం బ్రహ్మ" ఎన్గిఱపడియే జగత్తుక్కు త్రివిధకారణముమ్ బ్రహ్మమేయాకైయాలే (౨) "ప్రకృతిశ్చ ప్రతిజ్ఞా దృష్టాన్తానుపరోధాత్" ఎన్గిఱసూత్రప్రకారత్తిలే ఉపాదానకారణమాయ్ కొణ్డు బ్రహ్మమ్జగత్తాయ్ ప్పరిణమిక్కుమ్పోతు, తన్నుడైయశక్తియాలేస్వస్వరూపత్తుక్కు వికారమ్వారామల్ పరిణమిక్కుమాపోలే, ఇవళుమ్ అణువాయిరుక్కవుమ్ అఘటితఘటనాశక్తియాలే తన్ స్వరూపత్తుక్కు వికారమ్వారామల్ విభుస్వరూపత్తోడేవ్యాప్తిరుక్కు క్కుత్తై యిల్లామైయాలుమ్, లక్ష్యవర్గత్తుక్కెల్లామేఱుకిఱ లక్షణత్తైవిట్టు లక్ష్యవిభాగమ్పణ్ణి లక్షణభేదమ్ కల్పిక్కైయుక్తమల్లామైయాలుమ్, జీవవిషయత్తిల్ అణుశబ్దమ్(3)"జ్యాయానన్తరిక్షాత్"ఎన్గిఱమహత్త్వ ప్రతికోటియాన అణుత్వత్తైచ్చొల్లుకైయాలే*వాలాగ్రేత్యాదిప్పడియేసూక్ష్మపరిమాణత్తై చ్చొల్లుమిత్తనైయల్లతు పరిచ్ఛిన్నమాత్ర పరమిల్లామైయాలుమ్, జీవతత్త్వాన్తర్భూతైయాయ్, తజ్జాతీయత్వేనాగతమాన అణుత్వత్తై స్వరూపమాకవుడైయ ఇవళ్ తన్నుడైయ అఘటితఘటనాశక్తియాలే స్వవికారరహితమాక విభుస్వరూపత్తోడే వ్యాప్తిరుక్కుమ్పడియై ఇశ్లోకత్తాలే వ్యాఖ్యానమ్పణ్ణియరుళినారాయిత్తు.

అథవా, విగ్రహవ్యాప్తియై ఇశ్లోకత్తిలే ప్రతిపాదిక్కిఱతెన్ఱు మరుళిచ్చెయ్వర్. ఆకిల్, "యద్బ్రహ్మరూపమ్" ఎన్ఱు ప్రథమతః

(౧) ఛా-౬-౨-౧. (౨) బ్రహ్మసూ. (3) ఛాన్దో-3-౧౪-3.

స్వరూపత్తై చ్చొల్లువానెన్నెన్నిల్, మేల్ "మూర్తంబ్రహ్మ" ఎన్ఱు శొల్లుకిఱ దివ్యవిగ్రహమ్ దివ్యాత్మస్వరూపత్తిలుమ్ ప్రియతరమాయిరుక్కుమ్బడియై ప్రకాశిప్పిక్కైక్కాక మున్దుఱమున్నమ్ స్వరూపత్తై ప్రతిపాదిత్తతత్తనై యెన్ఱు యోజిత్తుక్కొళ్వతు. ఇన్దయోజనైయై "హరేః శాన్తానన్త మహావిభూతిపరమం బ్రహ్మాయతస్స్వరూపమ్, తతోఽపితత్ప్రియతరమత్యద్భుతంమూర్తం బ్రహ్మాయద్రూపమ్ - యద్విగ్రహమస్తి, తచ్చయథాసుఖం విహరతోహరేరన్యాని యానిసర్వాణి రూపాణి సన్తి, తానిచతేస్స్వైరనురూపరూపవిభవైః-విగ్రహవిభవైః, గాఢోపగూఢాని - శ్లిష్టపరిష్వఙ్గాన్యాహుః" ఇత్యన్వయః.

ప్రథమయోజనైయిల్, "హరేశ్శాన్తానన్త మహావిభూతిపరమం బ్రహ్మాయద్రూపమస్తి, తచ్చ, తతోఽపి ప్రియతరమత్యద్భుతంమూర్తం బ్రహ్మాయద్రూపమస్తి,తచ్చ-యథాసుఖంవిహరతోహరేరన్యానియాని సర్వాణిరూపాణిసన్తి; తానిచతేస్స్వైరనురూప రూపవిభవైః - స్వరూపాదివిభవైః, గాఢోపగూఢాన్యాహుః" ఎన్ఱు స్వరూపాదికళై ప్రత్యేకమ్ ప్రత్యేకమాక సమ్బన్ధిత్తు యోజిత్తుక్కొళ్వతు.

ఆక, ఇశ్లోకత్తాలే (౧) "యతోవాఇమానిభూతానిజాయన్తే" ఎన్ఱుతొడఙ్గి (౧) "తద్విజిజ్ఞాసస్వ" ఎన్ఱుమ్, (౨) "తజ్జలానితిశాన్త ఉపాసీత" ఎన్ఱుమ్, (౩) "కారణన్తుధ్యేయః" ఎన్ఱుమ్, (౪) "అథాతో బ్రహ్మజిజ్ఞాసా" (౫) "జన్మాద్యస్యయతః" ఎన్ఱుమ్, (౬) "ధ్యేయో నారాయణస్సదా" (౭) "ధ్యేయస్సదా" ఎన్ఱుమ్ శొల్లుకిఱ ప్రమాణ ప్రకారత్తిలే భగవద్ధ్యేయత్వహేతువాన జగత్కారణత్వత్తై ప్రతిపాదిక్కిఱ నారాయణశబ్దపర్యాయమాయ్, పూర్వవాక్యత్తిల్పడియే స్వీకృతోపాయనుక్కు ప్రాప్తిప్రతిబన్ధకసకలపాపనివర్తకత్వహేతుకమాయ్, స్వేతరసమస్త సహాయాఽనపేక్షోపాయత్వప్రకాశకమాయ్, ఉత్తర

(౧) తై-భృ- (౨) ఛాన్దో-౩-౧౪-౧. (౩) అథర్వశిఖా.
(౪) బ్రహ్మసూ-౧-౧-౧- (౫) బ్రహ్మసూ-౧-౧-౨. (౬) భా-ఆ- (౭)

వాక్యత్తిల్పడియే ప్రార్థితప్రాప్యనుక్కు పరమప్రాప్యమాన అను
భవకైఙ్కర్యాదికళిల్ స్వభోక్తృత్వాది రూపవిరోధి నివృత్తిక్కుమ్
వాచకమాయిరుక్కిఱ హరిశబ్దత్తై ప్రయోగిత్తు, తద్వాచ్యనాన సర్వే
శ్వరనుడైయ స్వరూపాదికళ్-పురుషకారైక లక్షణైయాయ్, ప్రాప్యై
కవేషైయాయ్, కైఙ్కర్యప్రతిసమ్బన్ధినియుమాయ్, తదర్థకైయు
మాన పిరాట్టియినుడైయ స్వరూపాదికళాలే గాఢాశ్లిష్టఙ్గళాయిరుక్కు
మెన్ఱు దివ్యదమ్పతికళుడైయ నిత్యయోగత్తై అరుళిచ్చెయ్కైయాలే,(౧)
"ప్రయతపాణిశ్శరణమహంప్రపద్యే" (౨) "స్వస్తిసమ్బాధేష్వభయం
నోఽస్తు" ఎన్ఱిఱ ప్రమాణప్రకారత్తాలే వాక్యద్వయోక్తోపాయోపేయ
ఙ్గళై విశదీకరిత్తరుళినారెన్నుమిడమ్ వ్యక్తమాకిఱతు.

(౩) "విశ్వంనారాయణంహరిమ్" ఎన్ఱు - శ్రుతియుమ్ నారా
యణశబ్దత్తోడే హరిశబ్దత్తై సహపరిత్తతిఱే.(౪)"వాసుదేవంజగద్యోనిం
నౌమినారాయణంహరిమ్" (౫) "రక్షిష్యతిహరిశ్శ్రీమానాశ్రితానితి
నిశ్చయాత్" ఎన్ఱు జగత్కారణత్వవాచకమాన నారాయణశబ్దత్తోడే
హరిశబ్దత్తై ప్రయోగిత్తతు. తద్వాచ్యనోడే లక్ష్మీస్సమ్బన్ధత్తైయుమ్ అను
సన్ధిత్తు ఉపాయవరణమ్పణ్ణి, "నారాయణాయనాథాయ హరయేశ్రీమతే
నమః" ఎన్ఱు స్వభోక్తృత్వాది విరోధినివర్తకనాయ్ ఆర్తిహరనాకై
యాలే హరిశబ్దవాచ్యనాయ్ సర్వశేషియుమాన నారాయణనుమ్ సర్వ
స్వామినియుమాన పెరియపిరాట్టియారుమాన నిత్యయోగత్తై ప్రతిపా
దిత్తు అనుభవకైఙ్కర్యాదికళై ప్రార్థిత్తార్కళిఱేపరమవైదికరుమ్; "గతి
ర్గమ్యశ్చాసౌహరిః" ఎన్నక్కడవతిఱే. ఇతుతాన్ "భగవాన్హరిః" ఎన్ఱిఱ
పడియే ఉపాయపూర్తియైయుమ్ ఉపేయపూర్తియైయు ముడైత్తాన
తిరునామమిఱే.

ఆక, చతుశ్శ్లోకియాలే (౬) "హ్రీశ్చతేలక్ష్మీశ్చపత్న్యౌ" (౭)
"విష్ణుపత్నీ"(౮)"విష్ణోశ్శ్రీః" (౯) "దేవదేవదివ్యమహిషీమ్" ఇత్యాది

(౧) (౨) (౩) తై-నా-
(౪) భార- (౫) భగవచ్ఛా- (౬) పురుషసూ-
(౭) శ్రీసూక్త- (౮) వి-పు-౧-౮-౧౭. (౯) శరణాగతిగ.

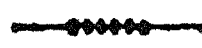
ప్రమాణప్రసిద్ధమాన విష్ణుపత్నీత్వత్తైయుమ్ (౧) "అస్యేశానాజగతః" (౨) "ఈశానా దేవీభువనస్య" (౧) "ఈశ్వరీం సర్వభూతానామ్" ఎన్గిఱప్రమాణప్రతిపాద్యమాన ఉభయవిభూతి శేషిత్వత్తైయు ముడైయళాయ్, (౧)"తాంపద్మనేమీంశరణమహంప్రపద్యే" ఎన్గిఱపడియేఅశరణ్యాశరణ్యైయాయ్, "ఉదారామ్" ఎన్గిఱపడియే సకలపురుషార్థప్రదైయాయ్, సమన్వయా విరోధసాధన ఫలవిషయమాన శారీరకశాస్త్ర చతురధ్యాయీసమధిగతనాన సర్వేశ్వరనుక్కు సర్వప్రకారాఽభిమతాఽను రూపస్వరూపరూప గుణాదికళైయుడైయళాయ్ క్కొణ్డు తత్స్వరూపాద్యవినాభూతైయాయిరుక్కైయాలే, "దేవజుష్టామ్" ఎన్గిఱ తన్నిత్యయోగత్తైయుముడైయళాయిరున్దుళ్ళ పెరియపిరాట్టియారుడైయ వైభవత్తై బహుముఖమాక ప్పేశిఅనుభవిత్తు, ఇప్పడిసర్వప్రకారత్తాలుమ్ "మాతృదేవోభవ" ఎన్గిఱ వేదాన్తవాక్యార్థత్తై స్వాశ్రితరాన అస్మదాదికళుమఱిన్దు అనుసన్దిత్తు ఉజ్జీవిక్కుమ్బడి ఉపకరిత్తరుళినారాయ్ త్తు.

స్తోత్రచతుశ్శ్లోకీ ఇరణ్డిలుమ్ నాలుముణ్డేయాకిలుమ్ ఒన్ఱుక్కుప్రథమవాక్యత్తిలేనోక్కు; ఒన్ఱుక్కుద్వితీయవాక్యత్తిలేనోక్కు. "స్వాదయన్నిహసర్వేషాంత్రయ్యన్తార్థంసుదుర్గ్రహమ్। స్తోత్రయామాస" ఎన్ఱుకొణ్డు దుర్గ్రహమాన వేదాన్తార్థజ్గళై నుగ్రహస్వాదుక్కళామ్బడిస్తోత్రమాకప్పణ్ణియరుళినారెన్ఱైయాలుమ్, ఇప్ప్రబన్ధజ్గళిల్ ప్రతిపాదిక్కిఱ వర్థజ్గళై నిరూపిత్తు ప్పార్త్తాల్ అవ్వర్థజ్గళాయే యిరుక్కైయాలుమ్ ఇన్నాలువాక్యత్తైయుమ్ ఇవఱ్ఱుక్కు వాక్యార్థమాక యోజిక్కలామిత్తే.

యత్పదామ్భోజఘటితా ప్రణతిర్దుర్లభాన్యపి ।
పదాని పరమాంముక్తిం నూతే తాం శ్రియమాశ్రయే॥

నాయనారాచ్చాన్పిళ్ళై తిరువడికళేశరణమ్.

పరమకారుణికరాన నాయనారాచ్చాన్పిళ్ళై అరుళిచ్చెయ్త
చతుశ్శ్లోకీవ్యాఖ్యానమ్
ముఱ్ఱిఱ్ఱు.

శ్రీమతే రామానుజాయనమః.

పరమకారుణికరాన

పెరియవాచ్చాన్పిళ్ళై అరుళిచ్చెయ్త,

పరన్ద రహస్యమ్.

ఇన్దగ్రన్థమ్

శ్రీమాన్. పుదుప్పేర్, ఇళయవిల్లి,

విద్వాన్, వెఙ్కటాచార్యరాలుమ్,

శ్రీమాన్-పుదుప్పట్టు-తిరువేఙ్కటాచార్యరాలుమ్,

నానాదేశానీతాఽనేక శ్రీకోశఙ్గళిన్ సహాయత్తినాల్
పరిశోధిక్కప్పట్టు,

శ్రీవైష్ణవగ్రన్థముద్రాపక సభైయారాల్,

శ్రీపరాఙ్కుశ తిరువవతారాది ౫౦౧౩-వతు సంవత్సరమాన
విరోధికృత్ సంవత్సరత్తిల్.

1912.

కాఞ్చీపురమ్,

శ్రీనివాస ముద్రాక్షరశాలైయిల్,

అచ్చిట్టు ప్రచురమ్ శెయ్యప్పట్టతు.

విజయతేతరామ్.

శ్రీవైష్ణవగ్రన్థ ముద్రాపకసభ (లిమిటెడ్).

ఈ సభలో తెనుఁగులిపిలో నచ్చువేసిన గ్రన్థములు.

	రూ.	అ.	పై.
తనిశ్లోకమ్ సవ్యాఖ్యానము ప్రతిపద తాత్పర్యసహితము ...	౨	౦	౦
భారతాది తనిశ్లోకమ్ " " ...	౦	౨	౬
రామ చరమశ్లోకమ్ " " ...	౦	౧	౬
దుష్కరశ్లోక టిప్పణి ...	౦	౨	౬
శాణ్డిల్యవిశిష్ట పరమధర్మశాస్త్రము తాత్పర్యసహితము ...	౦	౯	౦
తిరువన్దాతి-౧-ము, ౪-వ-వ్యాఖ్యానారుమ్పద ప్రతిపదసహితము...	౧	౧౨	౯
తిరువిరుత్తమ్ వ్యాఖ్యానద్వయ ఉక్తై ప్రతిపదతాత్పర్యసహితము...	౨	౪	౦
తిరువాశిరియమ్-ము, పెరియతిరుమడల్-వ, వ్యాఖ్యాన అరుమ్పద ప్రతిపద తాత్పర్యసహితము ...	౧	౭	౩
ఇరామానుశ నూత్తన్దాతి ...	౧	౧౨	౦
తిరుప్పల్లాణ్డు ...	౦	౭	౬
శ్రీవచనభూషణమ్ ...	౧	౧౨	౬
శరణశబ్దార్థవిచారమ్ ...	౦	౨	౦
ప్రపత్త్యనుపాయత్వవిచారమ్ ...	౦	౧	౦
నాయమాత్మాభాష్యమ్ ...	౦	౨	౬
యమకరత్నాకరమ్ ...	౨	౧౧	౬
తిరుప్పావై మూవాయిరప్పడి అరుమ్పతసహితమ్ ...	౧	౫	౬
దీపప్రకాశ సహిత తత్త్వదీపమ్ ...	౨	౦	౬
గురుపరమ్పరా ప్రభావమ్ ...	౨	౦	౬
తత్త్వసఙ్గ్రహమ్ ...	౦	౨	౦
యతీన్ద్రప్రవణప్రభావమ్ ...	౦	౧౨	౬
తిరుప్పావై ఈరాయిరప్పడి నాలాయిరప్పడికళ్ ...	౧	౬	౦
ముముక్షుప్పడి వ్యాఖ్యానారుమ్పద ప్రమాణత్తిరట్టు సహితమ్ ...	౨	౧౩	౦
తిరుప్పావై ఆఱాయిరప్పడి ...	౧	౮	౦
పరన్దరహస్యమ్. ...	౦	౮	౦

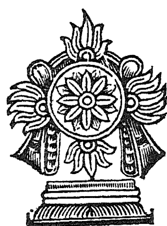
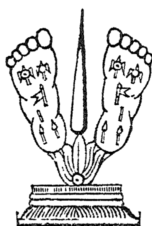
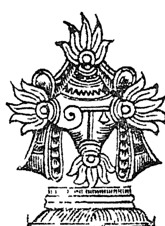
ఈ గ్రన్థములు మట్టకాగితములో సగము వెలకు నివ్వఁబడును.

మ. తిరువేఙ్గడముడైయాన్, ఉప కార్యదర్శి.

రా. తిరువేఙ్గడత్తానయ్యా, కార్యదర్శి ధనాధికారి.

నెం ౩౧, వెంకటాచలముదలివీధి, చెన్నపట్టణము.

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

పెరియవాచ్చాన్పిళ్ళై అరుళిచ్చెయ్త,

పరన్దరహస్యమ్.

శ్రీమత్కృష్ణసమాహ్వాయ నమో యామునసూనవే
యత్కటాక్షణలక్ష్యాణాం సులభశ్శ్రీధరస్సదా ॥

అవతారికా.

నిర్హేతుక భగవత్ప్రసాదమడియాక వేదబాహ్యమాన సాఙ్ఖ్యాది దర్శనఙ్గళిల్ విముఖనాయ్, నిర్దోషప్రమాణమాన వేదత్తిల్ పుకున్దు, అతిల్ బన్ధకమాన స్వర్గాదిక్షుద్రపురుషార్థఙ్గళైయుమ్ తత్సాధనఙ్గళైయుమ్ ప్రతిపాదిక్కిఱ పూర్వకాణ్డత్తిల్ ప్రయోజనమిల్లామైయాలే జ్ఞానభాగత్తిలే పుకున్దు, అతిలుమ్ ఐశ్వర్యత్తిఱ్కాట్టిల్ నిత్యత్వాదికళాలే శిఱన్దు అధికమాన కైవల్యత్తైయుమ్ తత్సాధనత్తైయుమ్ విట్టు, అనైశ్వర్యకైవల్యఙ్గళై ప్పోలన్ఱియిలే స్వరూపానురూపమాన పరమపురుషార్థలక్షణమోక్షత్తిలే రుచియుడైయనాయ్, తత్సాధనమానకర్మజ్ఞానాదికళుడైయదుష్కరత్వాద్యనుసన్ధానత్తాలే క్లిష్టనాయ్, స్వరూపానురూపమాన ఉపాయత్తిలే రుచియుడైయనాయిరుక్కుమధికారిక్కు, అభిమతమాయ్ అనురూపమాయిరున్దుళ్ళ అన్దఉపాయోపేయఙ్గళై త్తనిత్తని యేజ్ఞాపిక్కిఱ రహస్యత్రయముమ్ జ్ఞాతవ్యమాకక్కడవతు.

తనిత్తనియే ఉపాయోపేయఙ్గళై చ్చొల్లుకిఱతాకిల్, అవఱ్ఱిలొన్ఱు జ్ఞానగోచరమాకవమైన్దిరుక్క, మూన్ఱుమ్ జ్ఞాతవ్యమాక వేణ్డుకిఱతెన్నెన్నిల్; బుభుత్సు–ఓరర్థత్తిలే నిష్ఠనాకైక్కు అనురూపమానప్రమాణఙ్గళనేకఙ్గళ్ అపేక్షితఙ్గళాకైయాలే, అవ్వోప్రామాణ్యభేదత్తాలే మూన్ఱుమ్ జ్ఞాతవ్యమాకక్కడవతు.

అతిల్ తిరుమన్త్రమ్ (౧) "ఋచోయజూంషిసామాని తథైవాథర్వణానిచ । సర్వమష్టాక్షరాన్తస్థం యచ్చాఽన్యదపివాఙ్మయమ్" ఎన్ఱు సకలశాస్త్రసఙ్గ్రహమాకైయాలే శాస్త్రముఖత్తాలే ప్రమాణమాకక్కడవతు. ఇమ్మన్త్రమ్ శాస్త్రద్వారా ప్రమాణమాకిఱతాకిల్, శాస్త్రఙ్గళిలే ఇన్ద ఉపాయోపేయఙ్గళై ప్రతిపాదిక్కిఱ శిలవాక్యఙ్గళ్ ప్రమాణమాక అమైన్దిరుక్క, ఇమ్మన్త్రత్తైయేనిర్బన్ధిక్కైక్కు హేతువెన్నెన్నిల్; అవ్వాక్యఙ్గళై క్కొణ్డు అర్థనిర్ణయమ్ పణ్ణప్పార్క్కిల్, అవై పూర్వభాగత్తిలేయాకిల్, సకలశాఖాప్రత్యయన్యాయసఞ్చారత్తాలే సఞ్చరిత్తు అర్థనిర్ణయమ్ పణ్ణవేణ్డుమ్. ఉత్తరభాగత్తిలేయాకిల్, సకలవేదాన్తప్రత్యయన్యాయమ్ సఞ్చరిత్తు అర్థనిర్ణయమ్పణ్ణవేణ్డుమ్.

అతిల్ సకలశాఖాప్రత్యయన్యాయమాకిఱతు–ఒరువాక్యత్తిలేఓరర్థత్తైచ్చొన్నాల్, అతినుడైయ అఙ్గోపాఙ్గాదికళై నేరాకవఱిక్కైక్కాక, శాఖాన్తరఙ్గళెల్లావఱ్ఱిలుమ్ సఞ్చరిత్తు, అవఱ్ఱిల్ శొల్లుకిఱ అర్థఙ్గళిలుమ్ జ్ఞానమ్ పిఱన్దు, అవ్వర్థఙ్గళుక్కు అన్యోన్యమ్ పిఱక్కుమ్ విరోధఙ్గళైయుమ్ శమిప్పిత్తు, తనక్కభిమతమాన అఙ్గియోడే శేరుమవఱ్ఱై చ్చేర్క్కైయిఱే. అతు–ఎలియెలుమ్బునాయిరుప్పానొరువనాల్ శెయ్తు తలైక్కట్టువతొన్ఱన్ఱు. అప్పడియే, సకలవేదాన్తప్రత్యయమాకిఱతుమ్–ఒరువేదాన్తత్తిలే ఒరువాక్యమ్ ఓరర్థత్తైచ్చొన్నాల్– అల్లాతవేదాన్తఙ్గ

(౧)వృద్ధహారీత-3-౪౫.

ళిలుమ్ సఞ్చరిత్తు, అవఱ్ఱిల్ శొల్లుకిఱవర్థఙ్గళుక్కు అన్యోన్యమ్ విరోధమ్పిఱవాతపడి విషయవిభాగమ్పణ్ణి, త్తనక్కు అభిమతఙ్గళానవర్థఙ్గళోడే శేరుమవఱ్ఱై చ్చేర్క్కైయిఱే.

ఆక.- ఇన్న్యాయద్వయమ్ అపేక్షితమాకైయాలే, అతు- దుష్కరమాయ్ ఒరువాక్యమాత్రఙ్గొణ్డు అర్థనిర్ణయమ్ పణ్ణుకై అశక్యమాకైయాలుమ్, "ఋచోయజూంషిసామాని" ఇత్యాదియిల్ శొల్లుకిఱపడియే సకలశాస్త్రసారతయా ప్రమాణసిద్ధమాయ్, సర్వరాలుమ్ అవిగీతమాకస్వీకృతమాన ఇమ్మన్త్రత్తిలే ఉక్తమాన వర్థత్తుక్కు అప్పడిక్లేశసాధ్యతైయిల్లామైయాలుమ్, ఇమ్మన్త్రమే నిరపేక్షప్రమాణమాకక్కడవతు.

ఇప్పడిసుదృఢమాక శ్రుతిసిద్ధమేయాకిలుమ్, అతు ఒరువనుక్కు ఉపాదేయమామ్పోతు శిష్టాచారగోచరమాకవేణుమెన్నుమిడమ్, (౧) "యథా తే తేషు వర్తేరన్ - తథా తేషు వర్తేథాః, యథా తే తత్ర వర్తేరన్ - తథా తత్ర వర్తేథాః" ఇత్యాదికళిలే శిష్యనుక్కు కర్తవ్యఙ్గళై విధిక్కుమ్ ప్రదేశత్తిలే, "అవర్కళ్ యాతొరుపడి అవఱ్ఱిలే వర్తిప్పార్కళ్, నీయుమ్ అప్పడియే అవఱ్ఱిలే వర్తి" ఎన్ఱుమ్, "అవర్కళ్ యాతొరుపడి అవఱ్ఱిలే వర్తిప్పార్కళ్, అవ్విడత్తిలే నీయుమ్ అప్పడి వర్తి" ఎన్ఱుమ్ ఉక్తమాకైయాలుమ్, అష్టకైయిల్ పశువిశసనమ్ శిష్టపరిగ్రహమిల్లామైయాలే, అనుష్ఠిక్కిల్ స్వరూపహానియామ్పడియాకైయాలుమ్, "శిష్టాచారమ్ ప్రమాణమ్" ఎన్ఱు- శిష్టాచారత్తైయే ప్రధాన ప్రమాణమాక మీమాంసకర్ శొల్లుకైయాలుమ్, సకలశాస్త్రసఙ్గ్రహమాన తిరుమన్త్రత్తిలే ఉక్తమాన వర్థత్తుక్కు శిష్టాచారమ్ అపేక్షితమాకైయాలే, ఇవ్వర్థత్తుక్కు శిష్టాచారద్వారా ప్రమాణమాకిఱతు, ద్వయమే.

(౧) తై-శిక్షా-౧౧-౪.

ఆచార్యరుచిపరిగృహీతమాన వర్థత్తుక్కు శరణ్యాభిమతత్వప్రకాశకమాన చరమశ్లోకమ్-శరణ్యాఽనుమతిద్వారా ప్రమాణమాకిఱతు. శాస్త్రసిద్ధముమాయ్ శిష్టాచారసిద్ధముమానవర్థమ్ శరణ్యాభిమతమాయన్ఱో ఇరుప్పతు. ఆనాల్ తదభిమతమాకైక్కుత్తనియే ఒరుప్రమాణాపేక్షై ఉణ్డోవెన్నిల్, (౧) "జ్యోతిష్టోమేన స్వర్గకామో యజేత" ఎన్ఱు-విహితముమాయ్, స్వర్గార్థమాక జ్యోతిష్టోమాదికళై అనుష్ఠిప్పారుముణ్డాయ్, తత్తత్కర్మసమారాధితనాయ్-అవ్వోరుక్కు ఫలప్రదనాయ్ పోరానిఱ్కచ్చెయ్ తేయుమ్, (౨) "యామిమాం పుష్పితాం వాచం ప్రవదన్త్యవిపశ్చితః । వేదవాదరతాః పార్థ నాన్యదస్తీతివాదినః। కామాత్మానస్స్వర్గపరాః" ఎన్ఱుత్తేవిక్కక్కాణ్గైయాలే, "అప్పడియే అనభిమతమాయిరుప్పతొన్ఱు" ఎన్గైక్కు శరణ్యానుమతి అపేక్షితమిత్తే.

ఆక, ఇప్పడి అర్థదార్ఢ్యహేతుభూతమాన ప్రామాణ్యమ్ ఇవై మూన్ఱుక్కుమ్ తనిత్తనియే ఉణ్డాకైయాలే-ఇమ్మూన్ఱుమ్ జ్ఞాతవ్యమాకక్కడవతు. కిఞ్చ-తిరుమన్త్రమ్ - స్వరూపయాథాత్మ్యప్రతిపాదనపరమాకైయాలుమ్, ద్వయమ్ - ఉపేయయాథాత్మ్య ప్రతిపాదనపరమాకైయాలుమ్, చరమశ్లోకమ్ - ఉపాయయాథాత్మ్య ప్రతిపాదనపరమాకైయాలుమ్, ఇమ్మూన్ఱుమ్ జ్ఞాతవ్యమాకక్కడవతు.

ఇవ్వర్థత్తై శాస్త్రసిద్ధమాక్కుకిఱతు-తిరుమన్త్రమ్; ఉపబృంహణసిద్ధమాక్కుకిఱతు-చరమశ్లోకమ్; స్వానుష్ఠానమాక్కిత్తరుకిఱతు - ద్వయమ్. ప్రణవత్తుక్కు మన్త్రశేషమ్ వివరణమానాప్పోలే, మన్త్రశేషత్తై ద్వయమ్ వివరిక్కైయాలుమ్, ద్వయార్థత్తై చరమశ్లోకమ్ వివరిక్కైయాలుమ్ ఇమ్మూన్ఱుమ్ జ్ఞాతవ్యమాకక్కడవతు.

ఇవఱ్ఱిల్ వైత్తుక్కొణ్డు ప్రథమానుసన్ధేయమాన మన్త్రరహస్యమ్, (3) "సర్వమష్టాక్షరాఽన్తస్థమ్" ఎన్ఱిఱపడియే సకలార్థప్రతి

(౧) (౨) గీ-౨-౪౨. (3) వృద్ధహారీత-3-౪౫.

పాదకమాన శాస్త్రఙ్గళోడు, అవ్వశాస్త్రప్రతిపాద్యమాన అర్థఙ్గళోడు వాశియఱత్తనక్కుళ్ళై ఉడైత్తాకైయాలుమ్, (౧) "సకలఫలప్రదోహి విష్ణుః" ఎన్గిఱప్రమేయవస్తువై ప్పోలే,(౨)"ఐహలౌకికమైశ్వర్యం స్వర్గాద్యం పారలౌకికమ్। కైవల్యం భగవన్తఞ్చ మన్త్రోయంసాధయిష్యతి" ఎన్గిఱపడియే సకలపురుషార్థఙ్గళుక్కుమ్ ఏకసాధనమాకైయాలుమ్,(౨) "నారాయణాయవిద్మహే వాసుదేవాయధీమహి, తన్నోవిష్ణుః ప్రచోదయాత్" ఎన్ఱు - ముముక్షుక్కళుక్కు ఉపాదేయతమమాన విష్ణుగాయత్రియిలే ఓతుకిఱ వ్యాపకమన్త్రఙ్గళిలే ప్రథమోపాత్తమాకైయాలుమ్, ఈశ్వరనుడైయ ఓరోగుణఙ్గళుక్కు ప్రతిపాదకమాయుమ్, బన్ధకఫలార్థికళుక్కు ఒతుక్కి ఉపదిష్టమాయుమ్ పోరుకిఱ (౩) "అనన్తావైభగవన్మన్త్రాః" ఎన్గిఱభగవన్మన్త్రాన్తరఙ్గళిఱ్కాట్టిల్ నెడువాశియుణ్డు. అతుక్కుమేలే వ్యాపకాన్తరఙ్గళిఱ్కాట్టిలుమ్ అర్థపౌష్కల్యత్తాలే నెడువాశియుణ్డు.

అవఱ్ఱిఱ్కాట్టిల్ ఇతుక్కు అర్థపూర్త్తియాలుణ్డాన వాశిపతెన్నిల్; షడక్షరి-వ్యాప్యపదార్థఙ్గళైయుమ్, వ్యాపనప్రకారత్తైయుమ్, వ్యాప్తిఫలత్తైయుమ్, వ్యాపకనుడైయ గుణఙ్గళైయుమ్ శొల్లాతే, వ్యాప్తిమాత్రప్రకాశకమాకైయాలే అపూర్ణమ్. వ్యాపనప్రకారత్తైచ్చొల్లానిఱ్కచ్చెయ్తేయుమ్, వ్యాప్యపదార్థఙ్గళుక్కు వాచకశబ్దమిల్లామైయాలుమ్, "సర్వంవసతి" ఎన్ఱు-అర్థబలత్తాలేసర్వశబ్దమ్పుకున్దాలుమ్, అతిల్ గుణమ్ అన్వయియామైయాలుమ్, ఇనిగుణసిద్ధిక్కాక భగవచ్ఛబ్దత్తైక్కాట్టికొళ్ళవేణ్డుకైయాలుమ్, వ్యాప్తిఫలత్తైచ్చొల్లామైయాలుమ్-తిరుద్వాదశాక్షరియుమ్ అపూర్ణమ్. ఇమ్మన్త్రమ్ అప్పైపోలన్ఱియే, వ్యాప్యపదార్థఙ్గళోడు వ్యాపనప్రకారత్తోడు వ్యాప్తిఫలత్తోడు వ్యాపకనుడైయగుణఙ్గళోడు వాశియఱ శాబ్దమాకక్కాట్టుకైయాలే, అల్లాతవ్యాప

(౧) వి-ధ-౪౩-౪౬. (౨)తై- నా-౧. (౩) తైత్తరీయబ్రాహ్మణమ్.

శమన్త్రఙ్గళై క్కాట్టిల్ ఇతుక్కు అర్థపౌష్కల్యనిబన్ధనమాన ఆధిక్య ముణ్డు.

ఇవ్వాధిక్యమిల్లైయానాలుమ్ (౧) "ఆచార్యవాన్ పురుషో వేద" (౨) "ఆచార్యాద్ధైవవిద్యావిదితాసాధిష్ఠం ప్రాపత్" ఎన్ఱు-ఆచార్యోపదిష్టమాయ్ ప్పోరుమర్థమే ఒరువనుక్కు-ఉజ్జీవనహేతువాయఱువతు. అతిల్ ఇవ్వాచార్యర్కళ్ ఇమ్మన్త్రత్తిలే నిష్ఠరాయ్, ఇత్తైయే తఞ్జమాక ఉపదేశిత్తు ప్పోరుకైయాలే, కీఴ్చ్చొన్న ఆధిక్యమిల్లైయేయాకిలుమ్, ఆదరిక్క-వేణ్డుమ్పడియాయిరుప్పతోరేత్ప్రముణ్డు.

సర్వజ్ఞరాన ఆచార్యర్కళ్ తాఙ్గళ్ ఇమ్మన్త్రత్తిలే నిష్ఠరాయ్ ప్పోరుకైక్కు హేతువెన్నెన్నిల్; కరతలామలకమ్పోలే భగవత్ప్రసాదత్తాలే తత్వసాక్షాత్కారమ్పణ్ణిన ఆழ్వార్కళ్, ఒరుమిడఱాక ఇమ్మన్త్రత్తైయే ఆదరిత్తు ప్పోరుకైయాలే, ఇవర్కళుమ్ తన్నిష్ఠరాయ్ ప్పోన్దార్కళ్.

ఆழ్వార్కళ్ ఆదరిత్తుప్పోన్దపడియెన్నెన్నిల్; (౩) "వణ్పుకழ్ నారణన్" (౪) "శెల్వనారణన్" ఎన్ఱుతొడఙ్గి-(౫) "వాழ్పుకழ్ నారణన్" ఎన్ఱుమ్, ముడివాక ఆదిమధ్యావసానమాక ఇమ్మన్త్రత్తైయే నమ్మాழ్వార్ ఆదరిత్తుప్పోన్దార్. (౬) "నాడునకరముమ్నన్గఱియన మో నారాయణాయ" ఎన్ఱుతొడఙ్గి - (౭) "ఓవాతేనమోనారణా" ఎన్ఱు పెరియాழ్వారుమ్; (౮) "నారాయణనే నమక్కే-పఱైతరువాన్" ఎన్ఱు తొడఙ్గి-(౯) "ఎన్నైనలఙ్గొణ్డనారణఱ్కు" ఎన్ఱు నాచ్చియారుమ్, (౧౦) "నాన్కణ్డుకొణ్డేన్ నారాయణావెన్నుమ్ నామమ్" ఎన్ఱు - ఉపక్రమ

(౧) (౨) ఛా-౪-౯-౩. (౩) తి-వాయ్-౧-౨-౧౦.
(౪) తి-వాయ్-౧-౧౦-౮. (౫) తి-వాయ్-౧౦-౯-౧. (౬) తి-పల్లా-౪.
(౭) పెరి-తి- (౮) తిరుప్పావై-౧. (౯) నాచ్చి-౮-౬. (౧౦) తి-మొ-౧-౧

దశైయిలే ఒరుకాల్ శొన్నాప్పోల్ ఒన్బతిన్గాల్ శొల్లి, (౧) "నారాయణా! ఓ! మణివణ్ణానాకదైయాయ్ వారాయ్" ఎన్ఱు తిరుమజ్ఞైయాళ్వారుమ్ (౨) "నాత్తళుమ్బనారణా" ఎన్ఱుతొడజ్గి, (౩) "నలన్తికళ్ నారణన్" ఎన్ఱు పెరుమాళుమ్, (౪) "నానున్మకనైనారాయణన్ పడైత్తాన్" ఎన్ఱుతొడజ్గి (౫) "ఎట్టెళుత్తుమ్ - ఓతువార్కళ్ వల్లార్వాన మాళవే" ఎన్ఱు - తిరుమళిశైప్పిరానుమ్, (౬) "నన్మాలైపలకొణ్డు నమోనారణా" ఎన్ఱుతొడజ్గి - (౭) "నామమ్పలశొల్లినారాయణా" ఎన్ఱు ముతలాళ్వార్కళుమ్, ఉపక్రమత్తోడు ఉపసంహారత్తోడు వాశియఱ ఆదరిత్తుప్పోన్దార్కళ్.

ఆళ్వార్కళ్ ఆదరిక్కైక్కుడితత్వప్రతిపాదకమాన వేదాన్తజ్గళాదరిక్కై. అవై ఆదరిత్తపడియెన్నెన్నిల్; (౮) "విశ్వంనారాయణమ్" ఎన్ఱుతొడజ్గి - (౯) "నారాయణపరంబ్రహ్మతత్వంనారాయణఃపరః। నారాయణపరోజ్యోతి రాత్మానారాయణఃపరః। యచ్చకిఞ్చిజ్జగత్యస్మిన్ దృశ్యతేశ్రూయతేపివా। అన్తర్బహిశ్చతత్సర్వం వ్యాప్యనారాయణస్థితః" ఎన్ఱు-సకలవేదాన్త నిగమనభూతమాన నారాయణానువాకత్తిలుమ్, (౧౦) "ఏకోహవైనారాయణఆసీత్, నబ్రహ్మనేశానోనేమేద్యావాపృథివీ" ఎన్ఱు మహోపనిషత్తిలుమ్, (౧౧) "చక్షుశ్చద్రష్టవ్యఞ్చ నారాయణః, శ్రోత్రఞ్చశ్రోతవ్యఞ్చనారాయణః" ఎన్ఱుతొడజ్గి, "దిశశ్చ ప్రతిదిశశ్చసర్వంనారాయణః" ఎన్ఱుముడివాక నడువడైయ సుబాలోపనిషత్తిలుమ్, (౧౨) "యస్యాత్మాశరీరమ్, యస్యపృథివీశరీరమ్" ఎన్ఱుతొడజ్గి "యస్యమృత్యుశ్శరీరమ్" ఎన్గిఱతీఱాక నడువుళ్ళపర్యాయజ్గళ్

---

(౧) శిరియతిరుమ-౫౦. (౨) పెరు-తి-౨-౪. (౩) పెరు-తి-౧౦-౧౧.
(౪) ౪-తిరువ-౧. (౫) తి-చ-వి-౮౭. (౬) ౧-తిరువ-౫౮.
(౭) ౩-తిరువ- (౮) తై-నా-౬-౧౧-౧. (౯) తై-నా-౬-౧౧-౧.
(౧౦) మహోపని-౧-౧. (౧౧) సుబాలో-౬. (౧౨) అన్తర్యామిబ్రా.

తోఁఋమ్ "ఏషసర్వభూతాన్తరాత్మా అపహతపాప్మాదివ్యోదేవ ఏకో నారాయణః" ఎన్ఱు అన్తర్యామిబ్రాహ్మణత్తిలుమ్ ఏకకణ్ఠమాక ఆదరిత్తుప్పోన్దతు.

(౧) "ఆచార్యవాన్ పురుషో వేద" (౨) "ఉపదేక్ష్యన్తి తే జ్ఞానం జ్ఞానినస్తత్వదర్శినః" ఎన్ఱు – సాక్షాత్కృతతత్వరాయిరుక్కుమ్ ఆழ்వార్కళుడైయ ఆదరవిషయమ్ ఇమ్మన్త్రమెన్ఱు శొన్నపిన్బు, ఇవర్కళుక్కు సంవాదమాక వేదాన్తఙ్గళై ఎడుక్కక్కడవతో?. ఆయిరుక్క, ఇవర్కళుక్కు సంవాదమాక వేదాన్తఙ్గళై ప్రమాణమాక ఎడుప్పానేన్నెన్నిల్; (3) "స్మృత్యనవకాశదోషప్రసఙ్గ ఇతి చేన్నాన్యస్మృత్యనవకాశదోషప్రసఙ్గాత్" (౪) "ఇతరేషాంచానుపలబ్ధేః" ఎన్గిఱ అధికరణత్తిలే ప్రధానకారణవాదనిరాకరణమ్ పణ్ణిల్, (౫) "ఋషిం ప్రసూతంకపిలమ్" ఇత్యాదికళిలే ఆప్తతయాశ్రుతనాయ్, స్వయోగబలత్తాలే సాక్షాత్కృతతత్వనాన కపిలనుడైయ, వేదార్థోపబృంహణార్థమాక ప్రవృత్తైయాన స్మృతియై అనాదరిక్కవేణ్డుమ్. అత్తాలే స్మృత్యనవకాశదోషమ్ వరుమ్. ఎన్గిఱ సాఙ్ఖ్యరైక్కుఱిత్తు–కాపిలస్మృతియై ఆదరిక్కిల్, (౬) "యద్వైకిఞ్చ మనురవదత్తద్భేషజమ్" ఎన్ఱు ఆప్తరాక శ్రుతిసిద్ధరాయ్, స్వయోగమహిమ సాక్షాత్కృత తత్వరాన మన్వాదికళుడైయ బ్రహ్మకారణత్వ వాదికళాన స్మృతికళై అనాదరిక్కవేణ్డివరుమాకైయాలే, వేదార్థానుసారమ్ పణ్ణిప్పోరుకిఱ మన్వాదిస్మృతికళ్ – ఉపాదేయమాకక్కడవతు. శ్రుతివిరుద్ధైయాన కాపిలస్మృతి, భ్రాన్తిమూలైయాకైయాలే, కళ్ళియుణ్ణక్కడవతెన్ఱు అఙ్గు నిర్ణయిత్తపడియాలే తత్వసాక్షాత్కారమ్ పణ్ణి, ఆప్తతమరాన ఆழ்వార్కళాలే ఆదరిక్కప్పట్టతేయాకిలుమ్, ఇమ్మన్త్రమ్ వేదాన్తవిరుద్ధమాకిల్ అనాదర

(౧) (౨) గీ–౪–3౪. (3) బ్రహ్మసూ–౨–౧–౧.
(౪) బ్రహ్మసూ–౨–౧–౨ (౫) శ్వే–౫–౨. (౬) యజు–౨–౨–౧౦.

ణీయమాకక్కడవతు; అజ్ఞనన్దిక్కే వేదాన్తజ్గళాలే ఏకకణ్ఠమాక ఆదరిక్కప్పడుకైయాలే, ఇవర్కళ్ ఆదరిత్తతే అర్థమెన్నుమిడత్తుక్కు సంవాదమాక వేదాన్తజ్గళై ఎడుక్కవేణ్డుమ్.

వేదాన్తత్తిలే ఉక్తమేయాకిలుమ్, (౧) "ఇతిహాసపురాణాభ్యాం వేదంసముపబృంహయేత్ । బిభేత్యల్పశ్రుతాద్వేదో మామయం ప్రతరిష్యతి" ఎన్ఱు - ఇతిహాసపురాణద్వారత్తాలే వేదోపబృంహణమ్ పణ్ణిన ఋషికళుమ్ (౨) "కింతత్రబహుభిర్మన్త్రైః కింతత్రబహుభిర్వ్రతైః । నమోనారాయణాయేతి మన్త్రస్సర్వార్థసాధకః" (3) "ఆసీనా వాశయానావా తిష్ఠన్తోయత్రకుత్రవా। నమోనారాయణాయేతి మన్త్రైకశరణావయమ్"(౪)"నారాయణేతిశబ్దోస్తి వాగస్తివశవర్తినీ । తథాపి నరకేఘోరేపతన్తీతికిమద్భుతమ్" (౫) "ఆర్తావిషణ్ణాశ్శిథిలాశ్చభీతాఘోరేషు చ వ్యాధిషువర్తమానాః । సఙ్కీర్త్యనారాయణశబ్దమాత్రం విముక్తదుఃఖాస్సుఖినోభవన్తి" ఎన్ఱు - ఏవమాదికళాలే ఆదరిత్తుప్పోన్దార్కళ్.

ఆక, సోపబృంహణజ్గళాన వేదాన్తజ్గళ్ ఆదరిక్కైయాలే, అన్త వేదాన్తసాక్షాత్కారమ్పణ్ణిన ఆழ்వార్కళ్ ఆదరిత్తార్కళ్. ఆழ்వార్కళ్ ఆదరిక్కైయాలే, ఆచార్యర్కళ్ ఆదరిత్తార్కళ్. ఆచార్యర్కళ్ ఆదరిత్తపడియాలే, నమక్కు ఇమ్మన్త్రవిశేషమే ఆదరణీయమాకక్కడవతు.

కిఞ్చ-(౨) "మన్త్రస్సర్వార్థసాధకః" ఎన్గిఱపడియే, క్షుద్రఫలత్తోడు అధికఫలత్తోడువాసియఱ త్తానేసాధిత్తుక్కొడుక్కుమ్ వైభవత్తుక్కుమేలే, అవ్వోఫలసాధనకర్మజ్గళుక్కుమ్ జపహోమాదిముఖత్తాలే సహకారియాయ్ ప్పోరుమతువు మోరేఱ్ఱముణ్డు.

---

(౧) భార-ఆది- (౨) నారదీ-అ-౧-౪౦. (3)
(౪) విహగే-సం-౨౪-౧౨. (౫) భార- అను-

అతిల్ క్షుద్రఫలసాధనమాన జ్యోతిష్టోమాదికళుక్కు,(౧)"య దేవ విద్యయాకరోతి, తదేవవీర్యవత్తరమ్" ఎన్గిఱ ఉద్గీథోపాసనన్యాయ త్తాలే, తత్తత్సాధనసాధ్యమాన పుణ్యాత్తినుడైయ ఫలోత్పత్తిప్రతిబన్ధక మాన ప్రబలకర్మఙ్గళై త్తళై శాయప్పణ్ణికొండుత్తుమ్, అప్పుణ్యాతిశయ త్తై ప్పణ్ణికొండుత్తుమ్ సహకారియాకక్కడవతు.

అప్పడివిలక్షణపురుషార్థసాధనమాన కర్మజ్ఞానాదికళుక్కుమ్సహ కరిత్తుప్పోరుమ్. అతిల్-కర్మయోగత్తిల్ ఇఴియుమవనుక్కు కర్మయో గారమ్భవిరోధి పాపక్షయహేతువాయుమ్, అన్దక్కర్మత్తినుడైయ అవి చ్ఛేదాపాదకమాయ్, కర్మసాధ్యమాన జ్ఞానత్తై శడక్కెన ఫలిప్పిత్తుమ్, ప్రథమత్తిలే జ్ఞానయోగత్తిలేఇఴియనినైక్కుమవనుక్కుమ్-కర్మసాధ్య మాన జ్ఞానారమ్భవిరోధిపాపక్షయత్తై ప్పణ్ణికొండుత్తుమ్, అన్దజ్ఞానత్తు క్కు నాడోఱుమ్ అతిశయత్తై ప్పణ్ణికొండుత్తుమ్, జ్ఞానఫలమాన భక్తి యైచ్చడక్కెన ఫలిప్పిత్తుమ్, భక్తియోగత్తిలే ఇఴియుమవనుక్కు భక్తియోగారమ్భ విరోధిపాపక్షయత్తైప్పణ్ణికొండుత్తుమ్, భక్తివృద్ధి హేతువాయుమ్, భక్తివిపాకమానపరజ్ఞానాదికళై ప్పణ్ణికొండుత్తుమ్, మూన్ఱుక్కుమ్ సహకరిక్కుమ్.

ఇతుక్కు-ఇన్దవైభవఙ్గళెల్లామ్ ఉణ్డాకైక్కడిశబ్దవైలక్షణ్యమో? అర్థవైలక్షణ్యమో వెన్నిల్; సకలశబ్దకారణతయావన్ద శబ్దవైలక్షణ్య మడియానవైభవముముణ్డు; సకలార్థప్రతిపాదకతయావన్ద అర్థవైలక్షణ్య ముముణ్డు. అఙ్గనన్ఱియిలే పుఱ్ఱుకుశట్టమోబ్బాలే ఇమ్మన్త్రత్తుక్కు వైభవమ్ ఉళ్వాయిలేకిడక్కిఱ అర్థత్తినుడైయ వైలక్షణ్యమెన్నుమహామ్.

ఇప్పడి శ్లాఘ్యమాన ఇమ్మన్త్రత్తిల్ అర్థాంశత్తిలే నిష్ఠరాయ్ పోరువర్కళ్ నమ్మాచార్యర్కళ్. అతుక్కడియెన్నెన్నిల్; అవర్ కళ్, తఙ్గళ్ ఇష్టానిష్టప్రాప్తి పరిహారఙ్గళుక్కు సహకారిసహమన్ఱి

(౧) ఛాన్దో-౧.౧-౧౦.

యిలే యిరుప్పతోరుసాధనవిశేషత్తై ప్పరిగ్రహిక్కైక్కైయాలే, జ్ఞాతవ్యార్థమాత్రజ్ఞానమే అమైక్కైయాలుమ్, అతుక్కుమేలే ప్రథమాచార్యభూతరాన నమ్మాళ్వార్, (౧) "ఎణ్పెరుక్కన్నలత్తొణ్పొరుళీఱిలవణ్పుకళ్ నారణన్" ఎన్నుమ్, (౨) "నారణన్ ముఴువేఴులకుక్కుమ్ నాతన్" ఎన్నుమ్-ఇన్దనారాయణశబ్దత్తై చ్చొల్లుమ్పొతు, పూర్వోత్తరఙ్గళిలే ఇతిలర్థత్తై చ్చొల్లిప్పోరువతోరు వ్యవస్థైయుణ్డాక్కైయాలుమ్, ఇతిలే అర్థాంశత్తిలే నిష్ఠరాయ్ ప్పోరువర్కళ్. ఇవ్వర్థత్తైప్పతిన్దుకొణ్డు కిడక్కైయాలే, కిళ్ళిచ్చిఱై యోపాతి శబ్దత్తైయుమ్ ఆదరిత్తుప్పోరువర్కళ్.

అవతారికై సమ్పూర్ణమ్.

తిరుమన్త్రప్రకరణమ్.

ఆక సకలశాస్త్రసఙ్గ్రహమాయ్, జ్ఞాతవ్యార్థఙ్గళ్ డైయత్తనక్కుళ్ళాయిలే పుష్కలమాకివుడైత్తాయ్, అన్యనిరపేక్షమాక సకలార్థఙ్గళైయుమ్ సాధిత్తుత్తరుమ్ వైభవత్తైయుడైత్తాయ్, సాధనాన్తరఙ్గళుక్కుమ్ స్వసమ్బన్ధత్తాలే ఉన్మేషకరమాయ్, సర్వమన్త్రాన్తరఙ్గళిఱ్కాట్టిలుమ్ అధికమాయ్, ఆచార్యర్కళోడు ఆళ్వార్కళోడు వేదాన్తఙ్గళోడు ఋషికళోడువాసియఱ ఎల్లారాలుమ్ ఏకకణ్ఠమాక ఆదరిక్కప్పడుకిఱ ఇమ్మన్త్రమ్తాన్-(3) "ఓమిత్యేకాక్షరమ్, నమఇతిద్వే అక్షరే, నారాయణాయేతి పఞ్చాక్షరాణి, ఇత్యష్టాక్షరమ్, ఛన్దసా గాయత్రీచేతి" ఎన్ఱు-ఎట్టుత్తిరువక్షరమాయ్ మూన్ఱుపదమాయ్ గాయత్రియెన్గిఱ ఛన్దస్సైయుడైత్తాయిరుక్కుమ్. "ఓమిత్యేకాక్షరమ్" ఎన్ఱు-ప్రణవత్తై మన్త్రశరీరత్తుక్కు అవయవమాక్కుక్కైయాలే, ఇమ్మన్త్రశరీరమ్ సకలమన్త్రసాధారణమాయిరుక్కిఱ ప్రణవత్తైయొఴియవే, అష్టాక్షరాత్మకమాయిరుక్కుమెన్గిఱవర్కళై వ్యావర్త్తిక్కిఱతు. "నారాయణాయేతి పఞ్చాక్ష

రాణి" ఎన్ఱు-అజ్ఞక్షరమాక చ్చొల్లుకైయాలే "నార" ఎన్గిఱవిడత్తిల్ అకారత్తై ఓరక్షరమాక్కి, ఇత్తై ఆఱక్షరమాక చ్చొల్లుమవర్ కళై వ్యావర్త్తిక్కిఱతు.

ఆక ఇప్పడి అష్టాక్షరాత్మకమాయ్, పదత్రయాత్మకమాన ఇత్తిరుమన్త్రమ్, ఆత్మస్వరూపయాథాత్మ్యత్తై ప్రకాశిప్పిక్కిఱతు. (౧) "బ్రహ్మణః ప్రణవం కుర్యాదాదావన్తేచ సర్వదా । స్రవత్యనోఙ్కృతం పూర్వంపరస్తాచ్చవిశీర్యతే" ఎన్ఱు-వేదమ్ కీழ్ ఒழుకిప్పోకామైక్కాకవుమ్, మేల్ శితఱిప్పోకామైక్కాకవుమ్, కీழుమ్ మేలుమ్ శెప్పుప్పోలే మూడి కొణ్డుకిడక్కక్కడవతాయ్, సకలమన్త్రఙ్గళుక్కుమ్ స్వసమ్బన్ధత్తాలే ఉన్మేషకరమాయిరుక్కుమ్. ఇమ్మన్త్రత్తిలే ప్రథమపదమాన ప్రణవమ్, మన్త్రశేషత్తుక్కు సఙ్గ్రహమాయ్, ఏకాక్షరముమాయ్, అక్షరత్రయాత్మకముమాయ్, పదత్రయాత్మకముమాయ్, వాక్యాత్మకముమాయిరుక్కుమ్.

(౨) "ఓమిత్యేకాక్షరమ్" (3) "ఓమిత్యేకాక్షరం బ్రహ్మ" (౪) "మూలమాకియవొన్ఱై యెழுత్తై" ఎన్నైయాలే ఏకాక్షరమాయిరుక్కుమ్. (౫) "అకార ఉకార మకారఇతి, తానేకధాసమభరత్తదేతదోమితి" (౬) "అకారఞ్చాప్యుకారఞ్చ మకారఞ్చ ప్రజాపతిః । వేదత్రయాన్నిరబృహత్" ఎన్ఱు-అకార ఉకార మకార రూపమాయిరుక్కైయాలే, మూన్ఱక్షరమాయిరుక్కుమ్. ఇవై ఓరోరక్షరఙ్గళే, ఓరోవర్థఙ్గళుక్కు వాచకమాకైయాలే, మూన్ఱుపదమాయిరుక్కుమ్. ఇమ్మూన్ఱు పదముమ్ కూడి ఓరర్థవిశేషత్తోడే తలైక్కట్టివిడుకైయాలే వాక్యాత్మకమాయిరుక్కుమ్.

---

(౧) (౨) నారాయణోప- (3) గీ-౮-౧3.

(౪) పెరి-తి-౪-౫-౪. (౫) నారాయణోప. (౬) మను-౨-౭౬.

ఇప్పఱినవత్తిల్ ప్రథమపదమానఅకారమ్, (౧)"నామరూపఞ్చ భూతానాం కృత్యానాఞ్చ ప్రపఞ్చనమ్। వేదశబ్దేభ్యఏవాదౌ దేవాదీనాంచకారసః" ఎన్ఱు- వేదమ్‌లౌకికశబ్దఙ్గళుక్కెల్లామ్ కారణమాయిరుక్కుమాప్పోలేయుమ్, అవ్వేదఙ్గళ్ తనక్కు-(౨)"ఋచోయజూంషి సామాని తథైవా౽థర్వణానిచ। సర్వమష్టాక్షరాన్తస్థం యచ్చాన్యదపి వాఙ్మయమ్" ఎన్ఱు ఇమ్మన్త్రవిశేషమ్ కారణమామాపోలే, ఇమ్మన్త్రత్తుక్కు, సఙ్గ్రహమానప్రణవమ్ కారణమామాపోలేయుమ్, (౩) "తస్యప్రకృతిలీనస్య" ఎన్ఱు-ప్రకృతిశబ్దత్తాలే శొల్లుకైయాలే, ప్రణవత్తుక్కు, అకారమ్ కారణమాయిరుక్కుమాకైయాలే, (౪) "అకారోవైసర్వావాక్"ఎన్ఱు-సర్వశబ్దముమ్అకారాన్తర్గతమాయిరుక్కుమ్.అర్థాభిధాయియాన సకలశబ్దఙ్గళైయుమ్ గర్భిత్తుక్కొణ్డిరుక్కైయాలే, అవ్వోశబ్దవాచ్యమాన అర్థఙ్గళుక్కెల్లామ్ వాచకమాయిరుక్కుమ్.

ఇతు-సర్వార్థఙ్గళుక్కుమ్ వాచకమాయిరుక్కుమపడి ఎఙ్ఙనేయెన్నిల్;-ఇన్ద అకారమ్ (౫)"అవ-రక్షణే" ఎన్గిఱ ధాతువిలే రక్షణవాచియాయ్, అన్దరక్షణమాకిఱత్ర్ధన్దాన్-నిరాశ్రయమాకవుమ్, నిర్విషయమాకవుమ్ నిల్లామైయాలే రక్షణైకనిరూపణీయమాన రక్షకవస్తువైయుమ్‌కాట్టి, రక్షణమ్ తనక్కు రక్ష్యవస్తు అపేక్షితమాకైయాలే రక్ష్యవస్తువైయుమ్ కాట్టుకిఱతు. అతిల్-ఒరురాజ్యమ్, ఒరులోకమ్, ఒరుత్రైలోక్యమ్ ఎన్ఱాప్పోలే రక్ష్యవిశేషత్తై ఒతుక్కిచ్చొల్లామైయాలే, చిదచిదాత్మకమాన సర్వముమ్ రక్ష్యమాయఱుమ్. సర్వముమ్ రక్ష్యకోటియిలేపుకురుకైయాలే ఆశ్రయాపేక్షయాపుకున్దరక్షకన్ సర్వరక్షకనాయఱుమ్. రక్షణన్దనక్కు ప్రకారా౽పేక్షైయిన్ఱాకైయాలే, సర్వప్రకారరక్షకత్వముమ్ శొల్లిఱ్ఱాయిఱ్ఱు. ఆక;రక్ష్య రక్షకాత్మక

(౧) వి-పు-౧-౫-౬౩.(౨) వృద్ధహారీ-౩-౪౫. (౩) తై-నా రా. (౪) (౫) భాష్యాది.

మానసకలపదార్థజ్ఞళై యుమ్ వచిక్కై యాలే అవ్వోశబ్దజ్ఞళుక్కు వాచ్య మాన అర్థజ్ఞళుక్కుమ్ ఇన్ద అకారమే వాచకమెన్నుమిడమ్ సమ్ప్రతి పన్నమ్.

(౧)"అఇతి-బ్రహ్మ"(౨)"అకారోవై విష్ణుః" (౩)"అక్షరాణామ కారోఽస్మి" (౪)"యద్వేదాదౌస్వరః"(౫)"అఇతిభగవతోనారాయ ణస్య ప్రథమాభిధానమభిదధతా కింనామమజ్గళంనకృతమ్" ఎన్గిఱ ప్రమాణజ్గళాలే సర్వరక్షకనాకచ్చొల్లుకిఱతుమ్సర్వేశ్వరనై యెన్నుమిడమ్ సమ్ప్రతిపన్నమాకిఱతు. (౬) "నహిపాలనసామర్థ్య మృతేసర్వేశ్వరం హరిమ్" ఎన్ఱు-రక్షణధర్మమ్ భగవద్వ్యతిరేకేణ ఆశ్రయాన్తరత్తిల్ కిడవాతెన్నైయాలుమ్, అకారవాచ్యనానసర్వేశ్వరనై-రక్షకనాకచ్చొల్లు కిఱతు. బద్ధముక్తనిత్యాత్మకమాన ఉభయవిభూతియైయుమ్ - రక్ష్య మాకచ్చొల్లుకిఱతు. అతిల్ బద్ధవర్గత్తిల్ అజ్ఞకోటియై కర్మానుగుణ మాకరక్షిక్కుమ్. ముముక్షుక్కళై స్వరూపానుగుణమాక రక్షిక్కుమ్. ముక్తరైయుమ్ నిత్యరైయుమ్ - భోగానుగుణమాక రక్షిక్కుమ్. "ఇనిసర్వరక్షకనెన్ఱుశొల్లుకిఱతు-ఇన్నానై, రక్ష్యవస్తుక్కళ్ - ఇన్నవై, రక్షణప్రకారమ్-ఇన్నతు"ఎన్నుమిడత్తైమేలేవివరణత్తిలే విశదమాక్క క్కడవతు. ఆక, అకారత్తాలే స్వేతరసమస్తపదార్థజ్గళుక్కుమ్ సర్వ ప్రకారరక్షకన్ సర్వేశ్వరనెన్ఱతాయిఱ్ఱు.

(౭) "యతోవా ఇమానిభూతాని జాయన్తే, యేనజాతాని జీవన్తి" ఎన్ఱు - "యావనొరువన్పక్కల్ నిన్ఱుమ్ ఇన్దజగత్తు ఉణ్డాకానిన్ఱ తు; ఉణ్డానజగత్తు-యావనొరువనాలే రక్షిక్కప్పడుకిఱతు" ఎన్ఱు-సర్వ కారణవస్తువుక్కే సర్వరక్షకత్వత్తై చ్చొల్లుకైయాలే, ఇన్దపదత్తిఱ్చొన్న సర్వరక్షకత్వమ్ సర్వకారణత్వత్తైయుమ్ కాట్టుకిఱతు. ఇన్దరక్షణసృష్ట్యాది

(౧) (౨) (౩) గీ-౧౦-౩౩. (౪) తై-నా-౧౮-౨౨.
(౫) కైయట (౬) వి-పు-౧-౨౨-౨౧. (౭) తై-భృ-౧-౧.

కళుక్కు-జ్ఞానశక్త్యాదికళ్ అపేక్షితమాకైయాలే,సమస్తకల్యాణగుణాత్మ కత్వత్తైయుమ్ శొల్లుకిఱతు. ఇన్దకారణత్వత్తాలే ఉపాస్యత్వముమ్ శరణ్యా త్వముమ్ శొల్లిర్ ఱాయిర్ ఱు. (౧) "కారణన్తుధ్యేయః"(౨)"యో బ్రహ్మాణంవిదధాతిపూర్వం యోవై వేదాంశ్చప్రహిణోతితస్మై - ముము క్షుర్వై శరణమహంప్రపద్యే" ఎన్ఱు-కారణవస్తువై యే ముముక్షు వుక్కు- ఉపాస్యమాకవుమ్ శరణ్యమాకవుమ్ శొల్లిర్ ఱతే.

తత్క్రతున్యాయత్తాలే ఉపాస్యమాయుమ్ శరణ్యమాయుమిరు క్కి-అవస్తువేయితే ముముక్షువుక్కు- ప్రాప్యమాయఱువతు. ఆకైయాలే ప్రాప్యత్వముమ్శొల్లిర్ ఱాయిర్ ఱు. ప్రాప్యత్వప్రయుక్తమానవిలక్షణ విగ్రహయోగాదికళుమ్శొల్లిర్ ఱాయిర్ ఱు. అనన్యసాధ్యమానఅవ్వస్తు వేయితే ఆశ్రితనుక్కు- విరోధివివృత్తిపూర్వకమాక అభిమతత్తై సాధిత్తు క్కొడుప్పతు. ఆకైయాలే ఉపాయభావముమ్ శొల్లిర్ ఱాయిర్ ఱు.

"శ్రియఃపతిః"ఎన్గిఱపడియే, పిరాట్టి-భగవత్స్వరూపనిరూపకై యాకైయాలే (3) "యద్యపిసచ్చిత్తో ననిర్భగ్నదైవతం గుణగణంమన సాఽనుధావేత్, తథాప్యస్తగ్గుణామేవదేవతాంభజతే, తత్రాపిసగుణైవ దేవతాప్రాప్యతే" ఎన్గిఱ గుణసిద్ధిన్యాయత్తాలే లక్ష్మీసమ్బన్ధముమ్ అర్థమాక ఇవ్విడత్తిలే శొల్లిర్ ఱాయిర్ ఱు. (౪) "అణురేషఆత్మా" ఎన్ఱు-ఆత్మసామాన్యప్రయుక్తమాయ్ ఇవళుక్కు-వరుమ్అణుత్వముమ్, (౫) "యథాసర్వగతోవిష్ణుస్తథైవేయంద్విజోత్తమ" ఇత్యాదికళి ల్శొల్లుకిఱపడియేఈశ్వరనోపాతి ఇవళుక్కుముణ్డాన సర్వవ్యాపకత్వముమ్ తన్నిల్ తాన్ విరుద్ధమాయ్, ఏకాశ్రయస్థమాకక్కూడామైయాలే ఇర ణ్డుమ్ కూడుకైక్కాక, *"అనుపపద్యమానార్థదర్శనాత్ ఉపపద్యమా

(౧) అథర్వశిఖో ప- (౨) శ్వేతా-౬-౧౮. (3) ద్రమిడభాష్య
(౪) ముణ్డ-3-౧-౯. (౫) వి-పు-౧-౮-౧౭.

నా౽ర్థా_న్తరకల్పనమర్థాప_త్తిః” ఎన్గిఱ అర్థాప_త్తియిన్పడియే, అపరిచ్ఛే ద్యమాన స్వరూపవై భవత్తైయుడైయనాన ఈశ్వరన్ అత్య_న్తసూక్ష్మ మాన పదార్థఙ్గళిలే పణ్ణుమ్ సమాప్యవ్యా_ప్తిక్కు ఒరుశ_క్తివిశేషత్తై క్కొళ్ళమోపాతి, ఇవళుమ్ ఒరుశ_క్తివిశేషత్తాలే వ్యక్త్యాశ్రయమాన జాతిపోలే, ఈశ్వరన్ వ్యాపి_త్తవిడమెల్లామ్ వ్యాపిక్కక్కడవళాకైయా లే, ఈశ్వరస్వరూపనిరూపకై యెన్నుమిడమ్ సమ్ప్రతిపన్నమ్.

వ్య_క్తిక్కుమ్ జాతిక్కుముణ్డాన సమ్బన్ధమ్బోలేయిఱే ఈశ్వర నుక్కుమ్ పిరాట్టిక్కుముణ్డానసమ్బన్ధమ్. అతిల్ జాతియాకిఱతు_వ్య_క్తి స్వరూపత్తై ప్పఱ్ఱిక్కిడక్కక్కడవతాయ్, అతిల్లాతన్ను తాన్ ఇల్లై యెన్నలామ్పడియాయ్, వ్య_క్తియుళ్ళవిడమెఙ్గుమ్ వ్యాపిక్కవుమ్ కడవ తాయ్, స్వాశ్రయత్తుక్కు ఇతరవ్యవచ్ఛేదకముమాయ్, శేషముమా యిరుక్కుమ్. వ్య_క్తియాకిఱతు_జాతిక్కు ఆశ్రయముమాయ్, జాతి యోడేవ్యా_ప్తముమాయ్, జాతివ్యవచ్ఛేద్యముమాయ్, జాతిక్కు శేషియు మాయిరుక్కుమ్. అతిల్ జాతిపోలే పిరాట్టియుమ్_(౧) “అనన్యారాఘవే ణాఽహం భాస్కరేణప్రభాయథా” (౨) “అనన్యాహిమయాసీతాభా స్కరేణప్రభాయథా” (౩) “నిత్యైవైషాజగన్మాతా విష్ణోశ్శ్రీరనపా యినీ” ఎన్నుమ్శ్లోకఙ్గళిపడియే, ఆదిత్యనుడైయ ప్రభై పోల్ పిరియిల్ స్థితియిల్లాతపడి ఈశ్వరస్వరూపత్తై ఆశ్రయమాకవుడైయళాయ్, (౩) “యథాసర్వగతోవిష్ణు స్తథై వేయం ద్విజో_త్తమ” (౪) “త్వయ విష్ణునాచాఽమ్బజగద్వ్యా_ప్తంచరాచరమ్” ఎన్నుమ్_ఈశ్వరనుళ్ళవిడ ఙ్గుమ్ వ్యాప్తైయుమాయ్, (౫) “శ్రియఃపతిః” (౬) “నిత్యశ్రీః” ఎన్గిఱపడియే భగవత్స్వరూప_త్తినుడైయ ఇతరవ్యవచ్ఛేదబుద్ధిహేతు

---

(౧) రా-సు-౨౧-౧౬. (౨) రా-యు-౧౨౧-౧౯. (౩) వి-పు-౧-౮-౧౭.
(౪) వి-పు-౧-౯-౧౨౬ (౫) గీతాభాష్యవతా. (౬) రా-యు-౧౧౪-౧౫.

భూతైయుమాయ్, (౧)"విష్ణుపత్నీ" ఎన్గిఱపడియే భగవచ్ఛేషభూతై యుమాయిరుక్కుమ్. అవనుమ్-వ్యక్తిపోలే ఇవళుక్కు ఆశ్రయము మాయ్, ఇవళోడేవ్యాప్తనుమాయ్, ఇవళై క్కొణ్డుజియవేణ్డుమ్బడియు మాయ్, ఇవళుక్కు శేషియుమాయిరుక్కుమ్.

ఇని, జాతినిరూప్యమాన ఘటవ్యక్తియైచ్చొన్నపోతే, నిరూ పకమానజాతియుమ్ తన్నడైయేఅన్వితమామాపోలే, ఇప్పదముమ్నిరూ ప్యనాన ఈశ్వరనైచ్చొన్నపోతే, నిరూపకభూతైయాన పిరాట్టియై యుమ్ శొల్లిఱ్ఱాయిఱ్ఱు.

ఆక, ఇప్పదత్తిలే సర్వరక్షకత్వముమ్, సర్వకారణత్వముమ్, సమస్త కల్యాణగుణాత్మకత్వముమ్, ఉభయవిభూతి నాయకత్వముమ్, సర్వస్మాత్పరత్వముమ్, ఉపాస్యత్వైయుమ్, శరణ్యత్వైయుమ్, ఉపాయత్వ ముమ్, ఉపేయత్వముమ్, విలక్షణవిగ్రహయోగముమ్, శ్రియఃపతిత్వ ముమ్ శొల్లిఱ్ఱాయిఱ్ఱు.

ఇన్ద అకారత్తిలే చతుర్థివిభక్తి (౨)"సుపాంసులుక్" ఎన్ఱు లుప్త మాయ్క్కిడక్కిఱతు. ఇన్ద అకారత్తిల్ చతుర్థి ఏఱుమెన్నుమిడత్తిల్ ప్రమాణమెన్నెన్నిల్; ఇతినుడైయవివరణమాన నారాయణపదమ్ చతుర్థ్యన్తమాకైయాలే, సఙ్గ్రహమాన ఇతువుమ్ చతుర్థ్యన్తమాక వేణ్డుమ్. చతుర్థ్యన్తమాకాతే ప్రథమాన్తమాయ్ (౩)"తత్త్వమసి" ప్పోలే, ఆత్మపరమాత్మాక్కళుడైయ ఐక్యపరమాకిఱతెన్నుమర్థమ్, వివ క్షితోడే విరోధిక్కుమ్. అతుక్కుమేలే నారాయణపదత్తిఱ్చొల్లుకిఱ శరీరాత్మభావత్తోడుమ్ విరోధిక్కుమ్. (౪) "అహమపినమమ, భగ వతఏవాహమస్మి" ఎన్ఱు-స్వస్వాతన్త్ర్యనివృత్తిపూర్వకమాక భగవదేక పారతన్త్ర్యత్తైచ్చొల్లుకిఱనమశ్శబ్దత్తోడుమ్ విరోధిక్కుమ్. (౫) "పతిం

(౧) శ్రీసూక్తమ్ (౨) పాణి-సూ-౭-౧-౩౯. (3) ఛా-౬-౮-౭.
(౪) యజుర్వే- (౫) తై-నా-౧౧.

విశ్వస్య" (౧) "పతింపతీనామ్" (౨) "ప్రధానక్షేత్రజ్ఞపతిర్గుణేశః" (౩) "జ్ఞాఽజ్ఞౌ ద్వావజావీశనీశౌ" (౪) "కరణాధిపాఽధిపః" (౫) "క్షరాత్మానావీశతేదేవఏకః" (౬)"యస్యాఽస్మి" (౭) "పరవానస్మి" (౮) "దాసభూతాస్స్వతస్సర్వేహ్యాత్మానః పరమాత్మనః" (౯) "ఆత్మదాస్యం హరేస్స్వామ్యం స్వభావశ్చసదాస్మర" (౧౦) "దాసోఽహం వాసుదేవస్య" (౧౧) "ఉత్తమః పురుషస్త్వన్యః పరమాత్మేత్యుదాహృతః । యోలోకత్రయమావిశ్య బిభర్త్యవ్యయ ఈశ్వరః" ఎన్ఱు-ఈశ్వరనుడైయ శేషిత్వత్తైయుమ్ చేతననుడైయ శేషత్వత్తైయుమ్శొల్లుకిఱ శ్రుతిస్మృతికళోడుమ్ విరోధిక్కుమ్.

ఆకైయాల్ ఇతుచతుర్థ్యర్త్తమాకక్కడవతు. ఇచ్చతుర్థితాన్ తాదర్థ్యచతుర్థియాయ్ ఈశ్వరనుక్కు ఇష్టవినియోగార్హమామ్పడి శేషమాయిరుక్కుమెన్గిఱతు.

అనన్తరమ్ ఇచ్చేషత్వత్తుక్కుక్కళైయాన అనన్యార్హత్తైయొక్కుఞ్గిక్కిఱతు - అవధారణార్థమానఉకారమ్. అతావతు - క్షేత్రపుత్రదారదేహగుణాదికళుడైయశేషత్వత్తిఱ్కాట్టిల్ వ్యావృత్తమాయిరుక్కై. క్షేత్రాదికళ్ క్రయవిక్రయార్హమాకైయాలే అనన్యార్హశేషమన్ఱు; పుత్రన్ అవైపోలే క్రయవిక్రయార్హనన్ఱియాకిలుమ్, మాతృపితృప్రభృతికళోడు అసఙ్ఖ్యాతరానదేవతైకళోడువాశియఱ ఎల్లార్కుమ్ ఒక్క ఏక కాలత్తిలే సాధారణశేషమాయిరుక్కైయాలే, అవనుక్కుమ్అనన్యార్హ శేషత్వమిల్లై. అగ్నిసాక్షికమాక పాణిగృహీతైయానస్త్రీయుమ్, కర్మోపాధికసమ్బన్ధమాకైయాలే కాలాన్తరత్తిలే అన్యార్హైయాకైక్కు

---

(౧) శ్వే-౬-౬. (౨) శ్వేతా-౬-౧౬. (౩) శ్వేతా-౧-౯.
(౪) శ్వే-౬-౯ (౫) శ్వే-౧-౧౦. (౬) యజు-౨-౧౧-౭.
(౭) రా-ఆ-౧౫-౭. (౮) హారీతస్మృ- (౯)
(౧౦) (౧౧) గీ-౧౫-౧౬.

యోగ్యతైయుణ్డు; ఆకైయాలే ఇవళుక్కుమ్ నిరుపాధికమాన అనన్యార్హ శేషత్వమిల్లై. అన్దక్షేత్రపుత్రాదికళైప్పోలే, పృథక్సిద్ధమాకైయన్ఱియిలే అపృథక్సిద్ధమాయ్ శేషమాయిరున్దతేయాకిలుమ్, దేహత్తుక్కుమ్ అనన్యార్హ శేషత్వమిల్లై. భార్యాశరీరమ్ భర్తావుక్కు శేషమాయిరుక్కుమ్. భర్తృ శరీరమ్ దేవాదికళుక్కు శేషమాయిరుక్కుమ్; అతుక్కుమేలే కూఱ్ఱావణమాక ఎఴుతికొడుక్కుమ్. ఆకైయాలే దేహత్తుక్కుమ్ అనన్యార్హ శేషత్వమిల్లై. గుణమ్-(౧) "యస్యైతే తస్య తద్ధనమ్" ఎన్గిఱ న్యాయత్తాలే, గుణి-శేషమాన విడత్తుక్కు త్తాన్ శేషమాయిరుక్కైయాలే, అనన్యార్హ శేషత్వమిల్లై; అపృథక్సిద్ధియేడుళ్ళతు.

ఈశ్వరనుక్కు ఇవ్వాత్మవస్తు - శేషమాయిరుక్కుమిడత్తిల్ క్షేత్రాదికళైప్పోలన్ఱియిలే క్రయవిక్రయానర్హమాయిరుక్కుమ్; పుత్రాదికళైప్పోలే సర్వసాధారణమన్ఱియిలే అనన్యసాధారణమాయిరుక్కుమ్. భార్యైయైప్పోలే ఔపాధికసమ్బన్ధమన్ఱియిలే, స్వాభావికసమ్బన్ధత్తైయుడైత్తాయిరుక్కుమ్; దేహత్తోపాతి పిఱర్క్కు ఆక్కలాయిరుక్కైయన్ఱియిలే, ఒఴిక్కవొఴియాత సమ్బన్ధత్తైయుడైత్తాయిరుక్కుమ్. గుణఙ్గళ్ పోలన్ఱియిలే గుణియాయ్, అనన్యార్హ శేషమాయిరుక్కుమ్.

(౨) "నతదస్తి వినా యత్స్యాన్మయా భూతం చరాచరమ్" (౩) "కో హ్యేవాన్యాత్, కః ప్రాణ్యాత్; యదేష ఆకాశ ఆనన్దో న స్యాత్" ఎన్ఱు - భగవత్సమ్బన్ధమ్ అఱ్ఱిల్, ఆశ్రయవిధురమాన గుణమ్పోలే, సత్తైయేపిడిత్తిల్లైయెన్నైయాలే, క్రయవిక్రయానర్హమెన్నుమిడమ్ సమ్ప్రతిపన్నమ్.

(౪) "ఆత్మైవేదం సర్వమ్," (౫) "బ్రహ్మైవేదం సర్వమ్" (౬) "సర్వం ఖల్విదం బ్రహ్మ" (౭) "యస్యాత్మా శరీరమ్, యస్య పృథివీ శరీ

(౧) ధర్మశాస్త్ర- (౨) గీ-౧౦-౩౯. (౩) తై-ఆ-౭-౧. (౪) ఛా-౭-౨౫-౨. (౫) బృ-౪-౫-౧. (౬) ఛా-౩-౧౪-౧. (౭) బృ-౫-౭-౨౨.

రమ్” (౧) “తత్సర్వం వై హరేస్తనుః” (౨) “తానిసర్వాణితద్వపుః” ఎన్రు-స్వేతరసకలపదార్థఙ్గళుక్కుమ్ ఈశ్వరన్ శరీరియాయ్, వ్యతిరిక్తఙ్గళ్డైయ అవనుక్కు శరీరఙ్గళాయిరుక్కైయాలే, ఓరాత్మావాలే అధిష్ఠితమాన శరీరావయవఙ్గళిల్ అన్యోన్య శేష శేషి భావమిల్లాతవోపాతి ఈశ్వర శరీరమాన ఇచ్చేతనాఽచేతనఙ్గళుక్కుమ్ ఒన్రు కొన్రు శేషమాకై అయుక్తమాకైయాలుమ్, అన్ద శేషత్వముణ్డానాలుమ్ ఔపాధికమాకైయాలుమ్, (౩) “దేవర్షిభూతాత్మనృణాం పితౄణాం నకిఙ్కరోనాయమృణీచ”ఎన్రు- అన్యశేషత్వత్తైక్కఴిక్కైయాలుమ్ అనన్యసాధారణమ్ ఇన్ద శేషత్వమెన్నుమిడమ్ సమ్ప్రతిపన్నమ్.

(౪) “దాసభూతాస్స్వతః” (౫) “ఆత్మదాస్యం హరేస్స్వామ్యం స్వభావమ్” ఎన్రు-ఆత్మపరమాత్మాక్కళుడైయ శేష శేషి భావత్తై స్వాభావికమాక చ్చొల్లుకైయాలుమ్, శేష శేషి భావత్తుక్కు హేతుభూతమాన శరీరాత్మభావమ్ నిత్యమాకైయాలుమ్, (౬) “సోమః ప్రథమో వివిదే, గన్ధర్వోవివిద ఉత్తరః, తృతీయో అగ్నిష్టేపతిః, తురీయాస్తే మనుష్యజాః” ఎన్రు-పాణిగ్రహణానన్తరమ్ సోమాదికళుక్కు సాధారణైయాక ప్రసక్తైయుమాయ్, పాణిగ్రహణపూర్వకాలత్తిల్ మాతాపితాక్కళుక్కు శేషభూతైయుమాయ్, శరీరావధియాన సమ్బన్ధత్తైయుడైయళుమాయ్, శరీరత్తోడేయిరుక్కచ్చెయ్తేయుమ్ “సన్యస్తంమయా” ఎన్రపోతు సమ్బన్ధమ్ కులైయుమ్పడియుమాయిరుక్కైయాలే, భార్యైయైక్కాట్టిల్ అత్యన్తవ్యావృత్తమెన్నుమిడమ్ సమ్ప్రతిపన్నమ్.

(౭) “యస్యాత్మాశరీరమ్, యస్యపృథివీశరీరమ్” ఎన్రు శరీరత్వమ్ ఉణ్డాకానిఱ్కచ్చెయ్తేయుమ్, క్రయవిక్రయానర్హమాకవుమ్,

(౧) వి-పు-౧-౨౨-౩౮. (౨) వి-పు-౧-౨౨-౮౬. (౩) భాగ-పు- (౪) హారీతస్మృ- (౫) (౬) యజుర్వే- (౭) సుబాలోప.

అనన్యస ధారణమాకవుమ్, స్వాభావికమాకవుమ్, కీழ్చ్చొల్లుకైయాలే కర్మోపాధికమాన దేహత్తిఱ్కాట్టిల్ వ్యావృత్తమెన్నుమిడమ్ సమ్ప్రతిపన్నమ్.

అన్నహేతుక్కళాలుమ్ (౧)"నదృష్టేర్ద్రష్టారం పశ్యేః, నమతేర్మన్తారంమన్వీథాః" ఎన్ఱు గుణియాక శ్రుతమాకైయాలుమ్ గుణత్తిఱ్కాట్టిల్ వ్యావృత్తమెన్నుమిడమ్ సమ్ప్రతిపన్నమ్.

ఆకైయాలే క్షేత్రాదిగతమాన ఉపాధివిశేషఙ్గళిన్ఱియిలే *నిత్యానపాయినియాయిరున్నుళ్ళ పిరాట్టియోపాతి, ఈశ్వరనుక్కు ఇన్ద ఆత్మవస్తు అనన్యార్హశేషమెన్ఱతాయిఱ్ఱు. (౨) "ఉఱవేల్ నమక్కిఙ్గొழிక్కవొழிయాతు" ఎన్ఱు - "ఇస్సమ్బన్ధమ్ - ఉన్నాలుమొழிక్కప్పోకాతు; ఎన్నాలుమొழிక్కప్పోకాతు, ఇరువరాలుమ్ సహ్కాతిత్తాలుమొழிక్కప్పోకాతు" ఎన్ఱు - ఉకారార్థమాన అనన్యార్హశేషత్వత్తై నాచ్చియారుమ్ అనుసన్ధిత్తరుళినార్. (3) "తదేవభూతంతదుభవ్యామాఇదమ్" ఎన్ఱు ఏవకారమ్ కిడక్కుమ్ స్థానత్తిలే ఉకారమ్కిడక్కైయాలే అన్నప్రమాణమడియాక ఇన్నఉకారముమ్ అవధారణార్థమాకిఱతు.

ఆక అకారత్తిలుమ్, చతుర్థియిలుమ్, ఉకారత్తిలుమ్ - ఈశ్వరనుడైయ రక్షకత్వముమ్ చేతననుడైయరక్ష్యత్వముమ్, ఈశ్వరనుడైయ శేషిత్వముమ్, చేతననుడైయ శేషత్వముమ్, శేషత్వత్తినుడైయ అనన్యార్హత్తైయుమ్ శొల్లిఱ్ఱాయిఱ్ఱు.

అనన్తరమ్ సర్వరక్షకనాయ్ సర్వశేషియాయ్ సమాధికదరిద్రనాన సర్వేశ్వరనై ప్రతిసమ్బన్ధియాక వుడైత్తాన అనన్యార్హశేషత్వత్తుక్కు ఆశ్రయమ్ ఇన్నతెన్గిఱతు - మకారమ్. ఒరుసమ్బన్ధమాకిల్, సమ్బన్ధిద్వయాపేక్షితమాయిఱేయిరుప్పతు. అతిల్ సమ్బన్ధత్తైయుమ్ ప్రతి

(౧) బృహ-౫-౪-౨. (౨) తిరుప్పా-౨౮. (3) తై-నా-౧౧.

సమ్బన్ధనిమైయుమిత్తేకీడ్ శొల్లినిన్దతు. అతిల్ ప్రతిసమ్బన్ధిమైయొళ్గియ ఇస్సమ్బన్ధత్తుక్కు ఉదయమిల్లాతవాపోతి, ఆశ్రయవిధురమాకవుమ్ స్థితి యిల్లైయిఱే. ఆకైయాలే ఆశ్రయవిశేషత్తై మకారమ్ శొల్లుకిఱతు.

ఇమ్మకారమ్ "మన-జ్ఞానే" ఎన్గిఱధాతువిలే జ్ఞానవాచియాయ్, (౧) "విజ్ఞానంయజ్ఞం తనుతే" ఎన్గిఱవిడత్తిల్ విజ్ఞానశబ్దమ్పోలే, (౨) "తద్గుణసారత్వాత్తద్వ్యపదేశః ప్రాజ్ఞవత్" ఎన్గిఱన్యాయత్తాలే జ్ఞానగుణసారమాన ఆత్మస్వరూపత్తుక్కు వాచకమాకిఱతు. ఆకజ్ఞానగుణకనాన ఆత్మావై చ్చొల్లిఱ్ఱాయిఱ్ఱు. జ్ఞాతృత్వమాకిఱగుణమ్ గుణాన్తరజ్గళుక్కుముపలక్షణమాయ్, నిత్యత్వమ్, ఏకరూపత్వమ్, అణుత్వమ్, వ్యాపకత్వమ్, ఉళ్ళిట్టఆత్మధర్మజ్గళుమ్ ఇప్పదత్తిలేఅనుసన్ధేయమ్.

అథవా, కకారాదిమకారాన్తమాన ఇరుపత్తైన్దక్షరత్తైయుమ్ ఇరుపత్తైన్దుతత్త్వత్తుక్కుమ్వాచకమాక్కిన మాన్త్రికప్రక్రియైయాలే, (౩) "పఞ్చవింశోయం పురుషః, పఞ్చవింశఆత్మాభవతి" ఎన్గిఱపడియే ఇరుపత్తైన్దామ్తత్త్వమాన ఆత్మావుక్కు ఇరుపత్తైన్దామక్షరమాన ఇమ్మకారమ్ వాచకమాకిఱతెన్నవుమామ్.

ఇప్పదత్తిల్ ఏకవచనమ్ జాత్యేకవచనమాయ్, బద్ధముక్తనిత్యరూపమాన త్రివిధాత్మవర్గత్తైయుమ్ శొల్లుకిఱతు. ప్రధానరానచేతనరై చ్చొన్నపోతే, అవర్కళుక్కు భోగ్యభోగోపకరణభోగస్థానరూపేణ శేషమాన అచిద్వర్గముమ్ భగవచ్ఛేషతయా ఇప్పదత్తిలే అనుసన్ధేయమ్.

చిదచిత్తుక్కళిరణ్డుమ్ శేషమాయిరుక్కుమాకిల్, చిదచిత్తుక్కళిరణ్డైయుమ్ ఉపాదానమ్ పణ్ణాతే, చేతనద్వారా అచిత్తై ఉపలక్షిక్కవేణ్డుమ్పడి చేతనవాచియానపదత్తై ఎడుక్కైక్కు హేతు – అన్దఅచిత్తిల్ కాట్టిల్ చేతననుడైయప్రాధాన్యమ్ తోఱ్ఱుకైక్కాక. శేషత్వ

(౧) తై-ఆ-౫౧. (౨) బ్రహ్మసూ-౨-౩-౨౯. (౩) యజు-

జ్ఞానమ్ పిఱప్పతుచేతనవస్తువుక్కాకై యాలుమ్, ఇని శేషత్వజ్ఞాననివర్త్య
మాన స్వాతన్త్ర్యానువృత్తియుమ్ - జ్ఞానాశ్రయవస్తువుక్కే యాకై
యాలుమ్, శేషత్వజ్ఞానకార్యమాన శేషవృత్తియిల్ రుచియుళ్ళతుమ్
అన్దవస్తువుక్కాకై యాలుమ్, శేషత్వవృత్తిప్రతిసమ్బన్ధికళ్ విరోధి
నివృత్తిపూర్వకమాక అన్దవృత్తిసిద్ధిక్కు ముపాయస్వీకారమ్ పణ్ణువా
నుమ్ చేతననాకై యాలుమ్, (౧)"అహమన్నమ్" ఎన్గిఱపడియే ఈశ్వర
నుక్కు కౌస్తుభమ్బోలేయుమ్, శ్రీస్తనమ్బోలేయుమ్ స్పృహావిషయ
మాయిరుప్పతుమ్ నిరస్తసమస్తహేయమాన ఇన్దచేతనవస్తువేయాకై
యాలుమ్, అవనుక్కుక్కర్త్తాఽనుభవోపకరణమాయుమ్, కైఙ్కర్యో
పకరణమాయుమిరుక్కిఱ అజడవస్తువిఱ్కాట్టిల్ చిద్వస్తువిలక్షణమాకై
యాలే, అన్దప్రాధాన్యమ్తోన్ఱ అవనుక్కువాచకమానపదత్తై ఇడు
కిఱతు. ఆకమకారత్తాలే భగవదనన్యార్హ శేషత్వత్తుక్కు ఆశ్రయమ్
శొల్లిఱ్ఱాయిఱ్ఱు.

ప్రధానమాన ఆశ్రయత్తై ప్రథమత్తిలేశొల్లి, ఆశ్రయియాన
స్వభావత్తై అనన్తరమ్శొల్లప్రాప్తమాయిరుక్క, ఆశ్రయియాన శేషత్వత్తై
ప్రథమత్తిలేశొల్లి, ఆశ్రయమాన జ్ఞానానన్దవస్తువై అనన్తరమ్ శొల్లు
కైక్కు హేతువెన్నెన్నిల్; (౨) "అహమర్థోనచేదాత్మా ప్రత్యక్త్వం
నాత్మనోభవేత్। అహమ్బుద్ధ్యాపరాగర్థాత్ ప్రత్యగర్థోహిభిద్యతే"
ఎన్గిఱపడియే, పరాగర్థవ్యావృత్తమాన అహమర్థత్తుక్కు జ్ఞానానన్దాది
కళిఱ్కాట్టిల్ ప్రధాననిరూపకమ్ శేషత్వమేఎన్నుమిడమ్ తోన్ఱుకై
క్కాకవుమ్, నెరుప్పిలేపుక్కు వేవార్ శిలరణ్డానాల్ అవర్కళై
"ఇన్నార్" ఎన్ఱు పారాతే పఱ్ఱియెరికిఱవన్ నెరుప్పైయవిక్కైయిలే
యత్నమ్ పణ్ణువారోపాతి, అదాహ్యమాన ఆత్మవస్తువై అనాదికాలమ్
పఱ్ఱిదహిత్తుప్పోరుకిఱ స్వస్వాతన్త్ర్యత్తై ఆఱ్ఱుకైయిలే తాత్పర్య

(౧) తై-భృ-౧౦-౬. (౨) శ్రీభాష్య-జిజ్ఞాసా.

మాకై యాలుమ్, పుష్పత్తుక్కు శ్లాఘ్యత్తై పరిమళత్తాలేయాకిఱపోపోతి, స్వరూపత్తుక్కుమ్ ఉపాదేయత్వమ్ ఇన్దస్వభావవిశేషత్తాలేయాకై యాలుమ్ ఇన్దప్రాధాన్యత్తాలే శేషత్వత్తై ప్రథమత్తిలే ఉపాదానమ్ పణ్ణుకిఱతు.

ఇని అన్దశేషత్వత్తాన్ చిదచిత్తుక్కళిరణ్డుక్కుమ్ పొతువాకై యాలే ఒరుఆశ్రయవిషయత్తిలే ఒతుక్క వేణ్డుకై యాలుమ్, అన్దఆశ్రయన్దాన్ - అచిత్తోపాతి అన్నలుమ్ తున్నలుమాయిరాతు వడివుపట్టిరుక్కుమెన్ఱు, కిఱ్రిచ్చిరై య శ్లాఘిప్పారోపాతియిఱే మకారత్తిలే జ్ఞానానన్దవస్తువై చ్చొల్లుకిఱతు. ఉత్కర్షాపకర్షహేతు - ఆశ్రయాశ్రయిభావమల్లామైయిఱే, (౧) "సోఽశ్నుతేసర్వాన్ కామాన్ సహబ్రహ్మణా విపశ్చితేతి" ఎన్గిఱవిడత్తిల్ ఆశ్రయికళానగుణఙ్గళై భోగ్యత్తైయాలే ప్రధానమాకచ్చొల్లి, సహశబ్దత్తాలే ఆశ్రయమాన స్వరూపత్తై అప్రధానమాకచ్చొల్లిన్ఱు.

శేషత్వత్తినుడైయ ప్రాధాన్యత్తైప్పఱ్ఱవిఱే ఆళవన్దారుమ్ (౨) "వపురాదిషు యోపికోపివా" (3) "తవశేషత్వవిభవాద్బహిష్కృతమ్ - ఆత్మానమపినసహే" ఎన్ఱు - "ఇన్దఆత్మవస్తు - దేహేన్ద్రియమనః ప్రాణాదికళిలే ఏతేనుమొన్ఱాకవుమామైయుమ్, ఎనక్కు ఇతినుడైయ స్వరూపనిర్ణయముమ్ వేణ్డా; స్వభావనిర్ణయముమ్ వేణ్డా. ఏతేనుమాక దేవరీరుక్కు శేషమామిత్తనైయే వేణ్డువతు. శేషమన్ఱాకిల్ విలక్షణమాన ఇన్దఆత్మవస్తుతన్నైయుమ్ వేణ్డేన్" ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్తతుమ్. శ్రుతికళుమ్ (౪) "యోహమస్మిసస్సన్యజే" (౫) "యస్యాస్మినతమన్తరేమి" ఎన్ఱతువుమ్. ప్రణవార్థమ్ శొల్లఇఴిన్దతిరుమన్త్రైయార్ప్యానమ్, (౬) "కణ్ణపురమొన్ఱుడైయానుక్కు" ఎన్ఱు అకారత్తుక్కుమ్ చతుర్థిక్కుమ్ పొరుళ్

(౧) తై-ఆ-౧౨. (౨) స్తో-౪-౫౨. (3) స్తో-౪-౬౭.
(౪) యజు-ఆర-3-౭. (౫) యజు-౨-అ-3-౭. (౬) తి-మొ-౧-౯-3.

శొల్లి, "ఒరువర్కురియేనో" ఎన్ఱు ఉకారత్తుక్కుప్పొరుళ్ శొల్లి, మకారత్తుక్కుప్పొరుళాక "అడియేన్" ఎన్ఱతుమ్.

ఆక పదత్రయాత్మకమాన ప్రణవత్తిల్ ప్రథమ చరమపదఙ్గళ్ సమ్బన్ధిద్వయవిశేషత్తైచ్చొల్లిన్ఱు; మధ్యమపదమ్ అవఱ్ఱినుడైయ సమ్బన్ధవిశేషత్తైచ్చొల్లిన్ఱు.

ఇప్ప్రణవన్దాన్ (౧) "ఓమిత్యాత్మానంయుఞ్జీత" ఎన్ఱైయాలే జీవవాచకముమాయ్, (౨) "ఓమిత్యేకాక్షరం బ్రహ్మ వ్యాహరన్మామనుస్మరన్" ఎన్ఱుపవమాదికళిల్ చ్చొల్లుకిఱపడియే ఈశ్వరవాచకముమాయ్ క్కిడక్కిఱతు. ఇతుఉభయార్థత్తుక్కుమ్వాచకమాకిఱపడి ఎన్నెన్నిల్; "రాజపురుషః" ఎన్గిఱవాక్యమ్ శేషశేషికళాన రాజావైయుమ్ పురుషనైయుమ్ వచిక్కిఱాప్పోలే, వాచకమాకక్కడవతు.

అఙ్గనన్ఱియిలే జీవస్వరూపశోధనత్తైయుమ్, ఈశ్వరస్వరూపశోధనత్తైయుమ్ పణ్ణుకైయాలే, ఉభయార్థత్తుక్కుమ్ వాచకమాకిఱ తెన్నవుమామ్.

ఎఙ్గనేయెన్నిల్; మకారత్తాలే, (3) "దేహేన్ద్రియమనఃప్రాణధీభ్యోఽన్యోఽనన్యసాధనః। నిత్యోవ్యాపీ ప్రతిక్షేత్ర మాత్మాభిన్నస్స్వతస్సుఖీ" ఎన్గిఱపడియే-ప్రకృతేఃపరనాయ్, స్వయమ్ప్రకాశనాయ్, నిత్యనాయ్, వ్యాపకనాయ్, ప్రతిశరీరమ్భిన్ననాయ్, స్వాభావికసుఖత్తైయుడైయనాయిరుక్కుమెన్ఱుశొల్లి; అవన్దాన్ పరతన్త్రనాయిరుక్కుమ్, అన్దప్పారతన్త్ర్యన్దాన్ అనన్యార్హమాయిరుక్కుమెన్ఱు - చతుర్థియాలుమ్ ఉకారత్తాలుమ్ శొల్లి; అన్దప్పారతన్త్ర్యత్తుక్కు ప్రతిసమ్బన్ధియుమ్ సర్వరక్షకనాన సర్వేశ్వరనెన్ఱుశొల్లి, ఆక ఇప్పడి జీవస్వరూపశోధనమ్ పణ్ణుకైయాలే జీవవాచకమెన్నవుమామ్.

(౧) తై-నా-౭౯. (౨) గీ-౮-౧౩. (3) ఆత్మసిద్ధి.

అజ్ఞనన్తియిలే సవిభక్తికమాన అకారత్తిల్ ఈశ్వరనుడైయ సర్వశేషిత్వత్తైచ్చొల్లి, అవన్ఱుక్కు శేషియామిడత్తిల్, అవై అనన్యార్హమామ్పడి శేషమాయిరుక్కుమెన్నుమిడత్తై ఉకారత్తిలేశొల్లి, అన్ద శేషిత్వతుక్కు ప్రతిసమ్బన్ధి అపేక్షితమాకైయాలే, చిత్ప్రకారమానచేతనవర్గత్తై మకారత్తిలేశొల్లి, ఆక ఇప్పడి వ్యావర్తకవిశేషణమాన ఈశ్వరనుడైయ శేషిత్వత్తై శోధిక్కైయాలే ఈశ్వరవాచకమెన్నవుమామ్. శేషిత్వత్తిలే ప్రధానమానపోతైక్కుమ్, (౧) "కృష్ణస్యహి కృతేభూతమిదం విశ్వం చరాచరమ్" ఎన్ఱాప్పోలే చతుర్థ్యన్తమాకవుమ్ తక్కిలై.

చేతననుడైయ శేషత్వశోధనత్తిలే ఇప్పొరుళవత్తుక్కు తాత్పర్యమానపోతు, అకారమ్ ఈశ్వరనాన ప్రతిసమ్బన్ధియైచ్చొల్లుకిఱతాయ్, మకారమ్ - ఆశ్రయత్తైచ్చొల్లుకిఱతాయ్, ఉకారమ్ అన్దశేషత్వత్తినుడైయ అనన్యార్హత్తైయైచ్చొల్లుకిఱతాకక్కడవతు. ఈశ్వరనుడైయ శేషిత్వత్తిలే తాత్పర్యమానపోతు, మకారమ్ ప్రతిసమ్బన్ధియైచ్చొల్లుకిఱతాయ్, అకారమ్ ఆశ్రయత్తైచ్చొల్లుకిఱతాయ్, ఉకారమ్ అన్దశేషిత్వత్తినుడైయ అసాధారణత్తైయైచ్చొల్లుకిఱతాకక్కడవతు. అజ్ఞనన్తియిలే (౨) "తస్యప్రకృతిలీనస్య యః పరస్సమహేశ్వరః" ఎన్ఱైఅపడియే ప్రకృత్యవస్థమానప్రణవమ్ ఈశ్వరవాచియాయ్, వికృత్యవస్థమాన ప్రణవమ్ జీవవాచియాకిఱతెన్నవుమామ్.

ఆక, ప్రణవత్తిలే అర్థమాకవుమ్ శాబ్దమాకవుమ్ చిత్స్వరూపత్తోడు, అచిత్స్వరూపత్తోడు, ఈశ్వరస్వరూపత్తోడు, తత్సమ్బన్ధవిశేషత్తోడు, ప్రాప్యత్తోడు, ప్రాపకత్తోడు, విరోధియోడువాశియఱ చ్చొల్లుకైయాలే, సకలశాస్త్రసఙ్గ్రహమాన మన్త్రశేషత్తుక్కు సఙ్గ్రహమెన్నుమిడమ్ సమ్ప్రతిపన్నమ్.

(౧) (౨) తై-నా.

ప్రణవత్తిలే ఉక్తమాన భగవదనన్యార్హ శేషత్వత్తైయుడైయ నాన ఇచ్చేతననుక్కు స్వరూపానురూపమాన ఉపాయవిశేషత్తై చ్చొల్లుకిఱతు, ఉకారవివరణమాన నమశ్శబ్దమ్. పదక్రమత్తిలే వివరణమ్ పణ్ణాతే ఇజ్జనే వ్యుత్క్రమమాకైక్కుడియెన్నెన్నిల్; శబ్దక్రమత్తైక్కాట్టిల్ అర్థక్రమమ్ ప్రబలమెన్ఱు మీమాంసకరుడైయ న్యాయత్తాలే, కీழ் ప్రణవత్తిల్ ఉక్తమాన అనన్యార్హశేషత్వత్తిల్ వ్యావృత్తరాన అన్యరిలే అన్యతమనాన తన్నై వ్యావర్త్తిక్కై - అనన్తరమ్ ప్రాప్తమాకైయాలుమ్, స్వరూపానురూపమాన పురుషార్థజ్ఞానమ్ పిఱక్కుమ్బోదైక్కు స్వరూపయాథాత్మ్యరూపమాన తదీయశేషత్వజ్ఞానమ్ పిఱక్క వేణ్డుకైయాలుమ్, కైఙ్కర్యప్రతిసమ్బన్ధియైచ్చొల్లుమిడత్తే ఇరణ్డారు కార్యమాక ప్రథమపదమాన అకారవివరణమ్ పణ్ణాయుకైయాలుమ్, (౧) "అహమపిమమన, భగవతఏవాఽహమస్మి" ఎన్ఱు ప్రణవోక్తమాన స్వరూపత్తిల్ కిడక్కుమ మమతైయైయుమ్, (౨) "యాఃకాశ్చనకృతయోవామభవన్తి, తాసుమమ మమతానాస్తి, భగవత ఏవతాః" ఎన్ఱు మేలేవక్ష్యమాణమాన పురుషార్థత్తిల్ వరుమ్మమతైయైయుమ్, కాకాక్షిన్యాయత్తాలే కழிక్కుమితు - నడువేకిడక్క వేణ్డుకైయాలుమ్, ప్రణవానన్తరమ్ ఉకారవివరణమాన నమశ్శబ్దమాకక్కడవతు.

ఇన్దనమశ్శబ్దమ్ "న" ఎన్ఱుమ్, "మః" ఎన్ఱుమ్ ఇరణ్డుపదమాయిరుక్కుమ్. ఇతిల్ మకారమ్—"మన—జ్ఞానే" ఎన్ఱు ధాతువిలే షష్ఠ్యన్తమాయ్, ఎనక్కు నాన్ ఉరియేనెన్ఱు అతు; నకారమ్—ఇత్తైనిషేధిత్తు (౩) "యానేనీయెన్నుడైమైయుమ్ నీయే" ఎన్ఱుపడియే తన్నుడైయ మమతానివృత్తియైయుమ్, మమతైక్కడియాన అహఙ్కారనివృత్తియైయుమనుసన్ధిక్కిఱతు. (౪) "ద్వ్యక్షరస్తుభవేన్మృత్యుస్త్ర్యక్షరంబ్రహ్మ

---

(౧) (౨) (౩) తి-వాయ్-౨-౯-౯. (౪) భార-శాన్తి-౧౩-౪.

ణఃి పదమ్ । మమేతిద్వ్యక్షరోమృత్యుర్నమమేతిచశాశ్వతమ్'' ఎన్గిఱ
పడియే, అహఙ్కారమమకారఙ్గళితే ఇవ్వాత్మావుక్కు నాశకఙ్గళ్;
తన్నివృత్తియితే ఉజ్జీవనముమ్. ఆకత్తుడర్నాళ్ళిపోలే కిడక్కిఱ అహ
ఙ్కారమమకారఙ్గళినుడైయ నివృత్తియై చ్చొల్లిత్తాయిత్రు.

కీళ్ళేచతుర్థియిల్ శొల్లుకిఱపారతన్త్ర్యత్తాలే స్వాతన్త్ర్యమ్
కళ్ళియుణ్డిరుక్క, ఇఙ్గునివృత్తమాకిఱ అహఙ్కార మమకారమాకిఱ
తెన్నెన్నిల్; అఙ్గుభగవత్పారతన్త్ర్యవిరోధియాన స్వస్వాతన్త్ర్యత్తైక్క
ళ్ళిత్తతు. భగవదేకరక్ష్యత్వత్తుక్కు విరోధియాన స్వస్వాతన్త్ర్యత్తైక్కళ్ళి
క్కిఱతు ఇఙ్గు. స్వరక్షణత్తిలే తాన్ ఇళ్ళిక్కైయితే అతుక్కువిరోధి
యాయఱువతు. అతాకిఱతు;-స్వరక్షణమాకసాధనానుష్ఠానమ్ పణ్ణుకై.
అతుస్వరూపహానియాయితేయిరుప్పతు. భర్తావుక్కు శేషమాన శరీరత్తై
అవఘాతాది వ్యాపారఙ్గళాలే పతివ్రతై రక్షిక్కైయాకిఱతు - భర్తా
వుక్కు స్వరూపహానియాయ్,తనక్కుమ్ స్వరూపహానియాయితే యిరు
ప్పతు. విశేషణప్రధానమాన విశిష్టాంశమేయితే భర్తావుక్కు శేషమా
యిరుప్పతు.

అఙ్గనన్ఱియిలే స్వరూపముమ్ శేషమాయిరుక్కుమాకిల్, నామ్
ఇఙ్గుశొల్లుకిఱ భగవదనన్యార్హ శేషత్వత్తుక్కు అవకాశమిన్ఱిక్కేయొళ్ళి
యుమ్. ఆకైయాలే ఆత్మరక్షణత్తుక్కు ఉఱుప్పాకప్పణ్ణుకిఱ పాతివ్రత్య
ధర్మానుష్ఠానత్తాలే భర్తావుక్కు అనన్యార్హ శేషభూతైయాయిరుక్కు
మిరుప్పుక్కు వైకల్యమ్ వారాతితే. ఆకైయాలే నవద్వారపురమాన
లఙ్కాపురత్తిలే నిరుద్ధైయానపిరాట్టి, (౧) "తత్తస్యసదృశంభవేత్"
ఎన్ఱు-చక్రవర్తి త్తిరుమకన్బక్కలిలే న్యస్తభరైయాయిరున్దాప్పోలే యిరు
క్కై - ఇవనుక్కు స్వరూపమ్. ఆక ఇత్తాల్ స్వరక్షణత్తిలే ఇళ్ళిక్కై

(౧) రా-సు-౩౯-౩౦.

స్వరూపహానియామ్బడి ఈశ్వరనుక్కు అత్యన్తపరతన్త్రమ్ ఇన్న ఆత్మవస్తు ఎన్ఱతాయిఱ్ఱు. స్వరక్షణక్షమనానభర్తావిరుక్క, స్వరక్షణత్తిల్ నిష్ఠమ్ పతివ్రతైక్కై వార్గినాల్ భర్తావేరక్షకనాయఙు మోపాతి, ఇవనుమ్ అత్యన్తపరతన్త్రనాయఱ్ఱాల్ ఈశ్వరనేయిఱే రక్షకనాయఙువాన్. ఆకైయాలే ఈశ్వరనుడైయ ఉపాయభావముమ్ అర్థమాకచ్చొల్లిఱ్ఱా యిఱ్ఱు.

ఈశ్వరనే రక్షకనామ్బడి ఇవన్ అత్యన్తపరతన్త్రనానాల్, ఇన్ద ప్పారతన్త్ర్యపూర్తిపిఱన్దతావతు అవనుక్కు ఇష్టవినియోగార్హ మాకిలిఱే. అవనుక్కు ఇష్టరాకిఱార్ (౧) "జ్ఞానీత్వాత్మైవ" ఎన్గిఱ శ్రీవైష్ణవర్కళిఱే. (౨) "అడియార్క్కెన్నై ఆట్పడుత్తవిమలన్" ఎన్గిఱ పడియే తనక్కభిమతరాన శ్రీవైష్ణవర్కళుక్కు శేషమాక్కినాల్, అవర్కళుక్కు శేషమాయిరుక్కిలిఱే ఇవనుక్కుభగవదనన్యార్హ శేషత్వపూర్తి పిఱన్దతావతు; ఆకైయాలే(3) "నిన్ తిరువెట్టెழுత్తుమ్ కఱ్ఱు నానుఱ్ఱతు మున్నడియార్క్కడిమై" ఎన్ఱు తిరుమఙ్గైయాழ்వార్ అనుసన్ధిత్తరుళినాప్పోలే, ఇప్పదత్తిలే పారతన్త్ర్యకాష్ఠైయాన తదీయశేషత్వముమ్ అనుసన్ధిక్కుమ్బడిశొల్లిఱ్ఱాయిఱ్ఱు.

భగవచ్ఛేషత్వమ్ పూర్ణమావతు తదీయశేషత్వముణ్డానాలాకిల్, తదీయశేషత్వమ్ ప్రణవత్తిల్ శొన్న అనన్యార్హ శేషత్వత్తోడు విరోధియాతోవెన్నిల్;–శ్రీవైష్ణవర్కళాకిఱార్ (४) "జఙ్గమశ్రీవిమానాని" ఎన్గిఱపడియే ఈశ్వరనుక్కు దివ్యమఙ్గళవిగ్రహత్తోపాతిశరీరభూతరాయఙుకైయాలే, భర్తృశరీరత్తిలే మేల్విழுకిఱ స్త్రీక్కుపాతివ్రత్యభఙ్గమ్ ఇల్లాతవోపాతి, అనన్యార్హ శేషత్వత్తుక్కు భఙ్గమ్ వారాతు.

అనన్యార్హ శేషత్వత్తినుడైయ అప్రచ్యుతిక్కు శరీరత్వమ్ ప్రయో

(౧) గీ-౭-౧౮. (౨) అమల-౧ (3) తి-మొ-౮-౧౦-3. (४)

జకమాకిల్, (౧) "యస్యాత్మాశరీరమ్యస్యపృథివీశరీరమ్" ఎన్ఱుచేత
నాఽచేతనవిభాగమఱ సర్వముమ్శరీరమాయన్ఱోపిఱప్పతు. ఆనాల్ సర్వ
రుక్కుమ్ శేషభూతనాక వేణ్డివన్దతీయెన్నిల్;

సర్వరుక్కుమ్ శరీరత్వనిబన్ధనమాన సమ్బన్ధముణ్డాయాకిలుమ్,
"నామ్శరీరత్వేన శేషభూతర్, శరీరియాన ఈశ్వరన్ శేషి" ఎన్ఱిఱజ్ఞాన
మిన్ఱియిలే అహఙ్కారమమకారదూషితరాయ్, నిరుపాధికబన్ధువాన
ఈశ్వరనైయుమ్(౨)"నాస్తి"ఎన్నప్పణ్ణుమళవన్ఱియిలే,(౩)"క్షిపామి"
(౪) "నక్షమామి" ఎన్ఱుకడల్ కొతిత్తాప్పోలే కొతిక్కుమ్పడిపణ్ణుమ్
తన్నైయుడైయారాకైయాలే, ఇన్దదోషఙ్గళొన్ఱుమిన్ఱియిలే (౫) "జ్ఞానీ
త్వాత్మైవ" (౬) "పత్తరావిఴై" ఎన్ఱుమ్, సర్వాధారభూతనాన ఈశ్వ
రన్దాన్ తనక్కు ధారకమాకనినైత్తిరుక్కుమ్పడి, అవనుక్కు ప్రసాద
పాత్రరాన శ్రీవైష్ణవర్కళుక్కు శేషమాయిరుక్కుమిరుప్పు శరీరత్వ
సామాన్యత్తాలే వ్యభిచరియాతు. భర్త్తావోడుభార్యైక్కు అవ్యవ
ధానేన సమ్బన్ధముణ్డాకానిఱ్కచ్చెయ్తేయుమ్, ఆర్త్తవాదిదోషదూ
షితైయానవన్ఱు భర్త్తావోడు ప్రజైకళోడువాశియఱ ఎల్లారుక్కుమ్
అస్పృశ్యైయాయ్, కుళిత్తవాఱే సంశ్లేషిక్కలామ్పడియిరుక్కిఱా
ప్పోలే, అహఙ్కారమమకారాదికళుణ్డానవన్ఱు త్యాజ్యమాయ్, అవై
పోనవన్ఱు, ఇవైతానే ఉపాదేయమాకక్కడవతు. ఆకప్రయోజనమా
యఱ్ఱతు. ఈశ్వరనుక్కుప్రసాదపాత్రమానశరీరమ్ ఉద్దేశ్యమాకక్కడ
వతు. నిగ్రహపాత్రమానశరీరమ్ త్యాజ్యమాకక్కడవతు.

ఇప్పదత్తిల్ నాలర్థమ్ శొల్లానిఱ్క, అనన్యశరణత్వత్తిలే ఇత్తై
ఒతుక్కికిఱపడి యెన్నెన్నిల్; (౭) "గచ్ఛధ్వమేనంశరణంశరణ్యం

---

(౧)బృహ-౫-౭-౨౨. (౨) (౩) గీ-౧౬-౧౯.
(౪)వరాహపు. (౫) గీ-౭-౧౮. (౬)తి-మొ-౧౦-౧-౮.
(౭) భారత-

పురుషర్షభాః'' ఎన్రు-శరణమ్ పుకురుఙ్గో ళెన్రు ఉపదేశిక్క-,(౧) "ద్రౌప ద్యాసహితాస్సర్వేనమశ్చక్రుర్జనార్దనమ్'' ఎన్రు అనుష్ఠానవేళైయిలేనమ స్కారత్తైప్పణ్ణినార్కళెన్గిఅస్థానప్రమాణత్తాలే నమశ్శబ్దమ్ శాబ్దమాకవే ఉపాయవాచకమాకక్క-డవతు. ఆకపూర్వోక్తక్రమత్తాలే ఆర్థమాక వుమ్, స్థానప్రమాణత్తాలే శాబ్దమాకవుమ్ ఉపాయవాచకమాయిఱుక్కై యాలేఅనన్యశరణత్వత్తిలేనోక్కా-య్క్కి-డక్కి-ఱతు. ఆకప్రణవత్తాలుమ్ నమశ్శబ్దత్తాలుమ్, స్వరూపముమ్- స్వరూపానురూపమాన ఉపాయ ముమ్ శొల్లిత్తాయిత్తు.

అనన్తరమ్ ఉపాయఫలమానకైఙ్కర్యత్తై చ్చొల్లక్క-డవతాక క్కొ-ణ్డు, తత్ప్రతిసమ్బన్ధియైచ్చొల్లుకిఱతు, అకారవివరణమాన నారా యణపదమ్. రక్ష్యాంశముమ్ రక్షణప్రకారముమిఱే అకారత్తిల్ వివ రణీయమాన అంశమ్; అతిల్ నారశబ్దత్తాలే రక్ష్యాంశత్తై వివరిక్కి-ఱతు. నారాయణనెన్గిఱసమస్తపదత్తాలే రక్షణప్రకారత్తై వివరిక్కి-ఱతు. అతిల్ రక్ష్యవివరణమ్ పణ్ణుకిఱనారపదమ్-"నరః" ఎన్రుమ్, "నారః" ఎన్రుమ్, "నారాః" ఎన్రుమాయ్, స్వరూపేణవుమ్ ప్రవాహరూపేణవుమ్ నిత్య మానపదార్థఙ్గళై చ్చొల్లుకిఱతు. స్వరూపేణనిత్యత్తైయావతు - సత్తాన పదార్థత్తినుడైయ ఉత్పత్తి వినాశాత్యన్తాభావమ్. ప్రవాహరూపేణ నిత్యత్తైయావతు - ఉత్పత్తివినాశయోగియాకానిఱ్క-చ్చెయ్తేయుమ్, పూర్వకాలత్తిలుణ్డాన నామరూపలిఙ్గాదికళుడైయ అనన్యథాభావమ్. (౨)"సూర్యాచన్ద్రమసౌధాతాయథాపూర్వమకల్పయత్''(३)"యథ ర్తుష్వృతులిఙ్గాని నానారూపాణిపర్యయే। దృశ్యన్తేతానితాన్యేవ తథా భావాయుగాదిషు'' ఎన్గిఱపడియే. అవ్వోఋతుక్క-ళిల్ మున్బుకణ్డ ఋతుక్క-ళిలుణ్డామ్ పుష్పఫలాదికళైయుమ్ శీతోష్ణాదికళైయుమ్ నామత్తైయుముడైత్తాయ్కొ-ణ్డు తదాకారమాయ్ వన్దుతోన్ఱుమా

(౧) భార-ఉద్యో.   (౨) తై-నా-౧-३౮.   (३) వి-పు-౧-౫-౬౫.

పోతే, సృష్టమామ్బోతు మున్బు స్వసంహృతమాన సంస్థానత్తైయుమ్
నామాదికళైయుముడైత్తాయ్క్కొణ్డు పిఱన్దుపోరుకై.

అతిలే రేఫమ్ — "రిజ్-షయే" ఎన్గిఱధాతువిలే షయిష్ణుపదార్థ
వాచకమాయ్క్కిడక్కిఱతు. నకారమ్-అతైనిషేధిత్తు "నరః" ఎన్నునిత్య
పదార్థత్తైచ్చొల్లుకిఱతు. ఇఙ్ఙనే షయత్తైప్రసఙ్గిత్తు ప్రతిషేధిక్కిఱతు-ష
యిష్ణుక్కళానమహదాదికళైయుమ్, ఒరుముఖత్తాలే నిత్యపదార్థఙ్గళిలే
ముతలిడుకైక్కాకచ్చొల్లుకిఱతు. "నారః" ఎన్గిఱవిడత్తిల్ * అణ్
ప్రత్యయమ్ – సమూహార్థత్తిలేయాయ్, నిత్యపదార్థసమూహత్తైచ్చొల్లు
కిఱతు. "నారాః" ఎన్గిఱబహువచనమ్ అన్దసమూహత్తినుడైయ
బాహుళ్యత్తైచ్చొల్లుకిఱతు. ఆక "నారాః" ఎన్ఱు – నిత్యపదార్థఙ్గళిను
డైయ సమూహఙ్గళైచ్చొల్లిఱ్ఱాయిఱ్ఱు.

అవైయావన — జ్ఞానశక్త్యాదిదివ్యాత్మగుణఙ్గళుమ్, గుణప్రకాశక
మాన దివ్యమఙ్గళవిగ్రహఙ్గళుమ్, విగ్రహగుణమాన సౌన్దర్యాదికళుమ్,
అన్దసౌన్దర్యాదికళోపాతి పూత్తాప్పోలేశాత్తిన కిరీటమకుటాదిదివ్యాభర
ణఙ్గళుమ్, అవ్వాభరణఙ్గళోడు వికల్పిక్కలామ్బడియాన శఙ్ఖచక్రాది
దివ్యాయుధఙ్గళుమ్, ఇత్తనైయుమ్ కాట్టిలెరిత్తనిలావాకాతపడి అరుకే
యిరున్దనుభవిక్కిఱ లక్ష్మీప్రభృతిమహిషీవర్గఙ్గళుమ్, అచ్చేర్త్తియిలే
అడిమైశెయ్కిఱ అనన్తగరుడ విష్వక్సేన ప్రముఖరానసూరిసఙ్ఘముమ్,
అవర్కళోపాతిపోయ్అడిమైశెయ్కిఱముక్తరుమ్, అవర్కళుక్కడిమైశెయ్
కైక్కుప్పరికరమాన ఛత్రచామరాదిపరిచ్ఛదఙ్గళుమ్, అవ్వడిమైక్కు
వర్ధకమాయ్ పఞ్చోపనిషణ్మయమాన పరమపదముమ్, గుణత్రయా
త్మికైయాన మూలప్రకృతియుమ్, పురుషసమష్టియుమ్, అహోరా
త్రాదివిభాగయుక్తమాన కాలతత్త్వముమ్, ప్రవాహరూపేణనిత్య
మాన మహదాదికళుమ్, తత్కార్యమాన అణ్డఙ్గళుమ్, అణ్డాన్తర్వర్తి
కళాన చతుర్విధభూతఙ్గళుమ్. పఞ్చోపనిషణ్మయమాకైయాలే పరమ

పదముమ్ సమూహాత్మకమాయిరుక్కుమ్. గుణత్రయాత్మికైయాకై యాలే మూలప్రకృతియుమ్ సమూహాత్మికైయాయిరుక్కుమ్. అహోరాత్రాదివిభాగఙ్గళ్ అనేకమాకైయాలే కాలముమ్ సమూహాత్మకమాయిరుక్కుమ్.

ఆక, నారశబ్దత్తాలే వ్యాప్యపదార్థత్తైచ్చొల్లి, అనన్తరమ్ వ్యాప్తియైయుమ్ వ్యాప్తిప్రకారత్తైయుమ్ శొల్లుకిఱతు. *అయనశబ్దమ్-ఆవాసవాచియాయ్, "నారాణామ్, అయనమ్ - యః, సః - నారాయణః" "నారాః-అయనమ్, యస్య, సః-నారాయణః" ఎన్ఱు తత్పురుషబహువ్రీహిరూపమానసమాసద్వయత్తాలే, (౧) "అన్తర్బహిశ్చతత్సర్వం వ్యాప్యనారాయణస్స్థితః" ఎన్ఱుపడియే ఉక్తమాననిత్యపదార్థఙ్గళుక్కుత్తాన్ ఆవాసభూమియాయిరుక్కుమెన్ఱుమ్, అవఱ్ఱైత్తనక్కు ఆవాసముడైయనాయిరుక్కుమెన్ఱుమ్ శొల్లుకిఱతు.

అవఱ్ఱుక్కుత్తాన్ ఆవాసమాయిరుక్కైయావతు, స్వేతరసకలపదార్థఙ్గళైయుమ్ "మేరోరివాఽణుః" (౨) "యస్యాయుతాఽయుతాంశాంశే విశ్వశక్తిరియంస్థితా" ఎన్ఱుపడియే తన్స్వరూపైకదేశత్తిలేధరిక్కై. అవఱ్ఱైత్తాన్ ఆవాసమాక ఉడైయనాయిరుక్కైయావతు-స్వేతరసకలపదార్థఙ్గళైయుమ్ చిదచిద్విభాగమఱ తనిత్తనియే ఉళ్ వాయిలేపుక్కు, ఆకాశమ్ ఘటాదికళిలే వ్యాపిక్కుమాపోలే తన్స్వరూపైకదేశఙ్గళాలే వ్యాపిక్కైయన్ఱియిలే, జాతి - వ్యక్తితోఱుమ్ వ్యాపిక్కుమోపాతి సమాప్య ఆత్మతయావ్యాపిత్తు ధరిక్కై. ఇన్న అన్తర్వ్యాప్తియైయుమ్ బహిర్వ్యాప్తియైయుమ్ నినైత్తితే శ్రుతి (౩) "అణోరణీయాన్మహతోమహీయాన్" ఎన్ఱతు.

స్వవ్యతిరిక్తఙ్గళుక్కు ఆవాసమాయిరుక్కుమెన్నుమిడత్తిల్ నారశబ్దత్తిల్ ప్రథమోపాత్తమానగుణఙ్గళుమ్ స్వరూపాశ్రయమాకైయాలే

(౧) తై-నా-౧౩. (౨) వి-పు-౧-౯-౫౩. (౩) కఠ-౧-౨-౨౦.

అనుసన్ధిక్కక్కడవోమ్. స్వవ్యతిరిక్తజ్గళై ఆవాసమాకవుడైయనాయిరు క్కుమెన్నుమిడత్తిలే గుణజ్గళుక్కువ్యాప్యత్వమ్ అనుపపన్నమాకై యాలే, అవఱ్ఱై యొఴిన్దవై-వ్యాప్తిక్కు క్కర్మ్మభవిక్కక్కడవన. తన్ గుణజ్గళిలే ఈశ్వరన్ వ్యాపిక్కుమ్బోతు గుణవిశిష్టనాయే వ్యాపిక్క వేణుమ్; నిర్గుణమాయ్ వస్తు ఇరామైయాలే. అప్పోతు వ్యాప్యగుణజ్గళే వ్యాపకజ్గళాయ్, వ్యాపకగుణజ్గళే వ్యాప్యజ్గళాయ్, అఴుకైయాలే, ఆత్మాశ్రయదోషముణ్డామ్. అతుక్కుమేలే తన్ గుణజ్గళిలే గుణివ్యా పిక్కవేణుమెన్నుపుక్కాల్ తదాశ్రయమానగుణజ్గళైయుమ్ గుణి వ్యా పిక్కవేణ్డుమ్; అన్దవ్యాపకనుడైయ గుణజ్గళైయుమ్ గుణి వ్యాపిక్క వేణ్డుమ్; అకైయాలే అనవస్థాదుస్థమామ్.

ఆకి సమస్తకల్యాణగుణాత్మకత్వమ్, ఉభయవిభూతినాథత్వమ్, సర్వస్మాత్పరత్వమ్, సర్వశరీరత్వముళ్ళిట్టవై ఉక్తమాయ్ నిన్ఱతు.

(౧)"నరాజ్జాతానితత్త్వాని నారాణీతితతో విదుః। తాన్యేవచాయ నంతస్య తేననారాయణస్స్మృతః" ఎన్ఱు-నరనుణ్డు- నిత్యనానసర్వేశ్వరన్, అవన్బక్కల్ నిన్ఱుమ్ జాతమానపదార్థజ్గళ్ నారజ్గళాకిఅన; తన్బక్కలిలే ఉత్పన్నమాన అన్దనారజ్గళై యే తనక్కిరుప్పిడమాక వుడైయనెన్నైయాలే సర్వకారణత్వత్తైయుమ్ శొల్లిఱ్ఱాయిఱ్ఱు.

ఇని(౨)"నారశబ్దేనజీవానాం సమూహః ప్రోచ్యతేబుధైః। గతిరా లమ్బనంతస్య తేననారాయణస్స్మృతః" ఎన్గిఅపడియే నారశబ్దమ్ నిత్య మాన జీవసమష్టిక్కువాచకమాయ్, అయనశబ్దమ్ - "ఇణ్ - గతౌ" ఎన్గిఅధాతువిలే ప్రాప్యవాచియాయ్, ఆక, "నారాయణన్" ఎన్ఱు - చేతనవర్గత్తుక్కు ప్రాప్యభూతనెన్ఱతాయిఱ్ఱు.

బన్ధులాభముమ్ప్రాప్యమాకైయాలే, (౩)"మాతా పితా భ్రాతా నివాసశ్శరణంసుహృద్గతిర్నారాయణః" ఎన్ఱుమ్, (౪) "ఎమ్బిరానెన్దై

(౧)ఇతిహాససముచ్చయే-౩౨-౮౩. (౨)(౩) సుబా-౬. (౪)తి-మొ-౧-౧-౬.

యెన్నుడై చ్చేఱ్ఱ మెనక్కురశెన్నుడై వాణాళ్ ” ఎన్నుమ్ శొల్లుకిఱ పడియే సర్వవిధబన్ధువుమ్ సర్వేశ్వరనెన్నుమ్ శొల్లిఱ్ఱాయిఱ్ఱు.

(౧)“విష్ణుపోతంవినానాన్యత్కిఞ్చిదస్తిపరాయణమ్” ఎన్గిఱపడియే అయనశబ్దమ్ ప్రాపకవాచియాయ్, చేతనరుక్కు ప్రాపకనెన్నుమ్ శొల్లిఱ్ఱాయిఱ్ఱు. పిరాట్టి నారశబ్దకోటిఘటితైయాకైయాలే ఇప్పదత్తిల్ లక్ష్మీసమ్బన్ధముమనుసన్ధేయమ్.

ఆక ఇన్దనారాయణపదత్తాలే కైఙ్కర్యప్రతిసమ్బన్ధియై చ్చొల్లిఱ్ఱాయిఱ్ఱు.

మకారవివరణమాన “ఆయ” ఎన్గిఱచతుర్థియాలే అవన్ తిరువడికళిల్ పణ్ణుమ్కైఙ్కర్యత్తై అపేక్షిక్కిఱతు. చతుర్థి-మకారవివరణమానపడి యెన్నెన్నిల్; శేషత్వత్తుక్కు ఆశ్రయమాకివిఱే మకారవాచ్యనై చ్చొల్లిఱ్ఱు. “అకిఞ్చిత్కరస్య శేషత్వాఽనుపపత్తిః” ఎన్గిఱపడియే, అన్ద శేషత్వసిద్ధితాన్ కిఞ్చిత్కారత్తాలే యాకైయాలే, కిఞ్చిత్కారప్రకాశకమానఇన్దచతుర్థి మకారవివరణమాకిఱతు. కిఞ్చిత్కారమిల్లాతవన్తు శేషత్వమిల్లై. శేషత్వమిల్లాతవన్తుస్వరూపమ్, * అసన్నేవవాయ్విడుమ్.

ఆక ఇమ్మూన్ఱుపదత్తాలుమ్ ఈశ్వరనుడైయ స్వరూపముమ్, ఆత్మావినుడైయ స్వరూపముమ్, త్యాజ్యతయా విరోధిస్వరూపముమ్ శొల్లిఱ్ఱాయిఱ్ఱు. ఈశ్వరన్ సర్వశేషియాయిరుక్కుమ్. చేతనవస్తు అవనుక్కు అనన్యార్హశేషమాయిరుక్కుమ్. స్వస్వాతన్త్ర్యముమ్, అన్యశేషత్వముమ్-స్వరూపవిరోధియాకక్కడవతెన్నుమ్ శొల్లుకిఱతు. ప్రణవత్తిలే, నమశ్శబ్దత్తిలే - ఈశ్వరనుడైయ నిరపాయోపాయత్వముమ్, చేతననుడైయ అనన్యశరణత్వముమ్, స్వరక్షణప్రవృత్తి స్వరూపహాని యెన్నుమిడముమ్ శొల్లిఱ్ఱాయిఱ్ఱు. ఈశ్వర కిఞ్చిత్కారత్తినుడైయపరమప్రాప్యత్వముమ్, ఇవనుడైయఅనన్యభోగత్వముమ్, ప్రాప్యా

(౧) విష్ణుధర్మే-౧-౫౭.

న్తరసమ్బన్ధమ్ అప్రాప్తమెన్నుమిడముమ్ చరమపదత్తాలే శొల్లిఱ్ఱాయిఱ్ఱు.

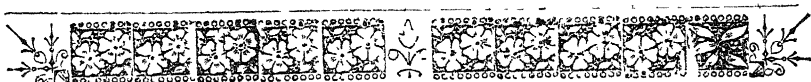
ఆక ఇత్తాల్ చేతననుడైయ ప్రకృతేఃపరత్వముమ్, ప్రకృతేఃపరనుడైయ శేషత్వముమ్ శేషత్వత్తినుడైయ అనన్యార్హత్తైయుమ్, అనన్యార్హ శేషత్వ ప్రతిసమ్బన్ధియైయుమ్, అనన్యార్హ శేషభూతనుడైయ అహఙ్కారమమకారనివృత్తియైయుమ్, తన్నివృత్తమాన స్వరూపత్తినుడైయ అత్యన్తపారతన్త్ర్యత్తైయుమ్, పారతన్త్ర్యకాష్ఠైయాన తదీయ శేషత్వత్తైయుమ్, పరతన్త్రనుక్కు అనురూపమాన ఉపాయత్తైయుమ్, ఉపాయఫలమాన కైఙ్కర్యత్తైయుమ్, కైఙ్కర్యప్రతిసమ్బన్ధియైయుమ్ శొల్లుకిఱతు.

రక్షకాన్తరప్రతిపత్తియుణ్డానపోతు, అకారార్థమ్ నెఞ్జిల్ పట్టతిల్లైయాకక్కడవతు. స్వస్వాతన్త్ర్యమ్నడైయాడిన్ఱాకిల్, చతుర్థ్యర్థమ్నెఞ్జిల్ పట్టతిల్లైయాకక్కడవతు. శేష్యన్తరప్రతిపత్తి ఉణ్డాయిన్ఱాకిల్, ఉకారార్థమ్ నెఞ్జిల్ పట్టతిల్లైయాకక్కడవతు. దేహాత్మాభిమానమ్నడైయాడిన్ఱాకిల్, మకారార్థమ్నెఞ్జిల్ పట్టతిల్లైయాకక్కడవతు. సాధనాన్తరరుచియుమ్ శ్రీవైష్ణవర్కళ్ పక్కల్, సజాతీయత్వ ప్రతిపత్తియుమ్ నడైయాడిన్ఱాకిల్, నమశ్శబ్దార్థమ్ నెఞ్జిల్ పట్టతిల్లైయాకక్కడవతు. ఈశ్వరవిభూతిభూతరోడే రాగద్వేషమ్ నడైయాడిన్ఱాకిల్, నారశబ్దార్థమ్ నెఞ్జిల్ పట్టతిల్లైయాకక్కడవతు. అబన్ధుక్కళ్ పక్కల్ బన్ధుత్వప్రతిపత్తియుణ్డాయిన్ఱాకిల్, అయనశబ్దార్థమ్ నెఞ్జిల్ పట్టతిల్లైయాకక్కడవతు. ప్రయోజనాన్తరరుచియుణ్డాయిన్ఱాకిల్, చతుర్థ్యర్థమ్ నెఞ్జిల్ పట్టతిల్లైయాకక్కడవతు.

పరన్దరహస్యమ్ తిరుమన్త్రప్రకరణమ్ ముఱ్ఱిఱ్ఱు.

పెరియవాచ్చాన్పిళ్ళైతిరువడికళే శరణమ్.

శ్రీమతే రామానుజాయనమః.

పరన్దరహస్యమ్ ద్వయప్రకరణమ్.

నమ్ ఆచార్యర్కళ్ ఇమ్మన్త్రార్థత్తై విశదమాక అనుసన్ధిత్తప్రకారమాయ్, "మన్తారంత్రాయతే" ఎన్గిఅవ్యుత్పత్తియిన్నడియే అనుసన్ధాతావై రక్షిక్కైయాలే మన్త్రశబ్దవాచ్యముమాయ్, వాక్యద్వయాత్మకమాకైయాలే ద్వయమెన్నుతిరునామముమాయ్, శిష్టాచారద్వారత్తాలే మన్త్రసిద్ధమానవర్థత్తుక్కుప్రమాణముమాయ్, ఇవ్వర్థనిష్ఠరుడైయ అనుష్ఠానరూపమాయిరుక్కిఅద్వయమ్ - తిరుమన్త్రత్తిల్ నమశ్శబ్దత్తిలుమ్ నారాయణపదత్తిలుమ్ ఉక్తమాయ్ సకలశాస్త్రతాత్పర్యభూమిభూతమాన ఉపాయాంశత్తైయుమ్ ఉపేయాంశత్తైయుమ్ విశదీకరిక్కిఅతు.

ఇప్పదద్వయత్తిలుమ్శొన్న ఉపాయోపేయఙ్గళై సకలశాస్త్రతాత్పర్యమెన్ను నిర్ణయిత్తుత్తరువార్ ఆరెన్నిల్; నిన్దార్ నిన్దనిలైకళిలే అవ్వోరుక్కు రుచివిషయభూతమాన పుత్రపశ్వన్నాది పురుషార్థసిద్ధిక్కు సాధనవిశేషఙ్గళై ఎఴుతివిప్పోరుకిఅ శాస్త్రన్దానే, (౧) "పరీక్ష్యలోకాన్కర్మచితాన్బ్రాహ్మణోనిర్వేదమాయాత్" (౨) "క్షరన్తిసర్వావైదిక్యాజుహోతియజతిక్రియాః। అక్షరంనక్షరంజ్ఞేయం బ్రహ్మాచైవప్రజాపతిః" ఎన్ఱు, అల్పాస్థిరత్వాదిదోషబహుళమాయిరుక్కైయాలే నిర్వేదగోచరమాకచ్చొల్లి, (౩) "నిరఞ్జనఃపరమంసామ్యముపైతి" (౪) "బ్రహ్మణోమహిమానమాప్నోతి" (౫) "మమసాధర్మ్యమాగతాః। సర్గేపినోపజాయన్తే ప్రళయేనవ్యథన్తిచ" (౬) "రసంహ్యేవాయంలబ్ధ్వానన్దీభవతి" (౭) "యత్రనాన్యత్పశ్యతినాన్య

(౧) ముణ్డ-౧-౨-౧౨. (౨) (3) ముణ్డ-3-౧-3.
(౪) తై-నా-౫౦-
(౫) గీ-౧౪-౨-
(౬) తై-ఆ-౭-౧. (౭) ఛాన్దో-౭-౨౪-౧.

చ్ఛృణోతి నాన్యద్విజానాతిసభూమా” (౧) “నిరస్తాతిశయాహ్లాదసుఖ
భావైకలక్షణా। భేషజంభగవత్ప్రాప్తిరేకాన్తాఽత్యన్తికీమతా” (౨)
“ఏతత్సామగాయన్నాస్తే,హాఉహాఉ” (౩) “యేనయేనధాతాగచ్ఛతి
తేనతేనసహగచ్ఛతి” (౪) “ఇమంమానవమావర్తంనావర్తన్తే”(౫)
“నచపునరావర్తతే, నచపునరావర్తతే” (౬) “అనావృత్తిశ్శబ్దాదనా
వృత్తిశ్శబ్దాత్” (౭) “ఆబ్రహ్మభవనాల్లోకాఃపునరావర్తినోఽర్జున।
మాముపేత్యతుకౌన్తేయ పునర్జన్మనవిద్యతే” ఎన్గిఱపడియే, యావదాత్మ
భావి అనుభవియానిన్ఱాలుమ్, అనుభూతాంశమ్ అల్పమాయ్, అనుభా
వ్యాంశమ్ (౮) “యతోవాచోనివర్తన్తే, అప్రాప్యమనసాసహ” ఎన్గి
ఱపడియే వాఙ్మనస్సుకళుక్కు అవిషయమామ్పడి నిరవధికవైభవత్తై
యుడైత్తాయ్, సంసారమ్ (౯) “బహుధాసన్తతదుఃఖవర్షిణి” ఎన్గిఱప
డియే సుఖలేశగన్ధముమిల్లాతపడి నిష్కృష్టదుఃఖమేయాయిరుక్కుమా
పోలే,(౧౦)“నోపజనంస్మరన్నిదంశరీరమ్” ఎన్గిఱపడియేపూర్వానుభూత
దుఃఖస్మృతిక్కుఅవకాశమిల్లాతపడి,(౧౧) “ఈఱిలిన్బత్తిరువెళ్ళమ్యాన్
మూఴ్కినన్” ఎన్ఱు - నిష్కృష్టసుఖావగాహనరూపమాయ్, ఒరుకాల
త్తిలేతోన్ఱి కాలాన్తరత్తిలే కఴియుణ్ణుమతన్ఱిక్కే భోగ్యమాన అన్ద
ప్పరవస్తువోడు భోక్తావానతన్నోడు భోగవర్ధకమాన అద్దేశత్తోడువాశి
యఱ అకాల్యకాలమాయిరుక్కైయాలే, అవైయుళ్ళతనైయుమ్
అనువృత్తమాయ్, నేరేనిష్కృష్టమాన చేతననుడైయ స్వరూపత్తుక్కు
అనురూపముమాయ్, భగవద్గుణాఽనుభవజనితప్రీతిప్రేరితముమాన భగ
వత్కైఙ్కర్యమే పరమప్రాప్యమెన్ఱు శొల్లుకైయాలుమ్, అతుక్కు

---

(౧) వి-పు-౬-౫-౫౯. (౨) తై-భృగు-౧౦౫. (౩) పరమసంహితా-
(౪) (౫) ఛాన్దో-౭-౧౫-౧. (౬) బ్రహ్మసూ-౪-౪-౨౨.
(౭) గీ-౮-౧౬. (౮) తై-ఆ-౯- (౯) స్తో-౪-౪౯.
(౧౦) ఛాన్దో-౮-౧౨-౩. (౧౧) తి-వాయ్-౨-౬-౮.

మే లేనిరతిశయమాయిరుప్పతొరు పురుషార్థముణ్డాక శ్రుతమల్లామైయా లుమ్ ఉపేయమాయఋవతుభగవత్కైఙ్కర్యమ్.

అప్పడిపరమప్రాప్యమాన కైఙ్కర్యత్తైప్పెఱుకైక్కు సాధనమాక శాస్త్రఙ్గళిలేఎఱ్ఱుతుకిఱ, (౧) "సత్యంతపోదమశ్శమోదానంధర్మః ప్రజనన మగ్నయోఽగ్నిహోత్రంయజ్ఞోమానసంన్యాసః" ఎన్ఱాప్పోలే, శొల్లు కిఱసాధనసమూహఙ్గళై (౨) "తస్మాత్సత్యంపరమంవదన్తి, తస్మాత్తపః పరమంవదన్తి" ఎన్ఱు ఒన్ఱుక్కొన్ఱు ఉత్కృష్టమాకచ్చొల్లి, ఎల్లాత్తుక్కుమ్ మేలే (౨) "తస్మాన్న్యాసమేషాంతపసామతిరిక్తమాహుః" (౩) "న్యాస ఇతి బ్రహ్మా, బ్రహ్మాహిపరః, పరోహిబ్రహ్మా, తానివా ఏతాన్యవరాణి తపాంసి న్యాసఏవాఽత్యరేచయత్" ఎన్ఱు సర్వోత్కృష్టమాక న్యాసశబ్ద వాచ్యమాన ఉపాయవిశేషత్తైచ్చొల్లి, తద్వ్యతిరిక్తఙ్గళైయడైయ అప కృష్టమాకచ్చొల్లుకైయాలుమ్, ఇతుక్కుమేలే విలక్షణమాయిరుప్ప తొరు ఉపాయవిశేషత్తై ఎడామైయాలుమ్, అన్తకైఙ్కర్యప్రాప్తిక్కు ఉచితమాన ఉపాయముమ్ నమశ్శబ్దోక్తమాన ఉపాయమే. ఆకై యాలే ఇవై సకలశాస్త్రతాత్పర్యఙ్గళాన ఉపాయోపేయఙ్గళ్.

ఆక, ఇన్తశాస్త్రత్తుక్కు త్తాత్పర్యమాయఋవతు ఇఙ్గుశొన్న ఉపాయముమ్ ఉపేయముమాకిల్, ఉపాయాన్తరఙ్గళైయుమ్ ఉపేయా న్తరఙ్గళైయుమ్ ఉపపాదిక్కైక్కు అడియెన్నెన్నిల్; శాస్త్రమాకిఱతు- (౪) "త్రైగుణ్యవిషయా వేదాః" ఎన్గిఱపడియే, పెఱ్ఱతాయ్ అన్ధ బధిరాదికళాన వికలకరణరోడు పటుకరణరోడు వాశియఱ వత్సలైయా యిరుక్కుమాపోలే, మాతాపితృసహస్రఙ్గళిలుమ్ కాట్టిలుమ్ వత్సలతరమా కైయాలే, తమఃప్రచురరోడు సత్త్వప్రచురరోడువాశియఱ అవర్కళ్ అపథేప్రవృత్తరాయ్, నశిక్కవిడక్షమమల్లామైయాలే అవ్వోరుడైయ

(౧) తై-నా- (౨) తై-నా-౬-౫౦. (౩) తై-నా-౬-౭౮.
(౪) గీ-౨-౪౫.

గుణాఽనుగుణమాక పురుషార్థఙ్గళై యుమ్ తత్సాధనఙ్గళై యుమ్ ఉపదే శిత్తు క్కొణ్డిరున్దాల్ అప్పొళుదు ఈశ్వరనుడైయ తిరువుళ్ళత్తిలే ఆరోపిత్తుక్కొణ్డు ప్రవృత్తిప్పిక్కుమత్తైయే సత్యమాకక్ కొళ్ళవేణుమ్.

అతావతు-ఒరువన్, తన్నుడైయ కర్మవిశేషత్తాలే పరహింసై సాధనమాక ద్రవ్యార్జనమ్పణ్ణుకైయిలే రుచియుడైయనామ్; అవనుక్కు పరమపురుషార్థలక్షణమోక్షస్వరూపత్తైయుమ్, తత్సాధనత్తైయుమ్ ఉప దేశిత్తాల్, జీవిక్కైయాకాతు. ఇవనై అనాదరిక్కిల్ అపథప్రవృత్త నాయ్నష్టనామ్. అతుక్కాక ఇవనుడైయరుచ్యనుగుణమాక, నీ ద్రవ్యా ర్జనమ్ పణ్ణుకైక్కాక వళిపతిక్కైయిలే అన్వయిక్కిల్ అతు ఆయాస సాధ్యముమాయ్, నీ నినైక్కుమ ఫలన్దాన్ పాక్షికముమాయ్, నరకో దర్కముమాయిరుక్కుమ్; నాన్ శొల్లుకిఱవళియే ఇళియిల్ అవ్వా యాససాధ్యత్వాదికళిన్ఱియిలే నీ నినైక్కుమఫలమ్ పెఱలామ్; నీ కణిశి క్కుమపరహింసైయైయుమ్ కైవిడవేణ్డా వెన్ఱు శ్యేనవిధియై ఉపదేశిక్కుమ్. ఆనాల్ ఛేదమెన్నెన్ను ఇతిలే ఇళిన్దు ఇత్తై అనుష్ఠిక్కుమ్.

అతుపోయ్ అనాయాసేన ఫలపర్యన్తమానవాఱే శాస్త్రత్తిలే ఒరు విశ్వాసవిశేషమ్పిఱక్కుమ్. అత్తాలే క్షీణపాపనామ్. అన్దపాప క్షయత్తాలే పిఱరైక్కొన్ఱు వయిఱువళర్క్కైయిల్ రుచికళిన్దు, అహిం సాత్మకమాయిరుప్పతొరు వళియాలే ద్రవ్యార్జనమ్ పణ్ణుకైయిలే రుచి పిఱక్కుమ్. అవ్వళవిలే (౧) "వాయవ్యగ్ శ్వేతమాలభేతభూతికామః" (౨) "చిత్రయాయజేతపశుకామః" (౩) "కారీర్యావృష్టికామోయ జేత" ఎన్ఱాప్పోలే, ఐహికఫలసాధనఙ్గళై విధిక్కుమ్.

అన్ద ఐహికఫలమాన క్షేత్రాదికళిలే, అల్పత్వపరిమితకాలవర్తి త్వాదికళైక్కణ్డు, బహుళమాయ్ చిరకాలవర్తియాన ఫలత్తిలే రుచి

(౧) యజు. (౨) (౩)

యుణ్డానపోతు, (౧) "జ్యోతిష్టోమేన స్వర్గకామో యజేత" ఎన్గాప్పోలే స్వర్గాదిసాధనవిశేషఙ్గళై విధిక్కుమ్.

అవై తన్నిలుమ్, (౨) "స్వర్గేపి పాతభీతస్య క్షయిష్ణోర్నాస్తి నిర్వృతిః"(౩)"అసన్తోషశ్చ భవతి దృష్ట్వా దీప్తాం పరశ్రియమ్" ఇత్యాది కళిల్ చొల్లుకిఱపడియే, కర్మసాధ్యమాకైయాలుమ్, కర్మక్షయత్తిలే క్షీణమావతొన్ఱాకైయాలుమ్, ఇడైయిడామల్ పతనభయమ్ నడైయాడుకైయాలుమ్, పరసమృద్ధిపోలుక్కమాట్టాతపడియాలే ఉణ్డాతు ఉరుకాట్టాతే తనక్కుణ్డాన సుఖమ్ కీఴ్పట్టిరుప్పోకైయాలుమ్, సృష్టిసంహారాదికళుక్కుక్కర్మభవిత్తుప్పోకుమ్ దేశమాకైయాలుమ్ నిర్విణ్ణనాయ్, దుఃఖఙ్గళ్ నేరాకక్కడవలుకైయిలే రుచిపిఱన్దతాకిల్,(౪)"యోగినామమృతం స్థానం స్వాత్మసన్తోషకారిణామ్" ఎన్గిఱపడియే ఆత్మప్రాప్తిహేతుభూతమాన యోగవిశేషత్తై విధిప్పతు.

అతుతన్నిలుమ్, (౫) "తెరివరియవళవిల్లాచ్చిఱ్ఱిన్బమ్" ఎన్గిఱపడియే ప్రాకృతవిషయభోగత్తిఱ్కాట్టిల్ మినుఙ్గియిరున్దతేయాకిలుమ్, స్వాత్మానుభవమాత్రమాకైయాలే విధవాభోగత్తోపాతిసఙ్కుచితమాయిరుక్కుమెన్ఱు, తత్సఙ్కోచనిబన్ధనమాన ఉపేక్షైపిఱన్దతాకిల్, (౬) "ఆనన్దో బ్రహ్మ" "ఆనన్దమయః" (౭) "ఆనన్దయాతి" (౮) "ఆనన్దీ భవతి" (౯)"పీవిలిన్బమ్మికవెల్లైనికఴ్న్దననమేవియే" ఎన్గిఱపడియే, తన్నోడుకిట్టినారై యడైయ పరమానన్దికళాకప్పణ్ణుమ్బడి ఆనన్దమయనాన సర్వేశ్వరనై ప్పెఱుకైక్కు ఉపాయమాన కర్మజ్ఞానాది సాధనపరమ్పరైకళై విధిప్పతు.

---

(౧) (౨)వి-పు-౬-౫-౫౦. (౩)
(౪)వి-పు-౧-౯-౩౮. (౫)తి-వాయ్-౪-౬-౧౦. (౬)తై-భృ-౯-౧.
(౭)తై-ఆ-౭-౧. (౮)తి-వాయ్-౪-౫-౩.

అన్దసాధనజ్గళుడై యదుష్కరత్వ సాపాయత్వచిరకాల సాధ్యత్వ విళమ్బ్యఫలప్రదత్వాద్యనుసన్ధానత్తాలే ఇళై త్తవనుక్కు - అన్దసాధనజ్గళుక్కు ఎతిర్ త్తట్టాయిరుక్కుమ్ సాధనవిశేషత్తై విధిప్పతాయ్ ప్పోరుకిఱతాకైయాలే, పరమపురుషార్థలక్షణమోక్షత్తైవిధిక్కిలావతు-తద్వ్యతిరిక్తసకలపురుషార్థజ్గళిలుమ్జుగుప్సైపిఱన్దవనుక్కు. అన్దప్పురుషార్థత్తుక్కు సాధనమానచరమోపాయత్తై విధిక్కలావతు - ముముక్షువుక్కు సంసారత్తిలుణ్డాన భయమడైయ ఇస్సాధనజ్గళిలే యుడైయనాయిరుక్కుమవనుక్కు.

ఆక ఇవై ఇరణ్డుమ్ అనధికారికళుక్కు ఉపదేశిక్కైక్కు యోగ్యతైయిల్లామైయాలే అధికారికళాకైక్కాక తత్తద్గుణానుగుణమానపురుషార్థతత్సాధనజ్గళై విధిక్కిఱతు.

ఆక తిరుమన్త్రార్థత్తై విశదీకరిక్కిఱ ద్వయత్తిల్ పూర్వార్ధమ్ పదత్రయాత్మకమాయ్, (౧) "తస్మాన్న్యాసమేషాం తపసా మతిరిక్తమాహుః" (౨) "ముముక్షుర్వై శరణమహంప్రపద్యే" (3) "త్వామేవశరణంప్రాప్య నిస్తరన్తి మనీషిణః" (౪) "సోహంత్వాం శరణమపారమప్రమేయంసమ్ప్రాప్తః" (౫) "శరణం త్వేవ్రజంవిభో" (౬) "శరణ్యంశరణంయాతో గోవిన్దంనావసీదతి" (౭) "శరణంవ్రజ" (౮) "మామేకంశరణంవ్రజ" ఇత్యాదికళిలే ముముక్షువుక్కు కర్తవ్యమాకచ్చొల్లప్పడుకిఱ ప్రపత్తియైయుమ్, ప్రపత్తవ్యవిషయవిశేషత్తైయుమ్, అత్తైఅచ్చమఱఆశ్రయిక్కలామ్పడి పణ్ణిత్తరుమ్ పురుషకారవిశేషత్తైయుమ్ శొల్లుకిఱతు.

---

(౧)తై-నా-౬-౫౦. (౨)శ్వే-౬-౧౮. (3)జిత-౧-౪.
(౪)వి-త్రి-౫-౨3-౪౭. (౫)భవిష్యత్పురా (౬)
(౭) (౮)గీ-౧౮-౬౬.

అతిల్ పదత్రయాత్మకమాన ప్రథమపదత్తిల్ శ్రీశబ్దమ్-పురుష కారత్తై చ్చొల్లుకిఱతు. ఉపాయమ్ ఉపేయార్థముమాయిరుక్క-చ్చెయ్ తేయుమ్, వ్యుత్పత్తివేళైయన్ఱియిలే అనుష్ఠానవేళైయాయ్, ఉపాయానుష్ఠానాఽనన్తరమ్ ఉపేయ సిద్ధియాకైయాలే, ప్రధమోపాత్తమానవోపాతి ఇవ్వుపాయస్వీకారత్తుక్కు మున్నే వేణుమే శేరవిడుమ్ పురుషకారముమ్. ఆకైయాలే ప్రథమత్తిలే పురుషకారభావత్తుక్కు ఏకాన్తమానస్వభావవిశేషఙ్గళోడేకూడియిరుక్కిఱవస్తువిశేషత్తై నిర్దేశిక్కిఱతు శ్రీశబ్దమ్.

అన్ద స్వభావఙ్గళావన;-పురుషకారమాకనిన్ఱైక్కిఱవస్తువైప్పఱ్ఱుమవ్వాతు, వేఱొరుపురుషకారమ్ తేడవేణ్డాతపడి, ఇవనోడే ఒరుసమ్బన్ధవిశేషముణ్డాకైయుమ్, ఇవన్ నినైక్కిఱవిషయత్తోడే శేరక్కుమవ్వాతు ఇవన్దన్నోపాతి,తనక్కు వేఱొరుపురుషకారమ్వేణ్డాతపడి అవ్విషయత్తోడే ఒరుసమ్బన్ధవిశేషముణ్డాకైయుమ్, ఆక ఇరణ్డుమితే పురుషకారవస్తువుక్కపేక్షితమ్.

అవ్వై ఇరణ్డుస్వభావవిశేషత్తైయుమ్ "శ్రిఞ్-సేవాయామ్" ఎన్గిఱ ధాతువిలే " శ్రీయతే " " శ్రయతే " ఎన్గిఱవ్యుత్పత్తి ద్వయత్తాలు మాక ప్రకాశిప్పిక్కిఱతు. వ్యుత్పత్తిద్వయత్తాలుమ్ "సేవిక్కప్పడానిన్ఱాళ్; సేవియానిన్ఱాళ్" ఎన్ఱు-సేవావిషయమాయిరుక్కుమ్; సేవైక్కు ఆశ్రయముమాయిరుక్కుమెన్గిఱతు.

(౧) "ఈశ్వరీంసర్వభూతానామ్" (౨) " అస్యేశానాజగతః" ఇత్యాదికళిల్చొల్లుకిఱపడియే, భగవద్వ్యతిరిక్తసకలపదార్థఙ్గళుక్కుమ్ ఈశ్వరియాయిరుక్కైయాలే, త్రివిధాత్మవర్గత్తాలుమ్ సేవిక్కప్పడానిఱ్కుమ్. ఆకైయాలే సేవావిషయభూతైయాయిరుక్కక్కడవళ్.

---

(౧)శ్రీసూక్తమ్. (౨)శ్రీసూక్తమ్.

(౧) "విష్ణుపత్నీ" (౨) "విష్ణోశ్శ్రీః" (3) "హ్రీశ్చతేలక్ష్మీశ్చపత్న్యౌ" ఇత్యాదికళిల్ శొల్లుకిఱపడియే, పత్నిత్వేన ఈశ్వరనుక్కు శేషభూతైయాయిరుక్కైయాలే, అవనై సేవియానిఱ్కుమ్. ఆకైయాలే స్వనైక్కు ఆశ్రయముమాయిరుక్కుమ్. ఆనపోతితే కర్మకర్తృభావ విరోధమిన్ఱిక్కేయొఴివతు. మాతావాకిల్ ప్రజైకళుక్కు స్వామినియుమాయ్ భర్తావుక్కు శేషభూతైయుమాయిఱే యిరుప్పతు. (౪) "త్వంమాతాసర్వలోకానాం దేవదేవోహరిఃపితా" ఎన్నక్కడవతిఱే.

ఆక, మాతృత్వత్తాలే చేతనరోడే నిత్యసమ్బన్ధముణ్డాకైయాలుమ్, పత్నిత్వేన ఈశ్వరనోడే నిత్యసమ్బన్ధముణ్డాకైయాలుమ్ పురుషకారభూతై పిరాట్టియెన్నుమిడత్తై వ్యుత్పత్తిద్వయత్తాలుమ్ శొల్లిఱ్ఱాయిఱ్ఱు.

పురుషకారభావత్తుక్కు ఏకాన్తమాక ఇవళుక్కుచ్చొన్న ఉభయసమ్బన్ధత్తుక్కుముణ్డానప్రయోజనవిశేషత్తై చ్చొల్లుకిఱతు, "శృణోతీతి-శ్రీః" "శ్రావయతీతి-శ్రీః" ఎన్ఱిఱునిరుక్తమ్. "శృణోతి" ఎన్ఱు-కేట్కుమెన్ఱైయాలే, చేతనరోడుణ్డాన బన్ధకార్యత్తైచ్చొల్లుకిఱతు. "శ్రావయతి" ఎన్ఱుకేట్పియానిఱ్కుమెన్ఱైయాలే ఈశ్వరనోడుణ్డాన బన్ధకార్యత్తై చ్చొల్లుకిఱతు.

అతావతు-ఇవన్ "ఈశ్వరతత్వమిల్లై" ఎన్ఱు ఎఴుతి ఎఴుత్తిడుమన్ఱుమ్, ఇవనుప మాయాతపడి ఇరామడమూట్టువారోపాతి, కణ్ కాణామల్ నోక్కిప్పోరువతు. కరణకళేబరవిధురమాయ్ అచిత్కల్పమాయ్క్కిడక్క, అపేక్షానిరపేక్షమాక వేదయమానమనావాయ్ కొణ్డుకరణకళేబరఙ్గళై క్కొడుప్పతు. పిన్బు ఇవన్ఱుక్కు ప్రవృత్తినివృత్తి శక్తి

(౧)శ్రీసూక్తమ్. (౨)వి-పు-౧-౭-౧౦. (3)యజు-ఆ-
(౪)వి.పు-౧-౬.౧౨౫.

ఉణ్ణాక్కైక్కాక అనుప్రవేశిప్పతు. పిన్బు అసురరాక్షసాదికళ్ కాలిలే తుకైయుణ్ణుమెన్బాతు,*నాట్టిల్ పిఱన్దుపడాతనపట్టు రామకృష్ణాదిగా పేణమార్విలే అమ్బైన్ఱు, ఎతిరికళై ఇడఱికొండుప్పతు. “నమ్మైప్పెఱునైకెక్కిడాయిరుప్పతోరు అఱివుణ్డామో” ఎన్నుమ్ నోయాణైయాలే, వేదఙ్గళైయుమ్, వైదికరైయుమ్ ప్రవర్త్తిప్పిత్తు, ఇవైపడుకిఱనోవై కణ్డు, ఇవర్కళిలుమ్ (౧) “భృశంభవతిదుఃఖితః” ఎన్ఱుతిరువుళ్ళమ్ మికవుమ్ ఉడైకులైప్పడువతు. సాధనఙ్గళాక కొండుత్తకరణకళేబరఙ్గళై బాధకఙ్గళానాల్, అవన్ఱైక్కొణ్డు అథఃపతియామైక్కాక, అవన్ఱై ఒడిత్తిట్టువైప్పతు.

పిన్బు(౨)“సపకాకీ నరమేత” ఎన్ఱునిత్యవిభూతియుక్తనానతాన్ ఇవన్ఱైయొత్తియచ్చెల్లామై ఉడమ్బువెళుప్పతామ్బడియాన నిరుపాధిక బన్ధముమ్, (౩) “రక్ష్యాపేక్షాంప్రతీక్షతే” ఎన్గిఱపడియే ఇవైపడుకిఱ నోవుపోఱుక్కమాట్టామైయాలే “నామ్ ఇత్తన్దునోక్కుకైక్కు, శిఱితు ఇడమ్బణ్ణిత్తరువతుకాణ్” ఎన్ఱు అవసరప్రతీక్షనావతు. (౪) “అరిఃప్రాణాన్పరిత్యజ్యరక్షితవ్యః” ఎన్ఱు “నాన్ అత్తినైయాకిలుమ్ఆశ్రితరైరక్షిక్కక్కడవేన్” ఎన్బతు; (౫)“దోషోయద్యపితస్యస్యాత్”(౫) “సత్యజేయం కథఞ్చన” (౬) “సమోహంసర్వభూతేషు” ఎన్ఱుమ్, స్వభావవిశేషముమ్, ఏవమాదికళడైయ ఆశ్రయణీయనాన సర్వేశ్వరన్బక్కలిలే సమవేతమాయిరానిఱ్కచ్చేయ్తేయుమ్, అప్పడిప్పట్టిరుక్కిఱ అవనుడైయ వాత్సల్యశీతళమాన తిరువుళ్ళత్తై, (౭) “క్రోధమాహారయత్తీవ్రమ్” ఎన్గిఱపడియే క్రోధత్తుక్కు ఇరైయాక్కిక్కడల్ కొతిత్తాప్పోలే కొతిక్కుమ్బడిపణ్ణువతు.

---

(౧)రా-అయో-౨-౪౨. (౨)మహోపని-౧-౧. (౩)లక్ష్మీతన్త్రే-౧౭.
(౪)రా-యు-౧౪-౨౪. (౫)రా-యు-౧౪-౩.
(౬)గీ-౯-౨౯. (౭)రా-ఆ-

(౧) "ప్రియంవదః" ఎన్గిఱపడియే మృతసఞ్జీవినియాన వాగమృతత్తై (౨) "క్షిపామి" (౩) "నక్షమామి" (౪) "హన్యామ్" ఎన్గిఱపడియే, విషధారైపోలే శ్రవణకటుకమామ్బడిపణ్ణువతు. సర్వోజ్జీవనహేతువాన అవనుడైయ దివ్యవ్యాపారఙ్గళై నరకాదికళిలే తళ్ళికుట్టికొణ్డైయాక నిఱుత్తుఱుత్తు† త్తిర్త్తుక్కైయిలే అధికృతమామ్బడియుమ్, అనాదికాలమ్ పణ్ణిప్పోరుకిఱ భగవదపచారభాగవతాపచారాఽసహ్యాపచారనానావిధాఽనన్తాపచారాఽనుసన్ధానత్తాలే కుడల్కరిన్దు అనాదికాలమ్ కర్మఙ్గళై నిఱుత్తుఱుత్తు త్తిర్త్తు పోరుకిఱవవనై ఆశ్రయిక్కప్పుకుకిఱతు.

"అవన్ ఉతిరక్కైక్కరువాతపడిపణ్ణిప్పోన్దనాన్ ఆశ్రయిక్కప్పుకుకిఱేన్, అతుక్కైక్కతోడుమానకర్మమ్ ఇఙ్గిచ్చినైప్పడియేకుఱియక్షయామల్ కిడక్కిఱతు" ఎన్గిఱభయాతిశయత్తాలే, తేజఃసంసారత్తిల్ వైమ్మైయుమ్, భగవద్విషయత్తిల్ వైలక్షణ్యముమ్ వడిమ్బిడుకైయాలే పణ్డుపోలే ఆశ్రయణవిముఖనాకమాట్టాతే, దుష్కరత్వాదికళాలే సాధనాన్తరఙ్గళిల్ కాలిడకూ్కాశి, పుఱమ్బే పోక్కడియఱ్ఱుత్తేకిడాడుకిఱ ఇచ్చేతనన్ ఈశ్వరన్ తిరువుళ్ళత్తిల్ నడైయాడుకిఱ అప్రాప్తియైయాఱ్ఱి, నమ్మైచ్చేరవిడుకైక్కునమ్మోడుమ్ అవనోడుమ్ నిరుపాధికసమ్బన్ధత్తై యుడైయళాయ్, (౫) "నకశ్చిన్నాపరాధ్యతి' ఎన్నుమివళైయొత్తియ ప్పుకువాశలిలై" ఎన్ఱు కాకవృత్తాన్తాదిముఖత్తాలే అఱుతియిట్టు, (౬) "ప్రణిపాతప్రసన్నాహి మైథిలీజనకాత్మజా" ఎన్ఱు పురుషకారనిరపేక్షమాక అఞ్జలిమాత్రసులభైయాన ఇవళైవన్దుకిట్టి, (౭) "'మాతర్మైథిలి రాక్షసీస్త్వయితథైవార్ద్రాపరాధాస్త్వయారక్షన్త్యా

(౧) (౨) గీ-౧౬-౧౯. (౩) వరాహపు. (౪)
(౫) రా-యు-౧౧౬-౪౧. (౬) రా-సు-౭౭-౫౭. (౭) శ్రీగుణరత్నకో-౫౭-
† (పా) తీర్థ్రుక్కైయిలే.

పవనాత్మజాల్లఘుతరా రామస్యగోష్ఠీకృతా’ ఎన్గిఱపడియే, పుఱమ్బుళ్ళ
పొఱుత్తుడైయ అన్ఱు ఈశ్వరనుక్కాళాకాతపడి, పూర్వాపరాధ
త్తాలే అఞ్జినవెనక్కు నిరుపాధికజననియాన దేవరీర్ తిరువడికళొఴ్ఴియ
ప్పుకలిల్లై; ఇనినాన్ ఈశ్వరనుడైయ ఇరక్కత్తుక్కు ఇరైయాయ్ రక్షి
తనాతల్, అవనుక్కు స్వాతన్త్ర్యపాత్రమాయ్ నాశత్తోడే తలైక్క
ట్టుతలొఴియ ఇవ్వైప్పాఱుక్కై క్కిడమల్లాతపడి అనన్యగతి; ఇని అడియే
నుక్కు హితమిన్నతెన్ఱఱిన్దు రక్షిత్తరుళ్ళుకై దేవరీరుక్కేభరమ్,” ఎన్ఱు
ఇవన్ శొన్నవార్త్తైయైక్కేట్కైయుమ్, అతుక్కుమేలే వెన్నీరుక్కు
క్కుళిర్నీర్పోలే నిరఙ్కుశస్వాతన్త్ర్యత్తాలే (౧) “అభితఃపావకోప
మమ్” ఎన్గిఱపడియే అనభిభవనీయనాన ఈశ్వరనైత్తన్నుడైయభోగ్య
తాతిశయత్తాలే పదమాక్కి “నాయన్తే! ఇచ్చేతననై అఙ్గీకరిత్తరు
ళీర్” ఎన్నుమ్;

“ఆవతెన్; (౨) ‘శ్రుతిస్స్మృతిర్మమైవాఽఽజ్ఞా’ ఎన్ఱునమ్ముడైయ
ఆజ్ఞారూపమానశాస్త్రమర్యాదైయైఅతిలఙ్ఘిత్తునమ్నెఞ్జుపుణ్పడుమ్బడి
తీరక్కఴియ అపరాధమ్ పణ్ణిప్పోన్దవనల్లనో; ఇవనై అఙ్గీకరిక్కైయావ
తెన్” ఎన్నుమ్ ఈశ్వరన్. “అవనుడైయపూర్వాపరాధఙ్గళై ఉమ్ము
డైయ పొఱైక్కిలక్కాక్కి రక్షిత్తరుళీర్” ఎన్నుమ్పిరాట్టి.

“పొఱైయైనోక్కుకైక్కాక శాస్త్రమర్యాదైయై కుడనీర్వఴ్ఴి
యవో” ఎన్నుమ్ ఈశ్వరన్. “శాస్త్రమర్యాదైయై నోక్కుకైక్కాక
ఉమ్ముడైయ స్వాభావికమాన క్షమాతత్త్వత్తై కుడనీర్వఴ్ఴియవో”
ఎన్నుమ్ పిరాట్టి.

“క్షమైయైనోక్కిల్, శాస్త్రమర్యాదైకులైయుమ్; శాస్త్ర
మర్యాదైయైనోక్కినాల్ క్షమాతత్త్వమ్ కులైయుమ్. ఇరణ్డుమ్ కులై

(౧) శ్రీ-అయో-౯౯-౨౬. (౨)

యాతొన్ఱియవేణ్డుమ్. శెయ్యవడుప్పతెన్'' ఎన్నుమ్ ఈశ్వరన్. ''కిఞ్జ్ఞ త్తవ్యతాకులనాయిరున్దాల్ అత్తనై యే; అవై యిరణ్డుమ్ కులై యాత పడి వర్తిక్కొల్లుకిఱేన్, అప్పడియే శెయ్ తరుళీర్'' ఎన్నుమ్ పిరాట్టి.

''ఇరణ్డుమ్ కులై యామల్ ఇచ్చేతననై నోక్కవఱ్తియుణ్డామాకిల్ నమక్కుప్పొల్లాతో, శొల్లిక్కాణ్'' ఎన్నుమ్ ఈశ్వరన్. ''ఆనాల్ శాస్త్ర మర్యాదైయై విముఖర్ విషయమాక్కవతు. ఉమ్ముడైయ తమైయై అభిముఖవిషయమాక్కవతు. ఇరణ్డుమ్ జీవిత్తతాయఙుమ్'' ఎన్నుమ్ విషయవిభాగమ్ పణ్ణిక్కొడుక్కుమ్ పిరాట్టి. అత్తైక్కేట్టు అప్పడియే విభాగమెన్ఱు ఇచ్చేతననై అఙ్గీకరిత్తరుళుమ్ ఈశ్వరన్.

ఆక ఇప్పడిసాపరాధజన్తువై ఈశ్వరన్ అఙ్గీకరిత్తరుళుమ్పడి యాన వార్త్తైకళై క్కేట్పిత్తరుళుకై యుమ్. ఆకపురుషకారత్వసమర్పక మానస్వభావవిశేషఙ్గళుమ్-తత్కార్యఙ్గళుమ్ - ధర్మిగ్రాహకమాన శ్రీశబ్దత్తాలే శొల్లిఱ్ఱాయిఱ్ఱు.

ఇప్పడి పురుషకారభూతైయాయిఱ్ఱాలుమ్ ఇవళ్ అనన్నిహితైయాయిరుక్కుమాకిల్,(౧)''చఞ్చలంహిమనః''''చలచిత్తమ్,'' (౨) ''నిన్ఱవానిల్లానెఞ్జు'' ఎన్గిఱపడియే, శూఱావఱ్తిక్కాఱ్ఱుప్పోలే శుఴన్ఱువరుకిఱ ఇస్సంసారిచేతనరుడైయ నెఞ్జుదళమాక అఙ్కురిత్త రుచియాకైయాలే, క్షణభఙ్గురైయాయిరుక్కుమాకైయాలే, అతుతీవ తఙ్గుమున్నే ఈశ్వరనై ఆశ్రయిక్కైక్కువిరకఱ్ఱు, స్వరూపైయకురుడేయాయ్ విడుమెన్గిఱశఙ్కైయిలే, రుచిపిఱన్దపోతే ఆశ్రయిక్కలామ్పడి ఆశ్రయణీయవస్తువోడే ఇవళ్ నిత్యసంయుక్తైయాయిరుక్కుమెన్గిఱతు-మతుప్పు.

ఇమ్మతుప్పు-నిత్యయోగమతుప్పాకైయాలే ఇవళ్ నిత్యానపాయినియాయిరుక్కుమెన్గిఱతు. అతుక్కుహేతువెన్నెన్నిల్; జ్ఞానానన్ద

(౧)గీ-౬-౩౪. (౨)తి-మొ-౧-౧-౪.

లక్షణమాన భగవత్స్వరూపత్తుక్కు జ్ఞానానన్దలక్షణమాన ఆత్మస్వరూపత్తిర్కాట్టిల్ వ్యావర్తకమాన హేయప్రత్యనీకత్వ విభుత్వశేషిత్వాదికళ్ పోలే, శ్రియఃపతిత్వముమ్ - మృదుపాదానకమాన ఘటకరకాదికళిల్ పృథుబుధ్నోదరాకారరూపైయాన ఘటత్వజాతి ఘటత్తుక్కు కరకాదివ్యావృత్తియై ప్పణ్ణుకిఱపోలే, వ్యావృత్తియై ప్పణ్ణిత్తరుమ్బడి, స్వరూపనిరూపకభూతైయాకైయాలుమ్,

స్వాభావికమాకవుమ్ ఔపాధికమాకవుమ్ భగవత్సారూప్యమ్ పెఱ్ఱిరుక్కిఱ నిత్యరుడైయవుమ్ ముక్తరుడైయవుమ్ విగ్రహఙ్గళిల్కాట్టిల్ వ్యావృత్తమామ్బడి, (౧) "శ్రీవత్సవక్షాః" ఎన్గిఱపడియే, అసాధారణదివ్యమఙ్గళ విగ్రహత్తుక్కు నిరూపకభూతైయాకైయాలుమ్.

ఒరుమిథునవిషయ కైఙ్కర్యత్తైయొఴియిల్, క్షణకాలముమ్ ధరిక్కమాట్టాతపడియాన నిత్యరైయుమ్ ముక్తరైయుమ్ నిత్యకైఙ్కర్యమ్ కొళ్ళుకైక్కాక, (౨) "శ్రియాసార్ధమాస్తే" ఎన్గిఱపడియే నిరన్తరసంశ్లేషమ్ పణ్ణిక్కొణ్డిరుక్కైయాలుమ్,

విభవాదికళిలుమ్ వన్దాల్, (౩) "దేవత్వే దేవదేహేయం మనుష్యత్వేచమానుషీ విష్ణోర్దేహానురూపాంవై కరోత్యేషాత్మనస్తనుమ్" ఎన్గిఱపడియే అవ్వో అవ్వో అవతారసజాతీయమాన విగ్రహపరిగ్రహమ్పణ్ణివన్దు అవతరిక్కైయాలుమ్, అతుక్కుమేలే (౪) "అకలకిల్లేనిఱైయుమ్" ఎన్ఱు మార్పిలేయిరున్దుమడలెడుక్కుమ్బడి భగవద్భోగత్తిలే ఆఴఙ్గాల్పట్టు, (౫) "జలాన్మత్స్యావివోద్ధృతౌ" ఎన్గిఱపడియే క్షణకాలవిశ్లేషాసహైయాయిరుక్కైయాలుమ్.

(౬) "స్వవైశ్వరూప్యేణసదానుభూతయాప్యపూర్వవద్విస్మయమాదధానయా" ఎన్గిఱపడియే భగవదనుభవావగాహనమ్బణ్ణి నిత్య

(౧) రా-యు-౧౧౪-౧౫. (౨) శైవే- (౩) వి-పు-౧-౯-౧౪౫.
(౪) తి-వాయ్-౬-౧౦-౧౦. (౫) రా-అయో-౫౩-౩౧. (౬) స్తో-౪-౩౮.

ముక్తసజ్ఘజ్గళ్ (౧) "సఏకధాభవతి, ద్విధాభవతి, త్రిధాభవతి, శతధాభవతి, సహస్రధాభవతి" ఎన్ఱు అనేక శరీరపరిగ్రహమ్పణ్ణినిరన్తరాఽనుభవమ్పణ్ణినాలుమ్, (౨) "నిరవద్యః పరః ప్రాప్తేః" ఎన్గిఱపడియేఅనుభూతాంశమ్ అల్పమాయ్, అనుభావ్యాంశమే అపరిచ్ఛిన్నమామ్పడియాన పెరియ వైభవత్తైయుడైయ తానుమ్ తన్నుడైయ జ్ఞానశక్త్యాదికళైయుమ్, స్వవైశ్వరూప్యత్తైయుమ్ నేర్న్దుఒరుకాలకలైకదేశముమ్మలడుపణ్ణాతపడి నిరన్తరానుభవమ్ పణ్ణానిన్ఱాలుమ్, ఆనైక్కుక్కుతిరై వైత్తు అన్దవైశ్వరూప్యాఽనుభవమడైయ * భోగోపోద్ఘాతకేళీచుళకితమామ్పడి పణ్ణవల్లాన అవళుడైయ నిరవధికభోగ్యతాతిశయత్తాలే మార్పిలే ఇరుత్తి మడలెడుక్కుమ్పడి క్షణకాలముమ్ విరహాఽసహనాకైయాలుమ్, ఇవళ్ నిత్యసంయుక్తైయాయిరుక్కుమ్. "శ్రీయతే" ఎన్గిఱవ్యుత్పత్తియాలే త్రివిధాత్మవర్గత్తిఱ్ఱాట్టిల్ వ్యావృత్తిశొల్లిఱ్ఱు. *మతుప్పాలే అల్లాతనాచ్చిమారిఱ్ఱాట్టిల్ వ్యావృత్తిశొల్లిఱ్ఱు. అల్లాతవర్కళుక్కు నిత్యసంయోగహేతుభూతజ్గళాన స్వరూపనిరూపకత్వాదికళిల్లైయే.

ఆక, ఇవళ్ శొన్నతొన్ఱైమేల్ విழுన్దుకేట్కుమ్పడియానఇవనోడుణ్డాన నిరుపాధికబన్ధత్తాలుమ్, నిత్యాఽనపాయినియాయ్నిన్ఱు, (3) "అల్లిమలర్మకళ్ పోకమయక్కుకళాకియుమ్నిఱ్కుమ్" ఎన్నుమ్పడిపణ్ణుమ్ తన్నుడైయ వాల్లభ్యాతిశయత్తాలుమ్ నిరుత్తరమామ్పడియాన తన్నుడైయ ఉక్తివిశేషజ్గళాలుమ్, అవనుడైయ స్వాతన్త్ర్యత్తైయాఱ్ఱి శేరవిడక్షమైయాకైయాలుమ్, పురుషకారభావమ్ శొల్లిఱ్ఱాయిఱ్ఱు.

"శ్రీమన్నారాయణచరణౌ" ఎన్ఱు ఉపాయతయావక్ష్యమాణనాన నారాయణనుక్కువిశేషణమాక శ్రీమత్తైయెచ్చొల్లానిన్ఱాల్, నారాయణశబ్దత్తిఱ్చొల్లప్పుకుకిఱగుణవిశేషజ్గళ్ విశేషణత్వేన 'ఉపాయశరీ

(౧) ఛాన్దో-౭-౨౬-౨. (౨) వి-పు-౫-౧-౪౧. (3) తి-వాయ్-3-౧౦-౮.

రత్తిల్ అన్వితమాకిఅవోపాతి, ఇవళుమ్ ఉపాయావయవమాక ప్రాప్తై యుమాయ్, మాతాపితాక్కళిరువరుమ్ శేరవిరున్దుప్రజారక్షణమ్పణ్ణుకై ప్రాప్తమాయ్, అతుక్కుమేలే(౧) "వేరిమాఱాతపూమేలిరుప్పాళ్ వినై తీర్క్కుమ్" ఎన్ఱు ఉపాయకృత్యమానవిరోధినివర్తకత్వమ్ ఇవ్వర్థత్తిలే నిష్ఠరాన నమ్మాழ్వార్ తిరువుళ్ళత్తాలుముణ్డాయ్, ప్రదేశాన్తరఙ్గళిల్ ఇవళైప్పురుషకారమాక నినైత్తుచ్చొల్లుకిఱార్కళెన్గిఱ అవైయుమ్ ఉపాయభావత్తిలే అన్వయిప్పిక్కయోగ్యముమాయ్, అతుక్కుమేలే, (౨) "అరిః ప్రాణాన్పరిత్యజ్యరక్షితవ్యః" ఎన్ఱు మేలే అనుష్ఠిక్కప్పుకుకిఱ ప్రపత్తితానే, పురుషకారకృత్యత్తై చ్చెయ్యవన్ఱాకైయాలుమ్, మాట్టాతాకిల్, ఇవళ్ స్వాతన్త్ర్యత్తై యాఱ్ఱిచ్చేరవిడ ఉపాయభూత నానఈశ్వరన్ రక్షిక్కవమైన్దిరుక్క ఉపాయాన్వితమానఇవనుడైయప్రప త్త్యనుష్ఠానమ్ నిష్ఫలమామ్బడియుమాయిరుక్క, ఇవళుక్కు ఉపాయ శరీరత్తిలే అన్వయమిల్లై, పురుషకారత్తిలేయెన్ఱు, ఒతుక్కిత్తరువారా రెన్నిల్;

విశేషణత్వముణ్డేయాకిలుమ్, విశేషణభూతమానగుణ విశేషఙ్గళ్ పోతి ఉపాయోపయోగిత్వమ్ అవళుక్కిల్లామైయాలుమ్, సమాశ్ర యణైకాన్తమాన సౌశీల్యాదిగుణోదయ విరోధియాన స్వాతన్త్ర్యత్తై ప్పురుషకారభూతైయాన ఇవళ్ ఆఱ్ఱినాలుమ్, అవన్ కార్యమ్ శెయ్యు మ్బోతైక్కు(3) "రక్ష్యాపేక్షాం ప్రతీక్షతే" ఎన్గిఱపడియే ఉపాయప్రార్థ నారూపమాన ప్రపత్తివేణ్డుకైయాలుమ్, "వినైతీర్క్కుమ్" ఎన్గిఱ ఇడమ్ (౪) "కళైవాయ్తున్బమ్కళైయాతొழివాయ్కళైకణ్ మఱ్ఱిలేన్" ఎన్గిఱవరుడైయ ఉక్తియాకైయాలే, ఇత్తిరువాయ్మొழి అను

---

(౧) తి-వాయ్-౪-౫-౧౧. (౨) రా-యు-౧౮-౨౮. (3) లక్ష్మీత-౧౭.
(౪) తి-వాయ్-౫-౮-౮.

సన్నిత్తవర్కళ్ పక్కల్ ఇవళుక్కుణ్డాన ఆదరాతిశయ ప్రకాశకమాకై యాలుమ్, ఇవళుక్కు పురుషకారభావత్తిలే నోక్కాకక్కడవతు.

ఇవళుక్కు ఉపాయభావత్తిల్ అన్వయముణ్డాకిల్, సాధనభూతమాన కర్మజ్ఞానాదికళుక్కు, (౧) "ఫలమతః" (౨) "సప్రీతోఽలం ఫలాయ" ఎన్ఱు ఆరాధనప్రీతనాన ఈశ్వరముఖత్తాలే ఇష్టాఽనిష్టప్రాప్తి పరిహారరూపమానఫలసిద్ధి ఇవళాలేయాతల్, అజ్ఞన్ఱియిలే ఫలోపపాదనహేతువాన జ్ఞానశక్త్యాదికళుక్కు ఉత్పాదకై యాతలాక వేణ్డుమ్. తాన్ ఫలప్రసాదకై యాకిల్, (3) "యస్సర్వజ్ఞస్సర్వవిత్" (౮) "పరాస్యశక్తిర్వివిధైవ శ్రూయతే స్వాభావికీ జ్ఞానబలక్రియా చ" (౫) "తేజోబలైశ్వర్యమహావబోధసువీర్యశక్త్యాదిగుణైకరాశిః" ఎన్ఱు శ్రుతిస్మృతికళిల్ ఈశ్వరనుక్కుచ్చొల్లుకిఱ జ్ఞానశక్త్యాదిగుణ విశేషఙ్గళన్ఱియిలే ఒఴియ వేణుమ్. ఉణ్డాకిల్ ఇవళై యొఴియవే ఈశ్వరన్ తానే కార్యమ్ శెయ్యక్షమనే. అగ్గుణఙ్గళై ఉత్పాదిక్కిఱాళాకిల్ గుణఙ్గళుక్కుస్వాభావికత్వమన్ఱియిలే యొఴియుమ్.

సౌశీల్యాదికళోపాతి తిరోహితమానవఱ్ఱై ప్రకాశిప్పిక్కిఱాళెన్నిల్;-జగత్సృష్టిస్థితిసంహారాదికళిలే ఇడై విడామల్ వినియోగఙ్గొణ్డు పోరుకిఱ జ్ఞానశక్త్యాదికళుక్కు, సౌశీల్యాదితిరోధాయకమానస్వాతన్త్ర్యత్తోపాతి ఒరుతిరోధానమిల్లైయే. ఉణ్డాకిల్ సృష్ట్యాదికళ్ నడవాతొఴియవేణుమ్. సర్వదా అన్వితై యామాకిల్ స్వవిరోధినివృత్తియిల్ (౬) "తత్తస్యసదృశంభవేత్" ఎన్ఱిరుక్కక్కూడాతే. గుణవిశేషఙ్గళే అమైకై యన్ఱో? (౭) "ఆశంసేయం హరిశ్రేష్ఠ క్షిప్రం మాం ప్రాప్స్యతే పతిః । అన్తరాత్మా హి మే శుద్ధస్తస్మింశ్చ బహవో గుణాః" ఎన్ఱు

(౧) బ్రహ్మసూ-3-౨-3౮. (౨) (3) ము-౨-౨-౭.
(౮) శ్వే-౬-౮. (౫) వి-పు-౬-౫-౭౫. (౬) రా-సు-3౯-30.
(౭) రా-సు-3౭-౧౨.

తన్బక్కల్ అనన్యోపాయత్వముమ్ అవన్బక్కల్ గుణవిశేషఙ్గళుమే ఫలసిద్ధిక్కుమ్ అపేక్షితమాకత్తాన్ అఱియిట్టువైత్తతు.

నామ్ ఉపాయమాక యాతొరువస్తువై స్వీకరిక్కిఱోమ్; అవ్వస్తువుక్కు ఇవళ్ స్వరూపనిరూపకమాకైయాలే, ప్రణవత్తిల్ ప్రథమపదత్తిఱ్పోలే (౧) "యద్యపిసచ్చిత్తః" ఎన్గిఱగుణసిద్ధిన్యాయత్తాలే, అవర్జనీయమాయ్ అన్వయియాతొవెన్నిల్; - స్వరూపనిరూపకత్వేన అవర్జనీయ బన్ధముణ్డేయాకిలుమ్, ఉపాయదశైయిల్ కణ్డుకొళ్వతొరు ప్రయోజనమిల్లామైయాలే, స్వరూపనిరూపకఙ్గళాన జ్ఞానానన్దఙ్గళ్పోలేయుమ్ స్వరూపాశ్రయమాన గుణాన్తరఙ్గళ్పోలేయుమ్ కుమిరిరున్దుపోమత్తనై.

ఇవళ్ఱనుక్కు ప్రయోజనమిన్ఱిక్కే ఒన్ఱైక్కు హేతు - అవనుడైయ నైరపేక్ష్యమాకిల్, శిలగుణవిశేషఙ్గళ్ ఉపాయతయా అన్వయిక్కిఱపడియెన్నెన్నిల్; అవై కార్యోపయోగియాకైయాలుమ్, గుణత్వేన అపృథక్సిద్ధప్రవృత్తికమాకైయాలుమ్, గుణిగుణద్వారా కార్యమ్ శెయ్కై నైరపేక్ష్యత్తుక్కుక్కుఱైయిల్లామైయాలుమ్, అవళ్ఱనుక్కుత్తట్టిల్లై.

ఇవళ్ కార్యానుపయుక్తైయాకైయాలుమ్, ద్రవ్యత్వేన † పృథక్సిద్ధి ప్రవృత్తియోగ్యతైయుణ్డాకైయాలుమ్, అత్తాలే ఉపాయనైరపేక్ష్యత్తుక్కు క్కొఱైయాయిఱుకైయాలుమ్, ఉపాయభావత్తిల్ అన్వయమిల్లై.

ఆకైయాలే, శేషిత్వదశైయిలుమ్ ప్రాప్యత్వదశైయిలుమ్ ఒరుమిథునమేయాక వేణ్డినపోతి, ఉపాయదశైయిలే స్వేతరసకలసహాయాఽసహమాయిరుక్కైయాలే, ఇవళుక్కు ఉపాయభావత్తిలన్వయమిన్ఱియిలే పురుషకారభావత్తిలేయాకక్కడవతు.

(౧) ద్రమిడభాష్యకార.   † (పా) పృథగ్బుద్ధి.

ఇచ్చేతననోట్టైసమ్బన్ధమ్, ఈశ్వరనుక్కుమ్ పిరాట్టిక్కుమొత్తి రుక్క, అవన్ పురుషకారద్వారా సమాశ్రయణీయనాకైక్కుమ్, ఇవళ్ పురుషకారభూతైయాకైక్కుమ్ హేతువెన్నెన్నిల్; అవన్ పురుషోత్తమనాయ్ పుంస్త్వప్రయుక్తమాయ్ వరుమ్ కాఠిన్యమ్ నడైయాడుకై యాలుమ్, (౧) "దేవదేవో హరిః పితా" ఎన్గిఱపడియే పితృత్వప్రయుక్తమాయ్ వరుమ్ హితపరత్వత్తాలుమ్, అతుక్కుమేలే స్వేతరసకలపదార్థసార్థనిరుపాధికనిర్వాహకనాకైయాలే "దహ, పచ" ఎన్నుమ్పడియాన క్రౌర్యత్తాలుమ్, అవనై ఆశ్రయిక్కుమ్పోతు పురుషకారద్వారా ఆశ్రయిక్కవేణ్డుమ్. ఇవళ్ *నారీణాముత్తమైయాకైయాలే, స్త్రీత్వప్రయుక్తమాయ్ వరుమ్ మార్దవత్తాలుమ్, (౧) "త్వం మాతా సర్వలోకానామ్" ఎన్గిఱపడియే మాతృత్వప్రయుక్తమాన వాత్సల్యాతిశయత్తాలుమ్, తత్తత్కర్మానుగుణనిర్వహణమిల్లామైయాల్ వరుమ్ మాధుర్యత్తాలుమ్, అవనిఱ్ కాట్టిల్ ఇవళుక్కు నెడువాశియుణ్డాకైయాల్ ఇవళ్ పురుషకారభూతైయాకిఱ్కడవళ్.

ఆక శ్రీమత్పదార్థత్తాలే ఆశ్రయణైకాన్తమాన విలక్షణపురుషకారయోగమ్ శొల్లిత్తాయిఱ్ఱు.

అనన్తరమ్ నారాయణపదమ్, ఇచ్చేతననుడైయ పూర్వాపరాధదర్శనత్తాలే కడల్ కొతిత్తాప్పోలే, స్వాభావికమాన సౌశీల్యాదికళ్ తలైశాయుమ్పడి, అత్యున్నతమాన స్వాతన్త్ర్యత్తైయాఱ్ఱి, పురుషకారభూతైయాన పిరాట్టి ఉద్భవిత్తవాత్సల్యాదిగుణవిశేషఙ్గళై చ్చొల్లుకిఱతు. స్వాతన్త్ర్యాభిభూతమాన గుణోదయమిఱే, పురుషకారకార్యమాయిఱువతు.

ఇన్ద గుణోదయత్తుక్కు ప్పురుషకారాపేక్షైయుణ్డాకిల్, ఉపాయమ్ సాధ్యముమాయ్ సాపేక్షముమామ్. అనుద్భూతమానగుణఙ్గళ్

(౧) వి-పు-౧-౯-౧౨౬.

ఉద్భూతజ్ఞళాకిఱ త్తాకై యాలే, ఉపాయత్తుక్కు సాధ్యత్వముణ్డామ్; ఉపాయ స్వరూపోత్పత్తిక్కు సహకారిసాపేక్షత్వ ముణ్డాకై యాలే, భక్తి యోపాతి అఙ్గసాపేక్షత్వముమామ్. స్వరూపగతమాయ్ తిరోహిత మాయ్ క్కిడన్దత్తై ప్రకాశిప్పిక్కుమిడత్తిల్ పురుషకారత్తుక్కు అఙ్గసాధ నత్వముణ్డామోవెన్న వొణ్ణాతపడి, ఆత్మధర్మమాన భక్తివిశేషత్తుక్కు ప్రకాశకమాన కర్మయోగాదికళై అఙ్గసాధనమాక చ్చొల్లానిన్ఱతు. అతుక్కుమేలే, ఆత్మధర్మమాయ్ అప్రకాశకమాన అపహతపాప్మ త్వాది గుణఙ్గళై ప్రకాశిప్పిక్కిఱ ఈశ్వరనుక్కు ప్రధానసాధనత్వవ్యవ హారముణ్డాకానిన్ఱతు. ఆకై యాలే, ఉపాయాన్తరవ్యావృత్తిరూపమాన సిద్ధత్వనైరపేక్ష్యఙ్గళిరణ్డుమ్ కులైయుమేయెన్నిల్;-

ఉపాయమావతు - ఇష్టానిష్టప్రాప్తి పరిహారకరమాయిరుప్ప తొన్ఱాయ్, అప్పడిప్పట్ట ఉపాయమావతు - జ్ఞానశక్త్యాదిగుణవిశిష్టనాన ఈశ్వరనాకైయాలే వాత్సల్యాదిగుణఙ్గళుక్కు ఉపాయత్వమిల్లై. ఉళ్ళతు ఆశ్రయణైకాన్తత్తైయే. ఆకైయాలే ఉపాయభూతమాన జ్ఞానశక్త్యా దికళుడైయ ఉత్పత్త్యాదికళుక్కు ప్పురుషకారాపేక్షైయిల్లామైయాలే, ఉపాయాన్తరవ్యావృత్తిరూపమాన సిద్ధత్వత్తుక్కుమ్ నిరపేక్షత్వత్తు క్కుమ్ ఒరుకులైయిల్లై. ఆకైయిత్తే, "మామ్" ఎన్గిఱ స్వీకార్యవిషయ త్తిలే స్వీకారోపయోగియాన సౌశీల్యాదికళై అనుసన్ధిత్తు, "అహమ్" ఎన్గిఱ పాపవిమోచకన్పక్కలిలే జ్ఞానశక్త్యాదికళై అనుసన్ధిత్తతు.

వాత్సల్యమావతు—"వత్సంలాలయతి" ఎన్గిఱవ్యుత్పత్తియాలే, అన్ఱీన్ఱకన్ఱిన్పక్కల్ తాయ్ పణ్ణుమ్వ్యామోహమ్. అతావతు—శువడు పట్టపుల్లైయుమ్ కాల్కడైయిల్ కొళ్ళుమ్ దశైయిలుమ్, తన్కడైయి నిన్ఱుమ్ పుఱప్పట్టకన్ఱినుడైయ అళుక్కునాఱ్ఱత్తైయే తనక్కుభోగ్య మాకస్వీకరిత్తు, త్తన్నుడైయ క్షీరత్తాలే అత్తై ధరిప్పిక్కుమాపోలే,

(౧)"దోషోయద్యపితస్యస్యాత్"ఎన్గిఱపడియేఆశ్రితగతమాన దోషఙ్గళై త్తన్ పేఱాకమేల్ విఴున్దుపోక్కి త్తన్ గుణఙ్గళాలే అవర్ కళై ధరిప్పిక్కై. ఆత్మగుణాఽనుసన్ధానమాకైయాలే, ఆశ్రయణాఽనన్తరమ్వరుమ్ పాప విమోచనవ్యాపారత్తోడు విరోధమ్పిఱవాతు.

స్వామిత్వమావతు-ఇన్దవాత్సల్యత్తుక్కు ఊన్ఱాయ్, "ఈశ్వర ప్రాప్తి ఆత్మావుక్కన్ఱు, ఆత్మప్రాప్తి ఈశ్వరనుక్కు" ఎన్నుమ్పడి ఇచ్చేతనవస్తువై ఉడైయనాకై. ఉడైయానితే ఉడైమైపెఱుకైయిలే యత్నమ్పణ్ణువాన్.

వత్సలనుమాయ్ వకుత్తనుమాయిరున్దాలుమ్, (౨) "తమసః పరస్తాత్"(౩)"రజసఃపరాకే"ఎన్గిఱ దేశవిశేషత్తిలే, (౪) "అవాక్యనాదరః" ఎన్గిఱపడియే, తన్నుడైయ విశ్ఙ్ఖలితమాన ఐశ్వర్యముడైయ త్తోన్ఱుమ్పడి యిరుక్కుమాకిల్, ఇద్దేశత్తిలే అతిక్షుద్రనాన ఇచ్చేతననాలే ఆశ్రయిక్కవొణ్ణాతే యెన్నవేణ్డాతపడి, * "మహతోమన్దైస్సహనీరన్ధ్రేణసంశ్లేషస్వభావమ్-శీలమ్" ఎన్ఱుపెరియనాన తాన్తన్నై ఎత్తాఴవిట్టు, (౫) "హేకృష్ణహేయాదవహేసఖే" ఎన్నలామ్పడి శిఱియారోడే ఒరునీరాకక్కలన్దు పరిమాఱుకైయుమ్, పరిమాఱానిన్ఱాల్ (౬)"ఆత్మానంమానుషంమన్యే రామందశరథాత్మజమ్"ఎన్గిఱపడియే, తన్వైభవమ్ తన్ తిరువుళ్ళత్తిల్పడాతపడి పరిమాఱుకైయుమ్-సౌశీల్యమావతు.

ఇని ఒరుదేశకాలవిప్రకర్షాదికళాలే నినైత్తపోతు ఆశ్రయిక్కై అశక్యమాయిరుక్కైయన్ఱియిలే, ఎప్పోతుమ్ ఎల్లారాలుమ్ ఆశ్రయిక్కలామ్పడి, అర్చావతారసులభనాకై - సౌలభ్యమావతు. పరమపదమ్ క్షీరాబ్ధితొడక్కమానవై, దేశవిప్రకర్షత్తాలే ఆశ్రయిక్కవొణ్ణాతు.

(౧) రా-యు-౧౮-౩. (౨) పురుషసూ- (౩)
(౪) ఛాన్దో-౩-౧౪-౨. (౫) గీ-౧౧-౪౧. (౬) రా-యు-౧౨౦-౧౧.

విభవాదికళ్ ఇదానీన్తనర్క్కు కాలవిప్రకర్షత్తాలే ఆశ్రయిక్కవొణ్ణాతు. అన్తర్యామిత్వాదికళ్ అచక్షుర్విషయమాకైయాలే ఆశ్రయిక్కవొణ్ణాతు. ఇని ఇన్దకాలవిప్రకర్షత్తాలే పరమ్ కుత్తైయుమిన్ఱియిలే, దేశవిప్రకర్షత్తాలేవరమ్ కుత్తైయుమిన్ఱియిలే,అచక్షుర్విషయత్వత్తాల్ పరమ్కుత్తైయుమిన్ఱియిలే, (౧) "పిన్నానార్ వణజ్గుమ్ శోతి త్తిరుమూర్తిక్కళమ్" ఎన్గిఅపడియే సర్వసమాశ్రయణీయమాయిరుక్కుం - ఉకన్దరుళిన నిలమే యాకైయాలే, సర్వసౌలభ్యమ్ పూర్ణమాయిరుప్పతు అర్చావతారత్తిలే.

తన్ దోషమ్కణ్ణు ఇఱాయామైక్కు, వాత్సల్యత్తై అనుసన్ధిక్కవేణుమ్. అవన్ అప్రాప్తనెన్ఱు ఇఱాయామైక్కు,స్వామిత్వత్తైఅనుసన్ధిక్కవేణుమ్. మేన్మైకణ్డు ఇఱాయామైక్కు, సౌశీల్యత్తై అనుసన్ధిక్కవేణుమ్. అతీన్ద్రియనెన్ఱు ఇఱాయామైక్కు సౌలభ్యత్తై అనుసన్ధిక్కవేణుమ్.

తన్నుడైయదోషమాతల్, అవనుడైయ అప్రాప్తియాతల్,అవన్ మేన్మైయాతల్,అవనతీన్ద్రియత్వమాతల్ ఇవై నెఞ్జిలేనడైయాడిల్ ఆశ్రయిక్కయోగ్యతైయిల్లామైయాలే, అవనై నోక్కతిర్త్తట్టాయ్ ఆశ్రయణైకాన్తమాయ్ పురుషకారభూతైయాన పిరాట్టియాలే ఉద్భవిక్కప్పట్టు,ప్పిన్నై అవళ్ తానే అఖ్ఖైక్కనినైక్కిలుమ్,(౨) "అప్యహంజీవితం జహ్యాం త్వాంవాసీతే సలక్ష్మణామ్". (3) "త్వయికిఞ్చిత్సమాపన్నే కింకార్యంసీతయామమ" (౪) "తామరైయాళాకిలుమ్ శితకురైక్కుమేల్ ఎన్నడియారతుశెయ్యార్ శెయ్తారేల్ నన్ఱుశెయ్తార్" ఎన్నుమ్బడి పణ్ణక్కడవతాయ్, ప్రథమాచార్యరాన నమ్మాళ్వారాలే ఆశ్రణైకాన్తమాక (౫) "నికరిల్ పుకళ్రాయులకమ్మూన్ఱుడైయాయెన్నై

(౧)తి-నె-౧౦. (౨) రా-ఆ-౧౦-౧౯. (3) రా-యు-౧౪-౪.
(౪) పెరి-తి-౪-౯-౨. (౫)తి-వాయ్-౬-౧౦-౧౦.

యాళ్వానే-తిరువేఙ్గడత్తానే" ఎన్ఱు వాత్సల్యాదిక్రమత్తిలే అనుసన్ధిక్క ప్పట్టిరుక్కిఱ నాలుగుణఙ్గళై యుమ్ శొల్లిఱ్ఱాయిఱ్ఱు.

ఈశ్వరన్ ఆశ్రయణీయనామిడత్తిల్, ఆశ్రయణసౌకర్యముణ్డామళవు పోరాతే, సంసారభయభీతనాయ్ భగవత్ప్రాప్తిరుచి వడిమ్బుడు మ్బడియాన ఇవ్వధికారిక్కు సంసారసమ్బన్ధత్తై అఱుక్కైక్కుమ్, భగవదనుభవజనిత కైఙ్కర్యత్తై క్కొడుక్కైక్కుమ్ ఏకాన్తమాన స్వభావవిశేషఙ్గళ్ వేణుమ్. ఆకైయాల్ ఉత్తరార్ధత్తిల్ శొల్లుకిఱ విరోధినివృత్తిపూర్వకమాన ప్రాప్యసిద్ధిక్కు ఏకాన్తమాయ్, అహంశబ్దత్తిలే ఉక్తమాన జ్ఞానశక్త్యాది గుణచతుష్కముమ్, అవఱ్ఱుక్కు ప్పిరునిలైనిఱ్కుమిరక్కముమ్ ఇప్పదత్తిలే అనుసన్ధేయమ్.

ఆశ్రితరుడైయహితాహితఙ్గళఱియుమ్బోదైక్కు సర్వజ్ఞనాక వేణుమ్. అఱిన్దపడియే కార్యమ్ శెయ్కైక్కు సర్వశక్తియాక వేణుమ్. సర్వశక్తనానాలుమ్ ఇవన్బక్కలొన్ఱుమ్ నచ్చాతొళిగైక్కు అవాప్తసమస్త కామనాక వేణుమ్. ఇత్తనైయుముణ్డానాలుమ్ తన్ పేఱాక క్కార్యమ్ శెయ్యుమ్బోదైక్కు సర్వస్వామియాక వేణుమ్. అనాదికాలమ్ కర్మానుగుణమాక అఱుత్తఱుత్తు త్తీఱ్ఱుకైక్కు క్కరువియాయ్ ప్పోన్దవివైరక్షణత్తుక్కు ఉఱుప్పాకైక్కు ఇరక్కమ్ వేణుమ్. ఆకైయాలే సౌశీల్యాది గుణచతుష్టయత్తోడు జ్ఞానశక్త్యాది గుణపఞ్చకత్తోడు వాశియఱ ఇప్పదత్తిలే అనుసన్ధేయమ్.

నను, భగవత్స్వరూప గుణవిభూత్యాదికళుక్కు అవ్యవహితవాచకమాయిరుక్క, ఇన్దనారాయణశబ్దమ్ స్వరూపాదికళై యొழிయ గుణజాతత్తిల్ గుణైకదేశత్తుక్కు వాచకమాకిఱతెన్నుమిడత్తుక్కు నిర్ణాయక ప్రమాణమేతెన్నిల్;-ఇవఱ్ఱుక్కెల్లాత్తుక్కుమ్ వాచకమేయాకిలుమ్, "ప్రపద్యే" ఎన్ఱు, ప్రకరణమ్ ఆశ్రయణమాకైయాలే, అతు-*గోబలీవర్దన్యాయత్తిన్పడియే ఆశ్రయణైకాన్తమాన గుణవిశేషఙ్గళైయే ఒతు

క్కుత్తరక్కడవతు. ఒరుమాణిక్కప్పెట్టియిలే నాట్టిలుళ్ళవాభరణజ్గళై యచ్చమైత్తిట్టువైత్తాల్, తన్దాముక్కు అవ్వోకాలజ్గళిల్ అభిమతమాన ఆభరణజ్గళై యెడుత్తు ప్పూణ్బారో పాతి, ఇతువుమ్ సర్వార్థజ్గళుక్కుమ్ వాచకమాయిరున్దతేయాకిలుమ్, అవ్వోకాలజ్గళుక్కు అపేక్షితమానవర్థవిశేషజ్గళై యెడుత్తు వినియోగమ్కొళ్ళుమతో ట్రియ, ఎల్లావర్థైయుమెడుక్కవేణుమెన్గిఅనియమమిల్లై. ఉణ్డాకిల్ ఈశ్వరనుక్కు ఉపాయోపేయత్వరూపమాన విభాగమిన్ఱియిలే ఒన్ఱియుమ్.

సమస్తకల్యాణగుణజ్గళుక్కుమ్ ఆశ్రయమాయిరుక్కచ్చెయ్తేయుమ్, ఉపాయత్తైక్కాన్తమాన స్వభావవిశేషజ్గళై అవన్బక్కలిలే అనుసన్ధిక్కుమతో ట్రియ, ఏకాశ్రయస్థమెన్నాభోగ్యైకాన్తమాన గుణజ్గళై అనుసన్ధియాతే, వాచ్యభూతనాన అవన్బక్కల్ అప్పడియే యానాల్, వాచకభూతమాన ఇన్దశబ్దముమ్ అప్పడియేయామిత్తనై. గోబలీవర్దన్యాయమావతు — ప్రయోజకవృద్ధన్ ప్రయోజ్యవృద్ధనైక్కుఱిత్తు[గావఆనీయన్తామ్] ఎన్ఱు-పశుక్కళైకొణ్డువావెన్ఱాల్, అన్దగోత్వజాతి ఎరుత్తిన్బక్కలిలుమ్ కిడక్కైయాలే, ఎరుతుకళైయుమ్ పశుక్కళైయుమ్ శేరప్పిడిత్తుకొణ్డువరప్పుకుమ్. అప్పోతు [బలీవర్దాస్తిష్ఠన్తు] ఎన్ఱు-ఎరుతుకళ్ నిఱ్కవెన్గిఅవిశేషవిధానత్తాలే అవ్వెరుతుకళై యొన్ఱియ ప్పశుక్కళైకొణ్డువరుకై. అప్పడియే ఇతువుమ్ ఎల్లావర్థజ్గళుక్కుమ్ వాచకమేయాకిలుమ్, ఇన్దశబ్దమ్ ఇప్పోతు ప్రకరణబలత్తాలే ఇగ్గుణవిశేషజ్గళుక్కే వాచకమాకక్కడవతు.

ఆక,నారాయణపదత్తిల్ నారశబ్దమ్-(౧)"నారశబ్దేనజీవానాంసమూహఃప్రోచ్యతేబుధైః"ఎన్గిఅపడియే ప్రాప్తాక్కళాన ప్రత్యగాత్మాక్కళైచ్చొల్లి, అయనశబ్దమ్-"ఇణ్-గతౌ" ఎన్గిఅధాతువిలే (౨)"సంసారార్ణవమగ్నానాం విషయాక్రాన్తచేతసామ్ । విష్ణుపోతంవినానాన్యత్కి

(౧)   (౨)వి-౮-౧-౫౯.

ఇచ్చిదన్తిపరాయణమ్" ఎన్గిఱపడియే ఉపాయవాచకమాయ్, ఆకనారాయణపదమ్ - సర్వేశ్వరనై యే సర్వాత్మాక్కళుక్కుమ్ సంసారనిన్తరణాదికళుక్కు సాధనభూతనెన్ఱతాయ్, అన్దసాధనసమాశ్రయణత్తుక్కాక సౌశీల్యాది గుణచతుష్కజ్గళై అనుసన్ధిత్తతాయ్, కార్యకరమాకైక్కు జ్ఞానశక్త్యాదిగుణపఞ్చకజ్గళై అనుసన్ధిత్తతాయ్నిన్ఱతు.

అనన్తరమ్ గుణవిశేషవిశిష్టమాన ఆశ్రయణీయవస్తు (౧) "శుద్ధేనమనసాగ్రాహ్యః" (౨) "స్వప్నధీగమ్యమ్" (3) "సహైవ సన్తంనవిజానన్తి † దేవాః" (౪) "యమాత్మానవేద"(౫) "పొఱియుణర్వవై యిలన్" ఎన్గిఱపడియే, ఇన్ద్రియికజ్ఞానగమ్యమల్లామైయాలుమ్, కణ్ణాలల్లతు ఆశ్రయిక్కవొణ్ణామైయాలుమ్, ఆశ్రయణసౌకర్యత్తుక్కాక అవ్వస్తువై ప్రకాశిప్పిక్కక్కడవతాయ్, కీళ్చ్చొన్న సౌలభ్యమెన్గిఱ ఆత్మగుణత్తినుడైయ ఫలమాన ప్రకాశత్తైయుడైత్తాన విలక్షణవిగ్రహత్తై చ్చొల్లుకిఱతు, (చరణౌ) ఎన్గిఱపదమ్.

స్వరూపత్తోడు స్వరూపాశ్రయమాన గుణజ్గళోడు వాశియఱ, శుద్ధసత్త్వమయమాన అప్రాకృతదివ్యసంస్థానత్తిలే, పొఱుక్కప్పియిల్ మాణిక్కమ్బోలే పుఱమ్బొశిన్దుకాట్టుకైయాలుమ్, అవ్వడివుతాన్ (౬) "నసన్దృశేతిష్ఠతిరూపమస్య నచక్షుషాపశ్యతికశ్చనైనమ్" (౭) "నమాంసచక్షురభివీక్షతేతమ్" (౮) "అపశ్యన్తఃపరంరూపమ్" ఎన్గిఱ పరరూపమన్ఱియిలే విభవాఽర్చావతారరూపమాకైయాలుమ్, ఆశ్రయణైకాన్తమాకక్కడవతు.

అజ్గన్ఱియిలే నారాయణపదత్తిఱ్చొల్లుకిఱపడియే ఈశ్వరన్ గుణద్వారా ఉపాయభూతనామాపోలే, విగ్రహద్వారావుమ్ ఉపాయ

(౧) (౨)మను-౧౨-౧౨౨. (3)
(౪)బృ-౫-౭-౨౨. (౫)తి-వాయ్-౧-౧-౨ (౬)తై-నా-౬-౧-౧౦.
(౭)ఋగ్వే (౮) † (పా) దేవాః

భూతనామెన్ను విగ్రహత్తినుడైయ స్వతన్త్రోపాయత్వమ్ తోన్ఱుకై కాక, త్తనియే విగ్రహత్తై ఉపాదానమ్ పణ్ణుకిఱ తెన్నవుమామ్. (౧) "చిన్తయన్తీజగత్సూతిం పరబ్రహ్మస్వరూపిణమ్ । నిరుచ్ఛ్వాసతయా ముక్తింగతాఽన్యాగోపకన్యకా" (౨) "ప్రసాదపరమౌనాథౌమమ గేహముపాగతౌ । ధన్యోహమర్చయిష్యామీత్యాహ మాల్యోపజీవనః" ఎన్గిఱపడియే ఇడక్కైయుమ్ వలక్కైయుమఱియాత ఇడైచ్చియుమ్, భోగ్యమానపూవైవిఱ్ఱు వయిఱువళర్క్కుమ్ మాలాకారర్ తుడక్కమానార్, (3) "పరమాత్మనియోరక్తోవిరక్తోఽపరమాత్మని" (౪) "మాఱ్పాల్ మనమ్శుళిప్పమఙ్గైయర్ తోళ్ కైవిట్టు" ఎన్ను తన్నుక్కులిలే నిరతిశయమాన ప్రావణ్యత్తై ప్పిఱప్పిత్తు, అతువే కరువియాక ఇతరవిషయవిరక్తియైయుమ్ పిఱప్పిత్తు, త్తానే ముడియనడత్తక్కడవతాయిఱే విగ్రహమిరుప్పతు.

విగ్రహమేఉపాయభూతమామాకిల్, విభవాఽర్చావతారరూపఙ్గళైక్కణ్డవర్కళడైయ భగవద్విషయత్తిల్ ప్రవణరాకాతొళివానెన్నెన్నిల్ ;-ఎల్లార్కుక్కు మొక్కక్కాట్చియుణ్డేయాకిలుమ్, విషయన్దాన్ సౌన్దర్యాదికళై ఆవిష్కరియామైయాలే అన్యపరరాకిఱార్కళల్లతు, విగ్రహత్తుక్కు అన్దస్వభావమిల్లామైయన్ను. ఆకైయిఱే భాష్యకారర్ "సౌన్దర్యసౌశీల్యాదిగుణావిష్కారేణ అక్రూరమాలాకారాదీన్ పరమభాగవతాన్ కృత్వా" ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్తతుమ్.

ఆక, ఉక్తమానగుణఙ్గళుక్కు ప్రకాశకమాక విగ్రహత్తై ఉపాదానమ్ పణ్ణుకిఱతాతల్, స్వతన్త్రసాధనమాక ఉపాదానమ్ పణ్ణుకిఱతాతలాకిఱతు; నేరేవాచకమాయిరుప్పతొరు శబ్దత్తైయిట్టు విగ్రహత్తై చ్చొల్లాతే, చరణశబ్దార్థమాన తిరువడికళిలే విగ్రహత్తై ఉపలక్షిక్కైక్కు

(౧) వి-పు-౫-౧౩-౨౨. (౨) వి-పు-౫-౧౯-౨౧.
(3) నారదపరి-ఉప-3. (౪) 3-తిరువ-౧౪.

హేతువెన్నైన్నిల్; - ఇజ్జుడుపాయతయాస్వీకరిక్క- ఇత్తైకిఅవధికారి - కీక్షై తిరుమన్త్రత్తిలే సుశిక్షిత స్వరూపనాకైయాలే, శేషత్వప్రకాశక మాన ఇన్దవ్యవహారమొళ్ళియ వఱియామైయాలుమ్, స్తనన్ధయత్తుక్కు మాతావినుడైయ సర్వావయవజ్గళుమ్ ఉద్దేశ్యమాకానిఱ్క-చ్చేయ్ తే యుమ్, స్తనత్తిలే ఒరువిశేషప్రాప్తియుణ్డామోపాతి, ఇవనుక్కుమ్ తిరు వడికళిలే ఒరువిశేషసమ్బన్ధముణ్డాకైయాలుమ్, తిరువడికళై క్కొణ్డు విగ్రహత్తై ఉపలక్షిక్కిఱతు.

అనన్తరమ్ మేలిల్ పదద్వయముమ్, అధికారిగతమానవస్తువై చ్చొల్లుకిఱతు. ఇతిల్ శరణశబ్దమ్-(౧)"ఉపాయేగృహరక్షిత్రోశ్శబ్దశ్శర ణమిత్యయమ్ । వర్తతేసామ్ప్రతఞ్చైష ఉపాయార్థైకవాచకః" ఎన్నిఱ పడియేఉపాయవాచకమాయ్,(౨)"క్రియాసాధ్యమాస్తే"(3)"సోశ్ను తేసర్వాన్కామాన్" (౪) "సదాపశ్యన్తిసూరయః"ఎన్నుమ్శొల్లుకిఱప డియేప్రాప్యకోటియిలుమ్మూతలిట్టు,కీళ్చ్చొన్నశ్రీమత్తైక్కుమ్, నారా యణశబ్దోక్తమాన గుణవిశేషజ్గళుక్కుమ్, అనన్తరోక్తమాన దివ్యమజ్గళ విగ్రహత్తుక్కుమ్ ఉపేయవ్యాప్తియై ప్రకాశిప్పిక్కిఱతు.

(ప్రపద్యే) ఎన్ను - "పద్ గ-గతౌ" ఎన్నిఱధాతువిలే గత్యర్థ మాయ్, "గత్యర్థాః-బుద్ధ్యర్థాః" ఎన్ను-ఒరుజ్ఞానవిశేషత్తైచ్చొల్లుకిఱతు. అన్దజ్ఞానవిశేషమాకిఱతు - (౫)"అహమస్మ్యపరాధానామాలయో౽కి ఞ్చనో౽గతిః" ఎన్నిఱపడియేస్వాకిఞ్చన్యాద్యనుసన్ధానపూర్వకమాయ్, (౬)"ప్రార్థనామతిః"(౭)"యాచ్ఞాప్రపత్తిః"ఎన్నిఱపడియే ప్రార్థనా గర్భమాయ్,(౬) "త్వమేవోపాయభూతోమేభవ" (౭)"తదేకోపాయ తాయాచ్ఞా" ఎన్నిఱపడియే,తాన్ ఉపాయశరీరత్తిలన్వయియాతేఉపా

(౧) అహి-సం-3౬-33. (౨) శ్వే- (3) తై-ఆ-౧-౨.
(౪) సామ-ఉత్తర-౧౮-౨౪-౪. (౫) అహి-సం-3౬-3౫. (౬) అహి-సం-3౬-3౫.
(౭)

యస్వీకారాత్మకమాకైయాలే ఉపేయశరీరత్తిలుమ్ అన్వయియాతేఅధి
కారిక్కువిశేషణమాయ్, మహావిశ్వాసాత్మకమాన ప్రతిపత్తివిశేషమ్.
"ప్రపద్యే" ఎన్ఱు ఉత్తమనాకైయాలే, కీళ్ ఉక్తమాన విషయత్తై ఉపా
యతయా స్వీకరిక్కిఱేనెన్ఱు స్వానుష్ఠానమాకిక్కిడక్కిఱతు.

అఙ్ఙన్ఱియిలే, "గతి" ఎన్ఱువ్యాపారమాయ్, మానసగతియైయుమ్
వాచికగతియైయుమ్ కాయికగతియైయుమ్ శొల్లిఱ్ఱాకవుమామ్.
మానసగతియావతు - ఉపాయత్వేనఅధ్యవసిక్కై. వాచికగతియావతు-
(౧) "రాఘవంశరణంగతః" (౨) "అడిక్కీఴ్అమర్న్దుపుకున్దేన్" (3)
"నారాయణా! ఓమణివణ్ణా! నాకణైయాయ్ వారాయెన్నారిడరై
నీక్కాయ్" (౪) "ద్వయవక్తా" ఎన్ఱుమ్ శొల్లుకిఱపడియే, రక్షిత్తరుళ
వేణుమెన్ఱు వాయాలేప్రార్థిక్కై. కాయికగతియావతు-(౫)" అఞ్జలిః
పరమాముద్రాక్షిప్రందేవప్రసాదినీ" ఎన్గిఱపడియే, భగవత్ప్రసాద
హేతుభూతమాన అఞ్జలియై ప్రయోగిక్కై.

అఙ్ఙన్ఱియిలే, నిషాదకాకాదికళైప్పోలే రక్షకవస్తువిరున్దవిడత్తే
వరుకైయెన్నవుమామ్. ఇత్తైప్పఱ్ఱవిఱే, (౬) "బద్ధాఞ్జలిపుటందీనం
యాచన్తంశరణాగతమ్" ఎన్ఱుచతుర్విధమాకచ్చొల్లిఱ్ఱు. ఇన్నాలుమ్
ఏకాశ్రయత్తిలే యుణ్డానపోతు అధికారిపూర్త్తి ప్రకాశిక్కక్కడవతు.
ఇవఱ్ఱిలే అన్యతరమాత్రమానపోతు భగవద్వైభవమ్ ప్రకాశిక్క-
క్కడవతు.

ఇతిల్ "ఈదృశనాననాన్ అధ్యవసిక్కిఱేన్" ఎన్ఱు జాతిగుణ
వృత్తాదికళాలే ఒరువనైవిశేషియామైయాలే, ఇప్ప్రపత్త్యనుష్ఠానమ్
సర్వాధికారమెన్ఱుతోఱ్ఱుకిఱతు. ఇనిరుచియేవేణ్డువతు. ఇన్దరుచిప్ర
యోజకమాకైయిఱే(౭)"రావణోనామదుర్వృత్తః" ఎన్ఱుతొడఙ్గిత్తన్

(౧) రా-యు-౧౭-౩౨. (౨) తి-వాయ్-౬-౧౦-౧౦. (3) శిఱి-తిరుమ-౫౦.
(౪) శరణాగతిగద్యే (౫) గారుడపు-౧-౧౧-౨౬. (౬) రా-యు-౧౮-౨౭.
(౭) రా-యు ౧౭-౧౦.

నికర్షాదికళదై యత్తన్నాయా లేశోల్లువతు.(౧)"రావణస్యానుజోభ్ర విభీషణఇతిశ్రుతః। చతుర్భిస్సహరక్షోభిర్భవన్తంశరణంగతః" ఎన్ఱుఅరన్దారిలుమ్అవన్కుఱైశొల్లిక్షేపిప్పతు. అతఱ్కుమేలే(౨)"వధ్యతాం-బధ్యతామ్" ఎన్బతాకానిఱ్-చ్చేయ్తేయుమ్ శ్రీవిభీషణప్పెరుమాళై రక్షిత్తతుమ్. శరణ్యరాన పెరుమాళ్ తామ్ (౩) "యదివా రావణస్స్వయమ్" ఎన్బతు. అవనోడేశేర్ప్పిక్కుమ్పిరాట్టి(౪)"తేనమైత్రీభవతు తేయదిజీవితుమిచ్ఛసి" ఎన్ఱు ఉపదేశిప్పతాకానిఱ్-చ్చేయ్తేయుమ్, (౫) "ననమేయమ్" ఎన్గిఱప్రతిజ్ఞైకుళై యాతొత్రీన్దతుమ్.

ఇప్పదత్తిలే"అధ్యవసిక్కిఱేన్"ఎన్ఱుఅధ్యవసాయాత్మకజ్ఞానవిశేషత్తుక్కు ఆశ్రయమాన అధికారిస్వరూపముమ్ అనుసన్ధేయమ్. అతావతు- తిరుమన్త్రత్తిల్ పదత్రయత్తిలుమ్ శొన్న ఆకారత్రయముమ్.

ఆక ఇప్పదత్తాలే సకలసాంసారికదురితవిధూననపూర్వకమాక, *నిరస్తాతిశయాహ్లాదసుఖభావైకలక్షణమాన స్వానుభవానన్దత్తై కొడుక్కైక్కు అనాదికాలమ్ అవసరప్రతీక్షనాయ్, ఇవనుడైయ వైముఖ్యవైభవత్తాలే ప్రతిహతశక్తికనాయ్, రక్షిక్కైక్కిడమ్పెఱాతేపోన్ద ఈశ్వరనుక్కు, (౬) "రక్షాప్యపేక్షాంప్రతీక్షతే" ఎన్గిఱపడియే రక్షణావకాశమాయ్, చైతన్యప్రయుక్తమాయ్, శ్యామత్వయువత్వాదికళ్పోలే అధికారివిశేషణమాయ్, అధికారినియమాపేక్షైయిల్లామైయాలుమ్,(౭) "ఆయాసస్స్మరణేకోస్య" ఎన్ఱుస్మరణాదిమాత్రమాకైయాలే అనాయాసమాయుమ్, (౮) "యథాతథావాపి" ఎన్గిఱపడియేప్రాఙ్ముఖత్వాది నియమానపేక్షమాకైయాలుమ్, ఇతుతనక్కు(౯)"సకృదేవ ప్రపన్నాయ" ఎన్గిఱపడియే సకృత్కరణమాకైయాలుమ్, అధికారి

(౧) రా-యు-౧౭-౧౯. (౨) రా-యు-౧౭-౨౯. (౩) రా-యు-౧౮-౩౪.
(౪) రా-సు-౨౧-౨౦. (౫) రా-యు-౩౬-౧౧. (౬) లక్ష్మీత-౧౭-౭౮.
(౭) వి-పు-౧-౧౭-౭౮. (౮) స్తో-ర-౨౮. (౯) రా-యు-౧౮-౩౩.

౦ శేషనియమాపేక్షమాయ్, అత్యాయాససాధ్యమాయ్, ప్రాఙ్ముఖత్వా ...నియమాపేక్షమాయ్, అసకృదావృత్తిరూపమాన కర్మజ్ఞానాదికళిల్ వ్యావృత్తమాయ్, ఆకిఞ్చన్యసహకారియాయ్, పెరుమాళ్ కడలైచ్చరణమ్పుక్కు *చాపమానయహోడే తలైక్కట్టినాప్పోలేయన్ఱియిలే, ఇప్పడికిఅవన్ నేరే అకిఞ్చనాధికారియాకైయాలుమ్, ఎతిరి నేరే సర్వసమాశ్రయణీయ విషయమాకైయాలుమ్, ఫలాఽవ్యభిచారియాన ఉపాయాధ్యవసాయత్తై స్వానుష్ఠానమాక్కి-న్ఱాయ్ నిన్ఱతు.

ఇన్దఉపాయమాకిఱతు, వేదాన్తఙ్గళిలేసకలసాధనాధికమాకవుమ్, "దేవానాంగుహ్యామ్" ఎన్గిఱపడియే దేవరహస్యమాకవుమ్ ఎణ్ణుతప్పడుకిఱతోన్ఱానాల్, కర్మ జ్ఞానాదికళో పాతియాకిలుమ్ అధికృతాధికారమాకవేణ్డావో? వేదాన్తసిద్ధమాన ఇతు; అధికృతాధికారమన్ఱియిలే ఒఴియిల్ కర్మజ్ఞానాదికళుమ్ అధికృతాధికారమన్ఱియిలే ఒఴియవేణుమ్.

ఆనాల్, అవై అధికృతాధికారమ్, ఇతుసర్వాధికారమెన్ఱు నిర్ణయిత్తుత్తరువారారెన్నిల్; అవైత్తై (త్రై)వర్ణికాధికారమాక వేణ్డుకిఱతు, అగ్నివిద్యాఙ్గకమాకైయాలే. ఇని అగ్నివిద్యాఙ్గకమాన కర్మాపేక్షైయుణ్డాకైయాలే జ్ఞానాదికళుమ్ అధికృతాధికారమాకిఱతిత్తనై పోక్కి-, శాస్త్రసిద్ధమాకైయన్ఱు. అఙ్గనన్ఱాకిల్ శాస్త్రసిద్ధమాన పాకయజ్ఞనామసఙ్కీర్తనాదికళిల్ స్త్రీశూద్రాదికళుక్కన్వయమిన్ఱియిలే ఒఴియవేణుమ్. నిషాదన్ కపోతత్తైచ్చరణమ్పుకాతొఴియవేణుమ్. కాకవిభీషణాదికళ్ చక్రవర్తి త్తిరుమకనై చ్చరణమ్ పుకాతొఴియవేణుమ్; చక్రవర్తి త్తిరుమకన్ కడలైచ్చరణమ్ పుకుకిఱపడిత్తిలే, (౧) "తతస్సాగరవేలాయాం దర్భానాస్తీర్య రాఘవః । అఞ్జలిం ప్రాఙ్ముఖః కృత్వా ప్రతిశిశ్యే మహోదధేః" ఎన్ఱు ప్రాఙ్ముఖత్వాది నియమఙ్గళోడే శరణమ్పుక్కారెన్ఱెణ్ణుతాన్నిన్ఱతు.

---

(౧) రా-యు-౨౧-౧,

ఆనాల్, నియమాఙ్గనపేక్షై ఇప్ప్రపత్తియెన్గిఱపడియెన్నెన్నిల్ చక్రవర్తి తిరుమకనై శ్రీవిభీషణాళ్వాన్ శరణమ్ పుకుకిఱవిడత్తిల్, (౧) "త్వాంతుధిక్కులపాంసనమ్" ఎన్ఱురావణన్ ఉపేక్షిత్తకాలమే కాలమాక్కొడల్ కిట్టమేవారానిఱ్కచ్చెయ్తేయుమ్, స్నానాచమనాదికళుమ్ పణ్ణాతే, తానిరున్దపడియేశరణమ్ పుక్కానెన్ఱైయుత్తుక్కైయాలే, నియమాపేక్షైఉణ్డోన్నవు మెణ్ణాతు. ఆకైయాల్ "సన్ధ్యవన్దనాదికళోపాతి, విడవుమామ్; శిఖాయజ్ఞోపవీతాఙ్గళోపాతికిడక్కవుమామ్" ఎన్గిఱఅనియమమ్ అనుష్ఠానస్వాయత్తిలుమ్ ప్రకాశిక్కిఱతు.

"సకృదేవప్రపన్నాయ" ఎన్గిఱపడియే సకృత్కరణమ్ అమైయుమాకిల్, అసకృదావృత్తిరూపమాన ఉపాసనాత్మక జ్ఞానమ్పోలే ఇన్ద అధ్యవసాయాత్మకజ్ఞానముమ్, "ప్రపద్యే" ఎన్గిఱవర్తమానత్తాల్ తైలధారావదవిచ్ఛిన్నమాయ్ పోరవేణ్డుమ్పడి తోన్ఱానిన్ఱతు. అప్పోతు "సకృదేవ" ఎన్గిఱ సకృత్కరణత్తుక్కుమ్ ఇవ్వర్తమానత్తుక్కుమ్ శేర్త్తియెన్నెన్నిల్; "సకృదేవ" ఎన్గిఱవిడమ్, భగవద్విషయీకారత్తుక్కు సకృత్కరణమ్ అమైయుమెన్నుమిడత్తై ప్రకాశిప్పిక్కిఱతు. వర్తమానమ్, యావచ్ఛరీరపాతమ్ కాలక్షేపాపేక్షైయాలుమ్, అభిమతఫలలాభత్వరైయాలుమ్, అనువర్తిక్కుమిడత్తై ప్రకాశిప్పిక్కిఱతు.

"యావచ్ఛరీరపాతమ్ అనుష్ఠియానిన్ఱాలుమ్ పెఱుకిఱ ఫలత్తిన్ కనత్తైప్పార్త్తాల్, 'సకృత్' ఎన్గైక్కుమ్ పోరాతపడికాణిరుప్పతు" ఎన్ఱు ఎమ్పారరుళిచ్చెయ్వర్.

అజ్ఞనన్ఱియిలే, "సహాసాశబ్దత్తుక్కు సకృదాదేశమాయ్, 'సకృదేవప్రపన్నాయ' ఎన్గిఱతు 'సహాసైవప్రపన్నాయ' ఎన్గిఱపడి" ఎన్ఱు ఆళ్వాన్పణిక్కుమ్. అతాకిఱతు-సంసారత్తిల్ భయాతిశయత్తాలుమ్, భగవద్విషయత్తిల్ రుచ్యతిశయత్తాలుమ్, (౨) "శ్రద్ధయాశరణం

---

(౧) రా-యు-౧౬-౧౫. (౨) సాత్వతసం,

యది"(౧)"ఆజగామముహూర్తేన" ఎన్ఱుమ్ శొల్లుకిఱపడియే సత్వర నాయ్ కొణ్డు ఆశ్రయిక్కై.

ఆక, పూర్వార్ధత్తాలే అధ్యవసాయాత్మక జ్ఞానవిశేషత్తైయుమ్, అతుక్కు ఉపేయాధ్యవసాయత్తిఱ్కాట్టిల్ వ్యావృత్తియైయుమ్, అన్ద వుపాయత్తుక్కు సాధ్యోపాయవ్యావృత్తియైయుమ్, అన్దసిద్ధోపాయత్తి లిష్టైక్కు విరోధియాన పూర్వాపరాధభయత్తై నివర్తకమాన పురుషకారవిశేషత్తైయుమ్ శొల్లిఱ్ఱాయిఱ్ఱు.

అనన్తరమ్ఇతిల్ స్వీకృతమానసిద్ధోపాయమ్(౨) "తావదార్తి స్తథావాఞ్ఛా తావన్మోహస్తథాసుఖమ్ । యావన్నయాతిశరణం త్వామశేషాఽఘనాశనమ్" ఎన్ఱు ఆర్తాదికళాన చతుర్విధాధికారికళు క్కుమ్ సాధారణమాకైయాలే, ఇవర్ కళిల్ ఇఙ్గు ఉపాయస్వీకారమ్పణ్ణి నిఱ్కిఱ అవన్ ఎన్నవధికారియెన్నిఱ అపేక్షైయిలే, (౩) "ముముక్షుర్వై శరణమహంప్రపద్యే" (౪) "బ్రహ్మణోమహిమానమాప్నోతి" ఎన్గిఱ పడియే ఫలవిశేషప్రార్థనారూపాఽధ్యవసాయత్తాలే ఇవనై విశేషిక్కిఱతు ఉత్తరార్ధమ్.

ఆః పూర్వార్ధత్తాలే ఉపాయప్రార్థనమ్ పణ్ణిఱ్ఱాయ్, ఉత్తరార్ధత్తాలే తత్ఫలమాన ఉపేయత్తై ప్రార్థిక్కిఱతెన్ఱతాయిఱ్ఱు.

నను, ఉపాయప్రార్థనరూపతు - స్వేష్టాఽనిష్టప్రాప్తి పరిహారఙ్గళుక్కు నీయే సాధనమాకవేణుమెన్గిఱ అపేక్షైయిఱే. స్వర్గకామనాయ్ జ్యోతిష్టోమత్తిలే ఇఴ్ఴియుమోపాతి, "నమక్కుప్రాప్యమాన ఇష్టమ్ ఇన్నతు, పరిహార్యమాన అనిష్టమిన్నతు" ఎన్ఱు పిఱన్దనిర్ణయత్తుక్కు అనన్తరమిఱే తదనుగుణమాన ఉపాయస్వీకారత్తిలిఴివతు. ఇనిప్రాప్యాపేక్షై పణ్ణుకిఱతు-ధర్మార్థాదికళానప్రాప్యాన్తరఙ్గళిఱ్కాట్టిల్ వ్యావృత్తి

(౧) రా-యు-౧౭-౧. (౨) వి-పు-౧-౯-౭౩. (౩) శ్వే-ఉప-౬-౧౮.
(౪) తై-నా-౮౦.

శొల్లుకై క్కాకవో; అజ్ఞనన్గియిలే ఉపాయతయా స్వీకృతనానవనుక్కు ప్రాప్యవిశేషజ్ఞానమ్ పిఱక్కైక్కాకవో; ప్రాప్యవిశేషత్తైప్రార్థిత్తాలన్త్రి అత్తైత్తారానెన్నోవెన్నిల్; ఉపాయ స్వీకారపూర్వభావియాన ముముక్షుత్వత్తాలే ధర్మకామాదికళిల్ వ్యావృత్తిసిద్ధిక్కైయాలుమ్, స్వీకృతోపాయమ్ సర్వజ్ఞమాకైయాలుమ్, స్వీకృతనుమాయ్ సర్వజ్ఞనుమాయ్వైత్తు ప్రాప్యాపేక్షాప్రతీక్షనాయిరుక్కైక్కు ఒరు ప్రయోజనమిల్లామైయాలుమ్, ఉపాయస్వీకార మొళ్ళియ ప్రాప్యాపేక్షైపణ్ణవేణ్డా. ఇని ప్రాప్యత్తైత్తరవేణుమెన్ఱపేక్షిక్కైప్రాప్యాఽపేక్షైయాకిల్, ఉపాయ స్వీకారరూపమాన పూర్వార్థత్తుక్కు ప్రయోజనమిల్లై. ఆకైయాలే పూర్వార్థానుసన్ధానమ్ పణ్ణుతల్, ఉత్తరార్థానుసన్ధానమ్ పణ్ణుతలొళ్ళియ ఉభయాఽనుసన్ధానమ్ పణ్ణుకై పునరుక్తమాయ్ త్తలైక్కట్టుమే యెన్నిల్;

పూర్వార్థానుసన్ధానమాత్రత్తాలే ఉపేయలాభమ్ ఆర్థమాయ్ వరుమేయాకిలుమ్, (౧) "అధ్యాత్మయోగాఽధిగమేనదేవంమత్వాధీరో హర్షశోకౌజహాతి" (౨) "తరతిశోకమాత్మవిత్" ఎన్ఱు ముముక్షువుక్కు ఫలమ్ శొల్లుకిఱవిడత్తిల్ శోకనివృత్తిమాత్రత్తై ప్పురుషార్థమాక్కవతు; (౩) "తత్సుకృతదుష్కృతేధూనతే" ఎన్ఱు పుణ్యాపాపరూపకర్మ విమోచనమాత్రత్తై ప్పురుషార్థమాక్కవతు, (౪) "తస్యతావదేవచిరం యావన్నవిమోక్ష్యే, అథసమ్పత్స్యే" ఎన్ఱు దేహవిమోచనమాత్రత్తై ప్పురుషార్థమాక్కవతు; (౫) "విజ్ఞానసారథిర్యస్తు మనఃప్రగ్రహవాన్నరః। సోఽధ్వనః పారమాప్నోతి తద్విష్ణోఃపరమంపదమ్" ఎన్ఱు ఒరు దేశవిశేషప్రాప్తియైప్పురుషార్థమాక్కవతు, (౬) "ఏషసమ్ప్రసాదో

---

(౧) కఠ-౧-౨-౧౨. (౨) ఛాన్దో-౭-౧-౩. (౩) కౌషీ-౧-౪.
(౪) ఛాన్దో-౬-౧౪-౩. (౫) కఠ-౧-౩-౯. (౬) ఛాన్దో-౮-౩-౪.

ఽస్మాచ్ఛరీరాత్సముత్థాయ పరంజ్యోతిరుపసమ్పద్య స్వేన రూపేణాఽభినిష్పద్యతే" ఎన్గిఱపడియే స్వస్వరూపప్రాప్తియై ప్పురుషార్థమాక్కవతు; (౧)"నిరఞ్జనః పరమం సామ్యముపైతి" ఎన్ఱుపరమసామ్యాపత్తియై ప్పురుషార్థమాక్కువతు, (౨)"ఏతమానన్దమయమాత్మానముపసఙ్క్రామతి" ఎన్ఱుభగవత్ప్రాప్తియై ప్పురుషార్థమాక్కువతు, (౩) "సోఽశ్నుతేసర్వాన్ కామాన్ సహ బ్రహ్మణా విపశ్చితా" ఎన్ఱు భగవద్గుణానుభవత్తై ప్పురుషార్థమాక్కవతు; (౪) "విజ్ఞానాదానన్దో బ్రహ్మయోనిః"(౫) "రసగ్గ్ హ్యేవాయం లబ్ధ్వానన్దీభవతి" ఎన్ఱు భగవదనుభవజనితమాన పరమానన్దత్తై ప్పురుషార్థమాక్కవతు. (౬)"యేన యేన ధాతా గచ్ఛతి తేన తేన సహగచ్ఛతి" ఎన్ఱు భగవదనువృత్తిరూపమాన కైఙ్కర్యత్తై ప్పురుషార్థమాక్కవతాయ్, ఆక ఇప్పడి శోకనివృత్త్యాదికళై ప్పురుషార్థమాకచ్చొల్లుకిఱ తత్తద్వాక్యవిశేషఙ్గళిల్ చరమపురుషార్థనిష్కర్షమ్ పిఱవామైయాలే, అన్దప్పురుషార్థవిశేషత్తై ప్రకాశిప్పిక్కైక్కాక ఉత్తరార్ధమ్ ఉదిక్కైయాలుమ్, ఉపాయస్వరూపవిశేషప్రత్యాయకమాక పూర్వార్ధముదిక్కైయాలుమ్ పౌనరుక్త్యమిల్లై.

ఉపేయతయా వరణముమ్ ఉపాయతయావరణముమిఱే ఇరణ్డుక్కుమ్ కృత్యమ్. ఉపేయత్వేనవరిత్తపోతు ఉపాయాపేక్షైయుణ్డు; ఉపాయత్వేనవరిత్తపోతు ఉపేయాపేక్షైయుణ్డు. ఆకైయాల్ ఉభయముమ్ అపేక్షితమాకక్కడవతు. ఉపేయత్వవరణమావతు—ఈశ్వరన్ తిరువడికళిలే కైఙ్కర్యత్తైయే ఉపేయమాక అధ్యవసిక్కై. ఉపాయత్వవరణమావతు—అవన్తిరువడికళై ఉపాయమాక అధ్యవసిక్కై.

అధ్యవసాయద్వయముమ్ ఇవ్వధికారిక్కపేక్షితమ్. అనన్యసాధనత్వసిద్ధిక్కు ఉపాయాఽధ్యవసాయమ్ వేణుమ్. అనన్యభోగత్వసిద్ధిక్కు

(౧) ముణ్డ-౩-౧-౩. (౨) తై-భృగు-౧౦-౫. (౩) తై-ఆ-౧-౨.
(౪) (౫) తై-ఆ-౭-౧. (౬)పరమసం.

ఉపేయాధ్యవసాయమ్ వేణుమ్. ఉపాయవిశేషాధ్యవసాయమ్ ప్రయోజనాన్తరపరనుక్కు ముణ్డాకైయాలే, తద్వ్యావృత్తిసిద్ధిక్కు ఉపేయాధ్యవసాయమ్ వేణుమ్. సాధకనుక్కుమ్ ఉపేయాధ్య వసాయముణ్డాకైయాలే తద్వ్యావృత్తిసిద్ధిక్కు ఉపాయాధ్యవసాయమ్ వేణుమ్. సాధకన్దానే (౧) "ఇష్టంమనిషాణ, అముంమనిషాణ,సర్వంమనిషాణ" ఎన్ఱు ఉపేయవిశేషత్తై అపేక్షియానిన్దానే. (౨) "దైత్యసైన్యపరాజితాః శరణంత్వామనుప్రాప్తాః" ఎన్ఱు ప్రయోజనాన్తరపరనుక్కు ఉపాయాధ్యవసాయముణ్డే; తద్వ్యావృత్తిసిద్ధిక్కుమ్ (౩) "అన్తరిక్షగతశ్శ్రీమాన్" (౪) "సతునాగవరశ్శ్రీమాన్" ఎన్గిఱపడియే ఉపాయోపేయాధ్యవసాయజ్ఞళాకిఱ మహదైశ్వర్యమ్ ఇవ్వధికారిక్కు అపేక్షితమాకైయాలే, అవై ఇరణ్డైయుమ్ ఇరణ్డువాక్యత్తాలుమ్ శొల్లుకిఱతు. అత్తై ప్పఱ్ఱవిత్తే "ముముక్షుర్వై శరణమహంప్రపద్యే" ఎన్ఱు శ్రుతమాయిఱ్ఱతుమ్.

కీழ் "ప్రపద్యే" ఎన్ఱు స్వీకృతమాన ఉపాయత్తినుడైయ ఫలమానకైఙ్కర్యత్తై అపేక్షిక్కక్కడవతాకక్కొణ్డు, అతుక్కు ప్రతిసమ్బన్ధివిశేషాధీనత్వముణ్డాకైయాలే, అన్ప్రతిసమ్బన్ధియినుడైయ పూర్త్తిపూరణపూర్వకమాక వనుసన్ధిక్కిఱతు.

అతిల్, "శ్రీమతే" ఎన్గిఱపదమ్ - కైఙ్కర్యప్రతిసమ్బన్ధియై ప్పూరిక్కిఱతు. శేషత్వప్రతిసమ్బన్ధి ఒరుమిథునమానవోపాతి, కైఙ్కర్యప్రతిసమ్బన్ధియుమ్ ఒరుమిథునమాయిత్తే ఇరుప్పతు. ఆకైయాలేపెరియపిరాట్టియారోడే నిత్యసంయుక్తనానవనుక్కెన్గిఱతు. (౫) "వైకుణ్ఠేతు పరేలోకే శ్రియాసార్ధంజగత్పతిః । ఆస్తేవిష్ణురచిన్త్యాత్మా భక్తై

(౧) తై-నా-౧౩. (౨) వి-పు-౧-౯-౬౫. (౩) రా-యు-౧౬-౧౭.
(౪) వి-ధ-౬౯-౪౭. (౫) శైవే

ర్భాగవత్తై స్సహ" ఎన్గిఱపడియే ఒరువిభూతియాక మిథునభోగపరరా యిఱే ఇరుప్పతు.

ఆకై యిఱే అత్తిరళినిన్ఱుమ్ పిరికతిర్ ప్పట్టు త్తుడర్న్దడిమైశెయ్యవన్దవర్కళుమ్, (౧) "భవాంస్తుసహవైదేహ్యా గిరిసానుషురంస్యతే। అహంసర్వంకరిష్యామి" ఎన్ఱతుమ్. అన్దవిళైయపెరుమాళ్ పోతి అడిమైశెయ్య వాశైయుడైయారుమ్ * కోలత్తిరుమామకళోడు కూడినఉన్నైక్కూడవేణుమెన్ఱతుమ్. (౨) "యువాకుమారః"(౩) "ఏషవామనిః,ఏషభామనిః"ఎన్ఱాప్పోలేఓతుకిఱ* పుంసాంద్రృష్టిచిత్తాపహారియాన అవనుడైయ వడివళ్కైయుమ్, శీలాదిగుణవిశేషఙ్గళైయుమ్, తళైనీర్ ప్పాట్టిలే అనుభవిప్పతు. అనుభవిత్తవళ్ ఉన్మత్తైయావతు. అవళ్ తన్నుడైయ ఓరోఅవయవఙ్గళిలే ఆళ్ఙ్గాఙ్పట్టు * అల్లిమలర్ మకిళ్ పోక మయక్కుక్కళాయ్, అవన్ఱానుమ్ ఉన్మత్తనావతాయ్ భ్రాన్తమిథునమాయ్, తువణ్డు శెల్లుమ్పోతు శిశిరోపచారమ్ పణ్ణువతు, వ్యజనాదికళై ప్పరిమాఱువతు, పడిక్కమిడువతాయ్ప్పోలే కాణుమ్ మిథునత్తుక్కుచ్చెయ్యుమ్ కిఙ్కైర్యాకరమాయఃఱువతు. ఆకైయాలే ఒరుమిథునమేప్రాప్యమ్.

ఇవళ్ శ్రీలే అన్యతమత్తైప్రాప్యమాక నినైక్కైయావతు - వినాశత్తోడేతలైక్కట్టుకై. పిరికైయిఱే, తఞ్జెమూక్కఱుప్పుణ్డతుమ్, తమయన్ తలైయఱుప్పుణ్డతుమ్,

పరిమళమ్ పూవైశ్లాఘ్యమాక్కుమాపోలేయుమ్, ప్రభైమాణిక్యత్తై శ్లాఘ్యమాక్కుమాపోలేయుమ్, ఇవళాలేయిఱే అవనుక్కుభోగ్యత్వమ్. (౪) "శ్రద్ధయా దేవో దేవత్వమశ్నుతే" ఎన్నక్కడవతిఱే. శేషిక్కుఅతిశయత్తైప్పణ్ణుకైయిఱే శేషవస్తువుక్కుకృత్యమ్. ఇవళాలేఅవనుక్కునిఱము

(౧) రా-అ-3౧-౨౫. (౨) యజు-3-3-3.

ణ్ణాకై యావతు-"విష్ణుపత్నీ" విష్ణోశ్శ్రీః" ఎన్గిఱపడెయే ఇత్తలై యిల్ శేషత్వమ్ప్రకాశిక్కి.

ఇన్ద శ్రీశబ్దత్తాలే కైఙ్కర్యప్రతిసమ్బన్ధితయా ముక్తనిత్యాది కళాలే సేవిక్కప్పడానిన్ఱాళెన్గిఱవాకారముమ్, స్వభోగసౌఖ్యత్తాలే అవనై సేవిక్కుమెన్గిఱ ఆకారముమ్ తోన్ఱుకిఱతు.

ఆక ఇప్పదత్తాలే పిరాట్టియుమ్ సర్వేశ్వరనుమ్ శేరవిరున్ద శేర్త్తియిలే అడిమై శెయ్యక్కడవనెన్ను మర్థవిశేషమ్శొల్లిన్ఱాయిన్ఱు.

అన్వడిమైతాన్, అనుభవజనితప్రీతియాన్ఱాక విళైయుమతాకైయాలుమ్, అనుభవజనితప్రీతితాన్ - అనుభావ్య విషయాధీనమాకైయాలుమ్, అన్దకైఙ్కర్యత్తుక్కడియాన ప్రీతిక్కునాన్ఱజ్గాలానస్వరూపరూపగుణ విభూతిపూర్తియైచ్చొల్లుకిఱతు - నారాయణపదమ్. (౧) "అశ్నుతేకామాన్" (౨) "లబ్ధ్వానన్దీభవతి" (౩) "ఇమాఙ్లోకాన్ - అనుసఞ్చరన్" (౪) "సదాపశ్యన్తి" ఎన్గిఱపడియే, స్వరూపరూపగుణాద్యనుభవమ్ ప్రీతిక్కు హేతువాకక్కడవతు. ప్రీతి-కైఙ్కర్య హేతువాకక్కడవతు. ఇల్లైయాకిల్ "శ్రీమతే" ఎన్గిఱవిడత్తిల్ చతుర్థియే అమైయుమ్. కైఙ్కర్య ప్రకాశమాకైక్కు నారాయణపదమ్ వేణ్డావే. స్వరూపరూపగుణవిభూతికళ్ నాలుక్కుమ్ వాచకమాకైయాలే, అనుభావ్యవిషయ పూర్తియైక్కాట్టక్కడవతు - నారాయణపదమ్.

నారశబ్దమ్ - రూప గు ణ వి భూతిక ళుక్కు వాచకమాకిఱతు. అయనపదమ్-ఇవై మూన్ఱుక్కుమ్ కొళ్కలమాన స్వరూపత్తై చ్చొల్లుకిఱతు. అన్దస్వరూపత్తైప్పార్త్తాల్ (౫) "సత్యంజ్ఞానమనన్తంబ్రహ్మ" ఎన్గిఱ

(౧) తై-ఆ-౧-౨. (౨) తై-ఆ-౭-౧. (౩) తై-భృగు-౧౦-౫.
(౪) సామ-ఉత్తర-౧౭-౨-౪.

పడియే అచిత్తిఱ్కాట్టిల్ అత్యన్తవ్యాప్తమాన త్రివిధాత్మస్వరూపత్తిలుమ్ అత్యన్తవ్యాప్తమాయిరుక్కుమ్.

రూపత్తైప్పార్త్తాల్ (౧) "నభూతసఙ్ఘసంస్థానో దేహోస్యపరమాత్మనః" ఎన్ఱు అప్రాకృతమాయిరుక్కైయాలుమ్, అస్త్రభూషణాధ్యాయత్తిల్ చొల్లుకిఱపడియే సకలజగదాధారమాకైయాలుమ్, ప్రాకృతముమాయ్, ఆధేయముమాన సర్వచేతనశరీరఙ్గళిలుమ్ అధికమాయిరుక్కుమ్.

(౨) "అపహతపాప్మా విజరో విమృత్యుర్విశోకో విజిఘత్సోఽపిపాసస్సత్యకామస్సత్యసఙ్కల్పః" (3) "యస్సర్వజ్ఞస్సర్వవిత్" (౪) "జ్ఞానశక్తిబలైశ్వర్య వీర్యతేజాంస్యశేషతః। భగవచ్ఛబ్దవాచ్యాని వినా హేయైర్గుణాదిభిః" (౫) "సువీర్యశక్త్యాదిగుణైకరాశిః పరః పరాణాం సకలా నయత్ర క్లేశాదయస్సన్తి" ఎన్ఱిఱపడియే, హేయగుణ సంసృష్టమాయ్, (౬) "యతో వాచో నివర్తన్తే" ఎన్ఱిఱపడియే నిస్సీమముమాయ్, (౭) "నేతి నేతి" ఎన్ఱిఱపడియే అపరిచ్ఛిన్నముమానకల్యాణగుణఙ్గళుమ్ - హేయగుణసంసృష్టముమాయ్ పరిచ్ఛిన్నముమాన సర్వచేతన గుణఙ్గళిలుమ్ అధికమాయిరుక్కుమ్.

(౮) "యస్యచ్ఛాయామృతమ్" (౯) "యస్యమృత్యుః" (౧౦) "పాదోఽస్యవిశ్వాభూతాని త్రిపాదస్యాఽమృతందివి" ఎన్ఱిఱపడియే, ఉభయవిభూతియుమ్ విభూతికోటిఘటితైయాకైయాలే, పరిచ్ఛిన్న విభూతికళిల్ అధికైయాయిరుక్కుమ్.

---

(౧) భార- (౨) ఛాన్దో-౮-౭-౧. (3) ముణ్డ-౨-౨-౭.
(౪) వి-పు-౬-౫-౭౯. (౫) వి-పు-౬-౫-౮౫.
(౬) తై-ఆ-౯. (౭) బృ-౪-3-౬. (౮) శుక్లయజు.
(౯) సుబా-౭. (౧౦) పురుషసూక్తమ్.

ఆక, ఇప్పడి సర్వప్రకారత్తాలుమ్ సర్వాధికనాయ్, (౧) "పతిం విశ్వస్య"(౨) "పతింపతీనామ్" ఇత్యాదికళానశ్రుతిశతఙ్గళిల్ శొల్లుకిఱ పడియే సర్వస్వామియాన సర్వేశ్వరన్, నారాయణశబ్దత్తిలే కైఙ్కర్య ప్రతిసమ్బన్ధితయాశొల్లప్పడుకైయాలే, (౩) "సర్వంపరవశందుఃఖమ్" (౪) "సేవాశ్వవృత్తిర్వ్యాఖ్యాతా" (౫) "అపరప్రేష్యభావాత్" ఎన్గిఱవాక్యఙ్గళిల్ శొల్లుకిఱ సేవానిషేధమ్ అసేవ్యసేవావిషయమ్. ఇత్తైయాకిల్, (౬) "తదుపాసితవ్యమ్" (౭) తదన్వేష్టవ్యమ్" (౮) "తద్వావవిజిజ్ఞాసితవ్యమ్" (౯) "సోన్వేష్టవ్యః" (౧౦) "ఆత్మానమేవలోకముపాసీత" (౧౧) "కారణంతుధ్యేయః" (౧౨) "సవై వేదితవ్యః" (౧౩) "ధ్యేయస్సదా" (౧౪) "ధ్యేయోనారాయణస్సదా" (౧౫) "వాసుదేవతరుచ్ఛాయానాతిశీతానఘర్మదా నరకాఙ్గారశమనీ సాకిమర్థంనసేవ్యతే" ఎన్ఱు భగవత్సేవావిధాయకమానవాక్యఙ్గళోడు విరోధిక్కుమ్. పతివ్రతైక్కు పురుషాన్తర స్పర్శమన్ఱో త్యాజ్యమాయఱువతు; స్వభర్తృస్పర్శమన్ఱే.

అనన్తరమ్ భగవత్స్వరూపరూపగుణవిభూత్యాదికళై అనుభవిత్తు, అన్తభగవదనుభవజనితప్రీతిప్రకర్షమ్ ప్రేరిక్క (౧౬) "హావుహావు హావు, అహమన్న మహమన్న మహమన్నమ్" (౧౭) "యేనయేన ధాతాగచ్ఛతి తేనతేనసహ గచ్ఛతి" (౧౮) "ఇరైత్తునల్లమేన్మక్కళేత్త" (౧౯) "శూట్టునన్మాలైకళ్ తూయన వేన్ది" ఇత్యాదికళిల్ శొల్లుకిఱపడియే విరోధినివృత్తిపూర్వకమాక ఒరుదేశవిశేషత్తిలేపోయ్ వాచికమాక

(౧) తై-నా-౧౦. (౨) శ్వే-౬-౭. (౩) మను-౪-౧౬౦.
(౪) మను-౪-౬. (౫) (౬) తై-నా-౬-౧౦.
(౭) ఛాన్దో-౮-౧-౧. (౮) (౯) ఛాన్దో-౮-౭-౧.
(౧౦) బృ-౩-౪-౧౫. (౧౧) అథర్వశిఖా. (౧౨) కౌషీ-౪-౧౮.
(౧౩) (౧౪) భార-ఆను. (౧౫) విహగేన్ద్రసం-౨౪-౧౩.
(౧౬) తై-భృగు-౧౦-౬. (౧౭) పరమసం. (౧౮) తి-వాయ్-౪-౩-౯.
(౧౯) తిరువిరు-౨౧.

వుమ్ కాయికమాకవుమ్ పణ్ణుమ్ కిఞ్చిత్కారజ్గళై ప్రార్థిక్కిఱతు - "ఆయ" ఎన్గిఱచతుర్థియాలే.

అభిమతలాభమ్ విరోధినివృత్తిపూర్వకమాకనన్ఱి ఉదియామైయాలే ఇజ్గుప్పణ్ణుకిఱ కైజ్కర్యాపేక్షైయాలే విరోధినివృత్తియుమ్ ప్రార్థిక్కైయాకక్కడవతు. ఇరణ్డుమపేక్షితమాకిల్ ఇరణ్డైయుమ్ ప్రార్థియాతే, కైజ్కర్యత్తైయే ప్రార్థిప్పానెన్నెన్నిల్; కైజ్కర్యసిద్ధియే పరమప్రయోజనమ్. అతుక్కు ప్రతిబన్ధకమాకైయాలే విరోధియినుడైయ నివృత్తి-అపేక్షితమాకిఱతిత్తనై పోక్కి, * జరామరణమోక్షార్థమాక ఇఴిన్ద కేవలనైప్పోలే స్వయముద్దేశ్యమల్లామైయాలే వన్ద అప్రాధాన్యమ్ తోన్ఱ అత్తై ఎడాతొழிకిఱతు.

విరోధినివృత్తియై అవన్ స్వయమ్ప్రయోజనమాకనినైత్తిరుక్కుమ్; ఇవన్ కైజ్కర్యవిరోధితయా త్యాజ్యమెన్ఱునినైత్తిరుక్కుమ్. సంసారభయమితేఅవనుక్కుళ్ళతు. భగవత్ప్రవణ్యముళ్ళతుఇవనుక్కేయితే. చరమశ్లోకత్తిల్ విరోధినివృత్తియై ప్రధానమాకచ్చొల్లిన్ఱు-స్వయముద్దేశ్యమాయన్ఱు. ఆత్మావుక్కు స్వాభావికధర్మమాన కైజ్కర్యమ్ప్రకాశిక్కైక్కు నడువిల్ ఇడైచ్చువర్పోకవేణ్డువతెన్ఱుమ్నినైవాలే.

ఇచ్చతుర్థి - తాదర్థ్యచతుర్థియాయ్, శేషిత్వవాచియాయిన్ఱతేయాకిలుమ్, కీழ్పణ్ణిన ప్రపత్తిక్కు శేషత్వమాత్రమ్ ఫలమల్లామైయాలే, "అకిఞ్చిత్కరస్య శేషత్వానుపపత్తిః" ఎన్గిఱపడియే శేషత్వఫలమాన శేషవృత్తియైచ్చొల్లుకిఱతు. జ్ఞానమిల్లాతవన్ఱు స్వరూపమ్ *అసన్నేవ హోపాతియుమ్, అనుష్ఠానమిల్లాతపోతు అన్న జ్ఞానన్తాన్ అసన్నేవ హోపాతియుమ్, శేషవృత్తియిల్లాతపోతు శేషత్వముమ్ అసత్కల్పమాకక్కడవతు. ఆకవితే మకారత్తుక్కుమేలిల్ చతుర్థి వివరణమాయిన్ఱతు.

శేషత్వమ్ ఇఙ్గేసిద్ధియానిఱ్కచ్చెయ్ తేయుమ్, ఒరుదేశవిశేషమే తేడిప్పోకవేణ్డుకిఱతు శేషవృత్తిసిద్ధిక్కాకవిఱే. ఉపాయస్వీకారత్తుక్కు మున్నే ఉణ్డో శేషత్వజ్ఞానమ్, ఆకైయన్ఱో తిరుమన్త్రత్తుక్కుప్పిన్బు ద్వయమాకవేణ్డిఱ్ఱు. ఆకైయాలే శేషత్వజ్ఞానమ్ ముఱ్పడక్కడవతు. అనన్తరమ్ ఉపాయస్వీకారమాకక్కడవతు. అనన్తరమ్ కైఙ్కర్యరూపమాన ప్రాప్యత్తినుడైయ ప్రార్థనమాకక్కడవతు. ప్రాప్యాపేక్షైక్కనన్తరమన్ఱో తల్లాభహేతువానఉపాయస్వీకారమ్ పణ్ణువతు.

ఆనాల్, "అర్థార్థీ రాజకులంగచ్ఛేత్" "మన్దాగ్నిర్నామ్బు పిబేత్" "జ్యోతిష్టోమేన స్వర్గకామో యజేత" ఎన్గిఱాప్పోలే, ఉపేయాపేక్షైయుడైయవనుక్కు ఉపాయాపేక్షైయాకైయాలే, ఉత్తరార్థమ్ ముఱ్పట్టు, పూర్వార్ధమ్ పిఱ్పడవేణ్డావో వెన్నిల్, వ్యుత్పత్తిదశైయిల్ అతువేణ్డువతు; అనుష్ఠానదశైయిల్ మాఱాడియిరుక్కుమ్. జ్యోతిష్టోమానుష్ఠానానన్తరమన్ఱో స్వర్గసిద్ధి.

ఆక, ఇచ్చతుర్థియాలే శేషత్వత్తై ప్పూరిత్తుత్తరుమ్ శేషవృత్తియై ప్రార్థిక్కిఱతు. ఇతు ప్రార్థనారూపమెన్నుమిడత్తిల్ ప్రమాణమెన్నెన్నిల్, కీழ్ ఉపాయస్వీకారమ్ పణ్ణినవన్, లబ్ధాభిమతనాయిరుక్కుమవనల్లామైయాలుమ్, అభిమతఫలలాభదశైయల్లామైయాలుమ్, ఇవ్వర్థవివరణమ్ పణ్ణినభాష్యకారర్ "భవాని" ఎన్ఱు ప్రార్థిక్కైయాలుమ్, ప్రథమాచార్యరాన నమ్మాழ்వార్ (౧) "అడిమైశెయ్యవేణ్డుమ్" ఎన్ఱు ప్రార్థిక్కైయాలుమ్, ప్రార్థనారూపమాకక్కడవతు.

ఆకైయాలే, కైఙ్కర్యప్రార్థనమ్ పణ్ణుకిఱతాయ్ ఇప్పదమ్, (౧)"ఒழிవిల్ కాలమెల్లాముడనాయ్ మన్నివழுవిలా వడిమైశెయ్యవేణ్డునామ్" ఎన్ఱు కైఙ్కర్యవిశేషణమాకచ్చొల్లుకిఱ సర్వకాలాది శబ్దఙ్గళాలే అన్నకైఙ్కర్యప్రకారత్తైచ్చొల్లుకిఱతు.

(౧) తి-వాయ్-౩-౩-౧.

సర్వకాలశబ్దత్తాలే (౧)"నచపునరావర్తతే నచపునరావర్తతే" (౨) "అనావృత్తిశ్శబ్దాదనావృత్తిశ్శబ్దాత్" ఎన్గిఱపడియే యావదాత్మభావి అనుభావ్యమాన భోగత్తై ర్థిక్కిఱతు.

ఇత్తాలే (౩) "గతాగతంకామకామాలభన్తే" (౪) "గత్వా గత్వానివర్తన్తేచన్ద్రసూర్యాదయోగ్రహాః" ఎన్గిఱపడియే, దేశాన్తరత్తిలే ద్రవ్యత్తై ఆర్జిత్తు దేశాన్తరత్తిలే అఱివిట్టుజీవిత్తు, మాణ్డవాత్తే దేశాన్తరమ్పోవారోపాతి, ఇఙ్గే ఆర్జితమానపుణ్యత్తై అనుభవిత్తు భోగావసానత్తిలే, (౫) "యథేతమాకాశమ్, ఆకాశాద్వాయుమ్, వాయుర్భూత్వాధూమోభవతి, ధూమోభూత్వా అభ్రంభవతి, అభ్రం భూత్వామేఘోభవతి, మేఘోభూత్వాప్రవర్షతి" ఎన్ఱుమ్ శొల్లుకిఱక్రమత్తిలే పునరావృత్తి లక్షణమాన స్వర్గాద్యైశ్వర్యభోగత్తిల్ నిన్ఱుమ్ వ్యావృత్తిశొల్లిఱ్ఱు.

సర్వదేశశబ్దత్తాలే దివ్యవేశ్మమ్, తిరుమామణిమణ్డపమ్, దివ్యోద్యానమ్ తొడక్కమాన పరమపదత్తిల్ భోగస్థానఙ్గళోడు ఆమోదప్రమోదసమ్మోదరూపమాన వ్యూహస్థానఙ్గళోడు, లీలావిభూతియిల్ వ్యూహవిభవార్చావతారాది స్థానఙ్గళోడుమ్ వాశియఱ, (౬) "తస్య సర్వేషులోకేషు కామచారోభవతి" (౭) "ఇమాన్లోకాన్కామాన్నీ కామరూప్యనుసఞ్చరన్" ఎన్గిఱపడియే దేశపరిచ్ఛేదమిల్లాతపడి అడిమైశెయ్యప్పెఱువేనాకవేణుమెన్గిఱతు.

ఇత్తాల్ దేశపరిచ్ఛిన్నమాన కేవలనుడైయ భోగత్తై వ్యావర్తిక్కిఱతు. అతావతు-సాంసారికమాన శబ్దాదివిషయఙ్గళినుడైయ అనుభవమ్ *కర్మజనితసంసారవశవర్తికళాన బ్రహ్మాదికళుక్కే భోగ్యమా

(౧) ఛాన్దో-౮-౧౫-౧. (౨) బ్రహ్మసూ-౪-౪-౨౨. (౩) గీ-౯-౨౧.
(౪) వి-పు-౧-౬-౪౦. (౫) ఛాన్దో-౫-౧౦-౫. (౬) ఛాన్దో-౭-౨౫-౨.
(౭) తై-భృగు-౧౦-౫.

యిరుక్కైయాలుమ్, ఆత్మానుభవసుఖత్తైప్పఱ్ఱ అతిక్షుద్రమాయిరు క్కైయాలుమ్, శబ్దాదివిషయఙ్గళిల్ అన్వయమిల్లై. (౧)"ఏకాన్తినస్సదా బ్రహ్మధ్యాయినో యోగినోహియే । తేషాంతత్పరమంస్థానం యద్వై పశ్యన్తిసూరయః" ఎన్ఱు అనన్యప్రయోజనరాన పరమైకాన్తికళాలే అనుభావ్యమాన అపరిచ్ఛిన్న భగవదనుభవత్తిల్ అన్వయమిల్లామై యాలుమ్, అణుపరిమాణనాన ఆత్మావే భోగ్యమాయిరుక్కుమే, ఆకైయాలే అవ్వాత్మానుభవమ్-దేశపరిచ్ఛిన్నమ్.

సర్వావస్థాశబ్దత్తాలే కీఴ్చ్చొన్న ఐశ్వర్యమ్బోలే నశ్వరమన్ఱిక్కే యోవదాత్మభావియాయ్, కైవల్యమ్బోలే సఙ్కుచితమన్ఱియిలే, సర్వదేశానువృత్తమాయిరున్దతేయాకిలుమ్, నిత్యాగ్నిహోత్రమ్బోలే భోగోపరతిగర్భమాయిరుప్పన శిలకాలవిశేషఙ్గళుమిడైవిడలామ్, అఙ్ఙ నన్ఱియిలే అన్తరఙ్గదశైయోడు బహిరఙ్గదశైయోడు వాశియఱ ఒరు కాలకలైయుమ్ వర్ధ్యైయాకాతపడి అడిమైశెయ్య ప్పెఱువేనాకవేణ్డు మెన్గిఱతు.

అఙ్గుకోలక్కమ్ కొడుక్కుమ్బోతోడు, నాచ్చిమారుమ్ దేవరు మాయ్ తెన్ఱలుమ్ విట్కాలిక్కవేణ్డుమ్బడియాన దశైయోడు వాశి యఱ త్తిరువనన్దాఴ్వానోపాతి అడిమైశెయ్యవేణుమ్. ఓలక్కమ్ కొడు క్కుమ్బోతు ఛత్రచామరాదిపాణియాయుమ్, అన్తరఙ్గదశైయిల్ పడుక్కై, పడిక్కమ్, ఒట్టువెట్టిల్, కాళాఞ్జి, లీలాశుకమ్ తొడక్క మానవైయాయుమ్, ఇడైవిడామల్ అడిమైశెయ్యక్కడవనాయిత్తే యిరుప్పతుముక్తన్.

ఇత్తాల్ ఒరుకాల్ (౨) "ఆత్మానం వాసుదేవాఖ్యంచిన్త యన్" ఎన్గిఱపడియే స్వానుభవవైభవత్తాలుమ్, శ్రీస్తనసంశ్లేషాను

(౧)వి-పు-౧-౬-౩౯. (౨) వి-పు-౬-౭-౬.

భవత్తాలుమ్, "అహమన్నమ్" ఎన్గిఱపడియే పరమభోగ్యభూతమాన నిత్యముక్తగడైయ స్వరూపానుభవత్తాలుమ్, పరమానన్దియాకానిఱ్కచ్చెయ్తేయుమ్, (౧) "సపకాకీనరమేత," (౨) "భృశంభవతిదుఃఖితః" (౩) "క్రోధమాహారయత్తీవ్రమ్" (౪) "కోపస్యవశమేయివాన్" ఎన్గిఱపడియే సూరికళోపాతి తన్నోడే అనర్హనీయసమ్బన్ధముడైయార్ శిలచేతనర్ కిరణకళేబరఃధురమాయ్క్కిడక్కిఱపడియై కణ్డు, ఉణ్ణాతురక్కాట్టాతొழிవతు; కిరణకళేబరఙ్గళై క్కొణ్డుత్తాలుమ్ తాపత్రయతప్తరాయ్ నోవుపడుకిఱ పడియైక్కణ్డు అవర్కళ్ తామ్ వన్దు సాన్త్వనమ్ పణ్ణవేణ్డుమ్బడి వెఱుప్పతు. అన్నైపణ్ణుకిఱ భగవదపచారాదికళై క్కణ్డు ఇరక్కత్తుక్కుఉప్పాన హృదయత్తై క్రోధత్తుక్కిడమాక్కవతాయ్,లీలావిభూతి సమ్బన్ధత్తాలే ఒరుతలైతోతవత్తియుమ్, ఒరుతలై విఱుప్పమాన ఈశ్వరనుడైయ భోగత్తిఱ్కాట్టిల్ భోగమాత్రసామ్యయుక్తనాన ముక్తనుడైయ భోగత్తుక్కు వ్యావృత్తిశొల్లిన్రాయిన్ఱు.

సర్వవిధశబ్దత్తాలే (౫) "నివాసశయ్యాసనపాదుకాంశుకో పధానవర్షాతపవారణాదిభిః" (౬) "శెన్రాల్ కుడైయామ్ ఇరున్దాల్ శిఙ్గాతనమామ్ నిన్రాల్ మరవడియామ్" ఎన్గిఱపడియే ఆదరానురూపమాక, (౭) "సఏకధాభవతి, ద్విధాభవతి, త్రిధాభవతి, శతధా భవతి, సహస్రధాభవతి" ఎన్గిఱపడియే అనేకవిగ్రహపరిగ్రహమ్బణ్ణి (౮) "అహంసర్వంకరిష్యామి" ఎన్ఱు ఇళైయపెరుమాళ్-ఛత్రచామరపాణికళావతు, ఖనిత్రపిటకాధరరావతు, ఫలాహరణాదికళై ప్పణ్ణువతు, శాలాసన్నివేశాదికళై ప్పణ్ణువతు; కుసుమశయనాదికళై ప్పణ్ణువతు,

(౧) మహోప-౧-౧. (౨) రా-అయో-౨-౪౦. (౩) రా-ఆ-
(౪) రా-యు-౫౯-౧౩౬. (౫) స్తో-౪-౪౦. (౬) ౧-తిరువ-౫౩,
(౭) ఛాన్దో-౭-౨౬-౨. (౮) రా-అ-౩౧-౨౭.

కైయుమ్ విల్లుమాయ్ నోక్కువతాయ్, పడైవీట్టిల్ పెరుమాళ్ పరిక
రఙ్గళ్ శెయ్‌తతైయ త్తామే శెయ్‌తాప్పోలే, నానుమ్ ఎల్లావకైప్పట్ట
అడిమైకళైయుమ్ శెయ్యప్పెఱువేనాక వేణుమెన్ఱు ప్రార్థిక్కిఱతు. ఇత్తాలే
[illegible] ముఱైయాలే అడిమైశెయ్యుమ్ * నిత్యానపాయినియాన పిరాట్టి
యుడైయ భోగత్తిత్తాట్టిల్ వ్యావృత్తి శొల్లిఱ్ఱాయిఱ్ఱు.

చేతననుడైయ స్వరూపత్తోడు భోగత్తోడు కిఞ్చిత్కారత్తోడు వాశియుణ్డు అత్యన్తవ్యావృత్తమాయిరుక్కుమ్. భగవచ్ఛేషత్వమ్ అవళుక్కు స్వరూపమ్; మిథునశేషత్వమ్ ఇవనుక్కు స్వరూపమ్. భగవద్భోగమే అవళుక్కుళ్ళతు; అవళుమ్ అవనుమాన శేర్త్తి ఇవనుక్కు భోగ్యమ్. స్తనతటాదికళాలే పణ్ణుమ్ కిఞ్చిత్కారమ్ అవళుక్కుళ్ళతు; ఇవనుక్కు మిథునవిషయమాన సర్వవిధకిఞ్చిత్కారముముణ్డు. ఉచిత శబ్దత్తాలే సర్వకాలఙ్గళిలుమ్ సర్వదేశఙ్గళిలుమ్ సర్వావస్థైకళిలుమ్ సర్వవిధకిఞ్చిత్కారముమ్ పణ్ణక్కడవేనెన్ఱు సఙ్కల్పమే ఇవనుక్కుళ్ళతు.

అనుష్ఠిక్కుమిడత్తిల్ (౧) "క్రియతామ్" ఎన్ఱపడియే "అవన్ తిరువుళ్ళత్తుక్కు యాతొన్ఱు అనుకూలమానతు; అతు అనుష్ఠేయమ్" ఎన్ఱు, స్వచ్ఛావ్యావృత్తమాన కైఙ్కర్యత్తైచ్చొల్లుకిఱతు. అతావతు — మరవడికళోపాతి తిరువడికళిలేకిడక్కవుమాయ్, మాలైయోపాతి తిరుముడియిలేఱవుమాయ్, ఇళైయపెరుమాళోపాతి కూడప్పోకవుమాయ్, శ్రీభరతాళ్వానోపాతి తలైయిలే ముడివైక్కవుమాయిరుక్కై. ఇతు విఱే పారతన్త్ర్యత్తుక్కెల్లైనిలమ్. యాతొన్ఱు తిరుముకమలర్త్తిక్కు ఉఱుప్పాయిరునతు, అతిఱే కైఙ్కర్యమావతు.

ఆక ఇత్తాల్, నెడునాళ్ భోగవిరోధియాన క్షయరోగత్తాలే నోవ్పవన్ ఒరు సిద్ధౌషధత్తై ప్పెఱ్ఱు నోయ్‌విట్టుక్కళిక్కుమోపాతి,

---

(౧) రా-అ-౧౫-౭.

భగవత్ప్రసాదమాకిఱ పరమభేషజవైభవత్తాలే సాంసారికమాన తద్రై యఱక్కత్తిన్దు, అఱుక్కుక్కఱుత్తిన మాశిక్కమ్బాలే అత్యుజ్జ్వల నాయ్, అర్చిరాదిగతియాలే పరమపదమాకిఱ దివ్యదేశత్తిలేపుక్కు, నిరన్తరభగవదనుభవైకయాత్రైయాన నిత్యసూరిసఙ్ఘత్తిలే అన్యతమ నాయ్, కడల్ ఉడైన్దాప్పోలే కిణ్డిడమెఙ్గుమ్ తిఱన్దుపాయ్కిఱ పరమ భక్తిరూపాపన్నజ్ఞానత్తాలే, ఈశ్వరనుడైయస్వరూపత్తోడు రూపత్తోడు గుణత్తోడు విభూతియోడు వాశియఱ విళాక్కులై కొణ్డు అనుభవిత్తు, అన్దవనుభవజనితప్రీతిప్రకర్షత్తాలే మధుపానమత్తరైప్పోలే అక్రమ మాక స్తోత్రముఖనాయ్ క్కళిత్తాడువతు, అతుతాన్ పోయ్ త్తలై మణ్డైయిట్టు కిఙ్కత్కారఙ్గళిల్ కుతూహలత్తై ప్పిఱప్పిత్తు అడిమైయిలే మూట్టువతు, అన్దకిఙ్కత్కారన్దాన్ (౧)"నిరవద్యఃపరఃప్రాప్తేః" ఎన్గిఱ పడియే అనుభూతాంశమ్ అల్పమాయ్ అనుభావ్యాంశమే విఞ్ఞుమ్బడి యాన విషయవైలక్షణ్యవైభవముమ్, అతుతన్నైయుమ్ విళాక్కులై కొళ్ళవల్లాన అభినివేశాతిశయముమ్ కైతొట్టువళర్క్క, అత్తాల్ కొళ్ కొమ్బుమూడప్పడర్న్దు ఒరుకాలపరిచ్ఛేదత్తైయాతల్, దేశపరి చ్ఛేదత్తైయాతల్, అవస్థాపరిచ్ఛేదత్తైయాతల్, క్రియాపరిచ్ఛేదత్తైయాతల్ సహియామైయాలే, సర్వకాలఙ్గళిలుమ్ సర్వదేశఙ్గళిలుమ్ సర్వావస్థైకళి లుమ్పణ్ణుమ్సర్వవిధకైఙ్కర్యఙ్గళైయుమ్ప్రార్థిత్తతాయ్నిన్ఱతు, "ప్రార్థ నాయాంచతుర్థీ" ఎన్గిఱచతుర్థియాలే.

(౨)"అపహతపాప్మావిజరోవిమృత్యుః"(౩)"నిర్గుణంనిరఞ్జనమ్" ఎన్గిఱపడియే హేయగుణనిషేధత్తైయుమ్, (౪) "యస్సర్వజ్ఞస్సర్వవిత్" ఇత్యాదికళిల్పడియే విలక్షణగుణయోగత్తైయుమ్ శొల్లి, ఇప్పడివిలక్షణ గుణయుక్తమాయ్ హేయగుణ రహితమానవస్తువే ఉపాస్యమెన్ఱు

(౧) (౨) ఛా-౮-౭-౧. (౩) శ్వే-౬-౧౯. (౪)ముణ్డ-౨-౨-౭.

ఉపాస్యవస్తునిర్ణయమ్ పణ్ణినపోపాతి, ప్రాప్యమాయ్ అఱువతుమ్ వైలక్షణ్యా పూర్వమాయ్ హేయగన్ధ రహితమాయిరుక్క వేణ్డుకై యాలే, అతిల్ వైలక్షణ్యా పూర్త్తియై క్కట్టడైయచ్చొల్లి క్క్రాకై యాలే, అనన్తరమాన ఇన్ద నమశ్శబ్దమ్ హేయగన్ధరాహిత్యత్తై చ్చొల్లు కిఱతు.

అతిల్ భోగత్తుక్కు హేయాఽన్వయముణ్డావతు - భోగ్య వస్తువి న్బక్కల్ కుఱ్ఱైయాలే యాతల్, భోక్తావిన్బక్కల్ కుఱ్ఱైయాలే యాతలిఱే; అతిల్ ఇఙ్గుచ్చొన్న భోగ్యమ్ సర్వ మఙ్గళాయతన భూతై యాన పిరాట్టిక్కుమ్ మాఙ్గళ్యకరమాయ్, తాన్ (౧) "మఙ్గళానాఞ్చ మఙ్గళమ్" ఎన్గిఱపడియే స్వరూపరూపాదికళాలే సర్వ మఙ్గళఙ్గళుక్కుమ్ అవ్వరుకు పట్టిరుక్కైయాలే కుఱ్ఱైవఱ్ఱిరున్దతు; ఇని భోక్తృత్వ దోష మేయుళ్ళతు, అత్తైక్కట్టిక్కిఱతు ఇప్పదమ్; అతావతు, అహఙ్కార మమకారఙ్గళ్.

స్వరూపయాథాత్మ్యజ్ఞాన జనకమానతిరుమన్త్రత్తిలేఅహఙ్కార మమకారఙ్గళ్ నివృత్తమాయిరుక్క, ఇప్పోతు నివర్త్యమాకిఱ అహ ఙ్కార మమకారఙ్గళైయెన్నిల్; ఇవ్వహఙ్కార మమకారఙ్గళ్ తాన్ మూన్ఱువకైప్పట్టిరుక్కుమ్. (౨) "అనాత్మన్యాత్మబుద్ధిర్యా అస్వేస్వమి తియామతిః" ఎన్గిఱపడియే, అనాత్మావాన దేహత్తిల్ ఆత్మబుద్ధియుమ్, దేహానుబన్ధియాన పదార్థఙ్గళిల్ స్వత్వబుద్ధియుమ్-అహఙ్కార మమ కారమాకక్కడవతు; అతుక్కుమేలే "స్వతన్త్రోఽహమ్" ఎన్ఱు దేహాత్పర మాక ఆత్మావై ప్రతిపత్తి పణ్ణిప్పోరానిఱ్కచ్చెయ్తేయుమ్, స్వతన్త్ర మాక ప్రతిపత్తి పణ్ణిప్పోరువతొన్ఱుణ్డు; అతువుమొరు అహఙ్కారమ్; విషయముణ్డాకిల్ మమతైయుమ్ అనువర్త్తిక్కుమిఱే. అతుక్కు మేలే

---

(౧)భార-ఆనుశాస. (౨) వి-పు-౬-౭-౧.

కర్మజ్ఞానాదికళై అనుష్ఠిక్కవుమామ్; ఒరు సాధన విశేష స్వీకారమ్ పణ్ణవుమామ్. “అవత్తుక్కు అనుష్ఠాతానాన్, ఎన్నుడైయఅనుష్ఠానమ్ ఇవై” ఎన్ఱు పిఱప్పనశిల అహఙ్కారమమకారఙ్గళుమ్ ఉళ; ఇప్పడిమూన్ఱునకైప్పట్ట అహఙ్కారమమకారఙ్గళుమ్ ప్రథమాక్షరత్తిల్ చరమపదత్తాలుమ్, అతిల్ విభక్తివిశేషత్తాలుమ్, అనన్తరపదత్తాలుమ్ వ్యావృత్తమాయిత్తు.

ఇని ఇవైమూన్ఱుక్కుమేలే కాకాక్షిన్యాయత్తాలే ఒరుపదవిశేషత్తాలే వ్యావృత్తమాయ్, భోగదశానువృత్తిక్కుమ్ యోగ్యతైయుణ్డాయిరుప్పతొరు అహఙ్కారమమకారముణ్డు, అత్తైవ్యావర్తిక్కిఱతు ఇఙ్గు. అతాకిఱతు–“నాన్ భోక్తా, ఎన్నుడైయభోగమ్” ఎన్ఱిరుక్కై.

(౧) “అహమన్నాదః,”(౨)“సోఽశ్నుతేసర్వాన్ కామాన్” (3) “సదాపశ్యన్తి” (౪) “భోగమాత్రసామ్యలిఙ్గాచ్చ.” (౫) “అత్ర బ్రహ్మసమశ్నుతే” ఎన్ఱు శొల్లుకిఱపడియే, నేరేగుణాదికళుక్కైయ భోక్తావాయిరుక్క, అతుక్కుమేలే గుణాద్యనుభవమ్ రసిత్తు ప్రీతనానాల్, అన్తప్రీతిప్రేరితమాయ్ వరుమతాయుమిరుక్కై కైఙ్కర్యమ్“భోక్తృత్వమ్ఎనక్కే” ఎన్ఱిరుక్కైయావతెన్. భోక్తృత్వమిల్లైయాకిల్ (౬) “లబ్ధ్వానన్దీభవతి” ఎన్గిఱఆనన్దిత్వమిన్ఱియిలే ఒట్టియుమ్. ఆనన్దిత్వమిల్లామైయాలే అపురుషార్థముమామ్. కర్మానుష్ఠానదశైయిల్ కర్తృత్వానుసన్ధానమ్ (౭) “అధిష్ఠానంతథాకర్తా కరణఞ్చ పృథగ్విధమ్ । వివిధాచపృథక్చేష్టా దైవఞ్చైవాత్రపఞ్చమమ్” ఎన్గిఱపడియే ఆత్మావుక్కు చైతన్యప్రయుక్తమాన ప్రయత్నమాత్రమేయాయ్ అధిష్ఠానాదికళుక్కే కర్తృత్వమాకైయాలే అఙ్గు ఉపపన్నమ్.

---

(౧) తై-భృ-౧౦-౬. (౨) తై-ఆ-౧-౨. (3) సామ-ఉత్తర-౧౮-౨-౪.
(౪) బ్రహ్మసూ-౪-౪-౨౧.(౫) కఠ-౨-౬-౧౪.(౬)తై-ఆ-౭-౧.(౭) గీ-౧౮-౧౪.

ముక్తనానాల్ కర్తృత్వారోపణవిషయమాన † అధిష్ఠానాదికళ్ శీల్లామైయాలుమ్, (౧) "సర్వతఃపాణిపాదంతత్సర్వతోఽక్షిశిరోముఖమ్। సర్వతశ్శ్రుతిమల్లోకే సర్వమావృత్యతిష్ఠతి" ఎన్గిఱపడియే అధిష్ఠానాదికళాల్ కొళ్ళుమ్ కార్యత్తై స్వరూపేణ కొళ్ళవల్లనాయ్, (౨) "ప్రజ్ఞయాహివిపశ్యతి" (౩) "మనసైవైతాన్ కామాన్పశ్యన్రమతే" ఎన్గిఱపడియే అనుభవత్తుక్కు వేణ్డువతు ఆత్మధర్మభూతమాన జ్ఞానమాత్రమాక చ్చొల్లుకైయాలుమ్ అనుపపన్నమెన్నిల్; ఇప్పోతు అతువన్ఱు నినైక్కిఱతు. పతివ్రతైయాన స్త్రీక్కు భర్తృసంశ్లేష జనిత సారస్యానుభవముణ్డాకానిఱ్కచ్చెయ్తేయుమ్, భర్తావినుడైయ ముఖవికాసమాయ్-ప్రయోజనమ్ "అవ్వికాసహేతు" ఎన్ఱు సంశ్లేషాదికళిలే సఙ్గమ్ పిఱక్కుమోపాతి, భగవద్గుణానుభవాదికళిల్ "నాన్ భోక్తా, ఎనక్కు రసిత్తతు" ఎన్ఱుపురుషభోగత్తోపాతి స్వతన్త్రమాయిరుత్తల్, సాధారణమాయిరుత్తల్ శెయ్కైయన్ఱియిలే, "ఈశ్వరన్ ముఖమలర్త్తి, ఎనక్కు హేతు" ఎన్ఱు అవన్ పక్కలిలేసఙ్గమాయ్, ముఖమలర్త్తియే తనక్కు భోగ్యమాకనినైత్తిరుక్కై. అత్తైప్పఱ్ఱవిఱేముతలిలే "అహమన్నమ్" ఎన్ఱుశొల్లి, పిన్నై "అహమన్నాదః" ఎన్ఱతుమ్.

ఆక ఇవ్వాక్యద్వయత్తాలుమ్ స్వరూపజ్ఞానాఽనన్తరభావియాయ్ పదద్వయోక్తమాన ఉపాయోపేయఙ్గళై ప్రార్థిత్తతాయ్ నిన్ఱతు. అతిల్ పూర్వవాక్యత్తిల్ (ప్రపద్యే) ఎన్గిఱ క్రియాపదమ్ - అధ్యవసాయత్తై చ్చొల్లుకిఱతు. అతుక్కు ఉపేయాధ్యవసాయవ్యావృత్తియై ప్పణ్ణిత్తరుకిఱతు ఉపాయవాచకమాన శరణశబ్దమ్. అన్దవుపాయత్తుక్కు సాధ్యోపాయవ్యావృత్తియై ప్పణ్ణిత్తరుకిఱతు - (నారాయణచరణౌ) ఎన్ఱు. అన్ద సిద్ధసాధనత్తిల్ శ్రద్ధైయుమ్ తుఱైయైచ్చొల్లుకిఱతు - శ్రీమత్పదమ్.

(౧) గీ-౧౩-౧౪. (౨) (౩) ఛాం-౮-౧౨-౫.

† (పా) అనుష్ఠానాదికళ్

ప్రాప్యదశానువృత్తి విరోధియినుడైయ నివృత్తియై చ్చొల్లుకిఱతు - నమశ్శబ్దమ్. అవనుక్కు ప్రాప్యమాన కైఙ్కర్యత్తైచ్చొల్లుకిఱతు - చతుర్థి. అన్దకైఙ్కర్యప్రతిసమ్బన్ధియైచ్చొల్లుకిఱతు-నారాయణపదమ్. ప్రతిసమ్బన్ధియై ప్పూరిత్తుత్తరుకిఱతు శ్రీమత్పదమ్.

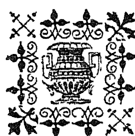
ఆక కైఙ్కర్య విరోధినివృత్తియైయుమ్, కైఙ్కర్యత్తైయుమ్, కైఙ్కర్య ప్రతిసమ్బన్ధియైయుమ్, ప్రతిసమ్బన్ధి పూర్త్తియైయుమ్, అత్తై ప్పెఱుకిఱ అధికారివిశేషణమాన అధ్యవసాయత్తైయుమ్, అతు ఉపాయాధ్యవసాయ మెన్నుమిడత్తైయుమ్, అన్దవుపాయత్తినుడైయ సిద్ధత్వత్తైయుమ్, అన్ద సిద్ధోపాయత్తిలే మూట్టుమ్పురుషకారత్వత్తైయుమ్శొల్లిఱ్ఱాయిఱ్ఱు.

పిరాట్టియుడైయ పురుషకారత్వత్తైయుమ్, పురుషకారభూతైయాన అవళుడైయ నిత్యయోగత్తైయుమ్, నిత్యయుక్తైయాన అవళాలే ఉదిక్కప్పట్ట శీలాదిగుణవిశేషఙ్గళైయుమ్, అన్ద గుణ ప్రకాశకమాన విలక్షణవిగ్రహయోగత్తైయుమ్, గుణవిగ్రహవిశిష్టనుడైయ ఉపాయభావత్తైయుమ్, అన్దవుపాయావలమ్బియాన చేతననుడైయ అధ్యవసాయత్తైయుమ్, అధ్యవసాయవిశిష్టనుక్కు ప్రాప్యమ్ఒరుమిథునమెన్నుమిడత్తైయుమ్, అన్ద ప్రాప్యత్తైప్పూర్ణ్కిట్టిత్తరుమ్ సర్వస్వామిత్వత్తైయుమ్, సర్వస్వామితిరువడికళిల్ కైఙ్కర్యమేపురుషార్థమెన్నుమిడత్తైయుమ్, అతుక్కు విరోధి అహఙ్కారమమకారమెన్నుమిడత్తైయుమ్ శొల్లిఱ్ఱాయిఱ్ఱు.

ద్వయప్రకరణమ్ ముఱ్ఱిఱ్ఱు.

పెరియవాచ్చాన్పిళ్ళై తిరువడికళే శరణమ్,

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

పెరియవాచ్చాన్పిళ్ళై అరుళిచ్చెయ్త పరన్దరహస్యత్తిల్,
చరమశ్లోకప్రకరణమ్.

అవతారికై;

భక్తియిలుమ్ ప్రపత్తిక్కు నెడువాశియుణ్డు. ఆచార్యరుచి పరిగ్రహమ్; సర్వాధికారమ్, దేహావసానత్తిలేఫలమ్, అన్తిమస్మృతి వేణ్డా; పరమచేతనమ్, సిద్ధస్వరూపమ్, సహాయాన్తరనిరపేక్షమ్, అవిళమ్బఫలప్రదమ్, స్వరూపానురూపమాన ఉపాయమ్, ప్రాప్యానురూపమాన ఉపాయమ్.

"సర్వధర్మాన్పరిత్యజ్య" ఎన్గిఱశ్లోకత్తిల్ చొల్లుకిఱ ధర్మపరిత్యాగమ్ - శాస్త్ర విరోధత్తాలుమ్, అనుష్ఠానవిరోధత్తాలుమ్, ప్రకరణ విరోధత్తాలుమ్ అయుక్తమ్.

(౧) "యావజ్జీవమగ్నిహోత్రం జుహుయాత్" (౨) "ధర్మేణ పాపమపనుదతి" (3) "యజ్ఞేనదానేన తపసానాశకేన బ్రాహ్మణా వివిదిషన్తి" (౪) "సర్వాపేక్షాచ, యజ్ఞాదిశ్రుతేరశ్వవత్" ఎన్ఱు జ్ఞాన సాధనమాక కర్మత్తై అవశ్యానుష్ఠేయమాక ఓతుకైయాలుమ్, (౫) "బ్రహ్మవిదాప్నోతి పరమ్" (౬) "తమేవంవిద్వానమృత ఇహభవతి" (౭) "బ్రహ్మవేద బ్రహ్మైవభవతి" (౮) "తథావిద్వాన్పుణ్యపాపేవిధూయ నిరఞ్జనః పరమంసామ్యముపైతి" (౯) "అస్తి బ్రహ్మేతిచేద్వేద

---

(౧) ఆపస్తమ్బ-3-౪-౧౫. (౨) తై-నా-౭౯. (3) బృ-౬-౪-౨౨.
(౪) బ్రహ్మసూ-3-౪-౨౬. (౫) తై-ఆ-౧. (౬) పురుషసూక్తమ్.
(౭) ముణ్డ-3-౨-౯. (౮) ముణ్డ-3-౧-3. (౯) తై-ఆ-౬-౧.

సన్తమేనంతతోవిదుః" (౧) "విద్యాత్తుపురుషంపరమ్" ఎన్ఱు, వేదనవిశేషత్తై భగవత్ప్రాప్తి సాధనమాకవిధిక్కైయాలుమ్, (౨) "యమేవైషవృణుతే తేనలభ్యః, తస్యైష ఆత్మా వివృణుతేతనూం స్వామ్" (3) "భక్త్యాచధృత్యాచ సమాహితాత్మా జ్ఞానస్వరూపం పరిపశ్యతీహ" (౪) "హృదామనీషామనసాఽభిక్లృప్తః" ఎన్ఱు ప్రాప్తి సాధనమాక భక్తియై విధిక్కైయాలుమ్, ఇవఱ్ఱినుడైయత్యాగమ్ శాస్త్రవిరుద్ధమ్.

(౫) "శుకోముక్తః, వామదేవోముక్తః" ఎన్ఱుముక్తరాకశ్రుతరాన శుకాదికళోడు, (౬) "ఉపమానమశేషాణాంసాధూనామ్" ఎన్నప్పిఱన్ద ప్రహ్లాదనోడు, భరతసౌభరి ప్రభృతికళాన అల్లాతముముక్షుక్కళోడు వాళియఱ కర్మజ్ఞానాదికళైయే అనుష్ఠిత్తుప్పోరుక్కైయాలే, ధర్మత్యాగ విధి అనుష్ఠానత్తోడుమ్ విరోధిక్కుమ్.

(౭) "నియతంకురుకర్మత్వం కర్మజ్యాయోహ్యకర్మణః" (౮) "కర్మణైవహి సంసిద్ధి మాస్థితాజనకాదయః" (౯) "సర్వంకర్మాఖిలం పార్థ జ్ఞానేపరిసమాప్యతే । నహిజ్ఞానేనసదృశం పవిత్రమిహవిద్యతే । జ్ఞానాగ్నిస్సర్వకర్మాణి భస్మసాత్కురుతేతథా" (౧౦) "భోక్తారంయజ్ఞతపసాం సర్వలోకమహేశ్వరమ్ । సుహృదంసర్వభూతానాం జ్ఞాత్వా మాంశాన్తిమృచ్ఛతి" (౧౧) "భక్త్యామామభిజానాతి" (౧౨) "భక్త్యాత్వనన్యయాశక్యః" "మద్భక్తింలభతేపరామ్" (౧౩) "మన్మనాభవమద్భక్తః" ఎన్ఱు సాదరమాకవుమ్ సవిస్తరమాకవుమ్ పతినెట్టోత్తాలుమ్ ఉపదిష్టమాన కర్మాదిత్యాగమ్ ప్రకరణవిరుద్ధమ్.

---

(౧) (౨) కఠ-౧-౨-౨౩. (3)
(౪) తై-నా-౧. (౫) (౬) వి-పు-౧-౧౫-౧౫౬. (౭) గీ-3-౮.
(౮) గీ-3-౨౦. (౯) గీ-౪-33. (౧౦) గీ-౫-౨౯.
(౧౧) గీ-౧౮-౫౫. (౧౨) గీ-౧౧-౫౪. (౧౩) గీ-౧౮-౬౫.

ఆక శాస్త్ర విరోధముమ్, కర్మజ్ఞానాఽనుష్ఠానవిరోధముమ్, ప్రకరణ విరోధముమ్ పిఱక్కైయాలే, ఇశ్లోకత్తుక్కు ఇవర్ త్రోడు శేర్న్దవర్థమ్ అర్థమాయిత్తనై; విసర్ధమాన త్యాగమ్ అర్థమాకమాట్టాతెన్ఱు శిలర్ శొన్నార్కళ్.

శాస్త్ర విరోధముమ్, అనుష్ఠానవిరోధముమ్, ప్రకరణవిరోధ ముమ్ పిఱవామైయాలే అతు అర్థమాకాతు.

(౧) "యోబ్రహ్మాణం విదధాతిపూర్వం యోవై వేదాంశ్చ ప్రహిణోతి తస్మై తంహి దేవమాత్మబుద్ధిప్రసాదం ముముక్షుర్వై శరణ మహంప్రపద్యే" (౨) "తస్మాన్న్యాసమేషాంతపసామతిరిక్తమాహుః" "న్యాస ఇతిబ్రహ్మా" "దేవానాంగుహ్యమ్" (౨) "యఏవంవేద, బ్రహ్మణోమహిమానమాప్నోతి" (౩) "తావదార్తి స్తథావాఞ్ఛా తావన్మోహ స్తథాసుఖమ్ । యావన్నయాతిశరణం త్వామశేషాఘ నాశనమ్" (౪) "శరణ్యం శరణంయాతో గోవిన్దంనావసీదతి" (౫) "వృత్తైవభవతోయాతా భూయసీజన్మసన్తతిః । తస్యామన్యతమంజన్మ సఞ్చిన్త్య శరణంవ్రజ" (౬) "తేషాంతు తపసాంన్యాస మతిరిక్తంతప శ్శ్రుతమ్" (౭) "సాదేవేస్మిన్ప్రయుజ్యతామ్" ఎన్ఱు సర్వధర్మపరి త్యాగ పూర్వకమాక అనుష్ఠేయమాన ప్రపత్తియైయుమ్, భగవ త్ప్రాప్తిక్కు స్వతన్త్ర సాధనమాక శాస్త్రత్తిలే విధిక్కైయాలే శాస్త్ర విరోధమిల్లై.

కర్మజ్ఞానాదివిధాయకమాన శాస్త్రఙ్గళుక్కుమ్, తత్త్యాగ పూ ర్వకమాక అనుష్ఠేయమాన ప్రపత్తియైవిధిక్కిఱ శాస్త్రత్తుక్కుమ్, అన్యోన్యమ్ విరోధమ్ పిఱక్కైయాలే, ప్రపత్తిశాస్త్రత్తాన్ దుర్బల

(౧) శ్వేతా-౬-౧౮. (౨) తై-నా-౭౯.
(౩) వి-పు-౧-౯-౭౩. (౪) భార- (౫) భార-
(౬) భగవచ్ఛాస్త్రమ్. (౭) అహిర్బు-సం-౩౬-౩౫.

మానాలోపెన్నిల్; శాస్త్రత్వమ్ అవిశిష్టమాకైయాలే ప్రపత్తివిధాయక శాస్త్రత్తోడే విరోధమ్ పిఱక్కైయాలే, కర్మజ్ఞానాది విధాయకశాస్త్రన్దాన్ దుర్బలమాయిరుక్కైయాలే అతువు మర్థమన్ఱు.

ఇజ్ఞనేవిరోధమ్ శొల్లప్పార్క్కిల్, శ్యేనవిధిక్కుమ్ కామనావిధిక్కుమ్, మోక్షవిధిక్కుమ్ అన్యోన్యమ్ విరోధమ్ పిఱక్కైయాలుమ్, బ్రహ్మచర్యమ్, గార్హస్థ్యమ్, వానప్రస్థధర్మమ్, భిక్షుధర్మమ్ ఇవఱ్ఱుక్కన్యోన్యమ్ విరోధమ్ పిఱక్కైయాలుమ్,(౧)“నహింస్యాత్సర్వాభూతాని” ఎన్ఱు భూతహింసైయైనిషేధిత్తువైత్తుపశువిశసనత్తైవిధిక్కైయాలుమ్,(౨) “యావజ్జీవమగ్నిహోత్రంజుహుయాత్”ఎన్ఱుఅగ్నిహోత్రహోమత్తైవిధిత్తువైత్తు,తత్త్యాగత్తై (౩) “సన్న్యసేత్సర్వకర్మాణి” ఎన్ఱువిధిక్కైయాలుమ్, కర్మత్తైఅనుష్ఠేయమాక చొల్లివైత్తు,తత్త్యాగపూర్వకమాకఅనుష్ఠేయమానజ్ఞానయోగత్తై విధిక్కైయాలుమ్, ఉపాస్యవస్తువై (౪)“యస్సర్వజ్ఞస్సర్వవిత్” ఎన్ఱుసగుణమాకచొల్లివైత్తు, (౫) “నిర్గుణమ్” (౬) “నిరఞ్జనమ్” ఎన్ఱు గుణవిధురమాక చొల్లుకైయాలుమ్, ఆక ఇన్వోముఖఙ్గళాలే ఆపాదచూడమ్ పరస్పరవిరుద్ధమాక తోఱ్ఱుకైయాలే శాస్త్రమాక త్యాజ్యమామ్.

ఇవ్విరోధత్తై_గుణభేదత్తాలుమ్, వర్ణభేదత్తాలుమ్, ఆశ్రమభేదత్తాలుమ్, పాకభేదత్తాలుమ్, రుచిభేదత్తాలుమ్, అధికారిభేదత్తాలుమ్ పిఱక్కైయాలే పరిహరిక్కఅవోపాతి, ఇతువుమ్ అధికారిభేదత్తాలే పరిహృతమ్. ఆకైయాలే శాస్త్రవిరోధమిల్లై.

కర్మజ్ఞానాదికళై అనుష్ఠిత్తశుకాదికళోపాతి, కణ్డు ముచుకున్ద ప్రభృతికళాన ముముక్షుక్కళోడు, దుర్వాసశ్శాపదూషితరాన దేవతై

(౧) భార-ఆ-౨౧౨-౩౫. (౨) ఆపస్తమ్బ-౩-౧౪-౮. (౩) గీ-
(౪) ముణ్డ-౨-౨-౭. (౫) ఆత్మోప- (౬) శ్వే-౬-౧౯.

కళోడు వాశియఱ ప్రపత్త్యనుష్ఠానమ్ పణ్ణి ఫలిక్కక్కాణ్డైయాలే, అను
ష్ఠానవిరోధముమిల్లై.

కర్మయోగాదికళుక్కు సహానుష్ఠానమిల్లామైయాలే, పాకక్రమ
నిబన్ధనమాన అధికారిభేదత్తాలే పరిహరిక్కై అవోహాతి, ఇతువుమ్ అధి
కారిభేదత్తాలే పరిహృతమ్. ఆకైయాలే ప్రకరణవిరోధముమిల్లై.

ఇప్పడి ఆభాసమాన శాస్త్రవిరోధాదికళై ప్పరిహరిక్కైక్కాక
చ్చిలర్, "కీళ్ విహితమాన కర్మజ్ఞానాదికళ్ త్రైవర్ణికవిషయమ్, ఇన్ద
త్యాగపూర్వకప్రపత్తివిధానమ్ అత్రైవర్ణికరాన స్త్రీశూద్రాదికళ్
విషయమ్" ఎన్ఱు విషయవిభాగమ్పణ్ణినార్కళ్. ఇజ్జువిధివిషయభూత
నాన అర్జునన్ త్రైవర్ణికరిలే అన్యతమనాకైయాలుమ్, (౧) "స్త్రియో
వైశ్యాస్తథాశూద్రాస్తేపియాన్తిపరాంగతిమ్" ఎన్ఱు అత్రైవర్ణికరాన
స్త్రీశూద్రాదికళుక్కుమ్ భజనాధికారముణ్డాక క్కీళ్ప్రశ్రుతమాకైయా
లుమ్, ప్రసజ్యప్రతిషేధమ్ ధర్మానుష్ఠానయోగ్యస్థలత్తిలే యాకైయా
లుమ్, అతువుమ్ అర్థమన్ఱు.

కర్మఫలత్యాగపూర్వకమాక అజ్గప్రపత్తియై విధిక్కిఱతెన్నార్
కళ్ శిలర్. ఇవ్విడత్తిల్ కర్మయోగప్రస్తావమిల్లామైయాలుమ్, ఉణ్డా
నాలుమ్, (౨) "మాఫలేషుకదాచన" ఎన్ఱు కీళ్ఱేఉక్తమాకైయాలుమ్,
ధర్మశబ్దమ్ ఫలవాచియల్లామైయాలుమ్, అతువుమ్ అర్థమన్ఱు.

"కృచ్ఛ్రచాన్ద్రాయణకూశ్మాణ్డవైశ్వానరితోడక్కమాన ప్రాయ
శ్చిత్తధర్మఙ్కళై పట్టు, అనన్ఠానత్తిలే ఎన్నై యేపఱ్ఱు" ఎన్ఱిఱపక్షముమ్,
అర్జునన్ కర్మయోగవిరోధిదుష్కృతత్తైయుడైయ నల్లామైయాలుమ్,
మేల్విధిక్కిఱ ఉర్వశియైయుమనాదరిక్కుమ్పడి జితేన్ద్రియనాకైయా
లుమ్, కీళ్ శోకజనకమాన ప్రాయశ్చిత్తమ్ అప్రస్తుతమాకైయాలుమ్,

(౧) గీ-౯-౩౨. (౨) గీ-౨-౪౭.

ధర్మశబ్దత్తై అన్వాశవిలే ఒక్కాక్కవొన్నాన్నై యాలుమ్, అతువుమ్ అర్థమన్ఱు.

"భక్త్వాచాన్ద్రాయణంచరేత్" ఎన్ఱాల్ కర్మయోగాదికళిలే భ్రంశముణ్డాయిన్ ప్రాకిల్, తత్ప్రాయశ్చిత్తమాకప్రపత్తిన్నైవిధిక్కిఱ తెన్ఱిఱపక్షముమ్, (౧) "నేహాభిక్రమనాశోస్తి ప్రత్యవాయో నవిద్యతే" ఎన్ఱు ప్రాయశ్చిత్తనిరపేక్షమాకచ్చొల్లుకైయాలుమ్, అతువుమర్థమన్ఱు.

"జ్ఞానయోగలాభత్తుక్కు, తత్సాధనమానకర్మత్తైవిట్టు ఎన్నై ప్పఱ్ఱు" ఎన్ఱిఱపక్షముమ్, సాధ్యమానజ్ఞానత్తుక్కు వాచకశబ్దమిల్లామై యాలుమ్, ప్రపత్తియై స్వతన్త్రమాకవిధిక్కైయాలుమ్, ధర్మశబ్దమ్కర్మత్తళవిలేనిల్లామైయాలుమ్, విహితకర్మత్యాగమాకిఱ దూషణమ్ వరుకై యాలుమ్, అతువుమ్ అర్థమన్ఱు.

"'ఇన్తవిశ్లేషమాకిలుమ్ పఱ్ఱువాన్' ఎన్ఱు శరణాగతిప్రశంసై తాన్" ఎన్ఱిఱపక్షముమ్, ప్రశంసైయాల్ శోకనివృత్తిపిఱవామైయాలే అతువుమర్థమన్ఱు.

"*పూర్ణాహుతిన్యాయత్తాలే ఇవ్వధికారిక్కు కర్మత్యాగత్తిల్ తాత్పర్యమిల్లై, ప్రపత్త్యనుష్ఠానత్తిలే తాత్పర్యమ్" ఎన్ఱిఱపక్షముమ్, కర్మత్యాగత్తైయొఴియ అనుష్ఠిక్కవేణ్డాత ప్రపత్తిక్కు, ఫలత్తైయొఴియవే అనుష్ఠేయమానపూర్ణాహుతిన్యాయమ్దృష్టాన్తమల్లామైయాలే, అతువుమ్ అర్థమన్ఱు.

(౨) "నయోత్స్య ఇతిగోవిన్దముక్త్వాతూష్ణీం బభూవహ" (3) "రథోపస్థఉపావిశత్" ఎన్ఱు బన్ధుహత్యాభయత్తాలే యుద్ధాన్నివృత్తనాన అర్జుననై యుద్ధత్తిలే ప్రవర్తిప్పిక్కైక్కాక, ప్రవృత్తమాన ప్రబన్ధమాకైయాలుమ్, కీఴ్జై య(౪) "నియతంకురుకర్మత్వం కర్మజ్యాయోహ్యకర్మణః। శరీరయాత్రాపిచతేనప్రసిద్ధ్యేదకర్మణః" (౫) "ధర్మ్యా

(౧) గీ-౨-౪౦. (౨) గీ-౨-౯. (3) గీ-౧-౪౭.
(౪) గీ-3-౮. (౫) గీ-౨-3౧.

ద్ధియుద్ధాచ్ఛ్రేయోఽన్యత్ క్షత్రియస్యనవిద్యతే" (౧) "లోక సఙ్గ్రహమేవాపి సమ్పశ్యన్కర్తుమర్హసి" ఎన్ఱు కర్మమ్ అవశ్యకర్తవ్యమెన్ఱు శొల్లుకైయాలుమ్, (౨) "అథచేత్త్వమిమంధర్మ్యంసఙ్గ్రామంనకరిష్యసి। తతస్స్వధర్మంకీర్తిఞ్చహిత్వాపాపమవాప్స్యసి" (౩) "తతోయుద్ధాయ యుజ్యస్వనైవంపాపమవాప్స్యసి" ఎన్ఱుకర్మాఽననుష్ఠానత్తిల్ పాపిష్ఠనామెన్నైయాలుమ్,

(౪) "యేత్వేతదభ్యసూయన్తో నాఽనుతిష్ఠన్తిమేమతమ్। సర్వజ్ఞానవిమూఢాంస్తాన్ విద్ధినష్టానచేతసః" ఎన్ఱు-తానాదరిత్తు ఉపదేశిత్త కర్మత్తై సాదరమాక అనుష్ఠియానాకిల్ నష్టనామెన్ఱుమ్, (౫) "మోహాత్తస్యపరిత్యాగస్తామసః పరికీర్తితః" ఎన్ఱు - కర్మస్వరూపత్యాగత్తైతామసకార్యమాకచ్చొల్లుకైయాలుమ్, (౬) "సఙ్గంత్యక్త్వాఫలఞ్చైవ సత్యాగస్సాత్త్వికోమతః" ఎన్ఱు ఫలసఙ్గాదిత్యాగమే సాత్త్వికత్యాగమెన్ఱుమ్ విశేషిత్తుచ్చొల్లుకైయాలుమ్, (౭) "నహిదేహభృతాశక్యం త్యక్తుంకర్మాణ్యశేషతః" (౫) "నియతస్యతుసన్న్యాసః కర్మణోనోపపద్యతే" ఎన్ఱు-కరణఙ్గళ్ కుర్వద్రూపఙ్గళాకైయాలే కర్మత్తై నేరాకవిడవొణ్ణామైయాలుమ్, విడిల్ పఞ్చమహాయజ్ఞాదికళైయుమ్ విడ వేణ్డివరుమాకైయాలుమ్, విట్టాల్ యజ్ఞశిష్టాశియాకై తవిర్న్దు అఘాఽశియాయ్, ఆహారశుద్ధియాల్ వరుమ్ సత్త్వశుద్ధికులైయుమ్పడియాయ్ విడుకైయాలుమ్,

(౮) "కర్తవ్యానీతిమేపార్థనిశ్చితం మతముత్తమమ్" ఎన్ఱు-కర్మాఽనుష్ఠానమే తనక్కు ఉత్తమమాకచ్చొల్లుకైయాలుమ్, (౯) "స్థితోస్మిగతసన్దేహః కరిష్యేవచనంతవ" ఎన్ఱు - శ్లోకమ్ కేట్టవనన్తరత్తిలే, "నీతిరువుళ్ళమానపడియే కర్మానుష్ఠానమ్ పణ్ణక్కడవేన్" ఎన్ఱు అర్జునన్ ప్రతివచనమ్ పణ్ణుకైయాలుమ్, అన్ద వచనానుకూలమాక

(౧) గీ-౩-౨౦. (౨) గీ-౨-౩౩. (౩) గీ-౨-౩౮. (౪) గీ-౩-౩౨. (౫) గీ-౧౮-౭
(౬) గీ-౧౮-౯. (౭) గీ-౧౮-౧౧. (౮) గీ-౧౮-౬. (౯) గీ-౧౮-౭౩.

భారతయుద్ధమ్ ప్రవృత్తమాకైయాలుమ్, (౧) "మామేవయేప్రపద్యన్తే" (౨) "తమేవచాద్యం పురుషంప్రపద్యే" (3) "తమేవశరణంగచ్ఛ" ఎన్ఱు అఙ్గతయావిహితమాన ప్రపత్తియై ప్రధానమాక విధిక్కప్పడామైయాలుమ్, దుష్కరమాన సాధనఙ్గళాలే సాధ్యమానవర్థత్తై ఒరుప్రపత్తిమాత్రమ్ సాధిక్కై అనుపపన్నమాకైయాలుమ్, కీళ్ సాధనాన్తరదుష్కరత్వాదికళాలే శోకావేశమ్ పిఱన్దమై శ్రుతమల్లామైయాలుమ్,

(౪) "దుఃఖమిత్యేవయత్కర్మకాయక్లేశభయాత్త్యజేత్ । స కృత్వారాజసంత్యాగంనైవత్యాగఫలంలభేత్" ఎన్ఱుకర్మత్తినుడైయదుష్కరత్వాదికళాలే అత్తైవిడిల్, త్యాగఫలసిద్ధియిల్లైయెన్ఱు శొల్లుకైయాలుమ్, విహితార్థానుష్ఠానమ్ స్వరూపహానియాకిల్, విధినిషేధరూపమాన శాస్త్రఙ్గళైక్కుడనిర్వర్థియ వేణ్డుకైయాలుమ్, "శరణంవ్రజ" ఎన్గిఱవిధిక్కువైయర్థ్యమ్ పిఱక్కైయాలుమ్, ఏకపదత్తుక్కు దేవతాన్తరవ్యావృత్త్యర్థమ్ సిద్ధిక్కైయాలుమ్, ఇఙ్గుచ్చొల్లుకిఱత్యాగమ్ కర్మస్వరూపత్యాగమాకమాట్టాతు;

"ఆకైయాలే, కీళ్ ఉక్తమాన సాధనఙ్గళిల్ ఫలసఙ్గాదికళైయుమ్ స్వతన్త్రసాధనత్వ ప్రతిపత్తియైయుమ్విట్టు, తత్సాధనసమారాధ్యనాన ఎన్నైయే ఫలప్రసాదకనాక బుద్ధిపణ్ణు; అత్తాలే ప్రీతనాననాన్ అన్దక్కర్మవిశేషఙ్గళైయుమ్, ప్రతిపత్తివిశేషత్తైయుముడైయ ఉన్నై మత్ప్రాప్తిప్రతిబన్ధకమాన సకలపాపఙ్గళినిన్ఱుమ్ విముక్తనాక్కక్కడవేన్; ఇప్పడి ఉన్ సకలవిరోధికళుమ్ నాన్ పోక్కుమ్పడి ఎనక్కు ప్రసాదనమాన కర్మయోగత్తిల్ కర్తవ్యాకర్తవ్యబుద్ధియాల్ శోకిక్కక్కడవై

(౧) గీ-౭-౧౪. (౨) గీ-౧౫-౪.
(3) గీ-౧౮-౬౨. (౪) గీ-౧౮-౮.

యిల్లై” ఎన్ఱు, ఇతు-చరమశ్లోకమాకైయాలే కీఴ్ శాస్త్రత్తాలు క్తమాన వర్ణత్తైయడైయ నిగమిత్తు త్తైక్కాట్టుకిఱతెన్ఱు శిలర్ శొన్నార్కళ్.

ఇజ్గుచ్చొల్లుకిఱ త్యాగమ్ కర్మస్వరూపత్యాగమాక క్కొళ్ళామై యాలే, ఉపక్రమత్తోడుమ్, అవనుడైయ ఉక్త్యనుష్ఠానత్తోడుమ్ విరోధ మిల్లై. “అవశ్యంకర్తవ్యమ్, పణ్ణావిడిల్ పాపమ్ వరుమ్” ఎన్గిఱ హేతుద్వయ ముమ్, “ఆత్మావలోకనత్తుక్కు ఉపాయకర్మత్తై అనుష్ఠిత్తిల్లైయాకిలుమ్, స్వవర్ణ స్వాశ్రమోచితధర్మమాకైయాలే ఉనక్కు (౧) ‘స్వధర్మమపిచా వేక్ష్య’ ఎన్గిఱపడియే అవశ్యమ్ కర్తవ్యమ్; పణ్ణాయాకిల్ అకరణే ప్రత్యవాయమ్ వరుమ్” ఎన్గిఱతిలే అన్యపరమాకైయాలే పరిహృతమ్. “కర్మ జ్యాయో హ్యకర్మణః” ఎన్గిఱవితువుమ్, జ్ఞానయోగత్తిల్ కాట్టిల్ కర్మయోగప్రశంసాపరమాకైయాలే పరిహృతమ్.

తన్బక్కలిలేకర్తృత్వత్తై ఏఱిట్టు అనుష్ఠిక్కచ్చొన్నతిలే అసూయై పణ్ణువారుణ్డాకిల్ నష్టరావారెన్నైయాలే, అసూయానిబన్ధనమాననాశత్తై చ్చొల్లుకిఱతిత్తనై పోక్కి, అననుష్ఠాననిబన్ధనమాననాశత్తైయన్ఱుశొల్లుకిఱ తు; అననుష్ఠాననిబన్ధనమాకిల్ (౨) “తస్యకార్యంనవిద్యతే” ఎన్ఱు కర్మ యోగత్తిల్ నిరపేక్షనాయ్ అత్తైవిట్టు జ్ఞానయోగాధికారిక్కుమ్ నాశమ్ వరుకైయాలే పరిహృతమ్.

ఇన్నన్యాయత్తాలే “కర్మస్వరూపత్యాగమ్ తామసమ్” ఎన్గిఱవిడ ముమ్, “మోహాత్తస్యపరిత్యాగః” ఎన్ఱు మోహమ్ హేతువాకవిడిల్ ఎన్ఱు విశేషిక్కైయాలే, నాస్తిక్యనిబన్ధనమానత్యాగత్తై తామసమెన్గిఱతు. “ఫలసజ్గాదిత్యాగపూర్వకమాక అనుష్ఠిక్కై-సాత్త్వికమ్” ఎన్ఱు శొన్నతు వుమ్ నాస్తికవ్యావృత్తిపరమ్; అజ్ఞనన్ఱాకిల్ జ్ఞానయోగనిష్ఠాదికళుక్కుమ్ సాత్త్వికత్వమన్ఱియిలే ఒఴియవేణ్డుకైయాలే, భగవత్ప్రీణనకర్మత్తై నిశ్శేష

(౧) గీ-౨-౩౧. (౨) గీ-౩-౧౭.

మాక విడుకై పక్షమల్లామైయాలే, కరణఙ్గళ్ కుర్వద్రూపఙ్గళాకైయాలే వరుమ్ విరోధమిల్లై.

“త్యాజ్యందోషవదిత్యేకే” ఎన్ఱు రాగద్వేషాదికళోపాతి ఇవ్వఙ్కర్మమ్ఆత్మావుక్కు బన్ధకమ్ ఎన్గిఱవర్ కళై వ్యావర్తిక్కిఱతాకైయాలే, “కర్తవ్యాని” ఎన్గిఱత్తోడుమ్ విరోధియాతు. (౧) “సర్వంకర్మాఖిలం పార్థ జ్ఞానేపరిసమాప్యతే” ఎన్ఱు కర్మాఙ్గమాన జ్ఞానన్దన్నై కర్మత్తుక్కు అఙ్గియాకవిధిత్తవోపాతిఅఙ్గాఙ్గివిరోధముమిల్లై; (౨) “తపఃకర్మాత్మకాని వై-యా నితేషామశేషాణాం శ్రీకృష్ణానుస్మరణంపరమ్” ఎన్ఱు తపః కర్మాదిసాధ్యమాన పాపనివృత్తి-కృష్ణానుస్మృతిమాత్రత్తాలేపిఱక్కుమెన్ఱైయుతుకైయాలే ప్రాబల్యదౌర్బల్యవిరోధమిల్లై; సాధనమానకర్మత్తై దుష్కరత్వాదిభయత్తాలే విట్టు, తత్సాధ్యమానజ్ఞానత్తై ఆశైప్పడిల్ అతు కిట్టాతెన్ఱైయాలే, (౩) “నైవత్యాగఫలంలభేత్” ఎన్గిఱత్తోడుమ్ విరోధియాతు.

ముముక్షువుక్కు ఫలార్థమాక విహితమాన కర్మఙ్గళినుడైయ త్యాగమ్ స్వాధికారానురూపమాకైయాలే స్వరూపహానియల్లాత వోపాతి, ఇవనుక్కుమ్ స్వాధికారవ్యతిరిక్తవిషయమాన విధినిషేధఙ్గళ్ అనుష్ఠిక్కిల్ స్వరూపహాని యాకైయాలుమ్, స్వాధికారానురూపమాన విధినిషేధశాస్త్రత్తై అనుష్ఠిక్కైయాలుమ్, విధినిషేధశాస్త్రవైయర్థ్యమ్ పిఱక్కు మెన్నవొణ్ణాతు. (౪) “మాశుచస్సమ్పదందైవీమభిజాతోసిపాణ్డవ” ఎన్గిఱవిడత్తిల్ “మాశుచః” ఎన్ఱుశోకనివృత్తియైప్పణ్ణక్కాణ్ణైయాలే, దేవాసురవిభాగశ్రవణత్తాలేశోకమ్ పిఱన్దతాకాతేయెన్ఱు అనుమిత్తుక్కొళ్ళవోపాతి, ఇఙ్గు మప్పడియే అనుమిక్కలాయిరుక్కైయాలేశోకమ్ అప్రస్తుత మెన్గిఱవితువుమ్ దూషణమాకాతు.

(౧) గీ-౪-౩౩. (౨) వి-పు-౨-౬-౩౯.
(౩) గీ-౧౮-౮. (౪) గీ-౧౬-౫.

ఇశ్లోకన్దాన్ నిగమన మాకవుమాట్టాతు. ధర్మశబ్దమ్ ధర్మగత మాన స్వాతన్త్ర్యత్తై వచిక్కమాట్టామైయాలుమ్, స్వఫలమాన భగవత్ప్రీతియై స్వతన్త్రమాక సాధిక్కైయాలుమ్, కర్మత్తుక్కఙ్గమాక ఇప్ప్రపత్తివిశేషత్తైచ్చొల్లి, ''ఇప్ప్రపత్తియోడేకూడకర్మత్తైఅనుష్ఠి'' ఎన్న వేణ్డియిరుక్క, ఇప్ప్రపత్తియైస్వతన్త్రమాకవిధిక్కైయాలుమ్,(౧) ''అహంహిసర్వయజ్ఞానాం భోక్తాచ ప్రభురేవచ'' ఎన్ఱు కీఴ్తై ఎనక్కు ప్రీతిసాధనమాకక్కడవతు ఇన్దక్కర్మాదికళ్; ఇతుక్కు ఫలప్రసాదకన్ నానెన్ఱుఉక్తమాకైయాలుమ్, ఏకపదత్తుక్కు వ్యావృత్తి సిద్ధియామైయాలుమ్, దేవతాన్తరవ్యావృత్తి - (౨) ''యాన్తిమద్యాజినోపిమామ్'' (౩) ''భోక్తారంయజ్ఞతపసాం సర్వలోకమహేశ్వరమ్'' (౪) ''యేప్యన్యదేవతాభక్తాః'' - ''తేపిమామేవకౌన్తేయయజన్తి'' ఎన్ఱు ఏవమాదికళాలే కీఴ్తైసాధిక్కైయాలుమ్, (౫) ''నానుశోచితుమర్హసి''(౬)''నైవంశోచితుమర్హసి'' (౭) ''నత్వంశోచితుమర్హసి'' ఎన్ఱు కీఴ్తైశోకిక్కక్కడవైయల్లైయెన్ఱు శొల్లుకైయాలుమ్, (౮) ''యత్త్వయోక్తంవచస్తేన మోహోఽయం విగతోమమ'' ఎన్ఱు అధ్యాత్మవిషయమాక నీ తిరువుళ్ళమాన వార్త్తైకళాలే ఎన్నుడైయమోహమ్ పోయిఱ్ఱెన్ఱు అవన్ శొల్లుకైయాలుమ్, నిగమనత్తిల్ ప్రయోజన మిల్లామైయాలుమ్, అతువు మర్థమన్ఱు.

ఆకైయాలే(౯) ''తత్కింకర్మణిఘోరేమాంనియోజయసికేశవ'' ఎన్ఱు కర్మమ్ ఉనక్కనుష్ఠేయమెన్ఱు శిలహేతుక్కళాలే శొల్లచ్చెయ్తేయుమ్,కర్మత్తిలేఘోరప్రతిపత్తిపిఱక్కైయాలుమ్,(౧౦) ''చఞ్చలంహి

(౧) గీ-౯-౨౪. (౨) గీ-౯-౨౫. (౩) గీ-౫-౨౯.
(౪) గీ-౯-౨౩. (౫) గీ-౨-౨౫. (౬) గీ-౨-౨౬.
(౭) గీ-౨-౨౭. (౮) గీ- (౯) గీ-౩-౧. (౧౦) గీ-౬-౩౪.

మనఃకృష్ణ ప్రమాథిబలవద్దృఢమ్। తస్యాఽహంనిగ్రహంమన్యేవాయో రివసుదుష్కరమ్'' ఎన్ఱు మననపరికరమాన మనస్సై మీట్కవొణ్ణా తెన్ఱు భయప్పడుకైయాలుమ్, (౧) "అప్రాప్యయోగసంసిద్ధిం కాం గతిం కృష్ణగచ్ఛతి - కచ్చిన్నోభయవిభ్రష్ట శ్ఛిన్నాభ్రమివనశ్యతి" ఎన్ఱు యోగభ్రష్టనానాల్ మేఘశకలమ్పోలే ఇవన్ నశిక్కుమో వెన్ఱు భయప్పడుకైయాలుమ్ ఇవ్వో ఇవ్వో ముఖఙ్గళాలే (౨) "బహూనాం జన్మనామన్తే జ్ఞానవాన్మాం ప్రపద్యతే" ఎన్నిఱపడియే. అనేకజన్మసాధ్యమాన సాధనాన్తరఙ్గళినుడైయ దుష్కరత్వాదసిబన్ధనమానభయమ్ అనువర్త్తిక్కైయాలుమ్,

(3) "యతతోహ్యపికౌన్తేయ పురుషస్యవిపశ్చితః।ఇన్ద్రియాణి ప్రమాథీని హరన్తి ప్రసభంమనః" ఎన్ఱు ఇన్ద్రియజయత్తై ప్పణ్ణవేణుమెన్ఱు యత్నమ్ పణ్ణానిన్ఱాలుమ్, ఇన్ద్రియఙ్గళ్ విషయఙ్గళిలే వలియ ఇవనై ఇఴుక్కుమెన్నతు, (౪) "దైవీహ్యేషాగుణమయీ మమమాయా దురత్యయా" ఎన్ఱుఎనక్కులీలోపకరణభూతైయాన ఇన్దప్రకృతి-స్వయత్నత్తాల్ కడక్కవొణ్ణాతెన్నతు; (౫) "ఈశ్వరస్సర్వభూతానాం హృద్దేశేఽర్జునతిష్ఠతి।భ్రామయన్ సర్వభూతాని యన్త్రారూఢానిమాయయా" ఎన్ఱు ఈశ్వరాధీనఙ్గళ్ జగత్తు. తన్నాల్ శెయ్యలావతిల్లైకాణెన్నతు; (౬) [మత్తస్స్మృతిర్జ్ఞానమపోహనఞ్చ] ఎన్ఱుజ్ఞానాఽపోహనాదికళుమ్ ఎన్నాలేకాణ్; ఆకైయాలే చేతనవ్యాపారైక సాధ్యమాయిరుప్పతొన్ఱిల్లైకాణెన్నతు.

తత్తత్పరిహారమాక (3) "తానిసర్వాణిసంయమ్య యుక్త ఆసీతమత్పరః"(౪)"మామేవయేప్రపద్యన్తేమాయామేతాంతరన్తితే"

(౧) గీ-౬-37. (౨) గీ-౭-౧౯. (3) గీ-౨-౬౦.
(౪) గీ-౭-౧౪. (౫) గీ-౧౮-౬౧. (౬) గీ-౧౫-౧౫.

(౧) "తమేవచాద్యంపురుషం ప్రపద్యే" (౨)"తమేవశరణం గచ్ఛసర్వ భావేనభారత" ఎన్ఱు తన్ తిరువడికళిల్ పణ్ణుమ్ ప్రపత్తియై విధిప్ప తాయ్ ప్పోరుకై యాలే ప్రపత్తివై లక్షణ్యజ్ఞానమ్ పిఱక్కైయాలుమ్, సుకరమాన ఇతుకిడక్క "దుష్కరత్వాదిదోష బహుళమానసాధ్యధర్మ జ్ఞళిలే అన్వయిప్పియానిన్ఱాల్, అవైయో ఎన్నాలనుష్ఠిత్తు త్తలైక్కట్ట లామ్బడియాయిరుక్కిఱతిల్లై" ఎన్ఱు ఇవన్ శోకావిష్టనాక, ఇప్పడి ఉక్త మాన సాధనజ్ఞళిలే శోకమ్పిఱక్కుమ్బడి పణ్ణినానపిన్బు, "మోక్షసాధన తయాకీర్త్తమానసాధనజ్ఞళై సాఙ్గమాకవుమ్ సవాసనమాకవుమ్ విట్టు అవఱ్ఱుక్కుమ్ ఎన్నైక్కొణ్డు కార్యమ్ కొళ్ళవేణ్డుమ్బడియుమాయ్, స్వయంనిరపేక్షనాయ్, నిరుపాధికవాత్సల్యాదిగుణవిశిష్టనాన ఎన్నైయే అవ్యోసాధనసాధ్యమాన అనిష్టనివృత్తిక్కుమ్ ఇష్టప్రాప్తిక్కుమ్ ఉపా యమాక దృఢాధ్యవసాయత్తైప్పణ్ణుమితువే ఉనక్కుచ్చెయ్యవేణ్డువతు; పిన్బు త్వత్స్వీకృతనాయ్ త్వదభిమతసాధనయోగ్యనామ్బడి జ్ఞానశక్త్యాది గుణపూర్ణనాన నాన్, ఎక్కైయిలే న్యస్తభరనాన ఉన్నై మత్ప్రాప్తి విరోధికళాన సకలపాపజ్ఞళుమ్ తానే విట్టుప్పోమ్బడి పణ్ణక్కడవేన్; ఆన పిన్బు ఉక్తమాన సాధనదుష్కరత్వాదికళాలే శోచిక్కక్కడవైయల్లై" ఎన్గిఱ ఇవ్వర్థమే చరమశ్లోకత్తుక్కు చరితమాన అర్థమాకక్కడవతు.

అవతారికై ముఱ్ఱిఱ్ఱు.

వ్యా:—(సర్వధర్మానిత్యాది)స్వీకారాఙ్గమాన త్యాగత్తైచ్చొల్లక్కడవ తాయ్ కొణ్డు, త్యాజ్యాంశత్తై ఉపాదానమ్ పణ్ణుకిఱతు. ఇతిల్ ధర్మ శబ్దమ్-సామాన్యేనఫలసాధనమాన ఉపాయత్తైచ్చొల్లుకిఱతు. అఙ్గనన్ఱి యిలే, ధర్మశబ్దమ్ (3) "ధర్మేణపాపమపనుదతి" ఎన్గిఱవిడత్తిల్ ధర్మ

(౧) గీ-౧౫-౪. (౨) గీ-౧౮-౬౨. (3) తై-నా-౫౦.

శబ్దమ్మాలే క్రియామాత్రవాచియామన్ఱు, జ్ఞానయోగాదికళుక్కు ధర్మత్వమన్ఱియిలేబక్షియుమ్. ఇని(౧)"చోదనాలక్షణార్థో ధర్మః" ఎన్గిఱ పడియే స్వసాధ్యతయావిహితమాన కర్మజ్ఞానాదిమాత్రవాచియామన్ఱు, (౨)"కృష్ణంధర్మంసనాతనమ్" ఎన్గిఱసిద్ధధర్మత్తిలే ఏఱప్పెఱాతు. ఆకైయాలే ఇద్ధర్మశబ్దమ్-యాతొన్ఱు శాస్త్రీయమాయ్ ఫలసాధనమాయిరుక్కుఱతు, అత్తై వచిక్కక్కడవతు.

ఆక ఫలసాధనధర్మఙ్గళాన్, "ధర్మ, పరధర్మ, పరమధర్మ" ఎన్గిఱ భేదత్తాలే మూన్ఱువకైప్పట్టిరుక్కుమ్; ఇతిల్ అధర్మ వ్యావృత్తమాన స్వర్గాదిక్షుద్రపురుషార్థసాధనమ్-ధర్మమాకిఱతు. పరధర్మమాకిఱతు-విమోచకమాకైయాలే, బన్ధకమానతిఱ్కాట్టిల్ విలక్షణమాన పరమపురుషార్థలక్షణ మోక్షసాధనమ్. పరమధర్మమాకిఱతు-ధర్మమ్మాలే క్షుద్రపురుషార్థత్తైయే సాధిత్తల్, పరధర్మమ్మాలే చేతనసాధ్యమాతలాకైయన్ఱిక్కే సిద్ధమాకైయాలుమ్, పరమప్రయోజన సాధనమాకైయాలుమ్, తనక్కన్యరుకిల్లాత భగవద్విషయమ్.

ఇన్ధర్మశబ్దత్తుక్కు ఇవై మూన్ఱుమ్ అర్థమేయాకిలుమ్, ఇప్పోతు పరధర్మత్తిలే నోక్కాకక్కడవతు. ఇజ్జన్ ఒతుక్కత్తరువారాఱెన్నిల్; అడియిలే ముముక్షువానపోతే క్షుద్రఫలసాధనమానధర్మమ్ కళ్ఱికైయాలుమ్, పరమధర్మత్తై గోబలీవర్దన్యాయత్తాలే మేలేస్వీకార్యమాక విశేషిక్కైయాలుమ్, త్యాజ్యతయాపరధర్మత్తైగ్గో ఉపాదానమ్పణ్ణుకిఱతు. అజ్జనన్ఱియిలే పరధర్మత్తుక్కు అఙ్గతయా అన్వితమాన పరమధర్మముమ్ త్యాజ్యమాకైయాలే అత్తైయుఙ్గూడఉపాదానమ్పణ్ణుకిఱతెన్నవుమామ్.

(ధర్మాన్) ఎన్గిఱ బహువచనత్తాలే స్వసాధ్యత్తై సాధిత్తుత్తరుమిడత్తిల్, పరస్పరనిరపేక్షమాన సాధన సమూహత్తైయుమ్, తత్తద

---

(౧)   (౨) భార-ఆర-౩౩.

సాధారణమాన అఙ్గవిశేషఙ్గళై యుమ్ శొల్లుకిఱతు. అవై యావన-(౧)
"కర్మణైవహిసంసిద్ధి మాస్థితాజనకాదయః" ఎన్ఱు స్వతన్త్రసాధనమాన
ఉక్తమాన కర్మముమ్, (౨) "సర్వంకర్మాఽఖిలంపార్థ జ్ఞానే పరిసమా
ప్యతే" (౩) "నహిజ్ఞానేనసదృశంపవిత్రమిహవిద్యతే। జ్ఞానాగ్నిస్సర్వ
కర్మాణి భస్మసాత్కురుతేతథా" ఎన్ఱు కర్మసాధ్యమాన జ్ఞానముమ్, (౪)
[ఉభాభ్యామేవపక్షాభ్యామాకాశే పక్షిణాంగతిః। తథైవజ్ఞానకర్మభ్యాం
ప్రాప్యతేపురుషోత్తమః] ఎన్ఱు-"ఒరుపక్షి, తన్ పక్షద్వయఙ్గళాలుమ్
ఆకాశత్తే అప్పుఱక్కు-మోపాతి, స్వసాధితమాన కర్మజ్ఞానఙ్గళాలే
పరమాకాశనిలయమాన వస్తువైచ్చెన్ఱు ప్రాపిక్కుమ్" ఎన్ఱు - భగవ
త్ప్రాప్తి సాధనమాకచ్చొల్లప్పట్ట కర్మజ్ఞాన సముచ్చయముమ్, (౫)
"భక్త్యాత్వనన్యయాశక్యః, (౬) "స్వకర్మజ్ఞానవైరాగ్య సాధ్యభక్త్యేక
గోచరః" ఎన్ఱిఱపడియే, -కర్మజ్ఞానసహకృతై యాయ్, భగవత్ప్రాప్తి
సాధనమానభక్తియుమ్, (౭) "జన్మకర్మచమేదివ్యమేవం యోవేత్తి
తత్త్వతః। త్యక్త్వాదేహంపునర్జన్మనైతిమామేతిసోఽర్జున" ఎన్ఱు - విరోధి
నివృత్తిపూర్వకమాక భగవత్ప్రాప్తిసాధనమాన అవతార రహస్యజ్ఞాన
ముమ్, (౮) "ఏతద్బుద్ధ్వాబుద్ధిమాన్ స్యాత్కృతకృత్యశ్చభారత" ఎన్ఱు-
అభిమతఫలలాభత్తాలే కృతకృత్యనాక్కుమెన్ఱ పురుషోత్తమవిద్యై
యుమ్, (౯) "దేశోయంసర్వకామధుక్" ఎన్ఱు - సర్వకామఫలప్రద
మాకచ్చొల్లుకిఱ పుణ్యక్షేత్రవాసముమ్, (౧౦) "సర్వపాపవిశుద్ధాత్మా
యాతి బ్రహ్మసనాతనమ్" ఎన్ఱు-సర్వపాపవిమోచనపూర్వకమాక భగవ
త్ప్రాప్తియై ఫలమాకచ్చొల్లుకిఱ తిరునామసఙ్కీర్తనమ్ తొడక్క-

---

(౧) గీ-౩-౨౦. (౨) గీ-౪-౩౩. (౩) గీ-౪-౩౭.
(౪) నారసింహ-౬౧-౧౧. (౫) గీ-౧౧-౫౪. (౬) గీతార్థసఙ్గ్రహే.
(౭) గీ-౪-౯. (౮) గీ-౧౫-౨౦ (౯) గారుడపు-౧౦
(౧౦) భార-అనుశాస.

మాయ్, వర్ణభేదత్తాలుమ్, ఆశ్రమభేదత్తాలుమ్, పాకభేదత్తాలుమ్, రుచి భేదత్తాలుమ్ వన్ద అధికారిభేదత్తాలుమ్ అత్యన్తభిన్నమాయ్, ఆత్మభేద త్తోపాతి అసఙ్ఖ్యాతమాన ఉపాయవిశేషఙ్గళ్. ఆక, "ధర్మాన్" ఎన్గిఱ బహువచనత్తాలే భగవద్వ్యతిరిక్త సకలసాధ్యధర్మఙ్గళైయుమ్ శొల్లిన్ ఱాయిఱ్ఱు.

ఆక బహువచనత్తాలే మోక్షసాధనతయా ప్రధానమానకర్మఙ్గళై ఎడుక్కైయాలే, ధర్మవిశేషణమానసర్వశబ్దమ్ త్రైవర్ణికసాధారణ మాయ్, (౧) "సన్ధ్యాహీనోఽశుచిర్నిత్యమనర్హస్సర్వకర్మసు" (౨) "తేత్వఘంభుఞ్జతే పాపాయేపచన్త్యాత్మకారణాత్" ఎన్ఱు యోగ్యతాపాదక మాన సన్ధ్యావన్దన పఞ్చమహాయజ్ఞాదికళైచ్చొల్లుకిఱతు.

ప్రధానమానకర్మాదికళైచ్చొన్నపోతే, ఇవఱ్ఱుక్కు యోగ్య తాపాదకమాన అవైయుమ్, (3) "సాధ్యాభావేమహాబాహో సాధనైః కింప్రయోజనమ్" ఎన్ఱు ప్రయోజనాభావత్తాలే, తన్నడైయే కళ్ళి యుమ్పడియాయిరుక్క, త్యాజ్యతయా పృథఙ్నిర్దేశమ్ పణ్ణుకైక్కు హేతువెన్నెన్నిల్, (౪) "సర్వకర్మబహిష్కృతః" ఎన్ఱు ఒరుకర్మత్తు క్కుమ్ అర్హనల్లనెన్నైయాలే, మేల్ వక్ష్యమాణమాన స్వీకారాఽనుష్ఠా నత్తుక్కుమ్ యోగ్యతాపాదకమాన అవై అపేక్షితమాకాతో" ఎన్ఱు ఉదిక్కుమశఙ్కైయై వ్యావర్తిక్కైక్కాక, పృథఙ్నిర్దేశమ్ పణ్ణుకిఱతు. అన్ద స్వీకారత్తుక్కు చైతన్యమాత్రమేయిఱే అపేక్షితమ్.

అఙ్గనన్ఱియిలే, యోగ్యతాపాదకమాన ఇన్దసన్ధ్యావన్దనాదికళ్ అపే క్షితమాకిల్, ఇన్దసన్ధ్యావన్దనాదికళ్ తన్నైయుమ్ అనుష్ఠేయతయాస్వీ కరిక్కక్కూడాతే; అన్దసన్ధ్యావన్దనాదిస్వీకారత్తిలే ఇళ్ళిక్కైక్కు యోగ్యతా

(౧) దక్షస్మృతి. (౨) గీ-3-౧3.
(3) వి-పు-౧. (౪) గీ-

పాదకమాన సన్ధ్యావన్దనమ్ వేణ్డుకైయాలే, అవై అనపేక్షితమాకై యిత్తే, (౧) "దురాచారోపిసర్వాశీ కృతఘ్నో నాస్తికఃపురా। సమాశ్రయేదాదిదేవం శ్రద్ధయాశరణంయది। నిర్దోషంవిద్ధితం జన్తుం ప్రభావాత్పరమాత్మనః" ఎన్ఱు సర్వాధికారికళుక్కుమ్ ఆశ్రయణత్తిలే అధికారముణ్ణాకిల్ అతు; అతుక్కుమేలే అనుష్ఠిక్కప్పుకుకిఱ అస్వీకారమ్ అధికృతాధికారముమామ్; ఆక అనుష్ఠిక్కప్పుకుకిఱ స్వీకారత్తుక్కు సన్ధ్యావన్దనమ్ అనపేక్షితమెన్ఱైక్కాక పృథఙ్నిర్దేశమ్ పణ్ణిఱ్ఱు.

సాధనాన్తరఙ్గళైయ త్యాజ్యమాయఱుమాకిల్, (౨) "శాన్తో దాన్త ఉపరతస్తితిక్షుస్సమాహితో భూత్వా ఆత్మన్యేవాత్మానం పశ్యేత్" ఎన్ఱు సాధనాన్తరఙ్గళుక్కుమ్ అఙ్గమాక ఎణ్ణప్పడుకిఱ శమదమాద్యాత్మగుణఙ్గళుమ్, సన్ధ్యావన్దనాదికళోపాతి త్యాజ్యతయా సర్వశబ్దత్తాలే ఉపాత్తమానాలో వెన్నిల్; అవై ఆత్మగుణమాయ్, ఇవ్వధికారిక్కు సమ్భావితస్వభావఙ్గళాయ్ వరుమవైయాకైయాలే, త్యాజ్యకోటియిలే పుకాతు. ప్రాప్యకోటియిలే పుకుమిత్తనై. గుణభూతమాన ఇతువుమ్ త్యాజ్యకోటియిలే పుకుమాకిల్, ఆత్మగుణభూతమాన శేషశేషిభావజ్ఞానాదికళుమ్ – త్యాజ్యమాక వేణ్డివరుమ్.

ఇన్నసర్వశబ్దన్నిలే (3) "లోకసఙ్గ్రహమేవాపి సమ్పశ్యన్ కర్తుమర్హసి" ఎన్ఱు లోకసఙ్గ్రహార్థమాకక్కర్తవ్యమానకర్మఙ్గళుమ్, పుత్రార్థమాకప్పణ్ణుమ్ పుంసవనాదివ్యాపారఙ్గళుమ్ త్యాజ్యతయా అనుసన్ధేయమ్. ఎన్నియవెన్నిల్; (౪) "తస్యకార్యంనవిద్యతే" ఎన్ఱిఱపడియే కర్మయోగఫలమాన జ్ఞానయోగత్తైప్పెఱ్ఱు, పిన్పు, తత్సాధనమానకర్మయోగత్తిల్ నిరపేక్షనాయిరుప్పానొరువన్ – నైరపేక్ష్యత్తాలే అన్దకర్మత్తైఅనుష్ఠియాతొళియిల్, జ్ఞానయోగత్తిల్ ఇఴ్ఴైక్కుక్కు వేణుమ్ పాక

(౧) సాత్వసం-౧౬-౨౬. (౨) బృ-౬-౪-౨3.
(3) గీ-3-౨౦. (౪) గీ-3-౧౭.

మిన్ఱియిలే యిరుప్పానొరువనుమ్, (౧) "యద్యదాచరతి శ్రేష్ఠ స్తత్తదే
వేతరేజనాః। సయత్ప్రమాణంకురుతే లోక స్తదనువ ర్తతే" ఎన్గిఱన్యాయ
త్తాలే, "విలక్షణనానవనుడైయ ఆచారమత్తై నముక్కుమ్ ఆచారమా
యఱువతు" ఎన్ఱు ఇవనుడైయ ఆచారత్తైక్కణిశిత్తు, ఇవనోపాతికర్మా
నుష్ఠానత్తిల్ నిన్ఱుమ్ నివృత్తనామ్. జ్ఞానయోగత్తుక్కు అనధికారియాయ్
వైత్తు కర్మయోగత్తై విట్టనానాకైయాలే ఇవన్ నిష్ఠైయిలే ఏఱమా
ట్టాన్; అతిలేమూట్టుమ్ కిర్మయోగత్తైవిట్టాన్; ఆః, ఇరణ్డుక్కుమ్ అళన్ఱి
యిలే ఉభయభ్రష్టనాయ్ వినాశత్తోడేతలైక్కట్టిపడున్. అవనుడైయ
నాశత్తుక్కు హేతు - ఇన్త జ్ఞానాధికారియినుడైయ కర్మానుష్ఠానమాకై
యాలే, తన్నాశజనితమాన పాపమ్, ఇవనై వన్ఱుపఱ్ఱి ఇవనుడైయ జ్ఞాన
యోగత్తుక్కు ప్రతిబన్ధకమామ్; అతు శెయ్యామైక్కాకవిఱే, లోకసఙ్గ్ర
హార్థాది ప్రవృత్తియిల్ ఇఴిక్కిఱతు. సిద్ధమాన సాధనత్తైప్పఱ్ఱినవనుక్కు
అన్నభయమిల్లామైయాలుమ్, ఇవ్వధికారి నిఱ్కుఅనిలై జ్ఞానయోగదశై
పోలే దురనుష్ఠానమిల్లామైయాలుమ్ త్యాజ్యమాకక్కడవతు. ఇని అన్ప
శంస్యమే ఇవనఱ్ఱినుడైయ అనుష్ఠానత్తుక్కు హేతువాకక్కడవతు.

ఆక ఇప్పడి "సర్వధర్మాన్" ఎన్ఱు సాధ్యమాన సకలసాధనఙ్గళై
యుమ్ ఉపాదానమ్ పణ్ణిఱ్ఱు.

అనన్తరమ్ (పరిత్యజ్య) ఎన్ఱు-అతినుడైయ త్యాగప్రకారత్తైచ్చొ
ల్లుకిఱతు. ఇఙ్గుత్యాగశబ్దత్తాలే శొల్లుకిఱతు - ధర్మస్వరూపత్యాగత్తై
యో? ధర్మఫలాదిత్యాగత్తైయో? ధర్మత్తిల్ ఉపాయత్వబుద్ధి త్యాగత్తై
యో వెన్నిల్; ఇవ్వధికారిక్కు, యావచ్ఛరీరపాతమ్ కాలక్షేపత్తుక్కాక
భగవత్తోష హేతుభూతమానవై అనుష్ఠేయమాకైయాలే, ధర్మస్వరూప
త్యాగమాకమాట్టాతు. ఫలాదికళ్, సాధకనుక్కుఙ్గూడ త్యాజ్యమాక
క్కీఴే ఉక్తమాకైయాలే, ఫలాదిత్యాగత్తై చ్చొల్లుకిఱతాకవొణ్ణాతు.

(౧) గీ-౩-౨౧.

ఆక ఇజ్ఞు ధర్మజ్ఞళినుడైయ ఉపాయత్వబుద్ధి త్యాగత్తైచ్చొల్లుకిఱతు. అన్ద ఉపాయత్వబుద్ధి త్యాగమావతు-లాభహేతువాన భగవత్ప్రీతిక్కు సాధనమెన్గిఱ ప్రతిపత్తియై త్తవిరుకై. ఆకైయాలే స్వరూపత్యాగత్తాల్ వరుమ్ కుఱ్ఱైయుమ్, ఫలాదిత్యాగత్తైచ్చొల్లుకిఱతెన్గిఱత్తాల్ వరుమ్ పునరుక్తియుమిన్ఱియిలె ఒఴియుమ్.

ఉపాయత్వబుద్ధిత్యాగపూర్వకమాక భోగబుద్ధ్యా ఇవ్వధికారిక్కు అనుష్ఠేయమాన ఇద్ధర్మమ్ – ఫలాభిసన్ధిసంయుక్తమాన జ్యోతిష్టోమన్దాసేజ్ఞానాన్తర్గతమానాల్, (౧) "దూరేణహ్యవరంకర్మబుద్ధియోగాద్ధనఞ్జయ" ఎన్గిఱపడియే కర్మాన్తరమాకిఱపోతి, అన్ద మోక్షసాధనకర్మన్దానేయాకిలుమ్, బుద్ధివిశేషత్తాలే కర్మాన్తరమాకక్కడవతు. ఆక, అనుపాయత్వబుద్ధియుక్తమాన ఇన్దధర్మత్తిత్కాట్టిల్, ఉపాయత్వబుద్ధియుక్తమాన అన్ద మోక్షసాధనమానధర్మమ్ ధర్మాన్తరమాకైయాలే, ధర్మస్వరూపత్యాగత్తై చ్చొల్లుకిఱతెన్నవుమామ్.

అవన్ ఉపాయత్వబుద్ధ్యా అనుష్ఠిక్కుమ్; ఇవన్ భోగబుద్ధ్యా అనుష్ఠిక్కుమ్. అవన్ విధిప్రేరితనాయ్ అనుష్ఠిక్కుమ్; ఇవన్ రాగప్రేరితనాయ్ అనుష్ఠిక్కుమ్. అవనుక్కు వర్ణాశ్రమధర్మమ్ నియమేన అనుష్ఠిక్కవేణుమ్. ఇవనుక్కు వర్ణాశ్రమధర్మానుష్ఠానమాకవుమామ్; వైష్ణవకిఞ్చిత్కారమాకవుమామ్; ప్రాతికూల్యనివృత్తియిలే నియమమ్; ఆనుకూల్యజ్ఞళిల్ ఏతేనుమామ్. ఆకైయిఱేనమ్మాచార్యర్కళ్ ఇవఱ్ఱై అనుష్ఠిప్పారుమ్ అనుష్ఠియాతారుమాయ్ పోరుకిఱతు. అన్ద నియమమిల్లామైయిఱే సాధకనాన అక్రూరన్ సాధ్యవస్తుసన్నిహితమాయిరుక్కచ్చెయ్తేయుమ్, తన్నుడైయకృత్యత్తిలే అన్వయిత్తతు. ఆకైయిఱే (౨) "ఆనుకూల్యస్య సఙ్కల్పః ప్రాతికూల్యస్యవర్జనమ్"

(౧) గీ-౨-౪౯. (౨) అహి-సం-౩౭-౩౨.

ఎన్ఱు ఆనుకూల్యసఙ్కల్పత్తోపాతి, ప్రాతికూల్య నివృత్తియుమ్ సమ్భావిత స్వభావమాక చ్చొల్లుకిఱతు.

ఆక కామ్యకర్మత్తోపాతి మోక్షసాధనధర్మముమ్, ఇవనుక్కు త్యాజ్యమాకైయాలే, సాఙ్గమాన అన్దధర్మత్యాగత్తై త్యాగశబ్దత్తాలే శొల్లిఱ్ఱాయిఱ్ఱు.

త్యాగవిశేషణమాన *పరిశబ్దమ్ "పరి-సాకల్యే" ఎన్గిఱపడియే సాకల్యవాచియాయ్ క్కిడక్కిఱతు; కీழే "సర్వధర్మాన్" ఎన్ఱు-త్యాజ్యధర్మఙ్గళై యెడుత్తు త్యాగత్తై చ్చొల్లుకైయాలే, ఇస్సాకల్యశబ్దత్తుక్కు "సకలధర్మఙ్గళైయుమ్విట్టు" ఎన్గిఱవితు- అర్థమాకవొణ్ణాతు. ఆకైయాలే కీழ் త్యాజ్యతయా ఉపాదానమ్ పణ్ణప్పడాతే, అవశ్యమ్ త్యాజ్యమాయిరుప్పతొన్ఱు ఇతుక్కర్థమాక వేణుమ్.

అతిల్ (౧) "నహింస్యాత్సర్వాభూతాని" (౨) "నసురాంపిబేత్" (౩)"నకళఞ్జంభక్షయేత్" ఎన్ఱాప్పోలే శొల్లుకిఱనిషేధవిధికళ్ కీழ் త్యాజ్యమాక ఎడామెయాలుమ్, అన్దనిషేధవిధియై అనుష్ఠిక్కిల్ తన్నుడైయపాపవిమోచనత్తుక్కుత్తాన్ ప్రవర్తిత్తానెన్గిఱ స్వరూపహానివరుకైయాలే, అవశ్యమ్ ఇవ్వధికారిక్కుత్యాజ్యమాకైయాలుమ్, అతు సాకల్యశబ్దత్తుక్కర్థమానాలోవెన్నిల్; అతువుమ్ అర్థమాకమాట్టాతు. నిషేధవిధ త్యాగమాకిఱతు - నిషిద్ధానుష్ఠానమాకైయాలే, నిషిద్ధానుష్ఠానఫలమాన పాపమ్, ఈశ్వరనుడైయ నిగ్రహమాకైయాలే, అన్ద నిగ్రహమ్ ఇన్దవధికారిక్కు అపురుషార్థమాకైయాలే, అతు అర్థమన్ఱు.

నిగ్రహహేతువానవై త్యాజ్యమన్ఱాకిల్, భగవదపచార భాగవతాపచారాదికళుమ్ త్యాజ్యమన్ఱియిలే ఒழియుమ్. పూర్వార్జితపాపవిమోచనత్తుక్కు యత్నమ్పణ్ణినానాకిల్, స్వరూపహానియామోపాతి, జ్ఞానమ్ పిఱన్దపిన్బు నిగ్రహహేతుక్కళిలే ఇழிకైయుమ్ స్వరూప

(౧) (౨) (౩)

హానియాక క్కడవతు. ఇన్దనిషిద్ధానుష్ఠానన్దాన్ భగవన్నిగ్రహహేతు వాకై యాలే, ఇవ్వధికారిక్కు స్వరూపమల్లామైయాలుమ్, పర్ముకిఅ సాధనత్తుక్కు సహకారియల్లామైయాలుమ్, అన్ద ధర్మజ్గళ్లోపాతి త్యాజ్య మాకక్కడవతు.

అక్తై యాలే, సాకల్యశబ్దవాచ్యమ్-వాసనై యాయ్, సవాసనత్యా గత్తై చ్చొల్లుకిఅతు. అతాకిఅతు-లజ్జా పురస్సరత్యాగమ్. స్వరక్షణార్థ యానస్వప్రవృత్తి-స్వరూపహానియెన్ఱఅిన్దాల్, "నెడునాళ్ స్వరూపహాని యానవర్రై యాకాతే ఉపాయమాకనినై త్తిరున్దతు" ఎన్ఱులజ్జైపిఅక్క క్కడవతితే. భర్తృభోగత్తై ఉదరపోషణత్తుక్కు ఉఅుప్పాక్కుకై యాకిఅతు,-పతివ్రతై క్కు-స్వరూపహానియామాపోలేయితే, భోగరూప మానప్రవృత్తియై సాధనమాక్కుకై యాకిఅతు.

"త్యజ్య" ఎన్గిఅల్యప్పాలే-ధర్మత్యాగమ్ స్వీకారత్తుక్కు అజ్గమాన వన్ఱు కర్తవ్యమ్; అల్లాతపోతు అయుక్తిమెన్నుమిడత్తై క్కాట్టుకిఅతు. ధర్మత్తై విట్టుస్వీకారత్తిల్ ఇళ్లియాతే యిరుక్కుమాకిల్, ఉభయభ్రష్ట నాకై యాలే నాశమేఫలమాయఉమే; ఇత్తైప్పర్రవితే సఙ్ఞియర్,- "ఒన్ఱిల్ నారకికళుక్కు మూర్ధాభిషిక్తనాతల్, ఇల్లైయాకిల్ పరమ పదమ్ ఎన్ఱిఅుముఅప్పడియే శెల్లుతల్ శెయ్యుమ్పడియితే నాన్ నిఱ్కిఅ నిలై" ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్తతు; అతాకిఅతు - ధర్మత్యాగఫలమానపాపమ్ మేలిట్టునరకమ్ వన్ఱవ్య భూమియాతల్, త్యాగపూర్వకమాక స్వీకృత మాన ఉపాయమ్ ఫలిత్తు, పరమపదమ్ వన్ఱవ్యభూమియాతలామిత్త నై యితే యెన్నై.

అకల్యప్పాలే మేల్ శొల్లప్పుకుకిఅ స్వీకారమ్ త్యాగాజ్గకమెన్ను మిడమ్ శొల్లిర్ఱాయిర్ఱు.

స్వస్వరూపత్తైప్పార్త్తాలుమ్, సాధనాన్తరఙ్గళై వి డ వేణ్డివరుమ్. అవర్ క్రినుడైయ స్వరూపఙ్గళై ప్పార్త్తాలుమ్, సాధనాన్తరఙ్గళ్ త్యాజ్యమాయఱుమ్. పర్ ర్రప్పుకుకిఱ ఉపాయస్వరూపత్తైప్పార్త్తాలుమ్ సాధనాన్తరఙ్గళ్ త్యాజ్యమాయఱుమ్. స్వస్వరూపఙ్గళై ప్పార్త్తాల్ నమశ్శబ్దత్తిల్ శొల్లుకిఱపడియే స్వరక్షణవ్యాపారత్తిలే ఇఴిగై-స్వరూపహానియామ్పడి అత్యన్తపరతన్త్రమాయిరుక్కుమ్. అవైతన్నైప్పార్త్తాల్ - బహుయత్నసాధ్యమాకైయాల్ దుష్కరముమాయ్, (౧) "జన్మాన్తరసహస్రేషు తపోజ్ఞానసమాధిభిః" ఎన్ఱు చిరకాలసాధ్యముమాయ్, ఇన్ద్రియజయాదికళ్ అపేక్షితమాకైయాలుమ్, ఆదిభరతాదికళ్ భ్రష్టరాకక్కాణ్గైయాలుమ్, సాపాయముమాయ్ ప్రారబ్ధకర్మావసానాఽపేక్షమాకైయాలే, విలమ్బ్య ఫలప్రదముమాయిరుక్కుమ్. ఉపాయత్తైప్పార్త్తాల్ - నిత్యాఽనపాయినియాన పిరాట్టియుమ్ సహకారియాక సహియాతపడి శిణుక్కుయిఱుకణ్ణ బ్రహ్మాస్త్రమ్పోలే నిరపేక్షమాయిరుక్కుమ్.

ఆకత్తాన్ అనన్యసాధననాకైయాలుమ్, అవై దుష్కరత్వాది దోషదూషితమాకైయాలుమ్, ఉపాయమ్ సహకారినిరపేక్షమాకైయాలుమ్ ధర్మత్యాగమ్-ఉపాయస్వీకారత్తుక్కు అఙ్గమాకక్కడవతు.

అనన్తరమ్, త్యాగాఙ్గకమాన స్వీకారత్తై చ్చొల్లక్కడవతాకక్కొణ్డు, తత్ప్రతిసమ్బన్ధియై "మామ్" ఎన్ఱు ఉపాదానమ్ పణ్ణుకిఱతు. (మామ్) ఉనక్కుసారథియాయిరుక్కిఱ ఎన్నై. ఇన్నిలైయిలే ఆశ్రయణత్తుక్కేకాన్తమాన సౌశీల్య సౌలభ్యవాత్సల్య స్వామిత్వఙ్గళుమ్ విలక్షణ విగ్రహయోగముమ్ తోన్ఱుకిఱతు.

(౨) "అవాక్యనాదరః" ఎన్గిఱపడియే, తన్నుడైయగుణశీకరఙ్గళిలే సూరిసఙ్ఘఙ్గళై క్కుమిఴ్గిసియాట్టి, తాన్ నిస్తరఙ్గజలధిపోలే స్వాను

(౧) లఘువిష్ణుస్మృతౌ.   (౨) ఛాన్దో-౩-౧౪-౨.

భవానన్దవైభవత్తాలే అవికారియాయిరుక్కుమ్పడియాన పెరియ వైభవత్తైయుడైయ నాయిరుక్కచ్చెయ్తేయుమ్, క్షుద్రసంసారిచేతననాన అర్జునన్, (౧) "రథంస్థాపయమేఽచ్యుత" ఎన్ఱు "తేరై నిఱుత్తు; పురవిఱ్ఱైవిట్టుక్కళిప్పాట్టు" ఎన్ఱు ఏవిక్కారియమ్ కొళ్ళలామ్పడి ఎళియనాయ్ ప్పరిమాఱుకైయాలే, సౌశీల్యమ్ తోన్ఱిన్ఱు.

(౨) "నసన్దృశేతిష్ఠతిరూపమస్య నచక్షుషాపశ్యతికశ్చనైనమ్" ఎన్ఱుమ్, (౩) "యస్యావతారరూపాణి సమర్చన్తిదివౌకసః। అపశ్యన్తః పరంరూపమ్" ఎన్ఱుమ్ శొల్లుకిఱపడియే, కనత్తజ్ఞానశక్త్యాదికళైయుడైయ బ్రహ్మాదికళ్ కణ్ణుక్కుమ్ అవిషయమామ్పడి తన్ వడివఴకై ఆశ్రితరాన అర్జునాదికళ్ కణ్ణుక్కిలక్కాక్కి ఒతుఙ్గుకైక్కుమ్, ప్రతికూలరానదుర్యోధనాదికళిలక్కు కుఱిచ్చెయ్కైక్కుమ్ ఏకాన్తమామ్పడి తన్ వడివైక్కాట్టికొణ్డునిఱ్కైయాలే సౌలభ్యమ్ తోన్ఱిన్ఱు.

ధర్మత్తిలే అధర్మబుద్ధిపణ్ణి యుద్ధాన్నివృత్తనాన అర్జుననై అఙ్కీకారాతే తన్ పేఱాక మేల్విఴున్దు హితమ్శొల్లిమీఱ్కైయాలే వాత్సల్యమ్ తోన్ఱిన్ఱు. అర్జుననుక్కు ఇవ్విడత్తిల్ శెయ్కిఱదశైయిలే స్వవైభవోక్తిపూర్వకమాక వైశ్వరూప్యత్తై క్కాట్టుకైయాలే స్వామిత్వమ్ తోన్ఱిన్ఱు.

సేనాధూళి ధూసరితమాయ్ అలైకిఱతిరుక్కుఴల్ కఱ్ఱైయుమ్, స్వేదబిన్దుస్తబకితమాన తిరుముఖముమ్, ఆశ్రితవిరోధిదర్శనత్తాల్ శీఱిచ్చివన్దు శీతలమాయ్ చ్చితఱవలర్న్ద తామరైత్తటాకమ్పోలే కణ్డిడమెఙ్గుమ్ అలైయెఱికిఱ తిరుక్కణ్గళుమ్, కాళమేఘమ్పోలే ఇరుణ్డుకుళిర్న్దతిరుమేనియుమ్, అతుక్కుప్పరభాగమామ్పడిశాత్తిన తిరుప్పీతామ్బరముమ్, తేరుక్కీఴేనాన్ఱిన తిరువడికళుమ్, అతిలేశాత్తిన శిఱు

(౧) గీ-౧-౨౧. (౨) తై-నా-౧-౩. (౩)

శతజ్జైకళుమ్, తూక్కినవుశవుకోలుమ్, పిడిత్త శిఱువాయ్క్కయిఱుమాయ్ నిత్కిఱ నిలైయైక్కాట్టుకైయాలే, విలక్షణ విగ్రహయోగముమ్ తోన్ఱుకిఱతు.

తన్ శిఱుమైక్కణ్డు ఇఱాయ్క్క వేణ్డా; అవన్ సుశీలనాకైయాలే. దుర్లభనెన్ఱిఱాయ్క్క వేణ్డా; అవన్ సులభనాకైయాలే. తన్ దోషమ్ కణ్డు ఇఱాయ్క్క వేణ్డా; అవన్ వత్సలనాకైయాలే. అప్రాప్తనెన్ఱు ఇఱాయ్క్క వేణ్డా; సర్వస్వామియాకైయాలే. ఆశ్రయిక్కైక్కు శుభాశ్రయమేతెన్ఱు కణ్ కలఙ్గవేణ్డా; విలక్షణవిగ్రహయుక్తనాకైయాలే.

ఇన్దవిలక్షణ విగ్రహయోగత్తైచ్చొన్నపోతే, అన్దవిగ్రహత్తుక్కు నిరూపకభూతైయాయ్, (౧) "అకలకిల్లేనిఱైయుమ్" ఎన్ఱు తిరుమార్పిలే ఎழுన్దరుళి యిరుక్కిఱ పిరాట్టియైయుమ్ శొల్లిఱ్ఱాయుఱుకైయాలే, ఇవనుడైయ పూర్వాపరాధత్తై పొఱుప్పిత్తు చ్చేరవిడుకైక్కు ప్పురుషకారయోగముమ్ శొల్లిఱ్ఱాయిఱ్ఱు.

"సర్వధర్మాన్ పరిత్యజ్య మామ్" ఎన్నైయాలే, పతర్ కూట్టైవిట్టు ఒరుమణిపర్వతత్తై ఆశ్రయణీయమాకచ్చొన్నాప్పోలే యిరుక్కిఱతు. సాధనాన్తరఙ్గళాకిఱ పతర్ కూడుపోలే సాధ్యముమాయ్ పలవుమాయ్, ఉళ్ వాయిల్ ఈశ్వరసఞ్చారమిల్లాతవస్తు అనుపజీవ్యమాయిఱేయిరుప్పతు. అజ్జనన్ఱియిలే ఇవ్విషయమ్ - సిద్ధముమాయ్, అద్వితీయముమాయ్, కట్టడఙ్గ ఉపజీవ్యముమాయిరుక్కుమ్.

ఏకపదమ్-(౨) "త్వమేవోపాయభూతో మేభవ" (3) "త్వామేవశరణంప్రాప్య" (౪) "మామేవయే ప్రపద్యన్తే" (౫) "తమేవచాద్యంపురుషంప్రపద్యే" (౬) "తమేవశరణంగచ్ఛ" ఎన్ఱు స్వీకార్యవస్తువై నిర్దేశిత్తు, అనన్తరమ్ అవధారణత్తై ఎழுతిప్పోరుకిఱ స్థాన

(౧) తి-వాయ్-౬-౧౦-౧౦ (౨) అహిర్బు-3౬-3౫. (3) జిత-౧-౪.
(౪) గీ-౭-౧౪. (౫) గీ-౧౫-౪. (౬) గీ-౧౮-౬౨.

ప్రమాణత్తాలే, అవధారణార్థమాకిఅతు. ఇన్దఅవధారణత్తాల్ వ్యావర్తిక్కప్పడుకిఅతు ఎన్నెన్నిల్; "సర్వధర్మాన్పరిత్యజ్య" ఎన్ఱు సాధనాన్తరత్యాగమ్ కీఴే ఉక్తమాకైయాలే, అతు వ్యావర్త్యమాక మాట్టామైయాలుమ్, "మామ్" ఎన్గిఱ ఏకవచనత్తాలుమ్, (౧) "మత్తః పరతరం నాన్యత్కిఞ్చిదస్తి ధనఞ్జయ" ఎన్ఱు కీఴ్రైయత్తన్నుడైయసర్వస్మాత్పరత్వత్తైచ్చొల్లుకైయాలుమ్, దేవతాన్తర ప్రవృత్తిక్కు అవకాశమేపిడిత్తిల్లామైయాలుమ్, ఇన్దఅవధారణత్తాల్ వ్యావర్తిక్కప్పడుకిఅతు, "వ్రజ" ఎన్ఱు విహితమాన స్వీకారత్తినుడైయ అఙ్గభావమ్.

ఇతిల్ అఙ్గబుద్ధిపిఱక్కైక్కు హేతువెన్నెన్నిల్; [యదనన్తరంయద్భవతి తత్తస్యకారణమ్] ఎన్ఱు - యాతొన్ఱుణ్డాన వనన్తరత్తిలే యాతొన్ఱుణ్డామ్, అతుక్కు క్కీఴ్రిలతు కారణమాకక్కడవతు; ఎన్గిఱన్యాయత్తాలే, స్వీకారత్తైయొఴియ అవనుడైయ ఉపాయభావమ్ జీవియామైయాలే, స్వీకారత్తిలే అఙ్గబుద్ధి పిఱక్కైక్కు యోగ్యతై ఉణ్డు.

యోగ్యతై ఉణ్డాకిల్, అఙ్గభావమ్ కఴ్గికిఅపడియెన్నెన్నిల్, అఙ్గమావతు - అఙ్గిక్కుకిఞ్చిత్కార మావతిఱే. అన్దకిఞ్చిత్కారన్దాన్ స్వరూపోత్పాదకద్వారత్తాలేయాతల్; ఉత్పన్నమాన స్వరూపత్తుక్కు వర్ధకమాయాతల్, వర్ధిత్తతుక్కు ఫలప్రదానశక్తిముఖత్తాలే యాతలాయిరుక్కుమ్. అతిల్ భక్తిక్కు, సాధ్యమాకైయాలే ఉత్పత్త్యపేక్షై యుణ్డు; అహరహరారాధేయాతిశయమాకైయాలే, వృద్ధ్యపేక్షైఉణ్డు. తాన్ చేతనమల్లామైయాలే ఫలప్రదాన వేళైయిలే చేతనాపేక్షైఉణ్డు, ఆకైయాలే అతుక్కుకర్మజ్ఞానాద్యఙ్గఙ్గళ్ అపేక్షితమాకక్కడవతు. ఇన్దఉపాయమ్ సిద్ధమాకైయాలే ఉత్పత్త్యపేక్షైయిల్లై. ఏకరూపమాకైయాలే వృద్ధ్యపేక్షైయిల్లై; పరమచేతనమాకైయాలే ఫలప్రదానత్తిల్

(౧) గీ-౭-౭.

అన్యసాపేక్షత్తైయిల్లై. ఆక అఙ్గత్తై క్కొణ్డు కొళ్ళవేణ్డుం కార్యమ్ ఇవ్వుపాయత్తుక్కిల్లామైయాలే, ఇన్దస్వీకారమ్ అఙ్గమాకమాట్టాతు.

స్వరూపోత్పత్త్యాదికళిలే అఙ్గనిరపేక్షమాకిల్, ఇవ్వుపాయుమ్ ఎన్నుమొక్క జీవిక్కైయాకాతొழிక్కైక్కు హేతువెన్నెన్నిల్; ఉపాయత్వమావతు-ఒరువనుడైయ అనిష్టత్తైక్కழிక్కైయుమ్-ఇష్టత్తైక్కొడుక్కైయుమాకైయాలే, ఒరుఅధికారి-అపేక్షితమ్; అతు పెఱామైయాలే ఉపాయత్వమ్ జీవిక్కైయాకాతొழிన్దతు.

అధికారియాకిలపేక్షితమ్, స్వీకారమ్శెయ్కిఱ కార్యమెన్నెన్నిల్; ఐశ్వర్యార్థియిలుమ్, కైవల్యార్థియిలుమ్, భగవచ్చరణార్థియాయ్ సాధనానుష్ఠానమ్ పణ్ణుమవనిఱ్ఱిలుమ్, ఇవ్వధికారియై వ్యావృత్తనాక్కుకిఱతు-భగవల్లాభార్థమాన ఇన్దస్వీకారమాకైయాలే. (౧) "అరుణయైకహాయన్యా పిఙ్గాక్ష్యైకహాయన్యా సోమం క్రీణాతి" ఎన్గిఱవిడత్తిల్, అరుణత్వపిఙ్గాక్షత్వాదికళ్ సోమక్రయత్తుక్కు ఉఱుప్పానపశువుక్కు పశ్వన్తరత్తిఱ్ఱిల్ వ్యావర్తకవిశేషణమానాప్పోలే, ఇతువుమ్ అధికారిక్కు వ్యావర్తకవిశేషణమాయ్ క్కిడక్కిఱతు.

ఇని అధికారి-అఙ్గమామన్ఱు, తద్విశేషణమాన ఇన్దస్వీకారముమ్ అఙ్గమాకక్కడవతు. క్షుత్తు అన్నత్తుక్కుసాధనమామన్ఱిఱే, ఇన్దస్వీకారత్తుక్కుసాధనత్వముణ్డావతు. స్వీకారత్తుక్కు అఙ్గతయాఉపాయత్వమ్ కొళ్ళప్పార్క్కిల్, (౨)"త్వమేవోపాయభూతో మే భవేతి ప్రార్థనామతిః-శరణాగతిః" ఎన్ఱు-"అవనైయే నిరపేక్షోపాయమాకప్పఱ్ఱుకై ప్రపత్తి"ఎన్గిఱలక్షణవాక్యత్తోడు విరోధిక్కుమ్. ఆకైయాలే ఈశ్వరన్ కార్యమ్ శెయ్కైక్కు ఆభిముఖ్యసూచకమాయ్ క్కిడక్కిఱతు.

శరణశబ్దమ్, (3) "ఉపాయేగృహ రక్షిత్రోశ్శబ్దశ్శరణమిత్యయమ్। వర్తతేసామ్ప్రతఞ్చైష ఉపాయార్థైకవాచకః" ఎన్గిఱపడియే

---

(౧) యజు-౬-౧-౬.   (౨) అహిర్బు-3౬-3౫.   (3) అహిర్బు-3౬-3౬.

ఇప్పోతుశరణశబ్దమ్-ఉపాయవాచకమాయ్, "మామ్" ఎన్ఱు సౌశీల్యా దివిశిష్టమాకచ్చొన్నవస్తువుక్కు (౧) "సోఽశ్నుతేసర్వాన్ కామాన్సహ బ్రహ్మణావిపశ్చితా" (౨) "సదాపశ్యన్తి" (3) "శ్రియాసార్ధమ్-ఆస్తే" ఎన్గిఱపడియే, ఉపేయభావత్తిలుమ్ అన్వయముణ్డాకైయాలే అత్తైవ్యావర్తిత్తు ఉపాయభావత్తిలే ఒతుక్కిత్తరుకిఱతు.

కీళ్ "సర్వధర్మాన్పరిత్యజ్య" ఎన్గిఱవిడత్తిల్ ప్రస్తుతమాన సాధనాన్తరఙ్గళై ఇత్తైఉపాయభావత్తిలేఒతుక్కిత్తారాతో వెన్నిల్; అర్థ సిద్ధమాయ్ వరుకిఱతిఱ్కాట్టిల్, శబ్దసిద్ధమాయ్ వరుమతు అబ్రకియ తాకైయాలుమ్, (౪) "ఏతగ్ం హవావనతపతి, కిమహంసాధునాకరవమ్, కిమహంపాపమకరవమితి" ఎన్ఱుమ్, (౫) "తస్యకార్యంనవిద్యతే" ఎన్ఱుమ్, (౬) "క్షేత్రజ్ఞః కరణీ జ్ఞానం కరణం తస్యవై ద్విజః। నిష్పాద్యముక్తి కార్యంవైకృతకృత్యంనివర్తతే" ఎన్ఱుమ్ శొల్లుకిఱపడియే, ఆనైక్కు అక్కరైప్పట్టాల్ అతుక్కు నిస్తరణపరికరమాన తెప్పమ్ అనపేక్షిత మామాపోలే, (౭) "సాధ్యాభావేమహాబాహో సాధనైః కింప్రయోజనమ్" ఎన్ఱు-సాధ్యమ్ సిద్ధిత్తాల్ సాధనత్తైక్కొణ్డు అపేక్షైయిల్లామైయాలే సాధనత్యాగముమ్ ప్రాప్యాంశత్తిలే అన్వితమాకైయాలుమ్, ఉపాయత్వత్తిల్ ఒతుక్కిత్తరమాట్టాతు.

"వ్రజ" ఎన్ఱు మహావిశ్వాసపూర్వకమాయ్, ప్రార్థనాగర్భమాయ్, అధ్యవసాయాత్మకమాయ్, తాన్ ఉపాయశరీరత్తిలుమ్, ఉపేయశరీరత్తిలుమ్ అన్వయియాతే అధికారివిశేషణమాయ్, ఉపాయత్తిల్ ఒతుక్కిత్తర అన్వయియాతే కీళ్చ్చొన్నత్యాగత్తై అఙ్గమాకవుడైత్తాయ్, "మామ్" ఎన్గిఱవస్తువై విషయమాకవుడైత్తాయ్, "ప్రపద్యే" ఎన్గిఱక్రియాపదత్తిలే ఉక్తమానస్వీకారత్తై విధిక్కిఱతు.

(౧) తై-ఆ-౧. (౨) సామ-ఉత్తర-౧౩-౨-౪. (3) శైవే-
(౪) తై-ఆ-౯-౧. (౫) గీ-3-౧౭. (౬) వి-పు-౬-౭-౯౪.
(౭) వి-పు-౧-౧౯-3౬.

గతౌ'' ఎన్గిఱధాతువిలే గత్యర్థమాయ్, కరణత్రయజ్గళిలే అన్యతమమాయిరుప్పతొరుకరణత్తినుడైయ గతిమాత్రత్తైక్కాట్టి భగవద్వైభవ ప్రకాశకమాతల్, అజ్ఞనన్ఱియిలే కరణత్రయజ్గళినుడైయవుమ్ గతియైక్కాట్టి పూర్ణప్రపత్తియై చ్చొల్లుకిఱతాకవుమామ్.

ఆక, ధర్మత్యాగమ్-స్వీకారత్తుక్కు-అజ్గమాకక్కడవతు. త్యాగ విశిష్టమానస్వీకారమ్-అధికారివిశేషణమాకక్కడవతు స్వీకారవిశిష్టనానవధికారిక్కు- వాత్సల్యాదిగుణవిశిష్టవస్తు-ఉపాయమాకక్కడవతు.

ఆక, ఇప్పడిపూర్వార్థమ్ అధికారియినుడైయ కృత్యాంశత్తైచ్చొల్లిన్ఱు. అనన్తరమ్, ఉత్తరార్థమ్ ఉపాయత్తినుడైయ కృత్యాంశత్తై చ్చొల్లి, అధికారియినుడైయ కృత్యాంశలేశత్తైయుమ్ శొల్లుకిఱతు. ఇతిల్ * అహంశబ్దమ్ - * వ్రజవిల్ అర్థమాకప్పొకున్ద అధికారియినుడైయ మహావిశ్వాసత్తుక్కు ఊన్ఱాయ్, మేల్ శొల్లప్పొకుకిఱ పాప విమోచనత్తుక్కు ప్పరికరమాన జ్ఞానశక్త్యాదిగుణవిశేషజ్గళై, కీఴ్ ''మామ్'' ఎన్ఱు ఆశ్రయణీయమాక ఉక్తమానవస్తువుక్కు ప్రకాశిప్పిక్కిఱతు.

ఆశ్రయిక్కైక్కు వాత్సల్యాదికళ్ వేణుమ్; కార్యమ్ శెయ్కైక్కు జ్ఞానశక్త్యాదికళ్ వేణుమ్. ''నివర్త్యాంశమ్ ఇన్నతు, నివర్తన ప్రకారమ్ ఇన్నతు. నివర్తనాధికారి ఇన్నాన్'' ఎన్ఱఱికైక్కు సర్వజ్ఞనాకవేణుమ్. జ్ఞానమ్ పిఱన్దాల్ ప్రయోజనమిల్లైయే, పజ్గుకల్పనాయ్ అశక్తనాయిరుక్కుమాకిల్. ఆకైయాలే జ్ఞానానుగుణమాకక్కార్యమ్ శెయ్కైక్కు సర్వశక్తియాకవేణుమ్; సర్వశక్తియానాలుమ్ ఇవనిడమ్ పచ్చైకొణ్డు కుఱైతీరవేణ్డుమ్పడి అపూర్ణనాయిరుక్కుమాకిల్, అవనుక్కుడాక ఇవనాల్ ఇడలావతొన్ఱిల్లామైయాలే, అవైయిరణ్డుమ్ అకిఞ్చిత్కరమామిత్తే. అజ్ఞనన్ఱియిలే ఒఴియుమ్బోతు అవాప్త

సమ_స్తకామనాక వేణుమ్, సర్వజ్ఞనానాలుమ్ సర్వశ_క్తినానాలుమ్ అవా_ప్తసమ_స్తకామనానాలుమ్, ఇచ్చేతననోడు ఒరుసమ్బన్ధమిల్లాతవస్తు అవైమూస్తుమ్ కార్యకరమాకాతే; అతుక్కాకసర్వస్వామియాక వేణుమ్.

ఇవైనాలుమ్ విపరీతఫలమాకాతే, ఇవనుడైయరక్షణత్తుక్కు ఉఱుప్పామ్బొత్తైక్కు పరదుఃఖాఽసహత్వలక్షణమాన పరమదయైయుడైయనాకవేణుమ్; ఇల్లాతవస్తు సర్వజ్ఞత్వమ్ ఇచ్చేతనన్ పణ్ణినకుఱ్ఱఙ్గళై_త్తప్పామల్ కణక్కిడుకైక్కు ఉఱుప్పాయఱుమ్; సర్వశ_క్తిత్వమ్ అక్కుఱ్ఱఙ్గళుక్కిడాక నరకాదికళిల్ తళ్ళి అఱు_త్తఱుత్తు_త్తీఱ్ఱుకైక్కుఉఱుప్పాయఱుమ్; తీఱ్ఱానిన్డాల్ కణ్పార్త్తునెకిళ్ణామైక్కు ఉఱుప్పాయఱుమ్, అవా_ప్తసమ_స్తకామత్వనిబన్ధనమానవైరపేక్ష్యమ్. ఇజ్జన్ శెయ్యానిన్డాల్ కడవతల్లవెన్డునియమిప్పారిల్లామైక్కు హేతువామి_త్తనై,సర్వస్వామిత్వప్రయు_క్తమాన నిరఙ్కుశస్వాత_న్త్ర్యమ్. ఆకైయాలే సర్వజ్ఞత్వత్తై రక్షణవిధయా విషయమాక్కుకైక్కుమ్, సర్వశ_క్తిత్వత్తై రక్షణవ్యాపారత్తిలేఆక్కుకైక్కుమ్, అవా_ప్తసమ_స్తకామత్తైప్రయోజననిరపేక్షమాక రక్షిక్కైక్కు ఉఱుప్పాక్కుకైక్కుమ్, సర్వస్వామిత్వత్తై_త్తన్ పేఱాకక్కార్యమ్ శెయ్కైక్కు ఉఱుప్పాక్కుకైక్కుమ్ దయైవేణుమ్.

ఆకైయాలే ఇక్కార్యమ్ శెయ్కైక్కు ఉఱుప్పాన ఇవ్వైన్దుగుణఙ్గళుమ్*అహంశబ్ద_త్తిలే అనుసన్ధేయమ్; ఆక,సర్వజ్ఞనుమాయ్,సర్వశ_క్తియుమాయ్, అవా_ప్తసమ_స్తకామనుమాయ్, సర్వస్వామియుమాయ్ పరమదయావానుమాననాన్ ఎన్గిఱతాయిఱ్ఱు.

(త్వా) అజ్ఞనుమాయ్, అశ_క్తనుమాయ్, మహావిశ్వాసపూర్వకమాక ఎన్బక్కలిలేన్య_స్తభరనాన ఉన్నైయెన్డు-అధికారియైచ్చొల్లు

కిఱతు. *అహంశబ్దత్తాలే పాపశత్రువై యుమ్, (త్వా) ఎన్నైయాలే పాపాశ్రయత్తైయుమ్ శొల్లిన్ఱాయిన్ఱు.

అనన్తరమ్ (సర్వపాపేభ్యః) ఎన్ఱు, నిరస్యమాన పాపస్వరూపత్తైచ్చొల్లుకిఱతు. అతిల్ *పాపశబ్దత్తాలే, భగవత్ప్రాప్తివిరోధియైచ్చొల్లుకిఱతు. ఏతేనుమాక అభిమతవిరోధియితే - పాపమావతు. "పాపేభ్యః" ఎన్గిఱ బహువచనత్తాలే - పాపఙ్గళినుడైయ బాహుళ్యత్తైచ్చొల్లుకిఱతు. అవైయావన;—జ్ఞానాభావరూపమాయుమ్, అన్యథాజ్ఞానరూపమాయుమ్, విపరీతజ్ఞానరూపమాయుమ్, మూన్ఱునకైప్పట్ట అజ్ఞానముమ్, పుణ్యపాపరూపమాయ్, పాతకమ్, అతిపాతకమ్, మహాపాతకమ్, ఉపపాతకముళ్ళిట్ట భేదఙ్గళాలే నానావిధమాయ్, పూర్వోత్తరాఘరూపమాన కర్మఙ్గళుమ్, దేవతిర్యఙ్మనుష్య స్థావరాత్మకమాన చతుర్విధశరీరసమ్బన్ధముమ్, "అజ్ఞానవాసనై, కర్మవాసనై, ప్రకృతిసమ్బన్ధవాసనై" ఎన్ఱాప్పోలేశొల్లుకిఱ వాసనైకళుమ్, విషయభేదత్తాల్ వివిధభేదైయానరుచియుమ్, ఇవై యడియాక ప్పిఱక్కవుమ్ కడవాతాయ్, ఇవన్ఱుక్కువర్ధకమాన రాగద్వేషాదికళుమ్, ఆక, "పాపేభ్యః" ఎన్ఱు సాధకనుక్కుఙ్గూడ సాధారణమాక నివర్త్యమాన పాపఙ్గళై చ్చొల్లిన్ఱు.

*సర్వశబ్దత్తాలే ఇన్దవధికారిక్కు ఈశ్వరన్ విశేషిత్తుక్కళైక్కుమ్ పాపత్తైచ్చొల్లుకిఱతు. అతావతు,(౧) "భోగేనత్వితరే క్షపయిత్వాథ సమ్పత్స్యతే" ఎన్గిఱపడియే పూర్వాఘోత్తరాఘఙ్గళైయొழிయ, ప్రారబ్ధకార్యమాన పుణ్యపాపరూపకర్మమ్ సాధకనుక్కు అనుభవవినాశ్యమాయిరుక్కుమ్. అతిల్ ఇవనుక్కు శరీరారమ్భకమాన కర్మాంశమొழிయనిక్కు, కర్మశేషముమ్నివర్త్యకోటియిలేపుకుమ్. జ్ఞానమ్పిఱన్దపిన్బ

(౧) బ్రహ్మసూ-౪-౧-౧౯.

వాసనాబలత్తాలే బుద్ధిపూర్వకమాకప్పణ్ణిన పాపముణ్డాకిలుమ్, అతు
వుమ్ సర్వశబ్దవాచ్యమాకక్కడవతు. కాలక్షేపార్థమాకప్పణ్ణుమ్ అను
కూలవృత్తికళిల్ సాధనత్వబుద్ధి పిఱన్దతాకిలుమ్, అతువుమ్ సర్వశబ్ద
వాచ్యమాకక్కడవతు. పుత్రాదికళ్ పక్కల్ పణ్ణుమ్ పుంసవనాదికళిల్
ఆనృశంస్యప్రేరితనాయ్ ఇழைక్కైయొழிయ, పాపభయప్రేరితనాయ్ ఇழை
యిల్ అతువుమ్ సర్వశబ్దవాచ్యమాకక్కడవతు.

(సర్వపాపేభ్యో మోక్షయిష్యామి) ఆక ఇప్పడిప్పట్టిరుక్కుఱపాపఙ్గళిల్
నిన్ఱుమ్ విడువిక్కక్కడవేన్. ఇన్దనిచ్చాలే-నెడునాళ్ ఉన్నైప్పఱ్ఱి
విడాతేకిడక్కుఱ పాపఙ్గళ్ తానే "నమక్కాశ్రయమల్ల" ఎన్ఱువిట్టుప్పో
మ్బడిపణ్ణుకిఱేన్. "నెడునాళ్ పాపదర్శనత్తాలే ఉనక్కుప్పిఱన్దభయమ్,
ఉన్నైక్కణ్డు అతుక్కుప్పిఱక్కుమ్బడి పణ్ణక్కడవేన్" ఎన్ఱుమిడమ్
తోన్ఱుకిఱతు.

కీழ்శ్లోకత్తిల్, "మామేవైష్యసి" ఎన్ఱు-ప్రస్తుతమాన భగవ
త్ప్రాప్తిక్కు ఒరుసాధనవిశేషత్తై విధిత్తతాకైయాలే, ఇఙ్గు చొల్లుకిఱ
పాపవిమోచనమ్-భగవత్ప్రాప్తివిరోధిపాపవిమోచనమాకక్కడవతు.
ఆకైయాలే, (౧) "తథా హేయగుణధ్వంసావబోధాదయో గుణాః।
ప్రకాశ్యన్తేనజన్యన్తే నిత్యా ఏవాఽఽత్మనోహితే" ఎన్గిఱపడియే, మల
యోగత్తాలే మழுఙ్గినమాణిక్యత్తై అழுక్కఱక్కழைన్దాల్ తన్నడైయే
తద్గతమాన ఒళిప్రకాశిక్కుమాపోలే, ఇవనుక్కుమ్ అవిద్యాదికళాకిఱవిరో
ధానఙ్గళ్ కழிయక్కழிక్కైయాలే, స్వాశ్రయమాన అపహతపాప్మత్వాదిక
ళడైయత్తన్నడైయే ప్రకాశిక్కుమిఱే; ఆకైయాలేవిరోధినివృత్తియిఱే
అపేక్షితమ్. అన్దప్రాధాన్యమ్ తోన్ఱ విరోధినివృత్తియై చొల్లుకిఱతు.
ఆకైయిఱే, (౨) "ఆవిస్స్యుర్మమ సహజకైఙ్కర్యవిధయః" ఎన్ఱు

(౧) పాఞ్చరాత్రే. (౨) అష్టశ్లో-3.

భట్టర్ అరుళిచ్చెయ్‌తతు. ఆక, "అహమ్" ఎన్ఱుశొన్న ఉపాయవస్తువి నుడైయ కార్యమ్ శొల్లిన్ఱు.

అనన్తరమ్ "త్వా" ఎన్ఱు నిర్దేశిత్త అధికారియినుడైయ కృత్యాంశత్తై చ్చొల్లుకిఱతు - (మాశుచః) ఎన్ఱు. నిరపాయోపాయ భూతనాన నాన్ ఉన్నుడైయ విరోధినివృత్తి పూర్వకమాన అభిమత సిద్ధియై సాధిత్తుత్తరక్కడవనాక ఏఱిట్టుక్కొణ్డపిన్బు సాపాయమాన సాధనాన్తరఙ్గళినుడైయ దుష్కరత్వాదికళై అనుసన్ధిత్తు శోకిక్కక్కడవైయల్లై; అన్ద సాధనవిశేషఙ్గళై యొఴిన్దియ నిరపాయోపాయ మిల్లాతవన్ఱో ఉనక్కు శోకిక్కవేణ్డువతు. అవన్ఱై విట్టు ఎన్నై ఆశ్రయిక్కైయాలుమ్, శోకిక్కవేణ్డా. ఆశ్రయణీయనాననాన్ వత్సలనాకైయాలే, ఉన్నుడైయ దోషఙ్కణ్డు శోకిక్కవేణ్డా. సులభనాకైయాలే, దుర్లభనెన్ఱు శోకిక్కవేణ్డా; సుశీలనాకైయాలే, ఉన్నుడైయ శిఱుమైకణ్డు శోకిక్కవేణ్డా; సర్వస్వామియాకైయాలే, అప్రాప్తనెన్ఱు శోకిక్కవేణ్డా; అవాప్తసమస్తకామనాకైయాలే, ఉన్నుడైయ అపూర్త్తికణ్డు శోకిక్కవేణ్డా; సర్వశక్తియాకైయాలే, ఉన్నుడైయ అశక్తికణ్డు శోకిక్కవేణ్డా; నిరుపాధిక బన్ధువాకైయాలుమ్, పరమదయావానాకైయాలుమ్, "కార్యమ్ శెయ్యుమో? శెయ్యానో" ఎన్ఱు శోకిక్కవేణ్డా; సర్వపాపవిమోచకనాకైయాలుమ్ శోకిక్కవేణ్డా; ఉన్నైప్పార్త్తాలుమ్ శోకిక్కవేణ్డా; ఎన్నైప్పార్త్తాలుమ్ శోకిక్కవేణ్డా; విరోధియైప్పార్త్తాలుమ్ శోకిక్కవేణ్డా; నీ ఎన్బక్కల్ సర్వభరన్యాసమ్ పణ్ణుకైయాలే, ఉన్నైప్పార్త్తాలుమ్ శోకిక్కవేణ్డా; నాన్ సర్వజ్ఞత్వాదిగుణ విశిష్టనాకైయాలే, ఎన్నైప్పార్త్తాలుమ్ శోకిక్కవేణ్డా; విరోధయాకిఱతు- ఎన్నుడైయ నిగ్రహరూపమాకైయాలే "పాఱుత్తోమ్" ఎన్న తీరుమ్; ఆకైయాలే విరోధియైప్పార్త్తాలుమ్ శోకిక్కవేణ్డా.

నీయుమ్ ఇప్పడి ఎన్నక్కలిలే న్యస్తభరనాయ్, విరోధియుమ్ ఇప్పడి దుర్లభమానపిన్బు శోకమ్ అనువర్తిక్కుమాకిల్, నీయుమ్ ఎనక్కన్ఱియిలే, నానుమ్ ఉనక్కన్ఱియిలే, ఉన్నైయుమ్ (౧) "ననమేయమ్" ఎన్నప్పణ్ణి, ఎన్నైయుమ్ (౨)"క్షిపామి" (౩)"నక్షమామి" ఎన్నప్పణ్ణనపాపమ్ మూర్ధాభిషిక్తమాయిరుక్క, శోకియాతే అనాదికాలమ్ఆన్నైక్కఱ్ఱుత్తిలేయిరుక్కిఱాయాయ్ పోన్దఅజ్ఞానత్తోపాతిపోరుమ్; కింబహునా; - నాన్ ఉన్ కార్యత్తుక్కు క్కడవనాయిరుక్క, నీ శోకిప్పతియాకిల్ ఉన్ కార్యత్తుక్కు నీయే కడవైయామిత్తనై.

ఆక, స్వీకారాఙ్గతయా త్యాజ్యమాన ధర్మవిశేషఙ్గళైయుమ్, అన్ద ధర్మఙ్గళినుడైయ త్యాగప్రకారత్తైయుమ్, అన్ద ధర్మత్యాగపూర్వకమాకప్పఱ్ఱుమ్ విషయత్తినుడైయ సౌలభ్యాదిగుణయోగత్తైయుమ్, అన్దగుణవిశిష్టవస్తువినుడైయ సహాయాన్తరసహత్వలక్షణమాన నైరపేక్ష్యత్తైయుమ్, నిరపేక్షవస్తువినుడైయ ఉపాయభావత్తైయుమ్, అత్తై ఉపాయత్వేనస్వీకరిక్కైయుమ్, స్వీకృతమాన ఉపాయత్తినుడైయ జ్ఞానశక్త్యాదిగుణయోగత్తైయుమ్, అన్దగుణవిశిష్టవస్తువిన్కక్కలిలే న్యస్తభరనాన అధికారియైయుమ్, అన్దవధికారియినుడైయ విరోధిపాపసమూహత్తైయుమ్, అన్దపాపవిమోచనప్రకారత్తైయుమ్, పాపవిమోచకనైప్పఱ్ఱిన అధికారియినుడైయనైర్భర్యత్తైయుమ్ శొల్లిఱ్ఱాయిఱ్ఱు.

పెరియవాచ్చాన్పిళ్ళై తిరువడికళేశరణమ్.

చరమశ్లోకప్రకరణమ్ సమ్పూర్ణమ్.

పరన్దరహస్యమ్ ముఱ్ఱిఱ్ఱు.

(౧) రా-యు-౩[illegible]

(౩) వరాహపురాణే